

6

16-a

23

6

17

D

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

~~15-c-25~~

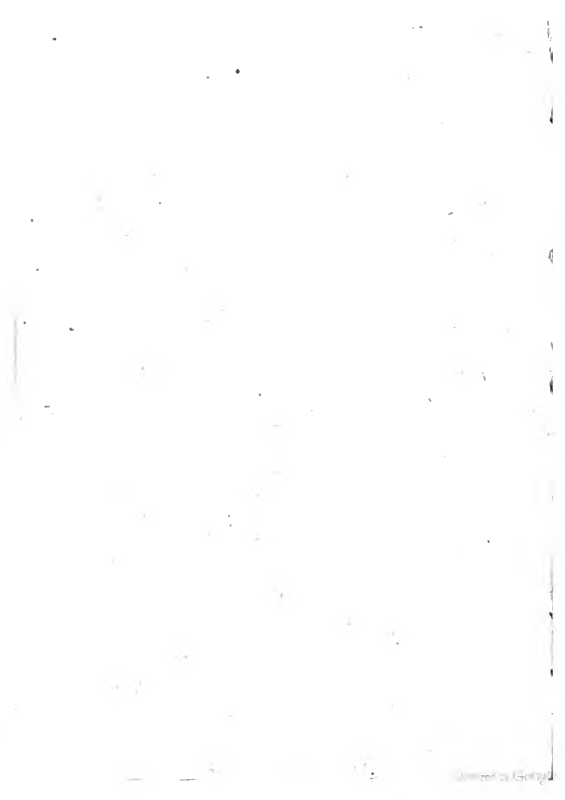
173-22

18

e

30

;

Ex Sono Josephi
Vulpij è Soc. seu
Franci Auctori.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

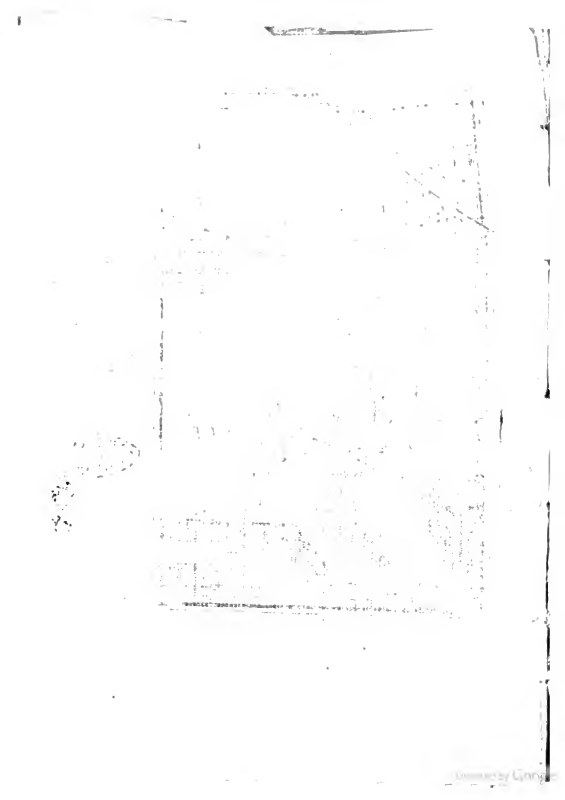
98

99

100

BIBLIOTECA
ROMA
VITTORIO EMANUELE

C. VALERIUS
CATULLUS,
ALBIUS
TIBULLUS E. R.
SEX. AURELIUS
PROPERTIUS

Ex recensione

JO: ANTONII VULPHI BERGOMENSIS
J. U. D.

*Cum eisdem Observationibus, atque Indice
locupletissimo.*

Quae accesserint praeterea, indicat Epistola ad Lectorem.

PATAVII, M. DCCX.

Apud Josephum Corona:

SUPERIORUM PERMISSU, ac PRIVILEGIO.

Viro Illustrissimo & Excellentissimo

HIERONYMO JUSTINIANO

ASCANII FILIO , PATRITIO VENETO,
D. MARCI PROCURATORI.

Jo: Antonius Vulpus F.

Uod maxime optave-
ram, HIERONYME JUSTINIA-
NE, quodque ab immortali Deo fre-

† 2.

quen-

quentibus votis precatus fueram, ut videlicet studiorum meorum, quibus excolendis totam fermè adoleſcentiam conſumpſi, patronum aliquem, virtute non minùs, quàm genere, nobilem reperirem; id ſanè in te uro ex animi ſententia mihi videor conſecutus. Quamvis enim, pro ampliffima tua dignitate, multis, iisq; graviffimis, negotiis impeditus detineare, ſi quid tamen à moe rerum gerenda ſupereſt otii, doctòrum virorum familiaritates ultro appetere ſoles, & ſubſiſiva tempora, ſi qua incurrunt, abſque fructu liberallium diſciplinarum perire non pateris. Accedit huic erga litteras & litteratos benevolentia ſingularis quadam humanitas, atque incredibilis morum elegantia, quibus adeò inter paucos excellis, ut quicumque te primùm aſpexerit, idem
con-

continuò admirari & diligere incipiat.
Rarum hoc, & prodigii penè simile in
tanta fortuna, sed perpetuum in **JUS-**
TINIANA gente; qua cum clarissi-
ma **VENETÆ REIPUBLICÆ**
munera domi forisque, & bello & pa-
ce semper administraverit: summosque
honores, veluti hereditatis jure sibi de-
bitos, quasque domesticos, obtinuerit:
moderatione tamen, aequitate, clemen-
tia, facilitate, divitiarum contemptu,
amore optimarum artium, præcipuè ve-
rò in superos pietate gloriosius nihil aut
præstabilius judicavit. At de majorum
tuorum notissimis laudibus quid attinet
plura dicere? nulla est regio tam bar-
bara, tam in-via, tam à Solis cursu
remota, in quam fama ipsarum jam-
diù non penetraverit: nemini mortali-
um, qui modò se vivere sentiat, fa-

Et vestra obscura esse possunt. E tot
autem egregiis luminibus, quæ pluribus
retro sæculis antiquissimam familiam
illustraverunt, nefas duco, LAU-
RENTIUM JUSTINIANUM,
totius orbis confessione sanctissimum vi-
rum, silentio præterire; quem Adriacæ
urbis Pontificem superior aspexit ætas,
nunc autem Divorum concilio adscri-
ptum ob ingentia merita, aris templif-
que universa Christiana Respublica ve-
neratur. Sed, ut vetera omittam, re-
censavi tui, D. MARCI PROCU-
RATORIS, patruique memoria lo-
norum dolorem incendere, ac renovare
videtur: illa enim subit animum cogi-
tatio, quos amiserint cives, quàm com-
muni salutis prospicientes, quàm guber-
nandi peritos, quàm solidis verisque
virtutibus ornatos. ASCANIUM

ve-

verò parentem tuum, cuius aspectu jucundissimo frueris, cuius vocem audis, cuius vestigia persequeris, nulla umquam ex animis nostris delebit oblivio: tanta enim equitatis ac prudentiae laude Patavinam Praturam administravit, ut opinionem honestissimam, qua de virtute ejus erat, non modò sustinuerit, verùm etiam, quod vix uni aut alteri contingere solet, longè superaverit. Cum igitur & splendore nobilitatis, & acumine ingenii, & natura suavitate reliquis antecedas, HIERONYME JUSTINIANE, idcirco te potissimum elegi, cui opellam hanc meam, breves nimirum OBSERVATIONES in CATULLUM, TIBULLUM, & PROPERTIUM, Romanorum poetarum & mea & plurimorum sententia castigatissimos, dedicarem

*rem: quam si lata fronte; ut spero,
acceperis, primum uberrimum suscepti
laboris ex approbatione tua sum perceptu-
rus. Non assis faciam, te defensore,
ac vindice, inanes malevolorum homi-
num rumusculos; illud Venusini poeta
subindè usurpans:*

— satis est *EQUITEM* mihi plaudere, ut audax
Contemptis aliis explosa *Arbuscula* dixit.

Men' moveat cimex *Pantilius*? aut crucier, quòd
Vellicet absentem *Demetrius*, aut quòd ineptus
Fannius Hermogenis lædat conviva *Figelli*?

*Vale vir Amplissime, diuque patria
utilitati; ac litterarum commodis vive.
Patarvii, Anno à Christi natali M. D.
CC X. Mense Septembri.*

JO: ANTONIUS VULPIUS
BERGOMENSIS.

LECTORI BENEVOLO

S. D.

 Um aliquando, Lector amice, studia humanitatis, quæ culpa temporum penè interciderant, divino beneficio rursum efflorescere cœpissent, id statim doctissimis viris provisum est, ne antiquitatis monumenta diutius in obscuro latèrent, utque à situ & squallore per ipsos vindicata, olim amissæ dignitati restituerentur. Pulchrum sanè consilium, & cui posteritas universa gratias immortales meritò habeat: nihil enim veterum scriptis aut jucundius, aut fructuosius excogitari potest, garriant quantum libet novitatis amatores. Optæne magnam vim exemplorum colligere, quorum obtutu Rempublicam tuam administres? præsto sunt Historici utriusque linguæ gravissimi, Thucydides, Xenophon, Polybius, Plutarchus, Sallustius, Livius, Corn. Tacitus; Philosophorum sectas cognoscere mavis, & sapientiæ sacris initiari? en tibi Platonem, Aristotelem, Senecam, Epictetum; An Eloquentiæ gloria tactus, idoneos dicendi magistros ad imitandum requiris? nullum proficid acriorem Demosthene, dulciorem Isocrate, uberiores Tullio nostræ sæcula tulerunt; Vel denique animum seriis cogitationibus fatigatum, illustrium poetarum tractatione reficere postulas? non facillè invenias, quos opponas Ho-
me-

E P I S T O L A

mero, Sophocli, Pindaro, Terentio, Maroni, Horatio, ut de reliquis taceam, quos persequi longum esset. At quamquàm Græcorum hominum volumina, velut instructissimus rerum thesaurus, & ¹ *καὶ πάντα τέλει κίπος ἀμαλθείας*, manibus eruditorum assiduè teri consueverint, Romano tamen sermoni primi semper honores habiti: decebat quippe victoris gentium populi memoriam colere, linguam ejus præ cæteris maximè celebrando, quæ cadentis ruinam Imperii, per tot barbarorum lavientium tempestates, fato singulari sola evassisset. In hanc igitur versæ litteratorum curæ, factumque tandem summis conatibus, ut deterfa rubigine, quæ libros frequentia dignissimos clanculùm occupaverat, optimum quemque Latinitatis auctorem, si non omnino emendatum, at certè integritati proximum legeremus. Hæc porrò tanta diligentia, licet communi bonorum suffragio approbata, in quorundam tamen reprehensiones incidit; eorum puto, qui duriorẽ Latinè loquendi sibi legem imponi molestè ferrent, cognitionem verò antiquitatis rem otiosam, sterilem, atque ineptam existimarent. sunt enim nonnulli, ut verbis utar ² Ciceronis, quibus nihil aliud laudare propositum est, præter id, quod se assequi posse confidunt. Non mirum ita insanire minutam istiusmodi plebeculam, si quidem pastillos numquam olebit caprarius, neque ad foforem pertinet Roscii gestus, aut Bathylli saltatio. Ego contra totum hoc litterarum genus adèd severioribus disciplinis conjungi oportere censeo, ut mihi pessimè fuisse videantur, qui primum scientiam ab eloquentia, mutæ necessitudinis fœdere violato, separare tentaverint.

¹ Numeris omnibus absolutum copie cornu.

² Lib. 2. Tuscul. quest.

AD LECTOREM.

rint. Poetis autem sedulò evolvendis quantum operæ,
ac laboris insumpserim, testes fuerint leporum omnium
parentes, purissimique Latine linguæ scriptores, CA-
TULLUS, TIBULLUS, & PROPERTIUS, quos
novis à me observationibus auctos in vulgus edere sta-
tui, hortante potissimum adolescentiâ, cui ætati favori
magis, quàm invideri, manifestò compertum est. Vi-
debam equidem hoc ipso munere clarissimos viros jam
antea præclarè functos, inter quos eminent dubio pro-
cul M. ANTONIUS MURETUS, ACHILLES STA-
TIUS, JOSEPHUS SCALIGER, JOANNES PAS-
SERATIUS, duo JANI DOUZE, P. & F. ISAACUS
VOSSIUS, JOANNES GEORGIUS GRÆVIUS: r
cum tamen aliqua subinde occurrerent sileptio ab illis
damnata, pauca quædam, ut ab hominibus, perperam
explicata, nonnulla summis tantùm labris (quod ajunt)
delibata; plenum idcirco bonæ frugis putavi futurum,
si cervicem oneri, quamquam fortasse imparem, sup-
posuissem. Nunc ordo poscit, benigne Lector, ut pri-
usquàm calumniatoribus respondeo (qui mihi diem, cre-
do, dicturi sunt eo nomine, quòd scilicet amatorios,
& parùm sobrii argumenti poetas in scenam trahere
non dubitaverim) de singulis in hoc opusculo præstitis
brevisiter disseram. Principiò trium auctorum contex-
tumquàm accuratissimè descripsi, eam ubique legendi
atque interpungendi secutus rationem, quæ mihi ele-
gantior, & veritati propior visa est. Conjecturas autem
solo temeritatis præsidio munitas valere jussi, longèque
exulare: illas non invitus admittens, quas & multa
veterum testimonia, & calamo exarati Codices firmo
con-

^a His addendus Janus Broukhufius, qui, ut pridem audiui, poli-
tissimus in TIBULLUM, & PROPERTIUM edidit commentarios:
quos tamen (si quæ pides) nondum inspexi.

EPISTOLA

consensu juvarent. Quapropter ita Scaligeri editionem repræsentare curavi, ut interdum mihi liberum fuerit ab acerrimi Critici opinionibus dissentire, cum & ipse (pace dicam ejus fautorum) ingenio suo nimium obsecundaverit. Magno quidem ille poetis nostris adjumento fuit, nam & plurima loca miserrimè depravata feliciter sanavit, & perturbatas paginas incredibili sagacitate disposuit: at dum Chironio ferro licentiùs grassatur, partem integram sæpe corrumpit. Fateor me libros manuscriptos non inspexisse, neque enim erat operæ pretium. satis habui, si notas eruditorum, qui à se testarentur inspectos, passim consulere, atque in eorum fide securus acquiescerem. Cognosces itaque, nisi valdè me fallit animus, delectum adhibitum, & ex variis lectionibus, quas natio Grammaticorum cupidè consecretatur, ceteri verò fastidiunt, aptissimam tantum, præstantissimamque receptam. Præterea, cum instituissem unumquodque poemation brevibus argumentis illustrare, lemmata omnia vel discrepantia, vel obscura, vulgò circumferri solita, de medio tollere non sum veritus; quod ne quis injuria factum queratur, sciat me, doctorum sententiis, judiciisque præeuntibus, id ausum esse. Observationes deinde adjeci (sive ingentium Commentariorum Ἀνάλεκτα, ἢ Παραλειπόμενα vocare mavis, nam utrumque potes) qui labor à me præcipuè susceptus est, ut difficultates & salebras, quæ tot oculos hæcendos fugerant, adeoque contumaciores inhæserant, à mundissimorum poetarum carminibus removerem. Frustra igitur, mi Lector, aut largas eruditionis opes, aut priscorum rituum centies inculcatam historiam ex libello nostro petas: cujus enim stuporis fuisset,

1 Reliquias, & prætermissa.

AD LECTOREM.

set, aliena serinia compilando, inanem gloriolam turpiter venari? quotus autem quisque Philologorum usque adhuc existit, qui de conviviis, de coronis, de funeribus, de sacrificiis, de gladiatoribus, ludisque Circensibus, de theatro, de balneis, de servis, de militia, de triumphis, postremo de magistratibus Romanorum aliquid litteris mandare neglexerit? Hæc tamen ipsa modicè attingere non puduit, sicubi ratio perspicuitatis flagitabat, ad quem scopum totis animi viribus unicè intendi. Quod si nobilium interpretum detegendos errores aliquando sum arbitratus, id verò feci, non ut, magnis nominibus detrahendo, improbam & minime liberalem voluptatem perciperem, vel quodd acutioris ingenii famam eo pacto me consecuturum sperarem: at simplicitate quadam potiùs, & studio veritatis. Hoc tibi liquebit planè, simul atque animadvertere cœperis, eosdem à me iustis laudibus cumulatos, quotiescumque merita ipsorum postularent. In producendis auctoritatibus parvus admodum, ac temperatus fui, ne delicatos quosdam offenderem, qui nimirum ad longiora dormitant, & se paucis doceri volunt. Nonnumquam, arrepta occasione, aliorum etiam scriptorum quomoddò intelligenda sint loca, veluti digito, demonstro; è diverticulo tamen in viam continuò redire festino. Proverbia vernacula, tametsi rarè, inspersa reperies, quodd videlicet nodum pulchrè solverent, remque subtiliùs explicarent. Invenies quoque semel, aut bis, principum poetarum inter Etruscos, Francisci Petrarchæ, ac Torquati Tassivericulos ornatissimos; quidni enim admiscendi fuerant? cum præsertim opportunitas pateretur, & multum honestæ delectationis allaturi viderentur. His actis, Promptuarium concinnavi, quodd tibi poetas iterum daret, sed membratim distributos, ut nullo

E P I S T O L A

nullo negotio lectissimum quemque sermonis flosculum carpere posses; atque in usus tuos transferre. Eo rejecti fabulas, historias, omnia denique ad Geographiam pertinentia, licet plerâque trita & inventu facilia: non veram etenim hac in parte magis rudioribus & imperitis, quàm excultis, & Marte suo pollentibus abundè satisfaciendum esse. Idcirco personam Grammatici sæpenuerò sustinui, & ad humilia descendendi, ut niten-
ti quidem, verùm imbecillæ, tyronum turbæ manum porrigerem, ac subvenirem. Quibus moribus poetæ nostri fuerint; qua stirpe orti; quos amicos, quos familiares habuerint, luculenter exposui; nam Criniti, & Gyraldi videbam in eo genere diligentiam desiderari. Ne quid autem operi prorsus deesset, Catulli *in præ* examinavi, & perpendi, sinem ibi scribendi faciens. Illud jam superest, ut adversariis tempestivè occurram, quorum pudentissimæ aures jocorum petulantiam reformidant: qui profectò, si clavum civitatis tenerent, hujusmodi scripta, tamquàm teterrimas pestes, ab hominum communitate exterminarent. Catulli multa quidem obscæna: non pauca Tibulli, & Propertii subturpicula: cogor enim fateri, quod apertissimum est: iat nihilo meliora suppeditant Plautus, Horatius, Petronius, Juvenalis, Martialis; leguntur tamen, nec leguntur solum, verumetiam in amoribus & deliciis habentur. Quonam reciderent Latinæ littæ, his fontibus clausis, atque interdictis? Num Prometheo malè precabimur ob ignem è cælo in terras delatum, cum aliquod repentè tristissimum incendium exortum fuerit? nemo sanus id faciet; plures enim ex igne utilitates, quàm detrimenta capiuntur. Eadem omninò ratio est de poetis elegantissimis, qui si traherentur incauè, vel à quibus minimè decet, sententiis mollibus nervos virtutis fran-

AD LECTOREM.

frangere, aut saltem debilitare possunt; non sunt abolendi, sed custodiendi: grandioribus, non puerulis committendi. Gravius autem periculum imminet infirmiori ætati ab iis libris, qui populari linguâ conscripti, & nequitiiis referti, usque ad virginum calathos furtim subrepunt. Eos devoveri, & cremari oportet, in quibus plerumque, præter insignem flagitiorum doctrinam, nihil est, quod admirere. Ego, quæ meæ partes fuerunt, cavi diligenter, ne pruritum excitarem, ne simulacrum Veneris denudarem, ne Floralia coram Catonibus agerem, desinant igitur malevoli homines læsæ verecundiæ crimine laborem hunc nostrum accusare: & quandoquidem fraudi non fuit spectatæ castimonie viris in hac palæstra luctari, nec mihi pariter noceat, qui secutus eorum exempla, in ipsorum auctoritate defensionem positam habeo. Tibi verò, ac si dei tuæ, Lector amice, primos ingenii mei sætus committo, quos ita velim excipias, ut mihi ad utiliora studia properanti, & majora in dies publicis commodis impertire molienti, calcar & stimulos addas. Vale.

PROLEGOMENA.

CAPUT I.

Veterum Scriptorum testimonia de
C. Valerio Catullo.

Cornelius Nepos in vita T. Pomponii Attici.

L Julium Calidum, quem post Lucretii, Catullique
mortem, multò elegantissimum poetam nostram
tulisse ætatem verè videor posse contendere.

Horatius Satyra 10. l. 1.

Nil præter Calvum, & doctus cantare Catullum.

Tibullus l. 3. El. g. 6.

Sic cecinit pro te *Diſtus*, Munio, Catullas.

Propertius l. 2. El. g. 17.

Ista meis fiet notissima forma libellis,

Calve tuâ veniâ, pace, Catulle, tuâ.

Idem l. eod. Eleg. 23.

Hæc quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,

Lesbia queis ipsâ notior est *Helenâ*.

Ovidius Amorum l. 3. Eleg. 9.

Obvius huic venies ederâ juvenilia cinctus

Tempora, cum Calvo, *Doſte* Catulle, tuo.

Idem l. eod. Eleg. 15.

Mantua Virgilio gaudet, Verona Catullo.

Idem Tristium l. 2. vers. 427.

Sic sua lascivo cantata est sæpe Catullo

Femina, cui falsum *Lesbia* nomen erat.

Nec contentus eâ multos vulgavit amores,

In quibus ipse suum falsus adulterium est.

PROLEGOMENA

Seneca Pater Controversia 19.

Erat enim (*Calvus*), exiguus Naturæ, propter quod etiam *Catullus* in hendecasyllabis vocat illum. Salicippium discretum. v. *carmen Catulli 53.*

Plinius Major Hist. Natur. præfatione.

Namque tu solebas nostras esse aliquid putare nugas, ut obiter emolliam *Catullum*, conterraneum meum.

Idem l. 28. c. 1.

Hinc Theocriti, apud Græcos, *Catulli* apud nos, proximæque Virgilii, incantamentorum amatoriam imitationem.

Idem l. 36. c. 6.

Hic namque est Mamurra, *Catulli* Veronensis carminibus protissus.

Idem l. eod. c. 21.

Sed & si pumices, qui sunt in usu corporum levigandorum seminis, jam quidem & viris, atque, ut ait *Catullus*, libris.

Idem l. 37. c. 6.

Nonius Senator.... filius Strumæ Nonii ejus, quem *Catullus* poeta in sella curuli visum indignè tulit.

Plinius Junior l. 1. Epist. 16.

Ficit versus, quales *Catullus*, aut *Calvus*, quantum illis leporis, dulcedinis, amaritudinis inserit.

Idem l. 4. Epist. 14. loquens de hendecasyllabis.

Scimus alioqui hujus opusculi illam esse verissimam legem, quam *Catullus* expressit: Nam castum esse decet pium poetam &c.

Sentius Augurinus apud eundem l. eod.

Epist. 16.

Canto carmina versibus minutis,

His, olim quibus & meus *Catullus*,

At *Calvus*, veteresque

PROLEGOMENA
Cornelius Tacitus l. 4. *Annalium*,
in oratione Cremutii Cordi.

Carmina Bibaculi, & Catulli referta contumeliis Cæsarum.

Sæctonius in Julio c. 73.

Palevium Catullum, à quo sibi versiculis de Mammilla perpetua stigmata imposita non dissimulaverat; satisfacientem eadem die adhibuit cænæ: hospitioque patris ejus, sicut consueverat, uti perseveravit.

Quintilianus l. 1. *Instit. Orat.* c. 10.
ubi de aspirationibus.

Erupit brevi tempore nimius usus, ut *choronæ*, *chentu- riones*, *prachones* adhuc quibusdam inscriptionibus mancant; quæ de re Catulli nobile Epigramma est. v. carmen 83.

Idem l. 10. c. 1.

Jambus non sanè à Romanis celebratus est, ut proprium opus: à quibusdam interpositus, cujus acerbitas in *Catullo*, Bibaculo, Horatio.

Martialis l. 1. *Epist. ad Lectorem*.

Lascivam verborum licentiam, idest Epigrammaton linguam, excusarem, si meum esset exemplum: sic scribit Catullus, sic Marfus, sic Pedit, sic Getulicus, sic quicumque perlegitur.

Idem l. 1. *Epig.* 62.

Verona Doffi syllabas amat Vatis.

Idem l. 4. *Epig.* 14.

Sic forsàn tener ausus est Catullus

Magno mittere Pasterem Mironi.

Idem l. 7. *Epig.* 13.

Accidit infandum nostræ scelus, Aule, puellæ:
Amisit lusus, deliciasque suas.

Non

PROLEGOMENA.

Non quales teneri ploravit amicâ Catullî
Lesbia, nequitiis Passeris orba sui.

Idem l. 8. Epig. 72.

Lesbia dictavit, Docte Catulle, tibi.

Idem l. 10. Epig. 78.

Nec multos mihi præferas poetas,

Uno sed tibi sum minor Catullo.

Idem l. 14. Epig. 100.

Si non ignota est Docti tibi terra Catullî.

Idem l. eod. Epig. 195.

Tantum magna suo debet Verona Catullo,

Quantum parva suo Mantua Virgilio.

Agellius Noct. Attic. l. 7. c. 20.

Catullus quoque elegantissimus poetarum.

Ansonius Drepanio Pacato Latino.

Cui dono lepidum novum libellum?

Veronensis ait Porta quondam,

Inventoque dedit statim Nepoti.

L. Apulejus in Apologia.

Eadem ipitur operâ accusent C. Catullum, quod Lesbianâ
pro Clodiâ nominarit.

Sidonius Apollinaris ad Hesperiur.

Memineris quod sæpe versum complevit Lesbia cum
Catullo.

Severinus Boethius l. 3. de consolat. Philosophia Prosâ 4.

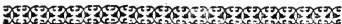
Num vis ea est magistratibus, ut utentium mentibus vic-
tutes inferant, vitia depellant? Atqui non sugare; sed
illustrare potius nequitiam solent. quo fit, ut indigne-
mur eos sæpe nequissimis hominibus contigisse. unde
Catullus licet in curuli Nonium sedentem strumam appellat;

Diomedes Grammat. l. 3. c. 6. de Jambico.

Cujus carminis præcipui scriptores apud Græcos Archi-

PROLEGOMENA

Iochus, Hipponax, apud Romanos Lucilius, & Catullus, & Horatius, & Bibaculus.

CAPUT II.

Veterum Scriptorum testimonia de
Albio Tibullo.

Horatius Ode 33. l. 1.

Albi ne doleas plus nimio memor
Immitis Glyceræ, neu miserabiles
Decantes Elegas; quod tibi junior
Læsâ præniteat fide.

Idem Epistola 4. l. 1.

Albi nostrorum sermonum candide iudex,
Quid nunc te dicam facere in regione Pedana?
Scribere quod Cassi Parmensis opuscula vincat; &c.
paulo post

Non tu corpus eras sine pectore; Dii tibi formam,
Dii tibi divitias dederant, artemque fruendi.

Ovidius Amorum l. 3. Eleg. 9.

ita Tibulli mortem deflet.

Memnona si mater, mater ploravit Achillem,

Et tangunt magnas tristitia fata Deas:

Flebilis indignos Elegeia solve capillos,

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit.

Ille tui vates operis, tua fama Tibullus

Ardet in exstructo corpus inane rogo.

Ecce puer Veneris fert everfamque pharêtram,

Et fractos arcus, & sine luce facem.

Asp.

PROLEGOMENA

Aspice, demissis ut eat miserabilis alis,
 Pectoraque infestâ tundat aperta manu.
 Excipiunt lacrymas sparsu per colla capilli,
 Oraque singultu concutiente sonant.
 Fratris in *Aeneæ* sic illum funere dicunt
 Egressum rectis, pulcher iule, tuis.
 Nec minùs est confusa Venus moriente *Tibullo*,
 Quàm juveni rupit cum ferus inguen aper.
 At sacri vates, & Divùm cura vocamur,
 Sunt etiam, qui nos numen habere putent.
 Scilicet omne sacrum mors importuna profanat,
 Omnibus obscuras injicit illa manus.
 Quid pater *Itmarior*, quid mater profuit *Orpheo*?
 Carmine quid victas obstupuisse seras?
 [Et *Linon* in silvis idem pater & *Linon* altis
 Dicitur invitâ concinuisse *lyrà*.]
 Aspice *Meoniden*, à quo, ceu fonte perenni,
 Vatum *Pieris* ora rigantur aquis.
 Hunc quoque summa dies nigro summerfit *Averno*:
 Effugiunt avidos carmina sola rogos.
 Durat opus vatum *Trojani* fama laboris;
 Tardaue nocturno tela retexta dolo.
 Sic *Nemesis* longum, sic *Deia* nomen habebit,
 Altera cura recens, altera primus amor.
 Quid nunc sacra juvant, quid nunc *Ægyptia* profunt
 Sistra? quid in vacuo secubuisse toro?
 Cum rapiant mala fata bonos (ignorete falso)
 Sollicitor nullos esse putare Deos.
 Vive pius, moriere pius: cole sacra, colentem
 Mors tamen à templis in cava busta trahet.
 Carminibus confide bonis, jacet ecce *Tibullus*;
 Vix manet è toto, parva quod urna capit.

P R O L E G O M E N A.

Tene sacer vates flammæ rapuere rogales,
 Pectoribus pasci nec timuere tuis?
 Aurea sacrorum potuissent templa Deorum
 Urere, quæ tantum sustinuerè nefas.
 Avertit vultus Erycis quæ possidet arces;
 Sunt quoque, qui lacrymas continuïssè negent.
 * Sed tamen hoc melius, quàm si *Phæacia* tellus
 Ignotum vili supposuisset humo.
 Hic certè manibus fugientes pressit ocellos
Mater, & in cineres ultima dona tulit.
 Hic soror in partem miserâ cum matre doloris
 Venit, inornatas dilaniata comas.
 Cumque tuis sua junxerunt *Nemesisque*, Priorque
 Ocula, nec solos destituere rogos.
Delia discedens, felicius, inquit, amata
 Sum tibi: vixisti, dum tuus ignis eram:
 Cui *Nemesis*, quid, ait, tibi sunt mea damna dolori?
 2 *Me tenuit moriens deficiente manu*.
 Si tamen, è nobis aliquid, nisi nomen, & umbra
 Restat, in 3. *Elysia* valle *Tibullus* erit.
 Obuius huic venies ederâ juvenilia cinctus
 Tempora, cum *Calvo*, doctæ *Catulle*, tuo.
 Tu quoque, si falsum est tenerari crimen amici,
 Sanguinis atque animæ prodige Galle tuæ.
 His comes umbra tua est, si qua est modò corporis umbra.
 Auxisti numeros, *Culte Tibulle*, pios.
 Ossa quieta, precor, tutâ requiescite in urnâ,
 Et sit humus cinerì non onerosa tuo.
 Idem *Amorum* l. 3. Eleg. 15:
 Donec erunt ignes, arcusque Cupidinis arma,
 Discantur numeri, *Culte Tibulle*, tui.

Idem

* *Tibullus* Eleg. 3. l. 1. vers. 5. & seq.

2 *Idem* Eleg. 1. l. 1. v. 74.

3 *Idem* Eleg. 3. l. 1. v. 580.

PROLEGOMENA

Idem Artis Amat. l. 3. vers. 233.

Et teneri possis carmen legisse Propertii,
Sive aliquid Galli, sive, Tibulle, tuum.

Idem Remed. Amoris vers. 763.

Carmina quis potuit tunc legisse Tibulli?

Idem Tristium l. 2. vers. 447.

Credere juranti durum putat esse Tibullus,

Hoc etiam de se quod neget illa viro.

Fallere custodem demum docuisse fatetur,

Seque suam miserum nunc ait arte premi:

Sæpe, velut gemmam dominæ, signumque probaret

Per causam meminit se revigisse manum.

Utque refert, digitis sæpe est, nuncque locutus,

Et tacitam mensæ duxit in orbe notam.

Et quibus è succis abeat de corpore livor,

Impresso fieri qui solet ore, docet.

Denique ab incauto nimium petit ille marito,

Se quoque uti servet, peccet ut illa minus.

Scit cui latresur, cum solus obambulat ipse,

Cur toties clausas excreet ante fores.

Multaque dat furti talis præcepta, docetque,

Qua nuptæ possint fallere ab arte viros.

Nec fuit hoc illi fraudi, legiturque Tibullus,

Et placet, & jam te principe notus erat.

Hæc omnia, paulò tamen diversa leguntur apud ipsum Tibullum Elegiâ 7. l. 1.

Idem Tristium l. 4. Eleg. 10.

Virgilium vidi tantum, nec avara Tibullo

Tempus amicitiae fata dedere meæ.

Succesor fuit hic tibi Galle; Propertius illi:

Quartus ab his serie temporis ipse fui.

Idem Tristium l. 5. Eleg. 1.

———— ingenium come Tibullus ———

Da.

PROLEGOMENA.

Domitius Marsus.

Te quoque Virgilio comitem non æqua, *Tibulle*,

Mors juvenem campos misit ad Elysios:

Ne foret, aut *Elegis* molles qui fieret amores,

Aut caneret forti regia bella pede.

Vellejus Paterculus l. 2.

Tibullusque, & *Naso*. perfectissimi in formâ operis sui.

Papinius Statius lib. 1. Silv. carm. 1.

——— divelque foco lucente *Tibullus*.

Quintilianus Institut. Orat. l. 10. c. 1.

Elegiâ Græcos quoque provocamus, cujus mihi tersus,
atque elegans maximè videtur auctor *Tibullus*.

Martialis l. 4. Epig. 6.

—— qui compositos metro *Tibulli*.

In *Stellæ* recitat domo. libellos.

Idem l. 8. Epig. 72.

Fama est arguti *Nemesis* lasciva *Tibulli*.

Idem l. 14. Epig. 72.

Ussit amatorem *Nemesis* lasciva *Tibullum*,

* In totâ juvit quem nihil esse domo.

L. Apulejus Apologiâ.

Accusent:..... & *Tibullum*, quod ei sit *Plautia* in ani-
mo, *Delia* in versu.

Sidonius Apollinaris carm. 9.

Non *Getulicus* hic tibi legetur,

Non *Marsus*, *Pedo*, *Silius*, *Tibullus*.

Idem ad Hesperium.

Memineris quod sæpe versum. complevit: *Delia* cum:
Tibullo.

Diomedes Grammat. l. 3. c. 6.

Quod genus carminis (*Elegiam*) præcipuè scripserunt:
apud.

* *Tibul. Eleg. 3. l. 1. vers. 30.*

PROLEGOMENA

apud Romanos Propertius, & Tibullus, imitati Græcos Callimachum, & Euphorionem.

C A P U T III.

Veterum Scriptorum testimonia de
Sexto Aurelio Propertio.

Ovidius Artis Amat. l. 3. vers. 233.

ET teneri possis carmen legisse *Propertii*.

Idem Remed. Amoris, vers. 763.

Carmina quis potuit tutò legisse *Tibulli*,

Vel *Tua*, *Cujus* opus *Cynthia* sola fuit?

Idem Tristium l. 2. vers. 465.

Invenies eadem blandi præcepta *Propertii*,

Distriktus minimà nec tamen ille notà est.

Idem Tristium l. 4. Elegià 10.

Sæpe suos solitus recitare *Propertius* ignes,

Jure sodalitiî qui mihi junctus erat.

Idem Tristium l. 5. Eleg. 1.

————— blandique *Propertius* oris.

Plinius Junior l. 6. Epist. 15.

Passienus Paulus splendidus eques Romanus, & in primis eruditus, scribit Elegos. Gentilitium hoc illi, est enim municeps *Propertii*, atque etiam inter majores suos *Propertium* numerat.

Idem de eodem l. 9. Epist. 22.

In litteris veteres æmulatur, exprimit, reddit: *Propertium* in primis, à quo genus ducit, vera soboles, eo-
quo

PROLEGOMENA.

que simillima illi, in quo ille præcipuus. Si Elegos
ejus in manum sumpseris, leges opus tersum, molle,
jucundum, & planè in *Propertii* domo scriptum.

Papinius Statius l. 1. *Silv. carm.* 2.

*Callimachus*que senex, Umbroque *Propertius* antro.

Quintilianus *Instit. Orat.* l. 10 c. 1. ubi de Eleg.

Sunt, qui *Propertium* malint.

Martialis *Epig.* 72. l. 8.

Cynthia te vatem fecit, lascive *Properti*

Idem l. 14. *Epig.* 189.

Cynthia sacundi carmen juvenile *Properti*.

Accepit famam, nec minùs ipsa dedit.

L. Apulejus *Apologia*.

Accusent..... & *Propertium*, qui *Cynthiam* dicat;
Hostiam dissimulet.

Sidonius Apollinaris ad *Hesperium*.

Memineris quòd sæpe versum complexit..... *Cynthia*
cum *Propertio*.

Lactantius Firmianus *Divin. Instit.* l. 2. c. 7.

De quo Senatu *Propertius* Elegiarù scriptor hæc loquitur:

* *Curia prætexto quæ nunc nitet alta Senatu &c.*

Diomedes *Grammat.* l. 3. c. 6.

Quod genus carminis (*Elegiam*) præcipuè scripserunt
apud Romanos *Propertius*, & *Tibullus*, & *Gallus*, imi-
tati Græcos *Callimachum*, & *Euphorionem*.

CA.

* *Propert. Eleg.* 1. l. 4. vers. 11.

PROLEGOMENA

CAPUT IV.

De Vita, & Scriptis C. Valerii Catulli.

Valerio Catullo Cajus prænomen fuit, quidquid contra sentiat Josephus Scaliger, qui corruptissimi loci auctoritate nixus Quintum appellat: testaturque se in antiquo libro Jacobi Cujacii J. C. ita disertè scriptum reperisse. Refragantur etenim editiones omnes, quotquot hæcenus prodierunt: reclamation consensus eruditorum: L. denique Apulejus mendacii reum agit, cum Apologia priore carminum quorundam suorum lasciviam & Julius Cæsar Catulli nobilissimo exemplo tuetur. Cui sanè, ut ætate multò propior, fides habenda est. Veronensem fuisse liquidò constat, cum ex Ovidio, Plinio seniore, Martiali, Aufonio, cæterisque; tum etiam ex ipsius testimonio, qui & alicubi² Veronam suam dicit, &, ubi è Bithynia reversus, 3 Sirmionem lacus Benaci peninsulam alloquitur, ad Larrem domesticum saluum se advenisse gaudet. Natus est, si Hieronymus rectè rationem subduxit, Olympiadis CLXXIII. anno II., ab Urbe verò condita DCLXVII. L. Cornelio Cinna, Cn. Octavio COS. Quamobrem non immeritò Lilius Gyraldus Crinitum reprehendit, quòd scribere non dubitaverit: *pro comperto haberi, carmen de pascere Lesbia ad Virgilium missum fuisse, ob illud Martialis:*

Sic forsitan tener ausus est Catullus

Magno mittere passerem Maroni.

Etenim, ut omittamus *⁊ forsitan*, quod argumenti vim omnem infringit, verisimile non fit, Catullum septem-

de-

¹ Carm. 66. v. 12. ² Ibid. v. 34. ³ Carm. 31.

P R O L E G O M E N A:

decim annis Marone grandiore[m] [natus est enim Ma-
ro, teste Hieronymo ac Donato, Olympiadis CLXXVII.
anno III. , ab urbe verò condita DCLXXXIV. Cn.
Pompejo Magno, M. Licinio Crasso primùm COSS.]
eidem adhuc puero tantum detulisse, ut ad ejus tribu-
nal accessurus indigeret audacia.

Parentem habuit Valerium, honesti ordinis virum,
cujus nimirum hospitio, si Tranquillum audimus, C.
Cæsar usus fuit. Rei familiaris autem inopia labora-
vit, utpote qui *sacculum suum armarum plenum* ingenuè
fateatur, Furiumque & Aurelium inter principes ami-
corum observaverit: quorum alteri *nec servus, nec arca,*
nec cimex erat; alterum *furitionum patrem* ipse festivè ap-
pellat. Cuiusque divitum Romanorum familia maximam
esset, neminem habuit Catullus,

Frustum qui veteris pedem grabati.

In collo sibi collocare posset.

Lucellum itaque unde unde corrasurus, Memmiam præ-
torem in Bithyniam simul cum fratre secutus est, nullo
tamen successu; idque prætoris ejusdem nimia cupidita-
te, atque oscitantia. Immo cum in provinciam Troadem
venisset, fratrem suum, quem æquè ac se ipsum diligebat,
immatura morte præceptum amisit. Hujus postea cineri-
bus, ex Asia in Italiam revertens, mœstissimè parenta-
vit; ejusque memoriam, ubicumque se obtulit occasio,
mira pietate semper coluit. Navigatione absoluta, pha-
sellum, quo mare transmiserat, Castori & Polluci, ha-
bitis eo tempore navium servatoribus, illustri carmine
dedicavit. Postquam ex ephœbis excessit, in castris Amo-
ris cœpit stipendia facere; inprimisque Clodiam præ-
stanti mulierem forma, quam mutato nomine Lesbiam
vocavit: Hypsithillam, & Juventium puerum deperit.
Ardores quoque suos mollissimis versibus complexus, eos
scripsit.

PROLEGOMENA.

Scribendi genere non minorem assecutus est gloriam, quàm immortalis verèque divino *Aeneidos* poemate vates Mantuanus. Amici ejus plurimi enumerantur: Cornelius Nepos, cui libellum suum dono dedit; Verannius & Fabullus; Furius & Aurelius; Licinius Calvus Orator vehemens, & nobilis poeta, quem prisce scriptores serè semper Catullo adjungunt; Alphenus Varus J. C. Cæcilius, qui de matre Deorum poema composuit; Manlius Torquatus, cujus nuptias elegantissima Ode celebravit, & ad quem est epistola illa, quam tanti Muretus fecit; Cinna Smirnae auctor; Cornificius, fortasse ille, cujus esse ad Herennium Rhetoricorum libros quattuor eruditi homines voluere; Ortalus; Cato, non ille Uticensis, morum severitate insignis, at litterator quidam, cujus meminit Suetonius libro de illustribus Grammaticis c. XI. denique Cælius Veronensis. M. Tullium Ciceronem in causa forensi [quænam ea fuerit, ignoratur] videtur patronum adhibuisse, cui certè ob acceptum beneficium venusto Epigrammate gratias egit. Jambicis, & Hendecasyllabis versibus in pessimos quosque homines, nullo discrimine, grassatus est, nec ipsi Cæsari, quantumvis rerum potito, pepercit, quin calami aciem in *sinistram* ejus liberalitatem, aliaque vitia distringeret. Mamurram, Gellium, Vatinius, quos impensè oderat, propriis nominibus indigitavit, & styli amaritudine traduxit. Lusi insuper in Volusium, ineptum [ut ipse quidem existimabat] Annalium scriptorem; in rivalem Egnatium: in Suseenum, quem cum Cæsiis, & Aquinis litteratum venenis uno & eodem jure censet; demum in Sextium oratorem, cujus frigidissima oratione molestam gravedinem se contraxisse jocose scribit. Græcis litteris non vulgariter imbutum fuisse inde colligi potest, quòd suavisimam Oden poetrix Sapphus, & Callimachi Elegiam de coma

Be-

PROLEGOMENA.

Berosices mundissimis versiculis Latine red lideat: ob id fortè à Tibullo, Ovidio, Martiali *doctus* appellatus. Et idcirco mirum videri debet, Julium Scaligerum eà virum eruditione, quodque caput rei est, Veronensem, idcircoque municipi suo saltem hoc nomine devinctum, hæc de Catullo posteris reliquisse: (*Poetices* l. 6. c. 7.) *Catullo docti nomen quare sit ab ant: quis attributum, neque apud alios comperi, neque dum in mentem venit mihi; nihil enim non vulgare est in ejus libris. Quamquam veluti mutato consilio, qui mos est homini, Palinodiam canere postea cogatur, Galljambicum ejus carmen diuinum autumans, & poema de nuptiis Pelei, ac Thetidos, verum aditum; & gradum ad Æncidos divinitatem esse pronuntians. Nonne probatius de nugis poetæ nostri Cornelius Nepos gravissimus vir judicium tulerat, cum easse aliquid putabat? Nonne benignius, & justius cum ipso egere Pompejus Saturninus, & Sentius Augurinus, quorum uterque, auctore Plinio in epistolis, Catulliani carminis imitationem gloriæ sibi fore augurabantur? Sed hæc alijs: nunc id, quod cœpimus, agamus. Censet Angelus Politianus Miscellaneorum centuria I. c. 6. passerem, quem tantoperè Catullus commendat, allegoricè accipiendum, ut scilicet obicœnum aliquid sub se contineat, confirmatque Martialis versibus ex libro XI. Epig. VII.*

Da mi basia, sed Catulliana.

Quæ si tot fuerint, quot ille dixit;

Donabo tibi passerem Catulli.

at nullo prorsus argumento id evincit, cum ea, quæ Catullus narrat de suo passere, ut rectè Critici monuerunt, nonnisi de avicula commodè intelligi possint. Satiùs igitur fuerit existimare, Martialem ipsum ad nequitiam torfisse, id quod sensu simplici Veronensis noster effuderat; quo pacto ex castissimis Virgilii versibus Auso-

PROLEGOMENA.

sonius Fescenninum centonem confarcinavit. Quintilianus, & Diomedes inter poetas Jambicos Catullum reponunt: Hieronymus inter Lyricos: reliqui inter Epigrammatographos. Ego verò, si modò fas est meam sententiam aperire, inter Varios potiùs referrem, nam certè in ejus poematis quædam excedunt Epigrammatis modum. Ambigitur jure à nonnullis, an hæc solùm pauca, quæ hodie existant; ab illo scripta fuerint, an verò longè plura, quæ vetustas nobis inviderit. Ansam dubitandi præbet Plinius, qui de incantamenti opusculum à Catullo exaratum innuit, cujus ne vestigium quidem superest. Nisi Raphaëli Eglino Tigurino auscultare velimus, qui Ceirim * Virgilio adjudicans, Catullo attribuit propter styli similitudinem. Decessit annos aliquot natus supra quadraginta, ut adversus Eusebii Chronicon ostendo ad ejus æræ. 52. & 110.

CAPUT V.

De Vita, & Scriptis Albii Tibulli.

QUO cognomine Albius Tibullus insignitus fuerit, omnino incertum est: sive id incuriâ librariorum evenerit, sive nullum habuerit; quod tamen à consuetudine Romanorum Equitum, inter quos poeta iste censetur, procul abesse videri potest. Patriam sortitus est Urbem terrarum dominam, ut perantiquæ membrane fidem faciunt: illustri verò loco natus, &, quod Ovidius de se jactat,

†††

— us—

* In epist. ad Goldastum, præfixa selectis Catulli operibus.

TROLEGOMENA

1 — usque à proavis vetus ordinis haeres,
Non modò militia turbæ factus eques.

Petrus Crinitus, & Lilius Gyraldus, qui ante duo serè
sæcula poetarum vitas persecuti sunt; constanter tradide-
runt, annum Urbis conditæ DCCXI. Tibullo simul, &
Ovidio natalem fuisse, C. Vibio Pansa, A. Hirtio COSS.
qui prælio Mutinensi adversus Antonium non absimili
nece occubuerunt. Valido autem argumento ad id sibi, &
aliis persuadendum compulsi fuerunt: si quidem apud
utrumque poetam celeberrimus exstat pentameter, ubi de
natalibus suis loquuntur, qui hanc opinionem confirmat:

2 Cum cecidit fato Consul uterque pari.

At Josepho Scaligero, sagacissimi viro ingenii, primùm
suboluit, ex hujus versiculi bona fide magnam temporum
perturbationem oriri. Calculum adjecit Janus Douza,
qui Schediasmate succidaneo in Tibullum evidentissimè
ostendit, de scrinio Sulmonensis equitis à quodam in re
aliena nimis officioso Romani hujus supellectilem auctam.
Primùm enim [ut summi Critici rationes compendio pro-
feram] si Tibullo de se ipso narranti credendum est, qui
potuit Messalam sequi ad expeditionem Aquitanicam, nec
sequi tantùm, sed & æra mereri, & gnavi militis vicem
agere quindecim annos natus, vel eo minùs? tot enim fe-
rè intercedunt ab Hirtii, & Pansæ consulatu ad Messalæ
victoriam, anno V.C. DCCXXVI. relatam, veluti lu-
ce clariùs in vetustissimo lapide apparet. Deinde quomo-
dò Ovidius; dum Elegiæ scriptores per seriem temporum
enumerat 3, Gallo primum locum attribuens, Tibullum
ante Propertium collocat, se verò post utrumque? Nisi
quis ineptè cavilletur, Ovidium seriùs ad id carminis
genus accessisse quàm Tibullum, quod ab ingeniosissimi
poe-^{it}

1 Amor l. 3. Eleg. 15. 2 Tibull. Eleg. 3. l. 3. Ovid. 4. Trist. Eleg. 19.
3 Trist. 4. Eleg. 10.

PROLEGOMENA.

poetæ facundia, cujus nascentis in ore apes Heliconiæ in-
tederunt, & qui versus ex tempore uberrimi torrentis ri-
ru passim fundebat, immane quantum discrepat. Huc at-
tinet Ode * illa Horatii, quæ ad Albium inscribitur, in qua
Venusinus poeta sui exemplo proposito Tibullum ob Gly-
ceræ perfidiam *Elegos miserabiles* canentem, & sibi *junio-
rem præferri dolentem à mœstitia* revocat, & loatur. Quæ
Ode si, ut ordo carminum requirit, scripta fuit ante il-
lam 2 de Augusti adversus Antonium, & Cleopatram vi-
ctoria, quam in annum V. C. DCCXXIII. incidisse li-
quet, inveniemus, juxta receptam opinionem, Tibul-
lum annorum vix duodecim Elegiacum poetam, Glyce-
res amatorem, & quod monstra omnia excedit, veluti
grandævum ab amica foras exclusum. Omnibus igitur fu-
cum fecit Ovidianus ille versiculus, *Tibullo* [ut ait præ-
citus Douza] à mala manu asutus. His magni viri soli-
dissimis rationibus liceat leviculam quamdam addere de
nostro penu, ne scilicet ad has epulas, quod ajunt, asym-
boli veniamus. Vix est, ut credere valeam, Ovidium Ti-
bulli memoriæ studiosissimum, cum animadvertisset se cum
illo natalem diem habere communem, quâ erat præcipue
diligentiâ in rebus vel minimis, tantum eventum silen-
tio prætermisurum fuisse. Verisimilius itaque fuerit, Ho-
ratio Tibullum æqualem facere, id suadente ipsius Flac-
ci testimonio, qui primo Epistolarum 3 libro *candidum
judicem suorum sermonum* eum appellare non dedignatur.
Emunctæ verò naris hominem, jam octo lustra præter-
gressum, qualis Horatius erat, scripta sua elucubra-
tissima adolescenti viginti duobus annis juniore, casti-
ganda committere meritò puduisset. Quibus jactis fun-
damentis alius error convellitur, qui jam invaluit,

††† 2

Ti-

* 33. l. 1. 2 37. l. 1. 3 *Epist.* 4.

PROLEGOMENA

Tibullum scilicet in ipso ætatis flore vitæ defunctum esse, idque propter Domitii Marci Epitaphium, quo juvenem ad Elysios illum migrasse testatur. Hæc porro auctoritas nihil obstat: scimus enim i ex iustituto Servii Tullii eos, qui XLVI. ætatis annum non excessissent, juniores appellatos: qui verò excessissent, seniores. Quapropter Sallustius a C. Cæsarem triginta sex annos natum, cum summi Pontificatus apicem peteret, *adolescens* vocare non dubitavit. Itaque cum ex eodem Epitaphio constet, paulò post Virgilii mortem Tibullum summum diem obiisse, Virgiliumque denatum C. Sentio, Q. Lucretio COSS. Anno. V. C. DCCXXXV. Donatus referat, necessariò sequitur, si Tibullum, ut ratio postulat, Horatio suppare facimus [cujus natales contigerunt A. V. C. DCLXXXIX. L. Aurelio Cotta, L. Manlio Torquato COSS.] eum ultra quadraginta annos vitam produxisse. At de istis fortasse plus nimis: ad reliqua pergamus.

Patrimonium, quod per amplum habuerat, repente accisum descevit: sive illud luxuriâ suâ ipse prodegerit, sive militum Cæsarianorum excursionibus, quibus tum omnia vastabantur, persumdatum fuerit. Hoc secundum magis placet: cujus rei, præter cætera, id quoque argumentum affertur, Cæsarem Octavianum tanti nominis principem, & de litteratorum laboribus optimè meritum, ad quem laudibus exornandum reliqui poetæ certatim accurrebant, ab unico Tibullo, velut indignum, prorsus omisum atque oblivioni traditum: ob odium, credo, Equitis nostri, direptarumque facultatum moerorem. Non idèò tamen ad summam inopiam redactus est, sed illi benigno semper copia cornu abundè suppeditavit

PROLEGOMENA.

ut unde i *famem despiciere* posset. Ruri certè vitam agere decrevit, ubi remotus à strepitu rerum urbanarum 2 *salubres inter silvas reptaret, curaretque per otium quidquid sapiente bonoque maximè dignum foret*. Melsæ Corvini triumpho, Aquitanico notissimi cliens, & comes perpetuus fuit, quem cum in Macedoniam proficiscentem itinere maritimo secutus esset, apud Phzacas Græciæ populos gravi morbo correptus decubuit. Cum esset in amores paulò proclivior, quibus etiam colendis propter oris elegantiam factus videbatur, in primis Deliam puellam, vero nomine Plautiam, uti Apulejus testis est, mirè dilexit. Deinceps Nemefin, & Nezzram, puerumque Marathum. Sulpitiam quoque, ac Cerinthum, amatorum par sibi jucundissimum carminibus celebravit. Miror autem cur ab Ovidio duæ tantùm ejus amicæ nominentur, Delia, & Nemesis, quarum alteram lecto morientis adstitisse, *manuque illius deficiente pressam* testetur. Fortasse [nihil enim commodius in mentem venit] sub Lygdami, & Nezzæ nomine cuiuspiam amicorum gratificatus est, non suis, at alienis amoribus inserviens. Parùm libenter se militasse ipse non semel significat, nam & Pacis cultorem se proficetur, diramque sitim humani sanguinis variis in locis abominatur. Inter familiares Micrum, & Horatium poetas habuit: etiam T. Valgii heroico versu excellentis honorificam facit mentionem. Ejus autem immaturus obitus Nasonis illustri Epicedio defletus est, qui matrem & sororem suprema illi pietatis officia persolverisse scribit. Quanti autem Tibulli Elegiæ sint æstimandæ, vel ex uno Fabio colligere licet, qui cum *tersum, & elegantem* judicet, simul ei principatum in hoc genere

PROLEGOMENA.

carminis faciliè tribuit. Horatius Cassio Parmensi præponit; Ovidius *cultum* appellat, ejusque carmina nunquam intermoritura vaticinatur. Equidem Tibullo suaviorem poetam, planiorem, aut magis aptum ad motus animi pingendos non invenio. Sunt, quibus Panegyris ad Melsalam minùs arrideat, nec injuria; voluit enim in illo poematio egredi gyrum ingenii sui, adeoque nil mirum si ei non successerit.

CAPUT VI.

De Vita, & Scriptis Sexti Aurelii Propertii.

Sextum Aurelium Propertium in Umbria natum certò scimus, id enim ipse pluribus in locis Elegiarum suarum testatus est. De oppido autem, ubi natus fuerit, magna inter Criticos controversia insurgit, cum Josephus Scaliger Ameriam ejus patriam esse contendat, Caspar Scioppius, * & reliqui ferè omnes Mevaniam. Opinionum dissimilitudo ex varietate lectionum originem ducit: nam ita Scaliger legit Hexastichon Elegiæ
1. l. 4. quo Genethliacus poetam alloquitur:

*Umbria te notis antiqua penatibus edit.
Mentior? an patria tangitur ora tuæ?
Quà nebulosa cavo vorat Mevania campo,
Et lacus astivis intepet Umber aquis,
Scandentisque axis consurgit vertice murus,
Murus ab ingenio notior ille tuo.*

aliud verò distichon superiùs positum sic:

Scân-

* In Paradoxis.

PROLEGOMENA

*Scandentes si quis cernat de collibus arces,
Ingenio muros astringet ille meo.*

Ait igitur primò, Mevaniam eo loco haud esse accipiendam pro ipso oppido, sed pro longa latæque planitie, quæ Ameriæ fines attingat; ideoque Propertium rectè dici posse Mevanatem; minùs rectè Mevanientem. Deinde à Propertio patriam suam *in collibus* ædificatam indicari, & propterea situm Ameriæ optimè convenire, Mevania autem in campo jacentis non item. Tertiò periphrasin lacus Umbri nihil aliud, quàm Vadimonem innuere existimat: Vadimonem verò Ameriæ proximum stagnare, Plinii Cæcilii testimonio confirmat. Postremò, vocem *axis* nonnumquam *regionis tractum*, vel *collem editum* significare, Juvenalis, Papinii, & Siliii auctoritate conatur ostendere. Excusat insuper, quæ hominis benignitas est, Umbrum poetam, quòd abstinuerit à propriis nominibus Ameriæ ac Vadimonis; id enim factum putat repugnantia syllabarum, cum & *Ameria* quatuor brevibus constet, & *Vadimon* creticum pedem constituat; quas propterea voces in Hexametrum versum admittere religio sit.

Sed audiamus & Scioppium pro contraria sententiâ differentem. Illud ante omnia testatur Scioppius, in antiquissimis exemplaribus legi *sacer imber*, non *lacus Umber*, eumque fuisse fontem aquæ calidæ, muro lapideo inclusum, cujus hodierna die etiamnum aliqua rudera supersint: thermalque illas ab indigenis paulum detorto vocabulo *Imbersato* appellari. Deinde contendit in altero Disticho legendum esse *de vallibus*, non *de collibus*, fidem vulgarum omnium editionum secutus: ita ut Mevania arces dicantur in altum exsurgere de planitie. Post hæc Scaligerum haud leviter in Geographia peccantem castigat: etenim ex Clüverio demonstrat, nequa-

††† 4

quam

PROLEGOMENA

quam à Mevanienti planitie Ameriam contingi, cum inter utrumque oppidum altissimæ rupes positæ sint: nec fieri ullo modo posse, ut Clitumni fons, quem Scaliger cum Etrusco Vadimone confundit, ex Amerinis manibus despectetur, si quidem viginti millibus passuum ab America distet. Negat porro, à Juvenale, Papinio, & Silio Italico vocem *axis* ea significatione accipi, quæ censet Scaliger; immò verò longè dissimili. Et sanè inveniri arbitror neminem, modò Latine linguæ rudimenta calleat, cui Juvenalis versus è Satyra 4. quem arbitrato suo Scaliger explicabat:

Dignus Aricinos. qui mendicaret ad axes

non videatur intelligendus de curribus Aricina via prætereuntibus, ut pars pro toto, more poetis familiari, usurpata sit. Quod etiam ex iis, quæ statim sequuntur, adstrui potest:

Blandaque dextera jactaret. bassa rheda.

At quamquam (pergit Scioppius) liqueret, poetas illos vocis hujus propriam significationem corrupisse, nihil tamen Propertio ætatis aureæ scriptori cum deterioris ætatis auctoribus. Penitus autem explodit Scaligeri sententiam, cum ait se veteres codices inspexisse, qui omnes vocem *axis* non agnoscant, sed potius *arsis*, aut *altus*. Lætissimò interim cachinno ridet discrimen inter Mevanates & Mevanientes, quod curiosè nimis in medium attulit doctissimus ille vir. Hæc à summis Philologis de Propertii patria disputata sunt: liberum cuiusque judicium esto, uter propius ad veritatem accesserit: Me Scioppii argumenta magis movent, in ejusque sententiam lubens eo. Missa faciam Gyraldi, & aliorum somnia, qui cum perperam *Assis* legissent, Alisium Propertii patriam fuisse temerè divinabant.

De anno natalium ejus Chronologi ne verbum quidem;

PROLEGOMENA.

dem? facilis tamen conjectura est fuisse DCCXV. ab
V. C. L. Pifone, A. Gabinio COS. Id colligimus ex
ipsius auctoris testimonio, qui Eleg. l. 4. pauld ante
laudat, ita infortunia sua memorantem Genethliacum
inducit:

O Jaque legisti non illâ etate legenda

Patris, & in tenues cogeris ipse lares.

Nam tua cum multis versarentur aera iuranci,

Absulit exultas portica tristis opes.

Mox ubi bulla rudi demissa est aurea collo,

Matris & ante Deos libera sumpta toga:

Tum tibi pauca suo de carmine dicat Apollo,

Et vetat insano verba tonare foro.

Fatetur se, cum adhuc puer esset, orbatum patre, ex-
tuncque paternis opibus tristissimo illo tempore, quo
post Philippense bellum prædia Italia veteranis militibus
dimensa & distributa sunt. Auream deinde bullam,
quæ pueros ingenuos à servis & libertinis distinguebat,
Diis penatibus suspensam consecrasset scribit, virilemque
togam sumpsisse. Quæ quidem vestis mutatio fieri sole-
bat anno XVII. ætatis, vel etiam XV. Sed primum po-
tius de Propertio credendum ea ratio suadet, quod
statim à prætexta deposita ad Maturam otia se contu-
lit, relicto fori tumultu, & caudicorum clamoribus
contemptis; ideoque grandiusculum fuisse oportet, qui
ad fingendos Elegos ingenium & calamm admo-
veret. Procul enim aberant veteres illi omnium elegantiarum
promicondi ab ea barbarorum hominum hæresi, quæ
nunc passim viget, ut puerilium annorum oculoamen-
tum poetica studia putarent. Constat autem divisionem
agrorum, quæ jussu Augusti facta est, in urbis condi-
tæ annum DCCXIII. incidisse, à quo si anni septem-
decim retro numerentur, inveniemus Propertium COS.

†††.

quæ

PROLEGOMENA

quos diximus, in lucem editum. Hæc serè Janus Donizæ Schediasmate succidaneo ad Tibullum.

Poetæ hujus nostri pater videtur fuisse Sextus ille Propertius, cujus nomen delatum, cum P. Clodius Tribunus plebis Rempublicam seditionibus misceret, civiumque locupletium bonis inhiaret, queritur Cicero oratione pro domo sua. Ignobilis verò fuit, & nullis majorum imaginibus clarus, licet nonnulli dissentiant: præstat enim ipsum audire, quem ita de se scribere non puduit: 1

Aspice me, cui parva domi fortuna relicta est,

Nullus & antiquo Marte triumphus avi.

& alio loco: 2

Tu mea compones, & dices: Ossa, Properti,

Hæc tua sunt; eben tu mihi certus eras.

Certus eras eben, quamvis nec sanguine avito

Nobilis, & quamvis non ita dives eras..

Paulò post à patris interitu matrem quoque, apud quam educatus fuerat, amisit, sic enim ad Cynthiam: 3

Ossa tibi juro per matris, & ossa parentis,

(Si fallo, cinis ben sit mihi uterque gravis)

Ope ingenii Mæcenatis amicitiam consecutus est, cujus hortis in 4 Esquilina regione positis proximè habitavit. Mirum autem cur nec Horatium Propertius, nec Propertium Horatius ullo in loco poematum suorum mutuo benevolentiae pignore nominaverit, cum tamen in eodem contubernio vixerint, & eidem patrono cari fuerint. Sed enim quotidie verissimum agnoscimus illud Hesiodi:

Καὶ νεκρῶς νεκρῶν κατὰ, & τῶν τῶν:

Καὶ πατρὶς πατρὶς φθονί, καὶ ἀδελφῶν ἀδελφῶν.

Et

1 Eleg. ult. l. 2. 2 Eleg. 17. l. 2. 3 Eleg. 13. l. 2. 4 Eleg. 21. l. 5.

PROLEGOMENA.

Et figulus figulo succinset, & fabro faber:

Et mendicus mendico invidet, & cantori cantor.

Et sanè garrulus ille, quem sibi viâ Sacrà deambulanti venisse obviam, & lateri molestè adhæsisse scribit Horatius Sat. 9. l. 1. Propertius noster finisse videtur: quod, non infirmis rationibus ducti, conjicere possumus. Hominem sanè scribendis carminibus aptum hæc ipsius verba demonstrant:

*Si bene me novi, non Viscum pluris amicum,
Non Varium facies, nam quis me scribere plures,
Aut citius potuit versus? ———*

amatorculum verò, & deliciarum studiosum, ea quæ sequuntur:

quis membra movere

Mollius? ———

Atqui Propertius Eleg. 3. l. 2. hoc de se falsus est:

Nequidquam perfusa meis unguenta capillis,

Ibat & expulso planta morata gradu.

ut scilicet Cynthiæ suæ placeret, cujus * pedes molliter ire solebant. Adde, quòd fama istius loquaculi Romani implèverat, & propterea Horatius ait:

—— notus mihi nomine tantum.

Superbia Propertii, quæ se Romanum Callimæchum appellavit (ut alia plurima hujus generis missa faciam) in illis apparet:

Novis nos, inquit; docti sumus ———

& mox, cum de Mæcenate quærivisset, cujus amicitiam affectabat, hæc subdit:

—— haberes

Magnam adiutorem, posset qui ferre secundas,

Hunc hominem velles si tradere: dispeream, ni

Sum-

* Eleg. 9. l. 2. v. ultim.

PROLEGOMENA.

Summosq; omnes —————

Interrogatus verò à Flacco :

————— *Est tibi mater,*

Cognati, quis te salvo est opus?

ita respondet :

hand mihi quisquam;

et Omnes composui —————

Quæ omnia poetæ nostri moribus & infortuniis, de quibus superius locuti sumus, mirè conveniunt. Nondum à me impetrare potui, ut hanc suspensionem ponerem; de cujus tamen audacia & novitate judicent doctiores.

Cornelio Gallo viro patritio, atque illustri poetæ, nec non Tullo Consularis familiæ, qui plures in Urbe forisque magistratus gessit, gratissimus fuit. Ovidium, Ponticum, Bassum æquales suos familiariter dilexit, quorum judicia, si quid populo recitaturus erat, * experiri consueverat. Hostiam puellam, quam dissimulato nomine Cynthiam dicere maluit, ut ex Apulejo novimus, immodicè amavit. Hanc omnibus naturæ artisque dotibus ornatam describit, à Musarum sacris præcipuè non abhorrentem. Qui verò Propertium una Cynthia contentum tradidere, non videntur legisse. Elegiam illam, qua se multis amoribus obnoxium, & cujuslibet formæ seminarum sectatorem maximum absque rubore fatetur. Quam postea imitatus est Ovidius 2, ut & alia innumera hujus poetæ. Octaviano Cæsari sæpe blanditus est, immemor, puto, injuriarum, quas ab ejus militibus acceperat, magnique principis gratiam obsequio carminis ancipatus. Callimachum & Philetam è Græcis, Tibullum & Virgilium è Romanis ad imitandum sibi proposuit: quod ne quis fortè à me temere affir-

* Ovid. Trist. 4. Eleg. 10. 1 Eleg. 16. l. 2. 2 Amor. 2. Eleg. 4.

PROLEGOMENA.

affirmari existimet, consulat observationes nostras ad Eleg. 9. & 14. l. 3. Caterum gloriam Elegiæ ex Græcorum fontibus primum deductæ sibi falsò tribuit, cum ante illum Catullus id magno successu tentaverit. Hel-
ladem certè omnem populatus, transmarino sale scripta sua condivit, veterum fabularum, uti apparet, studio-
sissimus. Credibile est, Ovidium ad Heroidum episto-
las conscribendas Propertii lectione excitatum, prævit
enim poeta Umber elegantissimâ illâ Arethusæ ad Lyco-
tam: nec audiendus Nicolaus Heinſius, qui contrariam
omnino sententiam tuetur. Licet autem ingenii sui vi-
res consultò extenuet, magno tamen spiritu, & Heroi-
cis aptissimo præditus fuit: cujus rei fidem faciunt ea,
quæ in quarto libro de antiquitatibus urbis Romæ, ac
identidem de Augusti victoriis magnifico verborum ap-
paratu, & numeris Elegiam excedentibus, eruditè ce-
cinit. Nonnulli, auctore Quintiliano, Propertium Ti-
bullo præposuere; Passienus quoque Paulus gentilis ejus
carmine scribendo ab ipsius vestigiis ne latum quidem
tinguem recessit. Iratus amoribus suis, quòd non ex
sententia cessissent, Athenas petere decrevit: an verò pro-
fectus fuerit, incertum est. Fortasse ultimam senectutem
exegit in studiis illis, quibus se operam daturum ætate
ingravescente * significaverat. Etenim Douzæ exis-
tinenti juvenem decessisse, quòd se amicæ à genuum
virore semper commendaverit, assentiri non possum: quasi
verò necesse fuerit eundem illi scribendi ac vivendi
terminum esse.

CA-

* Eleg. 3. l. 3.

PROLEGOMENA.

CAPUT VII.

De Metris Catullianis.

Versuum genera, quibus in Epigrammatibus, cæterisque poematibus Catullus utitur, numero quatuordecim invenio. Primum locum obtinet Phalæcius Hendecasyllabus, qui constat è Spondæo, Dactylo, & tribus Trochæis, hoc pacto:

Cui do — no lepi — vv dum no — v num li — v bellum — v

In prima tamen sede admisit quandoque Trochæum, & Jambum loco Spondæi, ut in sequentibus:

Ari — v da modo — vv pumi — v ce expo — v litum — v

Meas v — esse ali — vv quid tu — v tate — v nugas — v

Versus autem ille initio carminis 40.

Quenam te mala mens miselle Ravide

est Hypermeter, sive unâ syllabâ redundans; Hunc autem cā ratione metiemur, ut postrema syllaba per Sinæphen elidatur à prima subsequæntis, quæ incipit à vocali:

Quenam — te mala — vv mens mi — v selle — Ravide — v
de Agis v —

Hoc primo genere versus utitur Catullus tricies novies, videlicet carmine 1. 2. 3. 5. 6. 7. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 21. 23. 24. 26. 27. 28. 32. 33. 35. 36. 38. 40. 41. 42. 43. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 53. 54. 56. 57. 58.

Sequitur secundo loco Jambicus Trimeter, seu Senarius Acatalectus, qui constat sex pedibus, qui omnes possunt esse Jambi, ut:

As v — suis v — se na v — vium v — celer v — rimur v —
nonnumquam verò in locis disparibus, puta in primo, tertio, quinto admittuntur compares pedes, veluti Spondæus.

P R O L E G O M E N A

dæus, non autem Choræus; quandoque etiam impari-
syllabi, veluti Anapæstus *vv*- Dactylus, Tribrachys *vvv*.
At in locis paribus præter Jambum, & ejus loco Tri-
brachyn, vix extra Comœdiam cæteri pedes recipiuntur.
Exempla misti Jambici:

Sella in - curru v - li Stru - ma No v - nius v - sedet v -

Per Con - sula v - tum pe - ierat v - Pati v - nius v -

Hoc genere Catullus utitur quater, nimirum carmine:

4 *Phasellus ille, quem videtis, hospites.*

20 *Ego hæc, ego arte fabricata rusticâ.*

29 *Quis hoc potest videre, quis potest pati?*

52 *Quid est, Catulle, quod moraris emori?*

Succedit superioribus Choliambicus, sive Scazon, in
omnibus præcedenti conveniens, si duos ultimos pedes
excipias; etenim ordine inverso quintus pes semper est
Jambus, ultimus semper Spondæus, ut:

Fulse - re quon v - dam can - didi v - tibi v - soles -

Hoc genere Catullus utitur septies:

Carm. 8. *Miser Catulle desinas ineptire.*

22. *Suffenus iste, Varre, quem probè nosti.*

31. *Peninsularum Sirmio, insularumque.*

37. *Salax taberna, vosque contubernales.*

39. *Egnatius, quod candidos habet dentes.*

44. *O funde nostræ, seu Sabine, seu Tiburs.*

59. *Bononiensis Rufa Ruffulum fallat?*

Quarti generis est Sapphicus Hendecasyllabus, qui con-
stat Trochæo, Spondæo, Dactylo, & duobus Trochæis,
ut:

Sive in - v extre - mos pene - vv traris - v Indos - v

licet interdum poeta noster secundâ sede Trochæum po-
suerit, veluti:

Seu Sa - v cas sa - v gissifæ - vv rosque - v Parthos - v

Panæa - v nunci - v ate me - vv æ pu - v elle - v

Oti - v um Ca - v tulle ti - vv bi mo - lestum est - v

illi

PROLEGOMENA

illi autem versus redundant semipede, qui absorbetur à vocali subsequenti:

Nullum amans verè, sed identidem omnium.

Qui illius culpà cecidit, velut prati.

In eo non servatur Sinalœphe, sed hiatus relinquitur quarto loco:

Galli - v cum Rhe - num horribi - vv lesque - v udsi - v

Hoc genere versus utitur Catullus bis, nimirum in duabus Odis, quarum utraque est Dicolos Tetraſtrophos, constant enim duplici genere versuum, Sapphico, & Adonio, singulæque earum strophæ quaternis versibus concluduntur:

Carm. 11. Furi, & Aureli comites Catulli.

§ 1. Ille mi par esse Deo videtur.

Quinti generis est Adonius, qui constat Daçtylo, & Spondæo, ut:

Ilia - vv rumpens -

Utitur eo Catullus bis, ut superius diximus.

Sexti generis est Trochaicus Stesichorius, qui constat sex pedibus: Choræo, vel Spondæo, Daçtylo, Cretico - v - iterum Choræo, iterum Daçtylo, postremum Choræo, ut:

O Co - v lonia - vv que cupis - v - ponte - v ludere - vv longo - v

Nam te - præcipu - vv e in suis - v - mibi - v bus culis - vv ora - v

Utitur eo Catullus ter, nimirum

Carm. 17. O Colonia, quæ cupis ponte ludere longo.

18. Hunc lucum tibi dedico conficroque, Triape.

19. Hunc ego juvenes locum, villulamque palustrem.

Septimi generis est Jambicus Tetrameter Catalecticus, qui constat septem pedibus, & cæsura in fine, in quo servantur eadem, de quibus diximus, cum de Jambico Trimetro ageremus. Exemplum sit:

Remit v - te pal v - lium v - mibi v - meum v - quod in v - volas v - si -

Uti-

PROLEGOMENA

Utitur eo Catullus semel

Carm. 25. *Cinædæ Tballæ mollior cuniculi capillo.*

Octavi generis est Choriambicus, qui constat quinque pedibus, nimirum Spondæo, tribus Choriambis, & Pyrrichio, ut:

Pentos — irrita fer — vv — re & nebulas — vv — aerias — vv — finis vv

Utitur eo Catullus semel

Carm. 30. *Alphene immemor, atque unanimis falsæ sodalibus.*

Noni generis est Pseudo-Phalæcius, qui constat duobus Spondæis, ac tribus Choræis, ut:

Femel — las om — nes a — v mîce — v — prendi — v

Quas vul — tu vi — di ta — v men se — v reno — v

quandoque Choræis, & quatuor Choræis, veluti:

Te in cir — co te in — v omni — v bus la — v bellis — v

Utitur eo Catullus semel, quamvis intermisceat Hendecasyllabos,

Carm. 55. *Oramus, si fortè non molestum est.*

Decimi generis est Glyconius, qui ferè constat Spondæo, & duobus Daçtylis, ut:

Jam ser — vires Tha — vv lassio — vv

At Veronenſis poeta primo loco frequentiffimè Trochæum usurpat, veluti apparet in his:

Cinge — v tempora — vv floribus — vv

Suave o — v lentis a — vv maraci — vv

Flamme — v um cape — vv lætus huc — vv

Huc ve — v ni nive — vv o gerens — vv

quandoque Jambum, ut in hoc:

Puel — v — læ & pne — vv ri integri — vv

Utitur eo Catullus bis

Carm. 34. *Diana sumas in fide.*

60. *Collis b Heliconii.*

Undecimi generis est Pherecratius, qui ferè constat Spondæo, Daçtylo, atque iterum Spondæo, ut:

Esse — cete ju — vv ventam —

Ca-

PROLEGOMENA.

Catullus tamen in prima sede frequentius Trochæum collocat, veluti :

Lute - v um pede - vv soccum -
Frige - v rans Aga - vv nipe -
Semper - v ingene - vv rari -
Solpi - v tes ipe - vv gentem -

quandoque etiam Jambum, ut :

Puel v - loque ca - vv namus -
Hymen v - o Hyme - vv nec -

semel secundo loco Spondæum posuit :

Nutri - v unt hu - more -

Hoc genere versus bis utitur, nempe in duabus Odis, de quibus paulò ante, quarum prima est Dicolos Tetra-
strophos, altera Dicolos Pentastrophos.

Duodecimi generis est Hexameter, cujus notissima structura. Catullus non rarò adhibet Spondæum pro Dactylo in quinta sede, veluti :

Tempe - que fil - ve cin - gunt super - vv impen - dentes -
Non prius - vv exil - lo fla - grantia - vv decli - navis -
Ernis - vv illa pro - vv cul va - dicius - vv extur - bata -

Hoc genere versus utitur Catullus bis perpetuâ serie, Carm. 61. *Vesper adest, juvenes consurgite, Vesper Olympo.*
 63. *Peliaco quondam prognata vertice pinus.*

alternatim verò cum Pentametro, à carmine 64. usque ad finem libri.

Decimi tertii generis est Pentameter Elegiacus æquè notus. Est autem Catullus in hoc genere duriusculus; qualia enim sunt illa!

Troja virum, & virtutum omnium acerba cinis.
Divam ad fallendos numine abusum homines.
Verè, quantum à me Lesbia amata mea es.
Nec desistere amare, omnia si facias.

Et si qua sunt alia.

Decimi quarti generis est Galliambicus, ita dictus, quòd caneretur à Gallis sacerdotibus Magnæ Matris. Constat sex

PROLEGOMENA

sex pedibus, quorum primus frequentius est Anapæstus vv - aliquandò tamen Spondæus, Tribrachys vvv , vel Proceleusmaticus vvvv ; secundus serè Jambus, rariùs Anapæstus, Tribrachys, vel Dactylus; tertius semper Jambus; quartus Dactylus, vel Spondæus; quintus sæpe Dactylus, quandoque Creticus -v- , ultimus Anapæstus, & interdum Jambus Cretico præcedente. Exempla rem satis obscuram dilucidabunt:

Pepulis vv- que no v- cti sum v- bras nege -vv tti soni -vv pedibus vv-
Tibi - cen nbi vv- canit v- Phryx cur - uo graue -vv calamo vv-
Ibi mari vvuv a nas v- ta ni v- sens lacry - vv manibus -vv oculis vv-
Patria vvuv mea -vv crea v- trix patri -vv u o mea -vv genetrix vv-
Ibi jun vv- Ha juga vvuv resol v- uens Cybe -vv le leo -v- nibus v-
Alie vv- na que v- peten v- tes uelus -vv exules -v- loca v-
Itaque us vv- domum v- Cybel v- les ueti -vv gere las -v- fule v-

Catullus hoc genere versus utitur semel

Carm. 62. Super alta veltus Alys celeri rate maria.

Typographica *σφάλματα* graviora, quæ nobis absentibus
in hoc Opusculum irrepserunt, ita corriges,
amice Lector.

Pag. 4. columna 1. Observ. lin. 28.

	<i>pro</i> hi versiculi sunt	<i>lege</i> hic versiculus est.
7. col. 2. l. 1.	<i>semper</i>	<i>semper</i>
26. col. 1. l. 15.	<i>varicus, & varibus</i>	<i>varius</i>
	in aliquibus tantum Exempl.	
33. col. 2. l. 14.	l. 2.	l. 3.
57. col. 2. l. 1.	<i>κκοδάμων.</i>	<i>κκοδάμων.</i>
76. col. 2. l. 26.	scrupos	scrupos
82. post CARMEN LX.		IN NUMPTIAS JULIAE ET
omissus est titulus:		MANLII.
120. col. 2. l. 2.	<i>αλαριον</i>	<i>αλαριον</i>
122. in contextu l. 15.	Jacchus	Jacchus
182. col. 2. l. 1.	TELA stans	stans TELAE
l. 9.	TELUque	TELUdique
	in aliquibus tantum Exempl.	
190. col. 1. l. 9.	<i>αλοκαλως</i>	<i>αποκαλως</i>
236. in contextu l. 11.	duti	dui
248. col. 2. l. 7.	<i>μεγα φαιετο</i>	<i>μεγα φαιετο</i>
293. col. 2. l. 18.	<i>δονθισον</i>	<i>δονθισον</i>
433. in contextu l. 3.	Non tm nocturnâ	Non tam nocturnâ
	in aliquibus tantum Exempl.	
476. v. 1. Eleg. XXIII.	amori.	amori?

Pag. 54. colum. 1. Observ. locus ille, quem ex Julio Obsequente
produxi, est Corradi Lycosthenis, qui Obsequentem interpo-
savit. Et hoc volebas nescius ne esses. Vale.

C VALERII CATULLI
VERONENSIS
LIBER.

CAVALLERIE
VERONIS
A. E. A.

C. VALERII CATULLI

VERONENSIS

LIBER

CARMEN I.

*Dedicas libellum suum Cornelio Nepoti
Chronicorum Scriptori.*

Cui dono lepidum novum libellum,
Aridâ modò pumice expolitum?
Corneli, tibi; namque tu solebas
Meas esse aliquid putare nugas,
Jam tum, cum ausus es unus Italorum
Omne ævum tribus explicare chartis,

Doc-

OBSERVATIONES.

V.6. **T**ribus chartis] Omnino non absimiliter locuti videntur, tum etiam locus Propertii, cuius accedam, quibus tres chartæ sunt exiguae molis libellus. Eo me vel invitum impellit tum consuetudo bonorum scriptorum, qui non absimiliter locuti videntur, tum etiam locus Propertii, cuius accedam, quibus tres chartæ sunt exiguae molis libellus. Eo me vel invitum impellit tum consuetudo bonorum scriptorum, qui

non absimiliter locuti videntur, tum etiam locus Propertii, cuius accedam, quibus tres chartæ sunt exiguae molis libellus. Eo me vel invitum impellit tum consuetudo bonorum scriptorum, qui

A 2

Sed

Quaecumque : quod, & Patrima Virgo 3
Plus uno manteat perenne saeclo. 10

CARMEN II.

Passerem Lesbiam sua delicias poetice alloquitur.

Passer deliciae mea puella,
Quicum ludete, quem in sinu tenere;
Cui primum digitum dare adpetenti;
Et acres solet incitare morsus:
Cum desiderio meo nitenti;
Carum nescio quid lubet jocari;
Ut solatium sui doloris,
Credo, ut tum gravis acquiescat ardor:
Tecum ludere, sicut ipsa, possem;
Et tristes animi levare curas! 10

IN INVOCATIONE TAM

OBSERVATIONES
Nulla verò imago dignior effigi
potest ad nominis memoriam pro-
ducendam, quam opus litterarium:
in eo enim apparet visigenii, cui
facis exprimendae clarissimorum
artificum instrumenta, nec ququam
apra censentur. Idcirco verissime
Ovidius citavit l. 2. Tristium, El. 6.
Effigiemque meam fulvo complectens
in auro,
Cara relegasti, quae potes, ora vides.
Quae quoties spectas, subiens tibi
dicere fors an?
Quam procul à nobis Naso sedit!
lis abest!
Grata tua est pietas: sed carmina
major imago
Sunt mea: quae mando qualia
cumque legas.
Haec pluribus profectus sum, quia
necessaria duxi ad Propertium recte
intelligendum.
CARMEN V. 7. *Ut solatium*
Josepho Scaligero Criticorum sub
temporis facile principia haec viden-
tur corruptissima, si quae alia, sup-

Tam gratum mihi, quam ferunt puellæ
Pernici aureolum fuisse; malum, cui uel
Quod zonam soluit diu ligatam.

CARMEN III.

Passeris obitum lamentatur.

Lugete, ô Veneres, Cupidinesque;
Et quantum est hominum venustiorum;
Passer mortuus est meæ puellæ;
Passer deliciæ meæ puellæ;
Quem plus illa oculis suis amabat;
Nam mellirus erat, suamque norat
Ipsam tam bene, quam puella matrem:
Nec se se à gremio illius movebat,

Sedi

OBSERVATIONES.

Catullo: & propterea ita corrigi-
partim ex membranis, partim ex
genio:
Et solatiolum sui doloris
Credunt, cum gravis acquiescis
ardor.
Videtur sine recto casu, quemad-
modum apud Propertium *El. 3. l. 2.*
Non ita complebans Ephyra Lai-
dos ades.
At mihi (pace dicam tantæ umbræ)
vulgara lectio magis attridet, eam-
que intellectu faciliorem diducio;
non sum enim ex illorum numero,
quoniam in scirpo quæruat.

CARM. III. v. 6) *suamque norat*.
Ordo. Syntaxeos paulò turbator;
sic autem concinnabis: *Et norat ip-*
sam tam bene, quam puella matrem
suam. Inversionem huiusmodi ob-
servo apud Horatium Ode 23. l. 1.
Tandem desine matrem Tempestiva
sequi viro. ubi si sequi quàm male
collocatum sit, nemo non videt.
Ovid. etiam idem peccavit (si modo)
peccatum est) Amorum l. 1. Eleg. 6.
Quam, face, sustineo, scilicet super-
ba potam.
i. e. *face, quam sustineo.* Lucanus
quoque lib. 1. v. 24.

Hem,

Sed circumfiliens modò huc, modò illuc,
 Ad solam dominam usque pipilabat : 10
 Qui nunc it per iter tenebricosum
 Illuc, unde negant redire quemquam.
 At vobis malè sit male tenebræ
 Orci, quæ omnia bella devoratis :
 Tam bellum mihi pascera abstulidit : 15
 O factum malè ! ô miselle pascere,
 Tuâ nunc operâ meæ puellæ
 Flendo turgiduli rubent ocelli.

CAR-

OBSERVATIONES.

Belu, quantum seris potuit, palat-
 gique parari.

Hoc, quem civiles hauserunt, san-
 guine, dextra!

i. e. hoc sanguine, quem hauserunt
 dextra civiles.

V. 11. Qui nunc it per iter] Poë-
 tarum vanitas eò usque devenit,
 ut vel avicularum umbras ad Ely-
 sios migrare docerent. Ovidius
 Amorum l. 2. Eleg. 6. de morte
 Psittaci:

Colle sub Elysis nigra nemus illece
frondes;

Udaque perpetuo grammæ terræ
vires.

Si qua fides dubiis, volucrum locus
ille piarum

Dicitur, obscaena quo prohibentur
aves.

Illic innocui latè pascuntur oves.

Et vidua phoenix, unica semper
avis.

Spektat & ipsa suas ales Junonia
pennas:

Oscula das cupido blanda colum-
ba mari.

Phœbeus has inter nemorali sede
receptus

Conversis volucres in sua verba
pias.

Quam opinionem leviter attingit
 suavissimus Tibullus Eleg. 3. l. 1.
 sedes hæc fortunatorum descri-
 bens:

Hic choræ, canusque virgæ,
pascuntque vagantes

Dulces sinant tenui gustare car-
men aves.

V. 16. O factum malè] Cicero
 ad Atticum l. 15. Epist. 1. O FA-
 CTUM MALE de Alexione!

A +

CARM.

*Phasellum quemdam emeritum ab origine, celeritate,
itineribus laudat, Diisque servatoribus consecrat.*

Phasellus ille, quem videtis, hospites,
Ait fuisse navium celerrimus,
Neque ullius natantis imperum trabis
Nequisse præterire: sive palmulis
Opus foret volare, sive linteo.
Et hoc negat minacis Adriatici
Negare litus, insulae Cycladas,
Rhodumve nobilem, horridamve Thraciam,
Propontida, truce[m] Ponticum sinum;
Ubi iste, post phasellus, antea fuit
Comata silva; nam Cythorio in iugo
Loquente saepe sibilum edidit comâ.
Amastri Pontica, & Cythore buxifer,
Tibi hæc fuisse, & esse cognitissima.
Ait phasellus: ultimâ ex origine

Tuo

OBSERVATIONES.

CARM. IV. v. 1. *Quem videtis*]

δεικτικόν, ut infra c. 20.

Agellulum hunc, sinistra tute

QUEM VIDES.

& Plautus in prologo Captiv.

Hi, QUOS VIDETIS stare hic captivos duos.

v. 10. *Iste, post phasellus*] Ira locuti contubernales poetæ. Tibul-

lus Eleg. 4. l. 1.

*Vidi jam juvenem, premeret cura
senior ætas.*

hoc est, qui nuper in ætatis flore constitutus fuerat. Propert. Eleg. 19. l. 1.

*Redde etiam exubias Divæ nunc,
ante juventa.*

id est Iſidi, quæ olim yacæ figuram prætulit.

V. 24. N^o

L I B E R.

9

Tuo stetitſe dicit in cacumine: 20
Tuo imhuiſſe palmulas in æquore: 21
Et inde tot per impotentia freta 22
Herum euſiſſe: læva, ſive dextera 23
Vocaret aura, ſive utrumque Jupiter 24
Simul ſecundus incidiſſet in pedem; 25
Neque ulla vota litoralibus Diis 26
Sibi eſſe facta, cum veniret à mare 27
Noviſſimo hunc ad uſque limpidum lacum.
Sed hæc priùs fuere: nunc reconditâ 25
Senet quiete, ſequæ dedicat tibi
Gemelle Caſtor, & gemelle Caſtoris.

C A R M E N V.

*Admonitu mortis puellam ad fruendas ſecum
voluptates cohortatur.*

Vivamus, mea Leſbia, atque amemus,
Rumoresque ſenum ſeveriorum
Omnes uniùs æſtimemus aſſis.

SOLES

O B S E R V A T I O N E S.

v. 24. *Noviſſimo*] Cux Pontus a frecto Gaditano, & ad Tanaim-
Euxinus dicatur mare noviſſimum, uſque protenditur.
nemo ſatis dilucidè explicavit. Sed v. 25. *Sed hæc priùs fuere*] Tibul-
ratio eſt in promptu: eſt enim re- lus Eleg. 5. l. 2. *Hæc fuerunt oſi.*
ceſſus ultimus Meditæranæi mariſ, CARM. V. v. 1. *atque amemus*.
ſi unam tantummodò excipias Abſolutè poſuit *amemus*. ita & Sal-
Marotidem, quæ paludis nomine luſt. de bello Jugurth. in orat. Manii
venit. Incipit verò Meditæranum ad Quirites; *Quin ergo, quod juro,*
quod

SOLES occidere, & redire possunt:
 Nobis, cum semel occidis brevis lux,
 Nox est perpetua una dormienda.
 Da mihi basia mille, deinde centum,
 Dein mille altera, dein secunda centum,
 Dein usque altera mille, deinde centum.
 Dein, cum millia multa fecerimus,
 Conturbabimus illa; ne sciamus:
 Aut ne quis malus invidere possit,
 Cum tantum sciat esse basiorum.

CARMEN VI.

*Colligit amorem Flavii turpem esse, quem ille
 amico detegere nolle.*

FLavi, delicias tuas Catullo,
 Ni sint illepidæ, atque inelegantes,
 Velles dicere, nec tacere posses.
 Verum nescio quid febriculosi
 Scorti diligis: hoc pudet fateri.

Nam,

OBSERVATIONES.

*quod carum effumant, id semper faci-
 ciant: AMENT; potens: ubi ado-
 lescentiam habuere, ibi senectutem
 agens, in convitiis, dediti ventri.
 Et turpissima pars corporis.*

CARM. VI. v. 4. febriculosi scorti]
 Quale nobis graphice describit au-
 ctor obsceni carminis;

*Uvis aridior puella passis,
 Buxo pallidior, novaque cera:
 Collatas sibi quæ, suisque membris,
 Formicas facit atiles videri:
 Cujus viscera non aperta Thus-*

*cus
 Per pellem poteris videre arus-
 pex &c.*

V. 12. nil

Nam te non viduas jacere noctes
 Nequidquam tacitum cubile clamat,
 Sertis, ac Syrio fragrans olivo,
 Pulvinusque peræquè, & hic, & illic
 Attritus, tremulique quassa lecti
 Argutatio, inambulatioque.
 Nam nil prævalet ista, nil, tacere;
 Cur nunc tam latera exfuruta pandas,
 Ni tu quid facias ineptiarum?
 Quare quidquid habes boni; malique,
 Dic nobis; volo te, ac tuos amores
 Ad cælum lepido vocare versu.

C A R M E N VII.

Innumeram osculorum segetem à Lesbia petis.

Q Uæris, quot mihi bafiationes
 Tux, Lesbia, sint satis, superque?
 Quàm magnus numerus Libyflæ arenæ
 Lascrpiciferis jaceret Cyrenis,

Ora-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 12. *nil prævalet ista, nil, tacere.* tuos me celando, nihil pondò agis?
 [Sequor lectionem, quam ex-
 eudi curavit magni nominis Criti-
 cus Joannes Georgius Grævius: mi-
 nimum enim recedit à vestigiis
 prisce scripturæ, & simul continet
 optimam sententiam. Catulli mens
 est; Nihil agis, ô Flavi, amores
 Repetitio ista rû *nil* efficacem ha-
 bet significationem, ut non nos
 apud Propertium. Additur autem
 verbo *valet* particula *præ*, quia
 comparatur silentium Flavii cum
 apertis libidinis indiciis, adversus
 quæ ridiculum est omnino tacere.

CARM.

Oraculum Jovis inter æstuosæ,
 Et Battæ veteris sacrum sepulcrum:
 Aut quàm sidera multa, cum tacet nox,
 Furtivos hominum vident amores:
 Tam te basia multa basiare
 Vesano satis, & super Catullo est,
 Quæ nec pernumerare curiosi
 Possint, nec mala fascinare lingua.

CARMEN VIII.

*Cum animadverteres se ab amicâ contemni, & ipso
 parem illi gratiam referre statuis.*

Miser Catulle desinas ineptire,
 Et quod vides perisse, perditum ducas:
 Fulserê quondam candidi tibi soles,
 Cum ventitabas, quò puella ducebat
 Amata nobis, quantum amabitur nulla.
 Ibi illa multa tam jocosa fiebant,
 Quæ tu volebas, nec puella nolebat.

Ful-

OBSERVATIONES.

CARM. VII. v. 7. *Aut quàm sidera* & Franciscus Petrarca *Omnia ad*
 va] Hoc poëtis notæ melioris non gustum Catulli (p. 1. cano. 3.)
 infrequens. Papinius Severus I. Achil- *Con lei foss'io da che si parta il sole*
 leidos (si bene memini) ubi Achil- *E non ci vedess' altri, che la stelle*
 les stuprum infert Deidamiae: *Sol un amorte, e mai non fosse dal bat*
 — *visit chorus omnis ab alto* CARM. VIII. v. 7. *nec nolebat* Pa-
 Astrorum, & *tenera rubet* rissime Petronius in re profus de-
 cernua Lame. *testabili; & ille non giudicava per*
 quia

Fulsere verè candidi tibi soles . . . (sis;
 Nunc jam illa non vult, tu quoque impotens ne
 Nec, quæ fugit, sectare, nec miser vive: 10
 Sed obstinatâ mente perfer, obdura.
 Vale puella, jam Catullus obdurat:
 Nec te requiret, nec rogabit invitam.
 At tu dolebis, cum rogaberis nulla.
 Scelestâ rere, quæ tibi manet vita: 15
 Quis nunc te adibit? cui videberis bella?
 Quem nunc amabis? cujus esse diceris?
 Quem basiabis? cui labella mordebis?
 At tu, Catulle, destinatus obdura.

C A R M E N IX.

Latatur, Verannium saluum ex Hispania rediisse.

Veranni, omnibus è meis amicis
 Antistès mihi millibus trecentis;
 Venistine domum ad tuos penates,
 Fratresque unanimos, tuamque matrem?
 Venisti. ò mihi nuntii beati! 5

Visam

O B S E R V A T I O N E S.

quis mea; ubi velim advertas novæ dictionis licentiam, quæ à pedagogulis, cædō, tuta non erit. Hoc, ajunt, Cicero nunquam dixit, & idcirco transverso calamo delendum. Id genus hominum apud. similis farinae plebeculam plurimi sūt: solidæ autem eruditionis viri sūsui, & contemptui est.

CARM. IX. v. 1. *Veranni*] Confer hanc lepidissimam Veronensis nostri gratulationem, cum Horatianâ, super amici Plotii Numidæ reditu ex Hispaniâ, Ode 36. l. 1.

CARM.

Visam te incolumem, audiamque Iberum
 Narrantem loca, facta, nationes,
 Ut mos est tuus: applicansque collum,
 Jucundum os, oculosque suaviabor.
 O quantum est hominum beatorum, 10
 Quid me lætius est, beatiusve?

CARMEN. X.

*Narrat, quâ ratione scortilli Varriani
 cupiditatem eluserit.*

VArrus me meus ad suos amores
 Visum duxerat: è foro otiosum:
 Scortillum, ut mihi tum repente visum est,
 Non sanè illepidum, nec invenustum.
 Huc ut venimus, incidere nobis. 5
 Sermones. varii: in quibus, quid esset
 Jam Bithynia, quomodo se haberet,
 Et quantum mihi profuisset ære.
 Respondi, id quod erat: mihi neque ipsi,
 Nec prætorebus esse, nec cohorti, 10
 Cur quisquam caput unctius referret:
 Præsertim, quibus esset irrumator
 Prætor, nec faceret pili cohortem.
 At certè tamen, inquit, quod illic
 Natum dicitur, ære comparasti 15
 Ad læticam homines. ego, ut puellæ
 Unum

Unum me facerem beatiorem;
 Non, inquam, mihi tam fuit malignè,
 Ut, provincia quod mala incidisset,
 Non possem octo homines parare rectos. 20
 At mi nullus erat nec hic, neque illic,
 Fractum qui veteris pedem grabati
 In collo sibi collocare posset.
 Hic illa, ut decuit cinadiorem:
 Quæso, inquit, mihi, mi Catulle, paulum. 25
 Istos; commodò nam volo ad Scrapin
 Deferri. mane, inquit, puellæ:
 Istud, quod modò dixeram me habere,
 Fugit me ratio: meus sodalis
 Cinna est Caius: is sibi paravit. 30
 Verùm utrum illius, an mei, quid ad me?
 Utor tam bene, quàm mihi pararim;
 Sed tu insulsa malè, & molesta vivis,
 Per quam non licet esse negligentem.

CAR:

OBSERVATIONES:

CARM. V. 23. In collo sibi col- Plautus Epidico Act. 3. sc. 2.
 [tuare] Non est hic dicendi modus Ipse in meo COLLO tuus pater crur-
 Catullo singularis, prior enim minam COLLOCAT.

CARM.

*Furio, & Aurelio mandat, ut suo ipsius nomine
puella infideli valedicant.*

Furi, & Aureli, comites Catulli:
Sive in extremos penetrarit Indos,
Litus ut longè resonante Eoà
Tunditur unda:
Sive in Hircanos, Arabasque molles,
Seu Sacas, sagittiferosque Parthos,
Sive, quâ septemgeminus colorat
Æquora Nilus:
Sive trans altas gradietur Alpes,
Cæsatis visens monumenta magni
Gallicum Rhenum, horribilesque, ulti-
mosque Britannos:
Omnia hæc, quacumque feret voluntas
Cælitum, tentate simul paratis
Pauca nuntiate meæ puellæ
Non bona dicta:
Cum suis vivat, valeatque mœchis,

OBSERVATIONES.

CARM. XL. v. 16. *non bona dicta*
Turnus apud Virgilium l. 12. Æ-
neid. v. 75.

*Nuncius hæc Idmon Phrygiæ rex
Dicta Tyranno*

Hand placidiora refer
quæ unice Catulli mentem ape-

riunt: & si dixerim ab ipso mutua-
ta, non valde fallar; Fuit enim
Maro nobilium poetarum qui
ante se decesserant, perpetuus amu-
lator.

v. 17. *vivat, valeatque* Idem
Virgilius in Pharmaceutriâ, ex per-
sonâ

Quos simul complexa tenet trecentos,
Nullum amans verè, sed identidem omnium
Ilia rumpens,
Nec meum respiciet, ut ante, amorem;
Qui illius culpâ cecidit, veluti praei
Ultimi flos, praetereunte postquam
Tactus aratro est.

C A R M E N XII.

*Afinium faciem ad rapta sudaria sibi remittenda
minanser hortatur.*

Marrucine Afini, manu sinistra
Non bellè uteris in joco, atque vino:
Tollis

O B S E R V A T I O N E S.

sonâ pastoris jam jam morieturi:
IPISTE flos. Nos Itali sic effertem-
mus vulgari sermone: *Addio, ve-*
stitevi in pace.

v. 19. *identidem omnium Ilia rum-*
pens] Penè risum mihi movit A-
chillis interpretatio, qui ait *rum-*
pere ilia esse agere aliquem rabie ac
furore, citatque perperam illud
Mazonis: *rumpantur ut Ilia Codro;*
quod quàm sit dissimile, nemo
non videt. Hic autem *rumpere ilia*
obscœnum est, salvâque verecun-
diâ explicari non potest. vide Car-
men 79. infra. Sententia est: Nul-
lum sincero amore profecura, ut
sol ut meretrices: cum singulis

tamen subinde stupri consuetudi-
nem habens.

v. 23. *praetereunte postquam &c.*]
Muretus malè: *Ultimas praei flores*
vocamus, qui sunt proxime viam:
si autem ferè aut viatorum pedibus,
aut currum praetereunsiuum rotis
obteri solent. Ut concedam sic ef-
fere, Catullum id significare ab-
huc: hic enim audimus aratri men-
tionem fieri, & ideo necesse est
pratium arvo proximum, non viæ
publicæ intelligere.

CARM. XII. v. 1. *manu sinistra*]
Lævam furtivè meum ex pluri-
bus auctorum locis cognoscimus. In-
de Ajax Ovidianus 13, Metamor-
ph.

Tollis linthea negligentiorum.
 Hoc falsum esse putas? fugit te, inepte;
 Quamvis sordida res, & invenusta est. 5
 Non credis mihi? crede Pollioni
 Fratri, qui tuâ furta vel talento
 Mutari velit; est enim leporum
 Disertus puer, ac facetiarum.
 Quare aut hendecasyllabos trecentos 10
 Expecta, aut mihi lintheum remitte,
 Quod me non movet æstimatione,
 Verum est mnemosynon mei sodalis;

Nam

OBSERVATIONES.

ph. cæteris convitiis, quæ in Ulyssæm ingerit, hoc addit:

Nec clypeus vasis calatæ imagine mundi

*Conveniet timide, nateque ad sur-
 sa SINISTRÆ.*

Ex quo more lucem capit Plautus
 in Epidico Act. 1. sc. 1. ubi duo
 conservi scurriles jocos inter se mi-
 scent:

EP. *Corpulentior videre, atque ha-
 bisior. TH. huic gratia.*

EP. *Quam quidem te jamdiu de-
 perdidisse oportuit.*

Huic gratia pronunciandum est
 dextris, & ostendenda sinistra
 manus, cui scilicet furcifer ille bo-
 nam corporis habitudinē debebat.

v. 8. *leporum disertus*] Sermo in-
 solens videtur Passeratio; at ego
 puto dictum, quemadmodum il-

lud Horatii: *cum famulis operum
 solutis.*

v. 12. *Quod me non movet æstima-
 tione*] Non eò mendicitatis perve-
 ni, ut sudarii jacturam magnope-
 re doleam. Propertius l. 2. Eleg. 16.

*At peream, si me ista MOVENT
 dispendia: verum*

*Fallaci domine jam pudes esse
 jocum.*

& in carmine libero:

*Nec MOVET amissam me jactur-
 ra, pudorque,*

*Quam præbeni justos altera sela
 metus.*

Denique Arbitr in Satyr. *Non
 tam jactura me MOVET, quam ne-
 gligentia nequissimi servi.*

v. 13. *mnemosynon mei sodalis*]
 Munus, quod amici memoriam
 reficere valeat. Virgilius 5. *Ænei-
 dos*

Nam sudaria Setabæ ex Iberis
Miserunt mihi muneri Fabullus,
Et Verannius: hoc amem necesse est,
Et Veranniolum meum, & Fabullum.

CARMEN XIII.

Ad cœnam jocosâ lege Fabullum invitat.

Cœnabis bene, mi Fabulle, apud me
Paucis, si tibi Dû favent, diebus:
Si tecum attuleris bonam, atque magnam
Cœnam, non sine candida puellâ,
Et vino, & sale, & omnibus cachinnis.
Hæc si, inquam, attuleris, venâste noster.
Cœnabis bene, nam tui Catulli
Plenus sacculus est aranearum.
Sed contra accipies meros amores,
Seu quid suavius, elegantiusve est.
Nam unguentum dabo, quod meæ puellæ
Donarunt Veneres, Cupidinesque:
Quod tû cum olfacies, Deos rogabis,
Totum ut te faciant, Fabulle, nasum.

CAR-

OBSERVATIONES.

dos monumentum vocat:
Cratera impressum signis: quem
Thracius olim
Archife genitor in vagne mune-
re Cisseus
Terre suæ dederat monumentum et
pignus amoris.

CARM. XIII. v. 2. *Paucis diebus*
Idest, paucos post dies. Propertius
Eleg. 14. l. 2.
Tu quoties aliquid conabere, vasa,
memento
Venturum PAUCIS me tibi luci-
feris.

B 2

CARM.

*Calvo Licinio, quod sibi malorum poetarum carmine
dono misisset, facere irascitur.*

NI te plus oculis meis amarem,
Jucundissime Calve, munere isto
Odifsem te odio Vatiniano.
Nam, quid feci ego, quidve sum locutus,
Cur me tot malè perderes poetis?
Isti Dii mala multa dent clienti,
Qui tantum tibi misit impiorum.

OBSERVATIONES.

CARM. XIV. v. 3. *Odifsem odio* vandum est, poetica studia sacra
sapit quiddam peregrinum locutio
iuta, qualis illa in Evangelio Lucae
c. 22. *Desiderio desideravi hanc cen-*
nam manducare vobiscum. & *descentia*
huiusmodi in scripturis, & *impiorum*.
Sed & Cicero Philippicâ 14. *ejus-*
que copias, inquit, occisione occiderit.

v. 4. *Nam, quid feci ego*] Causas
infortunii, quod sibi accidisset, in-
vestigaveram Tibullus Eleg. 3. l. 1.
juxta collocationem Scaligeri:

Nam Veneris magnæ virginei im-
minæ verbo,

Es mea nunc penar impiæ lingua
luit &c.

v. 7. *impiorum*] Bene monue-
runt Critici *pium*, & *impium* poe-
tam Catullo *doctum*, & *indoctum*
esse: rationem verò nullam affe-
runt; ii saltem, quos vidi. Obser-

passim vocari, poetas verò sacro-
dotes. Virgilius 2. Georgicon:

De verò p. in iunp dulces ante om-
nia Musa,

Quarum sacra sero ingenti pericul-
us amove,

Accipiant —
Propertius Eleg. 1. l. 3.

Primus ego ingredior puro de fonte
sacerdos

Italia per Grajos orgia ferre choros.

Quos igitur nascentes Musæ p'ci-
do lumine non vidissent, nec sa-
cer ille spiritus afflaret, sine quo
nihil cedro dignum paginis com-
mitti potest, tamen invitò Apol-
line carmen tentantes, *impios* me-
ritò appellat Catullus. Hinc Ho-
rario novam faciem accendo, qui
Ode 17. l. 1. sic exsultabundus:

Dii

*Petit ab Aurelio, ut manus seorsum habeat à puero
suo: si secus fecerit, mulctam indicit.*

Committo tibi me, ac meos amores,
Aureli. veniam peto pudentem,
Ut, si quidquam animo tuo cupisti,
Quod castum expeteres, & integellum,
Conserves puerum mihi pudicè,
Non dico, à populo; nihil veremur
Istos, qui in plateâ modò huc, modò illic
In re prætereunt suâ occupati;
Verum à te metuo, tuoque pene,
Infecto pueris bonis, malisque
Quem tu, quâ lubet, ut lubet, movero
Quantum vis, ubi erit fortis, paratum,
Hunc unum excipio, ut puto, pudenter:
Quòd si te mala mens, furorque vecors
In tantam impulerit, scelestè, culpam,
Ut nostrum insidiis caput lacestas,
Ah tum te miserum, malique fati!
Quem attractis pedibus, patente portâ,
Percurrent raphanique, mugilesque.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. XV. v. 3. *si quidquam animo tuo cupisti*] ex ore Tumi letum à se deprecâti:
Optima sanè ratio — *fuit & tibi talis*
aliquid impetrandi cum eum, à quo — *Anchises genitor* —
expetimus, carissimorum pigno- v. 19. *Percurrent*] Obscurnissi-
rum adinvenimus. Virg. XII. *Enkid.* mum est. Epigramma in Chloën
Mar-

CARMEN XVI.

*Furio, & Aurelio quiddam turpe comminatur, quod
& mollibus versiculis se minus pudicum existimassent.*

Pedicabo ego vos, & irrumabo,
Aureli pathice, & cinæde Furi:
Qui me ex versiculis meis putastis,
Quod sint molliculi, parum pudicum.
Nam CASTUM esse decet pium poetam
Ipsum, versiculos nihil necesse est;
Qui tunc denique habent salem, ac leporem,
Si sunt molliculi, & parum pudici,
Et quod pruriat, incitare possunt,
Non dico pueris, sed iis pilosis,
Qui duros nequeunt movere lumbos.
Vos, quod millia multa basorum

OBSERVATIONES.

Martiali falso adscriptum:
Lesivo gampede cales: te quilibet intras.

quod verbum paris nequitiae.

CARM. XVI. v. 1. *Pedicabo ego vos*]. Ut scilicet re ipsa experiri possitis me marem esse, qualem antea non putabaris. Ita carminis obsecro auctor:

Hic me femine esse non spodem.

v. 4. *parum pudicum*]. Impudicus apud priocos habebatur, non scortator, aut moechus, sed tantum-

modo, qui alienam libidinem excipiebat. Citatus auctor in Priapum:

Si fur veneris, impudicus ibis. Inde impudicitia magis propria feminarum.

v. 9. *quod pruriat, incitare*]. Acriter Persius in poetas corruptores i. Sat.

cum carmina lumbum
Intrant, & tenero scalpunt ubi
intima versu.

v. 12. *millia multa basorum*]. Meum carmen ad Lesbiam 5. & 7.

Legistis, malè me marem putastis,
 Si qui fortè mearum ineptiarum
 Lectores critis, manusque vestras
 Non horrebitis admovere nobis:
 Predicabo ego vos, & irrumabo.

CARMEN XVII.

*Coloniæ rogat, ut de suo ipsa ponte solidissimum
 quendam hominem Veronensem in paludem
 mitti patiatur.*

O Colonia, quæ cupis ponte ludere longo,
 Et salire paratam habes, sed vereris inepta
 Crura ponticuli adsulcantis, irredivivus
 Ne

OBSERVATIONES

V. 13. *malè marem*] Cinsendum
 vestri similem. Ovidius in Artibus
Disquis MALEvis queris habere
virum.

V. 14. *Si qui fortè*] Expungunt
 nonnulli tres istos versiculos ab al-
 bo hujus Epigrammatis, veluti mi-
 nus ad rem, quâ de agitur, perti-
 nentes: verum injuriâ pergit enim
 Catullus alloqui Aurelium, &
 Furium. Sententia est: vos, impro-
 bi exoleti, conjecturam facitis ex
 lasciviâ versuum meorum, me
 quoque esse perditæ nequitæ: sed
 nihilominus mea scripta præsentes
 legitis: aut igitur manus ab iis re-
 movete, aut, si volvere non defini-

tis, portò supplicium expectate,
 Particula, & superabundat, ut sæ-
 piusculè apud Propertium:

Nec si qua Arabia lucas bombyce
puella.

Nec si qua illustres femina jactas
aves.

Si que venis serò, magna ruina
venit.

Pedo Albinovanus Elegiâ de mor-
 te Marcenatis:

Pervacesque magis cervos decet esse
parvenses,

Si quorum in turva cornua fronte
rigent.

CARM. XVII. v. 3. *irredivivus*]
 Non instauratitius. Hujusmodi
 epi-

Ne supinus eat, cavatque in palude recumbat:
 Sic tibi bonas ex tua pons libidine fiat.
 In quo vel Salusubfali sacra suscipiunt:
 Munus hoc mihi maximi da, Colonia, risus.
 Quemdam municipem meum de tuo volo ponte
 Ire præcipitem in lutum per caputque, p̄desq̄
 Verum totius ut latus, puridæque paludis
 Lividissima, maximeque est profunda vorago:
 Insulsiſſimus est homo, nec sapit pueri instar
 Bimuli, tremula patris dormientis in ulna.
 Cui cum sit viridissima nupta flore puella,

OBSERVATIONES.

epitheta rebus inanitis attribui-
 consuetum est, præsertim à poetis.
 Juvenalis 6. Sat.

*Ac velut exhausta REDIVIPUS
 pulvis arca*

Numerus

v. 7. *Munus* Acutè simul, & ve-
 re notavit Stenius, intelligendum
 hoc cum respectu ad munera pub-
 licæ hereditatis, quæ à prætoribus,
 vel illustribus viris, exhiberi populo
 solebant. Lege Suetonium in Cæ-
 sariis, nec non Spartianum, Lam-
 pridium, Capitolinum, & focios,
 apud quos passim de talibus habe-
 tur sermo.

v. 9. *præcipitem per caputque, p̄-
 desque* Attingit vocis ethymolo-
 giam: præceptum enim dicitur, quasi
 præmissis capite, ut *hierps*, mon-
 strum duobus capitibus insignis dicitur.

v. 14. *viridissima flore* Viripo-

rens, ut loquuntur J. C. annisque
 ad patiendum gestientibus. FLOS
 pro ætatis vigore frequenter usur-
 patur. Ovidius 7. Metamor. v. 215.

*Nunc opus est succis, per quas re-
 novata senectus*

In FLORE redeas. & 2. de Arte v. 663. loquens de
 puella senescente.

*Præcipue s̄ FLORE cares, me-
 liusque peractum*

Tempus, & albens jam legit il-

Cui concinit lepidissimus Arbitet
 in Saryr. *Marrona inter primas ho-*

nesta, Philamene nomine, quæ mul-

tas sæpe hereditates officio ætatis ex-

terferat, tum annis, & FLORIS ex-

imeli. Plinius quoque Epist. 21. l. 4.
Ita mihi lucuosum videtur, quod
puellas honestissimas in FLORE pri-
mo secunditatis abstinis.

Ex puella tenellulo delicatior hædo, 15
 Asservanda nigerrimis diligentius uvis :
 Ludere hanc sinit, ut lubet, nec pili facit uni,
 Nec se subleuat ex sua parte : sed velut alnus
 In folsâ Liguri jacet suppernata securi,
 Tâcundè omnia sentiens, quâ si nulla sit usquâ : 20
 Talis iste meus stupor nil videt, nihil audit.
 Ipse qui sit, utrum sit, an non sit, id quoque nescit.
 Hunc ego volo de tuo ponte mittere pronum,
 Si pote stolidum repentè excitare veternum,
 Et supinum animû in gravi derelinquere cœno, 25
 Ferream ut soleam tenaci in voragine mula.

CAR-

OBSERVATIONES.

v. 16. *nigerrimis diligentius uvis*
 Sedeamus ad calculos, & videamus
 numquid altioris intellectus insit
 sub hac similitudine, quam ceteri
 in *actam* relinquunt Horatius Ode
 5. l. 2. comparat puellam iugo, nu-
 piali non dum idoneam uvæ acer-
 bæ, monetque amicum, vel se ip-
 sum (nam id satis exploratum non
 est) ad ejus desiderium ponendum.
 Flacci verba sunt :

— tolle cupidinem

Bumis UPÆ : jam tibi lividos

Distingues Autumnus racemos,

Purpureo variis colore.

Ut autem vites æstivo tempore,
 cum fructus ineptos gustui susti-
 nent, minori diligentia custodiantur,
 quàm Autumnus, cum uvæ

du' cædo viatores ad furandum alli-
 cit : ira puellæ rudes amorum, ob
 ætatis tenitudinem, non ita ser-
 vantur, ut illæ grandiores, quarum
 in *cor Pœneris dulcedinis guta sil-
 lavit*. Etenim auctore Aristotele
 l. 7. de historia animalium c. 1. vi-
 gunculis ingens adhibenda custo-
 dia est, cum ubera primum turge-
 scere incipiunt, & menstruarum purga-
 tiones cessare, & vox in asperiores
 sonum mutari. *Nigerrima*, igitur
 uvæ sunt ad plenam maturitatem
 Solis calore perductæ : primum
 enim virent, deinde livescunt, ul-
 timò nigrescunt.

v. 18. *Nec se subleuat* Quid sit
 hoc, lector ipse per se suspicari
 potest.

CARM.

Priapo silvam dedicat.

Hunc lucum tibi dedico, consecroque, Priape,
Quâ domus tua Lampfaci est, quâque silva,
Priape,

Nam re præcipue in suis urbibus colit ora
Hellepontia, cæteris ostreosior oris.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. XVIII. v. 3. ora Hellepontia] Videndus Natalis Comes lib. 3. Mythologiæ c. 15. ubi Priapi fabulam, sive historiam persequitur. Nam, ut veram historiam potius rear, impello auctoritate Prudentii, Christianorum poetarum elegantissimi, cuius carmina huc pertinentia ex lib. 1. contra Symmachum non gravabor adscribere:
Ecce deum in numero formatus, &
anens adfuit

Grævus homo, angustaque Numæ
præfulget in arce.

Serenus oculi dominus quidam
fuit agri,

Hororumque opibus memorabilis:
hic tamen idem

Scorsator nimis, multaque libidine
suerus

Rusticulus venare lupas, interque
salicta,

Et densas sapes, abscura cubilia
inire:

Indomitum intendunt animum,
semperque paratum

Ad facinus, numquam validis de-
bas ora verbis. H. E. TON.

Hic deus à patrio præstabilis HEL-
LESPONTO

Venit ad usque Italos sacris cum
tempibus hortus:

Sinum lactis, & hac votorum li-
ba quotannis

Accipit, & vovis servas vineta
Sabini,

Jupiter adfuit pudeas quem visere
vamo.

Plures etiam Priapos memorat au-
ctor liberi carminis illo versiculo:

Najadas antiqui, Dryadasque ha-
buere Priapi.

Quod fortasse homines mutonis
magnitudine, vel ardore libidinis,
præcellentes, non alio nomine ap-
pellari solerent. Notum est illud
Sidonii Apollinaris carm. 9. de Pe-
tronio:

Et in Massiliensium per hortos
Sacri stipitis, Arbiter, colorum,

HELLESPONTIACO parem Priapo.

CARM.

*Inducitur Priapus Hortorum Deus furēs admonens,
ut ab hortulo sibi commisso manus abstineant.*

HUnc ego, juvenes, locū, villulamque palustrē,
Testam vimine junceo, caricisque maniplis,
Querens arida, rusticā conformata securi
Nutrivi: magis, & magis ut beata quotannis;
Hujus nam domini colunt me, Deumq; salutant, &
Pauperis tugurii pater, filiusque coloni:
Alter assiduā colens diligentia, ut herba
Dumosa, asperaque a meo sit remota sacello:
Alter parva ferens manu semper munera largā.
Florido mihi ponitur picta vere corollā
Primitu, & tenerā virens spica mollis aristā:
Luteæ violæ mihi, luteumque papaver,
Pallentesque cucurbitæ, & suaveolentia mala,
Uva pampineā rubens educata sub umbra.
Sanguine hanc etiam mihi (sed tacebitis) aram

Bar. 12

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. XIX. v. 1 *sed tacebitis*] quis enim ignorat, Priapum apud
Cur Priapus veter, ne hujusmodi veteres asini sanguine publice placari
sacrificia, & hircorum jugulationes carum solitum? Immo Pollenius Pe-
in vulgus proferantur, non adeo tronianus hircum, & porcellum la-
competum est. Eorum sententiam ctentem Priapo vovet, ut sibi ner-
cadere necesse est, qui cum Livine vos restituit. En tibi versus:
jo existimarunt, majoribus tantum Non sine honore tuum patiar decus
Diis hostias mactare licitum fuisse; tibi ad aras,
non item his pusillis, & tunicolis; Sancte, tuas hircus & pecoris pa-
ter

Barbatus hinc hirculus, cornipesve capella;
 Pro quibus omnia honoribus hæc necesse Priapo
 Præstare, & domini hortulum, vineamque tueri.
 Quare hinc, & pueri, malas abstinere rapinas.
 Vicinus propediets est, negligensque Priapus.
 Inde sumite, semita hæc deinde vos feret ipsa.

CARMEN XX.

Idem rapaci viatori panem condicit.

EGO hæc, ego arte fabricata rusticâ,
 Ego arida, & viator, ecce populus
 Agellulum hunc, sinistra tute quem vides,

Heri-

OBSERVATIONES.

*ter ibit ad aras
 Corniger, & querula senis suis,
 hostia lacteus.*

Igitur, si verum invenite volumus, aliò confugere oportet. Nocturno plurimum tempore sacris Priapi operabatur antiquitas: eoque meretriculæ profugati pudoris, & faminis viri moliores confluebant, ubi nullus flagitii modus, & obscenissima pervigilia. Audi carmen liberum:

*Cum sacrum fieret Deo salaci,
 Coniuncta est pretio puella parvo.
 Communis satis omnibus fœmina &c.*
 Quapropter confectis tam turpium sacrorum nihil magis commendabatur, quam silentium. Quætilia

meretrix apud Petronium cit. *Majores in præcordiis dolor feceris, qui me usque ad necessitatem moris deduxit, ne scilicet juvenili impulsu licentia, quod in sacello Priapi vidisset, vulgaretis, Deorumque contra proferatis in populum. Protendo igitur ad genna vestra supinas manus: poroque, & oro, ne nocturnas religiones juvenum risumque faciatis, neve tradere velitis res amorum secreta, quæ mysta vix omnes noverunt.* Hinc facile colligere potes, mi lector, Priapum taceri velle polluta hæc sacrificia, quæ severos homines ad iracundiam & vindictam provocassent. His porò similia sunt, quæ narrat Livius de Bacchanalib. l. 39.

CARM.

Herique villulam; hortulumque pauperis
 Tuor; malasque furis arceo manus:
 Mihi corolla picta vere pōnitur:
 Mihi rubens arista sole fervido:
 Mihi virente dulcis uva pampino:
 Mihiq̃ glauca duro oliva frigore.
 Meis capella delicata pascuis.
 In urbem adulta lacte portat ubera:
 Meisque pinguis agnus ex ovilibus.
 Gravem domum remittit are dexteram,
 Tenerque, matre mugiente, vaccula
 Deū profunditate templi sanguinem
 Prostratus, viator, hunc Deum vereberis:
 Manūque sorsum habebis: hoc tibi expedit.
 Parata namque crux, sine arte mentula.
 Velim pol, inquis; ac pol ecce, villicus
 Venit, valente cui revulsa brachio
 Fit ista mentula, apta clava dexterā.

CAR.

OBSERVATIONES.

CARM. XX. v. 13. Gravem are
dexteram] Virgilius Eclogā 1.

Non, inquit, CRUCIS ARE domum
mihi DEXTRA aretibus.

v. 18. Crux] Non inepit iocosum
illud supplicium CRUCEM vocat; &
quidem acutam fuisse convenit,
de quā Seneca in Consolat. ad Mar-
tiam: *Atque istae CRUCES, nec
minus generis, sed aliter ab aliis fa-
bricatas. Alii capite converso in ser-*

*ram suspendere, cuncti per obliqua
supinum egerunt.* Ex Maccenas ad co-

dem Seneca exatus Epist. 104.
Pis dūm superest, bene est.

Hanc mihi, vel acuta:
Si fecerim CRUCE, jussine i.

Qui mos occidendi noxios apud
inumanissimum Targarum popu-
lum etiam nunc viget.

v. 19. Velim pol, inquis] Indicat
hominem impudicum: Sic auctor

In Aurelium pauperem, puera suo insidias instruente.

Aureli, pater esuritionum,
 Non harum modò, sed quot aut fuerunt,
 Aut sunt, aut aliis erunt in annis:
 Predicare cupis meos amores,
 Nec clam: nam simul exjocaris unâ,
 Hærens ad latus omnia experibis.
 Frustra; nam insidias mihi instruente
 Tangam te prius irumatione.
 Atqui, si id faceres satur, tacerem:
 Nunc ipsum id doleo, quòd esurire
 Ne meus puer, & finire discet.
 Quare desine, dum licet pudico:
 Ne finem facias, sed irumatus.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

liberi carminis:

*Quidam mollior aseris medulla
 Furatum venis huc, amore pane.
 & alibi:*

*Nimirum apertâ convolutis ad panâ,
 Et vos hoc ipsum, quod minamur,
 inicitat.*

CAR XXI. v. 8 *Tangam*] TAN-
 GERE in te libidinis utilitas: nisi nuni-
 est scriptoribus præcis. Ovidius 3.
 Metamorph. de Narcisso:

*Absti illum juvenes, multa opta-
 vere puella.*

Sed (suis in tenera tam dura su-

perbia forma)
*Nulli illum juvenes, nulla TE-
 TIGERE puella.*

Hinc intus p. o pudico. Propertius 2. Eleg. ult.

*Felix, intactum Corydon quòd ten-
 tat Alexin*

Aphrodite summi carpere delicias.
 Dracunculæ sunt enim ex aporum co-
 accervate post m. sed consilio p. æ-
 terminato, nescito. em a d propert-
 tantem detineam.

v. 13. *Ne, nam facias*] subaudi
 tandem.

CARM.

Ad Varrum.

*Mali poeta Suffeni; mirè sibiipsi placentis, ridiculam
φιδωτὶ δὲ describit.*

Suffenus iste, Varre, quem probè nosti,
Homo est venustus, & dicax, & urbanus,
Idem-

OBSERVATIONES.

CARM. XXII. v. 1. *Suffenus*] Placet referre verba Fulvii Ursini lib. de Familijs Romanorum; in gente Nonia: *Reperitur*, inquit, *in antiquis denariis* SEXT. NONIUS SUFFENAS, quò praeior ludas vestros feceris. Ac fortasse is est, cuius meminisse Catullus illo versu ad Varrum:

Suffenas iste, Varre, quem probè nosti.

Ita enim legendum est; non, ut in vulgatis libris, SUFFENUS. Quem iure merito reprehendit Scaliger his verbis; licet dissimulari nomine: SUFFENAS, alio quidā hic legendū, sed delirat; quomodo enim constaret versust? Addo ego, Ursini lectionem omnino labefactari Catulli versu, qui sequitur infra:

Quem non in aliqua re videre Suffenum

Possis ———

At, si primo versu poeta scripsisset *Suffenas*, ut solem abbat Ursinus,

quarto casu non *Suffenum*, at *Suffenatem* posuisset, ut intentionis ratio clare postulat.

v. 2. *dicax*] Qui falsa in querulibet dicta iactat. Porro adiectiva nomina, quæ desinunt in *ax* vim significant ejus rei, in qua unusquisque maxime præstat: Vchuti *fallax, mendax, proax, pertinax*, & centena id genus. Ovidius de Arte l. 1. versu 423.

Insitor at dominam veniet discin-

tus emacem.
id est ad puellam multivolam, quæ integra patrimonium corpore circumferre non dubitat: quæ, ut amatoris loculos anungat, novam quotidie causam emendi secum ipsa meditatut. Sed illustrior locus est ejusdem poetæ l. 2. Fastorum, ubi sacra Charistia describit:

Innocui veniant: procul hinc, pro-
cul, impius esto
Frater, & in partus mater acerba
suos.

Cui

Idemque longè plurimos facit versus.
 Puto esse ego illi millia aut decem, aut plura
 Perscripta: nec sic, ut sit, in palimpsesto 5
 Relata: chartæ regiæ, novi libri,
 Novi umbilici, lora rubra, membrana
 Directa plumbo, & pumice omnia æquata.
 Hæc cum legas, tum bellus ille, & urbanus
 Suffenus, unus caprimulgus, aut fossor 10
 Rursus videtur: tantum abhorret, ac mutat.
 Hoc quid putemus esse? qui modò scurra,
 (Aut, si quid hac re tritius) videbatur,
 Idem inficeto est inficetior rure,
 Simul poemata attigit: neque idem unquam 15
 Equè

O B S E R V A T I O N E S.

*Cui pater est vivax, quæ matris
 digerit annos.*

Longè absit, inquit, cui senectæ pa-
 tris molesta est: qui cum ultra de-
 bitum tempus vitam obstinatè
 trahere conqueritur. Horatius pa-
 triter Sat. 1. L. 2.

— *Scæva vivacem crede nepoti
 Matrem, nil facies sceleris pia
 dextera. mirum.*

*Ut neque calce lupus quemquam,
 neque dente petis bos.*

*Sed mala tolles animum viciata molle
 cuncta.*

v. 6. *chartæ regiæ*] Puto de illis
 poemata intelligere, quæ majores
 appellantur in lemmate apposito
 Disticho Martialis 8. in Apopho-
 retis.

v. 10. *fossor*] Opponitur urbano:
 rustici enim homines animo supi-
 no, & simpliciori solent esse. Ap-
 positè Persius 4. Sat.

— *nec, cum sis cætera FOSSOR,*
Tres tantum ad numeros Satyri
morante Batylli.

v. 13. *Si quid hac re tritius*] Hic
 aqua hæret interpretibus: ego bre-
 vitate, qua solco, nodum extricare
 contendam. Tero verbum ad ex-
 tremam nequitiam non rarò accō-
 modatur, ut patet ex Propertii ver-
 siculo, L. 2. Eleg. 9.

*Et famulos inter femina TRITA
 suos.*

& passim ex Martiali. Pueri
 autem meritorii, quos lauto-
 rum quisque (honos sit auribus)

C

tur-

Æquè est beatus, æ poëma cum scribit.
 Tam gaudet in se, tamque se ipse miratur.
 NIMIRUM Idem omnes fallimur, neque est quisquam,
 Quem non in aliqua re videre Suffenur
 Possis. Suis cuique attributus est error: 20
 Sed non videmus mantica quod in tergo est.

CARMEN XXIII.

Ut mendicum Furium irrideat, commoda paupertatis
 ironice recenset.

FUri, cui neque servus est, neque arca,
 Nec cimex; nec araneus, nec igitis.
 Verum est & pater, & noverca, quorum
 Dentes vel silicem comesse possunt:
 Est pulchre tibi cum tuo parente,

Et

OBSERVATIONES.

turpiter terebat, salibus, & scor-
 matibus inconvivis gratiam do-
 mini sibi conciliabant. Hi vero ex
 Egypto plurimum accersiebantur.
 Testis Quintilianus l. 1. Institut.
 c. 3. ubi pessimum liberorum edu-
 cationem singillat: *Si quid licen-
 stus, inquit, diximus, verba me. Ale-
 xandrinis quidem permittitur in deli-
 ciis risu, & osculo excipiuntur: Vnde
 hic ex Alexandria Egypti Roman-
 adrectos servos dicatulos, & im-
 pudentes; Quod confirmat cit.
 Martialis Epig. 42. l. 4.*

*Si quis forte mihi posset prestare
 roganti:*

*Audi quem puerum, Flacce, ro-
 gare velim.*

*Niliacis primum puer hic nasca-
 tur in oris;*

*Nequitas tellus sibi dare nulla
 magis.*

Idem alibi vocat buccam ediedi lo-
 macem. Tacite igitur Catullus no-
 tat Suffenur impudicitiae, cum
 eam scuræ nomine appellat: de-
 inde subdit: *si quid hac re risius,*
cinædi enim tritissimi.

CARM.

Et cum conjuge lignæ parentis,
 Nec mirum; bene nam valetis omnes,
 Pulchre concoquitis, nihil timetis:
 Non incendia, non graves ruinas,
 Non facta impia, non dolos veneni,
 Non casus alios periculorum,
 Atqui corpora sicciora cornu,
 (Aut, si quid magis aridum est) habetis,
 Sole, & frigore, & esuritione.
 Quare non tibi sit bene, ac beatè? 15
 A te sudor abest, abest saliva,
 Mucosque, & mala pituita nasi.
 Hanc ad mundiciem adde mundiotem,
 Quod culus tibi purior salillo est,
 Nec toto decites edas in anno: 20
 Atque id durius est fabâ, & lupinis:

Quod
 OBSERVATIONES.

CARM. XLV. 3. Pulchre concoquitis] Sane cruditate aborare nequeant, quibus vix est, quo rabidam ocre non pellant.

v. 9. Non incendia] Quæ tamen Romæ frequentissima, ut refert Juvenalis 3. Sat.

v. 11. casus alios periculorum] Ita Propertius Eleg. 19. l. 3.

Librorumque multis, docte Menandre, sales.

v. 14. Sole, & frigore] Papinius Statius l. 2. Achilleidos:

duræque multo

Sole, geluque tunc. v. 16. A te sudor abest] Cicero 3. Tuscul. modici victus utilitates enumerans, eadem ferè ait, quæ Catullus: Adde SICCITATEM, quæ consequitur hanc continentiam in victu: adde integritatem MALE- TUDINIS. Confer SUDORES, reserpsit epulis, et quam opimos boves: tum inplliges, qui vomunt, et maxime sequantur, ego minime consequi, inmundiciemque vitus esse in defæcio, non in satietate. v. 21. lupinis] Ita legu Horro-

Quod tu si manibus teras, fricesque,
 Non unquam digitum inquinare possis.
 Hæc tu commoda tam beata, Furi,
 Noli spernere, nec putare parvi. 25
 Et sceleritia, quæ soles precari,
 Centum, desine; nam sat es beatus.

CARMEN XXIV.

*Expostulat cum Juventio puero, quodd, se posthabito,
 pauperi cuiusdam florem ætatis fruendum prabuisse.*

O Qui flosculus es Juventiorum,
 Non horum modò, sed quot aut fuerunt,
 Aut posthac aliis erunt in annis:
 Mallem delicias mihi dedisses,
 Quàm isti, cui neque servus est, nec arca: §
 Quàm sic te sineres ab illo amari.
 Qui? non est homo bellus, inquires? est:
 Sed bello huic neque servus est, neque arca.
 Hæc

OBSERVATIONES.

manus, quem sequor. Vulgati libri habent *capillis*.

CARM. XXIV. v. 6. *te sineres amari*] Ovidius Epist. Sapphus:

Non, ut ames, oro, verùm ut AdA-

RE SITUS.

v. 8. *bello huic neque servus est, neque arca*] Non habet, quo pretium Veneris persolvat. Pueri autem patricii mercedulam officii ab

amatoribus exigebant. Cicero 2. in Antonium acerbiſſime: *Sumpſiſti virilem togam, quam statim mulierem stolam reddidiſti. primò vulgare ſcortum: certa ſtagiſti merces, nec ea parva: ſed cùm Cuius intervenis, qui te a meretrice quaſi abduxis &c.* Idipſum attingit Aſtiophanes in Plu. § Aſt. 1. ſc. 2. poſtquam locutus fuiſſet de muliercula-

Hæc tu quàm lubet, abjice, elevaque:
Nec servum tamen ille habet, neque arcam. 10

CARMEN XXV.

*Thallo furunculo flagella minatur, ni surreptum
pallium, & quadam alia sibi remissat.*

CInæde Thalle, mollior cuniculi capillo,
Vel anseris medullulâ, vel imulâ oricillâ,
Vel pene languido senis, situque araneoso:
Idemque Thalle, turbidâ rapacior procellâ,
Cum

OBSERVATIONES.

cularum cupiditate:

Καὶ τὰς γὰρ τῶνδ' ἐστὶ τὰς τῶν
τῶνδ'.

Οὐ τῶνδ' ἐστὶν, ἀλλὰ τ' ἀπ' αὐτοῦ
ἔστιν.

Hoc ipsum ajunt facere pueris co-
nellulos,

Nem propter amatores, sed quæstus
gratia.

Fortasse non aliâ ratione explican-
dum est illud Pauli Apostoli ad
Romanos c. 1. v. 27. quod ita vertit
vulgatus interpres: *Similiter au-
tem & masculi, relicto naturali usu
femina, exarserunt in desideriis suis
ad invicem, masculi in masculos tur-
pitudinam operantes, & mercedem,
quam oportuit, erroris sui in semen-
ipsum recipientes.* Alii aliter inter-
pretantur.

v. 9. Hæc tu, quàm lubet, abjice]

Licet divitias contentas, & simul
monita mea, turpe tamen est te
ingenuum adolescentulum pauper-
tissimi hominis contubernio obsole-
scere, cum ab honestioribus gra-
tiam inire possis.

CARM. XXV. v. 1. cuniculi ca-
pillo] Sic auctor obsceni carminis
alicubi lanuginem inguinum CA-
PILLOS vocat.

v. 4. Idemque Thalle] Subdole
Ovidius hinc videtur derivasse, quæ
Polyphemus in Galateam convitia
ingerit, & quidem post varias lau-
des: licet suo more *diu* latissimè
prosequatur. Formula certè Ca-
tulliana est:

*Candidior nivei folio, Galatea,
lignstri,*

Floridior pratis, longa procerior

alno,

C 3

Splen-

Cum de viâ mulier alites ostendit oscitantes: &
Remitte pallium mihi meum, quod involasti,
Sudariumque Setabum, catagraphosque Thynos,
Inepre, quæ palam soles habere, tanquam avita:

Quæ

OBSERVATIONES.

*Splendidior vitro, tenero lascivior
hædo &c.*

& paulò post:

*Savior indomitis, EADEM Ga-
lata, juvenis,
Durius annosa quæru, fallacior un-
dis &c.*

v. 5. *de viâ mulier*] Emendatio
Scaligeri: legunt alii *Diva Mater*,
& interpretantur de Theryde ma-
ris dominâ, cujus est imminentes
tempestates præmonstrare. Tu, le-
ctor, leclige quod mavis.

v. 6. *pallium, quod involasti*] Qua-
tuor fuisse palliorum genera scri-
ptores veteres evolventi comper-
tum est. Primum, idque celebra-
tissimum, quo Græci supra tuni-
cam utebantur, quemadmodum
Romani togâ. Legendus Tertul-
lianus opere singulari, quod inscri-
psit *de pallio*. Alterum inter vestes
matronales, à palla non diversum,
teste Nonio Marcello. Ovidius ad
puellam cursum equorum spectan-
tem, *Amorum* l. 3. Eleg. 2.

*Sed nimium demissa jacent tibi
PALLIA terra.*

Collige: vel digitis enego sollo meis,
Tertium stragula vestis, sive ad le-
ctum operiendum. Propertius:

*Tum quæror in toto non sedere PALLI-
LIA lecto.*

*Fecerunt tepidas PALLIA nostra
vias.*

Ultimum sudarioli genus, quo æ-
gri, vel semiviri, virique moliores
caput obnubebant adversus æris
injurias. De hoc explicandus Mar-
tialis l. 9. Epig. 33:

*Hanc volo, quæ facillis, quæ pal-
liolata vagatur.*

& Ovid. citatus *Artis Amatorie*
lib. 1.

*Ægram te facies similes, nec tur-
pe putaris.*

*PALLIOLUM nihilis imposuisse
comis.*

Nunc inquiramus, quale fuerit pal-
lium, quod sibi Catullus ait à
Thallo surreptum. Non profectò
primi generis, nec enim Græcus
poëta noster: non secundi, aut ter-
tii, quoniam voluminis majoris ea
erant, quàm ut pueri *vola* conde-
reantur; si quidem à *vola* dictum
involare juxta Grammaticos vete-
res: Superest igitur, ut dicamus
fuisse velum capitis, quod pugilo
nullo negotio contineretur.

v. 7. *catagraphosque Thynos*] Thy-
nâ Bithyniæ contemina regio:
cata-

Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina, & remitte,
Ne laneum latusculum, natesque mollicellas, 10
Illusa turpiter tibi flagella conscribillent.
Et insolenter æstues, velut minuta magno
Deprensa navis in mari, vesaniente vento.

CARMEN XXVI.

*Furio Riscianii, cui vento villa sua obnoxia esset,
per dilectam facere responderet.*

Furi, villula nostra non ad Austri
Flatus opposita est, nec ad Favoni,
Nec sævi Boreæ, aut Apeliortæ:
Verùm ad millia quindecim, & ducentos.
O ventum horribilem, atque pestilentem! 5

CAR-

OBSERVATIONES.

catagraphis autem Thyni sunt hor-
minis ejus regionis, velibus, seu
peripetasmatis in textu. Virg. ius 3.
Georg.

*Purpurea intexti tollunt aulæ
Britanni.*

quod jam alii monuerunt, sed thyn-
nos perperam legentes.

v. 9. *reglutina* Furum enim pica-
tæ manus.

v. 11. *conscribillent* Lacerent,
veluti cera graphio scinditur. Vi-
de Prudentium in supp. ic'o Cassia-
ni Martyris Hymn. 9. *æstus repens*
Huc pertinet, quod à γῆρας seu

scribo videtur, deducum italum
verbum *grassare*, ob *avaleptis*.
v. 13. *Deprensa navis in mari*
Horatius Ode 16. l. 2.

Optum Divos rogat in patenti

PRENSUS *Ægæo* —

CARM. XXVI. v. 4. *Verùm ad
millia*] Jocus ex inexpectato. In-
terrogaverat Furius Carullum, cui
vento ejus villa opposita esset, sive
in quam cæli regionem spectaret:
poeta, ut erat festivo ingenio, &
ad jocandum parato, responderet pi-
gnori oppositam esse, ob certam
pecuniæ summam, de qua dividia

Cyathos meri vividioris à ministro poscat.

Minister vetuli puer Falerni,
Inger mi calices amariores,
Ut lex Posthumæ jubet magistræ,
Ebriosâ acinâ ebrioris.
At vos, quò lubet, hinc abite lymphæ, 5
Vini perniciës, & ad severos
Migrate : hic merus est Thyonianus.

CAR-

OBSERVATIONES.

magnæ inter Criticos. Legunt nonnulli *quindecim, & ducenta*. Nos lectionem Scalligeni sequimur, veterum Codd. auctoritate subnixam. Consulendus Gronovii liber de pecunia veteri. Cæterum *opponere pignori* dixit etiam Terentius Phormione Act. 4. sc. 3. *Ager OPPOSITUS est pignori ob decem minas.*

CARM. XXVII. v. 2. *calices amariores*] Saporis austerioris, qualem vina contrahunt è vetustate. v. Scallig. notas, qui affert Plinii testimonia.

v. 4. *Ebriosâ acinâ ebrioris*] Indicat feminam convivio præfectam adedò temulentam fuisse, ut ne ipsa quidem acinis in uvæ succo immeris madore cederet. Hic autem *acinâ* est secundi generis, ut innuit Gellius Noct. Att. c. 17. c. 20.

v. 5. *lymphæ vini perniciës*] Contra Propertius. 2. Eleg. 22.

Ab pereat quicumque meracas reperituvos,
Corruptisque bonas neclare primus aquas.

CARM

*Amicorum, & suam ipsius, in sequendis pratoribus
fortunam sinistram indignatur.*

Pisonis comites, cohors manhis,
Aptis sarcinulis, & expeditis,
Veranni optime, tuque mi Fabulle,
Quid rerum geritis? satisne cum isto
Vappâ, frigoraque, & famem tulistis?
Ecquidnam in tabulis patet lucelli
Expensum? ut mihi, qui mecum securus

Præ-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. XXVIII. v. 2. *Aptis sarcinulis*] *Aptus est is, qui conveniens alicui junctus est, auctore Festo.* Iridet igitur Catullus, sodales suos, qui ea in Italiam retulerant, unde nihil impedimenti eorum itineri obveniret. Eadem fere sententiâ Juven. Sat. 6.

Collige SARCINULAS, dices libertus, & exi.

Loquitur de libulo repudi, quem uxoris mariti mittere soliti erant, si quando illos conjugii poenituisset. Idcirco autem mulierem fuisse dote tenuiori. Sed magis apparet *api* significatio ex voce *habilis*, quæ non diversæ significationis est. Virgilius 1. *Æneidos*:

— *habilemque humeris suspenderat arcum.*

Italicè dices: *fatto à suo desso*. Et Ovidius de quadam pusillâ statuatæ Amor 2. Eleg. 4.

Hæc habilis brevisque sua est — verte: *maneggevole*. Quam versionem confirmo ex Virgilio cit. 2. Georg. con versu 248.

Pinguis item quæ sit tellus, hoc denique pacto

Disce ius: haud unquam MANIBUS FACTATA fatiscit,
Sed picis in morem ad digitos lentescit HARENDO.

vides *habere* & *manibus* *factare* nihil protius differre in hac sententia. *Habilis* autem ab *habes*, ut vel pueris notum.

v. 7. *expensum*] Subaudi *vobis à pratore.*

V. S. da-

Prætozem, refero datum Lucello:

O Memmi, bene me, ac diu *supinum*

Totâ istâ trabe lenius irrumasti; 10

Sed, quantum video, pari fuistis

Casu; nam, nihilo minore verpâ

Farti estis, pete nobiles amicos.

At vobis mala multa Dii, Deaque

Dent, opprobria Romuli, Remique 15

CAR-

OBSERVATIONES.

v. 8. *datum Lucello*] Subaudi mihi à prætoze meo.

v. 9. *O Memmi*] Hæc sunt verba, quæ Catullus in syngraphâ scripsit: nihil enim aliud potuit referre acceptum stolidissimo Memmro. Josephus Scaliger, qui erat iudicii dexteritate, ista pulcherrimè concinnavit, cum essent antea pessimè divulsa. Mitior autem viros, alioqui doctos, repositos, quibus huiusmodi emendationes improbarentur, cum, ausim dicere, si Catullus ab inferis resurgeret, optimè eorum actum non invitè fateretur. Ibid. *supinum*] Quæ sequuntur

usque proinde accipiendâ, ut egregiè advertit laudatus vir. *Supinus* hic est incogitans, se iudicari passions.

v. 11. *Sed, quantum video*] Convertit sermonem ad amicos.

v. 13. *pete nobiles amicos*] Indignabundè hoc pronuntiandum, q. d. I nunc, sequere prætores. Propterea ita se ipsum increpat Eleg. 20. l. 2.

Inunc, & noctes discite vitare domi.

v. 14. *vobis*] P'fo, & Memmi, spure ssum capita. O lep'dum prosccto Catallum! accedant modò qui Martialem præ illo amplexantur.

CARM.

C A R M E N XXIX.

Mamurram præfectum fabrorum Caesaris, (ut de Cornelio Nepote Plinius refert l. 36. c. 6.) ad immensas opes evectum, moxque ipsum Caesarem probris omnibus proscindit.

Q Uis hoc potest videre, quis potest pati,
Nisi impudicus, & vorax, & helluo?
Mamurram habere, quod comata Gallia
Habeat unctum, & ultima Britannia?
Cinæde Romule hæc videbis, & feres?
Es impudicus, & vorax, & helluo.
Et ille nunc superbus, & superfluens
Perambulabit omnium cubilia,
Ut albulus columbus, aut Adoneus?

Ci-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. XXIX. v. 5. *Cinæde Romule*] Juli Cæsar, qui clavum Reipublicæ moderans. *Romuli* vocabantur *πρωτοκλει*, quialiquam egregiam operam patriæ navassent. Sallustius Crispus l. Historiarum in oratione Lepidi contra Sullam: *Quæ cuncta sacra ipse ROMULUS, quasi ab externis rapta, tenet.* Idem adversus Ciceronem (si tamen Sallustii est ea declamatio) *ORO te, ROMULE Arpinas, qui egregia tua virtutis omnes Paulos, Fabios, Scipiones superasti.* Hæc tamen stomachumque, & ironicè jacta sunt in

æmulos. Addo Florum cap. ultimo l. 4. qui de Octaviano Cæsare ita: *Tractatum etiam in Senatu, an, quia condidisset Imperium, ROMULUS vocaretur.* Suetonius in eius vita c. 7. *Quibusdam consensibus ROMULUM appellari oportere, quasi & ipsum conditorem urbis.*

Ibid. hæc videbis, & feres?] Similis indignatio Juvenalis 13. Sat.

— audis

Jupiter hæc, nec labra moves, cum mistera vocem

Debueras, vel marmoreus, vel æthereus

Cinæde Romule, hæc videbis, & feres? 10
 Es impudicus, & vorax, & helluo.
 Eone nomine, imperator unice,
 Fuiſti in ultimâ occidentis inſulâ:
 Ut iſta veſtra diffutura mentula
 Ducenties comiſſet, aut trecenties? 15
 Quid eſt aliud? ſiniſtra liberalitas
 Parùm expatravit? an parùm helluatus eſt?
 Paterna primâ lancinata ſunt bona:
 Secunda præda Pontica: inde tertia

Ibe-

OBSERVATIONES.

V. 11. *Es impudicus*] Concluſio ſyllogiſmi, dixerat enim ſupra: *Quis hoc poteſt videre, quis poteſt pati*, *Niſi impudicus & vorax, & helluo*. Argumentatio huiusmodi eſt:
 PROPOS. Nemo, præter hominem omni vitiorum genere inquinatiſſimum, facile pati poteſt Mammuram ad tantas opes malis artibus emerſiſſe.
 ASSUMP. Tu Cæſar facile pateris, nam, cum poſſes prohibere, potentiæ tua pepercitiſti.
 CONCL. Igitur faſerî neceſſe eſt nullum eſſe vitium, cuius tu ſordibus ſadatus non ſis.
 V. 16. *ſiniſtra liberalitas*] Quid hoc rei ſit, explicat M. Tullius l. 1. Officiorum: *ſciendum eſt igitur, ut ea liberalitate utamur, quæ præſtetur amicis, noceat nemini: quare L. Sulpicius* *le, C. CÆSARIS præcuniarum tranſlatio à juſtis dominis ad alienos non debet LIBERALIS videri: nihil enim LIBERALE, quod non idem ſit juſtum. Longè diverſam elargiendi rationem ſequēbatur Trajanus optimus Princeps, ſi Pſinio Conſul auſcultare velimus. Niſi magis, ait Orator elegantiffimus, in tua tota liberalitate laudaverim, quàm quòd congiarium das de tuo, alimenta de tuo: neque à te liberi civium, ut ſervarum catuli, ſanguine, & cadibus nutriuntur & quod præ gratiſſimum eſt accipientibus, ſciunt dari ſibi, quod nemini eſt ereptum; locupletatiſſimæ tam multis, pauperiorum eſſe factum principem tantum. Hæc autem conferre licet cum iis, quæ ſuperius dixerat: Niſi læca liberalitate utamur, dum nihil auferat non alar, dum non occidat &c.*

V. 20. *quem*

Ibera, quam scit amnis aurifer Tagus. 20
 [Hunc Galliae timent, timent Britanniae?]
 Quid hunc, malum, fovetis? aut quid hic potest,
 Nisi uncta devorare patrimonia?
 Eone nomine, imperator unice,
 Socer, generque perdidistis omnia? 25

C A R M E N XXX.

Alphenum perfidiae crimine incusat.

Alphene immemor, atque unanimis false so-
 dalibus,
 Jam te nil miseret, dure, tui dulcis amiculi:
 Jam me prodere, jam non dubitas fallere, perfide.
NEC facta impia fallacum hominum caliculis placent;
 Quæ

O B S E R V A T I O N E S.

v. 20. *quam scis amnis aurifer Tagus*] Male aliqui legunt, *quam auris*; nam & carm. 4. utitur testimoniis rerum inanimatarum:
Amasri Ponica, & Cythore buxifer,
Tibi hæc fuisse, & ossa cognitissima
At phasellus —

v. 21. *Hunc Gallia timent*] Non immerito ducitur Sca iger de huius versiculi fide, nimis enim sententiam interrumpit.

v. 23. *Nisi uncta devorare patrim.*] Horatius Epist. 2. l. 1. ad Lolium:
Nos numerus sumus, & fruges consumere nati.

v. 24. *Eone nomine*] Tantæ igitur

molis erat Mamuram locupletari, ut ideo Cæsar, & Pompei, Republicam ex imo fundo misere deberetis? O turpissimum exitum vestri certaminis! Eiusdem generis sunt illa Juvenalis in Annibalem Sat. 10.

— *i demens, & sevas curre per Alpes,*

Ut pueris placeas, & declamatio fies.

CARM. XXX. v. 4. *Quæ tu negligis*] Quibus concoquendis ferreum stomachum habes: quæ jam proculbus æstimas. Salomon Proverb. c. 18. v. 3. *Impius, cum in profundum generis peccatorum, contemnit.*

v. 8.

Quæ tu negligis, ac me miserum deferis in malis. 5
Heu heu, quid faciant, dic, homines, cuive
habeant fidem?

Cerrè tute jubebas animam tradere, inique, me
Inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent.
Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia, factaque
Ventos irrita ferre, & nebulas aërias sinis. 10
Si tu oblitus es, at Dii meminerunt, meminit Fides,
Quæ te ut poeniteat postmodò facti faciet tui.

CARMEN XXXI.

*Æ Bithynia hilariter domum suam se recipiens, Sirmio-
nem lacus Benaci peninsula amoenissimam salutat.*

PEninsularum, Sirmio, insularumque
Ocelle, quas cumque in liquentibus stagnis,
Marique vasto fert uterque Neptunus:

Quam

OBSERVATIONES.

v. 8. *Inducens in amorem*] Tibul-
lus Eleg. 7. l. 1.

*Semper, ut INDUCAR, blandos
offera mihi vultus,*

*Post tamen es misero tristis & as-
per, Amor.*

Ibid. tuta omnia] Vide interpre-
tes ad illud Maronis 4. Æn. v. 298.

Omnia tuta timens —

v. 11. *Si tu oblitus es, at Dii me-
minerunt*] Par est omnino locus

Virgilii 1. Æneid.

*Si genus humanum, & mortaliæ
semper arma.*

*At sperate Deos MEMORES fan-
di, at ne nefandi.*

Ibid. memini, Fides] Fides in apud
Romanos divinis ho. q. laus cul-

tam cum aliunde cognoscere per-
tum ex Juvenali apertum fit, q. i

Sat. 1.

— *nullas nummorum ereximpe-
ras,*

Us colitur Pax, atque FIDES —

CARM.

Quàm te libenter, quàmque lætus in viso,
 Vix mi ipse credens Thyniam, atque Bithynos;
 Liqueisse campos; & videre te in tuto.
 O quid solutis est beatius curis,
 Cum mens onus reponit, ac peregrino
 Labore fessi venimus Larem ad nostrum,
 Desideratoque acquiescimus lecto? 10
 Hoc est, quod unum est pro laboribus tantis.
 Salve ô vênusta Sirmio, atque hero gaude:
 Gaudete vosque Iudiæ lacus undæ:
 Ridete quidquid est domi cachinnorum.

C A R M E N XXXII.

*Hypsibillam rogat, ut sibi post prandium concubitus
 copiam faciat.*

A Mabhò, mea dulcis Hypsithilla,
 Meæ deliciæ, mei lepôres,
 Jube ad te veniam meridiatum.
 Quod si juseris, illud adjuvato,

Ne

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. XXXI. v. 7. *O quid solutis* [Non video cur tantopere à viris
 eruditis rejicienda fuerit nota in-
 terrogationis, quæ hunc vestitulum
 proximè subsequēbatur: cum præ-
 ferrim ita explicari possit: *O quid
 felicius est illis, qui solui sunt curis*
 trem, è sanctiore littërarum fa-
 milia, nodum in seipso quæsiisse.
 v. 13. *Iudiæ lacus undæ*] Emen-
 davit Scaliger, cum antea legeretur
Lydiæ. *Iudiæ* igitur: sunt *saltetri-*
ces, vel à motu plicium, vel à ven-
 to suaviter crispante.
 U'get me, tædetque Douzampa-

CARM.

Ne quis liminis obseret tabellam, 5
 Neu tibi lubeat foras abire :
 Sed domi maneas, paretque nobis
 Septem continuas fututiones.
 Verum , si quid ages , statim iubeto :
 Nam pransus jaceo , & satur supinus 10
 Pertundo tunicamque , palliumque .

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. XXXII. v. 8. *Septem continuis*] Lumborum valentium fuisse oportet poetam Veronensem, qui uno spiritu stadium laboriosissimum toties decurrere sibi postulet: sed existimo poeticè dictum, quomodo ab Ovidio Amor. 3. El. 7.

As nuper bis flava Chie, ter candida Pitho,

Ter Libas officio CONTINUATA meo.

Exigere à nobis angusta nocte Corinnam,

Me memini numeros sustinuisse novem.

v. 9. *si quid ages, statim iubeto*] Huc pertinet Distichon Ausonii de tarda gratia:

Si bene quid facias, facias cito. nam cito factum

Gratum erit: ingratum gratia tardas facit.

v. 10. *pransus jaceo*] Ciborum abundantia Venerem dormientem excitare solet. Persius in calce primæ Satyræ luxuriosos quoddam perstringens:

His mane edictum, post PRANDIA Callirhoen do.

famosam scilicet meretricem. Nec tantum absoluto convivio, sed inter mensam ipsam, & calices, adhibita scorta. Lampridius in Hellogabalo: *Exhibuit aliquando & tale convivium, ut haberet viginti & duo fercula ingentium epularum, sed per singula lavarens, & mulieribus uterentur & ipse, & amici, cum iurjurando, quod efficerent voluptatem.* Quod pertinet illud Plauti Mil. Act. 3. sc. 1. *Neque ego unquam alienum scortum subigito in convivio.*

v. 11. *palliumque*] Intellige stragula lecti discubitorii, aut synthetion, quam inducebant convivæ.

CAR.

CARMEN XXXIII.

*In Vibennios patrem, & filium: alterum furem,
alterum cinædum.*

O Furum optime balneariorum
Vibenni pater, & cinæde fili:
Nam dextrâ patër inquinatiore,
Culo filius est voraciore:
Cur non exilium, malasque in oras
Itis? quandoquidem patris rapinæ
Notæ sunt populo: & nates pilosas,
Fili, non potes ase venditare.

CARMEN XXXIV.

*Diana laudes, à choro puerorum & virginum
canenda.*

Dianæ sumus in fide
Puellæ, & pueri integri:
[Dianam pueri integri,]
Puellæque canamus.

OLa-

OBSERVATIONES.

CARM. XXXIII. v. 3. *dextra in-* vigilat nostræ incolumitati. Hinc
quinatiore] Glutinosâ, & merâ pice *recipere in FIDEM.* apud Cicero-

ilitâ. supra carm. 25.

Quæ nunc tuis ab unguibus reglu-

sina, & remitte.

CARM. XXXIV. v. 1. *Dianæ su-*
mas in fide] Id est, Diana tuetur nos,

Es cum iis, inquit, quos vi deieceris,
consulendum est, tum iis, qui, armis
positis, ad Imperatorum FIDEM con-
fugient, quamvis eorum aries per-

D

cusse-

- O Latonia, maximi
 Magna progenies Jovis,
 Quam mater prope Deliam
 Deposivit olivam;
 Montium domina ut fores,
 Silvarumque virentium,
 Saltuumque reconditorum,
 Amniumque sonantum.
 Tu Lucina dolentibus
 Juno dicta puerperis:
 Tu potens Trivia, & notho es
 Dicta lumine Luna.
 Tu cursu, Dea, menstruo
 Metiens iter annuum,
 Rustica agricolæ bonis
 Testa frugibus explēs.
 Sis quocumque tibi placet

San-

OBSERVATIONES.

cuseris, recipiendi sunt. Propertius
 l. 4. Eleg. 6.

Fineis Roma FIDE Phœbi.

v. 3. *Dianam pueri integri*] Hic
 versus in MSS. desideratur, cum-
 que primus impressit A'dus Ma-
 nutius: verisimile tamen est ita Ca-
 tullum scripsisse, ob simplicita-
 tem locutionis.

v. 8. *Deposuisse*] Sicuti puerpera-
 rum erat *deponere*, ita obstetricum
 collere, vel *suscipere*. Exempla in
 auctoribus obvia.

v. 15. *& notho es d. l. l.*] Luna ip-
 sa apud Lucianum in Icaromenip-
 po, de Philosophis conquerens:
 ἡ τελευτῶν ἐς τὸ φῶς αὐτὴ,
 ἀποπειμῶν τε καὶ νοθὸν ἵδ' φασί
 μοι. ἀνοθεὶ ἤκει, πρὶν τῷ ἡλίῳ.
Postremo ipsū quoque LUMEN ajunt
mihi & furtivum esse, & NOTHUM:
quodque superne a Sole proficiscatur.

v. 20. *Testa frugibus explēs*] Pli-
 nius l. 18. c. 30. *Crescente enim Luna*
frumentaria grandescunt.

v. 21. *quocumque tibi placet*] Ho-

TACIUS

Sancta nomine, Romulique,
Ancique, ut solita es, bonâ
Sospites ope gentem.

CARMEN XXXV.

*Cacilius poetam Novaeomae, ubi puella cujusdam
amoribus vacabat, Veronam accersit.*

POETA tenero meo sodali
Velim Cæcilio, papyre, dicas:
Veronam veniat, Novi relinquens
Comi moenia, Lariumque litus;
Nam quasdam volo cogitationes 5
Amici accipiat sui, meique.
Quare, si sapiet, viam vorabit,
Quamvis candida millies puella
Euntem revocet, manusque collo
Ambas injiciens, roget morari: 10
Quæ nunc, si mihi vera nuntiantur,
Illum deperis impotente amore.
Nam, quo tempore legit inchoatam
Dindymi dominam, ex eo mitellæ

Ignes

OBSERVATIONES.

notius pariter earthine seculari:

*Rite maturos aperire partus
Benis Ilihyia, more matres:
Sive in Lucina probas vocari,
Sen genialis.*

CARM. XXXV. v. 14. ex eo]

Virgilius 2. Æneidos:

*Ex illo fluere, ac retro sublapsa
referri*

Omnia —

& Propertius Eleg. 20. l. 2.

Ex illo felix nos mihi mala fuit.

D 2

CARM.

Ignes interiorem edunt medullam.

Ignosco tibi Sapphicâ puella

Musâ doctior, est enim venustè

Magna Cæcilio inchoata mater.

CARMEN XXXVI.

*Voverat puella, si misem Catullum habuisset, male
poëta scripta igni se daturam: nunc itaque Ca-
tullus reconciliatus, ut eam voti religione
solveret, Annales Volusii cremandos ait.*

AAnnales Volusî, cacata charta,
Votum solvite pro meâ puellâ;
Nam sanctæ Veneri, Cupidinique
Vovit, si sibi restitutus essem,
Desissemque truces vibrare jambos,
Electissima pessimi poëta
Scripta tardipedi Deo daturam
Infelicibus ustulanda lignis.
Et hæc pessima se puella vidit

Jo.

OBSERVATIONES.

CARM. XXXVI. v. 9. *pessima* rare Terentius, apud quem Eunuchus A. 3. sc. 4. Antipho adolescens Chæream sodalem suam faceret illudir:
[*puella*] Vox blanditiarum *pro pessima*. sic infra carm. 55c.
Camerinum mihi, pessima puella.
Jocis liberioribus amici uti consueverunt inter se, qui, si ex inimici ore prodirent, contumeliosi haberentur. Optime igitur, & mo-
tum equidem assue os suum impudens videre nimium vellem,
Qui esses stans, stabellum teneret apinum tantum.

Ibid.

Jocosè , & lepidè vovere Divis. 10
 Nunc , ô cæruleo creata ponto ,
 Quæ sanctum Idalium , Uriosque apertos ,
 Quæque Ancona , Cnidumque arundinosam
 Colis , quæque Amathunta , quæque Golgos ,
 Quæque Durrachium Adriæ tabernam : 15
 Acceptum face , redditumque votum ,
 Si non illepidum , neque invenustum est .
 At vos interea venite in ignem
 Pleni rursus , & inficetiarum
 Annales Volusî , cacata charta . 20

C A R M E N XXXVII.

*Contubernalibus quibusdam , qui puellam ab ipso
 transfugam desinebant , ultionem minatur.*

Salax taberna , vosque contubernales ,
 A pileatis nona fratribus pile ,
 Solis putatis esse mentulas vobis ?
 Solis licere quidquid est puellarum
 Confutuere , & putare cæteros hircos ? 5

An ,

O B S E R V A T I O N E S .

Tbid. *vidis*] Arbitror dictum pro *hæmus*. Vel sic: vidit callida puella
emravis , quemadmodum Cicero Volusii annales esse poematum
 Academic. Quæst. ed. 1. l. 2. n. 6. omnium inceptissimum , ideoque
 Nec quidquam aliud *VIDENDUM* non alia carmina , sed tantum illos
 est nobis , quos populus Romanus hoc Vulcano vovit.
 in gradu collocavit , nisi ne quid pri-
 vatis studiis de opera publica depra-
 [*fratribus*] Pausanias in rebus Mc-

CARM. XXXVII. v. 2. *pileatis*

D 3 1c-

An, continenter quodd sedetis insulsi
 Centum, aut ducenti, non putatis aufurum
 Me unâ ducentos irrumare sessores?
 Atqui putate; namque totius vobis
 Frontem tabernæ scipionibus scribam.
 Puella nam mea, quæ meo sinu fugit,
 Amata tantum; quantum amabitur nulla,
 Pro quâ mihi sunt magna bella pugnata;
 Confedit istic; hanc boni; beatique
 Omnes amatis: & quidem, quod indignum est,
 Omnes pusilli, & semitarii mœchi.
 Tu præter omnes une de capillatis

Cu-

OBSERVATIONES.

senicis describit nobis Gotippum & Panormum, Dioscuros se esse simulant, gestantesque idcirco & tuis κεφαλὰς πιδυς, pileos in capitis.

v. 6. continenter] Deinceps, perpetuâ serie. Ut autem Catullus de loco, ita Cæsar l. 1. Belli Gallici de tempore idem adverbium usurpavit: Proximi sunt Germanis, qui trans Rhenum incolunt, quibuscum CONTINENTER bellum gerunt. & Julius Obsequens de prodigiis c. 36. In Albanis monte biduum CONTINENTER lapidibus pluit.

v. 8. irrumare] Pro nihilo habere; hic enim obdormit: verbum contemptum significat, accipiturque translato, ut recte admonuit Scaliger.

v. 11. quæ meo sinu fugit] Hinc arbitror jocum quæsitum à Cicerone Act. 3. in Verrem n. 18. Cæcilius innotator, inquit, EX SINU SUO apposuit, quæ illam hæcilitatem Perri Erycinæ commissam esse dicerent. Explicant interpretes de suis familiaribus, ego tamen consueo intelligendos exieros, inter quos Verres ille spiritissimè volutabatur. Sciunt omnes Tullium hujusmodi salibus non reperdisse, cum illud monstrum hominis incesset. Vide Cæconium de rresinio, ubi explicat, quid sit IN SINU recubere.

v. 16. semitarii mœchi] Qui meretrices consecramini, obolo in angiporitis prostantes. Semita est deflexus à via, ut licet ex Plauto cognoscere, qui Catinâ: De via in semitam

Cuniculosæ Celtiberiæ fili
Egnati, opaca quem bonum facit barba,
Es dens Iberâ, defricatus urinâ. 20

C A R M E N XXXVIII.

Conqueritur de Cornificio, quod se merore confectum
nullo sermone solatus esset.

MALè est, Cornifici, tuo Carullo:
Malè est mehercule, & laboriosè:
Magisque, & magis in dies, & horas
Iraſcor tibi. Sic meos amores?
Quem tu, quod minimum, facillimumque est,
Qua solatus es adlocutione?
Paulum quid tabet adlocutionis,
Mœstius lacrymis Simonideis.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

minum egredere. Phædrus prologo

l. 3. loquens de Æſopo fabulatore:

Ego illius porro ſenſitâ feci viam.

Es cogitaui plura, quam reliqueras.

CARM. XXXVIII. v. 4. sic meos

amores? Ellipsis ad vim doloris of-

tendendam; sic aptem supplenda

ſententiâ. Itane, ô Cornifici, veteris

neceſſitudinis, quæ tecum tibi

intercedit, ſanctiſſimum vinculum

d'ſpicari habes, ut mihi in tantis

in ſorſis poſſito brevem aliquam al-

locutionem negare veritus non ſis?

v. 5. quod minimum, facillimum-

que } Verba etenim minime ſum-

ptuoſa.

v. 6. adlocutione } Alloqui non-

namquam ſumitur pro ſarj. Ovi-

dus Triftiumi l. 1. Eleg. 3.

ALLOQUOR extremum MOESTOS

abſque amicos

v. 7. Paulum quidlibet } Subandi

ſatis ſuar. Dum hæc lego, videor

mihi audire ſingultientem homi-

nem, cuius oratio frequenti gemitu

paſſim interrumpitur.

D * CARM.

*Egnatium semerè ubique ridyntem, quò dentitum
candorem urina haustu quassum ostenderes,
naso suspendis.*

EGnatus, quòd candidos habet dentes,
Renidet usquequaque: seu ad rei ventum est
Subsellium, cum orator excitat fletum,
Renidet ille: seu pñ ad rogum filii
Lugetur, orba cum flet unicum mater, 5
Renidet ille: quidquid est, ubicumque est,
Quodcumque agit, renidet. hunc habet morbum,
Neque elegantem; ut arbitror, neque urbanum.
Quare moneendus es mihi, bone Egnati:
Si Urbanus esses, aut Sabinus, aut Tiburs, 10
Aut porcus Umber, aut obesus Erruscus,
Aut Lanuvinus ater, atque dentatus,
Aut Transpadanus, ut meos quoque attingam,
Aut.

OBSERVATIONES.

CARM. XXXIX. v. 5. *Lugetur*]
apud Terentium in Andria Act. 1. sc. 1.

— ad sepulcrum venimus:
In ignem posita est: **FLETUR** —
ubi Donatus: Hic bene impersona-
liter, fletur ab omnibus; extrema
enim quæque mortuorum omnes com-
mune ad lacrymas.

v. 10. *Urbanus*] Romanus; Ro-
ma enim dicta URBS *ur' s'fo x'lu'*,
v. 11. *porcus Umber*] Pingui oman-
so distentus. Horatius Epist. 4. l. 1.
Me pinguem, & nūdū bene cu-
rata cūte vives,
Si videre voles Epicuri de grege
PORCUM.
legitur & parvus.

Aut quilibet, qui puriter lavit dentes:
 Tamen tenidere usque quaque tenollem. 15
NAM risu ineptiores ineptior nulla est.
 Nunc Celtiber in Celtiberiâ terrâ
 Quod quisque minxit, hoc solet sibi manè
 Dentem, atque rursam defricare gingivam;
 Ut quo ille vester expositior dens est, 20
 Hoc te amplius bibisse prædicet loti.

CARMEN XL

*Ravido, si pergat ulterius rivalem agere; jamborum
 suorum virulentiam minatur.*

Quamnam te mala mens, miselle Ravide,
 Agit præcipitem in meos jambos?
 Quis Deus tibi non benè advocatus
 Vecordem parat excitare rixam?
 Anne ut pervenias in ora vulgi?

Quid

OBSERVATIONES.

v. 14. *puriter*] Absque lotio: puta candi, eo illo pulvisculo, de cuius usu Apuleji nomen delatum.

v. 16. *risu inepto*] Quamobrem pueri, & mulierculæ, quibus minus inest considit, facillimè in risum dissolvuntur. E contrario Xenocrates notæ severioris Philolophus, caperata fronte semper fuit, ut vulgo appellaretur *σφιδας*.

CARM. XL. v. 1. *mala mens*]

κακάδ' αἴσιν. Mirum, quod narrat Fiorus l. 4. Hist. c. 7. Ipsique Bruto per noctem, cum illato lumine ex more aliqua sacum agitare, mira quadam imago se obtulit, & que esset, interrogata; *TUUS*, inquit, *M. A. LUS GENIUS*.

v. 3. *non bene advocatus*] Non ritè. Simile Italorum adagium: *Non is segnaſſi bene quæſta mattina.*

v. 4. *vecordem rixam*] Imparem,
 in

Non est sana puellas, nec rogare
Qualis sit, solet hac imaginofum.

C A R M E N XLII.

*Hendecasyllabos convocat, ut ad repetenda pugillaria
è manu cujusdam impudica sibi opem ferant.*

A Deste hendecasyllabi, quot estis
Omnes undique, quotquot estis omnes.
Jocum me putat esse moecha turpis,
Et negat mihi vestra reddituram
Pugillaria, si pati potestis.
Persequamur eam, & reflagitemus.

O B S E R V A T I O N E S.

v. 8. *Imaginofum*] Post Scaligeri,
Macrius, aliorumque doctorum
vitorum super hoc loco diligentis-
simas animadversiones, viderum
delirium sit, & porò non dissimile
isti, de quo loquitur Catullus, ul-
tenis gessit. Tamen observo pro
coronide, mentionem huius morbi
etià ab Horatio fieri Epist. 2. l. 2.

— *fuit haud ignobilis Argis,*
Qui se credebat miris audire tra-
gædas, tu, tu, tu, tu, tu, tu, tu,
In vacuo lævis sessor, plausorque
theatro.

de paulo: pbat Ep. 2. l. 2. v. 1. n. 1.
Hic ubi cognatorum opibus, turis-
que, qui reserant, tu, tu, tu, tu, tu,
Expulsi ellaboro morbum bilemque
metace,
tu, tu, tu, tu, tu, tu, tu,

Es redi ad sese: Tol me occidisti,
amici,

Non servastis, ais, & cui sic extorta
voluptas,

Et dempsit per vim mentis grati-
simus error.

CARM. XLII. v. 1. *Adestis hen-*
decasyllabi] Ita Martialis Epig. 97.
l. 1. alloquitur Sczontem:

Si non molestum est, seque non pi-
get, Sczont,

Nostro rogavimus, pauca verba
Materno.

Dicas in anrem, sic, ut audiat solus.
v. 8. 3. *Jocum me putat esse*] Pupam

cecam, de qua sibi ludos faciat.
Horat. Sat. 9. l. 2.

— *hæc mea cura est,*
Ne quid in perdas, non sis JOCUS.

Quæ sit, quæritis? illa, quam videris
 Turpe incedere, mimicè, ac molestè,
 Ridentem catuli ore Gallicani.
 Circumsistite eam, & reflagitate: 10
 Mœcha putida redde codicillos.
 Redde putida mœcha codicillos,
 Non assis facis? ô lutum, lupanar,
 Aut, si perditius potest quid esse.
 Sed non est tamen hoc satis putandum? 15
 Quòd, si non aliud potest, ruborem

Fer-

OBSERVATIONES.

v. 8. *mimicè, ac molestè*] Hæstio-
 nicè, aded ut spectantibus nauseam
 creet. Quid sit hoc, videor eruere
 ex Svetonio Tiber. c. 68. Incedebas,
 inquit, *cervice rigida & obstipa*:
adducto fere vultu. plerumque taci-
 tus: nullo, aut rarissimo, etiam cum
 proximis sermone, eoque tardissimo:
 nec sine molli quadam digitorum ge-
 sticulatione. *Quæ omnia ingrata*,
 atque arrogantia plena, & aniuad-
 vertit Augustus in eo, & excusare
 tentavit sepe apud Senatum & po-
 pulum, professus: *Natura vitia esse*,
non animi. In his Tranquilli ver-
 bis mollis digitorum gesticulatione to-
 tam mimorum rationem designat,
 nobisque Imperatorem *perperam* quæ-
 ob oculos ponit. Cum autem ait
omnia ista fuisse ingrata, atque arro-
gentia plena, unice explicavit
molestè Catullianum.

v. 9. *Ridentem catuli ore Gallica-*
ni] Ganes Gallicos spatulo ridu fuisse
 convenit, idque ad feras mordi-
 cius tenendas. Ovidius 1. Meta-
 morph. v. 533.

Ut CANIS in vacuo leporem cum
 GALLICUS arvis

ridet; & hic prædam pedibus pe-
 tit, ille salutem;

Alter in hæsus similis, jam jam-
 que tenere

Sperat, & extenso stringit vesti-
 gia vestro &c.

Idem verò l. 3. de Arte, ubi varia
 puellarum vitia enumerat, sic ait:

Est, quæ perverso distortas ora
 cacinno:

Cum risu lata est altera, flere
 putat.

v. 16. *si non aliud potest*] Subaudi
 exprimi.

CARM.

Ferreo canis exprimamus ore,
 Conclamare iterum altiore voce:
 Mœcha putida redde codicillos,
 Redde putida mœcha codicillos: 20
 Sed nil proficimus, nihil movetur.
 Mutanda est ratio, modusque vobis,
 Si quid proficere amplius potestis.
 Pudica, & proba redde codicillos.

C A R M E N XLIII.

Deformis puella, quam audierat cum Lesbia comparari, vitia sigillatim carpit.

Salve nec nimio puella naso,
 Nec bello pede, nec nigris ocellis,
 Nec longis digitis, nec ore sicco,
 Nec sanè nimis elegante linguâ,

De-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. XLIII. v. 3. *nec ore sicco*]
 Patum emunctæ naris, vel immun-
 dis labiis amatores conspuens. Nisi
 maus explicare de cerussa, atque id
 genus venenis, quæ guttatim è fa-
 cie defluere. Elegantissimè Pe-
 tronius in Saryr. *Perfluebant per*
frontem sudantis acacia rivuli. & *in-*
ter rugas malarum tantum eras cre-
ta, ut putares detectum parietem
nimbo laborare. Cui concinit Ju-
 venal. Sat. 6.

hinc miseri viscantur labra mariti.

v. 4. *Nec sanè nimis elegante lin-*
gua] Quod etiam formosis faudi
 est. Ovidius citat. 3. de Arte:

Et nocuis forma BARBARA LIN-

GUÆ bonæ.

Propertius contra Cynthia suam
 audat à sermonis elegantia:

Unica nec desis jucundis gravis
verbis,

Omnia quæque Venus, quæque Mi-
nerva probat.

CARM.

Decoctoris amica Formiani.
 Ten' provincia narrat esse bellam?
 Tecum Lesbîa nostra comparatur?
 O sæculum insipiens, & inficetum!

CARMEN XLIV.

*Ad fundum suum, in quo gravidinem, & frigidissimâ
 Sextii oratione contractam, optimâ viâ ratione depulerat.*

O Funde noster, seu Sabine, seu Tiburs,
 (Nam te esse Tiburtem autumant, qui-
 bus non est
 Cordi Catullum hædere: ar quibus cordi est,
 Quovis Sabinum pignore esse contendunt:)
 Sed seu Sabine, sive verius Tiburs,
 Fui libenter in tuâ suburbanâ
 Villâ, malamque pectore exspui tussim:
 Non immerenti quam mihi meus venter,
 Dum sumptuosas appeto, dedit, cænas.
 Nam Sextianus dum volo esse conviva 10.

Ora-

OBSERVATIONES.

CARM. XLIV. v. 2. quibus non
 est c. c. l.] Fortasse, quod Tiburti-
 na prædia fertiliora, & amœniora
 essent, nihil enim certi affirmare
 possumus.

v. 10. conviva] Lautiores, qui
 oratoris vel poetæ nomen affecta-

bant, scripta sua recitabant ami-
 cis, eos ad cænam invitabant, tali
 officio iudicii favorem operi cap-
 tantes; Quod valde improbat Per-
 sius 1. Sat.

— calidam scis ponere fumum,
 Scis comitem horridulum trinu do-
 nare:

Orationem in Attium peticorem
 Plenam veneni, & pestilentiae legit.
 Hic me gravedo frigida, & frequens tussis
 Quasavit, usquedum in tuum sinum fugi,
 Et me procuravi ocimoque, & urtica: 15
 Quare resectus maximas tibi grates
 Ago, meum quod non es ultra peccatum.
 Nec deprecor jam, si nefaria scripta
 Sexti recepto: quin gravedinem, & tussim
 Non mi, sed ipsi Sextio ferat frigus, 20
 Qui tunc vocat me, cum malum legit librum.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

mare lacerna,
Es verum, inquis, amo: verum
mihi dicere de me.

Qui potest vis dicam t' nugaris —
 v. 11. *peticorem*] Magistratum
 ambientem. Horatius Ode 1. l. 3:
hic generosus

Descendas in campum PETITOR
 in comitia videlicet:

v. 12. *Plenam veneni*] Ineptissi-
 mam, & clementiam frigidiorum. Ho-
 pacto supra carm. 14.

Cassos, & pulnos,
Sufernum, omnia colligam VE-

REN.
 v. 15. *procuravi*] Expiavi, veluti
 fugae scelerum.

v. 17. *quid non es ultra*] Tussim,
 & gravedinem alloquitur: aut, si
 mavis, villam suburbanam.

v. 20. *Non mi, sed ipse Sextio*]

Jociter inexpectato. Caterum si-
 mile prorsus huic Catulliano Epi-
 gramma est illud in obscenis lusi-
 bus, ubi malus infecunda eo onum
 suum affatur, quod propter e'e-
 gantiam totum exscribere non
 pigebit:

Quid frustra quereris, edone, mecum,
Quid quendam bene fructuosa malus,
Autumni sterilis quibus adstem?
Non me praegravas, ut putas, senectus:
Nec sum grandine verberata dura:
Nec gemmas modo germine excentes
Seri frigoris infundis amara:

Nec venti, pluviaeque, siccitasve,
Quod de se quereret, malum dedervit:
Non sturnus mihi graculusve raptus,
Aur corni d' annis, aut aquosus anser,
Aur corvus nocuit siticulosus:
Sed quod carmina pessimi poete
Rantia sustinet laboriosis.

CARM.

Acme, & Septimii mutuas blanditias, & felicissimos amores describit.

A Cmen Septimius suos amores
Tenens in gremio, Mea, inquit, Acme,
Ni te perditè amo, atque amare porro.
Omnes sum assiduè paratus annos,
Quantùm qui pote plurimùm perire:
Solut in Libyâ, Indiâve tostâ,
Cæsis veniam obuius leoni.

Hoc

OBSERVATIONES.

CARM. XLV. v. 6. *Solut in Libyâ*] Sociorum ope destitutus, in Africæ litoribus desertis.

v. 7. *Cæsis veniam obuius leoni*] Glauci ferarum oculi terribiles occurrentibus solent esse. Pindarus Ode 6. Olymp. 5. p. 7.

— δυὸ δὲ γλαυκῶπες ὡτὶν
δαμῶνι βυλῶντι ἐ-
βρίψατο δράκοντες.

Duo verò CÆSII ipsum,
Deorum consiliis, emittunt
Dracones.

Huc facit, quod scribit Plinius l. 8. c. 16. omnem LEONIS vim in oculis consistere, ideoque tenui velamine supra caput injecto, ejus furorem continuo languescere. Cur autem Septimius è tot tantisque periculis, quæ vitæ mortalium insidiantur, Leonis potissimum meminit? Di-

cam, lector. consuetudo fuit pri-
mum apud exteros reges, deinde
apud Romanos, novios leonibus
devorandos obicere. Inde legimus
Iysimachum ob venenum Callis-
theni datum, iussu Alexandri fero-
cissimo leoni obiectum: quem ra-
men ille mirâ fortitudine, arrepta
lingua exanimavit, ut loquitur
Justinus l. 15. c. 3. Licet Q. Curtius
fabulam hanc esse dicat cap. 1. l. 8.
suo more Alexandrici crudelitatem
celare cupiens. E Latinis verò scrip-
toribus Lampridius in Commodio
inter alias Senatus acclamationes,
post obitum illius terribini mon-
stri, hanc quoque recenset: *Delatores ad LEONEM*. Item Tertullia-
nus libro de spectaculis: *Et qui in-*
signiori cuique homicida LEONEM
poscit, item gladiator atroci petat.

Hæc

Hoc ut dixit, Amor sinistra * ut ante
Dextram sternuit adprobationem.

At Acme, leviter caput reflectens, 10

Et dulcis pueri ebrios ocellos

Illo purpureo ore suaviata,

Sic, inquit, mea vita Septimille,

Huic uno domino usque serviamus:

Ut multò mihi major, acriorque 15

Ignis mollibus ardet in aedullis.

Hoc ut dixit, Amor sinistra, ut ante,

Dextram sternuit adprobationem.

Nunc ab auspicio bono profecti,

Mutuis animis amant, amantur. 20

Unam Septimius miscellus Acmen

Mavult, quam Syrias, Britanniasque:

Uno in Septimio fidelis Acme

Fecit delicias, libidinesque.

Quis ullos homines beatiores 25

Vidit? quis Venerem auspiciorem?

CAR-

OBSERVATIONES.

Hæc pluribus exsequi operæ pre-
tium ratus sum, ne quis fortè nimis
inconsiderato judicio notam si gi-
ditatis Catullo inureret.

v. 8. *sinistra, ut ante*] Corrupta
profecto ista, & legendum *manet*,
quo pacto Propertius l. 2. Eleg. 2.

Hic dominam exemplo ponat IN AN-
TE meam.

v. 11. *ebrios ocellos*] Molliter ni-

stantes. Horatius alio Epitheto idem
expressit Ode 36. l. 1.

Omnes in Danalim pueres

Deponunt oculos —

Ovidius l. 2. Artis Amatoræ

Aspicit oculos tremulo fulgore mi-
cantes,

Ut Sol a liquida sepe res fulget aqua.

Perfusus de quodam teneritimo reci-
tatore Sat. 1.

E

— li-

CARMEN XLVI.

Vere incuntes Trojadem relinquere statuis, & in Baby-
nam regredi. Joseph. Scalig.

JAM ver egelidos refert tepores,
 Jam cæli furor æquinoctialis
 Jucundis Zephyri silescit auris;
 Linquantur Phrygii, Catulle, campi;
 Nicææque ager uber æstuosa.
 Ad claras Asiæ volemus urbes.
 Jam mens prætrepidans avert vagari:
 Jam læti studio pedes vigescunt.
 O dulces comitum valete cœtus
 Longè quos simul à domo profectos,
 Diversos variæ viæ reportant.

CAR-

OBSERVATIONES.

— *Liquido cum plasmate guttur* enim vernum venti vehementius
Mobilis coltheris, patransi fractus flant. Adde quòd oratio concin-
ocello. nio fit.

Quid sit hoc loco *patransi*, nemo v. 7. *prætrepidans*] Festinans. Ita
 paulò eruditior ignoscit. Horatius Ode 4. l. 2.

CARM. XLVI. v. 4. *æquinoctialis* Cuius octavam. *TREPIDANT* itas
 [i.] Video Muretum, & Spagnum. *laudere iustitiam*

hoc adiunctum Zephyro tribuit. Persius cit. Sat. 2. *Leni PRÆ-*
per me quidem licet, sed ego liben- *TREPIDIAT* cor. id est, mirum in
 tuis cælo tribuo; sub æquinoctium modum gælicens, & letabundum.

CARM.

C A R M E N XLVII.

Indignatur Porcium, & Socratiorem nequam homines
Verannio, & Fabullo amicis suis à quodam
divite præferri.

Porci, & Socrati, dux sinistra
Pisonis, scabies, famelique Memmi:
Vos Veranniolo meo, & Fabullo
Verpus præposuit Priapus ille?
Vos convivia lauta sumptuose
De die facitis, mei sodales
Quærunt in triviis vocatæones?

O B S E R V A T I O N E S.

CAR-

CARM. XLVII. v. 1. *dux sinistra*
Pisonis] *Quædam opera furarum*
& compilare solitus Piso, inquit Pal-
leratius. Optime. Ita Verrem Si-
ciliæ prætorē, *pluribus amicis*
quam Styllam succinctum vocat Ci-
cero Act. in eum 3. per quos vide-
licet sociorum facultates depræda-
retur.

v. 2. *scabies, famelique*] Intelligo
eos fuisse Memmiō *Avoluptatiōis*,
qualis erat Nerōni C. Petronius,
teste Cornelio Tacito *Annalium*
16. *Scabiem* pro libidine usurpat
Martiali si. 12. Epig. 8.

Penelopæ licet esse tibi sub principe
Nerovæ,
Sed prohibet SCABIES, ingeni-
umque vetus.

Non abs re igitur fuerit hoc nomi-
ne appellari nequissimos homines,
qui cessantem prætoris prædum
exquisitis urticis, & stimulis exci-
tarēt. Famem quoque *novis ci-*
borum condimentis instaurari so-
liram, scimus ex Juvenali Sat. 4.
ubi de Montano Senatorum pin-
guissimo: *novas ille*

Luxuriam imperii veterem, molles-
que Nervæ

Tam medias, alliamque FAMEM,
cum palmo Falerno

Ardeat

At Heliogabalus amabat sibi prædæ
rerum earum majora dici, quæ mem-
se parabantur, omnino contrivisse hanc
esse asserens. verba sunt Lampridii.
v. 7. *Quærunt in triviis*] Domi-

Blanditur Iuventus puero.

Mellitos oculos tuos, Juventi,
Si quis me sinat usque basiare,
Usque ad millia basiem trecenta;
Nec unquam saturum inde cor futurum este
Non & densior aridis aristis,
Sit nostræ leges osculationis.

CARMEN XLIX.

M. Tullio Ciceroni gratias agit.

Dilertissime Romuli nepotum;
Quot sunt, quotque fuerè, Marce Tulli;
Quotque post aliis erunt in annis:
Gratias tibi maximas Catullus
Agit pessimus omnium poëta:

Tan-

OBSERVATIONES

cæniæ scilicet *cane pejus & angue*
vitantes.

CARM. XLVIII. v. 4. *Nec unquam*
saturum] Isaacus Vossius hunc ver-
siculum ita legi. è præcis codd.

Nec unquã inde ero satur finiens.

hians, inquit, syllaba, ut solet Ca-
tullus. An bene, iudicandum re-
linquo doctioribus. Cæterum huc
spectant illa venustissima de oscu-

lis, quæ habentur in fragmentis
Petronianis:

Hic nullus labor est, rursusque nullus

Hoc iuravit, iuravit, & diu iurabit.

Hoc non desistit, inkipitque semper.

CARM. XLIX. v. 1. *Dilertissime*

R. n.] Quapropter Cœnelius Seve-
rus poëta magni spiritus, apud Se-
necam patrem suorum. 7 canit mor-
tuo Cicerone obmutuisse Roma-

nam.

Tantò pessimus omnium poëta,
Quantò tu optimus omnium patronus.

C A R M E N L.

*Ad Calvum Licinium: se ita familiaritatem ejus, &
convictum deperire, ut agrè divelli possit.*

Hesternò, Licini, die otiosi
Multum lusimus in meis tabellis,
Ut convenerat esse delicatos.
Scribens vericulos uterque nostrum
Ludebat numero modò hoc, modò illoc,
Reddens mutua per jocum, atque vinum.
Atque illinc abii, tuo lepore
Incensus, Licini, facetiisque,
Ut nec me miserum cibus jüvaret,
Nec somnus regeret quiete ocellos;
Sed toro indomitus furore lecto
Versarer, cupiens videre lucem,
Ut tecum loquerer, simulque ut essem.

At

O B S E R V A T I O N E S.

nam eloquentiam. Audi versus: *is, ut lippis ac tonsoribus notum.*
Abstulis una dies avi decus, ista- *v. 3. Ut] Pro ubi, sic sup. carm. 11.*
que huius *Lithi] UT longè resonante Eoa*
Contineat Læta tristis facundia *Tunditur unda -*
lingue. *v. 5. numero modò hoc] Vario car-*
Tu lege reliqua, si vacat; pretium *minis genere jocabamur ex tempo-*
enim operæ feceris. *re. Non placet Ursinus qui in Ap-*
CARM. L. v. 2. *in meis tabellis]* *pendice ad Ciacconium de trich-*
Scribebant veteres in ceratis tabu- *atio, talorum jactum intelligit.*

E 3

v. 18.

At defessa labore membra postquam
 Semimortua lectulo jacebant, 15
 Hoc, jucunde, tibi poema feci,
 Ex quo perspiceres meum dolorem.
 Nunc audax, cave, sis: precesque nostras
 Oramus, cave despuas; ocelle,
 Ne pœnas Nemesis reposcat à te. 20
 Est vehemens Dea; lædere hanc caverò.

CARMEN II.

*Supra humanam sortem felices judicat, quibus aspe-
 Elu Lesbia frui contingat: mox, quasi resi-
 piens, otium damnat.*

Ille mi par esse Deo videtur,
 Ille, si fas est, superare Divos,
 Qui sedens adversus identidem te
 Spectat, & audit
 Dulce ridentem, misero quod omnes. 5
 Eripit sensus mihi: nam simul te,
 Lesbia, aspexi, nihil est super mi

* *

Lin-

OBSERVATIONES.

v. 11. *Nunc audax aures fis*] Noli
 superbire, conficius leporis & vir-
 rorum tuarum. Solent enim ple-
 rumque homines, cum laudantur,
 cristas tollere. Vide Propertii Eleg.
 22. l. 5.

CARM. II. & hanc locum
 ingeniosè Parthenius expleverat
 addito versiculo *Quod loquer amens.*
 At in bonis auctoribus aliquid si-
 mile pactare flagitium potius est,
 quàm beneficium: si quidem ve-
 cula

Lingua sed torpet: tenues sub artus
 Flamma dimanat: sonitu suopte
 Tintinant aures: geminâ teguntur
 Lumina nocte.

10

Videtur deesse integra strophe.

Otium, Catulle, tibi molestum est;
 Otio exsultas, nimiumque gestis:
 Otium & reges prius, & beatas
 Perdidit urbes.

20

CAR.

OBSERVATIONES.

vasta simulacra mutila magis plac-
 cent, quàm diversi operis additio-
 ne perfecta. Sed nec unum duma-
 xat verbum deesse apparet: cum
 enim Catullus *otia patrie* Kap-
 phûs Latino carmine vertendam
 sibi proposuisset, ad finem usque
 pergere debuit: sunt enim illa, quæ
 desiderantur, ejusdem fere argu-
 menti:

Kαὶ δ' ἰδὼς Φυχρὰς καὶ τρεπιδό-
 νους αἰεὶ χλαυροῦν ὃ πολὺς
 Epud. τοῦτο δ' αὖτις δῖον
 ὁμοῖον ἔστω.

Sic autem interpretemur Hensicus
 Stephanus:

Manus & sudor gelidus, tremorque
Orcopus totam: voluc herba, pallens
Ora: spirandi neque campos Oro
Proxima orator.

Omnino videndus in hunc locum
 Haacus Vossius.

v. 17. *Otium, Catulle* Increpat se
 ipsum, quasi veteris amoris ex-
 cussio. Eodem pacto Virgilius Ecl. 2.
Al Corydon, Corydon, quæ te de-
mentia capiat

Semiputata tibi frondosa vitis in
ulmo est.

Quin et aliquid falsum potius, quo-
rum indiger usus,
Viminibus, molli quoque paras heruere
juncos

Theophrastus apud Stobazum fern.
 62. interrogatus quid esset Amor,
 sapientissimè respondit, *αὐτὸς φ-
 υξ ἡ ἀφ' ὧν. affectus anima orio-*
se. Et Franciscus Petrarca delictum
 Musarum & nostrum ita (nel
 rionso d'Amore c. 1.)

Ei vacque d'OZIO, e di lascivia
umana,

Nodrilo di pensier dolci, e seavi,
Fatto Signor, e Dio da gente vana.

E 4

CARM.

*Indignatur Scrumam, & Vatinius nequam homines
magistratum consecutos.*

Quid est, Catulle, quid moraris emori?
Sella in curuli Scruma Nonius sedet:
Per Consulatum pejerat Vatinius.
Quid est, Catulle, quid moraris emori?

• CARMEN LIII.

*De quodam, cui mirum videbatur Calvum pusillum,
homuncionem eloquentiâ præcellere.*

Risi nescio quem modò in coronâ,
Qui, cum mirificè Vatiniana
Meus crimina Calvus explicasset,

Ad-

OBSERVATIONES.

CARM. LII. v. 1. *quid moraris* sunt. Etenim P. Vatinius P. filius
emori] Ovidius Epist. Deianiræ: Consulatum gessit cum Q. Falso
Impia QUID dubitas Deianira Caleno Q. F. C. N. Anno ab U. C.
MORI] D CC VII. ut rerum Romanarum
v. 2. *Sella in curuli*] Prætor pu- scriptores, & antiqua auctoritas tes-
18, vel *Ædilis* : non certè Consul. tatur. Quapropter, si annus Ca-
v. 3. *Vatinius*] Hinc luce meri- tullii natalis incidit in annum U. C.
dianâ clarius apparet, Catullum vi- D C LXVII. ut est apud eundem
tam produxisse ultra ætatis annum Eusebium, Consule Vatinio po-
trigesimum, quo illum denatum Eusebius in Chronico perpetam
tradit. nisi forte numeri corrupti observationes meas.

CARM.

Admirans ait hæc, manusque tollens:
Dii magni, salicippium disertum! 5

C A R M E N LIV.

In Cæsarem, & exoletos ejus.

O Thonis caput oppidò pusillum,
Subtile, & leve peditum Libonis, Vet-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LIII. v. 5. *salicippium* maximis conatibus ambo proficiant, non est modestiæ nostræ judicare. Ego (si modò fas est in eadem arenam defendere, ubi litterarum principes non omnino feliciter rem gessisse videntur) solo interpunctionis vitio hos versus hætenus non intellectos existimo, at, si rectè distinguas, tam claros esse, quàm *Solis radii obliq, cum sudum est, solent*. Invehitur suo more Catullus in Cæsarem pathicis pueris gaudentem, & quidem sine delectu, *bonis* videlicet *malisque infestum*: quem propterea *rusticum* vocat. Non enim audiendus Achilles, qui putat *Rusticum* esse nomen proprium. Fusticium deinde socium flagitii perstringit. Est autem sententia hujusmodi: O Cæsar omnis urbanitatis expert, & pulchritudinis inepte iudex, optarem tibi, & Fusticio seni temulentio, si non omnia, at saltem hæc in cinadibus vestris displicere, nempe O. honis pusillum caput: Libonis cre-

CARM. LIV. v. 1. *Quionis caput* Venimus ad Ænigma totius operis Catulliani multorum sententiâ obscurissimum, quod Muretus, & cum securus Vossius, velut inextricabile deposuere, illud Hippocratis præcinentes: *desperatis medicinam haud esse adiuvendam*. Scaliger contra, & Stadius, nullum non lapidem movent, ut paucis immunis, plura explicant. quid verò

Vetti, rustice, semilaura crura:
 Si non omnia, displicere vellem
 Tibi, & Fuffecio seni recocto.
 Irascere iterum meis Jambis.
 Immerentibus, unice Imperator.

5

CAR-

OBSERVATIONES.

rum obscenitatem, quo laborat, sed
 immunditatem tentat, ut nares tan-
 tummodò, teret, odor contingat:
 Vetti denique crura sordidiuscula,
 & male lota. At perge morbosos
 istos amplecti, expectaque interim
 jamborum meorum virtulentum
 acumen, cui solitus es irasci, verum
 injuria; non enim æquum est Sa-
 tyrarum scriptoribus, silentium
 imponere, ac potius Imperatorem
 unicum, animum suum à vitiiis
 emendare. En tibi, ó lector, liqui-
 da, & plana omnia. Illud jam su-
 perest; ut scriptoriam testimonio
 singula confirmem.

Ibid. caput oppido pusillum Id est
 valde, appropinquos. Fortasse huc tra-
 hendam illud Horatii Ode 33. l. 1.

Insignem tenui fronte Lycorida

Cyri torres amor.

Insignis enim est ille, qui aliquo si-
 gno inter ceteros dignoscitur, sive
 illud lapidi, seu vitio detur. Hinc
 apud Ciceronem pro Quintio legi-
 mus *insignis impubem*: pro Rabi-
 rio, *insignem hominem omnibus no-
 tis turpitudinis*. Et magis in rem
 præsentem, apud Virg. Georg. 3.
maculis vaccam insignem. Adde

quod subdit Horatius: *Cyris in as-
 peram declinas Phloem*. vides hic
 Lycoridem minus formosam esse,
 utpote quæ ultro Cyrum depereat,
 & à Cyro negligatur: quod utrum-
 que à formosis alienum. *Tenuis* igitur
frontis, quæ respondet *capiti pu-
 sille*, minus in pretio, imò dedecori
 est. Castigandus ideo Scaliger po-
 ter, iniquus in Horatium censor,
 qui Poëtica l. 6. c. 7. ita de hoc loco:
*Numquam vel in viro, vel in femina
 laudari tenuem frontem, neque ad
 doctorem, neque ad vernaculum*. Esto,
 ut ais, magne vir, sed amabo, un-
 de ceterò scire potes ab Horatio lau-
 datam? Fingamus tamen lauda-
 ram, adhuc poeta Venusinus excen-
 sari potest: *trahit enim sua quemque
 volupetas*, & non idem est oculorum
 iudicium. Sane *frontis minima* enu-
 meratur à Perronio inter partes ve-
 nustatis, ubi pulcherrimam femi-
 nam describit; & Martialis Epig. 42.
 l. 4. *frontem brevem* in puero deli-
 derat. Amoris lolligine sæpenume-
 rò cæcutiunt homines, urea; quæ
 ceteris maxime indecora videntur,
 ipsi laudent, atque in deliciis ha-
 beant. Horat. cit. Sat. 3. l. 1.

Illuc

*Allic provertamur amatores quod
amice*

*Turpia decipiunt cecum visia, aut
etiam ipsa hæc*

*Delectant; veluti Balbinum poly-
pus Agne.*

& quæ sequuntur ulterius eleganti-
ssima. Par omnino ratio de capite
Othonis pugillo, quod Catullum of-
fendebat, Julium ve. d. Cæsarem
mirè delectabat. Audi M. Tullium
l. 1. de nat. Deorum n. 35. Deinde
nobis, inquit, qui, concedentibus phi-
losophis antiquis, adolescentulis de-
lectamur, etiam visia sæpe iucunda
sunt. Nervus in articulo pueri dela-
tissimus. at est corporis macula
nervus: illi tamen hoc lumen vide-
batur. Q. Catulus, huius collega &
familiaris nostræ pater, dilectis mu-
nicipem tuum Roscium & in quem
etiam illud est ejus,

*Constitutam exorieremur Auroram
foris saluans,*

*Cum subido à Larva Roscium exori-
tur.*

*Pace mihi liceat, cælestes, dicere
vestra,*

*Mortalis visus pulchrior esse Deo.
Huic pulchrior Deo t. at erat, sicut ho-
die est, perversissimis oculis. Quid
refert, si hoc ipsum falsum & venu-
stum illi videbatur? Huc pertinent,
quæ scribit Lucretius lib. 4. mun-
dissimis versiculis:*

*— hoc faciunt homines plerumque
cupidine cæci,*

*Et tribuant ea, quæ non sunt his
commoda verè.*

*Multimodis igitur præter, et, turpes-
que videmus*

*Esse in deliciis, summumque in ho-
nore vigere.*

A reliquis abstineo, sunt enim plu-
scula. Videbis Ovidium l. 2. Amo-
rum Eleg. 4. Catul. supra c. 43. in-
fra c. 85. *Quintia formosa est multis
&c. P. opert. denique Eleg. 22. l. 3.
Apud Plutarchum libello de A-
more Nicomachus quidam ad ru-
dem quemdam, qui sibi Zeuxidis
He'lenam non pulchram videri di-
xerat, ita locutus fuitur: Αἰστὶ τὸς
ἰσὺς ὀφθαλμοῖς. & ἴσως οὐκ ἔστι
οὐκ. Sume tibi meos oculos, & Dea
tibi videbitur.*

v. n. *subtile & leve podlun*] Op-
ponitur crepitibus inverecundis, &
resonantibus, quos liberos æquæ,
ac ructus, esse Scioi voluerunt. Ci-
cero Ep. st. 22. l. 9. ad Papirium Pce-
tum: SUPPEDIT, *flagitium est
iam eris nudus in balneo, non repre-
hendes.* Horatius Sat. 3. l. 1. ex ore
Priapi:

*— displosa sonat quantum rosica,
PEPEDI.*

Sed hæc nimis olida, nec amplius
miscenda. Si quis fortasse curiosior
est, consular Scaligeri notas.

v. 3. *Peni*] Testatur Isaacus Vos-
sius in antiquis exemplaribus scri-
ptum exstare *Etri*, aut *Petri*, excu-
sus corruptæ scripturæ ductibus ip-
se legendum coniecit *Peni*, quem
sanè, ut oris impuri, traducit poeta
noster carm. 95. Vulgati libri ha-
bent *Heri*, quod non omnino ma-
lum. Dilectos enim pueros veteres
illi scarabæi dominos vocabant.
Martialis lib. 11 de quodam fice-
tum alienante:

Plerantes dominos vendere, Tuco,
potes t

Ib. d. rusticus] Agrestes homines
Gatiarum sunt expertes, nec ferè
dignoscunt, quid distent æra lupi-
nis. Supra carm. 22.

Idem inficere est inficere RURE.
Contra Chærea Terentianus Eu-
nuch. Act. 3. sc. 5. ita de se ad An-
tiphonem:

— *quid ego eius tibi nunc faciem*
prædicem, aut landem Anipho,
Cum ipsum me noris, quam elegans
formarum spectator siem t

In hac commotus sum —
Ubi Donatus: *Elegans spectator est,*
qui sit cunctantis, & fastidiosi iudi-
cii: cui non quid placeat facile. At
rusticus, modò malam libidinem
impleat, in quamlibet formam
impetum facit.

Ibid. semilauta crura] Id est, malè
loras; *Laetum* enim significat: *lotum*,
recte Nonio Marcello, apud quem
exempla vide. Sordida igitur crura
digna rustici amoribus, nam fossor-
um pedes luto ferè inquinati.

v. 4. *Si non omnia*] Concedit ali-
quò esse in Othone ac Libone haud

omnino improbanda, sed quæ tan-
ti non sint, ut propter ea reliqua
reiciantur.

v. 5. *seni recocto*] Ebrietati dedito.
Petronius in fragmentis:

Annus RECOCTA vino
Tremensibus labellis.

Quod superiores explanationes no-
stras mirè astruit: ebris enim so-
lent videi pulchra, quæ reapse de-
formia sunt. Favet Ovidius Artis
Amat. l. 3. v. 753.

Et si turpis eris, formosa videre
potis.

v. 6. *Trascere iterum*] Semel enim
iratus fuisti ob versiculos de Ma-
mura. At Hendschaftilabum car-
men, quo hæc scribimus, aptius est
lusibus, quàm contumeliis. Ovi-
dius pariter in Ibin.

Postmodò ptura leges, & nomen
hæc enia verum,
Espele, quo debent acris bella
geri.

Jambo scilicet. Hastenus per sale-
bras & serupos iter fecimus, nunc
ad clatiora & minus impedita per-
gamus.

*Aut se illum querendo defessum jam esse, rogatque
ubi tandem locorum conveniri velit.*

① Ramus, si forte non molestum est,
Demonstres ubi sint tuæ tabernæ.
Te campo quæsumus minore,
Te in circo, te in omnibus labellis,
Te in templo superi Jovis sacrato,
In Magni simul ambulatione:
Femellas omnes, amice, prendi,
Quas vultu vidi tamen sereno,

Has

OBSERVATIONES.

CARM. LV. v. 2. *Demonstres ubi
sint tuæ tabernæ*] Præmiator no-
cturnus apud Juvenal. Sat. 3.

Ubi consistas? in qua te quero
presença?

v. 3. *campo minore*] Intellige
Martium prope Tiberim, ubi ju-
ventus Romana variè se exercebat:
hunc autem campum vocat minorem
Cæullus, propter campum comi-
tiorum, in quo populus serebat
suffragia. Hic autem debuit merito
major appellari, in altero enim lu-
dica, in hoc seria gerebantur.
Uterque tamen CAMPUS nomine
absolute venit. De primo Pro-
pertius l. 2. Eleg. 13.

*Tot jam abieci dies, cum me nec
cura theatri,*

*Nec tetigit CAMPI, nec mea
Musa juvat.*

De secundo Cicero pro Milone:
Hunc diem igitur CAMPUS speratum,
ac me exoptatum sibi proponens Milo.
id est diem comitiorum. & Hora-
rius Ode 1. l. 3.

— *hic generosior*

Descendas in CAMPUM petitor.
Fuerunt & alii campi Romæ, sed
minus celebres; puta Esquilinus,
ubi postea horti Mæcenatis, Aven-
tinus, Agrippæ &c. de quibus vide
P. Victorem in libello de regionibus
Urbs Romæ, cæterosque anti-
qui-

Hās vel te sic ipse flagitabam:
 Camerium mihi, pessimæ puellæ. 10
 Quædam, inquit, nudum sinum reducens,
 En hic in roseis laret papillis.
 Sed te jam ferre Herculei labos est;
 Tanto te in fastu negas amice.
 Dic nobis ubi sis futurus; ede hoc 15
 Audaſter: committe, crede laci.
 Num te lacteolæ tenent puellæ?
 Si linguam clauſo tenes in ore,
 Fructus propicies amoris omnes.
 VERboſâ gaudes Venus loquellâ. 20
 Vel ſi, viſ, licet obſeres palatum,
 Dum voſtri ſim particeps amoris.

* *

Non cuſtos ſi fingar ille Cretum,
 Non ſi Pegafco ferar volatu,

Non

OBSERVATIONES.

quitatum Romanarum ſcriptores.	Polyphemus verò apud eundem.
v. 4. <i>labellis</i>] Diminutivum à	43. Metamorph. comparat Ga'atæ
<i>labro zæno</i> , cujus uſus in balneis.	tenacitudinem caſcolis è lacte re-
Cicero ad uxorem Epist. 20. l. 14.	centi.
LABRUM ſi in balneo non eſt ſac ut ſit.	Mollior & apertior pluvia; & Lact-
v. 10. <i>Camerium mihi</i>] Subaudi	CTE coaſto.
indicator.	v. 19. <i>Fructus amoris</i>] Propertius
v. 17. <i>lacteola puellæ</i>] Epigram-	l. 3. Eleg. 18.
ma Ovidio adſcriptum in codice	Semper amet, FRUCTU ſemper
Petri Scriverii:	AMORIS egens.
LACTEOLASque animas lactem	v. 23. <i>cuſtos Cretum</i>] Vide Indi-
humor aliis.	cem noſtrum ſuo loco.

v. 26..

Non Iadas si ego, pennipese Perseus, 25
 Non Rhesi niveæ, citæque bigæ:
 Adde huc plumipedes, volatilesque,
 Ventorumque simul require cursum,
 Quos junctos, Cameri, mihi dicares:
 Defessus tamen omnibus medullis, 30
 Et multis languoribus peresus
 Essem te, mi amice, quaritando.

CARMEN LVI.

*Valerio Catoni Grammatico sacæam de puero
 narrat historiam.*

O Rem ridiculam, Cato, & jocosam,
 Dignamque auribus, & tuo cachinno!
 Ride, quidquid amas, Cato, Catullum:
 Res est ridicula, & nimis jocosa.
 Deprendi modò pupulum puellæ

Tru-

OBSERVATIONES.

v. 26. *Non Rhesi*] Subaudi *si me*
vexeris. At *ex ista* nonnulla
 deesse.

v. 27. *Adde huc plumipedes*] Su-
 baudi *agros*. Possit tamen vim sub-
 stantivi obtinere; ut *sanctus*, *qua-*
drupes, *cornipes*, & id genus alia.

Infr. c. 62.

Depulsiæ noctis umbras vegetis
sonipedibus.

v. 29. *Junctos*] Carrui scilicet.

Inde Virgilius Eclogâ 3. adiuvato
 explicare volens.

Atque idem JUNGAT Vulpes, &
mulcæ hircos.

Sic etiam fieri nequit, ut venti
 iugo cõpulerentur.

CARM. LVI. v. 5. *Deprendi*]

Proprium sanè verbum *deprende-*
re, quod nobis Italis cogliere *sul farsi*

to. Juvenis Sat. 6. de mulierum
 insigni impudentia:

— nihil

Trufantem. hunc ego, si placet Dionæ,
Protelo rigidâ meâ cecidi.

CARMEN LVII.

In Casarem & Mamurrâ, flagitiosissimum
amicorum par.

PULchrè convenit improbis cinædis
Mamurræ pathicoque, Cæsarique.
Nec mirum: maculæ pares utrisque,
Urbana altera, & illa Formiana,
Impressæ resident, nec eluentur.
Morbofi pariter, gemelli utrique:

Uno

OBSERVATIONES.

— nihil est audacius illis
PREPENSIS: iram atque animos
à crimine sumunt,

v. 7. *rigida mea*] Subaudi *secula*.

[Ibid. *cecidi*] Hinc præcisus, ille
qui muliebria patitur. Auctor car-
minis in Priapum:

Hic inter frutices loco remoto

(*Dicat forsitan hæc sibi ipse*) nemo

PRECISUM sciet esse me. sed er-
rat:

Magnis testibus ista res agetur.

Hoc autem erat supplicium adoles-
centulorum, qui nupras mu-
ieres, vel concubinas alterius afflic-
bantur, ut notavit Muretus ex
Apuleii Milesii fabellis. Martial's
quoque ait cinædum quemdam li-
berius mæchazi solitum, quod

natibus consideret. At grandiores
non à domino, sed à mancipiis id
ferre cogebantur. Horatius Sat. 2.
l. 1. quæ tota de adulteriis:

Hunc perminxerunt calones.

CARM. LVII. v. 5. *Impressæ re-
sident, nec eluentur*] Notas vitio-
rum, quas quisque contraxisset,
nullâ humanâ videbiles ad infer-
ros ferri, docuit Plato in Gorgia,
cujus opinionem albis dentibus ri-
det Lucianus in Caraplo. Ambos
videtis, nam mihi sufficit loca di-
giro monstrasse, utpote longius-
cula. Claudianus ex eadem senten-
tiâ l. 2. in Rufinum:

*Quid demens manifesta negat en-
pectus iustus?*

Deformant MACULÆ —

v. 7.

Uno in lectulo erudituli ambo :
 Non hic, quàm ille, magis vorax adulter :
 Rivales focii puellularum.
 Pulchrè convenit improbis cinædis . 10

C A R M E N LVIII.

Ad Calium de Lesbiâ quæstum meretricium faciente.

CÆli, Lesbia nostra, Lesbia illa,
 Illa Lesbia, quam Catullus unam
 Plus quàm se, atque suos amavit omnes :
 Nunc in quadriviis, & angiportis
 Glubit magnanimos Remi nepotes . 5

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

v.7. *lectulo*] Pes creticus pro dactylo, hiantes syllabâ in fine.

Ibid. *erudituli*] Significat Mammuram & Cæsarem alternis vicibus mutuo simul consuevisse, quod penè incredibile videri possit de tanto Imperatore, nisi momentum adderet Svetonii gravis auctoritas, qui ejus famam Nicomedis contubernio læsam, & obscœnis militum joci petitam apertè narrat. Idem refert scriptor citatus de C. Caligulâ in ejus vitâ c. 36. O portenta hominum in apice rerum locata! Quod autem ait Catullus *erudituli*, referendum est ad scientiam flagitiorum, quam uterque ad amissum callebat. Hinc Proper-

tius novam nuptiam appellat *rudem* Eleg. 3. l. 4.

Cum rudis urgens brachia vultu dedi.

Et Petronius Satyr. *Nec se rejicibat à blanditiis DOCTISSIMUS puer*. Id est nequitia olim imbutus.

v.8. *vorax*] Patrimonii dilapidator. supra carm. 29.

— *vultu DEVORARE patrimonium.*

CARM. LVIII. v. 5. *Remi nepotes*] Attingit illorum opinionem, qui urbem Romam non à Romulo, sed à Remo conditam fuisse tradiderunt. Propertius quoque l. 2. Eleg. 1. *Regnavit prima REMI*. Consulendus Thomas Dempsterus Patralip. ad c. 1. l. 1. Rosini Antiq. Rom.

F

CARM.

*Indignatur Rufam quamdam, inper mendicam, eò
superbia devenisse, ut amanti Rufuli preces
eluderet.*

BOnoniensis Rufa Rufulum fallat?
Uxor ne Meni? sæpe quam in sepulcretis
Vidistis ipso rapere de rogo cænam,
Cum devolutum ex igne prosequens panem
Ab semiraso tunderetur ustore? 5
Num te læna montibus Libyssinis,
Aut scylla latrans infimâ inguinum parte,
Tam mente durâ procreavit, ac tetrâ,
Ut supplicis vocem in novissimo casu
Contemptam haberes? ô nimis fero corde! 10

CARMEN LX.

*Hoc nuptiali carmine, quod sanè elegantissimum est,
poëta noster cum amico uxorem ducenti gratum fa-
cere studet, tum ea, quæ ad veteres connubiorum
ritus cognoscendas maximè pertinent, miro quo-
dam lepore persequitur.*

Collis ô Heliconci
Cultor, Uraniæ genus,

Qui

OBSERVATIONES.

CARMEN LIX. v. 1. *Rufulum fal-* CARMEN LX. v. 2. *Uranigenus*]
lat] Pronunciandum cum indi- Seneca Med. à Ch. 1. Bacchitribum
gratione.] facit: Can-

Qui rapis teneram ad virum
 Virginem, ô Hymenæe Hymen,
 O Hymen Hymenæe ! 5
 Cinge tempora floribus
 Suaveolentis amaraci.
 Flammeum cape. latus huc
 Huc veni, niveo gerens
 Luteum pede soccum. 10
 Excitusque hilari die,
 Nuptialia concinens
 Voce carmina tinnulâ,
 Pelle humum pedibus, manu
 Pineam quate cadam. 15
 Namque Julia Manlio,
 Qualis Idalium colens
 Venit ad Phrygium Venus
 Judicem, bona cum bonâ
 Nubit alite virgo : 20

Flo-

O B S E R V A T I O N E S.

<p><i>Candida thyrsiferi proles generosa</i> <i>Lysi,</i> <i>Mulafidam jam tempus eras suc-</i> <i>cendere pinum &c.</i> Claudianus Epith. Palladii & Ce- lerinæ Catullum secutus videtur: <i>Mollibus exsurgit stratis, interque</i> <i>suorum</i> <i>Agmen, & innumeros HYMENÆ-</i> <i>UM poscit Amores.</i> <i>Hunc Musa genitum legit Cytherea,</i> <i>d ucemque</i></p>	<p><i>Præfeci thalamis ---</i> Quæ tamen duo loca ita componi poterunt, ut dicamus Uraniam è Bacchi semine Hymenæum peperisse. v. 6. <i>floribus suaveolentis amara-</i> <i>ci.</i>] Virgilius 1. <i>Æneidos</i> v. 697. -- ubi mollis <i>AMARACUS</i> illum Floribus, & dulci adspirans com- plectitur umbra. ubi adspirans accipiunt interpre- tes de suavi odore.</p>
---	---

Floridis velut enitens

Myrtus Asia ramulis ,
Quos Hamadryades Deæ
Ludicrum sibi roscido
Nutriunt humore.

25

Quare age, huc aditum ferens

Perge linquere Thespiæ
Rupis Aonios specus,
Lympha quos super irrigat
Frigerans Aganippe.

30

Ac domum dominam voca

Conjugis cupidam novi,
Mentem amore revinciens,
Ut tenax hedera huc, & huc
Arborem implicat errans.

35

Vos item simul integræ

Virgines, quibus advenit
Par dies, agite, in modum
Dicite: ô Hymenæe Hymen,
Hymen ô Hymenæe:

40

Ut

OBSERVATIONES.

v. 35. *Arborem implicat errans*] ætatis flore constitutæ. vel est epithetum virginitatis proprium. Terentius Hæcyræ Act. 1. Sc. 2.
— *eam ludibrio haberi*, Parmenio,
Quin INTEGRAM itidem red-
dam, ut accepi ab suis,
Neque honestum mihi, neque utile
ip[s]i VIRGINI est.

Comparatio hæc poetis familiaris-
sima est in re amoris honestè ob-
nubendâ. Horatius Ode 36. l. 1.

— *nec Damalis novo*
Divelletur adultero,
Lasceivis ederis ambitiosior.

v. 36. *integræ virgines*] In ip[s]o

v. 36.

Ut lubentiùs, audiens
 Se citariet ad suum
 Munus, huc aditum fera
 Dux bonæ Veneris, bon
 Conjugator amoris.
 Quis Deus magis ah magis
 Est petendus amantibus?
 Quem colent homines magis,
 Cælitum? ô Hymenæe Hymen,
 Hymen ô Hymenæe.
 Te suis tremulus parens
 Invocat: tibi virgines
 Zonula solvunt sinus:
 Te tûmens cupida novus
 Capiat aure maritus.

45

50

55

Tu

O B S E R V A T I O N E S.

v. 52. *Invocat*] Solent enim senio-
 confecti patresfamilias ardentissi-
 mo desiderio teneri nuptias filia-
 rum v' dendi, ne præmorientes, eas
 indefensas, ac sine præsidio relin-
 quant. Inde Sulpitius ad Ciceronem
 Epist. 5. l. 4. ubi eum de Ful-
 solæ morte consolatur, sic ironice:
Licetum est tibi, credo, pro tua di-
gnitate, ex hac juventute generum
deligere, cuius fidei liberos tuos se-
ris committere putares. Qua propter
videtur mihi Ovidius non satis ex
decore Peneum fluvium filiam
Daphnen his verbis alloquentem
introducere, Metamorph. Gene-

rum mihi filia debet: debes mihi na-
ta nepotes; Si enim Deus Peneus,
ut omnes fluvij nomine ipse pote-
rat filiam custodire, absque ope
generis, que optatam virginatatem
haud gravatè permittere? Si au-
tem immortalis, cur tantoperè so-
licitus erat de posteritate? quam
ideo mortales desiderant, ne omni-
no sui memoria & imago deleatur.
 v. 54. *tumens*] Bene, repositum,
 cum antea legeretur *timens*. Simi-
 le illud Lucret. l. 4.
Irritata TUMENT loca semine,
si que voluntas
Elicere id, quò se cœcidia dira libido.

Tu fero juveni in manus
 Floridam ipse puellulam
 Matris è gremio suæ
 Dedis. ô Hymenæe Hymen , 60
 Hymen ô Hymenæe.
 Nil potest sine te Venus ,
 Fama quod bona comprobet ,
 Commodi capere : at potest ,
 Te volente. quis huic Deo
 Comparariè ausit? 65
 Nulla quit sine te domus
 Liberos dare , nec parens
 Stirpe jungier : at potest ,
 Te volente. quis huic Deo
 Comparariè ausit? 70
 Quæ tuis careat sacris ,
 Non queat dare præsidēs
 Terra finibus : at queat ,
 Te volente. quis huic Deo
 Comparariè ausit? 75

Clau-

OBSERVATIONES.

V. 59. *Matris è gremio suæ* } Vir-
 gines enim in custodiâ matrum, ut
 omnibus notum. Infra c. 63.
 de Ariadna:

— *quam suaves expirans castus
 odore*

*Letiulus in molli complexu matris
 aletui.*

V. 71. *Quæ tuis careat sacris* } Dicit
 multumque mecum ipse repu-avi,
 quid sibi vellet Catullus hac stro-
 phe: non enim faciliè invenias re-
 gionem, ejus populi nuptiarum
 sint expertes. At forte fortunâ in
 Plinium incidit, qui lib. 5. c. 17. no-
 scio quos *Efemon* commemorat
 gen-

Claustra pandite janue,

Virgo adest, viden, ut facies

Splendidas queriunt comas?

Sed moraris, abit dies,

Prodeas nova nupta.

80

Tardet ingenuus pudor,

Quæ tamen magis audens

Flet, quod in necesse sit

Sed moraris, abit dies,

Prodeas nova nupta.

85

Hic-

OBSERVATIONES.

gentem miram, sine illa femina, omni Venere abdicata, sine pecunia, sociam palmarum. In dies, inquit, ex æquo conveniarum turba renascitur, largi frequentantibus, quos vitæ fessos ad mores totum fortuna suetus agitat. Ita per seculorum millia (incredibile dictu) gens æterna est, in qua nemo nascitur. Hæc, ut sine levia, tamen videntur explicare, quo modo, cujusmodi terram Catullus indicare voluerit sacris Hymenæi carentem; non enim temere auscultandum Scaligero, qui ait intelligendos peregrinos, & Romanæ civitatis privilegia non donatos, ad quos ideo cura magistratum pertinere non poterat. Nihil sane ista ad Hymenæum, aut ad ritum Matrimoniorum; nam & apud peregrinos connubia celebrabantur, & Hymenæi religio Græcorum præstuit, quam Romano-

rum. Igitur ubi nulla matrimonia, necesse est nullum esse regimen, eum Oecophonicæ opustas quædam umbræ Politicæ potestatis: imò ipsa civitatis gubernatio inveniretur ad privatorum domus, & familias ruinas. v. 78. comas.] Peto Albinovanus Eleg. Confolat. ad Liviam Augustam elegantissime: *Flamma diu mentem caput contingere sentit.*

Erravit posito lenta sub usque toro. Tandem mihi complexa est filvas, alimenta que sumpsit, æthere sublevis lambit, & Astra,

EQMIS. v. 79. abit dies.] Dantes Etruscus poeta, ut illa tempora serebant, non inelegans, hanc phrasim Catulli expressit (vel c. 2. dell'Inf.) *Lo giorno se n'andava.*

Flere desine. non tibi
 Auruncleja periculum est,
 Ne qua femina pulchrior
 Clarum ab Oceano diem
 Viderit venientem. 90
 Talis in vario solet
 Divitis domini hortulo
 Stare flos Hyacinthinus:
 Sed moraris, abit dies,
 Prodeas nova nupta. 95
 Prodeas nova nupta sis:
 (Jam videtur) ut audias
 Nostra verba (viden' faces
 Aureas quatiunt comas.)
 Prodeas nova nupta. 100
 Non tuus levis in malâ
 Deditus vir adulterâ,
 Probra turpia persequens,
 A tuis teneris volet
 Secubare papillis: 105

Len-

OBSERVATIONES.

v. 81. *pudor*] Nondum enim vir-
 ginalem verecundiam deposuit.
 Tibullus Eleg. 4 l. 3.

*Ut juveni primum virgo deducta
 marito*

Inscitur teneras ore rubente genas.

v. 97. (*Jam videtur*] *puerum de
 ex ore vulgi optantis novam spon-*

sam prodire, ut acutissime Scaliger
 emendavit. Sic etiam illa *(viden' faces)*.

v. 101. *in mala adultera*] Reo-
 pertum hac particulâ eodem pa-
 cto usum observo, Eleg. 13 l. 14.

Perdinus IN, quædam.
 del. 2. Eleg. 5.

IN, qua populus lussu Erichonina.

v. 112.

Lenta qui velut affitas
 Vitis implicat arbores,
 Implicabitur in tuum
 Complexum; sed abit dies,
 Prodeas nova nupta. 110

* * *
 * * *
 * * *
 O cubile, quot (ô nimis
 Candido pede lecti) 115

Quæ tuo veniunt hero,
 Quanta gaudia, quæ vagâ
 Nocte, quæ mediâ die
 Gaudet. sed abit dies,
 Prodeas nova nupta. 120

Tollite, ô pueri, faces:
 Flammeum videor venire.
 Ite, concinite in modum:
 Io Hymen Hymenæe io
 Io Hymen Hymenæe. 125
 Nec

O B S E R V A T I O N E S.

V. 111. Hoc loco lacuna est in poeta suo sæculo major, Hymno 2.
 MSS. teste Scaligero, & primi tres
 versiculi desunt; itaque sententia
 fit obscurior. *VIDEORVIDERE illustribus*
Gemmis coruscantem virum.

V. 122. *Flammeum videor venire*
 Catullus fortasse scripserat, *videor*
videre: quo pacto & Prudentius

Quamquam & illud alterum reti-
 neri potest.

Nec diù taceat procax.
 Fescennina locutio,
 Neu nuces pueris neget
 Desertum domini audiens.
 Concubinus amorem. 130
 Da nuces pueris iners
 Concubine. satis diù *
 Lufisti nucibus. lubet *
 Jam servire Thalaffio.
 Concubine, nuces da. 135
 Sordebant tibi villicæ,
 Concubine, hodie, atque heri.
 Nunc tuum cinerarius.
 Tondet os miser, ah miser.
 Concubine, nuces da. 140
 Diceris malè te à tuis.

Un-

OBSERVATIONES.

V. 126. *procax*] Seneca dicentem
 appellat Medea ch. 1.

Festa dicax fundat convivia FE-
 SCENNINUS.

V. 128. *nuces*] Inter alios ritus
 nuptiarum, mos erat apud veteres,
 nuces juglandes pueris exoletis da-
 re, quas ante matritale cubiculum
 strepitu magno miscerent, ne ge-
 mitus puellae virginitatem ponen-
 tis ad aures proximorum perveni-
 ret. Si quis alias causas huius con-
 suetudinis petit, consulat Ludovi-
 cum de la Cerda ad illud Virgilii

Ecl. 8: *Spurge marte NUCES*. ubi
 plures reperiet. Nos enim semel
 statuimus aliorum scurrinia non
 compilare, nec repetitam etiamben
 lectori apponere. Sunt enim hæc
 epigrammata, non *nucis*; quæ jam
 præfecta est.

V. 136: *Sordabant tibi villicæ*] *Superbe fastidicbas misticarum a-*
more in sinu domini enarratus.

V. 137: *hodie, atque heri*] *Nuper*
admodum.

V. 141: *malè abstinere*] Virg. 1.
 Geor. *MALE imperas mala carinâ.*

u. 147..

Unguentate glabris marito.

Abstinere, sed abstinere.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe. 145

Scimus hæc tibi, quæ licent

Sola cognita: sed marito

Ista non eadem licent,

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe. 150

Nupta tu quoque, quæ tuus

Vir petet, cave ne neges:

Ne petitum aliunde cat.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe. 155

En tibi domus ut potens,

Et beata viri tui,

Quæ tibi sene serviet.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe. 160

Uſque

OBSERVATIONES.

v. 147. marito ista non eadem li-
cens] Habes enim, unde volupta-
tem elicere possis, absque concubi-
no. Adde, quod mulieres nuptæ
vehementer indignabantur, si ma-
ritum in pueri amoribus depre-
dissent: sibi que injuriam fieri exi-
stimabant. Martialis ad uxorem
l. 11.

Cur, quasi pellicibus, torqueris in-
opae undis?

In quibus & brevis est, & fugi-
tiva Venus.

v. 151. que tuus vir petet] Pri-
vateram scilicet Venerem, ne ite-
rum ad exoletos confugiat; subdis-
enim Martialis:

Isti dant, quod non vis uxor dare —
v. 169.

Usque dum tremulum movens

Canā tempus anilitas

Omnia omnibus annuit.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe.

165

Transfer omine cum bono

Limen aureolos pedes,

Rasilemque subi forem.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe.

170

Aspice, imus ut accubans

Vir tuus Tyrio in toro,

Totus immineat tibi.

Io Hymen Hymenæe io,

Io Hymen Hymenæe.

175

Illi,

OBSERVATIONES.

v. 163. *Omnia omnibus annuit*] Poëta ingeniosissimus, Catulli ver-
Tremore cervicis videtur omnibus
annuere. Lepidè Ovidius in Epist.
Heris ad Leandrum.

*Jamne putas exisse domo mea gan-
dia, nutrit*

*An vigilans omnes, & times ille
suos*

*Jamne suas humeris illum depo-
nere vestes*

*Pallade jam pingui tingere mem-
bra suas*

*ANNUIT illa ferè; non nostra
quod oscula curas.*

*Sed movet obrepens somnus AN-
I.E. caput.*

v. 164. *Rasilem forem*] Ligneam,
quā ligna ferè rasilia. Sc̄ autem
dictum puro, quomodo sapius à
poëtis virides herba, maria lami-
da, calum altum &c id genus alia
dicuntur.

v. 171. *Aspice, imus ut accubans*]
Vide notam ad versum 191. infra.
Isaacus Vossius contendit legen-
dum unus.

v. 173. *immineas tibi*] Aufonius
Centone Nuptiali pauci verbo usus:

Mon-

Illi, non minùs ac tibi,
 Pectore uritur intimo
 Flamina, sed penitè magis.
 Io Hymen Hymenæe io,
 Io Hymen Hymenæe. 180
 Mitte brachiolum, teres,
 Prætextare, puellulæ,
 Jam cubile adeat viri.
 Io Hymen Hymenæe io,
 Io Hymen Hymenæe. 185
 Vos bonæ fenibus viris,
 Cognitæ breve femina,
 Collocate puellulam.
 Io Hymen Hymenæe io,
 Io Hymen Hymenæe. 190
 Jam licet venias, marite.

Uxor

OBSERVATIONES.

*Monstrum horrendum, informe, ingens,
 cui lumen ademptum,
 Eripit a femore, & trepidanti fer-
 vidus INSTAT.*

V. 191. *Jam licet venias, marite*
 Miror tot insigniter eruditis viris,
 qui hætenus hunc poetam inter-
 pretati sunt, numquam suboluisse,
 strophæ istam videri contrariam
 illi superiori: *Aspice, imus ut atem-
 bans &c.* Cum enim ibi sermo sit
 de marito cubante, jamque avi-
 dis ulnis puellam excipere optante:
 nunc veluti *absens* accitur, votis-

que omnium ad lectum genialem
 vocatur. Qui nodus, ut candidè ve-
 rum fatear, malè me torfit. Tan-
 dem lux affulsit insperanti, dum
 enim attentè considero naturam,
 & vim *tū venias*, memini Propert-
 iani versiculi Eleg. 16. l. 2.

*Aus si es dura, nega: sin es non
 dura, VENITO.*

Non te latet, o lector, *negare* pro-
 prium esse pudicarum mulierum,
 aut certè illarum, quæ amatores
 excludunt: ut contra *dare, facere*,
venire apta esse ad indicandas fe-
 minas

Uxor in thalamo est tibi

Ore floridulo nitens:

Alba parthenice velut,

Luteumve papaver.

195

At, marite (ita me juvent

Cælitæ) nihilominus

Pulcher es, neque te Venus

Negligit. sed abie dies:

Perge, ne remorare.

200

Non diu remoratus es.

Jam venis. bona te Venus

Juvert: quoniam palam

Quod cupis, capis, & bonum

Non abscondis amorem.

205

Ille pulveris ætheri,

Si-

OBSERVATIONES.

minas obsequentes, faciles, quarum limen semper patet. Exempla tibi suppeditabit noster Index. Catullus igitur dum ait: *Jam licet venias. marite*, invitat jacentem sponsum ad fructum Veneris colligendum, ad virile munus obeundum; sequitur enim: *Uxor in thalamo est tibi*, id est, tenes quod cupis; exple desiderium tuum. Hinc lucem capier alter locus ejusdem poetæ supra carm. 8.

Cum *VENIT ABAS*, quæ puella dicebat.

ventilare, ac ducere hoc loco pertinent ad nequitiam extremam, ideo-

que non audiendus Douza Filius, qui legit *dicebat*. Aufonius in citato Cent. Nupt. explicat unice:

Jamque ferè spatio extremo, festi-
que sub ipsam

Finem ADVENTABANT —

Quæ omnia necesse habui attingere, ut Catullum expedirem.

v. 194. *parthenice*] *παρθένω* Græci appellant.

v. 196. *A. marite*] Cum sponsam laudavit, ne id facile videatur ad mariti pulchritudinem elevandam, hanc suspensionem à se avertit.

v. 206. *pulveris ætheri*] Cum hoc loco mira esset veterum librorum dif-

Siderumque micantium. 104
 Subducatur numerum prius, 105
 Qui vestri numerare vult. 106
 Multa millia ludis. 110
 Ludite, ut lubet, & brevi
 Liberos date; non deo.
 Tam vetus sine liberis
 Nomen esse, sed indidem
 Semper ingenerari. 115
 Torquatus, volo, parvulus.
 Matris è gremio sua.
 Porrigens teneras manus,
 Dulce rideat ad patrem
 Semihians labello. 120

Sit

OBSERVATIONES.

discrepancia, censebat Scaliger legendum *enchei*, explicabatque de pulvere, quem fanatici Baſſonæ sacerdores dispergebant. At multis *parafangis* meliorem lectionem subministrat ingenium Theodori Martii Professoris regii, quam propterea excudendam curavimus, veluti genuinam & à manu Catulli. Pulvis ætherius vocatur corpuscula minuta per ærem inæqueto motu volitantia, quæ nonnunquam in cubiculo Solis radiis illustrato videre est. Adeundus Lucræti. 4. Cæterum eadem ratione ponitur *ætheri*, ultimâ per Crasini circumflexâ, quâ Horatius dixit

Ode 2. l. 1.

*Quem vocet Divum populus ruentis
 Imperiæ rebus.*

& infra Ode 6. eiusdem libri:

*Lucides ætragii Cæsaris, & tuas,
 Culpa deventer ingenti.*

v. 214. *Nomen* Familiam. Cicero pro On. Balancio. *Est enim NOMEN* utraque familia consulare.

*Non dubitas igitur, quin omnes, qui
 favent nobilitati, qui id putant esse
 pulcherrimum, qui imaginibus, qui
 NOMINIBUS vestris ducuntur, se
 dilem fecerint.*

Ibid. indidem Ex eadem stirpe, non ope adoptionis.

- Sit suo similis patri
 Manlio, & facilè insciis
 Noscitur ab omnibus,
 Et pudicitiam suæ
 Matris indicet ore. 225
- Talis illius à bonâ
 Matre laus genus approbet,
 Qualis unica ab optimâ
 Matre Telemacho manet
 Fama Penelopeo. 230
- Claudite ostia virgines;
 Lufimus fatis. at boni
 Conjuges bene vivite, &
 Munere assiduo valentem
 Exercete juventam. 235

CAR.

OBSERVATIONES.

v. 211. *bene utitur*] Nescio an Mihi quidem videtur sententia
 apud Petronium in *cenâ Trimal-* concinnior, si hanc interpunctio-
 chionis ita sit accipiendus *versiculus*: nem adhibeamus, quam tamen
Ergo VIVAMUS, dum licet esse, Erhardus, & Barthius immerito
BENE. accusant.

CARM.

C A R M E N

L X I.

Carmen istud eiusdem fere argumenti est cum superiore; in hoc autem illud singulare videri potest, quod scilicet pueri, & innuptæ virgines alternis carentes inducantur. Cæterum omnia meliorem, & verè Catulliana.

I U V E N E S.

Vesper adest, juvenes consurgite: Vesper
Olympo

Expectata diu vix tandem lumina tollit.

Surgere jam tempus, jam pingues linquere mensas;

Jam veniet virgo, jam dicetur Hymenæus.

Hymen ô Hymenæ, Hymen ades ô Hymenæ;

P U E L L A E.

Cernitis, innuptæ, juvenes? consurgite contra
Ni-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXI. v. 1. *juvenes consurgite*] Verba sunt choragi æquales invitantis ad canendum, non, ut existimat Muretus, ex personâ ipsius poetæ; Hoc enim poema totum dæduntur.

v. 6. *Cernitis, innuptæ, juvenes?*] Censebam olim (licet postea mutaverim opinionem) *juvenes ad puellas referendum*; neque enim audiebam illos, qui negant nomen hoc feminei generis usquam reperiri: in quibus est Schefferus ad Phædri verticulum fab. 2. l. 2.

Animosque ejusdem pulchra JUVENIS ceperas.

cum advertetur manifesta Ovidii auctoritas, qui l. de Arte ita scribit: *Quos calum stellas, tot habes tua*

Roma puellas:

Mater & Ence constas in urbe sui.

Seu caperis primis, & adhuc crescentibus annis,

Ante oculos venies vera puella tuos.

Sive cupis JUVENEM, JUVENES tibi mille placebunt.

G

Ap-

Nimirum Oceano se ostendit noctifer imbre.
Sic certè, viden' ut perniciousè exsiluere?
Non temerè exsiluere. cavent quo jure parent se.
Hymenò Hymenæe, Hymen adesò Hymenæc. 10

JUVENES.

Non facilis nobis, æquales, palma parata est.
Aspicite, innuptæ secum ut mēditata requirant.
Non frustra mēditantur; habent memorabile
quod sit.

Nos aliò mentes, aliò divisimus aures:
Jure igitur vincemur. *AMAT victoria curam.* 15
Quare nunc animos saltem committite vestros.
Dicere jam incipient, jam respondere decebit:
Hymenò Hymenæe, Hymen adesò Hymenæc.

PU-

OBSERVATIONES.

Apposui libenter quinque versus, uti disjunctionibus. Hujusmodi ad sententiæ integritatem, he quis forte cavillaretur Nasonem de pueris locutum. At, inquit Grammaticus notæ severioris, hoc loco *juvenis* nomen est adjectivum, cui necessariò subaudiendum *puella*; numquam autem erit substantivum feminei generis, ut ab ipso adjectivum regatur: quemadmodum dicimus in genere masculino; *juvenis comptus, formosus, robustus* &c. & idcirco Phædri versus ita est explicandus; *& ejusdem juvenis animos pulchra ceperas*, per Ellipsin; vel ita, *& ejusdem animos ceperat pulchra, & juvenis*, solent enī in poetâ

magis duplicem responsionem opponimus. negamus primum quidquam esse subaudiendum in Otidiani versiculo, nulla enim *puella* est anus, quapropter non est necesse intelligi *juvenem puellam*; inde dicimus; Phædrum nitidissimum scriptorem substantivè accepisse *juvenis* pro *puellâ*, nec aliter explicari posse, nisi adhibita insigni violentiâ.

v. 9. *cavent quo jure parent se*] Representavi Scaligeri lectionem, quæ habetur in textu; licet in notis pateatur sibi non suppetere coniecturam, quæ expleat animum suum.

Hespere, qui cælo fertur crudelior ignis?
 Qui natam possis complexu avellere matris, 20
 Complexu matris retinentem avellere natam,
 Et juveni ardenti castam donare puellam?
 Quid faciant hostes captâ crudelius urbe?
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe!
 Hespere, qui cælo lucet jucundior ignis? 25
 Qui desponsa tuâ firmes connubia flammâ:
 Quod pepigere viri, pepigerunt ante parentes,
 Nec junxere prius, quàm se tuus extulit ardor?
 Quid datur à Divis felici optatius horâ?
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe. 30
 P U E L L Æ.
 Hesperus è nobis, æquales, abstulit unam.

* * *
 Nonnulla desiderantur, et hoc expressum est.
 * * *
 I U V E N E S.
 * * *
 Namque tuo adventu vigilat custodia semper.
 Nocte latent fures, quos idem sæpe revertens, 40
 Hef-

O B S E R V A T I O N E S.

um. Vulgari libri: *canone*, quos mi sex ad puellas, ultimus ad juvenes pertinebat.

32 Hic ingens lacuna, defunt v. 41. *mutato nomine* Lucifer matrem dicitur, qui sero Hesperus. Cice-

Hesperè, mutato comprehendis nómine eoldem.
 At lubet innuptis ficto te carpere quæstus.
 Quid tum si carpunt, tacitâ quod mente requirunt?
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe.

P U E L L A E.

Ut flos in septis secretus nascitur hortis, 45
 Ignotus pectori, nullo contusus aratro,
 Quem mulcent auræ, firmat Sol, educat imber:
 Multi illum pueri, multæ optavere puellæ:
 Idem cum tenui carptus defloruit ungui,
 Nulli illum pueri, nullæ optavere puellæ: 50
 Sic virgo dum intacta manet, tum cara suis: sed
 Cum castum amisit, polluto corpore florem,
 Nec pueris jucunda manet, nec cara puellis.
 Hymen ô Hymenæe, Hymen ades ô Hymenæe.

J U V E N E S.

Ut vidua in nudo vitis quæ nascitur arvo, 55
 Numquã se extollit, numquã mitem educat uvam,
 Sed tenerum pronò deflectens pondere corpus,
 Jam jam contingit summum radice flagellum.
 Hanc nulli agricolæ, nulli accollere juveni:

At

O B S E R V A T I O N E S.

ro 2. de Nat. Deorum: *Stilla Fœ-*
neris, quæ ουρσὸς Græcè, Luci-
fer Latine dicitur, cum antegredius
Solem: cum subsequitur autem, Hes-
peros.

v. 51. *tum cara suis,*] Parem lo-
 quendi modũ exhibet Inscriptio ve-

tus XCVI. apud Reinesium cl. 17.

POMPEIAE. C. F. RVFAE

MATRI. TIRONIS

PROBA. ET. SANCTA.

CARA. SVIS. VIXIT.

v. 55. *in nudo arvo*] Ita Viug. E-
 ciogã 1. *scilicet in NUDA.*

v. 65.

At si fortè eadem est ulmo conjuncta marito, 60
 Multi illam agricolæ, multi accolluere juvenci:
 Sic virgo dum intacta manet, tum inculta senescit:
 Cum par connubium maturo tempore adepta est,
 Cara viro magis, & minùs est invisa parenti.
 [Hymen & Hymenæe, Hymen ades & Hymenæe] 65
 At tu ne pugna cum tali conjuge virgo;
 Non æquum est pugnare, pater cui tradidit ipse,
 Ipse pater cum matre, quibus parere necesse est.
 Virginitas non tota tua est; ex parte parentum est.
 Tertia pars patri data, pars data tertia matri, 70
 Tertia sola tua est: noli pugnare duobus,
 Qui genero sua jura simul cum dote dederunt.
 Hymen & Hymenæe, Hymen ades & Hymenæe.

CAR-

OBSERVATIONES.

v. 65. *Hymen*] Achilles Statius] qui, cum sermo juvenum ad
 admonuit hoc *Hymenæe* deesse in sponsam conversus uterius proce-
 MSS. quod quidem cenſeo non re- dat.

G 3

CARM.

Argumentum ex Mureti Commentario.

Cum Aty in nemus Cybele sacrum venisset, magnâ comitum stipatus manu, furore correptus virilia sibi amputari. Idem fecere ceteri quoque, qui cum eo venerant. Tunc per aliquod tempus, ut mos sacrorum ferebat, tumultuati obdormierunt. Expergescit Aty, cum ad se redisset, cepit lamentari conditionem suam, etiamque de repetendâ patriâ cogitabat: cum Cybele objecto leone cum ita perterritus, ut ab ultimo litore, quod jam procefferat, iterum in nemoris opacitate compulserit: nullo omne reliquum vite spatium exegit.

Super alta vectus Aty celeri rate maria,
Phrygium nemus citato cupide pede tetigit,
Adiitque opaca silvis redimita loca Dæ:
Stimulatus ubi furenti rabie, vagus animi
Devoluit illa acutâ sibi pondera silice. 5
Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro:
Et jam recente terræ sola sanguine maculans,
Niveis citata cepit manibus leve typanum,
Typanum, tubam, Cybelle, tua, mater, initia.
Quatensque terga tauri teneris cava digitis, 10
Canere hæc suis adorta est tremebûda comitibus:
Agite, ite ad alta, Gallæ, Cybeles nemora simul,
Simul ite, Dyndimenæ dominæ vaga pecora,
Alic-

OBSERVATIONES.

CARM. LXII. v. 5. *Devoluit*] dem testiculi veluti funiculis invo-
Apertissimo verbo usus est, si qui-] lutis ut norunt Anatomes studiosi.
v. 15.

Aliena quæ petentes, velut exules, loca,
 Sectam meam exsecutæ, duce me, mihi comites 15
 Rapidum salum tulistis, truculentaque pelagi:
 Et corpus evirastis Veneris nimio odio.
 Hilarate excitatis erroribus animum.
 Mora tarda mente cedat: simul ite, sequimini
 Phrygiam ad domum, Cybelles Phrygia ad
 nemora Deæ.
 Ubi cymbalum sonat vox, ubi tympana reboant,
 Tibicen: ubi canit Phryx curvo grave calathæ,
 Ubi capita Mænades vi jaciunt edrigeria,
 Ubi sacra sancta acutis ululatus agitant,
 Ubi suevit illa Divæ volitare vaga cohors 25
 Quò nos decet citatis celerare tripudiis.
 Simul hæc comitibus Atys cecinit nova mulier,
 Thiasus repente linguis trepidantibus ululat,
 Leve tympanum remugit, cava cymbala tectrepant.
 Viridem citus adit Idam properante pede cho-
 rus.

30
Fu-

OBSERVATIONES.

V. 15. duce me, mihi comites] Tibul. Eleg. 6. l. 3.

Nec neget quisquam ME DUCE
 se COMITEM.

V. 16. truculentaque pelagi] Quæ-
 lia multa mari nauta patimur in
 alto, ut loquitur divinus Maro.

V. 18. Hilarate excitatis] Post
 Anapæstum hiatus relinquitur, &
 Sinalæphe negligitur, ut constet
 mensura versus.

V. 18. excitatis erroribus] Festi-
 vis, & propriis discursibus.

V. 21. reboant] Convenienter ad-
 modum, nam tympana è rapti ter-
 go: reboare autem est vocata cau-
 rorum imitari.

V. 23. vi jaciunt] Hinc frequen-
 tatiqum jactare, quod nonnum-
 quam ad superbiam pertinet: su-
 perbi enim cervicem quassant.

G 4 Ho-

Furibunda simul anhelans, vaga vadit, animo
egens,

Comitata tympano Atys, per opaca nemora dux,
Veluti juvenca vitans onus indomita iugi.

Rapidæ ducem sequuntur Gallæ pede propero.

Itaque, ut domum Cybelles tetigere lassulæ, 35

Nimio è labore somnum capiunt sine Cerere.

Piger his labante languore oculos sopor operit.

Abit in quiete molli ravidus furor animi.

Sed ubi oris aurei Sol radiantibus oculis.

Lustravit æthera album, sola dura, mare ferum, 40

Peperitque noctis umbras vegetis sonipedibus.

Ibi somnus excitum Atyn fugiens citus abiit:

Trepidantem cum recepit Dea Pasirhea sinu.

Ita de quiete molli ravidâ sine rabie,

Simul ipsa pectore Atys sua facta recoluit, 45

Liquidâque mente vidit sine queis, ubique foret,

Animo æstuante rursum reditum ad vada tetulit.

Ibi

OBSERVATIONES.

Horatius Sat. 5. l. 1. de Messio scurrâ cum Sarmiento iurgantes:

— Ridemus. & ipse

Messius, accipio; CATULLI. & monetur

O tua cornu

Ni fores ensetto frons, inquit,

quid faceres, cum

Sic mulus ministraris?

v. 36. sine Cerere.] Ovidius 10.

Metamorph. vers. 74. de Orpheo:

Squalidus in ripa CERERIS SI-

NE munero sedis.

Cura dolorque animi, lachrymæque
alimenta fuerunt.

v. 41. vegetis sonipedibus] Virgi-
lius interpret esto Æncid. 12.

Postera vix summos spargebat lu-
mina montes

Orta dies; cum primum alto se gur-
gite tollunt

Solis equi, lucemque elatis naribus
efflans.

Potuit elegantius?

v. 65.

Ibi maria vasta visens lacrymantibus oculis,
 Patriam adlocuta voce est ita mœsta miseriter:
 Patria ô mea creatrix, patria ô mea genetrix, 50
 Ego quam miser relinquens, dominos ut herifugæ
 Famuli solent, ad Idæ tetuli nemora pedem:
 Ut apud (miser) ferarum, gelida stabula forem,
 Et ut omnia earum adirem furibunda latibula:
 Ubi nam, aut quibus locis te positâ, patria, rear? 55
 Cupit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
 Rabie ferâ carens dum breve tempus animus est.
 Egone à meâ remota hæc ferar in nemora domo?
 Patriâ, bonis amicis, genitoribus abero?
 Abero foro, palæstrâ, stadio, & gymnasiis? 60
 Miser ah miser querendum est etiam, atque
 etiam anime.

Quod enim genus figuræ est, ego non quod ha-
 buerim?

Ego puber, ego adolescens, ego ephœbus,
 ego puer,

Ego gymnasii fui flos, ego eram decus olei.

Mihi januæ frequentes, mihi limina tepida, 65
 Mihi

OBSERVATIONES.

v. 65. *limina tepida*] Frequentiâ veterum elegantiarum studiosissi-
 corum, qui meam domum venti- mus, Hymno 2. *τῶν τεπέων* v. 498.
 tabant. Huc pertinet illud Cicero-
 nis ad Atticum Epist. 1. l. 1. *Cum*
Roma à iudiciis forum refrixerit.
 Quod imitatus videtur Prudentius,
Refrixit ex illo die
Cultus Deorum turpius:
Plebs in sacellis variior:
Christi ad tribunal curritur.
 v. 66.

Mihi floridis corollis redimita domus erat,
 Linquendum ubi esset orto mihi Sole cubiculum.
 Egone Deum ministra, & Cybeles famula ferar?
 Ego Mænas, ego mei pars, ego vir sterilis ero?
 Ego viridis algida Idæ nive amicta loca colā? 70.
 Ego vitam agam sub altis Phrygiæ columinibus:
 Ubi cerva filicultrix, ubi aper nemorivagus?
 Jam jam dolet, quod egi, jam jamque poenitet.
 Roseis ut huic labellis palans sonitus abis,
 Ibi juncta juga resolvens Cybele leonibus, 75.
 Geminas eorum ad aures nova nuntiat ferens,
 Lævumque pecoris hostē stimulans, ita loquitur:
 Agedū, inquit age ferox, i, face ut hinc furoribus,
 Face ut hinc furoris ictu reditum in nemora ferat.
 Mea liber ah nimis qui fugere imperia cupit. 80.
 Age, cæde terga caudā: tua verbera patere:
 Face cuncta mugienti fremitu loca retonent:
 Rutilam ferox torosā cervice quare jubam.

Ait.

OBSERVATIONES.

v. 66. *Mihi floridis corollis*] *Lundi*
 enim *ducebatur in Græcia* adolescen-
 tibus plurimos habere amatores, ut
 ait Corn. Nepos in *Prefatione*.

v. 69. *vir sterilis*] *Spado*, Eunuchus,
 cui matrimonium intercep-
 tum.

v. 72. *filicultrix*] Ita Phædrius
 fab. 4. l. 2. vocat suam *nemoricultri-*
cem.

v. 74. *labellis palans sonitus abis*]

Valerius Aedituus diverso longè
 sensu eandem phrasim adhibuit in
 venustissimo quodam Epigramate:

Dicere cum conor curam tibi, Pam-
phila, cordis,

Quid mi abs te querant, verba:
LACRIS ABEUNT.

v. 83. *torosa cervice*] Virgilius à
 Cæcullo, ut puto, xii. *Æneid.*

Sancius ille gravi venantibus vul-
nere pectus.

LUNDI

Ait hæc minax Cybelle, religarque jûga manu ;
Ferus ipse se se adhorrens rapidum incitat ani-
mum : 85

Vadit , fremit , refringit virgulta pede vago .
At ubi ultima albicantis loca litoris adiit ,
Tenerumque vidit Atyn prope marmora pelagi :
Facit impetum . ille demens fugit in nemora fera .
Ibi semper omne viræ spatium famula fuit . 90
Dea, magna Dea, Cybelle, Didymi Dea domina ,
Præcul à meâ tuus sit furor omnis , hera , domo ,
Alios age incitatos , alios age rabidos .

CARMEN LXIII.

De Nuptiis Pelei , & Thetidos.

*Enarraturus poeta Pelei , ac Thetidos nuptias , orditur à tem-
pore , quo illas contigisse litteris traditum est , cum videlicet
Argonauta duce Jasone ad vellus aureum repetendum Colchos
profecti sunt : idque homines oscitantes in errorem induxit ,
ut perperam hoc opus inscriberent Argonautica . Deinde bi-
storiam Ariadna à Theseo relicta , quam in pulvinari Theti-
dos ac uictam fuisse fingit , more Lyricorum latissimè per-
sequitur . Tandem ad propositum regressus , Parcarum vaticî-
nium exponit de Achille nascituro .*

Peliaco quondam prognatæ vertice pinus
Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Pha-

OBSERVATIONES.

*Tum demum movet arma LEO : CARM. LXIII. v. 1. prognata]
genderque comantes Genitrix in cacumine Pelii Thella-
Exiens CERVICETOROS — liae montis . Horatius non abit, qui
Ode*

Phasidos ad fluctus, & fines Ætæos:
 Cum lecti juvenes Argivæ robora pubis
 Auratam optantes Colchis avertere pellem, 5
 Ausi sunt vada falsa citâ decurrere puppi,
 Cærula verrentes abiignis æquora palmis:
 Diva quibus retinens in summis urbibus arces,
 Ipsa levi fecit volitantem flamine currum,
 Pinea conjungens inflexæ texta carinæ. 10
 Illa rudem cursu prima imbuat Amphitriten.
 Quæ simul ac rostro ventosum proscidit æquor,

Tor-

OBSERVATIONES.

Ode 14. l. 1. ita denavi:

*Quamvis Pontica pinus**Silvæ filia nobilis**Taltes & genus, & nomen inutile.*v. 2. *nasse*] Supra c. 4. ubi phaselum laudat:*Neque ullius NATANTIS impetum trabis**Nequisset præterire --*

Propertius tamen videtur tribuere narrationem illis dumtaxat navibus, quæ scopulis occurrentibus colliduntur; Ita enim Eleg. 17. l. 2.

*An quisquam in mediis persolvit rotas procellis,**Cum sæpe in portu fracta carina NATET?*

Cui adstipulatur Ovidius Epist. Heriis:

*Quod cupis, hoc nauta metuitis, Leandre, NATARE;**Exitus hic fractis puppibus esse solus.*v. 3. *Phasidos ad fluctus*] Novè dictum de fluvio, quod maris proprium est.v. 9. *currum*] Eidem metaphora insistens Ovidius Eleg. 3. l. 1. *Tristium, navis gubernatorem aurigam appellavit:**Sic, non quò voluit, sed quò rapta impetus unde,**Aurigam video vela dedistis rati.* Imò venti, quorum ope navigia feruntur, quandoque à poetis equi vocantur. Valerius Flaccus 1. *Atgonautic.**— fundens se carcere lasi Thraces equi, Zephyrusque, & nostri concolor alas**Nimborum cum prole Notus —*v. 11. *rudem cursu p. imbuat A.*] Idem Valerius eodem libro, de Triptolemo loquens:*— ignavus Cereis qui vomere tertas*

IM-

Tortaque remigio spumis incanuit unda,
 Emergere feri candenti è gurgite vultus
 Equoreæ monstrum Nereides admirantes; 15
 Illaque, atque aliâ viderunt luce marinas
 Mortales oculi nudato corpore Nymphas
 Nutricum tenus exstantes è gurgite cano.
 Tum Thetidis Peleus incensus fertur amore,
 Tû Thetis humanos non despexit Hymenæos, 20
 Tum Thetidi pater ipse jugandum Pelea sensit.
 O nimis optato sæclorum tempore nati
 Heroes salvete, Deûm genus; ô bona mater:
 Vos ego sæpe meo vos carmine compellabo,
 Teque aded eximiè tædis felicibus aucte, 25
 Thetisaliæ columen Peleu, cui Jupiter ipse,
 Ipse suos Divûm genitor concessit amores.
 Tene Thetis tenuit pulcherrima Neptunine?
 Tene suam Thetys concessit ducere neptem,
 Oceanusque mari totum qui amplectitur orbem? 30
 Quæ simul optatæ finito tempore lucas
 Advenere, domum conventu tota frequentat
 Thetisalia: opplerur lætanti regia coetu.

Dona

OBSERVATIONES.

IMBUTT, & flava quercum dam-
 navit arista.

v. 23. ô bona mater } Rectè Mu-
 retus hoc ait intelligendum de Ar-
 go navi, ex quâ, velut ex utero,
 tot clarissima capita prodierunt.
 Ita Virgilius Durateum equum

describens *Æneid.* 2.

scandit fatalis machina muros

Feta armis —

v. 32. convenio nota frequentat

Thetisalia } Propertius Eleg. 5. l. 2.

Ad cymis jacentis Gratia TOT A fo-
 res.

Dona ferunt : præ se declarant gaudia vultu :
 Deseritur Scyros : linquunt Phthiotica Tempe, 35
 Grajugenasque domos, ac moenia Larissæ :
 Pharsalon cœunt, Pharsalia recta frequentant..
 Rura colit nemo : mollescunt colla iuvenis :
 Non humilis curvis purgatur vinea rastris :
 Non glebam pronò convellit vomere taurus : 40
 Non falx attenuat frondatorum arboris umbram :
 Squallida desertis rubigo infertur aratris :
 Ipsi at sedes, quacumque opulenta recessit
 Regia, fulgenti splendent auro, atque argento..
 Candet ebur solis, collucent pocula mensæ : 45
 Tota domus gaudet regali splendida gazâ..
 Pulvinar verò Divæ geniale locatur..
 Sedibus in mediis, Indo quod dente politum :
 Tincta regit roseo conchylî purpura fuco..
 Hæc vestis priscis hominum variata figuris 50
 Heroum mirâ virtutes indicat arte..
 Namque fluentifono prospectans litore Diaz
 Thestæa cedentem celeri cum classe ruetur :
 Indomitos in corde gerens Ariadna furores,
 Nec dum etiam se se, quæ visit, visere credit. 55
 Ut..

OBSERVATIONES.

v. 46. *Tota domus gaudet*] Mirus
 lepore loquendi, qualis Horatii
 Ode 11. l. 4.

Ridet argento DOMUS —
 vide infra v. 284.

v. 55. *Nec dum etiam*] Isaacus
 Vossius ex antiquorum Codicum
 vestigiis ita legendum suspicatur : quæ
 lectio tamdiu retinenda est, quam-
 diu melior & ceterior non emerget.
 et 61.

Utpote fallaci quæ tum primum excita somno
 Desertam in solâ miseram se cernit arenâ.
 Immemor at juvenis fugiens pellit vada remis,
 Irrita ventosæ linquens promissa procellæ:
 Quem procul ex algâ mœstis Minois ocellis, 60
 Saxea ut effigies bacchantis prospicit Evæ,
 Prospicit, & magnis curarum fluctuat undis,
 Non flavo retinens subtilem vertice mitram,
 Non contexta levi velatum pectus amictu,
 Non tereri strophio luctantes vineta papillæ: 65
 Omnia quæ toto delapsa è corpore passim
 Ipsius ante pedes: fluctus salis allidebant.
 Sed neque tū miera, neque tum fuitantis amictus
 Illa vicem curans, toto ex te pectore, Theseu,
 Toto animo, torâ pendebat perdita mente. 70
 Ah misera, assiduâ quam luctibus externavit.
 Spinosas Erycinâ ferens in pectore curas.
 Illâ tempestate ferox, & tempore Theseus
 Egressus curvis è litoribus Piræi
 Attigit injusti regis Gortynia tecta. 75
 Nam perhibent olim crudeli peste coactam
 Androgonæ poenas exsolvere cadis,

Ele-

OBSERVATIONES.

v. 61. *Saxea ut effigies*] Operæ
 pretium fuerit legere Ovidianam
 epistolam Ariadnæ ad Theseum,
 in qua putram putam invenies imi-
 tationem Catulli. Inter cætera hæc
 facit verticulus ille:

*Quamque lapis solus, tam lapis ipse
 fui.*

v. 73. *Illâ tempestate*] Hætenus
 vestem descripsit, nunc ostenditur
 narratorem.

v. 80.

Electos juvenes simul, & decus innuptarum
 Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.
 Queis augusta malis cum mœnia vexarentur, 80
 Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
 Projicere optavit potius, quàm talia Cretam
 Funera Cecropiæ ne-funera portarentur.
 Atque ita nave levi nitens, ac lenibus auris,
 Magnanimum ad Minœa venit, sedesque su-
 perbas. 85

Hunc simul ac cupido conspexit lumine virgo
 Regia, quam suaves exspirans castus odores
 Lectulus, in molli complexu matris aiebat
 Quales Eurotæ progignunt flumina myrtos,
 Aurave distinctos educit verna colores: 90
 Non prius ex illo flagrantia declinavit
 Lumina, quàm cuncto concepit pectore flammam

Fun-

OBSERVATIONES.

v. 80. *Augusta mania*] Augurio condita, inquit Scaliger, & confirmat Enniano versu. Cave auctores legentibus *angusta*.

v. 82. *optavit*] Elegit, ut saepe apud veteres; Livius unus fuerit satis l. 6. ab U. C. *Introductis in Senatum captivis, cum bello persequendos Tusculanos patres censuissent, Camilloque id bellum mandassent: adiutorem sibi ad eam rem unum peti: permissoque ut ex collegis OPTARET, quem vellet, contra spem omnium L. Furium optavit.* Hinc habemus l. 33.

Pandectarum Juris titulum 6. de *OPTIONE, vel electione legata*: ubi Ulpianus J. C. Leg. 2. *in ius sic eleganter: Quotiens servus electio vel OPTIO datur, legatarius OPTABIT, quem velit.* Hæc autem omnia originem ducunt à Græco verbo *ἐπιλογαί*, id est *video*: qui enim optionem accipit, diligenter inspicere solet, utrum ex duobus propositis eligere conveniat.

v. 83. *funera ne-funera*] Ita dies ne-fustus erat ille, in quo prætori fari, seu jus dicere, non licebat.

2. 24

Punditus, atque imis exarsit tota medullis,
 Heu miserè exagitans immiti corde furor,
 Sancte puer, curis hominū qui gaudia misces, 95
 Quæque regis Golgos, quæque Idaliū frondosum,
 Qualibus incensam jactastis mente puellam
 Fluctibus, in flavo sæpe hospite, suspirantem!
 Quantos illa tulit languenti corde timores!
 Quantum sæpe magis fulgore expalluit auri! 100
 Cum sævum cupiens contra contendere monstrū,
 Aut mortē oppeteret Theseus, aut præmia laudis.
 Non ingrata, tamen frustra, munuscula Divis

Pro-

OBSERVATIONES.

v. 94. *immiti corde*] Immaturo, v. 231.
 & nondum talibus assuero.

v. 100. *magis fulgore expalluit auri*
 v.] Dat puella: metuenti pallorem,
 sed autem, & qui ad augendam
 formam conducit plurimum. In
 hanc sententiam duo insignia scrip-
 torum loca observavi, alterum
 Statii Papinii, alterum Silii Italici;
 quæ si expendas, non tam pomum
 pome simile judicabis, quàm ipsa
 inter se. Nescias utrum plagii pos-
 tules: vixit enim uterque Domi-
 tiani temporibus. Prior igitur car-
 mine Lyrico ad Maximum Junium
 l. 2. Silvarum:

*Quando te dulci Latio remittens
 Dalmata montes: ubi Dite viso
 P. ALLIDUS fossor redit, eructoque
 Concolor AURO.*

Posterior l. 1. de 2. bello Punico

Assur ævatus
visceribus laceræ telluris mergitur
imis,
Et redit infelix effosso concolor AU-
RO.

Si lis ad tribunal meum deferatur,
 pro Papinio sententiam pronun-
 cians: fuit enim acrioris ingenii
 & ad excogitandum promptioris
 ut ex ejus operibus facillè cognosci
 potest. Alter ille perpetuò languidus,
 Virgiliani poematis compila-
 tor, & planè ad aliorum imita-
 tionem compositus.

v. 103. *Non ingrata, tamen fru-*
stra] Hoc vult Catullus; Ariadna
 Thesei periculum videns, contra
 immanissimum fratrem tendere
 parantis: frequenti se voto damna-
 bat, eaque superis daturam polli-

H

ce-

Promittens, tacito suspendit vota labello.
 Nā velut in summo quatientē brachia Tauro 105
 Quercum, aut conigeram sudanti cortice pinum
 Indomitus turbo contorquens flamine robur
 Eruit: illa procul radicibus exturbata
 Prona cadit, latēque, & cominūs obvia frangens:
 Sic domito fœvum prosternit corpore Theseus 110
 Nequidquam vanis jactantem cornua ventis.
 Indē pedem sospes multā cum laude reflexit,

Erra-

OBSERVATIONES

cebatur, quibus unicē delectari solent, puta nidorem thuris, & victimarum occisarum: ne scilicet carissimi capitis jacturam faceret, sed potius interempto Minotauro Theseus incolumis ad se rediret, cujus conjugio tandem frueretur. Sed hæc omnia frustra, fasa enim, quæ in Jovem ipsum imperium exercent, partem voti ratam habuerunt, conjugii verò spem irritam fecerunt.

v. 104. *tacito suspendit vota Labello*] Ne scilicet desiderium proderet fraternæ mortis. Mirum, ut ait Josephus Scaliger ad Tibullum, hanc veteribus superstitionem fuisse, ut semper taciti vota conciperent. Sed admiratio cesserit, si consideremus quam sibi à superis expetere soliti fuerint. Omitto Martialem l. 1. Epig. 40. Persium Sat. 2. Juvenalem Sat. 10. ver. 289. quia multis observati; Tibullum etiam,

quem vide in calce Eleg. 1. l. 2. Carm. 5. lib. 4. Sequentes dabo. Horatius lepidissimè Epist. 16. l. 1. de nebulone quodam:

*Vir bonus, omne forum quem spectas,
 & omne tribunal,
 Quandocumque Deos vel porco, vel
 bove placas,*

JANE PATER clarè, clarè cum dixit *APOLLO*,

*Labra mores mutans audiri: Pulchra Lavorna,
 Damihī fallere, da justum sanctumque videri:*

Notem peccatis, & fraudibus obice nubem.

Ovidius 10. Metamorph. in fabellâ Pygmalionis:

Consistis, & timidis: si Diū dare cuncta possitis,

Sis conjux opto (non anus, eburna nea virgo,

Dicere) Pygmalion, similia mea, dixit, eburna.

Pe-

Errabunda regens tenui vestigia filo:
 Ne labyrinthis è flexibus egredientem
 Tecti frustraretur inobservabilis error. 115
 Sed quid ego à primo digressus carmine plura
 Commemorem? ut liquens genitoris filia vultum,
 Ut consanguineæ complexum, ut denique matris,
 Quæ misera ingrata vixit deperdita relâ,
 Omnibus his Thesei dulcem præferret amor? 120
 Aut ut vecta ratis spumosa ad litora Dîæ?
 Aut ut eam tristi devictam lumina somno
 Liquerit inmemori discedens pectore conjux?
 Sæpe illam perhibent ardenti corde furentem
 Clarificas imò fuisse è pectore voces: 125
 Aut tum prærupto tristem conscendere montes,
 Un-

OBSERVATIONES.

Petronius Satyr. agens de re nequissima: Ita quæ simillissimo murmure votum feci, & Domina, inquam, Penus &c. Quos Hispano sale perficit Seneca l. 2. de Beneficiis cap. 1. his verbis: *Pote homines parcius facerent, si pot' in facienda essent.* & l. 6. c. 38. *Quæ multa sunt vota, quæ etiam sibi facerè quædes t. quàm paucis, quæ facere coram teste possimus t. denique Epist. 10. Nunc enim quænta demeritis est hominum turpissima vota Diis insurrant: si quis admovent aurem, conticefcent; & quod scire hominem nolumus, Deo mærent.* At nonnumquam secretò

tum. Ovid. cit. 1. Tristium Eleg. 1. *Est ACITUS factum, ne quis malus audiat, optet.* Sit mea lenis, & efare parva minor. E contrario palam ad avertendam suspicionem; quamobrem idem poeta l. 2. Artis versu 327. monet amantem sollicitum de puelle verterudine: *Abulæ voræ, sed confide palam.* Hæc non ingratia viris eruditus fore confido. v. 116. Sed quid ego? Vidit Catullus errorem suum, sed amavit, ut mortalium omnium consuetudo est.

v. 126. conscendere montes? Notanda locutio: *perhibens conscendere,* H 2 qua-

Unde aciem in pelagi vastos protenderet astus :
 Tum tremuli salis adversas procurrere in undas
 Mollia nudata tollentem tegmina furæ :
 Atque hæc extremis mœstâ dixisse querelis, 130.
 Frigidulos udo singultus ore cientem :
 Siccine me patriis avectam, perfide, ab oris,
 Perfide deserto liquisti in litore Theseu ?
 Siccine discedens neglecto numine Divum
 Immemor ah devota domū perjuria portas ? 135.
 Nullane res potuit crudelis flectere mentis
 Consilium ? tibi nulla fuit clementia præsto,
 Immite ut monstri veller mitescere pectus ?
 At non hæc quondam nobis promissa dedisti
 Voce : mihi non hoc miseræ sperare jubebas, 140.
 Sed connubia læta, sed optatos hymenæos :
 Quæ cuncta ærii discerpunt irrita venti.
 Tum jam *NULLA* viro juranti femina credat,
 Nulla viri speret sermones esse fideles :
 Qui, dum aliquid cupiens animus prægestis apisci, 145.
 Nil metuunt jurare, nihil promittere parcunt ;
 Sed simul ac cupida mentis satiata libido est,
 Diæta nihil metuerè, nihil perjuris curans.
 Certè ego te in medio versantem turbine leti
 Eripui, & potius germanum amittere crevi, 150.

Quam

OBSERVATIONES.

quasi res agatur in præsentia... Sic enim ex animo Theseus juraverat, infra, *procurrere*.

v. 140. *Fecit*] *ἐμπερικύβητος*, non sed summi tantum labris.

v. 144. *esse*] *pro fore*.

u. 157.

Quàm tibi fallaci supremo in tempore deessem?
 Pro quo dilaceranda feris dabor, alitibusque
 Præda, neque injectâ tumulabor mortua terrâ.
 Quænam te gemit solâ sub rupe læna?
 Quod mare conceptum spumantibus expuit
 undis?

Quæ Syrtis, quæ Scylla vorax, quæ vasta Cha-
 rybdis,

Talia qui reddis pro dulci præmia vitæ?
 Si tibi non cordi fuerant connubia nostra,
 Sæva quod horrebas prisce præcepta parentis,
 Attamen in vestras potuisti ducere sedes, 160
 Quæ tibi jucundo famularer serva labore,
 Candida permulcens liquidis vestigia lymphis,
 Purpureæve tuum consternens veste cubile.

Sed quid ego ignaris nequidquā conqueror auris
 Externata malo, quæ multis sensibus auctæ 165
 Nec missas audire queunt, nec reddere voces?
 Ille autem prope jam mediis versatur in undis,
 Nec quisquam apparet vacuâ mortalis in algâ.

Sic

OBSERVATIONES.

V. 151. *supremo in tempore*] Cum
 periculum vehementius intaret:
in novissimo casu, ut alibi loquitur.

V. 159. *prisce*] Antiquæ leveriti-
 zatis, cui amores juvenum fasti-
 dium creant. Huiusmodi senes viro-
 rosos graphicè describit Terentius
 Heautont. Act. 2. Sc. 1.

Quàm iniqui sunt patres in omnes
 adolescentes iudices,

Qui æquum esse censent nos à pueria
 illicè nasci senes;

Neque illarum affines esse rerum,
 quas fert adolescentia!

Ex sua libidine moderantur, nunc
 que est, non que olim fuit.

H 3

V. 170.

Præterea litus solum, nullo insula recto;
 Nec patet egressus pelagi cingentibus undis. 185
 Nulla fugæ ratio, nulla spes: omnia muta,
 Omnia sunt deserta, ostentant omnia letum.
 Non tamen ante mihi languescent lumina morte,
 Nec prius à fesso secedent corpore sensus,
 Quàm iustā à Divis exposcam prodita multā, 190
 Cælestumque fidem postremā comprecser horā.
 Quare facta virum multantes vindice poenā
 Eumenides, quibus anguineo redimita capillo
 Frons expirantis præportat pectoris iras,
 Huc huc adventate, meas audite querelas, 195
 Quas ego, vae miseræ, extremis proferre medullis.
 Cogor inops, ardens, amenti cæca furore;
 Quæ quoniam verè nascuntur pectore ab imo,
 Vos nolite pati nostrum vaneſcere luctum:
 Sed quali solam Theseus mente reliquit, 200
 Tali mente, Deæ, funestet seque, suosque.
 Has postquam mœsto profudit pectore voces,

Sup-

O B S E R V A T I O N E S.

Non quacumque supra rarem salis
edita pars est.

REMORUM, vela est: & reflecta
superne gubernat.

Quæ demerit liquore obæant, refracta
videntur.

Omnia conversi, sursumque supina
reverti.

Et reflecta prope in summa fluitare
liquore.

ubi vide interpretat.

v. 194. Frons exp. præp. p. iras.]

Animi speculum humana frons:

hæc enim, ut ait Plinius l. 11. c. 37.

tristitia, hilaritatis, clementia,

severitatis index. vide tamen superiorem observ. ad vers. 175.

H 4

v. 204.

Supplicium sævis exposcens anxia factis:
 Annuit invicto cælestum numine rector,
 Quo tunc & tellus, atque horrida contremu-
 runt
 Equora, concussitque micantia sidera mundus.
 Ipse autem cæcâ mentem caligine Theseus
 Confitus oblito dimisit pectore cuncta,
 Quæ mandata prius constanti mente tenebat:
 Dulcia nec mœsto sustollens signa parenti, 210
 Sospitem, & creprum se ostendit visere portum.
 Namque ferunt, olim classi cum mœnia Divæ
 Lin-

OBSERVATIONES.

v.204. *invicto numine*] Ἀνίκητος
 Jovem nobis describit, vel ἄμικτος.
 Est autem perpetuum Epitheton,
 ut omnipotens, Saturnius, & id ge-
 nus multa. Quamvis non negave-
 rim etiam aliis numinibus tribu-
 tum. Id apparet vel ex Inscripti-
 XXXIII.cl.x. apud Gruterum, quæ
 hujasmodi est:

DEO
 INVICTO
 MITHRÆ

C. LVCRETIVS. MNESTER
 M. AEMILIUS. PHILETVS
 SVM. MAG. ANNI. PRIMI
 M. AEMILI. CHRYSANTI
 D. S. D. D.

Lepidè Lucianus initio Diatogi,
 qui Timon seu μωμόγραφος inscri-
 bitur: Ω Ζεὺ φίλε, & ἔθις, &
 εὐαίε, & ἐρίσις, & ἀνεροπύξ,
 & ὄρκα, & περὶ λυγρίξ, & ἐργ-

δυκε, & εἴτι ἕως ἐμβροίτατοι πο-
 ῖται καλῶσι, & μέλιντα ὄφρ' ἡλο-
 ρῶσι τοῖς ἑ μέτρῳ. τότε γὰρ αὐτοῦ
 παλαιοῦ μωμογράφου ὑπερπερίοδος
 τὸ τίποτος & μέγας, & ἀκαταλόγος
 τὸ ἀρχαῖος & ῥυθμῶς. *Impiter*
Phile, (idest amicitie præfatus)
hospitalis, *sodalitis*, *domestice*,
fulgurator, *injurandice*, *nubicoge*,
grandistrepe, & si quod aliud tibi
 cognomen attulisti poeta tribuimus:
 maximè cum hærent in versu. nam
 sum illis in multinominis factus, car-
 minis ruinam fulcitis, metrique exple-
 hiatum. Sed mirum videri non de-
 bet à Luciano poëtas perstringi,
 cum & gravissimos philosophos in
 scenam producat lusum populo
 daturos, & barbam Deorum affi-
 duc vellat, quò sibi risum excutiat.
 v.212. *mania Divæ*] Athenas in-
 tutelâ Palladis positas.

Linquentem gnatum ventis concrederet *Aegæus*,
 Talia complexum juveni mandata dedisse:
 Gnate mihi longâ jucundior unice vitâ, 215
 Gnate, ego quæ in dubios cogor dimittere casus,
 Reddite in extremæ nuper mihi sine senectæ:
 Quâdoquidem fortuna mea, actua fervida virtus
 Eripit invito mihi te, cui languida nondum
 Lumina sunt gnati carâ saturata figurâ: 220
 Non ego te gaudens lætanti pectore mittam,
 Nec te ferre finem fortunæ signa secundæ:
 Sed primùm multas expromam mente querelas,
 Canitiem terrâ, atque infuso pulvere foedans:
 Indè infecta vago suspendam lineâ malo, 225
 Nostros ut luctus, nostræque incendia mentis
 Carbasus obscurâ dicat ferrugine Iberâ.
 Quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
 Quæ nostrum genus, ac sedes defendere fretis
 Annuit, ut tauri respergas sanguine dextram: 230
 Tum verò facito, ut memori tibi condita corde
 Hæc vigeant mandata, nec ulla obliteret ætas:
 Ut simul ac nostros invisent lumina colles,
 Funestam antemnæ deponant undique vestem,
 Candidaque intorti sustollant vela rudentes: 235

Quam-

OBSERVATIONES.

v. 225. *infecta*] Tineta; indè in- nium appellat *Elcg.* 2. l. 2.
fectures. Ut *Maosica nix minio si certes*
 v. 227. *ferrugine Ibera*] Purpurâ
 nigricanti, quam Propertius mi- IBERO.

Quamprimum cernens, ut latâ gaudia mente
 Agnoscam, cum te reducem æras prospera sistet.
 Hæc mandata prius constanti mente tenentem.
 Thesea, ceu pulsa ventorum flamine nubes
 Aërium nivei montis, liquere, cacumen. 240.
 At pater, ut summâ prospectum ex arce petebat,
 Anxia in assiduos absumens lumina, fletus:
 Cum primum inflati conspexit lintea veli,
 Præcipitem se se scopulorum è vertice jecit,
 Amissum credens immitti Thesea fato. 245.
 Sic funesta domus ingressus tecta paternâ
 Morte, ferox Theseus, qualem Minoidi luctum
 Oblulerat mente immemori, talem ipse recepit;
 Quæ tamen adspectans cedentem mœsta carinâ.
 Multiplices animo volvebat saucia curas. 250.
 At parte ex aliâ florens, volitabat Jacchus,
 Cum thiaso Satyrorum, & Nyfigenis Silenis,
 Te quærens, Ariadnâ, tuoque incensus amore:
 Qui rumalacres passim lymphatâ mente furebant:
 Evoë bacchantes, evoë capita inflectentes. 255.

OBSERVATIONES.

v. 243. *infelix* Libani *legit* domus funesta genitoris interitu.
 rem *infelix* quod sententia postulat. Sic autem dixit tecta domus, ut su-
 v. 246. *paterna morte* Male inter-
 præ lintea veli.
 pungit Muræus post paternâ, &
 v. 251. *florens* Ætate integrâ.
 pejus explicat; *Superbus*, inquit, ob-
 Tibul. Eleg. 4. l. 1.
 Minotaurum interfectum. Non hoc
 Solis æterna est Phæbo, Bacchoque
 vult Catullus, ac ita potiùs: The-
 juvenis.
 feus ingenio ferox ingressus tecta
 consule obsequiosus ad Carm. 17.
 A sup. v. 14. u. 257.

Horum pars tectâ quatiebant cuspide thyrsos,
 Pars è divulso jactabant membra juvenco,
 Pars se se tortis serpentibus incingebant,
 Pars obscura cavis celebrabant orgia cistis,
 Orgia, quæ frustra cupiunt audire profani. 260
 Plangebant alii proceris tympana palmis,
 Aut tereti tenues tinnitus ære ciebant.
 Multi raucifonis efflabant cornua bombis,
 Barbaraque horribili stridebat tibia cantu.
 Talibus amplificè vestis decorata figuris, 265
 Pulvinar complexa suo velabat amictu.
 Quæ postquam cupidè spectando Thessala pubes
 Expleta est, sanctis cepit decedere Divis.
 Hic qualis flatu placidum mare maritino
 Horrificans Zephyrus proclives incitat undas 270
 Aurorâ exoriente, vagi sub lumina Solis:
 Quæ tardè primùm clementi flamine pulsæ
 Procedunt, lenique sonant plangore cachinni:
 Post vento crescente, magis magis increbescunt,
 Pur-

OBSERVATIONES.

V. 257 è divulso jactabant mem-
 bra juvenco] Furoris hujusmodi me-
 minit etiam Ovidius 11. Metamor.
 ubi de Bacchis Orpheum discerp-
 tuzis.

Et primùm attonitas æthumnum
 voce canentis

Innumeras volucres, anguesque,
 agmenque ferarum

Menades Orphici simulacrum rapuerunt

theatri?

Inde cruentatis vertuntur in Orpheæ
 dextris.

& infra:

Quæ postquam rapuere fera, cor-
 nuque ninnaces

DIPELLERE boves: ad vastiffa-
 ra volutatis.

valde placet lectio Scaligeri rapta-
 bant.

Purpureâque procul nantes à luce refulgent: 275
 Sic tum vestibuli linquentes regia testâ
 Ad se quisque vago passim pede discedebant.
 Quorum post abitum princeps è vertice Pelî
 Advenit Chiron portans silvestria dona,
 Nam quotcumque ferunt campi, quos Thessala
 magnis 280
 Montibus ora creat, quos propter fluminis undas
 Aura parit flores tepidi secunda Favonî,
 Hos indistinctis plexos tulit ipse corollis,
 Quis permulsa domus jucundo risit odore,
 Confestim Penêos adest, viridantia Tempe, 285
 Tempe, quæ silvæ cingunt superimpedentes;
 Minyasîn linquens Doris celebranda chorêis,
 Cranona ærisonamque: tulit radicitus altæ
 Fagos, ac recto proceras stipite laurus,
 Non sine nutanti platanô, fletâque sorore 290
 Flammæ Phaëtonis, & æriâ cupressu.
 Hæc circum sedes latè contexta locavit,
 Vestibulum ut molli velatum fronde vireret.

Post

OBSERVATIONES.

v. 278. *Quorum post abitum*] A quemadmodum loquitur Virgilius de Silvano s. Georg. In cuius loci observatione, ut sit, me prævertit Achilles Staius.

v. 287. *Minyasîn*] Thessalis nymphis, quæ ita dictæ à Minyis Thessaliæ populis.

v. 288. *radicitus*] Ab radice,

v. 293. *molli velatum fronde*] Propert. Eleg. 3. l. 4.
*Flore sacella tego, verbenis com-
 pita FLO.*

v. 309.

Post hunc consequitur solerti corde Prometheus,
 Extenuata gerens veteris vestigia poenæ: 295
 Quam quondam filici restrictus membra catenâ
 Persolvit, pendens è verticibus præruptis.
 Indè pater Divûm sanctâ cum conjuge, natisque
 Advenit cælo, te solum, Phœbe, relinquens,
 Unigenamque simul cultricè môtibus hydri: 300
 Pelea nam tecum pariter soror aspernata est,
 Nec Theridis tædâs voluit celebrare jugales.
 Qui postquam nivêos flexerunt sedibus artus,
 Largè multiplici constructæ sunt dape mensæ.
 Cû interea infirmo quatientes corpora motu, 305
 Veridicos Parcæ ceperunt edere cantus.
 His corpus tremulum complectens undique vestis
 Candida, purpureâ Tyrios intexerat orâ.
 At roseo nivæa residebant vertice vittæ,
 Æternumque manus carpebant ritè laborem. 310

Læ-

OBSERVATIONES.

309. *At roseo*] Quid sit *roseus vertice* in Parcis, p. anè fateor ignorare: valde autem suspicor pro vera & germanâ Catulli lectione ab imperitis librariis notham esse confictam. Scripsit sine dubio poeta: *Ambroso nivæa residebant vertice vitæ.* quod non intelligentes *ἄων* homines, vocem pessime d'viferunt, nonnulli litteris commutatis. Faverit nostræ conjecturæ vates Manianus, qui l. *Æneidos* versu 407 de Venere sic: *AMBROSIAEQUE coma divinum VERTICE odorem spiravit* — *ἄμυσρον* Græcis est *immortalis*. Cui verò capillis Deorum potissimum hoc epitheton tribuatur, si curiosè aliquis exquirat, paulò altius repetenda res est. Putabant veteres maximum vitæ robur in cunibus constare, & propterea morientis cuiuslibet comam Proserpinae forcipe attonderi: quod ab eodem

Læva colum molli lanâ retinebat amictam :
 Dexterâ tum leviter deducens filâ supinis
 Formabat digitis : tum prono in pollice torquens
 Libratum tereti versabat turbine fufum :
 Atque ita decerpēs æquabat sēper opus dens, 315
 Lanæque aridulis hærebant morsâ labellis,
 Quæ prius in leni fuerant exstantia filo.
 Ante pedes autem candentis mollia lanæ
 Vellera virgari custodibant calathifci .
 Hæ tum clarifonâ pellentes vellera voce, 320
 Talia, divino, fuderunt carmine fata,
 Carmine, perfidiæ quod post nulla arguet ætas :
 O decus eximium magnis virtutibus augens,
 Emathiæ columen, Peleu, clarissime natu :
 Accipe, quod læta pandunt tibi luce sorores, 325
 Veridicum oraculum, sed vos, quæ fata sequuntur, .
 Cur-

OBSERVATIONES.

dem Marone non est prætermiffum
 l. 4. *Æneid.*

Sic ais, & dextra crinem secas:
omnis & una.

Dilapsus calor, atque in ventos, vi-
ta recessit.

Imò, non ante admovebatur, cu-
 ter jugulo victimæ, quàm ex eius
 capite aliquot seræ præscinderen-
 tur, ex eadem superstitione. Jure
 igitur optimo comæ, Deorum, &
 Parcarum ambrosiæ vocantur, ut
 pote quæ mortis novaculæ obno-
 xiæ non sint.

v. 314. *Libratum*] Et istud men-
 dose; legendum, enim *vibratum*,
 quod est contortum. Virg. 12. *Æn.*

— fodare in pulvere crines:

Vibratos, calido ferro. —

v. 320. *pellentes vellera voce*] Fru-
 stra sunt, qui emendant *pellentes*,
 nam Catullus, ipse fungitur vice in-
 terpretis, cum toties inculet:

Currite, ducentes sub semina, currite
fusi.

Hortantur scilicet Parcæ fufos ad
 currendum. Plaut. *Aulul. Deus*
mibi impulsor fuit, idest hortator.

Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Adveniet tibi jam portans optata maritis
 Hesperus: adveniet fausto cum sidere conjux,
 Quæ tibi flexanimo mentē perfundat amore, 330
 Languidulosque paret tecum conjungere somnos,
 Lævia substernens robusto brachia collo.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Nascetur vobis expers terroris Achilles,
 Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus: 335
 Qui persæpe vago victor certamine cursus,
 Flammea prævertet celeris vestigia cervæ.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Non illi quisquam bello se conferet heros,
 Cum Phrygii Teucro manabūt sanguine rivi: 340
 Troicaque obsidens longinquo mœnia bello
 Perjuri Pelopis vastabit tertius hæres.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Illiæ

OBSERVATIONES.

V. 330. *flexanimo mentem p. a.*]
 Ita Pacuvius Hermiona:

— o FLEXANIMA,

Atque omnium regina rerum oratio.

V. 334. *Nascetur vobis*] Ante
 hunc versum legebatur in vulgaris
 tetraſtichon, quod felici manu de-
 levit Scaliger: Est autem hujus-
 modi:

Nulla domus tales unquam conte-
 nit amores:

Nullus amor tali conjunxit fœdere
 amantes:

Qualis hæst Thetidi, qualis con-
 cordia Peleo.

Currite ducentes subtemina, currite
 fusi.

V. 337. *prævertet celeris vest. c.*]
 Achilles de se ipso apud Statium:

Nix mihi bisſenos annorum torſerat
 orbes

Vita rudis, volucres cum jam PRÆ-
 FERTERE CERPOS,

Et Lapithas cogebar eque, præmiſſæ
 que CURSU

Tela ſequi —

V. 371.

Illius egregias virtutes, claraque facta
 Sæpe fatebuntur gnatorum in funere matres, 345
 Cum cinere incanos solvent à vertice crines,
 Putridaque infirmis variabunt pectora palmis.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Namque, velut densas præsternens messor aristas,
 Sole sub ardenti flaventia demetit arva : 350
 Trojugenùm infesto prosternet corpora ferro.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Testis erit magnis virtutibus unda Scamandri,
 Quæ passim rapido diffunditur Hellesponto :
 Cujus iter cæsis angustans corporum acervis, 355
 Alta tepefaciet permistâ flumina cæde.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Denique testis erit morti quoque reddita præda :
 Cum teres excelso coacervatum aggere bustum
 Excipiet niveos percussæ virginis artus. 360
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Nam simul ac fessis dederit fors copiam Achivis,
 Urbis Dardaniæ Neptunia solvere vincla :
 Alta Polixeniâ madefient cæde sepulcra ;
 Quæ, velut ancipiti succumbens victima ferro, 365
 Projiciet truncum submisso poplite corpus.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Quare agite optatos animi conjungite amores,
 Accipiat conjux felici fœdere Divam,
 Dedatur cupido jamdudum sponsa marito. 370
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.

Non

Non illam nutrix orienti luce revisens,
 Hesterno collum poterit circumdare filo.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Anxia nec mater discordis moesta puellæ 375
 Secubitu, caros mittet sperare nepotes.
 Currite ducentes subtemina, currite fusi.
 Talia præfantes quondam felicia Pelei.
 Carmina divino cecinerunt omine Parcæ.
 Præfentes nâque ante domos invisere castas 380
 Sapius, & se se mortali ostendere coetu:
 Cælicolæ nondum spretâ pietate solebant.
 Sæpe pater Divum templo in fulgente revisens,
 Annua dum festis venissent sacra diebus,
 Conspectit terrâ centum procurrere currus. 385
 Sæpe vagus Liber Parnassi vertice summo
 Thyadas effusis evantes crinibus egit:
 Cum Delphi totâ certatim ex urbe ruentes
 Acciperent læti Divum fumantibus aris.
 Sæpe in lotifero belli certamine Mavors, 390
 Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusia virgo
 Armatas hominum est præfens hortata catervas.
 Sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
 Justitiamque omnes cupidâ de mente fugarunt:

Per-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 373. *Hesterno poteris*] Cervicis torias, quod sentit Douza Pater ia
 enim venæ à coitu intumescere so- quodam carmine ad Hautenuto.
 lent, ut observant Scaliger, & Mer- v. 380. *Præfentes*] Vide Propert-
 cupialis: vel ob morfiunculas ama- tium Eleg. 11. l. 3. à versu 41.

I

w. 404

Perfudere manus fraterno sanguine fratres : 395
 Destitit extinctos natus lugere parentes :
 Optavit genitor primævi funera nati,
 Liber ut innuptæ potererur flore novercæ :
 Ignaro mater substernens se impia nato,
 Impia non verita est Divos scelerare Penates: 400
 Omnia fanda, nefanda malo permista furore
 Justificam nobis mentem avertère Deorum.
 Quare nec sales dignantur visere cœtus,
 Nec se contingi patiuntur lumine claro.

CARMEN LXIV.

*Opusculum de comâ Beronices inter fraterna mortis
 mæores absolutum Ortalo mittit.*

ET si me assiduo confectum cura dolore
 Sevocat à doctis, Ortale, virginibus :
 Nec potis est dulces Musarum expromere fetus
 Mens animi. tantis fluctuat ipsa malis:

(Nam-)

OBSERVATIONES.

v. 404. *lumine claro*] Huc perti-
 net Atræonis fabula, qui cum Dia-
 nam lavantem imprudens aspexil-
 set, inutatus est in cervum, & à
 propriis cauib. miserè discerptus.
 Pii tamen homines etiam corrupti
 sæculo Deos nonnumquam impu-
 ne viderunt, voluti Æneas Virgi-
 lian us patriâ procumbente. Utor

cjus testimonio:

*Cum mihi se, non ante oculis tam
 clara, videndam
 Obvult, & pura per noctem in lu-
 ce resulsis
 Alma parons, confessa Deam, qua-
 lisque videri
 Caliculis, & quanta solet —*

CARM

(Namque mei nuper Lethæo gurgite fratris 5
 Pallidulum manans alluit unda pedem,
 Troia Rheteo quem subter litore tellus
 Ereptum nostris obterit ex oculis.

* * * * *

Numquam ego te vitâ frater amabilior 10
 Aspiciam posthac? at certè semper amabo,
 Semper mœsta tuâ carmina morte canam:
 Qualia sub densis ramorum concinit umbris
 Daulias, absumpti fata gemens Ityli.)
 Sed tamen intantis mœroribus, Ortale, mitto 15
 Hæc excerpta tibi carmina Battiadæ:
 Ne tua dicta vagis nequidquam credita ventis
 Effluxisse meo fortè putes animo:
 Ut missum sponsi furtivo munere malum
 Procurrit casto virginis è gremio, 20
 Quod miseræ oblitæ molli sub veste locatum,
 Dum adventu matris profilit, excutitur,
 Atque illud prono præceps agitur decursu:
 Huic manat tristi conscius ore rubor.

CAR-

OBSERVATIONES

CARM. LXIV. v. 9. Hic inepti Sed Critici doctiores expunxerunt,
 homines versiculum spurium sup- iusseruntque illuc redire, unde
 posuerant: malum pedem tulerat. Deest igitur
 legimus.

Alloquar. audiero numquam tua
 verba loquentem.

Elegia de Comâ Beronices.

Beronicæ Ptolemæi Evergetis Ægyptiorum regis conjux & soror, viro adversus Assyrios proficiscente, comam suam Veneri votuit, si maritus re prosperè gestâ sospes, & victor domum redisset. Cum autem omnia è sententiâ evenissent, votique fidem, comâ in ade Veneris appensâ, Regina solvisset, ea postridi non apparuit. Quapropter ambobus conjugibus juxta merentibus Conon percelebris Astronomus persuasit comam à superis in calum sublatam, ibique novum fidus sacram. Hoc autem thema prior Callimachus versu tractavit, ex quo Catullus ista desumpsit, ut non obscure colligitur ex Elegiâ præcedenti.

OMnia qui magni dispexit lumina mundi,
 Qui stellarum ortus comperit, atque obitus:
 Flammeus ut rapidi Solis nitor obscuretur,
 Ut cedant certis sidera temporibus,
 Ut Triviam furtim sub Latmia saxa relégans,
 Dulcis amor gyro devocet aërio:
 Idem me ille Conon cælesti lumine vidit
 E Beroniceo vertice cæsariem
 Fulgentem clarè: quam multis illa Deorum,
 Lævia protendens brachia, pòllicita est, 10
 Quâ rex tempestate, novo auctus Hymenæo

Va.

OBSERVATIONES.

CARM. LXV. v. 9. multis Deorū] Addo ego, Æsculapio Pergamum. Observavit Statius ex vetusto Persii usque missam in aureâ pyxide cæsariem Flavii Earini, quod testatur Papinius L. 3. Silv. carm. 4.

q. 122

Vastatum fines juerat Assyrios,
 Dulcia nocturnæ portans vestigia rixæ,
 Quam de virginis gesserat exuviis.
 Estne novis nuptis odio Venus? anne parentû 15
 Frustrantur falsis gaudia lacrymulis,
 Uberrim thalami quas intra limina fundunt?
 Non, ita me Divi, vera gemunt, juverint.
 Id mea me multis docuit regina querelis,
 Invisente novo prælia torva viro. 20
 At tu non orbum luxti deserta cubile,
 Sed fratris cari flebile dissidium,
 Cum penitus mœstas exedit cura medullas;

Ut:

OBSERVATIONES.

V. 12. *Vastatum fines juerat*] Cum hæc attentè considero, venit in mentem loci cujusdam Virgiliâ pessimè ab interpretibus accepti, qui sic habet 1. *Æneidos*:

Antenor potuit mediis elapsus Achivis

Illyricos penetrare sinus, atque intima intus

Regna Liburnorum, & fontem superare Timavum:

Unde per ora novem vasto cum murmure montis

IT MARE PRORUPTUM, & pelago premis arva sonanti.

Adrianus Turnebus litteratorum sui ævi facile princeps, existimavit hoc dictum à Virgilio Græcorum imitatione, qui & ipsi flumina maris nomine interdum appellant,

confirmatque Nicandri testimonio. Sed, ignorent mihi tanti viri manes, non est necesse confugere ad occultiora, quando clarior explicatio se oculis objicit. Quis enim vel Grammaticis rudimentis imbutus non statim explicet, unde *Timæus* per novem ora, cum magno montis murmure, is ad mare prorumpendum? eâ ratione, quâ Catullus dixit *vastatum fines*, pro ad *fines vastandos*. At sæpe id evenit, ut qui multæ lectionis famam aucupatur, à merite bonorum auctorum quam longiffimè abeant, in cosque mera somnia comminiscantur.

V. 23. *Cum*] Pro *quandoquidem*, ut apud Tibul. Eleg. 5. l. 2.

Es sævus morbo, CUM juerat ipse dolor.

Ut tibi nunc toto pectore sollicitæ
 Sensibus ereptis mens excidit! atqui ego certè 25
 Cognoram à parvâ virgine magnanimam.
 Anne bonum oblita es facinus, quòd regium
 adepta es

Conjugium? quòd non fortior aut sit alis?
 Sed tum mœsta virsi mittens quæ verba locuta es!

Jupiter, ut cœsti lumina sæpe manu! 30
 Quiste mutavit tantus Deus? an quòd amantes
 Non longè à caro corpore abesse volunt?

At quæ ibi, proh, cunctis pro dulci conjugè Divis
 Non sine taurino sanguine pollicita es,

Si reditum tetulisset is, aut in tempore longo 35

Capram Asiam Ægypti finibus adjiceret!

Quois ego pro factis cælesti reddita coetu

Pristina vota novo munere dissolvo.

Invita, ô regina, tuo de vertice cessi,

Invita. adjuro teque, tuumque caput, 40

Digna ferat, quod si quis inaniter adjuravit.

Sed qui se ferro postulet esse parem?

Ille quoque everfus mons est, quem maximû in oris

Progenies Phthiæ clara supervexitur:

Cum Medi peperere novum mare: cumque

OBSERVATIONES.

v. 37. *cælesti reddita camu*] Ita su- qui maternum genus ducebat ab
 pra carm. 63. *mortali offendere camu* Achille Phthio Græcorum fortissi-
 v. 44. *Progenies Phthiæ*] Mace- mo. Vide Curtium l. 4. c. 6. Vel-
 donum reges Alexandri successores. lejum Paterculum l. 1.

juventus

45

Per medium classi barbara navit Athon.

Quid facient crines, cum ferro talia cedant?

Jupiter, ut χαλὺβαν omne genus pereat:

Et qui principiò sub terrâ quarete venas

Institat, ac ferri frangere duritiem!

50

Abruptæ paulò ante comæ mea fata sorores

Lugebant, cum se Memnonis Æthiopis

Unigena impellens nurantibus aëra pennis

Obtulit Arsinoës Chloridosales equus;

Isque per ætherias me tollens advolat umbras,

Et Veneris casto collocat in gremio.

Ipsa suum Zephyritis eò famulum legarat,

Gnata Canopus incola litoribus

Ludit ubi, vario ne solum in lumine cæli,

Aut Ariadneis aurea temporibus

60

Fixa corona foret, sed nos quoque fulgeremus

De-

OBSERVATIONES.

V. 52. *Memnonis Æthiopis unig.* Pegasus eadem natus matre, qua Memnon Æthiops: licet a li fabulatores origines tradant è sanguine Medusæ, cujus caput Perseus falcato ense reciderit. Sed quid fabulis inconstantius?

V. 54. *Arsinoës Chloridos* Hic semel monitum lectorem volo, Arsinoën Beronices matrem cultam fuisse apud Ægyptios nomine Chloridis, & Veneris: Chloris autem Zephyritis dicitur, quia Zephyri-

uxor. Scaliger hæc abunde.

V. 58. *litoribus ludis* Talem describit Medeam Valerius Flaccus l. 5. Argonaut.

— *fluvios, ripamque petebat Phædis, aquali Scythidum comitante castrava.*

Flora per verni qualis iuga duxit Hymetti,

Aut sicula sub rupe aboras, hinc gressibus læreas

Pallad r, hinc castra Proserpina iuncta Diana.

I 4

v. 66.

Devotæ flavi verticis exuvia.
 Vuidulo à flatu cedentem ad templa Deum me
 Sidus in antiquis Diva novam posuit.
 Virginis & sævi contingens namque Leonis 65
 Lumina, Callistæ juncta Lycaoniæ,
 Vertor in occasum tardum dux ante Booten,
 Qui vix serò alto mergitur Oceano.
 Sed quamquâ me nocte premunt vestigia Divum,
 Luce autem canæ Tethyi restitutor: 70
 (Pace tuâ fari hæc liceat Rhamnusia virgo:
 Namque ego non ullo vera timore tegam:
 Non si me infestis discerpant sidera dictis,
 Condita quin veri pectoris evolûam.)
 Nô his tam lætor rebus, quàm me abfore sèper, 75
 Abfore me à dominæ vertice discrucior.
 Quicum ego, dum virgo quondam fuit, omni-
 bus expers.
 Unguentis, murrhæ millia multa bibi.
 Nunc vos, optato quæ junxit lumine tæda
 Non post unanimis, corpora, conjugibus: 80
 Tradite nudantes rejectâ veste papillas,
 Quâ jucunda mihi munera libet onyx:
 Vester onyx, casto petitis quæ jura cubili.
 Sed.

OBSERVATIONES.

v. 66. *Callistæ*] Ita excudendum enim, us Dido, Didûs, Didoni, curavimus ab Græco Καλλιστό, mo- Dido.
 nente Scaligero, qui negat *Callisto* v. 79. *optato lumine*] Die votis-
 dici posse tertio casu: inflectitur omnibus expetitâ. sic infra *festis lu-*
minibus. u. 99.

Sed quæ se impuro dedit adulterio;
 Illius ah mala dona levis bibat irrita pulvis: 85
 Namque ego ab indignis præmia nulla peto.
 Sed magis, o nuptæ, semper concordia vestras,
 Semper amor sedes incolat assiduus.
 Tu verò, regina, tuens cum sidera, Divam
 Placabis festis luminibus Venerem: 90
 Sanguinis expertem non siveris esse tuam me;
 Sed potius largis affice muneribus.
 Sidera cur retinent? utinam coma regia fiam!
 Proximus Hydrochoi fulgeret Oarion:

C A R M E N LXVI.

Januam cuiusdam mulieris inducit cum viatoribus colloquentem, domineque suæ flagitia & scelera per ambages memorantem.

V I A T O R E S.

O Dulci jucunda viro, jucunda parenti,
 Salvè; teque bonâ Jupiter auctet ope,
 Januâ, quam Balbo dicunt servisse benignè
 Olim, cum sedes ipse senex tenuit:

Quam-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 90. *Venerem*] Arsinoën matrem tuam.

V. 94. *Proximus Hydrochoi*] Hoc vult Catullus: Dummodo in capite Beronices iterum sedeam, perturberet ordo siderum, & disjun-

ctissima quæque simul cœant: nihil ad me attinet. Similis concessio illa pastoris morituri apud Virg. in Pharmaceutriâ: *Omnia vel medium fiant mare.* Quod si Critici animadvertissent, minus profectò à scopo aberrassent.

CARM.

Quamque ferunt rursus voto servissè maligno, 5
 Postquam est porrecto facta matita senec.
 Dic agedum nobis, quare mutata feraris
 In dominum veterem deferuisse fidem.

J A N U A.

Non (ita Cæcilio placeam, cui tradita nunc sum)
 Culpa mea est, quamquam dicitur esse mea. 10
 Nec peccatum à me quisquam pote dicere quid-
 quam.

* * * * *

Quin quacumq; aliquid reperitur non bene factū,
 Ad me omnes clamant: Janua, culpa tua est.

V I A T O R E S.

Non istuc satis est uno te dicere verbo, 15
 Sed facere, ut quivis sentiat, & videat.

J A N U A.

Qui possum? nemo quærit, nec scire laborat.
 V I A T O R E S.

Nos volumus: nobis dicere ne dubita.

J A N U A.

Primum igitur, virgo quod fertur tradita nobis,
 Fal-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXVI. v. 8. *In dominum veterem*] Fortasse, quod *monachos* intrò admitteret.

v. 12. Non tot ornatus Vertum-
 no. fuerunt, quot huius versiculi
 lectiones à plebique conceptæ sunt,
 quem propterea delendum censui-
 mus: constat enim, obversum à
 correctionibus, lacunam ægè scien-

tibus. Scaliger ex hoc persuadere
 contendit, Catullum Quinti præno-
 mine appellatum; sic autem legit
Scrim isti populi mania, Quinte,
facis.

Sed fragili nimium tibi cene opinio-
 nem suam fulcit, ut quisque nullo
 negotio videre potest, cum viatores
 Januā interrogent, non poëta ipse.

Falsum est non quâ illam vir prior attigerit, 20
 Languidiôr tenerâ cui pendens sicula betâ
 Numquam se mediam sustulit ad tunicam;
 Sed pater ille sui nati violasse cubile
 Dicitur, & miseram conscclerasse domum:
 Sive quodd'impia mens cæco flagrabat amore, 25
 Seu quodd'iners sterili semine natus erat:
 Et quærendum unde unde foret nervosius illud,
 Quod posset zonam solvere virginæcam.

V I A T O R E S.

Egregium narras mirâ pietate parentem,
 Qui ipse sui nati imminxerit in gremium. 30

I A N U A.

Atqui non solum hoc se dicit cognitum habere
 Brixia Chinæ supposita speculæ:
 Flavus quam molli percurrit sumine Mela:
 Brixia Veronæ mater amata meæ:

Sed

O B S E R V A T I O N E S.

v. 20. attigerit] Devirginaverit,
 vel quoquo modo concupierit. Tibul.
 Eleg. 7. l. 1.

Parcite, quam custodis amor,
 violare puellam:

Ne pigeas magno post didicisse
 male.

ATTIGERIS. labentur spes. &c.

v. 21. Languidiôr tenerâ betâ] Pa-
 ri omnino metaphorâ usus est Ar-
 biter in te simili:

Ter corripui terribilem manu bi-
 pennem,

Ter LANGUIDIOR coliculi tepente

thyrso

Berrum simul, quod tropido malè
 dabat usum.

v. 32. Brixia Chinæ supposita spe-
 culæ] Populus Brixienfis è speculi
 Chinæ prospiciens; quod nequè
 temerè à me affirmati existimet,
 Ovidium audiat, qui epistolâ Lean-
 driamicè Catullum illustrat:

Ascensus eram: nisi quodd', cum
 vincula proræ

Solveres, IN SPECULIS omi is
 Abydos erat.

nimirum populus Abydenus.

Sed de Posthumio, & Corneli narrat amore, 35
 Cum quibus illa malum fecit adulterium.
 Dixerit hicaliquis: Qui tu isthæc Janua nosti,
 Cui numquam domini limine abesse licet,
 Nec populum auscultare: sed huic suffixa tigillo
 Tantum operire soles, aut aperire domum? 40
 Sæpe illam audiivi furtivâ voce loquentem
 Solam consciolis hæc sua flagitia,
 Nomine dicentem, quos diximus: utpote quæ mi
 Speraret nec linguam esse, nec auriculam.
 Præterea addebat quemdâ, quem dicere nolo 45
 Nomine, ne tollat rubra supercilia.
 Longus homo est, magnas cui lites intulit olim
 Falsum mendaci ventre puerperium.

CAR-

OBSERVATIONES.

V. 44. nec linguam esse, nec auriculam] Sed spes illam sua frustrata est, nam ut verissimè Juvenalis 9. Sat.

— *servi ut taceant, jumenta loquentur,*

Es canis, & postes, & marmora —

V. 47. Longus homo est] Insufficiens, ut alibi loquitur, & cui nulla in tam magno corpore mica salis. Persius quoque ingentem hominem pro bardo videtur posuisse in calce Sat. 5.

Dixeris hæc inter varicosos Centuriones :

Continuo crassum ridet Fulgenius ingens,

Et centum Græcos curto centusse licetur.

& supra versu 95.

Sambucam citius caloni aperieris alto.

servi enim lignarii artis musicæ penitus ignari.

CARM.

Pulcherrima omnino hæc Elegia est, atque haud scio, an ulla pulchrior in omni Latina lingua reperiri queat. Nam & dictio purissima est: & mira quadam affectuum varietate permixta oratio: & eos ubique aspersa verborum, ac sententiarum lumina, ut ex hoc uno poemate perspicere liceat, quantum Catullus ceteris in hoc genere omnibus præfiare possit, si vim ingenii sui ad illud excolendum contulisset. Primum enim quod Manlius in duris, atque acerbis rebus suis, ea quæ sibi solatio forent, ab ipso posissimum petere voluerit, gratam sibi esse affirmat illam amicitia significationem. Cum autem ille duorum generum munera peteret, Musarum videlicet, & Veneris; ostendit nequam à se præstari posse; quod è fratris sui morte tantum dolorem hauserit, ut eorum rerum studia ipsi penitus ex animo exciderint. Testemque beneficia à Manlio apud se posita elegantissimis versibus commemorat, eique sancta, feliciaque omnia à Diis immortalibus comprecatur.

Quod mihi fortunâ, casuque oppressus acerbò
Conscriptû hoc lacrymis mittis epistolum,
Naufragû ut ejectum spumantibus æquoris undis
Sublevem, & à mortis limine restituum,
Quem neque sancta Venus molli requiescere
somno

De-

OBSERVATIONES.

CARM. LXVII. v. 5. *molliv-*
quiescere somno] Inde adagium
somno mollior, ad mollissimam quid
significandum. Virg. Eclogâ 7.
Muscosi somes, & SOMNO MOL-
LIOR herba.

Anteillum verò Theophrastus ed. 5.

H' καὶ ἀρκυίδας τε, & ἀγρὸν
de πατρὸς
Αἴν' ἐὶ θ' ἵππων μαλακώτερον —
Corre hic pelles agninas; & lanæ
sacabæ
SOMNORES MOLLIORES
Et sanè nihil infirmius homine
dor-

Desertum in lecto cœlibe perpetitur,
 Nec veterum dulci scriptorum carmine Musæ
 Oblectant, cum mens anxia pervigilet:
 Id gratum est mihi, in quoniam tibi ducis amicū,
 Muneraque & Musarū hinc petis, & Veneris. 10
 Sed tibi ne mea sint ignota incommoda Manli,
 Neu me odisse putes hospitis officium:
 Accipe queis merfer fortunæ fluctibus ipse,
 Ne ampliùs à misero dona beata petas.
 Tēpore quo primū vestis mihi tradita pura est, 15
 Jucundum cum ætas florida ver ageret,
 Mulea satis lusi: non est Dea nescia nostri,
 Quæ dulcem curis miscet amaritiem.
 Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
 Abscidit. ô misero frater adempte mihi! 20
 Tu mea, tu moriens fregisti commoda, frater:
 Tecum unā tota est nostra sepulta domus:
 Om-

OBSERVATIONES.

dormiente, nervis enim resolutis, veluti cadaver aut saxum, minimo impulsu labitur, & inquamcumque partem vacillans fertur. Vel hoc epithetum somnotribuitur *peritumixtus*, quia scilicet soporis causa sit humor quidam pinguis cerebrum obnubens, ut Philosophi ferè sentiunt. Aut denique Somnus ipse Deorum ignavissimus innuitur, cuius venustam descriptionem dabit Ovidius l. 11. Metamorph.

V. 15. *vestis mihi tradita pura est*]

Toga virilis, quæ unicolor: cum vestis puerorum limbo purpureo prætexta esset. *Purus* Latinis est *purus*. hinc *argentum purum*; id est læve; nullique emblematis insigne, quod minoris pretii: *pura* *scilicet* eadem acceptione.

V. 18. *dulcem amaritiem*] *γλυκύμικτον* vocat Musæus, v. 166. de amoribus Herus & Leander, & Franciscus Petrarca frequentissimè: *dolce amaro*.

Omnia tecum unâ perierunt gaudia nostra,
 Quæ tuus in vitâ dulcis alebat amor.
 Cujus ego interitu totâ de mente fugavi 25
 Hæc studia, atque omnes delicias animi.
 Quare, quod scribis Veronæ turpe Catullo
 Esse: quodd hîc quisquis de meliore notâ
 Frigida deserto tepescit membra cubili:
 Id, Manli, non est turpe: magis miserum est. 30
 Ignosces igitur, si, quæ mihi luctus ademit,
 Hæc tibi non tribuo munera, cum nequeo.
 Nam quodd scriptorum non magna est copia
 apud me,
 Hoc sit, quodd Romæ vivimus. illa domus,
 Illa mihi sedes, illic mea carpitur ætas: 35
 Huc una è multis capsula me sequitur.
 Quod cum ita sit, nolim statuas me mentem malignâ
 Id facere, aut animo non satis ingenuo,
 Quodd tibi non utriusque petiti copia facta est.
 Ultrò ego deferrem, copia si qua foret. 40
 Non

OBSERVATIONES.

V. 28. *de meliore nota*] Primâ nobilitate. Quodd autem Lesbia dâ consuevillet viris principibus, habemus ex carmine 58. supra:
Nunc in quadrivitis, & angiporis,
Glubis magnanimos Remi nepotes.
 V. 38. *non est turpe, magis miserum est*] Quæ vitio nostro non accidunt incommoda, ea porius infortunia, quàm flagitia, dici merentur.
 Optimè Phædrus fab. 11. l. 3.
Sed quid fortuna, stulte, delictum arguit?
ID demum est homini TURPE,
quod meruit pati.
 Magis pro potius lego apud Valerium Flaccum l. Argonaut. v. 74. quem si cum Caspâre Barthio poetarum Epicorum principem dixeris post Virgilium, æquissimam porro

Non possum reticere, Deæ, quâ me Allius in re
 Juvetis, aut quantis juverit officiis;
 Ne fugiens sæclis obliviscentibus ætas;
 Illius hoc cæcâ nocte tegat studium.
 Sed dicam vobis. vos porro dicite multis 45
 Millibus, & facite hæc charta loquatur anus.

* * * * *

Noscatque magis mortuus, atque magis:
 Ne tenuem texens sublimis aranea telam,
 In deserto Alli nomine opus faciat. 50
 Nam mihi quam dederit duplex Amathusia curâ,
 Scitis, & in quo me torruerit genere:
 Cum tantum arderem, quantum Trinacria rupes,
 Lymphaque in Oetæis Malia Thermopylis,
 Mœsta neque assiduo tabescere lumina fletu 55
 Cessarent, tristique imbre madere genæ:
 Qualis in aërii pellucens vertice montis
 Rivus muscoso, profluit è lapide:

Qui

OBSERVATIONES.

porro sententiam tuleris: aded magni spiritus, leclissimique sermonis auctor est. En tibi verba:

*Hæc quid agat? populumne levem,
 veterique tyranno*

Inferum, atque olim miserantes

Asona patres

Advocet? an socia Junone, &

Pallade fretus

Armifona, superet MAGIS, &

freta iusta capeffat?

v. 47. In vulgatis hoc loco existat huiusmodi verius:

Omnibus inque locis celebretur fama sepulchri.

Scaliger delevit, quem consule.

v. 50. In deserto Alli nomine. In titulo statuarum supposito. Collocabantur autem simulacra majorum in atris domuum, ut nemini obsecrum est: sed cum servarentur negligentius, pulvere, situ, ru-

Qui cum de pronâ præceps est valle volutus,
 Per medium densi transit iter populi, 60
 Dulce viatori lasso in sudore levamen,
 Cum gravis exustos æstus hialcat agros;
 Ac velut in nigro jactatis turbine nautis
 Lenius aspirans aura secunda venit,
 Jam prece Pollucis, jam Castoris imploratâ: 65
 Tale fuit nobis Manlius auxilium.
 Is laxum lato patefecit limite campum,
 Isque domum nobis, isque dedit dominam:
 Ad quam communes exerceremus amores,
 Quò mea se molli candida Diva pede 70
 Intulit, & trito fulgentem in limine plantam
 Innixâ, argutâ constitit in soleâ:

C. 3.

O B S E R V A T I O N E S.

bigine, araneis deturpabantur. Quamobrem legimus apud Juven. 8. Sat.

Es Curios jam dimidiis, nasumque minorem

Corvini, & Galbam auriculis, nasoque carentem.

& paulò post:

Fumosos equinum cum Dissatore magistros.

Promittit ergò Catullus Manlio nominis immortalitatem carminum suorum adiumento, quæ, marmoreis vetustate concolis, tamen duratura sint.

v. 65. *Jam prece Pollucis, jam Castoris* Alterius vicibus modò Polluci, modò Castori voto concepto.

Tibullus Eleg. 2. l. 1.

JAM teies infernas magico stridore canervas,

JAM jubet aspersas lacte referre pedem.

Sed prece implorare insolens videtur Achilli Statio, mihi non item, qui sciam à poetis non raro induci Deos minores Jovi supplicantes, ut ex uno Virgilii poemate videre est. Poterant idèò nautæ Dioscuros rogare, ut ipsi à patre Jove maris tranquillitatem impetrarent.

v. 72. *arguea consistis in solea*

Quæ alio nomine dicta *crepida*. a *crepitu* scilicet, quem edebat interambulandum.

K

v. 72.

Conjugis ut quondam flagrans advenit amore ,
 Protesilaëam Laodamia domum
 Inceptam frustra; nondum cum sanguine sacro 75
 Hostia cælestes pacificasset heros.
 Nil mihi tam valde placeat, Rhamnusia virgo ,
 Quod temerè invitis suscipiatur heris.
 Quàm jejuna pium desideret ara cruorem ,
 Docta est amisso Laodamia viro, 80
 Conjugis ante coacta novi dimittere collum ;
 Quàm veniens una atque altera rursus hiems
 Noctibus in longis avidum saturasset amorem ,
 Posset ut abrupto vivere conjugio.
 Quod scibant Parcæ non longo tēpore abesse, 85
 Si miles muros isset ad Iliacos.
 Nam tum Helenæ raptu primores Argivorum
 Ceperat ad sese Troia ciere viros :
 Troia (nefas) commune sepulcrum Europæ, Asiæq;
 Troia virum , & virtutum omnium acerba
 cinis ;

90

Quæ,

OBSERVATIONES.

v. 73. *Conjugis ut quondam*] Incipit poeta latissimè vagari, donec ad fratris mortem dolendam miro quodam artificio, veluti aliud agens, rursum se conferat.

v. 75. *Inceptam frustra*] Malis avibus, & Diis averfantibus ob neglecta sacrificia.

v. 76. *cælestes heros*] Terrarum dominos, ut ait Horatius. Ita su-

pra c. 62. ad Cybelem:

Procul à mea tum sis furor omnis, HERA, dama.

Ennius quoque apud Ciceronem 1. de Officiis, ex ore Pyrihi:

Forsne velis an me regnare HERA, quidve ferat fors.

v. 90. *virum, & virtutum omnium acerba cinis*] Quà procumbente simul Heroum genus intueri visum est.

Quæ, væ te, nostro letum miserabile fratri
 Attulit. heu misero frater adempte mihi!
 Heu misero fratri jucundum lumen ademptum!
 Tecum unâ tota est nostra sepulta domus:
 Omnia tecum unâ perierunt gaudia nostra, 95
 Quæ tuus in vitâ dulcis alebat amor.
 Quem nunc tam longè non inter nota sepulcra,
 Nec prope cognatos compositum cineres,
 Sed Troiâ obscenâ, Troiâ infelice sepultum
 Detinet extremo terra aliena solo; 100
 Ad quam tû properans fertur unde undique pubes
 Græca penetrales deseruisse focos:
 Ne Paris abductâ gavissus libera mœchâ
 Otia pacato degeret in thalamo.
 Quo tibi tum casu, pulcherrima Laodamia, 105
 Ereptum est vitâ dulcius, atque animâ
 Conjugium. Tanto te absorbens vortice amoris
 Æstus in abruptum detulerat barathrum:
 Quale ferunt Graî Pheneum prope Cylleneum
Sic-

O B S E R V A T I O N E S.

est: quis enim sequentibus temporibus aut Achille fortior, aut Hectorē constantior, aut Ulysse sagacior, aut Nestorē prudentior extirrit? quis vel pari passu ad gloriam tetendit? quis vel proximè accessit? Ita Catullus; at nos longè diversâ opinione sumus: nullum enim sæculum virtutibus maximis, pauciterque ingentibus vitiis caruit.

v. 99. *Obscena*] Sinistris auspiciis conditâ. *Obscenum* opponitur *augusto*. Actius Ocnomao:
Civis ominibus saustis augustam adhibeant
Faventiam, ore OBSCENâ dicta segregent.
 Noster supra carm. 63. de Athenis:
Quis augusta malis cum mania revarentur.

Siccari emulsâ pingue palude solum, 110
 Quod quondam cæsis montis fodisse medullis
 Audet falsiparens Amphitryoniades:
 Tempore quo certâ Stympthalia monstra sagittâ
 Perculit, imperio deterioris heri:
 Pluribus ut cæli tereretur janua Divis, 115
 Hebe nec longâ virginitate foret.
 Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
 Quod Divum domitum ferre jugum docuit.
 Nam neque tam earum confecto ætate parenti
 Una caput feri gnata nepotis alit: 120
 Quicum divitiis vix tandem inventus avitis
 Nomen testatas intulit in tabulas,
 Impia derisi gentilis gaudia tollens,
 Suscitât à cano vulturium capites;
 Nec tantum niveo gavisa est ulla columbo 125
 Compar, quæ multò dicitur improbius
 Oscula mordenti semper decerpere rostro:

Quam-

OBSERVATIONES.

V. 110. *Siccari emulsa*] Narrat quàm aut ipsi Hercules.
 Pausanias in Arcadicis, Herculem
 Tirynthe ab Eurystheo pulsum, V. 123. *gentilis*] Gentiles, juxta
 Pheneum se recepisse: cumque Ciceronem in Topicis, appellantur
 Olbii amnis immodicâ eluvione ejusdem familiæ, sive nominis, ho-
 Pheneaticum agrum vastaret, fos- mines, ingenui tamen, & quorum
 sam duxisse longitudine stadiorum nemo servitutem serviverit, aut
 L. sub vicinos montes excurrentem, in quam paludes defluerent. capite minutus fuerit.
 V. 114. *deterioris heri*] Eurysthei V. 124. *vulturium*] Hæredipe-
 digni potius, qui Herculi serviret, tam capratorem, qui miseri senis
 divitiis inhiaret, non aliter ac vul- divitiis inhiaret, non aliter ac vul-
 tures cadaveribus.

Quamquam præcipue multivola est mulier.
Sed tu olim magnos vicisti solâ furores,

Ut semel es flavo conciliata viro: 130
Aut nihil, aut paulò cui tum concedere digna

Lux mea se nostrum contulit in gremium;
Quam circumcursans hinc illinc sæpe Cupido
Fulgebat crocinâ candidus in tunicâ.

Quæ tamen etsi uno non est contenta Catullo, 135

Rara verecundæ furta feremus heræ:
Ne nimium simus stultorum more molesti:

(Sæpe etiam Juno maxima calicolum
Conjugis in culpâ flagravit quotidiana,

Noscens omnivoli plurimâ furta Jovis: 140
Atqui nec Divi homines componier æquum est.)

Ingratum tremuli tolle parentis onus.

Nec tamen illa mihi dextrâ deducta paternâ
Fragrantem Assyrio venit odore domum:

Sed

OBSERVATIONES.

V. 137. *stultorum more*] Dementes ea cupere solent, quæ nullo modo fieri possunt. Ovidius Tristium 3. Eleg 2.

STULTE, quid hæc frustra votis
puerilibus optas,

Quæ non ulla tibi ferreque feretque
dies?

V. 140. *omnivoli Jovis*] Notum

Distichon:

Ζεὺς πάντων, τὰ πάντων, εὐρύς,
Χρυσὸς δὲ ἔργων

Ἀνδρῶν, Εὐγενῶν, Ἀστυγῶν, Δωρῶν.

Jupiter cœnus, taurus, satyrus, ærum factus est, ob amorem

hædæ, Europæ, Antiopæ, Danaës.

V. 142. *tolle parentis onus*] Id est: omnia feremus, dominæ arbitriis morem gerentes, excepto senem morosissimo, quem velim sepultum, ne amores mutuos inturbet.

V. 144. *Assyrio odore*] Non prætermittendus est Solini locus c. 43. huc maximè pertinens: *ASSYRIORUM*, inquit, *initium Alyabene facis,*

Sed furtiva dedit mirâ munuscula nocte, 145
 Ipsius ex ipso dempta viri gremio.
 Quare illud satis est, si nobis is datur unus,
 Quem lapide illa diem candidiore notat.
 Hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
 Pro multis, Alli, redditur officiis: 150
 Ne vestrum scabrâ tangat rubigine nomen
 Hæc atque illa dies, atque alia, atque alia:
 Huc addent Divi quamplurima, quæ Themis olim
 Antiquis solita est munera ferre piis.
 Sitis felices & tu simul, & tuâ vita, 155
 Et domus, ipse in quâ lusimus, & domina:
 Et qui principiò nobis te tradidit, à quo
 Sunt primo nobis omnia nata bona:
 Et longè ante omnes mihi quæ me carior ipso est,
 Lux mea: quâ vivâ vivere dulce mihi est. 160

CAR-

OBSERVATIONES.

cit, in cuius parte Arbelitis regio est, quem locum victoria Alexandri Magni non sine præteriri. Nam ibi copias Darii sudis, ipsumque subegit, expugnatisque ejus castris, in reliquo apparatu regis scrinium unguentis refertum reperit, unde primum Romana luxuria fecit ingressum ad ODORES peregrinos, Tibul. Eleg. 3. l. 1.

Non seras, ASSIRIOS cineri quæ dedas ODORES.
v. 149. Quod potui] Pro vitili.
Virg. Eclog. 3.
QUOD POTUI, puero silvestri ex arbore lecta
Aurum mala decem missi, cras altera mittam.

CARM.

Miranti Ruso cur se puella sugerent, trago, sive axillarum graveolentiâ, id effici ait.

Noli admirari, quare tibi femina nulla,
Ruse, velit tenerum supposuisse femur:
Non si illam raræ labefactes munere vestis,
Aut pelluciduli deliciis lapidis.
Lædit te quædam mala fabula, quâ tibi fertur
Valle sub alarum trux habitare caper.
Hunc metuunt omnes: neque mirum; nam ma-
la valde est
Bestia, nec quicum bella puella cubet.
Quare aut crudelem nasorum interfice pestem:
Aut admirari desine, cur fugiunt. 10

CARMEN. LXIX.

*Lesbia, unaque feminarum omnium, levitatem
fugillas.*

Nulli se dicit mulier mea nubere malle,
Quàm mihi: non si se Jupiter ipse petat.
Di-

OBSERVATIONES.

CARM. LXVIII. v. 1. *Noli admi-
rari*] Sua quemque vicia fallunt,
& nemo sibi fastidiendus videtur.
Huc pertinent illa Horatii amarissi-
ma Epod. 8. in vetulam prurientem:

*Rogare longo puridam te sæculo,
Pires quid enervet meas?
Cum sis tibi dens ater, & rugis ve-
tus
Frontem senectus exaret? &c.*

Dicit: *Sed MULIER* cupido quod dicit amanti,
In vento, & rapidâ scribere oportet aquâ.

CARMEN LXX.

Ad Virronem de rivali ejus.

SI cui, Virro, bono sacer alarum obstitit hircus,
Aut si quem meritò tarda podagra secat:
Emulus iste tuus, qui vestrum exercet amorem,
Mirificè est à te nactus utrumque malum.
Nam quoties fuit, toties ulciscitur ambos,
Illam affligit odore, ipse perit podagrâ!

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. LXXIX. v. 3. *Sed mulier*
Femineum genus apud poetas ma-
lis rumoribus passim flagrat, nec
injuria: quippe mulieres nihil pro-
mittere parcunt, ut os sibi frigefa-
cent, & amatori sublinant. Sed
hæc omnia vulgata.

CARM. LXX. v. 6. *Illam affligit*
odore] Optimè dictum; qui enim gra-
veolentia laborat, vitium ipse suum
vix animadvertit, vicinis tamen,
quibuscum versatur, molestiam
creat. Quamobrem hircosus ille
Rufus, de quo paulò ante, admi-
rabatur cur se cane, pejus &, angue
mulieres fugerent, morbi sui vide-
licet nescius. Plinius idem obser-
vat de pretiosis unguentis l. 13. c. 3.
Ejus verba sunt: *Summa commen-
datio eorum, ut transeunte femina
odor inviperet, etiam aliud agentes.* Ex-

ceduntque quadragenos denarios li-
bra. Tanti emitur voluptas aliena!
Eam ODOR. *Qui gerit, ipse non
sentit.* Vis autem diuturnæ consue-
tudinis id efficit, quâ sensus hebe-
tiores fieri videntur. Ovidius *Artis
Amat.* l. 2. versu 653.

Eximit ipsa dies omnes è corpore
mendas,

Quodque fuit visum, desinit esse
moræ.

Ferre novæ naves saurosum terga
recusant:

Affiduo domitas sèpore fallis ODOR.

Quid tamen daterius halar bubulis
pellibus recentè detractis? Indè
Plautus Casinâ spectatores domum
dimittens, optat ei, qui manibus cla-
rè non plauserit, hircum nautica un-
ctum pro scorto supponi. Nautica ve-
rò est aqua coarriorum.

CARM.

C A R M E N LXXI.

Lesbia ruptam fidem exprobrat.

Dicebas quondam, solum te nosse Catullum,
 Lesbia, nec præ me velle tenere Jovem.
 Dilexi tum te, non tantum ut vulgus amicam,
 Sed pater ut gnatos diligit, & generos.
 Nunc te cognovi; quare, etsi impensius uror, 5
 Multò mî tamen es vilior, & levior.
 Quî potis est? inquis. Quod amantem injuria talis
 Cogit amare magis, sed bene velle minùs.

C A R M E N LXXII.

De ingrati animi vitio.

Desine de quoquâ quidquâ bene velle mereri,
 Aut aliquem fieri posse putare tuum.

Om-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXI. v. 1. *nosse*] Magni
 æstimare. Ita Cicero pro Archia
 poëta: *Omnes, qui aliquid de inge-*
niis poterant judicare, COGNITIONE
atque hospitio dignum existimavimus.
 Contra Propertius Elegia 2. l. 2.
Jupiter, ignoro pristina furta tua.
 M' est, despiciatui habeo, contemno,
 elevo.

v. 8. *amare magis, sed bene v. m.*
 Amo cum te vehementius, quo

magis aditus omnes mihi præci-
 dere tentas: nihil enim aliud est
 amare, quàm immodicè cupere: in
 ea verò potissimum copias nostras
 omnes intendimus, quorum diffi-
 ciliis possessio apparet, aut de qui-
 bus nobis cum altero rixa est. Sed
 qui possum, ô Lesbia, tibi à Diis
 immortalibus prosperos rerum ev-
 entus deponere, cum ob perfidiam
 de celo tangi potius necare?

CARM.

Omnia sunt ingrata: nihil fecisse benignè e st:
Imò etiam tædet, statque magisque magis.
Væ mihi, què nemo gravius, nec acerbius urget, s:
Quàm modò qui me unum atque unicum ami-
cum habuit.

CARMEN LXXIII.

In Gellium incestum.

Gellius audierat, patrum objurgare solere,
S: quis delicias diceret, aut faceret.
Hoc ne ipsi accideret, patrum perdepfit ipsam
Uxorem, & patrum reddidit Harpocratem.
Quod voluit, fecit: nam quamvis irrumet ipsum s:
Nunc patrum, verbum non faciet patruus.
CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. LXXII. v. 3. *nihil fecisse benignè est*] Nihil omnino prodest se munificum præbere, imò etiam nocet. Caro de re rustica: EST in-
verdum præstare populo, mercaturis rem quærere. Italicè dicimus: *vor-
nare à conto.*

v. 4. *Statque*] Animo infixum est benefaciendi tadium: certum & decretum est largitionibus finem imponere. Virg. 2. *Æneidos*:

ST. A. casus renovare omnes, om-

nemque reverti

*Per Trojam, & rursus caput obje-
clare periculis.*

v. 6. *unum atque unicum*] Ε'μφ-
κτικόν.

CARM. LXXIII. v. 3. *Hoc ne ipsi accideret*] Sciebat enim patrum talia flagitia operitutum silentio, ne per ora hominum suæ domus infamia vulgaretur.

v. 6. *verbum non faciet*] Opere obsceno impeditus..

CARM.

C A R M E N LXXIV.

In Lesbiam sedisfragam.

Nulla potest mulier tantum se dicere amatam
 Verè, quantum à me Lesbia amata mea es.
 Nulla fides ullo fuit umquam fœdere tanta,
 Quanta in amore tuo ex parte reperta meâ est.
 Nunc est mens deducta tuâ mea, Lesbia, culpâ,
 Atque ita se officio perdidit ipsa pio:
 Ut jam nec bene velle queam tibi, si optima fias,
 Nec desistere amare, omnia si facias.

C A R M E N LXXV.

*Ab amore, quod immerenti sibi semper malè cesserit,
 Deorum ope cupit exsolvi.*

Si qua recordanti benefacta priora voluptas
 Est homini, cum se cogitat esse pium:
 Nec sanctam violasse fidem, nec fœdere in ullo
 Divum ad fallendos numine abusum homines:
 Multa parata manent in longâ ætate, Catulle,
 Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.

Nam

O B S E R V A T I O N E S .

CARM. LXXIV. v. 3. *Omnia si fallendos*] Parem loquendi formulam observo apud Curtium l. 10. c. 9. *Cum ejus nomine, quem ipse fecerat regem, in perniciem suam ABUTENTUR videret inimicos.*

CARM. LXXV. v. 4. *Dicam ad*

Nam quæcumque homines bene cuiquam aut dicere possunt,

Aut facere: hæc à te dictaque, factaque sunt;
Omnia quæ ingrata perierunt credita menti.

Quare jam te cur ampliùs excrucies? 10
Quin te animo ossimas itaque, instructoque
reducis?

Et, Diis invitis, definis esse miser?

Difficile est longum subito deponere amorem:

Difficile est: verùm hoc qualubet efficias.

Una salus hæc est, hoc est tibi pervincendum. 15

Hoc facies, sive id non pote, sive pote.

O Dii, si vestrū est misereri, aut si quibus umquam

Extremā jam ipsā in morte tulistis opem:

Me miserum aspiciate, & si vitam puriter egi,

Eripite hanc pestem, perniciemque mihi; 20

Quæ mihi subrepens imos, ut torpor, in artus,

Expulit ex omni pectore lætities.

Non jam illud quæro, contra ut me diligat illa,

Aut, quod non potis est, esse pudica velit:

Ipse

OBSERVATIONES.

v. 12. *Diis invitis*] Fortuna quidem & fatum, ô Catulle, in te conjurant, sed tu medium illis unguem ostende. In eā enim hæresi erant antiqui, ut putarent, sapientem arbitrii sui viribus posse virtutem adipisci, superis etiam repugnanti-

bus. Juvenalis 10. Sat.

Misero quod ipse sibi possit dare.

Semita certe

Tranquilla per virtutem patet unica vita.

v. 16. *sive id non pote, sive pote*]

Sive id factū difficile, sive primum.

CARM.

Ipse valere opto, & tetrū hunc deponere morbū. 25
O Dii reddite mī hoc pro pietate meā.

C A R M E N LXXVI.

*In Rufum, quod contra fidem amicitiae cum
Lesbiā consuevisset.*

RUfe mihi frustra, ac nequidquā, credite amice,
Frustra? imò magno cum pretio, atque malo.
Siccine subrepisti mī, atque intestina perurens,
Mī misero eripuisti omnia nostra bona?
Eripuisti. heu heu nostræ crudele venenum 5
Vitæ, heu heu nostræ pestis amicitiae.
Sed nunc id doleo, quod puræ pura puellæ
Suavia comminxit spurca saliva tua.
Verū id nō impune feres, nam te omnia sæcla
Noscent, &, qui sis, fama loquetur anus. 10

C A R M E N LXXVII.

*Gallum quemdam ut libidinum inter suos ad-
ministrum notat.*

GALLUS habet fratres: quorum est lepidissima
conjug

Al-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXVI. v. 9. *Non im-* nem, vulnera enim, quæ à bonis
pune feres] Gravissimam quidem poëtis calamo infliguntur, ad ci-
Catullus rivali suo minatur ultio- catricem serò perveniret.

CARM.

158. C A T U L L I

Asterius, lepidus filius alterius.
Gallus homo est bellus, tam dulces jungit amores,
Cum puero ut bello bella puella cuber.
Gallus homo est stultus, nec se videt esse maritum,
Qui patruus patruum monstret adulterium.

C A R M E N LXXVIII.

In Gellium, quem ipsi Lesbia praeulerat.

Gellius est pulcher: quidni? quem Lesbia malit,
Quam te cum tota gente, Catulle, tuâ.
Sed tamen hic pulcher vendat cum gente Catullum,
Si tria notorum suavia reppererit.

C A R M E N LXXIX.

In Gellium impuri hominem oris.

Quid dicam, Gelli, quare rosca ista labella
Hibernâ fiant candidiora nive:

O B S E R V A T I O N E S.

Ma-

CARM. LXXVII. v. 5. *nec se videt esse maritum*] Non cogitat, se quoque simili delectare amici posse, ac secum suo jure agi. *Non non saltem se quid non fecerit? Hinc et omnes.*
CARM. LXXVIII. v. 3. *vendat cum gente Catullum*] Non recuso quin me cum totâ familiâ subhaestet, dummodo res tantum inveniat, qui se amicitiae osculo excipiant. *Non vendat* permittentis est.
v. 4. *notorum*] Familiarum. Horatius Sat. 1. l. 1. *Vicini oderant, NOTI, pueri atque puellae.*
v. 4. *Suavia*] Tacite objicit Gellio spūcitiam labiorum. Pariter Mart. *Bafia dat aliis, aliis dat, Posthume, dextram.*
Quæritur malum, Posthume? malo manum.

CARM.

Manè domo cum exis, & cum te octava quiete
 E molli longo fuscitat hora die?
 Nescio, quid certè est. an verè fama susurrat,
 Grandia te medii-temta vorare viri?
 Sic certè: clamant Victoris rupta miselli
 Ilia, & emulso labra notata serò.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXIX. v. 3. *Octava*] Hora meridiana, de quâ citat. Martialis:

Sufficit in nonam nitidis OCTAVA palæstris.

eâ enim cœnatum prius exercebatur, lavabant, corpus fricabant atque ungebant, sudorem ciebant &c.

v. 4. *longo die*] Ita Cicero l. 6. de Rep. *sermonem in multam noctem produximus.*

v. 5. *Nescio, quid certè est*] Ignoro quænam causa sit huius inuitati candoris, at sanè magnum aliquid esse oportet. Virgil. Pharmaceutriâ:

Aspice, corripuis tremulis altariq; flammis

Sponte sua, dum ferre moror, cinis ipse: bonum sit.

NESCIO, QUID CERTE EST, & *Hylæ in limine latrat.*

v. 6. *medii-viri*] Quamvis locutiones istæ sapiant obscenitatem, nonnumquam tamen honestè intel-

ligi debent, nisi accedant alia verba manifestè impudica, ut in hoc versiculo. Terentius Adelph. Act.

3. Sc. 2.

Sublinem MEDIUM arriperem, & capite primum in terram sternerem,

Ut cerebro dispergat viam —

Idem Andriæ Act. 1. Sc. 1.

— *interea hac soror,*

Quam dixi, ad flammam accessis imprudentiùs,

Satis cum periculo ibi tum exanimatus Pamphilus

Bene dissimulatum amorem, & celatissimo indicat:

Accurris: MEDIUM mulierem complectitur:

Mea Glycerium, inquit, quid agis? cur te is perditum?

v. 7. *sic certè*] Supra carm. 61.

SIC CERTE; *viden'ne perniciter exsilire?*

CARM.

*Juuentium irridet, quod minus elegantem amatorem
elegisset.*

NEmone in tanto potuit populo esse, Juventi,
Bellus homo, quem tu diligere inciperes:
Præterquàm iste tuus moribundâ à sede Pisauri
Hospes, inauratâ pallidior statuâ:
Qui tibi nunc cordi est, quæ tu præponere nobis;
Audes? ah nescis, quod facinus facias.

CARMEN LXXXI.

Ad Quintium, ne amores suos attingat.

Quinti, si tibi vis oculòs debere Catullum,
Aut aliud, si quid carius est oculis:
Eripere ei noli, multò quod carius illi
Est oculis, seu quid carius est oculis.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. LXXX. v. 3. *moribunda à
sede Pisauri*] Fortasse quòd aëris vi-
tio Pisaurenses omnes miserè palle-
rent. Hic autem color morti proxi-
mos occupare solet. Virg. 4. Æneid.

— *maculisque srementes*
Interfusa genas, & PALLIDA
morte futura.

Lucanus lib. 7.

— *multorum PALLOR in ore*
Mortis ventura est, faciesque si-
millima feto,

Optima sunt, quæ in hunc locum
attulit Isaacus Vossius. illum videlicet.

CARM. LXXXI. v. 1. *Quinti*]
Fortasse hic Quintius ille Veronen-
sis est, cui carmine 97. infra Cæ-
lius præponit. Quod magis veri-
simile sit consideranti, Aufile-
nam Quintio & Catullo simul in
amoribus fuisse: & propterea in
hoc Epigrammate non Lesbia, sed
Aufilena intelligenda est.

CARM.

C A R M E N LXXXII.

Maritima Lesbica subsannat.

Lesbia mihi præsente viro mala plurima dicit.
 Hoc illi fatuo maxima lætitia est.
 Mule nihil sentis. si nostri oblita taceret,
 Sana esset; quod nunc gannit, & obloquitur,
 Nō solum meminit; sed, quæ mihi ærior est res,
 Irata est: hoc est uritur, & loquitur.

C A R M E N LXXXIII.

Arrium perstringit, quod inter pronunciandum temere aspirationibus uteretur.

Commoda dicebat, si quando commoda vellet
 Dicere, & *binsidias* Arrius insidias:
 Et tum mirifice sperabat se esse locutum,
 Cum, quantum poterat, dixerat *binsidias*.
 Credo sic mater, sic Liber avunculus ejus,
 Sic maternus avus dixerit, atque avia.

Hoc

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXXII. v. 3. *Mule*] lege reliqua, quæ huc unice faciunt. Idem censet Ovidius de adolescentibus cum amicis expostulantibus:
 Bipedum omnium stolidissimæ, & brutæ pecudi non absimilis.

v. 6. *uritur, & loquitur*] Interpres optimus Propertius Eleg. 6. l. 3. ubi de Cyathia iratâ:
 Nimirum verè dantur mihi signa caloris,

Nam sine amore gravi femina nulla dolet.

— qui dicit multa puella
 Probra, satisferi posuit ille sibi.
 Denique Terentius verissimâ
 Amantium ira amoris integratio est.

L

CARM.

Hoc misso in Syriam, requierant omnibus aures,
 Audibant eadem hæc leniter, & leviter.
 Nec sibi postillâ metuebant talia verba,
 Cum subito affertur nuntius horribilis: 19
 Jonios fluctus, postquam illuc Arrius isset,
 Jam non Jonios esse, sed *Himios*.

CAR.

OBSERVATIONES.

CARM. LXXXIII. v. 8. *Audibant ead. hæc len. & lev.*] Populus enim Romanus longè aberat à tam ineptâ consuetudine, & nemo tennes litteras aspirabat. Igitur post Arrii discessum ab Urbe, *commoda*, & *insidia*, & pleraque alia generis ejusdem jam pronunciabatur ab omnibus *leniter & leviter*, idest sine aspirationis molestiâ, id est quæ aures omnium duro illo & fragoroso tonitu concussæ tandem *requieverant*. Hæc genuina, & simplicissima hujus loci explicatio est. Nam quod vir doctus ait, *hunc sonum quantumvis asperum; tunc tamen & levem visum fuisse omnibus propter longam consuetudinem*, à Catulli mente longissimè discedit, cum statim sequatur:

Nec sibi postillâ metuebant talia verba.

Non metuebant scilicet, quod Arrius in Syriam esset missus: at verba ipsa metuenda erant, & idcirco

lenia & levia videri non poterant. Adde *nuntium horribilium*. cur autem *horribilis*, nisi quia ingratus & asper audientibus?

v. 11. *postquam illuc Arrius isset*] Hinc nonnulli conjiciunt, Arrium tempestate absorptum, & propterea *fluctus Jonios* dictos *Himios* ab *hiatu*, seu voragine. Vide quòd *veniant* nimis acuti homines. Lector sanus *vi illuc de Syria* intelliget; quod autem poeta maris Jonii mentionem faciat, id absque ratione non est: qui enim ad provincias versas Orientalem plagam positas administrandas mittebantur, à Brundisio Calabria oppido, quod maris Adriatici, atque Jonii fines attingit, vela solvebant; ut patebit legenti Ciceronis epistolas. Non igitur *Himii fluctus* ab *hiatu* dicti, sed ira corruptè appellati ab ipso Arrio; cuius novæ appellationis rumor in Urbem perlatus est.

CARM.

CARMEN LXXXIV.

Ad Lesbiam Summusæon.

O Di, & amo. quare id faciam, fortasse requiris.
Nescio; sed fieri sentio, & excrucior.

CARMEN LXXXV.

Quintiam Lesbiam confert.

Quintia formosa est multis: mihi cãdida, longa,
Recta est. hoc ego. sic singula confiteor.
Totum illud, FORMOSA, nego: nã nulla venustas,
Nulla in tam magno est corpore mica salis.
Lesbia formosa est, quæ cũ pulcherrima tota est, &
Tum omnibus una omnes surripuit Veneres.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. LXXXIV. v. 1. Odi, & amo.] Elegantissimè Plutarchus apud Stobæum serm. 62. Amorem comparat Sphingi: hoc autem illud disterre cenlet, quod ænigma-
ra solvenda non proponat, sed ipse obscurissimum ænigma sit. Ut si quis interroget, quid sis, quod ODERIT simul & AMET, fugias & persequatur, minetur & supplices, irascatur & misereatur, desinere velis ac nolis, eadem re maximè sum gau-

deas, cum vissetur &c.

CARM. LXXXV. v. 4. Nulla in tam magno est corpore mica salis] Id est nullus nævus, cuius illecebris & venustate amator detineatur. Huc unice pertinent, quæ observavimus ad CARMEN 54. superius: illud præcipuè; Ciceronis: at eras (Roscius) sicut hodie est, perverissimis oculis. Quid refert, si hoc ipsum SALSUM & venustum illi videbatur?

Quid facit is, Gelli, qui cum matre atque sorore
 Prurit, & abjectis pervigilat tunicis?
 Quid facit is, parvum qui non finit esse maritum?
 Ecquid scis, quantum fuscipiat sceleris?
 Suscipit, & Gelli, quantum non ultima Thetys,
 Non genitor Nympharum abluat Oceanus.
 Nam nihil est quidquā sceleris, quo prodeat ultra
 Non si demisso se ipse vorat capite.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. LXXXVI. v. 6. *abluat*
Oceanus] Ea veterum animis falsa
 per suasio infederat, ut putarent
 adulteria, stupra, nefarias libidi-
 nes, hominum cædes, atque id ge-
 nus delicta marinis, vel flumineis
 aquis tolli posse, cumque ad sa-
 crum acceduri erant, corpus lava-
 bant: quo facto, omnem ex animo
 vitiorum squalorem deterfum si-
 mul opinabantur. Hunc errorem
 video ab Ovidio notatum 2. Fasto-
 rum, ubi de purgaminibus:

Ab nimium foetile, qui tristia
crimina cadis

Flumineis tolli posse putatis aqua.

Sed acrius Lactantius Firmianus re-
 ligionis veræ propugnator misce-
 ram superstitionem insectatur Div.
 Instit. l. 5. c. 20. *At illi infelices, in-*
quit, nec ex sceleribus suis intelli-
gunt quam malum sit, quod colunt,
quandoquidem flagitiis omnibus in-
quinati veniunt ad precandum, & se-
piè sacrificasse opiuntur, si eum
leverint: tamquam libidines intra pe-
ctus inclusas ulli amnes ABLUANT,
aut ulla MARIS purificent. Quan-
dò sutiùs est mentem potius eluere,
quæ malis cupiditatibus fordida tur,
& uno virtutis ac fidei lavacro mi-
versa vitia depellere?

CARM

C A R M E N LXXXVII.

In eundem.

Gellius est tenuis. quidni? cui tam bona mater,
 Tamque valens vivat, tamque venusta soror,
 Tamque bonus patruus, tãque omnia plena puellis
 Cognatis. quare is delinat esse macer?
 Qui ut nihil attingat, nisi quod fas tangere nõ est, 5
 Quantumvis quare sit macer, invenies.

C A R M E N LXXXVIII.

In eundem.

Nascatur Magus ex Gessit matrisque nefando
 Conjugio, & discat Persicum aruspiciũ.
 Nam Magus ex matre & gnato nascatur oportet,
 Si vera est Persarum impia relligio:
 Gnatus ut accepto veneretur carmine Divos, 5
 Omentum in flammã pingue liquefaciens.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXXVII. v. 1. *Gellius* ptiis cum primis; de his Mutarchus
estrennis] Vix ossibus hærens, ob libello de Iside & Osiride; ei sag-
 assidua stupra cum feminis constan- *Antis, & inquit dicitur.*
 guineis.

CARM. LXXXVIII. v. 5. *Gnatus* *ib. accepto*] A majoribus deinceps
 ut accepto] Innuit, apud Persas eos- veluti per manus tradito. Ita Ci-
 dem sacerdotes esse, qui reges. Hoc cerol. 1. de Nat. Deorum: *Anaxi-*
 multis nationibus usitatum, *Egy-* *goras, qui ACCEPIT ab Anaximene*
disciplinam.

L :

CARM.

In eundem, quod puellam suam attrectasset; est autem amarissimo felle illitum Epigramma.

NON ideo, Gelli, sperabam te mihi fidum
In misero hoc nostro perditō amore fore:
Quod te cognossem bene, constantemque putarē,
Aut posse à turpi mentem inhibere probro:
Sed neque quod matrem, nec germanam esse
videbam

Hanc tibi, cujus me magnus edebat amor.
Et quamvis tecum multo conjungerer usu,
Non satis id causæ credideram esse tibi.
Tu satis id duxti, tantum tibi gaudium in omni
Culpâ est, in quacumque est aliquid sceleris

C A R M E N X C.

De mutuis inter se puellamque maledictis.

LESBIA mī dicit semper malè, nec tacet umquam
De me: Lesbia me, dispeream, nisi amat.
Quo

O B S E R V A T I O N E S.

CARM. LXXXIX. v. 10. *Culpâ est, in quacumque est aliquid sceleris*
Culpæ nomine gaudent delicta leviora, quæ vel humanæ fragilitatis vitio, vel negligentia committi solent: at scelera dicuntur, quæ malo nocendi animo ab iniquis hominibus patrantur. Utitur Ovidius hac distinctione frequentissimè, ut Cæ-

saris iram à se amoliat. Satis fuerit hī versiculi ex Eleg. 3. l. 1. Trist.

Celestique nostro, quis me deceptoris error,

Dicite: pro CULPÂ me SCELUS esse putet.

CARM. XC. v. 1. *Lesbia mī*
Vide quæ observavimus ad carmen 82. supra.

Quo signo? quasi non totidem mox deprecor illi
Assidue: verum dispercam, nisi amo.

C A R M E N X C I.

*In Casarem, & Mamurram, quem turpi
nomine appellas.*

Nil nimium studeo, Cæsar, tibi velle placere,
Nec scire utrum sis albus, an ater homo.
Mentula mœchatur: mœchatur mentula certè.
Hoc est, quod dicunt: *Ipsa olera olla legis.*

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 3. *quasi non totidem*] *in iuribus*,
ut apud Tullium 1. de Nat. Deo-
rum: *QUASI aut aer sine ulla for-*
ma Deus esse possit. Quod alii per
tamquam variant. Virgilius Eclo-
gâ 10.

— tamquam hæc sit nostri medi-
cina furoris.

Ovidius Epist. Herus:

Impositas tamquam seruet arena
notas.

& Epist. Sapphus:

Antra nemusque peto, tamquam ne-
mus antraque profine,

CARM. XCI. v. 1. Nil nimium]
Apparet Catullum hoc Epigram-
ma in Casarem scripsisse, novo
quodam eius adulterio commo-
tum. Principio autem ait se non
adco laborare, quem amicitia gra-
dum apud ipsum obtineat: hanc
vero sollicitudinem exoletis relin-

quere, quibus exploratissimum sit,
candeat Juliana cutis, necne. Dein-
de respondet Cæsari fabam in Ma-
murræ cadenti, Romæ pervul-
gato adagio.

V. 3. *Mentula mœchatur*] Veluti
diceret Cæsar: Non ego sum, ô
Catulle, qui maeronarum pudori
castes incondam, sed improbus ille
Mamurra, ob inexplebilem libidi-
nem, caudæ sa acis nomine appel-
landus: Supra c. 29.

Ut ista vestra dissimula MEN-
TULA

Ducens comissos, aut trecentes.

V. 4. *Ipsa olera olla legis*] Que-
madmodum inepta foret excusatio
furis hortensis, qui manifesto in
furro deprehensus, non suum, sed
canistri delictum esse contendere:
ita, ô Cæsar, omnibus ridiculum
te præbes, dum flagitiorum Ma-
murræ

*Smyrnam Cinna laudas: Volusii annales irrides;
Epigrammata sua cordi sibi esse dicit.*

Smyrna mei Cinnæ nonam post denique messem
Quam cepta est, nonamque edita post hiemē,
Millia cum interea quingenta Hortensius uno-
* * * * *

Smyrna cavas Atracis penitus mittetur ad Iudas;
Smyrnam incana diu sæcula pervoluerit.
At Volusii annales apuam porgentur ad ipsam,
Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
Parva mei mihi sunt cordi monumenta laboris,
At populus tumido gaudeat Antimacho. 10
CAR.

OBSERVATIONES.

murtæ ne quidem particeps videri cupis, quæ tuo potissimum hortatu, & favore gravissima in dies emergunt. Nisi enim perditum hominem in intimam familiaritatem recepisses, aut pinguibus patrimoniis ditasses, nã ille casta cubilia non perambulatet, nec incertum genus facere pergeret. Tu Mamuræ scorta conquis, tu illum spoliis provinciarum, & proscriptione civium locupleras: ipse vicem olæ præstat injecta devorando, & sinistra liberalitatis tuæ fructum percipiendo. Scio, neminem antehac satis affectum huius Epigrammatis sententiam. Vossius nescio

quæ spurca hic somniat, sed perperam.

CARM. XCII. v. 5. *Atracis penitus mittetur ad Iudas*] Scriptores Græcos provocatura; est enim Ætolia, ubi Arrax fluvius, Græciæ contermina:

v. 7. *porgentur*] Porrigentur, veluti cadavera. Ita emendavit Scaliger.

v. 8. *Scombris sæpe dabunt tunicas*] Hoc fatum malorum librorum. Jocosè verò Marialis in præfatione Xeniorum ait se scribere, *Ne roga cordyllis, ne pannula desit olivis.*

v. 9. *mei monumenta laboris*] Cum disti-

Ad Calvum Quintiliæ obitum deflentem.

SI quidquam mutis gratum, acceptumque sepulcris

Accidere à nostro, Calve, dolore potest,

Quo desiderio veteres renovamus amores,

Atque olim amissas flemus amicitias:

Certè non tanto mors immatura dolori est

Quintiliæ, quantum gaudet amore tuo.

CAR-

O B S E R V A T I O N E S.

difficillimum sit Heroico poemate scribendo elegantiam & doctrinam Cinnæ proximè attingere, facillimum verò aleam Volusi subire, ego Catullus pangendis Epigrammatibus honestum otium insulam, in quibus minus periculi, & levior jactura. Hæc verissima explicatio; nam quod Scaliger ait, Snyernam tacitè à Catullo perstringi, ut poema prolixum & obscurum, liberè dicam, non placet; cur enim tot laudibus prius extulisset, si reprehensurus postea fuerat?

CARM. XCIII. v. 5. non tanto mors immatura dolori est.] Contra-

riam sententiam continet vetus epigrammum honestæ matronæ, quod Romæ asservatur:

Ille ego, quæ claris fueram prælatæ puellis,

Hoc Homonæa brevi condita sum tumulto.

Cui formam Paphia Charites tribuere decorant,

Quam Pallas cunctis artibus erudit:

Nondum his denos ætas mea videbat annos,

Injecere manus invida fata mihi.

Nec pro me queror hoc: morte est mihi tristior ipsa

Maror Acimeri conjugis ille mei.

CARM.

In Æmilium turpissimi oris hominem.

NOn(ita me Dii ament)quidquā referre putavi,
 Utrumne os, an culum olfacerem Æmilio.
 Nil immundius hoc, nihiloque immundius illud,
 Verū etiam cūlus mundior, & melior:
 Nā sine dentibus est.hoc dentes sesquipediales, &
 Gingivas. verò ploxemi habet veteris.
 Præterea rictum, qualem defessus in æstu
 Mejentis mulæ cunnus habere solet.
 Hic fuit multas, & se facit esse venustum,
 Et non pistrino traditur, atque asino? 10
 Quem si qua attingit, non illam posse putemus
 Ægroti culum lingere carnificis?

CARMEN XCV.

Vettii garrulitatem in se elatur.

IN te, si in quemquam, dici pote, putide Vetti,
 Id quod verbosis dicitur, & faruis.

Ista

OBSERVATIONES.

CARM. XCIV. v. 9. *facis*] Putat, existimat.

v. 11. *Quem si qua attingis*] Germana est indignatio illa Tibulli Eleg. 10. l. 1.

Hinc tamen acubus noster puer

hunc ego credam

Cum truncibus. Venerem iungere posse feris.

v. 12. *Ægroti*] Sordentis & mar-
 cidi ab immundo tractandorum
 cadaverum officio.

CARM.

*Istâ cum linguâ, si quis veniat tibi, possis
Culos, & crepidas lingere carbasinas...*
Si nos omnino vis omnes perdere, Vetti,
Dicas: omnino quod cupis, efficies.

CARMEN. XCVI.

*Juvenio puero, ob osculum sibi à poetâ inter luden-
dum surreptum, indignabundo se nihil tale am-
plius ausurum promittit.*

SUrripui tibi, dum ludis, mellite Juventi,
Suaviolum dulci dulcius ambrosiâ.
Verùm id non impune tuli, namque amplius horâ
Suffixum in summâ me memini esse cruce:
Dum tibi me purgo, nec possum fletibus ullis;
Tantillum vestræ demere sævitæ.

Nam

OBSERVATIONES.

CARM. XCV. v. 6. *Dicas*] E'o-
quere tantum, & olidissimi oris
tui spiritu afflati, veluti peste, pe-
ribimus: vel molestiâ verborum
jugulati concidemus. Quod postea
confirmat Horatius Sat. 9. l. 1.
festivissimè:

*Confice, namque inflatus sum mihi
crisse, Sabella*

*Quod. puero cecinis. divina mora
amans urna:*

*Hinc neque dira venena, nec hos-
tiis auferes ensis,*

*Nec laterum dolor, aut insis, nec
tarda podagra;*

*Garrulus hunc quando consumes
cumque. loquaces,*

*Si sapias, vites, simul atque adole-
veris ætas.*

CARM. XCVI. v. 2. *dulcins am-
brosia*] Lucianus in Dialogis Deo-
rum verbis Junonis ait, *Jovi deo-
sculationem Ganymedis ipsa mellare
suaviorem esse.*

v. 6. *vestra sævitia*] Id est, quâ
vos, ô formosi, amantes torquen-
te soletis. Ovidius Epist. Penelopes:
*Hac ego dum stulti meditator (que
VESTRÆ libido est)*

Esse peregrino capitis amore posses.
ut

Nam simul id factum est, multis diluta labella
 Guttis absterxisti omnibus articulis;
 Ne quidquam nostro contractum ex ore maneret;
 Tamquam comminctæ spurca saliva lupæ. 10
 Præterea infesto miserum me tradere amor
 Non cessasti, atque omni excruciare modo;
 Ut mi ex ambrosio mutatum jam foret illud
 Suaviolum, tristi tristius helleboro.
 Quam quoniam poenā misero proponis amor, 15
 Non umquam posthac basia surripiam.

CARMEN XCVII.

De Calii, & Quintii Veronensium juvenum amoribus.

CÆlius Aufilenum, & Quintius Aufilenam
 Flos Veronensium depereunt juvenum,
 Hic fratrem, ille sororē. hoc est, quod dicitur, illud
 Fraternaliter verè dulce sodalitiū.

Cui.

OBSERVATIONES.

ut mos est virorum, dum longè
 absunt ab uxoribus. Achilli Statio
 non assentior, qui hoc dictum de
 uno tantum interpretatur.

v. 7. multis diluta labella guttis]
 Hic desidero Mureti diligentiam,
 qui ait *Juvenium os aqua sibi pro-*
luisse ad basia notam delendam.
 Apage commentum istud. quas
 guttas poeta significet, non ob-

scutum est, si quidem sequitur:
Ne quidquam nostro contractum ex
ore maneret,

Tamquam comminctæ spurca saliv-
va lupæ.

Intelligit ergo saliva guttulas pue-
 ri labellis inhaerentes, veluti oculi
 reliquias, quas non aliter ille ab-
 stergere festinavit, ac si meretricis
 fuissent ab opere obsceno recen-
 tis. Sunt enim, qui *basio conspuant*,
 ut cum Petronio loquar.

CARM. XCVII. v. 4. *Frater-*
num verè] Horatius in hanc omni-
 no sententiam Sat. 3. l. 2.

Quin-

Cui faveam potius? Cæli, tibi. nam tua nobis
 Perspecta, exigitur unica amicitia;
 Cum vesana meas terneret flamma medullas.
 Sis felix Cæli, sis in amore potens.

CARMEN. XCVIII.

Fraternis cineribus paremat.

Multas per gentes, & multa per æquora vestus
 Advenio has miseras, frater, ad inferias,
 Ut te postremo donarem munere mortis,
 Et mutum nequidquam alloquerer cinerem.
 Quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsū;
 Heu miser indignè frater adempte mihi!
 Nunc tamen interea prisco quæ more parentum
 Tradita sunt tristes munera ad inferias,
 Accipe fraterno multum manantia fletu:
 Atque in perpetuum frater have, atque vale.

CAR-

OBSERVATIONES.

Quintiprogenies Arri, par nobile
 FRATERUM.
 Nequisia, & magis, pravorum &
 amore gemellum.

v. 5. Cui faveam potius? Cæli, ti-
 bi. Pari usus est interrogatione
 CARM. 1.

CUI dono lepidum novum libellum,
 Arida modo pumice expolium?
 Corneli, Tili —

v. 6. exigitur. Ducit metapho-

ram à re fabrilī, ut rectè monuit
 Achilles. Propertius quoque inde
 Eleg. 1. l. 3.

EXACTUS semel pumice versus eat.
 v. 8. potens. Voti compos.

CARM. XCVIII. v. 10. have.]
 Inscriptio antiquissimi sepulchri Za-
 cynthi reperti sic habet:

M. TVLLI. CICERO. HAVE.
 ET. TV.
 TEPTIA. ANTONIA.
 CARM.

Cornelio se optime servaturum arcana pollicetur.

SI quidquam tacito commissum est fido ab amico,
Cujus sit penitus nota fides animi:
Meque esse invenies illorum jure sacratum,
Corneli, & factum me esse puta Harpocratem.

CARMEN C.

Ad Silonem, lenoniam artem superbe exercentem.

AUc sodes mihi redde decem sestertia, Sito,
Deinde esto quamvis sævus, & indomitus;
Aut, si te nummi delectant, desine quaeso
Leno esse, atque idem sævus, & indomitus.

CARMEN CI.

Purgat se cuidam, quod amicum non maledixerit.

CRedis, me potuisse meæ maledicere vitæ,
Ambobus mihi quæ carior est oculis?
Non potui, nec, si possem, tam perditè amarem,
Sed tu cum Tappont omnia monstra facis.

CAR.

OBSERVATIONES.

CARM. XCIX. v. 4. *Harpocratem*] minime decet superbo esse, at potius divitibus obsecundare, ut votorum suorum compotes fiant.
De hoc silentii Deo, quem Ægyptii colebant, vide opus eruditissimum Gisberti Cuperi.

CARM. C. v. 3. *si te nummi delectant*] Monstra dicuntur scriptoribus praeis nefariae libidines. Huc par-

CARMEN CII.

In Mamurram, ad scribendos versus unum
appellentem.

Mentula conatur Pimplæum scandere montem:
Musæ furcillis præcipitem ejiciunt.

CARMEN CII. DE PUERO.

De puero, & præcone.

Cum puero bello præconem qui videt esse,
Quid credat, nisi se vendere discupere?

CAR-

OBSERVATIONES.

pertinet locus insignis Juvenalis
Sat. 7. ubi de quodam pædico so-

lenni ritu nubente:
Quadringentis dedit Græchus fol-

liffertis adolem
Cornicini, siue hic recto cantave-

rat ære
Signata tabula, diuina FELICI-

TER, ingens
Cena, sed & gremio saculæ nova

nuptia mariti.
O proceres, censors opus est, an aris-

pice nobis
Scilicet barbares, majoraque, adde-

STRAPutares,
Simulacrum vitulorum, vel sub idole

agnum
CARM. CII. v. 1. scandere] ita

scandere] ita
Fossius restatur, in omnibus

antiquis libris diserte scriptum esse
scindere, tæturque hanc esse ger-
manam Catulli lectionem. Sed cum
Josepho Scaligero Nulgarum pla-
uisse videam, qui & ipse plures
Codices manu exaratos inspexerat,
eam retinere satius duxi, cum &

sententia planior sit.
v. 2. furcillis] Proverbium sapit.

Cicero ad Atticum Epist. 2. l. 16.
quemadmodum legunt Lambinus

& Bosius: Sed quoniam FURCILLA
extrudimur, Brundisium cogito.

Horatius Epist. 10. l. 7. ad Furcū A-

ristiuta; Naturam expellas FURCA
licet, usque recurret.

CARM. CII. v. 2. vendere di-

scupere] Nam in auctionibus præ-
cones utebantur.

CARM

Alloquitur Lesbiam postliminio ad se redeuntem.

SI quidquam cupidoque, optantique obigit
umquam

Insuperanti, hoc est gratum animo propriè:
Quare hoc est gratum, nobis quoque carius auro,
Quòd te restituis, Lesbia, mihi cupido.
Restituis cupido, atque insuperanti ipsa refers te
Nobis. & lucem candidiore notâ?
Quis me uno vivit felicior, aut magis est me
Optandus vitâ? dicere quis poterit?

CARMEN CV.

In Cominium maledicum, & improbum senem.

SI, Comini, populi arbitrio tua cana senectus
Spurcata impuris moribus intereat:
Non equidè dubito, quin primum inimica bonorū
Lingua exsecta avido sit data vulturio:
Effossos oculos voret atro gutture corvus,
Intestina canes, cætera membra lûpi.

CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. CIV. v. 7. *aut magis est
me optandus. vitâ*] Si absolutissi-
mam felicitatem aliquis petat, nul-
lam certè præter hanc meam sibi
eligere debeat. Contra Propertius
Eleg. 13. l. 2.

*Durius in terris nihil est quod vi-
vas amante,
Nec (modo si sapias) quod minus
esse velis.*

CARM. CV. v. 5. *Effossos oculos
voret*] Plinius non ineptam ratio-
nem

C A R M E N C V I.

*Petit à superis, ut lepidum Lesbia promissum
ratum habeant.*

JUcundum; mea vita, mihi proponis amorem
Hunc nostrum inter nos, perpetuumque fore.
Dii magni, facite, ut verè promittere possit:
Atque id sincerè dicat, & ex animo;
Ut liceat nobis totâ perducere vitâ
Alternum hoc sanctæ foedus amicitia.

C A R M E N C V I I.

*Ad Aufilenam: ut, vel pretium recuset, vel accepto
noctem largiatur.*

AUfilena, bonæ semper laudantur amica.
Accipiunt pretium, quæ facere instituunt.
Tu quodd promisti mihi, quodd mentita inimica es,
Quodd nec das, nec fers: sæpe facis facinus.
Aut facere ingenuæ est, aut nō promissæ pudicæ,;
Aufilena, fuit. Sed data corripere

Frau-

O B S E R V A T I O N E S.

nem videtur asserere, cur volucres
carnivoræ potissimum oculos in-
vadant l. i. c. 37. Ea causa est, in-
quit, ut pleræque alium è manibus
hominum oculos potissimum appetant,
quodd effigiem suam in iis cernentes,
velut ad cognata desideria sua ten-
dunt.

CARM. CVI. v. 6. *Alternum*]
Mutuum, reciprocum. Quidam le-
gunt *Asternum*.

CARM. CVII. v. 4. *nec fers*]
Nec reddis, quæ accepisti noctis
nomine.

M

CARM.

Fraudando, efficitur plusquam meretricis avaræ,
Quæ sese toto corpore prostituit.

CARMEN CVIII.

In Aufilenam incestam.

AUflena, viro contentas vivere solo
Nuptarum laus è laudibus eximiis.
Sed cuius quamvis potius succumbere fas est,
Quàm matrem fratres efficere ex patruo.

CARMEN CIX.

Nasoni homini sui pleno impudicitiam objicit.

MULTUS homo est, Naso (nam tecum multus
homo es) qui
Descendit? Naso, multus es, & pathicus.
CAR-

OBSERVATIONES.

CARM. CVIII. v. 2. *laus è laudibus eximiis*] Ocyûs enim extorquebis à plenisque marronarum, ut oculo uno contentæ sint, ut falso Juvenalis 6. Sat.

v. 4. *fratres*] *Patruos*, inquit Muretus. rectè. Confirmo ex Ovidio, qui epist. Hermiones:

Quid, quod avus nobis idem Pelopæus Atreus?

Et, si non esses vir mihi, FRATER
erast

At Hermione Orestis germana so-

ror non fuit: cum altera Menelaï & Helenæ filia, alter Agamemnonis & Clytæmnestræ filius feratur. Menelaum tamen Agamemnonis fratrem, & Helenam Clytæmnestræ sororem historiæ tradunt.

CARM. CIX. v. 1. *Multus homo*] *equivocus*. Propriè verò loquendo multus homo est, qui variis muneribus fungitur, qualem describit Petronius Trimalcionis uxorem Fortunatam: *Trimalcionis*, inquit, & *variis* est. *NO*
abit

C A R M E N. CX.

Ad Cinnam, de frequentia mæchorum.

Consule Pompeio primum duo, Cinna, solebant
Mæchi. illi ah facto Consule nunc iterum
Man-

O B S E R V A T I O N E S.

abit Sidonius Apollinaris carm. 7.

— tum Respublica nostra

Tota Camillus erat.

Quibus Ovidium: adjungo Epist.

Medæ:

*Deseror (amissis regno, patriaque,
domoque)*

Conjuge, qui nobis Omnia solus eras.

Albinovanus de Druso:

*MULTI in te amissi: nec tu, tot
turba bonorum,*

Omnis cui virtus contigit, amus eras.

Ibid. secum] Tibi ipsi privato ju-
dicio vir egregius videitis. Supra
carm. 22.

*Tam gaudet in se, tamque se ipse
miratur.*

v. 2. Descendis] Inclinator ad pa-
tiendum stuprum.

Ibid. mulsus ex, & pathicus] Cum
tot egregie partes impleas, etiam
cinedi personam scitissime agis.

CARM. CX. v. 1. Consule Pom-
peio primum] Anno ab U. C. D C
LXXXIV. P. Virgilii natalibus cla-
ro, quo Cn. Pompeius Magnus col-
legam habuit in primo Consulatu
M. Licinium Crassum Divitem.

Ibid. solebant] Subaudi *mastrona-*

*rum pudicitiam sollicitare, vel certe
quippiam simile.*

v. 2. facto Consule nunc iterum]

Videlicet Anno ab U. C. DCXCIX.

cum eodem Crasso. Eos igitur nu-

gari necesse est, qui Catullum an-

nos natum triginta decessisse scri-

bunt: hoc enim Epigramma, iux-

ta illorum suppurationem, à poë-

tâ nostro biennio post mortem

conscripsum fuisset. Quod monuit

olim Obertus Gifanius vir doctissi-

mus in prolegomenis ad Lucro-

tium. At Isaacus Vossius nodum

aliâ ratione conatur expedire. Bene

se habet, inquit, scriptura optimi

exemplari:

Consule Pompeio primum duo, Cin-

na, solebant.

Cacilio facto Consule nunc iterum:

Manferunt duo. —

Pompeius primum Consul anno Urbis

DCI. XXXIV. una cum Licinio Cras-

so. Sequens vero annus Consulatus ha-

buit Cacilium Metellum Creticum, &

Q. Hortensium. Clarum itaque, quid

velit Catullus. Pessimum exemplar

fuit illud meo judicio, quod tam-

absurdam lectionem continebat.

M. 2.

Quid.

Manferunt duo : sed creverunt millia in unum
Singula. *FECUNDUM semen adulterio.*

CARMEN CXI.

Ad Mamurram sumptuosum, de saltu Formiano.

Formianus saltus non falsò, Mentula, dives
Fertur : qui quot res in se habet egregias &
Aucupia omne genus, pisces, prata, arva, ferasque.
Nequidquam. fructus sumptibus exsuperas.
Quare concedo sit dives, dum omnia desint. §
Saltum laudemus, dum tamen ipse egeas.

CARMEN CXII.

In eundem, divitias vitiis aquantem.

Mentula habet iusta triginta iugera prati,
Quadraginta arvi. cætera sunt maria.
Cur.

OBSERVATIONES.

Quid enim faciàs *τῷ* primum, & *τῷ*
iterum & quæ certe nemo inficias
iverit ad unum eundemque Con-
sulem pertinere. Vide supra ob-
servaciones nostras ad Carm. § 2. ubi
de Catulli ætate nonnulla diximus.

v. 3. *creverunt millia in unum*
sing.] Id est, singulis mœchis prio-
ribus singula millia recentiorum
acceſſerunt, quindecim annorum
spatio: tot enim numerantur à pri-
mo ad secundum Pompeii Magni

Consulatum.

v. 4. *secundum semen adulterio*]
Malæ filicis more vitia uberrimè
germinant.

CARM. CXI: v. 4. *fructus*] Hinc
agros fructuarios legimus in episto-
lâ Cælii ad Ciceronem.

CARM. CXII. v. 2. *cætera sunt*
maria] Piscinæ ingentes. Refert
Svetonius, Neroni fuisse stagnum
MARIS *inſtar*, circumſcriptum ad-
ficiis ad urbinum speciem.

Cur non divitiis Cræsum superare potis sit;
 Uno qui in saltu totumoda possideat?
 Prata, arva, ingentes silvas, saltusque, paludesq;
 Usque ad Hyperboreos, & mare ad Oceanum.
 Omnia magna hæc sunt: tamen ipse est maxi-
 mu' lustro,
 Non homo, sed verè mentula magna; minax.

CARMEN GXIII.

Gellio, ineptis versiculis in ipsum debacchanti, Diras
 acerrimas imitatur.

Sæpe tibi studioso animo venanda requirens
 Carmina uti possem mittere Battiadæ,
 Queis

OBSERVATIONES.

v. 4. totumoda] Omnigenas delicias. Italegit Scaliger.

v. 6. Usque ad Hyperboreos.] Ad-
 m. poetica.

v. 8. Non homo, sed verè mentula magna] Petronius de quodam bene muroniaro: Habebat enim inguinum pondus tam grande, ut ipsum HOMINEM laciniam fascini crederet. Cui concinit Arnobius l. 6. prope finem: Genitalibus propriis inferior Priapus. Juvenalis pariter ad gustum Catulli, obesum Senatorem ventrem appellavit Sat. 4.

Montani quoque venter adest, ab-
 domine tardus.

Ibid. minax] Auctor liberi carminis:

Falso MINAX, & parte sui majore Priape.

Columella de cultu hortorū v. 11.
 — numen venerare Ithyphalli

Terribilis membri, medio qui semper in hortis

Inguinibus pueri, prædmi falce MINATUR.

CARM. CXIII. v. 1. studioso animo venanda] Obscuræ doctrinæ, atque eruditionis plena, & ad quæ intelligenda sagacissimo ingenio sit opus. Hac translatione utitur Cicero L. 5. de Finibus n. 54. Maxima autem sunt, primum, ut mihi quidem videtur, & iis quorum nunc in ratione versamur, consideratio, com-

M 3 gn-

Quæ te lenirem nobis, neu conarere
 Telis infesto mihi idere musca caput:
 Hunc video mihi nunc frustra sumptum esse la-
 borem,
 Gelli, nec nostras hinc valuisse preces.
 Contra nos tela ista tua evitamus amictu,
 At fixus nostris, tu dabi' supplicium.

OBSERVATIONES.

gnisioque rerum celestium, & earum, quas à natura occultatas, & latentes indagare ratio potest.

V. 4. *musca*] Impudentis & molesti hominis Hieroglyphicum musca fuit apud Ægyptios, quemadmodum tradunt Horus, & Joannes Pierius.

V. 7. *evitamus amictu*] Velut Indici elephanti. Lucanus l. 6. versu 207.

Getulus densis Elephas oppressus ab armis

Omne repercussum squalenti missile tergo

Frangit, & hærentes mota cute discindit hastas.

Viscera tua latens penis, citraque errorem

Confusa flens TELA fera

Hebetudinem telorum Gellii subsonat, tum etiam lacerti debilitatem. Dum hæc lego, videor cernere Priarum adversus Pyrrum languidè insurgentem, quem divinus Maro ita nobis ob oculos ponit 2. Æneid. versu 544.

*Sic saevus senior TELUMque imbel-
 le sine ictu*

*Coniecit, rauce quod protinus are
 repulsum,*

*Et summo clypei nequidquam um-
 bone pependit.*

V. 8. *tu dabi' supplicium*] Tectitius Eunuchus. Ad. 1. sc. 1.

*Es te ulro' accusabis, & DABIS ei
 ulro' SUPPLICIUM.*

F I N I S.

ALBII TIBULLI
EQUITIS ROMANI
LIBRI IV.

LIBRARY OF THE
INSTITUTE OF THE
MOUNTAIN

ALBI TIBULLI

EQUITIS ROMANI ELEGIARUM

LIBER I

ELEGIA I

*Sit se rure dum vixerit perpetuo futurum, & opum
cupiditate posthabita in amoribus Delia sua-
viter moriturum.*

Divitias alius fulvo sibi congerat auro,
Et teneat culti jugera multa soli:
Quem labor assiduus vicino terreat hoste,
Marta cui somnos classica pulsa fugent.

Me

OBSERVATIONES.

ELEG. I. v. 2. *jugera multa*] Op- R. R. c. 10. Ejus verba sunt: *Ver-*
timè observavit Achilles Statius, sum dicunt, centum pedes quoque ver-
hanc lectionem idè præferendam sium quadratum. *JUGERUM*, quod
vulgate *magna*, quod antiqui scri- quadratos duos actus habeas. *Actus*
prores ita ferè locuti sint, cum in- quadratus, qui & latus est pedes cen-
cidisset menseo jugerum. Addo tum viginti, & longus totidem & is
ego, certam fuisse jugeri magnitu- medius, ac mina latinè appellatur.
dinem, ut liquet ex Varrone l. 1. de En latitudo jugeri fuit pedum CC

XL,

Me mea paupertas vitæ traducat inerti, 5
 Dum nescis exiguo luceat igne focus:
 Nec spes destituat, sed frugum semper acervos
 Præbeat, & pleno pingua musta lacu.
 Ipse seram teneras maturo tempore vites
 Rusticus, & facili grandia poma manu. 10
 Nec tamen interdum pudeat tenuisse bidentem,
 Aut stimulo rardos increpuisse boves:
 Non agnamve sinu pîgeat, fetumve capellæ
 Desertum oblitâ matre referre domum.
 Hic ego pastoremque meû lustrare quotannis, 15
 Et placidam soleo spargere lacte Palem;
 Nam veneror, seu stipes habet desertus in agris,
 Seu verus in trivio florea ferta lapis.
 Et quodcumque mihi pomû novus educat annus,
 Libatum agricolæ ponitur ante Deo. 20

OBSERVATIONES.

XL, & longitudo toridem: igitur omnia æqualia, nec aliud parvum, aliud magnum. Qui tritam lectionem tuentur, injuriam Tibullo faciunt, eumque postulant aut inscitia in agriculturâ, aut otiosi epitheti: quod utrumque abest à frugali patrefamilias, & suavissimo poëta, qualem ex eius operibus ipsum fuisse cognoscimus.

V. 10. *grandia poma*] Solent agricolæ præstantissima quæque ad satisfactionem sceligere, ne rerum species à deterius mutentur, Virgil. ecl. 5.

GRANDIA: sapa quibus mandavimus hordea sulcis.

& rationem subdit in Georgicis:

Vidi læta diu, & multo spectata labore

Degenerare tamen, ni vis humana quotannis.

Maxima quæque manu legeras.

Idemque præcipit Columella rustico suo. l. 2. c. 19. *Optimam quamque spicam legere oportet, separatimque ex ea semen reponere.*

V. 15. *pastoremque verum lustrare*] Non est, cur se torqueant viri eruditi

Flava Ceres, tibi sit, nostro de rure corona
 Spicea, quæ templi pendeat ante fores.
 Pomosisque ruber custos ponatur in hortis,
 Terreat ut sævâ falce Priapus aves.
 Vos quoque felices quondam, nunc pauperis
 horti
 Custodes, fertis munera vestra, Latres.
 Tunc vitula innumeros lustrabat cæsa juvenços:
 Nunc agna exigui est hostia magna soli.
 Agna cadet vobis, quam circum rustica pubes
 Clamer: io messes, & bona vina date.
 Adsit Divi, nec vos è paupere mensa
 Dona, nec è puris spernite fictilibus.
 Fictilia antiquus primùm sibi fecit ægrestis
 Pocula, de facili composuitque luto.
 At vos, exiguo pecori furesque, lupique
 Parcite; de magno est præda perenda grege.
 Non ego divitias patrum, fructusque requiro,
 Quos tulit antiquo condita messis avo.

Par-

OBSERVATIONES.

dici querentes, quid sit *lustrare pa-*
storum: nec ad Pana confugiendum
 cenfeo, ut ipse nodum extricet. Ti-
 bullus sibi met tereum lucet; cum
 ait Eleg. 1. 1. 2. *purgamus agros, pur-*
gamus ægrestes. Clarius tamen M.
 Cato c. 141. hujusmodi solenne sa-
 crum describens: *Mars pater, in-*
quit, te precor, quasque, nisi sis
volens propitius mihi, domo, sa-
milieque nostræ, quous rei ergo
agrum, terram, fundumque meum
suorum aurilia virtutis magi iussi. &
 post aliqua: *PASTORES*, pecuamque
salva servassis, duique bonam salu-
tem, valetudinemque mihi, domui,
familieque nostræ.
 v. 36. *de magno est præda petenda*
grege. Simile monitum Priapi apud
 Catullum carm. 19.

Quere

Parva seges satis est: satis est requiescere lecta,
 Si licet, & solito membra levare toro. 40
 Quàm juvat immites ventos audire cubantem;
 Et dominam tenero continuïsse sinu:
 Aut, gelidas hibernus aquas cum fuderit Auster,
 Securum somnos imbre juvante sequi!
 Hoc mihi contingat, sit dives jure, furorem 45
 Qui maris, & tristes ferre potest pluvias.
 Jam modò non possum contentus vivere parvo,
 Nec semper longæ deditus esse viæ:
 Sed Cànis æstivos ortus vitare sub umbrâ
 Arboris, ad rivos prætereuntis aquæ. 50
 O quantum est auri pereat, potiusque smaragdi,
 Quàm flect ob nostras ulla puella vias!
 Te bellare decet terrâ, Messala, marique,
 Ut domus hostiles præferat exuvias.
 Me retinent vinctum formosæ vincla puellæ, 55
 Et sedeo duras janitor ante fores.
 Non ego laudari cupio, mea Delia: tecum

Dum-

OBSERVATIONES.

- Quare hinc, o pueri, malas ab-*
sinere rapinas.
Vicinus prope dives est, neglegensque
Priapus.
Indè sumite, semita hac deinde vos
feret ipsa.
 V. 40. *membra levare toro*] Intel-
 ligo torum discubitorium; membra
 verò levare, est corpus fessum cibo
 nutrire: cuticulam curare.
- V. 45. *sit dives jure*] Imitatus est
 Propertius Eleg. 3. l. 3.
Præda sit hac illis, quorum merce-
re labores.
 & pari sarcasmo Juvenalis in eum,
 qui laterum officio verulæ testa-
 mentum captabat:
Accipias sanè mercedem sangui-
nis —

Dummodò sim , quæso segnis, inersque vocer.
 Ipse boves, mea, sim tecum modò, Delia, possim
 Jungere, & in solo pascere monte pecus. 60
 Et, te dum teneris liceat retinere lacertis,
 Mollis & incultâ sit mihi somnus humo.
 Quid Tyrio recubare toro sine amore secundo
 Prodest, cum fletu nox vigilanda venit?
 Nāneque tū plumæ, nec stragula picta soporê, 65
 Nec sonitus placidæ ducere possit aquæ.
 Ferreus ille suat, qui, te cum possit habere,
 Maluerit prædas stultus, & arma sequi:
 Ille licet Cilicum victas agat ante catervas,
 Ponat & in capto Martia castra solo: 70
 Totus & argento contextus, totus & auro
 Infideat celeri conspiciendus equo.
 Te spectem, suprema mihi cum venerit hora:
 Te teneam moriens deficiente manu!
 Flebis & arfuro positum me, Delia, lecto, 75
 Tristibus & lacrymis oscula mista dabis.
 Flebis; non tua sunt duro præcordia ferro
 Vincita, nec in tenero stat tibi corde flex.
 Illo non juvenis poterit de funere quisquam
 Lumina, non virgo, sicca referre domum. 80
 Tu manes ne læde meos, sed parce solutis

Cri-

OBSERVATIONES.

v. 81. *manes ne læde meos*] Qui, injurii esse credebantur. Quam-
 ocluctu immoderato defunctorum sa- breum Cornelia apud Propertium
 na prosequabantur, eorum umbris, ita maritum flentem increpat:

Deſ-

Crinibus, & teneris, Delia, parce genis.
 Interea, dum fata sinunt, jungamus amores;
 Jam veniet tenebris mors adoperta caput;
 Jam subrepet iners ætas, nec amare decebit, 85;
 Dicere nec cano blanditias capite.
 Nunc levis est tractanda Venus, dū frangere postes:
 Non pudet, & rixas inseruisse juvat.
 Hic ego dux, milesque bonus, vos signa, tubaque:
 Ite.

OBSERVATIONES.

*Desine, Parde, meum Lacrymis
 urgere sepulcrum.*
 & defunctus juvenis apud Lucianum libello de Luctu sic paternis querelis respondet: ἄ νακιδαιμον αἰθρῶπε, τί κήρυγας; τί δὲ μοι παύσεις πρῶγμα; πᾶσαι τι-μορῶν τῷ κούρῳ, & τὸ πρῶτον εἰσπαλὴς ἄμυστοι ἀδοκαλῆς & ἄσμορον, πολὺν βελτίῳ, & μακραιτέρῳ γεγενῆσιν. Infelix homo, quid clamas? quid mihi molestus es? Desine, vellicare comam, ac vultus etiam cutem lacerare. cur mihi convulsivum facis, ac miserum appellas & infortunatum, qui jam semetipsum melior, tum etiam felicior? Omitto reliqua, sunt enim plura in hanc sententiam. Puto autem id opinatos esse veteres, quod mors malorum omnium finem afferret, humanasque animas ab ergastulis corporum liberaret vel in purissimum ætherem, vel ad Elysios mitteret: ideoque bonorum obitum deplorare sumam

stultitiæ tribuebant. Crensa Virgiliana nostræ sententiæ subscribit: — lacrymas dilecta pelle Crensa.
 Non ego Myrmidonum sedes, Dolo summe superbas.
 Aspiciam: aut Graiis servitum matribus ibo.

Cui concinit Seneca Tragicus Troadis Choro 1.

*Allo lacrymas stellite vestras
 Non est Priami miseranda mei
 Mors, Iliades. . . FELIX PRIA-
 MUS:*

*Dicite cuncta: liber manes
 Padit ad imos: nec feret unquam
 Vincula Graium cervice jugum &c.*
 Cicero in somnia Scipionis ex Academicorum sententiā: Imò vero, inquit, hi vivunt, qui ex corporum vinculis, tamquam è carcere, evolverunt: vestra verò quæ dicitur visa, mors est: ad quem locum vide commentarium Macrobii l. 1. c. 10. His adde, si vacat, Senecam in Consolatione ad Marciam, ubi multa cognitu dignissima invenies.

Ite procul; cupidis vulnera ferte viris: 90
Ferte & opes. ego composito securus acervo
Despiciam dites, despiciamque famem.

ELEGIA II.

*Queritur januam puella sua sibi clausam esse: deinde
varis delinimentis puellam ipsam ad severtere
conatur.*

ADde merū, vinoque graves compesce dolores,
Occupet ut fessi lumina victa sopor.
Neu quisquam multo perfusum tempora Baccho
Excitet, infelix dum requiescit amor;
Nam posita est nostræ custodia sæva puellæ, 5
Clauditur & durâ janua firma serâ.
Janua difficilis domini, te verberet imber,
Te Jovis imperio fulmina missa petant.
Janua jam pateas uni mihi victa querelis,
Neu furtim verso cardine aperta sones: 10
Et,

OBSERVATIONES.

v. 92. *Despiciam dites*] Hoc dicit *compesce dolores*] Anacreon idem non
timebo paupertatis mala, nec
divitiarum incommodis obnoxius
erō. Unicus interpres Horatius Ode
10. l. 2. ad Licinium:
*Auream quisquis mediocritatem
Diligis, nunc carere obsolesci
Sordibus recti, carere invidenda
Sobrius aula.*
ELEG. II. v. 1. *vinoque graves* diu Amorum 3. Eleg. 4.

se faretur exportari:

Ὅθεν ὁ βακχὸς αἰεὶ ἐλθῃ.

Ἐὐδυν αἰ μεράμηναι.

Ut me subis Ixani,

Tunc cura dormis amnis.

v. 5. *posita est custodia*] Custodes,
veluti gravissimum onus, proci-
bus puellis dicti sunt imponi. Ov-

Et, mala si qua tibi dixit dementia nostra,
 Ignoscas: capiti sint precor illa meo.
 Te meminisse decet, quæ plurima voce peregi
 Supplice, cum postea florea ferra darem.
 Tu quoque ne timidè custodes Delia falle, 15
 Audendum est: *FORTES adjuvat ipsa Venus.*
 Illa faver, seu quis juvenis nova limina tentat,
 Seu reserat fixo dente puella fores.
 Illa docet furtim molli decedere lecto,
 Illa pedem nullo ponere posse sono. 20
 Illa viro coram nurus conferre loquaces,
 Blandaue compositis abdere verba notis.
 Nec docet hoc omnes, sed quos nec inertia tardat,
 Nec vetat obscurâ surgere nocte timor;

Nec

OBSERVATIONES.

Dare vir, IMPOSITO tenera CU-
STODE PUELLÆ.

& simplicius Propertius Eleg. 4. l. 2.

Quos igitur tibi CUSTODES, quæ
limina PONAM?

v. 19. *furtim molli decedere lecto*

Clanculum, stertente marito, è
 toro conjugali surgere, atque ad
 mœchum prorepere. Quod facere
 consuevit impudentissima Messali-
 na Claudii principis uxor, teste
 Juvenali 6. Sat.

— dormire virum cum senferas

uxor,

Ausa Palatino tegetem præferre

cnili,

Sumere nocturnos meretrix Augusta

cinillos,

Linquibat —

v. 24. *nec vetas obscura*] Post hunc
 versiculum in vulgatis editionibus
 sequitur ineptissimum Distichon,
 quod felici manu sustulit Jos. Scali-
 ger, ne purissimum Tibulli sa-
 crarium coinquinaret. Id est hu-
 jusmodi:

En ego cum tenebris sola vagor an-
xius urbe,

Securum in tenebris me facis ipsa
Venus.

Quicumque tandem ille fuit, qui
 Romano poetæ barbarum appin-
 xit emblemata, sibi certè non con-
 stat, cum unum & eundem homi-
 nem *anxium*, & *securum* simul des-
 cri-

Nec finit occurrat quisquam, qui corpora ferro
Vulneret, aut raptâ præmia veste perat.

QUISQUIS amore tenetur, eas tutusque facerque

Qualibet: insidias non timuisse decet.

Non mihi pigra nocent hibernæ frigora noctis,

Non mihi, cum multâ decidit imber aquâ. 30

Non labor hic lædit, referet modò Delia postes,

Et vocet ad digiti me taciturna sonum.

Parcite luminibus, seu vir, seu femina fias

Obvia; *CELARI vult sua furta Venus.*

Neu strepitu terrete pedû, neu quærite nomē, 35

Neu prope fulgenti lumina ferre face.

Siquis se imprudens aspexerit, occulat ille,

Perque Deos omnes se meminisse neget.

Nam fuerit quicumque loquax, is sanguine natâ,

Is Venerem è rapido sentiet esse mari. 40

Nec tamen huic credet conjux tuus, ut mihi verax

Pollicita est magico saga ministerio.

Hanc ego de cælo ducentem sidera vidi:

Fluminis hæc rapidi carmine vertit iter.

Hæc cætu finditque solum, manesque sepulcris 45

Eli-

OBSERVATIONES.

cribat: quæ duo naturæ contrariæ
si conjungere velis, *nihil aliud agas,*
quàm si des operam, ut cum ratione
insanas.

V. 32. *voces ad digiti sonum*] Ne
sentiat maritus insidias sibi parari.
Collisio digitorum lautis in usu fuit

etiam ad ciendos vernas, ut co-
gnoscerimus ex Petronio cap. 27. Sat.
Cum has miraremur lautissimas, Tri-
malcio lautissimus homo DIGITOS
concrepuit: ad quod signum macellano
spado ludenti suppositus. Vide Mar-
tiale Epig. 62. l. 3. Epig. 119. l. 14.

M

v. 64.

Elicit, & tepido devocat ossa, rogo. 52
 Jam ciet infernas magico stridore catervas:
 Jam jubet asperfas lacte refovere pedem.
 Cum liber, hæc tristi depellit nubila celo:
 Cum liber, æstivo convocat orbe nives. 53
 Sola tenere malas Medæ dicitur herbas:
 Sola feros Hecates perdomuisse canes.
 Hæc mihi composuit cantus, queis fallere posses,
 Ter cane, ter dictis despue carminibus.
 Ille nihil poterit de nobis credere cuiquam: 55
 Non sibi, si in molli viderit ipse toro.
 Tu tamen abstineas aliis, nam cætera cernit
 Omnia: de me uno sentiet esse nihil.
 Quid credam? nempe hæc eadem se dixit amores
 Cantibus, aut herbis solvere posse meos. 60
 Et me iustravit tædis, & nocte serenâ
 Concidit ad magicos hostia pulla Deos.
 Non ego totus abesse amor, sed mutuus esset,
 Orabam: nec te posse carere velim.

Videntur aliqua desiderari.

ELE.

OBSERVATIONES.

v. 64. *posse carere*] Invenio Martialem citat. hac locutione familiariter usum. Ex pluribus duo loca profero. Epig. 53. l. 3.
Tota te POTERAM, Chloe, CARERE.

Epig. 57. l. 11.
*O quam magnus homo es, qui facere
 rubentis aceti,
 Et stipula, & nigropane CARERE
 RE POTES!*

ELEG.

ELEGIA III.

*Adversâ valetudine procul à patria detentus, longè
itinerâ damnat, seque mox ad Elysios morte
obitâ migraturum sperat.*

I Bitis Ægeas sine me, Messala, per undas,
O utinam memores ipse, cohorsque mei.
Me tenet ignotis agrum Phæacia terris:
Abstineas avidas mors precor atra manus;
Abstineas mors atra precor; non hic mihi mater,
Quæ legat in mœstos ossa perusta sinus:
Non soror, Assyrios cineri quæ dedat odores,
Et flet effusis ante sepulcra comis:
Delia non usquam, quæ me quàm mitteret urbe
Dicitur ante omnes consuluisse Deos. 10
Illa sacras pueri sortes ter sustulit: illi
Rettulit è triviis omina certa puer.
Cuncta dabant reditus, tamè est dererrita numquâ,
Quin fieret, nostras respiceretque vias.
Ipse ego solator, cum jam mandata dedissem, 15
Quærebam tardas anxius usque moras.

Aut

OBSERVATIONES.

ELEG. III. v. 10. *consuluisse*] Vi-
de quæ observamus ad Eleg. 5. l. 4.
Propertii, versu 17..

v. 15. *mandata dedissem*] Idem
sibi usquevenisse, cum Romæ iussu
principis discederet, scribit Ovidius

Eleg. 3. l. 1. Tristium:

*Sæpe vale dicta rursus sum multa
locutus;*

*Et quasi discedens oscula summa
dedi.*

Sæpe eadem MANDATA DEDI,

N. 2.

ma-

Aut ego sum causatus aves, aut omina dira
Saturni sacrâ me tenuisse die.

O quoties ingressus iter mihi tristia dixi
Offensum in portâ signa dedisse pedem! 20

Au-

OBSERVATIONES.

meque ipse fefelli,
Respicies oculis pignora cara mei.
v. 18. Saturni sacra] Romani superstitiones peregrinas in urbem receperant, sed potissimum Judæorum religionem observabant, cujus rei auctor Iocuples Horatius Sat. 9. l. 1. ubique Fusco Aristiq. conlabulatur:

Certe nescio quid secretis velle loqui ea

Mebas mecum. Memini bene, sed meliori

Tempore dicam: hodie arcescema Sabbata. vin' tu

Curtis Judæis oppedere? Nulla mihi; inquam,

Religio est. Ac mi (sua paulo infirmior, unus

Multorum) ignosces: alias loquar

Nec prætermittendus Persius, qui Sat. 5. versu 184.

Labra mures sacris, recusatque Sabbata palles.

Sed omnium disertissimè Aquinas poëta Sat. 14. v. 99.

Quidam fortis mensem Sabbata patrem,

Nil præter nubes, & cali numen aletans.

Nec distare putant humana carne suillam,

Quis pater abstinuit; mox & præputia ponunt.

Romanas autem soliti contemnere leges,

Judaicum ediscunt, & servant, & metuntur ius,

Tradidit arcano quodcumque volumine Moses.

Non monstrare vias eadem nisi sacra colenti:

Quasitum ad fontem solos deducere verpos.

Sed pater in causa est, cui septima quæque fuit lux.

Ignava, & partem visa non attingit ullam.

Idcirco minùs placent, qui hunc Tibulli versiculum explicant de Saturnalibus, cum præcipuè Ovidius

à me stet, qui Remedi amoris juvenes ad longa itinera ineunda his verbis hortatur:

Nec pluvias vites, nec se peregrina morantur.

Sabbata: nec damnis Allia nostra suis.

Ominosum igitur fuit, plenumque alex, Saturni die, seu Sabbato

vix se committere. Nescio an literæ

1022

Audeas invito ne quis discedere Amor,
 Aut sciat egressum se prohibente Deo.
 Quid tua nunc Istitibi, Delia? quid mihi profuerit
 Illa tuâ toties æra repulsa manu?
 Quidve, piæ dum sacra colis, pureque lavari
 Te (memini) & puro secubuisse toro?
 Nunc, Dea, nunc succurre mihi nam posse mederi
 Picta docet templis multa tabella tuis.
 Et mea votivas persolvens Delia noctes
 Ante sacras lino recta fores sedeat:
 Bisque die resoluta comas tibi dicere laudes
 Insignis turbâ debeat in Phariâ.
 At mihi contingat patrios celebrare penares,
 Reddereque antiquo menstrua thura Lati.
 Quàm bene Saturno vivebât rege, priusquàm
 Tellus in longas est patefacta vias!
 Nondum cæruleas pinus contempserat undas,
 Effusum ventis præbueratque sinum:

Nec

OBSERVATIONES.

teræ insistendo, hæc pertinent illa CHRISTI apud Matthæum c. 24.
Orate autem ut non fiat fuga vestra inhieme, vel Sabbato.

v. 28. *Picta docet templis*] Lepide cit. Juvenalis 12. Sat. ubi de naufragium passis:

— *Pars dira quidem, sed cognita multis,*

Et quam varia restantur fana
 TABELLA

Plurima. PICTORES quis nescit
 ab ISIDE pasci?

v. 29. *Et mea*] Legunt nonnulli
 ut, sed perseveram. Infra Eleg. 7.

ET mihi finidura leges, laudans
 nec ullam

Possim, quin oculos appetat illa
 meos.

v. 31. *Bisque die resoluta comas tibi dicere laudes*] Hoc non tantum
 in sacris Idis ritè servatum fuit,

N 3

sed

Nec vagus ignotis repetens compendia terris
 Preserat externa navita merce ratem.
 Illo non validus subiit jaga tempore taurus,
 Non domito franos ore momordit equus.
 Non domus ulla fores habuit: non fixus in agris,
 Qui regeret certis finibus arva, lapis.
 Ipsa mella dabant quercus, ultroque ferebant
 Obvia securis ubera lactis oves.
 Non aëies, non ira fuit, non bella: nec effes
 Immiti savus duxerat arte faber.
 Nunc Jove sub domino cædes, & vulnera semper:
 Nunc mare, nunc leri mille repente via.
 Parce Pater: timidum non me peritura terrent,
 Non dicta in sanctos impia verba Deos.
 Quod si fatales jam nunc explevimus annos,
 Fac lapis inscriptis stet super ossa notis:
 HIC IACET. IMMITI CONSUMPTVS. MORTE. TIBVLLVS.
 MESSALAE. TERRA, DVM. SEQVITVRQVE. MARE.

Sed

OBSERVATIONES.

sed etiam in Veneris. Horatius temporum consuetudinem secuti,
 Ode 1. l. 4. ad Cytheream: post matutinam supplicationem
 Illic EIS parvi DIE carmen inchoant, quod LAUDES
 Numen cum teneris virginibus non appellant.
 LAUDANTES — v. 39. compendia] Lacra. Citero
 simile quippiam de Christianis in Verrem Act. 2. ubi Siciliam com-
 narrat Plinius Traiano Epist. 97. mendat. Quos illa parvis mercedibus
 l. 10. Quid essent soliti siato die ante suppeditandis cum quaestione COMPED-
 te lucem convenire: carmenque Chris- DIOLIQUE dimittit, parvis &c. His
 sto; quasi Deo, DICERE secum in- contraria dispendia.
 vicem. Et sane Monachi & Sacer- v. 46. ubera lactis] Hypallage, pro
 dotes nostri piam illam veterum lac uberum.

v. 58.

Sed me, quòd facilis tenero sum semper amorì;
 Ipsa Venus campos ducet in Elysios;
 Hic choreæ, cantusque vigent, passimque vagantes
 Dulce sonant tenui guttate carmen aves. 60
 Fert casiam noni culta seges, totosque per agros
 Floret odoratis terra benigna rosis.
 Ac juvenum series teneris immista puellis
 Ludit, & assidue prælia miscet Amor.
 Illic est cuicumque rapax mors venit amanti, 65
 Et gerit insigni myrtea lecta comâ.
 At scelerata jacet sedes in nocte profundâ
 Abdita, quam circum flumina nigra sonant:
 Tisiphoneque impetra feros proi crinibus angues.
 Sævit, & huc illuc impia turba fugit. 70
 Tum niger in portâ serpens: tum Cerberus ore
 Stridet, & æratas excubat ante fores.
 Illic Junonem tentare Ixionis ausu
 Versantur celeris noxia membra rotæ;
 Potræctusque novem Tityus per jugera terræ 75
 Assiduas atro viscere pascit aves.

Tan-

OBSERVATIONES.

v. 58. *Ipsa Venus*] Hoc ait, quia
 vulgò Mercurius umbrarum du-

v. 62. *Terra benigna*] Plinius p-
 negyt. Trajani: Itaque benefici-qua
 nec maligna tellus, & obsequens N-
 bus; *Ægypto* quidem saepe; sed gloria
 mstra numquam largior fluxit.

v. 67. *scelerata jacet sedes*] Virgi-
 lius *Æneidos* 6. materiam eandem
 tractans:

Nulli fas casto SCELERATUM
 insistere limen.

v. 71. *serpens: tum Cerberus ore*]
 Melior lectio, quam præferunt ali-
 qui Codd.

N. 4.

Tam-

Tantalus est illic, & circum stagna: sed acrens
 Jam jam poturi deserit unda sitim;
 Et Danaï proles, Veneris quæ numina læsit,
 In cava Lethæas dolia portat aquas. 80
 Illic sit, quicumque meos violavit amores,
 Optavit lentas & mihi militias.
 At tu casta, precor, maneat, sanctique pudoris
 Affideat custos sedula semper anus.
 Hæc tibi fabellas referat, positâque lucernâ 85
 Deducat plenâ stamina longa colo.
 Ac circa gravibus penâs affixa puella
 Paulatim somno fessa remittat opus.
 Tunc veniam subito, nec quisquam nuntiet ante,
 Sed videar cælo missus adesse tibi. 90
 Tunc mihi, qualis eris, longos turbata capillos,
 Obvia nudato, Delia, curre pede.
 Hoc precor: hunc illum nobis Aurora nitentem
 Luciferum roseis candida portet equis.

ELE-

OBSERVATIONES.

*Tum niger in porta serpentum Cer-
 berus ore
 Stridet*

v. 82. *lentas*] Ut diutius, me ab-
 sente, deliciis nostris frui posset.

ELEG.

ELEGIA IV.

*Inducit Priapum flagitiosas tradentem artes, quibus
Paderastes abundè instrueretur.*

Sic umbrosa tibi contingant tecta, Priape,
Ne capiti soles, ne noceantque nives:
Quæ tua formosos cepit solertia? certè
Non tibi barba niter, non tibi culta coma est.
Nudus & hibernæ producis frigora brumæ,
Nudus & æstivi tempora sicca Canis.
Sic ego: tum Bacchi respondit rustica proles
Armatus curvâ sic mihi falce Deus.
Tu, puero quodcumque tuo tentare libebit,
Cedas; *OBSEQUIO* plurima vincit Amor. 10
Sed ne te capiant, primò si fortè negabit,
Tædia: paulatim sub jugâ colla dabit.
LONGA dies homini docuis parere leones,
Longa dies molli saxa peredit aquâ.
ANNUS in apricis maturat collibus uvæ, 15
Annus agit certâ lucida signa vice.

Nec

OBSERVATIONES.

ELEG. 4. v. 1. *umbrosa tibi contingent tecta*] Sacellum. Auctor liberi carminis:

*Huc huc quisquis es in Dei fatatis
Diversi grave ne puta sacellum.*

v. 4. *Non tibi barba nites*] Apud eundem auctorem Priapus graphi-

cè se ipsum describit:

*Parum est mihi, si quid hic mæ-
ser sedum*

*Agente terra per Caniculam rimas,
Sisiculosam sustinens diu astatem:*

*Parum, quod imi perfluit sinus
imbres,*

B

Nec jurare time; *VENERIS* perjuria venti:
 Irrita per terras, & freta summa ferunt.
 Gratia magna Jovi: vetuit Pater ipse valere,
 Jurasset cupide quidquid ineptus amor. 20
 Perque suas impune sinit Dictynna sagittas
 Affirmes, crines perque Minerva suos.
 Alii si tardus eris, errabis. transiet ætas:
 Quàm citò non segnis te, remeatque dies!
 Quàm citò purpureos deperdit terra colores! 25
 Quàm citò formosas populus alta comas!
 Quàm jacet, infirmæ venere ubi fata senectæ,
 Qui prior Elæo est carcere missus: equus!
 Vidi jam juvenem, premeret cum senior ætas,
 Mœrentem stultos præterisse dies. 30
 Crudèles Divi! serpens novus exuit annos:
 Formæ non ullam fata dedere moram.
 Solis æterna est Phæbo, Bacchoque juvena,
 Nam decet in tonsus crinis, utrumque Deum.
 Neu

OBSERVATIONES.

Et in capillos grandine cadunt no-
 stros,
 Heretique dura: *BARBA* vineta
 crysallo.
 v. 17. [Nec jurare time] Catul. c. 63.
 Nil metuent. *JURARE*.
 v. 19. Gratia magna Jovi] Ovid.
 Eleg. 10. l. 4. Trist. GRATIA Mu-
 sa tibi:
 Ibid. vetuit Pater ipse valere] Hoc
 vulgò creditum antiquis, ut libe-
 rior esset peccandi licentia. Idip-
 sum affirmat: Plato. philosophus
 poeta in Symposio: O δὲ θεοί-
 ητι, ὡς γὰρ λέγουσι οἱ πολλοί.
 ὅτι ἐ δυνάμει μὴ ἐκφυγίμῃ
 ἡδὲ θεῶν, ἐκβαίει τὴν ὀρ-
 κῶν. Α'ΦΟΔΙΣΙΟΝ γὰρ ΟΥΚΟΝ,
 ἡθελὲν ἦ. ὅτε ἐ οἱ θεοὶ ἐ αἰνείδ-
 ηται: μέγα δέχονται πειρασμέν-
 τῳ ἑρμῇ, ὅς ἐ ὀρκίζετο: οἱ δὲ αἰ-
 νῶντες τὸν τοιοῦτον ἀνθρώπον
 Quod vero maximi momenti est pl-
 rimum

Neu comes ire neget, quamvis via longa pareat, 33

Et Tanis parenti torreat larva siti.

Quamvis pretextans picta ferrugine calum,

Venturam admittat imbrifer arcus aquam.

Vel si caruleas puppi velit ire per undas,

Ipse levem remo per freta polle ratomi. 40

Nec te poeniteat duros subiisse labores,

Aut operi insueras atteruisse manus.

Neu, velit insidiis altas si claudere valles,

Dum placeas, humeri recia ferre negent.

Si volet arma, levi tentabis ludere dextrâ: 45

Sæpe dabis nudum, vincat ut ille, latus.

Tunc tibi mitis erit, rapias tum cara licebit

Oscula. pugnabit, sed tamen apta dabit.

Rapta dabit primò, post offeret ipse volenti,

Post etiam collo se implicuisse volent. 50

Heu malè nunc artes miseras hæc sæcula tractant!

Jam tener assuevit munera velle puer.

Jam

OBSERVATIONES

*rique tradunt, solis videlicet amari-
toris perjuris Deo veniam dare.*

*Poenitent quippe FUSTURANDUM
nihil valere ajunt. Itaque nam Dii,*

*quàm homines omnem momenti licen-
tiam præsident, ut lex nostra te-
statur.*

*v. 23. ad hunc modum vult.] Dooer
Priapus amureos, quibus momi-
ta, de blanditiis amicum pueri simi-*

plicem labefactare possit.

*v. 46 nudum.] Clypeo non prote-
ctum. Vide Lysium Saturn. l. 2.
c. 20.*

*v. 48. pugnabit.] Detrahit ba-
tia. Ovidius. de Arte v. 687.*

*PUGNABIT PRIMO fortassis &
improbe, dicitur.*

*Pugnando vinci sed tamen illa vo-
let.*

v. 51.

Jam tua, qui Venerem docuisti vendere prius
 Quisquis es, infelix urgeat, ossa lapis
 Pieridas, pueri, doctos & amate poëtas
 Aurea nec superent munera Pieridas
 Carmine purpurea est Nisi coma: carmina ni sint
 Ex humero Pelopis non nituisset ebur
 Quem referent Musæ, vivet, dum robora tellus
 Dum cælum stellas, dum vehet amnis aquas
 At qui non audit Musas, qui vendit amorem
 Idææ currus ille sequatur Opis
 Et tercentenas erroribus expleat urbes
 Et secet ad Phrygios vilia membra modos
 Blanditis vult esse locum Venus ipsa querelis
 Supplicibus miseris, stentibus ipsa favet
 Hæc mihi, quæ caverem Titio, Deus edidit ore
 Sed Titium conjux hæc meminisse vetat:

OBSERVATIONES.

v. 57. *Carmine purpurea est*] Ad Horatium Ode 8. l. 4. Ovid. Amor.

3. Eleg. 12. utrobique plura invenies huic sententiæ consona.

v. 61. *At qui non audit Musas*] Qui precibus facilis esse consuevit, audire dicitur. Contra Horatius Ode 2. l. 1.

— *prece qua fatigent*
Virgines sanctæ minus AUDIENT
 TEM

Carmine Vestam?
 v. 63. *erroribus expleat urbes*] Miserissima est profugorum vita, & in-

juriis tempestatum obnoxia. Infra Eleg. 10.

*Viresur facies, urentur Sole capilli,
 Deteret invalidos & via longa pedes.*

Hinc illa queretæ Virgiliani *Æneæ*:
*Ipsæ ignotis egens, Libya deserta
 peragro,*

Europa atque Asia pulsus.
 Cæterum adverte, numerum certum à Tibullo pro incerto usurpatum, ut solent poëtæ. Catul. c. 11.
Quos simul complexa venes TRECENTOS. Virg. cit. 4. *Æneidos* de sagâ:

TER-

O fuge te tenera puerorum credere turbae,
 Nam causam iusti semper amoris habent. 70
 Hic placet, angustis quòd equi còpescit habenis;
 Hic placidam niveo pectore pellit aquam.
 Hic, quia fortis adest audacia, cepit: at illi
 Virgineus teneras stat pudor ante genas.
 Pareat ille suæ; vos me celebrate magistrum, 75
 Quos malè habet multâ callidus arte puer.
 GLORIA cuique sua est; me qui spernentur amantes
 Consultent; cunctis janua nostra patet.
 Tempus erit, cum me Veneris præcepta ferentem.
 Deducat juvenum sedula turba senem. 80
 Eheu quàm lento Marathus me torquet amore!
 Deficiunt artes, deficiuntque doli.

Par-

OBSERVATIONES

TERCENTUM tonas ere Deos.

v. 69. O fuge.] Verba uxoris ad
Ticiun.

v. 73. Hic, quia fortis adest audacia, cepit.] Alius petulantia quadam, & lascivia puerili in sui amorem inducit: alius verò virginali verecundia diligi meretur. Adest pro est inventio apud principem poetarum Eclog. 4.

Non me carminibus vincet vel
Thraciæ Orpheus,
Vel. Linus: huic mater quamvis,
atque huic pater ADSIT,
Orpheo Calliopea, Lino formosus
Apollo.

item apud Martialem Epig. 6. l. 1.

Que majora pueris miracula sum-

mus utriusque
Auctor ADEST: hæc sunt Casaris,
illa Jovis.

v. 80. Deducat.] Per urbem comi-

tetur honoris gratia. Hinc deducito-

res apud Q. Ciceronem de petitione
Consulatus: Nam ex ea ipsa copia,

inquit, conjectura fieri poterit, quanti-

tum sis in ipso campo virum ac sa-

cultatis habiturus. Hujus autem rei
tres partes sunt: una saluatorum,
cum domum veniunt: altera DEDU-CTORUM: tertia affectatorum.
Marcus autem frater Catone ma-

jore

Parce, puer, quæso, ne turbis fabula fiam;
Cum mea ridebunt vana magisteria.

ELEGIA. V.

Expostulat cum amica, quod, se relicto, ejus pre-
cibus sanitati restituta fuerat, rivalem suum
recipiat.

A Spereram, & bene diffidū me ferre loquebar.
At mihi nunc longè gloria fortis abest.
Namque agor, ut per plana citus sola verberer
turben;

OBSERVATIONES.

jore, ubi senectutis voluptatem maxi-
mam in auctoritate positam esse,
demonstrat, sic ait: Hæc enim ipsæ
sunt honorabilia, quæ videntur le-
via atque communia, salutari, ap-
peti, decedi, assurgere, DEDUCI,
relinqui, CONSULI: quæ & apud nos,
& in aliis civitatibus, ut quæque
optime morata, ita diligentissime ob-
servantur. Nec prætermittendi
sunt versiculi Callimachi apud Jo-
annem Stobæum serm. 114. quos
videtur Tibullus in animo habuisse,
dum hæc scriberet:

Γρηγόριος δ' ὁ γέροντος ἀνδρὸς ἐλά-
φροτερος.
Κίρως τ' ἐφύωνος. νέος δὲ μέγας, οἷον
τοῦτος.
Χέρεος. ἐν οἰκίῳ ἄλλος ἄγχι
θύρεσσιν.

Multò levius. SENEX ille senescit,
quem adolescentes amant: & JU-
VENES ipsum, veluti patrem,
manibus DEDUCUNT ad proprium
usque limen.

v. 84. Cum mea ridebunt. Quan-
doquidem subsannabunt præcepta
magistro ipsi omnino inutilia. Pul-
chre Ovidius de hujusmodi consuli-
tis 1. Artis Amatoriz.

Quique aliis cavis, non cavis ipse
sibi.

ELEG. V. v. 1. loquebar. Equi
nonnumquam pertinet ad super-
biam: & vanum tumorem. Pro-
pertius Eleg. 1. v. 1. Stenodoli liber-
tas; quæ velis ira. LOPES. Albi-
novanus de morte Druli.
Hei mihi, quam facile est (quamvis
hic contigit omnes).

Quem celer assuetâ versat ab arte puer,
 Ure ferum, & torque: libeat ne dicere quidquâ
 Magnificum posthac, horrida verba doma.
 Parce tamen, te per furtivi foedera lecti,
 Per Venerem quaeso, compositumque caput.
 Ille ego, cum tristi morbo defessa jaceres,
 Te dicor votis eripuisse meis:
 Ipseque ter circum lustravi sulphure puro,
 Carmine cum magico præcivisset anus:
 Ipse procuravi, ne possent sæva nocere
 Somnia, ter falsa deveneranda molâ:
 Ipse ego velatus filo, tunicisque solutis
 Vota novem Trivia nocte silente dedi.

OBSERVATIONES.

Asterius luctu fortia verba 10-
QUI 11. *Qui* 12. *Qui* 13. *Qui* 14.
 Cicero ad familiares 1.2. Epist. 22.
 Panis & semis bene. *LOQUI-*
TUR 15. *LOQUI-* 16. *LOQUI-* 17.

v. 3. *sola* Catullus pariter c. 62.
 v. 7.

Es jam recente terra SOLA sangui-
 ne maculans.

v. 4. *ab arte* Particula *ab* redun-
 dat eleganter, ut apud Ovidium
 Amor. 2. Eleg. 4.

Es tenerum molli torque AB AB-
TE 18. *latus* 19.

v. 8. *compositumque caput* Quod
 simul invenimus, Veneri opacum
 dantes Petronius Satyr. In hoc gra-
 mine pariter COMPOSITI mille of-
 fensio, lufimus.

v. 14. *falsa mola* Inter cornua
 victimarum veteres colloca-
 bant ex farre, ac sale, quam ap-
 pellabant *mola* *falsam*: inde ver-
 bum *innuolare*. Expiabantur au-
 tem pessima somnia sacrificiis, ut
 nos docet ipse Tibullus Eleg. 4. l. 3.

At natum in curas hominum genus
umina noctis

Ferre pio placans, & saliente sale.

v. 15. *velatus filo, tunicisque solu-*
tis Idem præcipit Themis Ovidi-
 na 1. Meram, Deucalionem & Py-
 rram, lictu lapidum homines re-
 paraturos.

Et VELATE caput, circumque RE-
SOLVITE vestes.

v. 16. *Vota novem Trivia* Ter-

Omnia perfolvi; fructur nunc alter amore,
 Et precibus felix utitur ille meis.
 At mihi felicem vitam, si salva fuisses,
 Fingebam demens, sed renuente Deo:
 Rura colam, frugumque aderit mea Delia custos;
 Area dum messes sole calente ceres.
 Aut mihi servabis plenae in linteribus uvae,
 Pressaque veloci candida musta pede.
 Consuesces numerare pecus: consuescet amantis
 Garrulus in domina ludere verna sinu.
 Illa Deo sciet agricola pro vitibus uvam,
 Pro segete spicas, pro grege ferris dapem.
 Illa regat cuneos, illi sint omnia cura,
 Et jure in tota me nihil esse domo.
 Huc veniet Messala meus, cui dulcia poma
 Delia selectis detrahet arboribus;
 Et tantum venerata virum, hunc sedula curet,
 Huic paret, atque epulas ipsa ministra gerat.
 Hæc mihi fingebam, quæ nunc Caurusque, No-
 rusque

Ja-

OBSERVATIONES.

na scilicet singulis Dianæ capribus,
 quæ triformis Horatio dicitur.
 Virgilio *tergmina*, Græcis *τρίμορφοι*, ob triplicem
 potestatem: Luna enim in cælo,
 Diana in silvis, Proserpina, seu
 Hecate, apud inferos putaba-
 tur.

V. 21. *Rura colam*] Hæc sibi fin-
 gebat poeta credulus, quæ irrita
 ceciderunt.

V. 33. *virum, hunc*] Negligit poë-
 ta Ecclipsim litteræ M, idque
 propter insequentem aspiratio-
 nem, quæ vicem sustinet mure
 consonantis.

v. 36.

Jactat odoratos vota per Armenios.
 Num Veneris magnæ violavi numina verbo,
 Et mea nunc poenas impia lingua duit?
 Num feror incestus sedes adiisse Deorum,
 Sertaque de sanctis deripuisse focis? 40
 Non ego tellurem gemitibus perrepere supplex,
 Et miserum sancto tundere posse caput:
 Non ego, si merui, dubitem procumbere templis,
 Et dare sacratis oscula liminibus.
 At tu, qui lætus rides mala nostra, caveto: 45
 Mox tibi non unus sæviet usque Deus.
 Vidi ego, qui juvenum miseros lussisset amores,
 Post Veneris vinclis subdere colla senem;
 Et sibi blanditias tremulâ componere voce,
 Et manibus canas fingere velle comas. 50
 Stare nec ante fores puduit, caræve puellæ
 Ancillam medio detinuisse foro.

Hunc

OBSERVATIONES.

V. 36. *Jactat odoratos*] Longinquam, & certam regionem designat, ut desiderii sui frustrationem *εὐπατριώτης* ostendat. Sic Horatius, ut magnam animi securitatem significet, hæc scribit Ode 26. l. 1.

Musis amicis tristitiam & metus
Troiam protervis in mare Creticum
Portare ventis —

V. 41. *tellurem gemitibus perrepere*] Piaculi hujus meminit & Juvenalis

6. Sat. v. 52 f.

— *Inde superbi*

Totum regis agrum munda & tremebunda cruentis

ERETTES GENIUS —

V. 42. *tundere posse caput*] Quos gravior aliqua calamitas vexat, præsertim si vitio suo accidisse agnoscant, caput parietibus illidere solent. Hac rabie agitata Octavianum Cæsarem post cladem Vavianam, narrat Suetonius c. 23. in ejus vita.

○

v. 54.

Hunc puer, hunc juvenis rursus circumfletis arctâ,
 Despuat in molles & sibi quisque sinus.
 At mihi parce Venus: semper tibi dedita servit 55
 Mens mea. quid messes uris acerba tuas?

ELEGIA VI.

Dolet sibi dicentem in amore preferri, puellamque docet, qua officia pauper prestare possit.

SEPE ego tentavi curas depellere vino,
 At dolor in lacrymas verterat omne merum:
 Sæpe aliam tenui: sed, jam cum gaudia adirem,
 Admonuit dominæ, deseruitque Venus.
 Tum me discedens devotum femina dixit: 5
 Et (pudet heu!) narrat scire nefanda mea.
 Non facit hoc verbis: facie, tenerisque lacertis
 Devoveret, & flavis nostra puella comis.

Ta-

OBSERVATIONES.

v. 54. *Despuat*] Rei novitatem admirantes, & veluti portentum avertere studentes; Magnam vim salivæ hominis inesse, Plinius docet l. 28. c. 4. quem vide.

v. 55. *sibi dedita*] Hujusmodi sententiam expressit Ovidius Amor. 2. Eleg. 9. ubi ad Cupidinem:

Noctua sentinas populus tibi DEDITUS arma:

Figura reluctanti cessat in hoste manus.

v. 56. *messes uris acerba tuas*] Pat-

illud Flacci adagium: *vineta sua cadere.*

ELEG. VI. v. 5. *devotum femina dixit*] Beneficio contactum, ut loquitur Petronius Arbitr ex Polyæni personâ. Ovidius à magistro suo Amor. 3. Eleg. 7.

Quid meludis? ait. quis te male sane jubebat

Invisum nostrum ponere membra torol
Aut te trajectis? Ena venefica lanis
DEVOVET: aut alio lassus amore
re venit.

v. 10.

Talis ad Amonium Neris. Pelea quondam
 Vecta est frænato cæcula piscæ Thetis. 10
 Hæc nocueremihî; quod adest huic dives amator,
 Venit in exitium callida lena meum.
 Sanguineas edat illa dapes, atque ore oruento
 Tristitia cum multo pocula felle bibat. 15
 Hanc volitæ animæ circum sua fata quærentes
 Semper, & erectis strix violenta canat.
 Ipsa fame stimulante furens, herbasque sepulcris
 Quærat, & à sævis ossa relicta lupis.
 Currat & inguinibus nudis, ululetque per urbes;
 Post agat à triviis aspera turba canum. 20

Eve-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 10. *Pelea est frænato*] Idem
 Ovidius Fastorum 2. v. 41.

PECTAM FRÆNATIS per inane
 draconibus *Ægeur*
Credulus, immerita Phæda ju-
vis ope.

& 2. *Metamorph. sub initium:*

Doridaque, & natas: quarum pars
nare videtur,

Pars virides in mole sedem ficcare
capillos,

PISCÆ FBHL quedam.

Cæterum in formosas puellas; qua-
 rum amorem tenebantur, poetæ an-
 tiquis Herois, imò & Deabus
 comparant. Catullus c. 67.

Quæ mea se molli candida Dfæ
pode

Daulis, & triso fulgentem in li-
mine plantam.

Innixa, arguta consistit in solea:
Conjugis ut quondam flagrans ad-
venis amore

Proscilatam Laodamia domum.

v. 19. *ululetque per urbes*] Optat,
 pessimam vetulam eo melancholicæ
 genere vexari, quæ affecti se lupos
 esse arbitrantur, ideoque furore
 peritæ ululatus tollunt, obvios
 moribus appetunt, pecora inva-
 dunt, noctu degunt in silvis: unde
 fabula increbuit; homines magicis
 artibus in veros lupos converti pos-
 se, quam refutat Plinius cap. 22.
 l. 9. Scio, nemini Tibullum ita ex-
 plicacum, cum tamen sequenti ver-
 siculo ipse quid voluerit manifestò
 indicet: eanes enim viso lupo, na-
 tivæ similitudinis memores, turma-
 tim ad fugandum accurrunt. quod

Eveniet: dat signa Deus. *SUNT* Numina amanti:
Savit & injustâ lege relicta Venus.

At tu quamprimùm sagæ præcepta rapacis

Desere. *NAM* donis vincitur omnis amor.

Pauper erit præsto tibi, præsto pauper adibit 25

Primus, & in tenero fixus erit latere:

Pauper in angusto fidus comes agmine turbæ

Subjicietque manus, efficietque viam:

Pauper ad occultos furtim deducet amicos,

Vinclaque de niveo detrahet ipse pede. 30

Heu canimus frustra, nec verbis victa patescit

Janua: sed plenâ est percutienda manu.

At tu, qui potior nunc es, mea furta caveto.

PERSATUR celeri Fors levis orbe rota.

ELE-

OBSERVATIONES.

Si aliquem audiant lupinam vocem imitatum, larratibus temperare nequeunt. *Ullulare* proprium est luporum, quamobrem divinus Maro nihil temerè effutens ita 1. Georg. *Per noctem rasonare. LUPIS ULULANTIBUS URBES.* Fuerunt, qui se crederent juvencos esse, & idcirco mugirent, quâ infantiâ filias Præti laborasse, idem poëta narrat Eclog. 6.

Prætiades implerunt falsis magibus agros:

At non tam turpes pecudum tamen. ulla secuta est

Concubitus, quamvis collo rimisset aratrum,

Es sepe in levi quassisset cornua fronte.

v. 30. *Vinclaque de niveo*] Servilia munia exsuetur sedulo. Hinc D. Joannes Baptista Lucæ c. 3. *venice autem fortior me, cuius non sum dignus solvere corrigiam calcamentorum* :

ELEG.

ELEGIA VII.

*Monet conjugem puella sua, ut eam sibi servandam
committat; ob cujus matris merita nihil
se non effecturum pollicetur.*

Semper, ut inducar, blandos offers mihi vultus;
Post tamen es misero tristis & asper, Amor.
Quid tibi fœvitæ mecum est? an gloria magna
Insidias homini composuisse Deum?
Jam mihi tenduntur casses; jam Delia furtim;
Nescio quem tacitâ callida nocte fovet.
Illa quidem tam multa negat, sed credere du-
rum est;
Sic etiam de me pernegat usque viro.
Ipse miser docui, quo posset ludere pacto
Custodes. cheu nunc premor arte mea! 10
Fingere tunc didicit causas, cur sola cubaret:
Cardine tunc tacito vertere posse fores:
Tunc succos, herbasque dedi, queis livor abiret,
Quem facit impresso mutua dente Venus.

At

OBSERVATIONES.

ELEG. VII. v. 11. *Fingere tunc
didicit causas*] Puta Ceteris, vel
Isidis religionem, quarum sacris
operatæ mulieres à visorum am-
plexibus abstinebant. Propert.
Eleg. 5. l. 4.

*Denique ubi amplexu Venerum pro-
miseris empto,*

Fac similes puros Isidis esse dies
v. 13. *succos, herbasque dedi*] Sina-
pi semen livoribus illini cum mel-
le & adipe anserino, aut cerâ Cy-
priâ, docet Plinius l. 20. c. 22. Eos-
dem fabæ, ac lupinorum farinâ
emendari l. 23. c. 25. disertè scribit.

O 3 v. 16.

At tu fallacis conjux incaute puellæ, 15
 Me quoque servato, peccet ut illa nihil.
 Neu juvenes celebret multo sermone caveto,
 Neve cubet laxo pectus aperta sinu:
 Neu te decipiat nutu, digitoque liquorem
 Netrahat, & mensæ ducatin orbe notas. 20
 Exhibit quàm sæpe, time: seu visere dicet
 Sacra Bonæ maribus non adcunda Deæ,

At

OBSERVATIONES.

v. 16. *Me quoque servato*] Illam mihi utendam concedas, fædo deinde, ne quis juvenum cum ipsâ rem habeat: sed veluti Hesperius Dracō tibi & mihi solis furtam testam præstitero, ad quam communes amores exerceamus: quod faustum, felix, & utriusque sit utile nostrum. Nærent, qui legunt: *peccet ut illa nîmîs*: JOANNES verò CHECCOTIUS Vicentinus, adolescens bonis artibus ornatissimus, quem honoris & amicitie causâ nomino, huic nostræ explicationi minimè acquiescit, censetque id velle Tibullum, ac si diceret: Dummodò puella, quam efficitim depereo, nemini det, ipse quoque haud gravatè ab ejus consuetudine abstinerebo: & propterea tu marite cave diligenter, ne ad illam accedam. Tuetur autem vulgaram lectionem: *peccet ut illa nihil*. Si quis Checcotii sententiam nostræ præferendam existimet, non

valde abnuam, qui nimirum sciam iratos homines id moris habere, ut desiderio nocendi adversariis sui ipsi vineta cædant. Vide Senecam lib. 7. de Ira c. 2. Nos Itali funilem infaniam eleganti adagio significare consuevimus: *Can dell'Ortolano, che non mangia lattuga, nè lascia, che altri ne mangi*. Cæterum servare hic, si Checcotium audimus, est observare, inspicere, oculis notare. Virgilius pariter 6. *Æneid.* v. 338.

Dum sidera SERPANT.

Val. Flaccus Argonaut. 1. v. 18.

ne pue enim in Tyrias Cynosura carinas

Certior, nus Græcis Helice SERPANDA magistris.

& lib. 4. v. 487.

— simul a puora SERPANT,
Astra simul —

v. 22. *Sacra Bonæ*] Illuc enim Clodii surtepunt, vide Juvenal. 6. Sat.

At mihi si credas, illam sequar unns ad aram :
 Tunc mihi non oculis sit timuisse meis.
 Sæpe, velut gemmas ejus signumque probare,
 Per causam memini me tetigisse manum.
 Sæpe mero somnum peperit tibi: at ipse bibebam
 Sobria suppositâ pocula victor aquâ.
 Non ego te læsi prudens: ignosce fatenti.
 Jussit Amor. *CONTRA* *Aquis ferat arma Deos?* 30
 Ille ego sum (nec me jam dicere vera pudebit)
 Instabat totâ eui tua nocte canis.
 Non frustra quidam jam nunc in limine perstat
 Sedulus, ac crebro prospicit, ac refugit:
 Et simulat transire domû: mox deinde recurrit 35
 Solus, & ante ipsas exstet at usque fores.
 Nescio quid furtivus amor parat. utere quæso
 Dum licet. in liquidâ nat tibi linter aquâ.
 Quid

OBSERVATIONES.

v. 25. *At mihi si credas*] Enimvero, Tibulle, hoc fuerit ovem lupo committere. nonne paulò ante dixisti:

Pamper ad oculos furtim deducos amicos?

v. 24. *non oculis sit timuisse meis*] Non verbor, ne forte cæcus fiam, sacris aspiciendis, quæ viris interdita sunt.

v. 26. *per causam*] Itali dicerent: *falso presso, falso colore.*

v. 29. *prudens*] Quòd adversum

te malè animatus forem, sed potius Amore instigante. Cicero l. 6. ad famil. Epist. 6. *Sic ego PRUDENS & sciens ad pestem ante oculos pos-*

v. 30. *Jussit Amor*] Sic & Lyconides Plautinus Aulul. confidit se excusatum iri apud Euclionem, cujus filiam virginem vitaverat:

DEUS mihi impulsor fuit, is me ad illam illexit.

v. 37. *utere quæso*] Me scilicet excude, atque excubitore.

Quid tenerâ tibi conjuge opus, tua si bona nescis
 Servare? frustra clavis inest foribus. 40
 Te tenet, absentes alios suspirat amores,
 Et simulat subitò condoluisse caput.
 At mihi servandam credas. non fæva recuso
 Verbera: detrecto non ego vincla pedum.
 Tunc procul absitis, quisquis colit arte capillos, 45
 Effluit effuso cui toga laxa sinu.
 Quisquis & occurret, ne possit crimen habere,
 Stet procul, aut aliâ stet procul ante viâ.
 Sic fieri jubet ipse Deus, sic magna sacerdos
 Est mihi divino vaticinata sono. 50
 Hæc ubi Bellonæ motu est agitata, nec acrem
 Flammam, nec demens verbera torta timer.
 Ipsa bipenne suos cædit violenta lacertos,
 Sanguineque effuso spargit inultra Deam.
 Statque latus præfixa veru, stat saucia pectus, 55
 Et canit eventus, quos Dea magna monet.
 Parcite, quam custodit Amor, violare puellam :
 Ne

OBSERVATIONES.

V. 42. *condoluisse caput*] Tibi per- Sacerdotes Baal, ut ignem elice-
 tontanti, cur frequentes gemitus rent ad victimam comburendam,
 ducat, re spondet puella nequissi- simili ritu Deum suum placare stu-
 ma, & dolis omnibus instructa, se debant, ut habemus I. Regum 3. c.
 xperentino capitis dolore tentari. 18. Verba Scripturæ sunt : *Clama-*
 V. 53. *Ipsa bipenne suos*] Furoris bant ergo voce magna, & incidebant
 hujus inhumanissimi Propertius me- se juxta ritum suum cultris & lanceo-
 minit Eleg. 16. l. 2. lis, donec PERFUNDERENTUR
 Cur aliquis sacris laniat sua bra- SANGUINE.
 chia cultris ?

Ne pigeat magno post didicisse malo.
 Attigeris; labentur opes, ut vulnere nostro
 Sanguis, ut hic ventis diripiturque cinis. 60
 Et tibi nescio quas dixit, mea Desia, poenas;
 Si tamen admittas, sit precor illa levis.
 Non ego te propter parco tibi; sed tua mater
 Me movet, atque iras aurea vincit anus.
 Hæc mihi te adducit tenebris, multoque timore 65
 Conjungit nostras clam taciturna manus:
 Hæc foribusque manet noctu me affixa, proculque
 Cognoscit strepitus me veniente pedum.
 Vive diu mi dulcis anus: proprios ego tecum,
 Sit modò fas, annos contribuissè velim. 70
 Te semper, gnataeque tuam te propter amabo.
 Quidquid agit, sanguis est tamen illa tuus.
 Sit modò casta doce, quamvis non vitta ligatos
 Impediat crines, nec stola longa pedes.
 Et mihi sint duræ leges, laudare nec ullam 75
 Possim ego, quin oculos appetat illa meos.
 Et si quid peccasse putor, duxterque capillis
 Immerito, properas propiorque vias.
 Non

OBSERVATIONES.

- V. 59. Attigeris; labentur opes] supplicium sumere.
 Pazi. modulo Juven. 3. Sat. v. 78. V. 72. sanguis est tamen illa tuus]
 Graculus furians in calum; iussu- Virg. Æneidos 6. Proisce tela manu
 ris, ibi. SANGUIS MEUS. Silius Italicus
 V. 62. [et precor illa levis] Conni- l. 3. tenet, æternumque tenebit Tar-
 veat delicto, nec exemplò velit peias arces SANGUISTUUS.
 v. 80.

Non ego te pulsare velim, sed venerit iste
 Si furor, optarim non habuisse manus. 80
 Ne sævo sis, casta metu, sed mente, fideli
 Mutuus absenti te mihi servet amor.
 At quæ fida fuit nulli, post victa senectâ
 Ducit inops tremulâ stamina torta manu:
 Firmaque conductis annectit licia telis, 85
 Tractaque de niveo, vellere ducta putat.
 Hanc animo gaudente vident, juvenûque catervæ
 Commemorant meritò tot mala ferre senem:
 Hanc Venus ex alto, flentem sublimis, Olympo
 Spectat, &, infidis quàm sit acerba, monet. 90
 Hæc aliis maledicta cadant. nos, Delia, amoris
 Exemplum canâ sumus, uterque comâ.

ELE.

OBSERVATIONES.

- v. 80. *optarim non habuisse manus*] morte Drusi:
 Ovidius Amor. i. Eleg. 7. dolens,
 quod amicam verberasset:
Ange meos humeris velleo occidisse
lacertos:
Ut illic potui parte carere mei:
 v. 91. *amoris Exemplum*] Citat.
 Juven. 10. Sat. v. 246.
Rex Pylius, magnos quidquam cre-
dis Homero,
EXEMPLUM, vitam fuit à cornice
secunda.
 Ita, Podo. Albinovanus. Eleg. de

Occidit: *EXEMPLUM* juvenis ve-
 nerabile, mortuo.
 Vespasiani, inscriptio apud Al-
 dum: juniorem, in Orthographia
 pag. 37.
 ANICIAE. FALTONIAE
 PROBÆ. FIDEI. NOBILITA
 TIS. ANTIQVÆ. ORNA
 MENTO. ANICIANÆ
 FAMILIÆ SERVANDÆ. AC
 DOCENDÆ. CASTITATIS.
 EXEMPLO &c.

ELEG.

ELEGIA VIII.

*Celebras natalem Messala, opportune ad ejus viatorias
recensendas, militariumque regionum laudes
excurrentis.*

Hunc cecinere diem Parcae fatalia nentes
Stamina, non ulli dissolüenda Deo:
Hunc fore, Aquitanas posset qui fundere gentes,
Quem tremere fortis milite victus Atur,
Evenere, novos pubes Romana triumphos
Vidit, & evinctos brachia capta duces.
At te, victrices lauros, Messala, gerentem
Portabat nitidis currus eburnus equis.
Non sine me est tibi partus honos; Tarbella
Pyrene
Testis, & Oceani litora Santonici: To
Testis Arar, Rhodanusque celer, magnusque
Garumna,
Carnui & flavi cæcula lymphæ Liger.
At te Cydne canam, tacitis qui leniter undis
Cæruleus placidis per vada serpis aquis?
Quantus & æthereo contingens vertice nubes
Frigidus intonsos Taurus alat Cilicas?
Quid referam, ut volitet crebras intacta per ur-
bes
Alba Palestino sancta columba suo?
Utque maris vastum prospectet turribus æquor
Prima

Prima ratem ventis credere docta Tyros? 10
 Qualis &, arenæ cum findit Scirius agros,
 Fertilis æstivâ Nilus abundet aquâ?
 Nile pater, quânam possum te dicere causâ,
 Aut quibus in terris oculuisse caput?
 Te propter nullos tellus tua postulat imbres, 25
 Arida nec pluvio supplicat herba Jovi.
 Te canit, atque suum pubes miratur Osirim
 Barbara, Memphitem plangere docta bovem.
 Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
 Et teneram ferro sollicitavit humum: 30
 Primus in expertâ commisit semina terræ,
 Pomaque non notis legit ab arboribus.
 Hic docuit teneram palis adjungere vitem,
 Hic

OBSERVATIONES.

ELEG. VIII. v. 20. *Prima ratem ventis*] Qui primus mortalium navigandi artem vulgavit, non convenit inter auctores. Lege Plinium l. 7. c. 56.

v. 21. *cum findit Scirius agros*] Hoc observatum Claudiano in Eidylliis:

Quoque die Titiana Canis flagrantior arnas,

Et rapit humores madidos, vasaque calore

Composcit, radis que potentibus æstuat axis;

Nullo bruma velis contraria tempore mundo,

Defectis solitum referens cultoribus æquor,

v. 28. *Memphitem plangere docta bovem*] Ridiculam de Ap. Egyptiorum superstitionem describunt Plinius l. 8. c. 46. & Julius Solinus c. 45. quem jure optimo umbram, & simiam Plinii dicere possis, adeo ejus verba sublegere curat, vestiti ex locorum collatione facile dignoscitur.

v. 30. *ferro sollicitavit humum*] Claudianus præfatione ad 1. lib. de raptu Proserp.

Inventa secus qui PRIMUS nare profundum,

Et rudibus remis SOLLICITAT aquas.

Hic viridem durâ cedere falce comam.
 Illi jucundos primùm matura saporēs 35
 Expressa incultis uva dedit pedibus.
 Ille liquor docuit voces inflectere cantu,
 Movit & ad certos nescia membra modos.
 Bacchus & agricolæ magno confecta labore
 Pectora tristitiæ dissolvenda dedit: 40
 Bacchus & afflictiis requiem mortalibus affert,
 Crura licet durâ compede pulsa sonent.
 Non tibi sunt tristes curæ, nec luctus, Osiri,
 Sed chorus, & cantus, & levis aptus Amor:
 Sed varii flores, & frons redimita corymbis, 45
 Fusa sed ad teneros lutea palla pedes:
 Et Tyriæ vestes, & dulci tibia cantu,
 Et levis occultis conscia cista sacris.
 Huc ades, & centum ludos, Geniumque choræis
 Concelebra, & multo tempora funde mero. 50
 Illius & nitido stillent unguenta capillo,
 Et capite, & collo mollia ferta gerat.
 Sic venias hodiernæ: tibi dem thuris honores,
 Liba & Mopsopio dulcia melle feram.
 At tibi succrescat proles, quæ facta parentis 55
 Augeat, & circa stet veneranda senem.

Nec

OBSERVATIONES.

17. 56. *veneranda*] Formæ digni qui Trojâ captâ ducem Æneam in
 sat præcellens: quemadmodum Italiani secuti fuerant:
 Aſonius Virgilianus Æneid. 9. ad Te verò, mea quem spatii proprio
 Luratum pulcherrimū omnium, ritus ante

In-

Nectaceant monumenta viæ, quæ Tuscula tellus,
 Candidaque antiquo detinet Alba Lare;
 Namque opibus congesta tuis hic glærea dura
 Sternitur, hîc aptâ jungitur arte flex.
 Te canet agricola, è magnâ cum venerit urbe
 Serus, inoffensum retuleritque pedem.
 Attu, natalis, multos celebrande per annos,
 Candidior semper, candidiorque veni.

ELEGIA IX.

De infelicibus Marathi amoribus.

Non ego celari possum, quid nutus amantis,
 Quidve ferant mihi lenia verba sonant.
 Nec mihi sunt sortes, nec conscia fibra Deorum:
 Præcinit eventus nec mihi cantus avis.
 Ipsa Venus magico religatum brachia nodo;
 Perdocuit multis non sine verberibus.
 Desine dissimulare. *DEUS crudelius mit,*

Quos

OBSERVATIONES.

Insequitur VENERANDE puer —
Potest idem in Culice:

OSculi VENERANDE meis alla-
bere ceptis,

Sancte puer —

Sicuisocasse micum videatur for-
 mosos hoc nomine appellari, co-
 gitet non dissimili ratione à Teren-
 tio *honestum* usurpasi pro pulchro,

Eunu. Act. 3. Sc. 2. PAR. *ultu es*
Dore & accide-huc. bono eunuchum
tibi. Quam liberali facie, quam
etate, integritate TH. Ita me Dis
amens, HONESTUS est. Ad quem
locum Donatus affert illud Maronis.
Eusid. 1. Latos oculis affluant huius-
modi. Sanè quæ honesta sunt, acci-
piuntur venerationem.

ELI.

Quos videt invitos succubuisse sibi.

Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos,

Sæpeque mutatas disposuisse comas? 10

Quid fuco splendente genas ornasse? quid ungues

Artificis doctâ subsecuisse manu?

Frustra jam vestes, frustra mutantur amictus,

Ansaque compressos colligat arcta pedes.

Ipsa placet, quamvis inculto venerit ore, 15

Nec nitidum tardâ compserit arre caput.

Num

OBSERVATIONES.

ELEG. IX. v. 8. *Quos videt invitos*

[Hoc est potentium ingenuum]

parcere nuntium subiectis per super-

bos debellare, quemadmodum ait

Maro de Romanis. Nec tantum

heroibus, aut principibus victis,

hos inesse mores videmus, sed etiam

feris generosioribus: Quod Attilio-

reles confirmat l. 2. Rhetoric. cap. 3.

h's verbis: *ὅτι ὁ πρὸς τοὺς βαρβα-*

ρῶν παύειν ἢ ὀργῇ, ἢ οἱ κωλύ-

εῖσθαι, ἢ δυνάμει τὰς ἀντιθέσεις

adversus, autem se submittentem re-

quiescere, iram, etiam canes manife-

stunt faciunt, non mordentes eos, qui

prostrati sunt. Plinius tamen solis

leonibus id videtur tribuere: sic

enim l. 8. c. 16. *Leoni tantum ex feris*

clementia in supplices, et prostratis

parcis: Et ubi sedit, in viros pulvis;

quàm in feminas, fremit: in infan-

tes non nisi magna fame. Cæterum

Euripides Hippolyto simili omni-

no sententia Tibullum anacervit:

Κύριος γὰρ ἄ φερτὶς, ἢ ποδῶν

ἔργῳ.

Ἡ τ' ἄλλο ἰσχυρῶ, καὶ ὅθεν μεταρ-

χεται.

Ὅ, δ' ἐν ἀνὰ, ἔφ' ὅθεν γ' ἄ ἐν

μέγῃ,

τὴν τοῦ ἀνὰ, τὸς δὲν, καὶ

ὀβριμῶν.

Inolerabilis ferus est, si abinde ve-

rit: et que concedentem SIBI leniter

sequitur, et benignius trahat: il-

lum vero, quem præceteris altius

sapero inveneris: comprehensum mul-

to absurdum afficit. Iluc pertinet

illud ore omnium tritum adagium:

Ducunt volentem fata, nolentem

trahunt.

v. 14. *Ansaque compressos*] Hoc

est, quod Ovidius amatorculis

præcipit, ut videlicet cakeis astric-

tionibus utatur, puellarum gra-

tiae captandæ:

Nec vagus in laxa pes tibi pelle

natus.

Num te carminibus, num te pallentibus herbis
 Devovit tacito tempore noctis anus?
 Cantus vicinis fruges traducit ab agris:
 Cantus & iratæ detinet anguis iter: 20
 Cantus & è curru Lunam deducere tentat,
 Et facerèt, si non æra repulsa sonent.
 Quid queror heu misero carmen nocuisse? quid
 herbas?

FORMA nihil magicis utitur auxiliis.

Sed corpus tetigisse nocet, sed longa dedisse 25
 Oscula, sed femori conseruisse femur.
 Nec tu difficilis puero tamen esse memento;
 Persequitur pœnis tristitia facta Venus.
 Munera ne poscas. det munera canus amator,
 Ut foveat molli frigida membra sinu. 30
 Carior est auro juvenis, cui lævia fulgent
 Ora, nec amplexus aspera barba terit.
 Huic tu candentes humero suppone lacertos,
 Et regum magnæ despiciantur opes.
 At Venus inveniet puero succumbere furtim, 35
 Dum tūmet, & teneros conserit usque sinus:
 Et dare anhelanti pugnantibus humida linguis

Of.

OBSERVATIONES.

v. 28. *tristitia facta*] Animi duri-
 tiem, & inexorabilem crudelita-
 tem. Virgilius *Æneidos* 2. v. 548.
 — *illi mea TRISTITIA FACTA*,
Degeneremque Neoptolemmum nar-

vare memento.

v. 36. *conserit usque sinus*] Persius
 ultimâ Satyrâ obscœniùs expressit
 his verbis: *Patritia immetat vulve.*
 Hæc satis, ne sentina moveatur
 v. 30.

Oscula, & in collo figere dente notas.
 Nō lapis hanc gemmæque juvent, quæ frigore sola
 Dormiet, & nulli sit cupienda viro. 40
 Heu *SERO* revocatur Amor, seroque juvenea,
 Cum vetus infecit cana senecta capus.
 Tū studium formæ est: coma tū mutatur, ut annos
 Dissimulet viridi cortice tincta nucis:
 Tollere tum cura est albos à stirpe capillos, 45
 Et faciem demptâ pelle referre novam.
 Actu, dum primi floret tibi temporis ætas,
 Utere; non tardo labitur illa pede.
 Neu Marathum torques puero quæ gloria victo est:
 In veteres esto dura puella senes. 50
 Parce precor tenero. non illi fontica causa est,

Sed.

OBSERVATIONES.

v. 50. *veteres senes*] Ita Horatius
 Epod. 8.

*Cum sit tibi dens ater, & rugis
 PETUS*

Frontem SENECTUS exaret.

v. 51. *fontica causa*] Festus Pom-
 pejus ex emendatione Josephi Scal-
 ligeri: SONTICA CAUSA dicitur
 à morbo fontico, qui quid agen-
 dum agere non permittit. Sed locus
 interpolatus est; in antiquis enim
 codicibus, quibus usum se testatur
 Antonius Augustinus diligentissi-
 mus antiquitatis scrutator, ita scè
 legitur, plurius literis corruptis &
 fugientibus *ausa* dicitur à
 morbo erendum agere

Gratius verò Faliscus non ignobi-
 lis poeta, qui temporibus Augusti
 vixit, *causas* pro morbis manifesto
 usurpavit eo veticulo Cynegeticæ.

*CAUSAS*que, affectusque canni-
 tua cura tueri est.

Indè *causarii* milites dicti, quæ ob
 malam valetudinem sacramento
 militiæ solvebantur. & *causaria*
missio apud Jurisconsultos. Nec de-
 ductum aliunde existimaverim ele-
 gans vocabulum, quo politioris
 Etruscæ linguæ scriptores gracilio-
 rem hominem & frequentibus
 morbis obnoxium significare con-
 sueverunt: id est *cagimevole*. Audi
 Joannem Boccacium (nella novel-

Sed nimius luto corpora ringit amor.
 Vah miser, absenti mœstas quàm saepe querelas
 Conjicit, & lacrymis omnia plena madent!
 Quid me spernis? ait, poterat custodia vinci; 55
Ipse dedit cupidis fallere posse Deus.
 Nota Venus furtiva mihi est, ut lenis agatur
 Spiritus, ut nec dent oscula rapta sonum.
 Et possum mediâ quamvis obrepere nocte,
 Et strepitu nullo clam referare fores. 60
 Quid prosunt artes, miserum si spernit amantem,
 Et fugit ex ipso fœva puella toro?
 Vel cum promittit subito, sed perfida fallit,
 Est mihi nox multis evigilanda malis.
 Dum mihi venturam fingo, quodcumque mo-
 vetur, 65
 Illius credo tunc sonuisse pedes.
 Ah pereant artes, & mollia jura colendi.
 Horrida villosâ corpora veste tegam!
 Nunc, si clausa mea est, si copia rara videndi,
 Me miserum, laxam quid juvat esse togam? 70
 Desistas lacrymare puer; non frangitur illa,
 Et

OBSERVATIONES.

In 6. giorn. 5.) Il Re veggendola
 bella l'ebbe cara; ma perciocchè C.A-
 GIONE l'OLE era alquanto della per-
 sona, insino a tanto che più forte sof-
 fe, comandò che ella fosse messa in
 certe case bellissime d'un suo giardino
 &c.

v. 66. *tunc sonuisse pedes*] In car-
 mine libero, quod Tibullo adscri-
 bitur:

As ille cum rubribus auribus puer,
Simul SONANTI senseris iter
PEDE &c.

v. 75.

Et tua jam fletu lumina fessa tument.
 Oderunt, Pholoë, moneo, fastidia Divi,
 Nec prodest sanctis thura dedisse focis.
 Hic Marathus quondā miseros ludebat amātes 75
 Nescius ultorem post caput esse Deum.
 Sæpe etiam lacrymas fertur risisse dolentis,
 Et cupidum scitā detinuisse morā.
 Nunc omnes odit fastus, nunc displicet illi
 Quæcumque oppositā est janua firma serā. 80
 At te poena manet, nisi desinis esse superba.
 Quām cupies votis hunc revocare diem!

ELEGIA X.

*Tuetum incusat, quod vi munerum captus juratum
 sibi fidem fregerit.*

Quid mihi, si fueras miseros læsurus amores,
 Fœdera per Divos jam violanda dabas?
 Ah

OBSERVATIONES.

v. 76. *Hic Marathus*. *ἐμάρταος*.
 Tullius Catone Maiore. *Sepem-*
merò mirari soleo cum 1100 C. Lelio.
 v. 76. *Nescius ultorem p. c. e. D.* Asp' des videlicet, quarum moris
 Homines, quibus fortunæ favor
 blauditur, miseros despector ha-
 bent, nec illud cogitant, si quoque
 in felicitatis vertice in barathrum
 arumnarum deturbari posse. Pul-
 chre Virgilius 8. *Æncid.* de Cleo-
 patræ studio:
Regina in mediis patriò vocat ag-
mina sistro,
Nec dum etiam geminos à tergo re-
spicit angues.
Nesci *Amentis hominum fati*, for-
tisque futura.
Et servare modum, rebus sublata
secundis.
 EL EG. X. v. 1. *Qui tu si fueras*
 Quid attinebar conceptissimis ver-
 bis

Ah miser, *ETSI* quis primò perjurâ celat,
 Sera tamen tacitis pœna venit pedibus.
 Parcite cœlestes; æquum est impunè licere 5
 Numina formosis lædere vestra semel.
 Lucra petens habili tauros. adjungit aratro,
 Et durum terræ rusticus urget opus.
 Lucra petituras freta per parentia ventis
 Ducunt instabiles sidera certa rates.. 10
 Muneribus meus est captus puer; at Deus illa
 In cinerem, & liquidas munera vertat aquas.
 Jam nihî persolves pœnas, pulvisque decorem
 Detrahet, & ventis horrida facta coma.
 Uretur facies, urentur sole capilli, 15
 De-

OBSERVATIONES.

biste jurare à datâ fide numquàm
 discessurum, si mox testes Deos ni-
 hili facturus eras? Hæc autem in-
 dignationis, & exprobrationis ple-
 na. Horat. Epod. 15.

Cum tu magnorum numen LÆSU-
 RA Deorum,

In verba jurabas mea.

V. 5. æquum est impunè licere]

Ovidius Amor. 2. Eleg. 14.

Dii faciles, peccasse SEMEL con-
 cedite tui:

Id satis est. panam culpa secunda
 ferat.

V. 9. freta perparentia ventis]

Arbitrio ventorum tolluntur, &
 deprimuntur fluctus. Poëta Sul-
 monensis Tristitium 1. Eleg. 2.

Inter utrumque fremunt immani:
 turbine VENTI:

Nesais, cui domino PARLEST,
 unda maris.

V. 15. Urentur facies] Plinius 1. 29.

c. 3. occurrit incommodo: Candido.

ovorum, ait, in oculis & pili re-
 clinantur, Hammonico trito,

admisitque: & vari in facie cum
 pinis nucleis, ac melle modico. Ipsa

FACIES illi SOLE non ADURIS-
 TUR. Quod jam iudè à Senecæ

temperatibus in usu oportuit esse,
 sic enim Philosophus Epist. 123.

Omnium paedagogia oblita facie ven-
 huntur, ne SOL, ne frigore generati-

cutem Ladas. turpe est, neminem esse
 in comitatu. PUERORUM, cuius sa-

nat.

Detrahet, & ventis horrida facta coma.
Admonui quoties! auro ne pollue formam;
SÆPE solent auro multa subesse mala.
Divitiis captus si qui violavit Amorem:
Aspera que est illi, difficilisque Venus. 20
Ure meum potius flammâ caput, & pete ferro
Corpus, & intorto verberare terga seca.
Nec tibi celandi spes sit peccare paranti;
EST Deus, oculos qui vetat esse dolos.
Ipse Deus tacito permisit vela ministro, 25
Edo-

O B S E R V A T I O N E S.

na *FACILES* medicamentum des-
deret.

V. 17. *auro ne pollue formam*] Vi-
de Eleg. 2. l. 1. Propertii, & ibi ob-
serv. nostras.

V. 20. *Aspera que est illi*] Supra
Eleg. 7. v. 89.

*Hanc VENUS ex alio stentem subli-
mis Olympo*

*Speñat, & infidis quàm sit
acerba, monet.*

V. 21. *Ure meum potius*] Qui se
auctorabant ludo gladiatorio, in
hæc tria jurabant, URI FLAM-
MIS, virgis SECARI, FERROQUE
necari, teste Acrone in Horatium.
Plura dabit Lipsius l. 2. Saturnal.
c. 5.

V. 24. *EST Deus*] Verissima, &
homine Christiano digna senten-
tia, quam paulò aliter extulit Plau-
tus Captiv. Act. 2. Sc. 2.

EST profecto DEUS, qui, que

nos gerimus, auditque & videt.

V. 25. *permisit vela ministro*]

Flagitii conscio, & adjutori pote-
statem loquendi fecit, licet os obfi-
gnatum haberet. Germanâ meta-
phorâ usus est Juvenalis. Satyrâ,
ubi se ipsam hortatur ad corruptos
Romanorum mores albis denti-
bus, acrique dicendi genere perfe-
quendos:

*Omne in præcipiti vitium stetit:
naere FELIS,*

Totos pande sinus —

Et Plinius junior de libris Maximi
Epist. 20. l. 4. *In quo tu ingenii si-
mul, dolorisque FELIS latissimè ve-
stus es.* Et ante utrumque Naso
Metamorph. 15. v. 176. ex ore Py-
thagoræ disserentis:

*— quoniam magno feror equare,
plenaque ventis*

FELA dedi —

Ederet ut multo libera verba mero.
 Ipse Deus somno domitos emittere vocem
 iussit, & invitos facta regenda loqui.
 Hæc ego dicebam. nunc me flevisse loquentem,
 Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes. 30
 Tunc mihi jurabas, nullo te divitis auri
 Pondere, non gemmis vendere velle fidem;
 Non, tibi si pretium Campania terra daretur,
 Non, tibi si Bacchi cura Falernus ager.
 Illis eriperes verbis mihi fidera cæli 35
 Lucere, & puras fluminis esse vias.
 Quin etiam flebas; at non ego fallere doctus
 Tergebam humentes credulus usque genas.
 Quid

OBSERVATIONES.

- v. 26. *multo libera verba mero*] *Expensum?* —
 Propertius Eleg. 23. l. 2. Livius l. 5. ab V. C. Per altercationem nondum omni AURO appenso, dictator intervenit. Cicero pro C. Rabirio: tu etiam tanto PONDERE AURI, quantum tempus illud postulabat, discessum illum sustinasti.
 v. 28. *& invitos facta regenda loqui*] Cicero Topic. Es per SOMNUM, vinum, insaniam, multa sæpe passæ sunt. v. 34. *Illis eriperes verbis mihi*] Persuadere posses tuâ faciendâ id, quod oculorum sensui manifestò contrarium est. Italicè: *mi daresti ad intendere, che gl'Asini volano*. Hoc est, quod ait Juvenalis 3. Sar. maneant, qui nigra in eandem vertunt. *Eripere*, hæc notione, significat vetexam opinionem ex animo discutere. Cicero ad Atticum l. 10.
 v. 32. *Pondere*] Antiqui summam pecunie ingentem appendebant, non, ut hodie, numerabant. Hinc frequenter invenias apud scriptores, *impendere, expendere, expensum referre*, & hujusmodi alia. Catull. c. 28.
Ecquidnam in tabulis patet lucelli Epist. 4. *si vera sunt, ignoscere?* *si*

Quid faceres, nisi & ipse fores in amore puellæ?

Sit precor: exemplo sed levis illa tuo. 40

O quoties, verbis ne quisquam conscius esset,

Ipse comes. multâ lumina nocte tuli!

Sæpe insperanti venit tibi munere nostro,

Sed latuit clausas: post adoperta fores.

Tunc miser interii, stultè confisus amari; 45

Nam poteram ad laqueos: cautior esse tuos.

Quin etiam attonitâ laudes tibi mente canebam;

At me nunc nostri, Pieridumque pudet.

Illa velim rapidâ Vulcanus carmina flammâ

Torreat, & liquidâ deleat amnis aquâ. 50

Tu procul hinc abhis, formam cui vendere curæ est,

Et premium plenâ grande referre manu.

Atte, qui puerum donis corrumpere es ausus,

Rideat assiduis uxor inulta dolis.

Et cum furtivo juvenem lassaverit usu, 55

Tecum interpositâ languida veste cubet.

Sint

OBSERVATIONES.

falsa, me libente ERIPIES mihi hunc errorem.

v. 39. *fores in amore puellæ*] Puellam amares. Contra Cicero Aft. 6. in Verrero: *Unde igitur potius incipiam, quam ab ea civitate, qua sibi una IN AMORE, atque in deliciis FUIT?*

v. 44. *clausas post adoperta fores*] Quæ lascivia mulierum. Horat. Ode 2. l. 1.

Nunc & LATENTIS proditor intimo.

Gratus puella visus ab angulo &c. v. 55 *usu*] Propriè, ut semper locutus Tibullus: nam scilicet adulteræ mancipio maritorum suorum esse videntur; *usu* mæcliorum ventitantium. Hinc apud Plautum prologo Amphitruonis:

Is amare cepit Alcmenam clams virum,

P 4.

USU-

Sint externa tuo semper vestigia lecto,
 Et pateat cupidis semper aperta domus.
 Nec lasciva soror dicatur plura bibisse
 Pocula, vel plures emeruisse viros. 60
 Illam sæpe ferunt convivâ ducere Baccho,
 Dum rota Luciféri provocet ortu diem.
 Illâ nulla queat melius consumere noctem,
 Atque operum varias disposuisse vices.
 At tua perdidicit, nec tu stultissime sentis, 65
 Cum tibi non solitâ corpus ab arte movet.
 Tune putas illam pro te disponere crines?
 Aut tennes denso pectere dente comas?
 Ista hæc persuadet facies, auroque lacertos
 Vinciat, & Tyrio prodeat apta sinu. 70
 Non tibi, sed juveni cuidam vult bella videri,
 Devoveat pro quo remque, domumque tuam.
 Non.

OBSERVATIONES.

USURA. *Atque eius corporis cepit*
suâ.

v. 59. *Nec lasciva soror*] Facessant, qui hæc intelligunt de sorore corruptoris. Hoc loco soror accipienda est pro meretrice in lupanari prostante. Petron. Arbitr: Si non fastidis, inquit, feminam ornata, & hoc primum anno virum aspernam, concilio tibi, ô juvenis, SOROREM. Martialis l. 10. Epig. 64.

Quare desine me vocare fratrem,

Nec te, Cæmention, vocem SOROREM.

v. 64. *Atque operum varias*] Nâso interpret esto 2. de Arte:

Usque velle penerem jungens per mille figuras.

Inveniat plures nullâ ta bella modos.

v. 66. *non solita corpus ab arte movet*] Officium tibi facit, maximam ex concubitu voluptatem capere simulacra, ut adulterii suspicionem à se avertat.

u. 22.

Non facit hoc vitio, sed corpora foeda podagra

Et senis amplexus culta puella fugit.

Huic tamen accubuit noster puer: hunc ego credam

Cum truibus Venerem jungere posse feris.
Blanditiasne meas alii tu vendere es ausus?

Tunc alii demens oscula ferre mea?

Tunc flebis, cum me vinctum puer alter habebit,

Et geret in gremio regna superba tuo.

At tua tum me poena juvet, Venerique merenti

Fixa notet casus aurea palma meos:

HANC TIBI FALLACI RESOLVTVS AMORE TIBVLLVS.

DEDICAT, ET GRATA SIS DEA MENTE ROGAT.

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 82. *aurea palma*] Censet Scalliger emendatione hunc locum indigere, quod palmā non sit opus, ubi multa victoria: conaturque restituere *lamna*, seu *parma*. Eius tamen bonā cum veniā dixerim, nihil omnino mirandum est, cum hic *palma* non arbores, sed manum delosi amoris catenis expeditam significet, quod ostendit *notat* digitis convenientissimum. Vovet igitur Veneri Tibullus manum auream, quæ subsequens *distichon* in pariete, vel tabulā indidisse videatur, quales & nostro tempore in cæliis templis aliquando conspiciuntur. Cornificius Rhetoric. ad Herennium l. 3. ubi de arte memorizæ copiosè disserit, sic

habet: *Et ne forte in numero locorum falli possimus, quintum quaque locum places notari: quod genus, si in quinto loco MANUM AUREAM collocemus &c.* Vides, huiusmodi si mulacta non fuisse Romanis peregrina: Scimus alioqui membra diutino morbo vexata, si Deorum auxilio invocato pristinas vires & sanitatem receperunt, pingi & suspendi solita in famis & facellis; quæ de re jocosum exstat Epigramma inter Priapeia:

*Cur pædum memori sis in tabellæ
Membrum, queritis, unde procrea-*
mur?

*Cum penis mihi forte laesus esset,
Chirurgie manum miser timerem:
Dixi mo legitimis, nimisque magnis*
Cur-

*Ad bellum iturus, militiam desestatur, & pacis
otia laudat..*

Quis fuit, horrendos primus qui protulit enses?
Quàm ferus, & verè ferreus ille fuit!
Tunc cædes hominum generi, tunc prælia nata,
Tunc brevior diræ mortis aperta via est.
At nihil ille miser meruit; hos ad mala nostra
Vertimus, in sævas quod dedit ille feras.
Divitis hoc vitium est auri; nec bella fuerunt,
Faginus adstabat cum scyphus ante dapés.
Non arces, non valluserat, somnumque petebat.
Securus varias dux gregis inter oves. 10
Tunc mihi vita foret! vulgi nec tristia nossem.
Arma, nec audissem corde micante tubam.
Nunc ad bella trahor, & jam quis forsitan hostis.
Hæsuræ in nostro tela gerit latere.
Sed patrii servate Lares: aluistis & iidem, 15
Cursarem vestros cum tener ante pedes.

Neu:

OBSERVATIONES.

Curatum dare mentulam verebar. sentiremus, aperuisse.
Hinc, dixi, fer opem, Priape, parvi ELEG. XLV. 11. Tunc mihi vita
&c. foret] Subaudi *minimam*. foret autem
At de tabellis votivis plerique scri- dixit *pro fuisset*. more poetarum.
pserunt; quamobrem non est con- Catullus c. 2.
sili nostri actum agere. satis fue- *Tecum ludere, sicut ipsa, possem* 12
rit, super hoc Tibulli versiculo quid

v. 262.

Neu pudeat prisco vos esse è stipite factos;
 Sic veteris sedes incoluistis avi.
 Tunc meliùs tenuere fidem, cum paupere cultu
 Stabat in exigua ligneus æde Deus. 20
 Hic placatus erat, seu quis libaverat uvam,
 Seu dederat sanctæ spicea ferra comæ.
 Atque aliquis voti compos liba ipse ferebat,
 Postque comes purum filia parva favum.
 At nobis ærata, Lares, depellite tela; 25
 Hostia erit plenâ mystica porcus harâ.
 Hanc purâ cum veste sequar, myrtoque canistra
 Vincita geram, myrto victus & ipse caput.
 Sic placeam vobis. alius sit fortis in armis,
 Sernat & adversos Marte fremente duces. 30
 Ut mihi potantî possit sua dicere facta
 Miles, & in mensâ pingere castra mero.
QUIS furor est utram bellis accersere mortem?
Immines, & iucio clam venit illa pede.
 Non seges est infra, non vinea culta: sed audax 35
 Cerberus, & Stygiæ navita puppis aquæ.
 Illic percussisque genis, ustoque capillo
 Errat ad obtectos pallida turba lacus.

Quàm

OBSERVATIONES.

v. 26. *mystica*] Quia Cereri sacra, cuius a sacra religio, & silentio involuta fuit. Testatur tamen Achilles Statius in omnibus Codd. MSS. *mystica* liquidè exstare, quod magis placet.

v. 37. *ustoque capillo*] Omnes enim imagines mortuorum calvæ finguntur, comis igne rogi consumptis. Vide Lucianum in Dialogo Nixei, Diogenis, & Therpsitis.

v. 34.

Quàm potius laudandus hic est, quem prole parat
 Occupat in parvâ pigra senectâ casâ: 40
 Ipse suas sectatur oves, at filius agnos;
 Et calidam fesso comparat uxor aquam.
 Sic ego sim, liceatque caput candescere canis,
 Temporis & prisca facta referre senem.
 Interea Pax arva colat; Pax candida primum 45
 Duxit araturos sub juga curva boves:
 Pax aluit vites, & succos condidit uvæ;
 Funderet ut gnato testa paterna merum:
 Pace bidens, vomerque nitent: at tristia duri
 Militis in tenebris occupat arma situs. 50
 Rusticus è lucoque vehit malè sobrius ipso
 Uxorem plauistro, progeniemque domum.
 Sed Veneris tunc bella calent, scissosque capillos
 Femina, perfractas conqueriturque fores.
 Fletteneras subtrusa genas: sed victor & ipse 55
 Flet sibi dementes tam valuisse manus.
 At lascivus Amor rixæ mala verba ministrat,
 Inter & iratum lentus utrumque sedet.
 Ah lapis est ferrumque, suam quicumque puellam
 Verberat; è cælo deripit ille Deos. 60
 Sit

OBSERVATIONES.

v. 54. *perfractas conqueriturque
 fores* Quas ætate, vinoque fervi-
 dus adolescens vestibus labefacta-
 vit. Horatius Ode 26. l. 3.

— hic hic ponite lucida
Funalia, & vestes, & arcus
Oppositis FORIBUS minaces.

Sit satis è membris tenuem perfcindere vestem :
 Sit satis ornatus dissoluisse comæ.
 Sit lacrymas movisse satis. quater ille beatus ,
 Quo tenera irato flere puella potest .
 Sed manibus qui sævus erit, scurlique sudæque 65
 Is gerat , & miti sit procul à Venere .
 At nobis Pax alma veni, spicamque teneto ,
 Perfluat & pomis candidus ante sinus.

AL.

OBSERVATIONES.

v. 65. <i>scurumque sudæque Is ge-</i>	Venustè Propertius Eleg. 5. l. 4.
<i>rat</i>] Si tantoperè sæviendi cupidus	<i>Nec tibi displiceat miles non sa-</i>
est, militiæ durum opus exerceat.	<i>uus amoris.</i>

ELEG.

ALBII TIBULLI

EQUITIS ROMANI ELEGIARUM.

LIBER II.

ELEGIA I.

* *Sacrum Ambaeuale. describitur.*

Quisquis adest, faveat: fruges lustramus,
& agros,

Ri-

OBSERVATIONES.

* *Sacrum Ambaeuale* dictum est ab arvis ambigulis: rustici enim statim anni temporibus victimam circum prædia sua ducebant; Deos agrorum præfides orantes, uti volentes propitij segetem, vineam, pecus, liberos, totamque familiam fortunarent: atque ita diem illam poru & cantu hilares transgebant. Vidè Caronem de R. R. c. 141. Virgilium 1. Georg. At IOANNES ANTONIUS ASTORIUS J. C. Venetus (quo ego viro nihil elegantius, nihil humanius fieri posse ar-

bicorum: cui plurimum debent ac semper debebant studiosi antiquitatis ob insignem de Diis Cælestibus editum libellum, in quo sic materiam obscurissimam elucidavit, ut omnia eruditorum tulerit puncta) monuit me per epistolam, Petrum Marcellinum Corsadinum Summi Pontificis Auditorem in libro, cui titulus: *Petus Latium profanum, & sacrum*, lib. 1. cap. 19. pag. 261. dubitare, an reverà Tibullus hac Elegiâ *sacrum Ambaeuale* describat, cum in plerisque à

Vir-

Virgilio dissentire videatur, & quædam addat, de quibus alter ille non loquitur. Cui dubitationi Astorius ipserakium addit. Ego verò (pace dicam tantorum virorum) M. Antonium Muretum, Achillem Statium, Ludovicum de la Cerdà, Fridericum Taubman-num, duos priores ad Tibullum, posteriores ad Virgilium, securus, communem sententiam tueri malo. Licet enim poeta noster sacrum hoc pluribus fortasse describat, quàm Virgilius: non idcirco præbet animum dubitandi; an sacrum Ambarvale significare voluerit; cum præsertim cæteta mirè conveniant. En tibi utriusque poetæ collationem:

Virgilius.

Sacra refer Cererè —

Cuncta tibi Cererem pubes agrestis aiores.

Et Cererem clamore vocant in tella —

Tibullus.

— spicis tempora cinge Ceres.

dixerat autem præcedenti versiculo: *Bacche veni*, quòd scilicet agri-coltæ Bacchum & Cererem una invocarent. Columella de cultu hor-torum lib. 10. prope finem:

Este Menalium, te Bacchum, teque

Lycum,

Lenauumque patrem canimus sub tella vocantes.

Quamvis non diffitear, eo loco he-titiam Autumnalis temporis à Co-lumellâ describi: cum sacrum Am-barvale vendicari solitum esset.

Virgilius.

Tunc agni pingues —

Tibullus.

Cernite, fulgentes aut eas sacro agni — ad aras.

Pingues enim victimæ Diis exde-bantur, & largissimis pabulis enu-tritæ.

Virgilius.

— & tunc molliissima vincta.

Tibullus.

Vina diem exolebrent; non sessa luce madere

Est rubor, errantes & male ferre pedes

Virgilius.

Terque novus circum felix eas ho-stia fruges.

Tibullus.

— fruges lustramus & agros.

At quid est lustrare, nisi expiate circumcundo? Testis Virgilius ci-tatus l. 6. Æneid. v. 229.

Idem ter socios pura circumtulit unda,

Spargens rore levi, & ramo felicis olive:

Lustravitque viros, dixitque novis-sima verba:

Adde illud poetæ nostri:

Fos mala de nostris pellite limi-tibus.

videlicet exterminate, propulsate à sinibus agrorum, circum quos vi-timam ducimus. At in se clarâ diutius morari piget. Siquis tamen dubitare malit, id magnis auctori-bus faciet.

Ritus ut à prisco traditus exstat avo.
 Bacche veni, dulcisque tuis è cornibus uva
 Pendeat: & spicis tempora cinge Ceres.
 Luce sacra requiescat humus, requiescat arator,
 Et grave suspenso vomere cesset opus.
 Solvite vincla jugis; nunc ad præsepia debent
 Plena coronato stare boves capite.
 Omnia sint operata Deo: non audeat ulla

La-

OBSERVATIONES.

V. 2. *Ritus ut à prisco*] Hinc illæ querelæ Symmachi præfecti urbis, pro veteri Deorum cultu adversus Christianos: Jam si longa ætas auctoritatem religioni facit, servanda est tot sæculis fides, & sequendi sunt nobis parentes, qui sequuti sunt feliciter suos. Romam nunc ptemus agnoscere, atque his nobiscum agere sermonibus: Optimi principes, patres patriæ, reveremini annos meos, in quos me pius RITUS adduxit, utar ceremoniis ARTIS, neque enim panites: vicam meo more, quia libera sum. Cui scitè Prudentius respondet L. 1.

Ut semel obsedit gentilia pectora patrum

Vana superstitio, non interrupta currit

Ætatem per mille gradus: tener horruit hares,

Et coluit, quidquid sibi met venerabile cani

Monstrant AT. VI. puerorum infansia primo

Errorum cum lacte bibit — Sed Cicero propius ad rem nostram, 2. de Legibus: Eademque rationem luci habens in agris, neque ea, quæ a majoribus prodita est cum dominis, tum famulis posita in fundi, villæque conspectu religio patrum repudianda est. Jam RITUS familie, patrumque servari, id est, quoniam antiquitas proximè accedit ad Deos, à Diis quasi TRADITAM religionem iuvit.

V. 5. *Luce sacra requiescat humus*] Non omne opus diebus festis intermittere necesse habebant agricolæ, sed ea tantum, quæ duriorē laborem afferebant, nam ut ait Cato c. 2. R. R. Perferias verò fossas veteres tergeri, viam publicam muniri, vestres recidi, hortum fodiri, pratium purgari, virgas vinciri, spinas runcari cremarique, ex piscina immunditias afferri, munditias fieri nulla religio vetuit. Ideo Tibullus grave opus dumtaxat cessare jubet.

Lanificam pensis imposuisse manum. 10
 Vos quoque abesse procul jubeo (discedite ab aris)
 Quae tulit hesternâ gaudia nocte Venus.
CASTA placent superis. purâ cum veste venite,
 Et manibus puris sumite fontis aquam.
 Cernite, fulgentes ut eat sacer agnus ad aras, 15
 Vinetaque post oleâ candida turba comas.
 Dii patrii, purgamus agros, purgamus agrestes,
 Vos mala de nostris pellite limitibus.
 Neu seges eludat mensem fallacibus herbis;
 Neu timeat celeres tardior agna lupos. 20
 Tunc nitidus plenis confusus rusticus arcis
 Ingeret ardenti grandia ligna foco.
 Turbaque vernarum saturi bona signa coloni
 Ludet, & ex virgis exstruct arte casas.
 Eventura precor. videntur felicitibus extis 25
 Significet placidos nuntia fibra Deos?
 Nunc mihi fumosum veteris proferte Falernum
 Consulis, & Chio solvite vincla cado.
 Vina diem celebrent; non festâ luce madere
 Est rubor, errantes & malè ferre pedes. 30

Sed

OBSERVATIONES.

v. 25. videntur felicitibus extis.] Ca-	de seneparcissimo:
tull. c. 60. VIDEN' ut facies Aureas	Qui quandoque jugum pertusa ad
quatinus comas?	compita figis,
v. 28. solvite vincla.] Resignate	Serice veteris moluens querader
cadum pice obstrictum; quod Te-	linum,
zentio Heautont. Act. 3. sc. 1. est	Ingenis —
velinere dolia. Petrus 4. Sat. v. 29.	

Q

ca. 37.

Sed bene-Messalâ sua quisque ad pocula-dicat;
 Nomen & absentis singula verba sonent.
 Gentis Aquitanæ celeberrima Messala triumphis,
 Et magna intonsis gloria victor avis,
 Huc ades, aspiceque mihi, dum carmine nostro 35
 Redditur agricolis gratia cælitibus.
 Rura cano, rurisque Deos: his vita magistris
 Desuevit quernâ pellere glande famem.
 Illi compositis primùm docuere tigillis
 Exiguam viridi fronde operire domum: 40
 Illi etiam tauros primùm docuisse feruntur
 Servitium, & plaustro supposuisse rotam.
 Tunc victus abiere feri: tunc consita pomus:
 Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas:
 Aurea tunc pressos pedibus dedit uva liquores, 45
 Mistaque securo est sobria lympa mero.
 Rura ferunt messes, calidi cum sideris æstu
 De-

OBSERVATIONES.

v. 37. *vita*] Subaudi *humana*. Luc.
 ciet. l. 1.

*Humana ante oculos sadè cum PT-
 TA jaceret
 In terris oppressa gravi sub reli-
 gione.*

Idem l. 2. Ellipsi Tibullianâ:
*Omnis cum in tenebris præsertim
 FIT Alabores.*

v. 38. *Desuevit quernâ*] Antiqui
 mortales, ut nemo nescit, glandi-
 vorum fuerunt, donec ad mitiorem

cibum Triptolemo auctore revoca-
 rentur. Is tritici semine primus ar-
 va conspersit, & curru per ætrem
 vectus, frumentariam plerosque
 populos docuit. Valer. Flaccus l.
 Argonautic.

*— ante curru ne sacros transisse
 dracones
 Credimus, ignaras Cereis qui vo-
 mere terras
 Imbuat, & flava QUERCUM dam-
 navit arista.*

Deponit flavas annua terra comas.
 Rure levis verno flores apīs ingerit alveo,
 Compleat ut dulci sedula melle favos. 50
 Agricola assiduo primūm satiatu aratro,
 Cantavit certo rustica verba pede:
 Et satur arenti primūm est modulatu avenā
 Carmen, ut ornato duceret ante Deos.
 Agricola & minio suffusus, Bacche, rubenti 55
 Pri-

OBSERVATIONES.

v. 40. *viridi fronde operire domum*.] Huc pertinent, quæ scribit Vitruvius Architect. l. 2. c. 1. de prætorum hominum ædificiis: *Primumque furcis erectis, & virgulis interpositis, luto parietes texerunt. Alii luteas glebas arefacientes struebant parietes, materia eos ingumentanter, vitandoque imbres & æstus, tegebant arundinibus, & FRONDE.*
 v. 51. *satiatus*.] Diuturni laboris tædio affectus. Cicero in Lælio: *Non enim amissionum esse debent, sicut aliarum rerum, SATIETATES.*

v. 53. *satur*.] Famē etenim & carmini non convenit. Lepide Juven. 7. Sat. ubi de milenis poetarum: *SATUR est, cum dicis Horatius: ohe.*

Ibid. *modulatus*.] Libentius legerem *modicatus*, ut esset simile illi Virgiliano:

Silvestrem tenui Musam mediteris APENÆ.

tum etiam propter ea, quæ sequuntur: *ut ornato duceret ante Deos;*

Debuit enim agricola secum ipse meditari, quæ postea in frequentia sacrorum ante aras Numinum canere oportebat. Catul. c. 61.

Aspicite, innupta secum ut meditata requirant;

Non frustra meditantur: habent memorabile quod sit.

v. 55. *minio suffusus*.] Aut respice purpureo colore infectus, aut facibus vini perunctus. Horat. A. P. v. 275.

Ignotum tragica genus invenisse Camanæ,

Dicitur, & plaustris vexisse poemata Thespiæ,

Quæ canerent, agerentque perunctis facibus ora.

Ibid. *Bacche.*] Non satis ex decore dubitat Achilles Statius, ante hunc versiculum nonnulla deesse, quodd scilicet Bacchi improvisa mentio fiat. Quivis enim vel mediocriter eruditus intelligit à Tibullo hic attingi principia Tragediæ, quæ humilia & agrestia fuerunt.

Primus inexpertus duxit ab arte choros.
 Huic datus à pleno memorabile munus ovili
 Dux pecoris hircus (duxerat hircus oves.)
 Rure puer verno primum de flore coronam
 Fecit, & antiquis imposuit Laribus. 60
 Rure etiam teneris curam exhibitura puellis
 Molle gerit tergo lucida vellus ovis.
 Hinc & femineus labor est, hinc pensa, colusque;
 Fusus & appposito pollice versat opus.
 Atque aliqua assidue textrix operata Minervâ, 65
 Can-

OBSERVATIONES.

xunt, ut omnia maximarum rerum rudimenta. Cum Icatius à Baccho vini usum edoctus, diligenter admodum vitem coluisset, forte fortuna hircum invenit folia ejus tenerrima depascentem, quem arreptum statim jugulavit, Bacchique aris imposuit. Ad hoc sacrificium verò plurimos ex vicinis pagis convocavit, qui carminibus incomptis Dei ultionem celebrare coeperunt: mox poëta quotannis *την γάλακτα*, sive poëma de hircu certatim scribere perrexerunt, & qui victoriam sub arbitris adeptus esset, hircodabatur. Lusibus deinde immista scia, & actor introductus, cuius esset heroici alicujus gesta recensere, donec Thespis planitro scenam circumferret, moxque guavior Æschylus personam, *σύνια*, cothurnos, pulpita, cæteraque ornamen-

ta, quibus Tragedia nitet, reperiret. Vide Bulengerum de Theatro l. 1. c. 1.

v. 56. *inexpertus duxit ab arte choros*] Supra Eleg. 2. lib. 1.

Ille liquor docuit voces inflectere cantu,

Novis & ad certos nescia membra modos.

v. 58. *duxerat hircus oves*] Rectè Scaliger emendavit è corruptâ lectione *auxerat*. Porro hac parenthesis venustè usus est Ovidius Eleg. 5. l. 3. Amor.

Utque procul vidis carpentes pabula sauros;

(Carpebant saxi pabula læta procul)

v. 62. *lucida*] *Pinguis, & nitida*. Martialis l. 13. Epig. 2.

Cæra que patulo LUCET ficedula dumbo.

Cantat, & appulso tela sonat latere.
 Ipse quoque inter agros, interque armata Cupido
 Natus, & indomitas dicitur inter equas.
 Illic indocto primum se exercuit arcu,
 Hei mihi, quàm doctas nunc habet ille manus! 70
 Nec pecudes, velut ante, petit: fixisse puellas
 Gestit, & audaces perdomuisse viros.
 Hic juveni detrahit opes: hic dicere jussit
 Limen ad iratæ verba pudenda senem.
 Hoc ducē custodes furtim transgressa jacentes 75
 Ad juvenem tenebris sola puella venit:
 Et pedibus præterit iter suspensa timore,
 Explorat cacas cui manus ante vias.
 Ah miseri, quos hic graviter Deus urget: at ille
 Felix, cui placidus leniter afflat Amor! 80
 Sancte veni dapibus festis, sed pone sagittas,
 Et procul ardentēs hinc procul abde facēs.
 Vos celebrem cantate Deum, pecorūque vocatē
 Voce: palam pecori, clam sibi quisque vocem.
 Aut etiam sibi quisque palam, nā turba jocosa 85
 Obstrepit, & Phrygio tibia curva sono.
 Ludite, jam nox jungit equos, currumque se-
 quuntur
 Matris lascivo sidera fulva choro.

Post-

OBSERVATIONES.

v. 84. clam sibi quisque vocem] Vi[c. 63. v. 104.
 de quæ observavimus ad Catull.

Q:

ELEG.

Postque venit tacitus furvis circumdatus alis
Somnus, & incerto somnia nigra pede.

ELEGIA II.

Cerintibi natalem celebras.

Dicamus bona verba, venit natalis: ad aras
Quisquis ades linguâ vir mulierque fave,
Urantur pia thura focis, urantur odores,
Quos tener è terrâ divite mittit Arabs.
Ipse suos Genius adsit visurus honores,
Cui decorent sanctas mollia feta comas.
Illius puto distillent tempora nardo,
Atque satur libo sit, madeatque mero.
Annuat & Cerinthe tibi quodcumque rogabis.
En age, quid cessas? annuit ille, roga.
Auguror, uxoris fidos optabis amores,
Jam reor hoc ipsos edidicisse Deos:
Nec tibi malueris totum quæcumque per orbem

For-

OBSERVATIONES.

ELEG. II. v. 3. *urantur odores*] liciarum nativam affluentiam. Catull. c. 62.
Aromata odorata, puta cinnamomum, costus, casia, bdellium, stacte, & hujusmodi suffimenta.
Cicero Tuscul. 3. Fasciculum ad naves admovebis? incendas ODORES? Tacitus Annalium 3. initio: ODORES, aliaque funerum solennia credebant.
v. 4. *tener*] Luxu perditus, ob de-

TENERUMQUE vidit *Atyn. prope marmora polsi.*

v. 9. *Annuit*] Concedat cervicis inflexione. Ita & Valer. Flaccus 1. Argonaut.

Hanc mihi militiam, veterum que pulchrior ætis.

ANNUE —

Fortis arat valido rusticus arva bove :
 Nec tibi gemmarum quidquid felicitibus undis :
 Nasclitur , Eoi quæ maris unda rubet .
 Vota cadunt : utinam strepitantibus ad volubilis ,
 Flavaque conjugio vincula porret Amor :
 Vincula quæ maneat semper , dum tarda senectus
 Inducat rugas , inficiatque comas . 20
 Huc veniat natalis avis , prolemque ministret ;
 Ludat & ante tuos turba novella pedes .

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 17. *Vota cadunt*] Malè quidam interpretantur : *desideria mea frustrantur* Numina , & Ceteris ; quid enim paulo ante dicere attinebat : *annuit ille , roga ?* Satin' sanus Tibullus esset ? *Cadere* hic est *evenire* , *accidere* . Tullius 11. Epistolarum ad Q. Fratrem : *sed certe à te mihi omnia semper honesta* , & *juvunda* **CECIDERUNT** . Idemque 2. de Legibus mihi sic ad rem nostram : *Jam vero permulorum exemplorum & nostra plena est Respublica* , & *omniæ regna* , *omnesque populi* , *cunctaque gentes* , *angustiam præditi* multa incredibiliter vera : **CECTISSE** .

v. 18. *Flavaque conjugio vincula*] Celsion cingulam Veneris læteo colore , qui colat nuptiis dicatus . Joven. 6 : Sat : Ursum à matrimonio deterrens , capistrum hujusmodi vincula fortasse appellavit : *si macturum non sumus olim*

Stulsa maritali jam porriget ora capistro .

v. 21. *natalis avis*] Hic sædè Iupsum Achillem Scatium licet animadvertere , si quidem : *avis* dictum existimat de majoribus Corinthi , casu regio . vel sexto numeri multitudinis . Rectè Scaliger intelligit volucrum boni ominis , puta : cornicem symbolum conjugalis concordia . Addo ego ex meo penu , vetures observare solitos fuisse in partu : quæ aves volarent , seu parirent , inde recenter natis felicitia , seu tristitia prædicentes . Ovidius in Ibin :

Qui simul impura manti prolapsus ab alvo

Cinyphiam fado corpore pressu humum :

Sed in adverso noli formis colmine budo .

Fumereque graves edidit ore sonos .

C4.

Cum

*Amicam rusticari malè fere, seque Apollinis exem-
plo agreste opus facturum dicit.*

Rura tenent, Cornute, meam villæque puellam.
Ferreo est elieu quisquis in urbe manet.
Ipsa Venus lætos jam nunc migravit in agros,
Verbaque aratoris rustica discit Amor.
O ego cum dominam aspicerem, quàm forti-
ter illic

Versarem valido pingue bidente solum!
Agricolæque modo curvum sectarer aratrum,
Dum subigunt steriles arva ferenda boves:

Nec

OBSERVATIONES.

Cum. verò paulò ante Amo-
ris facta mentio sit, quem Ti-
bullus optat strepitantibus alis huc
advenire, & flava conjugio vincula
portare, haud procul absum ab ea
opinione, ut existimem ipsum Cu-
pidinem vocari *natalem avem*, quòd
videlicet nascente Cerintho, & Ce-
rinthi uxore, felix utrique omen
sternuerit, ut loquitur Propertius
Eleg. 2. l. 2.

Num tibi NASCENTI promit-

mea vita, diebus

Aridus argutum sternit omen

Amori

Sane Non Smyrnæus elegantissi-
mus pœta, in Bucolicis Amorem
avem appellat. En tibi versus:

Ἰδὲ γὰρ ἐπὶ κούρῃ σὺ κλέσθαι δει-
ξάντι

ΟΡΝΕΑ θορόντων, τῷ αὐτοτροπῶν
ἡδὲν ΕΡΩΤΑ

Ἐσθλὸν μὲν πύλαι περὶ κλάδων
ὡς ἀοικασα

Χαίρουσι, ὅτε καὶ δὴ μὲν κραιπνὸν
ΟΐNEON αὐτῶν, &c.

Adolescens olim anceps in nemore
arboribus dense

Dum venatur AVES fugitivam vi-
dit AMOREM.

Euxi ramo insidentem. Ut igitur
animadvertit,

Gaudens (quoniam AVIS ei perma-
gna videbatur) &c.

Omitto reliqua, sunt enim plura.
Nostræ sententiæ ad stipulatur,

quod

Nec quereret, quod sol graces exurgeret artus;
 Læderet aut teneras pustula rupta manus. 10
 Pavit & Admeti tauros formosus Apollo;
 Nec cithara, intonsæ profueruntve comæ:
 Nec potuit curas sanare salubribus herbis;
 Quidquid erat medicæ vicerat artis Amor.
 Tunc

OBSERVATIONES.

quod statim sequitur in hoc Tibul-
 li versiculo: *prolemque minifret*;
 cuius autem est, nisi Amoris, mi-
 nistrare prolem?

ELEG. III. v. 8. *steriles*] Testi-
 culis demessis; vel, si feminæ,
 vulvâ extractâ. Catul. c. 62.

Ego Menas, ego mei pater, ego vir
 STERILIS ero?

v. 10. *pustula rupta*] Ut accidit iis,
 qui tenaciori sunt cute, acque opor-
 te faciundo nondum occalluerunt.
 Martialis l. 14. Epig. 165.

Fervida naribus vibi pollice PU-
 STULA surgat,

Exortens decitem garrula plethra
 lyram.

Cornelius Celsus Medicinæ l. 4.
 c. 28. § 15. *PUSTULÆ*, inquit, li-
 vida sunt, aut pallida, aut nigra,
 aut aliter naturali colore mutato:
*subestque illis humor. Ubi hæ RU-
 PTÆ sunt, infra quasi emulcerata
 atro apparet.*

v. 11. *Pavit & Admeti*] Virgi-
 lius Eclogâ 10.

Is FORMOSUS oves ad flumina
 PASTI Alenis.

v. 14. *Quidquid erat medicæ*] Apollo ipse apud Ovidium 1. Me-
 tamorph. sic Daphneâ fugientem
 alloquitur:

*Inventam MEDICINAM meum est,
 episerque per orbem
 Dicor, & herbarum subiecta po-
 tentia nobis:*

Hei mihi, quod nullis AMOR est
 MEDICABILIS herbis,
 Nec profunt domino, quæ profunt
 omnibus artes.

Crassâ litterarû inscitâ regnum
 tenente, barbari homines quatuor
 impurissimos versus commenti
 sunt, quibus mundam Tibulli su-
 pellectilem fordè conspurcarent;
 credo, quod arbitrantur senten-
 tiam haud satis absoluram esse.
 Scaliger emunctæ naris homo sili-
 cem istam primus eruncavit, cuius
 felicem audaciam necesse habent
 probare, quicumque tandem in
 studiis humanioribus aliquid senti-
 re videri volunt. Nihilominus, ut
 curiosis morem geram, hic eos pro-
 feram: qui fascinum timeant, des-
 puant sibi in linguam.

Tunc fiscella levi detexta est vimine iunci, 15
 Raraque per nexus est via facta sero.
 Q. quoties illo, vitulum gestante per agros,
 Dicitur occurrens, erubuisse soror!
 Q. quoties, ausa, caneret dum valle sub alta,
 Rumpere mugitu carmina docta boves! 20
 Sæpe duces trepidis petiere oracula rebus,
 Venit & à templis irrita turba domum:
 Sæpe horrere sacros doluit Latona capillos,
 Quos admirata est ipsa noverca prius.
 Quisquis inornatūque caput, crinesque solutos 25
 Aspiceret, Phœbi quæreret ille comam.

De-

OBSERVATIONES.

<i>Ipse Deus solius stabulis expellere</i> <i>v. 15.</i>	Id quoque pastorium est. Supra Eleg. 1. l. 1.
<i>Et potum pastas docere flumini-</i> <i>buz.</i>	Non agnamve, sump pigeat, sermone capella.
<i>Es miscum novo, docuisse coagula-</i> <i>lacte,</i>	Deserjū obliu. matre referre do-
<i>Lactens & mistis obriguisse li-</i> <i>quor.</i>	v. 22. irrita turba.] Inconsulti abeno; ut ait Maro. <i>Æneidos</i> 3.
<i>v. 15. detexta est vimine iunci.]</i>	v. 452.
Virgilius <i>Eclog.</i> 2.	v. 26. quæreret.] Desideraret di-
<i>Quin tu aliqua saltem pastis, quo-</i> <i>rum indiges, usus,</i>	cens, ubi nunc honor comarum? Phavorinus apud Scobæum <i>serm.</i>
<i>VIMINIBUS, mollique parat DE-</i> <i>TEXTERE JUNCOS.</i>	64. veram pulchritudinem laudat, ita scribit: - ΕΤΙ Ε ΝΥΝ. Σοφιστῶν καλὸς. Ἀλκιβιάδην 3. Εὐδοκ. Ὀδ-
<i>Detexta</i> Latinis est <i>perficere texere.</i>	ἀφάρτων ἢ καλῶν, Εὐδοκ. κα-
Titinius Fullonibus: <i>Que inter-</i> <i>locum amas, noquissi, unam rogam</i>	τίων τῆς λέξης ἐφύμνησεν, ἵνα 3
<i>DETEXTERE.</i>	Εὐδοκ. τὰς τὰς ἐφύμνησεν, ἵνα 3
<i>v. 17. vitulum gestante per agros.]</i>	Εὐδοκ. Εὐδοκ. Εὐδοκ. Εὐδοκ.

De-

Delos ubi nunt, Phoebe, tua est? ubi Delphi-
ca Pytho?

Nempe Amor in parvâ te jubet esse casâ.

Felices olim, Veneri cum fertur apertè

Servire æternos non puduisse Deos. 30

Fabula nunc ille est: sed cui sua cara puella est,

Fabula sit, mavult, quàm sine amore, Deus.

At tibi dura seges, Nemelin quæ abducis ab urbe,

Per solvat nullâ semina terra fide.

Ertu, Bacche tener, jucundæ consitor uvæ, 35

Tu quoque devotos, Bacche, relinque latus.

Haud impunè licet formosas tristibus agris

Abdere: non tanti sunt tua musta, pater.

O valeant fruges: ne sint modò rure puellæ.

Glans alat, & prisco more bibantur aquæ. 40

Glans aluit veteres, & passim semper amarunt.

Quid

OBSERVATIONES.

Socrates etiamnum pulcher est: Alcibiadem verò viventem adhuc sua destituit pulchritudo: & multi, qui post pubertatem eum accesserunt, quorum nonnulli eum antea viderant, nunc etiam insuentes; Alcibiadem QUÆRERENT.

V. 31. Fabula nunc ille est] Nunc Apollo per ora hominum traductur. Horat. Epod. 11. Hec me, per urbem (nam pudet tantò malò) FABULA quænta FUI! Ovidius Amorum 1. Eleg. 1.

FABULA, nec sentis, tota jactaris in urbe.

V. 32. sine amore] Absque amicâ. Exempla dabit noster Index.

V. 39. valeant fruges] Nil moros proventus agrorum. Propert. Eleg. 4. l. 4.

ET VALEAT probo Festa pudenda meo.

V. 41. passim] Sine defectu in quodcumque incidissent, eo frucentes.

ELEG.

Quid nocuit fulcos non habuisse satos?
 Tum, quibus aspirabat Amor, præbebat aperte
 Mitis in umbrosâ gaudia valle Venus.
 Nullus erat custos, nulla exclusura volentes 45
 Janua: si fas est, mos precor ille redi.
 Ducite: ad imperium domina: sulcabitur agros.
 Non ego me vinclis verberibusque nego.

ELEGIA IV.

Avaritiam puellarum damnat, qua contemptis poetis, divites tantum reciperent.

Hic mihi servitium video, dominamque paratam:

Jam mihi libertas illa paterna vale.

Servitium sed triste datur, teneorque catenis,

Et numquam misero vincla remittit Amor.

Et, seu quid merui, seu quid peccavimus, urit.

Uror, iô remove sævâ puella faces.

O ego, ne possim tales sentire dolores,

Quàm mallem in gelidis montibus esse lapis:

Stare vel insanis cautes obnoxia ventis,

Naufraga quam vasti tunderet unda maris!

Nunc

OBSERVATIONES.

ELEG. IV. v. 2. *mihi*] Ita Ovidius Tristium 1. Eleg. 3.

Esse salutari tempus in omne MIHL.

Ibid. libertas illa paterna] Signi-

ficat se ingenuum esse, nec libertatem adeptum ope manumissionis.

v. 10. *Naufraga*] Quasi navifraga.

Nunc & amara dies, & noctis amarior umbra est,
 Omnia nam tristi tempora felle madent.
 Nec profunt Elegi, nec carminis auctor Apollo;
 Illa cavâ prætium flagitat usque manu.
 Ite procul Musæ, si non prodestis amanti. 15
 Non ego vos, ut sint bella canenda, colo.
 Nec refero solisque vias, & qualis, ubi orbem
 Complevit, versis Luna recurrat equis.
 Ad dominam faciles aditus per carmina quero.
 Ite procul Musæ, si nihil ista valent. 20
 At mihi per eadem, & facinus sunt dona paranda,
 Ne jaceam clausam flebilis ante domum.
 Aut rapiam suspenſa sacris insignia fanis;
 Sed Venus ante alios est violanda mihi.
 Illa malum facinus suadet, dominamque rapacē 25
 Dat mihi: sacrilegas sentiat illa manus.
 Opereat quicumque legit viridesque smaragdos,
 Et niveam Tyrio murice tingit ovem!

Hic

OBSERVATIONES.

fraga. Horatius Ode 16. l. 1.

— non acuta

Sic geminant Corybantes æra,
 Tristes ut ira: quas neque Nordicus
 Deterret ensis, nec mare NAU-
 FRAGUM.

Valer. Flaccus Argonautic. l. 1.

Has nimbi, venisque domos, &
 NAUFRAGA servas
 Tempestas —
 V. 28. ovem] Id est lanam; quem-

admodum Virgilius in calce 6.
 Encidos usurpavit elephantum pro
 ebore:

Sunt geminae somni porte, quarum
 altera fertur

Cornica, qua veris facilis datur
 exitus umbris:

Altera candenti perfecta nitens ele-
 phanto:

Sed falsa ad calum mittunt inso-
 mnia mentes.

v. 29.

Hic dat avaritiæ causas, & Coa. puellis
 Vestis, & è rubro lucida concha mari. 30
 Hæc fecere malas: hinc clavam janua sensit,
 Et coepit custos liminis esse canis.
 Sed pretium si grande feras, custodia victa est,
 Nec prohibent claves, & canis ipse tacet.
 Heu quicumque dedit formam cælestis avaræ, 35
 Quale bonum multis attulit ipse malis!
 Hinc fletus, rixæque sonant, hæc denique causa
 Fecit, ut infamis hic Deus esset Amor..
 At tibi, quæ pretio victos excludis amantes,
 Eri--

OBSERVATIONES..

v. 29. *Hic dat avaritiæ causas*] Credimus? an colores &c. Audi ver-
 Vide Propertium Eleg. 11. l. 3. ubi
 hoc argumentum venustissime tra-
 ctat.

v. 34. *Et canis ipse tacet*] Quia &
 ipse parasitum agit. Lena Pautina
 Asin. Act. 1. sc. 5. graphice novi
 amatoris mores describens, hæc ait:

— ubi de pleno promitur,

Neque ille scis quid des, quid dam-
 ni facias, illi res studeas.

Vult placere se se amica, vult mi-
 hi; vult pedissequa,

Vult famulis, vult etiam ancillis:
 Et quoque CATULO meo

Subblamitur novus amator, se ut
 cum videat, gaudet.

Cæterum hunc locum Tibulli vi-
 detur imitatus ANDREAS MA-
 RANUS Nob. Vicentinus, erudi-
 tissimus viz, in Eleg. quæ incipit

Credimus? an colores &c. Audi ver-
 sus, & auctores judicabis:

Optamus serò quæ oblata remisimus
 ultero.

Utere; felici dum licet esse tibi
 Mox subeunt casus subeuntque pe-
 ricula mille:

Advigilat custos, advigilatque
 CANIS.

Mutantur CLAVES, firmo sub car-
 dine stridet

Janus; non tenui vertitur illa so-
 no.

Dum pretio capitur custos, & dum
 ingenuus pajas,

Dum cæna, aut alia fallitur arte
 CANIS;

Interea obrepunt morbi, vel decol-
 lor ætas:

Blanditias nec fas dicere nec fa-
 cere.

Eripiant partas ventus & ignis opes. 40
 Quin tua tunc juvenes spectent incendia læti,
 Nec quisquam flammæ sedulus addat aquam.
 Seu veniet tibi mors, neque erit qui lugeat ullus,
 Nec qui det mœstas munus in exequias.
 At bona, quæ nec avara fuit, cœtum licet annos 45
 Vixerit, ardentem flebitur ante rogam.
 Atque aliquis senior veteres veneratus amores,
 Annua constructo ferra dabit tumulo.
 Et bene, discedens dicet, placideque quiescas,
 Terraque securæ sit super ossa levis. 50
 Vera quidem moneo, sed profunt quid mihi vera?
 Illius est nobis lege colendus Amor.
 Quin etiam sedes jubeat si vendere avitas,
 Ite, sub imperium, sub titulumque lares.
 Quidquid habet Circe, quidquid Medea ve-
 neni, 55
 Quidquid & herbarum Thessala terra gerit:
 Et quod, ubi indomitis gregibus Venus af-
 flat amores,
 Hippomanes cupidæ stillat ab inguine equæ:
 Simodò me placido videat Nemesis mea vultu:
 Mille alias herbas misceat illa, bibam. 60

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 40. *ventus & ignis*] Bene con- | v. 42. *addat aquam*] Supra Eleg.
 junxit, ventus cuim alit incendia. | 2. l. 1. *ADDE merum.*

ELEG.

*Messalino in Collegium Quindecimviro-
rum cooptato
quorum cura erat Sibyllinos versus interpretari:
oracula Sibyllarum laudat, Phœbique
opem implorat.*

PHœbe fave: novus ingreditur tua templa
sacerdos,

Huc age cum citharâ, carminibusque veni:
Nunc te vocales impellere pollice chordas,

Nunc precor ad laudes flectere verba meas.

Ipse triumphali devinctus tempora lauro,

Dum cumulant aras, ad tua sacra veni;

Sed nitidus, pulcherque veni: nunc indue vestem

Sepositam, longas nunc bene pecte comas,

Qualem te memorant Saturno rege fugato,

Victori laudes concinuisse Jovi.

Tu procul eventura vides: tibi deditus augur

Scit bene, quid fati provida cantet avis;

Tuque regis sortes, per te præsentit aruspex,

Lubrica signavit cum Deus exta notis.

Te duce Romanos nūquā frustrata Sibylla est,

OBSERVATIONES.

ELEG. V. v. 7. *nunc indue vestem* [stius, palla inaurata indutus, cuius
Theatrale sagma, quo
citharædi prodibant in publicum. Et ebove distinctam, ipse præterea
Cornificius ad Herennium l. 4. Ur
statu sit appposito ad dignitatem
citharædi cum prodierit opimè ve-].

Abdita quæ senis fata canit pedibus.
 Phoebe sacras Messalinum sine tangere chartas
 Vatis: & ipse precor, quod canat illa, doce.
 Hæc dedit Æneæ sortes, postquam ille parentem
 Dicitur, & raptos sustinuisse Lares: 20
 Hæc fore credebat Romani, cum mœstus ab alto
 Ilion, ardentem respiceretque Deos.
 Romulus æternæ nondum formaverat Urbis
 Moenia, consorti non habitanda Remo.
 Sed tunc pascebant herbosa Palatia vacæ, 25
 Et stabant humiles in Jovis arce casæ.
 Lacte madens illic suberat Pan ilicis umbræ,
 Et facta agresti lignea falce Pales.
 Pendebatque vagi pastoris in arbore votum
 Garrula silvestri fistula sacra Deo: 30
 Fistula, cui semper decrescit arundinis ordo,
 Nam calamus cerâ jungitur usque minor.
 At quæ Velabri regio patet, ire solebat
 Exiguus pulsâ per vada linter aquâ.
 Illâ sæpe gregis diti placitura magistro 35
 Ad juvenem festâ est vocata puella die;
 Cum quæ secundi redierunt munera ruris
 Caseus, & nivæ candidus agnus ovis.

Im-

OBSERVATIONES.

v. 36. *sesta die*] Palilibus, quæ nediſtum invenies apud auctores:
 agebantur xi. Kalendas Majas, *pulli equorum, catuli tigridum,*
 tunc enim pecora maximè secunda. *ſcymni leonum, hinnuli cervorum*
 v. 38. *agnus ovis*] Eadem ratio-ſc. Vulgatus Bibliorum interpret
 R Pfalm.

Impiger *Enea* volitantis frater *Amoris*,
Troica qui profugis sacra vehis ratibus, 40
 Jam tibi *Laurentes* assignat *Jupiter* agros,
 Jam vocat errantes hospita terra *Deos*.
Troja quidem tunc se mirabitur, & sibi dicit
 Vos bene tam longâ consuluisse viâ.
 Illic sanctus eris, cum te veneranda *Numici* 45
 Unda *Deum* cælo miserit indigetem.
 Ecce super fessas volirat *Victoria* puppes:
 Tandem ad *Trojanos* *Diva* superba venit.
 Ecce mihi lucent *Rutulis* incendia castris;
 Jam tibi prædico, barbare *Turne*, necem. 50
 Ante oculos *Laurens* castrû, murusque *Lavinî* est,
 Albaque ab *Ascanio* condita *Longa* duce.
 Te quoque jam video, *Marti* placitura sacerdos
 Illa, *Vestales* deseruisse focos:
 Concubitusque tuos furtim, vittasque jacentes, 55
 Et cupidi ad ripas arma relicta *Dei*.
 Carpite nunc *tauri* de septem montibus herbas,
 Dum licet: hîc magnæ jam locus urbis erit.
Roma, tuum nomen terris fatale regendis,
 Quâ

OBSERVATIONES.

Psalm. 113. Montes exfulsa verro: ut indigenæ, sive indigetes, *Heroes*,
arictes: & colles sicut AGNI O- quos jactu lapidum reparavit *Deu-*
VIUM. calion; unde consuetudo invaluit

v. 46. Deum cælo miseris indige- indigetes eos appellati, qui mortu-
tem] *Αἰδρωτοδαιμονας*, id est ex- li semine oriundi, ob ingentia facta
homine Deum. Dicti sunt autem cælorum in templa recepti fuerant.

Quâ sua de cælo prospicit arva Ceres: 60
 Quâque parent ortus, & quâ fluitantibus undis
 Solisi anhelantes abluir amnis equos.
 Vera cæno; sic usque sacras innoxia lauros
 Vescar, & æternum sit mihi virginitas.
 Hæc cecinit vates, & te sibi, Phœbe, vocavit, 65
 Jactavit fusâ sed caput ante comâ.
 Quidquid Amalthea, quidquid Marpeßia dixit,
 Herophile Phœbo grata quod admonuit:
 Quasque Albuna sacras Tiberis per flumina sortes:

Por-

OBSERVATIONES.

v. 62. *amnis*] Oceani undæ. In-
 fra Eleg. 4. l. 3.

*Jam nox. ætherium nigris emansa
 quadrigis*

*Mundum, caruleo laverat AMNE
 rotas..*

v. 63. *Lauros vescar*] Qui laurum
 comedissent paulo frequentius,
 eos ad perfectam varicinandi scien-
 tiam ope Phœbi perventuros, cre-
 dula & vana existimavit antiqui-
 tas. Huc animum adhibuit Juve-
 nalis 7. Sat. v. 17.

*Nemo tamen stultis indignum ferre
 laborem*

*Cogetur posthac, nec illi quicumque
 canoris.*

*Eligimus vocale modis, LATURUM
 QUE memoris.*

Et faciunt verba Commodi apud
 X. hîsimum de se ipso: *δαρὸς
 ὄντα ἂν ἐκ τῶ σερπὸν ὄντων ὡς
 δαίμων. Εὐὶ ΛΑΥΡΙ solia, quæ erant*

coronatus.

v. 67. *Quidquid Amalthea*] Hæc
 videntur cum superioribus conti-
 nuanda, iis nimirum:

*Phæbe sacras Messalinum sine tan-
 gere charitas*

*Vatis; & ipse precor, quod ca-
 nat illa, doce..*

Interferuit enim longam Sibyllæ
 Cumææ prædictionem, nunc tran-
 sit ad reliquas laudandas, veluti
 Apollinem ita roget: Non tan-
 tum, ô Phœbe, à te doceri cupio
 Messalinum, quid cecinerit Cuma-
 na sacerdos, at etiam quid Amal-
 thea, quid Marpeßia, quid Albu-
 na. Profecto antequàm hoc anim-
 edverterem, aqua mihi hærebat,
 secumque obscurissimum indicabam:
 de quâ tamen difficultate
 docti viri ne verbum quidem.

v. 69. *Quasque Albuna*] Sic ex-
 cudendum curavi sententiâ postu-

R. 2

lan-

Portarit, sicco perlueritque sinu. 70
 Hæc fore dixerunt belli, mala signa cometen,
 Multus ut in terras deplueretque lapis:
 Atque tubas, atque arma ferunt strepitantia calo-
 Audita, & lucos præcuisse fugam.
 Ipsum etiam Solem defectum lumine vidit 75
 Jungere pallentes nubilus annus, equos
 Et simulacra Deum lacrymas fudisse tepentes,
 Fataque vocales præmonuisse boves.
 Hæc fuerunt olim; sed tu jam mitis Apollo
 Prædicia indomitis merge sub æquoribus; 80
 Ut succensa sacris crepitet bene laurea flammis,
 Omine quo felix, & sacer annus eat.

At

OBSERVATIONES.

lante. Inepti sunt, qui vulgatam
 lectionem timentur Quodque. Ipsi
 non explicaverint, quæ aliis auda-
 cter propinant.

v. 71. *Hæc fore dixerunt*] Supra de
 Sybillâ Cumæâ: *HÆC dedit Enea*
sortes.

v. 74. *lucos præcuisse fugam*] Deos
 lucorum ingenti voce minas-
 tos discedum. Mirum est, quod
 narrat Cornel. Tacitus l. 5. Histor.
Ex patet repenit delubri fores, & au-
ditæ major humana vox: excedere
Deos. Simul ingens motus excedem-
tium. Titus Livius pariter l. 5. ubi
de Vejorum excidio: Deinde cum
quidam seu spiritu divino tactus,
(seu juvenili joco, visne Ramam ire

fimo? annuisse ceteri Deam concla-
maverunt: inde fabula adjectum
est, vocem quoque discens, Pelle,
audiam. Consule interpretes ad il-
lud Maronis Æneidos 2.

Excessere omnes, adytis arisque
relictis.

Dii, quibus imperium hoc stete-
rat —

v. 79. *Hæc fuerunt olim*] Catul.
 c. 4. Sed *HÆC prius FUERE.*

v. 80. *Prodigia indomitis*] Infra
 catm. 4. l. 4.

Et quodcumque mali est, & quid-
quid triste timeamus,
In pelagus rapidis evectas amnis
aquis.

Hunc ritum expiandi portenta pro-
 be.

tA laurus bona signa dedit: gaudete coloni;
 Distender spicis horrea plena Ceres:
 Oblitus & musto feriet pede rusticus uvas, 85
 Dolia dum, magni deficiuntque lacus.
 At madidus Baecho sua festa Palilia pastor
 Concinet, à stabulis tunc procul este lupi:
 Ille levis stipulae solennes potus acervos
 Accendet, flammis transilietque sacras. 90
 Et ferus matrona dabit, natusque parenti
 Oscula comprensis auribus eripiet.
 Nec tædebit avum parvo advigilare nepoti;
 Balbaque cum puero dicere verba senem.
 Tunc operata Deo pubes discumbet in herbâ, 95
 Arboris antiquæ quæ levis umbra cadet.
 Aut è veste suâ tendent umbracula fertis
 Vinctâ; coronatus stabit & ipse calix:
 At sibi quisque dapès, & festas exstruet altè
 Cespitibus mensas, cespitibusque torum. 100
 Ingeret hic porus juvenis maledicta puellæ,
 Postmodò quæ votis irrita facta velit;
 Nam ferus ille suæ, plorabit sobrius idem;
 Et

OBSERVATIONES.

bē noverat P. Claudius, qui, ut
 auctor est Valer. Maximus 1. c. 4. *ser, abici eos in mare iussit, dicens:*
Quia esse noluit, bibant.
 bello Punico primo, cum prælum
 v. 86. *Dolia dum*] Si quidem tan-
 navale committere vellet, auspicia
 za erit ubertas vindemix, ut mu-
 que more majorem petiisset, & pulla-
 sto capiendo suffectura vasa non
 vint non sibi taves, pullos murias-
 sunt.

Et se jurabit mente fuisse malâ.
 Pace tuâ pereant arcus, pereantque sagittæ, 105
 Phœbe, modò in terris erret ipernis Amor.
 Ars bona, sed postquam sumpsit sibi tela Cupido,
 Hei mihi, quàm multis ars dedit illa malum!
 Et mihi præcipue, jaceo cum saucius annum.
 Et faveo morbo, cum juvat ipse dolor; 110
 Vixq; cano Nemelim, sine quâ versus mihi nullus
 Verba potest, justos aut reperire pedes.
 Acer Amor, fractas utinam tua tela sagittas,
 Si licet, extinctas aspiciamque faces,
 Tu miserum torques, tu me mihi dira precari 115
 Cogis, & insanâ mente nefanda loqui.
 At tu, nam *Divum servat tutela potas*,
 Præmonco, vati parce, puella, sacro:
 Ut Messalinum celebrem, cum præmia belli
 Ante suos currus oppida victa feret. 120
 Ipse gerens laurus, lauro devinctus agresti,
 Miles io magnâ voce triumphat canam.
 Tunc Messala meus pia det spectacula turba,
 Et plaudent curru prætereunte pater.
 Annue, sic tibi sint intonsi, Phœbe, capilli, 125
 Sic tua perpetuò sit tibi casta soror.

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 123. *pia det spectacula turba*] rum in Cæco, ad favorem vulgicapi-
 Ob filii triumphum exhibeat ma- randi; Plebs enim Romana mirificè
 nus gladiatorum, vel Amphithea- hujusmodi spectaculis deridebatur.
 tri yonationem, vel certamen equo- v. 126. *sic y Mi casta soror*] Hoc
 ait,

ELEGIA VI.

Revocat Macrum militatum abeuntem, prædæ cupidinem improbens, & amantium quendam esse militiam docens.

CAstra Macer sequitur, tenero quid fiet Amor?
 Sit comes, & collo fortiter arma gerat:
 Et, seu longa virum terræ via, seu vaga ducent
 Equora, cum telis ad latus ille volet.
 Ure puer quæso, tua qui ferus otia liquit, &

At-

OBSERVATIONES.

ait, puto, quod Orion, unus ex Gigantibus, olim Dianæ vim inferretentasset, sed nullo successu. Horat. Ode 4. l. 3.

*Tellus mearum centimanus Gyar
 Sententiarum notus, & integra
 Tentator Orion Diana,
 Virginea domitus sagitta.*

ELEG. VI. v. 2. tenero quid fiet Amori? Ita Ovidius Artis Amatoriz l. 1. v. 138.

*Persidus ille abijt, QUID mihi
 F. ET ait.*

v. 2. collo fortiter arma gerat] Baltheum scilicet militare, qui collo pax dextrum humerum ad latus oppositum decurrens, enses dependentem sustinebat, vel phætreæ necum sagittis. Virgilius Æneidos 12. infelix humero cum apparuit alto Baltheus. Nos Itali dicimus: portare il pendaglio à ARMATA.

COLLO, quæ phrasis vernacula maxime T ballum illustrat.

v. 3. *Et seu longa*] Cave auscultes Josepho Scaligero, qui nodum in scirpo quærens, elegantissimos versus misere corruptit. Omnia plana sunt, & clara, modò rectè accipiantur: non enim caecum, vel armigerum Macrum ipsum futurum ait poeta noster, quod contendit bonus Scaliger, sed magis Cupidinem, utpote puerulum telis gerendis aptissimum. Confirma ex Valerio Flacco 1. Argonauticon v. 107.

*Prostratus inachitis ultro Thyntius
 Argis
 Advolat Arcadio: ejus flammata
 veneno
 Telaeque, facilesque humeris
 densius arcus
 Gestat stylas: velis ille quidem
 sed*

Atque iterum errorem sub tua signa voca.
Quod si militibus parces, eris hic quoque miles
Ipse, levem galeâ qui sibi portet aquam:
Castra peto, valeatque Venus, valeantque
puellæ;

Et mihi sunt vires, & mihi facta tuba est. 10
Magna loquor, sed magnificè mihi magnalocuto
Excurtiunt clausæ fortia verba fores.
Juravi quoties, rediturum ad limina numquam!
Cum bene juravi, pes tamen ipse redit.
At tu quisquis is es, cui tristi fronte Cupido. 15

Im-

OBSERVATIONES.

sed dextera nondum

Par oneri, clavæque capax —

V. 6. *Erronem sub tua signa voca*] Hunc versum habuit in animo Torquatus Tassus, meo judicio poetarum Italorum facile princeps, cum ita cecinit (C. 1. st. 1.)

— *ESOTTO a i santi*

*SEGN' eidussa i suoi compagni ER-
RANTI.*

V. 7. *eris hic quoque miles*] *hic* pronuntiandum est *dux* *dux*, loquitur enim Tibullus de se ipso, ut ego primus omnium observo. Euryalus apud Maronem *Aeneidos* 9.

*Est hic, est animus lucis contem-
perat & ipsum*

*Qui vita bene credas emi, quo sen-
dis, honorem.*

Sententia est: O Cupido, si rescie-

ro bellatores commodius à te haberi, ego quoque militiæ sacramen-
to me adstringere non cunctabor.

V. 14. *pes tamen ipse redit*] Hæc locutio sapit adagium, & bonis auctoribus frequenter usurpatur. Virgilius *Eclog.* 9.

*Quo te, Mari, PEDES? an, quò
via ducit, in urbem?*

Horatius *Epod.* 11.

*Essebar incerta PEDE
Ad non amicos, hæu, mihi posset
&c.*

Idem *Ode* 11, 1. 3.

I, PEDES quò te rapimus —

Plinius *Epistolâ* 5. 1. 7. ad uxorem: *Quibus horis te visere solebam, ad dietam tuam IPSI me, ut verissimè dicitur, PEDES ducunt.* Nec abstinuerunt Græci. Theophrastus apud Stobæum *serm.* 61.

O

Imperitat, nostrâ sint tua castra domo.
 Ferrea non Venerem, sed prædam sæcula laudant;
 Præda tamen multis est operata malis.
 Præda feras acies cinxit discordibus armis;
 Hinc cruor, hinc cædes, mors propiorque
 venit. 20

Præda vago jussit geminare pericula ponto,
 Bellica cum dubiis rostra dedit ratibus.
 Prædator cupit immensos obsidere campos;
 Ut multa innumerâ jugera pascat ove.
 Cui lapis externus curæ est, urbisque tumultus, 25
 Portatur validis mille columna jugis:
 Claudit & indomitum moles mare, lentus ut intra
 Negligat hibernas piscis adesse minas.
 At tibi læta trahant Samiæ convivia testæ,
 Fictaque Cumanâ lubrica terra rotâ. 30
 Eheu divitibus video gaudere puellas.
 Jam veniant prædæ, si Venus optat opes:
 Ut mea luxuriâ Nemesis fluat: utque per urbem
 Incedat donis conspiciendâ meis.

Illa?

OBSERVATIONES.

— Οὐδ' ὅδεσ' ἄρον ἰχθυίαι faciamus.

μαρτυροῦν

Ille autem, quò PEDES ferebant

procedens

Insaniebat.

V. 16. nostrâ sint tu castra domo

Simus in eodem contubernio, uno

sub Imperatore Cupidine stipendia

v. 29. At tibi læta trahant] Per-
 sonatus quidam locuples penes
 Cornificium l. 4. Rhetoric. Edes
 commodavi, familiam dedi, ar-
 gentum quoque vult? Tamen si hospi-
 tes habeo, tamen utatur licet, nos
 SAMILIS delectabimur.

v. 42.

Illa gerat vestes tenues, quas femina Coa 35
 Texuit, auratas disposuque vias.
 Illi sint comites fasci, quos India torret,
 Solis & admotis inficit ignis equis.
 Illi selectos cerrent præbere colores
 Africa puniceum, purpureumque Tyros. 40
 Nota loquor: regnum ipse tenet, quæ sæpe coëgit
 Barbara gypsatos ferre carastæ pedes.

ELEGIA. VII.

*Ait se modicâ spe sustentari: deinde Nemefim. ad se
 vertere variis rationibus tentat.*

Finirent multi leto mala: *CREDULA* vitam
Spes fovet, & melius cras fore semper ait.
 Spes alit agricolas, spes sulcis credit aratis
 Semina, quæ magno fœnore reddat ager.
 Hæc laqueis volucres, hæc captat arundine
 pisces.
 Cum tenues hamos abdidit ante cibus.
 Spes etiam validâ solatur compede victum:
 Crura sonant ferro, sed canit inter opus.
 Spes facili Nemefim spondet mihi, sed negat illa:

Hei.

OBSERVATIONES.

v. 42. *Barbara gypsatos*] Man-
 cipis in carastâ prostantibus pedes
 gypso, vel cretâ ilinebantur. Ovi-
 dius Amorum 1. Eleg. 8.

Nec tu, si quis erit capiti, mercede
redemptus.
Despice GYPSATI crimen inane
PEDIS.

ELEG.

Hei mihi, ne vincas dura puella Deam. 10
 Parce, per immatura tuæ precor ossa sororis:
 Sic bene sub tenerâ parva quiescat humo.
 Illa mihi sancta est, illius dona sepulcro,
 Et madefacta meis ferta feram lacrymis.
 Illius ad tumulum fugiam, supplexque sedebo, 15
 Et

OBSERVATIONES.

EL. VII. v. 15. *supplexque sedebo*] Graviter dolentes, veteri consuetudine serè sedebant. Id liquidum è sacris, & profanis auctoribus. David Psalm. 126. *Surgite, postquam SEDERITIS, qui manducatis panem doloris.* Isaias cap. 47. *Descende, SEDE in pulvere, virgo filia Babylon.* SEDE in terra, non est solum filia Chaldaeorum, quia ultra non vocaberis mollis, & tenera. Jeremias Threnis cap. 1. *Quomodo SEDET sola civitas plena populo; facta est quasi vidua domina gentium; princeps provinciarum facta est sub tributis.* Ezechiel cap. 8. *Ecce mulieres SEDEBANT plangentes Adonidem.* Jonas cap. 3. *Et pervenit verbum ad regem Ninive, & surrexit à solio suo, & abiectis vestimentum suum à se, & indutus est sacco, & SEDIT in cinere.* cum sexcentis aliis toto Babilonum volumine. Jam Ethnicos aliquot proferamus. T. Livius 1. libro prope finem: *Lucretiam SEDENTEM mortuam in cubiculo inveniunt. adveniens suorum lacryma oborta. Vi-*

gilius l. 9. de Turno avi manibus parentante: *sacrata valle SEDEBAT.* & l. 11. *statimque videmus CONSEDISSE urbem Iustin.* Quæ etiam divinus poeta sessionem tribuit aviculis plorantibus, ut 4. Georg. philomelæ: *Flet noctem, ramoque SEDENS miserabile edmen Integrit.* & buboni funestæ voluctri 12. *Æneidos: Quæ quondam in bustis, aut culminibus desertis Nocte SEDENS sermum canis importuna per umbras.* Propertius Eleg. 15. l. 1.
Multos illa dies incompitis moesta capillis
SEDERAT, injusto multa locuta solo.
 Ovidius Epist. Ariadnæ:
Aut mare prospiciens in saxo frigida SEDI,
Quamque lapis sedes, tam lapis ipsa fui.
 Petronius cap. 17. Sat. *SEDENSQUE super torum meum, diu stavis.* At cesso ab exemplis, ne otio loquor abuti videar.

Et mea cum muto fata querar cinere;
 Non feret usque suum te propter flere clientem?
 Illius ut verbis sis mihi lenta veto.
 Ne tibi neglecti mittant mala somnia manes,
 Mœstaque sopitæ stet soror ante torum, 20
 Qualis ab excelsâ præceps delapsa fenestrâ
 Venit ad infernos sanguinolenta lacus.
 Desino, ne dominæ luctus renoventur acerbi;
 Non ego sum tanti, ploret ut illa semel.
 Nec lacrymis oculos digna est foedare loquaces. 25
 Lena nocet nobis, ipsa puella bona est.
 Lena vetat miserum Phryne, furtimque tabellas
 Occulto portans itque reditque sinu.
 Sæpe, ego cum dominæ dulces à limine diro
 Agnosco voces, hæc negat esse domi. 30
 Sæpe, ubi nox promissa mihi est, languere puellam
 Nuntiat, aut aliquas extimuisse minas.
 Tunc morior curis: tunc mens mihi perdit fingit,
 Quisve meam teneat, quot teneatve modis:
 Tunc

OBSERVATIONES.

v. 18. *Illius ut verbis*] Syntaxis] apud Plautum *Afin. Act. 1. sc. 2.*
 inordinata: *Veto ut sis mihi len-* Nam isti quod successam ipsi
 ta, *verbis illius*, id est iussu tuæ (puellæ nimirum) nihil est: nihil
 sororculæ. Cicero ad familiares quidquam meret. *Tuo facis iussu, tuo*
 l. 9. *Epi. 8. Caninius noster me TUIS* imperio paret: mater tu, eadem hæc
VERBIS admonuit, ut scriberem ad es.

v. 26. *Lena nocet nobis*] Conque- v. 34. *quot teneatve modis*] No-
 sitio similis Argynippi adolescentis quitæ plena consideratio. Sumpsit
 Ovidius *Amor. 2. Eleg. 8.*

Quo

Tunc tibi, Iena, precor diras satis anxia vivas, 35
 Moverit è votis pars quoracumque Deos.
 AL-

OBSERVATIONES

Quoque loco tecum fuerim, quoties-
que, Cyparissi,

Narrabo domina, QUOTQUE,
quibusque MODIS.

v. 35. precor diras] Horatius

Epod. 5. ex ore pueri beneficio percun-
 tibus:

DIRIS agam vos. DIR. A detestatio

Nulla expiatur vittima.

ALBII TIBULLI

EQUITIS ROMANI ELEGIARUM.

LIBER III.

ELEGIA I.

*Festis Matronalibus Musas rogat, ut ad Nearam
perferant librum suum..*

MArtis Romani festæ: venere. Calendæ;
Exoriens. nostris. hinc. fuit. annus. avis..
Et vaga nunc. certâ. discurrunt. undique. pompâ.
Perque vias. urbis. munera., perque. domos..
Di..

OBSERVATIONES..

ELEG. I. v. 2. *Exoriens nostris*] nuarium reliquis omnibus præpo-
Principio Romulus annum consti-
tuit mensium decem, quorum pri-
mum de parentis nomine *Martium*
appellavit: inde factum, ut. post
Janium cæteri deinceps à numero
vocarentur, nempe Quindtilis,
Sextilis, September, October,
November, December. Quod si Ja-
nas, id poscente novâ consuetudi-
ne, ratio numerorum: haud am-
plius constabit: etenim Quindtilis
ordine Septimus fiet, Sextilis Octa-
vus, &c.
v. 3. *certa pompa*] Itali dicent:
in processione.

Dicite Pierides, quonam donetur honore 3
 Seu mea, seu fallor, cara Neæra tamen.
CARMINE formosa, pretio capiuntur avara.
 Gaudeat, ut digna est, versibus illa meis.
 Lutea sed niveum involvat membrana libellum;
 Pumex & canas tondeat ante comas: 10
 Summaque prætexat tenuis fastigia chartæ,
 Indicet ut nomen littera pacta meum:
 Atque inter geminas pingantur cornua frontes,
 Sic etenim comprutum mittere oportet opus.
 Per vos auctores hujus mihi carminis oro, 15
 Castaliamque umbram, Pieriosque lacus,
 Ite domum, cultumque illi donate libellum
 Sicut erit: nullus defluat indè color.

Illa

OBSERVATIONES.

v. 6. *seu fallor, cara Neæra tamen*] Infra Eleg. 6. hujus libri:
Persida, sed quamvis persida, CA-

RA TAMEN.

v. 9. *Lutea sed niveum*] Veteres interiore tantum libri parte scribebant, quæ candida erat, ut litteræ succo liginis exarant magis apparerent: extrinsecus verò membranam colore luteo, vel purpureo inficiebant. Quinobtem indignatur Juvenalis Orestem cujusdam tragici poëtæ marginibus contineri non posse, arque in tergum chartæ damnosâ loquacitate redundare.

v. 10. *tondeas ante comas*] Abradat pilos exstantes, læviget libellum.

v. 12. *littera pacta*] Infixa. Sic Virgilius Epigrammatice quodam ad Venerem:

Non ego thure modo, aut PACTA sua templa tabella

Ornabo —

Nec aliter accipiendum reor illud Propertii Eleg. 18. lib. 3.

Ergo qui PACTAS in fœdera ruperit aras.

v. 18. *Sicut erit*] Non explicitum, sed obstrigillis clausum, & sigillo nuntium. Notari digna sunt, quæ sequuntur: *nullus defluat indè color.* Dum enim volumen ternerè

aperitur, color paulatim arteritur, & diluitur. Horatius Epist. 13. lib. 1.

16

Illa mihi referet, si nostri mutua cura est,
 An minor, an toto pectore deciderim. 20
 Sed primum Nympham largâ donare salute,
 Atque hæc submisso dicite verba sono:
 Hæc tibi vir quondam, nunc frater, casta Neæra,
 Mittit, &, accipias munera parva, rogat.
 Teque suis jurat caram magis esse medullis: 25
 Sive sibi conjux, sive futura soror;
 Sed potius conjux. hujus spem nominis illi
 Auferet extincto pallida Ditis aqua.

ELE-

OBSERVATIONES.

Ut proficiscentem docui te, sapa,
 diuque,
 Augusto reddes signata volumina,
 Vinni.

v. 19. Illa mihi referet] Epistolâ
 scilicet missâ.

v. 21. Nympham] Hæc lectio præ-
 ferenda vulgatæ meritam, cum pro-
 ximè conjugii mentio fiat: Nymphæ
 etenim Græcis nupta dicitur. Ita
 locutus & Ovidius Epist. Penelope:
 Grata seruit Nymphæ pro salvis
 dona maritis.

ubi satis clarè vides uxores desi-
 gnari.

v. 22. submisso dicite verba sono]
 Veteres pavidissimo, tenuique
 murmure solitos fuisse vora concipere,
 diximus ad Catullum carm.
 63. Bene igitur Tibullus, qui Neæ-
 ræ matrimonium optabat, man-
 dat Musæ, ut submissâ voce de hoc
 puellæ verba faciant.

v. 23. vir quondam, nunc frater]
 Optimè Lipsius hunc locum expli-
 cavit, nec idèò tamen curiosorum
 hominum linguas penitus obstru-
 xit. Quomodo, inquit, rō frater
 concubinum significare valet,
 si poeta vocat Neæram castam? at
 quæ viro concumbit, casta profe-
 ctò vocari nequit. Næ illi oscitan-
 ter Tibullum legerunt, qui supra
 Eleg. 7. 1. auream illam aniculam,
 cuius filiâ poriebatur, hoc pacto
 alloqui non dubitavit:

Sis modò casta doce, quamvis non
 vitta ligatos
 Impedias crines, nec sola longa
 pedes.

Castâ nostro est, quæ cæteris ama-
 toribus exclusis, uni sibi noctis co-
 piam facit. Eadem Elegiâ v. 81. Ne
 serosis casta manu. Eleg. 3. ejusdem
 libri: At tu casta precor manes.
 Valeant ergo nugatores.

ELEG.

*Mandat, quomodo mortuus condi sepulcro velit,
ubi elegantissimè offilegium describit.*

Qui primùm caram juveni, carumque puellæ
Eripuit juvenem, ferreus ille fuit.
Durus & ille fuit, qui tantum ferre dolorem;
Vivere & ereptâ conjuge qui potuit.
Non ego firmus in hoc, non hæc patientia nostro
Ingenio. *FRANGIT fortia corda dolor.* 6
Hæc mihi verba loqui pudor est, vitæque fateri
Tot mala perpessæ tædia nota meæ.
Ergo ego cum tenuem fuero mutatus in umbram,
Candidaque ossa super-nigra favilla-teget, 10
Ante meum veniat longos incomperta capillos,
Et flet ante meum mœsta Næra rogam.
Sed

OBSERVATIONES.

ELEG. II. v. 6. *Ingenio*] Nativam
cujusque vim & facultatem, Latini
Scriptor *ingenium* appellant. Plau-
tus Truculentio Act. 4. sc. 3.

— *qui improbus est, sive sub-*
bibit,

Sive adeo caret timore, tamen ab

INGENIO est improbus.

Quod etiam ad res inanimas trans-
fertur. Petronius Satyr. *Crines IN-*
GENIO suo flexi, per totos se se hu-
meros effuderant. id est crispi suapte
naturâ. Apulejus lib. 9. Asini au-
zei; *Interdum acerrimo gravique*

odore sulphuris juvenis inescatus at-
que obnubilatus, intercluso spiritu
diffinebat: utque est INGENIUM
vivacis metalli, crebras ei sternu-
zationes commovebat.

v. 8. *tædia nota*] Placet lectio A-
chillis Statii *tædia nata*.

v. 9. *Ergo ego cum tenuem*] A riti-
bus functionum exponendis consulto
manum abstineo, id enim plerique
viri famâ eruditionis nobiles abun-
dè præstiterunt.

v. 10. *super-nigra favilla-teget*] *Hyperbaton pro super-teget.*

Sed veniat caræ matris comitata dolore;
 Mœreat hæc genero, mœ eat illa viro.
 Præfata ante meos manes, animamque; rigatæ, 15
 Perfusæque pias ante liquore manus:
 Pars quæ sola mei superabit corporis, ossa
 Incinctæ nigrâ candida veste legant.
 Et primum annoso spargant collecta Lyxo,
 Mox etiam niveo fundere lacte parent: 20
 Post hæc carbasseis humorem tollere ventis,
 Atque in marmoreâ ponere sicca domo.
 Illie,

OBSERVATIONES.

V. 14. *Mæreat hæc genero*] Sic Latine dicimus *alicui mœnere*. Exemplum obvia.

V. 21. *carbasseis humorem tollere ventis*] Hæc omnium Codd. MSS. constantissima scriptura, ut Sæpius testatur, & confirmat Scaliger. Sed alter sicco pede locum præterit, alter malè interpretatur: quid enim frigidius excogitari potuit, quàm *ossa in linteis ventilari solita, ut exsugereetur humor, quo sparsa erant*? Nostro tempore aboleribus ita guttas excutiant coqui. Nullum præterea idoneum auctorem producit, quo sententiam suam tueatur, sed quasi ex tripode ac lauro consulentibus responsa daret, sibi credi juber. Spero me verissimam explicationem allaturum, faveant modò lectores candidi. *Venti carbassei* sunt byssina lintea tenuissima, instar nebulae præse-

rentia. Manus dabit, qui meminerit elegantissimorum versuum Publîi Syri M'netographi apud Pætonium Arbitrum:

Æquum est induere nuptam VENTUM TEXTILEM?

Palam proflare nudam nebula lintea?

Fortè alius quispiam observavit, cui gloriam suam non inviderim.

V. 22. *domo*] Nescio an Pædo Albinovanus Elegiâ de morte Drusi domum hac ipsâ notione usurpaverit. Hi sunt versiculi:

Claudite jam, Parca, nimium referata sepulcra:

Claudite, plus iusto. Jam DOMUS ipsa patet.

idest tumulus Augustæ familiæ. Quamquàm & pro familiâ ipsâ Parcis nimium obnoxii rectè accipi posse lubens fateor. Huc pertinet elegans Inscriptio, quæ apud Reine-

Illic, quas mittit dives Panchaja, merces,
 Eoque Arabes, dives & Assyria:
 Et nostri memores lacrymæ fundantur eodem.
 Sic ego componi versus in ossa velim.
 Sed tristem mortis demonstrat littera causam,
 Atque hæc in celebri carmina fronte notet:
 LYGDAMVS. HIC. SITVS. EST. DOLORI HVIC. ET. CURA.
 NEAERAE.
 CONIVGIS. EREPTAE CAUSA. PERIRE. FVIT.

ELE. 30

OBSERVATIONES.

ne sum legitur classe 14. n. 16. Est autem huiusmodi:

V. F.

M. AMNOLVS. PONTICVS.

SIBL ET. SABINAE.

DOCTA LYRA GRATA ET GESTV FORMOSA PVELLA
 HIC IACET AETERNA SIBIS HVIMATA DOMO.
 CIVIS FATALES PENSARE OPTAVERAT HORAS
 PONTICVS HVIC CONIVX VLTIMA DONA TVLIT.

Item vetustissimum Distichon Tatavii tumulo Anteaoreo inscriptum
 ad D. Laurentii

EXVLIT EVGANEOS TATAVINAM CONDIDIT VIREM
 QUEM TENET HIC HVMILI MARMORE CAESA DOMVS.

V. 27. *mortis demonstrat littera causam*
causam In cippo sepulchrali causam
 incidebant, quæ quis diem supre-
 mum obiisset. Ovidius Epist. Phyl-
 lidis:

Inscris vixit CAUSA invidiosa
sepulchro

Quæ hoc, aut simili carmine monu-
eris

Phyllida Regemphoon clausa dedit,
hospes amantem

Ille neci CAUSAM præbuit, ipse
monuit

Albinovanus ad Liviam: CAU-
 SAQUE dicamur nos tibi, Druse,
 necis. Obierat enim Drusus pro pa-
 tria pugnans adversus Germanos.

Ad Nearam: *se nihil aliud umquam optavisse,*
quàm ut ejus conjugio frueretur; sed vota
perdidisse.

Quid prodest cælum votis impleſſe, Neara?
 Blandaue cum multâ thura dediffe prece?
 Non ut marmorei prodirem è limine teſti
 Inſignis clarâ, conſpicuusque domo:
 Aut ut multa mei renovarent jugera tauri, 5
 Et magnas meſſes terra benigna daret:
 Sed tecum ut longæ ſociarem gaudia vitæ,
 Inque tuo caderet noſtra ſenecta ſinu
 Tunc, cum permenſo deſunctus tempore lucis
 Nudus Lethæâ cogerer ire rate. 10
 Nam grave quid prodeſt pōdus mihi divitis auri,
 Arvaque ſi findant pinguia mille boves?
 Quidve domus prodeſt Phrygiis innixa columnis
 Tænare ſive tuis, ſive Caryſte tuis?
 Et nemora in domibus ſacros imitantia lucos, 15

Au-

OBSERVATIONES.

ELEG. III. v. 5. *renovarent*] Ver-
 terent ad novam ſationem. Ovi-
 dius 1. Metamorph.

Nec *RENOVATUS* ager gravidis
 canebat arifſis.

v. 10. *Nudus Lethæa*] Propertius
 Eleg. 16. l. 3.

NUDUS ab *infæna*, *ſtultus*, *vehementi*
RATE.

Cæterum hic poëta uſus eſt nume-
 ris paulò aſperioribus, ob itera-
 tam geminationem caninæ literæ.

v. 15. *nemora in domibus*] Fidem
 excedunt, quæ narrat Sveronius
 de

Auræque trabes, marmoreumque solum?
Quidve in Erythræo legitur quæ litore concha,
Tinctæque Sidonio murice lana juvat?

Et quæ præterea populus miratur? in illis
Invidia est. *FALSO plurima vulgus amat.* 20
NON opibus mentes hominum, curæque levantur,
1. Nam fortuna suâ tempora lege regit.

Sit mihi paupertas tecum jucunda, Neæra,
At sine te regum munera nulla volo.

O niveam, quæ te poterit mihi reddere, lucem! 25
O mihi felicem terque quaterque diem!

At si pro dulci reditu quæcumque voventur
Audiat aversâ non meus aure Deus:
Nec me regna juvent, nec Lydius aurifer amnis,
Nec quas terrarum sustinet orbis opes. 30

Hæc.

OBSERVATIONES.

de Neronis ædibus & viridariis, inquietatem, quæ potentibus & locu-
ejus vitâ cap. 31. Postquam enim pletibus, magis quàm pauperibus
de vestibulo immentæ domus, & & humilibus nocere solent. Nota
amplitudine stagni lectorem ad- vim, & proprietatem adverbii *sal-*
monuit, hæc addit: *Rura insuper* 20. Crisp. Sallustius initio Belli Ju-
arvis atque vinetis, & pascuis sil- gurthini: *FALSO queritur de na-*
vifque, varia cum multitudine omnis tura sua genus humanum, quod im-
generis pecuniarum ac ferarum. subau- becille, atque avi brevis, forte po-
di fuerunt. tins, quàm virtute regatur. Italicè

v. 20. *Falso*] Injuriâ: non enim redderet. *A torto si lamenta &c.*
divitiæ aut honores bona sunt ab v. 22. *sua tempora lege regit*] Sa-
hominibus tantoperè expetenda, pienter Seneca Tragicus Thyeste

si quidem fortunæ imperio subie- ch. 3.
cta, horæ momento sæpe dilabun- *Quem dies vidit veniens: super-*
tur. Adde metus, insomnia, & bnum,

Hæc alii cupiant: liceat mihi paupere cultu
 Securo carâ conjuge posse frui.
 Adlis, & timidis faveas, Saturnia, votis,
 Et faveas conchâ Cypria vestrâ tuâ.
 Aut si fata negant reditum, tristesque sorores, 35
 Stamina quæ ducunt, quæque futura neunt:
 Me vocet in vastos amnes, nigramque paludem
 Dives in ignavâ luridus Orcus aquâ.

ELEGIA IV.

*Narrat se somniantem à Phæbo admonitum de Neera
 pæcta sibi conjugis perfidiâ; itemque doctum,
 quibus artibus eam fletere posses.*

Dili meliora ferant, nec sint insomnia vera;
 Quæ tulit extremâ proxima nocte quies.
 Ite procul, vanum falsumque avertite visum:
 Desinite in vobis quærere velle fidem.

Di-

OBSERVATIONES.

Hunc dies vidit fugiens jacentem. flores imagines, & somnia videntur *pisum purgatissimâ*, ut loquitur Persius 2. Sat. Ovidius Epistola Herûs:
Namque sub Auroram, jam dormitante lucerna,
SOMNIA quo cerni tempore vera solent.
Tertullianus lib. de Anima cap. 48. Certiora, & calidiora SOMNIA affirmans sub EXTREMIS NOCTIBUS. lege reliqua.
v. 6.

v. 33. Saturnia] Juno Lucina matrimonii præses.
v. 36. namus] Placet Heinii conjectura *carnus*, sed in textum recipere non ausim.
v. 38. ignava] Cænosâ, tardeque fluente.
ELEG. IV. v. 2. extrema nocte] Cum, cibo concocto, abeunt cras-

Divi vera monent: venturæ nuntia sortis 5

Vera monent Thuscis exta probata viris.

SOMNIA fallaci ludunt temeraria nocte,

Et pavidas mentes falsa timere jubent.

At natum in curas hominum genus, omnia noctis

Farre pio placant, & saliente sale. 10

Et tamen, utcumque est, sive illi vera moneri.

Mendaci somno credere sive volent:

Efficiat vanos noctis Lucina timores,

Et frustra immeritum pertinuisset vestit.

Si mea nec turpi mens est obnoxia facto, 15

Nec læsit magnos impia lingua Deos.

Jam nox æthereum nigris emensa quadrigis

Mundum, cæruleo laverat amne rotas;

Nec

OBSERVATIONES.

v. 6. *Thuscis exta probata viris*] Aruspicinâ maximè illustres fuerunt Etrusci, quin etiam omni superstitione laborantes. Tanaquil vocatur à Livio l. 1. Historiarum perita, ut vulgò Etrusci, *calestium prodigiorum mulier*. Sed audiendus M. Tullius, qui l. lib. de Divinatione rem ita declarat - Etrusci autem, quid religione imbuti stultitius, & crebrius hostias immolabant, *EXTOR'* M cognitioni se maxime dederunt & quòdque propter aeris crassitudinem de calo apud eos multa fiebant, & quid ob eandem causam multa inusitata partim ex calo, alia ex terra oriebantur,

quodam etiam ex hominum, secundum conceptu & factu, portendunt exercitissimi interpretes extiterunt.

v. 8. *falsa timere jubent*] Vide quæ observ. ad Eleg. 3. l. 2. Propertii v. 8.

v. 13. *Lucina*] Ridiculi sunt, qui Lunam intelligunt - nihil enim ad rem. Junonem Lucinam precatur poeta, ut quandoquidem ea nuptiis contrahendis præfecta sit, Neæxæ coniugium sibi conservet, nec patiatur mala somnia, & spei suæ contraria, vim habere. Seneca Medæ Act. 1. sc. 1.

Dii conjugales, tuque genialis tori
Lucina custos —

v. 18. *Mundum*] Ingentia cæli
S 4 spa-

Nec me sopierat menti Deus utilis agræ
SOMNUS; sollicitas deficit ante domos. 20
 Tandem cum summo Phœbus prospexit ab ore;
 Pressit languentis lumina sera quies.
 Hic juvenis castâ redimitus tempora lauro
 Est visus nostrâ ponere sede pedem.
 Non illo quidquam formosius ulla priorum 25
 Ætas, humanum nec videt illud opus.
 Intonsi crines longâ cervice fluebant:
 Stillabat Syrio myrtea rore coma.
 Candor erat, qualem præfert Latonia Luna,
 Et color in niveo corpore purpureus. 30

Ut

OBSERVATIONES.

spatia. M. Manilius eodem pacto
 usurpavit initio 2. lib. Astronomic.
Carmina divinas artes, & conscia
sati.

Sidera diversos hominum varian-
tia casus

Celestis rationis opus, deducere
MUNDO

Aggredior —

Plinius quoque l. 2. Nat. Hist. c. 1.
MUNDUM, & hoc, quod nomine
 alio calum appellare libuit.

v. 23. *Hic*] Adverbium loci, pro
 adverbio temporis, cum dicere de-
 buerit tunc. Ita Virgilius *Æneidos* 2.

Hic aliud majus miseris, multoque
remendum

Obijcit magis, atque improvida
pectora turbat.

v. 25. *Non illo quidquam formo-*
sius] Dum hos versus attentius le-
 go, ad scopulum impingere videor,
 nulla enim sana sententia ex his elici
 potest. Scaliger consulto præce-
 rit, quasi lectorem moraturi non
 sint. Statius in Pentametro ma-
 vult *fuisset pro videt*, nec tamen ali-
 quid proficit. Ego lubens depono,
 & peritioni manus committo. Cer-
 te lateat malignum ulcus, quod
 Chironis auxilio indigeat.

v. 28. *myrtea coma*] Myrti colo-
 rem præferens, qui pannis tin-
 gendis etiam adhibitus. Vide Ovi-
 dium 3. de Arte v. 181.

v. 29. *qualem præfert Latonia Lu-*
na] Optimè, quia Phœbus Lunæ,
 sive Dianæ frater: oportuit igitur
 illi similem esse.

235

Ut juveni primum virgo deducta marito,
 Inficitur teneras ore rubente, gerias:
 Ut cum contexunt amaranthis alba puellæ
 Lilia, & Autumno candida mala rubent.
 Ima videbatur talis illudere palla,
 Namque hæc in nitido corpore vestis erat.
 Artis opus raræ, fulgens testudine & auro
 Pendebat lævâ garrula parte lyra.
 Hanc primum veniens plectro modulatus eburno,
 Felices cantus ore sonante dedit.
 Sed postquam fuerant digiti, cum voce locuti;
 Edidit hæc tristi dulcia verba modo:

Sal-

OBSERVATIONES.

v. 35. *Ima videbatur*] Palla usque ad talos demissa Deos majorum gentium ornabat: fuit enim index majestatis, & potentiae. Virgilius de Venere l. Æneidos: *pedes vestis defluxit ad imos*; Et vera incessu paruit Dea. Propertius de Baccho Eleg. 15. l. 3.

Et series imos veste fluente pedes. Valerius Flaccus Mopsium Phœbii filium paterno amictu induit. Argonaut.

Hoc videri, Phœbique fides non vana parentis.

Mopsius: punicos cui circumfusa rothurno.

PALLA imos ferit alba pedes —

v. 36. *fulgens testudine*] Corticibus marinæ testudinis in tenues la-

minas dissectis varia opera fingebant artifices. Virgilius 2. Georg. *Nec varos inhibuit pulchra TESTUDINE* pedes.

v. 41. *digiti cum voce locuti*] Cassiodorus Variarum l. 4. Epist. 51. eodem pacto vocat gesticulariorum LOQUACISSIMAS manus, LINGUOSOS DIGITOS, Elegantissime autem vetus poeta de Pantomimo:

Tot lingue, quot membra viro: mirabilis est ars.

Quæ facit ARTICULOS LOQUI silente LOQUI.

v. 42. *tristi modo*] Vel Elegiaco carmine ad res flabiles apto, vel ea narrans, quæ poetæ displicitura erant.

v. 51.

Salve cura Deum, casto nam ritè potèræ
 Phœbusque, & Bacchus, Pieridesque favent.
 Sed proles Semeles Bacchus, doctæque sorores 45
 Dicere non norunt, quid ferat hora sequens.
 At mihi fatorum leges, ævique futuri
 Eventura Pater posse videre dedit.
 Quare ego quæ dico non fallax, accipe, vates:
 Quodque Deus vero Cynthus ore ferat. 50
 Tantum, cara tibi, quantum nec filia matri,
 Quantum nec cupido bella puella viro:
 Pro quâ sollicitas caelestia Numina votis,
 Quæ tibi securos non finit ire dies:
 Et cum te fusco somnus velavit amictu, 55
 Vanum nocturnis fallit imaginibus:
 Carminibus celebrata tuis formosa Neæra
 Alterius mavult esse puella viri:
 Diversasque suas agitat mens impia curas,
 Nec gaudet castâ nupta Neæra domo. 60
Ab crudele genus, nec fidum femina nomen!
 Ah pereat, didicit fallere si qua virum!
 Sed:

OBSERVATIONES.

v. 51. *Tantum caras tibi*] Ut per-
 fidæ ciimen vehementius appa-
 reat, recenset Apollo, quantus
 amor Tibulli fuerit erga Neæram.
 v. 59. *Diversasque suas*] Rectius,
 qui legunt *suis*, & consanguineos
 puellæ intelligunt, à quibus Tibul-
 lo desponsa fuerat. Catul. c. 61.
*At tu ne pugna tali cum conjugæ
 virgo;*
*Non æquum est pugnare, pater cui
 tradidit ipse,*
*Ipsæ pater cum matre, quibus pa-
 rare necesse est.* 2. 64.

Sed flecti poterit: mens est mutabilis illis.
 Tu modò cum multâ brachia tende fide.
 Sævus Amor docuit validos tentare labores, 65
 Sævus Amor docuit verbera sæva pati.
 Me quondam Admeti niveas pavisse juventas,
 Non est in vanum fabula ficta jocum.
 Tunc ego nec citharâ poteram gaudere sonorâ,
 Nec similes chordis reddere voce sonos, 70
 Sed perlucenti cantus meditabar avenâ,
 Ille ego Latonæ filius, atque Jovis.
 Nescis quid sit Amor, juvenis, si ferre recusas
 Immem dominam, conjugiumque ferum.
 Ergo ne dubita blandas adhibere querelas; 75
VINCUNTUR molli pectora dura prece.
 Quòd si vera canunt sacris oracula templis,
 Hæc illi nostro nomine di cæta refer:
 Hoc tibi conjugium promittit Delius ipse.
 Felix hoc. alium desine velle virum. 80
 Dixit, & ignavus defluxit pectore somnus.
 Ah ego ne possim tanta videre mala!
 Nec tibi crediderim votis contraria vota,
 Nec tantum crimen pectore inesse tuo.

Nam

OBSERVATIONES.

v. 64. cum multa brachia tende fi-
 de] Obtestando sæpius fidem ho-
 minum, & Deorum. Propertius
 l. 1. Eleg. 18.

Et non ulla meo clamas in ore FI-
 DES.

v. 71. Ille ego] ἐμπατρις. qua-
 si dicat: Quod Phæbum docuis, quem
 nam decet?

ELEG.

Nam te nec vasti genuerunt æquora Ponti, 85
 Nec flammam volvens ore Chimæra ferro.
 Nec canis anguinæa redimitus terga catervâ;
 Cui tres sunt linguæ, ter geminumque caput,
 Scyllaque virgineam canibus succincta figuram.
 Nec te conceptam sæva læna tulit. . . . 90
 Barbara nec Scythiæ tellus, horrendave Syrtis,
 Sed culta, & duris non habitanda domus,
 Et longè ante alias omnes mitissima mater,
 Isque pater, quo non alter amabilior.
 Hæc Deus in melius crudelia somnia vertat, 95
 Et jubeat tepidos irrita ferre Notos.

ELEGIA V.

*Ad amicos in thermis Etruscis commorantes, ut pro
 suâ valetudine vota suscipiant.*

VOs tenet, Etruscis manat quæ fontibus unda,
 Unda sub æstivum non adeunda Canem.
 Nunc autem sacris Bajarum maxima lymphis,
 Cum se purpureo vere remittit hiems.
 At mihi Persephone nigram denuntiat horam. 5
 Im-

OBSERVATIONES.

ELEG. V. v. 3. *Bajarum maxima*] gatam lectionem tuetur Scaliger
 Caspar Scioppius in Paradoxis li- testimonio Martialis; & Sidoni
 teratis legit *proxima*, quod valde Apollinaris.
 arduer. Esset simile illi Horatiano v. 5. *nigram denuntiat horam*
 Ode 12. l. 1. *PROXIMOS illi ta-* Mortis diem. Propertius l. 4.
 men occupavit Pallas honores. Vul- Eleg. 3.

Illa

Immerito juveni parce nocere Dea.
 Non ego tentavi nulli temeranda virorum
 Audax laudandæ sacra docere Deæ.
 Nec mea mortiferis infecit pocula succis
 Dexterâ, nec cuiquam tetra venena dedit.
 Nec nos sacrilegos templis admovimus ignes,
 Nec cor sollicitant facta nefanda meum.

Nec

OBSERVATIONES.

Ille dies hornis eadem DENUN- his verbis: *Cum Æsculapium ipsum*
TIAT agnis.

v. 8. *laudandæ sacra docere Deæ*

Ceteris mysteria populo revelare,
 quod gravissimo supplicio dignum
 existimabatur. Cur autem *laudandam*
 vocet, non satis liquido com-
 pertum est mihi. Fortasse laudes
 dicebantur Cereci à sacerdotibus,
 quemadmodum Isidi. vide supra
 Eleg. 3. l. 1. Adde quod eadem Ce-
 res, *Isis* Ægyptiis dicta est, ac sub
 utroque nomine secubitu à puellis
 colebatur.

v. 11. *Nec nos sacrilegos*] Lectio
 valde suspecta. Fuit in antiquis
 Codd.

Nec nos sacrilegis templis admovi-
mus egros.

Muto litterulam, & locum sani-
 tati restituo:

Nec nos sacrilegos templis admovi-
mus egros.

In Æsculapii fano excubabant
 olim ægroti, ut valetudinem pri-
 stinam à Deo reciperent, quam su-
 perstitutionem ridet Arnobius l. 1.

datorem, ut prædicant, sanitatis,
quoad ipsi superstiti vita, & preci-
bis fatigarent, & miserrimis votis
invisarent, nonne alios scimus ma-
lis suis commortui cruciatibus alios
consensisse morborum? perniciosius
alios se se habere cepisse, postquam
dies noctesque in continuis precibus
& sanitatis expectatione triverunt?
Quid ergo prodest ostendere unum aut
alterum sortasse curas, cum tot mil-
libus subveniri nemo, & plena sint
omnia miserorum, infelicitumque de-
lubra? Cappadox leno apud Plau-
tum Curculione Act. 2. sc. 1.

Migrare certum est jam nunc è fa-
no foras,

Quando Æsculapii ira sentio sen-
tentiam?

Ut qui me nihili facias, nec sal-
vum velis.

Hinc facilis est conjectura, Tribul-
 lum quoque idem remedium ten-
 tasse, ac nullo successu: & propte-
 rea conquestus ait, se non ingref-
 sum sacraia coinquinatum sacri-
 legii

Nec nos insanæ meditantēs iurgia linguæ
 Impia in adversos solvimus ora Deos.
 Et nondum cani nigros læsere capillos, 15
 Nec venit tardo curva senectæ pede.
 Natalem primò nostrum videre parentes,
 [Cum cecidit fato Consul uterque pari.]
 Quid fraudare juvat vitem crescentibus uvis,
 Et modò nata malâ vellere poma manu? 20
 Tarcite pallentes umbras quicumque tenetis,
 Duraque fortiti tertia regna Dei.
 Elysios olim liceat cognoscere campos,
 Lethæamque ratem, Cimmeriosque lacus,
 Cum mea rugosâ pallebunt ora senectâ, 25
 Et referam pueris tempora prisca senex.
 Atque utinam vano nequidquam terreat æstu;
 Languent ter quinos sed mea membra dies.
 At.

OBSERVATIONES.

leggi labe. Frustra enim sacrilegi
 Deorum opem implorant; quorum
 sacra compilaverunt. Exstat ele-
 gans Æsopi Apologus in hanc
 sententiam: Κόραξ ῥαδὸν ἔφα τῷ
 μύτῳ. Μένει δ' ἄνθρωπος, ὃς μὴ
 ὁρῶν. Ἡ δ' ὑπολαβὴν ἔφα. τίς
 εἶ, ὃ τέκνον, τὸν θεὸν ἐλεγχῇ;
 τί, ὃ γὰρ κρείττω ποῦν γένει σὺ λατρεῖ;
 Corvus agrotans vii matris. Mater
 precare Deum, nec lamentare. Ea
 verò respondit, dixitque: quis Deo-
 rum, ὦ fili, miserebitur tui? cu-
 jus enim tu. carnes non es furatus?

Nec te moveat, lector ingenue,
 geminatio epitheti, quando & Vir-
 gilius 6. Æneidos ita cecinit: lu-
 cent genialibus alis Aurea sulcra
 toris. & Catullus: Cui dona lepi-
 dum novum libellum?

v. 18. Cum cecidis fato] Spurius
 versiculus, de quo consule nostra
 Prolegomena cap. 15. Iund. & præ-
 cedentem delendum autumno, ubi
 τὸ πρὶν Gallicâ nive frigidius.
 Profecto alienum hoc distichon to-
 tam sententiam interruptum.

v. 28. Languens ter quinos] Supra
 Eleg.

At vobis Thuscæ celebrantur numina lymphæ,
 Et facilis lentâ pellitur unda manu. 30
 Vivite felices, memotes & vivite nostri,
 Sive erimus, seu nos fata fuisse velint.
 Interea nigras pecudes promittite Diti,
 Et nivei lactis pocula mista mero.

ELEGIA VI.

*Marore confectus, quod puella sua pactam sibi fide
 violaverit, curas ebrietate abigere statuit,
 sed amore impellente sæpius ad querelas
 relabitur.*

CAndide Liber ades; sic sit tibi mystica vitis,
 Sic ederâ semper tempora vincta feras.
 Aufer & ipse meum pariter medicando dolorem;
 Sæpe tuo cecidit munere victus Amor.
 Care puer, madeant generoso pocula Baccho, 5
 Et nobis pronâ funde Falerna manu.
 Ite procul durum curæ genus, ite labores:
 Fulserit hic niveis Delius alitibus.
 Vos modo proposito dulces faveatis amici,
 Neve neget quisquam me duce se comitem. 10
 Aut

OBSERVATIONES.

Eleg. 5. l. 2. jaceo cum saucius annum.
 v. 32. seu nos fata fuisse velint.]
 Albinovanus Elegiâ in obitum
 Mæcenatis:

Mellius en oculis aliquis tibi dedi-
det humor,
Cum dicar subita voce FUISSE
tibi.
 ELEG. VI. v. 10. Neve neget quis-
 quam m. d. f. c.] Horatius Odo 35.
 l. 1.

Aut si quis vini certamen mite recuset,
 Fallat cum testo cara puella dolo.
 Ille facit dites animos Deus: ille ferocem
 Contudit, & dominæ misit in arbitrium.
 Armenias tigres, & fulvas ille lænas 15
 Vicit, & indomitis mollia corda dedit.
 Hæc Amor, & majora valet; sed poscite Bacchi
 Munera; quem vestrûm pocula sicca juvant?
 Convenit ex æquo, nec torvus Liber in illos,
 Qui se, quique unâ vina jocosa colunt. 20
 Jam venit iratus nimium nimiumque severis:
 Qui timet irati Numina magna, bibat.
 Quales his pœnas qualis quantusque minetur,
 Cadmeæ marris præda cruenta docet.
 Sed procul à nobis hic sit timor: illaque, si
 qua est, 25
 Quid valeat læsi sentiat ira Dei.

Quid

OBSERVATIONES.

l. 1. ad Fortunam:

*Te spes, & albo rara fides colit**Felata panno, NEC COMITEM**ABNEGAT,**Ucunque mutata potentes**Veste domos inimica linquit.*- v. 17. *Hæc Amor, & majora va-**let*] Id est Bacchum gestis æquat,
 superatque.v. 18. *pocula sicca*] Cyathi mero
 exhausti.v. 25. *illaque si qua est*] Non hæc

ad Agaven referenda, ut malè Scalliger censet, cui ad stipularur Ddūza pater, sed ad Nearam. Sequitur enim: *Quid precor ah demens?* Ma edixerat poëta puellæ perfidæ, sed statim eum pœniruit maledictorum, ex amantium consuetudine. Idcirco abstinet à nomine; utiturque imperfectâ oratione, quasi lingua nō auderet apertè conviriari. Hoc debuerant Critici animadvertere, nec solum in voculis

emem-

Quid precor ah demens? venti temeraria vota,
 Aëriæ & nubes diripienda ferant.
 Quamvis nulla mei superest tibi cura, Neæra,
 Sis felix, & sint candida fata tua. 30
 At nos securæ reddamus tempora mensæ.
 Venit post multas, una, serena dies.
 Hei mihi, *DIFFICILE est imitari gaudia falsa*,
Difficile est tristi fingere mente jocum.
 Nec bene mendacis risus componitur ore, 35
 Nec bene sollicitis ebria verba sonant.
 Quid queror infelix? turpes discedite curæ.
 Odit Lenæus tristia verba pater.
 Gnossia, Thesæ quondam periuria linguæ
 Flevisti ignoto sola relicta mari. 40
 Sic cecinit pro te doctus, Minoi, Catullus,
 Ingrati referens impia facta viri.

Vos

OBSERVATIONES.

emendandis, & MSS. inculcandis
 cum fastidio lectoris inhæreæ.

V. 30. *Sis felix*] Catul. c. 67. *SITIS FELICES* & in simul, & sua
 vita.

V. 31. *reddamus tempora*] Multis
 exantlatis laboribus, reliquum tem-
 poris genio, & jucundæ comesta-
 tioni debetur: quamobrem poeta
 noster verbo *reddendi* elegantissimè
 usus est. Martialis pariter Epig.
 49. l. 1.

*Non impudenter vixit; quod reliquum
 est, petis,*

Cum fama, quod satis est, habes.

V. 36. *Nec bene sollicitis*] Hinc

videtur derivasse, quæ scribit Plin-

nus Juhior Oratione ad Traianum:

Mini SOLICITUDINIS, aliud se-

curatis ingenium est; alia tri-

stium inventio, alia gaudetium.

Negrum simulationes expresserint.

habens sua VERBA miseri, sua VER-

BA solaces.

T

v. 41.

Vos ego nunc moneo: *FELIX*, quicumque dolore
*A*lterius discas posse carere tuo.

Nec vos aut capiant pendencia brachia collo, 45
 Aut fallat blandâ sordida lingua fide.

Et si perque suos fallax juravit ocellos,
 Junonemque suam, perque suam Venerem,
 Nulla fides inerit. *PERJURIA* ridet amantium
*J*upiter, & ventos irrita ferre jubet. 50

Ergo quid toties fallacis verba puellæ
 Conqueror? ite à me seria verba precor.
 Quàm vellem tecum longas requiescere noctes,
 Et tecum longos pervigilare dies!

Perfida, nec meritò nobis inimica; merenti 55
 Perfida, sed quamvis perfida, cara tamen.
 Naxada Bacchus amat. cessas ô lente minister?
 Tem,

OBSERVATIONES.

V. 41. *Vos ego nunc moneo*] Sermo-
 nem vertit ad convivas, veluti di-
 cat. Monuit puellas Catullus, ne
 virorum juramenti fidem habe-
 rent, proposito exemplo Thesei;
 ego vicissim viros admoneo, ut si-
 bi caveant à muliercularum levi-
 tate, proposito exemplo Næaræ.

V. 48. *Junonemque suam*] *Infra l.*
 4. *carm. 13.*

Hec tibi sancta TUÆ JUNONIS
numina juro,
Qua sola ante alios est mihi ma-
gna Deas.

V. 52. *seria verba*] Tristitia, & l-
 lamentabilia,

V. 55. *merenti Perfida*] Mihi de
 te optimè merito. V. Indicem ver-
 bo *merere*.

V. 57. *Naxada Bacchus amat*] A
 Nymphis enim: educatus fuit, quod
 poeticum figmentum innuit me-
 rum aquâ diluendum esse. Melea-
 ger in Anthologia.

*Αἱ Νύμφαι τῷ Βάκχῳ, ἃς ἐκ
 πυρὸς θλάσ' ὁ κύρῳ,
 νίσσῳ, ὑπὲρ τῶντος ἄντι κολιό-
 μους.*

*Τῷ τεκα σὺν Νυμφαῖς Βρύμι-
 φιλῶ, ἢ δὲ το αἶργης
 μίσησθ', δέξῃ πῦρ ἐπὶ καὶ ὀμῶν.*
 E

Temperet annosum Martia lymphæ merum.
Non ego, si fugiat nostræ convivæ mensæ

Ignotum cupiens vana puella torum, 60
Sollicitus repetam totâ suspiria nocte.

Tu puer, liquidum fortiùs adde merum.
Jamdudum Syrio madefactus tempora nardo
Debueram sertis implicuisse comas.

AL-

OBSERVATIONES.

<p><i>Ex cinere ut Bacchum Nymphæ cepere sorores, Membraque lavarunt fonte peren- nis aquæ, Functus amicitia est Nymphis. Si furie repellas, Natum de flammis, capere sere De- um - Et Phavorinus apud Stobæum serm. 112. Κατάπερ φησὶν ὁ Πλάτων ἐπὶ τῷ μυθουργίῳ τῆς ὕμνης ἀν-</i></p>	<p><i>πέρυ, παρὸντος θεοῦ ἐν τῷ περὶ ἐκ τῶν ποσειδῶν. Quemadmodum Plato inquit a vino aquæ miscendo insanientem Deum ab alio Deo sobrio</i> TEMPERARI. Ibid. cessas ὁ λευκομήνησσι Vir- gilius 6. Æneidos ex ore Sibyllæ: — CESSAS in vota, precesque Troas, ais, Ænea, CESSAS! — v. 62. <i>sertis</i> Adverbium est, ut cuius manifestum.</p>
---	--

ALBII TIBULLI

EQUITIS ROMANI

*variorum Carminum Liber, vulgò
Elegiarum IV.*

CARMEN I.

*Laudat Messalam ab animi prudentiâ, & rebus bello
gestis: eumque toto illustrem orbe futurum
vaticinatur.*

TE, Messala, canam. Quamquàm me co-
gnita virtus
Terret, ut infirmæ nequeant subsistere vires,
In-

OBSERVATIONES.

CARM. I. v. 1. *cognita virtus*] At ibi contrariâ sententia est, co-
Robur & fortitudo animi, cuius] gnoscit enim Entellus fortissimus.
ego probè sum conscius. Virgilius] pugil se magnis vicibus Daëti præ-
5. *Æneidos* v. 455. citatus à Nonio] stare: Tibullus autem se nervorum
Marcello: succisorum esse, imparemque lau-
Tum pudor incendit VIRES, & dibus Messalæ. Utrobique tamen
conscia PIRTUS. *virtus* pro vigore accipitur.

Incipiam tamen. At meritas si carmina laudes
 Deficiant: humilis tantis sim conditor ætis:
 Nec tua, te præter, chartis intexere quisquam;
 Facta queat, dictis ut non majora super sint:
 Est nobis voluisse satis. Nec carmina parva
 Respueris; etiam Phœbo gratissima dona
 Cres tulit, & cunctis Baccho jucundior hospes
 Icarus, ut puro testantur sidera cælo 10
 Erigoneque, Canisque, neget ne longior ætas.
 Quin etiam Alcides Deus ascensurus Olympum
 Lætæ Molorchæis posuit vestigia testis;

Part.

OBSERVATIONES.

v. 4. conditor] Apud poëtas non-
 numquam condere est immortalitati
 consecrare. Propertius Eleg. 1.1.2.

Nec mea conveniunt duro præcordia versu.

Cæsar in Phrygiæ CONDERE
nomen avos.

v. 5. te præter] Mira laus à facun-
 diâ, & bonis artibus. Paria Li-
 vius de M. Tullio Histor. l. 120. cuius
 fragmentum debemus Rhetori Se-
 necæ Suavor. 6. Si quis tamen virtu-
 tibus vitia pensaverit, vir magnus,
 acer, memorabilis fuit, & in cuius
 laudes persequendus Cicerone laudato-
 re opus fuerit.

v. 6. dictis ut non majora super sint]
 Polyænus Petronianus ad mulie-
 rem pulcherrimam describendam
 ita gradum facit: Nulla vox est
 quæ formam ejus possit comprehendere,

nam quidquid dicere, minus erit.

v. 9. Cres] Quis hic fuerit, neque
 scimus, neque multum interest an
 sciamus. V. Scaliger ad Eusebii, m.
 pag. 17. Si fas est incerte dubia divi-
 re, à Cretensibus hospicio exceptum
 Apollinem existimaverim, cum
 propter interfectos Cyclopas, à Jo-
 ve cælo pulsus aberrabar. Cres au-
 tem multitudinis facit Creætes. Ovi-
 dius Amorum 3. Eleg. 10.

Cretes erunt testes, nec frangam
omnia Cretes.

v. 10. puro cælo] Sereno, etenim
 nubilis noctibus astra non apparent.

v. 12. Alcides Deus] Ne putes
 otiosum esse tū Deus, nam signifi-
 cat Hercules æroëus, qui antea
 mortalis fuerat. vide Ovid. citat.
 9. Metamorph.

v. 13. Lætæ] Hilaris Molorchæ
 testis

T 3

Parvaque cælestes pacavit mica, nec illis
Semper inaurato taurus cadit hostia cornu. 15
Hic quoque sit gratus parvus labor, ut tibi possim
Indè alios, aliosque memor componere versus.

Alter dictet opus magni mirabile mundi,
Qualis in immensum defederit aëra tellus,
Qualis & in curvum pontus confluerit orbem, 20
Et vagus è terris quâ surgere nititur aër,
Huic & contextus passim fluat igneus aether,
Pendentique super claudantur ut omnia cælo.
At quodcumque meæ poterunt audere Camœnæ,
Seu tibi par poterunt, seu, quod spes abnuat,

ultra, 25
Sive minus (certèque canēt minus) omne vovemus
Hoc tibi, nec tanto careat mihi nomine charta:
Nā, quāquā antiquæ gentis superant tibi laudes,
Non tua majorum contenta est gloria famā,
Nec

OBSERVATIONES.

testa introivit, non indignatus
hospitiis paupertatem. De hac ma-
gni Herois comitate, atque opum
contemptu. Evander apud Virgil. 8.
Æneidos:

— hæc, inquit, limina victor
ALCIDES. subiit, hæc illum regia
cepit.

Aude hospes contemnere opes, & te
quoque dignum

Finge Deo, rebusque veni non asper
egenis.

V. 15. inaurato cornu. Talis vete-

rum elegantia in ornandis victi-
mis. Valerius Flaccus 1. Argonaut.

— dabis AURATIS & CORNIBUS igni

Calla pater, niveique greges alba
cingent.

V. 20. pontus confluerit] Genesis
cap. 1. Dixitque Deus 1. Congregentur

aque, quæ sub cælo sunt, in locum unū.
V. 28. superant] Pro superant.

Ovidius 1. de Arte versu. ponit.
Pars, SUPERAT superi, pars est

exhausta Liboris.

v. 46.

Nec quæris, quid quæque index sub imagine
dicat :

Sed generis præcos contendis vincere honores,
Quàm tibi majores, majus decus ipse futurus.
At tua non titulus capiet sub nomine facta,
Æternæ sed erunt tibi magna volumina versu,
Convenientque tuas cupidi componere laudes
Uadiq; quique canent victo pede, quiq; soluto.
Queis potius certamen erit, sim victor in illis;
Ut nostrum tantis inscribam nomen in actis.
Nam quis te majora gerit castrisve, forove?
Nec tamen hinc, aut hinc tibi laus majorve,
minorve :

Iusta pari premitur. veluti cum pondere libra,
Prona nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illâ,
Qualis, inæquatû si quando onus urget urimque,
Instabilis natat alterno depressior orbe.
Nam seu diversi fremat inconstantia vulgi,
Non alius sedare queat: seu iudicis ira

Sit

OBSERVATIONES.

v. 46. iudicis ira] Iudices israeli
flagitium est, tunc etenim viden-
tur homines, non scelera, odisse.
Claudianus de Ma^{xi} Theodori
Consulatu sapientissimè :

Quin etiam fontes expulsa corrigis
IRA,

Es placidus delicta domas, nec
dentibus unquam

Insrepis horrendum, fremitu nec

verbera possis.

Qui fruitur pana, servus est, le-
gumque videtur

Vindictam præstare sibi: cum of-
fensa felle

Canduerint, ardet stimulis, ser-
turque nocendi

Prodigum, ignarus causa. Diis
proximus ille est,

Quem ratio, non IRA movet —

Sit placanda, tuis poterit miscere verbis.
 Non Pylos, aut Ithace tantos genuisse feruntur
 Nestora, vel parvæ magnum decus urbis Ulysses;
 Vixerit ille senex quamvis, dum terna per or-
 bem

30

Sæcula fertilibus Titan decurreret horis:
 Ille per ignotas audax erraverit urbès,
 Quà maris extremis tellus includitur undis. I
 Nani Ciconumque manus adversis reppulit armis:
 Non valuit Lotos coëptos avertere cursus: 55
 Cessit & Ætnæ Neptunius incola rupis.
 Vistâ Maroneo foedatus lumina Baccho.
 Vexit & Æolios placidum per Nerea ventos,
 Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatenque,
 Mobilis Artacie gelidos quos irrigat unda. 60
 Solum nec doctæ verterunt pocula Circes:
 Quamvis illa foret Solis genus, apta vel herbis,
 Aptaque vel cantu veteres mutare figuras.

Cim-

OBSERVATIONES.

v. 51. *fertilibus horis*] Secum
 orania ferentibus, res humanas mu-
 tantibus. *Fertilis à ferendo*, ut ne-
 mo nescit. Ideò Virgilius Eclog. 9.

Omnia FERT atas, animum quo-

que —
 id est *auferi*. Contratio sensu Ve-
 nusinus in A. P.

MULTA FERUNT anni venientes
 — *commoda secum.*

v. 60. *gelidos*] Quâ ratione Ix-
 strigones antiquissimi Siciliæ po-
 puli gelidi vocari queant, equi-
 dem ignoto: Sicilia enim regio ca-
 lida est, utpote in Africam & Me-
 ridionalem plagam conversa. Io-
 cus igitur cubat in mendio, & for-
 tasse ita legendus:

Mobilis Artacie gelida quos irri-
gat unda.

v. 70.

Cimmerion etiam obscuras accessit ad atres,
 Queis numquam candente dies apparuit ortu, 65
 Sive supra terras Phœbus, seu curreret infra.
 Vidit ut inferno Plutoni subdita regna
 Magna Deum proles levibus discurreret umbris:
 Præteritque citâ Sirenum litora puppi.
 Illum inter geminæ nantem cōfinia mortis 70
 Néc Scyllæ sævo conterruit impetus ore,
 Cum canibus rapidas inter freta serperet undas:
 Nec violenta suo consumpsit more Charybdis,
 Vel si sublimis fluctu consurgeret imo,
 Vel si interrupto nudatet gurgite pontum. 75
 Non violata vagi fileantur pascua Solis,
 Non Amor, & secunda Atlantidos arva Calypsus;

Fi-

OBSERVATIONES.

v. 70. *Illius inter geminæ*] Oc-
 casione arreptâ videor mihi præ-
 tium operæ facturum, si lectoribus
 meis indicavero, quomodo cen-
 tesimam scribendos tres Virgilii versus
 ex 3. Æneide, hæcenus pessimè in-
 teipunctos, & peius intellectos. Hi
 verò sunt, maximèque ad Tibul-
 lum pertinent:

*Contra, iussa monens Heleni, Scyl-
 lam asque Charybdim*

*Inter (utramque viam leti, dis-
 crimine parvo)*

*Ni teneant cursus: certum est da-
 re lineæ retro.*

Haud facile cogitatu est, quan-
 tum lucem afferat Virgilio pascu-

thesis illa. Sed malo doctos viros
 iudicium ferre de hisce nugis, quam
 ipse meam diligentiam venditare.
 Quid verò turbatius, & quam vul-
 gata scriptura?

*Contra, iussa monens Heleni, Scyl-
 lam asque Charybdim*

*Inter utramque viam, leti discrimi-
 mine parvo,*

*Ni teneant cursus: certum est dare
 lineæ retro.*

Certè hic locus Grammaticis mo-
 lestiam spececeavit. Sat scio.

v. 77. *secunda arva*] Notum est
 Calypso ex Ulysse filium Ausonem

enixam, quamobrem suspicor sub
 hac arvorum translatione obsce-
 rum

Finis & erroris miseri Phœacia tellus.
 Atque hæc seu nostras inter sunt cognita terras,
 Fabula five novum dedit his erroribus orbem, 80
 Sit labor illius, tua dum facundia major.
 Nam te non alius belli tenet aptius artes,
 Quàm deceat tutam castris præducere fossam.
 Qualiter adversos hosti defigere cervos:
 Quemue locū ducto melius sit claudere vallo, 85
 Fontibus ut dulces erumpat terra liquores,
 Ut facilisque tuis aditus sit, & arduus hosti,
 Laudis & assiduo vigeat certamine miles.
 Quis tardamve sudem melius, celeremve sagittam
 Jecerit, aut lento perfregerit obvia pilo? 90
 Aut quis equū celeremve arcto compescere fræno
 Possit, & effusas tardo permittere habenas?
 Inque vicem modò directo contendere passu,
 Seu libeat curvo melius contendere gyro?
 Quis parmâ, seu dextra velit, seu læva tueri, 95
 Sive hæc, sive illac veniat gravis impetus hostis,
 Amplior, aut signata citâ loca tangere funda?
 Jam

OBSERVATIONES.

nam aliquid læter, quod pœta
 hocæsto. verborum circuitu. v. la-
 verit: cum potissimum præcesserit
 mentio de amore. Lærtius l. 4.
Atque in eo est Venus, ut mulie-
bria conferat ARV. A.
 Quæm imitatus Maro Georgicon 3.
Hoc faciunt, nimis ne luxu obin-

stior usus
Sis genitali ARPO, & sulcos obli-
met inerte.
 V. 97. signata loca] Oculis nota-
 ta: Nos Itali vocamus il bersaglio.
 Citat: Virgilius 5. *Æneidos* de cur-
 sui certantibus: *simul ultima St-*
GNANT; ubi Servius: *innocentes*,
 in-

Jam simul audacis veniant certamina Martis,
 Adversisque parent acies concurrere signis,
 Tunc tibi non desit faciem exponere pugnae: 100
 Seu sit opus quadratum acies consistat in agmen,
 Rectus ut æquatis decurrat frontibus ordo:
 Seu libeat duplicem seu juctum cernere Martem,
 Dexter uti lævam teneat, dextrumque sinister
 Miles, sitque duplex gemini victoria casus. 105

At

OBSERVATIONES.

inquit, & notantes ultima spatia, id est finem, aviditate vincendi. & deest v. su. ut Cicero: notat & DESIGNAT oculis.

V. 100. *faciem componere pugnae*. Exercitum ad prælium instruere.

V. 101. *quadratum acies consistat in agmen*. Antiquis temporibus ratio aciei disponendæ simplicissima hæc fuit, ut scilicet copię omnes unâ stipatæ incederent quadratâ figurâ, & rectis frontibus. Observandum tamen est *non consistat*.

quod videtur magis pertinere ad expectationem hostis, quàm ad ipsam manuum commixtionem. Neque Tibullus h's versibus triplicem instructionem exercitus innuere voluit, ut quidam falso arbitrati sunt: *duplex enim*, & *juncta* pugnae facies, nihil aliud sunt, quàm species *quadrati agminis* vel in geminum cornu leviter flexi, vel conjunctim in hostem immissi, cum esset munus Imperatoris alterutrum elegere. *Cla-*

rius adhuc sem enodare contendam: Castris motis, ducis jussu legiones omnes in unum confluebant, deinde uti opus fuisset, vel collectæ usque ad pugnam procedebant, vel ante novo quodam ordine disjungebantur.

V. 104. *Dexter uti lævam*. Non dissimulabo legendum videri superiorj versu:

Seu libeat junctum, duplicem seu cernere Martem.

Vulgata enim lectio maxime sententiam implicat, quæ talis est. Cum geminum cornu Romanorum in geminum hostium impetum facit, tunc noster miles, qui dextro latere d'nicat, sinistras adversariorum copias lacessit & contra, qui sinistro præliatur, dexteris concurrit, atque ita duplex victoria de gemino inimicorum casu, seu lapsu, refertur. Hæc spero, tam dilucida nunc erunt, quàm *Serviradii, olim cum sudanroß, fecerunt*.

At non per dubias errant mea carmina laudes,
 Nam bellis experta cano. testis mihi victæ
 Fortis Japidæ miles: testis quoque fallax
 Pannonius, gelidas passim disiectus in Alpes:
 Testis Arupinis & pauper natus in armis, 110
 Quem si quis videat vetus ut non fregerit ætas,
 Terna minùs Pyliæ miretur sæcula famæ.
 Namque senex longæ peragit dum sæcula vitæ,
 Centum secundos Titan renovaverit annos,
 Ipse tamen velox celerem super edere corpus 115
 Audet equū, validisque sedet moderator habenis.
 Te duce non aliàs conversus terga domator
 Libera Romanæ subjecit colla catenæ.
 Nec tamen his contentus eris, majora peractis
 Instant, compertū est veracibus ut mihi signis, 120
 Queis Amithaonius nequeat certare Melampus.
 Nam modò fulgentem Tyrio subtemine vestem
 Indueras, oriente die duce fertilis anni,
 Splendidior liquidiꝝ cum Sol caput extulit undis,
 Et

OBSERVATIONES.

v. 107. bellis experta cano] It:
 supra Eleg. 8. l. 1.

Non sine me est sibi partus honos,
 Tarbella Pyrene

Testis, & Oceani litora Santonici.

v. 110. natus in armis] Ut Caligula, qui cognomen castrensi joco traxit, quia manipulario habitu inter milites educabatur. Imò versiculi, imperante mox eo divulgati, apud

hibernas legiones procreatum indicant:

In castris NATUS, patriis nutritus IN ARMIS

Jam designati principis omen erat.

Svetonius in eius vitæ. 8. & 9.

v. 113. Namque senex longæ] Hunc versum reperi in editione Scaligeri, sed Tibulli non est, ac meo periculo delendus.

Et fera discordes tenuerunt flamina venti, 125
 Curva nec assuetos egerunt flumina cursus:
 Quin rapidum placidis etiam mare cōstitit undis,
 Ulla nec aërias volucris perlabitur auras,
 Nec quadrupes densas depascitur aspera silvas:
 Quam largita tuis sunt multa silentia votis. 130
 Jupiter ipse levi vectus per inania curru
 Adfuit, & cælo vicinum liquit Olympum,
 Intentâque tuis precibus se præbuit aure,
 Cunctaque veraci capite annuit: abditus aris
 Lætior eluxit structos super ignis acervos. 135
 Quin hortante Deo magnis insistere rebus
 Incipe: non iidem tibi sint, aliisque triumphî.
 Non te vicino remorabitur obvia Marte
 Gallia, nec latis audax Hispania terris:
 Nec fera te Tyrio tellus obsessa colono: 140

Nec

OBSERVATIONES.

V. 125. *Et fera discordes*] Oportuit Jovem furdastrum esse, ut enim preces Mellalæ audiet, cuncta siluerunt, & ipse domum suam reliquit, auresque intendere necesse habuit. Quamobrem Elias Regum g. c. 18. iudicannat sacerdotes Baal dicens: *Chamatz voce majore: Deus enim est.* & forsitan loquitur, aut in diversario est, aut in itinere, aut certe dormit, ut excitetur.

V. 139. *latis audax Hispania terris*] Pomponius Mela l. 2. desitu

orbis cap. 46. *Ipsa HISPANIA*, inquit, *nisi quæ Gallias tangit, pelago undique incincta est: ubi illis adhæret maximè angusta, paulatim se in nostrum mare, & Oceanum extendit, magis magisque latior ad Occidentem abiit, ac fit ibi LATISSIMA.*

V. 140. *Nec fera te Tyrio*] Ab Hispaniâ opportunè transit in Africam, quæ ab illâ interfluente Gaditano sæto solum disjurgitur, ubi Herculis columnæ. Dido reginacum magnâ Tyriorum mari in

Nec quâ vel Nilus, vel regia lympha Choaspes
 Profluit, aut rapidus Cyri dementia Gindes,
 Ardet Arecteis aut unda perhospita campis.
 Nec quâ regna vago Tomyris finivit Araxe,
 Impia nec sævis celebrans convivium mensis 145
 Ultima vicinus Phœbo tenet arva Padæus:
 Quâque Hebrus, Tanaisque Geras rigat, atque
 Magynos.

Quid moror? Oceanus ponto quâ continet orbem,
 Nulla tibi adversis regio sese offeret armis.
 Te manet invictus Romano Marte Britannus, 150
 Teque interjecto Mundi pars altera Sole.
 Nam circumfuso consistit in aëre tellus,

Et

OBSERVATIONES.

in eam regionem venit, atque ibi
 Charaginem condidit. v. Virgil.
 1. *Æneidos*.

v. 142. *Cyri dementia Gindes*]
 Rem enarrat Seneca l. 3. de ira c. 21.
 Hic iratus suis genti, & ignota, &
 immerita, sensura tamen: Cyrus
 flumini. Nam cum Babylonem op-
 pugnaturus festinaret ad bellum, cu-
 jus maxima momenta in occasioni-
 bus sunt, GINDEN late fuscum am-
 nem vado transire tentavit: quod
 vix tutum est, etiam cum sensu assa-
 tem, & ad minimum deductus est.
 Ibi unus ex iis equis, qui trahere
 regium currum albi solebant, abrep-
 tus, vehementer commovit regem.
 juravit itaque annem illum regis
 equis mortuum auferentem, eò se re-

ducturum, ne transiri calcarique
 etiam à feminis posset. Huc deinde
 omnem transfudit belli apparatus,
 & tandem affudit operi, donec C. &
 LXXX. cuniculis divisum alveum in
 CCC. & LX. rivus dispergeret, &
 siccum relinqueret, in diversum
 fluminibus aquis. Peritis itaque &
 tempus, magna in vanis rebus ja-
 ctura, & militum ardor, quem
 inutilis labor fregit, & occaso ag-
 grediendi imparator, dum ille bel-
 lum indicium hosti cum flumine ge-
 rit. Totum locum libenter trans-
 scripsi, ut commodis lectoris infer-
 virem. Si cui otium est, adeat
 Herodotum in Clio.

v. 143: *Ardet Arecteis*]. De hoc
 versu consule Scaligero notas.

u. 161.

Et quinque in partes totus disponitur orbis.
 Atque duæ gelido vastantur frigore semper:
 Illic & densâ tellus absconditur umbrâ, 155
 Et nulla incepto perlabitur unda liquore,
 Sed durata riget densam in glaciêque, nivemque:
 Quippe ubi non umquam Titan superegerit ortus.
 At media est Phœbi semper subjecta calori,
 Seu propior terris æstivum fertur in orbem, 160
 Seu celer hibernas properat decurrere luces.
 Non ergo presso tellus confurgit aratro,
 Nec frugem segetes præbent, nec pabula terræ.
 Non illic colitarva Deus, Bacchusve, Ceresve,
 Nulla nec exultas habitant animalia partes. 165
 Fertilis hanc interposita est, interque rigentes,
 Nostraq; & huic adversa solo pars altera nostro,
 Quas similis utrimque tenens vicinia cæli
 Temperat, alter & alterius vires necat aër.
 Hinc placidus nobis per tēpora vertitur ānus, 170
 Hic & colla iugo didicit summittere taurus,
 Et lenta excelsos vitis conscendere ramos,
 Ton-

OBSERVATIONES.

V. 161. *properat*] Virgilius *Æneidos* l. v. 749.

Quid tantum Oceano PROPERENT se tingere Soles

HIBERNI —

V. 170. *per tempora vertitur annus*] In quatuor tempestates dividitur, cum sub zonâ torridâ per-

petua sit æstas, sub rigentibus verò perpetua hiems. Ovidius l. *Metamorph.* v. 116.

Jupiter antiqui contraxit tempora veris,

Perque hiemes, æstusque, & in-
quales autumnos,

Et breve ver, spatium exegit quæ-
tior

Tondeturque seges maturos annua partus,
 Et ferro tellus, pontus confunditur ære:
 Quin etiam structis exsurgunt oppida muris. 175
 Exgo ubi per claros jerint tua facta triumphos,
 Solus utroque idem diceris magnus in orbe.
 Non ego sum satis ad tantæ præconia laudis,
 Ipse mihi non si præscribat carmina Phoebus.
 Est tibi, qui possit magnis se accingere rebus, 180
 Valgius: æterno propior non alter Homero.
 Languida non noster peragit labor otia, quamvis
 Fortuna, ut mos est illi, me adversa fatiget.
 Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret,
 Cui fuerant flavi ditantes ordine fulci 185
 Horrea, secundas ad deficientia messes:
 Cuique pecus denso pascebant agmine colles,
 Et domino satis, & nimium furique, lupoque:
 Nunc desiderium superest; nam cura novatur,
 Cum memor anteaustos semper dolor admonet
 annos. 190
 Sed licet asperiora cadant, spolierque relictis;
 Non

OBSERVATIONES.

ANNUA.

v. 173. *seges annua*] Supra Eleg.

1.1.2.

Deponis flavas ANNUA terra co-
mas.

id est, quæ seritur quorannis, &
 opere agresti exercetur.

v. 191. *spolierque relictis*] Male

Scaliger interpretatur, Tibullum
 ære alieno obstrictum à creditori-
 bus spoliari: non enim hoc ex ver-
 bis poetæ elici potest, sed, non
 cessaturum se à laudibus Messalæ
 canendis, etiam si spoliatur, quod
 non accidit tamen. vide Prolego-
 mena.

v. 198.

Non te deficient nostræ memorare Camœnæ.
 Nec solum tibi Pierii tribuentur honores:
 Pro te vel rapidas ausim maris ire per undas,
 Adversis hiberna licet tumeant freta ventis: 195
 Pro te vel solus densis subsistere turmis,
 Vel parvum Ætnæ corpus committere flammæ.
 Sum quodcumque, tuum est. nostri sit par-
 vula cura,
 Sit tibi quanta liber, si sit modò, non mihi regna
 Lydia, non magni potior sit fama Gylippi, 200
 Posse Meleteas nec malletm vincere chartas.
 Quod tibi si versus noster notusve, minusve,
 Vel bene si notus, summo vel ineret in ore:
 Nulla mihi statuent finem te fata canendi.
 Quin etiam mea tunc tumulus cū texerit ossa, 205
 Seu matura dies celerem properat mihi mortem,
 Longa manet seu vita, tamen mutata figuram;
 Seu me finget equum rigidos percurrere campos
 Doctum, seu tardi pecoris sim gloria taurus:
 Si-

OBSERVATIONES.

v. 198. *Sum quodcumque tuum est*
 Subaudi *munus*. Propertius Eleg.
 15. l. 2.

*Quidquid eram, hoc animi gratia
 magna tui.*
 Horatius Ode 3. l. 4. ad Melpome-
 nen:

*Totum muneris hoc tui est,
 Quod monstror digito prætereuntem.*

Romana fidicen lyra.

v. 201. *Meleteas chartas*] Home-
 ricum poema. v. Indicem.

v. 209. *pecoris sim gloria taurus*]
 Ovidius 1. de Arte v. 289.

*Forse sub umbrasis nemorose valli-
 bus Idæ*

*Candidus armenti GLORIA TAURUS
 eras.*

V.

* Cum

Sive ego per liquidum volucris vehar aëra
pennis: 210

In quemcumque hominē me longa receperit aetas,
Inceptis de te subtexam carmina chartis.

CARMEN II.

* *De Sulpitia Calendas Martias, qui mos matronarum erat, celebrante.*

OBSERVATIONES.

* Cum superiora exarasset, opportunè venit ad manus meas *Bibliotheca Latina veterum scriptorum*, libellus utilissimus Jo: Alberti Fabricii viri litterarum bono nati: quem dum attentius evolvero, in hæc verba incidi, quæ leguntur cap. 14. l. 1. pag. 251. ubi de Albio Tibullo: *Librum quartum excepto jam dicto in Messalam Panegyrico Barbius LIX. 16. suspicatur esse non Tibulli, sed Sulpitiae, ejusque mariti Caleni. Sulpitia etiam tribuit doctissimus Broukhusius. Hic vehementer admirati coepi novæ huius opinionis insolentiam, & mecum ipse cogitare, quibus porissimum argumentis id sibi persuaserint, cæterisque persuadere conati fuerint homines tanti judicii. Nec enim præsto erant Barthii Adversaria, & Broukhusii Commentarios in Tibullum nondum aspeceram. Sed fucum fecit acutissimis Criticis, ut ego quidem existimo,*

locus Martialis Epig. 35. l. 10. ubi poeta Hispanus castos amores Caleni & Sulpitiae miris laudibus extollit, simulque carmina ejusdem Sulpitiae elegantiae ac pudicitiae nomine commendat. En tibi versus: *Omnes Sulpitiam legant puella, Unì quæ cupiunt viro placere. Omnes Sulpitiam legant mariti, Unì qui cupiunt placere nuptæ. Non hæc Colchidos asseris furorem, Dirì prandia nec referi Thyesta Scyllam, Eölida nec fuisse credit: Sed castos docet & pios amores, Lusus, delicias, facetiasque: Cujus carmina qui bene æstimarit, Nullam dixeris esse sanctionem. Tales Egeriæ jocos fuisse Udo crediderim Numa sub antro. Hac cona iscipula, vel hac magistra Eges doctior, & pudica Sappho. Sed tecum pariter simulque visam Durus Sulpitiam Phaon amaret. Frustra, namque ea nec Tonantis* uxor,

Non

*Non Bacchi, nec Apollinis puella
Erepto sibi viveret Caleno.*

Verum hæ delicæ mulieris nobilissimæ temporum injuria olim intercederunt: quemadmodum & L. Arruntii Stellæ Patavini lusus in Columbam, qui tantopere ab eodem Varerio Martiali pluribus in locis laudatur. Dolendum est valde, nostri temporis eruditos viros quadam l'bidine ac scabie laborare, antiquorum scripta modò ad unum, modò ad alterum auctorem referendi, & de singulis trepidè nimis ac moleste dubitandi. Qui tamen dolor levior sape fit, si ad alios quosdam marem animi convectas, qui non ita pridem ore dulcissimo, atque insigni stupore pronunciare non sunt veriti, omnia veterum monumenta, præter pauca, quæ ipsi pro arbitrio excipiunt, ante aliquot sæcula à callidis hominibus fuisse conficta, & proguinis dividendi. Quæ quidem opinione (si tamen huiusmodi vanissima capita id sentiunt, quod confutiant, & non potius turbis & dissidiis excitandis, malo dæmone instigante, maxime student) nihil dementius, absurdius, detestabilius excogitari potest: nihil quod ad subverrendam Historiarum veritatem, Ecclesiæ pacem rollendam, litteris universis caliginem offundendam breviori compendio conducatur. Sed è semita in viam redeamus, unde nos impurissimorum hominum infelicia, & nescio an magis ridenda, vel caven-

da mendacia longè deflexerant. Jam primum omnium satis constat, Sulpiciam poetica facultate illustrem Domitiani temporibus floruisse, idque citari Martialis testimonio. At Sulpitia nostra vixit Augusto rem Romanam gubernante, quod pluribus argumentis evincere parati sumus. Etenim carm. 8. huius quarti libri fit mentio Messalæ, quem omnes norunt Equitis nostri patronum fuisse: de Tibulli autem ætate neminem arbitror dubitare. Deinde Cerinthus mollissimus & pulcherrimus adolescens, quem Sulpitia mihi se diligebat, noatur ad Horatio Sat. 2. l. 1. hoc pacto.

*Desine matronas scissaries: unde
laetaris*

*Plus haurire mali est, quam ex re
decerpere fructus,*

*Nec magis huic inter niveos viri-
desque lapillos,*

*Sis licet hoc CERINTHE tuum,
tenerum est semur, aut erus*

*Restituis: atque etiam melius per se pe-
togas.*

ubi velim ad veritas totum accipiedum non esse de ipsius adolescentis femore, at potius de Sulpitiæ, quo tamen Cerinthus potiebatur, & idecirco suum appellare poterat. Cum enim Horatius marronarum amores prætutioribus contemnna, debuit marronæ, non pueri, exemplum adhibere. Id etiam est, quàm ut verbis meis indigeat. Non aliâ ratione locutus est Catullus carm. 66.

Egregium narras mira pietate parentem,

Qui ipse SUI nati minxeris in gremium.

id est nulum suam constupraverit, quæ tamen filii thalamis debebatur. Nec ipse Tibullus Eleg. 10. l. 1. ad puerum infidelem:

Blanditiæne MEAS alii tu vendere es ausus?

Tunc alii dumens oscula ferre MEA?

id est blanditias & oscula mihi debita: non autem illa, quibus poetæ puerum demulcebat. Hinc liquido: apparet, amores mutuos Cerinthi & Sulpitiæ rem fuisse totâ urbe notissimam, & multorum jocis petitam. Quamobrem Sulpitiæ inquit carm. 7.

— mea gaudia narres,

Dicetur si quis non habuisse sua. Fortasse patria hæc mulier filia fuerit Servii Sulpicii Jurisconsulti, cujus ad Ciceronem exstant epistolæ. Id videtur ipsa non obscure innuere carm. 10. ubi Cerinthum suum amicè objurgat:

Sis tibi cura togæ potior, presumpque quasillo

Scortam, quam Servii filia Sulpitiæ. En gloriatur de patre suo clarissimo viro, & summis Reipublicæ muneribus functo. Ratio temporum unicè convenit. His omnibus addæ, M. Fabium Quintilianum lib. 1. c. 11. imitarum videri lepidum hoc distichon è carmine 2.

Illam quidquid agis, quoquo vestigia movis,

Componis furtim, subsequimurque decor.

Verba Fabii sunt: Neque enim *genum* Oratoris *COMPONI* ad similitudinem saltationis volo, sed *subesse* aliquid ex hac exercitatione puerili, unde nos non id agentes *FURTIM DECOR* ille discensibus tradimus *PROSEQUITUR*. Quis neget hæc inde planissime adumbrata? ut ait Douza filius. At Fabium eloquentissimū Rhetorem puduisset vireris adhuc feminæ phrasibus uti, multoque verisimilius est à Tibullo magni nominis poetâ sumere voluisse.

Nec audiendus Caspar Barthius, qui carmina illa, in quibus laudatur Sulpitiæ, Caleno eius conjugis tribuit: videbat enim homo eruditus contra honestatem esse, probam & modestam feminam à seipsâ laudari. Sed inane hoc per fugium est: si quidem Valerius Marcialis in præcatis versiculis de Musis Caleni omnino silet. Quomodo autem Sulpitiæ liber *castos* & *pios amores* doceret, si de furtivis amplexibus identidem tractaret? At carm. 5. hujus Libri hæc leguntur:

Mutuus adiit amor, sua per dulcissima furtiva,

Per me tuos oculos, per Geniumque rogo.

& passim alia, quæ ad amatorem potius, quam ad conjugem pertinent. Ulterius Barthium interrogarem, cur Calenus uxorem proprio nomine appellet, & Sulpitiæ matrem supposito, nempe Cerinthi? Numquid pudebat mulierem

imparis conjugii ? nihil minùs.

Audi verba ipsius:

Sed peccasse juvat: vultus componere famæ

Tedes. cum digno digna fuisse ferar.

Deinde cur Tibullus noster Ele. 2.

l. 2. de quâ, ut puto, controversia nulla est, Cerinthis natalem celebrat? Au ille alter est Cerinthus? geritæ maximæ. Quod autem ait idem Barthius, omnia quæ in quarto libro continentur, præter Panegyricum Messalæ, Caleno & Sulpitæ tribuenda esse, in eo quoque falsus deprehenditur; carmen enim

13. præter omnem dubitationis aleam, à Tibullo conscriptum fateri oportet. Quod enim illa spectant:

Nunc licet è calo missatur amica Tibullo,

Mimetur frustra, deficietque Venus?

Hæc sufficere poterant ad veritatis defensionem, nisi aliud argumentum superesset maximè idoneum, styli nempe similitudo. Pauca de plurimis excerpere juvat, reliqua studiosi lectores ipsi per se colligēt.

Carm. 2. l. 4.

Illius ex oculis, cum vult exurere

Divos,

Accendis geminas lampadas acer Amor.

dixerat superius Eleg. 5. l. 2:

Acer Amor fractas utinam tua tela sagittas &c.

Carm. 2. l. 4.

Sola puellarum digna est, cui meliora caris

Voltera des succis bis madefacta Tyros.

At Eleg. 6. l. 2.

Illic sceleratos certens præbere colores Africa puniceum, purpureumque Tyros.

Carm. 2. l. 4.

Cultor odorata dives Arabis fetigetis.

Huiusmodi numerus Tibullo sequens in libris præcedentibus:

Qui maris, & tristes ferre potest pluvias.

Ante sacras lino tella fores sedeat.

Primis, & in tenero fixus eris latere.

Servare? frustra clavis inest fortilus.

Expressa inculis uva dedis pedibus.

Sera tamen tacitis parva venit pedibus.

Hasura in nostro tela gerit latere.

Plena coronato stare buxus capite. Cantat, & appulso tela sonas latere.

Bellica cum dubiis rostra dedis ratibus.

Annua constructo seras dabis tumulto.

Abdita que senis fata canis pedibus.

Troica qui profugis sacra velis ratibus.

Et madefacta meis seras feram lacrymis.

Et mea cum muto fata querar cinere.

Tunonemque suam, perque suam Venerem.

Carm. 2. l. 4.
Hanc vos Pierides festis cantate
Calendis.
 At Eleg. 1. l. 3.
Martis Romani festa venere Ca-
lendæ.
 Carm. 3. l. 4.
Nectibi fiducios acuisse in prælia
dentes.
 At Eleg. 7. l. 1.
Tunc mihi non oculis sit timuisse
meis.
 Carm. 3. l. 4.
Incolumem custos hunc mihi servet
Amor.
 rursus Eleg. 7. l. 1.
Atque absenti te mihi servet
Amor.
 Carm. 3. l. 4.
O pereant silvæ, deficientque ca-
nes!
 At Eleg. 3. l. 2.
O valeant fruges, ne sint modò rure
puellæ!
 Carm. 4. l. 4.
Sancte veni, tecumque seras qui-
cumque sapores,
Quicumque & cantus corpora se-
sa levant.

At Eleg. 1. l. 2.
Sancte veni dapibus festis —
 Eleg. 8. l. 1.
Illi iucundos primùm matris sa-
pores
Expressa in culis uva dedit ped-
ibus.
 Carm. 4. l. 4.
Phœbe fave, laus magna tibi tri-
buetur —
 Eleg. 5. l. 2.
Phœbe fave, noxæ ingreditur tua
templa sacerdos.
 Carm. 5. l. 4.
Quæ mihi te Cerinthe dies dedit,
hic mihi sanctus.
 Duos versus observo paræ duritiæ,
 alterum Eleg. 7. l. 1.
Semper, ut inducar, blandos offert
mihi vultus.
 alterum Eleg. 5. l. 2.
Vixque eano Nemesim, sine qua
versus mihi nullus, &c.
 Si quis adhuc peroratâ causâ Tibul-
 lo injurius esse mavult, per me
 quidem licet: ego certè veritatis
 patrocinium semel susceptum in-
 victus retinebo.

Sulpitia est tibi culta tuis, Mars magne, Calēdis:
 Spectatum ē cælo, si sapias, ipse veni.
 Hoc Venus ignoscet; at tu violente caveto,
 Ne tibi miranti turpiter arma cadant.
 Illius ex oculis, cum vult exurere Divos, 5
 Accendit geminas lampadas acer Amor.
 Illam; quidquid agit, quoquo vestigia movit,
 Componit furtim, subsequiturque decor.
 Seu solvit crines, fufis decet esse capillis:
 Seu complit, comptis est veneranda comis. 10
 Urit, seu Tyriâ voluit procedere pallâ,
 Urit, seu niveâ candida veste venit.
 Talis in æterno felix Vertumnus Olympo
 Mille habet ornatus, mille decenter habet.
 Sola puellarum digna est, cui mollia caris 15
 Vellera det succis bis madefacta Tyros,
 Possideatque, metit quidquid bene olētibus arvis
 Cul-

OBSERVATIONES.

CARM. 2. v. 1. *tibi culta*] Honore, hastam effluere necesse sit :
 in tuo videlicet. Infra carm. 6. ad Ovidius Epist. Paradis v. 251.
 Junonem : *Dum stupeo visis*, (nam pocula
Tota TIBI est hodie, TIBI se letis- forte tenebam)
fina complit. Torilis ē digitis excidis ansa
 Terentius. *Heautontimor.* Act. 2. meis.
 sc. 2. v. 10. *veneranda*]. Vide quæ ob-
Sine auro tum ornata; iha uti servav. ad Eleg. 8. l. 1. v. 56.
que ornantur SIBI. v. 15. *Sola puellarum*] Ita locu-
 v. 4. *Ne tibi miranti*] Tanta est tus Catull. carm. 1.
 pulchritudo Sulpiæ, ut si propius *Jam tum, cum ausus es unus Italor-*
 eam spectes, remissis digitis præflu- rum.

Cultor odoratæ dives Arabs segetis:
 Et quascumque niger rubro de litore conchas
 Proximus Eois colligit Indus aquis. 20
 Hanc vos Pierides festis cantate Calendis,
 Et testudineâ Phœbe superbe lyrâ.
 Hoc solenne sacrû multos consummet in annos;
 Dignior est vestro nulla puella choro.

CARMEN III.

*Sulpitia conqueritur Cerinsum suum studio
 venationis abesse.*

PARce meo juveni, seu quis bona pascua campi;
 Seu colis umbrosi devia montis aper.
 Nec tibi sit duros acuisse in prælia dentes.
 Incolumem custos hunc mihi servet Amor!
 Sed procul abducit venandi Delia curâ. 5
 O pereant silvæ, deficientque canes!
 Quis furor est, quæ mens, densos indagine colles
 Claudentem teneras lædere velle manus?
 Quid-

OBSERVATIONES.

CARM. III. v. 3. <i>Nec tibi sit du-</i>	Ubique Ε' ΜΕΤΡΟΙΣ.
<i>ros</i>] Subaudi <i>potestas</i> . Horatius Sat.	v. 5. <i>Delia</i>] Diana venationis
5. l. r.	Dea, non Delia Tibulli amica.
<i>Mansuri oppidulo, quod versu di-</i>	Virgil. Eclogâ 7.
<i>cere non est.</i>	<i>Setosi capus hoc apriti bî, DELIA,</i>
Propertius Eleg. 8. l. 2.	<i>parum,</i>
<i>Ut caput in magnis ubi non est tan-</i>	<i>Et ramosa Mycon viruacis cornua</i>
<i>gere signis.</i>	<i>ceruâ :</i>

Quidve juvat furtim latebras intrare ferarum?

Candidaque hamatis crura notare rubis? 10

Sed tamen, ut tecum liceat Cerinthe vagari,

Ipsa ego per montes retia torta feram:

Ipsa ego velocis quæram vestigia cervi,

Et deinam celeri ferrea vincla cani:

Tunc mihi tunc placeant silvæ, si lux mea tecū 15

Arguar ante ipsas concubuisse plagas.

Tunc veniat licet ad casses, illæsus abibit,

Ne Veneris cupidæ gaudia turber, aper.

Tunc sine me sit nulla Venus; sed lege Dianæ

Caste puer castâ retia tende manu. 20

Et quæcumque meo furtim subrepat amanti,

Incidat in sævas diripienda feras.

At tu venandi studium concede parenti,

Et celer in nostros ipse recurre sinus.

CARMEN IV.

Ad Phœbum, ut Sulpitiam egrotantem salutem restituat.

HUc ades, & teneræ morbos expelle puellæ,
Huc ades intonsâ Phœbe superbe comâ.

Cre-

OBSERVATIONES.

v. 19. *Tunc sine me*] Libentius infidiarum. Catul. carm. 76.
legerem: *Nunc sine me*. Ait nempe Sulpitia: Quandoquidem tecum esse non possum, nulla saltem tecum sit. Sicine SUBREPSTI mi, atque inessina permens, Mi misero eripuisi omnia nostra bona?

v. 21. *furtim subrepat*] Verbum CARM. IV. v. 1. morbos expelle] GEX-

Crede mihi propera, nec te jam Phoebe pigebit
 Formosæ medicas applicuisse manus..
 Effice ne macies pallentes occupet artus, 5
 Neu notet informis pallida membra color;
 Et quodcūque mali est, & quidquid triste timeamus.
 In pelagus rapidis evehat amnis aquis..
 Sancte veni, tecumque feras quicumque saporēs;
 Quicumque & cantus corpora fessa levant. 10
 Neu juvenem torque, metuit qui fata puellæ,
 Votaque pro dominâ vix numeranda facit.
 Interdum vovet, interdum quòd langueat illa,
 Dicit in æternos aspera verba Deos..
 Pone metum Cerinthe, *Deus non ledit amantes.* 15
 Tu modò semper ama, salva puella tibi est.
 Nil opus est fletu, lacrymis erit apertius uti,
 Si quando fuerit tristior illa tibi..
 At nunc tota tua est: te solum candida secum
 Cogitat, & frustra credula turba sedet. 20
 Phoebe fave: laus magna tibi tribuetur, in uno
 Corpore servato restituisse duos..

Jam.

OBSERVATIONES.

Græcis Phœbus est θεός ἡλίου καὶ
 Deus malorum depulsor, Latini
 averruncus.

v. 9. *sapores*] Herbarum succi.
 Non alio nōmine mustum appel-
 lavit Eleg. 8. l. 1.

Illi jucundos primum matura SA-
 TORES.

Expressa inculsis uva dedit pedi-
 bus..

v. 20. *credula turba sedet*] Aut
 circa lectuū ægrotantis, aut in
 ædibus Deorum, preces pro domi-
 nâ fundens, ut sic ab illâ gratiam
 ineat, sed frustra: nam tibi, 6.
 Cerinthe, totum animum addixit.

CARM.

Jam celebrer, jam lætus eris, cum debita reddet
 Certatim sanctis lætus uterque focis.
 Tunc te felicem dicet pia turba Deorum: 25
 Optabunt artes & sibi quisque tuas.

CARMEN V.

Sulpitia Cerinthe natalem celebrat.

Qui mihi te Cerinthe dies dedit, hic mihi
 sanctus,

Atque inter festos semper habendus erit.
 Te nascente novum Parcæ cecinere puellis
 Servitium, & dederunt regna superba tibi.
 Uror ego ante alias, juvat hoc, Cerinthe,
 quòd uror, 5

Si tibi de nobis mutuus ignis adest.
 Mutuus adsit amor, tua per dulcissima furta,
 Pertque tuos oculos, per Gehiumque rogo,
 Magne Geni cape thura libens, votisque faveto,
 Si modò, cum de me cogitat, ille volet. 10

Quòd

OBSERVATIONES.

CARM. V. v. 2. *inter festos semper habendus erit*] Virgilius 5. *Æneidos*:
Jamque DIES, ni fallor, adest,
quem SEMPER acerbum,
SEMPER honoratum (sic Dii voluistis) HABEO.
 V. 10. *volet*] Efflictum deperibit.

Supra Eleg. 3. l. 2.
Nullus erat custos, nulla exclusura
VA POLENTES
Janna —
 Martialis Epig. 59. lib. 11.
Cum me VELLE vider, sentumque,
Telephore, sentis,
Magna rogas —

Quòd si fortè alios jam nunc suspirat amores,
 Tunc precor infidos, sancte, relinque focos.
 Nec tu sis injusta Venus; vel serviat æquè
 Vincetus uterque tibi, vel mea vincla leva.
 Sed potiùs validâ teneamur uterque catenâ, 15
 Nulla queat posthac quam soluisse dies.
 Oprat idem juvenis quod nos, sed tutiùs optat,
 Nam pudet hæc illum dicere verba palam.
 At tu natalis quoniam Deus omnia sentis,
 Annue; quid refert clamne, palamve roget? 20

CARMEN VI.

*Ad Junonem pro mutuis amoribus Cerintbi, &
 Sulpitiae.*

Natalis Juno sanctos cape thuris acervos,
 Quos tibi dat tenerâ docta puella manu.
 Tota

OBSERVATIONES.

v. 13. *vel serviat æquè*] Simile
 desiderium Phædræ apud Terent.
 Eun. Act. 1. sc. 2.

— *O Thais Thais, minam esset
 mihi*

*Paris æqua amoris tecum, ac pa-
 riter fieret,*

*Ut aut hoc tibi doleret isidem ac mi-
 hi doles;*

*'Aut ego istuc abs te factum nihili
 penderem!*

Qui enim contemnere incipit
 amoris vincula solutus videtur.

v. 17. *tutiùs optas*] Ad fugiendam
 invidiam, cui procul dubio esset
 obnoxius, si vulgo innotesceret
 eum amoribus patitiæ feminæ
 detineri.

CARM. VI. v. 1. *Natalis Juno*]
 Ut maribus nascentibus Genium,
 sic mulieribus Junonem adesse va-
 na sibi persuasit antiquitas. vide
 interpretes ad illud Maronis Eclo-
 gâ 4.

*Nec Deus hunc mensa, Dea nec di-
 gnata cubili est.*

Tota tibi est hodie, tibi se lætissima compfit,
 Staret ut ante tuos conspicienda focos.
 Illa quidem ornandi causastibi, Diva, relegat; 5
 Est tamen, occultè cui placuisse velit.
 At tu sancta fave, ne quis divellat amantes;
 Sed juveni quæso mutua vincla para.
 Sic bene compones; ulli non ille puellæ
 Servire, aut cuiquam dignior illa viro. 10
 Nec possit cupidos vigilans deprendere custos,
 Fallendique vias mille ministret Amor.
 Annue, purpureæque veni perlucida pallâ.
 Ter tibi fit libo, ter, Dea casta, mero.
 Præcipit & natæ mater studiosa, quod optat, 15
 Illa aliud tacitâ jam sua mente rogat.
 Uritur, ut celeres urunt altaria flammæ,
 Nec, liceat quamvis, sana fuisse velit.
 Sit juveni grata, adveniet cum proximus annus.
 Hic idem votis jam vetus esset amor. 20

CAR-

OBSERVATIONES.

- v. 9. *Sic bene compones*] Metaphora ducitur à gladiatoribus, qui componi dicebantur, cum simul pugnabant. Petronius pariter de re amoris: *Ego sic jam paria COMPOSUERAM, ut si depugnandum foret, ipse cum Quartilla consisterem, Ascyllus cum ancilla, Giton cum virgine.*
- v. 15. *Præcipit & natæ*] Dicitur filie genitrix voti formulam, & rationem: illa tamen aliud ore, aliud mente precatur.
- v. 16. *Jam sua*] Quæ propter ætatem jam possit natare sine cortice, sui juris & arbitrii facta.
- v. 18. *fama*] Cupidinis laqueo expedita. Ovid. Remed. Amoris: *Disceite SANARI, per quem didicistis amare.*
- v. 20. *Jam vetus esset amor*] Scaliger testatur ita scriptum exstare in

VC-

Sulpitia de bonesto Cerinibi amore.

TAndem venit Amor, qualem texisse pudori,
 Quàm nudasse alicui sit mihi, fama, magis.
 Exorata meis illum Cytherea Cameenis
 Attulit, in nostrum deposuitque sinum.
 Exsolvit promissa Venus. mea gaudia narret, 5
 Diceretur si quis non habuisse sua.
 Non ego signatis quidquam mandare tabellis,
 Ne legat id nemo, quàm meus ante, velim.
 Sed peccasse juvat; vultus componere famæ
 Tædet. cum digno digna fuisse ferat. 10
 CAR-

OBSERVATIONES.

veteri libro, sed sententia sit ob-
 scura. Melius vulgati Codd.

Sit juveni grata: adveniat cum pro-
ximus annus

Hic idem votis jam vetus adsit
amor.

Cupit novellum amorem lapsu
 temporis veterem, ac firmiorem
 fieri.

CARM. VII. v. 5. *mea gaudia*
narret] Ostendit se rumores nihili
 facere, quandoquidem si solum
 aliena gaudia reprehendere solent,
 qui suis potiri nequeunt; & est mo-
 dus irridendi.

v. 8. *ne legat id nemo*] Iterata ne-
 gatio pro simplici. Virgilius Eclo-
 gâ 5.

— *nullis neque annem*

Gravis quærupes, nec graminis
assigit herbam.

Propertius El. g. 14. l. 2.

Nulla neque ante tuas orietur vi-
xa fenestras.

v. 10. *cum digno digna fuisse ferat*]

Similia Horatius, Carm. 1. Ode 27.
 ad Opuntia Megillæ fratrem:

— *Quæ te cumque domas Venus,*
Non erubescens admittis

Ignibus; ingennoque semper

Amore PECCAS —

Ovidius quoque ad gustum poetæ
 nostri Epistolâ Helenæ:

Ille bene erravit, culpamque am-
pliore redemit.

CARM.

CARMEN VIII.

*Dolet Sulpitia, quod sibi rus eundum sit natali
Messala.*

Invisus natalis adest, qui rure molesto,
Et sine Cerintho tristis agendus erit.
Dulcius urbe quid est? an villa sit apta puellis,
Atque Eretino frigidus annus agro?
Jam nimium Messala mei studiose quiescas, 5
Non tempestivæ sæpe propinque viæ.
Hic animum, sensusque meos abducta relinquo,
Arbitrio quamvis non finis esse meo.

CARMEN IX.

Tibullus ad Messalam de Sulpitiâ.

Scis iter ex animo sublatum triste puellæ,
Natali Romæ jam licet esse tuo.
Omnibus ille dies nobis natalis agatur,
Qui nec opinanti nunc tibi fortè venit.

CARM.

OBSERVATIONES.

CARM. VIII. v. 7. *Hic animum,
sensusque meos*] Euclio ille avarissimus
apud Plautum Aulul. Act. 2.
sc. 2. simile quiddam experiri fate-
tur:

*Nunc domum properare propero:
nam egomet sum hic, ANIMUS
domi est.*
Sanè amantibus, & avaris ex æquo
convenit,

CARM.

Sulpitia de nimia Cerinthe securitate conqueritur.

GRatum est, securus multum quod jã mihi de me
Permittis subitò, ne malè inepta cadam.
Sit tibi cura togæ potior, pressumque quasillo
Scortum, quàm Servî filia Sulpitia.
Solliciti sunt pro nobis, quibus illa dolori est, 5
Ne credam ignoto, maxima causa, toro.

CARMEN XI.

Sulpitia agrotans ad Cerinthum.

EStne tibi Cerinthe tuæ placiture puellæ,
Qui mea nunc vexat corpora fessa calor?
Ah ego non aliter tristes evincere morbos
Optarim, quàm te si quoque velle putem.
Ah mihi quid prosit morbos evincere, quod tu 5
Nostra potes lento pectore ferre mala?

CARM.

OBSERVATIONES.

CARM. X. v. 1. *Gratum est*] Divales tui me pluris faciunt, quàm
tum *ei pariter*; re verà enim Sul-
pitie displicebat ea Cerinthe secu-
ritas, quam contemptus filiam
estimabat.
v. 3. *cura togæ*] Togatæ ac liber-
tinæ mulieris.
v. 4. *Servî filia Sulpitia*] Loqui-
tur de se ipsâ, ut de tertiâ personâ.
v. 5. *Solliciti sunt pro nobis*] Ri-
vales tui me pluris faciunt, quàm
tu, diligentius enim observant,
quid agam.
Ibid. *illa*] Nimirum *Sulpitia*.
persistit in commutatione personæ.
v. 6. *maxima causa*] Hæc ad ip-
sum Cerinthum, casu vocandi.
Primus omnium Scaliger hujus
Epigrammatis sententiam probè
affectus est.

CARM.

CARMEN XII.

Eadem ad eundem.

NEtibi sum, mea lux, æquè tam fervida cura,
Ut videor paucos ante fuisse dies,
Si quidquam totâ commisi stulta juventâ,
Cujus me fatear poenituisse magis,
Hesternâ quàm te solum quòd nocte reliqui, 5
Ardorem cupiens dissimulare meum.

CARMEN XIII.

*Tibullus amica pollicetur se ab ejus amore numquam
discessurum.*

NULLA tuum nobis subducet femina lectum:
Hoc primum jūcta est fœdere nostra Venus.
Tu mihi sola places, nec jam, te præter, in
urbe
Formosa est oculis ulla puella meis.
Atque utinam posses uni mihi bella videri! 5
Displiceas aliis, sic ego tutus ero.
Nil opus invidiâ est, procul absit gloria vulgi:
Qui sapit, in tacito gaudeat ille sinu.
Sic ego secretis possum bene vivere silvis,
Quà nulla humano sit via trita pede. 10
Tu mihi curarum requies, tu nocte vel atrâ
Lumen, & in solis tu mihi turba locis.

Nunc licet è caelo mittatur amica Tibullo;
 Mittetur frustra, deficietque Venus.
 Hæc tibi sancta tuæ Junonis numina juro, 15
 Quæ sola ante alios est mihi magna Deos.
 Quid facio demens? heu heu mea pignora cedo.
 Juravi stultè; proderat iste timor.
 Nunc tu fortis eris, nunc tu me audaciùs ures:
 Hoc peperit misero garrula lingua malum. 20
 Jam faciam quodcûque voles: tuus usque manebò,
 Nec fugiam notæ servitium dominæ.
 Sed Veneris sanctæ confidam victus ad aras;
 Hæc notat injustos, supplicibusque favet.
 CARM.

OBSERVATIONES.

CARM. XIII. v. 13. *Nunc licet è caelo*] Idem ferè sentiebat Cephalus Ovidianus l. 7. Metamorph. Ejus verba sunt ad Phocum:
Cum me cornigeris tendentem retia cervis
Vertice de summo semper florentis Hymeti
Lucea manè videt pulsas Aurora tenebris:
Invitumque rapit. liceat mihi vera referre,
Pace Dea, quòd sis roseo spectabilis ore,
Quòd teneat lucis, teneat consinia noctis,
Nectaris quòd alatur aquis; ego Procrin amavam,
Pectore Procris erat, Procris mihi semper in ore.
 v. 13. *Hæc tibi*] Fortasse: *Per tibi*, quod sensus videtur postulare.
 v. 17. *Quid facio demens*] Virgilius Eclogâ 2. *Eheu quid volui mihi sero mihi?*
 Ibid. *mea pignora cedo*] Si quidem puelle timorem juramento adimo, qui solus eam poterat in officio continere.
 v. 19. *fortis*] Idest superba, & nihil non in amantem sibi permittebat. Supra Eleg. 5. l. 1.
At mihi nunc longe gloria FORTIS abest.
 v. 23. *Sed Veneris sanctæ*] Ubi tu immodicè sævis, ego, quod unicuique auxilium mihi relictum est, ad Veneris templum supplex confugiam, & religione me tutabor.

CARM.

De infamia sua puella.

Rumor ait crebrò nostram peccare puellam.
 Nunc ego me furdus autibus esse velim.
 Crimina non hæc sunt nostra sine ficta dolore.
 Quid miserum torques rumor acerbe? tace.

OBSERVATIONES.

CARM. XIV. v. 4. *Quid miserum torques*] Ovidius aperte in hanc sententiam Amorum 3. Eleg. 14. | Non ego, ne pecces, cum sis formosa, recusem, Sed ne sis MISERO scire necesse mihi.

F I N I S.

*Nonnulli Codices duo Epigrammata Tibullo adscribunt, quæ
inter Priapeja leguntur. Horum alterum oculis tuis ex-
pono, pudice lector; alterum incipiens: Quid hoc novi
est? quid ira nuntiat Deû.n? ob profigatam argumenti
nequiriam consulêd subituro. Satiùs enim est malè mercede
de luteris, quàm de moribus.*

Villicus ærari quondam, nunc cultor agelli;
Hæc tibi Perspectus templa Priape dico.
Pro quibus officiis, si fas est, sancte, paciscor,
Ardus custos ruris ut esse velis:
Improbis ut si quis nostram violarit agellum,
Hunc tu, sed taceo: scis puto, quod sequitur;

SEX. AURELII
P R O P E R T I I
U M B R I
LIBRI IV.

THE
SHEPHERD
AND
THE
LAMB

SEXTI AURELII PROPERTII

UMBRI MONO'BIBAOΣ, seu vulgò
ELEGIARUM

LIBER I.

OBSERVATIONES.

MONO'BIBAOΣ.] Hunc genuinum titulum quarti libri Propertiani fuisse censet Justus Lipsius Var. Lect. l. i. c. 16. quòd nimirum tres priores nugas tantum & amores contineant, ultimus ille materiam singularem, & graviozem. Ego tamen cum Josepho Scaligero crediderim primo libro tribuendum, id suadentibus Martialis Apophoretis, in quibus cuidam D'st'cho hujusmodi lemma præstipitur, *Propertii monobiblos* & ipsum verò Distichon tale est:

CYNTHIA sacundi carmen juve-

nile PROPERTII.

Acceptis famam, nec minus ipsa dedit.

Adde quòd vicissim & in prioribus gravia tractantur, ut l. III. Eleg. V. VII. IX. XVI. XX. & in quarto levia, ut Eleg. III. V. VII. VIII. Quamobrem Lipsii ratio nulla est. Primus autem liber diverso quodam ab aliis genio, & caractere conscriptus videtur, cum in eo poeta Ueber polysyllab's vocibus Pentametrum versum frequentius claudat, more Græcorum: in cæteris rariis.

ELEGIA I.

Ad Tullum; se Cynthia amore primum captum fassetur, adversus quem remedia quaerit.

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis,
 Contactum nullis ante cupidinibus,
 Tum mihi constantis dejecit lumina fastus,
 Et caput impositis pressit Amor pedibus.

Do.

OBSERVATIONES.

ELEG. I. v. 1. *me cepit ocellis*] Venusta phrasis, & ingenio Propertii dignissima. Ductus verò metaphora ab aucupibus, qui pedicis, laqueis, visco instructi incautis avibus insidiatur. Huius generis locutiones non semel invenias apud probatos Latinæ linguæ scriptores. Elegantissimè Phaedrus Augusti libertus fab. 3. l. 4.

Quidam decedens oves reliquit filias:

Unam formosam, & OCULIS tremantem viros.

Quod ab illis Plantinis desamp- tum apparet Mil. Glor. Act. 4. sc. 1.

Scien' tu illam OCULIS venath- ram facere, armè aucupium auribus?

licet eorum sententiâ non ad alli- cientem feminam, sed ad explo- rantem perlineat. Huiusmodi oca- los recte quis vocet *fascinantos*. Virgilius Ecl. 3.

Nescio quis teneros OCULUS mihi

fascinat agnos.

Amor enim quoddam genus est veneficii.

v. 3. *acjecit lamina fastus*] Fortas- se Propertius eâ corporis pulchri- tudine præditus erat, ut mulierum impetio parere dignaretur; mul- toque præstabilis iudicabat ro- gari, quàm rogare. Notum illud: Juvenal. de puero ministrante Sat. 3.

— sed forma, sed atas

Digna supercillo —

Quò spectant illa Catulli carm. 66. vi. 1-36.

Sordebant tibi villæ,

Concubine, hodie, atque heri.

& magis Tibulli carm. 3. l. 4. de Ce- rinte hostotomoso juvene; quem Sul- pitia deperibat:

Te nascente myum Parca cocinere- pellis

Servitium, & dederunt regna

SUPERBÆ tibi.

Constacerte, Propertium felleâet sepeaumeo cum amore pugnas- se.

Donec me docuit castas odisse puellas 5
 Improbus, & nullo vivere consilio;
 Et mihi jam toto furor hic non deficit anno,
 Cum tamen adversos cogor habere Deos.
 Minalion nullos fugiendo, Tulle, labores,
 Sævitiæ duræ contudit Iasidos; 10
 Nam modò Partheniis amens errabat in antris,
 Ibat.

OBSERVATIONES.

se, donec à Cynthia victus est: Horus Mathematicus ita ipsum alloquitur Eleg. r. l. 4.

Militiam Veneris blandis patiere sub armis;

Et Veneris pueris nullis hostis eris.

Nam tibi victrices quæcumque labore parasti,

Eludet palmas una puella tuas.

v. 5. *castas odisse puellas*) Quæ idcirco minus obsequentes amanti- bus. Non placet Bartholus, qui *castas puellas* de Musis dictum accipit, quasi Propertius amore interveniente poëticiis deliciis nuncium remisisset: contrarium enim ipse nos docet Eleg. r. l. 2. ubi materiam carminum suorum ex amoribus potissimum deductam apertè faterur. Musis autem adedò integram virginitatem videtur negare Eleg. 21. ejusdem libri, ubi sic ad Cythiam:

Nec tu virginibus reverentia move- ris ora;

Hic quoque non nescis quid sis ama- re chorus.

Si tamen Oeagri quædam compressa figura

Esse nunc olim rupibus accubuit.

v. 6. *nullo vivere consilio*) Seneca interpres esto in ipso vest' bulo libri

de virâ beatâ: *Quamdiu quidem,*

inquit, passim vagamur, non au- sem secuti, sed fremitum & clamo-

rem dissonum in diversa vocantium,

conteritur. ITA inter errores, bre- vis, etiam si dies noctesque bona men- ti laboremus. At in huius bonæ

mentis sacrum serò se recepit Propertius, postquam ætatem cessando, & korrando exegerat. v.

Eleg. ult. l. 3. *Amorem sine consilio esse* testis fuerit servulus ille frugi

apud Terent. Eunuchus; nih' ligitur mirum, si ejus auditores temeritatem & inconstantiam vivendi

è cæco magistro quotidie discant. Vide adagium, *nullo scopo jaculari.*

v. 7. *toto non desicet anno*) Ita dixit, quomodo alibi: *tota nocte receptus: tota nocte hospitium paravit:*

totas expectas in horas, & si qua sunt alia.

Ibat & hirsutas ille videre feras.
 Ille etiam Hylæi percussus vulnere rami
 Saucius, Arcadiis rupibus ingemuit..
 Ergo, velocem potuit domuisse puellam : 15
 Tantum in amore preces, & benefacta valent..
 In me tardus Amor non ullas cogitat artes :
 Nec meminit notas, ut prius, ire vias..
 At vos, deductæ quibus est fallacia Lunæ,
 Et labor in magicis sacra piare focis : 20
 En agedum dominæ mentem convertite nostræ,
 Et facite illa meo palleat ore magis..

Tunc

O B S E R V A T I O N E S.

v. 12. *videre feras*] *id* videre significat hoc loco formidinem, quâ concutimur ad aspectum rei tristici, & metuendæ. Ita Virg. 3. *Æneid.* *Præstat Trinacrii metas, lustrare Pachyni Cessantem, longos & circumspicere cursus, Quam semel informem vasto VLDISSE sub antro Scyllam, & ceruleis canibus resonantia saxa* & infra : *Fixa satius erat, summo cum morte VIDEMUS Ipsum inter æcudes vasta se mole moventem* *Passorem, Polyphemum* — & 5. *Æneid.* *Qui si quis celsus, ipseus & Heraculis arma*

FIDISSET, tristemque hoc ipso in litore pugnam & 6. *Æneid.*

Coccyi stagna alta VIDES, Stygiamque paludem.

seu frustra igitur sunt, qui hunc locum, quasi dubiæ sanitatis, tentantes, ferire supponebant.

v. 17. *in me tardus Amor*] Aut valde me falit animus, aut hæc est verissima poetæ sententia: Ignavus Cupido, licet me usu mancupoque suum habeat, tamen circa me inaniter cunctatur, nec novam sibi prædam quærit, ad alios proficiscens. vide Eleg. 9. l. 2. simul Ovid. Amor. 2. Eleg. 9.

v. 21. *mentem convertite*] infra Eleg. 15. *Quarum nulla tuos potius CONVERTERE mores.*

Tunc ego crediderim vobis, & sidera, & amnes
 Posse Cytæinis ducere carminibus.
 Et vos, qui serò lapsum revocatis, amici, 25
 Quærite non sani pectoris auxilia.
 Fortiter & ferrum, sævos patiemur & ignes:
 Sit modò libertas, quæ velit ira, loqui.
 Ferre per extremas gentes, & ferte per undas,
 Quâ non ulla meum femina norit iter. 30
 Vos remanete, quibus facili Deus annuit aure,
 Sitis & in tuto semper amore pares.
 In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo vacuus tempore desit Amor.
 Hoc, moneo, vitæ malū sua quemque moretur 35
 Cura, neque assueto mutet amore locum.
 Quòd si quis monitis tardas adverterit aures,
 Heu referet quanto verba dolore mea!

ELEGIA II.

*Pluribus exemplis Cynthia debortatur à nimio
 forma cultu.*

Quid juvat ornato procedere, vita, capillo,
 Et tenues Coâ veste movere sinus?

Aut

OBSERVATIONES.

v. 31. vos remanete] Sumpsit Ovi-
 dius de remedio Amor.

*Si quis amat, quod amare jurat,
 feliciter ardens*

Caudeat, & vento naviget ille

suo.

*At si quis male fert indignæ regnæ
 puella,*

*Nō pereat, nostra sentias artis
 opem.*

ELEG.

Aut quid Orontæâ crines perfundere myrrhâ?
 Teque peregrinis vendere muneribus?
 Naturæque decus mercato perdere cultu, 5
 Nec sinere in propriis membra nitere bonis?
 Crede mihi, non ulla tuæ medicînâ figurâ est.
NUDUS Amor formæ non amat artificem.
 Aspice quos summittit humus formosa colores,
 Et veniant edere sponse suâ melius: 10
 Surgat & in solis formosius arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lympha vias.

Li- 1

O B S E R V A T I O N E S.

ELE. II. v. 6. *nec sinere in propriis*] Huc loci revoco Plautina illa Mō-
 Bona membrorum appellat, quæ stell. Act. 1. Sc. 3.
 Ovidius 2. de Arte corporis bona
 vocavit: ..

*Ingenii doses corporis adde BON-
 NIS.*

Forma BONUM fragile est.
 porro in hanc sententiam scripsit
 Tibullus Eleg. 10. l. 1.

*Almonui quoties, auro ne pollue
 formam!*

*Sese solens auro multa subesse
 MALA.*

i. e. illepidâ, invenusta, quæ id-
 circo auro & gemmis reguntur, ne
 spectatoribus nauscam creent, aut
 saltem emporibus minus probari
 possint. V. Lucianum in Amori-
 bus, ubi ad rem plurima.

v. 7. *medicîna figurâ est.*] Eâ
 formâ per te polles, ô Cynethia,
 ut quidquid conferas ad illam ex-
 poliendam, potius dehonestet.

Huc loci revoco Plautina illa Mō-
 stell. Act. 1. Sc. 3.

PHIL. Cedo cernissam. SC. quid ce-
 rniſſa opus est? *PHIL.* nam qui
 malas oblinam.

SC. Una opera ebur atramento can-
 desacere potuiles. & infra:

PHIL. Tum tu igitur cedo purpu-
 rissam. SC. non dō scita es tu
 quidem,

*Nova pictura interpolare vis opus
 lepidissimum.*

v. 9. *colores*] Eâ ratione hic po-
 suit colores pro floribus, quâ l. 2.
 Eleg. 20. odores pro unguentis:

*Spirabunt tibi non Arabum de gra-
 mine odores,*

*Sed quos ipse suis fecit Amor ma-
 nibus.*

odores enim facere, quid aliud est,
 quàm unguentariam exercere, my-
 ropolam agere?

v. 12. *indociles*] Quas ipsa suâ
 spon-

Litora nativis pellucet picta lapillis;
 Et volucres nullâ dulcius arte canunt.
 Non sic Leucippis succendit Castora Phoebe, 15
 Pollucem cultu non Thelayra soror:
 Non Idæ, & cupido quondam discordia Phoebo
 Eveni patriis filia litoribus.
 Nec Phrygium falso traxit candore maritum
 Avecta externis Hippodamîa rotis. 20
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis Apelleis est color in tabulis.
 Non illis studium vulgò conquirere amantes;
 Illis ampla facis forma, pudicitia.
 Non ego nunc vereor, ne sis mihi vilior istis: 25
 Uni si qua placet, culta puella sat est.

Cum

OBSERVATIONES.

sponte d'edict, nullo doctore.	NERAT arcum.
V. 13. <i>Litora nativis &c.</i>] Pulchrè	Fons jonas a dextra tenui pellucidus
Juvenalis 3. Satyrâ:	unda,
— quanto præstantius esset] Margine gramineo patulos succin-
Numen aquæ, viridi si margine	tius hiatus.
clauderet undas	V. 19 falso candore] Arte quæsi-
Herba, nec ingenuum violarent	to. v. Eleg. 22. l. 3. Contra Teren-
marmora topium?	tius Euncho, Act. 2. Sc. 3. PAR.
quæ fortasse hautit ab Ovidio l. 3.	quid tua isphact CH. nova figura
Metamorph.	oris. PAR. papa! CH. COIORIE-
— in extremosq; antrum nemorale	RUS, corpus solidum, & succiple-
vecessu,	num.
Arte laborarum nulla: simulave-	V. 24. illis ampla facis &c] Ro-
ras artem	nos mores ad veram pulchritudi-
Ingenio natura suo. nam punice	nem comparandam magis prodef-
vivo,	se, quàm corporis cultum, & mu-
Es levibus topis NATIVUM du-	liebres munditias, veterum Socra-
	tis.

Cum tibi præsertim Phoebus sua carmina donet,
 Aoniamque libens Calliopæa lyram:
 Unica nec desit jucundis gratia verbis,
 Omnia quæque Venus, quæque Minerva
 probat.
 His tu semper eris nostræ gratissima vitæ,
 Tædia dum miseræ sint tibi luxuriæ.

30.

E L E G I A III.

*Narrat se. Cymbiam. dormientem reperisse, sed
 excitare. non ausum esse.*

Qualis. Theseâ: jacuit cedente carinâ
 Languida. desertis Gnoſſia litoribus:
 Qualis & accubuit primo Cepheïa somno;
 Libera jam. duris cotibus Andromede:
 Nec

O B S E R V A T I O N E S.

ticorum opinio fuit.

v. 30. *quæque Venus &c.* In quibus modestia, & venustas pariter colluceat. Non abit Petronius Arbitrator, ubi de puero Gitone: *multaque alia moderationis, verecundique VEREA, quæ formæ ejus egregie decedant* facit etiam Catul. c. 60. *neque te VENUS negligit.* Tibullus quoque Sulpitiam laudans: *Illam quicquid agis, quoque vestigia movit, Componis furcæ, subsequiturque decor.*

ELEG. III, v. 1. *Qualis Thesea*]

Usus est hac fabularum congeries Sulmonensis poeta Umbri nostri perpetuus æmulator, Amorum 1. Eleg. 10:

QUALIS ab Eurota Phrygiis ave-
na carinis
Conjugibus belli causa duobus
erat:

Qualis erat Leda, quam plumis ab-
ditus albis
Callidus in falsa luso adulter
ave:

Qualis Anymone siccis errabat in-
agris.

Cum

Nec minùs assiduùs Edonis fessa choreis 5
 Qualis in herbofo concidit Apidano:
 Talis vifa mihi mollem spirare quietem
 Cynthia, non certis nixa caput manibus,
 Ebria cum multo traherem vestigia Baccho,
 Et quaterent serâ nocte facem pueri. 10
 Hancego, nondû etiam sensus deperditus omnes,
 Molliter impresso conor adire toro.
 Et quamvis duplici correptum ardore juberent
 Hàc Amor, hàc Liber, durus uterque Deus,
 Subjecto leviter positam tentare lacerto, 15
 Osculaque, admodû fumere & arma manu:
 Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem,
 Expertæ metuens jurgia sævitæ.
 Sed sic intentis hærebam fixus ocellis,
 Argus ut ignotis cornibus Inachidos. 20

Et

OBSERVATIONES.

Cum premeret summi verticis urna comam?

Talis eras.

v. 10. quaterent facem] Catul. c. 60. manu Pintam QUATE eadem. & hoc est ventillare. Propertius ipse l. 4. Eleg. 3. Hanc Penus, ut vivas, venilat ipsa facem.

v. 11. nondum etiam sensus &c.] Modica enim ebrietas ibidinem excitare solet, inmodica obstruere. Audi Ovid. de remed. Amor.

Pina parant animos Penei, nisi pluviosa sumas,

Ut stupeant multo corda sepulchra mero.

Aut nulla ebrietas, aut tanta sit, ut tibi curas

Eripiat: si qua est inter utramque, nocet.

v. 14. durus uterque Deus] Impertiosus, & cui dâto audientem esse oporteat. Hinc Ovid. Nox, & Amor, vinnique ribil moderabile suadent; Illa pudore sacit, Liber, Amorque metus. & Juven. Sat. 6. quid enim Penus ebria curas?

Et modò solvebam nostrâ de fronte corollas;
 Ponchamque tuis, Cynthia, temporibus:
 Et modò gaudebam lapsos formare capillos;
 Nunc furtiva cavis poma dabam manibus:
 Omniaque ingrato largibar munera Somno, 25
 Munera de prono sæpe voluta sinu.
 Et quoties raro duxti suspiria motu,
 Obstupui vano credulus auspicio,
 Ne qua tibi insolitos portarent visa timores,
 Neve quis invitam cogeret esse suam. 30
 Donec diversas percurrrens Luna fenestras,
 Luna moraturis sedula luminibus,
 Compositos levibus radiis patefecit ocellos.
 Sic ait in molli fixa toro cubitum:
 Tandem te nostro referens injuria lecto 35
 Alterius clausis repulit è foribus.

Nam-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 21. *corollas*] Et hoc argumen-
 tum tenuitatis. Valerius Maxi-
 mus l. 6. c. 9. ita describit Polemo-
 nem Xenocratis auditorium in-
 trantem: *vinogravis, unguentis de-
 libutus, fertis capite redimisso*. Mul-
 ta exempli hujus consuetudinis pas-
 sim auctores suppeditant.

V. 24. *furtiva poma*] Scio dispu-
 ratum olim ad Lipsii mensam (ut
 ipse refert Antiq. Lectionum l. 3.)
 quænam essent poma ista, de qui-
 bus ebriolus noster lepidè memi-
 nit. Antonius Deinius unus ex

convivis, vir elegantis ingenii,
 nequitiam hic latere suspicatus est:
 à quo tamen, si fas, longedissen-
 tio; adverte etenim sequens disti-
 chon scholion esse præcedentis ver-
 siculi:

*Omniaque ingrato largibar munera
 somno,*

*Munera de prono sæpe voluta si-
 nu.*

Quid auid, amabo, hæc munera,
 quàm poma ipsa in a.bo.e nata,
 ob rotundam figuram nullo nego-
 tio decurrentia? Cautulus adu-
 la-

Namque ubi longa meæ consumpsisti tempora noctis
Languidus exactis, hei mihi, sideribus?

O utinam tales perducas, improbe, noctes,
Me miseram quales semper habere jubes! 40

Nam modò purpureo fallebam stamine somnum,
Rursus & Orphææ carmine fessa lyra.

Interdum graviter mecum deserta querebar
Externo longas sæpe in amore moras.

Dum me jucundis lapsam sopor impulit alis, 45
Illa fuit lacrymis ultima cura meis.

ELE-

OBSERVATIONES.

larur, neque amplius dubio locum
relinquit c. 64.

*U. misum sponsi furivo munere
malum*

*Procurrit casto virginis è gremio.
Quod misera obliæ molli sub veste
locatum,*

*Dum adventu matris proflis, ex-
cutitur,*

*Aque illud prono præceps agitur
decursum.*

enliquidissime assenta nostra sen-
tentia. At, nescio quo pacto,
elegantiori Titteraturæ studiosos
jam pridem inuasit pessimum vi-
rium, ambigua omnia in deterio-
rem partem trahendi.

v. 35. *invidia* Qd. ad me demum
confugis, postquam tibi alterius
fuerendæ copia non est facta.

v. 37. *meæ consumpsisti tempora no-
ctis*] Conqueritur Cynthia do-
sertum à Propertio vadimonium,
quod in certam nocte promiserat.

v. 41. *purpureo f. st. somnum*] Nux
erat hoc vilium ancillarum, ut in-
nuat Horatius Ode 13. l. 2.

*Nec Laconæas mihi
Trahunt honestæ PURPURAS
clientæ.*

v. 46. *ultima cura*] Gravissima.
Ita Eleg. 5. hujus Libri:

*Infelix! proferas ULTIMA nosse
mela.*

& Horatius citatus Ode 16. l. 1.
Ire Thyrsen exitio gravi

*Seravere, & aliis urbibus ULTI-
MÆ*

*Secere cause, cur perirent
Familijs* —

E L E G I A IV.

*In Bassum, quod se à Cynthia amore abducere
conaretur.*

Q Uid mihi tam multas laudando, Basse, puellas
Mutatum dominâ cogis abire micâ?
Quid me non pateris, vitæ quodcumque sequetur
Hoc magis assueto vivere servitio?
Tu licet Antiopæ formam Nycteidōs, & tu 5
Spartanæ referas laudibus Hermionæ,
Et quascumque tulit formosi temporis ætas,
Cynthia non illas nomen habere sinat:
Ne dum, si levibus fuerit collata figuris,
Inferior duro iudice turpis eat. 10
Hæc sed forma mei pars est extrema furoris:
Sunt majora, quibus, Basse, perire juvat.
Ingenuus color, & multis decus artibus, & quæ
Gaudia sub tacitâ dicere veste liber.

Q uò

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. IV. v. 14. *Gaudia sub ta-*
cita &c.] Quid sit dicere gaudia,
plurimi quærent, nemo explicat.
Nonnulli audacissimâ murandi li-
bertate legunt ducere, atque ita
nodum Gordium gladio scindunt.
Ego verò vulgatam lectionem tu-
cor, idem ubique facturus, nisi
contumax aliquod ulcus conjecturæ
medicinâ tolli postulet. Dicere gan-

dia germana locutio est illi Catu-
lianæ c. 73. si quis delicias DICE-
RET; quod autem his turpiculis
verbis nefas fuerit extra cubiculum
uti, disertè indicat Juven. Sat. 6.

--- non est hic sermo pulicus

In vetula, quoties lascivum inter-
venit illud:

Ζωὴ & Ψυχὴ. modò sub lodice ve-
licitis

Usus

Quò magis & nostros cõtendis solvere amores, 15
 Hòc magis acceptâ fallit uterque fide.
 Non impunè feres: sciet hæc insana puella,
 Et tibi non tacitis vocibus hostis erit.
 Nec tibi me post hæc committet Cynthia, nec te
 Quæret, erit tanti criminis illa memor, 20
 Et te circum omnes alias iratâ puellas
 Differet. heu nullo limine carus eris.
 Nullas illa suis contemnet fletibus aras,
 Et quicumque facer, qualis ubique, lapis.
 Non ullo graviùs tentatur Cynthia damno, 25
 Quàm sibi cum raptò cessat amore Deus;
 Præcipuè nostri. maneat sic semper, adoro:
 Ne quidquam ex illâ, quod querar, inveniam.
 ELE-

OBSERVATIONES.

Uteris in turba? —

quæ ad explicandam Propertii
 mentem unicè faciunt; audis enim
 molissimâ verba: *vita & animâ*;
 audis. *lodicem*, seu vestem stragu-
 lam, sub quâ deliciæ relinquen-
 dæ. Accedat Ovidius Amor. 3.

Eleg. 14.

Est quæ nequitiam locus exigit:
omnibus illam

Deliciis imple: sis procul indè
pudor.

Hinc simul exieris, lascivâ pro-
stinus omnis

Ausis, & in lecto crimina pone
suo.

En tibi, crimina in lecto ponere,
 sub lodice relinquere, gaudia dicere
 sub tacita veste.

E L E G I A V.

*Galli dementiam irridet, qui amorem Cymbiæ
sibi efflagitaret.*

INvide tu tandem voces compesce molestas,
Et sine nos cursu, quo sumus, ire pares.
Quid tibi vis insane? meos sentire furores?
Infelix! properas ultima nosse mala:
Et miser ignotos vestigia ferre per ignes,
Et bibere è totâ toxica Thessaliâ.
Non est illa vagis similis collata puellis:
Molliter irasci non sciet illa tibi.
Aut si' fortè ausis non est contraria nostris,
At tibi curarum millia quanta dabit!
Non tibi jam somnos, non illa relinquet ocellos.
Illa feros animis alligat una viros.
Ah mea contemptus quoties ad limina cures,
Cum tibi singultu fortia verba cadent:
Et tremulus moestis orietur fletibus horrore,
Et timor informem ducet in ore notam:
Et quæcumque voles fugient tibi verba querenti,
Nec poteris qui sis, aut ubi, nosse miser.
Tum.

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. V. v. 8. *Molliter irasci non* *quasi medioocriter minatus.*
sciet] Ita crudelissimus expilator v. 17. *fugient tibi verba querenti*]
 Siciliæ Verres, *numquam* (si Tullio) *Pari modulo Ovid. Eleg. 7. l. 3. ex*
credimus At. in eum 7.) est cui- *Ponto :*

PER-

Tum grave servitium nostræ cogere puellæ
 Discere, & exclusum quid sit abire domum. 23
 Nec jam pallorem toties mirabere nostrum,
 Aut cur sim toto corpore nullus ego.
 Nec tibi nobilitas poterit succurrere amanti.
NESCIT Amor priscis cedere imaginibus.
 Quod si parva tuæ dederis vestigia culpæ, 25
 Quàm citò de tanto nomine rumor eris!
 Non ego tum potero solatia ferre roganti,
 Cum mihi nulla mei sit medicina mali.
 Sed pariter miseri socio cogemur amore

Al-

OBSERVATIONES.

VERBA mihi desunt eadem tam
 saepe roganti.

Id autem de se miraturus Eliaqui
 Ode 1. l. 4.

Cur secunda parum decore
Iner verba cadit lingua silensior
 v. 18. aut ubi? Si quidem aman-
 tes animo illuſcentur, quò cor-
 pore nequeunt. Alcestimarchus
 apud Plaut. Cistell. Act. 2. Sc. 1.

—feror, differor, distractor, di-
 riptor: ita nubilam mentem
Animi habeo: ubi sum, ibi non
sum: ubi non sum, ibi est ani-
mus.

& Q. Carullus vetus poëta citatus
 ab Agellio l. 19. c. 9.

Aufuge mi animus: credo, ut so-
let, ad Theſtimum

Devenit: sic est, perſugium illi
habet.

Qui si non interdixem, ne illum
fugitivum

Mitteret ad se intro, sed magis
ejeceret?

Ibimus quæſitum. verum, ne ipſi
teneamur

Formido. quid ago? da Venus
conſilium.

v. 25. *Quod si parva &c.* Id est,

si homines, qui multum sapien-
 tiæ tuæ tribuant, notaverint ex

aliquo indicio vel minimo, te de-
 ſcendiſſe ad amatoriam levitatem.

Nam, ut ſcitè Horat. Epod. 11.

Anantem & languor, & ſilentium
Arguit, & latere petitis imo ſpiri-
tus. Quæ autem hic Propertius

vocat *vestigia*, inferius Eleg 18.

appellat ſigna:
An quia parva damus mutato ſigna
calore.

Y 3

v. 30.

Alter in alterius mutua flere sinu. 30
 Quarè, quid possit mea Cynthia, desine Galle
 Querere. non impunè illa rogata venit.

ELEGIA VI.

*Excusat se Tullio, quòd implicatus amoribus cum eo
 maritimum iter aggredi nequeat.*

Non ego nunc Adriæ vereor mare noscere tecū
 Tulle, neque Ægæo ducere vela salo:
 Cum quo Riphæos possum conscendere montes,
 Ulteriusque domos vadere Memnonias;
 Sed me complexæ remorantur verba puellæ, 5
 Mutatoque graves sæpe colore preces.
 Illa mihi totis argurat noctibus ignes,
 Et queritur nullos esse relicta Deos:
 Illa meam mihi jam se denegat: illa minatur,
 Quæ solet irato tristis amica viro. 10
 His ego non horam possum durare querelis.

Ah

OBSERVATIONES.

v. 30. *mutua flere sinu*] Simile
 quiddam legitur in fragmentis Pe-
 tronii:

*Nanctus cuncta nudus rate, qua-
 rit eodem*

Percussum telo, cui sua fata legat.

*Grandine qui segetes, & totum
 perdidit annum,*

*In simili DEFLET tristia fata
 SINU. &c.*

ELEG. VI. v. 7. *argurat noctibus
 ignes*] Præter solitum blanda est:
 vehementius amorem suum quere-
 lis, & suspiriis ostentat, si fortè
 queat me detinere. Puto autem
argurare idem prorsus esse ac *crepa-*
re. Horat. Sat. 3. l. 2. *Si quid Ster-*
tinus veri crepat. Epist. 7. l. 1. *Sub-*
cos, & vineta crepat metra.

Ah pereat, si quis lentus amare potest.
 An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
 Atque Asiæ veteres cernere divitias:
 Ut mihi deductâ faciat convivia puppi 15
 Cynthia, & infans ora notet manibus:
 Osculaque opposito dicat sibi debita vento,
 Et nihil infido durius esse viro?
 Tu patruī meritis conare anteire secures,
 Et vetera obliſis jura refer fociis. 20
 Nam tua non ætas umquam cessavit amorī:
 Semper at armatæ curâ fuit patriæ.
 Et tibi non umquam nostros puer iste labores
 Afferat, & lacrymis omnia nota meis.
 Me sine, quem semper voluit Fortuna jacere, 25
 Hanc animam extremæ reddere nequitia.
 Multi longinquo periere in amore libenter,
 In quorum numero me quoque terra tegat.
 Non ego sum laudi, non natus idoneus armis:
 Hanc me militiam fata subire volunt. 30
 At tu seu mollis quâ tendit Jonia, seu quâ
 Lydia Pactoli tingit aratra liquor:
 Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
 Ibis, & accepti pars eris imperii:

Tum

OBSERVATIONES.

V. 24. *lacrymis omnia nota meis*] Eunuchō, ambo Act. 1. sc. 1. Exil-
 Id est, mihi lacrymanti. Amoris lis pete.
 incommoda exsequuntur plenissi-
 V. 34. *accepti pars e. imp.*] Olim
 me Plautus Marcatore, Terentius suspicabar hic legendum: & acce-
 pto

Tum tibi si qua mei veniet non immemor hora, 35
Vivere me duro fidere certus eris.

ELEGIA VII.

*Ad Ponticum Poëtam : fore ut aliquandò amans effe-
ctus molles Elegos Heroicis carminibus anteferat.*

Dum tibi Cadmæ dicuntur, Pontice, Thebæ,
Armaque fraternæ tristitia militæ:
Atque (ita sim felix) primo contendis Homero:
Sint modò fata tuis mollia carminibus:

Nos,

OBSERVATIONES.

propar eris imperio, idest magnitudine animi amplitudinem provinciarum, ad quam gubernandam missus es, exequabis. Deinde mutata sententiâ eò recidebam, ut putarem Propertium *propari* fuisse, at nullâ scriptorum auctoritate firmare poteram opinionem meam: nisi quòd sciebam veteres Jurconsultos eodem pacto *damnas* pro *damnatus* frequenter dixisse, Terentium vero Eunuch. Act. 5. sc. 6. *satias* pro *satietas*. At hæc levia & futilia mihi videbantur. Tandem lux oborta est dubitanti, cum enim Virgilio forte fortunæ manum admovissem, ad illum versiculum 7. libri *Æneidos* deveni:

PARS mihi pacis eris dextram tenuisse tyranni.
nimirum *inimicum fœderis*. Tunc

animadvertere cœpi locum Propertii simillimum esse si quidem Augustus Cyzicenis populi Romani *sociis*, ob gravia in Republicam peccata, libertatem ademerat, & quæ Tullum cum imperio miscrar, ut rectè observavit Boethius. Quamobrem Tullus erat *accepti imperii pars*, idest initium & primus moderator Cyzicensorum, post amissam ab illis libertatem. Cæterum apparet Cyzicenos Romano imperio jam pridem subiectos fuisse, antequàm scilicet Mithridatico bello libertatē donati essent, poëta enim ita superius: *Et vetera obliis jura refer sociis*. Cur *vetera jura*, & *cur obliis sociis*? Quia olim in potestate Romanorum, à quâ propter merita soluti fuerant, & in quam postea Cæsar Augustus illos redegerat:

ELEG.

Nos, ut consueamus, nostros agitamus amores, 5
 Atque aliquid duram quærimus in dominam.
 Nec tantum ingenio, quantum servire dolori
 Cogor; & ætatis tempora dura queri.
 Hic mihi cõteritur vitæ modus, hæc mea fama est,
 Hinc cupio nomen carminis ire mei. 10
 Me laudent doctæ solum placuisse puellæ,
 Pontice, & injustas sæpe tulisse minas.
 Me legat assiduè post hæc neglectus amator;
 Et profint illi cognita nostra mala.

Te

OBSERVATIONES.

ELEG. VII. v. 5. *nos, ut consue-*
mus] Ita scripsimus Anacreon.

Σὺ μὲν λέγεις ὅτι θύβης,

Ὁδ' αὖ φρυγῶν αὐτὰς

Ἐγὼ δ' ἑμὰς ἀλώσεις.

Thebana bella cantas,

Phrygumque dicit aliter

clades at ipse clades.

v. 7. *servire dolori cogor*] Nec ideo
 scribimus, quod speremus opus
 nostrum valde probatum in lecto-
 ribus, at potius ut curas amoris
 leniamus. Propertium imitatus
 videtur Franciscus Petrarca cultis-
 simus poetarum Italorum (vel So-
 netto *S'io averſi pensato* p. 2.)

E certo ogn' mio finisio in quel sem-
p'era

Pur di sfogare il doloroso core

In qualche modo; non d'acquistar
fama.

Pianger cercai; non già del
pianto onore.

Ante utrumque verò Theocritus
 Idyllio 11. sic eleganter:

Οὐδὲν ποτ' ἔμελλ' ἐπιφύκει φάρ-

μακτος ἄλλο

Κινικ', ἢ τ' ἔγχεστον ἐμὸν δόκητι,

ἢ δ' ἐπιπύον,

Ἢ πικρὸς —

Nullum adversus amorem exstat
 aliud remedium,

O Kinia, nec utiliter aliquid immu-
 gi aut inspergi posse videtur,

Præterquam Pierides —

v. 9. *Hic mihi conteritur v. m.*]

Hoc in stadio currimus, hac in pa-

læstrâ luctamur. Infra Eleg. 11.

l. 3. *Quæque TERUNT fassus*, Ica-

rioti, tuos; id est, quæ imitantur

asperum & severum vivendi mo-

dum, quo usa es, ô Penelope Ica-

rii filia, marito absente.

v. 14. *profint illi c. n. m.*] Sapienter

Tibull. Eleg. 6. l. 3.

— *felix quicumque dolare*

al-

Te quoque si certo puet hic concussit arcu, 15
 Quod nolim nostros evoluisse Deos.
 Longè castra tibi, longè miser agmina septem
 Flebis in æterno furda jacere situ :
 Et frustra cupies mollem componere versum,
 Nec tibi subjiçiet carmina serus Amor. 20
 Tunc me non humilem mirabere sæpe poetam :
 Tunc ego Romanis præferar ingeniis.
 Nec poterunt juvenes nostro reticere sepulcro :
 Ardoris nostri magne poetâ jaces.
 Tu cave nostra tuo contempnas carmina fastu ; 25
 SÆPE venit magno sanore tardus Amor.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

Alterius discas posse cavere tuo.
 & Dancæ Terentianus Adelph.
 Act. 2. sc. 4.

Inspicere, tamquam in speculum
 in vitas omnium

Jubeo, atque ex aliis sumere exem-
 plum sibi.

Hec facito, hoc fugito, hoc laudi
 est, hoc vitio datur.

quibus consonat Cicero Philipp. 2
 initio: Te miror, Antoni, quorum
 facta imitare, eorum exitus non
 perhorrescere.

V. 18. furda] Idest muta, κατὰ
 χυμὸν, vel absurda & κωμικὰ.
 Idem El. 3. l. 4. Omnia SURDA ta-
 cent, & Eleg. 5. ejusd. lib. Ipse si
 bi sit SURD. sine arte lyra.

V. 25. cave nostra tuo e. e. f.] Si-
 milis comminatio Catulli ad Cal-

vumc. 50. precesque nostras, Ora-
 mus, Cæleste juvas.

V. 26. magno sanore] Menander
 in Thesauro apud Stobæum ferm.
 61. poetâ nostro prævit his vet-
 liculis :

Τὴν δὴν δὲ τοῖς μὲν οὐ πρὸς ἔχου-
 ντες αὐτῶν τὸ πρὸς αὐτοῖς ποιεῖν
 οὐδ' εἰς τὸ γῆρας ἀκροῦς ποιῶντες
 οὐ τοι προσπαύσῃς ὡγαῖν, ΤΟ-
 ΚΟΥΣ.

Quibus opes sunt ampliores
 Juvenius adhuc, amori indulgere
 jubeas :

Qui verò ad senectutem rem. disci-
 runt,

Illi insuper solvant longi temporis
 USURAM.

Hujusmodi senem amore insanien-
 tem graphicè describit lepidissimus.

T-

ELEGIA VIII.

*Expositulat primo cum Cynibia, prætorem quemdam in
Illyriam proficiscentem secuturâ: deinde letatur,
quod eam à proposito precibus, & blan-
dititiis averterit.*

Tune igitur demens? nec te mea cura moratur?
An tibi sum gelidâ vilior Illyriâ?
Et tibi jam tanti, quicumque est, iste videtur,
Ut sine me vento quolibet ire velis?
Tunc audire potes vesani murmura ponti?
Fortis & in durâ navē jacere potes?
Tu pedibus teneris positas sulcare pruinas?
Tu potes insolitas, Cynthia, ferre nives?
O quinam hibernæ duplicentur tempora brumæ,
Et

OBSERVATIONES.

Tibullus Eleg. 6. l. 11.

*Vidi ego, qui juvenum miscros
lucisset amores,*

*Post teneris vinculis subdere colla
senem &c.*

lege reliqua.

ELEG. VIII. v. 5 *Tunc audire po-
tes*] Poteris sanè, ô Properti, dum-
modò libidini suæ morem gerat;
etenim feminæ,

iusta pericli

*Si ratio est, & honesta, timens,
pavidoque gelantur*

Pectore, nec tremulis possunt inf-

stere plantis.

*Fortem animum præstant rebus, quas
tu, pise, amens.*

*Si jubeas commix, durum est con-
scendere Nilvum;*

*Tunc serena gravis, tunc summus
vertitur ætas*

*Quæ machum sequitur, stomacho
vales, ille maritum*

*Convomitis, hec inter nautas &
prædes, & erras*

*Per puppim, & duros gaudet tra-
ciare rudentes.*

Juvenal. Sat. 6. v. 96.

Et sit iners tardis navita Vergiliis! 10
 Ne tibi Tyrrhenâ solvatur funis arenâ,
 Neve inimica meas elevet aura pretes.
 Et me defixum vacuâ patiatur in orâ
 Crudelem infestâ saepe vocare manu.
 Atque ego non videam tales subsidere ventos, 15
 Cum tibi provectas auferet unda rates.
 Sed quôcumque modo de me, perjura, mereris,
 Sit Galatea tuæ non aliena viæ:
 Ut te felici pravecta Ceraunia remo
 Accipiat placidis Oricos æquoribus. 20
 Nam me non ullæ poterunt corrumpere, de te
 Quin ego, vita, tuo limine acerba querar.
 Nec me deficiet nautas rogitare citatos:
 Dicite, quo portu clausa puella mea est?
 Et dicam: licet Atraciiis confidat in oris, 25
 Et licet Eleis, illa futura mea est.

Hic

O B S E R V A T I O N E S.

v. 8. *infestas nives*] Quas Romæ numquam experta fueris, ubi aër tepidus & mitis.

v. 14. *infesta manu*] Genis inter dolendum laceratis. supra Eleg 6
 — *& infans ora notes MANI-*
EUS.

v. 15. *tales subsidere ventos*] Qui nunc mare possident, & navigantibus viam intercludentes, delirio meo favent. Quid sit in hoc loco *subsidere* Virgil. explicabit. Etac'd.

Cum *VENTI* posuere, omnisque re-
 penitè *RESEDIT*
Flatus, & in lento luctantur mar-
more tonse.

v. 17. *quocumque modo*] Infra Eleg. 19. l. 3.

Qualiscumque mihi tuque puella
vile.

v. 21. *corrumpere*] Allicere, atque à fide, quam tibi debeo, avertere. Ovid. Amor. 2. Eleg. 4. *COR-*
RUMPOR utraque.

v. 29.

Hic erit, hic jurata manet. rumpantur iniqui.

Vicinus: assiduas non tulit illa preces.

Falsa licet cupidus deponat gaudia livor;

Destitit ire novas Cynthia nostra vias. 30

Illi carus ego, & per me carissima Roma

Dicitur: & sine me dulcia regna negat.

Illa vel angusto mecum requiescere lecto,

Et quocumque modo maluit esse mea:

Quam sibi dorata regnum vetus Hippodamiae, 35

Et quas Elis opes ante pararat equis.

Quamvis magna daret, quamvis majora daturus,

Non tamen illa meos fugit avara sinus.

Hanc ego non auro, non Indis flectere conchis,

Sed potui blandi carminis obsequio. 40

Sunt igitur Musæ, neque amanti tardus Apollo:

Quis ego fretus amo. Cynthia rara mea est.

Nunc

OBSERVATIONES.

v. 29. *falsa gaudia*] Vide quæ annotavimus ad Eleg. 3. l. 3. Tibulli. v. 20.

v. 41. *Sunt igitur Musæ*] Tibulli. Eleg. 6. l. 1. *SUNT numina amanti*. Statius Papinius Soteria pro Rutil. Gallico: *ESTIS in superi*. Antiquorum autem ea fuit levitas, & desultoria pietatis ratio, ut pro arbitrio numina statuerent, pro arbitrio tollerent. Siquid ex animi sententiâ evenisset, id ope Deorum se consecutos existimabant, ut hic Propertius, & reliqui cita-

ti: si verò novum occurrisset infortunium, vel Deos incusabant quasi auctores, vel omnino esse negabant. Exempla dubo utriusque infamiae. Prioris. Virg. Eclog. 5. *Cum complexa sui corpus miserabile nati,*

Atque Deos, atque astra vocat crudelia mater,

à quo Tibulli. Eleg. 4. l. 1.

Crudoles Divi! serpens novus ævis annos:

Forma non ullam fœda dedere moram.

Hic

Nunc mihi summa licet contingere sidera plantis.
 Sive dies, seu nox venerit, illa mea est.
 Nec mihi rivalis certos subducet amores. 45
 Ista meam norit gloria canitiem.

ELEGIA IX.

*Pontico insultat, amore, quem antea contempserat,
 deflagranti.*

Dicebam tibi venturos, irrisor, amores,
 Nec tibi perpetuò libera verba fore.
 Ecce jaces, supplexque venis ad jura puellæ,
 Et tibi nunc quovis imperat empta modo.
 Non.

OBSERVATIONES.

Huc spectant verba Corn. Taciti
 lib. 1. Historiarum: *Nec enim um-*
quam atrocioribus populi Romani
cladibus, magisve in iudiciis ap-
probatum est, non effecit Deis se-
curitatem nostram: esse ultionem.
 Posterioris. Calvus in Epigram-
 mate:

Marmoreo Licinus tumulo jaces, at
Cato parvo,
Pompeius nullo. quis putet ESSE
Deos?

Ovid. Amorum 3. Eleg. 3:
ESSE Deos credamne? fidem ju-
rasa fefellit,
Es facies illi, que suis ante, ma-
net.

Idem Eleg. 9. ejusd. libri.
Cum rapiant mala fata bonos

(ignoscite falso)

Sollicitor nullos ESSE putare
Deos.

Vide Annæum Senecam de Provi-
 dentiâ. Claudianum lib. 1. in Ru-
 finum.

ELEG. IX. v. 4. *empta*] Ancillam
 loco dominæ habes. Hujusmodi
 fatuos Romani per sannam ancilla-
 rios appellabant. Martialis Epig.
 58. l. 32.

Ancillarium tua te vocat uxor,
at ipsa
Leilicariola est. esis, Alauda,
pares.

O par conjugum elegans! alter
 verbere sectis corporibus mirum in
 modum afficiebatur: altera vices
 marito rependens, amplexus suos
 in.

Non me Chaonia vincant in amore columbæ 5

Dicere, quos juvenes quæque puella domet.
Me dolor, & lacrymæ meritò fecere peritum?

Atque utinam posito dicar amore rudis?

Quid tibi nūc misero prodest grave dicere carmē,

Aut Amphionia moenia flere lyræ? 10

Plus in amore valet Mimnermi versus Homero:

Carmina mansuerus lenia quærit Amor.

I quæso, & tristes istos depone libellos,

Et cane quod quævis nosse puella velit.

Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu 15

Insanus medio flumine quæris aquam.

Nec dum etiam palles, vero nec tangeris igni.

Hæc est venturi prima favilla mali.

Tunc magis Armenias cupies accedere tigres;

Et magis infernæ vincula nosse rotæ: 20

Quàm pueri toties arcum sentire medullis,

Et nihil iratæ posse negare tuæ.

Nullus Amor cuiquam faciles ita præbuit alas,

Ut non alternâ presserit ille manu.

Nec te decipiat, quod sit satis illa parata; 25

Acriùs illa subit, Pontice, si qua tua est.

Quip-

OBSERVATIONES.

in crucem mittebat, ut cum *Pes. l. 10. Metamorph. de Apolline*
tronio loquar. quid enim a'ind amante:

servi leſticarii, quàm cruc'arii] — *longaque alit affertidine flam-*
mas.

v. 26. *acriùs illa subit*] *Ovidius* & in *Artibus:*

Fac

Quippe ubi non liceat vacuos seducere ocellos;

Nec vigilare alio nomine cedat Amor;

Qui non ante pater, donec manus attingit ossa.

Quisquis es, assiduas aufuge blanditias. 30

Illis & filices, & possunt cedere quercus:

Ne dum tu possis spiritus iste levis.

Quare, si pudor est, quamprimum errata fatere:

Dicere quo pereas sæpe in amore juvat.

E L E G I A X.

*Gratum se proficietur Gallo, quod ab eo sacris Cupidinis
adhibitus fuerit: præcipit deinde, quibus arti-
bus amorem servet.*

O Jucunda quies, primo cum testis amori
Affueram vestris conscius in lacrymis!

O

O B S E R V A T I O N E S.

*Tac tibi consuecat: nihil assuetu-
dine majus.*

Profectò exitiale videtur, cum pe-
riculis familiariter jocari.

V. 29. *donec manus attingit ossa*]
Non est novum à poetis manum,
& dexteram usurpâri pro cædis in-
strumento. Sufficiat unus Virgi-
lius, qui 1. *Æneid.*

— *me ne Iliacis occumbere campis
Non potuisse, tuæque animam hanc
effundere dextra?*

& 2. — *& si fata fuissent
Ut caderem, meruisse MANU.*

sed cesso à re vulgari.

V. 32. *spiritus iste levis*] Talis
versiculus Ovidii Amor. 2. *El.* 15.
Experagam partes annulus ille viri.

V. 34. *Dicere quo pereas*] Vel quod
abscondito vulneri nulla medicina
possit adhiberi, & ideo retegendum
sit: vel quod Amor mitius agat
cum humilibus, & se victos faten-
tibus. Tibull. Eleg. 9. l. 1.

*Desine dissimulare: Deus crudelius
uris,*

*Quos videt invitos succubuisse
sibi.*

Vide

O noctem meminisse mihi jucunda voluptas
 O quoties votis illa vocanda meis!
 Cum te complexâ morientem, Galle, puellâ
 Vidimus, & longâ ducere verba morâ,
 Quamvis labentes premeret mihi somnus ocellos;
 Et mediis cælo Luna ruberet equis:
 Non tamen à vestro potui secedere lusu;
 Tantus in alternis vocibus ardor erat. 10
 Sed quoniam non es veritus concedere nobis,
 Accipe commissæ munera lætitiæ.
 Non solum vestros didici reticere dolores:
 Est quiddam in nobis majus, amice, fide.
 Possum ego divisos iterû conjungere amantes, 15
 Et dominæ tardas possum aperire fores,
 Et possum alterius curas sanare recentes,
 Nec levis in verbis est medicina meis.

Cyn-

OBSERVATIONES.

Vide ibi observationes nostras.

ELEG. X. v. 12. *Lætitia*] Hon-
 nette hoc nomine rem Veneris ob-
 nubit. Sic Eleg. 5. l. 2. ubi de la-
 scivis picturis:

*Ab gemas in terris, ista qui protu-
 lit ære*

*Jurgia sub tacita condita LÆTI-
 TIA.*

Et infra Eleg. 19.

*— inter nos LÆTEMUR aman-
 tes.*

Eadem ratione nos Itali dicimus;

vivere allegramente, darsi bel tempo.
 v. 17. *cu-as sanare recentes*] Non
 item putridas, & ulcerosas. Ovid.
 de remed. Amoris:

*Principiis obsta: sero medicina
 paratur,*

*Cum mala per longas convaluere
 moras.*

v. 18. *in verbis*] In consiliis meis.
 Cæterum an sit aliqua vis in verbis
 certâ quadam formâ pronuncia-
 tis, disputat luculenter Cælius
 Rhodiginus l. 16. Antiq. Lect. c. 14.

Z

v. 20.

Cynthia me docuit semper quæcumque petenda,
 Quæque cavenda forent. nonnihil egit amor. 20
 Tu cave ne tristi cupias pugnare puellæ,
 Neve superba loqui, neve tacere diu:
 Neu, si quid petiit, ingrata fronte negaris,
 Neu tibi pro vano verba benigna cadant.
 Irritata venit, quando contemnitur illa, 25
 Nec meminit iustas ponere læsa minas.
 At quò sis humilis magis, & subiectus amori,
 Hòc magis effectu sæpe fruire bono.
 Is poterit felix unâ remanere puellâ,
 Qui numquam vacuo pectore liber erit. 30

ELEGIA XI.

Ad Cynthia Bais immorantem, ne peccet.

ECquid te mediis cessantem, Cynthia, Bais,
 Quâ jacet Herculeis semita litoribus,
 Et

OBSERVATIONES.

v. 20. *nonnihil egit amor*] Id est, mederi didici agrotando.

v. 23. *ingrata fronte*] Oreduro, ut loquuntur optimi auctores.

v. 24. *pro vano cadant*] Id est, ne tibi nullius pretii videantur blandi sermones, & vernilis adulatio. Hac ipsâ notione Lucret. l. 3. in calce:

Pellis item CECIDIT, vestis contempta serena.

v. 30. *Qui numquam vacuo*] Qui dominæ semper præsto erit, qui ejus gratiam omnibus officiis promereri non desinet. Ovid. 2. de Arte:

Te semper videas, tibi semper præbeat aurem:

Exhibeant vultus noxque diesque tuos.

O amantes capite minuti, & ad opus damnati!

ELEG.

Et modò Thesproti mirantem subdita regno ,
 Et modò Misenis æquora litoribus ,
 Nostri cura subit memores ah ducere noctes ? 5
 Ecquis in extremo restat amore locus ?
 An te nescio quis simularis ignibus hostis
 Susulit è nostris , Cynthia , carminibus ?
 Atque utinam mage te remis confisa minutis
 Parvula Lucrinâ cymba moretur aquâ : 10
 Aut teneat clausam tenet Teuthrantis in undâ
 Alternæ facilis cedere lympa manu :
 Quàm vacet alterius blandos audire susurros
 Molliter in tacito litore compositam :
 Ut solet amoto labi custode puella 15
 Perfida , communes nec meminisse Deos .
 Non quia perspectâ non es mihi cognita famâ ,
 Sed quòd in hac omnis parte timetur amor .
 Ignosces igitur , si quid tibi triste libelli
 Attulerint nostri : culpa timentis erit . 20
 An mihi sit major caræ custodia matris ,
 Aut

OBSERVATIONES.

ELEG. XI. v. 4. *memores ah ducere*
noctes] Temporis tribuit , quod est
 personæ . Ita supra Eleg. 6.

Tum tibi si qua mei veniet non IMA-
MEMOR hora.

v. 7. *hostis*] Rivalis , quicum si-
 multates asperrimæ . Ovid. Amo-
 rum 1. Eleg. 9. ubi militi aman-
 tem comparat :

Mittitur infestus alter speculator in-
hostes :

In rivale oculos alter , ut HO-

STE , tenet .
 & noster l. 2.

Nullæ sunt inimicitia , nisi amo-
ris , acerba .

v. 21. *custodia matris*] Fuit enim
 apud matrem educatus Propertius ,
 quod

Aut sine te vitæ cura sit ulla mea?
 Tu mihi sola domus, tu Cynthia sola parentes,
 Omnia tu nostræ tempora lætitiæ:
 Seu tristes veniam, seu contra lætus amicis: 25
 Quidquid ero, dicam: Cynthia causa fuit.
 Tu modò quamprimum corruptas desere Bajæ;
 Multis ista dabunt litora dissidium:
 Litora, quæ fuerant castis inimica puellis.
 Ah percant Bajæ crimen Amoris aquæ! 30

E L E G I A XII.

Dolet absentiam Cynthia.

Quid mihi desidiæ non cessas fingere crimen,
 Quòd faciat nobis conscia Roma moram?
 Tam multa illa meo divisa est millia læsto,
 Quantum Hypanis Veneto dissidet Eridano.
 Nec mihi consuetos amplexu nutrit amores 5
 Cynthia, nec nostrâ dulcis in aure sonat,
 Olim

O B S E R V A T I O N E S.

quod manifestum sit legenti Eleg. 1. l. 4. flagrem, tamen infamiae patiens pedem ab urbe non efferam.
 v. 23. *Tu mihi sola domus*] Hinc v. 3. *illa*] Cynthia mea. Tibullus Ovidius Epistolâ Medæ: pariter Eleg. 6 l. 3.
Deseror (amissi regno, patriaque DOMOQUE) — *ILLAQUE, sequa est,*
Conjuge, qui nobis omnia SOLUS v. 6. *dulcis in aure sonat*] Bibliorum interpretem profana littera erud. tum fuisse, cum ex aliis nominibus, tum ex loquor collatione
 ELEG. XII. v. 2. *Quòd faciat nobis*] Quòd licet maus rumoribus
 ac

Olim gratus eram. non illo tempore cuiquam
 Contigit, ut simili posset amare fide.
 Invidiæ fuimus. num me Deus obruit? an quæ
 Lecta Promethæis dividit herba jugis? 10
 Non sum ego qui fueram. mutat via longa puellas.
 Quantus in exiguo tempore fugit amor!
 Nunc primum longas solus cognoscere noctes
 Cogor, & ipse meis auribus esse gravis.
 Felix qui potuit præfenti flere puellæ. 15
NONNIHIL asperfis gaudet Amor lacrymis.
 Aut si despectus potuit mutare calores,
 Sunt quoque translato gaudia servitio.
 Mi neque amare aliam, neque ab hac discede-
 re fas est;
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit. 20
 ELE-

OBSERVATIONES.

ne sateri necesse est. Omnis pluribus fidem fecerit locus Cantici Cantorum 2. 14. *SONET vox tua in AURIBUS MEIS: vox enim tua DULCIS.* Nonne pura pura Propertiana phrasis? Scio quid objice-
 re valeant homines *auribus*, de genere Thracum; at istis non scribo.

v. 10. *di vidit*] Subaudi, amantes.
 v. 16. *Nonnihil asperfis*] Imò, ut
 verè Virgilius 10. Eclogà:

Nec LACRIMIS crudelis AMOR,
nec gramina rivis,
Nec cythiso saturantior apes, nec
fronde capelle.

Sed elegantissime Franciscus Petrarca, qui nominis immortalitatem debet cæminibus vernaculo idiomate conferre (nel Son. 73. p. 1.) ex ore Cupidinis:

*Forse non avrai sempre il viso as-
 scinto,*
Ch'io mi pasco di lagrime, e tu'l sai.

Ad Gallum, quòd tandem à vulgivagâ Venere ad stabilem amorem se recepisset.

TU, quod sæpe soles, nostro lætabere casu
 Galle, quòd abrepto solus amore vacem.
 At non ipse tuas imitabor, perfide, voces;
 Fallere te numquàm, Galle, puella velit.
 Dum tibi deceptis augetur fama puellis, 5
 Certus & in nullo quæris amore moram:
 Perditus in quadam tardis pallefcere curis
 Incipis, & primo lapsus abire gradu.

Hæc

OBSERVATIONES.

ELEG. XIII. v. 8. *lapsus abire gradu*] Vulgati libri nullo probò sensu *adire*. sed hæc optima lectio Sumitur autem à luctatoribus, qui tum *gradu abire* d'cebantur, cum vi adversarii obnitentis compulsi de loco cedebant. Eadem metaphorâ usus est M. Cicerò lib. 1. de Officiis: *Fortis vero & constantis est non perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de GRADU deici, ut dicitur.* At Crotoniatem Milonem, cum constitisset, nemo vestigio educebat, ut ait Plinius l. 7 c. 20. Gallus igitur, qui sæpiusculi cum amore compositus, firmo genium robore palmam retulerat, tandem fessis viribus, è statu de-

pu'sus procubuit. Huc pertinet lepidum somnium Anacreontis, quod propter singularem leporem adscribere non gravabo:.

Εδόναι ἔκρη Ἰσχυρῆς
 Πτέρυγας θ' ἔχει ἐπ' ὤμων,
 Ὅδ' ἔρωσ' ἔχει μελυβέου
 Περὶ τοῖς καλοῖς ποδῖσιν αὖ
 Εδύναι, ἃ πύχαι.
 Τὶ φιλῶ ἔκρη σὶδ' ὄψ;
 Δοκίμ' δ' ἔγωγ' εἰς ποταῖς
 Εἰ ἔρωσ' με πλεονέχῃ,
 Διελθόντων μὲν ἄλλων,
 Εἰ τῷδ' ἀνδρὶ σὺνδεδύμαι.
Videbar in quiete
Huc cursitare, & illuc:
Humeros amplexus aliis
Amor, sed impeditus

Plin-

Hæc erit illarum contempti pœna doloris:
 Multarum miseras exiget una vices: 10
 Hæc tibi vulgares istos compescet amores;
 Nec nova quærendo semper amicus eris.
 Hæc ego non rumore malo, non augure doctus;
 Vidi ego: me quæso teste negare potes?
 Vidi ego te toto vinctum languescere collo, 15
 Et flere injectis, Galle, diu manibus,
 Et cupere opratis animam deponere verbis;
 Et quæ deindè meus celat, amice, pudor.
 Non ego complexus potui diducere vestros.
 Tantus erat demens inter utrosque furor. 20
 Non sic Æmonio Salmonida mistus Enipeo
 Tænarius facili preffit amore Deus:
 Nec sic cælestem flagrans amor Herculis Heben
 Sensit in Oetæis gaudia prima jugis.
 Una dies omnes potuit præcurrere amantes: 25
 Nam tibi non tepidas subdidit illa facès.
 Nec tibi præteritos passâ est succedere fastus,
 Nec sinet abduci. te tuus ardor ager.
 Nec mirum, cum sit Jove digna, & proxima Ledaë,
 Et Ledaë partu: gratior una tribus 30
 Illa sit Inachiis & blandior Heroinis,

Illa

OBSERVATIONES.

*Plumbo pedes tenellos,
 Me persequens prehendit.
 Sibi somnium quid hoc vult?
 Mihi quidem videtur*

*Me plurimos amores
 Fugisse jam implicatum:
 Harere in hoc sed uno.*

Illā suis verbis cogat amare Jovem.
 Tu verò quoniam semel es periturus amore,
 Urere: non alio lumine dignus eras.
 Quæ tibi sit felix, quoniam novus incidit error: 35
 Et quodcumque voles, una sit ista tibi.

E L E G I A XIV.

Ad Tullum: amorem divitiis omnibus præstare.

TU licet abjectus Tiberinā molliter undā.
 Lesbia Mētorco vina bibas opere:
 Et modò tam celerēs mireris currere lintres,
 Et modò tam tardas funibus ire rares:
 Et nemus omne satas incendat vertice silvas, 5
 Urgetur quantis Caucasus arboribus:
 Non tamen ista meo valeant contendere amorī.
NESCIT Amor magnis cedere divitiis.
 Nam sive optatam mecum trahit illa quietem,
 Seu facili totum ducit amore diem: 10
 Tunc mihi Pæctoli veniunt sub recta liquores,
 Et

O B S E R V A T I O N E S.

34. non alio lumine dignus] Ti-
 bul. Carm. 6. l. 4.

— ulli non ille puella

Servire, aut cuiquam DIGNIOR
 illa viro.

ELEG XIV. v. 5. Et nemus omne]
 Subaudi, ut. Et miraris, ut nemus
 non n e silvas incendat. Defectum
 huius particulae observare est Eleg.

2. huius libri:

*Aspice quos summius: huius for-
 mosa colores:*

*Et veniant edentæ sponte sua me-
 lius.*

sic enim explicō: & aspicias velim,
 ut edere per se felicitas nascatur.
 Quod Critici non videntes, varia
 importunè commentū dūm.

Et legitur rubris genama sub æquoribus:
 Tunc mihi cessuros spondent mea gaudia reges,
 Quæ maneant dum me fata perire volent,
 Nam quis divitiis adverso gaudet amore? 15
 Nulla mihi tristi præmia sint Venere.
 Illa potest magnas Heroum infringere vires:
 Illa etiam duris mentibus esse dolor:
 Illa neque Arabium metuit conscendere limen,
 Nec timet ostrino, Tulle, subire toro: 20
 Et miserum toto juvenem versare cubili;
 Quid relevant variis serica textilibus?

Quæ

OBSERVATIONES.

v. 13. *Tunc mihi cessuros*] Hæc bonis. Andreas Alciatus Emblemæ 198.
Inmersus studiis, dicendo & jure peritus,
Et maximus libellis,

Sibi sua habeant REGNA REGES, sibi divitias divites,
Sibi honorat, sibi virtutes, sibi pugnas, sibi prælia;
Dum mihi abstineant invidere, sibi quisque habeant, quod suum est.

Et in fine Scenæ:

PLAN. *Facito ut memineris, tene etiam, priusquam hinc abeo, sacrum.*
 PHÆD. *Si quidem hercle mihi REGNUM ætur, nunquam id possis persequar.*

v. 15. *Nam quis divitiis*] V. Tibul. Eleg. 1. l. 1. v. 63.

v. 13. *duris mentibus*] Seriapersequentibus, & fruge Socratica

Non sat sub Ida est vincere?
Ut pinguem tamen amor bonarum artium parvi Cupidinis vires letanda. V. Lucianum Dialogo Veneris, & Cupidinis, editionis Basilienfis Tomo 1. pag. 205.

v. 22. *æ vilibus*] Id Propertius ait de morbis animi, quod antea Lucianus dicebat de corporis agri-

tudine l. 2.
Nec ambula cæcus inanis corpore felix,

Quæ mihi dum placata aderit, non ulla verebor
Regna, nec Alcinoi munera despiciere.

E L E G I A X V .

Perfidiam Cynthia criminatur.

Sæpe ego multa tuæ levitatis dura timebam;
Hac tamen exceptâ, Cynthia, perfidiâ.
Aspice me quanto rapiat Fortuna periclo;
Tu tamen in nostro lenta timore venis:
Et potes externos manibus componere crines, 5
Et longâ faciem quærere desidiâ.
Nec minùs Eois pectus variare lapillis,
Ut formosa novo quæ parat ire viro.
At non sic Ithaci digressu mota Calypso
Desertis olim fleverat aquoribus. 10
Multos illa dies incomptis mœsta capillis

Se-

O B S E R V A T I O N E S .

febres,
TEXTILIBUS si in picturis, ostro-
que rubenti
Jactatis, quàm si plebeja in veste
cubandum est.
ELEG. XV. v. 6. longa faciem q. d.]
Tempus terere speculum consu-
lendo. Terenti. Heautonti. Act. 2.
sc. 2. — nisi moras mulierum;
Dum moluntur, dum committunt,
annus est —
v. 8. Ut formosa novo] Aptè ad-
hibita comparatio: quid enim quæ-
rebat Cynthia ornatu novo, nisi
novum amatorem? Contra citat:
Terent. Antipham pudicam vir-
ginem ita describit:
Sine auro tuum ornatum, ita mihi quæ
ornantur sibi,
Nulla mala re esse expolisam mu-
lievi.
v. 11. incomptis mœsta capillis]
Doloris præsentissimum signum,
ornamenta & mundities negligere:
præ-

Sederat, injusto multa locuta falso :
 Et quamvis numquam posthac visura, dolebat
 Illa tamen longæ conscia lætitiæ.
 Alphesibœa suos ulta est pro conjuge fratres, 15
 Sanguinis & cari vincula rupit Amor.
 Nec sic Æsonidem rapientibus anxia ventis,
 Hypsipyle vacuo constitit in thalamo.
 Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
 Ut semel Æmonio tabuit hospitio. 20
 Conjugis Evadne miseros elata per ignes
 Occidit Argivæ fama pudicitix.
 Quarum nulla tuos potuit convertere mores,
 Tu quoque uti fieres nobilis historia.

De-

OBSERVATIONES.

præstitim apud antiquos, quibus
 consuetudo fuit in funeribus pro-
 pinquorum, sordidatos in publi-
 cum prodire. Cato Uticensis apud
 Lucanum l. 2. Pharsaliæ, ex quo
 bella civilia cœperant,

— nec horrificam sancto dimovisti
 amore

Cæsariem, duosque admisit gaudia
 vultus.

Insonos rigidam in frontem descen-
 dere canos

Pasus erat, mactamque genis in-
 crescere barbam.

& in levioribus afflictibus Ovidia-
 na Sappho:

Eccæ jacent collo sparsi sine lege CA-
 PILLI,

Nec premis arcticos lucida gem-
 ma meos.

Feste segor vili: nullum est in cri-
 nibus aurum:

Non Arabo noster rore CAPIL-
 LUS olet.

item Laodamia:

Nec mihi pectendos cura est præbere
 CAPILLOS:

Nec libet aurata corpora veste
 tegi.

v. 12. multa locuta falso] Simile
 illud Vi. g. 2. Ec.

Montibus & silvis studio jactabas
 inani.

Et nostri Eleg. 18. præsentis libri:
 Et quodcumque mei possunt narrare

dilecti,

Cecor

Define jam revocare tuis perjuria verbis 25
 Cynthia, & oblitos parce monere Deos.
 Audax ah nimium nostro dolitura periclo,
 Si quid fortè tibi durius inciderit.
 Multa prius vasto labentur flumina ponto,
 Annus & inversas duxerit ante vices: 30
 Quàm tua sub nostro mutetur pectore cura,
 Sis quodcumque voles, non aliena tamen:
 Quamque mihi viles isti videantur ocelli,
 Per quos sæpe mihi credita perfidia est.
 Hos tu jurabas, si quid mentita fuisses, 35
 Ut tibi suppositis exciderent manibus.
 Et contra magnum potes hos attollere Solem?
 Nec tremis admixtæ conscia nequitia?
 Quis te cogebat multos pallere colores,

Et

O B S E R V A T I O N E S.

Cogor ad argutas dicere solus aves. Eiusdem porò insanæ videtur queri ad rupes, ad nemora, ad mare, ad simulacra, & hujusmodi res inanimas.

v. 30. *vices*] Tibul. Eleg. 4 l. 1.

ANNUS agit certa lucida signa
PICE.

v. 34. *perfidia*] Mendacium. Ita usurpatur à Catulo c. 63.

Carmine, PERFIDIE quod post nulla arguet atas.

v. 37. *contra magnum Solem*] Quia Sol omnia cernere credebat, eundemque factorum huma-

norum testem, ac vindicem esse putabant. Homerus Iliad. γ. ubi Agamemnon Deos testes invocat: Ἡ ἑλίου θ' ὅς τε πάντ' ἐφάρχετο πάντ' ἐπακύνετο.

Sol qui cuncta auis, quique omnia consp'cis iuvit.

Æschylus in Prometheus:

καὶ τὸν πᾶσι πάντα κύνει Ἡλίου καλῶ

Voco videntem cuncta Solis circum-

lunt.

indè fabulati sunt, ab eo proditam Martis, & Veneris adulterium. v. Ovid. Metamorph. l. 4.

v. 40.

Et fletum invitis ducere luminibus? 40
 Quis ego nunc pereo, similes moriturus amantes:
 O nullis tutum credere blanditiis!

ELEGIA, XVI.

*Januam cujusdam mulieris turpitudinem suam
 conquerentem inducit. f. v. 10.*

Quæ fueram magnis olim patefacta triumphis
 Janua Tarpejæ nota pudicitie,
 Cujus inaurati celebrarunt limina currus:
 Captorum lacrymis humida supplicibus:
 Nunc ego nocturnis potorum faucibus rixis 5
 Pulsata indignis sæpe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollæ
 Sem-

OBSERVATIONES.

v. 40. *Et fletum invitis*] Lacry-
 marum potentes mulierum in-
 dō illas emittunt, modō revocant,
 ut libuerit. Egregiè Juvenalis Sat.
 6. d. uxore maritum fallente:

*Aus odit pueros, aus ficta pellice
 ploras*

*Uterius semper lacrymis, semper
 que paratis*

*In statione sua, atque expectanti-
 bus illam.*

Quojubeas manare malo

Vide quæ observamus ad Eleg. 22.
 l. 3. v. 26.

v. 42. *O nullis tutum*] Nam, ut ait
 Phædrus fab. 19. l. 1.

Habent insidias hominis BLAN-
DIÆ mali.

Hujusmodi erant fraudes tyranno-
 rum; de quibus Plinius Junior
 panegyrt. Traiani: *Omnes, inquit,
 ante te eadem ista dixerunt, nemi-*
ni tamen ante te CREDITUM est.

*Erant sub oculis naufragia multo-
 rum, quas insidiosa tranquillitate
 provectos improvisus turbo perculerat.*

*Quod enim tam inidm mare, quàm
 BLANDITIÆ principum illorum,
 quibus tanta levitas, tanta frans, ut
 facilius esset iraces, quàm propitios
 habere.*

Semper, & exclusi signa jacere faces.
 Nec possum infamis dominæ defendere noctes:
 Nobilis obscœnis tradita carminibus. 10
 Nec tamen illa suæ revocatur parcere famæ,
 Turpior & sæcli vivere luxuriâ.
 Has inter gravius cogor deslere querelas
 Supplicis à longis tristior excubiis.
 Ille meos numquam patitur requiescere postes, 15
 Argutâ referens carmina blanditiâ:
 Janua vel dominâ penitus crudelior ipsâ,
 Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
 Cur numquam referata meos admittis amores,
 Nescia furtivas reddere mota preces? 20
 Nullane finis erit nostro concessa dolori?
 Tristis & in tepido limine somnus erit?
 Me mediæ noctes, me sidera prona jacentem,
 Fri-

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XVI. v. 10. *nobilis*] Derivatur à *nosco*, & in utramque partem accipitur. quomobrem dicimus *nobilem artificem*, *civitatem*, *meretricem*, *Latronem*, ut quisque maxime præcellit virtute, vel vitio. M. Tullius l. 2. de officiis. *Tæstis est Phalaris, cuius est præter cæteros NOBILITAS crudelitas*. Lucilius Sarty. l. 7.

Phryne NOBILIS illa.
 Terent. Eunūcho Act. 5. sc. 7.
Tu jam pendebis, qui stultum ado-

loscutulum NOBILITAS

Flagitium —

v. 19. *meos admittis amores*] Me-
 amantem. Harum. verò locutio-
 num. seges uberrima in Propertio.
 v. 21. *nullane finis*] Horatius ad
 Camiliam Epod. 17.

*Qua FINIS? aut quod me manet
 stipendium?*

v. 23. *hæc mediæ noctes*] Infra.
 Eleg. 22. l. 2.

*MEDIÆ nequens se frangere
 NOCTES.*

Frigidaque Eoo me dolet aura gelu.
 Tu sola humanos numquam miserata labores
 Respondes tacitis mutua carminibus.
 O utinam trajecta cavâ meâ vucula rimâ
 Percussas dominæ vertat in auriculas!

Sit

OBSERVATIONES.

v. 24. *me dolet*] *Hoc inceptum*, ait
 Scægec, & supponit *dolat*. at
 pace tanti viri velindixisse, in-
 petissima correctio est. Primum
 enim novum non est, *dolere* usup-
 patum ab optimis scriptoribus pro
miserari. Cicero ad Atticum l. 8.
 Epist. 2. *Quam à nostro amico sa-*
stem est: cuius ego vicem DOLEO.
 plura exempla possem afferre, sed
 in te tam trita pudet morari. De-
 inde solent poëtæ rebus inan' mis-
 miserationem tribuere. Quis hoc
 neget? Prodeat in scenam Maro
 Ecl. 10.

Illum etiam lauri, illum etiam
flevit myrica:

Pini fer illum etiam sola sua ruge
jacentem

Menalus, & gelidi fleverunt saxa
Lycæi.

En aud's lacrymantes arbore,
 montes, lapides. Ovidius Epistola
 Ariadnæ:

Interea toto clamanti litore, The-
sen,

Reddebant nomen concava saxa
suum:

Et quoties ego te, toties locus ipse
vocabat.

Ipse locus misera ferre volebat
opem.

Tendo ulterius. Cælo tribuitur lu-
 cus ab eodem Ovidio Epist. Heriis.

Ile miseram quanto planguntur li-
sora fluctu,

Et laet obscura cordis nube dies!
Forſitan ad sentiam mater pia ce-
neris Helles,

Interſaque vocatis nata ſectur
aquis.

Soli, a Tibullo Eleg. 4. l. 2.

Ipſum etiam Solem deſectum luni-
ne vidis

Jungero ſalientes nuliſibus annua
equos.

& clarius ab ipſo Propertio Eleg. 3. l. 3.

Solis & atratis luxeris orbis equis.
 Quin etiam Divi mortalium ſata
 miſerantes inducuntur. Tiberinus

apud Pedonem Albinovanum: Ven-
 nus apud Ovidium de morte Tibul-

li: Hercules apud Virg. l. 10. *Æ-*
neid. in cæde Pallantis. Quod ſi

omnia huc pertinentia colligere
 vellem, paginæ citius medefice-

rent. At quorſum hæc? inquit.

Ut evincam hanc eſſe Propertii
 mentem: amantem illum, de quo

10-

Sit licet & saxo patientior illa Sicano;
 Sit licet & ferro durior, & chalybe: 30
 Non tamen illa suos poterit compescere ocellos,
 Surget & invitis spiritus in lacrymis.
 Nunc jacet alterius felici nixa lacerto,
 At mea nocturno verba cadunt Zephyro.
 Sed tu sola mei tu maxima causa doloris, 35
 Victa meis numquam janua muneribus.
 Te non ulla meæ læsit petulantia lingua,
 Quæ solet iratus dicere trita loco:
 Ut me tam longâ raucum patiare querelâ
 Sollicitas trivio pervigilare moras. 40
 At tibi sæpe novo deduxi carmina versu,
 Osculaque impressis nixa dedi gradibus.

An-

OBSERVATIONES.

loquitur, apud noctem, sidera,
 & ventum ipsam reperisse clemen-
 tiam, adeo ut cuncta doleant mis-
 rias ejus: unam januam immobi-
 lem, duram, obstinatam expec-
 tum esse. nam subdit:

*Tu sola humanos numquam misera-
 ta labores.*

v. 29. *patientior*] Durior. Tibul.
 Eleg. 2 l. 3. *non hæc PATIENTIA*
nostro ingenio. id est durities.

v. 38. *dicere trita loco*] Quæ vul-
 go irati dicere solent. Loco, est op-
 portune, tempestive, apte. Sic D'o-
 nysius Caro in distichis de mori-
 bus l. 2.

Inspiciens esto, cum tempus possulas,

aut res:

*Stultitiam simulare LOCO sapien-
 tia summa est.*

Terentius verò Adelph. Act. 2.
 sc. 2.

*Pecuniam in LOCO negligere ma-
 ximum interdum est lucrum.*

Denique Horatius Ode 12. l. 4. ad
 Virgilium.

*Nigrorumque memor, dum licet,
 ignium*

*Misce stultitiam consilii brevem:
 Dulce est de pere in LOCO.*

v. 42. *Osculaque impressis*] Argu-
 mentum obsequii osculum. Qua-
 mobrem Tibul. Eleg. 2. l. 1. *Et dare*

sacratiss OSCULA liminibus.

v. 44.

Ante tuos quoties verti me, perfida, postes;
Debitaque occultis vota tui manibus?
Hæc ille, & si quæ miseri novistis amantes, 45
Et matutinis obstrepit alitibus.
Sic ego nunc dominæ vitis, & semper amanti
Fletibus, æternâ differor invidiâ.

ELEGIA XVII.

Naufragium à se deprecatur.

ET meritò, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas alloquor alcyonas:
Nec mihi Cassiope solitò visura carinam,
Omniaque ingrato litore vota cadunt.
Quinetiam absenti profunt tibi, Cynthia, venti.
Aspice quàm sævas increpat aura minas.
Nullane placatæ veniet fortuna procellæ?
Hæcine parva meum funus arena teget?
Tu

OBSERVATIONES.

V. 44. occultis vota tui manibus]
Morem precantium intelligo, qui
manus velaminæ obvolvebant,
quas idcirco poëta occultas appel-
lat. Virg. 7. *Æn.* id. in oratione
Ilionci:
— ne temne, quid ultro
Præferimus MÆCIBUS vitas, &
verba precantium.
Ovid. de Arte amandi:
Audierat laurumque MANU, vir-

tasque ferentem
Pro nata Chrysen non valuisse
sua.
ELEG. XVII. v. 8. *parus meum*
funus arena teget] Cadavera cycto-
rum ad litus, siccanti funere desti-
tuta, arenâ condi solebant à præ-
ternavigantibus. Architas Taren-
tinus apud Horat. Ode 28. l. 1.
At tu nauta vage ne parce mali-
gnis ARENÆ
A a Oji-

Tu tamen in melius sævas converte querelas,
 Sat tibi sit poenæ nox, & iniqua vada. 10
 An poteris siccis mea fata reponere ocellis?
 Ossaque nulla tuo nostra tenere sinu?
 Ah pereat, quicumque rates, & vela paravit
 Primus, & invito gurgite fecit iter.
 Nonne fuit melius dominæ pervincere mores? 15
 Quamvis dura, tamen rara puella fuit:
 Quàm sic ignotis circumdata litora silvis
 Cernere, & opratos quærere Tyndaridas?
 Illic si qua meum sepelirent fata dolorem,
 Ultimus & posito staret amore lapis: 20
 Illa meo caros donasset funere crines,
 Molliter & tenerâ poneret ossa rosâ:

Illa

OBSERVATIONES.

*Ossibus, & capitis inhumato**Particulam dare —*v. 9. *in melius*] Tibul. Eleg. 4. l. 3.*Hæc Deus IN MELIUS crudelia**somnia VERTIT.*v. 11. *mea fata*] Me vitâ fun-*ctum, corpus meum exanime.*v. 12. *ossaque nulla*] Gracilia, de-*minuta. Supra Eleg. 5.**Aut cur sim toto corpore NULLUS*
*ego.*v. 20. *ultimus lapis*] Cippus se-*pulchralis.*v. 21. *donasset funere crines*] Hinc*Phædra illa impudica, & ca'um-**niatrix apud Senec. Trag. Hippoly-**to Act. 5.**Placemus umbras. capitis exuvias**eage,**Laceraque frontis accipe abscessam*
*comam.*v. 22. *poneret ossa rosa*] Colloca-*ret in floribus. Juven. Sat. 7.**Dii majorem umbris tenuem, & si-**ne pondere terram,**Spirantesque crocos, & in urna**perpetuum ver.**Nec solum prope tumulum, vel in**sarcophago stenebantur flores, at**etiam quæ pompa funeris ducebatur,**large spargi soliti fuerunt.**Auctor Plinius l. 21. c. 3. ubi de Sci-**pione: Nec eras in bonis funeri;**impensa. Affers ergo cunctis populus,**ac*

Illa meum extremo clamasset pulvere nomen,
 Ut mihi non ullo pondere terra foret.
 At vos æquoreæ formosa Doride natæ 25
 Candida felici solvite vela choro.
 Si quando vestras labens Amor attingit undas,
 Mansuetis socio pareite litoribus.

ELEGIA XVIII.

Nemoribus, & saxis dolores suos manifestat.

HEc certe desertæ loca, & taciturna querenti,
 Et vacuum Zephyri possidet aura nemus.
 Hic licet occultos proferre impune dolores,
 Si

OBSERVATIONES.

*ac sumus elocavit, quæque præferre-
 batur, flores è prospectu omni spar-
 sit. Causam vero satis idoneam
 huius elegantis consuetudinis ex
 ipso Plinio videtur subodorari, qui
 proemio ejusdem libri sic ait:
 Flores odoresque in diem gignit (na-
 tura) magna, ut palam est, admo-
 nitione hominis, quæ spectatissime
 florens, celerrime marcescere. Job
 in sacris c. 14. humanam vitam
 comparat flori: Qui quasi flovegre-
 ditur, & conseritur.*

*v. 23. clamasset pulvere nomen]
 Supremum VALE dixisset. Hinc
 funera conclamata. Exemplum ob-
 via.*

ELEG. XVIII. v. 2. Zephyri possi-

*des aura nemus] Pari verbo usus est
 Ovidius l. 1. Metamorph. ubi va-
 rias ventorum regiones describit:
 Nil quoque non passim mundi fabri-
 cator HABENDUM*

*Aura permixta & vix nunc consistitur
 illis,
 Cum sua quisque regans diverso
 flamina tractu,
 Quin laniens mundum. tanta est
 discordia fratrum.*

Eurus ad Auroram &c.

*Sed pressius Propertii vestigiis insi-
 stit vulgatus Bibliorum interpretes
 Jobi modò citati c. 3. v. 6. Noctem
 illam tenebrosus verbo POSSI-
 DEAT.*

*v. 3. impune] Etenim si hoc fieret
 A 2 2*

præ-

Si modò sola queant saxa tenere fidem.
 Unde tuos primùm reperā, mea Cynthia, fastus?
 Quod mihi das flendi; Cynthia, principium?
 Qui modò felices inter numerabar amantes;
 Nunc in amore tuo cogor habere notam.
 Quid tantum merui? quæ te mihi carmina murant?
 An nova tristitiæ causa puella tuæ?
 Sic mihi te reteras levis, ut non altera nostro
 Limine formosos intulit ulla pedes.
 Quamvis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
 Non ita sæva tamen venerit ira mea:
 Ut tibi sim meritò semper furor, & tua flendo
 Lumina dejectis turpia sint lacrymis.

An

O B S E R V A T I O N E S.

præfente Cynthia, omnino periculum foret. Infra Eleg. 13. l. 2.

Astine multis odium peperere querela.

v. 5. Unde tuos primùm] Dido apud Virgilium l. 4. *Quæ quibus antequam* Ubi autem Papinius hanc dubitationem addidit, sed in re dissimili, Silv. l. 2. carm. 1.

Fandulum dignos aditus, laudumque tuarum,

O meritò dilecte puer, primordia quarens.

Distrahor. hinc anni stantes in limine vite,

Hinc me forma rapit, rapit in lemodestia præcox &c.

Cui Lucanus, vel quisquis est auditor, præiit Panegyrico ad Cal-

purn. Pisonem:

UNDE prius capti surgat mihi carminis ordo,

Quosque canam titulos dubius feror. hinc tua, Piso,

Nobilitas, veterisque citant sublimia Calpi.

Nomina Romanas inter fulgentia gentes:

Hinc tua me virtus rapit, &c.

v. 9. *quæ te mihi carmina mutant?* Num in te Jambos vibravi, quibus meritò irata sis?

v. Catull. carm. 36. Horat. Ode 16 l. 1.

v. 13. *debet*]. Citatus Horatius Ode 14. l. 1.

— Tu, nisi ventis

DEES indubium, cave.

An quia parva damus mutato signa calore?

Et non ulla meo clamat in ore fides?

Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,

Fagus, & Arcadio pinus amata Deo. 20

Ah quoties teneras resonant mea verba sub
umbras,

Scribitur & vestris Cynthia corticibus!

An tua quod peperit nobis injuria curas,

Quæ solum tacitis cognita sunt foribus?

Omnia consuevi timidus perferre superbæ 25

Iussa, neque arguto facta dolore queri.

Pro quo, Dii, vivi fontes, & frigida rupes,

Et datur inculto tramite dura quies.

Et quodcumque meæ possunt narrare querelæ

Cogor ad argutas dicere solus aves. 30

Sed qualiscūque es, resonant mihi Cynthia silvæ,

Nec deserta tuo nomine saxa vacant.

ELEGIA XIX.

Etiam morte obitū se Cynthia amaturum.

NOn ego nunc tristes vereor, mea Cynthia,
manes,

Nec

OBSERVATIONES

V. 21. *teneras sub umbras*] Um- di? & idcirco conscientia criminis
tribuit, quod est foliorum. territa, verens ad me accedere?

23. *An tua quod peperit &c.*] Pu- at ego vix memini, quas acceperim
derge tibi causam fuisse dolen- injurias.

A a 1

ELEG.

Nec moror extremo debita fata rogo:
 Sed ne fortè tuo careat mihi funus amore.
 Hic timor est ipsis durior exequiis.
 Non adeò leviter nostris puer hæsit ocellis, 5
 Ut meus oblitò pulvis amore vacet.
 Illic Phylacides jucundæ conjugis heros
 Non potuit cæcis immemor esse locis:
 Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis,
 Theffalis antiquam venerat umbra domum. 10
 Illic quidquid ero, semper tua dicar imago:
TRANSICIT & sati litora magnus amor.
 Illic formosæ veniant chorus heroinæ,
 Quas dedit Argivis Dardana præda viris,
 Quarum nulla tuâ fuerit mihi, Cynthia, formâ 15
 Grator, & tellus hoc ita justa sinat:
 Quamvis te longæ remorentur fata senectæ,
 Cara tamen lacrymis ossa futura meis:

Quæ

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XIX. v. 11. *tua dicar imago*]
 Umbra tibi fidelis.

v. 16. *nihilus iusta*] Reddit enim
 accepta cum fœnore. Virg. 2. Ge-
 orgic.

Fundis humo facilem vultum JU-
STISSIMA TELLUS.

Est autem perpetuum epitheton.

v. 18. *Cara tamen lacrymis ossa fœ-*
m.] Hæc est, nisi fallor, poetæ senten-
 tia: Quamvis, ô Cynthia, fato-
 rum imperio ad ultimam senectū-

tem sis perventura, quâ ætate nu-
 lum aut quæ pulchritudinis vesti-
 gium exstabit, sed arida ossa vi-
 tenui tegentur cu e. ego tamen
 apud inferos desiderium tuum
 egre patiens, oculis & lacrymis
 te longo post tempore advenien-
 tem accipiam. Adde, quod ima-
 gines mortuorum ossa fugeban-
 tur. Ovidius in Ibin:

Insequar & vultus OSSEA FOR-
MA tuos.

Et

Quæ tu viva meâ possis sentire favillâ.

Tum mihi non ullo mors sit amara loco. 20

Quàm vereor, ne te contempto, Cynthia, busto

Abstrahat à nostro pulvere iniquus Amor,

Cogat & invitam lacrymas siccare cadentes!

Flectitur assiduis certa puella minis.

Quarè dum licet, inter nos lætemur amantes. 25

NON satis est ullo tempore longus amor.

ELEGIA XX.

Gallum admonet exemplo Hylæ, ut formosum puerum
sibi dilectum causè custodiat.

HOc pro continuo te, Galle, monemus amore :

Id tibi ne vacua defluat ex animo.

Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti ;

Crudelis Minyis dixerit Ascanius.

Est

OBSERVATIONES.

Et facit locus elegans Petronii Satyræ. Potantibus ergo, & accuratissimas nobis lautitias mirantibus, Larvam argenteam attulis servus sic aptam, ut articuli ejus vertebraeque locatæ in omnem partem pellerentur. Hanc cum super mensam semel iterumque abjecisset, & catenatio mobilis aliquot figuras exprimeret, Trimalchio adjecit :

Hæc heu nos miseros, quàm totus
homuncio nil est !

Sic erimus cuncti, postquam n. s. au-

feres Orcus.

v. 19. *Quæ in viva mea p. s. f.*]
Id viva calus est rectus numeri singularis, & ad Cynthia pertinet, non ad ossa. Id vult Propertius : Utinam, ô Cynthia mihi superstes futura, pari pietate funus meum proseguare ! Utinam talia de me sentias, qualia ego de te !

ELEG. XX. v. 4. *Crudelis Minyis dix. Asc.*] Mirum sanè, quantum hic versus torserit ingenia eruditum. Vulgati codices habebant

Aa 4

dax

Est tibi non infra speciem, non nomine dispar, 5
 Thiodamantéo proximus ardor Hylæ.
 Hunc tu, sive leges umbrosæ flumina silvæ,
 Sive Aniena tuos tinxerit unda pedes:
 Sive Giganteâ spariabere litoris orâ,
 Sive ubicumque vago fluminis hospitio: 10
 Nympharum cupidâ semper defende rapinâ;

Non

O B S E R V A T I O N E S.

dixeris; quod mendum Chironiâ manu feliciter sustulit Josephus Scaliger, & reposuit *dixeris*, idest testis fuerit. Porro non dissimilatione Tibullus Eleg. 6. l. 3. ita cecinit:

Fulserit hic niveis Delius alisibus.
pro fulgeat. Idem verò poëta regiones & maria testes producit stipendiorum, quæ sub Messalæ imperio miles fecisset, Eleg. 8. l. 1.

Non sine me est tibi partus bonos:

Tarbella Pyrene

Tesbis, & Oceani litora Saronici.
 Et Catullus pariter phasellum laudaturus, utitur testimonio montium & urbium carm. 4.

Anastri Pontica, & Cythore buxifer,

Tibi hac fuisse & esse cognitissima
Ait phasellus —

Rutgerius variarum Lectionum l. 3. c. 8. conjungit *crudelis* cum præcedenti vericulo, idque epitheton fortune adjungit: rectè, animus, non disputo. Ego tamen

Afcanio flumini attribuo, qui *crudelis* vocari potuit ob raptum apud se Hylam Herculis delicias. Juvat poëta ipse, qui postea *indomitum* appellat. Legendus Valerius Flaccus l. 3. ubi dolentes Argonautas hoc infortunio describit.

v. 6. *ardor*] Puer delicatus, τὸ παιδικόν. Obscænos istos magni Herculis amores exagitat Prudentius lib. 1. contra Symmachum v. 116.

HERCULEUS mollis pueri famosus amore

ARDOR, & in transis jactans effervens ARGO.

Nec maris erubuit Nemea sub pelle fovere

Concubitus, & HYLAM peremptam quævere cales.

v. 7. *Hunc tu*] Malim *Hunc tu* cum Lipsio, & quarto ab hinc versu: *Nympharum cupidas semper defende rapinas.*

Ut illud notissimum: *Solstitium pecori defendite.*

Non minor Aufoniis est amor ah Dryasin.
 Ne tibi sit duros montes, & frigida saxa,
 Galle, neque expertos semper adire lacus:
 Quæ miser ignotis error perpessus in oris 15
 Herculis indomito fleverat Ascanio.
 Namque ferunt olim Pagasæ navalibus Argo
 Egressam longè Phasidos isse viam,
 Et jam præteritis labentem Arhamantidos undis,
 Mylorum scopulis applicuisse ratem. 20
 Hic manus heroum placidis ut constitit oris,
 Mollia compositâ litora fronde regit.
 At comes invicti juvenis processerat ultra
 Raram sepositi quærere fontis aquam.
 Hunc duo sectati fratres Aquilonia proles, 25
 Hunc super & Zethes, hunc super & Calais
 Osci-

OBSERVATIONES.

V. 12. *Non minor &c.*] Subaudi, quam fuerit in Birhyniciæ Nymphis, à quibus alter Hylas raptus est.

V. 16. *fleverat Ascanio*] Ita supra Eleg. 12.

Felix qui potuit præfensi FLERE puellæ.

V. 17. *Namque ferunt*] Rem ab ovo exorditur.

V. 19. *labentem*] Ennius Annal. LABITUR mixta carina.

V. 29. *Ille sub extrema*] Malè Pafceratius intelligit de fratribus alatis, quod omnino pertinet ad puc-

rum ipsum. Libenter enim manus darent, si Pentamerio versu, qui statim sequitur, legeretur:

Hic volucres ramo submoveas infidias.

at cum legatur *Et*, non est locus disjunctioni. Sic igitur explico: Dum Hylas Boreadum lasciviam in altum attollitur, osculum detrectare cupiens, caput addit inter alam & eubirum attollentis: tum etiam frondeo ramo oculos & labra procacis impedit, ne propositum perficere queat.

Oscula suspensis instabant carpere palmis,
 Oscula & alternâ ferre supina fugâ.
 Ille sub extremâ pendens secluditur alâ,
 Et volucres ramo submovet insidias. 30
 Jam Pandionæ cesset genus Orithyæ:
 Ah dolor! ibat Hylas, ibat Hamadryasîn.
 Hic erat Arganti πηγῇ sub vertice montis
 Grata domus Nymphis. humida Thyniasîn:
 Quam supra nullæ pendeabant debita curæ 35
 Roscida desertis. poma sub arboribus:
 Et circumriguo surgebant lilia prato
 Candida purpureis mista papaveribus;
 Quæ modò decerpens tenero pueriliter ungui
 Proposito. florem prætulit officio: 40
 Et modò formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus..
 Tandem haurire parat demissis. flumina palmis,
 Innixus dextro plena trahens humere..

Cujus

O B S E R V A T I O N E S.

V. 41. *incumbens nescius undis*]
 Pueri simplicitate admiratus in
 fonte imaginem suam. Virgilius:
 2. *Æneid.* ludicrum puerorum de-
 scribens:

stupet INSCIA turba,

Impubesque manus, mirata volu-
bile buxum.

Hæc nos reficiendi animi, & styli
 exercendi gratiâ ita secuti sumus in
 Bucolico quodam poematio:

Tum canerem liquidi pendentem è
marginè fontis:

Narcissum, gelida cum se miser
arsit in unda:

Ut frustra incumbens labiis, &
brachia tentans,

Perderet amplexum, & vana da-
ret oscula forma.

Ah, ne te similis capias, Rhodo-
mille, cupido,

I procul a ripis. FORMOSOS fasci-
nat annis. u. 47-

Cujus ut accensæ Dryades candore puellæ 45
 Miratæ solitos destituere choros,
 Prolapsum leviter facili traxere liquore.
 Tum sonitum raptò corpore fecit Hylas.
 Cui procul Alcides iterat responsa, sed illi
 Nomen ab extremis fontibus aura refert. 50
 His, ô Galle, tuos monitis servabis amores,
 Formosum Nymphis credere tutus Hylam.

ELEGIA XXI.

*Galli bello Perusino interfecti ad viatorem
 Protopopaja.*

TU, quî consortem properas evadere casum,
 Miles ab Etruscis saucius aggeribus,
 Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
 Pars ego sum vestræ proxima militiæ.
 Sic te servato possint gaudere parentes, 5
 Hæc

OBSERVATIONES.

V. 47. *Prolapsum leviter*] Valer.
 Flaccus eleganter lib. 6 citato:

— nil umbra, comæque,
Turbavitque sonus surgentis ad of-
cula Nympha:

Illa avidas injecta manus, heu sa-
ra cientes

Auxilia, & magni referentem no-
men amici

DETRAHIT; *adjuta prono nam*
pondera vires.

V. 52. *credere tutus*] Parùm soli-
 citus, nil veritus committere.

ELEG. XXI. v. 5. *Sic te servato*] Magna est parentum in liberos caritas, & idcirco veteres, cui bene vellent, incolumes & superstites filios maxime oprabant. Ovidius E. 18. *Pericleps*:

Tres sumus imbelles numero: sine
viciis uxor,
Laertesque senex, Telemachusque
puer.

Hæc soror Acca tuis sentiat è lacrymis,
 Gallum per medios creptum Cæsaris enses,
 Effugere ignotas non potuisse manus:
 Et quæcumque super dispersa invenerit ossa
 Montibus Etruscis, hæc sciat esse mea. 10.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

fuer.
 Ille per insidias penè est mihi nuper
 ademptus,

Dum parat invitis omnibus ire
 Pylon.

Dii precor hoc jubeant, ut eunti-
 bus ordine satis,

Ille meos oculos comprimat, ille
 tuos.

V. 9. *Et quæcumque super*] Hæc
 omnia inculcat Gallus commilito-
 ni, ne intumulus jaceat, coga-
 turque centum annos errare, au-
 tequam cymbâ Charontis ad ulte-
 riorem Erebi ripam transvehatur,
 quod vel pueri norunt ex 6. Æneid.
 Virgilio. Quamobrem Hector pre-
 catur Achillem victorem Iliad. x.

Σῶμα δ' αἶμα δ' ἐμοὶ δέμαρμα πύλων
 ἔσθρα πυρὸς ὡς

Τρῶες, & Τρῳαίων ἀλῆχαι ἀελέχ-
 ωσι θανάτου.

Corpus meum reddas domum seren-
 dum, in igne me

Trojanî, & Trojanorum vires
 dignentur mortuum.

quem Homeri locum attigit Vir-
 gilius Æneid. 12.

Es me, seu corpus spoliatum lumen
ne me vis,

Redde meis —

Præcipue verò cupiebant in patriâ
 sepeliri, quod votum frequentissi-
 mum fuit Ovidio exsulantibus. Illum
 videbis.

ELEG.

ELEGIA XXII.

Ad Tullum de patriâ suâ.

Qualis, & unde genus, qui sint mihi, Tul-
 le, parentes,
 Quæris pro nostrâ semper amicitia
 Si Perusina tibi patriæ sunt nota sepulcræ,
 Italæ duris funera temporibus,
 Cum Romana suos egit discordia cives:
 (Sit mihi præcipuè pulvis Etrusca dolor:
 Tu projecta mei perpeffa es membra propinqui;
 Tu nullo miseri contegis ossa solo.)
 Proxima supposito contingens Umbria campo
 Me genuit terris fertilis uberibus.

SEX.

OBSERVATIONES.

ELEG. XXII. v. 6. *Sic mihi præ-* ad rem nostram carm. 67. *Quæ*
cipue p. E. d.] Parenthesis inserta *vis te, nostro letum miserabile fratri*
 ad significandum vehementem &c. quam videtur Propertius in
 animi in terrorem. Talis illa Catul- animo habuisse, cum hæc scri-
 li carm. 64. *Namque me nuper Le-* beret.
thæogurgis fratris &c. propiusque

ELEG.

SEX. AURELII PROPERTII

ELEGIARUM

LIBER II.

ELEGIA I.

*Ad Mœcenatem: se Cynthia amoribus irretitum ad
carmen Heroicum. imparē esse.*

QUæritis, unde mihi toties scribantur amores,
Unde meus. veniat. mollis. in ora. liber?
Non hæc Calliope, non hæc mihi cantat Apollo,
Ingenium. nobis ipsa. puella. facit..
Sive togis illam. fulgentem. incedere. Cois., 5
Hoc totum. è. Coâ. veste. volumen. erit:
Seu. vidi. ad. frontem. sparsos. errare. capillos,
Gaudet. laudatis. ire. superba. comis:
Sive. lyræ. carmen. digitis. percussit. eburnis,
Miramur. faciles. ut. premat. arte. manus: 10

Seu.

Seu cum poscentes somnum declinat ocellos,
 Invenio causas mille poeta novas:
 Seu nuda crepto mecum luctatur amictu,
 Tunc verò longas cordimus Iliadas:
 Seu quidquid fecit, sive est quodcūque locuta, 15
 Maxima de nihilo nascitur historia.
 Quòd mihi si tantum, Mœcenas, fata dedissent,
 Ut possem heroas ducere in arma manus:
 Non ego Titanas canerem, non Ossan Olympo
 Impositum, ut cæli Pelion esset iter: 20
 Nō veteres Thebas, nec Pergama nomen Homeri,
 Xerxis & imperio bina coisse vada:
 Regnave prima Remi, aut animos Carthagi-
 nis altæ,
 Cimbrorumque minas, & benefacta Mari.
 Bellaque resque tui memorarem Cæsaris; & tu 25
 Cæsare sub magno cura secunda fores.
 Nam quoties Mutinā, aut civilia busta Philippos,
 Aut canerem Siculæ classica bella fugæ:
 Everfosque focos antiquæ gentis Etruscæ,
 Et Ptolemææ litora capta Phari: 30
 Aut

OBSERVATIONES.

ELEG. I. v. 24. *Cimbrorumque mi-* gerebatur, *uter esset, non uter im-*
nas] Eò dicit, quia populi truces, *peraret: cum Latinis, Sabinis,*
 & nullā præditi humanitate. V. *Samnitibus, Pavis, Pyrrho de im-*
 Florum l. 3. c. 3. Pulchrè Cicero l. *perio dimicabatur.*
 1. Officiotum: *cum Celsiberis, cum* v. 27. *civilia busta*] Sic supra
 CIMERIS bellum, ut cum inimicis Eleg. ult. l. 1. *Isalia funera.*
 v. 31.

Aut canerem Ægyptum, & Nilum, cum tractus
in urbem

Septem captivis debilis ibat aquis:

Aut regum auratis circumdata colla catenis,

Adiaque in Sacra currete rostra viâ:

Te mea Musa illis semper contexeret armis, 35

Et sumptâ, & positâ pace fidele caput.

Theſeus infernis, superis testatur Achilles,

Hic Ixioniden, ille Menœtiaden.

Sed neque Phlegæos Jovis, Enceladique tumultus

Intonet angusto pectore Callimachus: 40

Nec mea conveniunt duro præcordia verſu.

Cæſaris in Phrygios condere nomen avos.

NAVITA de venis, de tauris narrat arator,

Enumerat miles vulnera, paſtor oves.

Nos contra anguſto verſamus prælia lecto. 45

QUA pote quiſque, in eâ conſerat arte diem.

Olim

O B S E R V A T I O N E S.

v. 31. Nilum, cum tractus in urbem] Id eſt Nili ſimulacrum. Sculptebantur enim oppida expugnata, & flumina victarum gentium, curum triumphantis præceſſura. V. Ovid. 1. de Arté.

v. 32. debilis ibat aquis] More poëtarum fluvio tribuit, quod nonniſi homini convenire poteſt. Viſg. 8. Æneid. Euphrates ibat jam mollior undis. id eſt ſupèbiam miſſam fœcerat. Horatius Od. 9. 1.

2. Dilectumque ſummen gentibus addi-

nem Piclis, minores volvere vor-

v. 38. ille Menœtiaden] Poſt hunc verſiculum olim eſt cum ſuſpicio aliqua deſſe, non enim abſolvitur ſententia. Diligens lector advertat.

v. 46. Qua pote quiſque] Cicero Tuſcul. 1. bene Græcorum proverbio ſciunt: Q'AM QUISQUE novis ARTEM, IN HAC ſe exercet. & Horatius Epist. 14. 1. Q'AM ſciet, interque libens cenſebo exercet ARTEM. vid. adagium: ne ſuor ultra cre-

Laus in amore mori; laus altera, si datur uno
 Posse frui. fruat ô solus amore meo!
 His saltem ut teneat jam finibus: aut, mihi si quis
 Venerit alter amor, acrius ut moriar. 50
 Si memini, solet illa leves culpae puellas,
 Et totam ex Helenâ non probat Iliada.
 Seu mihi sint tangenda novercæ pocula Phædræ,
 Pocula privigno non nocitura suo:
 Seu mihi Circæo pereundum est gramine, sive 55
 Colchis Jolchiacis urat athena focus:
 Una meos quoniam prædata est femina sensus.
 Ex hac ducentur funera nostra domo.
 Omnes humanos sanat medicina dolores,
 SOLUS Amor morbi non amat artificem. 60
 Tarda Philoctetæ sanavit crura Machæon,
 Phœnicis Chiron lumina Philyrides:
 Et Deus extinctum Cressis Epidaurius herbis
 Restituit patriis Androgeona focus:
 Mytus & Æmonia juvenis quâ cuspide vulnus 65
 Senserat, hac ipsâ cuspide sensit opem.
 Hoc si quis vitium poterit mihi demere, solus
 Tantalex poterit tradere poma manu:
 Dolia virginis idem ille repleverit urnis,
 Ne tenera assiduâ colla graventur aquâ: 70
 Idem

OBSERVATIONES

crepidam, me faber ultra malleum. [Ovid. Amor. 1. Eleg. 3. *que me nuper*
v. 57. prædata est femina sensus] *PRÆDATA puella est.*

B b

v. 79.

Idem Caucasæ solvet de rupe Prometheus
 Brachia, & à medio pectore pellet avem.
 Non hic herba valet, non hic nocturna Cytæis:
 Non Perimedæa gramina cocta manu,
 Quippe ubi nec causas, nec apertos cernimus
 iustus, 75
 Unde tamen veniant tot mala, cæca via est.
 Non eget hic medicis, non lectis mollibus æger;
 Huic nullum cæli tempus, & aura nocet.
 Ambulat, & subito mirantur funus amici.
 Sic est incautum, quidquid habetur amor. 80
 Quandocumque igitur vitam mea fata reposcent,
 Et breve in exiguo marmore nomen ero:
 Mæcenas nostræ spes invidiosa juventæ,
 Et vitæ, & morti gloria iusta meæ:
 Si te fortè meo ducet via proxima busto, 85
 Effreda cælatis siste Britanna jugis;
 Taliaque illacrymans mutæ jace verba favillæ:
 Huic misero fatum dura puella fuit.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 79. *mirantur funus*] Subitò
 exanimatum stupent. Hic semel
 monebo Propertii studiosum, plu-
 rima hujus generis apud hunc poë-
 tam repetiri, quæ à me in poste-
 rum prætermittentur.

V. 81. *vitam mea fata reposcent*]
 Ex disciplina sapientium; nam, ut
 ait Lucretius l. 3.

Vitaque mancipio nulli datur, omni.

bus usu.

quamobrem credita oportet repeti,
 aut citius, aut serius.

V. 84. *& vitæ, & mortis*] Dum
 enim vivo, te parvulo gaudeo:
 postquam fato celsero, dicar tecum
 consuevisse, quod mihi gloriosum
 futurum est. Augustus Imperator
 in quâdam Epistola Horatium sic
 increpat: *Iratum me tibi scito, quid*

ELEGIA II.

*Excusat levitatem suam, quod positis amoribus rursus
navet operam, Cynthia mirâ pulchritudine, va-
risque dotibus id fieri autumans.*

Qui nihilum tibi dicebas jam posse nocere,
Hæstisti: cecidit spiritus ille tuus.
Vix unum potes infelix requiescere mensem,
Et turpis de te jam liber alter erit.
Liber eram, & vacuo meditabar vivere lecto, 5
At me compositâ pace fefellit Amor.
Quærebam siccâ si posset piscis arenâ,
Nec solitus ponto vivere torvus aper:
Aut ego si possem studiis vigilare severis.

DIFFERTUR, numquam tollitur ullus amor. 10
Ac veluti primò taurus detrectat aratra,
Post venit assucto mollis ad arva iugo:
Sic primo juvenes trepidant in amore feroces,
Dehinc domiti post hæc æqua, & iniqua ferunt.
Turpia perpeffus vates est vincla Melampus, 15
Co-

OBSERVATIONES.

non in plerisque ejusmodi scriptis prum, & editum eo animo, ne ul-
metum pessimum loquaris. An ve- terius pergeret, finemque amato-
reris: ne apud posteros infame tibi sis, riis carminibus faceret: sed postea
quid videaris familiaris nobis esse? ipsum mutato consilio in eandem
ELEG. II. v. 1. *Qui nihilum* Ex hoc arenam descendisse.
fieri potest non infirma conjectura, v. 7. *Quærebam* Tentabam
priorem librum à Propertio scri- *admirata.*

Cognitus Iphicli surripuisse boves:
 Quem non lucra, magis Pero formosa coëgit,
 Mox Amithaoniâ nupta futura domo.
 Nec me tam facies, quamvis sic candida, cepit;
 Lilia non dominâ sint magis alba meâ: 20
 Ut Mæotica nix minio si ceter Ibero,
 Utque rosâ puro lacte natant folia:
 Nec de more comæ per lævia colla fluentes,
 Non oculi geminâ sidera nostra faces:
 Nec si quæ Arabio lucet bombyce puella: 25
 (Non sum de nihilo blandus amator ego)
 Quantum quodd posito formosè saltat Jaccho,
 Egit ut Evantes dux Ariadna choros:
 Et quantum Æolio cum tentat carmina plectro,
 Par Aganippææ ludere docta lyra: 30

Et

O B S E R V A T I O N E S.

v. 27. *formosè saltas*] Magnum libidinis incitamentum saltatio, & quo nullum potenterius ad castos etiam animos labefaciendos. Hinc Horatius:—

*Morui doceri gaudet senios
 Matura virgo, & fingitur artibus
 Jam nunc, & incestos amores
 De tenero meditatatur ungui.*

& Juvenalis Sat. 6.

Chironomon ledam molli: SALTANTÆ Bathyllo

*Thufcia vesica non imperas, Appu-
 la gannis*

Sicis in amplexu—

Ovidius quoque, licet magister nequitiatum, idem confiteri non dubitavit de remed. Amoris:—

*Enervant animos cithara, cantusque,
 Lyraque,
 Et vox, & numeris brachia mota suis.*

Illic assidue fitti SALTANTUR amantes:

*Quid caveas actor, quid juvet,
 Arte docet.*

Carmen liberum: Cymbala cum crotalis, pruriginis arma. quod autem horum instrumentorum pulsus saltarent meretrices, testis est:

Vet.

Et sua cum antiquæ comamittit scripta Corinnæ,
 Carminaque æquævis non putat esse suis.
 Num tibi nascenti primis, mea vita, diebus
 Aridus argutum sternuit omen Amor?
 Hæc tibi contulerunt cælestia munera Divi, 35
 Hæc tibi ne matrem fortè dedisse putes.
 Non non humani sunt partus talia dona,
 Ista decem menses non peperere bona.
 Gloria Romanis una es tu nata puellis,
 Romana accumbes prima puella Jovi, 40

Nec

OBSERVATIONES.

vetus poëta:

*Copa Syrisca caput Graia redimita**misella,**Crispum sub rotulo docta movere*
latus.

Igitur non immeritò Romanis turpe habitum saltare, ut refert Cornelius Nepos in Epaminondâ. V. Salust. Catilin. Ciceronem pro Murenâ. Græci verò molliores artem saltandi inter liberales numerabant. vide Lucianum Dialogo de hac materiâ. Hæc plurius prosecutus sum, ut omnibus notum faciam, me horum poëtarum explicationem non idèò suscepisse, ut juventutem corrumperem, digitumque ad lupanar intenderem, at potius, ut ex eorum flagitiis aliquid bonæ frugis elicerem, quod juvare legentes posset, non perdere. Quis enim, amabo, è religionis veræ cultoribus, choreas probare auit,

cum Ethnici voluptatibus dediti, & quibus ætiora pro sale fuit, eas maxime damnent, nec dedecoris expertem judicent, qui hoc libidinis irritamine familiariter utatur?

v. 38. *decem menses*] Tempus, quo infans in utero matris motatur, mensium decem computabant veteres. Ab exemplis abstinco, quia infinita. Censent aliqui hos menses fuisse Lunares, & breviores, quorum tamen sententiam evertit Ovidius l. r. Fastorum: cum enim causas enumeret, quibus permotus Romulus in anno suo decem menses posuit, hanc etiam adducit:

Quod scitis est, uteromatrix diom
*prodeat infans,**Hoc anno statuit temporis esse scis.*

quis autem dicat menses Romuli

B b 3

fuit

Nec semper nobiscum humana cubilia vifes.
 Post Helenam hæc terris forma secunda redit.
 Hac ego non mirer si flagret nostra juvenus;
 Pulchrius hac fuerat Troja perire tibi.
 Olim mirabar, quòd tanti ad Pergama belli 45
 Europæ atque Asiæ crusa puella fuit.
 Nunc Pari tu sapiens, & tu Menelæe fuisti:
 Tu, quia poscebas: tu, quia lentus eras.
 Digna quidem facies, pro quâ vel obiter Achilles,
 Vel Priamus. belli causa probanda fuit. 50
 Si quis vult famâ tabulas anteire verustas,
 Hæc dominam exemplo ponat in ante meam.
 Sive illam Hesperiiis, sive illam ostendet Eois,
 Uter & Eoos, uter & Hesperios.
 Cur hæc in terris facies humana moratur? 55
 Jupiter, ignoro pristina fuita tua.
 Fulva coma est, longæque manus, & maxima toro
 Corpore; & incedit vel Jove digna soror:
 Aut cum Dulichias Pallas spatiatur ad aras,
 Gor-

O B S E R V A T I O N E S.

fuisse Lunares? Nonnulli aiunt
 mares nasci decimo mense, fem- *mensis*,
 nas verò nono: sed pe peram, & Macrobius in Somn. Scipionis l.
 cum ex aliis auctoribus, tum ex hanc scriptorum computationem
 hoc Propertii loco, qui loquitur intelligi oportere de mense decimo
 de natali amicæ. Huic etro i ad- inchoato.
 stipulati sunt Servius ad illud Ma- v. 48. *toro digna soror*] Quam
 ronis: hinc id e pulsâ Junone Jupiter uno-
Matri longa decem tulerunt fastidia tem ducat.

ELEG.

Gorgonis anguifera pectus operta comis: 60
 Qualis & Ischemache Lapithæ genus heroinæ,
 Centauris medio grata rapina mero.
 Mercurio & sanctis fertur Boebeidos undis
 Virgineum Brimo composuisse latus.
 Cedite jam Divæ, quas pastor viderat olim 65
 Idæis tunicam ponere verticibus.
 Hanc utinam faciem nolit mutare vetustas,
 Et si Cumæ sæcula vatis aget!

ELEGIA III.

Amoris puellarum incommoda enumerat.

MULTA prius dominæ delicta queraris oportet,
 Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas:
 Et sæpe immeritos corrumpas dentibus ungues,
 Et crepitum dubio suscitet ira pede:
 Nequidquam perfusa meis unguenta capillis; 5
 Ibat & expenso planta morata gradu.

Nam

OBSERVATIONES.

ELEG. III. v. 2. *sæpe repulsus*
cas.] Ire quandoque pertinet ad
 fastum, ut supra Eleg. 1. *Gaudes*
tantas ire superba comis: quan-
 doque ad contemptum, ut hic
 & l. 1. Eleg. 4. *Inferior duro iudice*
torpida est. Eleg. 9. *I quoque, & tri-*
stes istos deponere libellos. infra: *A-*
dum demissa supplex cervicebus
RAM.

v. 6. *exp. planta morata gradu]*
 Delicately n'is, & muliebri qua-
 dam segnitie. Huc pertinet admo-
 nitio. Tullii l. 1. de Officiis c. 36.
Cavendum est autem ne aut tardita-
tilus utamur: in gressu mollioribus,
ut pompæum ferulis similes esse vi-
deamur &c. Pompæum ferula di-
cebantur thesæ, quæ simulacra
Deorum sustinebant.

B. b. 4.

v. 8.

Nam cui non ego sum fallaci præmia vati?
 Quæ mea non decies somnia versat anus?
 Hostis si quis erit nobis, amet ipse puellas;
 Gaudeat in puero, si quis amicus erit. 10
 Tranquillo tutâ descendis flumine cymbâ,
 Quid tibi tam parvi litoris unda nocet?
 Alter sæpe uno mutat præcordia verbo,
 Altera vix ipso sanguine mollis erit.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 8. *Quæ mea non decies*] Inter
 divinandi peritos non infimum lo-
 cum obtinebant somniorum inter-
 pretes. De his Martialis l. 7. Ep. 53.

Semper manè mihi de me mera SO-
MNIA narras,

Quæ moveant animum, sollici-
tentque mentem.

Jam prior ad facem, sed & hæc
vindemia venit,

Exorat nobiles dum mihi saga-
mas.

idest, dum expiat quæ noctu vi-
 disti. Hi tamen conjectores nihili
 habiti à prudentioribus. Audi
 Ennium Telamone:

Non habeo denique nauci Marsum
augurem,

Non vicanos aruspices, non de cir-
co Astrologos,

Non Iſtaeos conjectores, non inter-
pretes SOMNIIUM:

Non enim sumus ii aut scientia, aut
arte divini:

Sed superstitiosi vates, impuden-

tesque harioclei,
Aut ineres, aut infanes, aut quib-
us egestas imperat:

Qui Iſbei semitam non satiunt, ab-
teri non frangunt viam.

Quibus divitias pollicentur, ab iis
drachmam ipsi petunt.

De his divitiis Iſbei deducant dra-
chmam, reddant cætera.

Habemus tamen in sacris litteris,
 Josephum Jacobi filium, non aliâ
 ratione ad summam Egypti præ-
 fecturam pervenisse, quam inter-
 pretatione somniorum Pharaonis.

At ille divino spiritu affabatur:
 secus est de istis, quorum fames
 magistra est. V. Tibul. Eleg. 4. l. 3.

v. 12. *Quid tibi tam parvi*] Sim-
 plicitatem puerilem comparat li-
 toti leniter fluentis rivuli. Acciter
 Lactantius Firmianus in hos na-
 turæ inimicos, Divin. Instit. l. 6.

c. 23. *Quid enim potest esse sanctum*
iis, qui aetatem imbecillam, &
præsidia indigentem, libidini sua

popæ

ELEGIA IV.

Puella infideli minatur ultionem.

Hoc verum est, totâ te ferri, Cynthia, Româ,
 Et non ignotâ vivere nequitia?
 Hæc merui sperare? dabis mihi perfida pœnas,
 Et nobis Aquilo, Cynthia, ventus crit.
 Inveniam tamen è multis fallacibus unam, 5
 Quæ fieri nostro carmine nota velit:
 Nec mihi tam duris insultet moribus, & te
 Vellicet. heu serò flebis amata diù.
 Nunc est ira recens, nunc est discedere tempus;
 Si dolor abfuerit, crede, redibit amor. 10
 Non ita Carpathiæ variant Aquilonibus undæ,
 Nec dubio nubes vertitur atra Noto:
 Quàm facilè irati verbo mutantur amantes.
 Dum licet, injusto subtrahe colla iugo.

Nec

OBSERVATIONES.

populandam, sed andamque substra-
verint? Non potest hæc res proma-
gnitudine sceleris enarrari. Nihil
amplius istos appellare possum, quàm
impios & parricidas.

ELEG. IV. v. 1. *Ho: verum est*]
 Seneca Troad. Ch. 2.

VERUM EST, an simidos fabula
 decipit?

v. 3. *sperare*] Expectare. Juv.
 Sat. 4. jam quartanam SPERAN-

TIBUS ægis. hinc insperatò, præ-
ter expectationem.

v. 5. *Inveniam sâmen*] Timorem
 incutit puellæ. ita Virg. 2. Ecloga:

INVENIES alium, si te hic fa-
stidis —

v. 10. *Si dolor abfuerit*] Imò ar-
 ctiore podo astringetur: si quidem,
 ut est apud Terentium Andriâ:

Amantium ira AMORIS integra-
tio est.

v. 15.

Nec tu non aliquid, sed primâ nocte, dolebis; 15
OMNE in amore malum, si patiare, leve est.
 At tu per dominæ Junonis dulcia jura
 Parce tuis animis, vita, nocere tibi.
 Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,
 Verum etiam instanti læsa repugnat ovis. 20
 Nec tibi perjuro scindam de corpore vestes,
 Nec mea præclusas fregerit ira fores:
 Nec tibi connexos iratus carpere crines,
 Nec duris ausim lædere pollicibus.
 Rusticus hæc aliquis tam turpia prælia quærat, 25
 Cujus non cederæ circumiere caput.
 Scribam igitur, quod non ûquam tua delectat ætas,
 Cynthia forma potens, Cynthia verba levis.

Cre-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 15. *Nec tu non aliquid*] Loquitur secum ipse: certo scio redoliturum, ô Properti; cum primum veteres amores deserueris, at dolor iste non ultra noctem protrahetur. Ovid. de remed.

SED tamen est ætis strictissima janua nostræ,
Et labor est unus tempora PRIMA pati.

v. 16. *Omne in amore malum*] Nec tantum in amore, sed in quovis alio rerum genere. Horat. Ode 24. l. 1.

Durum, sed levius fit PATIENTIA

Quidquid corrigere est nefas.

Seneca Epist. 123. *Atque enim de hoc ipso loquor, quam nihil sit grave, quod leviter excipias: quam indignandum nihil, nisi ipse indignando astringas.*

v. 19. *Non solum taurus*] Idem est, quod Italis: *Ogni bisca ha il suo veleno.*

v. 27. *Scribam igitur*] Poeta minatur utionem poeticam. Lepidè Horatius Sat. 1. l. 2.

Servius iratus leges minitatur, & urnam

Canidia Albi quibus est inimica, venenum

Grando malum Turin, si quis se iudice corret.

Uti

Crede mihi, quamvis contemnas murmura famæ,
Hæc tibi pallori, Cynthia, versus erit. 30

ELEGIA V.

*Ad Cynthia: ait se levibus de causis in ruptæ fidei
suspicionem induci.*

NON ita complebant Ephyrææ Laidos ædes,
Ad cujus jacuit Græcia tota fores:
Turba Menandrææ fuerat nec Thaidos olim
Tanta, in quâ populus luscit Erichthonius:
Nec quæ deleras potuit componere Thebas, 5
Phryne tam multis facta beata viris.
Quin etiam falsos fingis tibi sæpe propinquos,
Oscula nec desunt qui tibi jure ferant.

Me

OBSERVATIONES.

Ut quo quisque valet suspectos ser- consultus l. 1. D'g-st. tit. 1. Non-
reat, utque numquam JUS etiam pronecessitudi-
Imperet natura potens, sic col- ne dicimus, exclusi est mihi JUS
lige mecum. cognationis, vel affinitatis. Et Svo-
Dente lupus, cornu taurus petis. tonius ad rem nostram propius in
Unde, nisi intus Claud'oc 26. Perùm illecebris A-
Monstratum? — grippinæ Germanici fratris sui filia,
v. 30. hic tibi pallori] Legimus per JUS OSCULI. & blanditiarum
Lycamben Archilochi versibus occasiones pellectus in amorem, sub-
amarulensis ad suspendium ada- ornatis proximo Senatu, qui conse-
ctum, eo quod illi desponsam fi- ret cogendum se ad ducendam eam
liam turpiter negasset. timeantur uxorem, quæ Reipublicæ maxime
igitur potest. interesset. Excipiantur autem
ELEG. V. v. 8. Oscula nec desunt consanguinei osculo. Juven. 6. Sa-
qui tibi jure ferant] Martianus Jurd- tyriâ:

Par-

Me juvenum facies pictæ, me nomina lædunt,
 Me tener in cunis, & sine voce puer. 10
 Me lædit, si multa tibi dedit oscula, mater:
 Me soror, & cum quâ dormit amica simul.
 Omnia me lædent, timidus sum; ignosce timori:
 Et miser in tunicâ suspicor esse virum.
 Felix Admeti conjux, & lectus Ulyssis, 15
 Et quæcumque viri femina limen amat.
 Templâ Pudicitix quid opus statuisse puellis,
 Si cuivis nuptæ quidlibet esse licet?
 Quæ manus obscenas depinxit prima tabellas,
 Et posuit castâ turpia visa domo: 20

Illa

O B S E R V A T I O N E S.

*Tauca adeo Cereris vittas contin-
 gere digna,*

*Quarum non timeat pater OSCU-
 LA —*

Martialis Epig. 105. l. 11.

*Bassa me capiunt blandas imitata
 columbas,*

*Tu mihi das, avia qualia manè
 soles.*

Hinc Biblis Ov'diana, cum fratrem
 Caunum depereat:

*Nec peccare putat, quod sæpius
 OSCULA jungat,*

*Quod sua fraterno circumdet bra-
 chia collo:*

*Mendacique diu pietatis fallitur
 umbra.*

V. 14. *in tunica suspicor esse virum]*

Eò usque zelotypiâ provehor, ut
 vestis ipsas, quas induis, timeam

ne in se aliquid virile contineant.
 Franciscus Petrarca poëta Floren-

tinus Umbri nostri vestigiis insi-

stens ita cecinit vernaculo idioma-
 te (nel Son. *Amor ch'encende p. 1.*)

*Trem'al più caldo, arde al più
 freddo cielo,*

*Sen più pien di desire, e di sospet-
 to;*

*Pur come donna in un vestire
 schietto*

*Celi in uom vivo, o sotto un pic-
 ciol velo.*

Similis insania Eleg. 23. infra:

*Ipsæ meas solus, quod nil est, emu-
 lor umbras.*

V. 19. *Quæ manus obscenas]*

Magnam vim habent ad pudicitiam
 labefactandam aptis coloribus pi-
 cta flagitia quod si ad ea confido-

Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos,
 Nequitiaeque suae noluit esse rudes.
 Ah gemat in terris, istâ qui protulit arte
 Jurgia sub tacitâ condita lœtitiâ.
 Non istis olim variabant tecta figuris, 25
 Cum paries nullo crimine pictus erat.
 Sed non immeritò velavit aranea sanum,
 Et mala desertos occupat herba Deos.
 Quos igitur tibi custodes, quæ limina ponam,
 Quæ numquam supra pes inimicus eat? 30
 NAM nihil invite tristis custodia prodest:
 Quam peccare pudet, Cynobia, tuta sat est.

ELE-

OBSERVATIONES

randa oculus jam corruptus accesserit, impudentiæ habenas penitus laxat. Chærea Terentianus Eunuch. Act. 3. Sc. 5.

— virgo in conclavi sedet
 Suspectans TABULAM quandam
 PICTAM: ibi ineras pictura
 hæc, Jovem

Quo facto Danae misisse ajunt
 quondam in gremium imbrem
 aureum.

Egonas quoque id spectare capi, &
 quia consimilem luseras

Jam olim ille lulum, impendio
 magis animus gaudebas mihi:
 Dum sese in hominem converterisse,
 & per alienas regulas
 venisse clanculum per impluvium
 fucum factum mulieri.

At quem Deum? qui templis cali-

summa sonitu concutis.

Ego hunc nuncio hoc non facerem? —
 Svetonius in Tiberio c. 43. Cubicu-
 la plurisariam dispo-^{ta} TABELLIS
 ac signis lascivissimarum PICTU-
 RARUM & figurarum adornavit,
 librisque Elephantinis instruxit: no-
 cui in opera edenda exemplar impe-
 rata schemæ desset.

v. 24. Jurgia Id est semina iur-
 giorum, hinc enim adulteria, stu-
 pra & supplicia hæc admittentibus
 proposita:

v. 29. Quos igitur tibi custodes, q.
 l. p.] Ita Cæsar l. 1. bel. Gallicæ.
 Dumnorigi CUSTODES POSUIT,
 ut quæ agas, quicunscum loquatur,
 scire posses.

v. 32. Quam peccare pudet] Ovi-
 dius Amor. 3. Eleg. 4.

Gaudes sublatam legem de maritandis ordinibus, & se non duclurum uxorem Cynthia pollicetur.

GAvisa est, certè sublatam Cynthia legem,
 Quà quondam edictâ flemus, uterque diù,
 Ne nos divideret, quamvis diducere amantes.
 Non queat invitos Jupiter ipse duos.
 At magnus Cæsar, sed magnus Cæsar in armis. 5
 Devictæ gentes nil in amore valent.
 Nam citius pateret caput hoc discedere collo,
 Quàm possem nuptæ perdere amore faces,
 Aut ego transirem tua limina clausa maritus.
 Respiciens, udis prodita, luminibus. 10
 Ah, mea tum quales caneret tibi, Cynthia, somnos.
 Tibi funestâ tristior illa tubâ!

Un-

O B S E R V A T I O N E S.

Si qua metu dempto casta est, ea denique casta est:

Quæ, quia non liceat, non facit, illa facit.

Ut jam servaris bene corpus, adultera mens est,

Nec custodiri, ni velis, illa potest.

ELEG. VI. v. 5. At magnus Cæsar] Objectio est.

v. 8. perdere amore faces] Sunt, qui legant prodece. Ego tamen discipulum lectionem sequor, & sic ex-

plico: quàm possem inanem sumptum facere iis parandis, quæ pompa nuptialis requirit, puta facibus, coronis, convivio &c. Neve quis hoc temerè dictum putet, affero locum Juvenalis 6. Saty: a:

Si tibi legicimis pactam, junctamque tabellis

Non es amarus, ducenti nulla videntur.

Causa, nec est quare cenam, & mustacea PERDAS.

Labene officio crudis donanda. — Quo-

Unde mihi patriis gnatos præbere triumphis?
 Nullus de nostro sanguine miles erit.
 Quod si Romanæ comitarent castra puellæ, 15
 Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
 Hinc crenim tantum meruit mea gloria nomen,
 Gloria ad hibernos lata Borysthenidas.
 Tu mihi sola places; placeam tibi, Cynthia, solus:
 Hic erit & patrio sanguine pluris amor. 20
 Uxor me numquam, numquam me ducet amica.
 Semper amica mihi, semper & uxor eris.

ELEGIA VII.

*Dolet sibi à rivali amicam ereptam, atque in utrosque,
 propofitis antiquorum exemplis, probra ingerit.*

ERipitur nobis jam pridem cara puella;
 Et tu melacrymas fundere, amice, vetas?
 Nullæ sunt inimicitia, nisi amoris, acerbæ.
 Ipsum me jugula, lenior hostis, ero.

Pos-

OBSERVATIONES.

Quovis pignore contendendum, nisi
 hæc magis idoneum produci possit
 ad hæc enucleanda.

v. 13. *Un' a mihi*] Significat se te-
 nuicensu esse, veluti diceret: und.
 mihi patrimonium, quo prolem
 educem honestè? unde prælia,
 quæ peritica tristis metata est? V.
 Eleg. 1. l. 4.

v. 19. *Tu mihi sola places*] Sum-

psit Ovidiu. 1. de Arte:

*Dum licet. & franis passim potes
 ire soluta,*

*Elige, cui dicas: TU MIHI SO-
 LA PLACES.*

& Propertius fortasse à Tibullo,
 qui lib. 4. v. 23.

*TU MIHI SOLA PLACES, nec
 iam te præter in urbe*

Formosa est oculis ulla puella meis.

ELEG.

Possū ego in alterius positam spectare lacerto? 5

Nec mea dicitur, quæ modò dicta mea est?

His olim, ut fama est, vitius ad prælia ventum est:

His Trojana vides funera principiis.

Aspera Centauros eadem dementia iussit

Frangere in aduersum pocula Pirithoum. 10

Cur exempla petam Graiū n? tu criminis auctor,

Nutritus duro, Romule, lacte lupæ.

Tu rapere intactas docuisti impunè Sabinas: 1

Per te nunc Romæ quidlibet audet Amor.

Ille etiam abreptâ desertus conjuge Achilles 15

Cessare in tectis pertulit aima sua.

Viderat ille fugâ tractos in litore Achivos,

Fervere & Hectoreâ Dorica castra face:

Viderat informem multâ Patroclon arenâ

Porrectum, & sparsas cæde jacere comas, 20

Om-

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. VII. v. 10. *Frangere in ad-*
uersum pocula] Quoties rixarentur
 veteres inter cœnandum, cyathis
 & ferculis rem gerebant, utpote
 armis ad manum. Hinc Horatius
 ad sodales:

Natis in usum lætitiæ scyphis

Pugnare Thracum est —

Juvenal. 5. Satyrâ de parasito cum
 servis altercante:

Inter vos quoties, libertorumque
cohortem

Pugna Saguntina servos commissa
lagna.

Valerius Flaccus l. 1. Argonauti-
 con hanc ipsam pugnam Centau-
 rorum describens:

— cum signifero cratere minan-
 tem

Non levigare Pholus manus hac
compefcuit auro.

denique Propertius iterum Eleg 6.
 l. 1.

Cum furibunda micro mensam pro-
pellis, & in me

Projicit irata cymbia plena mo-
nu.

v. 19. *multa Patroclon arena*] No-
 tat

Omnia formosam propter Briseida passus.

Tantus in erepro sævit amore dolor!

At postquam serâ captiva est reddita pœnâ,

Fortem illum Æmonii Hectora traxit equis.

Inferior multò cum sim, vel Marte, vel armis, 25

Mirum si de me jure triumphat Amor?

Magni sæpe duces, magni cecidere tyranni,

Et Thebæ steterunt, altaque Troja fuit.

OMNIA vertuntur, certè vertuntur amores.

Vinceris, aut vincis: hæc in amore vota est. 30

Iste quod est, ego sæpe fui, sed forsit in horâ

Hoc ipso ejecto carior alter erit.

Munera quanta dedi, vel qualia carmina feci!

Illa tamen nunquam ferrea dixit, amo.

Ergo jam multos nimium temerarius annos, 35

Improba, qui tulerim teque, tuamque domum.

Ecquandone tibi liber sum visus? an usque

In nostrum jacies verba superba caput?

Penelope poterat bis denos salva per annos

Vivere, tam multis femina digna procis. 40

Conjugium falsâ poterat differre Minervâ,

Nocturno solvens texta diurna dolo:

Vi-

OBSERVATIONES.

rat corporis proceritatem è spatio
quod occupabat. Virg. de Cyclo-
pe jacuitque per antrum immensum.
Ovidius de agro Calydonio à Me-
teagro interfecit, 8. Metamorph.

Immanemque feram *MULTA* ab-
lure jacentem.

Mirantes spectantes

v. 39. *salva*] Integriâ castita-

te.

Cc

v. 55.

Visura & quamvis numquam speraret Ulyssēm,
 Illum expectando facta remansit anus.
 Nec non exanimem amplectens Briseïs Achillē 45
 Candida vesanâ verberat ora manu.
 Et dominum lavit moerens captiva cruentum,
 [Appositum fluvii in Simoënta vadis]
 Fœdavitque comas, & tanti corpus Achillis,
 Maximaque in parvâ sustulit ossa manu. 50
 Cum tibi nec Peleus aderat, nec cœrula mater,
 Scyria nec viduo Deidamîa toro.
 Tunc igitur veris gaudebat Græcia natis:
 Tunc etiam felix inter & arma pudor.
 At tu non unâ potuisti nocte vacare 55
 Impia: non unum sola manere diem.
 Quin etiam multo duxisti pocula luxu,
 Forsitan & de me verba fuere mala.
 Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.
 Dii faciant isto capta fruare viro. 60
 Hæc mihi vota tuam propter suscepta salutem,
 Cum capite hoc Strygiæ jam peterentur aquæ:
 Et

O B S E R V A T I O N E S.

v. 55. *vacare*] Feriari ab impu-
 ris amoribus.

v. 58. *Forsitan & de me*] Ex
 am altitum consuetudine, qui om-
 nia timent. Ovidius Epist. Penelopes:
FORSITAN & narres, quam sis
sibi rustica conjux,
Quæ tantum latus non sit at esse

rudes.
 Idem Epist. Med. æ.
FORSITAN & falsæ dum te ja-
care marito
Quævis, & injussis auribus apta
loqui:
In faciem, moresque meos nova
crimina fingas.

Et lectum flentes circumstaremus amici.

Hic ubi tum (proh Dii) perfida, quisve fuit?
Quid si longinquos retineret miles ad Indos? 65

Aur' mea si staret navis in Oceano?
SED vobis facile est verba & componere fraudes:
Hoc unum didicio femina semper opus.

Non sic incerto mutantur flamine Syres,
Nec folia hiberno tam tremefacta Noto, 70
Quàm citò femineâ non constat foetus in irâ,
Sive ea causa gravis, sive ea causa levis.

Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam.

Tela precor pueri promite acura magis.
Figite certantes, atque hanc mihi solvite vitam; 75
Sanguis erit vobis maxima palma meus.

Sic igitur primū moriere aetate, Propertius?
Sed morere; interitu gaudeat illa tuo.

OBSERVATIONS.

v. 71. *Quam cito feminea*] *Quam cito femina irata fidem pactam frangit.*

v. 76. *Sanguis eris velis*] Hoc
ironicè intelligendum, ut illud
Virgilii 4. *Aeneid.*

Egregiam vero laudem, & spolia
ampla refertis,

v. 78. Sed morere] Dido apud

Virg. citatum :

*Dixit, & os impressa toro, MO-
RIEMUR inuictæ ?*

SED MORIAMUR, &c —

v. 78. *interim gaudeat illa tuo*]
Theocritus *eid.* 2.

Κεκοσμηται ὁ πτωχὸς, ἐπὶ τῇ λυ-
κῇ αὐτοῦ ὁ δὲ μὴ ἴδωσι,
ὅς ἐστι μέλιτος γλυκύ· τὸ αὐ-
τῷ βροχῶσι γίνεται.

Hic nunc exanimis collabor, &
osca luparum:

*Dulcius hoc omni creda tibi melle
fuerit.*

Attuli versionem Hugonis Grotii, qui sensum, non verba servavit.

Exagitet nostros manes, sectetur & umbras,
 Insulcretque rogis, calcet & ossa mea. 80
 Quid? non Antigones tumulo Bœotius Æmol'
 Corruit ipse suo saucius ense latus?
 Et sua cum miseræ permiscuit ossa puellæ,
 Quâ sine Thebanam noluit ire domum?
 Sed non effugies: mecum moriaris oportet; 85
 Hoc eodem telo stillet uterque cruor,
 Quamvis ista mihi mors est inhonesta futura:
 Mors inhonesta quidem; tu moriere tamen.
 Sidera sunt testes, & matutina pruina,
 Et furtim misero janua aperta mihi: 90
 Te nihil in vitâ nobis acceptius umquam.
 Nunc quoque eris, quamvis sis inimica mihi.
 Nec domina ulla meo ponet vestigia lecto.
 Solus ero, quoniam non licet esse tuum.
 Atque utinam, si fortè pios eduximus annos, 95
 Ille vir in medio fiat amore lapis!

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 84. *Sed non effugies*] Virg. in
 Bucolicis: Numquam hodie EFUGI-
 GIES.

v. 87. *Quamvis ista mihi*] Ap-
 paret Propositum imitandi Maro-
 nis rudiosissimum fuisse, quod
 planum sit ex hoc Disticho, cuius
 ideam cognoscis in his Virgilia-
 nis Æneid. 2.

— namque est nullum memorabi-
 le nomen

Femineæ in pœna est, nec habet
 victoriam laudem,

Extinxisse nefas TAMEN, &
 sumpisse merentis

Laudabor parvas —

v. 90. *janua*] Domestica scilicet,
 clam reclusa, ne mater sentiret.

ELEG.

ELEGIA VIII.

Ut puellam ingratiā ulciscatur, à canendis amoribus
ad Caesaris victorias narrandas divertere statuit.

NON ob regna magis diris cecidere sub armis
Thebani mediā non sine matre duces:
Quā mihī si mediā liceat pugnare puellā,
Mortem ego non fugiam morte subite tuā;
Sed tempus lustrare aliis Heliconæ chorēis,
Et campum Æmonio jam dare tempus equo.
Jam libet & fortes memorare ad prælia turmas,
Et Romana mei dicere castra duels.

OBSERVATIONES.

FL. EG. VIII. v. 1. *Non ob regna*] *Statium*. V. Statium 11. Thebaidos.
Si nunquam altis gratias debuit
v. 5. *Sed tempus*] Q. d. Sed fatum
Jofapho Seal gero litterarum fami-
deliravimus, æquum est antiquan-
ilia, hic verò maximè debet; dō spero.
ingenio enim, & industria suā po-
Ibid. *alii choreis*] Non Jonicis,
litiſſimi auctoris luxata membra
& mollioribus, ut hætenus consuevi-
concinnavit, & in sedem reposita:
mus, at virilibus & militaribus.
Quis enim ferret monstrum illud
Exemplum satis illustre dabit Se-
Hexastichi, quod post hanc Ele-
nece lib. de tranquillitate animi: Et
giam proximè sequebatur? Et sunt
Scipio, inquit, triumphale illud &
adhuc, qui Sole meridiano cæcuti-
militare corpus movit ad numero,
re maluit, aut inventis frugibus
non mollior se infringens, ut nunc
glandes comedere? ipsi videant,
mor. est etiam inceſus ipſo, ultra mu-
me certè convivam non habebunt.

v. 2. *mediā non sine matre*] Joca-
stam intelligit, quæ ab Oedipo fi-
lio per errorem compressa Ethio-
clem & Polynicem pepererat; qui
postea mutuis vulneribus concide-
tur.

Quòd si deficient vires, audacia certè
 Laus erit. *IN magnis & voluisse sat est.* 10
 Aetas prima canat Veneres, extrema tumultus:
 Bella canam, quandò scripta puella mea est.
 Nunc volo subducto gravior procedere vultu:
 Nunc aliam citharam me mea Musa docet.
 Surge anima ex humilijā carmine: sumite vires 15
 Pierides; magni nunc erit oris opus.
 Jam negat Euphrates equites post terga tueri.
 Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
 India quin, Auguste, tuo dat colla triumpho,
 Et domus intacta te tremit Arabiæ. 20
 Et si qua extremis tellus se subtrahit oris,
 Sentiet illa tuas postmodò capta manus.
 Hæc ego castra sequar vates: tua castra canendo
 Magnus ero. Servent hunc mihi fata diem.
 Ut

O B S E R V A T I O N E S.

v. 10. *in magnis & voluisse sat est*] Epitaphium Phaërontis apud Ovidium 2. Metamorph.

Hic situs est Phaëron currus auriga paterni,

Quem si non tenuit, magnis tamen excidit AUSIS.

v. 13. *subducto vultu*] Fronte rugosâ & caperata.

v. 21. *tellus se subtrahit*] Quia longinqua, & ignota; uti de amplitudine Catullus dixit Carm. 63. *Quacumque opulenta recessit Regia.* & Æneas apud Virgil. *Italiam se-*

quimus fugientem, quia scilicet infelices Trojani adversis casibus agitati numquam quò se perventuros existimabant.

v. 23. *tua castra canendo Magnus ero*] Q. d. Tu ô Cæsar, & milites tui materiam præbere carminibus meis: ego ad hoc natus sum, ut pugnantium res gestas celebrem potius, quàm iple caput periculis obiectem. Sequebantur autem poetæ magnos duces ad prælium. Ant. li. Caudianum præfat. l. 3. de laudibus Stiliconis.

Ma-

Uti caput in magnis ubi non est tangere signis, 25
 Ponitur hic imos ante corona pedes :
 Sic nos nunc inopes laudis conscendere carmen ,
 Pauperibus sacris vilia thura damus .
 Nondū etiam Aſcræos noſ ut mea carmina fontes ,
 Sed modò Permiſſi flumine lavit Amor . 30
 Scribant de te alii , vel ſis ignota , licebit .
 Lauder , qui ſterili ſemina ponit humo .
 Omnia , crede mihi , tecum uno munera lecto
 Auferet extremi funeris atra dies .
 Et tua tranſibit contemnens oſſa viator , 35
 Nec dicet , cinis hic docta puella fuit .

ELE-

OBSERVATIONES.

Major Scipiadæ , Italiæ quæ ſolus facietus , & lepore ſcatet :
ab his . Tum ſi *COEONAS* , ſorta , unguen-
In proprium vertis Punica bella ta juſſeris
caput . Ancillam ferro ſyam Veneri aut
Non ſine Pieriis exercuiſt artibus Cupidini
arma . Tum ſeruus ſervat , Venerine eas
Semper erat vatium maxima cura det , an viro .
duci . V. 31. Scribant de te alii] Ser-
 & pau'ò poſt : monem ad Cynthiam convertit ,
chlorebas doctus lator , caſtris que cui oblivionem & contemptum va-
ſolebat tacinatur .
 Omnibus in medias Ennius ire
subas . V. 33. tecum uno munera lecto]
 V. 25. Uti capus in magnis] Cui ,
 & à quibus Deorum ſtatua coro-
 narentur ; docet Juſtus Lipſius l. 3.
 Antiquæ Lectionum . Facit locus
 Plauti Aſin. Act. 4. ſc. 2. quæ tota

ELEGIA IX.

Vingatam, Cupidinis imaginem laudat, & adscripsit

ad accommodat.

Quicumque ille fuit, puerum qui pinxit Amorē,
Nonne putas miras hunc habuisse manus?
Is primum vidit sine sensu vivere amantes,
Et levibus curis magna petire bona.

Id-

OBSERVATIONES.

QVID SIBI VVIT QVAERIS TELLVS CONGESTA VIATOR:
OSSIBVS HIC VXOR MISCVIT OSSA MEIS.
NOBILIS EVFRONIA FACILIS FORMOSA EVELLA
DOCTA OPVLENTA PIA CASTA PVDICA PROBA.
FORTVNAM MIRARE MEAM: VERVM EXITVS HIC EST
OMNIA MECVM VNO COMPOSVI TVMVLO.
IN VNC ET QVICQVAM VOTIS MELIORIBVS OPTA.
ABSVMIT TECVM SINGVLA SARCOPHAGVS.
HERMODORO PARAGMIO ET EVFRONIAE PARAGMIAE
LIB. CARISSIMIS HERMODORVS
PRAETORIVS NOMENCVLATOR POSVIT.

H. M. H. N. S.

ELEG. IX. v. 1. *puerum*] Quo-
niam ad pueriles incepias paulatim
deducit lectatores suos. Venuste
Horatius Sat. 3. l. 2. v. 258.

Porrigit irato PUERO cum poma,
recusat.

Sume castelle: negat. si non des,
recusat. AMATOR

Exclusus qui discessit agit nobis secun-
cas, an non,

Quod redituus erat non argessitur,

& heras

Invisis foribus: Nec nunc, cum
me vocet ultra,

Accedant an paulus modeste fide
dolores?

Exclusa, revocate redeant: non si
obsecres —

v. 4. *Et levibus curis.*] Hoc non
obscurè indicare voluerunt aperi-
tibus Paridis figurato.

quod levibus curis, qui
arbitrarius electus de pulchritudine
trium

Idem non frustra ventosas addidit alas,
 Fecit & humano corde volare Deum:
 Scilicet alternâ quoniam jactamur in undâ,
 Nostraque non ullis permanet aura locis.
 Et meritò hamatis manus est armata sagittis,
 Et pharetra ex humero Gnosia utroque ja-
 Ante ferit quoniam, tuti quàm cernimus hostem,
 Nec

OBSERVATIONES.

Idem Deum, Venientissimâ,
 imò & noxia prœmia promittenti
 remens fuit. contemptis opibus,
 & Epientis, quæ sunt & Pallas
 pollicitæ fuerant. En tibi, verius
 aureos L. Lucetii Carili. ubi has
 amatorias imas elegantissimè ir-
 ridet:

Labiunt interea res, & Cadimonia
 sunt:

Languent officia, atque agrestes fa-
 ma vacillans:

Unguentia, & pulchra in pedibus
 Sicyonia rident:

Scilicet & grandes viridivum lute
 smaragdi

Aura inclamant, & ardentque Tha-
 lassina velis

Affidue, & Paneris sudorem extor-
 cita polatæ

At bene parva patrum sunt undique
 mata, vitæ &c.

Sic etiam Dido amorè capta om-
 nium obliviscitur, quæ antea pa-
 raverat novæ Carthaginis in-
 strumentum

Non cupit agere inter res, non
 arma feruntur

Exercet: portusve, aut propugnac-
 ula belli

Tota parat, pendens opera interru-
 pta, minæque

Murorum ingentes, aquasque ma-
 china cælo

v. 7. alternâ quoniam jactamur i.
 v.] Supra Eleg. 7.

Omnia vertuntur, cetera vertuntur
 amores

Vinceris, aut vincis: hæc in amor-
 te vota est

Horatius citatur:

In amore hæc sunt mala, bel-
 lum

Pax rursus, hæc si quis tempesta-
 tis prope ritus

Mobilis, & cæca fugientia fors
 aut Labris

Roddere certa &c.
 v. 8. ex humero] Ne obvia sit af-
 pectibus, ut facilius incautos feriat

Ex occulto adonitur. Ovid. Amor.

Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit
In me tela manent, manes & puerilis imago:
Sed certè pennas, perdidit ille suas.

Evolat, heu, nostro quoniam de pectore nusquam,

Assiduusque meo sanguine bella gerit.

Quid tibi jucundum siccis habitare medullis?

Si pudor est, aliò traice tela tua.
Intactos isto satius tentare veneno.

Non ego, sed tenuis vapulat umbra mea.
Quam, si perdidideris, quis erit qui talia cantet?

Hæc mea Musa levis, gloria magna tua est.

Quæ caput, & digitos, & lumina nigra puellæ,
Et canit ut soleant mollior ire pedes.

ELE.

O B S E R V A T I O N E S.

l. Eleg. 2. Insultatque rogis, calces & ossa mea.

Nam puto sentirem, si quo tentarer

AMORE: cui concinit Ovidius l. 4. ex Pont.

An subit, & tacita callidus arte nocet?

Y. 19. tentare. Ea enim tentamus, ad quæ rudem animus affertur.

Virgilius 4. Ecl. Quid iuvat extinctis ferrum demittere in artus?

Non infecta graves TENTAVUNT

pabula.

Y. 20. vapulat umbra mea.] Impotentis crudelitatis est in magnam se virg.

Hinc illa permissio desperantis.

Exagitat nostra mater, sectatur &

UMBRAS,

ELEG.

ELEGIA X.

In Cynbia iudicio ait se acquiescere, cui potapam & ordinem sui funeris mandas.

NON tot Achæmeniis armantur Susa sagittis,
 Spicula quot nostro pectore fixit Amor.
 Hic me tam graciles vetuit contempnere Musas,
 Jussit & Ascræum sic habitare nemus,
 Non ut Pieriæ quercus mea verba sequantur,
 Aut possim Ismariâ ducere valle feras.
 Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia versu:
 Tunc ego sim Inachio notior arte Liuo;
 Non ego sum formæ tantum mirator honestæ,
 Nec si qua illustres femina jactat avos.

Me

OBSERVATIONES.

ELEG. X. v. 10. *Nec si qua illustres*] Erant scilicet Romæ, qui tantummodò cum matronis romæ habere vellent, feminas verò tenioris fortitudinis despectas haberent: quasi nobilitas actiores libidini stimulos adderet. Horatius testis locuples hujus dementiæ Sat. 2. l. 1.

Sunt qui molins mitigasse, nisi illas

Quarum sublima calor æque infusa veste

Et portentum illud hominis Tiberius, auctore Cornelio Tacito l. 6. Annalium, sceleribus adeo indomiti exarserat, ut more regie puerum

ingenuum stupris pollueret; nec formam tantum & decora corpora, sed in his modestam puritatem, in aliis IMAGINES MAIORUM incitamentum cupidinis habebat. Huic geminus est locus insignis Quintiliani Declamat. 3. promilite, qui bello Cimbrico Tribunum C. Marci propinquum sibi rursus vinum inferre tentantem interfecerat: *Nec quæ illa libido fuit saltem vicinis vitata*; quæ ad obscenos Penes impetuit forma cupidinis incenditur, sed quidam perditus consuetudinis amor, ac summa flagitiorum voluptas inquinare honesta & hoc ipsum, quid pri-

Me juvat in gremio doctæ legisse puellæ,
 Auribus & puris scripta probasse mea.
 Hæc ubi contigerint, populi confusa valet
 Fabula; nam dominâ judice turus ero.
 Quid si fortè bonas ad pacem verterit aures, 15
 Possum inimicitias tunc ego terre Jovis.
 Quâdocûque igitur nostros mors claudet ocellos,
 Accipe quæ serves funeris acta mei.
 Nec mea tunc longâ spatietur imagine pompa,
 Nec

O B S E R V A T I O N E S.

primus ante signa præcurrit, quod veteranos tyro præcedit, quod redit pulvere & crure concretus; istud illud, quid tam vitæ est. Pulgaria sunt irrisamenta cupidinis forma, ætæ; singularis res est fortis concubinus. v. 11. in gremio d. l. p.] Hoc est fortasse, quod Horatius deridet l. 1. Sat. 10.

Demetri, seque Tigelli

Discipularum inter jubeo plorare cathedras.

v. 12. Auribus puris] Cum enim Cynthia poetica facultate præcelleret, reſe judicare poterat de carminibus aliorum. Aures puræ hoc loco usurpatur pro liquido & decorato ingenio.

v. 13. populi confusa valet Fabula.] Nihil moror, quid populus imperitus, & levissima illiteratorum capita de me sentiant; tu mihi Cynthia theatrum & concio futura es. Parva Horatius citi-

Nam satis est equitem mihi placere: in audax concenptis aliis. explosa. Abusum. Le dixit.

Mend invocat cimeter Panthini? aut crucier, quid Pollices absentem Demetrius? aut quid ineptus

Fannius Hermogenis Ladæ chviva Tigelli?

Plotius, & Varius, Mæcenæ, Virgiliusque;

Valgius, & PROBET hæc Octavianus optimus, atque

Fuscus, & hæc utinam Viscorum luter uterque;

Huc pertinet illa vehementissima Ciceronis in Antonium Philip. 2.

Qui placet M. Anthonio: Consulatus meus: ac placuit P. Servilio:...

placuit Q. Lutatius Catulo:...

placuit duobus Lucullis, M. Crasso, Q. Hortensio, C. Curioni, M. Lepido &c.

Nec tuba sit fati vana querela mei: 20
 Nec mihi tunc fulcrum sternatur lectus eburno,
 Nec sit in Attalico mors mea nixa toro.
 Desit odoriferis ordo mihi lancibus: adsumt
 Plebeji parvæ funeris exsequiæ.
 Sat sit, magna mei si tres sint pompa libelli, 25
 Quos ego Persephonæ maxima dona feram.
 Tu verò nudum pectus lacerata sequare,
 Nec fueris nomen læssa vocare meum.
 Osculaque in gelidis pones suprema labellis,
 Cum dabitur Syrio munere plenus onyx. 30
 Deinde, ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
 Accipiat manes parvula testa meos:

Et

OBSERVATIONES.

v. 20. *vana querela*] *Curvāna?*
 An quia poetarum immortalē no-
 men, & idcirco eorum fune a non
 lugenda? An quia defuncti manes
 lecto, & lamentationibus revoca-
 non possent? Favet priori explica-
 tioni Epitaphium Engh poetice su-
 perbiæ plenum:

*Nemo me lacrymis decorat, neque
 funera fletu*

*Faxit. cur? voluit ut non per ora
 virum.*

& Flaccus ad Mæcenatem Ode 20.
 l. 2.

*Assint inani sanctorum nanta,
 Inclasque turpes, & querimonie:
 Compescite clamorem, ac sepulchri
 Alite supervacuos honores.*

Posteriori enim adstruit ipse noster
 Eleg. 1. l. 4.

*Desine Paule meum lacrymis urge-
 re sepulcrum;*

*Panditur ad nullas janua nigrae
 preces.*

Sed altera illa propius veritatem
 accedit.

v. 21. *fulcro st. lectus eburno*] In
 quo scilicet potentiorum cadavera
 collocabantur. Sveronius Tran-
 quillus in Julio c. 84. Intraque LE-
 CTUS EBURNEUS, aut ac purpu-
 ra STRATUS: & ad caput tropanum
 cum veste, in qua fuerat occisus.

v. 24. *Plebeji parvæ f. c.*] V. Eleg.
 5. l. 4. v. 69.

v. 25. *tres sint pompa libelli*] Con-
 sule

Et sit in exiguo laurus superaddita busto,
 Quæ tegat extincti funeris umbra locum.
 Et duo sint verus: QVI NVNC JACET HORRIDA PVLVS 35.
 VNVS. HIC QVONDAM SERVVS. AMORIS. ERAT.
 Nec minùs hæc nostri notescet fama sepulcri,
 Quàm fuerant Phthii busta cruenta viri.
 Tu quoque, siquando venies ad fata, memento
 Hoc iter: ad lapides cana veni memores. 40.
 Interea cave sis nos aspernata sepultos,
 Nonnihil ad verum conscia terra sapit.
 Atque utinam primis animam me ponere cunis.
 Jussisset quævis de tribus una soror!
 Nam quò tam dubiæ seruetur spiritus horæ? 45
 Nestoris est visus post tria sæcla cinis.
 Si tam longævæ minuisset fata senectæ
 Gallicus Iliacis milès in aggeribus,
 Non ille Antilochi vidisset corpus humari,
 Diceret aut, O mors cur mihi fera venis? 50.
 Tu

OBSERVATIONES.

sule observationes nostras ad carm.
 1. Catulli v. 6. ubi pluribus hunc
 versum explico.

v. 35. *horrida pulvis*] Gelida,
 vel etiam sparsa. Perfius 1. Sat.

*Se's comitem HORRIDULUM trista
 donare lacerna.*

i. e. algenem. Tibul. Eleg. 10.
 l. 1. *venis HORRIDA facta coma.*
 i. e. dissipata.

v. 45. *dubiæ horæ*] Nescimus
 enim quâ manu, vel quâ viâ, sit

aditura ultima illa rerum linea.
 Horat. Ode 13. l. 2.

improvisalati

Pis rapuit, rapienteque gentes.

v. 49. *Non ille Antilochi*] Vide
 Juvenal. 10. Sat. ubi de senectutis
 damnis, & incommodis.

Ibid. *humari*] Lege meo pericu-
 lo *humari*, quam lectionem præ-
 ferunt aliqui Codices. nisi enim
 Lynceos oculos habebas, humarum
 cadaver videre non poteris.

Tu tamen amisso nonnumquam flebis amico ;
 Fas est præteritos semper amare viros .
 Testis , qui niveum quondam percussit Adonim
 Venientem Idalio vertice , durus aper .
 Illis formosum lavisse paludibus , illuc 55
 Diceris effusa tu Venus esse comâ .
 Sed frustra mutos revocabis , Cynthia , manes ;
 Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui ?

ELEGIA XL

Gaudio gessit , quod amicâ potius fuerit .

Non ita Dardanio gavisus Attidæ triumpho est ,
 Cum caderent magnæ Laomedontis opes :
 Nec sic errore exacto lætatus Ulysses ,
 Cum tetigit caræ litora Dulichiæ :
 Nec sic Electra , salvum cum aspexit Orestem ,
 Cujus falsa tenens fleverat ossa soror :
 Nec sic incolumem Minôis Thesea vidit ,

De-

OBSERVATIONES.

V. 52. *Fas est præteritos*] At paucissimis feminarum id placet , quæ sæpe adhuc repente mortui conjugis favillâ , novæ nuptias adornant . Vide quàm falsa fuerit *Electra* Carthaginis regina , si modò Maronis fabulam admittimus , quæ ita *Æneid.* 4.

Ille meos , primus qui me sibi junxit , amores

Absulit , ille habere secum , ferretque sepulcro .

Splendida sanè verba , sed nullius ponderetis . Lege historiam lepidissimam cujusdam Ephesinæ matronæ apud Petronium Arbitrum . Adiciam , si vacat & lubet , Septimum Tertullianum l. 1. ad uxorem , ubi secundas nuptias variis rationibus dantur .

ELEG.

Dædalcum lino cum duce rexit iter:

Quanta ego præteritâ collegi gaudia nocte.

Immortalis ero, si altera talis erit, 10

At dum demissis supplex cervicibus ibam,

Dicebar sicco vilior esse lacu.

Nec mihi jam fastus opponere quærit iniquos,

Nec mihi ploranti lenta sedere potest. 15

Atque utinam non tam serò mihi nota fuisset

Conditio! emeritis nunc medicina datur.

Ante pedes cæcis lucebat semita nobis:

SCILICET infano nemo in amore videt.

Hoc

OBSERVATIONES

FLEG. XI. v. 12. sicco vilior esse
lacu] Sapit adagium, ut rectè ad-
monuit Scaliger. Jeremias cap. 2.
v. 13. Duo enim mala fecit populus
meus: Me dereliquerunt fontem a quo
vive, & foderunt sibi cisternas
cisternas dissipatas, quæ continere
non valent aquas. Nisi mavis intel-
ligere vas vinarium amplum, quod
veteres lacum appellabant. Tibu-
lus Eleg. 3. l. 2.

Tu quoque devotos, Bacche, relinque
LACUS.

Eleg. 5. ejusdem libri:

Dolia dum, magni deficiuntque

LACUS.

Siccum autem fortasse dixerit, quasi
exhaustum, vel non imbutum
vino. Quemadmodum idem Ti-
bullus Eleg. 6. l. 3.

quem vestrum pocula SICCA

juvant?
v. 14. lenta sedere potest] Supino-
rum hominum est sedere in alterius
periculo. Inde composita deses,
desidia, desiderare. Suetonius Julio c.
3. Passante regiones proximi Mithridate, ne DESIDERE in discrimine sciorum videretur, ab Rhodo, quò pertenderat, transit in Asiam.
Tacitus quoque lib. Annal. 13. describit Neronem moriente Britan-
nico realinem, & nescio similem, utpote cuius iussu paratum vene-
num & propinatum esset.
v. 18. nemo in amore videt.] Ex
Andriâ Menandri
Τὸδ' ἔγωγε ἔχοντες ἀνὰ τὴν
ἐοικὸς, ὅτις ἐκείνους
ὅς τις καλὸς ἐχέται.
Cæterum Amor cæcitas omnibus
fundis, etiam illis, qui secundum

Hoc sensi prodesse magis. contemnite amantes;
 Sic hodiè veniet à qua negavit heri. 20
 Pukabant alii frustra, dominamque vocabant:
 Mecum habuit positum lenta puella caput.
 Hæc mihi devictis porior victoria Parthis,
 Hæc spolia, hæc reges, hæc mihi currus erunt
 Magna ego dona tuâ figâ, Cytheræa, columnâ, 25
 Taleque sub nostro munere carmen erit:
 HAS. PONO. ANTE. TVAS. TIBI. DIVA. PROPERTIVS. ÆDES.
 EXUVIAS. TOTA. NOCTE. RECEPTVS. AMANS.
 Nunc ad te, mea lux, veniat mea litore navis
 Servata, an mædiis fidat onusta vadis, 30
 (Quod, si fortè aliquâ nobis mutabere culpâ)
 Vestibulum jaceam mortuus ante tuum.
 ELE-

OBSERVATIONES.

horum rationem, & decorum affecti
 sunt.

v. 23. *Hæc mihi devictis*] Non
 dubito, quin huc respexerit Clau-
 dianus Fecen. de nuptiis Honorii
 & Mariæ:

*Dices, o quoties hoc mihi dulcius,
 Quàm flavos decirs VINCERE
 Sarmatas!*

Vide Ovid. Eleg. 12. l. 2. Amo-

v. 32. *Vestibulum jaceam m. a. r.* [
 Theocritus Idyll'o 28. quod ama-
 tor *infelix* inscribitur, vertente
 Daniele Heinsio:

— ille fores pandit, mortuumque
 cadaver

VESTIBULO videt in medio —
 Lege fabulam Anaxaretis apud
 Natonem cit. 14. Metamorph.

E L E G I A XII.

*Voluptates suas recenset, & amatoriam vitam
ceteris præfert.*

O Me felicem! nox ô mihi candida! & ô tu
Lectule deliciis facte beate meis!
Quàm multa appositâ narramus verba lucernâ!
Quantaque sublato lumine rixa fuit!
Nam modò nudatis mecum est luctata papillis, &
Interdum tunicâ duxit aperta moram.
Illa meos somno lassos patefecit ocellos
Ore suo, & dixit, siccine lente jaces?
Quàm vario amplexu mutamus brachia! quantùm
Oscula sunt labris nostra morata tuis! 10
Non juvat in cæco Venerem committere motu.
Si nescis, OCULI sunt in amore duces.

Ipse

O B S E R V A T I O N E S.

FLEG. XII. v. 2. *Lectule*] Apud
Lucianum in Cataplo lectus & lu-
terna Megapenthis tyranni certio-
rem faciunt Rhadamantū severis-
simum inferorum judicem de fla-
gitiiis domini sui.

v. 3. *lente*] Itali dicerent: *cosi-
ten'giaci dormiglione?*

v. 10. *Oscula sunt labris n. m. t.*
Poeta non inelegans apud Agel-
lium l. 19. c. 11.

*Tum si MORÆ quid pluscula
Fuisse in coitu OSCULI:*

Amoris igne percita (animula)
Transisset, & me linqueret.

v. 12. *Oculi sunt in amore duces*
Neminem ferè poetarum, vel amœ-
norum scriptorum invenias, qui
non hanc sententiam vel tractarit,
vel attigerit saltem. Ego circum-
cisus pluribus, paucula quædam
apponam minus vulgata. Musæus
de amoribus Leâdri & Herûs v. 94.

Ὁφθαλμοὶ δ' ὁδὸν ἔχουσιν
OCULUS autem viam est.
Euripides Hippolyto: ὁπὺς ὁπὺς

Ipse Paris nudâ fertur periisse Lacænâ,
 Cum Menelaeo surgeret è thalamo.
 Nudus & Endymion Phœbi cepisse sororem 15
 Dicitur, & nudæ concubuisse Deæ.
 Quod si pertendens animo vestita cubaris,
 Scissâ veste meas experire manus.
 Quin etiam si me ulterius provexerit ira,
 Ostendes matri brachia læsa tuæ. 20

Nec-

OBSERVATIONES.

ἡ κατ' οὐκ οὐκ ἔστιν ἡ πύξω. *Amor, qui per OCULOS desiderium inest illas.* Aristoteles l. 9. Ethic. ad Nicomachum: Μη γὰρ ἀπὸ τοῦ οὐκ οὐκ ἔστιν, οὐδὲν ἔστιν. *Nemo enim amore capitur, qui non fuerit ante foras delectatus.* Plutarchus apud Stobæum serm. 64. ἡ γὰρ ἑστὶς, ἀπὸ τοῦ πύξω ἔστι. *Pisus enim veluti anser est capientis amoris.* Propterea Zaleucus Locrensium legislator oculos erui iussit ei, qui conjugem alterius corrupisset, velut præcipua nequitie instrumenta. Vide Valer. Maximum l. 6. c. 5. Et magnis laudibus efferebatur S. ipso Africanus, qui virginem pulcherrimam, ad cuius aspectum concurrebatur, ad se venire aduic, patri quo eius ac sponso restitui iussit. verba sunt Sæxi Aurelii Victoris libro de viris illustribus. Nec minor Alexander Macedo, qui prælio ca-

ptam uxorem Darii Persarum regis tam sanctè apud se habuit, ut ne aspicere quidem vellet. Agellius l. 6. c. 8. ex Appione Græco. Q. Curtius l. 4. c. 10. De eodem narrat Plutarchus in vitarum comparatione, quod cum vidisset miniferos Persicas eximiâ formâ, celsisque corporibus, ita iocatus fuerit: ὅς εἰσι μογάδας ἀνυπόδους ἐμυῖται Περσίδες. *Quam ingentes OCULORUM dolores sunt Persides!* Corondem imponat his omnibus locus De Jobi c. 31. *Pepigi fadus, inquit, cum OCULIS meis, ut ne cogitarem quidem de virgine.* Dictu mirum, quasi nihil interesset videretne, an cogitaret.

V. 13. *periisse*] Amavisse: Ita Virg. 8. Eclogâ: *Ut vidi, ut PERII.* V. 17. *pertendens*] Obstinata & libenter tamen legere *præten-* dens, l. e. cupiditatem dissimulans, ut mos est feneratorum.

Nec dum inclinatæ prohibent te ludere mammae;
 Viderit hæc si quam jam peperisse pudet.
 Dum nos fata sinunt, oculos fatiemus amore:
 Nox tibi longa venit, nec reditura dies.
 Atque utinam hærentes sic nos vincire catenâ
 Velles, ut numquam solveret ulla dies!
 Exemplo junctæ tibi sint in amore columbæ,
 Masculus, & totum femina conjugium.
 Errat, qui finem vesani quærit amoris.
VERUS Amor nullum novit habere modum. 30
 Terra prius falso partu deludet arantes,
 Et citius nigros Sol agitabit equos:

Flu-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 21. *inclinatæ mammae*] Aniles
 & flaccidæ. Lucilius l. 4. Sat.

*Nunc censes καὶ πλοκαῖνας, καὶ ἄν-
 σφους illam*

*Non licitum esse iterum, atque
 etiam inguina tangere MADMIS.*

Callicratidas Atheniensis prædica-
 tes apud Lucianum in Amoribus
 inter cætera mulierum vitia hoc
 absque notâ non præterit: *ὡς δὲ
 ὁ γυνὴς αὐτῆς, γυναικῶτερη ἢ
 ἀνδρῶν, καὶ τοῦ ἄνδρος ἀνδρῶ-
 τερα καὶ τοῦ καλῶς, ὅς τις ἀνδρῶ-
 τερα δεικνύται.* Omnia autem quæ
 intra ipsam sunt, cognoscit facilio-
 ra, quam facies, usque ad turpius
 propendentes ipsas *MADILLAS*,
 quas semper circumferunt obligatas,
 at *winillas*.

v. 22. *peperisse pudet*] Ob rugas
 uteri. V. Ovid. de Arte l. 3. sub-
 calcem, Martialem Epigrammate
 42. 3. Huic vitio providebant im-
 piæ mulierculæ, fetus immaturos
 enecando. Quamobrem Juvenal.
 Sat. 6.

*Sed jacet aurato vix ulla PUER-
 PERA lecto.*

v. 23. *totum femina conjugium*] *Frige-
 da lectio, & mihi valde sus-
 pecta.* Existimo fuisse à manu
 Propertii notum, i. e. *notæ fidei*.
 Vide Plinium l. 10. c. 34. ubi pudici-
 tiam columbarum commendat.

v. 31. *falso partu*] I. e. si tritici
 semen gremio receperit, aliud fru-
 gis genus producet. Quod ramenta
 inter *adunata* locum tueri nequit;
 si quidem non raro evenit, ut

Gra-

Fluminaque ad caput incipient revocare liquores,

Aridus & sicco gurgite piscis erit:

Quàm possim nostros aliò transferre calores. 35

Hujus ero vivus, mortuus hujus ero.

Quòd mihi si secum tales concedere noctes

Illæ velit, vitæ longus & annus erit.

Si dabit hæc multas, siam immortalis in illis.

Noctæ unâ quivis vel Deus esse potest. 40

Qualem si cuncti vellent decurrere vitam,

Et pressi multo membra jacere mero:

Non ferrum crudele esset, neque bellica navis,

Nec nostra Aëtiacum verreret ossa mare:

Nec toties propriis circû oppugnata triûphis, 45

Lassa foret crines solvere Roma suos.

Hæc certè meritò poterunt laudare minores.

Læserunt nullos pocula nostra Deos.

Tu

OBSERVATIONES.

*Grandia sepe quibus mandavimus
hordea sulci;*

*Infelix lolium, & steriles domi-
sur avenæ.*

Nisi dicamus tunc demum id pro-
digium futurum, quando ubique
terrarum evenerit.

v. 33. *ad caput*] Ad fontem. Ita
Horat. Ode 1. l. 1.

— nunc ad aquæ lenæ C. APUT
sæva.

v. 36. *mortuus hujus ero*] Supra
Eleg. 19. l. 2.

*Trajectis & sati litora magnæ
Amur.*

v. 38. *annus vitæ*] Absolutè pro
tempore, ut apud Tibullum Eleg.
4. l. 1.

ANNUS in apricis maturas colla-
bus suas.

Quod mutuatus Ovidius ita ex-
pressit:

*Tempus ut extentis tumeas, facis,
sua vacemis,*

*Et quæ merum capiant grana, quod
intus habent.*

Dd 5

v. 49.

Tu modò, dum licet, hunc fructum ne desere vicæ.

Omnia, si dederis oscula pauca, dabis. 50

Ac veluti folia arentes liquere corollas,

Quæ passim calathis strata natæ vides:

Sic nobis, qui nunc magnum spiramus amantes,

Forſitan includet crastina fata dies.

E L E G I A XIII.

*Rivalem prætorem devovet: Cynthia avaritiam, le-
vitatem, fastidium, nimium formæ cultum exa-
gitat: amantes miserrimos dicit: docet, quâ
ratione irata puella ſeclantur.*

PRætor ab Illyricis venit modò, Cynthia, terris,
Maxima præda tibi, maxima cura mihi.

Non potuit saxo vitam poſuiſſe Cerauno:

Ah Neptune tibi qualia dona darem!

Nunc ſine me plenâ ſunt convivia menſæ: 5

Nunc

O B S E R V A T I O N E S.

* v. 49. hunc fructum ne deſere vi-
sa] Voluptatem opinor, ſine quâ
vitam ſibi nullam putabant Epi-
curi de grege porci. Læcretius ele-
ganter ſuo more l. 3.

Hoc etiam faciunt, ubi diſcubere,
ſenectque

Focula ſæpe homines, & innum-
brant ora coronis,

Ex animo ut dicant: brevis eſt hic
FRUCTUS humilis.

ſen fuerit, neque poſſumquam re-
vocare licebit.

v. 52. calathis] Calicibus. Vir-
gilius Ecl. 3.

Vinariorum fundam CALATHIS
A-viſſa neſtar.

v. 54. includet fata] Venuſtiſſimè
dictum, quaſi mortis indagine cir-
cumſepti homines ultra præſini-
tata diem progredi non poſſint.

ELEG.

Nunc sine me totâ janua nocte patet.
Quare, si sapiis, oblatas ne deferre menses.
Et stolidum pleno vellere carpe pœcus.
Deinde ubi consumpto restabit munere pauper,
Dic alias iterum naviget Illyrias. 10
Cynthia non sequitur fasces, nec curat honores:
Semper amatorum ponderat illa sinus.
At tu nunc nostro Venus ô succutre dolori,
Rumpat ut assiduâs membra libidinibus.
Ergo muneribus quivis mercatur amorem? 15
Jupiter! indignâ merce puella perit.
Semper in Oceanum mittit me querere gemmas,
Et jubet ex ipsâ tollere dona Tyro.
Atque utinam Romæ nemo esset dives, & ipse

OBSERVATIONES.

ELEG. XIII. v. 3. *stolidum pl. v.*
carpe pecuni] Bacchides Maufine hoc
nomine appellat Nicobulum &
Philoxenum senes domum suam
adventantes Act. 1. sc. 2. Satis est
mihi locum indicaffe.

V. 11. *Cynthia non sequitur fasces*
En tibi similem quærelam (suavissi-
mæ) Anacreontis:

Edidit edidit hunc v.
Sodas fons v. 10.
Miser ægyptum pl. 10.
Nobilis flocet sit in amore,
Sequitur & mores conculcantur.
Solum argentum instancur.
V. 17. *Semper in Oceanum*] Avar-
um animal femina, & exultis

amantium gaudens. Eadem habet
Juven. & Sat. sæpe laudat:
Inueta cales, & regnat, possitque
marium
Pastores & ovem Canisfinem, ul-
mosque Falernæ.
Quantulum in hoc? pueros omnes,
ergastula tota.
Quodque domi non est, & habes
vicini, emanat.
Mense quidem brumæ cum iam
mercator Jason
Cleusæ, & armatis obstat easa
candida nautis,
Grandis tollitur ex stalline, ma-
xima rursus
durhina, deinde adamas &c.

Gramineâ posset dux habitare casâ! 20
 Numquam venales essent ad munus amicæ,
 Atque unâ fieret cana puella domo.
 Non quia septenas noctes sejuncta cubaris,
 Candida tam fœdo brachia fusa viro:
 Non quia peccaris, tector te, sed quia vulgò 25
FORMOSIS levisas semper amica fuit.
 Barbarus excussis agitat vestigia lumbis,
 Et subitò felix nunc mea regna tenet.
 Aspice quid donis Eriphyla invenit amaris,
 Arserit & quantis nupta Creusa malis, 30
 Nullane sedabit nostros injuria fletus?
 An dolor hic vitiis nescit abesse suis?
 Tot jam abiire dies, cum me nec cura theatri,
 Nec tetigit campi, nec mea Musa juvat.
 Ah pudeat certè, pudeat nisi fortè, quod ajunt, 35

TUR

O B S E R V A T I O N E S.

v. 20. *Gramineâ casâ*] Ecce piti-
 bus extructâ.

v. 28. *mea regna*] Puellam, amo-
 res meos. Infra Eleg. 23.

*Ut REGNEM missas inter conviva
 puellas*

Tibullus Eleg. 10. l. 1.

*Tunc fletis, cum me vinculam puer
 aliter habebis,*

*Es geret in gremio REGNÆ super-
 ba tuo.*

v. 31. *Nullane sedabit*] Num-
 quam contemptus discam contem-
 nere?

v. 33. *abiire dies*] Catul. carm.
 60. *Sed ABIT DIES.*

v. 34. *campi*] Subaudi *Martii*,
 ubi juvenis Romana honestis
 exercitationibus operam dabat.
 Vegetius de re militari l. 1. c. 10.
 hujus campi situm describit: Ro-
 mani campum Martium Tiberi vicin-
 num elegerunt, in quo juvenis post
 exercitium armorum, sudorem, pal-
 veremque dilueret, ac lassitudinem
 cursusque laborem natando depneret.

v. 36. *Turpis Amor surdis a. e. f.*]
 Verba monentium odio habet.

Ho-

TURPIS Amor furdus auribus esse solet.
 Cerne ducem, modò qui fremitu complevit inani

Actia damnatis æquora militibus.

Hunc infamis amor, verſis dare terga carinis
 Juſſit, & externo quærere in orbe fugam. 40

Cæſaris hæc virtus, & gloria *Cæſaris* hæc eſt;

Illâ, quâ vicit, eondidit arma manu.

Sed quaſcumque tibi veſtes, quaſcumque ſma-
 ragdos,

Quoſve dedit ſavo lumine chryſolithos:
 Hæc videam rapidas in vanum ferre procellas. 45

Quæ tibi terra velim, quæ tibi fiat aqua.
 Non ſemper placidus perſeros ridet amantes.

Jupiter, & furda negligit aure preceſſes.

Vidiſtin' toto ſonitus percutrere celo?

*Fulmina*que æthereâ deſuiſſe domo? 50

O B S E R V A T I O N E S.

Horatius Epod. III. e. 25. VII. 2.
 In quo expeditur non amicorum
 quant

Libera conſilia,

Non contumelia graves.

v. 38. damnatis militibus] Inſca
 Eleg. 6. l. 4.

Altera claſſis erat Tencro D. AM-

NATA Quirino.

v. 42. condidit arma] Etenim
 poſt *Actiæ* victoriam, terrâ
 marique pace partâ, Janum Qui-
 rini clauiſit. V. Horatium Ode 15.
 l. 4. Suetonium in Octavio. c. 22.]

Dionem Caſſium l. 33. & 34.

v. 45. in vapores] Subaudi *ætra*,
 qui facile ab obviis corporibus rum-
 pitur. Hinc *vana* larvæ, *vana*
 ſomnia. Horatium modò cit. Ode
 23. l. 3.

An viſiſ Parentem

Ludit imago

VANA, quæ portâ fugiens æburna

Somnium ducit? —

Egre giæ vetò *Dantes* *Eireneus* poc-
 ta (nel c. 6. dell' Inf.)

Nei paſſavim' ſu per l'ombra, ch'
 adona

Non hæc Pleiades faciunt, neque aquosus Orion:
 Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.
 Perjuras tunc ille solet punire puellas.
 Deceptus quoniam flevit & ipse Deus.
 Quare ne tibi sit tanti Sidonia vestis,
 Ut timeas, quoties nubilus Ausfer erit.
 Mentiri noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.
 Horum ego sum vates, quoties desertus amaras
 Explevi noctes, fractus utroque toro.
 Vel tu Tantaleâ movearis flumina sorte,
 Ut liquor arenti fallax ore sitim.
 Vel tu Sisyphios licet aditurerè labores,
 Difficileque toro monte volutet onus.
 Durius in terris nihil est quod vivat amantem,
 Nec, modò si sapias, quod minus esse velis.
 Quem modò felicem invidiâ admirante ferebant,
 Nunc decimo admittor vix ego quoque die.
 Nunc jacere è duro corpus juvat, impia, saxo.
 Sumere & in nostras trita venena manus.
 Nunc licet in triviis siccâ requiescere lunâ,
 Aut

O B S E R V A T I O N E S.

La grece ploggia, e ponzana le
 piante
 Sopra l'ANT. A. n. che per per-
 sona
 v. 58. Hæc erit infecta. Scelus est
 homicidii non levius

v. 60. fractus utroque toro. I. e. las-
 sus utraque lecti sponda. Unicus
 interpretes. Ovidius. Amorim. 3.
 Eleg. 14.
 Cur prius prior est, interiorque
 TORUS

Aut per rimosas mittere verba fores.
 Quod quamvis ita sit, dominam mutare cavebo.
 Tum fiebit, cum mi senserit esse fidem.
 Assidue multis odium peperere querelæ,
 Frangitur in tacito femina sæpe viro.
 Si quid vidisti, semper vidisse negato.
 Aut si quid doluit fortè, dolere nega.
 Quin ego deminuo curam, quod sæpe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Quid si jam canis ætas anea caneret annis,

OBSERVATIONES.

v. 73. *dominam mutare*] Josephus Scaliger supponit *domina mutare*; quem tamen frustra esse, vel ex Pezomorto liquet.

Tunc fiebit, cum mi senserit esse fidem.

quod sciret dominam non mutaverit, licet ab eâ indignis modis acceptus.

v. 75. *odium peperere querelæ*] Non abludit Horatius Epist. 17. l. 1. ubi Scævam docet artes, quibus amicitia principum comparatur:

Coram rege suo de pauperibus T. A. CENTES.

Plus poscente ferentur.

v. 78. *dolere nega*] Ut Atria illa fortissima Poenitior, de qua Plinius Junior Epist. 18. l. 3. Praclarum illud eisdem ferrum fringere, perfodere pectus, extrahere pugionem, potestere marito, addere vocem in-

mentalem ut poenitiorum. POETÆ

NON DOLET v. 78. d. 3.

v. 81. *Quid si jam canis*] Hæc videntur diversi argumenti à superioribus, ut pridem subleuit Scaliger. Nec tamen aliquid profeceris, si ab hoc versu novam Eleg. incipias: nec adeo MSS. Codices opem suppeditare possunt, quibus non est cur tantoperè confidant eruditè homines, cum maximam partem barbato seculo ab imperiis librariis descripti fuerint. Lector in studiis melioribus occupatus aut dormitat, aut ridet, cum identidem ad has teneas impingit, quæ nostro tempore paginas impleant: Ita Palatinus codex: hæc est scriptura vetustissimi libri Parisiensis Bibliothecæ: MSS. liber amicis mei & nota melioris: At Patricanus antiquissimus; & alia huiusmodi sine modo. Nihil omnino interest auctoritatem coniectionis tenere in

Et faceret scissas languida ruga genas?
 At non Tithoni spernens Aurora senectam,
 Desertum Eoâ passa jacere domo est.
 Illum sæpe suis decedens fovit in ulnis, 85
 Quàm priùs abjunctos sedula lavit equos.
 Illum ad vicinos cum amplexa quiesceret Indos,
 Maturos iterum est quæsta redire dies.
 Illa Deos currum conscendens dixit iniquos,
 Invitum & terris præstitit officium. 90
 Cui majora senis Tithoni gaudia vivi,
 Quàm gravis amisso Memnone luctus erat.
 Cum sene non puduit talem dormire puellam,
 Et canæ toties oscula ferre comæ.
 At tu etiam juvenem odisti me perfida, cum sis 95
 Ipsa anus haud longâ curva futura die.
 Cum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus,
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 Nunc

O B S E R V A T I O N E S.

textum recipiamus, an verò nugacissimo cum hominum somnia sæpe inter se discrepantia mordicus amplectamur. Sed hæc pertransennam.

V. 82. *faceret scissas*] Pro scinderes. Memini me legisse in Testamento ludicrò M. Grunnii Corocortæ Porcelli similem locutionem. *Trans puer*, *adfer mihi de culina cultrum*, *ne caruleum efficit colorem*, atque hoc hunc porcellum *FAGI* addernum.

V. 97. *Cum tibi nec frater*] Ovidius Epist. Briseidos hunc locum videtur imitatus.

Tot sâmen amissis se compensavi-mus unum.

Tu dominus, tu vir, tu mihi FRATER eras.

V. 99. *infelices Britannos*] Cæsar l. 5. Belli Gallic: *Omnes vero se RRI- Magirus Cocus dixit*. *Trans puer*, *TAVN* viro *INFELICIT*, quod adfer mihi de culina cultrum, ne caruleum efficit colorem, atque hoc hunc porcellum *FAGI* addernum. *horribiliore sunt in pugna aspectu*.
 v. 101.

Nunc etiam infectos demens imitare Britannos,
 Ludis & externo tincta nitore caput. 100
 An si cæruleo quædam sua tempora fūco
 Tinxerit, idcirco cæcula forma bona est?
 Ut natura dedit, sic omnis recta figura.
 Turpis Romano Belgicus ore color.
 Illi sub terris fiant mala multa puellæ; 105
 Quæ mentita suas vertit inepta comas.
 De me, mi certè poteris formosa videri,
 Mi formosa satis, si modò sæpe venis.
 Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus,
 Nec nimis ornatâ fronte sedere velis. 110
 Credam ego narranti (noli committere) famæ.
 ET terram rumor transilit, & maria.

ELE-

OBSERVATIONES.

V. 103. *Ut natura dedit*] V. Eleg.
 2. l. 1. & quæ ad illam observavi-
 mus.

V. 109. *tibi sit custodia lectus*] Commendat Cynthiæ secessum intra domesticos parietes, de quo est doctum Alciati Emblemata n. 115.

Alma Venus, quanam hæc facies?
quid denotat illa

Testudo, molli quam pede Diva
promis?

Ne sic effinxit Phidias, s. xumque
referri

Femineam nostra iussit ab effigie:
Quodque manere domi, & tacitas
docet esse puellas,

Supposuit pedibus talia signa meis.
 Noster infra Eleg. 10. l. 3. *Cassa do-*
mi perfederat uxor.

V. 111. *noli committere*] Apta parentthesis, velut illa Horatii Sat.
 1. l. 2.

Qui me commorīs (melius non san-
gere, clamo)

Flebit, & insignis tota cantabitur
urbs.

ELEG.

Ad Cynthiam rus euntem.

ET si me invito discedis, Cynthia, Romæ,
 Lætor, quòd sine me devia rura colis.
 Nullus erit castis juvenis corruptor in agris,
 Qui te blanditiis non sinat esse probam.

Nul-

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XIV. v. 3. *castis juvenis corruptor in agris*] Rustici more fugi & pudici, testante ipsomet Juvenale 6. Sat.

Magna tamen fama est cujusdam rure paterno

Fluvientis. Fluat Gal'is, ut VIXIT

IN AGRO,

Fluat Fluvientis, & agello crede paterno.

sed postea dubitat;

Quis tamen affirmat nihil actum in montibus, aut in

Speluncis? adeon' sanxerunt Jupiter & Mars?

Quam suspicionem auget Seneca Hippolyto Ch. 2.

Quid deserta petis? intior avibus. Non est forma locis. se nemore abditum,

Cum Titan medium consilium diem,

Cingit turba licens Naxades improba,

Formosof. lita claudere fontibus: Et somnis facient insidias tuis.

Lascivæ nemorum Deæ,

Montisæque Panes.

Sed re verà salaces homines fabularum ambagibus tegebant flagitia sua, ut Mars ille Romance genis pater, qui Rheam Silviam consuepravit. Lepidè profectò ingeniosissimus poetarum 3. Metamorph. ex ore Junonis in vetulam conversæ, & Semelen alloquentis:

— opto:

Jupiter ut sis, ais, metuo. tamen omnia: muli

Nomina Divorum thalantos. inire: pudicos:

Noane Tiberius in silvis quoque anemoribus passim Venereos locos commentus est, prostansque per antra & cavas rupes, ex uerisque sexus pule Paniscorum & Nympharum habitu? Svetonius in ejus vitæ 43. v. 4. non sinat esse probam Tibullus l. 4.

Hic animum sensusque meos. abdu- Ha: relinquo,

Arbitrio quamvis NON SINIS.

ES-

Nulla neque ante tuas orietur rixa fenestras, 5
 Nec tibi clamata somnus amarus erit.
 Sola eris, & solos spectabis, Cynthia, montes,
 Et pecus, & fines pauperis agricolæ.
 Illic te nulli poterunt corrumpere ludi,
 Fanaque peccatis plurima causa tuis: 10
 Illic assiduè tauros spectabis arantes,
 Et vitem doctâ ponere falcæ comas.
 Atque ibi rara feres inculto thura sacello,
 Hædus ubi agrestes corruet ante focos.
 Protinus & nudâ choreas imitabere surâ, 15
 Omnia ab externo sint modò tuta viro.
 Ipse ego venabor: jam nunc me sacra Dianæ
 Suscipere, & Veneri ponere vota juvat.
 Incipiam captare feras, & reddere pinu
 Cornua, & audaces ipse monere canes: 20

Non

OBSERVATIONES.

ESSE men.

Ovidius de Sileno:

Nequitia est, quæ te NON SINT

ESSE sentia.

v. 19. pinu] Propinui Catullus
de comâ Beroicæ:Quis ego pro facilis cælesti reddita
can.

Noster Eleg. 11. l. 1.

Asterne facilis cedere lymphama-

nu.

Cæterum Dianæ pinum consecra-
bant veteres. Horatius Qd. 22.
d. 3.

Mentium custos, nemorumque vir

83,

Quæ laborantes utro puellas

Ter vocata audis, adimisque leto

Diva triformis:

Imminens vultu tua PINUS esto.

Quamobrem venationum Dex

suspendebant ex arbore caprea, &

cornuæ feraturn occisurum. Virg.

Ecl. 7.

Seti caput hoc aprî sibi, Delia,

parat

Et ramosa Myron vivacis COR-

Nis cervi.

v. 27.

Non tamen ut vastos ausim tentare leones,
 Aut celer agrestes cominûs ire fues.
 Hæc igitur mihi sit lepores audacia molles
 Excipere, & stricto figere avem calamo:
 Quà formosa suo Clitumnus flumina luco 25
 Integit, & niveos abluit unda boves.
 Tu quoties aliquid conabere, vita, memento
 Venturum paucis me tibi luciferis.
 Sic me nec solæ poterunt avertere silvæ,
 Nec vaga muscolis flumina fusa jugis: 30
 Quin ego in assiduâ mutem tua nomina linguâ:
 Absenti nemo non nocuisse velit.

E L E G I A X V.

*Apud amicam falso crimine accusatus, illi se purgat,
 & accusatori malè precatur.*

Quid fies abductâ gravius Briseide? quid fies
 Anxia captivâ tristius Andromachâ?

Quid-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 21. Non tamen ut vastos] Venus apud Ovidium 10. Metam. ab iisdem persequendis cavere jubet Adonin suum.

Nuda genu, vestem rictu succinctâ.
 Dianæ,

Hortaturque canes: interque animalia præde

Aus proies LEPORES, aut colunt in CORNÛA ceruina,

*Aut agitas damas. à fortibus abstinet apris,
 Raptoresque lupos, armatosque unguitis urfos
 Visat, & armenti saturatos cede LEONES.*

Te quoque, ut hos timeas (si quid prodesse monendo

Possis) Adoni, monet —
 ELEG. XV. v. 1. Quid fies] Horatius

Quidvemcâ de fraude Deos, vesana, fatigas?

Quid quereris nostram sic occidisse fidem?

Non tam nocturnâ volucris funesta querelâ;

Attica Cecropiis obstreperit in foliis:

Nec tantum Niobe bis sex ad busta superba
Sol-

OBSERVATIONES.

tius Ode 7. l. 3. QUID FLES *Asterie*

v. 5. noct. volucris funesta querela.]

Noctuum intelligit, quarum Athenis magna copia. Idecirco Lucianus ad Nigrinum scribens: ἡ ψυχή μου φερί, ΓΛΑΥΚΑ ΕΙΣ ΑΓΓΗΝΑΣ. ὡς γελῶσι οἱ εἰ τῆς ἐκεί κερκεῖς γλαυκῆς, ὅτι πολλὰ κερκῶν αὐτοῖς εἰσι. NOCTUAS ATHENAS, inquit proverbium: quasi ridiculum sit, si quis eo noctuas apportet, quoniam illis ibi abundent. Quapropter noctua Minervæ sacra, in cuius Dæ fide fuerunt Athenæ. Id autem genus volucrum stridulo, & nocturno cantu maximè importunum, & ab antiquis mali omnis habitum. Virgilius 12. *Æneidos* versu 863.

Alitis in parvæ subito collecta figuram,

Quæ quondam in bustis, anteculminibus desertis

NOCTE sedens, serum canis importuna per umbras.

Nostrer verò Eleg. 3. l. 4.

Sive in finitimo genuit flans NOCTUA signo,

Sive voluit tangi parca lucerna

mero,
Illa dies hominis eadem acunt ias
agnis,
Succincti que calens ad nova lucra
popæ.

ad expiandum scilicet victimâ portentum. Si quis tamen lusciniarum intelligere malit, in quam versa Philomela Pandionis regis Athenarum filia, tueri poterit opinionem suam his Maronis versibus ex 4. *Georgicæ*.

Qualis populeæ marens philomela
sub umbra

Amisos queritur feins, quos durus
arator

Observans nido implumes detrahit:
at illa

FLET NOCTEM, ramoque sedens
miserabile carmen

Integrat, & mixtis latebata quer
sitioni implet.

v. 7. bis sex ad busta superba.] Apparet legendum bis septem, tot enim fuisse liberos Niobes Ovidius tradit 6. *Metamorphi*.

In quamcumque domas advertere lumina partem

Immensæ spectantur opes, accedit
eodem

Sollicito lacrymans depluit à Sipylo.
 Me licet æratis astringant brachia nodis,
 Sint mea vel Danaës condita mēbra domo : 10
 In te ego & æratas rumpam, mea vita, catenas,
 Ferratam Danaës transiliamque domum.
 Dere quodcumque ad surdas mihi dicitur aures,
 Tu modò ne dubita de gravitate meâ.
 Ossa tibi juro per matris, & ossa parentis, 15
 (Si fallo, cinis heu sit mihi uterque gravis)
 Me

O B S E R V A T I O N E S.

*Digna Dea facias. huc natus adjice
 septem,*

*Et totidem juvenes, & mox gene-
 rosque natusque.*

*Quarite nunc, habeat quam nostra
 SUPERBIA causam.*

Et mox idem poëta narrat, mares
 omnes ab Apolline, feminas verò
 à Diana sagittis interfectas. Ho-
 merus tamen Iliados 24. uti ob-
 servavit Natalis Comes l. 6. My-
 thologiæ c. 19. sex filios, ac tot-
 idem filias eximiâ pulchritudine
 Niobæ tribuit: ex quo vulgaram
 Propertii lectionē tueri possumus.
 Huc etiam accedit, quòd nonnulli
 fabularum scriptores ajunt, Apol-
 linem uni ex numero septem juve-
 num peperisse, Dianam autem uni
 ex numero puellarum. D: hac
 Hyginus fab. 9. & 10. ita: *Diana
 filias in regia sagittis interemis-
 prater Chloridem. At genetrix li-
 beris orba flendo LAPIDEA facta*

*esse dicitur in monte SIPYLO. Ejusque
 hodie LACRIMÆ manere dicuntur.
 & paulo post: Chloris Niobes &
 Amphionis filia, quæ ex septem su-
 peraverat. Hanc habuit in conju-
 gem Neleus Hippocentis filius &c.*

Præterea novâ & subtili ratione
 Propertium explico: Niobe scilicet
 ab interitu duodecim filiorum ad-
 huc superbiâ intumescibat, cum
 se post ingentem c'ad'm parem La-
 tone jactaret, gemino partu su-
 perstare.

v. 14. *de gravitate mea*] De con-
 stantia, ut ex adverso levitas in-
 constantiam significat.

v. 15. *Ossa tibi juro per matris*]
 Hinc novam faciem præluceat Ve-
 nusino poëtæ Ode 8. l. 2. quam
 scripsit in puellam perjuram. Lo-
 cus o'f'fensus est.

Expetit MATRIS CINERES oper-

103

FALLERE —

Pro-

Me tibi ad extremas mansurum, vita, tenebras.

Ambos una fides auferet, una dies.

Quod si nec nomen, nec me tua forma teneret,

Possset servitium mite tenere tuum.

Septima jam plenæ deducitur orbita Lunæ,

Cum de me, & de te compita nulla tacent.

Interea nobis nonnumquam janua mollis,

Nonnumquam lecti copia facta tui.

Nec mihi muneribus nox ulla est empre beatis.

Quid.

OBSERVATIONES.

Promissa matri scipulta non impleri:
inquit vir doctus. At quæ se-
quuntur, hanc explicationem re-
spiciunt.

— & toto sacrum noctis

Signatum celo, gelidaque divos

Morte carentes.

Quid enim promiserat Barine fide-
ribus, aut Diis immortalibus? nihil
profecto. Eorum potius testimo-
nio usa fuerat, ut amatores deci-
peret. Quamobrem permittit Ho-
ratus pueris, ut per cineres ma-
trisa sum juret, si quidem huius-
modi scelera ei bene cederent, nec
uno turpius unguis fieret. Con-
firmat Propertius nostram expli-
cationem, cum subicit. *Si fallo,*
i. e. si peiero. Ita Eleg. 7. l. 4.

JURO ego factorum nulli revocabile
carmen.

Tergeminusque canis sic mihi mol-
le Jones.

Me servasse fidem. SI FALLO,

viperæ nostris

Sibiles in tumultis, & super ossa
cubet.

Fallere igitur Flacco, pejetare.

Hujusmodi juramentum veteribus

usitatum; quod colligo à M. An-

næo Seneca præfat. l. 3. controvers.

Placet, inquit, tibi rem jurejuranda

transfigi jura, sed ego iurjurando

dabo. JUR. A. PER PATRIS CI-

NERES, qui inconditi sunt.

v. 20. *servitium mite* Supra Eleg

4. l. 1. ad Bassum:

Quid me non patris vita quodcum-

que sequetur.

Hoc magis assueti VIVERE SER-

PTIOT.

Simo Terentianus Andriæ Act. 1.

Sc. 1. ad Sosiam libertum:

Ego postquam te emi à parvulo, ut

semper tibi

Apud me iusta & clemens fueris

SERPTUS

Scis.

Ec 2.

utro-

Quidquid eram, hoc animi gratia magna tui-
 Cum te tam multi peterent, tu me una petisti-
 Possum ego naturæ non meminisse tuæ?
 Tunc me vel tragicæ vexetis Erinnyes, & me
 Inferno damnes Æace iudicio: 30.
 Atque inter Tityi volucres mea poena vagetur,
 Tumque ego Sisyphio saxa labore geram..
 Nec tu supplicibus me sis venerata tabellis;
 Ultima talis erit, quæ mea prima fides.
 Hoc mihi perpetuò jus est, quòd solus amator 35
 Nec citò desisto, nec temerè incipio.
 Ah quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
 Tantum illi Pantho ne sit amica Venus:
 Sed tibi jam videor Dodonâ verior augur:
 Uxorem ille tuus pulcher amator habet. 40

Tot

O B S E R V A T I O N E S.

utrobique *servitium* & *servitus* pro
 dominatu accipiuntur.

v. 26. *Quidquid eram*] Horatius
 Ode 3. l. 4. Musæ gratias agens:
Quid spiro, & placeo (sè placeo)

TUUM EST.

v. 31. *mea pana vagetur*] Pul-
 chre dictum de vulture circumvo-
 lante..

v. 33. *supplicibus tabellis*] Hu-
 millibus epistolis, ut mihi quidem
 videtur. Hic autem *venerari*, pre-
 cari est, ut Eleg. 4. l. i. *adorare*.

v. 37. *Ah quantum*] Optime con-
 junxit superioribus vir magni ju-

dicii Scaliger; causa enim cur Cyn-
 thia vehementer doleret, fuerant
 litteræ Panthi, quæ Propertii no-
 men de ruptâ fide apud ipsam de-
 tulerant.

v. 39. *Sed tibi jam videor*] junxit
 epistolæ Panthi ultimo ævus Di-
 sticho, in quo poeta de se loqui-
 tur. Hoc nemo ante me animad-
 vertit, quod quidem sciam. In-
 cipit verò Panthius cum quadam ir-
 risione. Italicè diceret: *Non sono*
io stato verace indovino?

v. 40. *Ille tuus pulcher amator*] Propertius videlicet. ex quo liquet

Uxor

Tot noctes periere . nihil pudet ? aspice , cantat

Liber : tu nimium credula sola jaces .

Et nunc inter eos tu sermo es : te ille superbus

Dicit se invito saepe fuisse domi :

Dispeream , si quidquam aliud , quàm gloria , de te 45

Quaritur . has laudes ille maritus habet .

Colubida sic bospes quondam decceps Iason :

Ejecta est , tenuit namque Creusa domum .

Sic à Dulcibio juvene est elusa Calypso ;

Vidit amatorem pandere vela suum .

50

Ab nimium faciles aurem prabere puella ,

Discite deserta non temere esse bona .

Huic quoque , qui restat , jampridem quaritur alter .

Experta in primo stulta cavere potes .

Nos

OBSERVATIONES.

Umbrium poetam liberali facie fuisse , quod suspicabamur ad Eleg. 1. l. 1. v. 3. Ille additur ad invidiam & contemptum . sic infra Eleg. 17.

ILLE TUUS pennas tam citò vertis Amor ?

v. 44. se invito] Ut beneficium repudiet , ait suo injussu te ipsum domi expectasse. Supra Eleg. 15. l. 1.

Quis te cogebat multos pallere colores ?

v. 48. Ejecta est] Heinsius & Bynæus de sanitate hujus loci frustra dubitant : quod enim Creusa ipso cupriarum die conflagraverit , id non efficit , quin domum Iasonis

tenuerit , cum tenere nondumquam sit attingere . Virg. 6. Æneidos :

Jamque propinquabam terre , & jam intra TENEBAM.

Quid , si renemus & illa , quæ nrox amissuri sumus ? Quid si domus pro amante quandoque sumitur ? Noster supra Eleg. 13.

Atque nunc fieres cans puella DOMO.

idest unius amotibus consensuere.

v. 53. Huic quoque , qui restat] Puta Prætori , de quo Eleg. 13.

Ibid. quaritur alter] Subaudi successor .

Ec 3

v. 55.

Nos quocūque loco, nos omni tempore tecum; 55
Sive ægrâ pariter, sive valentē, sumus.

ELEGIA XVI.

*Ad Demophoonem: Se multis amoribus capi, feminas
verò tenuis fortuna præcipuè seclari: ubi matro-
narum superba fastidia, & morositatem
graphicè ob oculos ponit.*

SCis here mî multas pariter placuisse puellas,
Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
Nulla meis frustra lustrantur compita plantis.
O nimis exitio nata theatra meo!
Sive aliquis molli deducit candida gestu 5
Brachia, seu varios incinit ore modos:
Interea nostri quærent sibi vulnus ocelli,
Candida non recto pectore si qua sedet:
Sive vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tener. 10
Quæ si fortè aliquid vultu mihi dura negarat,
Fri-

OBSERVATIONES.

v. 55. Nos quocūque loco] Hic
demum Propertius abicit laivam
Panthi, & personâ suâ loquitur.
Hanc Elegiam esse paucorum ho-
minum non temerè dixerim.

ELEG. XVI. v. 9. puris in fron-
tibus] Serenis, & placidis. Ho-
ratius Ode 3. l. 2.

Dilecta, quantum non Phœbe su-
gax,

Non Chloris: albo sic humero ni-
tens,

U's TURCA nocturno venidet

Luna mari —

v. 11. vuln] Nutu, qui sermo
tacitus est: vel torvis oculis.

v. 14.

Frigida de totâ fronte cadebat aqua.

Quæris Demophoon cur sim tam mollis in omnes?

Quod quæris, quare non habet ullus amor?

Cur aliquis sacris laniat sua brachia cultris? 15

Et Phrygis infanos cæditur ad numeros?

UNICUIQUE dedit vitium natura creato;

Mâ fortuna aliquid semper amare dedit.

Me licet & Thamyreæ cantoris fata sequantur,

Numquam ad formosas, invide, cæcus ero. 20

Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus,

Falleris: haud unquam est culta labore Venus.

Percontere licet. sæpe est experta puella

Officium totâ nocte valere meum.

Jupiter Alcmenæ geminas requieverat arctos, 25

Et cælum noctu bis sine rege fuit.

Nec

OBSERVATIONES.

V. 14. *Quod quæris*] I. e. tu ô Demophoon causam quæris, cur ego in varios amores impellar. ego vicissim te interrogo, quare nulla ex humanis voluptatibus rationem habet, quam quæris? Omnes enim in id quod placet, impetu rapimur, non ratione.

V. 15. *Cur aliquis sacris*] Vide Eleg 7. l. 1. Tibulli.

V. 22. *haud unq. est cult. a Iap. Venus*] Hoc Ovidius de se profitemur. Sæpe ego lascivæ consumpto tempore noctis,

Uilis, & fæci corpore manesui.

Amor. 2. Eleg. 10.

V. 24. *Officium*] Latèris videlicet. Naso citatus 3. Amor. Eleg. 7.

At nuper bis flava Chio, ter candida Pitho,

Ter Libas. OFFICIO continuata meo.

Vide Senecam patrem præfat. l. 4. Controv. Epit.

V. 25. *geminas requieverat arctos*]

I. e. magnam & minorem Urslam stare iusserat, nec diei advenienti cedere, ut ipse diutius amoribus suis vacare posset, & ingentem illum Herculem generare. Infra

Ec 4

Eleg.

Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.

NULLUS Amor vires eripit ipse suas.

Quid? cum è complexu Briseidos iret Achilles,

Num fugere minus Thessala tela Phryges? 30

Quid? ferus Andromachæ lecto cum surgeret
Hector,

Bella Mycenæ non timuere rates?

Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.

Aspice uti cælo modò Sol, modò Luna ministret, 35

Sic etiam nobis una puella parum est.

Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis :

Altera si quando non sinit esse locum.

Aut si fortè irata meo sit facta ministro,

Ut sciat esse aliam, quæ velit esse mea. 40

Nam melius duo defendunt retinacula navem,

Tu-

O B S E R V A T I O N E S.

Eleg. 23. huius libri:

Quamvis ille suam lassus RE-

QUIESCIT arenam.

Sofias verò Plantinus Amphitru.

Act. 1. Sc. 1. hanc fidurum segnitatem admiratur:

Credo ego hac nocte Nocturnum
obdormisse ebrum,

Nam neque se septemtriones quo-

quam in cælo commorant,

Neque se luna quoniam mutat, at-

que uti exorta est est semel:

Ne jugula, neque vesperugo, ne-

que vergilia occidunt.

Ita statim stant signa, neque non
quoniam concedit die.

v. 40. Ut scias esse aliam] Ze'oty-
piæ incutiendæ gratiâ, quàm rum
in modum animi accenduntur.

v. 41. duo retinacula] Anchoras
intellige. Epictetus apud Joannem
Stobæum term. 109. *ὅτι τὰ δύο ἄγκυ-
ρας ἔχουσιν, ὅτε βίῃς ἐκείνης ἐκπι-
δῶ ἀποσπείρῃ. Neque NAYLINA*
solùm *ANCHORAS*, neque vitam una
spe muniri oportet. Quæ, misticæ
Propertium illustrent.

Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut si es dura, nega: si es non dura, venito,
 Quid juvat in nullo pondere verba loqui?
 Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti, 47
 Speranti subito si qua venire negat.
 Quanta illum toto versant suspiria lecto,
 Cum recipi, quem non noverit illa, vetat?
 Et rursus puerum querendo audita fatigat,
 Quem quæ scire timet, querere plura jubet. 50
 Cui fuit indocto fugienda hæc semita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
 Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 Ut commissa suæ verba ferat dominæ?
 Et querit toties, quænam nunc porticus illam 55
 Integrit? & campo quo movet illa pedes?

De-

OBSERVATIONES.

V. 43. *Aut si es dura, nega*] *Julia* -
 ans amantis geminâ puellâ super-
 bientis; Q. d. age, si quid agis,
 vel admitte, vel exclude: repul-
 sam tuam nihil moror, altera enim
 excipiet à te abeuntem. ne me sus-
 pensum diu teneas.

V. 48. *quem non noverit illa*] No-
 rum quidem, sed consultò igno-
 ratum.

V. 49. *puerum querendo aud. fati-
 gat*] Sciscitatur sedulo ex internun-
 tio, si qua fortasse ex dominæ vultu,
 aut sermone perceperit. V.
 Eleg. 4. l. 3.

V. 51. *indocto*] Cum rudis adhuc
 & inexpertus eram, pulchrumque
 mihi videbatur sectari matronas:
 nunc verò jam doctus viles mulie-
 res nobi ius præfero.

V. 53. *Ingenuus quisquam &c.*]
 Hæc stonachoso vultu gestuque
 pronuntianda. Juvenalis Sat. 5. in
 Tibicium parasitum:

*quis enim tam nullus, ut illum
 Bisferat, Etroscum pueri si consi-
 gis aurum,
 Vel nodus tantum, & signum de
 paupere loro?*

Similia illa indignationis plena,
 quam-

Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores
 Herculis, ut scribat, muneris ecquid habes?
 Et modò pavonis caudæ stabella superbæ,
 Et manibus durâ frigus habere pilâ, 60
 Et cupit iratum talos me poscere æburnos,
 Quæque nitent Sacrâ vilia dona viâ.
 Ah peream, si me ista movent dispendia: verùm
 Fallaci dominæ jam pudet esse jocum.
 Cernere uti possis vultum custodis avari, 65
 Captus & immundâ saepe latere casâ,
 Quam carè semel in toto nox vertitur anno!
 Ah pereant, si quos janua clausa juvat.
 Contra rejecto quæ libera vadit amictu,
 Custodum & nullo septa tumore, placet. 70
 Cui saepe immundo Sacra conteritur via focco,
 Nec finit esse moram, si quis adire velit.
 Differet hæc numquam, nec poscet garrula, quæ te
 Attri-

O B S E R V A T I O N E S.

quamquam in re dissimili, apud
 Virg. 2. *Æneidos*:

Ocideris ferro Priamus? Troja ar-
seris igni?

Dardanium tates sudavit sanguine
lium?

& illa Horatii Epodi 18.

Inlatus ut tu riseris Corymba

Vulgata, sacrum liberi Cupidi-
nis?

v. 63. *si me ista movent dispendia]*

Phrasim hanc illustro ad carmen
 Catulli 12.

v. 65. *Cernere uti possis]* Cicero
 atrocissime 7. in Ver. em ex ore Se-
 natoris: *ut unicus securis affe-*
ram mortem filio tuo, quid dabis?
ne diu crucietur, ne sepius feriat.
 His respondet adagium Italicum:
pagare il boia, che si frust. Levius
 Juvenalis 3. Sat. ad gustum tamen
 poetæ nostræ:

quid das, ut Cosum aliquando

salutes,

Ut te respicias, clauso pectente labellum
lat

Astrictus ploret sæpe dedisse parer:
 Nec dicet: timeo, propèta jam surgere quas, 75
 Infelix! hodiè vir mihi rure venit.
 Et quas Euphrates, & quas mihi misit Orontes
 Me capiant: nōlim furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti;
 Nullus liber erit, si quis amare volet. 80
 Tu loqueris, cum sis jam noto fabula libro,
 Et

OBSERVATIONES.

v. 74. *astrictus*] siccus, & frugi.
Perſius Sat. 5.

— an *ficcis* delectus obſtem

*Cognatis, an rem patriam rime-
 finistro*

Limen ad obſcenum frangam?

v. 77. *Et quas mihi miſit Orontes*] De his advenis meretriculis, quæ Romanos mores corrumperant, quæritur Uimbrius apud juvenalem loco citato:

*Jam pridem Syrus in Tiberim de-
 fluxit ORONTES,*

*Et linguam, & mores, & cum ti-
 bicine chordas*

*Obliquas, nec non gentilia tym-
 panæ secum*

*Vexis, & ad Circum juſſas proſtare
 puellæ.*

*Ite, quibus grata eſt picta lupæ
 barbata mitra.*

Quod autem ad Circum proſtarent populari libidini expoſitæ, teſta-
 tur & auctor carminis in Priapum:

Deliciæ populi apto noſſiſſima Circo

*Quintia, libratis docta morura
 nates*

*Cymbala cum crotalis pru-igiris ar-
 ma Priapo*

*Ponit, & adducta tympana pulſa
 manū.*

v. 78. *furta pudica tori*] i.e. pudici tori, ſeu matronalis. Locutio ſimilis Eleg. 19. l. 3.

*Librorumque tuos, doctæ Menan-
 dre, ſales.*

pro librorum tuorum. Eodem pa-
 cto Lucetius lib. 1.

*Nam ſimul ac ſpecies pateſcilla eſt
 verna diei.*

i.e. diei verna, temporis verni.

v. 80. *Nullus liber erit, ſ. q. a. v.]*

Eò dicit, quia viles ancillarum amores mancipiis digni videbantur, non ingenuis adol. ſcentibus. Aptè vero colligit: Nullus amans liber eſt, igitur parum intereſt quam ſervitutem ſervias, ſtolatæne mulieris, an togatæ.

v. 81. *Tu loqueris*] Alia *plurimè*

Et tua sit toto Cynthia lecta foro?
 Cui non his verbis aspergat tempora surdo
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis; 85
 Non ego nequitiae dicerer esse caput:
 Nec sic per totam infamis traducerer urbem;
 Ulreret & quamvis, nomine verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me quærere viles;
 Parcius infamant: num tibi causa levis? 90
 ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

ex personâ objectantis. Q. d. tu
 isthæc jactas ô Propertii, qui pau-
 lō ante Cynthiam usque ad infamiam
 deperibas, Cynthiam illam, quæ
 matronali fastidio insignis est?
 v. 85. *surdo*] In libris vulgaris
sudor. Emendavit Josephus Scaliger
 hac sententiâ: quem licet surdum
 hæc verba non vellicent? Ita
 supra:

*Melicer & Thamyra censoris sata
 sequantur,*

*Numquam ad formosas, invade,
 cæcus ero.*

v. 85. *tam*] Pleonasmus, ut saepe alibi.

v. 86. *nequitie caput*] Auditor decoris illius, quod in aliis reprehendo.

v. 88. *nomine*] Ficto scilicet, quia *Hestia* Propertianæ amicæ nomen verum fuit.

v. 90. *num tibi causa levis*] Subaudi *videtur*.

*Exposulat cum amicâ sibi rivalem praefereute, jaclat-
que constantiam suam in amore : demique ad
emulum ipsum conversus, docet eum se-
minarum levitatem.*

HOC erat in primis, quod me gaudere jubebas ?
 Tam te formosam non pudet esse levem ?
 Una aut altera nox nondum est in amore peracta,
 Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 Me modò laudabas, & carmina nostra legebas :
 Ille tuus pennas tam citò vertit Amor ?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte,
 In primis unâ discat amare domo :
 Silibitum tibi erit, Lernæas pugnet ad hydras,
 Et tibi ab Hesperio mala dracone ferat : 10
 Tetra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et numquam pro te deneget esse miser :
 (Quos utinam in nobis, vita, experire labores !)
 Jam tibi de timidis iste protervus erit,
 Qui nunc se in tumidis jaclando venit honorê. 15
 Diffidium vobis proximus annus erit.
 Dura est, quæ multis simulatum ducit amorem,
 Et

OBSERVATIONES.

ELEG. XVII. v. 15. *se in tumi-* Omphale in tantum forma processit
dum jaclando in amorem] Sic infra HONOREM.
 Eleg. 11. l. 3. v. 17. *simulatum ducit amorem*]
 Con-

Et se plus uni si qua parare potest.
 At me non ætas mutabit tota Sibyllæ,
 Non labor Alcidæ, non niger ille dies. 20
 Tu mea compones, & dices: Ossa, Properti,
 Hæc tua sunt; cheu, tu mihi certus eras.
 Certus eras, cheu, quamvis non sanguine avito
 Nobilis, & quamvis non ita dives eras.
 Nil ego non patiar, numquã me injuria mutat. 25
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto.
 Credo ego non paucos istâ periisse figurâ,
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio Minoida Theseus,
 Phyllida Demophoë, hospes uterque malus. 30
 Jam tibi Jasoniâ nota est Medea carinâ,
 Et modò servato sola relicta viro.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die.
 It tibi nos erimus, sed tu potius, precor, ut me 35
 Demissis plangas pectore nuda comis.
 Unica nata meo pulcherrima cura dolori,

Ex-

OBSERVATIONES:

Concinnius esset, ut ego quidem
 existimo:

Dura est, que multos simulato du-
cis amore.

dixit enim superius hoc eodem li-
 bro: *promissis ducere amantem*
 idest lætare fallaci spe; sed nihil
 quato.

v. 33. *Noli nobilibus*] Cave ne
 conferas novitatem & inopiam me-
 am imaginibus & divitiis aiorum:
 confer potius fidem:

v. 35. *It tibi nos erimus*] Qui of-
 fa tua legamus, si fortè præmo-
 riaris, quod Dii nolint.

v. 37. *Unica nata meo cop. c. d.*] Sa-
 pia.

Excludit quoniam fors mea, sæpe venis.
 Ista meis fiet notissima forma libellis,
 Calve, tuâ veniâ; pace, Carulle, tuâ. 40
 Miles depositis annosus secubat armis,
 Grandævique negant ducere aratra boves:
 Putris & in vacuâ requiescit navis arenâ,
 Et vetus in templo bellica parma vacat.
 At me ab amore tuo deducet nulla senectus, 45
 Sive ego Tichonus, sive ego Nestor ero.
 Et

OBSERVATIONES.

pra Eleg. 16.

O nimis exitio *NATA* theatra
MEO!

v. 41. Miles depositis] Veterani,
 acceptâ missione, per otium vitæ
 reliquum exigebant. Innuat Ho-
 ratiûs Sat. 1. l. 1.

Ille gravem dnro terram qui ver-
 tit aratro,

Perfidus hic caupo, *MILES*, nau-
 taque, per omne

Andaces mare qui currunt, hinc
 mente laborem

Sese ferre, senes ut in otia tanta
 recedant,

Aunt, cum sibi sint congesta ci-
 baria —

Et seditiosi milites apud Lucanum
 §. Pharsaliæ v. 274.

— jam respice canos,
 Invalidasque manus & inanes cer-
 ne lacertas.

Ufus abis vitæ: bellis consumps-
 mus ævum.

Ad moriem dimitte senes. en im-
 proba vota &c.

Torum autem hunc locum venu-
 stissimè imitatur Ovidius Eleg. 8. l.

4. Tristitium:

In cava ducuntur quæstæ navalia
 puppes,

Ne temerè in mediis dissolvan-
 tur aquis.

Ne cadat, & multas palmas in-
 honestet adeptas,

Languidus in pratis gramina cari-
 pit equus.

MILES, ut emeritis non est satis
 utilis *ARMIS*,

PONIT ad antiquos, quæ tulit,
ARMA lares.

Sic igitur tarda vires minuent
SENECTA,

Me quoque donari jam rursus, sem-
 per erat.

Et si sæcla forent antiquis grata puellis,
 Essem ego, quod nunc tu; tempore vincor ego.
 Non tamen ista meos mutabunt sæcula mores.
 Unusquisque suâ noverit ire viâ. 50
 Nonne fuit satius duro servire tyranno?
 Et gemere in tauro, sæve Perille, tuo?
 Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu?
 Caucasias etiam si pateremur aves?
 Sed tamen obscurâ teritur rubigine mucro 55
 Ferreus, & parvo sæpe liquore silex.
 At nullo de me teritur sublimine amor, qui
 Restat, & immeritâ sustinet aure minas.

UI-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 47. *Et si sæcla forent*] Malè omnino hæc explicat Scaliger. Non enim alloquitur Cynthiam Propertius, ut placebat magno viro, sed potius rivalem suum; atque se nihili fieri ab amicâ ob iniquam temporum conditionem, quibus nulla fides insit levibus puellis: quod si essent aurea illa sæcula, quæ præfiscas illas Heroínas tulerunt, futurum se voti sui compotem, victo & depulso æmulo. *Sæcla puellis antiquis grata* nihil aliud sunt, quàm *antiqua sæcula*, *versuti mores*. At Propertius loquitur *de se*, ut sæpe alias. Ita explicandus versiculus Eleg. 7. l. 1.

— *atavis tempora dura queri*.
 Hoc distichon cum sequenti non erat loco movendum.

V. 51. *Nonne fuit satius*] Virg. Eclog. 2.

NONNE FUIT SATIUS *tristes*
Anaxyllidis iras,
Atque superba pati fastidia? non-
ne Menelæam,
Quamvis ille niger, quamvis tu
candidus esses?

V. 48. *Restat, & immerita sust.*
aure minas] Lucræti lib. 1.

— *Nam si certam finem esse vi-*
derent

Ærumnarum homines, aliqua va-
tionē valerent

Religionibus, atque MINIS ob-
stare varum.

Nunc ratio nulla est REST ANDI,
nulla secultas:

Æternas quoniam penas in morte
timendum.

Utrò contemptus rogat, & peccasse fatetur
 Læsus, & invitis ipse redit pedibus. 60
 Tu quoque, qui pleno fastus assumis amore,
 Credule, *NULLA diu femina pondus habet.*
 An quisquam in mediis persolvit vota procellis,
 Cum sæpe in portu fracta carina nater?
 Aut prius infecto deposcit præmia cursu, 65
 Septima quàm metam triverit ante rota?
MENDACES ludunt flatus in amore secundi:
Si qua venit serò, magna ruina venit.
 Tu tamen interea, quamvis te diligit illa,
 In tacito cohibe gaudia clausa sinu. 70
 Nâque in amore suo semper sua maxima cuique,
 Nescio quo pacto, verba nocere solent.
 Quamvis te persæpe vocet, semel ire memento.
INVIDIAM quod habet, non solet esse diu.
 At vos, qui officia in multos revocatis amores, 75
 Quantum sic cruciat lumina vestra dolor!
 Vidistis pleno teneram candore puellam:

Vi-

OBSERVATIONES.

v. 59. *Utrò contemptus rogat*] Aquinari poëta lectionem Propertii familiarem fuisse non pauci demonstrant, quæ videtur Satyriscus à nostri fontibus derivasse. Profecto ganius huic loco est ille 3. Sat.

— *Libertas pauperis hæc est:*

Pulsatus ROGAT, & fugis concisus advena,

Ut liceat paucis eum dentibus indè reverti.

v. 75. *At vos*] Id vult Propertius Qui femine unius iussu obtemporat, miserimus visit; quas igitur lacrymas, quæ suspensa futura centis omnivoli hominis, & in plures amores distractit.

v. 77. *Vidistis pleno*] Sulmonensis poeta idem argumentum copio-

ff

Vidistis fuscos, ducit uterque color.
 Vidistis quamdam Argivâ prodire figurâ:
 Vidistis nostras; utraque forma rapit. 36
 Illaque plebeio, vel sit sandycis amictus:
 Hæc atque illa mali vulneris una via est.
 Cum satis una tuis insomnia porret ocellis,
 Una sit & cuivis femina multa mala.

E L E G I A XVIII.

*Ad Cynbiam: se illam in somnis naufragio proximam
 vidisse, cui se spondet usque fidissimum: atque
 amantes divinatione non indigere ad genus
 mortis sine præoscendum.*

VIdi te in somnis fractâ, mea vita, carinâ
 Ionio lassas ducere rore manus:
 Et quæcumque in me fueras mentita, fateri,
 Nec jam humore graves tollere posse comas.
 Qualem purpureis agitatum fluctibus Hellen, &
 Aurea quam molli tergo vexit ovis.

Quam

O B S E R V A T I O N E S.

de tractat Amor. 2. Eleg. 4.

v. 78. *Vidistis fuscos*] Plebeus & fuscus eandem opponuntur. Quod non temere apud alios auctores invenias.

v. 83. *insomnia*] Vigiliis. Terent. Eunucho Act. 2. Sc. 1.

nam aut jam veterem; aut non

nostrum te adigens horum IN-
SOMNIA.

ELEG. XVIII. v. 1. *Vidi te in*
somnis] Callide admodum Propertius comminiscitur somnium, ut admonitu periculi deterreat Cynthiam à periurio, & levitate. Potiù hæc sunt venustissimæ, & maxime

Quam timor, ne fortè tuam mare nomen haberet,
Atque tuâ labens navita sceret aqua!
Quæ tum ego Neptuno, quæ tû cû Castore fratris
Quæque tibi exceptum Dea Leucothoë!
At tu vix primas extollens gurgite palmas,
Sæpe meum nomen jam peritura vocas.
Quod si fortè tuos vidisset Glaucus ocellos,
Eisses Ionii facta puella maris:
Et tibi præ invidiâ Nereides increpiterent;
Candida Nisæ, cæcula Cimotheô.

Secl.

OBSERVATIONES.

ximè castigato stylo conscripserit.
v. 3. *sceret*] Infortunii tui scilicet
memor.

v. 10. *excepti*] Vorò segregavi,
& in donaria sepulsi, Virg. *Æneid.*
lib. 9.

*Vidisti quo. Turni equo, quibus
ibat in armis*

*Aurei t' ipsum illum clypeum,
cristasque rubentes*

*EXCIPIAM fortè, jam nunc tua
præmia, Nisæ.*

v. 11. *primas palmas*] Summos
digitorum articulos. Ita Catul.
carm. 2. *Cui PRIMUM digitum da-
re adpetenti* &c. At Valerius Flacus
meus nulli poetarum secundus
his coloribus Hellem pereuntem
depingit 1. *Argonautic.*

*Illæ quidem fossæ longè positis humi-
da palmis:*

*Vellera, sed bibulas argenti pon-
dere vestes.*

*Unctæ molis, lævigæ manus læ-
buntur ab undis.*

*Quis tibi Phryxæ dolor, rapido
cum tonitruo aestu*

*Respiceres misere claustris viv-
ginis ora,*

*EXTREMASQUE MACROS, spar-
sasque per æquora crines!*

Hæc Propertio miram lucem asse-
runt, & sanè videntur ab ipso de-
ducta, pulcherrimo quodam imi-
tandi genere.

v. 12. *Sæpe meum nomen*] Nau-
fragis in ore solent esse nomina eo-
rum, quos amant. Hoc irata Dido
comminatur *Æneæ* apud Virg. l. 4.
*Spero equidem in mediis (si quid
piæ numina possunt)*

*Supplicia hausurum scopulis, &
NOMINE Dido*

Sæpe VOCATURUM —

Vide etiam, si lubet, Ovidium
11. *Metamorph.*

Ff 2

u. 21.

Nos quocūque loco, nos omni tempore tecum, 55
Sive ægrâ pariter, sive valentē, sumus.

E L E G I A XVI.

*Ad Demophoontem: Se multis amoribus capi, feminas
verò tenuis fortuna præcipuè sectari: ubi matro-
narum superba fastidia, & morositatem
graphicè ob oculos ponit.*

SCis here mî multas pariter placuisse puellas,
Scis mihi, Demophoon, multa venire mala.
Nulla meis frustra lustrantur compita plantis.
O nimis exitio nata theatra meo!
Sive aliquis molli deducit candida gestu 5
Brachia, seu varios incinit ore modos:
Interea nostri quærunt sibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore si qua sedet:
Sive vagi crines puris in frontibus errant,
Indica quos medio vertice gemma tenet. 10
Quæ si fortè aliquid vultu mihi dura negarat,
Fri-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 55. Nos quocūque loco] Hic demum Propertius abiecit larvam Panthi, & ex personâ suâ loquitur. Hanc Elegiam esse paucorum hominum non temerè dixerim.

ELEG. XVI. v. 9. puris in frontibus] Serenis, & placidis. Horatius Ode 5. l. 2.

Dilecta, quantum non Pholoe fux-
gax,
Non Chloris: albo sic humero ni-
sens,
Ut TURCA nocturno venides
lena mari —
v. 11. vulen] Nutu, qui sermo
tacitus est: vel torvis oculis.

Frigida de totâ fronte cadebat aqua.
 Quæris Demophoon cur sim tam mollis in omnes?
 Quod quæris, quare non habet ullus amor?
 Cur aliquis fœcis laniat sua brachia cultris?
 Et Phrygis infanos cæditur ad numeros?
UNICUIQUE dedit vitium natura creato;
 Mi fortuna aliquid semper amare dedit.
 Me licet & Thamyreæ cantoris fata sequantur,
 Numquam ad formosas, invide, cæcus ero.
 Sed, tibi si exiles videor tenuatus in artus,
 Falleris: haud unquam est culta labore Venus.
 Percontere licet. sæpe est experta puella
 Officium totâ nocte valere meum.
 Jupiter Alcmenæ geminas, requieverat arctos,
 Et cælum noctu bis sine rege fuit.

Nec

OBSERVATIONES.

- v. 14. *Quod quæris*] I. e. tu ô Demophoon causam quæris, cur ego in varios amores impellar: ego vicissim te inerrogo, quare nulla ex humanis voluptatibus rationem habet, quam quæris? Omnes enim in id quod pacet, impetu rapimur, non ratione.
- v. 15. *Cur aliquis fœcis*] Vide Eleg. 7. l. 1. Tibulli.
- v. 22. *haud unq. est culta lab. Penus*] Hoc Ovidius de se proficitur: *Sæpe ego lascivæ consumpta tempore noctis, & fœci corpore manè sui.*
- Amor. 2. Eleg. 10.
 v. 24. *Officium*] Lateris videlicet. Naso citatus 3. Amor. Eleg. 7. *Ne nuper bis flava Chia, ter candida Pitho,*
Ter Libas. OFFICIO continuata meo.
 Vide Senecam patrem præfat. l. 4. Controv. Ep'r.
 v. 25. *geminas requieverat arctos*] I. e. magnam & minorem Ursam stare iusserat, nec diu advenienti cedere, ut ipse diutius amoribus suis vacare posset, & ingentem illum Herculem generare. Infra
 Ec 4 Eleg.

Nec tamen idcirco languens ad fulmina venit.

NULLUS Amor vires eripit ipse suas.

Quid? cum è complexu Briseidos iret Achilles,

Nam fugere minùs Thessala tela Phryges? 30

Quid? ferus Andromachæ lecto cum surgeret
Hector,

Bella Mycenæ non timuere rates?

Ille vel hic classes poterat, vel perdere muros.

Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.

Aspice uti cælo modò Sol, modò Luna ministret, 35

Sic etiam nobis una puella parum est.

Altera me cupidis teneat, foveatque lacertis:

Altera si quando non sinit esse locum.

Aut si fortè irata meo sit facta ministro,

Ut sciat esse aliam, quæ velit esse mea. 40

Nam melius duo defendunt retinacula navem,

Tu-

O B S E R V A T I O N E S.

Eleg. 23. hujus libri:

Quamvis ille suam lassus RE-
QUIESCIT avenam.

Sofias verò Plautinus Amphitru.

Act. 1. Sc. 1. hanc fidarum segnitatem admiratur:

Credo ego hac nocte Nocturnum
obdormisse ebrium,

Nam neque se septemtriones quo-
quam in cælo commouent,

Neque se luna quoniam mutat, at-
que uti exorta est ost semel.

Nec jugula, neque vesperugo, ne-
que vespertilio occidunt.

Ita statim stans signa, neque non
quoquam concedis die.

v. 40 *Ut scias esse aliam*] *Zephy-*
pia inveniendæ gratiâ, quâ mirum
in modum animi accenduntur.

v. 41 *duo retinacula*] *Anchoras*
intellige. Epictetus apud Joannem

Stobæam serm. 109. *Εἰς τὸν ἑκά-*
στην ἀνέστη, ὅτε βίον ἐκ νέου ἀπὸ

τῆς ἀπορίας. Neque *NAVIS* una
solum *ANCHORA*, neque vitam una

spe muniti oportet. Quæ, mirificè
Propertium illustrent.

Tutius & geminos anxia mater alit.
 Aut si es dura, nega: si es non dura, venito,
 Quid juvat in nullo pondere verba loqui?
 Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti, 47
 Speranti subito si qua venire negat.
 Quanta illum toto versant suspiria lecto,
 Cum recipi, quem non noverit illa, vetat?
 Et rursus puerum querendo audita fatigat,
 Quem quæ scire timet, querere plura jubet. 50
 Cui fuit indocto fugienda hæc semita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
 Ingenuus quisquam alterius dat munera servo,
 Ut commissa suæ verba ferat dominæ?
 Et querit toties, quænam nunc porticus illam 55
 Integrit & campo quo movet illa pedes?

De-

OBSERVATIONES.

V. 43. *Aut si es dura, nega*] *supra*
 435 amantis geminâ puellâ super-
 bicatis; Q. d. age, si quid ag's.
 vel admitte, vel excludere: repul-
 sam tuam nihil moror, altera enim
 excipiet à te abeuntem. ne me sus-
 pensum diu teneas.

V. 48. *quem non noverit illa*] No-
 tum quidem, sed consultò igno-
 ratum.

V. 49. *puerum querendo aud. fati-
 gas*] Sciscitatur sedulo ex internun-
 tio, si qua fortasse ex dominæ vultu,
 aut sermone perceperit. V.
 Eleg. 4. l. 3.

V. 51. *indocto*] Cum rudis adhuc
 & inexpertus eram, pulchrumque
 mihi videbatur sectari matronas:
 nunc verò jam doctus viles mulie-
 res nobis idus præfero.

V. 53. *Ingenuus quisquam &c.*]
 Hæc stonachoso vultu gestuque
 pronuntianda. Juvenalis Sat. 5. in
 Trebium parasitum:

*quis enim tam nullus, ut illum
 bis ferat, Etiam si puto si conti-
 git aurum,
 Vel nodus tantum, & signum de
 paupere loro?*

Similia illa indignationis plena,
 quam-

Deinde ubi pertuleris quos dicit fama labores,
 Herculis, ut scribat, muneris ecquid habes?
 Et modò pavonis caudæ stabella superbæ,
 Et manibus durâ frigus habere pilâ, 60
 Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
 Quæque nitent Sacrà vilia dona viâ.
 Ah peream, si me ista movent dispendia: verùm
 Fallaci dominæ jam pudet esse jocum.
 Cernere uti possis vultum custodis avari, 65
 Captus & immundâ sæpe latere casâ,
 Quam carè semel in toto nox vertitur anno!
 Ah pereant, si quos janua clausa juvat.
 Contra rejecto quæ libera vadit amictu,
 Custodum & nullo septa tumore, placet. 70
 Cui sæpe immundo Sacra conteritur via focco,
 Nec finit esse moram, si quis adire velit.
 Differet hæc numquam, nec poscet garrula, quæ te
 Atri-

O B S E R V A T I O N E S.

quamquam in re dissimili, apud
 Virg. 2. *Æneidos*:

Occideris ferro Priamus? Troja ar-
seris igni?
Dardanium toties sudavit sanguine
litus?

& illa Horatii *Epod.* 18.

Inulius ut tu riseris Corythia
Vulgata, sacrum liberi Cupidi-
nis?

v. 63. *si me ista movent dispendia*]
 Phrasim hanc illustro ad carmen
 Catulli 12.

v. 65. *Cenare nisi possis*] Cicero
 atrocissimè 7. in Ver. ex ore Sen-
 tenciis: *ut uno ictu securis affe-*
ram mortem filio tuo, quid dabis?
ne diu crucietur, ne sepius feriat.
 His respondet adagium Italicum:
pagare il boja, che si frustà. Levius
 Juvenalis 3. Sat. ad gustum tamen
 poetæ nostri:

quid das, ne Cosium aliquando
salutes,
Ut se respicias, clauso pignore labell-
læ?

Astrictus ploret sæpe dedisse patet.
 Nec dicet: timeo, propera jam surgere quæso, 75
 Infelix! hodiè vir mihi rure venit.
 Et quas Euphratès, & quas mihi misit Orontes
 Me capiant: nòlin furta pudica tori.
 Libertas quoniam nulli jam restat amanti;
 Nullus liber erit, si quis amare volet. 80
 Tuloqueris, cum sis jam noto fabula libro,
 Et

OBSERVATIONES.

v. 74. *astrictus*] siccus, & frigidus.
Perfius Sat. 5.

--- *an siccis dolens obstem*

Cognatis, an rem patriam rancere
sinistro

Limen ad obscenum frangam?

v. 77. *& quas mihi misit Orontes*] De his advenis meretriculis, quæ Romanos mores corruperant, queritur Umbritius apud juvenalem loco citato:

Jam pridem Syrus in Tiberim de-
fluxit ORONTES,

Es linguam, & mores, & cum ti-
bicine chordas

Obliquas, nec non gentilibz tympa-
na secum

Vexis, & ad Circum iussas prostare
puellas.

Ite, quibus grata est picta lupa
barbara mitra.

Quod autem ad Circum prostarent populari libidini exposcæ, testatur & auctor carminis in Priapum.

Deliciæ populi ipso notissima Circo

Quintia, libertas docta movera
nates:

Cymbala cum crotalis pruviginis ar-
ma Priapo

Posit, & adducta tympana pulsa
manu.

v. 78. *furta pudica tori*] I.e. pudici tori, seu inatronalis. Locutio similis Eleg. 19. l. 3.

Librorumque tuos, docte Menan-
dre, sales.

pro librorum tuorum. Eodem pacto Lucræus lib. 1.

Nam simul ac species patefacta est
verna diei.

I.e. diei vernæ, temporis verni.

v. 80. *Nullus liber eris, s. q. a. v.*] Eò dicit, quia viles ancillarum

angores mancipis digni videbantur, non ingenuis adol. sc. entibus. Ap-

tè vero colligit: Nullus amans liber est, igitur parum interest quam

servitutem se vivas, stultane mulieris, an togatæ.

v. 81. *Tu loqueris*] Alia plures

Et tua sit toto Cynthia lecta foro?
 Cui non his verbis aspergat tempora furdo
 Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
 Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis, 85
 Non ego nequitiae dicerer esse caput:
 Nec sic per totam infamis traducerer urbem:
 Uleret & quamvis, nomine verba darem.
 Quare ne tibi sit mirum me quærere viles;
 Parcius infamant: num tibi causa levis? 90
 ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

ex personâ objectantis. Q. d. tu
 isthæc jactas ô Properti, qui pau-
 lō ante Cynthiam usque ad infamiam deperibas, Cynthiam illam,
 quæ matronali fastidio insignis est?
 v. 83. furdo] In libris vulgaris
furdo. Emendavit Josephus Scaliger
 hac sententiâ: quem licet surdum
 hæc verba non vellicent? Ita
 supra:

*Ne licet & Thamyra censoris fata
 sequantur,*

*Numquam ad formosas, invade,
 cæcus ero.*

v. 83. *tam*] Pleonasmus, ut sa-
 pe alibi.

v. 86. *nequitia caput*] Auctor de-
 decoris illius, quod in aliis re-
 prehendo.

v. 88. *nomine*] Fictio scilicet, quia
Hestia Propertianæ amicæ nomen
 verum fuit.

v. 90. *num tibi causa levis*] Su-
 ba di videtur.

ELEGIA XVII.

*Exposcūlas cum amicā sibi rivalem praeferente, jaclat-
que constantiam suam in amore: denique ad
emulum ipsum conversus, docet eum se-
minarum levitatem.*

HOc erat in primis, quod me gaudere jubebas?
 Tam te formosam non pudet esse levem?
 Una aut altera nox nondum est in amore peracta,
 Et dicor lecto jam gravis esse tuo.
 Me modò laudabas, & carmina nostra legebas: 5
 Ille tuus pennas tam citò vertit Amor?
 Contendat mecum ingenio, contendat & arte,
 In primis unâ discat amare domo:
 Silibitum tibi erit, Lernæas pugnet ad hydras,
 Et tibi ab Hesperio mala draconè ferat: 10
 Terra venena libens, & naufragus ebibat undas,
 Et numquam pro te deneget esse miser:
 (Quos utinam in nobis, vita, experire labores!)
 Jam tibi de timidis iste protervus erit,
 Qui nunc se in tumidis jaclando venit honorè. 15
 Dissidium vobis proximus annus erit.
 Dura est, quæ multis simulatum ducit amorem,
 Et

OBSERVATIONES.

ELEG. XVII. v. 15. *se in tumi-* | *Omphale in tantum forma processit*
dum jaclando v. h. morem] Sic infra | *HONOREM.*
 Eleg. II. l. 3. | v. 17. *simulatum ducit amorem*]
 CON-

Et se plus uni si qua parare potest.
 At me non ætas mutabit tota Sibyllæ,
 Non labor Alcidæ, non niger ille dies. 20
 Tu mea compones, & dices: Ossa, Properti,
 Hæc tua sunt; cheu, tu mihi certus eras.
 Certus eras, cheu, quamvis non sanguine avito
 Nobilis, & quamvis non ita dives eras.
 Nil ego non pariar, numquã me injuria mutat. 25
 Ferre ego formosam nullum onus esse puto.
 Credo ego non paucos istâ petiisse figurã,
 Credo ego, sed multos non habuisse fidem.
 Parvo dilexit spatio. Minoida. Theseus,
 Phyllida Demophoõ, hospes uterque malus. 30
 Jam tibi Jasoniã nota est Medea carinã,
 Et modò servato sola relicta viro.
 Noli nobilibus, noli conferre beatis.
 Vix venit, extremo qui legat ossa die.
 It tibi nos erimus, sed tu potius, precor, ut me 35
 Demissis plangas pectore nuda comis.
 Unica nata meo pulcherrima cura dolori,

Ex-

O B S E R V A T I O N E S :

Concinnius esset, ut ego quidem
 existimo:

*Dura est, que multos simulato du-
 cit amore.*

dixit enim superius hoc eodem li-
 bro: *promissis ducere amantiem*,
 id est lactare fallaci spe; sed nihil
 equo.

v. 33. *Noli nobilibus*] Cave ne
 conferas novitatem & inopiam me-
 am imaginibus & divitiis aiorum:
 confer potius fidem:

v. 35. *It tibi nos erimus*] Qui os-
 sa tua legamus, si fortè præmo-
 riatis, quod Dii nolint.

v. 37. *Unica nata meo* cop. e. d.] Sa-
 piã.

Excludit quoniam fors mea, sæpe venis.
 Ista meis fiet notissima forma libellis,
 Calve, tuâ veniâ; pace, Carulle, tuâ. 40
 Miles depositis annosus secubat armis.
 Grandævique negant ducere aratra boves:
 Putris & in vacuâ requiescit navis arenâ,
 Et vetus in templo bellica parma vaçat.
 At me ab amore tuo deducet nulla senectus, 45
 Sive ego Tithonus, sive ego Nestor ero.
 Et

OBSERVATIONES.

pra Eleg. 16.

O nimis exitio *NATA* theatra
 MEO!

v. 41. Miles depositis] Veterani,
 acceptâ missione, per otium vitæ
 reliquum exigebant. Innuir Hor-
 ratius Sat. 1. l. 4.

Ille gravem duro terram qui ver-
 sit aratro,

Perfidus hic caupo, *MILES*, nau-
 taque, per omne

Andaces mare qui currunt, hac
 mente laborem

Esse ferre, senes ut in oîa tua
 recedant,

Aunt, cum sibi sint congesta ci-
 baria —

Et seditiosi milites apud Lucanum
 5. Pharsaliæ v. 274.

— jam respice canos,
 Invalidasque manus & inanes cer-
 ne lacertos.

Ufus abit vitæ: bellis consumps-
 mus ævum.

Ad mortem dimitte senes. en im-
 proba vota. &c.

Totum autem hunc locum venu-
 stissime imitatur Ovidius Eleg. 8. l.

4. Tristium:

In cava ducuntur quassæ navalia
 puppes,

Ne tenerè in mediis dissoluâr-
 tur aquis.

Ne cadat, & multas palmas in-
 honestes adeptas,

Languidus in pratis gramina car-
 pit equus.

MILES, ut emeritis non est satis
 nullis *ARMIS*,

PONIT ad antiquis, quæ tulis,
ARMA lares.

Sic igitur tarda vires minuerite
SENECTA,

Me quoque donari jam vulgo, tem-
 pus erat.

Et si sæcla forent antiquis grata puellis,
 Essem ego, quod nunc tu; tempore vincor ego.
 Non tamen ista meos mutabunt sæcula mores.
 Unusquisque suâ noverit ire viâ. 50
 Nonne fuit satius duro servire tyranno?
 Et gemere in tauro, sæve Perille, tuo?
 Gorgonis & satius fuit obdurescere vultu?
 Caucasias etiam si pateremur aves?
 Sed tamen obscurâ teritur rubigine mucro 55
 Ferreus, & parvo sæpe liquore silex.
 At nullo de me teritur sublimine amor, qui
 Restat, & immeritâ sustinet aure minas.

UI-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 47. *Et si sæcla forent*] Malè
 omnino hæc explicat Scaliger. Non
 enim alloquitur Cynthiam Pro-
 pertius, ut placebat magno viro,
 sed potius rivalem suum; atque
 se nihili fieri ab amicis ob iniquam
 temporum conditionem, quibus
 nulla fides insit levibus puellis: quod
 si essent aurea illa sæcula, quæ pri-
 scas illas Heroinas tulerunt, futu-
 rum se voti sui compotem, victo
 & depulso æmulo. *Sæcla puellis*
antiquis grata nihil aliud sunt,
 quàm *antiqua sæcula, vetusti mores*.
 At Propert. loquitur *et periculis*,
 ut sæpe alias. Ita explicandus ver-
 siculus Eleg. 7. l. 1.

— *atatis tempora dura queri*.
 Hoc distichon cum sequenti non
 erat loco movendum.

V. 51. *Nonne fuit satius*] Virg.
 Eclog. 2.

NONNE FUIT SATIUS *tristes*
Anayllidis iras,
Atque superba pati fastidiat non-
ne Menalcæ,
Quamvis ille niger, quamvis tu
candidus esses?

V. 58. *Restat, & immerita sust.*
aure minas] Lucetius lib. 1.

— *Nam si certam finem esse vi-*
derent

Ærummarum homines, aliqua ra-
tione valerent

Religionibus, atque MINIS ob-
sistere vatium.

Nunc ratio nulla est RESTANDI,
nulla facultas:

Eternas quoniam penas in morte
timendum.

V. 59.

Ultiò contemptus rogat, & peccasse fatetur
 Læsus, & invitis ipse redit pedibus: 64
 Tu quoque, qui pleno fastus assumis amore,
 Credule, *NULLA diu femina pondus habet.*
 An quisquam in mediis persolvit vota procellis,
 Cum sæpe in portu fracta carina naret?
 Aut prius infecto deposcit præmia cursu, 65
 Septima quàm metam triverit ante rota?
MENDACES ludunt flatus in amore secundi:
Si qua venit serò, magna ruina venit.
 Tu tamen interea, quamvis te diligat illa,
 In tacito cohibe gaudia clausa sinu. 70
 Nâque in amore suo semper sua maxima cuique,
 Nescio quo pacto, verba nocere solent.
 Quamvis te persæpe vocet, semel ire memento.
INVIDIAM quod habet, non solet esse diu.
 At vos, qui officia in multos revocatis amores, 75
 Quantum sic cruciat lumina vestra dolor!
 Vidistis pleno teneram candore puellam:

Vi-

OBSERVATIONES.

v. 59. *Ultiò contemptus rogat*] Aquinati poëta lectionem Propertii familiarem fuisse non pauci demonstrant, quæ videtur Sartyri-
 cus à nostri fontibus derivasse. Profectò gavinus huic loco est ille
 3. Sat.

— *Libertas pauperis hæc est:*

Pulsatus ROGAT, & fugia con-
cipis adoras,

Ut liceat paucis quæ dentibus indi-
reverti.

v. 75. *At vos*] Id vult Propertius
 Qui feminæ unius iustis obtempe-
 rat, miserrimus vivit; quasigiur
 lacrymas, quæ suspensa futura cen-
 sis omnivoli hominis, & in plures
 amores distractit.

v. 77. *Vidistis pleno*] Sulmonen-
 sis poëta idem argumentum copio-

f f

cc

Vidistis fusco; ducit uterque color.
 Vidistis quamdam Argivâ prodire figurâ:
 Vidistis nostras; utraque forma rapit. 30
 Illaque plebeio; vel sit sandycis amictus:
 Hæc atque illa mali vulneris una via est.
 Cum fatis una tuis insomnia portet ocellis,
 Una sit & cuivis femina multa mala.

E L E G I A XVIII.

*Ad Cynbiam: se illam in somnis naufragio proximam
 vidisse, cui se spondet usque fidissimum: atque
 amantes divinatione non indigere ad genus
 mortis suæ prænoscentium.*

VIdi te in somnis fractâ, mea vita, carinâ
 Ionio lassas ducere rore manus:
 Et quæcumque in me fueras mentita, fateri,
 Nec jam humore graves tollere posse comas.
 Qualem purpureis agitatum fluctibus Hellen,
 Aurea quam molli tergo vexit ovis.

Quam

O B S E R V A T I O N E S.

sètractat Amor. 2. Eleg. 4.
 v. 78. *Vidistis fusco*] Plenus &
 fuscus: andor opponuntur. Quod
 non temerè apud alios auctores in-
 venias.

v. 83. *Insomnia*] Vigiliis. To-
 rem. Eunuchus Act. 2. Sc. 1.

Ut aut jam recedere; aut non

*nostrum se adigens horum IN-
 SOMNIA.*

ELEG. XVIII. v. 1. *Vidi te in
 somnis*] Callidè admodum Propertius
 comminiscitur somnium, ut
 admonitu periculi deterreat Cyn-
 thiam à periurio, & levitate. Pot-
 id hæc sunt venustissimæ, & ma-
 ximè

Quam timui, ne fortè tuum mare nomen haberet,
Atque tuâ labens navita fieret aqua!
Quæ tum ego Neptuno, quæ tû cû Castore fratri
Quæque tibi exceptum Dea Leucothoë!
At tu vix primas extollens gurgite palmas,
Sape meum nomen jam peritura vocas.
Quòd si fortè tuos vidisset Glaucus ocellos,
Eises Ionii facta puella maris:
Et tibi præ invidiâ Nereïdes increpitarent,
Candida Nisæ, cæcula Cimotheô.

Sed

OBSERVATIONES.

ximè castigato stylo conscrip-
v. 8. *fleat*] Infortunii tui scilicet
memor.

v. 10. *excepti*] Voto segregavi,
& in donaria spofui. Virg. *Ænei-*
dos 9.

Midy quo. *Turni* equo, quibus
ibat in armis

Aureus t ipsum illum clypeum,
crissasque rubentes

EXCIPIAM sorib, jam nunc tua
premia, Nise.

v. 11. *primas palmas*] Stimmos
digitorum articulos. Ita Catul.
carum. 2. Cui *PRIIMUM* digitorum da-
re adpetenti &c. At Valerius Flac-
cus meus nulli poetarum secundus
his coloribus Hellem pereuntem
depingit i. Argonauticæ.

illa quidam fossis longè peis humi-
da palmis

Fellera, sed bibulas argenti pon-
dere vestes.

Unctis crebis, *lætique* manus la-
buntur ab amro.

Quis tibi *Phryxæ* dolor, rapido
cum conciliis *astu*

Respicere, misera *clamantia* vir-
ginis ora

EXTREMASQUE *MAXIS*, sper-
fosque per *apura* *crines*!

Hæc Propertio miram huc inaspi-
runt, & sanè videntur ab ipso de-
ducta, pulcherrimo quodam imi-
tandi genere.

v. 12. *Sape meum nomen*] Nau-
fragis in ore solent esse nomina co-
rum, quos amant. Hoc irata Dido
comminatur *Æneæ* apud Virg. l. 4.
Spero equidem in mediis (si quid
pia numina possunt)

Supplicia hauriunt scopulis, &
NOMINE Dido

Sape *VOCATURUM* —
Vide etiam, si lubet, Ovidium

11. *Metamorph.*
ff 2. u. 21.

Sed tibi subsidio delphinum currere vidi;
 Qui puto Arioniam vexerat ante Iyram.
 Jamque ego conabar summo me mittere saxo,
 Cum mihi discussit talia visa metus.
 Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
 Serviat, & totâ dicar in urbe potens.
 Non si Cambysæ redeant, & flumina Croesi,
 Dicat: de nostro surge poëta toro.
 Nam mea cum recitat, dicit se odisse beatos.
 Carmina tam sanctè nulla puella colit.
MULTUM in amore fides, multum constantia prodest.
Qui dare multa potest, multa & amare potest.
 Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 Hanc sequar, & fidos unaaget aura duos.
 Unum litus erit sopitis, unaque recto
 Arbor, & ex unâ sæpe bibemus aquâ.
 Et tabula una duos poterit componere amantes,
 Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
 Omnia perpetiar, sævus licet urgeat Eurus,
 Velaque in incertum frigidus Auster agat,
 Quicumque & venti miserum vexastis Ulysses,
 Et Danaum Euboico litore mille rates:

Et

O B S E R V A T I O N E S:

V. 21. *Nunc admirentur*] Sine re-
 cto casu, quemadmodum supra
 Eleg. 5.
Nunc ita complebant Ephyræ Lei-
dos ædes.

V. 22. *potens*] Felix in amore.
 V. 28. *multa & amare potest*] 91-
 gnificat divites rati fideles esse,
 subinde enim ad novas prædas ad-
 jiciunt animam.

Et qui movistis duo litora, cum rudis Argus
 Dux erat ignoto missa columba mari. 40
 Illa meis tantum non umquam desit ocellis,
 Incendat navem Jupiter ipse licet.
 Cerrè iisdem nudi pariter jactabimur oris.
 Me licet unda ferat, te modò terra regat.
 Sed non Neptunus tanto crudelis amori, 45
 Neptunus fratri par in amore Jovi.
 Testis Amymone, latices cum ferret in arvis
 Compressa, & Lernæ pulsa tridente palus.
 Jam Deus amplexu votum persolvit, at illi
 Aurea divinas urna refudit aquas. 50
 Crudelem & Boream raptâ Orithyia negavit.
 Hic Deus & terras, & maria alta domat.
 Crede mihi, nobis mitescet Scylla, nec umquam
 Alternante vorans vasta Charybdis aquâ.
 Ipsaque sidera erunt nullis obscura tenebris: 55
 Purus & Orion, purus & Hædus erit.
 Quodd mihi si ponenda tuo sit corpore vita,
 Exitus hic nobis non inhonestus erit.
 At vos incertam mortales funeris horam
 Quæritis, & quâ sit mors aditura viâ. 60

Quæ-

OBSERVATIONES.

v. 39. *duo litora*] Symplegadas] *baat*.
 insulas ad ostium Pontis quæ olim
 ut quidem poëtæ fabulantur, ma-
 gno impetu in se concurrerant, v. 49. *votum persolvit*] Deside-
 ritum suum implevit.
 v. 56. *Orion & Hædus*] Pluvia
 aditumque navibus intercludo] alioqui sidera.

Ff 3

v. 61.

Quæritis & cælo Phœnicum inventa sereno,
Quæ sit stella homini commoda, quæque mala:
Seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Bri-
tannos,

Et maris & terræ cæca pericla viæ.

Rursus & objectum fletis capiti esse tumultum, 65

Cum Mavors dubias miscet utrimque manus.

Præterea domibus flammam, domibusque ruinam,

Nec subeant labris pocula nigra ruis.

Solus amans novit, quando periturus, & à quâ

Morte, neq. hic Boreæ flabra, nec arma timeat. 70

Jam licet & Stygiâ sedeat sub arundine remex,

Cernat & infernæ tristitia vela ratis:

Si

OBSERVATIONES.

v. 61. *Phœnicum inventa*] Scien-
tiam æstorum, quam verisimile
est à Tyriis Phœniciæ populis in-
ventam, ut eâ navigantes uteren-
tur. Nam, ut ait Tibullus Eleg.
2. l. 1.

Prima ratem ventis credere docta
Tyros.

Plinius tamen l. 7. c. 47. aliis omni-
no hanc gloriam tribuit, puta rei
Atlanti Libyæ filio, vel Ægy-
ptiis, vel Assyriis.

v. 67. *domibus flammam*] Su-
baudi ovisclam esse.

v. 68. *tuis*] Finitam personam
pro indefinitâ usurpat. Ita supra
Eleg. 17.

Cum satis una tuis insomnia pos-

set oculis.

Hoc ve à scriptoribus optimis fre-
quentissimum. Ciceronis exem-
plum dabo ex oratione pro Quin-
tio, ubi postquam Nævii mors
persecutus est, denique addit: *Que-*
re, quid socium TIBI cum velles
adungere, nihil erat, nisi ut in
T. Apocunia censuisset, qui pecu-
nia fructus esset. l. e. nihil erat,
quod aliquis eum socium sibi vel-
let adungere &c.

v. 71. *Stygiâ sedeat sub arundine*]
Id est sub calamis palustribus, qui
Strygem obsident; Hæc enim veris-
sima explicatio est illarum trium,
quas attulit Douza pater.

Si modò clamantis revocaverit aura puellæ,
Concessum nullâ lege redibit iter.

ELEGIA XIX.

Jovi supplicat pro amicâ agrotante.

Jupiter affectæ tandem miserere puellæ:
Tam formosa tuum mortua crimen erit.
Venit enim tempus, quo torridus æstuat aër,
Incipit & sicco fervere terra Cane.
Sed non tã ardoris culpa est, neque crimina cæli,
Quàm, toties sanctos non habuisse Deos.
Hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas:
Quidquid jurarunt, ventus, & unda rapit.
Num sibi collatam doloit Venus? illa peræquæ

Præ

OBSERVATIONES.

v. 74. *redibit iter*] Infra Eleg.
7. l. 4.

Unum impetrassem te REVOCAN-
TE diem.

ELEG. XIX. v. 6. *Quàm, toties*
sanctos m.h.D.] Perit: i. pœnam aut
esse morbum gravissimum, quo
afflicteretur. *Sanctos* autem *Deorha-*
bere, est juramentum castè serva-
re. Agellius l. 7. c. 18. *Jurandum*
apud Romanos inviolate, SAN-
CTEque HABITUM, servatumque.
Vide Ovidianas epistolas Acontii
& Cydippes, ubi ad rem plurima.

v. 9. *illa peræquæ*] N' si hoc disti-
non loco non suo positum fatea-

re, ignores necesse est quid sit *re-*
peræquæ. Sed ita restitue, ac omnem
obscuritatem d'scuties:

An contempta tibi Junonis templa
Telasga?

Palladis aut oculos ausa negare
bonos?

Num sibi collatam doloit Venus?
illa peræquæ

Præ se formosa invidiosa Dea
est.

Peræquæ, i. e. non secus ac Juno
& Pallas, ulciscitur formosarum
mulierum petulantiam. Non igitur
virio vertendum Scaigero, si
carmina elegantissimi poetæ ab-

Est 4.

osci-

Præ se formosis invidiosa Dea est.

An contempta tibi Junonis templa Pelasgæ? 10

Palladis aut oculos ausa negare bonos?

Semper formosæ non nostis parcere verbis.

Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.

Sed

O B S E R V A T I O N E S.

oscitantibus librariis pessimè accepta, in pristinam stationem, unde pulsa fuerant, revocavit; signoscendum porius, quòd pauca quædam effugerint ejus diligentiam. Vide infra observ. nostras ad Eleg. 23. v. 51.

v. 10. *invidiosa*] Non invida, sed aspera & acerba. Ovid. 13. Metamorph.

Tempus edax rerum, tuque INVIDIOSA vetustas

Omnia destruitis —

v. 11. *contempta*] Omissa & posthabita. Supra Eleg. 4. l. 1.

Nallas illa suis CONTEMNET
fletibus aras.

i. e. ad omnes aras stebit. *Contemptus* Latinis idem est, quod nobis *italis*: non curante. Hoc magis patebit ex M. Tulio 1. de officiis: Equidem & Platonem aversum, si genus forense dicendi tractare voluisset, gravisimè & copiosissimè potuisset dicere: & Demosthenem, si illa quæ à Platone didicerat, tenuisset, & pronuntiare voluisset, ornate, splendideque facere potuisset. Eodem modo de Aristotele & Isocrate iudico,

quorum uterque suo studio delectatus, CONTEMPSIT alterum. Hæc postrema sic veritas licet: Ne puniti diverso & il' mio parere intorno ad Aristotele, ed Isocrate, l'uno e l'altro de' quali invaghino della sua professione, non si curò di quell'altra.

v. 12. *Palladis aut oculus*] Minerva enim glaucis oculis ab Homero passim describitur, quos minus probabant elegantie studiosi. Nigri autem in pretio. Id col' gimus ex Horatio Ode 32. l. 1.

Es Lycum nigris OCULIS, nigroque

Crine decorum.

tum ex Anacreonte ubi de formâ Bathylli ad pictorem: Μέλας ὄμμα γαργυρῶς. OCULUS niger sit, & crux. Cynrhia igitur potuit fortasse caeruleos Palladis oculos respuere, cum ipsa nigris conspicientia fuerit. Noster supra Eleg. 9.

— caput, & digitos, & lumen —
na nigra puellæ.

v. 13. *Semper non nostis*] Pro numquam novistis. vel tamen semper otiosum est, ut alibi Propertio.

Sed tibi vexatæ per multa pericula vitæ, 15

Extremo veniet mollior hora die.

Io versa caput primos mugiverat annos:

Nunc Dea, quæ Nili flumina vacca bibit.

Ino etiam primâ terris ætate vagata est:

Hanc miser implorat navita Leucothoën. 20

Andromede monstros fuerat devota marinis:

Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.

Callisto Arcadios erraverat ursa per agros:

Hæc nocturna suo sidere vela regit.

Quod si fortè tibi properarint fata quietem, 25

Illa sepulturæ fata beata tuæ:

Narrabis Semelæ, quo sis formosa periclo,

Credet & illa suo docta puella malo.

Et tibi Mæonias inter Heroidas omnes

Primus erit, nullâ non tribuente, locus. 30

Nunc, utcumque potes, fato gere saucia morem;

Et DEUS, & durus vertitur ipse dies.

Hoc

OBSERVATIONES.

v. 16. *mollior hora*] Felicius fortuna. Prædicat puellæ morituræ ætatis, allatis pluribus exemplis veterum Heroidum. Superior versutus ita mihi videtur legendus:

Sed tibi vexata per multa pericula, vita.

Notum est hoc nomine Properium Cynthiæ suæ blandiri.

v. 31. *fato gere saucia morem*]

Fet modicè infortunium tuum. Seneca Oedipo choro 5.

FATIS agimur: celice *FATIS*.

Non sollicita possunt curæ

Mutare vati stamina fusi.

v. 32. *vertitur ipse dies*] Rerum vices mutantur. Tibullus Eleg.

7. l. 2.

— *credula vitam*

Spes fovet, & melius cras fore semper ait.

Hoc tibi vel poterit conjux ignoscere Juno.

Frangitur & Juno, si qua puella perit.

Deficiunt magico torti sub carmine rhombi, 35

Et jacet extincto laurus adusta foco.

Et jam Luna negat toties descendere cælo,

Nigraque funestum condidit omen avis.

Una ratis fati nostros portabit amores.

Cærule ad infernos velificata lacus. 40

Si non unius, quæso, miserere duorum;

Vivam, si viver: si cadet illa, cadam.

Pro quibus optatis sacro me carmine damno:

Scribam ego: PER. MAGNUM EST SALVA. PUELLA IOVEM.

Ante tuosque pedes illa ipsa adoperta sedebit, 45

Narrabitque sedens longa pericla sua.

Hæc tua, Persephone, maneat clementia, nec tu

Persephones conjux sævior esse velis.

Sunt apud infernos totæ millia formosarum:

Pulchra sit in superis, si licet, una locis. 50

Vobiscum Antiope, vobiscum candida Tyro,

Vo-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 33. *Hoc tibi*] Sermonem ad Jovem convertit.

v. 47. *Hæc tua*] Si petita impetravero, o Proserpina, eadem expectes, quæ Jovis pollicitus sum. Illa enim cred:batur animas è vinculis corporum solvere dempto crine de vertice capitis. Virgilius 4. *Aeneidos*:

Nondum illi flavum Proserpina:

vertice crinem

Abstuleras; Stygioque casum damnaveras Greco;

cujus vestigiis nos olim insistentes ita lustramus;

Tu Dea Persephone fatalem tangere crinem

Abstineas. merita victima pulchra cadat.

Vobiscum Europe, nec proba Pasiphaë:
 Et quot Troja tulit, verus & quot Achæia formas,
 Et Thebæ, & Priami diruta regna Ienis.
 Et quæcumque erat in numero Romana puella 55
 Occidit. has omnes ignis avarus habet.
NEC forma æternum, aut cuiquam est fortuna perennis.
LONGIUS, aut propius mors sua quemque manet.
 Tu quoniam es, mea lux, magno demissa periclo,
 Munera Dianæ debita redde choros. 60
 Redde etiam excubias Divæ nunc, ante juvenas
 Votivas noctes & mihi redde decem.

ELEGIA XX.

*Narrat se ab Amorum catervâ noctu comprehensum, &
 injeclis compeatibus ad Cynthiam deductum.*

Hesternâ, mea lux, cum potus nocte vagarer,
 Nec me fervorum duceret ulla manus,
 Ob-

OBSERVATIONES.

v. 55. in numero] Subaudi formosarum.

v. 58. Longius, aut propius] Non est, cur properetis o numina inferorum Cynthiæ mortem inferre, si quidem exactâ ætate domum recidet in vestram ditionem. Orpheus apud Ovid. 10. Metamorph.

Eurydicem repetens à Plutone:
 Omnia debemur vobis: paulumque morati,

Serius, aut citius sodem proferamus ad unam.

Tendimus huc omnes: hæc est domus ultima: vosque

Humani generis longissima regna tenetis.

Hæc quoque cum iustos muneris peregerit annos,

Iuris erit vestri. promanere possimus usum.

EL. EG. XX. v. 2. Nec me fervorum d. v.

Obvia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat (hos vetuit me numerare timor)
 Quorum alii faculas, alii retinere sagittas, 5
 Pars etiam visa est vincla parare mihi.
 Sed nudi fuerant. quorum lascivior unus
 Arripite hunc, inquit, nam bene nostis eum.
 Hic erat: hunc mulier nobis irata locavit.
 Dixit, & in collo jam mihi nodus erat. 10
 Hic alter jubet in medium propellere, & alter:
 Intereat, qui nos non putat esse Deos.

Hæc

O B S E R V A T I O N E S.

d. v. m.] Homines genio, & libidini dediti, maxime gaudent solitudine. Ideo Palinurus apud Plautum Cure. Act. 1. sc. 1. reprehendit Phædromum adolescentem intempestâ nocte sine servis foras euntem. *Isne quidem nec bellum est, nec memorabile,*

*Tunc tibi puer es laeteps, luccæ ce-
 reum.*

v. 5. Quorum alii faculas] Plures fuisse Cupidines, præter Græcos poëtas testatur etiam Claudianus de nuptiis Honorii, & Mariæ:

*Nulle phœretrati ludunt in margi-
 ne fratres,*

*Ore pares, habitum similes, gens
 mollis Amorum.*

*Hos Nymphæ parium, illum Venu-
 nus, aurea solum*

Edidit

Cæteriù videtur Propertius Theocritum invitari voluisse, si modo

Theocriti est Idyllium, in quo parvuli Amores mittuntur à Venere ad aprum vestigandum, qui Adonin dente percusserat. Omitto Græca, quia multa.

Illi statim volucres

Percussitantque silvam,

Et incidunt in illum:

Ligantque, vinciuntque.

COLLO dat hic catenas,

Captivus ut trahatur:

Adulget ille pone,

Et terga cæcis arcu.

Aper gradu is tremente,

Ut Cyprin expavescent.

v. 9. *Levât*] Subaudi puniendum, insignisque modis accipendum. Locabantur autem opera publica, ad ficia, vestigalia, funera, ludi, & alia multa generis ejusdem; qui verò hæc perficienda, expediendaque suscipiebat, is redemptor dicebatur. Horatius

Ode

Hæc te non meritum totas expectat in horas,

At tu nescio quas quæris inepte fores.

Quæ cum Sidoniæ nocturna ligamina mitræ 15

Solverit, atque oculos moverit illa graves:

Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores;

Sed quos ipse suis fecit Amor manibus.

Parcite jam fratres: jam certos spondet amores,

Et jam ad mandatam venimus ecce domum. 20

Atque ita me injecto duxerunt rursus amictu.

I nunc, & noctes disce manere domi.

Ma-

OBSERVATIONES.

Ode 1. l. 3.

--- huc frequens

Cæmensa demittis redemptor

Cum famulis, dominusque terra

Fædissimus ---

Loquitur de molium fundamentis
in ipsum mare jactis.

V. 17. suis fecit Amor manibus]

Catullus carm. 13.

Unguentum dabo, quod mea puella

Donarunt fencres, Cupidinesque.

V. 21. me injecto duxerunt rursus

amictu] Probo conjecturam viri

doctissimi Nicolai Heinsii, mi inje-

cto dixerunt rursus amictu: I nunc

&c. Qui vulgatae lectionem am-

plectuntur, eos necesse est ita se-

quentem versiculum accipere, ut

Propertius se ipsum obijuret, qui

scilicet noctu domo exiit, & in-

grassatores incidit. Omnino ta-

men ab Heinsio standum esse cen-

seo. Quætas aliquis non sine cau-

sa, quid sit hoc loco rō injecto ami-

ctū. Sciendum est, ganeones illos

veteres, quoties noctuano tempo-

re ad lustra, vel popinas ire placuis-

set, caput pallio, vel cucullo, vel

pileo tectum habuisse. Produco

auctores, & primum quidem Sve-

tonium Tranquillum in Nerone c.

26. Post crepusculum statim, arre-

pto pileo, vel galero, popinas inibat,

circumque viros FLAGRABATUR lu-

diabundas. Cui proximè accedat Ju-

lius Capitolinus in Vero: Bertur &

nocto parpeti alea luisse, cum in Sy-

ria concepisset id vitium, atque in

tantum visionum Caiarorum, & Nu-

rianorum, & Vitellianorum fuisse

amulum, ut FLAGRARETUR NO-

CTE per tabernas ac lupanaria, ab-

jecto capite cucullione vulgari viato-

rio, & commissis: cum prioni-

bus,

Mane erat, & volui si sola quiesceret illa,
 Visere: at in lecto Cynthia sola fuit.
 Obstupui, non illa mihi formosior umquam.
 Visa, nec ostrinâ cum fuit in tunicâ.
 Ibat & hinc castæ narratum somnia Vestæ,
 Neu sibi, neve mihi quæ nocitura forent.

Ta.

O B S E R V A T I O N E S.

lra, & commi teretrixas, dissimulans quis esset. Nora sunt similia flagitia prurientis Mellai oræ, quæ sic infectatur Juven. 5. Sat.

Ausa Palatino tegatæ præferre cubili,

Sumere nocturnos meretrices angustæ cucullos.

& paulo post:

Sed nigrum flavo crinem abscondente galero,

Intraui calidum veteri contone lupanar.

Figuratus igitur, Propertium capite operto fores meretricum quævisse, ne scilicet ab occurrentibus agnosci posset: deinde à Cupidinum grege detectum, & inspectum diligenter: postremo agnitum, vinctum, & ad amicam deductum minutos illos. satellites evasisse, qui tamen antequam abirent, injecto rursus amictu, i. e. capite iterum obvoluto, his verbis temulentum prosecuti sint:

I. mane, & noctes, discas manere domi.

quasi dicerent: Te quidem è com-

pedibus nostris liberum emittimus, at cave ne in postero in aliquid simile committas, ut nimirum amicam frigidam in lecto relinquant. *Manere domi*, est à latece puellæ nondiscedere. Supra Eleg. 1.

Ex hac ducentur funera nostra DOMO.

Et clarius Eleg. 17.

In primis una discas amare DOMO. Sane isti nocturni grassatores capitâ redeuntium à cæna nonnumquam revelabant. Quod Catoni censorio notissimæ severitatis viro evenisse narrat Plinius l. 3. Epist. ad Attil. Sever. *Arripit*, inquit, officia antelucana, in quæ incidere impune ne Catoni quidem licuit, quem tamen C. Cæsar ita reprehendit, ut laudet. *describit eos, quibus OBIITUS fuerit, tuos caput EBRII. reversis*, erubuisse. deinde adjicit: *Tu tares non ab illis Catonem, sed illos à Catone deprehensas.* Spectojam ab omnibus intellectum iri, quid sit amictum injecto hoc Propertii versu, qui sanè hætenus obscurissimus fuit.

Talis visa mihi somno demissa recenti,
 (Heu quantum per se candida forma valet!) 30
 Quid tu matutinus, ait, Speculator amica,
 Me similem vestris moribus esse putas?
 Non ego tam facilis. sat erit mihi cognitus unus,
 Vel tu, vel si quis verior esse potest.
 Apparent non ulla toto vestigia presso, 35
 Signa voluptatis, nec jacuisse duos.
 Aspice ut in toto nullus mihi corpore surgat
 Spiritus, admissio notus adulterio.
 Dixit, & opposita propellens suavia dextra,
 Prosiluit in laxa nixa pedem solca. 40
 Sic ego tam sancti custode recludor amoris.
 Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 29. <i>somno demissa recenti</i>] Su-	Horat. Epod. 3. ad Mæcenatem:
pra Eleg. 19. <i>magno DEMISSA</i>	<i>MANU</i> puella <i>SUAVIO</i> oppone-
<i>periculo</i> .	<i>mo</i> .
v. 32. <i>vestris moribus</i>] Id est vi-	v. 42. <i>Ex illo</i>] Ita Virg. 2. <i>Æneid</i>
<i>varum</i> .	<i>EX ILLO</i> fuere, ac retro <i>sublapsa</i>
v. 38. <i>notus adulterio</i>] V. Indi-	<i>referri</i>
cem verbo <i>adulterium</i> .	<i>Omnia</i> —
v. 39. <i>propellens suavia dextra</i>]	

ELEG.

*Apollinis porticum amica describit, ejusque fidem ad
se suspectam habere: quam tamen peccantem ex
communi consuetudine defendit.*

QUæris cur veniam tibi tardior? aurea Phœbi
Porticus à magno Cæsare aperta fuit.
Tota erat in species Pœnis digesta columnis;
Inter quas Danaï femina turba senis.
Hic equidem Phœbo visus mihi pulchrior ipso.
Marmoreus tacitâ carmen hiare lyra.
Atque aram circum steterant armenta Myronis,
Quatuor artificis vivida signa boves.

Tum

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XXI. v. 5. Hic equi-
Phæbo v. m. p. i.] Si tibi hic adver-
bium esse censeas, vericulum ita
commode explicabis: In hac por-
ticu visus est mihi marmoreus qui-
dam, sive marmorea quedam effi-
gies, pulchrior ipso Phæbo &c. At
ne, quid tecum dissimulem, can-
dide lector, totum locum sic resti-
tuendum opinor:

*Quæris cur veniam tibi tardior?
aurea Phæbi*

*Porticus à magno Cæsare aperta
fuit.*

*Tota erat in species Pœnis digesta
columnis:*

*Inter quas Danaï femina turba
senis.*

*Tum medium Clario surgebat
marmore templum,
Et patria Phæbo cariæ Orty-
gia.*

*Anno Solis erat supra fastigia cur-
vus*

*Et valvæ Libyci nobile dentis
opus.*

*Altera deiectos Parnassi vertice
Gallas,*

*Altera marebas funera Tanta-
lidos.*

*Deinde inter matrem Deus ipse,
interque sororem*

*Pythius in longa carmina veste
sonas.*

*Hic equidem Phæbo visus mihi
pulchrior ipso*

Mar-

Tum medium Clario surgebat marmore templum,
Et patriâ Phœbo carius Ortygiâ. 10

Auro Solis erat supra fastigia currus,
Et valvæ Libyci nobile dentis opus.

Altera dejectos Parnassi vertice Gallos,

Altera mœrebat funera Tantalidos.

Deinde inter matrem Deus ipse, interque so-
rorem 15

Pythius in longâ carmina veste sonat.

Illic aspicias scopulis hæere sorores,

Et canere antiqui dulcia furta Jovis:

Ut Semele est combustus, ut est deperditus Io,

Denique ut ad Trojæ tecta volarit avis. 20

Qui videt, is peccat; qui non & viderit ergo

Non cupiet: *FACTI crimina lumen habes.*

Quod

OBSERVATIONES.

Marmoreus tacita cæmen hiare
lyra.

Atque aram circumflectunt ar-
menta Myronis

Quatuor artificis virida signa
boves.

Illic aspicias scopulis hæere so-
res &c.

En tibi apra & disposita omnia.

Describit primò porticum, quâ

templum Apollinis circumseptum,

eiusque picturas: deinde ipsius

tempii exteriorem faciem, vide-

licet valvas, & fastigium: postre-

mò aram & simulacrum Apol-

linis.

v. 13. *Altera*] Duo insignia Phœ-

bi facinora geminis valvis erant

infulpta: Brenni Gallorum ducis

temeritas repressa, & superbia

Niobes Tantalici filii liberorum

cæde aniktata. v. Indicem nostrum

verbo Brennus, Niobe.

v. 16. *in longa veste*] Pallam in-

telligit ad talos usque demissam.

V. Tibul. Ecg. 4. l. 3.

v. 22. *facti crimina lumen habet*]

Huc pertinent, quæ observavi ad

illud Eleg. 12. supra: *Oculi sunt in*

amore duces.

Quòd si nemo existat, qui vicerit alitis arma,
 Communis culpæ cur reus unus agor?
 Unâ contentum pudeat me vivere amicâ? 25
 Hoc si crimen erit, crimen Amoris erit.
 Mî nemo obijciat, libeat tibi, Cynthia, mecum
 Roscida muscosis antra tenere jugis.
 Nec tu Virginibus reverentia moveris ora;
 Hic quoque nō nescit, quid sit amare, chorus: 30
 Si tamen Oeagri quædam compressa figurâ
 Bistonis olim rupibus accubuit.
 Hic ubi me primâ statuent in parte choræ,
 Et medius rectâ cuspide Bacchus erit:
 Tum capiti factos patiar pendere corymbos: 35
 Nam sine te nostrum non valet ingenium.
 Hoc utinam spatium loco, quodcumque vacabis,

Cyn-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 26. *crimen Amoris eris*] Non
 aliam ob causam antiqui mortales
 Venerem, & Cupidinem inter
 Deos collocaverunt, quàm ut li-
 berius genio indulgerent, & cupi-
 ditibus impunè fræna laxarent.
 Ita & Lyconides Pautinus Aulul.
 Ad. 4. Sc. 10. confidit se excusatum
 iri apud Euctionem, cujus filiam
 virginem vitiaverat:

*Deus mihi impulsor fuit, is me
 ad illam illexit.*

Sed reverâ non superis horarioribus
 flagitia patrantur, ac potiù
 fœnæque Deus sit dira Cupido.

V. 29. *reverentia moveris ora*] Ne

vultum rubore perfundas coram
 Camœnis, veluti minimè deceat
 puellam corruptam virginem cœ-
 ribus interesse: nam & Musæ no-
 verunt, o Cynthia, quid sit Amor,
 & furtivi concubitus. Porro ita
 dixi: *Virginibus ora movere*, ut El-g.
 12 l. r. *præsenti fieri juellæ* 2 El-g.
 20 eiusd: in sibi, *fœverat Astensis*
 &c. Id habet proprium poëta Um-
 ber, ut quàm longissimè rec-dat
 à vulgari consuetudine loquendi.

V. 34. *rectâ cuspide*] Hastâ, seu
 bacillo pampn's involuto, quem
 thyrsum appellabant.

V. 37. *Hoc minam spatium loco*
 I. e.

Cynthia: sed tibi me credere turba vetat,
 Cum videt accensis devoram currere tadis
 In nemus, & Triviae lumina ferre Deæ. 40
 Nam quid Prænestis dubias? Cynthia sortes?
 Quid petis? Æxi moenia Telegoni?
 Curvete in Herculeum deportant effeda Tibur?
 Appia cur toties te via ducit anum?
 Scilicet umbrosis sordet Pompeia columnis 45
 Porticus aulaeis nobilis Attaliciis:
 Et creber platanis pariter surgentibus ordo,
 Flumina sopito quæque Marone cadunt:
 Et leviter Nymphis totâ crepitantibus urbe,
 Cum subito Triton ore recondit aquam. 50
 Fal-

OBSERVATIONES.

I. e. utinam deambules in porticu Apollinis Palatini, cum tibi per domestica negotia prodire licebit.

V. 39. Cum videt accensis &c.] Causam scilicet religionis amoribus suis prætendebat pessima & dolosa puella.

V. 41. Prænestis dubias sortes] Ob id fortasse dubias vocat, quod eas Romani patriis auspiciis posthabebant. Favet Valerius Maximus, apud quem l. 1. c. 5. sic lego: *Lutatius, qui primum Punicum bellum confecit, & Senatui prohibuit: est SORTES forma PRÆNESTINÆ adire. Auspiciis enim patriis, non alienigenis. Rempublicam administrari oportere iudicabant.*

V. 45. Scilicet] Quæ sequuntur usque ad versum 51. *omnibus intelligenda; cum sordere meritis poterant opera tant illustria, & magnifica.*

V. 47. platanis pariter surgentibus] Apud Pompeianam porticum fuisse nemora variis arboribus consistat inuit Martialis Epig. 14. l. 2.

Inde petit centum pendencia tecta COLUMNS.

Illinc POMPEII dona, NEMUSQUE duplex.

V. 48. Flumina sopito q. Maronæ cadunt.] E simulacro fluminis reclinati, ac dormientis.

V. 50. Triton] Marmorea Tritonis statua, cujus ex ore aqua siphoni-

Gg. 2.

ni-

Falleris ; ista tui furtum via monstrat amoris.

Non urbem, demens: lumina nostra fugis.

Quo fugis ah demens? nulla est fuga, tu licet usque

Ad Tanaim fugias, usque sequetur Amor.

Non, si Pegaseo vesteris in aëra dorso: 55

Nec, tibi si Persei moverit ala pedes;

Vel, si te sectæ moveant talaribus auræ,

Nil tibi Mercurii proderit altra via.

Instat semper Amor supra caput, instat amanti,

Et gravis ipse super libera colla sedet. 60

Excubat ille acer custos, & tollere numquam

Te patietur humo lumina capta semel.

Et jam si pecces, Deus exorabilis ille est,

Si modo præsentem viderit esse preces.

Nū jã, dura, paras Phrygias nunc ire per undas, 65

Et petere Hircani litora nota maris?

Spargereque alternâ communes cæde penates,

Et ferre ad patrios præmia dira Lares?

Nil agis, insidias in me componis inanes:

Tendis iners docto retia nota mihi. 70

Sed

O B S E R V A T I O N E S.

nibus expressa cadebat. *Nymphas* autem pro aquis ipsis usurpati, norunt illi, qui citati Martialis Epigrammata, & Pedonis Albinovani Elegiam in obitum Mœcenatis legunt. A Pedone vocantur *canoæ*, quemadmodum hic à Propertio *crepitantes*,

v. 64. *præsentem preces*] Efficaces, validas. Eodem pacto dicimus, *remedium præsens*, *Dii præsentem* &c. v. 65. *Nū jam, dura &c.*] Lepidissime irridet amicam, q. d. Mulieres cum longa itinera capefunt, non jam ad rem gerendam, cum hostibus proficiuntur, ut de-

Sed de me minor est famæ jactura pudicæ:

Tanta tibi miseræ, quanta mereris, erit.

Nuper enim de te nostras me lædit ad aures

Rumor, & in totâ non bonus urbe fuit.

Sed te non debes inimicæ credere linguæ. 75

SEMPER formosis fabula pona fuit.

Non tua deprensô damnata est fama veneno.

Testis eris puras, Phœbe, videre manus.

Sin autem longo nox una, aut altera Luxu

Consûpta est, nō me crimina parva movent. 80

Ista senes licet accusent convivâ duri,

Nos modò propositum, vita, teramus iter.

Illo-

OBSERVATIONES.

denique victrices, & manibus onustæ domum suam revertantur. Nihil tale de illis credere oportet, siquidem bello ineptæ procreatæ sunt. Quod ipse existimandum, quoties ab Urbe discedunt? Eas nimirum oculos virorum, & amantium fugere, ut libidinem suum securus explicant.

v. 78. *Testis eris puras P. v. m.* Vide quæ observavi ad Eleg. 15. L. 1. v. 37.

v. 80. *crimina parva*] Ea hæresis insulderat veterum animis, ut adulteria, stupra, & id genus flagitia vix in deliciis haberent, nomine ut suum honestantes. Petronius Sat. de scelestis nuptiis immaturæ virgunculæ: *LUSUMQUE puerilem libidinosa speculabatur diligen-*

tia. Et Martialis Epig. 2. l. 6. *De lege Domitiani adversus adulteros lata:*

LUSUS erat sacra comœdia fallere cœde.

Juvenalis ad calcem 7. Sat. *me turpia LUDANT.* Nec aliò trahendum, quod narrat Suetonius in Tiberio c. 45. *Feminarum quoque, & quidem illustrium, capitisbus quamvis opere solitus sit illustrere, evidentissimè apparatus Mælleniæ ejusdam exitu &c.*

Ibid. movent] Negotium facessunt. Ita supra Eleg. 16.

Ab pereant, si me ista MOVENT, dispendia.

v. 81. *Ista senes*] Vide Catul. c. 5. v. 2.

Illorum antiquis onerentur legibus aures.
 Hic locus est, in quo tibia docta sonet:
 Quæ non jure vado Mæandri jacta natasti, 85
 Turpia cum faceret Palladis ora tumor.
 Tyndaris externo patriam mutavit amore,
 Et sine decreto viva reducta domum est.
 Ipsa Venus quamvis corrupta libidine Maris,
 Nec minùs in cælo semper honesta fuit. 90
 Quamvis Ida Parim pastorem dicat amasse,
 At-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 83. *onerentur legibus aures*] Obstantur ingentis antiquorum institutis, & præceptis. Acriori verbo usus est Persius 1. Sat. in re non prorsus dissimili:

Sed quid opus teneras mordaci ratione vero

ARICULAS? —

v. 87. *patriam mutavit*] Scripserit fortasse Propertius patrium; concinnius enim videtur patrium amorem externo mutare, Menelaum scilicet Paride. Fuit autem Helena Spartana, & Menelaus Spartanus rex.

v. 88. *sine decreto*] Interpretor absque procerum Græcorum suffragiis, conjuge tantum intercedente, ne occideretur. Rem porro, sicuti gesta est, narrat Diogenes Cretensis l. 3. de bello Troiano. Namque post capsum Ilium Ajax recordatus eorum, quæ tantis temporibus propter mulierem perpessi ex-

peritque essent, primus omnium interfici eam jussit: jamque approbans consilium Ajax multis bonis Menelaum amorem conjugii etiam nunc retinens, singulos ambiendo orandoque ad postremum perfecerat, uti intercessu Ulyssis, Helena in clumina sibi traderetur. Et quidem decernere apud Jurisperitos est, causæ gravis aliquid statueri. L. 1. ff. de offic. adfess. l. 9. *Sibi DECRETUM ff. de offic. proconsulis, & passim.* Noluit igitur Menelaus causam Helenæ per concilium procerum cognosci, sed ipse vi tyrannicâ, & ope fratris nexus eam à crimine absolvit. Quamquam enim Dictys affirmet preces interpositas, quis nescit principum preces nihil à iustis distare. Horat. Sat. 3. l. 1.

— *Cæsar, qui cogere posset,
 Si peteret per amicitiam patris,
 atque suam &c.*

Atque inter pecudes accubuisse Deam:
 Hæc & Hamadryadum spectavit turba sororum,
 Silenique senes, & pater ipse chori.
 Cum quibus Idæo legistr. poma sub antro 95
 Suppositâ excipiens, Nai, caduca manu.
 An quisquam in tanto stuprorum examine quærit
 Cur hæc tam dives? quis dedit? unde dedit?
 O nimium nostro felicem tempore Romam,
 Si contra mores una puella facit! 100
 Hæc eadem hæc ante illâ impunè & Lesbia fecit.
 Quæ sequitur, certè est invidiosa minus.
 Qui quærit Tarios veteres, durosque Sabinos,
 Hic posuit nostrâ nuper in urbe pedem.

Tu

OBSERVATIONES.

- v. 92. *Atque inter pecudes*] Oenodorus. Audi Biblii Ovidianam 9.
 & Ovidiana hoc ipsum fatetur:
Sæpe greges. INTER requirimus. *Quid liceat nescimus adhuc, &*
arboris telli.. *cuncta licera.*
 96. *Nai, caduca*] Ita emenda-
 vit vir omni laude maior Josephus
 Scaliger, in cuius sententiam pe-
 diduseo. Antea legebatur corrup-
 tius, *Nai, dona..* *Credimus, & SEQUIMUR* ma-
 gnorum exempla Deorum.
 v. 104. *posuit n. n. in urbe pedem*].
 Peregrinus est, nec dum d'dicit
 Romanorum consuetudinem Ovid.
 cit. 3. Amor. Eleg. 4.
Rusticus est nimium, quem Ladis
adultera conjux;
Et notos mores non satis URBIS
habet.
 v. 102. *Quæ sequitur*] Novi sceleris
 auctores graviore censura di-
 gnos iudicat; illos verò, qui ad
 exempla peccant, mitius haben-

Gg 4

v. 106.

Tu prius & fluctus poteris siccare marinos, ros
 Altraque mortali deligere astra manu :
 Quàm facere ut nostræ nolint peccare puellæ.
 Is mos Saturno regna tenente fuit.
 Et cum Deucalionis aquæ fluxere per orbem,
 Et post antiquas Deucalionis aquas,
 Dic mihi quis potuit lectum servare pudicum?
 Quæ Dea cum solo vivere sola Deo?
 Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt,
 Corruptit torvi candida forma bovis.

O B S E R V A T I O N E S.

v. 100. *deligere astra manu*] Hoc vernaculo idiomate ita diceret: *spiccare le stelle dal firmamento*. Figura enim ducitur à floribus, qui unguibus decerpuntur. Idem Ovidius *Epist. Phædæ*:-

*Est aliquid plenis pomaria carpo-
 re ramis,*

*Et tenui primam DELIGERE
 unguis rosam.*

v. 108. *Is mos Saturno*] Aurea sæcula sub imperio Saturni floruerunt, quibus nullæ fraudes, nulla scelera mentes hominum invaserant: colebatur passim justitia, vigebar pietas, honestas in pretio erat. Quamobrem Juvenalis dehortatur Urfidium. Posthumum ab uxore ducendâ, cum veteris ætatis minima quæque vestigia insequentium temporum pravitas abolivisset, & jam adulterium libertas eò usque procederet, ut

qui tale facinus admitterent, *hile-
 res nitidique* vocarentur. Ita verò exorditur *Sat. 6.*

*Credo phœciâam SATURNO RE-
 GE moratam*

In tenuis, visamque diâ &c.

Naso autem, ut solitus, Propertium imitatur *ep. Phædæ*, quam paulò ante attulî:

*ISTA vetus pietas, ævo moritura
 futuro,*

*Rustica SATURNO REGNA
 TENENTE, fuit.*

v. 100. *Et cum Deucalionis aquæ*].

Post *suâ* præcedente versiculo colloca punctum, ut rectè monuit Douza P. Hic verò lege meò punctulo:

*At cum Deucalionis aquæ fluxere
 per orbem,*

Et post antiquas Deucalionis aquas,

*Dic mihi quis potuit lectum serva-
 re pudicum?*

Nec minus arato Danaë circumdata muro, 175

Non potuit magno casta negare Jovi.

Quod si tu Grajas, seu sis imitata Latinas:

Semper vive meo libera iudicio.

E L E G I A XXII.

*Queritur Cynidia secubitum, dum sacris Isidis opera-
retur, eamque hortatur ne bibendo pulchritudi-
nem corrumpere velit.*

TRistia jam redeunt iterum solennia nobis;
Cynthia jam noctes est operata decem.

Atque utinam Nilo pereat quæ sacra tepente
Misit matronis Inachis Aufoniis!

Quæ Dea tam cupidos toties divisit amantes, 5
Quæcumque illa fuit, semper amara fuit.

Tu cerre Jovis occultis in amoribus Io
Sensisti, multas quid sit inire vias:

Cum te jussit habere puellam cornua Juno,
Et pecoris duro perdere verba sono. 10

Ah quoties quernis læsisti frondibus ora:
Manisti stabulis abdita pæsta tuis!

An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
Jupiter, idcirco facta superba Dea es?

An

O B S E R V A T I O N E S.

v. 175. *negare*] Huius verbo con-obscuram velant. Exempla ob-
trarium dare, utraque autem rem via legiti Martialis Epigrammata.

ELEG.

An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis? 15

Cur tibi tam longâ Roma petita viâ est?

Quidve tibi prodest viduas dormire puellas?

Sed tibi, crede mihi, cornua rursus erunt.

Aut nos è nostrâ te, sæva, fugabimus urbe.

Cum Tiberi Nilo gratiâ nulla fiat. 20

At tu, quæ nostro nimium placata dolori es,

Noctibus his vacui reficiamus iter.

Non audis, & verba finis mea ludere, cum jam

Flectant Icarii sidera tarda boves.

Lenta bibis: mediæ nequeunt te frangere no-

ctes. 25

Ani.

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XXII. v. 15. fuscis alu-
mnis] Ut pote ad meridiem posi-
tis, & solis itinere subiectis. Con-
tra Septentrionales populi flavis
capillis decori, vultusque candore
præcælescentes. Dissertè Vitruvius l.
6. Architect. c. 1. Sub Septentrio-
nibus nutrimur gentes immanibus
corporibus, candidis colonibus; di-
recto capillo & rufo, oculis castis,
sanguine multo, quoniam ab humo-
ris plenitudo, calique refrigeratio-
nibus sunt conformati. Qui autem
sunt proximi ad axem meridianam,
subiectique solis cursui, brevioribus
corporibus, colore FUSCO, crispo
capillo, oculis nigris, eturibus in-
validis, sanguine exiguo, solis im-
petu perficimur. Martialis de pueri
electione ad Flaccum Epig. 42. l. 4.

Sic nive candidior, namque in-
Mareotide FUSCA.

Pulchrior est, quanto rufior, iste
color.

De huiusmodi, aut certe finiti-
mis gentibus vetuste Isidorus l. 19.

c. 23. Mauros habet terra nox corpo-
rum. & Petronii fragmentum:

Tinctus colera noctis.

Manu puer loquaci.

Id est citharædus Aegyptius.

v. 22. reficiamus iter] Pascant
verecundæ aures: innuit poeta

obsecratam equitationem, cui no-
vum cutriculum instaurare parat

noctium. alioque absentia.

v. 25. mediæ nequeunt se frangere
noctes] Nepotuli, & delicati homi-
nes cænatam lucem producebant,

quod significat noster Eleg. 6. l. 4.

57.

An nondum est talos mittere lassâ manus?
 Ah percat quicumque metacas repperit uvas,
 Corruptique bonas nectare primus aquas.
 Icære Cecropiis merito jugulate colonis,
 Pampineus nosti quam sit amarus odor. 30
 Tu quoque ô Eurytion vino Centaure peristi,
 Nec non Ismario tu Polypheme mero.
VINO forma perit, vino corrumpitur atas:
 Vino sæpe suum nescit amica virum.
 Me miserum, ut multo nihil es mutata Lyæo, 35
 Jam bibe; formosa es, nil tibi vina nocent.
 Cum tua præpendent demissæ in pocula sertæ,
 Et mea deductâ carmina voce legis,

OBSERVATIONES.

Sic *NOCTEM* patera, sic ducam *Ostrea*, callebas primo deprende-
 carmine, donec

Injicit radius in mare vina dies.
 Languentem vero famem acido-
 rum esu denuò excitabant, teste
 Juven. 4. Sat. ubi de Montano Se-
 natore:

goveras ille

Luxuriam imperii veterem, no-

stisq; Neronis

Jam MEDIAS, aliamque famem

ignos potius Salente

Aideret. nulli major fuit, usus

testanda

Tempestas mea: Circeis nata fo-

ress, an

Lucrinum ad saxum, Rhippi-

nove edita fundo

[*v. 28. bonas aquas*] Dixerat mul-
 rô ante Pindarus Ode 1. Olymp.
ἀγρὸ πρὶ ὕδωρ. OTTIMA quidem

est *AQUA*; quòd juxta sententiam

Thaletis Milesii ex aquâ omnia or-
 tum ducerent. Sed existimo Pro-

pertii mentem aliam fuisse, lym-
 phæ scilicet potum, veluti uti-

liorem & magis salubrem, com-
 mendaadi.

[*v. 33. Vino forma perit*] Ex ad-

verso de Phyllide mesotriculâ ita,

loqui ut Eleg. 8. l. 4.

Sobria græta parum, cum bibis,

omne decet.

Sed ibi laret nequitia.

Largius effuso madeat tibi mensa Falerno,
 Spumet & aurato mollius in calice,
 Nulla tamen lecto recipit se sola libenter.
 Est quiddam, quod vos querere cogat Amor!
 SEMPER in absentes felicior astus amantes.

Elevat assiduos copia longa viros.

ELEGIA XXIII.

Lyncem, quod Cynthia castitatem tenuisset, primum
 objurgat: deinde amatorem factum gaudet, do-
 lorumque virorum exemplis confirmat.

Cur quisquā faciem dominæ jam credat amari.
 Sic crepta mihi penè puella mea est.

Ex-

OBSERVATIONES.

v. 39. *Largius effuso*] Subaudi
quamvis, cui respondet *Nulla ta-*
men sequentis Hexametris.

Ibid. *madeat tibi mensa F.*] Li-
 bationem intelligo. Virgilius *t.*
Æneid.

Dixit, & in MENSA laticum
libavit bonam.

v. 40. *mollius*] Cave ne adver-
 bium comparativum existimas.
 Mollius Falernum interpretor
 melle admixtum; sive multum
 quod Romani in deliciis erat.
 Martialis l. 13. Epig. 108.

Atica ne Favum surbastis vella
FALERNUM.

Miseri decet hoc à Gerymede

merum.

v. 44. *Elevat assiduos*] Longa
 enim consueto radium, & con-
 tetptum parit.

ELEG. XXIII. v. 1. *amori*] Bone Scaliger ex vetustis Codd.
 cum Beroaldus reposuisset *amici*,
amorem pro *amante* usurpatum li-
 quet ex alio Propertii loco Eleg.
 18. l. 3.

Forſitan ille alio pectus AMORE
torſit.

Ibi tamen de muliere loquitur.
 v. *curam*] Supra Eleg. 17.
Unica nata meo pulcherrima CU-
RA dolori.

Expertus dico: *NEMO est in amore fidelis.*
 Formosam rarò non sibi quisque petit.
 Polluit ille Deus cognatos, solvit amicos,
 Et bene concordēs tristia ad arma vocat.
 Hospes in hospitium Menelao venit adulter.
 Colchis & ignotum nonne secuta virum est?
 Lynceū, tunc meam potuisti tangere curam?
 Perfide, nonne tuæ tunc cecidere manus? 10
 Quid si non constans illa, & tam certa fuisset,
 Possēt & in tanto vivere flagitio?
 Tu mihi vel ferro pectus, vel perde veneno:
 A dominâ tantum te modò tolle meū.
 Te socium vitæ, te corporis esse licebit, 15
 Te dominum admitto rebus, amice, meis.
 Lecto te solū, lecto te deprecor uno:
 Rivalem possum non ego ferre Jovem.
 Ipse meas solus, quod nil est, æmuloꝝ umbras;
 Stultus, quòd stulto sæpe timore tremo. 20
 Una tamen causa est, quâ crimina tanta remitto,
 Errabant multo quòd tua verba mero.

Sed

OBSERVATIONES.

V. 18. Rivalem possum n.e.f.f.] *ixit, ut ne RIVALEM quidem Ne-*
syetoniū in Othone c. 3. videtur a
Propertio locutionem similem de-
rivallē: Poppeam Sabinam, tunc
adhuc amicam ejus (Neronis) abdu-
ctam marito, demandatamque in-
terim sibi nuptiarum specie recepit.
Nec corrupisse contentus, adeo dile-
ctionem æquo TULERIT animo.
 V. 22. Errabant multo q. r. v. m.]
 Subdoli quidam veteratores ficta
 ebrietate delicta sua exseuabant;
 quod tamen excusationis genus re-
 furat Callicles Plautinus, senex
 emundæ naris Trucul. Act. 4. Sc.

Sed nunquam vitæ me faller ruga severæ.

OMNES jam norunt, quàm sit amare bonum.
 Lynceus ipse meos seros insanit amores. 25
 Solum te nostros lætor adire Deos.

Quid.

O B S E R V A T I O N E S.

3. Huic igitur ita supplicat Dinar-
 chus adolescens, qui ejus filix vir-
 gini stuprum intulerat:

*assum Callicles. per tua ob-
 sacro*

*Gemma, ut tu istuc insipienter sa-
 cium, sapienter, feras.*

*Mihique ignoscas, quod animi im-
 pos VIXI ultio fecerim.*

Cujus precibus bellè occurrit Cal-
 licles:

*Non places. in mutum culpam
 confere, quod nequis loqui.*

*Nam vinum si fabulari posset, se
 defenderes.*

*Non vinum hominibus moderari,
 sed vino homines solent.*

*Qui quidem probi sunt. Verùm
 qui improbus est, siue subbibit.*

*Sive, adeo caret temore, tamen
 ab ingenio est improbus.*

v. 23. Sed nunquam vitæ etc.]

Apage te superciliosum: caput.

Quid mihi venditas. Catoniana

verba? quid incedis obstipa cervi-
 ce? quære jam alios, quos in er-
 rorem inducas; ego te penitus co-
 gnovi. De huiusmodi versipelli-
 bus, & nequitiam alè dissimu-
 lantibus. locus est pulcherrimus

apud Septem Tragicum Hippol.

Act. 3. Sc. 3.

O. ITTA fallaxi additos sensus
 geris.

*Animiisque pulchram turpibus sa-
 ciem indanis.*

*Pador impudentem colat, auda-
 cem quies,*

*Tietas nefandum: vera fallaces
 probant.*

Simulantque molles dura —

v. 24. Omnes jam norunt.] Non

tantum homines luxuriâ perditii,

verum: etiam castissimi Philoso-
 phorum. Huc pertinent, quæ scri-
 bit Alexis Comicus apud Stobæum

serm. 61.

*ἐὶν ὡς μαχίς ἐστὶ τῆς θεῶς ἐρως
 ὁ τιμωρὶς τῆς γῆς καὶ πάντων τῶν
 ὑδῶν καὶ τῶν φιδῶν ἐστὶν ὁ πόδες
 ἀνθρώπων, ὡς ὅτις ἀνέλας τῶν
 τέκνων.*

ὡς καὶ τὸ τῶν μαχίς τῶν θεῶν ἐρως.

Nimirum igitur maximus est di-
 vorum Amor.

Et longe omnium nobilissimus;

Nullus enim usque adeo parvus est

Homo, neque moribus tam exquisi-
 tis.

Qui non huic Deo partem aliquam
 tribuat.

v. 26. Solum.] Hoc equidem gan-
 do.

Quid tua Socraticis tibi nunc sapientia libris
 Proderit? aut rerum dicere posse vias?
 Aut quid Lucreti tibi profunt carmina lecta?
 Nil juvat in magno vester amore senex. 30
 Tu satius Musis meliorem imitere Philetam,
 Et non inflati somnia Callimachi.
 Nam rursus licet Ætoli referas Acheloi
 Fluxerit ut magno factus amore liquor:
 Atque etiã ut Phrygio fallax Mæandria campo 35
 Errat, & ipsa suas decipit unda vias:
 Qualis & Adraſti fuerit vocalis Arſon
 Tristia ad Archemori funera victor equus:
 Non non Amphiaraxæ tibi fata quadrigæ
 Proſint, aut Capanei grata ruina Jovi. 40
 Define Achilleo componere verba cothurno,
 Define, & ad molles membra resolve choros.
 Incipe jam anguſto verſus componere torno,
 Inque tuos ignes dure poëta veni.
 Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero; 45
 Deſpicit & magnos recta puella Deos.

Sed

O B S E R V A T I O N E S.

deo, te militiæ noſtræ nomen de- addo.

dille; quamquam illud penitus .v.46. *recta puella*] Superbiæ ar-
 doleo, quod me ſtatione pollere que arrogantia plena, cuius indi-
 tentaveris. tium ſolet eſſe facies erecta. Eli-

v.29. *Lucreti*] Hanc lectionem phaz Themanites apud Jobum cap.
 agnoſcunt Adrianus Turnebus, 15. v.26. ira de impio Deum flo-
 & Joſephus Scaliger, quorum ci faciente . *Tetendit enim adven-*
 ſententiæ non inſitus calculum *ens Deum manum ſuam, & contra*
 Om

Sed non ante gravi taurus succumbit aratro,
 Cornua quàm validis hæserit in laqueis.
 Nec tu tam duros per te patieris amores,
 Trux tamen à nobis ante domandus cris. 50
 Harum nulla solet rationem quærere mundi,
 Nec

O B S E R V A T I O N E S.

Omnipotentem roboratus est. Cucur-
 vitæ adversus eum ERECTO collo. Et
 Cicero lib. 1. de Oratore, indoctos,
 quosdam caussidicos infectatus:
 Hæc igitur, & horum similia, iura
 sua civitatis ignorantem, ERE-
 CTUM, & celsum, alacri & prom-
 pto ore huc atque illuc insistentem va-
 gari magna cum caterva toto foro,
 præsidium clientibus, atque opem
 amicis, & prope cunctis civibus lu-
 cem ingenii & con. liti sui porri-
 gentem atque tendentem, nonne in
 primis fugitosum putandum est?
 Nisi malimus Propertium explica-
 re de animi magnitudine, quod
 pertinent illa ejusdem Ciceronis ad
 Atticum Epist. 24. l. 2. novæ edi-
 tionis Grævianæ Amstelod. Nos
 tamen his miseriis ERECTO animo,
 & minimè perturbato sumus. &
 Cornelii Nepotis in Themistocle.
 Quæ contumelia non fregit eum, sed
 EREXIT. Prior tamen interpre-
 tatio magis ardet. Id verò moris
 habet poetæ Umber, ut pleraque
 verba per Aphæresin deminuat,
 quod ante nos observavit Lipsius
 Var. Læctionum l. 3. c. 7.

¶ 48. Cornua quàm validis hæserit

Hoc juvenecorum primum & di-
 mentum. Simile quid videtur
 docere Virgilius 3. Georg. vers. 166.

Ac primum laxos tenui de vimini-
 ne circlos

Cervici subnecte: dehinc ubi libe-
 ra colla

Servitio asuerint, ipsi è torqui-
 bus aptos

Junge pares. & coge gradum con-
 ferre juvenecos.

Cum autem Propertius cornibus
 obligandos esse dicat, secutus vi-
 detur eam arandi rationem, quam
 tantoperè improbat Columella l.
 2. de R. R. c. 2. his verbis: Nam
 illud, quod in quibusdam provinciis
 usurpatur, ut CORNICEUS illicetur
 jugum, ferè repudiatum est ab omni-
 bus, qui præcepta rusticis conscri-
 pse. un, neque immerito: plus enim
 querunt pecudes collo, & pectore co-
 nari, quam CORNICEUS. Bene id-
 eundè Virgilius, qui juvenecos collo
 jugum al-quandò laturos, ab hac
 pariter disciplinâ incipere jubet,
 ut collum vimineis torquibus im-
 peditum gerant.

v. 51 Harum nulla solet] Versus
 laxati, ut attentius consideranti

non

Nec cur fraternis Luna laboret equis:
 Nec si post Stygias aliquid restaverit undas,
 Nec si consultò fulmina missa tonent.
 Aspice me, cui parva domi fortuna relicta est, 55
 Nullus & antiquo Marte triumphus avi:
 Ut regnem mistas inter conviva puellas
 Hoc, ego quo tibi nunc elevor, ingenio.
 Me juvet hesternis positum languere corollis,
 Quem tetigit jactu certus ad ossa Deus: 60
 Actia Virgilium custodis litora Phœbi,
 Cæsaris & fortes dicere posse rates:
 Qui nunc Enææ Trojani suscitât arma,
 Jactaque Lavinis mœnia litoribus.
 Cedite Romani scriptores, cedite Graji; 65
 Nescio quid majus nascitur Iliade.

Tu

OBSERVATIONES.

non obscurum erit. Quò etenim
 réscribendum sit *ad harum*, planè fa-
 ctor ignorare; mihi quoque Scalige-
 rum, in cæteris Epidaurio serpent-
 oculatiorem, hoc loco Phineum,
 vel Thamyram fuisse. Sic autem
 concinno.

*Nec tu tam duras per te patieris
 amores.*

*Trux tamen à nobis ante doman-
 dus eris.*

*Aspice me, cui parva domi for-
 tuna relicta est,*

*Nullus & antiquo Marte trium-
 phus avi:*

*Ut regnem mistas inter conviva
 puellas*

*Hoc, ego quo tibi nunc elevor,
 ingenio.*

*Harum nulla solis rationem quo-
 vere mundi,*

*Nec cur fraternis Luna laboret
 equis:*

*Nec si post Stygias aliquid resta-
 verit undas,*

*Nec si consultò fulmina missa
 tonent.*

Me juvet hesternis &c.

v. 61. *Actia Virgilium* } Subau-
 di juves.

Hh

v 70.

Tu canis umbrosi subter pineta Galeſi
 Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus
 Utque decem poſſint corrumpere mala puellam,
 Miſſus & impreſſis hædus ab uberibus. 70
 Felix, qui viles pomis mercaris amores,
 Huic licet ingrata Tityrus ipſe canat.
 Felix, intactum Corydon qui tentat Alexin
 Agricola domini carpere delicias.

Quam-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 70. *impreſſis*] Scaliger interpretatur ubera non multa, ſed perperam, cum libri non habeant *impreſſis*, ſed *impreſſis*. Melius igitur explicabis de agno lactente, qui uberibus os imprimat. Juven. Sat. 9.
Tu tantum etas IMPRIME dentem.

& noſter Eleg. 16. l. 1.

Oſculaque IMPRESSIS nixa dedi gradibus.

v. 71. *pomis mercaris amores*] Venus apud Lucianum in Deorum judicio ſic Paridem alloquitur:
ἄνθρωπε δ' ἄριστος, τοῖς ἔσχατος, τοῖς κέραιος, ἢ γάμος, τέταρτον μὲν ἂν ὀφείλῃς. Omnia enim licet tibi hæc, & AMOREM, & formam & nuptias POMO iſto MERCARI.

v. 74. *Agricola domini*] Alexis ergo puer Mæcenatis, non Polionis, ut nonnullis placuit. Poëta nimirum in fingendis perſonis, quarum involucri latent vera nomina amicorum, ſolent ſtudia eorum & mores ob oculos ponere,

ut facile dignoſci poſſit, de quo per ambages loquantur. Propertius itaque non abs re vocat Mæcenatæ agricolam, quippe qui anguſto clavo contentus intradomesticos hortos procul ab ambitione vitam exegerit. Teſtis Pædo Albinovanus Eleg. in ejus obitum:

Majus erat potuiſſe, tamen nec velle triumphos:

Major res magnis abſtinuiſſe ſuis.

Maluit umbroſam quercum, Nympheſque canoras,

Paucaque pomorum jugera cuncta ſoli.

Pieridas, Phœbumque colens in mollioribus hortis,

Sederat argutus garrulus inter aves.

cui jam ſententiæ favit Martialis Epig. 56. l. 8. his verſibus:

Jugera perdidit miſera vicina Cremona,

Flebat & abductas Tityrus ager eras.

Riſit Thuſcus eques, paupertatemque malignam

Rep-

Quamvis ille suam lassus requiescat avenam, 75
 Laudatur faciles inter Hamadryadas.
 Tu canis Ascræi veteris præcepta poetæ,
 Quo seges in campo, quo viret uva jugo.
 Tale facis carmen doctâ testudine, quale
 Cynthius impositis temperat articulis. 80
 Non tamen hæc ulli venient ingrata legenti,
 Sive in amore rudis, sive peritus erit.
 Nec minor his animis, nec se minor, ore canorus.
 Anseris indocto carmine cæsit olor.
 Hæc quoque perfecto ludebat Iasone Varro, 85
 Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.
 Hæc quoque lascivi cantarunt scripta Catulli,
 Lesbia queis ipsâ notior est Helenâ.
 Hæc etiam docti confessa est pagina Calvi,
 Cum caneret miseræ funera Quinctiliæ. 90
 Et modò formosâ quàm multa Lycoride Gallus
 Mortuus: infernâ vulnera lavit aquâ!
 Cynthia quin etiam versû laudata Propertii,
 Hos inter si me ponere fama volet.

SEX.

OBSERVATIONES.

Reppulsi, & coleri iussu abire fuga.
 Accipe divitias, & utrum ma-
 ximus esto?

Tu licet, & nostrum, dixit,
 ALEXIN amor.

v. 83. nec se minor] Idest, eum-
 demq; præstitit Virgilius in con-
 temnendis æmuloz maledictis

quæc. in. divino Encidos opete

conscribendo. Tiberius Impera-
 tor initio principatus sui parem
 animi celsitatem ostendit adversus
 enim convivia, malosque rumores.
 & famosa de se ac suis CARMINA
 firmus ac pariens, subinde iactabat,
 in civitate libera linguam mentem-
 que liberare esse debere. Sueton. Ti-
 ber. c. 28.

H 4. 2:

ELEG.

SEX. AURELII PROPERTII

ELEGIARUM.

LIBER III.

ELEGIA I.

*Elegiaci carminis facultate nominis immortalitatem
sperat se consecuturum.*

CAllimachi manes, & Coi sacra Philotæ;
In vestrum, quæso, me finite ire nemus!
Primus ego ingredior puro de fonte sacerdos
Itala per Grajos orgia ferre choros.
Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro, 5
Quove pede ingressi, quamve bibistis aquam.
Ah

OBSERVATIONES.

ELEG. I. v. 3. *puro de fonte*] Re-Propertium diximus in Prolego-
niquis intacto. Atqui falsum esse] menis; quæ vldc.

Ah valeat, Phœbum quicumque moratur in armis.
 Exactus tenui pumice versus eat,
 Quo me fama levat terrâ sublimis, & à me
 Nata coronatis Musa triumphat equis, 10
 Et mecum in curru parvi vèstantur Amores,
 Scriptorumque meas turba secuta rotas.
 Quid frustra missis in me certatis habenis?
 Non datur ad Musas currere lata via.
 Multi, Roma, tuas laudes annalibus addent, 15
 Qui finem imperii Bactra futura canent:
 Sed quod pace legas, opus hoc de monte sororum
 Detulit intactâ pagina nostra viâ.
 Mollia Pegasides vestro dateserta poetæ:
 Non faciet capiti dura corona meo. 20
 At mihi quod vivo detraxerit invida turba,
 Post obitum duplici scœnore reddet honos.
 OMNIA post obitum fingit majora vestras,

Ma-

OBSERVATIONES.

v. 9. *terra sublimis*] Pro *sublimem*. Ita supra Eleg. 3. l. 1.

Ut te felici prævecta Ceraunia vemo.

Idest prævectam.

Terentius Andriâ Act. 5. Sc. 2.

SUBLIMEM hunc intro raptè, quantum potes.

Idem Adelph. Act. 5. Sc. 2.

SUBLIMEM medium arriperem—

v. 12. *scriptorum*] Poëtarum

Elegiacorum, vestigia nostra per-

sequentium.

v. 13. *missis in me certatis habenis*] Metaphoram ducit ab equis, quos ad cursum impellimus effusis in cervice habenis. Hinc equi admissi. Ovidius Epist. Penelopis:

Hic lacer admissos seruis Hector equos.

v. 20. *Non faciet*] Inepia erit quemadmodum Tibullus El. 6. l. 2.

— *Et mihi FACTA iuba est.* apta scilicet.

Hh 3

v. 24

Majus ab exequiis nomen in ora venit.

Nam quis equo pulsas ab igno nosceret arces? 25

Fluminaque Amonio cominus iste viro?

Idæum Simoënta Jovis cunabula parvi?

Hæstora per campos ter maculasse rotas?

Deiphobumque, Helenumque, & Polydaman-
tas in armis?

Qualem cūque Parin vix sua nosset humus. 30

Exiguo sermone fores nunc Ilium, & tu

Troja bis Octæi numine capta Dei.

Nec

OBSERVATIONES.

v. 24. *Majus ab exequiis n. i. q. v.* Sapiens Horatius Ode 24. l. 3.

*Picturam incolumem odimus,
Sublatam ex oculis querimus in-
vidi.*

v. 25. *equo pulsas ab igno* Plinius
interpres esto l. 7. c. 57. EQUUM,
ait, qui nunc aries appellatur, in
muralibus machinis Epæum ad Tro-
jam invenisse dicant.

v. 29. *Polydamantas* Effert nu-
mero multitudinis, quod singu-
lari effereundum fuit. Cæsar apud
Lucanum l. 1. Pharsaliæ: & no-
mina vana Carones. Martialis lib.
9. ad Crustum, *equumque*:

*Cursos, Camillos, Quinclos, Nu-
mas, Ancos,
Et quidquid usquam legimus pilo-
forum*

*Loqueris, sonasque grandibus mi-
nax verbis.*

Noster infra Eleg. 7.

*— magnos æquabant ista Camillos
Judicia —*

v. 31. *Exiguo sermone* Si Troja
nunc oppugnaretur, tanti belli fa-
ma decresceret, ac fortasse mi-
les naves principum Græcorum, quas
penis buccis Melæsignes innotat,
ad aliquot scapharum numerum
redigerentur; sed cum hæc omnia
maximè remota sint à nostro sæ-
culo, ingeniorum vi momenti plu-
rimum acquirunt. Salustius in
Catilin. haud procul ab inir'o qua-
dam hæc perinnotia scribit: *A-
theniensium res gestæ, sicut ego existi-
mo, satis amplè, magnificæque; ne-
runt, verum aliquando minores ta-
men, quam fama feruntur: sed,
quæ præterire ibi magna scripto-
rum ingenia, per terrarum orbem
Atheniensium facta promaximè ce-
le-*

Nec non illé tui casus memorator Homerus
 Posteritate suum crescere sensit opus.
 Meque inter seros laudabit Roma nepotes : 35
 Illum post cineres auguror esse diem.
 Ne mea contempto lapis indicet ossa sepulcro
 Provisum est, Lycio vota probante Deo.
 Carminis interea nostri redeamus in orbem ,
 Gaudeat ut solito tacta puella sono . 40
 Orphea detinuisse feras , & concita dicunt
 Flumina Threiciâ sustinuisse lyrâ .
 Sæxa Cithæronis Thebas agitata per artem
 Sponte suâ in muri membra coisse ferunt .
 Qainetiam, Polypheme, ferâ Galatea sub Ætnâ 45
 Ad tua rorantes carmina flexit equos .
 Miremur nobis & Baccho , & Apolline dextro ,
 Turba puellarum si mea verba colit ?

Quòd.

OBSERVATIONES.

iebrantur . ita eorum , qui ea fecerunt , virtus tanta habetur , quantum verbis ea poemere extollere præclara ingenia .

v. 34. posteritate s. crescere sensu opus : Sumptum videtur ab Horatio , qu. Ode 30. l. 3 .

— atque ego POSTERA

CRES. Abi iamque recens —

Eccet Juvenalis 7. Sat. de quodam lauto Poeticis deliciis animum applicante :

Ipsæ facit versus , atque uni cordis
 HOMERO ,

Propter mille annos —

Quali verò nihil aliud in Homericis carminibus dignum foret admiratione hominum , præter vetustatem .

v. 42. sustinuisse] Optimè repositum à Criticis , cum antea legeretur desinuisse ; insuavi repetitione . Pari verbo usus est Albino-vanus Eleg. ad Liviam Augustam , ubi de Tiberino Drusi rogam exstinguere meditante :

SUSTENTABAT aquas , cussusque inhibebat equorum .

M h 4.

v. 37.

Quòd nō Tænatiis domus est mihi fulta columnis;
 Nec camera auratas inter eburna trabes; 50
 Nec mea Phæacas æquant pomaria silvas;
 Non operosa rigat Martius antra liquor:
 At Musæ comites, & carmina cara legenti,
 Et defessa choris Calliopæa meis
 Fortunata, meo si qua es celebrata libello:
 Carmina erunt formæ tot monumenta tuæ:
 Nam neque Pyramidum sumptus ad sidera ducti,
 Nec Jovis Elœi cælum imitata domus:
 Nec Mausolei dives fortuna sepulcri
 Mortis ab extremâ conditione vacanti: 60
 Aut illis flamma, aut imber subducet honores,
 Annorum aut ictu pondera victa ruent..
 At non ingenio quæsitum nomen ab ævo
 Excidet. *INGENIO stat sine morte decus..*

ELE-

OBSERVATIONES:

v. 57. *Nam neque Pyramidum*] Germana leges apud citat. Horatium Ode 30. l. 3. Ovidium in calce Metamorph.

v. 64. *ingenio stat sine morte decus*] Enimverò ubi Romanorum Imperatorum ædes magnificæ? ubi Neronis antra domus? ubi Titi Amphitheatrum? vix pauca supersunt rudera, quæ ista fuisse aliquandò sidera faciant posteritati. At viſunt, & semper vivent scriptorum illustrium monumenta, quorum adminiculo res gestæ for-

tium vicorum ab interitu vindicantur. Præclarè igitur Plinius l. 7. c. 30. ad Ciceronis manes: *Salve primus omnium parens patriæ appellata, primus in toga triumphum, linguaque lauream merite, & facundia Latiarumque literarum parens: atque (ut dictator Caesar hostis quondam tuis de te scripsit) omnium triumphorum lauream ad præmajorem, quanto plus est INGENIUM Romani terminos in tantum protulisse, quam imperii. Contra-*

Roc-

ELEGIA II.

*Narrat se inter dormiendum à Phœbo, & Calliope re-
prehensum, quòd Heroici carminis fontes attingisset.*

Visus eram molli recubās Heliconis in umbrā,
Bellerophonteī quā fluit humor equi,
Reges, Alba, tuos, & regum facta tuorum.
Tantum operis nervis hiscere possē meis:

Par-

OBSERVATIONES.

Boethius de cons. Philosoph. l. 2.
metro 2. Audi glorię inanis con-
temporem:

*Sed quòd decora novimus vocabula,
Quin scire consumptos datur?*

*Jaculis ergo prorsus ignorabiles,
Nec fama notos efficit.*

*Quod si putatis longius vitam trahi
Mortalis aura non vinit,*

*Cum sera vobis rapies hoc etiam dies;
Jam vos secunda mors manet.*

ELEG. II. v. 1. *Visus eram hiscere*

Terentius pariter Eun. Act. 3. Sc. 2.

*Andire vocem VIS A SUM modo
militis.*

Ibid. in umbra] Præter vūga-
tam significationem, nemo pau-
lo eruditior nescit, *umbram* apud
optimos Latinitatis auctores accipi-
pro ignaviā, & otio. Quod ut no-
tum fiat rudioribus, affero exem-
plā. Ovid. Artis Amat. l. 3. vers.
341. de poetis loquens:

*Nec nos ambitio, nec amor nos
tangit habendi.*

*Contempto calitur lectus, & UMBRA
favo.*

& Amorum 3. Eleg. 18.

Nes, Macer, ignava Feneris cessamus in UMBRA.

Juvenalis quoque secutus vestigia
superiorum, ita de Historicis Sat.

7. v. 104. *Sed genus ignavum, quod
pecto gaudet, & UMBRA.* nec aliò

respicit Columella, cum l. 1. de
Re Rust. c. 2. inquit: *Quidquid*

verò dabitur occasionis, ruri more-

tur; que non sit mora signis, nec

UMBRATILIS. Hinc, paulo, *UM-*

BRATICÆ appellatæ scholæ de-

clamatorum, quòd nimirum id

hominum genus fictis causis agen-

dis tempus tereret, nec umquam

in forum, & publicam lucem egre-

dīanderet. videndi Petronius Ar-

biter initio Satyrici: Seneca Pater

in proœmio Controv. l. 2. Pinius

Junior Epist. 2. l. 9. Juven. citatus

vers. 172.

v. 4. *nervis*] Vinibus, & ora-
tio.

Parvaque tam magnis ad moram fontibus ora, 5
 Unde pater sitiens. Ennius ante bibit,
 Et cecinit Curios fratres, & Horatia pila,
 Regiaque Æmiliâ vecta trophæa rate,
 Victorisque moram Fabii; pugnamque sinistram
 Cænnensem, & versos ad pia vota Deos, 10
 Annibalemque Lares Romanâ sede fugantes,
 Anseris & tutum voce fuisse Jovem:
 Cum me Castaliâ speculans ex arbore Phœbus.
 Sic ait auratâ nixus ad antra lyrâ:
 Quid tibi cum tali, demens, est flumine? quis te 15
 Carminis heroi tangere jussit, opus?
 Non hic ulla tibi speranda est fama, Properti:
 Mollia sunt parvis prata terenda rotis,
 Ut tuus in scamno jactetur sæpe libellus,
 Quem legat exspectans sola puella virum. 20

Cur.

O B S E R V A T I O N E S.

tionis contentione. Horat. A. P.
 vers. 26.

— *seclantem levia NERVI*.

Deficiunt, animique —.

V. 7. *Horatia pila*] Fratrum Horatorum, qui, Tullo rem Romanam gubernante, cum Albanis Curjatis pedem contulerunt. Livius l. 1. *Inter hac senex juvenem amplexus, spolia CURIATORUM fixo loco, qui nunc PILA HORATIA appellatur, ostendens &c.*

V. 8. *Regiaque Æmilia*] Persei Macedonum regis, de quo Paulus

Æmilius magnâ gloriâ, nec minore animi moderatione triumphavit. vide Livium l. 45. Florum l. 2. c. 12. Aurel. Victorem de viris illustr.

V. 20. *exspectans virum*] Nequitii v. delicti prurientis pagine dormientem Venerem excitatura. Martialis Epig. 97. l. 12. ad Instaurium Rufum:

*Musai pathetissimos LIBELLOS,
 Qui certant Syoniacis libellis,
 Et sanctas sibi pruriente charas
 Instans lege Ruse: seu PUELLA*
 Sir.

Cur tua præscriptos evecta est pagina gyros?
 Non est ingenii cymba gravanda tui.
 Alter remus aquas, alter tibi radat arenas:
 Tutus eris; medio maxima turba mari est.
 Dixerat, & plectro sedē mihi monstrat eburno,
 Quā nova muscoso semita facta solo est.
 Hic erat affixis viridis spelunca lapillis,
 Pendebantque cavis tympana pumicibus.
 Ergo Musarum, & Sileni patris imago.
 Fictilis, & calami, Pan Tegeæ, tui. 39
 Et Veneris dominæ volucres mea turba columbæ
 Tingunt Gorgoneo Pūnica rostra lacu.
 Diverſæque novem sortitæ jura puellæ

Exer-

OBSERVATIONES.

Sic tecum tua &c.

Eiusdem fere argumenti est Epigramma 17. L. 1. Tuigitur, & mi-
 lector, qui bonis moribus consul-
 tum cupis, antequam ad molliora
 scripta evolventa manum atque
 animum admoveas, pharvacum
 præsume, ut ii, qui ad boletos
 invitantur: omnia etenim munda
 mundis, at qui regio morbo labo-
 rant, nihil non pollutum aspicere
 solent.

v. 24. *turba*] Perturbatio, &
 procella. mens autem poëtæ hu-
 jusmodi est: Tutius multo existi-
 mo prope licus navigare, quàm
 profundo mari cymbam commin-
 tere, ubi maxima vis tempestatum

insurgit. *Turbam* antiqui scripto-
 res usurparunt pro tumultu, non
 secus ac *turbas*, teste Nanio Mar-
 cello. Accius Trophæus. *Non vi-
 des quantam TURBAM, quantisque
 fluctus concites* qui locus Propert-
 tium unice illustrat. Cicero Ca-
 tone majore: *Cum in illud divi-
 norum animorum conciliū, catum-
 que proficiscar, cumque ex hac TUR-
 BA & colluvione discedam.* Idem
 Epist. 6. 7. *Exponere etiam que nad-
 modum tunc, & quantā in TURBA,
 quantaque in confusione rerum om-
 nium vixeremus.*

v. 26. *nova semita*] Inquit se Ro-
 manorum primum Elgæ consecra-
 bendæ operam dedisse. v. supra
 Eleg.

Exercent teneras in sua dona manus.
 Hæc ederas legit i thyrsos, hæc carmina nervis 35
 Aptat, & illa manu texit utraq; rosam.
 E quarum numero me contigit una Deorum:
 Ut reor à facie, Calliopea fuit.
 Contentus niveis semper vestabere cynis,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus. 40
 Nil tibi sit rauco prætoria classica cornu
 Flere, nec Aonium cingere Marte nemus:
 Aut quibus in campis Mariano prælia signo
 Stent, & Teutonicas Roma refringat opes:
 Barbarus aut Suevo perfusus sanguine Rhenus 45
 Saucia mœrenti corpora vectet aquâ.
 Quippe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnæque canes ebria signa fugæ.
 Ut per te clausas sciat excantare puellas,
 Qui volet austeros arte ferire viros. 50
 Talia Calliope, lymphisque à fonte petitis,
 Ora Phileteâ nostra rigavit aquâ.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

Eleg. 1. vers. 5.

v. 42. *Aonium cingere Martemur.* Videtur à Vi gilio derivatum, qui 9. *Æneidos* de silvâ equitatu cinctâ sic elegantissimè

Obiciunt equites sese ad divorsia
 nota

Hinc, atque hinc, omnemque adi-
tum custode coronant.

v. 48. *canes* Quæ ad januam vi-

gilant, & minimo strepitu istæ
 confestim latratum tollunt. Ho-
 ratius *Ecl.* 5.

Senem (quod omnes rideant) adul-
ter um

Latrent Sulturrane CANES.
 v. Tibul. *Eleg.* 7 l. 1. v. 32. *El.* 8. 4.
 l. 2. v. 34. Propertium iterum l. 4.
Eleg. 5. v. 71.

ELEG.

*Cæsare Indis bellum illaturo, ait se amoribus & otio
vacare velle, donec aetate ingravescente severio-
ribus studiis manum admovere deceat.*

ARma Deus Cæsar dices meditatur ad Indos,
Et freta gemmiferi findere classe maris.
Magna viri merces, parat ultima terra triumphos:
Tigris, & Euphrates sub tua jura fluent.
Sera, sed Ausoniis veniet provincia virgis: 5
Assuescent Latio Partha trophæa Jovi.
Ite agite expertæ bello date lintea proræ,
Et solitum armigeri ducite munus equi.
Omnia frustra cano. Crassos, cladesque piate:
Ite, & Romanæ consulite historiæ. 10
Mars pater, & sacræ fatalia lumina Vestæ,
Ante meos obitus sit precor illa dies,
Qua

OBSERVATIONES.

ELEG. III. v. 5. *Sera, sed Auso-
niis*] Ego ita explico: fero quidem
Parthorum imperium, à quibus
tot clades nobis inflicte sunt, in
formam Romanæ provinciæ redi-
getur, sed aliquando tamen. Hanc
explicationem debemus Ovidiano
versiculo 1. de Arte:

*Cæpta vides SERO Pergama, ea-
pta tamen.*

v. 9. *piate*]. Delete ignominiam

veterem, hostibus ad sepulcrum
Crassi jugulatis.

v. 11. *fatalia lumina Vestæ*] Ed-
dicit, quod arcanum imperii pi-
gnus in æde Vestæ servaretur; Li-
vius læuenter ista conjungit l. 26.
*VESTÆ adom petisam, & aeterno
ignem, & conditum in penatrali
FATALE imperii pignus.* Quale
autem fuerit, vestigat Lipsius Syn-
tagmate de Vestâ, & Vestalib. c. 9.

Quâ videam spoliis onerato Cæsaris axe;

Ad vulgi plausus sæpe resistere equos.

Inque sinu caræ nixus spectare puellâ 15

Incipiam, & titulis oppida capta legam:

Tela fugacis equi, & braccati militis arcus,

Et subter captos arma sedere duces.

Ipsâ tuam prolem serva Venus: hoc sit in ævum,

Cernis ab Æneâ quod superesse, caput.. 20

Præda sit hæc illis, quorum meruere labores:

Me sat erit Sacrâ plaudere posse viâ.

Pacis Amor Deus est, pacem veneramur amantes:

Stant mihi cum dominâ prælia dura: meâ.

Nec tamen in viso pectus mihi carpitur auro, 25

Nec bibit è gemmâ divite nostra sitis:

Nec mihi mille jugis Campania pinguis aratur,

Nec miser æra peto clade, Corinthe, tuâ.

O pri-

OBSERVATIONES

v. 14. *sæpe resistere equos*] Hoc Hemistichium legerè est apud Ovidium, Tristium l. 4. Eleg. 2. v. 54.

v. 24. *stant*] Supra Eleg. 2.

Aut. quibus in campis Mariano

PRÆLIA signo

STENT —

v. 26. *bibit è gemmâ*] Intelligunt vulgò gemmata pocula; ego verò lapides pretiosos in poculum excavatos. Nam & iis bibebant luxuriosi veteres. Cicero testatur l. 6. in Verrem: *erat etiam vas vinarium* EX una GEMMA prægran-

dî, trulla excavata, cum manubrio aurea. Gratius quoque Faliscus Cyneget. ubi luxuriæ damna recenset:

Hæc illa est, Pharios qua fregit noxia reges,

Dum servata C. APIS potant Martica GEMMIS.

v. 28. *clade, Corinthe, tuâ*] Signa ex ære Corinthio usque ad insaniam olim petita docemur à Plinio l. 34. c. 21. Quamobrem Vellejus Pateiculus l. 1. de hac effusissimâ cupiditate ita scribit: *Mam-*

mius

O prima infelix fingenti terra Prometheo!
 Ille parùm cauti pectoris egit opus:
 Corpora disponens, mentem non vidit in arte.
 Recta animi primùm debuit esse via.
 Nunc maris in tantum ventis iactamur, & hostem
 Querimus, atque armis nectimus arma nova.

H. A. D.

OBSERVATIONES.

mins tam rudis fuit, ut capta CORINTHO, cum maximorum artificum perfectas manibus tabulas, ac statuas in Italiam portandas locaret, iuberet prædici conducentibus, si eas perdidissent, novas eos reddituros. Non tamen puto dubites, Vinici, quin magis pro republica fueris, manere adhuc vides CORINTHIORUM intellectum, quàm in tantum ea intelligi; & quin hac prudentia illa imprudentia decori publico fueris convenientior.

V. 31. Corpora disponens] Prometheus hominum plasticæ corpora quidem eorum vultu ad cælum erecto molitus est, animum vero ad vitia prorum pulchro domicilio inclusit. Hinc illa exclamatio Persii Sat. 2. *O curvae in terras animæ, & caelestium inanes!* Hanc porò Umbri nostri querelam venuste imitatus est Torquatus Tassus (nell'Aminata Atto 3. Sc. 1.) his versiculis:

O Donna ingrata, o tre fiato, e quattro
 Ingrassissimo sesso, e tu Natura,

Negligente maestra, perche solo
 Ale donne nel volto, e in quel di
 fuori,

Ponesti quanto in loro è di gentile,
 Di mansueto, e di cortese; e tutte
 L'alte parti obliasti —

Nec prætermittendum omnino est, præcos homines causas virtutum suorum, sive corporis essent, sive animi, ad Prometheus auctorem retulisse. Horatius iratus puellæ, iram suam excusat hac potissimum fabellâ Ode 16. l. 1.

Fertur PROMETHEUS addere principi

Limo coactus particulam undique
 Delectam, & insani leonis

Sim somacho apposuisse nostro.
 Phædrus expositurus, cur tribades, & cinædi monstra hominum passim occurrerent, non inscitum figmentū cōmunicat fab. 14. l. 1.

— PROMETHEUS auctor volgi

ficilis,
 Qui simul offendit ad fortunam,
 Frangitur,
 Naturæ partes, veste quas celat
 pudor.

Cum

HAUD ullas portabis opes Acherontis ad undas: 35

NUDUS ab infernâ, stulte, vebere rate.

Victor cum victis pariter miscabitur umbris:

Consule cum Mario capte Jugurtha sedes.

Lydus Dulichio non distat Cæsus ab Iro.

OPTIMA mors, parca qua venit apta die. 40

Me juvat in primâ coluisse Heliconâ juventâ,

Musarumque choris implicuisse manus.

Me

OBSERVATIONES.

Cum separatim toto finxisses die,
Aptare mox ut posses corporibus
suis;

Al canam est invitatus subito à
Libero:

Ubi irrigatus venas multo nectare,
Sed domum est reversus siccaban-
s pede.

Tum senisomno corde, & errore
ebrio,

Applicuit virginali generi mascu-
lo,

Et masculina membra applicuit
feminis.

Ita nunc libido prævo fruitur gau-
dio.

In eam sententiam abit quoque
Juvénalis, qui Satyrâ 14. non-
nullos ait è turbâ juvenum repe-
riti, qui nobilitate argillâ constre-
cti sint, idcirco prævis exemplis
non corumpantur:

— unus & alter

Forssan hæc spernent juvenes, qui-
bus arte benigna

E meliore luto finxit præcordia
Titan.

Martialis denique in simulacrum
fictile gibberi lustrus, hinc jocum
trahit l. 14. Epig. 182.

Ebrius hæc terris fecis, puto,
monstra PROMETHEUS,

Saturnali dicitur & ipse luto.

v. 36. *Nudus ab infernâ*] Job in
Scripturis a luto opum suarum direc-
tionem foriter ferendam, hoc
adhibet munimentum: *NUDUS*
egressus sum de utero matris meæ, &
NUDUS reversus illuc.

v. 39. *Lydus Dulichio*] V. Lucia-
num in Dia og's mortuorum.

v. 40. *Optima mors parca*] Mors
illa felicissima censenda est, quæ
pauperibus contingit, eosque mi-
seria um cumulo prorsus exone-
rat. v. 41. mavis: felicissimi, qui
mediâ ætate moriuntur, nec ad ul-
timum senectutem vitam produ-
cunt: mortis filiorum, excidia
patriæ, regni familiarum immu-
tatio

Me juvat & multo mentem vincere Lyæo,
 Et caput in vernâ semper habere rosâ.
 Atque ubi jâ Venerê gravis interceperit ætas, 45
 Sparserit intêgras alba senectâ comas:
 Tum mihi Naturæ libeat perdiscere mores,
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum:
 Quâ venit exoriens, qua deficit, unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit: 50
 Unde salo superant venti: quid flamine captet
 Euris, & in nubes unde perennis aqua:
 Sit ventura dies, mundi quæ subruat arces:
 Purpureus pluvias cur bibit arcus aquas:
 Aut cur Perrhæbitremuere cacumina Pindi, 55
 Solis & atratis luxerit orbis equis:
 Cur segnis versare boves, & plaustra Bootes:
 Pleiadum spisso cur coit igne chorus:
 Curve suos fines altum non exeat æquor,
 Plenus & in partes quatuor annus eat: 60
 Sub terris sint jura Deûm, & tormenta Gigantum:
 Tisiphones atro si furit angue caput:

Aut

OBSERVATIONES.

tam fortasse visuri; sic autem *parca dies* erit modicum vivendi tempus, quo pacto apud Tibul. *longa dies* vetustatem significat. Prior tamen explicatio magis placet.

v. 56. *atratis equis*] Sordidatis, & Cæsaris violentum interitum lugentibus.

v. 59. *altum æquor*] Globosum, ac tumidum, nec tamen effluens, quod scilicet communi centro teneatur.

v. 60. *in partes quatuor*] Hanc tempestatum distributionem à Jove factam tradit Ovidius 1. Metamorphoseon, cum antea sub im-

Aur Alcmeoniæ furia, aut jejunia Phinei:

Num rota, num scopuli, num sis inter aquas:

Num tribus infernum custodit faucibus antrum 65

Cerberus, & Tityo jugera pauca novem;

An ficta in miseras descendit fabula gentes,

Et timor haud ultra, quàm rogus, esse potest.

Exitus hic vitæ superest mihi; Vos, quibus arma

Grata magis, Crassi signa referte domum. 70

ELEGIA IV.

Lygdamum servum obtestatur, ut sibi de tristitiâ puella ab se intermissa quàm verissima referat.

Dic mihi de nostrâ quæ sentis vera puellâ,
Sic tibi sint dominæ, Lygdame, lenta juga.

Dum me lætitiâ tumefactum fallis inani,

Hæc referens, quæ me credere velle putas.

Om-

OBSERVATIONES.

perio Saturni ver æternum fuisset. *v. 67. in miseras descendit fabula gentes*] Gentes à veri numinis cultu aberrantes, variis religionibus in officio continebantur, ut metu poenarum, quas sibi post mortem obventuras crederent, regum edictis parent, flagitiaque ac scelera devitarent. Ideò Numa Pompilius nocturnos congressus cum Egeriâ Nymphâ simulabat, ex quibus præcepta gubernandi populi hauseret; Minos quoque Cretensium rex mentiebatur arcana cum Jove colloquia, leges laturus, quas ab universis observari volebat. Næ autem stupidissimi fuerunt antiqui morrales, quibus tam facile absurda figmenta suaderi potuerint; at sæpe posterior ætas magis emundæ nar's homines tulit, potiusque impietate, quàm superstitione peccantes. In his familiam ducunt Diagoras, Epicurus, Leucippus, Lucretius, Plinius, cum sectatoribus innumeis.

ELEG.

Omnis enim debet sine vano nuntius esse, 5
 Majoremque timens servus habere fidem.
 Nunc mihi si qua renes, ab origine dicere primâ
 Incipe: suspensis auribus ista bibam.
 Siccine eam incompertis vidisti flere capillis?
 Illius ex oculis multa cadebat aqua? 10
 Nec speculum strato vidisti, Lygdiam; lecto?
 O nabat niveas nullane gemma manus?
 Ac mœstam teneris vestem pendere lacertis?
 Serniaque ad lecti clausa jacere pedes?
 Tristis erat domus? & tristes sua pensa ministræ 15
 Carpebant? medio nebat & ipsa loco?

Par-

OBSERVATIONES.

.. ELEG. IV. v. 10. aqua] Uthic quod vulgò Sabini aureas armillas
 aquam pro lacrymis, ita Eleg. 16. magni ponderis brachio laevo, gem-
 12. pro sudore usu pavit: matoque magna specie annulos ha-
 Frigida de tota fronte cadebat buerint; pepigisse eam (Tarpeiam)
 AQUA. quod in sinistris manibus habere.

V. 13. vestem pendere lacertis] Sol-
 lutam scilicet armillis aureis, qui-
 bus delicatæ mulieres ornare ac
 circumdare brachia consueverant.
 Quod non obscure innuere vide-
 tur Tibullus Eleg. 10. l. 1. ubi de
 puellâ maritum fallente :
 Ista hac persuadet facies, atroxque
 LACERTOS.

Vincias, & Tyrio prodeat apta
 sinu.
 Nec tantum feminae apud Roma-
 nos, verum etiam viri Sabino-
 rum is utebantur, quod ex Livio
 discimus Hist. 1. Addeitur fabula,
 sera deditam LANÆ inter lux-
 v. 16. medio nebat & ipsa loco]
 Talem describit Livius Lucretiam
 Collatini uxorem repertam à ma-
 rito, & Sexto Tarquinio. Eius
 verba sunt l. 1: clica finem: per-
 gunt inde Collasiam, ubi Lucretiam
 hinc usquam ut regis inurus; quas
 in convivio luxuriae cum aequalibus
 videns tempus terentes, sed nocte

Li 2:

bran-

Humidaque impressâ siccabat lumina lanâ?

Rettulit & querulo jurgia nostra sono?

Hac te teste mibi promissa est, Lygdame, merces?

Est pœna seravo rumpere teste fidem.

20

Ille potest nullo miseram me linquere facto?

Æqualem nullâ dicere habere domo?

Gaudet me vacuo solam tabescere lecto?

Si placet, insultet, Lygdame, morte mea.

Non me moribus illa, sed verbis improba vicit:

25

Stamineâ rhombi ducitur ille rotâ.

Illum

O B S E R V A T I O N E S.

brantes ancillas in medio ædium sedentem invenimus. Ita Syrus famulus apud Terentium Heautont. Antiphilam pudicam virginem invenit sexentem solam studiosè. Utque mulieres frugi pensis invigilabant, ita lascivientes, atque ignavæ, calathos, & lanam accubiebant. Horatius Ode 12. l. 3.

Tibi qualum Cytherea puer ales,
Tibi telas, operosaque Minerva
Studium aufert, Neobula, Lipa-
rei nitor Hebrî.

quod procul dubio è Sappho derivavit, cuius versiculi proferuntur ab Hephæstione:

Γλυκὴν μᾶτρ' ὅτι δούμην κρεί-
κων τ' ἴσθ',
Πῶμ' ἀμύσσει παῖδ' ἑ, θεοδῶν
δὲ ἀφροδίτης.

Dulcis mater, non possum te cre-
tam.

Amore victa pueri per acrem ven-
nerem.

v. 19. Hac te teste] μίμνησθε
puellæ, usque ad versum.

Quæ tibi si veris animis &c.

v. 21. facto] Factum pro crimine
boni scriptores dixerunt. Virg. 2.
Æneid. ex personâ Pyrrhi:

— illi mea mistia FACTA,
Degenereque Neoptolemum nar-
rare memento.

Tibullus Eleg. 5. l. 3.

Nec sollicitam FACTA nesan-
da meum.

v. 22. æqualem nullâ domo] Ami-
cam, cui parem invenire nusquàm
speret. Simonides misificè ad men-
tem Propertii:

Τὴν δ' ὡς θαλάσσης ὦ φρεσίν.
γ' ἔδη νείμ.

Τὴν μὲν γὰρ τέ τε καὶ γίγνηται.
ἐμὲ δὲ,

E-

Illum turgentis rana portenta rubeta,
 Et lecta exsecutis anguibus ossa trabunt:
 Et strigis inventa per busta jacentia pluma,
 Cinctaque funesto lanea vitta viro. 30
 Si non vana canunt mea somnia, Lygdame, testor:
 Pana erit ante meos sera, sed ampla pedes.
 Putris & in vacuo texetur aranea lecto:
 Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.
 Quæ tibi si veris animis est quæsta puella, 35
 Hâc eadem rursus, Lygdame, curre viâ:
 Et mea cum multis lacrymis mandata reporta:
 Iram, non fraudes esse in amore meo.

Me

OBSERVATIONES.

Ἐκταύτης μὲν ἔστιν ὁ δὲ δόμος
 ἰδὼν.

Οὐκ ἔστιν ἄλλα τῆδε λυγὴ γυνὴ
 ἢ τῆς αὐτῆς αἰδύμενης, ἣ καλ-
 λει.

Nunc animum ad illam verte,
 quæ nata est mari.

Modo læta totum gaudet, ac ridet
 diem,

Ut hospes illam laudet intuens
 domi,

Nullamque juret feminam usquam
 genium

Bonis honestisque hanc priorem mo-
 ribus. &c.

vertit Georgius Buchananus.

V. 26. *Staminea rhombi d. i. r.*

Non abie Lucanus, qui 6: Phar-
 salix v. 438. ita de infandis artibus
 Thetisæ veneficæ:

— quæ non concordia missi
 Alligat ulla viti, blandaque po-
 tentia formæ,
 Traverunt sorti magica versigine
 filii.

V. 27. *rana portenta rubeta* Jolastus
 intelligit. vide Plinium l. 32. c. 5.
 ubi late hanc materiam persequi-
 tur.

V. 29. *strigis*] Omnino adeun-
 dus Ovidius l. 6. Fastorum, harum
 avium ingenium, & perniciofa
 effecta noscere cupienti. Quæ ta-
 men omnia pueris terrendis aptis-
 sima.

V. 33. *texetur aranea*] In locis lon-
 go sita obsoletis araneæ suum opus
 molitur. Sapiet autem adagium,
 quod nos Itali dicimus: *piglier la
 maza.*

Me quoque consimili impositum torquerier igni
 Jurabo, & bis sex integer esse dies. 40.
 Quòd mihi si tanto felix concordia bello
 Exstiterit, per me, Lygdame, liber eris.

E L E G I A V.

Poeticusjussdam adolescentis naufragium deplorat: simul avaritiam hominum, & navigandi morem execratur.

ERgo sollicitæ tu causa, pecunia, vitæ es:
 Per te immaturum mortis adimus iter.
 Tu vitiis hominum crudelia pabula præbes:
 Semina curarum de capite orta tuo.
 Tu Poetum ad Pharios tendentem linthea portus,
 Obruis infano terque quaterque mari.
 Nam dum te sequitur, primo miser excidit ævo,
 Et nova longinquis piscibus esca natat.
 Flens tamen extremis dedit hæc mādara querelis,
 Cum

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. V. v. 4. de capite] De fonte, atque origine. Virgilius *Æneidos* ex ore Dracis cum Turno jurgantis:
 — **O Latio CAPUT** horum, & causa malorum.
 Græcis pariter usitatum est *νεφέλαι ἀπ' οὐρανό*, hac ipsa significatione.
v. 8. longinquis piscibus] Ovidius

In Ibin, plura violentæ mortis genera enuumerans, hoc intactum non prætermittit:
Sive per immensæ jactabor naufragus undas,
Nosque LONGINQUOS viscera PISCIS EDEL.
v. 9. mādara] Vora, & preces. Nasocitat. 2. Moramorph.
Innet utrumque bene. Eurymach. cæc.

Cum moribunda niger clauderet ora liquor: 10
 Dii maris, Egæi quos sunt penes æquora ponti,
 Et quæcumque meum degravat unda caput:
 Quò rapitis miseros primæ lanuginis annos?
 Attulimus longas in freta vestra manus:
 Ah miser! Alcyonum scopulis affigar acuris: 15
 In me cæruleo fuscina sumpta Deo est.
 At saltem Italiæ regionibus advehar æstus!
 Hoc de me sat erit, si modò matris erit.
 Subtrahit hæc fantem torrâ vertigine fluctus:
 Ultima quæ Pæto voxque, diesque fuit. 20
 Pæte

OBSERVATIONES.

sera MANDO.

V. 12. *Et quæcumque*] Simili omnino flexu Eleg. ult. l. 4.

ET QUÆCUMQUE MEOS implicat UNDA pedes.

V. 14. *longas manus*] *Perjurio non debilitatas*, inquit Scaliger, & ad suam opinionem tuendam trahit vel invitos quosdam Horatii versus ex Ode 2. l. 2. ad Juliam Barinensem. *Integras paulo ante, moxque mutilatas fluctuum collisione*, ait Douza pater. Quorum neutri subscribere possum, nam utraque explicatio longius petita videtur, quàm manus ipsæ longæ fuerint. Ego, si licet à talium, tantorumque virorum sententiis dissidere, hanc existimo fuisse mentem Propertii: Parete Dii maris, non enim sacrificia vestra neglexi, antequam

funem de litore solverem, immò pelagus intravi supplicibus palmis, & ad vos protensis. Non dubito quin cordatioribus hæc interpretatio nostra, veluti multò simplicior, arrisura sit. Suffragatur Ovidius, qui Epist. Ariadnæ prope finem describit nobis miserabilem supplicis gestum:

*Has tibi, plangendo lugubria pectora lassas,
 Infelix tendo trans FRETALONGA MANUS.*

Quid? si habuit ante oculos versum Propertii, dum hæc paginis committeret? audis enim & *freta*, & *longa*, & *manus*, & pares numeros. Utinam in cæcis quoque ita feliciter divinare mihi concessum foret?

Pote quid ætatem numeras? quid cara natanti
 Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.
 Nam tibi nocturnis, ad saxa ligata procellis.
 Omnia detricto vincula fune cadunt.
 Et mater non iusta piæ dare debita terræ, 25
 Nec pote cognatos inter humare rogos.
 Sed tua nunc volucres astant super ossa marinæ:
 Nunc tibi pro tumulo Carpathium omne mare.
 Infelix Aquilo, raptæ timor Orithyæ,
 Quæ spolia ex illo tanta fuere tibi? 30
 Aut quidnam fracta gaudes Neprunc carina?
 Porrabat sanctos alveus ille viros.
 O centum æquoreæ Nerco genitore puellæ,
 Et tu materno tacta dolore Thetis,
 Vos decuit lasso supponere brachia mento; 35
 Non poterat vestras ille gravare manus.

Red-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 22. *Non habet unda Deos*] Vi-
 de quæ observavimus ad Eleg. 8.
 l. 1. v. 41.

v. 34. *materno tacta dolore*] Quæ
 scilicet misereri debueras, cum &
 ipsa noveris quid sit filium amitte-
 re. Innuir Achillis mortem, quem
 Thetis ex Peleo susceperat. Simi-
 le verò πᾶσι apud Maronem Æ-
 neidos 9.

— *perculsa mente dederunt*
Dardanide lacrymas: ante om-
nes pulcher Iulus,
que animum patria sirinxis pie-

tatis imago.

& magis ad rem nostram l. 10. ubi
 Æneas adolescentem Laulum oc-
 cisurus:

Ingemuit miserans graviter, dex-
tramque tetendit:

Et mentem patriæ subitis pietatis
imago.

Pio enim Hæroi venit in mentem
 Aescanii filii.

v. 35. *supponere brachia mento*].
 Ovidiana Sappho è Leucadio pro-
 montorio corpus missura, ut ob-
 stinatum amorem animo expelle-
 ret.

Reddite corpus humo, positâque in gurgite vitæ
Poetum sponte tuâ vilis arena regas.

Ut quoties Poeti transibit nauta sepulcrum,

Dicat: & audaci tu timor esse potes. 40

Ite rates curvæ, & lecti quoque texite causas.

Ista per humanas mors venit acta manus.

Terra parum fuerat, fatis adjecimus undas:

Fortunæ miseras auximus arte vias.

Anchora te teneat, quem non tenuere penates? 45

Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?

Natura insidians pontum substravit avaris.

Ut tibi succedat, vix semel esse potest.

Ventorū est quodcumque paras. *HAUD* ulla carina

Consenuit: fallis portus & ipse fidem. 50

Sunt

OBSERVATIONES.

ret, simili affectu ventos, & Cupidinem peccatur:

Quidquid eris, melius quam nunc eris. Aura subito,

Et mea non magnum corpora pondus habens.

Tu quoque, mollis Amor, penas SUPPONE cadenti,

Nemo Leucadiæ mor:na crimen aque.

v. 46. *Quid meritum dicas*] Magna profero audacia, ut rupta natura fœdera terrestris animal homo, ventorum & maris obiectus ira, fluctibus audere credere, semperque, vix volentem, longinqui litoris pe-

ragrinus ignotum perceret orbem. verba sunt Columellæ præfat. ad P. Silvinum.

v. 47. *insidians pontum substravit*].

Maris tranquillitate homines affecti navigare cœperunt, at illos paulo post inventi sui pœnituit. Lucretius l. 5. describens antiquissima mundi tempora:

Nec poterat quemquam placidi pellacia ponti

Subdola jellidere in fraudem ridemibus undis.

ad quem locum vide Lambini commentarium. Quamobrem apud Virgilium leges; *aura vela vocant;*

Sunt Agamemnonias testantia litora curas,
 Quæ notat Argyni pœna natantis aquâ.
 Hoc juvene amisso classem non solvit Actides;
 Pro quâ mactata est Iphigenia morâ.
 Saxa triumphales fregere Capharea puppes, 55
 Naufraga cum vasto Græcia tracta falo est.
 Paulatim sociùm jacturam flevit Ulysses,
 In mare cui soli non valere doli.
 Hunc parvo fetri vidit nox improba ligno:
 Poetus ut occideret, tot coiere mala. 60
 Non tulit huic pectus stridorem audire procellæ,
 Et duro teneras lædere fune manus:
 Sed thyiæ thalamo, aut Oryciæ terebinthi
 Effulto plumâ versicolore caput.
 Huic fluctus vivo radicitus abstulit unguës, 65
 Et miser invitam traxit hiarus aquam.
 Quodd si contentus patrio bove verteret agros,
 Verbaque duxisset pondus habere mea:
 Viveret ante suos dulcis conviva penates,
 Pauper, at in terrâ, nil ubi flere potest. 70

At

O B S E R V A T I O N E S.

cant; lenis crepitans vocat Auster
in altum; & pleraque hujusmodi
verba insidiarum.

v. 52. *notat*] Infamat. Pulchre
 Sannazatius amœnissimi vir inge-
 ni in Eclogis pîcatoriis:

Vitemus scopulas infames morte
Lyoniæ.

v. 59. *Hunc*] Ulysses, quem
 comparat Poeta.

v. 65. *vito*] Lege meo periculo
 vitos. Ita Horatius de Lucilio
 Sat. 10. l. 1.

Sape caput feberet, PIPPOS & ro-
deret UNGUES.

v. 70. *nil ubi flere potest*] Ubi in-
 cibus

At tu, sæve Aquilo, numquam mea vela videbis;
Ante fores dominæ condar oportet iacris.

ELEGIA VI.

*Aut amorem sine rixis insuavem esse: paucis deinde
ritualem suum insectatur.*

DULCIS ad hecernas fuerat mihi rixa lucernas,
Vocis & insanæ tor maledicta tuæ:
Cum furibunda mero mensam propellis, & in me
Projicis insanâ cymbia plena manu.
Tu verò nostros audax invade capillos,
Et mea formosis unguibus ora nota:
Tu minitare oculos subjectâ exurere flammâ,
Fæc mea rescisso pectora nuda sinu:

Ni-

OBSERVATIONES.

cebat illi securo, atque otioso de-
gere. *Potest, pro potius, more pot-
tarum.* Porro naufragi flere so-
lent, i. e. flendo cupere propinquo-
rum & amicorum carissimos; &
honorem sepulchri desiderare. Gra-
phicè Ovidius l. 11. Metamorph.

*Non tenet hic lacrymas: super
hic vocat ille beatos,
Funera quos manens: hic vota
numen adorat,
Brachiaque ad calum, quod non
videt, irrita tendens
Pascit opem: subiens illi fratresque
qua parensque:
Huic cum pignoribus domus, &*

*quod cuique relictum est.
Alcyon Ceyca mores, Ceycia in
ore
Nulla nisi Alcyon est —
& libro Tristium 1. Eleg. 2.
Est aliquid fasce suo, ferreæ
cadensum
In solida moriens ponere corpus
humo:
Es mandare suis aliqua, & spe-
rare sepulcrum,
Et non aquareis piscibus esse ci-
bum.
ELEG. VI. v. 7. oculos subrita
exurere flamma.] Cum oculi pars
nobilissima corporis, præ cæteris
mem-*

Nimirum veri dantur mihi signa caloris,
NAM sine amore gravi femina nulla dolet. 10
 Quæ mulier rabiâ jactat convivia linguâ,
 Et Veneris magnæ volvitur ante pedes:
 Custodum gregibus circum seu stipat euntem,
 Seu sequitur medias, Mænas ut acta, vias,
 Seu timidam crebro dementia somnia terrent, 15
 Seu miseram in tabulâ picta puella movet:

His

OBSERVATIONES.

membris cari habeantur, magna profecto vis amoris in illo apparet, qui rein tanti pretii flammæ obicere paratus sit, ut puellæ animum rectè habeat exploratum. Memini me legisse apud Theocritum Idyllio 11. magnifica hæc Polyphemi verba Galatæam depereun-

tis:
*Καὶ ὅμως δ' ὑπὸ τοῦ ἐγὼ
 Ψυχὰν ἀγχοίμην,
 Καὶ τίς ἔσ' ὀφθαλμῶν, τῷ μοι
 γλυκερώτερον ἔστι.*
 Esperferre possum, ut etiam ani-
 ma mea à te comburatur,
 Et unicus ille OCULUS, quo mi-
 hi nihil dulcius est.

v. 12. *volvitur ante pedes*: Ad-
 volvit supplicium erat. Noster in-
 fra Eleg. 15.

*Nunc, o Batthe, tuis humiles
 ADVOLPIMUR aris.*

Genibus autem pedibusque potis-
 simum advolvebantur, quæ de-
 precandi ratio Q. Haterio Senatori
 vitialis penè fuit. Vide Com. Ta-

citum Annalium 1. Hinc lucem
 capiunt illa Eleg. 4. supra, quæ mi-
 nus rectè considerantibus subob-
 scura videri poterant:

*Pana erit ante meos sera, sed
 ampla PEDES.*

idest Propertius ipse veteris amoris
 transfuga, humilior jam factus ad
 pedes dominæ accedet, veniam ro-
 gaturus. Male igitur Scioppius Ve-
 risimilium 3. cap. 20. murabat,
ante ejus. Panam pro illo, qui sup-
 plicio affectus est, ita dixit, ut ali-
 bi *scelus* pro *scelero*; *dolorem* pro
dolente; *amorem* pro *amante*; &c
 si qua sunt alia generis ejus-
 dem.

v. 13. *Custodum gregibus*] Peda-
 gogos amanti præficit, veluti con-
 sueverant patres liberis prætex-
 tis. Ex horum numero, quibus
 poetam suum commédaverat Cyn-
 thia, fuit Bassus ille, de quo no-
 ster Eleg. 4. l. 1.

*Nec tibi me posthac commistes Cyn-
 thia, nec te*

Que-

His ego tormentis animi sum vetus aruspex;

Nam didici certas sæpe in amore notas.

NON est certa fides, quam non injuria versat.

Hæstibus eveniat lenta puella meis. 22

In morso æquales videant mea vulnera collo,

Me doceat livor mecum habuisse meam.

Aut in amore dolere volo, aut audire dolentem:

Sive meas lacrymas, sive videre tuas.

Tecta superciliis si quando verba remittis, 25

Aut tua cum digitis scripta silenda notas.

Odi ego, quos numquã pungunt suspiria, somnos.

Semper in iratam pallidus esse velim.

Dulcior ignis erat Paridi, cum Graja per arina

Tyndaridi poterat gaudia ferre suæ. 30

Dum

OBSERVATIONES.

*Quæres. eris tanti criminis illa
memor.*

Ipsæ vicissim puellam cuidam Lynce-
ceo mandaverat custodiendam,
cujus perfidiam criminatur Eleg.
23. l. 2.

*Cur quisquam faciem dominæ jam
credas amoris?*

Quo pacto autem Propertius dixit:
gregibus custodum, hoc Juvenalis 1.
Sat. GREGIUS comitum.

v. 21. *In morso æquales &c.* Ignavi
milites illi, qui cicatties adver-
so corpore ostendere nequeunt;
cum igitur amantium sit militia
quædam, & ipsius gloriosum vido-

tur infictas morsuunculas præ se
ferre. Hinc jocum petivit Cicero
7. in Verrem: *Scilicet est metuen-
dum, ne ad exitum defensionis tuæ
vetus illa Antoniana dicendi ratio,
atque auctoritas proferatur. ne exci-
tetur Ferrer, ne denudetur à pectore,
ne cicatrices populus Romanus aspi-
ciat, ex mulierum MORSU vesti-
gia libidinis atque nequitie.*

v. 22. *doceat livor*] Indicat caro
sublivida. Tibul. Eleg. 7. l. 1.

*Tum succos herbasque dedi, quæ
LIVOR abiret,
Quem facit impresso nutua dense
Pennis*

510. PROPERTII

Dum vincunt Danaï, dum restat barbarus Hector,
 Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.
 Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
 Semper erunt: in te pax mihi nulla placet.
 Gaude quòd nulla est æquè formosa: doleres, 35
 Si qua foret. nunc sis jure superba licet..
 At tibi, qui nostro nexisti retia lecto,
 Sit socer æternum, nec sine matre domus.
 Cui nunc si qua data est furandæ copia noctis,
 Offensa illa mihi, non tibi amica dedit. 40

ELEGIA. VII.

*Alios aliis magis aptos esse: sibi verò Mæcenatis mo-
 derationem exemplo esse, ne grandia nimis, nisi
 eo duce, aggrediatur..*

Mœcenaseques Etrusco de sanguine Regum;
 Intra fortunam qui cupis esse tuam:
 Quid.

OBSERVATIONES.

v. 35. *Gaude, quòd nulla est æf.]* Pulchritudinem tuam tibi gratulare, cujus præsidio nixa impune convitari potes; quòd si deteriore formâ esses, non fuisset tot injuriarum patiens, teque poenituisset maledictorum.

v. 38. *Sit socer æternum &c.]* Quorum durit. e impeditus, libidini tuæ morem gerere nequeas.

ELEG. VII. v. 2. *Intra fortunam.*

tuam.] Ovidius à Propertio Trist. l.

3. Eleg. 4.

Crede mihi, bene qui laetis, bene vixit, & INTRA

FORTUNAM debet quisque manere SUAM..

Nec audiendus vir doctus, qui utrobique legit INTRA, & ad lectionem suam tuendam affectu verliculum Senecæ Medæ Act. 3.

FORTUNA semper omnis INTRA

me.

Quid me scribendi tam vastum mittis in æquor?

Non sunt apta meæ grandia vela rati.

TURPE est, quod nequeas, capiti committere pondus: 5

Et pressum inflexo mox dare terga genu.

OMNIA non pariter rerum sunt omnibus apta,

Fama nec ex æquo ducitur ulla iugo.

Gloria Lysippo est animosa effingere signa,

Exactis Calamis se mihi jactat equis. 10

In Veneris tabulâ summam sibi ponit Apelles,

Parrhasius partâ vindicat arte locum.

Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ,

At

OBSERVATIONES.

me stetit.

Contraria enim sunt, fortunam stare infra hominis animum, & hominem stare infra fortunam. Primum illud pertinet ad virtutem, alterum vitio vertitur. At insanabile novandi *æquor* Criticorum oculis lologinem offundit.

v. 3. *scribendi æquor*] Antiquis tabella cerata, in qua graphioli acie litteræ sculpebantur, *æquor* dicta est. Italicè verteres: *il piano del foglio*. Aufonius Epig. 138. ad notarium velocissimè excipientem:

Tibi nec aures ambigunt,

Nec occupatur pagina,

Et mota parè dextera

Volat per ÆQUOR cereum.

Prudentius quoque Christianus poëta 9. Hymno *περὶ σφαίρας* de supplicio Cassiani martyris:

Inde alii stimulos, & acumina ferrea vibrant,

Qua parte aratis cera sulcis scribitur:

Et qua secti apices abolentur, & ÆQUORIS hirs

Rursus nivescens innovatur areæ.

Poruit igitur Propertius huc mentem adhibere, cum de poëmatum Heroici amplitudine *μετὰ φρονέας* loqueretur.

v. 8. *Fama nec ex æquo d. v. iugo*]

Non eadem est omnium ad gloriam via: non omnes omnia possumus; quod sequentibus exemplis confirmat. *Æquor* hoc loco est ferum libræ transversum, à quo lances dependent.

v. 13. *Argumenta magis*] Id est,

Mentoris precipua laus in historiis optimè celandis posita est. vel clau-

At Myos exiguum flectit acanthus iter.
 Phidiacus signo se Jupiter ornat eburno, 15
 Praxitelem proprius vindicat arte lapis.
 Est, quibus Eleæ concurrat palma quadrigæ,
 Est, quibus in celeres gloria nata pedes.
 Hic satus ad pacem, hic campestribus utilis armis.
NATURÆ sequitur semina quisque suæ. 20
 At tua, Mœcenas, vitæ præcepta recepi,
 Cogor & exemplis te superare ruis.
 Cum tibi Romano dominas in honore secures,
 Et liceat medio ponere jura foro:
 Vel tibi Medorum pugnaces ire per hostes, 25
 Atque onerare tuam fixa per arma domum:
 Et tibi ad effectum vires det Cæsar, & omni
 Tempore tam faciles insinuentur opes:
 Parcis, & in tenues humilem te colligis umbras,

Vc-

O B S E R V A T I O N E S.

clariùs: in statuis Mentoreis historiarum nobilitas vincit formæ dignitatem.

v. 17. *Est quibus Elea c. p. q.* Hellenismus, in quo verbum singulare jungitur nomini pluralis numeri. Plato in Minoë, citatus à Jacobo Grefero Soc. Jesu cap. 1. Græcæ Syntaxeos n. 8. τῶν δὲ ὀν-
 τῶν αἰσθητῶν ὁ μὲν ἐστὶν ὁ βασιλεὺς, ὃς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς, ὃς ἐστὶν ὁ βασιλεὺς. Cum enim
 multi sint homines & Græci, & Barbari, non sunt, qui à symposiis

abstineant præter Cretes. Quamquam postea neget ipse Greferus, hoc Latinis scriptoribus licere. Sed obstat auctoritas Propertii, qui profectò, si libro Scaligeri fides habenda est, ita scripsit.

v. 19. *campestribus armis*] Exercitationibus campi Martii. Horat. A. P.

Ludere qui nescit, CAMPESTRIS EUS abstinet ARMIS.

Vulgati codd. habent *castrisibus*. v. 29. *in tenues umbras*] Hortos intelligit, quibus mirum in modum

Velorum plenos subtrahis ipse finus. 30
 Crede mihi, magnos æquabunt ista Camillos
 Judicia, & venies tu quoque in ora virum:
 Cæsaris & famæ vestigia juncta tenebis.
 Mœcenatis erunt vera trophæa fides.
 Non ego veliferâ tumidum mare findo carinâ: 35
 Tota sub exiguo flumine nostra mora est.
 Non flebo in cineres arcem sedisse paternos
 Cadmi, nec semper prælia clade pari:
 Nec referam Scæas, & Pergama Apollinis arces,
 Et Danaûm decimo vere redisse rates, 40
 Mœnia cum Grajo Neptunia pressit aratro
 Victor Palladiæ ligneus artis equus.
 Inter Callimachi sat erit placuisse libellos,
 Et cecinisse modis, pure poëta, tuis.
 Hæc pueri curent, curent hæc scripta puellæ, 45
 Meque Deum clament, & mihi sacra ferant.
 Te

OBSERVATIONES.

dum delectabatur Mœcenas. Vel burrâ onerata sub flumine mer-
 tranquillam vitam, & à geren- girur.
 dis curulibus magistratibus alien- v. 38. *semper prælia clade pari*
 nam. Vide observ. nostras ad] Omnes quippe duces, qui ad The-
 Eleg. 23. l. 2. v. 74. Eleg. 2. hujus] beum expeditionem profecti fac-
 libri v. 1.] rant, præter unicum Adrastum,
 v. 34. *fides*] Ita Eleg. 1. l. 2. vo-] deinceps occiderunt; donec Etheo-
 cat eundem:] cle ac Polynce fratribus per mu-
 Et sumpta, & posita pace, FIDE-] tua vulnera interfectis, Creon re-
 LE caput.] gno potiretur. Hinc proverbium
 v. 36. *sub exiguo flumine*] Quia] *καὶ ποταμὸν νικῶν. Cadmea, seu The-*
 carina infima pars navis, idcirco sa-] *bana victoria.*

K k

v. 10.

Te duce vel Jovis arma canam, cæloque minantē
 Cæum, & Phlegæis Oomedonta jugis :
 Celsaque Romanis decerpta Palatia tauris
 Ordiam, & cæso mœnia firma Remo : 30
 Eductosque pares silvestri ex ubere reges ;
 Crescet & ingenium sub tua jussa meum.
 Prosequar & curtus utroque ab litore ovantes ,
 Parthorum astutæ tela remissa fugæ :
 Castraque Pelusî Romano subruta ferro, 55
 Antonique graves in sua fata manus.
 Mollis tu cœptæ fautor cape lora juventæ,
 Dexteræque immixtis da mihi signa rotis.
 Hoc mihi, Mœcenas, laudis concedis ; & à te est,
 Quodd ferar in partes ipse fuisse tuas. 60

ELE.

O B S E R V A T I O N E S.

v. 50. *mœnia firma*] Sublato videlicet consortio potestatis.

v. 52. *Crescet & ingenium*] Augustinus latius hoc explicavit, scribens ad Theodosium Augustum : *Scribere me Augustus jubet : & mea carmina poscit*

Penè rogans : blando vis later imperio.

Non habeo INGENIUM ; Caesar sed FUSSIT ; habeo.

Cur me posse regem, posse quod ille putat ?

Invalidas vires ipse excitat, & juvat idem

Qui jubet. obsequium sufficit esse meum.

v. 58. *da mihi signa*] Petit à Mœcenate, ut secastiget, si quando lascivix juvenili nimis indulserit : ducit verò meraphoram ab iis, qui in Circo quadrigâ currebant, & sæpe à spectatoribus togâ jactatâ revocabantur. Ovidius Amor.

5. Eleg. 2.

Favimus ignavo. sed enim revocate Quirites,

Et DATE jactatis indigne SIGNA regis.

ELEG.

ELEGIA VIII.

Puellam edoces, quo cultu suum ipsa natalem celebret.

Mirabar quidnam misissent manè Camœnæ
 Ante meum stantes sole rubente totum.
 Natalis nostræ signum misere puellæ,
 Et manibus faustos ter crepuere sonos.
 Transeat hic sine nube dies, stenta ære venti. 5
 Ponat & in sicco molliter unda minas.
 Aspiciam nullos hodiernâ luce dolentes,
 Et Niobes lacrymas supprimat ipse lapis.
 Alcyonum positis requiescant ora querelis,
 Increpet absumptum nec sua mater Ityn. 10
 Tuque, ô cara, mihi felicibus edita pennis,
 Surge, & poscentes iusta precare Deos.
 Ac primum purâ somnum tibi discute lymphâ,
 Et

OBSERVATIONES.

ELEG. VIII. v. 6. *Ponat & in sicco*] Non dubito quin à Lucretio desumpserit, cujus ex libro 5. versus hi leguntur:

Sed semerè incassum mare, fluctibus saepe coortis

Sævis, leviterque MINAS PONEREAT inanes..

ponere dictum invenio activâ, & neutrá significatione de ventis deumescensibus. Horatius Ode 3. l. 1.

— *sen ratiem Nati,*

Quo non arbiter Alria

Major, tollere, seu PONERE.
vult freta.

Vi. g. 7. *Æneid.*

Cum venti POSVERE.

v. 11. *felicibus edita pennis*] Bonis avibus, faustis ominibus. Ita Val. Flaccus 1. Argonautic. de Idmonæ vate:

Seu plenum certis interroget æra TENNIS..

v. 12. *poscentes*] Debira petentes religionis officia.

v. 13. *somnum tibi discute lymphâ*
 Kk 2.

Et nitidas presso pollice finge comas.

Dein quâ primùm oculos cepisti veste Propertî, 18

Indue, nec vacuum flore relinque caput.

Et pete, quâ polles, ut sit tibi forma perennis.

Inque meum semper stent tua regna caput.

Indè coronatas ubi thure piaveris aras,

Luxerit & totâ flamma fecundâ domo: 20.

Sit mensæ ratio, noxque inter pocula currat.

Et crocino nares murrheus ungat onyx.

Tibia nocturnis succumbat rauca chorèis,

Er

OBSERVATIONS.

pl.] Simili genere locutionis utitur Lucianus in *Amoribus*: τὴν ἀπὲς τῶν οὐμῶν ἐστὶ λοκὺὰ ὑπὸν ἀποειφύμῳ ὅδῃσι λιτῷ. *proptinam residentem in oculis SOAN-
TIUM reliquum AQUI simpliciter ab-*
sterge.

v. 14. *nitidas comas*] Unguento
delibutas. Horat. Epist. ad Ti-
bullum:

Me pinguem & NITIDUM bene curata cute visci.

hinc *nitida palæstra* poetis dicitur, quòd athletæ ceromate ungerentur, ad facilius evadendos adversarii nexus.

v. 20. *flamma secunda*] Faustum
putabant superstitioni veteres, ubi
apex ignis altissimè ferebatur.

Virg'il. 4. Georg. verf. 385.

Ter FLAMMA ad summum ce-
lesti subjecta reluxit,

*Omne quo firmans animum sic
incipis ipsa.*

v. 22. *murtheus ungat onyx*] Non-
e murtha diversa materia est ab
onychi? cur igitur Propertius con-
dicit? ob macularum similitu-
nem, puto. vel onychem pro
fuso usurpavit, in eo etenim lapi-
de vascula cavabantur. Horat.
de 12. l. 4.

Nardi parvus ONIX.

V. 23. *succumbat rancia choreis*]

Exilis tibīæ sonitus obruatur penitus strepitu saltantium. Valerius Flaccus citat. lib. 1. Argonauticon :

Vox tamen Alcimeles planioris su-
pereminet omnes.

femineis tantum illa furens ulu-
labibus obstat,

Ovis Idaem quantum tuba Mar-
tia buxum.

Et fiat nequitia libera verba tuæ.
 Dulciaque ingratos adimant convivia somnos: 25
 Publica vicinæ perstrepat ara viæ.
 Sit fors & nobis talorum interprete jactu,
 Quem gravibus pennis verberet ille puer.
 Cum fuerit multis exacta trientibus hora,
 Noctis & instituet sacra ministra Venus: 30
 Annua solvamus thalamo solennia nostro,
 Natalisque tui sic peragamus iter.

ELEGIA IX.

*Exemplis mulierum, quæ viris imperarint, se femi-
 neo amoris mancipatum tuctur: opportunè Cleo-
 patra superbiam, & infelicem successum
 apud Actium describens.*

Quid mirare, meam si versat femina vitam;
 Et trahit addictum sub sua jura virum?
 Cri-

OBSERVATIONES.

V. 24. *nequitia libera verba*] Fe-
 scennino sermone uti non pudeat
 in sacris natalitiis, ebrietas enim
 verborum licentiam excusabit.

V. 29. *trientibus*] Poculis. Per-
 sius 3. Sat.

— *calidumque TRIENTEM*
Excusis è manibus —

ELEG. IX. v. 1. *si versat femina
 vitam*] Amantes in rotâ Cupidi-
 ois, ut Plautinis verbis utar, mi-

setè distrahuntur, & ab unius mu-
 ierculæ nutu serviliter pendunt.
 Hinc verè atque eleganter Tibullus
 Eleg. 5. l. 1.

*Namque agor, ut per plana citius
 sola verberè surben,
 Quem celer affusa versat ab
 arte puer.*

nec abludit Davus Horatianus Sat.
 7. l. 2.

*Tu mihi quæ imperitas, aliis ser-
 vic*

Criminaque ignavi capitis mihi turpia fingis,
 Quòd nequeam fracto rumpere vincla jugo?
 Venturam melius præfagit navita mortem: 5
 Vulneribus didicit miles habere metum.
 Ista ego præteritâ jactavi verba juventâ;
 Tu nunc exemplo disce timere meo.
 Colchis flagrantem adamantina sub juga tauros
 Egit, & armigerâ prælia sevit humo: 10
 Custodisque feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut Æsonias aurea lana domos.
 Ausa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis
 Mæotis Danaùm Penthesilea rates:
 Aurea cui postquam nudavit cassida frontem, 15
 Vicit victorem candida forma virum.

Om-

O B S E R V A T I O N E S.

*vis miser, atque
 Duceris, ut nervis alienis mobi-
 le lignum*
 id est, nihil arbitratu tuo facis,
 at omnia libidinum imperio.

V. 3. *Criminaque ignavi capitis*]
 Dixerat superius Eleg. 12. l. 1.

*Quid MIHI desidia non cessas FIN-
 GERE CRIMEN?*

V. 5. *Venturam melius*] L. e. qui
 numquam amavit, ignorat amo-
 ristyrannidem: veluti qui num-
 quam ratem pelago commisit, exi-
 stimat marinos fluctus rem ludi-
 ciam esse, nec adeò pertimescen-
 dam. Qui verò urbanis deliciis est
 innutritus, pugnas & prælia, tam-

quam somnia & aniles fabellas,
 audire solet. Amator contra,
 miles, & nauta, sua quisque peri-
 cula seridò pendunt; nauta enim
 proprio timere didicerunt.

V. 15. *aurea cui postquam*] Achil-
 les, postquam Penthesileam regi-
 nam Amazonum, singulari certa-
 mine secum congressam, humi se-
 mianimum fudit, galeæ vincu-
 lis dissolutis, morientis vultum
 aspiciens, & feminae pulchritudi-
 ne captus, doluit eam interfecisse;
 ob id à Thersite Græcorum
 ignavissimo convitiis lacessitus.
 vide Quinti Calabri Paralipome-
 non ad Iliada Homeri lib. 11. l. 1.

Omphale in tantum forma processit honorem,
 Lydia Gygæo tincta puella lacu:
 Ut qui pacato statuisset in orbe columnas,
 Tam durâ traheret mollia pensa manu. 20
 Persarum statuit Babylona Semiramis urbem,
 Ut solidum cocto tolleret aggere opus:
 Et duo in adversum misit per moenia currus,
 Ne possent tacto stringere ab axe latus:
 Duxit & Euphratē mediū, quā condidit arces, 25
 Jussit & imperio surgere Bactra caput.
 Nā quid ego heroas, quid rapte in crimina Divos?
 Jupiter infamat seque, suamque domum.
 Quid? modò quæ nostris opprobria vexerit armis,
 Et famulos inter femina trita suos, 30
 Conjugis obscœni pretium Romana poposcit
 Moenia, & addictos in sua regna patres.
 No-

OBSERVATIONES.

v. 20. <i>duram manu</i>] Bellè Ovidius in epistola deianiræ:	<i>aqueductus</i> .
<i>Ab quoties digitis dum torques flamina DURIS,</i>	v. 30. <i>trita</i>] Tero verbum extremæ nequitie, cuius exempla pete ex Martiali, nam huiusmodi locis nimium inhaerere, pudoris nostri non est.
<i>Prævalida fusos comminuro MANUS!</i>	v. 31. <i>Romana poposcit mania</i>] Rumor erat inter Augusti milites, M. Antonium, si ei Asiatica pugna prospere cessisset, Cleopatraz Romanæ dono daturum, & maiestatem Imperii in Ægyptum transferaturum fuisse. Adcundus Dio
Pedo Albinovanus in obitum Mæcen.	Cassii lib. 50.
<i>Te propter multos percussis LIDIA nodos:</i>	Kk 4
<i>Te propter DURA flamina rupia MANU.</i>	v. 37.
v. 25. <i>duxit & Euphratem</i>] Proprie dictum de flumine. hinc	

Noxia Alexandrina dolis aptissima tellus,
 Et toties nostro Memphi cruenta malo,
 Ties ubi Pompeio detraxit arena triumphos. 35
 Toller nulla dies hanc tibi, Roma, notam.
 Iffent Phlegreæ melius tibi funera campo,
 Vel tua si focero colla daturus eras.
 Scilicet incesti meretrix regina Canopi,
 Una Philippeo sanguine inusta nota, 40
 Aufa Jovi nostro latrantem opponere Anubim,
 Et Tiberim Nili cogere ferre minas:
 Romanamque tubam crepitanti pellere sistro,
 Baridos & contis rostra Liburna sequi:
 Foedaque Tarpeio conopea tendere saxo, 45
 Jura

O B S E R V A T I O N E S.

v. 37. *iffent funera*] Ducebatur enim funus potentium virorum longa pompâ, majorum imaginibus ordine præcedentibus.

v. 41. *Aufa Jovi nostro*] Imitatus est Virgilium, qui 8. *Æneidos* ita Cleopatram dementiam, atque Ægyptias religiones irridet:

Omnigenumque Deum monstra, &

LATRATOR ANGEIS

Contra Neptunum, & Venerem

contraque Minervam

Tela tenens —

v. 43. *crepitanti sistro*] Virgilius ibid. paulo ante:

Regina in mediis patrio vocat agmina SISTRO

v. 44. *rostra Liburna*] Naves Augusti Liburnicas, mediocri magnitudine, agiles, & ad invadendum hostem expeditas, numero *quadringentas*, ut scimus ex Floro l. 4. c. 11. Horatius Epod. 1. Mæcenatem ad hoc prælium abeuntem sic affatur:

Ibis LIBURNIS inter alia navium,

Amice, propugnacula.

Et Ode 37. l. 1. de Cleopatra, quæ mortem sibi conscivit, ne in triumphum duceretur:

Savis LIBURNIS scilicet invadens

Privata deduci superbo

Non humilis mulier triumpho.

v. 46.

Jura dare statuas inter & arma Marî.
 Quid nunc Tarquinii fractas juvat esse secures,
 Nomine quem simili vita superba vocat,
 Si mulier patienda fuit? cape Roma triumphum,
 Et longam Augusto salva precare diem. 50
 Fugisti tamen in timidi vaga flumina Nili:
 Accepere tuæ Romula vincla manus.
 Brachia spectavi sacris admorsa colubris,
 Et trahere occultum membra soporis iter?
 Non hæc, Roma, fuit tanto tibi cive verenda, 55
 Di-

OBSERVATIONES.

v. 46. *statuas inter & arma*] Optime Ryequius hæc interpretatur de trophæis, quæ simulacrum armati hominis representabant.

v. 50. *longam Augusto diem*] Hæc pertinet acclamatio populi ad principem: *De nostris annis tibi Jupiter augeat annos*. Flavius Vopiscus in Tacito: *Acclamatum est à populo, Felicissimè. Tacite Auguste, Dii te servent, & reliqua, quæ dici solent ex more*.

v. 53. *Brachia spectavi*] Cave intelligas Cleopatram ipsam, cui Augustus etiam osculos admovit, qui tamen ac virum exsugeret: quid perisse morsu aspidis putabatur; idque ut intactam triumpho servaret, auctore Suetonio. Sed omnia frustra, etenim illa, vi veneni prævalente, moriens ignominiam

evasis. Intellige igitur simulacrum.

Ibid. *sacris colubris*] Aspidibus, quas Ægyptii colebant, crepituque digitorum adscitum ex cavis vocabant, ut postea cicures facias cum pueris innoxie versarentur. Vide Ælianum l. 17. de animalibus c. 5. Idem Ægyptiorum Deû ob hoc Valerius Flaccus aspidem coronatam describit 4. Argonautic. v. 416.

— hæc procul lo-
Spectas ab arce Thari, jam Divis addita, jamque
ASPIDEM cincta comas, & ovan-
ti persona sistro.

v. 54. *soporis*] Torporis ex venenifigore nascentis. Florus citatus, ubi Cleopatraz mortem describit: *admotisque ad venas serpentibus, quasi SOMNO soluta.*

Dixit & affiduo lingua sepulta mero.
 Septem urbs alta jugis, toto quæ præsidet orbi,
 Femineas timuit territa Marte minas.
 Annibalis spolia, & victi monumenta Syphacis,
 Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes. 60
 Curtius expletis statuit monumenta lacunis:
 At Decius missò prælia rupit equo.
 Coclitis abscissos restatur semita pontes,
 Et cui cognomen corvus habere dedit.
 Hæc Dii condiderunt, hæc Dii quoque moenia
 servant: 65
 Vix timeat salvo Cæsare Roma Jovem..
 Nunc ubi Scipiadæ classes? ubi signa Camilli?
 Aut modò Pompei Bosphora capta manu?
 Leucadius versas acies memorabit Apollo..
 Tantum operis belli sustulit una dies.. 70
 At tu sive petes portus, seu navita linques,
 Cæsaris in toto sis memor Ionio.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 56, *affiduo lingua sepulta mero*] dos ad illud:
 M. Antonius, qui comellator, & vinolentus fuisse traditur. Cæte- *Invadunt urbem somno, VINO*
 rum phrasis optimis auctoribus in *que sepultam:*
 usu est. vide Virgilium 2. *Ænei-* *Et ibi Ludovicum de La Cerda..*

ELEG-

ELEGIA X.

*Militantem Posthumum duritia crimine accusat, quod
Gallam uxorem, castitate Penelopen ipsam pro-
vocantem, relinquere potuisset.*

POSTHUME plorantem potuisti linquere Gallam ?
Miles & Augusti fortia signa sequi ?
Tantine ulla fuit spoliati gloria Parthi,
Ne faceres Gallâ multa rogante tua ?
Si fas est, omnes pariter pereatis avari, 5
Et quisquis fido prætulit arma toro.
Tu tamen injectâ rectus vesane lacernâ
Potabis galeâ fessus Araxis aquam.
Illa quidem interea famâ tabescet inani,
Hæc tua ne virtus fiat amara tibi: 10
Neve tuâ Medæ lætentur cæde sagittæ,
Ferreus aurato neu cataphractus equo:
Neve aliquid de te flendum referatur in urnâ:
Sic redeunt, illis qui cecidere locis.
Ter quater in castâ felix, ô Posthume, Gallâ ! 15
Moribus his aliâ conjuge dignus eras.

Quid

OBSERVATIONES.

ELEG. X. v. 12. *aurato equo*] exteriori deaurata fuisse, præciue
Malè Douza Filius reponit *arato*] apud Persas elegantie studiosissi-
vanamque rationem assert, quod] mos. Sed jam admonui, mirandi
scilicet equi cataphractorum fer-] libidinem eò pervenisse, ut jam ul-
reis laminis vestirentur ; nihil enim] tra progredi non possit.
prohibet, ferrea illa integumentata

v. 12.

Quid faciet nullo munita puella timore,
 Cum sit luxuriæ Roma magistra tuæ?
 Sed securus eas; Gallam non munera vincet,
 Duritiæque tuæ non erit illa memor. 20
 Nam quocumque die sanum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
 Posthumus alter erit mirandâ conjuge Ulysses.
 Non illi longæ tot nocuere moræ:
 Castra decem annorum, & Ciconum mons, Ima-
 mara, Calpe, 25
 Exustæque tuæ mox, Polypheme, genæ:
 Et Circæ fraudes, lotosque, herbæque tenaces,
 Scyllaque, & alternas scissa Charybdis aquas:
 Lampetis Ithacis verubus mugisse juvencos:
 (Paverat hos Phœbo filia Lampetie) 30
 Et thalamum Æææ silentis fugisse puellæ,
 Torque hiemis noctes, torque natasse dies:
 Nigrantem domos animarum intrasse silentium,
 Sirenum furdo remige adisse lacus:

Et

O B S E R V A T I O N E S.

V. 18. *Cum sit luxuriæ Roma ma-* Sed ista Propertio familiarissima
gistra tuæ] Non est, cur Josephus sunt, nec viris doctissimis nego-
 Scaliger dubitet de sanitate hujus tium creare deb-rent.
 loci; sententia enim clarissima est: V. 23. *alter Ulysses*] Maximianus
Cum Roma urbs nequitiarum exem- Etruscus, quem Cornelium Gal-
pla suppediter puella tuæ. rō tuæ ita lum plerumque existimavere, ita in
 intelligendum est, ut illud Hora- quodam Elegiâ:
 tii Ode 15. l. 1. *Efficior demens* ALTER ULYS-
Non hoc pollicitus TU.E. SES ego.

ELEG.

Et veteres arcus leto renovasse procorum, 35
Errorisque sui sic statuisse modum.
Nec frustra, quia casta domi perfederat uxor.
Vincit Penelopes Lælia Galla fidem.

ELEGIA XI.

*Comparat puellarum sui temporis avaritiam, luxum,
& levitatem, cum Indarum nuptiarum fide, ve-
terumque amantium simplicitate: auri cu-
pidinem multis exitio fuisse, ipsique
Roma fore, testatur.*

Queritis unde avidis nox sit pretiosa puellis,
Et Venere exhaustæ damna querantur opes?
Certa quidem tantis causa, & manifesta ruinis:
Luxuriæ nimium libera facta via est.
Inda cavis aurum mittit formica metallis, 5
Et

OBSERVATIONES.

ELEG. XI. v. 5. *Inda formica*] *surantur æstivo sereno conditis pro-*
Hujus historiam, sive fabulam, *pter vaporem in cuniculos formicis:*
tradit Plinius Hist. Nat. l. 11. c. 31. *quæ tamen odore sollicitas provocant,*
cujus verba, quia necessaria viden- *crebroque lacerant, quamvis præve-*
tur ad Propertium intelligendam, *locibus camelis fugiente. Tanta per-*
vsum est subicere: *INDICÆ FORM-*
MICÆ cornua, Erythræ in æde Her-
culis fixa, miraculo sume. AURUM
ex cavernis egerunt terra, in regione
Septentrionalium Indarum, qui
Daræ vocantur. Ipsis color felium,
magnitudo Egypti luporum. Erum-
sum hoc ab illis tempore hiberno, Indi
surantur æstivo sereno conditis pro-
pter vaporem in cuniculos formicis:
quæ tamen odore sollicitas provocant,
crebroque lacerant, quamvis præve-
locibus camelis fugiente. Tanta per-
nicitas, feritasque est cum amore
auri. Quod autem ait Plinius, cor-
nua formicæ Indicæ fixa in He-ru-
culis tempore, arbitror factum, quod
Hercules inopinaris lucris, & re-
clusis thesauris præesse crederetur.
Horat. Sat. 6. l. 2.
O si urnam argenti fors qua mihi

Et venit è rubro concha Erycina salo:
 Et Tyros ostrinos præbet Cadmea colores,
 Cinnamon & multi pastor odoris Arabs.
 Hæc etiam clausas expugnant arma pudicas,
 Quæque terunt fistus Icarioni tuos.. 10
 Matrona incedit census induta nepotum,
 Et spolia opprobrii nostra per ora trahit..
 Nulla est poscendi, nulla est reverentia dandi..
 Aut, si qua est, pretio tollitur ipsa mora..
 Fe-

O B S E R V A T I O N E S.

*monstret, ut illi,
 Thesauro invento, qui mercena-
 rius agrum
 Illum ipsum mercatus aravit, di-
 ves amico*

HERCULE ———

à quo Persius perpetuus eius imita-
 tor, Sat. 2.

—— o si

*Sub vastro crepet argenti milii se-
 ria, dextro*

HERCULE! ———

cui tamen sententiæ adversatur
 Phædrus fab. 11. l. 4. quem lege.

Ibid. *cavus metallis*] Cava me-
 ta'la pro fodinis auri utiupavit,
 quo pacto Virgilius 10. Æneid.
 vers. 174. dixit:

*Insula in exhaustis chalybum gene-
 rosa METALLIS.*

& Lucanus 4. Pharsaliæ vers. 304.
 de lapidinis:

*Tunc exhausta super multo sudore
 juvenens.*

*Extrahunt, duris siliem lassata:
 METALLIS.*

V. 6. *concha Erycina*] Quæa Ve-
 nus culta in Eryce Siciliæ monte
 d'cirur è conchâ prodûsse: nihil
 vulgatius.

V. 8. *cinnamon*] De cinnamo-
 lege Plinium l. 12. c. 19. hoc autem
 in deliciis habebant sumptuosæ
 mulieres, uti apparet ex Petronio,
 qui alicubi: *Rasa CINNAMUM*
veretur. id est, præcinnamo v'e-
 scit. Vetus poeta in Catalectis:
Sinus expansa profert CINNAM.

V. 11. *census induta nepotum*] M-
 rum est, quod scribit Plinius de
 luxu Romanorum sui temporis in
 ornandis feminis. l. 12. c. 13.
Perhæm Arabiæ etiamnum siliem
*mare est: ex illo namque margari-
 tas mittit. Minimaque computatio-
 ne millies centena millia septem*
*annis omnibus India, & Sorez, pe-
 ninisulaque illa imperio nostro adi-
 munt.*

Felix Eois lex faneris una maritis,
 Quos Aurora suis rubra colorat equis.
 Namque ubi mortifero jacta est sax ultima lecto,
 Uxorum fulis stat pia turba comis:
 Et certamen habent leti, quæ viva sequatur
 Conjugium. pudor est, non licuisse mori. 20
 Ardent victrices. & flammæ pectora præbent,
 Imponuntque suis ora perusta viris.
 Hic genus inhdum nuptarum, hinc nulla puella
 Nec fida Evadne, nec pia Penelope.
 Felix agrestum quondam pacata juvenus, 25
 Divitiæ quorum messis, & arbor erant.
 Illis pompa fuit decussa Cydonia ramo,
 Et dare puniceis plena canistra rubis:
 Nunc violas tondere manu, nunc mista referre
 Lilia virgineos lucida per calathos: 30
 Et portare suis vestitas frondibus uvas,
 Aut variam plumæ versicoloris avem.
 His tum blanditiis furtiva per antra puellæ
 Oscula silvicolis empta dedere viris.

Hi-

OBSERVATIONES.

minut. Tantò nobis delicia, & fe-
mina constant. Quæ summa pe-
nè incredibilis videtur.

v. 15. *una*] Singularis, quæ apud
 reliquas gentes in usu non est.

v. 27. *pompa*] Munerum pom-
 pam intelligit, de quâ Tibullus
 apertè Eleg. 1. l. 3.

Et vaga nunc certa discurrunt mi-
dique POMPA

Perque uvas urbis munera, per-
que domos.

v. 30. *lilia lucida*] Rose noctur-
 no madentia.

v. 32. *variâ avem*] Fortassis pi-
 cam garrulam. Petronius Sat. 11.

ca

Hiualei pellis totos operibat amantes, 33
 Altaque nativo creverat herba toro.
 Pinus& incumbens latas circumdabat umbras,
 Nec fuerat nudas poena videre Deas.
 Corniger Idæi vacuam pastoris in aulam
 Dux aries saturas ipse reduxit oves. 40
 Diiq; Deæque omnes, quibus est tutela per agros,
 Præbebant versis verba secunda focis:
 Et leporem quicumque venis venaberis hospes,
 Et si fortè meo tramite quæris avem.
 Et me Pana tibi comitem de rupe vocato, 45
 Sive petas calamo præmia, sive cane.
 At nunc desertis cessant sacraia lucis:
AURUM omnes viâ jam pietate colunt.
AUREA nunc verè sunt secula; plurimus auro
 Venit bonos, auro conciliatur amor. 50
Auro pulsa fides, auro venalia jura,
 Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.
 Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum;
 Dum petit intonsi Pythia regna Dei.
 At mons laurigero concussus vertice duras 55
 Gallica Parnassi sparfit in arma nives.

Te

O B S E R V A T I O N E S.

ca PARIA intrantes solutabat. | v. 43. *aurum colunt*] D. Paulus
 v. 43. *Et leporem*] *munus Pa-* | Epist. ad Coloïenses c. 3. vocat
 nos, rusticum hominem allo- | avaritiam *simulacrum servitutem*.
 quentis.

v. 63.

Te scelus accepto Thracis Polymestoris auro
Nutrit in hospitio non Polydore pio.

Tu quoque ut auratos gereres Eriphyla lacertos,
Dilapsis nusquam est Amphiarus equis. 60
Proloquar, atque utinam patriæ sim verus aruspex!
Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.

Certa loquor, sed nulla fides; neque enim Ilia
quondam

Verax Pergameis Mænas habenda malis.
Sola Parin Phrygiæ fatum componere, sola 65
Fallacem patriæ serpere dixit equum.
Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti.
Experta est veros irrita lingua Deos.

ELEGIA XII

*Laudat morem Lacanarum virginum, Gymnasticen-
sim cum viris publicè exercentium, idque Roma
pariter non licere conqueritur.*

Multa tuæ, Sparte, miramur jura palæstræ;
Sed mage virginei tot bona gymnasii:
Quòd non infames exercet corpore ludos
Inter luctantes nuda puella viros:

Cum

OBSERVATIONES.

v. 63. neque enim Ilia] Vide adagium, serò sapiunt Phryges.] eadem suam intulerint Lacedæmonii, explicat Cicero 2. Tusculanâ.

ELEG. XII. v. 4. Inter luctantes] Itaque illi, qui Græciæ formam Republicarum dederunt, corpora

L!

ju-

Virgineumque cavo protegit ære caput.
 Et modò Taygeti crines aspersa pruina,
 Sectatur patrios per juga longa canes.
 Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis
 Thermodoonteis turba lavatur aquis.
 Qualis & Eurotæ Pollux & Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille futurus equis.
 Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
 Lex igitur Spartana vetat secedere amantes,
 Et licet in triviis ad latus esse suæ.
 Nec timor, aut ulla est clausæ tutela puellæ,
 Nec gravis austeri pœna cavenda viri.
 Nullo præmissò, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis: longæ nulla repulsa moræ.
 Non Tyriæ vestes errantia lumina fallunt,

Est

OBSERVATIONES.

Ægeus, sive Circum.

v. 12. *protegis ære caput*] Veluti pugnae præludens. Non omittendus locus Platonis l. 7. de Legibus, unice huc pertinens: *Pueros verò, inquit, antequàm prodire in bellum possint, armis equisque oportet: in Deorum pampis ornatis, modò tardiores, modò velociòres: in chorea, & itinere, ad Deos, Deorumque filios supplicationes fundere. Ludi porro, atque præludia, si rerum aliquarum gratia, nullarum certè nisi harum sumradhibenda. &c.*

v. 14. *patrios canes*] Inter canes venaticos laudatissimi olim Spartani. His Virgilius in Georgicis *velocitatem* præcipuè tribuit: Seneca in Hippolyto *prædæ aviditatem*.. v. utrumque..

v. 25. *Nullo præmissò*] Absque puero salutigenulo, vel ancillâ, cuius des litteras ad puellam feras.

v. 26. *longæ nulla repulsa moræ*] Licet sermonem longius producere, nemine impediende.

v. 27. *Tyriæ vestes*] Mendas cor-

L. 2

po-

Est neque adoratae cura molesta domi.
 At nostra ingenti vadit circumdata turbâ,
 Nec digitum angustâ est inferuisse viâ. 30
 Nec quæ sint facies, nec quæ sint verba rogandi
 Invenias. cæcum versat amator iter.
 Quod si jura fores, pugnasque imitata Laconum,
 Carior hoc esses tu mihi, Roma, bono.

E L E G I A XIII.

*Monet amicam zelotypam, ut Lycinnam famulam tor-
 quere desinat, proposito exemplo Dirces, quæ
 vexata Antiope pœnam à tauro discerpta
 Jovi persolvit.*

Sic ego non ullos jam norim in amore tumultus,
 Nec veniat sine te nox vigilanda mihi:
 Ut mihi prætextæ pudor exvelatus amictu,
 Et data libertas noscere amoris iter,
 Illa.

O B S E R V A T I O N E S.

poris abscondere solet amictus or-
 natior. Plurima in hanc senten-
 tiam dabit Horatius Sat. 2. l. 1.
 Ovidius de Remed. Amoris.

v. 28. *adoratae*] Veluti occulum
 factum suspiciendæ. Uritur hoc
 verbo Arbiter ex perso à Polyæni
 ad Circe: *Invenias religiosum, si
 te ADORARI permiseris.*

ELEG. XIII. v. 4. *noscere amoris
 iter.*] Puto Propertium respexisse ad

Herculis bivium, quod per Pytha-
 goræ litteram veteres philosophi
 significabant. Similis est omnino
 locus Persii Sat. 5.

*Cum primum parido custes militæ
 purpura cessit,
 Nullaque succinctis Laribus donata
 pendit:*

*Cum blandi comites, totaque im-
 pune Suburra
 Permisi sparsisse oculos jam can-
 didas.*

Illa rudes animos per noctes conscia primas 5
 Imbuit, heu nullis capta Lycinna datis.
 Tertius haud multò minus est cum ducitur annus,
 Vix memini nobis verba coisse decem.
 Cuncta tuus sepelivit amor, nec semina post te
 Ulla dedit collo dulcia vincla meo. 10
 Testis erit Dirce tam vero crimine sæva
 Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
 Ah quoties pulchros traxit regina capillos,
 Molliaque immites fixit in ora manus!
 Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis, 15
 Et caput in durâ ponere jussit humo!
 Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris;
 Vilem jejunæ sæpe negavit aquam.
 Jupiter Antiopæ nusquam succurris habenti
 Tot mala? corruptit dura catena manus. 20

Si

OBSERVATIONES.

<i>dilus umbos.</i>	<i>Indidem unde oritur, facito, ut</i>
<i>Cumque ITER ambiguum est, &</i>	<i>facias stultitiam SEPELIBI-</i>
<i>vita nescius error</i>	<i>LEM.</i>
<i>Deducis strepidas ramosa in com-</i>	<i>& Mostel. Act. 5. Sc. 2.</i>
<i>pita mentes.</i>	<i>Ubi somnum SEPELIPT omnem</i>
<i>antequam etenim pretextam exue-</i>	<i>atque edormivi crapulam.</i>
<i>rent ingenui pueri, custodix præ-</i>	<i>v. 15. pensis oneravit iniquis] Vi-</i>
<i>dagogi subjecti erant.</i>	<i>de quæ observamus ad Eleg. 7. l. 4.</i>
<i>v. 6. nullis capta Lycinna datis]</i>	<i>vers. 37.</i>
<i>Quæ sui scilicet copiam gratis fa-</i>	<i>v. 18. vilem aquam] Ubique pro-</i>
<i>ciebat.</i>	<i>stantem ad usum communem c-</i>
<i>v. 9. sepelivis] Animo depulit,</i>	<i>minium animantium. Hinc acerba</i>
<i>oblivioni mandavit. Ita loquitur</i>	<i>illa conquestio Latonæ apud Ovi-</i>
<i>Plautus Cist. Act. 1. Sc. 1.</i>	<i>dium 6. Metamorph. cui à partu</i>

L 1 3

fi-

Si Deus es, tibi turpe tuam servire puellam.
 Invocet Antiope quem nisi vineta Jovem?
 Sola tamen, quæcumque aderant in corpore vires,
 Regales manicas rupit utrâque manu...
 Indè Cithæronis timido pede currit in arces. 25
 Nox erat, & sparso triste cubile gelu.
 Sæpe vago Asopi sonitu permora fluentis,
 Credebat dominæ ponere venire pedes.
 Et durum Zethum, & lacrymis Amphiona mollem
 Experta est stabulis mater abacta suis. 30
 Ac veluti magnos cum ponunt æquora motus,
 Eurus in adversos definit ire Notos,
 Litore si tacito sonitus rarefcit arenæ:
 Sic cadit inflexo lapsa puella genu.
 Sera tamen pietas, natis est cognitus error. 35
 Digne Jovis natos qui tuare senex,
 Tureddis pueris matrem, puerique trahendam
 Vin-

O B S E R V A T I O N E S.

fitienti, haustum paludis crudeles
 rustici negaverant:

Quid prohibebis AQUAS? usus
 communis aquarum est.

*Nec Solem proprium natura, nec
 æra fecit,*

*Nec tenues undas: ad publica mæ-
 nora veni.*

Horatius quoque paupertatem eu-
 jusdam oppidi describens, ait:

— *vanis VILISSIMA rerum*

Hic AQUA —

v. 26. *cubile*] Solum terræ. Ci-
 cero Tuscul. 4. *Anacharsis Hamoni*
salutem. Mibi amissus est Scythi-
cum tegmen, calceamentum solorum-
callum, CUBILE terra, *pulpamen-*
tum fames &c.

v. 36. *Digne Jovis mater* q. s. f.]
 Convertit sermonem ad bubul-
 cum, qui Zethum, & Amphio-
 na, materni avi jussu expositos,
 nutrierat, & educaverat. Ita Scz-
 liger. v. Indicem V. *Antiope*.

ELEG.

Vincentur Dirce sub truci ora bovis.
 Antiope cognosce Jovem; tibi gloria Dirce
 Ducitur, in multis mortem habitura locis. 40
 Prata cruentantur Zethi, victorque canebat
 Pæana Amphion rupe, Aracynthe, tuâ.
 At tu non meritam parcas vexare Lycinnam.
 Nescit vestra ruens ira referre pedem.
 Fabula nulla tuas de nobis concitet aures. 45
 Te solam & lignis funeris ustus amem.

ELEGIA XIV.

Tibur, quod amica vocaverat, noctu isurus, ait amantes ab insidiis tutos esse: ceterum mortis periculo funeris honorem opponit; ubi sepeliri velit, significans.

NOx media, & dominæ mihi venit epistola
 nostræ:

Tibure me missâ jussit adesse morâ,
 Candida quæ geminas ostendunt culmina turre,
 Et cadit in patulos lympa Aniena lacus.
 Quid faciam? obductis committam mene tene-
 bris, 5

Ut timeam audaces in mea membra manus?
 At si hæc distulero nostro mandata timore,
 Nocturno fletu sævior hoste mihi.
 Peccarim semel, & totum sum pulsus in annum;
 In me mansuetas non habet illa manus. 10

Nec tamen est quisquā, sacros qui lædat amantes:
 Scyronis mediæ sic licet ire viâ.
 Quisquis amator erit, Scythicis licet ambulet oris,
 Nemo adeò ut noceat, barbarus esse volet.
 Luna ministrat iter, demonstrant astra falebras, 15
 Ipse Amor accensas percudit ante faces.
 Sæva canum rabies morsus avertit hiantes.
 Huic generi quovis tempore tuta via est.
 Sanguine tam parvo quis enim spargatur amantis
 Improbus? exclusis sit comes ipsa Venus. 20
 Quod si certa meos sequerentur funera casus,
 Talis mors pretio vel sit emenda mihi.
 Afferet huc unguenta mihi, fertisque sepulcrum
 Ornabit custos ad mea busta sedens.

Dii

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XIV. v. 11. *sacros qui aliquot sanguinis guttæ reliquæ lædat amantes*] Imitatur Tibullum, sint. Hinc nequiter Plautus Curculio Eleg. 2. l. 1. circa idem argumens. cul. Act. 1. Sc. 2.

*Quisquis AMORE tenetur, oas tu-
 usque SACERDUS*

Qualiter —

v. 19. *Sanguine tam parvo*] Cæde ignavi hominis, quales plerumque Veneris pulli solent esse. Aper ille generosus apud Phædrum fab. 29. l. 1. in asellum conviciantem:

— *facilis undicta est mihi,
 Sed inquinari nolo ignavo SAN-
 GUINE.*

nisi potius explicemus de venis amantium exfusis, in quibus vix

— *mittite isthanc foras,
 Que mihi misero. AMANTI est
 bis SANGUINEM.*

Hirulines enim sunt meretrices, neque cutem missuræ, nisi plenæ cruoris. Quod respicit Juvenalis 1. Sat. ubi de illis, qui vetularum testamenta officiosis noctibus merebantur:

*Accipiat sanè mercedem SAN-
 GUINIS* —

& Chrysis Petroniana: *numquam sinies hunc ignem, nisi SANGUINE extinxeris.* Adde Propertium ip.

Diffaciant, mea ne terrâ locet ossa frequenti, 25
 Quâ facit assiduo tramite vulgus itei!
 Post mortem tumuli sic infamantur amantum.
 Me tegat arboreâ devia terra comâ,
 Aut humet ignotæ cumulus vallatus arenæ.
 Non juvat in mediâ nomen habere viâ. 30.

ELEGIA XVI.

*Ad morbum amoris tollendum, Bacchi opem implorat;
 cui vinetum, & carmen de gestis ejus vovet.*

Nunc, ô Bacche, tuis humiles advolvimur aris;
 Da mihi pacato vela secunda pater.

Tu

OBSERVATIONES.

ipsum, qui videtur non absumili-
 ter locutus Eleg 9. l. 2.

*Assiduoque meo SANGUINE bel-
 la geris.*

Ex quibus omnibus colligimus,
 turpe futurum grassatori noctur-
 no, si amantem occiderit, qui vix
 cultrum lateri infixû tingere potis
 est. In hanc porro sententiam ele-
 ganter Martialis Epig. 23. l. 1.

*Quid nunc seiva fugis placidâ le-
 pus ora leonis?*

*Frangere TAM PARVAS non
 didicere feras.*

*Servantur magnis isti cervicibus
 ungues,*

*Nec gaudet tenui SANGUINE
 tanta sitis.*

V. 23. *Afferet luc sanguinea*] Non
 tantum in faneribus aromata in-
 cendebant veteres, sed etiam tur-
 mulos pretiosis liquoribus inter-
 dum ungebant, quod planum sit
 ex Prudentio, Hymno in exequiis
 defunctorum:

*Nos secta fovelimus ossa
 Violis, & fronde frequenti;
 Titulumque, & frigida saxa
 Liquido spargemus odore.*

Hoc ante me animadvertit nup-
 erus interpres Albinovani Theo-
 dorus Gorallus, quem honoris
 causâ nomino, ad ejus Eleg. de
 morte Mæcenatis.

V. 25. *locet*] Hinc loculi, seu san-
 dapile.

ELEG.

Tu potes insanæ Veneris compescere fastus,
 Curarumque tuo fit medicina mero.
 Per te junguntur, per te solvuntur amantes: 5
 Tu vitium ex animo dilue, Bacche, meo.
 Te quoque enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncibus in cælum vecta Ariadna tuis.
 Hoc mihi, quod veteres custodit in ossibus ignes,
 Funera sanabunt, vel tua vina, malum. 10
 Semper enim vacuos nox sobria torquet amantes,
 Spesque timorque animû vexat utroque modo.
 Quòd si, Bacche, tuis per fervida tempora donis
 Arcessitus erit somnus in ossa mea:
 Ipse seram vites, pangamque ex ordine colles, 15
 Quos carpant nullæ, me vigilante, feræ.
 Dum-

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XV. v. 14. *Arcessitus erit somnus*] Græci ex lege convivii tria pocula siccabant: primum vocabant sanitatis, alterum amoris, postremum somni, uti apparet ex sequentibus Eubuli versiculis:

Τρεῖς δ' αἶμας κρατῆρας ἐχέμεν

Τοῖο δ' ἐκ φροῦτι, τὸν μὲν ὑγίαις

Ὁ, πρῶτον σκεῖβον, ἃ δὲ δεῦτερον

Ἐμυτοῖς ἡδυνῶς το, τὸς τρίτον δ'

ῶμιον.

Ὁ, αἰπαρόντες δὲ σοφοὶ κεκλημῆσι

Οἰκადε βελύσσον —

Nam æterna tantùm temperari po-

cula

Catis jubebo: Sanitatis gratia
 Primum hauriatur, alterum ob-

lethaminis,
 Et Amoris ergò; deinde SOMNI

tertium.
 Ubi istud ebibere, quis peccus sa-

pis,

Domum redibunt —

v. 16. Quos carpant nullæ] Vites
 novellæ moribus belluarum ob-

noxia sunt. Id' liquet ex præcepto.

Virgilii Georgic. 2. v. 371.

Texenda: sepes etiam, & pecus:

omne tenendum est;

Præcipue dum frons tenera, im-

prudensque laborum:

Cui super indignas hiemes, So-

lone

Dummodò purpureo spument mihi dolia musto,
 Et nova pressantes inquinet uva pedes.
 Quod superest vitæ, per te, & tua cornua vivam,
 Virtutisque tuæ, Bacche, poëta ferar. 20
 Dicam ego maternos Ænæo fulmine parrus:
 Indica Nysæis arma fugata choris:
 Vesanumque novâ nequidquâ in vire Lycurgū:
 Pentheos in triplices funera grata greges:
 Curvaq; Tyrrhenos delphinū corpora nautas 25
 In vada pampineâ desiluisse rate.
 Et tibi per mediam beneolenti flumine Naxon,
 Unde tuum potant Naxia turba merum,
 Can-

OBSERVATIONES.

*lenque potentem,
 Silvestres uri assidue, capreeque
 sequaces
 Illudens: pascuntur oves, avida-
 quo juvenca.
 Irigora nec tantum cana concreta
 pruina,
 Aut gravis incumbens scopulis
 arenibus estas,
 Quantum illi nocuere greges, du-
 rique venenum
 Densæ, & admarso signata in stir-
 pe cicatrix.
 Non aliam ob causam Baccho ca-
 per omnibus aris
 Ceditur —*

v. 19. *sua cornua*] Bacchus pin-
 gebatur cornutus, quin & ebrii
 sumere cornua dicebantur, id est

[curarum oranium & dolorum obli-
 visci, novâ quasi felicitatis imagi-
 ne rumentes. Horatius Ode 21. l.
 3. ad amphoram vini:

*Tu spem reducis mentibus anxiiis,
 Firesque; & addis CORNUA pamp-
 peri.*

Ovidius pariter in Artibus:

*Tunc veniunt risus, tunc pauper
 CORNUA sumis:*

*Tunc dolor, & cura, rugaque fron-
 sis abis.*

v. 27. *beneolenti flumine*] Prodi-
 gioso merito torrente insignem. Cæ-
 terum odor vini gratissimus naribus
 tricongiorum, & anicularum
 delirantium. Pautus Curcul. A&.
 1. Sc. 2. inducit huiusmodi vetu-
 lam bibacissimam ita gestientem:

Flu

Qualis Pindarico spiritus ore tonat. 40
 Tu modò servitio vacuum me siste superbo,
 Atque hoc sollicitum vince sopore caput.

ELEGIA XVI.

Adolescentis Marcelli mortem deflet, quem, contra receptam opinionem, ait in aquis Baianis submersum: deinde neminem supremæ necessitatis immunem canit.

PLausus ab umbroso quâ Iudit Pontus Averno,
 Fumida Bajarum stagna repentis aquæ:
 Quâ jacet & Trojæ rubicen Misenus arenâ,
 Et sonat Herculeo structa labore via:
 Hic ubi mortales dextrâ cum quæreretur, 5
 Cym-

OBSERVATIONES.

ELEG. XVI. v. 5. *mortales urbes*] *pida* quodam tempore *florensissima* Elegantissimum Epitheton, quod fuerunt, nunc prostrata, & diruta inconstantiam, brevitatemque rerum humanarum ob oculos ponit. ante oculos jacent. capi egomet mecum sic cogitare: Hem, nos hominuli indignamur, si quis nostrum interiit, aut occisus est, quorum visa brevior esse debet, cum uno loco tot oppidorum cadavera projecta jaceant. Necesse est enim non tantum urbium conditores perire, sed & urbes ipsas: longissimo tempore sensim omnia devorante. Hinc puto Sannazarium traxisse, quæ cecinit Eleg. 9. l. 2. de ruinis Tulliolæ conquerentem: Ex Asia rediens, cum ab Ægina Megarom versis navigarem, capi regiones circumcirca prospicere. Post me eras Ægina, ante Megara, dextra Piræus, sinistra Corinthus; quæ ep-
 Et quarimur, cûd si nostra data tempora vita
 Diffugiunt: URBES MORS uolens lenta rapit.
 Novissimè verò Torquatus Tullius ab.

Cymbala Thebano concrepuere Deo :
 At nunc invisæ magno cum crimine Bajæ ,
 Quis Deus in vestrà constitit hostis. aquâ ?
 His pressus Stygias vultum demisit in undas ,
 Errat & in vestro spiritus ille lacu . 10
 Quid genus , aut virtus , aut optima profuit illi
 Mater , & amplexum Cæsaris esse focos ?
 Aut modò tam pleno fluitantia vela theatro ,
 Et per maternas omnia gesta manus ?
 Occidit , & misero steterat vigesimus annus . 15
 Tot bona tam parvo clausit in orbe dies .
 Inunc , tolle animos , & tecum finge triumphos ,
 Stan--

O B S E R V A T I O N E S .

ab utroque (c. 15.)

*Giace l'altra Cartago , e appena i
segni**Dell'alte sue ruine il lido serba .**MUOJON O le Ciuà , MUOJON O i
Regni ,**Copre i sassi , e le pompe arena ,
ed erba :**E l'uom d'esser mortal par che s'
sdegni ;**O nostra mente cupida , e super-
ba !**Ibid. dextra cum quæreres] Ar-
morum vi reciperet in potestatem .**Usus est hac locutione Silius Itali-
cus l. 2. in excidio Saguntino : .**In media stetit urbe rogas : por-
tanque , trahuntque .**Longar pacis opes , QUÆ SIT AQVE**pramia DEXTRIS .**v. 9. vultum demisit] Italicè dice-
tes : cadde boccone .**v. 11. virtus] De virtute adole-
scentis Marcelli vide Plutarchum ,
Corn. Tacitum l. 1. Annalium ,
Svetonium in Augusto c. 63 ; Vel-
leium l. 2. Senecam in Consolatio-
ne ad Marciam , Dionem Cassium
l. 53 : Virgilium in calce l. 6. Ænei-
dos , & ibi Servium : .**v. 12. amplexum Cæsaris esse focos]
Infertum fuisse per adoptionem
Augustæ familiæ : Adoptabantur
autem liberi ante Lares domesti-
cos . .**v. 14. per maternas manus] Gra-
tiâ Octaviæ matris , Cæsaris foro-
ris . .*

Stantiaque in plausum tota theatra juvent.
 Attalicas supera vestes, atque omnia magnis
 Gemmea sint ludis: ignibus ista dabis. 20
 Sed tamen huc omnes, huc primus & ultimus ordo.
 Est mala, sed cunctis ista terenda via est.
 Exoranda canis tria sunt latrantia colla:
 Scandenda est torvi publica cymba senis.
 Ille licet ferro cautus se condar, & ære, 25
 Mors tamen inclusum protrahit indè caput.
 Nireæ non facies, non vis exemit Achillem,
 Cræsum aut, Pæctoli quas parit humor, opes.

[dic

OBSERVATIONES.

v. 18. *Stantiaque in plausum*] In-
 gradientibus theatrum viris prin-
 cipibus, optimeque de Republicâ
 moritis, populus universus assurge-
 bat, stansque manuum crepitu
 plaudebat: Quam honoris signifi-
 cationem sibi uni vindicare voluit
 Augustus, ut refert Suetonius in
 ejus vitâ c. 56. his verbis: *nepotibus*
suis præstatis adhuc assurrectum
ab universis in THEATRO, & a
STANTIBUS PLAUSUM, gravissi-
me questus est. Inter quos nepotes
venissimile videtur & Maecellum
fuisse.

v. 21. *primus & ultimus ordo*] Senatus, Eques, Plebs, in quos or-
 dines populus Romanus distributus.

v. 23. *Exoranda canis*] Finxerun-
 tenim potæ, Cerberum Infero-

rum excubitoiem, advenientes
 umbras dentibus appetere. Noster
 Eleg. 11 l. 4.

Cerberus & nullas hodie pesat im-
probus umbras.

ideirco ejus iras mitigavit Æneas
 objectâ offâ.

v. 24. *publica cymba*] Vulgaris,
 in quam omnes temerè confluant,
 nullo dignitatis discrimine. Eodem
 pacto vocat l. 4. meretricem publi-
 cam:

Quæ modò per viles inspecta est
PUBLICA noctes.

& Juvenalis pariter Sat. 7. *varem*
egregium dicit, cui non est PUBLI-
CA vena.

v. 26. *protrahit indè caput*] Simili
 lepore jocatur Martialis in senem
 lascivum, tinctâ comâ canitiem
 dissimulatam, Epig. 43. l. 3.

200

[Hic olim ignaros luctus populavit Achivos,
 Attridæ magno cum stetit alter amor] 30
 At tibi, nauta, pias hominum qui trajicis umbras,
 Huc animæ portent corpus inane tuæ:
 Quà Siculæ victor telluris Claudius, & quâ
 Cæsar ab humanâ cessit in astra viâ.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

Non omnes fallis. scis te Proser-
pina canum:

Personam CAPITI detrahet illa
tuo.

V. 29. *Hic olim ignaros*] Bene admonuit Scaliger, distichon istud esse alterius loci, & fortasse respondendum Eleg. 7. l. 2 ubi sermo est de Achille Græcis irato, obrap-
 tum Briseidos.

V. 31. *pias hominum q. s. u.*] Id est, piorum hominum.

V. 32. *animæ tuæ*] Venti, quorum adminiculo cymba Charontis ferebatur. Notum hoc ex Virgilio l. 6. *Æneid.* vers. 302.

Ipse ratem conto subigit, velisque
ministrat.

& ex nostro, qui supra l. 2. Charontis rati vela tribuit:

Jam licet & Stygia sedeat sub arm-

dine remex,

Cernas & inferna tristia vela
ratis.

& rursus:

Una ratis fasi nostros portabit amo-
res

Cerula ad infernas velicæta la-
cus.

Animas autem ventos vocari, non est novum. Accius vetus Tragicus apud Nonium, in Myrmidonibus: *Classes trahere in salum, & vela ventorum ANIMÆ immittere.* Liberetius l. 5. *Aurarumque leves ANIMÆ.* Virgilius Eclogâ 6. *Semina terrarumque, ANIMÆque, marisque.* Idem 8. *Æneid.* *Quantum lignis, ANIMÆque valent.* Horatius Ode 12. l. 4. *Impellunt ANIMÆ lineæ Thracia.*

ELEGIA XVII.

*Virorum libidinem longè à muliebri superari, veterum
historiarum exemplis testatur.*

Objicitur toties à te mihi nostra libido :
 Crede mihi, vobis imperat illa magis.
 Vos ubi contempti rupistis fræna pudoris,
 Nescitis captæ mentis habere modum.
 Flamma per incensas citiùs sedetur aristas, 5
 Fluminaque ad fontis sinu reditura caput :
 Et placidum Syrtes portum, & bona litora nautis
 Præbeat hospitio sæva Malea suo :
 Quàm possit vestros quisquâ reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitia. 10
 Testis Cretæi fastus quæ passa juvenci,
 Induit abiegnæ cornua falsa bovis.
 Testis Thessalico flagrans Salmônis Enipeo,
 Quæ voluit liquido tota subire Deo.
 Crimen & illa fuit patriâ successa senectâ, 15
 Arboris in frondes condita Myrrha novæ.

OBSERVATIONES.

ELEG. XVII. v. 4. *capta mentis*]
 Hinc nos Itali hominem insanum
 dicimus: *mentecatto*.

v. 10. *stimulos*] *Urticas* vocat Ju-
 venalis Sat. 11.

Erritamentum *Peneris languentis*,

& *acres*

Divitis urtica —

v. 11. *Testis Cretæi*] *Fabulam*
 istam, totumque argumentum la-
 tius tractat Ovidius l. 1. de Arte

Amandi.

M m

ELEG.

Nam quid Medæ referam, quo tempore matris
 Iram natorum cæde piavit amor?
 Quidve Clytemnestræ, propter quâ tota Mycenis
 Infamis stupro stat Pelopea domus? 20
 Tuque ô Minosâ venundata Scylla figurâ,
 Tondens purpurâ regna paterna comâ.
 Hanc igitur dotem virgo desponderat hosti.
 Nise, tuas portas fraude reclusit Amor.
 At vos inuptæ felicius urte tædas; 25
 Pendet Cretæâ tracta puella rate.
 Non tamen immeritò Minos feder arbiter Orci:
 Victor erat quamvis, æquus in hoste fuit.

E L E G I A XVIII.

*Puellam ab amante relictam comiter ad se invitat, no-
 vique amoris mutua fœdera, & sanctiones
 proponit.*

CRedis eum jam posse tuæ meminisse figuræ;
 Vidisti à lecto quem dare vela tuo?
 Durus qui lucro potuit mutare puellam.
 Tantisne in lacrymis Africa tota fuit?
 Attu stulta Deos, tu fingis inania verba: 5
 Forsitan ille alio pectus amore terit.

Est

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XVIII. v. 5. *Attu stulta* nullius omnino ponderis futura
 Deos] Confidis juramentis, quæ sunt.

700. Nil firma potens, sunt castæ Palladis artes,
 Splendidaque à docto fama refulget avo.
 Fortunata domus, modò sit tibi fidus amicus.
 Fidus ero; in nostros curre puella toros. 10
 Nox mihi prima venit; primæ data tempora nectis
 Longiùs in primo Luna morare toro.
 Tu quoque, qui æstivos spatiosius exegis ignes,
 Phœbe moraturæ contrahæ lucis iter.
 Fœdera sunt ponenda priùs, signandaque jura, 15
 Et scribenda mihi lex in amore novo,
 Quàm multæ ante meis cedant sermonibus horæ;
 Dulcia quàm nobis concitet arma Venus.
 Hæc Amor ipse suo constringit pignora signo.
 Testis fidereæ torta corona Deæ. 20
 Namque ubi non certo vincitur fœdere lætus,
 Non habet ultores nox vigilanda Deos:
 Et quibus imposuit, solvit mox vinela libido.
 Contineant nobis omina prima fidem.
 Ergo qui pactas in fœdera ruperit aras, 25
 Pollueritque novo sacra marita toro:
 Illi sint, quicumque solent in amore, dolores,
 Et caput argutæ præbeat historiæ:

Nec

OBSERVATIONES.

V. 14. *moraturæ contrahæ lucis iter*] *fixas*, ut apud Tibullum Eleg. 1.
Interiore diem gyro trahæ, ut sol. l. 3.
 in hie.

V. 25. *Ergo qui pactas*] *Intellige* *Indicet ut nomen litteræ PACTA*
mem.

M m 2

v. 30:

Nec flenti dominæ patefiant nocte fenestræ.

Semper amet, fructu semper amoris egens. 30

E L E G I A XIX.

*Athenas iturus, ut ibi studiorum varietate obstinatus
amorem animo expellat; patriæ, amicis, Cyn-
thia denique valedicit.*

Magnū iter ad doctas proficisci cogor Athenas,
Ut me longa gravi solvat amore via.

CRESCIT enim assiduè spectando cura puellæ:

Ipse alimenta sibi maxima præbet amor.

Omnia sunt tentata mihi, quacumque fugari
Possit, at ex omni me præmit ipse Deus.

Vix tamen aut semel admittit, cum sæpe negavit:
Seu venit, extremo dormit amicta toro.

Unum erit auxilium mutatis, Cynthia, terris:

Quantum oculis, animo tã procul ibit amor. 10

Nunc agite, ô socii, propellite in æquora navem,

Re-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 30. *fructu semper amoris egens*] parem locum observavi Eleg. 10.
l. 1.

Quod tamen acerbissimum esse no-

vimus vel ex ipso Anacreonte:

Καλεπώτερον ὅ πένοντι

Ἀπενυχάει φθύνειν.

Durissimum verò est,

Anare, nec potiri.

ELEG. XIX. v. 8. *amicta*] Ita

legit Scaliger, cui lubens assen-
tior, si quidem apud Tibullum

*Es cum furtivo juvenem lassave-
rit usu,*

*Tecum interposita languida veste
cubet.*

Quod autem hic ait Propertius
extremo toro, Horatius Epod. 3. ita
variavit: *EXTREMA* & in sponda
cubet.

Remorumque pares ducite sorte vices;
 Jungiteque extremo felicia linteæ malo.
 Jانا liquidum nautis aura secundat iter.
 Romanæ turres, & vos valeatis amici, 15
 Qualiscumque mihi tuque puella vale.
 Ergo ego nūc rudis Adriaci vehar æquoris hospes,
 Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.
 Deinde per Ionium vectus cum fessa Lechæo
 Sedarit placidâ vela phaselus aquâ: 20
 Quod superest sufferte pedes, properate laborem,
 Isthmos quâ terris arceat utrimque mare.
 Indè ubi Piræi capient me litora portus,
 Scandam ego Thesææ brachia longa viæ.
 Illic vel studiis animum emendare Platonis 25
 Incipiam, aut hortis docte Epicure tuis:
 Persequar aut studium linguæ, Demosthenis arma,

Li-

OBSERVATIONES.

v. 17. *æquoris hospes*] Supra Eleg.
 20. l. 1.

Sive ubicumque vage fluminis
 HOSPITIUM.

v. 27. *Demosthenis arma*] Imbel-
 lium hominum telum est eloquen-
 tia, quamobrem Turnus apud
 Virgilium 11. *Æneid.* Drancem
 intra parietes turis ferocius lo-
 quentem, at prælio ineptum, sub-
 lannat:

— an tibi *Mavors*

Pentosa in lingua, pedibusque su-
gacibus ipsis

Semper eris tibi —

Porro ita locutus M. Tullius
 Orat. pro Quintio: *Quid agi-*
mus, Hortensii quid de hac conditio-
ne dicimus? possumus aliquan-
do depositis ARMIS, sine periculo
fortunarum de re pecuniaria disce-
ptare? Antiquorum verò emula-
 tor Symmachus Epist. 9 l. 7. *Nam,*
ut in vestitu hominum, ceteroque
vita cultu, loco ac temporis apta su-
munur: ita ingeniorum varietas
infamiliaribus scriptis negligentiam
quantam æbes imitari. in foren-
sibus verò capere ARMA s. undia.

M m 3

v. 28.

Librorumque tuos docte Menandre sales:
 Aut certè tabulæ capient mea lumina pictæ,
 Sive chore exactæ, seu magis ære manus: 30
 Aut spatia annorum, aut lōga intervalla profundi
 Lenibunt tacito vulnere nostia sinu.
 Seu moriar fato, non turpi fractus amore,
 Atque erit illa mihi mortis honesta dies.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 28. *Librorumque tuos*] Idest, P. o p e r t i o .
Librorum tuorum.

v. 30. *manus*] Picturæ nobilissimorum artificum, figmenta, sculpturæ, atque id genus alia *manus* nomine quandoque significatur. Petronius Arbiter. *Zenkidōs MANUS vili nondum vetustatis iniuria victas.* Et apud Iulium Pollucem *egimus passim, χειρ Α'πεχῆ, χειρ Παλυκλειῆ,* ut observat E. hardus. *Manum* etiam pro *chirographo* usurpavit Ovidiu quadam Eleg. ad uxorem:

Agnovi cavamque MANUM,
gemmasque fideles.

v. 32. *sinu*] Mal' em *seu*, idest oblivione, nec puto aliter scriptum à

v. 33. *Seu moriar fato*] Sive moriar, fato moriar, nō a moris impatientia. Fato mori i putabantur, qu' natura cederebat, nullā compulsi violentia. Idē Virgiliana Dido, quæ sibi necem conciverat:

— nec FATO, merita nec morte peribat,

Sed misera ante diem, subitoque accensa furore.

Quam sententiam expendit Agellius l. 13. c. 1. His addit Plinij l. 1. Epist. 12. eadem distinctione utentem: *Est enim luculissimum genus MORTIS, quæ non ex natura, nec FATALIS videtur.*

ELEG.

Ad Tullum : *Romam, & Latium cæteris urbibus,*
ac regionibus longè præstare.

FRigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos,
Tulle, Propontiâ quâ fluit Isthmos aquâ:
Dyndimus, & sacræ fabricata inventa Cybellæ,
Raptorisque tulit quæ via Ditis equos.
Site fortè juvant Helles Athamantidos urbes, 5
Et desiderio, Tulle, movere meo ;
Tu licet aspicias cælum omne Atlanta gerentem,
Se-

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. XX. v. 1. *Frigida*] Explicationem locorum, & fabularum, de quibus in hac Elegia mentio fit, dedit luculenter noster Index, quem consulere non piget. Vide etiam si quæ Scal'ger, & Passeratius hac eruditè contulerunt : ego pauca quædam attingam.

Ibid. *Frigida Cyzicus*] An quia vergens ad polum Borealem? an quia *Cyzici fons Cupidinis vocatur, ex quo potantes amorem deponere Musianus credit*, referente Plinio l. 31 c. 2.

v. 4. *Raptorisque tulit*] Constantè tradidit Myihologi, quibus accedit Cicerò Act. 6. in Verrem, rapinam à Plutone Proserpinam apud Ennam Siciliæ oppidum. cur igitur Propertius Hel-

lespontiâ regione id æstum in-
nuit? Placet solutio ista, si dicamus, eam quidem abreptam è Trinacriâ, sed latam super mare usque ad Cyzicenam regionem : ibique terræ hiatu recepim, venerationem sui numinis incolis reliquisse. Huic sententiæ adstipulatur Orpheus in Argonauticis, citatus à Nara'i Conitell. 3. c. 16.

v. 5. *Site fortè juvant*] Distichon istud ita explicandum : Si tu, ô Tulle, dum provinciam Bithyniam administras, nostram absentiam ægrè ferre potes, cum tamen, ex aliâ parte, amoenitate regionis detinearis, tecum ipse velim cogites, nullum esse terrarum situm. Romæ, ac Latio præferendum, imò ne comparandum quidem.

M. M. 4 v. 2.

Sectaque Perfœ Phorcidos ora manu?
 Geryonæ stabula, & luctantum in pulvere signa:
 Herculis Antæique, Hesperidumque choros; 10
 Tuque tuo Colchon propellas remige Phasin,
 Peliacæque trabis totum iter ipse legas:
 Quà rudis Argoâ natat inter saxa columbâ
 In faciem proræ pinus adacta novæ:
 Et si quadrigæ visenda est ora Caystri, 15
 Et quâ septenas temperat unda vias:
 Omnia Romanæ cedent miracula terræ;
 Natura hîc posuit, quidquid ubique fuit:
 Armis apta magis tellus, quam commoda noxæ,
 Famam, Roma, tuæ non pudet historiæ. 20
 Nam

OBSERVATIONES.

v. 9. *figra Herculis, Antæique*]
 An huic fabulæ convenient verba
 Pomponii Melæ, quæ leguntur
 cap. 10. l. 3. ubi de Mauritanix oris,
 iudicandum relinquo felicioribus
 ingeniis. Hæc autem sunt: Hic
 ANTÆUS regnasse fertur, & ST-
 GNUM quoque fabulæ clarum pro-
 fusus ostenditur collis modicus resupinâ
 ho minis imagine jacens, illius, ut
 in cola ferunt, tunulus &c.

v. 17. *Omnia Romanæ*] Martialis
 de Spectaculis:

OMNIS Casarco CEDAT labor
 Amphitheatro.

v. 19. *noxæ*] Damno inferendo.
 Romani etenim gentes bello domi-
 tas non debebant, nisi fortè sapiens
 rebellantes, at in provinciæ for-

mam redigebant, & civitate don-
 nabant. Claudianus de maximâ
 urbium:

*Hæc est, in gremium victos quæ
 sola recepit,*

*Humanumque genus communi non-
 mine fovit,*

*Matris, non dominæ, ritu: ci-
 vesque vocavit,*

*Quos domus, nexumque pio longin-
 qua revinxit.*

Nec prætereundus locus insignis
 Cornelli Taciti, quamvis longus
 culus, qui superiores Claudiani
 versus mirè illustrabit. Is est libro
 Annalium 10. ubi Claudius Cæsar
 de Eduis in civitatem recipiendis
 ita Senatui alloquitur: *Majoræ
 mei, quorum antiquissimæ Clau-*
diæ

Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
Stamus: victrices temperat ira manus.

Hic Anio Tiburne fluis, Clitumnus ab Umbro
Trauice, & æternum Martius humor opus:
Albanusque lacus socii Nemorensis ab undâ, 25
Potaque Pollucis nympha salubris equo.

At

OBSERVATIONES.

origine Sabina, simul in civitatem Romanam, & in familiis Patritiorum ascriptus est, hortantur ut paribus con illis rempublicam capeffant, transferendo huc, quod is prima egregium fuerit. Neque enim ignoro Julios Alba, Cornucanios Cameris, Porcios Tusculo, & ne vetera serventur, Et uria, Lucaniaque, & omni Italia in Senatum accitus: postremo ipsam ad Alpes permotam, ut non modo singuli virisim, sed terræ genefque in nomen nostrum coalescerent. Tum solida domi quies, & adversus externa storminus, cum Transpadani in civitatem recepti, cum specie devictarum per oriem terræ legionum, aditis provincialium valissimis, fesso imperio subventum est. Num panites Balbos ex Hispania, nec minus insignes viros ex Gallia Narbonensi transfussit

V.22. temperat ira manus] Censabat Liplius legendum illa, idest pietas; at nihil mutandum, ut sententia hæc sit: Populus Romanus, quantumvis iratus, tamen abhinc manus victrices à vastatione urbium, & mortalium excidio.

V.26. Potaque Pollucis] Quia templum Castoris & Pollucis, à Tiberio & Druso Augusti puvignis p.ope Juturnæ stagna ædificatum fuerat. Ovidius Pastorum 1.

Hæc sunt Letæis templa dicata Deis.

Fratrilus illa Deis fratres de gente Deorum

Circa Juturna composuere lacus. V. Sueton. Tiber. c.20. Antequam tamen id templum de manibus hostilibus ædificaretur, fuerant ibi simulacra Dioscurorum; quod, ut cæteros omitram, Minutius Felix in Octavio suo non obscure significat. *Teßes*, inquit, *EQUESTRUM* fratrum in lacu, sicut ostenderant, statua consecrata, qui anbeli, sumantibus *EQUIS* atque sumantibus, de Perse victoriam eadem die, quæ fecerant, retulerunt. Placet his adiungere verba Flori ex cap.12.l.2. quæ tem plenius enarrant: *Sed multis prius gaudium victoriæ populus Romanus, quam epistolæ victoris perceperat. quippe eodem die, quo victus Perses in Alacedonia, Roma cognitum est.* Duo

ju

At non squamoso labuntur ventre cerasiæ,
 Italia portentis nec furit unda novis.
 Non hic Andromedæ resonant pro matre catenæ,
 Nec tremis Ausonias Phœbe fugate dapes. 30
 Nec cuiquam absentes arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre parante suo.
 Penthea non sævæ veniuntur in arbore Bacchæ,
 Nec solvit Danaas subdita cerva rates:
 Cornua nec valuit curvare in pellice Juno, 35
 Aut faciem turpi dedecorare bove:
 Arboreasque cruces Scinis, & non hospita Græcis
 Saxa, & curvatas in sua fata trabes.
 Hæc tibi, Tulle, parens, hæc est pulcherrima sedes:
 Hic tibi pro dignâ gente petendus honos. 40
 Hic tibi ad eloquium cives, hic ampla nepotum
 Spes, & venturæ conjugis aptus amor.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

juvenes candidis EQUIS apud Ju-
turnæ lacum pulverem & cinerem
abluebant. hi nunciavere Castorem
& POLLUCEM fuisse creditum vul-
go, quod gemini suspens: interfuif-
se bello, quod sanguine maderent:
à Macedonia venire, quod adhuc
anhelarent. Tribuit autem Pro-
percius Polluci, quod Castoris

proprium est: Pollux enim πρὸς
 αἵματι, Castor vero ἰπποδάμοι.
 Quamquam non dissimulaverim,
 ambos equum inscendere solitos,
 cuius rei, præter nummos veter-
 res, testem locupletem habemus
 Pausaniam in rebus Messenicis.
 v. 40. petendus honos] Intelligit:
 petitionem Consulatus.

ELEG.

*Tabellarum, quibus arcana Erotica ipse, atque amica
semper commiserant, jacturam dolet.*

ERgo tam doctæ nobis periere tabellæ,
Scripta quibus pariter tot periere bona.
Has quondam nostris manibus detriverat usus,
Qui non signatas jussit habere fidem.
Illæ jam sine me norant placare puellas,
Et quædam sine me verba diserta loqui.
Non illas fixum caras effecerat aurum;
Vulgari buxo fordida cera fuit.
Qualescumque mihi semper mansere fideles,
Semper & effectus promeruerunt bonos. 10
Forſitan hæc illis fuerant mandata tabellis:
*Iraſcor, quoniam es, lente, moratus beri.
An tibi neſcio quæ viſa eſt formoſior? an tu
Non bona de nobis crimina ficta jaciſ?*
Aut dixit, venias hodie, ceſſabimus una: 15
Hospitium totâ nocte parabit amor;
Et quæcumque dolens reperit non ſtulta puella,
Garrula cum blandis ducitur hora dolis.
Me miſerum! his aliquis rationem ſcribit avari,
Et ponit duras inter ephemeridas. 20

Quas

OBSERVATIONES.

ELEG. XXI. v. 12. *Iraſcor* [i. e. irascor] v. 20. *duras inter ephemeridas*
v. 12. ex perſonâ puellæ ſcribentis. Latine diceres *dæmones*, in quibus
vide

Quas si quis mihi rettulerit, donabitur auro.
 Quis pro divitiis ligna retenta velit?
 I puer, & citus hæc aliquâ propone columnâ,
 Et dominum Esquilis scribe habitare tuum.

E L E G I A XXII.

*Ut Cymbia fastum compescat, laudes, quibus illam
 ornaverat, ait amoris nimii commenta fuisse:
 receptui canit, eidemque malam senectu-
 tem imprecatur.*

Falsa est ista tuæ, mulier, fiducia formæ;
 Olim oculis nimium facta superba meis.
 No-

O B S E R V A T I O N E S.

videlicet rationes unius diei scri-
 buntur. *Duras* vocat, quia, cum
 lægerentur, servi frequentissime
 vapulabant, ob rem domini ma-
 le administratam. Podo Albino-
 yanus apud Senecam Epist. 122.
*Audis, inquit, circa horam tertiam
 noctis flagellorum sonos; quæro quid
 facias. dicitur RATIONES accipe-
 re.* Juvenalis 6. Sat. de muliere
 irata:

*Ea cadens longi relegit transversa
 DIURNI,*

*Et cadis, donec lassis cadentibus,
 exi,*

*Intonat horrendum, jam cognitio-
 ne peracta.*

V. 23. *aliqua propone columnâ*

Res amisse olim etiam præconis
 voce requirebantur. Elegantem
 proluco testem Petronium Arbi-
 trum. *Intrat, inquit, stabulum
 præco cum servo publico, aliaque so-
 nû modica frequentia, facemque su-
 mosam magis quàm lucidam quæ-
 sante, hæc proclamavit: Puer in bat-
 neopaulo antè aberravis, annorum
 circa XPI. crispus, mollis, formo-
 sus, nomine Giton. si quis eum red-
 dere, aut commoustrare voluerit,
 accipiet nummos mille.*

ELEG. XXII. v. 1. *fiducia formæ*
 Insolentunt mulieres, cum se ama-
 riscentiunt. Hinc Circe Petronia-
 na: *Non timeo, ne quis inveniat,
 cui minus placeam.* Helena quoque
 Ori-

Noſter amor tales tribuit tibi, Cynthia, laudes:
 Verſibus inſignem te pudet eſſe meis.
 Miſtam te variâ laudavi ſæpe figurâ,
 Ut quod non eſſes, eſſe putaret amor.
 Et color eſt toties roſeo collatus Eoo,
 Cum tibi quæſitus candor in ore foret.
 Quod mihi non patrii poterant avertere amici;
 Elucere aut vaſto Theſſala ſaga mari. 10
 Hæc ego non ferro, non igne coactus, & ipſâ
 Naufragus Ægæâ verba fatebar aquâ;
 Correptus ſævo Veneris torrebar aheno:
 Vincſtus eram verſas in mea terga manus.
 Ecce coronatæ portum tetigere carinæ, 15
 Trajectæ Syrtes, anchora jacta mihi eſt.
 Nunc demum vaſto feſſi reliſciſcimus æſtu,
 Vulnere & ad ſanum nunc coiere mea.
 Mens bona, ſi qua Dea eſ, tua me in ſacraria cõdo:
 Exciderunt ſurdo tot mea vota Jovi. 20

Ri-

OBSERVATIONES.

Ovidiana:

— non quid FIDUCIA deſit,
 Aut mea ſit facies non bene nota
 mihi.

v. 10. *Elucere aut vaſto*] Mate cred-
 datur expiationibus aptiſſimum,
 & idcirco Catullus Gellium ince-
 ſtum redarguens, ita ſc:lera ejus
 augere coatur:

*Quid facis ii, patrum qui non
 ſinit eſſe maritum?*

*Ecquid ſcis, quantum ſuſcipias
 ſc:leris?*

*Suſcipis, o Gelli, quantum non
 ultima Thetys,*

*Non genitor Nympharum AB-
 LUAT Oceanus.*

v. 13. *Veneris torrebar aheno*] *Aheno*
 Veneris jugo, de quo ſic
 Horatius Ode 33. l. 1.

*Sic viſum Veneri, cui placet im-
 pare*

For-

Risus eram positus inter convivia mensis.
 Et de me poterat quilibet esse loquax.
 Quinque tibi potui servire fideliter annos.
 Ungue meam morso saepe querere fidem.
 Nil moveor lacrymis: ista sum captus ab arte: 25
 Semper ab insidiis Cynthia flere soles.
 Flebo, ego discedens, sed fletum injuria vincit.
 Tu bene conveniens non finis esse jugum.
 Limina jam nostris valeant lacrymantia verbis.
 Nec tamen irata janua fracta manu. 30
 At te celatis ætas gravis urgeat annis.
 Et veniat formæ ruga sinistra tuæ.

V.l.

O B S E R V A T I O N E S.

Formas, atque animos sub iuga, v. 271.

ATHENA

Sævo mittere cum joco.

Torere hic est urendi cruciare. Ovid. alicubi teneros urunt iuga. prima juvencos. Noster Eleg. 3. l. 4. Dic mihi num teneros uris lorica laceratos? & citatus Horat. in Epistolis vocat urentem calcem, qui pede minor est, nimiaque angustia ipsum coarctat.

v. 26. *ab insidiis*] Cum insidias in me composuisti, tum verò solles dolore simulare, tunc impotentem zelotypiam præferre, ut scilicet suspicionem criminis à te avertas, & in amantem fabam cuias. Unicus interpres muliebris huius versutiae Juvénalis Sat. 6.

Tum gravis illa viro, tunc orba

tigrisde peior,

Cum simulat gemitus oculi con-
scia facti.

Aut ois pueros, aut ficta pellice
plorat,

Uteribus semper lacrymis, sem-
perque paratis.

In statione sua, atque expectanti-
bus illam,

Quo jubeat manare modo. Tu cre-
dis amorem,

Tu tibi tunc curruca places, fle-
tumque labellis.

Absorbes, que scripta, aut quas
visure tabellas,

Si tibi zelotypa retegantur scrinia
macha!

v. 33.

LIBER III.

359

Vellere tum cupies albos à stirpe capillos,
 Ah speculo rugas increpitante tibi.
 Exclusa inque vicem fastus patiare superbos, 35
 Et quæ fecisti facta queraris anus.
 Has tibi fatales cecinit mea pagina diras.
 Eventum formæ disce timere tuæ.

SEX.

OBSERVATIONES.

V. 33. *Vellere tum cupies*] Versi- | *Tollere TUNC cura est ALBOS A*
 culus à Tibullo mutuatus, qui | *STIRPE CAPILLOS.*
 Eleg. 9. l. 1.

ELEG

SEX. AURELII
PROPERTII
ELEGIARUM
LIBER IV.

ELEGIA I.

*Fingit se, dum originem, atque incrementa rerum Ro-
manarum persequi vellet, admonitum à quodam
Babylonia Astrorum perito, ut intra gyros
ingenii sui consistens, abjectis Heroi-
cis Elegos tantum luderet.*

Hoc quodcumque vides, hospes, quàm ma-
xima Roma est,

Ante Phrygem Æneam collis & herba fuit.
Atque ubi navali stant sacra Palatia Phœbo,
Evan-

OBSERVATIONES.

ELEG. I. v. 3. *navali Phœbo*] Au- tit, Deorum templa vetustate di-
gustus, toto penè terrarum orbe pa- rura instaurans, novaque de ma-
cato, animum ad religionem vec- nubus hostilibus ædificans. Viden-
di

Evandri profugæ procubuerunt boves.
 Fictilibus crevere Deis hæc aurea templa. 5
 Non fuit opprobrio facta sine arte casa.
 Tarpeiusque pater nudâ de rupe tonabat,
 Et Tiberis nostris advena bubus erat.
 Quo gradibus domus ista Remi se sustulit olim,
 Unus erat fratrum maxima regna focus. 10
 Curia, prætexto quæ nunc nitet alta senatu,
 Pel-

OBSERVATIONES.

di Sveton. in ejus vitâ c. 30. Maro in calce 8. *Æneid.* Apollinem verò præter ceteros coluit, cujus ope se victoriam Actiacam consecutum existimabat, eique Palatinam ædem dedicavit. *Navalis* autem *Phæbas* appellatus, quod bellum adversus Antonium & Cleopatram classibus præcipuè gestum esset. Nostræ apertissimè insua *Eleg.* 6.

Actius hinc traxis PHOEBUS monumenta, quod ejus

Una decem vicis missa sagitta vases.

v. 8. *Tiberis nostris advena bubus* Licet proxime præterfluens, ad ò exiguis sinibus continebatur piscorum Quiritium ditio. Simile quid habet Claudianus de sine Veronensi, qui numquam ex agello suo fuerat egressus:

Proxima cui nigris Verona remior Indis,

Benacumque putat litora rubra lacum.

v. 10. *maxima regna focus*] Qui tamen ad suscitandam invidiam idoneus foret. Optimè Lucanus 1. Pharsaliæ:

FRATERNÔ primi maduerunt sanguine muri,

Nec presium satvis sellas pontusque furoris

Tunc erat: exiguum dominos commixtum asyllum.

Regna, pro qualibet possessione dixerunt antiqui scriptores. Virgilius *Eclogâ* 1.

En nunquam patrias longopost tempore fines,

Pangit is & auguri congestum cepisse culmen,

Post aliquot mea REGNA vident mirabor aristas?

& Ansonius elegantissimè *Idyllio* 1.

Salve hereditum majorum REGNA meorum,

Quod proavus, quod avus, quod pater excoluit.

v. 11. *prætexto Senatus*] Alia erat *NA* puc-

Pellitos habuit rustica corda patres.
 Buccina cogeat priscos ad verba Quirites.
 Centum illi in prato sæpe senatus erat.
 Nec sinuosa cavo pendebant vela theatro. 15
 Pulpita solennes non oluere crocos.
 Nulli cura fuit externos quærere Divos,
 Cum tremere patrio pendula turba sacro:
 Annuaque accenso celebrare Palilia sæno,
 Qualia nunc curto lustra novantur equo. 20
 Vesta coronatis pauper gaudebat æsellis:
 Ducebant macræ viliâ sacra boves.
 Parva saginati lustrabant compita porci,
 Pastor & ad calamos extra lirabat ovis.
 Verbera pellitus setosa movebat arator, 25
 Unde

O B S E R V A T I O N E S.

puerilis prætexa, quam grandio- factum invalescente imperio; &
 res exuebant: alia Senatorum, & universa Græcorum superstitione
 Consulatum propria; ut puto, à Romam deducta est. Isidis quo-
 laro clavo non diversa. Cicero in que ac Serapidis sacra ex Ægypto
 Pisonem: *Tu in lictoribus; in to-* advecta: nec defuerunt, qui Sab-
 ga, & PRÆTEXTA esse Consula- bata Judæorum violare nefas duce-
 rum putas? Seneca l. 1. de benefi- rent. Vide Horatium Sat. 9. l. 1.
 ciis. Quid habes per se corona pretio- Persium Sat. 5. versu 134. Huius-
 sum? quid PRÆTEXTA? quid fa- modi plebeculam omnia creden-
 scies? quid tribunal, & currus? ni- tem naso suspendit Plinius l. 2. c. 7.
 hil horum honor est, sed honoris in- EXTERNIS famulantur sacris, ac
 signe. digitis Deos gestans, & monstra

v. 17. externos quærere Divos] Id quoque colunt.
 postea curum lege 12. tabularum] v. 20. curto lustra novantur equo]
 Separatim nemo habuisse Deos, neve De hoc ritu consule Scatigeri no-
 iuros: sed ne advenas, nisi publicè ras, frustra enim à nobis expectas,
 adscitos, privatim colunt. Quod quæjam alii præstiterunt.

Unde licens Fabius sacra Lupercus habet.
 Nec rudis infestis miles radiabat in armis;
 Miscebant uſtâ prælia nuda ſude.
 Prima galeritus poſuit prætoria Lucmo;
 Magnaque pat's Tatio rerum erat inter oves. 30
 Plin

OBSERVATIONES.

v. 26. *Fabius Lupercus*] Cur Fabiorum cognomine inſignes Luperci faciunt, pluribus explicat Ovidius Faſtorum 2. verſu 365. & ſequentibus.

v. 29. *galeritus Lucmo*] Animum inducere non poſſum, ut exiſtenti- em ejuſdem hominis hic mentionem fieri, cuius Elegiâ ſequenti:

Tempore quo ſociis venit Lucomedius armis,

Atque Sabina: ſeri contudit arma Tati.

nimis enim inter ſe diſtant *Lucmo*, & *Lucomedius*, ut obſervavit etiam Turnebus. Hoc igitur accipien- dum cenſeo de Tarquinio Priſco quinto Romanorum rege, qui, antequam è Tarquinii oppido Etruriæ Romam cum uxore mi- graſſet, *Lucumo* vocabatur, auctore Livio l. 1. Hiſtoriarum. Ju- vat opinionem meam, quod Propertio dicitur *galeritus*; & puto, poetam reſpectiſſe ad hiſtoriam, quam de illo ſcribit idem Livius his verbis: *At Janiculum forſe prætoria quoque primum ab ipſo venium erat. Ibi ei carpento ſedenti cum uxore, aquila ſuſpenſis demiſſa deniter aliis PILEUM auſers: ſuper-*

que carpentum cum magno clangore volitans, rurfus velut miniſterio di- vinitus miſſa, capiti apertè reſponſit: inde ſublimes abiit. Acciſiſſe id augurium lata dicitur Tanquil, pe- rita, ut vulgò Etruſci, cæloſius proſigiorum mulier. Excelsa & alta ſperare complexa virum iubet: eam aliſiem ea regione celi & ejus Dei nunciam veniſſe: circa ſummum culmen hominis auſpicium ſeciſſe: le- vaſſe humano ſuperpoſitam capiti decus, ut divinitus eidem redderet. Hinc adde Lucium Florum l. 1. c. 3. qui & ipſe adſt' pulatur hoſtix ſententix: *Neque pater Tarquinius, quàm bello promptior; duodecim namque Thuſcia populos frequentibus armis ſubegit. Inde Faſces, Trabes, Curules, Annuli, Phalææ, Paludamenta, Prætecta: inde quod aureo curru quatuor equis triumphatur: Togæ piſtæ, tunicaque pal- mata: omnia denique decora, & in gnia, quibus imperii dignitas omnes. igitur verſiſſimum eſt, prætoria quoque primum ab ipſo poſita. Nec obſtat, Propertium inſta Eleg. 4. Tatii Sabinorum re- digis ætat, Tarquinio multò ſupe-*

Hinc Tities, Ramnesque viri, Luceresque coloni;
 Quatuor hinc albos Romulus egit equos.
 Quippe suburbanæ parvâ minus urbe Bovillæ,
 Et, qui nunc nulli, maxima turba Gabi:
 Et stetit Alba potens, albæ suis omine nata, 35
 Hæc, ubi Fidenas longè erat ire, viâ.
 Nil patrium, nisi nomen, habet Romanus alumnus.
 Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.
 Huc melitis profugos misisti Troja penates.
 O quali vecta est Dardana puppis ave! 40
 Jam

O B S E R V A T I O N E S.

zioris, prætoris memorare, illo
 versiculo :

*Ignes castrorum, & Tatia præ-
 toris turme.*

poëtis etenim licet quandoque uti
 Anachronismo, & inventa poste-
 riorum temporum ad priora retra-
 here, ut Virgilius, qui Æneid.
 6. ex ore Palinuri Æneam depre-
 cantis dixit: *portusque requirere Veli-
 nos*; cum tamen Velia oppidum
 Lucaniæ tempore Servii Tullii,
 sexcentis fere annis post adventum
 Æneæ in Italiam, conditum fue-
 rit. Sed quid aliorum scriptorum
 exempla quaerimus? Ipse Propertius
 hac eadem Elegiâ sic ait:

*Quatuor hinc albos Romulus egit
 equos.*

En adversus Flori testimonium
 triumphandi morem curru qua-
 drijugo Romulo attribuit. Idem

citata Eleg. 4. Tarpeiam virginem
 ita loquentem inducit:

*Te toga picta decet, non quem su-
 ne matris honore*

*Nutris inhumana dura papilla
 lupa.*

cum tamen Florus togæ pictæ au-
 ctorem Tarquinium faciat. Hec
 habui, quæ de Lucumone disce-
 rerem: ea tamen viros eruditos mo-
 rari non debent, quominus pro-
 ferant certiora, si invenerint.

v. 32. *albos equos*] Quod invidio-
 sum postea M. Furio Camillo, &
 exilii causa fuit. Audi Livium l. 5.
*Maximè conspectus ipse est curru
 EQUIS ALBIS juncto nebulæ inve-
 stus: parumque id non civile modo,
 sed humanum etiam visum. Jovis
 Solisque equis equiparari dictatorem
 in religionem etiam trahebant: tri-
 umphusque ob eam unam maximè*
 778.

Jam bene spondebant tunc omina, quod nihil illā
 Læserat abiegni venter apertus equi,
 Cum pater in nati tremulus eervice pendit,
 Et verita est humeros urere flamma pios.
 Tunc animi venere Decē, Brutique secures, 45
 Vexit & ipsa sui Cæsaris arma Venus.
 Arma resurgentis portans victricia Trojæ,
 Felix terra tuos cepit, Jule, Deos.
 Si modò Avernalis tremulæ cortina Sibyllæ
 Dixit Aventino rura pianda Remo: 50
 Aut si Pergamæ serò rata carmina vatis
 Longævum ad Priami vera fuere caput:
 Vertite equum Danaï, malè vincitis: Ilia tellus
 Vivet, & huic cineri Jupiter arma dabit.
 Optima nutricum nostris lupa Martia rebus, 55
 Qualia creverunt mœnia lacte tuo!

Mœ-

OBSERVATIONES.

tem clarior, quàm gratior fuit. Plu-
 tarchus in vitâ Camilli ait id sin-
 gulare fuisse: ὁδὸς τὴν τοῦ πρὸς
 τὸν οὐρανὸν ἀνέμεινον, ὁδὸν
 ὁδοῦ. nullo exemplo vel priorum,
 vel insequentium imperatorum. E-
 nimverò hic necesse est aut Propet-
 tium, aut Plutarchum emendacii
 postulare.

v. 44. verita est humeros] Non
 dubito, quin à Virgilio sumptu-
 sit, cujus illa sunt 2. Æneid.

Descendo, ac ducens Deo flam-
 mam inter, & hostes.

Expedior: dant tela locum, flam-
 maque recedunt.

v. 54. huic cineri Jupiter arma
 dabit] Et hoc de Maronis penu,
 apud quem regina Dido indigna-
 bunda sic vocat:

Tum vos o Tyrii stirpem, & ge-
 nus omne suum

Exerete olli: CITERIQUE HAC
 mittite nostro

dhimera. nullus amor populis, nec
 fœdera sunt.

Exorire aliquis nostris ex offibus
 plor,

Nn 3

Qui

Mœnia namque pio conor disponere versu.

Heimhi, quod nostro est parvus in ore sonus!
Sed tamen exiguu quodcumque è pectore rivi
Fluxerit, hoc patriæ serviat omne meæ. 60
Ennius hirsutâ cingat sua dicta coronâ.

Mi folia ex ederâ porrige Bacche tuâ:
Ut nostris tumefacta superbiat Umbria libris,
Umbria Romani patria Callimachi.

Scandentes si quis cernet de vallibus arces, 65
Ingenio muros æstimet ille meo.

Roma fave, tibi surgit opus. date candida cives
Omina, & incceptis dextera cantet avis.

Sacra, diesque canam, & cognomina prisca locorû.
Has meus ad metas sudet oportet equus. 70
Dicam, Troja cades, & Troica Roma resurgens:
Et maris, & terræ longa sepulcra canam.

Quò

O B S E R V A T I O N E S.

Qui face Dardanius, ferroque se-
quare colonos.

v. 72. *maris & terræ longa sepul-*
cra] Inauit navigationem Æneæ
diuturnam, & Junonis odiis exer-
citam: tamdiu enim Troja concla-
mata videi potuit, quamdiu ille
salo jactatus ab Italiæ finibus ar-
cebatur; cum verò pedem in lito-
re posuit, copiasque Etruscorum
fudit, tum demum Iliacæ reliquæ
in novam spem è sepulcro prodie-
runt.

v. 73. *Quò ruis imprudens*] Huc

locutus est; nunc inducit Gene-
thliacum sibi respondentem. Ani-
madvertendum hic, optimè serva-
tam H^o *Æneidæ* hominis divinâ
toris, qui ut artem suam commen-
det, primum celebres Mathema-
ticos inter majores enumerat: de-
inde recenset duplicem prædictio-
num suarum eventum: postremo
scientiam oraculorum, extispicium,
anguria, necyomantiam conte-
minat: unam siderum rationem reli-
quis vaticiniis apertoscens. Cum
au-

Quò ruis imprudens vage dicere facta Properti?

Non sunt à dextrâ condita fila colo.

Aversis Charisin cantas: aversus Apollo: 75

Poscis ab invitâ verba pigenda lyrâ.

Certa feram certis auctoribus. haud ego vates

Nescius æratâ signa movere pilâ.

Me creat Architæ soboles Babylonius Horos;

Horos, & à proavo ducta Conone domus: 80

Dii mihi sunt testes, non degenerasse propinquis;

Inque meis libris nil prius esse fide.

Nunc pretium fecere Deos, & fallitur auro

Jupiter, obliquæ signa iterata rotæ.

Dixi.

OBSERVATIONES.

antem ad Propertium venit, hinc
storiam vitar præteritæ attingit, an-
tequam de futuris aliquid loqua-
tur. Hæc inobservata prætermi-
tere, religiosum esse duxi.

v. 76. *ab invita lyra*] Barbi-
ronim Heroici carminis pondus fer-
re non potest. Pariter festivissi-
mus Anacreon:

Θέλω λέγειν Ἀπρόειδος,
Θέλω δὲ καὶ μαρτυρεῖν.

Ἀβάρητος ἐὶ χορδαῖς

Ἐρῶτα ποιεῖν ἔχει.

Cantem libens Aridas,

Cantem libensque Caenum.

Sed barbitris mihi unum

Nervi sonant amorem.

v. 79. *Architæ soboles*] Non rea-
ple filius, at lætator in Astrolo-
gicis. Eo pacto Ennium patrem

appellavit Eleg. 2. l. 3.

Unde pater siliens Ennius ante bi-
bis.

idest, antesignanus poetarum Ro-
manorum. Huc pertinent ea, quæ
observavimus ad Catullii carmen
1. v. 6.

v. 82. *nil prius*] Nil potius. Ho-
ratiæ Ode 10. l. 4.

Et qui nunc colas est puniceæ flore
PRIOR rosæ.

v. 83. *fallitur auro* Jupiter] Si
quid obliuiscunt in Propertio est,
hoc certè dixerim primas caliginis
obtinere. Critici tamen silentio
prætereunt, & ad alia pergentes, in
quibus eruditionem suam osten-
tent, lectorem in scopulo relin-
quunt. Nos ita explicamus: Ma-
thematici, ut libentius à divinitibus

Dixi ego cum geminos produceret Arria natos, 83
 (Illa dabat natis arma vetante Deo).
 Non posse ad patrios sua pila. referre penates.
 Nempe meam firmant nunc duo busta fidem.
 Quippe Lupercus equi dum saucia protegit ora,,
 Heu! sibi prolapsa non bene cavit equo. 90
 Gallus at in castris dum credita signa tuerur,
 Concidit ante aquilæ rostra cruenta suæ.
 Fatales pueri duo funera matris avaræ,,
 Vera, sed invito contigit ista fides.
 Idem ego cum Cinara traheret Lucina dolores, 93
 Et facerent uteri pondera lenta moram;
 Junoni vorum facite impetrabile, dixi.
 Illa parit. libris est data palma meis.

Hoc

O B S E R V A T I O N E S.

audiantur, eorumque loculos probe emungant, simulant Jovem felicissimum planetarum dominum esse genituræ: horoscopus pro arbitrio mutant, & ita consulunt rationibus suis. Easdem augurum technas fuisse, docemur ab Accio, quem citat Agellius l.

14. c. 1.

Nihil, inquit, credo auguribus, qui aures verbis divisiunt

Alienas, suas ut AURO locupletent domos.

Fallere, pro simulare dixit Virgilius 1. Æneid. versu 687.

Tu faciem illius noctem non amplius unam

FALLE dolo —

Quæ phrasæ è mediâ Græciâ petita.

v. 84. *oblique signa iterata vocæ* 1. Subaudi *falluntur*. Zodiaci autem signa vocat iterata, quod sex ad Austrum, sex. ad Boream vergant.

v. 92. *ante aquila r. c. f.* Quæ fuerit forma Romanæ Aquilæ, disputat Lipsius Dial. 6. l. 4. de militia Romanâ.

v. 98. *libris est data palma*] Ovidius 2. de arte amandi:

Latus amans donec viridi mea carmina PALMA.

Hoc neque arenosum Libyci Jovis explicat antrū,
 Aut sibi commissos fibra locuta Deos: 100
 Aut si quis moras cornicis senserit alas,
 Umbra neq; hæc magicis mortua prodit aquis.
 Aspicienda via est cæli, versusque per astra
 Trames, & à zonis quinque petenda fides.
 Felicesque Jovis stellæ, Martisque rapacis, 105
 Et grave Saturni fidus in omne caput.
 Quid moveant Pisces, animosæque signa Leonis,
 Lotus & Hesperia: quid Capricornus aquâ.
 Exemplū grave erit Calchas, nāque Aulide solvit
 Ille bene hærentes ad pia saxa rates. 110
 Idem Agamemnoniæ ferrum cervice puellæ
 Tinxit, & Atrides vela cruenta dedit.
 Nec rediere tamen Danai. tu dirura fletum
 Supprime, & Euboicos respice Troja sinus.
 Nauplius ultores sub noctem porrigit ignes, 115
 Et natat exuviis Græcia pressa tuis.
 Victor Oilide rape nunc, & dilige vatem,
 Quam verat avelli veste Minerva suâ.
 Hactenus historiæ. nunc ad tua devchor astra:
 Incipe tu lacrymis æquus adesse novis. 120
 Um-

OBSERVATIONES.

v. 109. *Exemplum grave* Ut augurii fidem elevet, Calchantis falsum vaticinium ostendit. Hac locutione utitur Horatius Ode 11. l. 4.

— *EXEMPLUM GRAVE præbet ales*
Pegasus, terrenum equitem gravatus
Bellerophonem.

v. 121.

Umbria te notis anſiqua penatibus edit.
 Mentior? an patriæ tangitur ora tuæ?
 Quæ nebulosa cavo rorat Mevania campo,
 Et ſacer æſtivis intepet imber aquis,
 Scandentiſque arcis conſurgit vertice murus, 125
 Murus ab ingenio notior ille tuo.
 Oſſaque legiſti non illâ. ætate legenda
 Patris, & in tenues cogeris ipſe Lares.
 Nam tua cum multi verſarent rura juveni,
 Abſtulit excultas, pertica triſtis, opes. 130
 Mox ubi bulla rudi demiſſa eſt aurea collo,
 Matris & ante Deos libera ſumpta toga:
 Tam tibi pauca ſuo de carmine dictat Apollo,
 Et verat inſano verba tonare foro.
 At tu ſinge Elegos fallax opus (hæc tua caſtra) 135
 Scribat ut exemplo cætera turba ruo.
 Militiam Veneris blandis patiere ſub armis,
 Et Veneris pueris utilis hoſtis eris.
 Nam tibi victrices quaſcumque labore paraſti,
 Eludet palmas una puella tuas. 140

Et

O B S E R V A T I O N E S.

v. 121. *Umbria te notis &c.*] caſent: *el non mi appoſi?*
 Idem aſtruit Plinius l. 3. c. 14. *UM-* v. 123. *Mevania*] De patriâ
BRORUM gens *ANTIQUISSIMA* Propertii ſatis dictum in Prolego-
Italiæ exiſtimatur, ut quos ombrios menis.
 à Græciſ putent dictos, quod inun- v. 139. *Eludet palmas*] Par om-
 datione terrarum imbris ſuper- nino huic loco eſt ille Ovidianus
 fuiſſent. Epist. Dejaniræ ad Herculem;
 v. 122. *Mentior?*] Itali ſic expli- *I nunc, tolle animos, & fortia*
 græte.

Et bene cum fixum mento discusseris uncum;
 Nil erit hoc; rostro te premet ansa suo.
 Illius arbitrio noctem, lucemque videbis,
 Gutta quoque ex oculis non nisi iussa cadet.
 Nec mille excubiæ, nec te signata juvabunt
 Limina: persuasæ fallere rima: sat est.
 Nunc tua vel mediis puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
 Vel tremefacta cavo tellus diducat hiatus:
 Octipedis Cancris terga sinistra time. 150

ELEGIA II.

*Vertumnus antiquissimus Thuscorum Deus, falsis alio-
 rum opinionibus refutatis, veram sui nominis
 originem ipse prodit.*

Quid mirare meastot in uno corpore formas?
 Accipe Vertumni signa paterna Dei.
 Thuscus ego, & Thuscis orior, nec pœnitet inter
 Prælia Volsinos deseruisse focos.

Nec

OBSERVATIONES.

<i>gesta recense,</i>	<i>rum.</i>
<i>Quod tu non esses jure, vir illa</i>	<i>Cede bonis c. hactenus laudis amica</i>
<i>fuit.</i>	<i>tua.</i>
<i>Qua tanto minor es, quanto te,</i>	<i>ELEG. II. v. 4. Vol' nos deseruif-</i>
<i>maxime rerum,</i>	<i>se focos] Admonet Palleratius, Vol-</i>
<i>Quam quos viciisti, vincere ma-</i>	<i>sinienfis belli cum Romanis men-</i>
<i>jus erat.</i>	<i>tionem fieri apud Livium l. 5. & 9.</i>
<i>illi procedit rerum mensura tua-</i>	<i>sed historici illas minime ad rem</i>
	<i>per-</i>

Nec me turba juvat, nec templo lator eburno: 5
 Romanum satis est posse videre forum.
 Hac quondam Tibeminus iter faciebat, & ajunt
 Remorum auditos per vada pulsa sonos.
 At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertumnus verso dicor ab amne Deus. 10
 Seu quia vertentis fluctum percepimus anni,
 Vertumni rursus credidit esse sacrum.
 Prima mihi variat liventibus uva racemis,
 Et coma lactenti spicea fruge tumet.
 Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna 15
 Cernis, & æstivo mora rubere die.
 Insitor hic solvit pomosâ vota coronâ,
 Cum pyrus invito stipite mala tulit.
 Mendax fama nocet. alius mihi nominis index.
 De se narranti tu modò crede Deo. 20

Op-

O B S E R V A T I O N E S.

pertinere arbitror, argumento
 versiculi, qui legitur prope finem
 Elegæ:

*Stipes acernus eram properanti sal-
 ce dolatus,*

*Ante Numam grata pauper in ur-
 be Deus.*

Bellia etenim à Livio memorata in-
 feriori longè tempore incidunt.
 Quid igitur dicendum superest?
 Apparet Vertumnum à Thuse's ad
 Latinos migrasse ante Romam
 conditam, cui conjecturæ suffra-
 gatur Ovidius 14. Metamorph. ubi

refert Pomonam Latii Nympham
 formâ præstantem amatam à Ver-
 tumno, regnante Proca Romuli
 & Remi proavo. Latini autem
 cum Etruscis conflixere jam inde
 ab adventu Enææ, ut habemus
 ex Livio citato l. 1. nec semel Etru-
 sci succubuerunt.

v. 12. *credidit*] Subaudi *fama*,
 nati infra: *Mendax fama nocet.*

v. 16. *æstivo die*] Ita Minurius
 Felix Octavio: *Nem id temporis post
 ÆSTIVAM DIEM in temperiem se-
 mes autumnanti dirigebat.*

Opportuna mea est cunctis natura figuris:
 In quamcumque voles verte, decorus ero.
 Indue me Cois, siam non dura puella:
 Atque virum sumptâ quis neget esse togâ?
 Da falcem, & torto frontē mihi cōprime scapo, 29
 Jurabis nostrâ gramina secta manu.
 Arma tuli quondam, & (memini) laudabar in illis:
 Corbis at imposito pondere messor eram:
 Sobrius ad lites, at cum est imposita corona,
 Clamabis capiti vina subisse meo. 30
 Cinge caput mitrâ, speciem furabor Iacchi:
 Furabor Phœbi, si modò plectra dabis.
 Cassibus impositis venor: sed arundine sumptâ
 Faunus plumoso fum Deus aucupio.
 Est etiam aurigæ species Vertumnus, & ejus, 35
 Trajicit alterno qui leve pondus equo.
 Suppetat, hoc pisces calamo prædabor, & ibo
 Mundus demissis institor in tunicis.

OBSERVATIONES.

Pa-

v. 31. *Cinge caput mitra*] Nihil
 dissimiles blanditiæ Sapphus ad
 Phaonem, Ovidii stylo expressæ:
Sume fidem & pharetram: si res
manifestus Apollo.

Accedant capiti cornua: Bacchus
eris.

v. 33. *arundine sumptâ*] Sagittâ
 venatoriâ, quam *calamum* voca-
 vit l. 2. Eleg. 14.

Hæc igitur mihi sis lepores auda-

cia molles

Excipere, & stricto figere avens
calamo.

Ibid. plumoso aucupio] Hinc licet
 colligere, non solum feras versico-
 loris plumæ formidine adactas in
 retia, sed etiam aviculas. Vel sim-
 plicius *plumosum aucupium*, ab ipsis
 voluerum *plumis* appellare potuit
 Propertius.

v. 37. *Suppetas*] Id est: Dummo-
 dō.

Pastorem ad baculum possum curare, vel idem
 Sirpiculis medio pulvere ferre rosam. 40
 Nam quid ego adjiciam, de quo mihi maxima fama est,

Hortorum in manibus dona probata meis?
 Cæruleus cucumis, tumidoque cucurbita ventre
 Me notat, & junco brassica vineta levi.
 Nec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter 45
 Impositus fronti langueat ante mea.

At mihi, quod formas unus vertebat in omnes,
 Nomen ab eventu patria lingua dedit.

At tu, Roma, meis tribuisti præmia Thuscis,
 Unde hodie vicus nomina Thuscus habet. 50

Tempore quo sociis venit Lucomedius armis,
 Atque Sabina feri contudit arma Tatî:

Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atque hostes turpi terga dedisse fugæ.

Sed facias Divum sator, ut Romana per ævum 55
 Transeat ante meos turba togata pedes.

Sex superant versus. te, qui ad vadimonia curris,
 Non moror. hæc spatiis ultima creta meis.

Stipes acernus eram properanti falce dolatus,
 Ante Numam gratâ pauper in urbe Deus. 60

At

O B S E R V A T I O N E S.

ad copia sit.

v. 51. *Lucomedius*] De hoc vide
 Dionysium Halicarnasum. l. 2. An-

v. 59. *properanti falce dolatus*]

Priapus in carmine libero:

Non me *Praxiteles*, *Scopas* fec-

it,

Nec

At tibi Mamuri formæ, cælator ahenæ
 Tellus artifices ne terat Osca manus,
 Qui me tam dociles potuisti fundere in usus.
 Unum apus est, operi non datur unus honos.

ELEGIA III.

*Arethusa puella marito Lycotæ militanti castitiam
 suam, desiderium, solitudinem, fidem, indu-
 striam, vota pro ejus reditu concepta ele-
 ganter ostendit: pigna inventorem
 doctatur, rogatque conjugem,
 ut gemalis tori fœdera in-
 corrupta conservet.*

HÆc Arethusa suo mittit mandata Lycotæ,
 Cum toties absis, si potes esse meus.
 Si qua ramen tibi lecturo pars oblita decrit,
 Hæc erit è lacrymis facta litura meis:
 Aut si qua incerto faller te littera tractu,
 Signa meæ dextræ jam morientis erunt.
 Te modò viderunt iteratos Baëtra per ortus,
 Te modò munito Sericus hostis equo,
 Hi-

OBSERVATIONES.

*Nec sum Phidiæcæ manu politi-
 tus;
 At lignum rude villicus DOLA-
 VIT,
 Et dixit mihi: «Tu Priapus esto.*

*ELEG. III. v. 7. iteratus per or-
 tus.] Sabaudi Luna; ira ut bime-
 stris fuerit Lycotæ commorat o
 Bactriana. Qui aliter expl'cant,
 ludos faciunt.*

Hibernique Getæ, pictoque Britannia curru,
 Ustus & Eoâ discolor Indus aquâ. 10
 Hæcne marita fides, & pactæ jam mihi noctes,
 Cum rudis urgenti brachia victa dedi?
 Quæ mihi deductæ fax omen prætulit, illa
 Traxit ab everso lumina nigra rogo;
 Et Stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis 15
 Vitra data est. nupsi non comitante Deo.
 Omnibus heu portispendent mea noxia vota:
 Textitur hæc castris quarta lacerna tuis.
 Occidat, immeritâ qui carpsit ab arbore vallum,
 Et struxit querulas rauca per ossa rubas: 20
 Dignior obliquò funem qui torqueat Ocno,
 Æternusque tuam pascat, aselle, famem.

Dic

O B S E R V A T I O N E S.

V. 12. *rudis*] Novæ nuptæ character, quæ nondum virum experta est. Ovidius in Fastis.

— *l'enerique iuventam*

*Maclarunt, operum conjugiiq;
 RUDEM.*

V. 17. *noxia vota*] Idest obnoxia; jam enim supra monuimus ex Iuplio, Propertio id moris esse, ut verba decurret.

V. 20. *rauca per ossa rubas*] Artemidorus lib. 1. οὐκ ἔστιν ἡδὲ (ὡς αὐτὸς γὰρ) ἐξ ὧν, & χαλκῷ. Compositæ enim TUBA ex OSSE & ære.

V. 21. *funem qui torqueat Ocno*] Pausanias in Phocicis luculentè explicat, quid hoc rei sit; Μὲν δὲ

αὐτὸς αὐτῷ ἐστὶ κατὰ τὸν ὅρον; ὁ δὲ γεγραμμένος ὁ ὅρος ἢ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου; πεποιμέναι μὲν πλείους σχοιοί, παρὲς τῶν δὲ ὁλόκληροι ἐπὶ δόμοις τοῖς πεπλεγμένοις ἀντὶ τοῦ σχοίου. τῶντο ἢ τὸ ὅκειν φιλεργότατοι ἀνθρώποι, γυναικὶ δὲ ἐχθροὶ δεικνύμενοι. ὁ ἑστὸς συνίστατο ἐργαζόμενος, ὃ πάλυ αἱ ὕστεροι αὐτοῦ σκῆπτρον ἀνέλωτο. Quæ verba ita vertit Romulus Amasæus: Secundum illos vir quidam sedet: inscriptio indicat OCNUM esse: taxis ē iuncto restim: adest ASELLA totum id quod ille jam tenuerit perimaciter abrodens. Hunc Ocnum dicunt gnatum & induratum hominem.

Dic mihi, num teneros urit lorica lacertos?
 Num gravis imbelles atterit hasta manus?
 Hæc noceant potius, quàm dētribus ulla puella 25
 Det mihi plorandas per tua colla notas.
 Diceris & macie vultum tenuasse: sed opto
 E desiderio sit color iste meo.
 At mihi cum noctes induxit vesper amaras,
 Si qua relicta jacent, osculor arma tua. 30
 Tum queror in toto non fidere pallia lecto,
 Lucis & auctores non dare carmen aves.
 Noctibus hibernis castrensia pensa laboro,
 Et Tyria in gladios vellera secta suos.

Et

OBSERVATIONES.

Annem fuisse, qui uxorem sumptuosam & prodigam habuerit; quæ quidquid ille opere faciendo per summum laborem quærisset, profunderē solita esset. Et paulo post narrat, apud Jones ejusmodi proverbium fuisse, ut quoties viderent gnavum hominem, & industrium, qui tamen labore suo nihil, aut parum proficeret, dicerent illico: Vir ille Oeni funiculum torquet. Vide A. G. i. Emblemate 91: & ibi Commentarium Claudii Minois: Igitur funem Oeni torquere, nihil aliud est, quàm irritum laborem sumere, aquam cribro haurire &c.

v. 30. *osculor arma tua*] Aman-

carum capitis memoriam refrigerare possunt. Hinc Ovidiana Hero:
Quid referam, quoties dem vestibus OSCULA, quas tu Helle pontiaca ponis iturus aquæ
 v. 31. *non fidere pallia lecto*] Idem Ovidius Amor. 1. Eleg. 2.

Esse quid hoc dicam, quod tam mihi dura videntur Strata, neque IN LECTO PALLIA nostra SEDENT?

v. 34. *in gladios vellera secta suos*] Vires interpretis sanguis L. Apuleius l. 8. Metamorph. ubi Corybæum vestes describit: *Quidam, inquit, tunicas albas in modum lanciolarum, quo puerum flente purpura, depictas cingula subligati. Porro lancioles, live lanceolas*

O. pa-

Et disco, quâ parte fluat vincendus Araxes, 35
 Quot sine aquâ Parthus millia currat eques.
 Cogor & è tabulâ pictos ediscere mundos,
 Qualis & hæc docti sit positura Dei:
 Quæ tellus sit lenta gelu, quæ putris ab æstu,
 Ventus in Italiam qui bene vela ferat. 40
 Assidet una soror, curis & pallida nutrix
 Pejerat hiberni temporis esse moras.
 Felix Hippolyte nudâ tulit arma papillâ,
 Et texit galeâ barbara molle caput.
 Romanis utinam patuissent castra puellis!
 Essem militiæ sarcina fida tuæ.
 Nec me tardarent Scythiæ jura, cum pater altas
 Africus in glaciem frigore nectit aquas.

OM-

O B S E R V A T I O N E S.

parum à gladiis distare existima-
 verim.

v. 35. *Et disco*] Censco collo-
 candum distichon istud post id,
 quod proximè insequitur: ita enim
 ordo videtur postulare.

v. 36. *sine aqua*] Ad hunc locum
 omnino consulendæ notæ Jos. Sca-
 ligeri.

v. 37. *è tabulâ pictos ediscere mun-
 dos*] Id est Geographiæ studere, situs
 regionum cognoscere. Florus præ-
 fat. Historiæ Romanæ: *Faciām
 quod solent, qui terrarum situs PIN-
 GUNT, in brevi quasi TABELLÂ
 totam eius imaginem amplectar.*

v. 38. *docti sit positura Dei*] Hoc

ait, puto, è Stoicorum delirio,
 qui mundum ipsum rationis parti-
 cipem, & magnum aliquod Num-
 men esse opinabantur. Seneca
 Epist. 94. *Totum hoc, quo consine-
 mur, & unum est, & DEUS est,
 & socii ejus, & membra sumus.*
 Cui concinit Manilius l. 2. Astro-
 nomicon:

*Quæ pateas MUNDUM divino num-
 mine veri,*

Acque ipsum esse DEUM —

v. 47. *pater Africus*] Non ita fa-
 cile est expedire, cur ventus frigo-
 ra faciens à Propertio pater dicatur.
 Sane quidem Lucretius de Zephyro
 scriptum reliquit:

Ff

OMNIS amor magnus, sed aperto in conjuge major;
 Hanc Venus, ut vivas, ventilet ipsa facem. 50
 Nam mihi, quo Poenus tibi purpura fulgeat ostis,
 Crystallusque tuas, ornet aquosa manus,
 Omnia surda tacent; rarisque assueta Calendis
 Vix aperit clausos una puella Lares.
 Glaucidos & catula vox est mihi grata querētis. 55
 Illa tui partem vindicat una tori.

Flo-

OBSERVATIONES.

Et referata vix genitabilis aura Virgilius *Æneidos* 3. versu 118.

Favoni.

tempor enim bumoti admittus re-
 rum gigaendarum causa est. Inci-
 dit tamen in Claudiani locum l. 2.
 de raptu Proserpinæ, quid difficul-
 tatem fortasse valeat enodare. Is
 hujusmodi est, ubi Henna Zephy-
 rum compellat:

— *PATER o gratissime veris,*

Quinea lascivo regnas per prata
volatu.

Quis prohibet à nostro Africani
 huius is *paterem* appellari, eodem
 pacto, quo Claudiano Zephy-
 rus *pater veris* nominatur? Adde,
 quod omnes *Diis patris* nomine in-
 signes fuerunt, ut innuit Lactan-
 tius Instit. Divin. l. 4. c. 3. sequenti-
 bus verbis. *Itaque & Jupiter à pre-*
cantibus PATER vocatur, & Sa-
turnus, & Janus, & Liber, &
ceteri deinceps; quod Lucilius in
Deorum consilio irridet. Venti autem
inter Deos numerabantur,
utpote quibus victimâ fieret. Vir-

Sic satis, meritis aris mactavit
honores.

Taurum Neptuno, taurum sibi,
pulcher Apollo,

Nigram hienis preudem, Zephy-
ris felicibus albam.

vide ibi Ludovicum de la Cerda,
 qui variis Græcorum scriptorum
 testimoniis hunc morem illustrat.

v. 52. *Crystallusque tuas*] Hoc ac-
 cipio de capulo ensis crystallino.

Sanè veteres elegantiam affecta-
 bant in gladiis ornandis. Testis
 Plinius l. 33. c. 12. *Et quid hæc atti-*
net colligere, cum capuli militum
ebore etiam fastidito, calentur ar-
gento à Crystallo autem summa
dignitas fuit, ut scimus ex eodem
Plinio l. 37. c. 2. Vel intellige specu-
lum, quo milites molliores ute-
bantur. Id notum ex Juvenali Sat.
2. v. 99.

Ille senes speculum pashici gesta-
men Othonis,

Astoris Aurunci spoliū: quo se
 O o 2 ille

Flore facella tego, verbenis compita velo,
 Et crepat ad veteres herba Sabina focos.
 Sive in finitimo gemuit flans noctua tigno,
 Seu voluit rangi parca lucerna mero: 60
 Illa dies hornis cædem denūtiat agnis,
 Succinctique calent ad nova lucra popæ.
 Ne, precor, ascensis tanti sit gloria Bactris,
 Raptaque odorato carbasa lina duci,
 Plumbea cū tortæ sparguntur pondera fundæ, 65
 Subdolos & versis increpat arcus equis.
 Sed tua sic domitis Parthæ telluris alumnis
 Pura triumphantes hasta sequatur equos:
 Incorrupta mei conserva fœdera lecti;
 Hæc ego te solâ lege redisse velim. 70
 Armaque cum tulero portæ votiva Capenæ,
 Subscribam: SALVO. GRATA. PVELLA. VIRO.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

ille videbat
 ARMATUM, cum jam tolli ve-
 xilla juberet.

Res memoranda novis annalibus,
 atque recenti

Historia, speculum civilis sarcini
 na belli.

v. 58. herba Sabina] Naturam
 hujus herbæ ita considerat citatus
 Plinius l. 24. c. 10. HERBA SABINA,
 brathy appellata à Græcis,

duorum generum est: altera sam-
 vici similis folio, altera cupresso.
 Quare quidam Creticam cupressum
 dixerunt. A multis in suffragiis pro
 thure assumitur &c. De hac Virgi-
 lius in Calice v. 402.

HERBAQUE thuris opus præcis
 imitata SABINA.

v. 64. carbasa lina] Id est carba-
 sea. sic Eleg. 2. l. 3. rostra colum-
 barum pumica dixit, pro pumica.

ELEG:

ELEGIA IV.

*Tarpeje Vestalis virginis historiam narrat, qua Tatius
Sabinorum regis amore correpta, ut ejus conjugio
possetur, arcem Capitolinam fessis Palati-
bus indefensam pacta est illi tradere;
quâ occupatâ Tatius jussit pro-
ditricem occidi.*

TArpejum nemus, & Tarpejæ turpe sepulcrum
Fabor, & antiqui limina capta Jovis.
Lucus erat felix, ederoso conditus antro,
Multa ubi nativis obstrepit arbor aquis;
Silvani ramosa domus, quò dulcis ab æstu
Fistula poturas ire jubebat oves.
Hunc Tatius fontem vallo præcingit acerno,
Fidaque suggestâ castra coronat humo.
Quid tum Roma fuit, tubicen vicina Curetis
Cum quateret lento murmure saxa Jovis? 10
Atque ubi nunc terris dicuntur jura subactis,
Strabant Romano pila Sabina foro.
Murus erant montes, ubi nunc est curia septa,
Bellicus ex illo fonte bibebat equus.
Hinc Tarpeja Deæ fontem libavit, at illi 15

Ur-

OBSERVATIONES.

ELEG. IV. v. 15. *Deæ fontem li-* possimus fuit in expiationibus; ea
[*ovis*] Sacris Vestalibus operatura enim persuasio veterum animis in-
hauserat aquam e fonte. Ubi aqua sedet, criminum sordes ablutio-

Oo ;

ne

Urgebat medium fictilis urna caput.
 Et satis una malæ potuit mors esse puellæ,
 Quæ voluit flammæ fallere, Vesta, tuas?
 Vidit arenosis Tatium proludere campis,
 Pictaque per flavas arma levare jubas. 20
 Obstupuit regis facie, & regalibus armis;
 Interque oblitæ excidit urna manus.
 Sæpe illa immeritæ causata est omina Lunæ,
 Et sibi tingendas dixit in amne comas:
 Sæpe tulit blandis argentea lilia Nymphis, 25
 Romula ne faciem læderet hasta Tarf.
 Dumque subit primo Capitolia nubila fumo,
 Rettulit hirsutis brachia secta rubis.
 Et sua Tarpeja residens ita flevit ab arce
 Vulnera, vicino non patienda Jovi: 30

Ignes

O B S E R V A T I O N E S.

ne defecit. Nunc apud Tibullum Eleg. 1. l. 2. legimus:

*Et nihilis furis sumite FONTIS
 aquam.*

Sacro scilicet Ambarvali perficiendo; & apud Persium Sat. 2. *noctem flumina potas*, id est, *can-cubinum*: qui mos Tu carum populo etiamnum solennis.

v. 19. *proludere*] Exerceri ad pugnam. Virgilius l. 12. de tauro irascente: *sparsa ad pugnam PROLU-DIT ARENÆ.*

v. 27. *causata est omnia Lunæ.*] Variis causis comminiscetur,

quibus in Capitolium socius ascen-dret, puta, Lunæ pallorem, maculas, vel etiam defectum. Simili portento montes militum Alexandri territas refert Curtius l. 4. c. 1. *immeritam* verò *Lunam* vocat Propertius, quod nullam horum symptomatum ei contigisset. Quod autem sequitur *de comis in amne tingendis*, traho ad mali ominis expiationem.

v. 27. *primo C. nubila fumo*] Vespertinâ caligine increbescente. Virgilius pariter Eclogâ 1.

Et jam summa præcul villarum col-

Ignem castrorum, & Tarie pratoria turmas,
 Et formosa oculis arma Sabina meis,
 O utinam ad vestros sedeam captiva penates,
 Dum captiva mei conspicer esse Tati!
 Romanique montes, & montibus addita Roma, 32
 Et valeat probro Vesta pudenda meo.
 Ille equus, ille meos in castra reponet amores,
 Cui Tatius dextras collocat ipse iugas.
 Quid mirum in patrios Scyllam sœvisse capillos?
 Candidaque in sœvos inguina versa canes? 40
 Prodita quid mirum fraterni cornua monstri,
 Cum paruit lecto stamine torta via?
 Quantum ego sum Ausonij crimen factura puellis
 Improba virgineo lecta ministra foco!
 Pallados extinctos si quis mirabitur ignes, 45
 Ignoscat; lacrymis spargitur ara meis.
 Cras, ut rumor ait, tota pugnabitur urbe:
 Tu cave spinos roseida terga iugi.
 Lubrica tota via est, & perfida; quippe tacentes
 Fallaci celat limite semper aquas. 50

OBSERVATIONES.

<p>culmina FULSANT. Loquitur enim de nocte adventu. V. 31. Ignem castrorum &c.] Huc animum advenit To, quatuor Tas- sus Lalorum Epicorum princeps, locumque ita expressit. (C. 6.) Poi rimicando il campo ella dicea,</p>	<p>Q' bello a gl'occhi miei vendo Lati- na &c. V. 41. crimen factura] Infamiae notam incusatura. Supra. Eleg. 19. l. 2. Tam formosa tibi mortua CRI- MEN erit. O o 4 v. 56.</p>
--	--

O utinam magicæ nossem cantamina Musa!
 Hæc quoque formoso lingua tulisset opem.
 Te toga picta decet, non quem sine matris honore
 Nutrit inhumanæ dura papilla lupæ.
 Sic hospes, pariamne tuâ regina sub aulâ, 55
 Dos tibi non humilis prodita Roma venit.
 Sin minùs, at raptæ ne sint impune Sabinae,
 Me rape, & alternâ lege repende vices.
 Commissas acies ego possum solvere. nuptæ
 Vos medium pallâ fœdus inite meâ. 60
 Adde Hymenæe modos: tubicen fera marmura
 conde.

Credite, vestra meus molliet arma torus.
 Et jam quarta canit venturam buccina lucem,
 Ipsaque in Oceanum sidera lapsa cadunt.
 Experiar somnum, de te mihi somnia quæram. 65
 Fac venias oculis umbra benigna meis.
 Dixit, & incerto permisit brachia somno,
 Nescia se furis accubuisse novis.

Nam

O B S E R V A T I O N E S.

v. 56. *Dos tibi non humilis*] Pseudo Albinovanus Elegiâ de obitu
 Mæcenatis, Propertii vestigia se-
 cutus videtur. Eius versiculi sunt:
Hic moti miles eras, ne pisset fe-
mina ROMAM
DOT-ALEM stupri turpis habere
sub.

v. 50. *medium palla fœdus inite*]

Quod factum postea à Sabinis mu-
 lieribus narrat Livius l. i. Cum
 etenim novæ inter foceros & ge-
 neros discordiæ surrexissent, illæ
 crinibus passis, scissaque veste, vi-
 sto mali muliebri pavore, ausæ se
 inter tela volantia inferre, ex trans-
 verso impetu facta, dirimere infe-

v. 74.

Nam Vesta Iliacæ felix tutela favillæ
 Culpam alit, & plures condit in ossa faces. 70
 Illa ruit, qualis celcrem prope Thermodoonta
 Strymonis abscisso fertur aperta sinu.
 Urbi festus erat, dixere Palilia patres:
 Hic primus cœpit mœnibus esse dies.
 Annua pastorum convivia, lusus in urbe, 75
 Cum pagana madent fercula deliciis,
 Cumque super raros fœni flammantis accervos
 Trajicit immundas ebria turba dapes.
 Romulus excubias decrevit in otia solvi,
 Atque intermissâ castra silere rubâ. 80
 Hoc Tarpeja suum tempus rata, convenit hostem,
 Pacta ligat, pœctis ipsa futura comes.
 Mons erat ascensu dubius, festoque remissus.
 Nec morâ, vœcales occupat ense canes.
 Omnia præbebant fomnos, sed Jupiter unus 85
 Decrevit pœnis invigilare tuis.
 Prodiderat portæque fidem, patriamque jacentē:
 Nu-

OBSERVATIONES.

v. 74. *Hic primus cœpit*] Ovidius causas Palilium sacrorum vestigaus, natalem Romæ urbis verissimam esse ait 4. Fastorum:

Hoc sâmen est vero propius: cum condita Roma est

Transferrî jussus in nova scœtâ lares.

Diniansque domum tellis agre-

*sibus ignem,
 Et cessatura supposuisse case.
 Per flammas salvuisse pecus, sa-*

*lvisse colonos:
 Quod sit natali nunc quoque,
 Roma, tuo*

v. 76. *pagana madent fercula de-*

liciis] Vide Tibul. Elcrg. 5. l. 2.

vers. 87.

v. 89

Nubendique petie, quem velit ipsa, diem.
 At Tatius (neque enim scelere dedit hostis honorè)
 Nube ait, & regni scande cubilo mei. 90
 Dixit, & ingestis comitum superobruit armis.
 Hæc, virgo, officiis dos erat apta tuis.)
 A duce Tarpejo mons est cognomen adeptus.
 O vigil, injustæ præmia fortis habes.

E L E G I A V.

*Veneficam devovet, qua puellam suam artibus
 meretriciis instruxerat.*

TERRA tuum spinis obducatur, lena, sepulcrum.
 Et tua, quod non vis, sentiat umbra sitims.
 Nec

O B S E R V A T I O N E S.

v. 89. *neque enim scelere* &c.] Principibus viris jucundæ prodictiones, invisî proditores. Livius de hæc eadêm virgine ita scribit: *Accepti OBRUTAM ARMIS necavere: seu ut vi capta potius arx videretur, seu prodendâ exempli causa, ne quid usquam fidum proditori esset.*

v. 94. *O vigil, injustæ p. f. b.*] Sententia est: O Sp. Tarpei arcis Capitolinæ custos & præfecte, injuria id es confectus, ut collis ex te nomina traheret, conscius enim prodicionis fuisti. Hoc ait poeta, quia plexumque nomina eorum, qui contra patriam conjurassent,

aut aliud turpe facinus ausi essent, suppresserantur, ne ad gentiles in posterum pervenirent. Ita gentis Manliæ decreto cautum est, ne quis post M. Manlii seditionem eius nomine vocaretur: Senatus quoque Romanus edicto prohibuit, ne cui ex Antoniorum familia Marcus nomen esset, ob occisum Ciceronem optimum civem à M. Antonio Triumviro. Auctores Livius l. 6. Plutarchus in Tullio.

ELEG. V, v. 2. *quod non vis*] H' 96 vetulæ vinosæ, ultra obitum ebrietatem producere cupientis, talis anus Plautina Curcul. Act. 2. Sc. 2. cujus hæc sunt ad merum blas-

Nec sedeant cineri manes, & Cerberus ultor
 Turpia jejuno terreat ossa sono;
 Docta vel Hippolytum Veneri mollire negantē,
 Concordique toro pessima semper avis.
 Penelopen quoque, neglecto rumore mariti,
 Nubere lascivo cogeret Antinoo.
 Illa velit, poterit magnes non ducere ferrum,
 Et volucris nidis esse noverca suis.
 Quippe & Collinas ad fossam moverit herbas,

Stan-

OBSERVATIONES.

blanditiæ:

— *salve anime mi*
Liberi lepos, ut veteris vetusticui-
pida sum!

Nam omnium unguentum odor
præ mo nautæ est.

Tu mihi stacte, tu cinnamomum,
tu rosa,

Tu crocinum, & cassia es, tu libel-
lum. nam nli

Tu profusus, si ego me pervelim
SEPULTAM.

Ceteri optassent ossa sua conditi
 aromatibus, & inspergi floribus;
 hæc autem femina multibibamau-
 vult poculis itigari.

v3. *sedeant cineri manes*] Puta-
 bant veteres, manes hominum ilo-
 rum, quibus non essent citè iusta
 perfoluta, procul à tumulo d'is-
 currere, nec usquam interquie-
 scere: ideo Virgilius ex persona
 Ence, Polydori suus instau-
 rat, ait: *animamque sepulcro con-*

dimus.

v. 11. *ad fossam moverit herbas*]
 Quid sit fossa magica, luculenter
 explicat Horatius Epod. 3. Equen-
 tibus verticulis:

Abacta nulla Feja conscientia
Ligonibus duris humum
Exhauriebat ingemens laboribus;
Quò pisset INFOSSES puer
Longo aie bis terre mutata dapis
Inemori spectaculo.

Cum promineret ore, quantum ex-
siant aqua

Suspensa mento corpora.

Minuit etiam Ovidius 7. Meta-
 morph. ubi de Medea Æoni ju-
 ventutem restituere pater ante:

Multifida quo facies in FOSSA san-
guinis atra

Tingit: & infestas geminis as-
cendit in aris.

Denique Valerius Flaccus l. 1. Ar-
 gonauticon *serobis* nomine appel-

lat:

In

Stantia currenti diluerentur aquâ .
 Audax cantatæ leges imponere Lunæ,
 Et sua nocturno fallere terga lupo.
 Possset & intentos astu cæcare maritos. 15
 Cornicum immeritas eruit ungue genas;
 Consuluitque striges nostro de sanguine, & in me
 Hippomanes fetæ semina legit equæ .
 Exornabat opus verbis, ceu blanda perurat,
 Saxosamque terat sedula culpa viam: 20
 Si

O B S E R V A T I O N E S.

In scrotibus eruer, & largus Philegetantis operis

Stagnat honos —

v. 12. *Stantia currenti*] Terræ planities lacus repente ficeret; non enim *currenti* non indicat flumen, sed improvisam eluvionem. Apuleius 1. *Metamorph. Saga*, inquit, & divina, potens cælum deponere, terram suspendere, fontes durare, *MONTES DILUERE*, manes sublimare, Deos infirmare, sidera exstinguere.

v. 14. *fallere terga lupo*] Cujus rei fidem elevat Plinius 1. 8. c. 22. Vide Joannem Bodinum Dæmonom. l. 2. c. 6. Martinum Antonium Delrium l. 2. Disquisit. Magicarum quest. 16.

v. 16. *Cornicum genas eruit*] Beroaldus & Passeratius adagium hoc loco comminiscuntur, nulla prorsus necessitate id exigente, cum sit sermo de re magica; & quod se-

pe accidit, dum argutiæ student, veritatem perdere non verentur. *Genas* pro capitibus Propertius posuit *emendoxnas*, innuitque cornicum capita veneficio adhibita; quod confirmo ex Ovidio citat. 7. *Metamorph.*

— quibus insuper addit

Ora, CAPUT que novem CORNICIS sæcula passa.

His, & mille aliis postquam sine nomine rebus

Propositum instruxit mortari barbaræ munus &c.

v. 17. *Consuluitque striges*] Consilium pertinet ad vaticinia. Sveroni Octav. c. 93. In Liberi patris luce barbara cæremonia DE filio CONSULENTI idem affirmatum est à sacerdotibus. Et propius ad rem nostram Paulus J. C. l. 5. Sentent. 21. Si servi DE domini salute CONSULUERINT, summo supplicio, id est Cruce, afficiuntur.

v. 23.

Si te Eoa, Dorixanium, juvat aurea ripa,
 Et quæ sub Tyriâ concha superbit aquâ:
 Euripylque placet Coæ textura Minervæ,
 Sectaque ab Artalicis, putria signa toris:
 Seu quæ palmiferæ mittunt venalia Thebæ, 25
 Murrheaque in Parthis pocula cocta, focis:
 Sperne fidem, provolve Deos mendacia vinctant:
 Frange & damnosæ jura pudicitix.
 Et simulare virum pretium facit. utere causis:
 Ma-

O B S E R V A T I O N E S.

V. 23. Coæ textura Minervæ] Cui
 la. n. c. l. Tibull. Eleg. 1. l. 2.
 Atque aliqua assidue textrix ope-
 rata MINERVA.

V. 24. Sectaque ab Artalicis] Idco
 maximi pretii, quia de Attali tri-
 clinio. Hs erenim simulacris ca-
 riosis, & fatiscentibus, antiqui-
 tatem, & vetus possessor gra-
 tiam conciliabat. Nec statuis tan-
 tum, sed & vasibus q̃ pocu-
 lis, gemmis eadem fuit æstima-
 tio. Affero exempla; Horat. Sat.
 3. l. 2. Damasippum decoctorem
 ita loquentem inducit:

— olim nam querere suavam,
 Quo vaser ille pedes lavisses Sisy-
 phus ære.

En, Corinthiorum se studiosum
 fuisse testatur, eaque vasa diligen-
 ter acquisivisse, quibus Sisyphus
 antiquissimus Corinthi rex dome-
 stice usus esset. Juvénalis Sat. 6.
 ubi de mulierum immensâ cupi-

ditate:

Grandia videntur crystallina,
 maxima rursus
 Murrhina, deinde adamas notis-
 simus, & Eronices
 In digito factus pretiosior: hunc
 delis olim
 Barbarnus incestæ, dedit hunc
 Agrippa sorori.

ubi velim observes, adamantem,
 sicut per se pretiosum, in digito
 Eronices pretiosorem. factum.
 Martialis Epigramma 6. l. 8. to-
 tum huc pertinet, quod satis fuerit
 indicasse; Ibi acute dictum invenies
 versiculo 3.

Argentî furiosa sui cum stemmata
 narrat

id est nobilem scyphorum suorum
 originem. His adde, Statium in
 Hercule Epitrapezio Nonii Vin-
 dicis, Ciceronem Actione 6. in
 Verrem.

V. 29. utere causis] Excusationes
 ad-

Major dilatâ nocte recurret amor. 30
 Si tibi fortè comas vexaverit utilis ira,
 Postmodò mercatâ pace premendus erit.
 Denique ubi amplexu Venerè promiseris empto,
 Fac simules puros Ifidis esse dies.
 Ingerat Apriles Jole tibi: rundat Amycle 35
 Natalem Maijs Idibus esse tuum.
 Supplex ille sedet, positâ tu scribe cathedrâ
 Quidlibet. has artes si pavet ille, tenes.
 Semper habe morsus circa tua colla recentes,
 Litibus alternis quos putet esse datos. 40
 Non te Medcæ delectent probra sequacis;
 Nempe tulit fastus ausa rogare prior:
 Sed potiùs mundi Thais pretiosa Menandri,
 Cum ferit astutos comica mœcha Getas.
 In mores te verte viri. si cantica jactat, 45
 I comes, & voces ebria junge tuas.

Ja-

O B S E R V A T I O N E S.

adhibe. Virg. 9. *Æneidos*:— *CAUSAS nequidquam nectis inanes.*Cæterùm lege Ovidium *Amorum* l. 1. *Eleg.* 8. quam ex Propertio, more pueri dictata excipientis, derivavit. vide & Lucianum in *Dialogis Meretriciis*.v. 35. *Ingerat Apriles*] Quid hoc rei sit, explicat Index nostrat verbo *Apriles*.v. 37. *Supplex ille sedet*] Subaudi:*ante fores.*v. 38. *tenes*] Italicè: *hai nella veste il merlato.*v. 45. *Si cantica jactat*] Solent enim amatorculi passim canitare, vocisque dulcedine se puellis commendare. Martialis in *Cotilum* *Epig.* 63. l. 3.*Bellus homo est, flexos qui digerit ordine crines:**Balsama qui semper, cinnama semper olet:*

C. M.

Janitor ad dantes vigilet : si pulset inanis ,
 Surdus in obductam somniet usque feram .
 Nec tibi displiceat miles non factus amori ,
 Nauta nec , attrita si ferat æra manu : 50
 Aut quorum titulus per barbara colla pendit ,
 Cælati medio cum saliere foro .

Au-

OBSERVATIONES.

*CANTICA qui Nilii, qui Gadi-
 tana susurrat :*

*Qui mores in varios brachia vol-
 sa modos .*

v. 49. *Nec tibi displiceat miles*]
 Quæstus meretricius omnino simi-
 lis est spurcissimo illi vectigali,
 quod Vespasianus è lotio collige-
 bat, de quo Suetonius in ejus vi-
 tæ c. 13. Elegantissimè autem Pe-
 tronius Arbiter de mulieribus, vi-
 lissimum quemque hominem, ve-
 lutidatà operà, ad Veneris luctam
 sceligentibus. *Quedam*, inquit,
*femina sordibus calent ; nec libidi-
 nem concitant, nisi aut servos viderint,
 aut statores altius cinctos. Ha-
 renarum aliquas accendit, aut per-
 fusus pulvere mulio, aut hisbrio sce-
 ne ostentatione traductus .*

v. 52. *Cælati*] Apage Scaligerum
 cum suâ interpretatione, quid enim
 cretæ aut gypso cum cælaturis :
 Nec felicior vir quidam doctus,
 qui emendat cretati, consuetà no-
 vandi audaciâ, cui semper adven-
 sabor . Explico igitur de servis fu-
 gitivis, quibus in potestatem do-

mini reversis scæda si signata impri-
 mebantur, ut similia molientibus
 exemplum essent. Horum *vultus*
inscriptos vocat Pinius l. 18. c. 3.
 Rem verò graphicè ob oculos po-
 nunt Valerius Maximus, & Petro-
 nius Arbiter citatas. Prior l. 6.
 Memorab. c. 8. *Servus ab eo vincu-
 lorum pæna coercitus, inexpressibilique
 litterarum nota per summam oris
 contumeliâ inustus .* Posterior :
*Implevit Ennolpus frontes utriusque
 ingentibus litteris, & notum fugi-
 tivorum epigramma per totam fa-
 ciem liberali manu duxit .* Hæc in-
 scriptio fiebat ferro candenti, ut
 liquet ex versiculo Næviano apud
 Priscianum l. 7.

*Signare oportet frontem calida for-
 cipe .*

Inscribere, signare, calare verba
 sunt prorsus affinia. At, inquit,
 cui bono venales prostabant hujus-
 modi furciferi ? Responsio in prom-
 ptu est : relegabantur in ergastu-
 ra, ubi compedibus astricti fossu-
 ram exercebant ; quod supplicium
 Horatius Davo minatur Sat. 7. l. 2.

RCC-

Aurum spectato, non quæ manus afferat aurum?

Versibus auditis, quid nili verba feres?

Qui versus, Coæ dederit nec munera vestis, 55

Ipsius tibi sit furda sine arte lyra.

Dum vernat sanguis, dum rugis integer annus,

Utere, ne quis eat liber amore dies.

Vidi ego odorati victura rosaria Pæsti

Sub matutino cocta jacere Noto. 60

His animum nostræ dum versat Acanthis amicæ,

* * * * *

Sed cape torquatæ, Venus ô regina, columbæ

Ob meritum ante tuos guttura secta focos.

Vidi ego rugoso rufissim concrefcere collo, 65

Sputaque per dentes ire cruenta cavos;

Atque animâ in tegetes putrê expirare paternas

Horruit argenti tegula curta foco.

Exc.

O B S E R V A T I O N E S.

accedes opera agro nona Sabino.

v. 62. Legitur hic vulgò spurcius
verficulus:

Per ignes ossa sunt numerata cutes.
Qui quàm indignus Propertio sit,

nemo non paulo elegantior videt.

v. 63. *torquatæ columbæ*] Quia
scilicet columbatum colla diversos

colores præferunt Soli objecta,
non secus ac si gemmeo monili cin-

gerentur. Describit Lucretius l. 2.
Pluma COLUMBARUM quo pacto

in Sole videtur,
Quæ sita cervicem circum, collum-

que coronas.

Namque alias sit nisi claro sit rubra
pyropo:

Interdum quodam sensu sit, nisi
videatur.

Inter cauleum virides miscere
smaragdos:

Votum autem suscipit Propertius;

ut marcida & effeta vetula, nullo

funeris honore, vilissimo, & injuriis
prætereunrium obnoxio sepul-

cro condatur.
v. 68. *argenti foco*] Qualis pau-

periorum esse solet. Contra Tibul-

Exequiæ fuerint rari furtiva capilli

Vincula, & immundò pallida mitra situ. 70

Et canis in nostros nimidum experrecta dolores,

Cum fallenda meo pollice claustra forent.

Sit tumulus lenæ curto vetus amphora collo:

Urgeat hunc supra vis, caprifice, tua.

Quisquis, amas, scabris hoc bustū cædito saxis, 75

Mistaque cum saxis adjice verba mala.

ELE.

OBSERVATIONES.

bullus:

Dum meus exiguo luceat igne FOCUS.

v. 69. *rari furtiva capilli vincula*] Comæ adscitæ, quas idèd furtivas poëta vocat, quòd eas morientibus adolescentulis abscederent pessimæ veneficæ, calvo postea capiti adaptantes, & calamistis torquentes. Testis Lucanus l. 6. Pharsaliæ versu 562.

Ille genæ florem primævo corpore cussit,

Ille comam lævam morienti abscidit ophabo.

Quamquam non negaverim, ad alios etiam usus adhibitos à sagis defunctorum capillos. Facetè Horatius Sat. 2. l. 1.

Canidia detrus, alumn Sagane

caliendrum

Excidere, atque herbas, atque incantata lacertis

Vincula, cum magno visuque jocoque videres.

v. 71. *Es canis*] Consueverunt veteres, animalia, quibus aliquis dum viveret mixè delectaretur, c'ra defuncti rogam trucidare: Hoc elicio ex Plinio juniore Ep. 11.

2. l. 4. *Habebas, inquit, puer manulos multos & vinctos, & solutos.*

habebas CANES majores minoresque habebat lusciniæ, psittacos, merulas: omnes Regulus circa rogam trucidavit.

nec dolor eras ille, sed ostensio doloris. Cupit ergo Propertius, molestissimam catellam simul cum anu improbißimâ uno

a. que eodem igne absumi.

ELEGIA VI.

*Sacrum, & solennes epulas instituit pro Aëtiacâ vi-
 Etoriâ, quam Augustus Cæsar de Antonio, &
 Cleopatrá resulerat; eamque Phæbi au-
 spiciis totam attribuit.*

SAcra facit vates. sint ora faventia sacris,
 Et cadat ante meos icta juvenca focos.
 Cera Philereis certet Romana corymbis,
 Et Cyrenæas urna ministret aquas.
 Costū molle date, & blandi mihi thuris honores,
 Terque focum circa laneus orbis eat.

Spar-

OBSERVATIONES.

ELEG. VI. v. 5. blandi thuris] Huius enim odoris jucundo fustitu mulceri putabant nares Deorum, ita ut eo licantibus omnia vel iniusta concessuri essent. Quam tamen impiorum fiduciam falsè perstringit. Persius Sat. 2. Si quis eum adire velit, operæ pretium facit.

v. 6. laneus orbis] Josephus Scalliger fatetur ignorare, quid per orbem laneum Propertius intelligat. Ratum hoc in tanto vito, & prodigii penè simile. Ego duplicem explanationem in medium affero; lectoris erit iudicare, utra propius ad veritatem accedat. Primam sup-
 pedit Virgilius in Pharmaceu-
 triâ, ubi sic lego versu 64.

*Effer aquam, & molli cinge hæc
 altaria vitta.*

Jam omnibus notum est, focum in altari fuisse. Quod autem *vitta* mollis laneam significet, clarum sit Theocritum legenti, & quidem in Pharmaceutriâ, cujus insequenter versiculum imitatus est Maro: *στέφανος ἀλκίβητος φάρμακον* *ἵος ἀνέμω. Ἀνεμὲν ἡετὶς πορφύρεον* *τεγετοῦλα κέλλερα* **LANÆ**. Deinde mox licet porissimum est de laneæ characteribus, hinc Catullus de Nupt. Peleus:

Læus colum **MOLLI LANÆ** *re-
 tinebat amictam.*

& paulò post: *candentis mollia* **LANÆ** *vellera*. Juvenalis quoque Sat. 8. *Enganeæ quantumvis mollior* *agna;*

Spargite me lymphis, carmenque recentibus aris

Tibia Mygdoniis: libet eburna Cadis.

Ite procul fraudes: alio sint aëre noxæ.

Pura novum vati laurea molliit iter. 10

Musa, Palatini referamus Apollinis ædem;

Res est, Calliope, digna favore tuo.

Cæsaris in nomen ducuntur carmina; Cæsar

Dum canitur, quæso Jupiter ipse vaces.

Est Phœbi fugiens Athamania ad litora portus, 15

Quæ sinus Ionix murmura condit aquæ,

Actia Julæ pelagus monumenta carinæ,

Nautarum votis non operosa via.

Huc

OBSERVATIONES.

agna; quia scilicet ovis lanigera.

Alteram eruo ex Festo Pompejo,

Varrone l. 6. de L. L. Suetonii

Tranquilli fragmento de re vestia-

riâ, qui omnes ajunt in usu fuisse

læcia facientibus genus quod-

dam pilei lanati, metæ similitu-

dine, cui nomen *intulus*, à tuen-

do capite fortasse. *Orbem* igitur

lancæ posuit Propertius usur-

pare, pro sacerdote tutulato focum

ter ambiente. *Lancæ* coronam

infra Eleg. 9. sacerdoti seminae ab

eodem poeta tributam invenio:

— talibus alma sacerdos

Punico-canas flamine vinifico co-

mas.

Atque ejusdem videtur Tibullus

meminisse Eleg. 5. l. 1. cum ait:

Ipse ego velatus filo, tuniceque
solutis

Vota novem Trivia nocte silentis
dedi.

v. 10 *Pura novum*] Id est, aggre-
dior opus hæcenus intentatum.

l. 1. 3. El. 1.

Primus ego ingredior PURO de
fonte —

v. 18. *Nautarum votis non operosa*
via] Sententia est. Adco ita tranquil-

le ibi pelagus jacet, ut nautæ ne-
cesse non habeant plurima vota

suscipere; pro itineris felicitate.
Ita Catullus c. 4. de phasello:

Neque ulla POT A litoralibus Diis
Sibi esse facta, cum venires à mare

Novissimo hunc ad usque limpidum
lacum.

Hac mundi coiere manus, stetit æquore moles
 Pineæ, nec remis æqua favebat avis! 20
 Altera classis erat Teucro damnata Quirino;
 Pilaque femineâ turpiter acta manu.
 Hinc Augusta ratis plenis Jovis omine velis,
 Signaque jam patriæ vincere doctâ suâ:
 Tandē acies geminos Nereus lunarat in arcus, 25
 Armorum & radiis picta tremebat aqua:
 Cum Phœbus linquens stantem se vindice Delon,
 (Nam tulit iratos mobilis una Notos)
 Astitit Augusti puppem super, & nova flamma
 Luxit in obliquam ter sinuata facem. 30
 Non ille attulerat crines in colla solutos,
 Aut testudineæ carmen inerme lyrae:

Sed

O B S E R V A T I O N E S.

V. 19. mundi manus] Exercitus
 toto orbe collecti.

V. 20. moles pineæ] Hoc dicit pro-
 pter naves Antonii, quas immensæ
 magnitudinis fuisse testatur Flo-
 rus l. 4. c. 11. Turribus, inquit,
 atque tabulatis allevaria, castello-
 rum & urbium specie, non sine ge-
 mitu maris, & labore ventorum fe-
 rebantur; quæ quidem ipsa MOLES
 exitio fuit.

V. 21. Teucro damnata Quirino]
 Romanorum gladiis, & cærenis
 destinata æquæ, ac victimæ sacrifi-
 cio. Virgilius 4. Æneid.

Nondum illi flammam Proserpina
 variis cernit

Abstulerat, Stygiæque caput D. 4.
 MNAPERAT Orco.

Quintinum autem, sive Romu-
 lum, appellatum à patribus Osta-
 vianum Cæsarem, jam pervulga-
 ta res est.

V. 23. plenis Jovis omine velis]
 Aëtis, & ventorum favore ele-
 menter promovente. Catul. citat.
 eodem eam. 4.

— sive utrumque JUPITER

Simul secundus incidisset in fe-
 dem.

loquitur de pede velorum. Porro
 Anronius adverso celo & pe'ago
 ulus est, quod colligo ex verbis
 Apollinis ad Cæsarem infra:

Nec

Sed quali aspexit Pelopejū Agamemnona vultu,
 Egessitque avidis Dorica castra rogis:
 Aut qualis flexos solvit Pythona per orbes 35
 Serpentem, imbelles quem timere lyræ.
 Mox ait, ô longâ mundi servator ab Albâ
 Auguste, Hectoreis cognite major avis:
 Vince mari, jam terra tua est: tibi militat arcus,
 Et favet ex humeris hoc onus omne meis. 40
 Solve metu patriam, quæ te nunc vindice freta
 Imposuit proræ publica vota tuæ.
 Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 Ire Palatinas non bene vidit aves.
 Et nimium remis audent, proh turpe, Latinis, 45
 Principe te, fluctus regia vela pati.
 Nec te, quod classis centenis remiget alis,
 Terreat; invito labitur illa mari.
 Quoddque vehūt proræ Centaurica saxa minantes,

Ti-

OBSERVATIONES.

Necte, quod classis centenis remi- get alis,	Non operosarigas Martius antra liquor,
Terreat; invito labitur illa mari.	At Musa comites &c.
v. 42. Quidque vehunt] Quid hic ponitur pro licet. Supra Eleg. 1.	Et in carmine libero eodem pacto usurpatur:
l. 3.	QUOD sim ligneus, ut vides,
QUOD non Tenariis domus est mi- hi sulca columnis,	Priapus,
Nec camera auratas inter obur- na trabes:	Et salix lignea, ligneisque genis, Prendam te sament &c.
Nec mea Phœacæ æquans poma- ria silvas:	Adde Ovidium 7. Metamorph. Pace Dea, QUOD sis roseo spectab- bilis ore,
	PP 3 QUOD

Tigna cava, & pictos experiare metus. 30
FRANGIT, & attollit vires in milite causa:

Qua nisi iusta subest, excutit arma pudor.

Tempus adest, committe rates; ego tēporis auctor
Ducam laurigeiâ Julia rostra manu.

Di.

O B S E R V A T I O N E S.

QUOD teneat lucis, teneat confi-
nia noctis,

Nellareis QUOD alatur aquis;
ego Procrin amebam,

Pectore Procris erat, Procris mi-
hi semper in ore.

Ibid. Centaurica saxa] Indicat
insignia navium Antonianarum
Centauros fuisse, qui magni ponderis
lapides in obvios emissuri viderentur.
Lege Ovidium 12. Metamorph. ubi pugnam Centau-
rum cum Lapithis uberrimè describit.
invenies montes illa liminibus
portarum, aris, quercubus
stirpe divulsis, rupium fragminibus
in adversarios utentia. De huiusmodi
navi accipio Maronem 5.
Æneidos, ve su 121.

Sergeisusque, domus tenes à quo
Sergia nomen,

CENTAURO invehitur magna —

v. 30. Tigna cava, & pictos ma-
rus] Q. d. nihil continent horrendæ
istæ imagines præter speciem, &
vanum terrorem. Picti metus sunt
puerorum terrores, & locutio sa-
pientis adagium. Egrediè Lucilius
apud Lactantium de falsâ religio-
ne c. 22.

Ut pueri infantes credunt signa om-
nia athena

Vivere, & esse homines; & sic
ipsi omnia fœta

Vera putant: credunt signis cor
inesse athenis.

Pergula PICTORUM, veri nihil,
omnia fœta.

v. 31. Frangit, & attollit vires]

Ad hanc sententiam pertinet pul-
cherrimus Ciceronis locus Orat. 2.
in Catilinam, ubi hortatur Qui-
rites ad eius exercitum opprimen-
dum. is alius est. Sed si omis-
sis his rebus omnibus, quibus nos sus-
peditamus, eger ille, Senatu, Equi-
bus Romanis, populo, urbe, arario,
veligalibus, cuncta Italia, pro-
vinciis omnibus, exteris nationibus
si, inquam, his rebus omis-
sis, ipsas CAUSAS, quæ inter se
confidunt, contendere velimus: ex
eo ipso, quàm valdè illi iaceant
intelligere possumus: ex hac enim
parte pudor dicenda, illinc
stuprum: hinc fides, illinc
fraus: hinc constantia, illinc
furor: hinc honestas, illinc
impudens: hinc continentia, illinc
libido:

de-

Dixerat, & pharetræ pondus consumit in arcus; 55
 Proxima post arcus Cæsaris hasta fuit.
 Vincit Roma fide Phœbi: dat femina pœnas:
 Sceptra per Ionias fracta vehuntur aquas.
 At pater Idalio miratus Cæsar ab astro,
 Sum Deus, & nostri sanguinis ista fides. 60
 Prosequitur cantu Triton, omnesque marinæ
 Plauserunt circa libera signa Deæ.
 Illa petit Nilum cymbâ male nixa fugaci,
 Hoc unum, jussu non moritura die.
 Dii melius, quantus mulier foret una triûphus, 65
 Ductus erat per quas ante Jugurtha vias?
 Actius hinc traxit Phœbus monumenta, quod ejus
 Una decem vicit missa sagitta rates.

Bel-

OBSERVATIONES.

denique aequitas, temperantia, fortitudo, prudentia, virtutes omnes cernant cum iniquitate, cum luxuria, cum ignavia, cum temeritate, cum vitiis omnibus: postremo copia cum egestate, bona ratio cum perperâ, mens sana cum amentia, anima denique spes cum omnium rerum desperatione configit.

V. 57. *fide Phœbi*] Patrocinio Apollinis. Catullus c. 34.

Diana sororis in FIDE Puella, & pueri integri.

V. 58. *Sceptra per Ionias*] Huc pertinet, quod scribit Florus cit. c. 11. l. 4. *Nec ulla re magis hostium copiarum apparatus magnitudo,*

quàm post victoriam. Quippe immensa classis naufragio belli sacro, toto mari ferebatur: Arabumque, & Sabæorum, & mille aliarum gentium Asiæ spolia, purpuram, aurumque in ripam affluente mota ventis maria revolvebant.

V. 65. *quantus mulier foret una triumphus*] Propertius Augusto cupiens adulari, ait providentiâ Deorum factum, ut Cleopatra victoris catenas evasisset, aspidibus ad venas admotis: turpe enim tantò principi, ac simul populo Romano futurum fuisse, duci mulierem in triumphum, per eandem vias, quas Jugurtha Numidiæ rex

Bella satis cecini, citharam jam poscit Apollo
 Victor, & ad placidos exiit arma choros. 70
 Candida nunc molli subeant convivia luco,
 Blanditæque fluant per mea colla rosæ:
 Vinaque fundantur prælis elisa Falernis,
 Terque laret nostras spica Cilissa comas:
INGENIUM potis irritas Musa potis. 73
 Bacche soles Phoebo fertilis esse tuo.
 Ille paludosos memoret servire Sicambros,
 Cepheam hic Meroën, fuscaque regna canat:
 Hic referat sero confessum foedere Parthum:
 Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua. 80
 Sive aliquid pharetris Augustus parcat Eois,
 Differat in pueros ista trophæa suos.

Gau-

O B S E R V A T I O N E S.

captivus calcaverat.

v. 77. *paludosos Sicambros*] Ut
 ferè omnis Germania priscis tem-
 poribus, teste Pomponio Mela
 l. 3. c. 3.

v. 82. *Differat in pueros i. s. f.*]
 Miro lepore dictum. Decet enim
 patres gloriæ filiorum prospicere,
 & quodammodò vires suas tempe-
 rare, ne ipsi totum victoriarum
 cumulum exhauriant, nihil interim
 præclari facinoris sanguini suo re-
 tertvantes. Quamobrem legimus
 Alexandrum, auditis Philippi pa-
 tris victoriis, ex impectore suspensum
 scitum ducere, atque his verbis

impatientis animi fervorem osten-
 dere: Quid jam Alexandro supe-
 rest agendum, cum omnia Philip-
 pus illi præcipiat? Egregie Plinius
 Trajani Paneg. c. 38. de Nervæ mi-
 tissimi principis in filium pietate:
*Hæstius ille: parcius fortasse, quam
 decuit optimum principem, sed non
 parcius, quam optimum patrem; qui
 optimum adoptaturus, hoc quoque pa-
 rentis indulgentissimi facit, quod de-
 libasse quædam, seu potius demon-
 strasse consensus, largam ac prope
 intactam benefaciendi materiam filium
 reservavit.*

ELEG.

Gaude Crasse, nigras si quid sapis inter arenas,
 Ire per Euphraten ad tua busta licet.
 Sic noctem paterâ, sic ducam carmine, donec 85
 Injiciat radios in mea vina dies.

ELEGIA VII.

*Sit sibi dormienti Cynthia jam demortuae imaginem
 apparuisse, conquestamque, quod ejus funus negli-
 genter curasset, & quod parum pius erga defun-
 ctæ memoriam videretur: variis denique mandatis
 relictis, sub solis adventum, ad Elysios, unde pe-
 dem tuleras, revertisse.*

Sunt aliquid manes: letum non omnia finit,
 Luridaque evictos effugit umbra rogos.
 Cynthia namque meo visa est incumbere fulcro,
 Marmor ad extremæ nuper humata viæ:
 Cum

OBSERVATIONES.

EL. EG. VII. v. 3. *visa est incumbere fulcro*] Idem ferme narrat Alexander ab Alexandro Dierum Gen'alium l. 2. c. 9. accidisse familiaris suo, graviois ingenii, & præstantis doctrinæ viro, cum exequias amici celebrasset, & mox fatigatus cubitum se recepisset. Eius verba non pigeat asserere, quod mirè ad Proprietium faciunt: Cumque solus degeret, & adhuc vigilans foret, fers repente amici nuper defun-

ctæ imaginem summo pallore & macie, ac eo ferme habitu oris, quali illum cum agrotaret, dimiseras, ad se accessisse: quem cum fuisset intui-
tus, & præ timore nec animo nec mente satis constaret, quisnam esset, interrogavit. Ille autem cum nihil respondisset, exutis, ut videbatur, vestibus, in eodem quo ipse jacebas lectulo, se collocavit, ac prope accessit, quasi eum amplexibus petiturus foret. Longè reliqua.

Cum mihi ab exequiis somnus penderet amaris, 5
 Et quererer lecti frigida regna mei.
 Eosdem habuit secum, quibus est elata, capillos,
 Eosdem oculos. lateri vestis aduſta fuit.
 Et ſolitum digito beryllon addebat ignis,
 Summaque Lethæus triverat ora liquor: 10
 Spirantesque animos, & vocem miſit. at illi
 Pollicibus fragiles increpuere manus.
 Perſide, nec cuiquam melior ſperande puella,
 In te etiam vires ſomnus habere poteſt?
 Jamne tibi exciderunt vigilacis furta Suburræ, 15
 Et mea nocturnis trita fenestra dolis?
 Per quam demiſſo quoties tibi fune pependi
 Al-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 11. *vocem miſit*] Clamorem
 ſuſtulit. Argumentum Amphitruonis Plaurinæ:

Donec cum ſoniſu VOCE MIſſæ *Alex
 æthere*

Aluſternum ſe Jupiter conſeſſus eſt.
 Juvenalis 13. Sat. verſu 113.

— *audiſ*

*Jupiter hæc, nec labra movet,
 cum MITTERE VOCEM*

*Debuſas vel marmoreas, vel
 æthereas?*

v. 12. *Pollicibus fragiles increpuere manus*] Hic erat geſtus compoſitionis ſe ad dicendum, ut allatis Petronii teſtimoniis rectè docuit Scaliger. Huc fortasſe pertinent verba D. Hieronymi Epift. ad

Ruſticum Monachum, ubi de Grunio quodam loquitur: *Teſtudinæo incedeſt ad eloquendum grandæ, & per intervallo quadam vix pauca verba carpebat, ut cum piſares ſingulare, non proloqui; Et tamen euro menſa poſita, librorum expoſuiſſet ſtruem, adducto ſupercilio, contractis naribus, ac fronte rugata, ambus DIGITULIS COXCREPABAT, hoc ſigno ad auſtentionem provocans.*

v. 17. *demiſſo fune*] Veſtigiiſ Maronis inſiſtit, qui 2. *Æneidos*:
 — *cavo ſe robore promans*
Tiſandrus, Sthenelusque duces,
& dirus Ulyſſes

DEMIſſUM lapſi per FUNEM —

Alternâ veniens in tua colla manu!
 Sæpe Venus trivio commissa, & pectore misto
 Fecerunt tepidas pallia nostra vias. 20
 Nec crepuit fixâ me propter arundine custos,
 Læsit & objectum tegula curta caput.
 Fœderis heu taciti! cujus fallacia verba
 Non audituri diripuerunt Noti.
 At mihi non oculos quisquam inclinavit eun-
 tes. 25

Unum impetrassem te revocante diem.
 Denique quis nostro curvum te funere vidit?

Atram

OBSERVATIONES.

v. 21. *Nec crepuit fixa*] Probo quidem Scaigeri lectionem *fixa*, sed ejusdem explanationi auscultare non possum, cum planè aliena sit à mente Propertii. Vult ille vir doctus intelligi vulneratum janitorem ex insidiis ab amante. Quid est, quæso, ex insidiis ostiarium ferire? num spiculis arundinis januam petere, quæ cratibus ligni transmissis imprudentem servulum configant? Metæ nugæ; unde enim tanta vis lacertis mollium amatorculorum? Recta igitur interpretatio fuerit, si fixam ostio virgam intelligamus, cuius moru custodes ostarii importunos aditu prohibere solebant. *non autem crepuit*, sibilum quassæ arundinis denotat. Petronius Arbiter hunc morem tangit alicubi, veluti ob-

servavit Janus Douza P. ad Tibullum: *ARUNDINEM*, inquit, *ab ostio rapuit: iterumque nihil respondens mulcavit. ac nisi primo ictu ALUNDO quassata verberantis impetum minuisse, forsitan etiam brachia mea, caputque fregisset*. Rapuitne ab ostio? cur, nisi quia fixa?

v. 22. *tegula curta*] Quibus injuriis miseri adolescentes obnoxii. Pyrius quoque post ingentes elades à Romanis acceptas in Græciam regressus, dum Argos optugnat, ictu *TEGULÆ prostratus est*: Auctor Sext. Aurel. Victor.

v. 26. *Impetrassem*] Optatum est, ut infra. *at illud* *impetrassem*.

v. 27. *curvum*] Intradaver amicæ procumbeantem.

Atram quis lacrymis incaluiffe togam?
 Si piguit portas ultra procedere, at illud
 Jussiffes, lectum lentiùs ire meum. 30
 Cur ventos non ipfe rogis, ingrâte, petiffi?
 Cur nardo flammæ non oluere meæ?
 Hoc etiam grave erat, nullâ mercede hyacinthos
 Injicere, & fracto bufta piare cado?
 Quæ inodò per viles infpecta eft publica noctes, 35
 Hæc

O B S E R V A T I O N E S.

V. 29. *portas ultra*] Nam extra urbem cremabantur defunctorum corpora, id jubente Lege 12. tabul. Quamobrem Tiberius, Tacito referente 1. Annal. fiftæ moderationi ftudens, *populum edicto monuit, ne, ut quondam nimis ftudiis funus Divi Julii turbaffens; ita Auguftum in foropotiùs, quàm in campo Martis fede deftinata cremari vellens.*

V. 31. *Cur ventos*] Attulit Scalliger infignem Homeri locum ex Iliad. 23. fed fuo more Latinum facere neglexit. Dabo ego, interprete Eobano Hefio:

Postquam omnem non poffe pyram comprehendere flammæ

Senferat Eacides, procul affans voce vocabas

Horrifera Boream, Zephyrumque immane fonantem.

Sacta vorans, auroque effundens vina precatur,

Infpiciens animas igni, flammæ-

que cierent.

Valdè igitur ineptit Beroaldus, qui ait ventos idcò vocatos, ut ardentem rogam extinguerent, quo n'nil deterius contra pietatem admitti potuiffet.

V. 34. *fracto bufta piare cado*] Reliquias è rogo detractas vino irrigare. vide Tibullum Eleg. 2. l. 3. Vel rogam ipfum ardentem reftinguere. Ad quem ritum nonnulli trahunt hos Catulli verficulos è carm. 27.

Inger mi calices amariores,

Ut lex Pofthumia jubet magiftra?

Cur amariores? quòd videlicet iis rogas efferet reftinguendus. Et propterea bibax illa Pofthumia malebat optimum vinum intra peftoris fui penetrale recondere, quàm inani officio perdere.

V. 35. *infpecta eft publica*] Infpici meretricum etat, quæ venales proftabant, vel etiam fub imperio lenonis conductitiæ. Acriter

P.

Hæc nunc auratâ cyclade signat humum :
 Et graviora rependit iniquis pensa quatillis,
 Garrula de facie si qua locuta meâ est.
 Nostraq; quodd Petale tulit ad monumêta corollas,
 Codicis immundi vincula sentit anus. 40
 Cæditur & Lalage tortis suspensa capillis,
 Per nomen quoniam est ausa rogare meum.
 Lygdamus uratur, candescat lamina verna:
 (Sensi ego, cum insidiis pallida vina bibi.)
 Aut Nomas arcanas tollat versuta salivas. 45
 Ducet damnatas ignea testa manus.

Te

OBSERVATIONES.

P. Vinitius apud Senecam Rhetorem, Controversia 2. in virginem à piratis captam, & mox reversam sacerdotium petentem: *Nuda in litore stetit ad fastidium emptoris: omnes partes corporis & INSPECTÆ, & contritæ sunt.*

v. 36. *aurata cyclade signat humum*] Pulverem vexit symmate matronali.

v. 37. *iniquis pensa quatillis*] Domine olim ancillis quatillæ (erat id vilissimum genus mancipiorum) opus lanificii diuturnum æquâ lance dispentabant: quod exacto die absolutum repetebant, ad eandem trutinam revocantes. At si forte infelices mulierculæ aliquid peccassent, multò graviora pensa exhibere cogebantur, usque ceperant. Hanc autem additio-

nem factam existimo de ancillarum pecunia.

v. 43. *Lygdamus uratur*] Verba sunt novæ amicæ, in servos crudelissimè debacchantis. Par est illud Juvenal. 6. Sat. *Pone crucem servo.*

v. 44. (*Sensi ego*) Parenthesis ex ore Cynthia: Ego, inquit, licet corpore disjuncta, sævientem pellicem audivi, cum epuli feralis vinum occultè bibere m.

v. 45. *Nomas*] Afra venefica, quam consultit Lygdamus de meo capite. Nomades Numidiæ populi, teste Plinio l. 5. c. 3.

v. 46. *Ducet*] Sensim liquefaciet. Ad hoc supplicii genus videtur Propertius. animum adhibuisse, cum ita Eleg. 13. l. 2. *periculis* :

Men-

Te patiente meæ conflavit imaginis aurum,
 Ardenti è nostro dotem habitura rogo.
 Non tamen insector, quamvis mercare, Properti,
 Longa mea in libris regna fuere tuis. 50
 Juro ego fatorum nulli revocabile carmen,
 Tergeminusque canis sic mihi molle sonet:
 Me

O B S E R V A T I O N E S.

Mentiri noctum, promissis DUCERE
amantem,
Hoc erit insectas sanguine habere manus.
 V. 51. nulli revocabile carmen]
 Nescio quid in mentem venerit
 Hinciso legitimam & verissimam
 lectionem oblinere, spuriam hanc
 substituendo: nulli revocabile flam-
 men. Debit sanè vir doctus me-
 minisse, Catullum, Tibullum,
 Ovidium ita pro suis locutos, cum
 sermo esset de fato & Parci. Prior
 carm. 63. versu 330.
He tunc clarifera pellentes velle-
ra voce,
Talia divino suderunt. CARMINE
FATA.
 Alter Eleg. 8. l. 1.
Hunc CECINERE diem. Parca
FATALIA nentes
Stamina, non ulli dissoluenda
Deo,
 Ultimus denique Tristium 5.
 Eleg. 3.
An domina FATI quidquid CE-
CINERE sorores,
Omne sub arbitrio desinis esse
Dei?

ubique fit cantus mentio. Adde
 quoddam scriptoribus optimis, Livio-
 cumprimis, carmen est formula
 quædam legis, pœnam delinquenti-
 bus prænuntians. Is ita lib. 1.
 Historiarum. Lex horrendi CAR-
 MINIS hæc erat: DUUMVIRI.
 PERDUELLIONEM JUDICENT,
 &c. Idem l. 10. Jurare cogebatur
 quodam CARMINE in execratio-
 nem capitis, & stirpis composito.
 Nunc intelligas, cur poëtæ canere
 prominari sæpe usurpent. Tibul-
 lus Eleg. 7. lib. 1.
Es CANIT eventus, quos. Dæ-
magna mones:
Parcite, quam custodis Amor,
violare puellam,
Næ pigeat magno post didicisse
malo.
Astrigeris, labentur opes &c.
 Propertius verò Eleg. 22. l. 3.
Hæc tibi. FATALES CECINIT
mea pagina diras.
Eventum forme discite timere tue.
 Time igitur, mi lector, quoties
 Critici acutiores ea, quæ noctu
 somniarunt, mane tibi obtrudere
 conantur.

Me servasse fidem. si fallo, vipera nostris
 Sibilet in tumulis, & super ossa cubet.
 Nam gemina est sedes turpē sortita per amnem, 53
 Turbaque diversā remigat omnis aquā.
 Una Clytæmnestræ stuprum vehit, altera Creseæ
 Portat mentis lignea monstra bovis.
 Ecce coronato pars altera vecta phasello,
 Mulcet ubi Elysiæ aura beata rosas: 60
 Quā numerosa fides, quāque æra rotūda Cybelles,
 Mitratisque sonant Lydia plectra choris,
 Andromedeque, & Hypermnestre sine fraude
 maritæ,
 Narrant historię corpora nota suæ.
 Hæc suæ inaternis queritur livere cæcenis 65
 Brachia, nec meritas frigida saxa manus.
 Narrat Hypermnestre magnum ausas esse sorores:
 In scelus hoc animum non valuisse suum.
 Sic

OBSERVATIONES.

v. 53. *Si fallo*] Si pejero. supra
 Eleg. 15. l. 2.

Ossa sibi JURO per matris, & ossa

parentis,
 (*SI FALLO, cinis huius sis mihi*
merque gravis)

infra Eleg. 11.

Ipsa loquor pro me. SI FALLO,

pæna sororum,

Infelix humeros uocat urna meos.

v. 55. *sortita*] *fixata*; id est,

quam umbra sortitur.

v. 58. *mentis lignea monstra bo-*
vis] Paliphaen horrendo tauri
 concubitu infamem.

v. 61. *Quā numerosa fides*] Quā
 plures chordæ musicæ.

v. 64. *historię corpora nota suæ*] Summam gestorum suorum. Ego
 minimā licentiā legerem: *Nar-*
rans historię corpora nota suæ, id
 est pulchritudinem corporum suo-
 rum historiis pervulgatam. Sed
 non ausim; metuo enim cæcenis
 xi

Sic mortis lacrymis vitæ sanamus amores.
 Celo ego perfidiæ crimina multa tuæ. 70
 Sed tibi nunc mandata damus, si fortè moveris,
 Si te non totum Chloridos herba tenet.
 Nutrix in tremulis ne quid desideret annis
 Parthenie. patuit, nec tibi avara fuit.
 Deliciæque meæ Latris, cui nomen ab usu est, 75
 Ne speculum dominæ porrigat illa novæ.
 Et quoscumque meo fecisti nomine versus,
 Ure mihi: laudes desine habere meas.
 Pelle ederâ tumulo, mihi quæ pugnante corymbô
 Mollia contortis alligat ossa comis. 80
 Ramosis Anio quâ pomifer incubar arvis,
 Et numquam Herculeo numine pallet ebur:
 Hoc carmen mediâ dignum me scribe columnâ,
 Sed breve, quod currens vector ab urbe legat:
 HIC.

O B S E R V A T I O N E S.

44 notari, quâ sæpe alios castigo.

v. 72. *Chloridos herba*] Incantamenta, quibuscum Chloris in amorem sui pellicit. Supra Eleg 4. l. 3.

*Non me moribus illa, sed HER-
 EIS improba vicit.*

v. 75. *Latris, cui nomen ab usu
 est*] V. Indicem nostrum suo loco

v. 82. *Et nunquam Herculeo &c.*]

Optimè Beroaldus meo iudicio:
Quia, inquit, *aer Tiburtinus cre-*
debatur rebus præstare canorem,
 & confirmat Martialis versibus:

Tibur in Herculeum migravit su-

fca Lycoris,

*Omnia dum fieri candida credit
 ibi.*

Quibus adjungas licet Epigramma
 13. l. 7.

*Dum Tiburtinis albescere solibus
 audis*

*Antiqui dentis fusca Lycoris
 EBUR,*

*Penis in HERCULEOS colles. quid
 Tiburis alti*

*Aura valet parvo tempore ni-
 gra redit.*

Non erat ebur scilicet Lycoris.

v. 87.

HIC TIBURTINA IACET. AVREA. CYNTHIA. TERRA. 85
ACCESSIT. RIPAE. LAVS. ANIENE. TYAE.

Nec tu sperne piis venientia somnia portis;
Cum pia venerunt somnia, pondus habent,
Nocte vagæ terimur: nox claufas liberat umbras,
Errat & abjectâ Cerberus ipse serâ. 90
Luce jubent leges Lethæa ad stagna reverti.

Nos vehimur, vextum nauta recenset onus.
Nunc te possideant aliæ, mox sola tenebo.
Mecum eris, & mistis ossibus ossa teram.

Hæc postquam querulâ mecû sub voce peregit, 95
Inter complexus excidit umbra meos.

ELE-

OBSERVATIONES.

v. 87. *piis venientia somnia portis*] Quod nonnulli garrunt de
geaninis somni portis apud Maro-
nem, minus placet. Piæ portæ
Propertio sunt illæ, per quas iusto-
rum umbris ad Elysios aditus patet.
Omnino legendus Valerius Flaccus
1. Argonauticon in calce, ubi latè
illas describit.

v. 88. *pia somnia*] Hæc Persius
8. Sat. vocat *pimica purgatissima*.

v. 91. *Luce jubent leges*] Adven-
tante Aurorâ nocturni lemures
diffugiunt, quasi proximi Solis
radios perferre nequeant. Ex hac
opinione Virgilius *Æneid.* 5. indu-
cit umbram Anchisæ à filio disce-
dentem his verbis:

*Et me sacrus equis Orienti affla-
vit anhelis.*

*Dixerat, & tenues fugis, censu-
mus, in auræ.*

ELEGIA VIII.

*Cynthia vocantibus negotiis Lanuvium profectâ, ubi
Draco ille fatalis, narrat se cum duabus meretrici-
culis voluptati operam dare consuevisse, at subito
dominæ adventu deprensos omnes probè vapulasse &
tandem se certis legibus acceptis in gratiam redusse.*

Disce quid Esquilias hâc nocte fugarit aquosas,
Cum vicina novis turba cucurrit agris.
Lanuvium annosi verus est tutela Draconis,
Hic,

O B S E R V A T I O N E S.

ELEG. VIII. v. 1. *Disce quid Es-*
quilias] Pessimè olim indocti ho-
mines Elegiam hanc lepidissimam
in duo frustra dissectuerunt: quo-
rum alteri principium esset ab illis:
Phyllis Aventina &c. non adver-
tentes hic mentionem fieri de ha-
bitatoribus Esquilias, nocturnæ
rinx strepitu excitatis, cuius cau-
sam se narraturum lectori promit-
tit, nec ante narrat, quàm &
Cynthia profectonem Lanuvium
versus, & obiter Draconis histo-
riam absolverit. Infra tandem
versu 59. postquàm jocosa Tra-
gœdiæ summam exsecutus est,
subdit:

*Lumina sopitos turbant elata Qui-
rites,
Omnis & insana semita nocte
sonat.
Ut nemini jam dubium esse possit,*

posteriora illa cum superioribus
continuari oportere.

v. 3. *verus est tutela*] Non quòd
Lanuvini Draconem tuerentur,
sed magis quòd Dr. eo Lanuvinos.
Auctor obicæni carminis:

Est TUTELA Rhodos beata Solis.

Ibid. Draconis] Ælianus discret-
tissimè rem totam explicat lib. 11.
de Animal. c. 18. Eius autem Græ-
ca verba cum à Scaligero allata vi-
deam, reliquum est mihi, ut ver-
lionem Conradi Gesnæti diligenter
transcribam, præcipuè in gratiam
illorum, qui Græcè nesciunt. *Cæ-*
terum, inquit Ælianus, *in Lanu-*
niisacer est locus, magnus & opa-
cus, juxtaque ipsum ades Jovonis
Agelidis. In eodem loco latibulum
est amplum ac profundum, DRACO-
NIS cubile. In lucum quotannis
VRGINES certis diebus ingrediuntur,

sur,

Hic, ubi Tartaræ non perit hora moræ.
 Quâ sacer abripitur cæco descensus hjatu, 5
 Quâ penetrat virgo (tale iter omne cave)
 Jejuni serpentis honos, cum pabula poscit
 Annua, & ex imâ sibilâ torquet humo.

Ta-

OBSERVATIONES.

mor, que mazam gestant manibus, let, sed in quibusdam: Cuius La-
oculus fasciis devincta. Ear rectâ
at latibulum divinus quidam spiri-
us delucit. Progredimur Alie sen-
sim, ac pelerent sine offensione,
et si detestis oculis viderent. Quod
SI VIRGINES FUERINT, cibos
iniqua upuros, & Deo grate ani-
manj convenientes, a luitis DRA-
CO: sin minus, non attingit, cor-
ruptas esse intelligens, & divinans.
formica verò hanc reliquam ab illo
mazam minutatim contractam, ut le-
vius ferant, è luco exportant, ex-
purganti gratia loci. Hoc cum sit,
ab indigenis animadvertitur, & que
ingressa fuerint iudicantur, exami-
nanturque, & cuius pudicitiam esse
violatam constiterit, pena legibus
constituta plectitur. Neminem ve-
ro movere debet, ab Eliano Dra-
conem istum in Lavinii luco collo-
cari, quem Propertius Lanuvium
autumat; si quidem Lavinium &
Lanuvium verbo discrepant, re-
munam & idem sunt oppidum, ut
rectè cit. Scaliger contra nonnullos,
qui aliter sentiunt. Sanè in CODD.
Valerii Maximi l. 1. c. 6. legitur:
Cum Lavinii sacrificium facere vel-

novi; fortasse quod una urbs da-
plici nomine gauderet, nec libra-
rii magnum delictum committere
arbitrarentur hac mutatione. Om-
nia omnium adversariorum ar-
gumenta infringit locus Eliani,
quem turpiter memoriâ lapsum ju-
dicare aumus reformidat.

v. 4. *Hic, ubi] & ceteris] Etenim*
Lavinium, seu Lanuvium i. e. fe-
re milibus passuum Româ dista-
bat. Virgil. Eclogâ 3. Aus HIC
ad veteres sagor. Ceterum ve sum
depravavit Beroaldus, cum in an-
tiquis libris ita sit concepens:

Hic, ubi tam rare non peris ho-
ra mora.

Lectio Propertio dignissima, quem
 scimus frequentissime uti adverbio
tam. A'j autem poeta Draconem
 ibi perpetuò commorari, nec um-
 quam vel minimum horæ spatium
 abesse. *Rara mora,* est domici-
 lium illustre, celeberrimo habitatio.
 Idem Eleg. 17. l. 1.

Quamvis dura, tamen RARA
puella fuit.

v. 6. *tale iter omne cave]* Excla-
 matio frigentis præ horrore, cuius-

Talia demissæ pallent ad sacra puellæ,
 Cum tenera anguineo creditur ore manus. 10
 Ille sibi admotas à virgine corripit escas.
 Virginis in palmis ipsa canistra tremunt.
 Si fuerint castæ, redeunt in colla parentum,
 Clamantque agricolæ, fertilis annus erit.
 Huc mea detonsis avecta est Cynthia mannis; 15
 Causa fuit Juno, sed mage causa Venus.
 Appia dic quæso quantum te teste triumphum
 Egerit, effusis per tua saxa rotis,
 Turpis in arcanâ sonuit cum rixa tabernâ:
 Si sine me, famæ non sine labe meæ. 20
 Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit
 Ausa per impuros fræna movere locos.

Stri-

O B S E R V A T I O N E S.

medi plures apud Maronem, veluti Georg. 3.

Dii meliora piis, erroremque hostibus illum.

Æneid 3. Dii TALEM terris avertite pestem.

v. 9. *pallent*] Quæ sibi conscia sunt secreti stupri; vel simplicius, quia timidæ, ut mulieres omnes.

v. 10. *anguineo*] Catullus de Nupt. Pelei ac Thetidos:

Eumenides, quibus ANGUINEO redimita capillo

Frontis expirantis præportat pectoris iras.

v. 11. *escas*] Mizam, de qua Ælianus. Fuit autem placeata ex

farinâ, oleo, & aquâ, teste Svidâ.

v. 13. *Si fuerint casta*] Deest alterum divisionis membrum: & se polluta reperiuntur, cervicem securi supponunt, vel quippiam simile.

v. 16. *Causa fuit Juno, sed mage causa Venus*] Cynthia quidem Lavinium profecta est ad visendum templum Sospitæ Junonis: at hæc potissimum causa non fuit, cur tantum itineris capelleret; amoribus enim suis magis inserviebat, quam religioni.

v. 21. *primotemone*] Scamno equis proximo, ubi sedent aurigæ. Phædus fab. 6. l. 3.

Sed

*Striga, nam capto volsi carpenta nepotis,
 Atque armillas colla Atolossa canes.
 Qui dabit immunda venalia fata sagine,
 Vincet ubi erasas barba pudenda genas.
 Cum fieret nostro toties injuria lecto,
 Mutato volui castra movere toro.
 Phyllis Aventinæ quædam est vicina Dianæ,
 Sobria grata parum; cum bibit, omne decet. 30
 Altera Tarpejos est inter Teia lucos,
 Candida, sed potæ non satis unus erit..
 His ego constitui noctem lenire vocatis,*

Et

OBSERVATIONES.

*Sed istum timeo, sella qui PRI-
 MA SEDENS*

*Jugum flagello temperas lento
 memum.*

Es lora franis contines spumantibus.

v. 23. *Striga*] Verba Cynthiæ ad rhodarium. De his consule Scalligerum. Vult autem puella equos interquiescere, ut postea majori celeritate assequantur luxuriosi, & delicatuli decoctoris carpenta. Nos Galli Cisalpini dicimus *alro*, *alro*.

v. 25. *venalia fata sagine*] Qui ob victum quæritandum lanistæ se trahet. Gladiatores autem epulis largioribus distendebantur, ad corporis vires augendas. Inde Tacitus in libris Historiarum: *Singulis ibi militibus Vitellius paratos ci-*
leos, tamquam gladiatores S. AGI-

NAM, dividebat. Et Manilius
placere in Propertii sententiam l. 4.
Astronom.

*Nunc caput in mortem PENDUNT,
 & funus arena.*

v. 26. *Vincet ubi erasas*] Cum, ætatis flore dilabente, novaculæ diligentiam eludet pilus quotidie succrescens. Huc mixticæ pertinet locus Persii, muliebri id hominum genus vellicantis 4. Sat.

Quinque palestris licet hæc plan-
taria vellans,

Elixæque nates labefactens forci-
pe adunca,

Non tamen ista filix ulla mansue-
scit aratro.

v. 33. *vocatis*] Ad cenam invitatis. Carul. c. 47.

Quarunt in trivitiis POCATIO-
NES.

Q 9 3

v. 35.

Et Venere ignotâ furra novare mea.
Unus erat tribus in secretâ lectulus herbâ. 35
Quæris concubitus? inter utramque fui.

Lyg-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 35. *tribus in secretâ lectulus her-*
ba] Scaliger hic nectio quod adu-
gium somniat, sed re verâ toru-
discubitorius fuit, in horti angulo
compositus. Constat enim, Et
q. ilias industrâ Mæcenatis poma-
riis, & amœnis nemoribus consi-
tas: cum antea squalerent sepul-
cretis. Porro convivâ sub arbo-
rum umbris celebrari solita innuit
Propertius ipse El. g. 6. huius libri:
Candida nunc molli subeant con-
vivâ loco.

& Horat. Od. 11. l. 2.

Curnon sub alta vel platano, vel
hæc

Pinnu jacentes sic temerè, & rosa
Canos odorati capillos,

Dum licet, Asyriaque nardo
Potamus uncti?

Adde quod numerus trius legiti-
muserat implendo toro, ut vidi-
re est apud auctores, quide tricti-
nio scripserunt: quamobrem idem
Horatius Sat. 4. l. 1. sordibus tri-
buere videtur, plures uno in lectu-
lo constipare:

Sæpe trilus lectis videas cenare
quærens.

clarius verò Tullius in P'souem:
nihil inquit apud hunc Lentum, ni-
hil elegans. Græci quini sji-
pati in lectulis, sæpe plures. S quis

velit intell'gere torum ipsam ex
herbâ constuctum, habet quo
tineatur opinionem suam, calcu-
lum videlicet Maronis ac Tibulli.

Prior Æneid. 5. ita:

Proximus ut viridante toro conse-
derat HERÆ.

Alter Eleg. 5. l. 2.

At sibi quisque dapas, & sessas
exstruet aliæ

Cæspitibus mensas, cæspitibusque
torum.

His Apulzium adjungere poterit
l. 5. Miles. fabellarum: *Psyche te-*
neris, & herbo slocis, in ipso to-
ro roseidi graminis suave recubans.
Quin Propertium inveniet tibi fa-
cem præluxisse Eleg. 11. l. 3. hoc
versiculo:

Altaque nativo creverat HERÆ
toro.

v. 36. *Queris concubitus?*] Hæc
quoque Veneris bella in pratis, &
silvis non raro exercita. Petronius
testis: *In hoc gramine pariter com-*
positi mille osculis lusimus, quæren-
tes voluptatem robustam. Nec alio-
vorsum tendunt querelæ Narcissi
3. Metamorph.

Æquis, io, silvæ crudeliùs, in-
quit, amaritis?

Scitis enim, & multis latebra
opportuna fuissis.

Lygdamus ad cyathos, vitrique æstiva supellex,
 Et Methymnæi Graji saliva meri.
 Nilotes tibicen erat, crotalistris Philis,
 Et facilis spargi munda sine arte rosa. 40
 Nanus & ipse suos breviter contractus in artus,
 Jactabat truncas ad cava buxa manus.
 Sed neque suppletis constabat flamma lucernis,
 Decidit inque suos mensa supina pedes.
 Me quoq; per talos Veneré quærente secundos, 45
 Semper damnosi subfiluere canes.
 Cantabant furdo, nudabant pectora cæco.
 Lanuvii ad portas heu mihi solus eram:
 Cum

OBSERVATIONES.

v. 37. *Lygdamus ad cyathos*] Pin-
 cerna, cujus erat merum postu-
 lantibus miscere. Ita Horatius
 Ode 29. l. 1.

Puer quis ex aula capillis

Ad CYATHUM statuerunt unctis?

Juvenalis Sat. 13. v. 43.

Nec puer Iliacæ, formosa nec
Herculis uxor

AD CYATHOS ———

Svetonius in Julio c. 49. Sed C.
 Memmius etiam *AD CYATHUM* &
 vinum Nicomedi stetit objecit, cum
 reliquis exolesit.

v. 38. *Graji saliva meri*] Salivam
 pro sapore usurpat, quemadmo-
 dum Petrus 6. Sat.

Nec tenuem solers turdorum nosse
SALIVAM.

v. 45. *per talos*] Tali adhibiti à
 potioribus frequenter. Inde Au-
 ctor Copæ:

Pone merum, & TALOS: pereat
qui crastina curat.

Eorum jactu sympsiarches crea-
 tus, ut liquet ex Horatio Ode 4. l. 1.

Nec regna vini sortiere TALIS.
 Qua propter egimus apud Plau-
 tum Curcul. jacto *baplicum*, idest
 Venerem, cujus adminiculo con-
 vivii præfectura obtinetur.

v. 48. *Lanuvii ad portas*] Mente
 ferebat. Lanuvium, ubi amores
 mei. Ita Gallus Virg. ianum animas
 sequitur Lycoridem, Antonia ca-
 strâ secutam:

*Nunc insanus Amor duri me Mar-
 tis in armis,*

Qq 4

Te-

Cum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 Et levia ad primos murmura facta lares. 50
 Nec mora, cum totas resupinat Cynthia valvas,
 Non operosa comis, sed furibunda decens.
 Pocula mi digitos inter cecidere remissos,
 Palluerantque ipso labra soluta mero.
 Fulminat illa oculis, & quantum femina sævit. 55
 Spectaclum captâ nec minus urbe fuit.
 Phyllidos iratos in vultum conjicit unguēs:
 Territa vicinas Teia clamat aquas.

Lu-

O B S E R V A T I O N E S.

*Tela inter media, atque adversos
 detinet hostes.*

Quod Tibullus fatetur sibi usue-
 nisse Eleg. 6. l. 1.

*Sæpe aliam tenui, sed jam cum
 gaudia adirem,
 Admonuit domina, deseruitque
 Venus.*

Lucretius l. 4. attingit rationem,
 quare id fiat:

*Nam si absq̃, quod ames: præ-
 stō simulacra tamen sunt
 Illius, & nomen dulca obversatur
 ad aures.*

Valde ridiculus est Rhodiginus, qui
 Propertium ad obscenitatem tra-
 here conatur: fingamus enim à
 poetis quandoque muliebria portas
 vocari, quid agendum postea de
 Lanuvio? His tamen erroribus
 campum aperuit inepta hujus Ele-
 giæ divisio.

v. 53. *Pocula mi digitos*] Subito
 pavore confternati hominis mira
 descriptio. Arbitror Persium hinc
 mutuatum esse, quæ habet Sat. 3.
 hujusmodi:

*Sed tremor inter vina subit, ca-
 lidumque trientem*

*Excussis è manibus: dentes cretne-
 re retecti,*

*Unctâ cadens laxis tunc pulmen-
 varia LAPRIS.*

Simul confer, germana sunt. Quam-
 vis iste de Apoplexiâ loquatur.

v. 58. *Teia clamat aquas*] Locuſ
 obscurus, ut ingenue fatear, quem
 tamen tripliei ratione explicare
 contendam. *Clamat aquas*, i. e.
 Nymphas & numina fontium in-
 vocat, ut à se furorem Cynthiæ
 sævientis avertant. Vel rivulum
 obflare conqueritur, quo prohibi-
 ta nequeat jam ulterius retrocede-
 re.

Lumina sopitos turbant elata Quirites,
 Omnis & insanâ semita nocte sonat. 60
 Illas direptisque comis, tunicisque solutis,
 Excipit obscuræ prima taberna viæ.
 Cynthia in exuviis gaudet, victrixque recurrit,
 Et mea perversâ fauciat ora manu:
 Imponitque notam collo, morsuque cruentat, 65
 Præcipuéque oculos, qui meruere, ferit.
 Atque ubi jam nostris lassavit brachia plagis,
 Lygdamus ad plutei fulcra sinistra jacens
 Exiit, geniumque meum prostratus adorat.
 Lygdame nil potui, tecum ego captus eram. 70
 Supplicibus palmis tum demum ad fœdera veni,
 Cum vix tangendos præbuit illa pedes.

At-

OBSERVATIONES.

re. Supra enim poëta *Æsquillas* mo ad *ostii tabulam affigis*, & *exi-*
asquas appellavit. Vel, quod ve-
 ritissimum arbitror, ut inquilinos
 regionis ad sibi ferendas suppetias
 undique cogat, aquis opus esse fin-
 git ad subitum incendium restin-
 guendum. Ut in hanc sententiam
 pedibus eam, facit locus Apuleii
 4. lib. Metamorph. ubi Lamachi
 larronis exitium describit: *Sei du-*
rum scilicet omnium bipedum nequis-
simus Chryseros vigilans & singula
rerum sentiens, lenem gradum &
obnixum silentium tolerans, paula-
tim adrepis & grandique clavo ma-
nus ducis nostris repensè nifu forissit.

mo ad ostii tabulam affigis, & exi-
 tiabili nexu paribulatum relinquens,
 gurgustiolis sui tectum ascendis: at-
 que inde contentissima voce CLAMI-
 TANS rogansque VICINOS, & unū-
 quemque proprio nomine ciens, & sa-
 lutis communis admonens, diffamas
 INCENDIO repentino domum suam
 possideri.

v. 69. Exiit] Ad servilia ver-
 bera nudatur.

Ibid. geniumque meum prostratus
 adorat] Orat me per genium me-
 um, ut sibi opem feram in casu
 novissimo.

Atque ait: Admissæ si vis me ignoscere culpæ,
 Accipe, quæ nostræ formula legis erit.
 Tu neque Pompejâ spatiabere cultus in umbrâ, 75
 Nec cum lascivum sternet arena forum.
 Colla cave inflectas ad summum obliqua theatrū,
 Aut lectica tuæ sudet aperta moræ.
 Lygdamus in primis omnis mihi causa querelæ
 Vaneat, & pedibus vincula bina trahat. 80
 Indixit leges. respondi ego, legibus utar.
 Riserat imperio facta superba dato.
 Dein quemcumque locū externæ tetigere puellæ,
 Suffocat, & purâ limina tergit aquâ.
 Imperat & totas iterum mutare lacernas, 85
 Terque meum tetigit sulphuris igne caput.
 Atque ita mutato per singula pallia lecto
 Respondi; & toto solvimus arma toro.

ELE-

O B S E R V A T I O N E S.

v. 78. *lectica tuæ sudet aperta moræ* ris manum dabantur, puta ut du-
 re] Lecticam accipit pro servis le- riùs habentur, ne umquam li-
 cticariis, qui fatigantur, dum ama- beri fierent, ne ad urbis pomæ-
 tor puellam inclusam per fenestram rium accederent, ut opus facerent
 alloquitur: nam interea ipsi stare in ergastulo: quæ abunde tractant
 coguntur magno cum labore. Hos Jurisconsulti Digest. l. 18. tit. 7. De
 loquendi modos. Propertio fami- *servis exportandis.*
 liares nemo ignorat.

v. 80. *Vaneat, & pedibus vincula bina trahat* me desertorem fidei non amplius
 conditionibus non raro in empto-]

v. 83. *Respondi*] Iterum promisi,

ELEG.

ELEGIA IX.

Narrat, Herculem Caco latrone interempto, ut exortam sitim exoleret, arcanum quoddam seminarum sacrum, quæ ipsi haustum aquæ negaverant, violasse, aramque maximam ibidem fundasse.

Amphitryoniades quâ tempestate juvencos
Egerat à stabulis, ô Erithea, tuis,
Venit ad invictos pecorosa Palatia montes,
Et statuit fessos tellus & ipse boves,
Quâ Velabra suo stagnabant flumine; quâque
Nauta per urbanas velificabat aquas.
Sed non infido manserunt hospite Caco
Incolumes; furto polluit ille Jovem.
Incola Cacus erat, metuendo raptor ab antro,
Per tria partitos qui dabat ora sonos. 10
Hic, ne certa forent manifestæ signa rapinæ,
Aversos caudâ traxit in antra boves.
Nec sine teste Deo; furem sonuere juvençi,
Furis & implacidas diruit ira fores.
Mænalis jacuit pulsus tria tempora ramo 15
Cacus, & Alcides sic ait, Ite boves,
Herculis ite boves, nostræ labor ultime clavæ,
Bis mihi quæsitæ, bis mea præda boves:
Arvaque mugitu sancite boaria longo.
Nobile erit Romæ pascua nostra forum. 20
Di-

Dixerat, & sicco torret sitis ora palato,
 Terraque non ullas foeta ministrat aquas.
 Sed procul inclusas audit ridere puellas.
 Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus,
 Femineæ loca clausa Deæ, fontesque piandos, 25
 Impunè & nullis sacra resecta viris.
 Devia puniceæ velabant limina vittæ:
 Putris odorato luxerat igne casa.
 Populus & longis ornabat frondibus ædem,
 Multaque cantantes umbra tegebat aves. 30
 Huc ruit in siccam congesto pulvere barbam,
 Et jacit anteq̃ foros verba minora Deo:
 Vos precor ô luci sacro quæ luditis antro,
 Pandite defessis hospita fana viris.
 Fontis egens erro, circoque sonantia lymphis, 35
 Et cava suscepto flumine palma sat est.
 Audistisne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
 Ille

O B S E R V A T I O N E S.

EL. EG. IX. v. 25. *Femineæ loca clausa Deæ*] Bonam Deam tantâ superstitione mulieres colebant, ut imagines masculini sexus velamine operirent, non modò vicos universos à templi limine arcerent. Clodius tamen libidine incensus psalteriæ habitu sumpto ad Pompeiam Cæsaris uxorem constuprandam illuc penetravit. Facetè Juvenalis 6. Sat.

— sed omnes
 Noverunt Mauri atque Indi, quæ
 psalteria penem
 Majorem, quàm sint duo Cæsaris
 Anticatones,
 Illuc, testiculî sibi conscius unde
 fugit mus,
 Intulerit: ubi velari pictura ju-
 betur,
 Quæcumque alterius sexus imita-
 ta figuram est.

Ille ego sum. Alcideam terra recepta vocat?
Quis facta Herculeæ non audit fortia clava?

Et numquam ad nataras irrita tela feras? 40
Atque uni Stygias hominum luxisse tenebras?

* * * * *
Quod si Junoni sacrum faceretis amaræ,

Non clauisset aquas ipsa noverca suas.
Sin aliquam vultusque aineus, feræque leonis 45

Terrent, & Libyco sole perusta coma:
Idem ego Sidoniâ feci servilia pallâ

Officiâ, & Lydâ pensa diurna colo:
Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus;

Et manibus duris apta puella fui. 50
Talibus Alcides. at talibus alma sacerdos

Puniceo canas flamine vinctâ comas:
Parce oculis hospes, lucôque abscede verendo:

Cede agedum, & turâ limina linque fugâ.
Interdicta viris metuendâ lege piatur, 55

Quæ se summotâ vindicat ara casâ.
Ma-

OBSERVATIONES.

v. 38. *terra recepta*] A latronibus, & monstribus in pacem libertatemque vindicata. Sallust. Catilin. *Postquam L. Sulla, armis RECEPTA* Republica, bonis in illis malis evanitus habuit. Cicero de Senect. *Tarentum verò qua vigilantia, quo consilio RECEPIT!*
v. 41. *uni Stygias*] Factum hoc, nam & Orpheus, & Theseus ju-

feros adierunt; nisi fortè Alcides ante omnes.

v. 50. *apta puella*] Vide quæ de vocè *aptus* observamus ad carm. 28. Catul.

v. 53. *Parce oculis*] Tibul. Eleg. 2.1.1. *Parcite luminibus.*

v. 56. *summosa*] Male mutat Heinsius:

Quæ se almotâ vindicat ara ferâ
Sum-

Magnò Tiresias aspexit Pallada vates,
 Fortia dum positâ Gorgone membra lavar.
 Dii tibi dent alios fontes, hæc Lympha puellis
 Avia secreti liminis una fuit. 60
 Sic anus. ille humeris postes concussit opacos,
 Nec tulit iratam janua clausa sicim.
 At postquam exhausto jam flumine vicerat æstum,
 Ponit vix siccis tristia jura labris:
 Angulus hic mundi nûc me meâ fata trahenté 65
 Accipit, hæc fesso vix mihi terra patet.
 Maxima quæ gregibus devota est ara repertis,
 Ara per has, inquit, maxima facta manus,
 Hæc nullis umquam pateat veneranda puellis,
 Herculis eximii ne sit inulta stis. 70
 Sancte pater salve, cui jam favet aspera Juno:
 Sancte velis libro dextet inesse meo.

Hunc

O B S E R V A T I O N E S.

Summota casa, est à viâ publicâ
 procul sita. Supra:

*Devia punicea velabant limina
 vitæ.*

v. 57. Magnò Tiresias aspexit Pal-
 lada] Divina Lipsii conjectura,
 cum antea legeretur *magnam*, sci-
 gide admodum, & imperfecto les-
 su. Callimachus Εἰς Διῶνα τῆς
 παλαιᾶς nos dubitare non sinit
 de veritate huius lectionis, cum ab
 illo Propertius fabulam derivave-
 rit. Sunt autem verba Calimachi:

Ὁσα τῇ ἀρχαῖῃ, ἕνα μὲν θεῶν

αὐτὸς ἔλκεται,
 Ἀθήνη, μεθ' αὐτῶν ἰδὼν με-
 γάλῃ.

Quicumque aliquem immortalium
 videris, quando ipse Deus nudueris,
 eundem videas magna mercede.

v. 62. *sicim*] Heculem sitientem.

v. 67. *gregibus devota est ara repertis*] Quam patienti vovi, si gre-
 ges reperissem.

v. 71. *Sanctis pater*] Sanctus pro-
 pria Herculis denominatio. Phæ-
 drus fab. 4. l. 6.

Quidam immo classes viderem cives
 SAN-

Hunc quoniā manibus purgatum sanxerat orbē,
Sic sanctum Tatii composuere Cures.

ELEGIA. X.

*Cur Jupiter Feretrius nominatus, & qui Romanū
Imperatores, occisis hostium ducibus, optima spolia
reportaverint.*

Nunc Jovis incipiam causas aperire Feretrī,
Armaque de ducibus tria recepta tribus.
Magnum iter ascendo, sed dat mihi gloria vires.

NON juvat ex facili lecta corona jugo.

Imbuis exemplum primæ tu Romulæ palmæ;

Hujus, & exuviis plenus ab hoste redis,

Tempore quo portas Ceninum Acronā perentem

Victor in eversum cuspide fundis equum.

Acron Hercules Ceninā ductor ab arce,

Roma, tuis quondam finibus horror erat. 10

Hic spolia ex humeris ausus sperare Quirini,

Ipse dedit, sed non sanguine sicca suo.

Hunc videt ante cavas vibrantem spicula turre

Romulus, & votis occupat ante ratis.

Jupiter, hæc hodiè tibi victima corruet Acron. 15

Voverat, & spoliū corruiat ille Jovi.

Ur.

OBSERVATIONES.

SANCTO HERCULI.
ad quem locum Rigaltius affert
antiquam inscriptionē hujusmodi:

HERCVLI SANCTO. SAC.
P. POMPONIVS. NOETVS.
VOTVM. SOLVIT.
ELES.

Urbis virtutisque parens sic vincere suevit;
 Qui tulit aprico frigida castra lare.
 Idem eques & frænis, idem fuit aprus aratris,
 Et galea hirsutâ compta lupina jubâ. 20
 Picta nec inducto fulgebat parma pyropo;
 Præbebant cæsi baltea lenta boves.
 Cossus at insequitur Vejentis cæde Tolumni,
 Vincere cum Vejos posse laboris erat.
 Nec dū ultra Tiberim belli sonus ultima præda 25
 Nomentum, & captæ jugera pauca Coræ.
 Et Veii veteres, & Volscum regna fuistis,
 Et vestro posita est aurea sella foro.
 Nunc intra muros pastoris buccina lenti
 Cantat, & in vestris ossibus arva metunt. 30
 Fortè super portæ dux Veius addidit arcem,
 Colloquiumque suâ frætus ab urbe dedit.
 Dumque aries murum cornu pulsabat aheno,
 Vineaque inductum longa tegebat opus,
 Cof-

OBSERVATIONES.

ELEG. X. v. 19. *aprico lare*] Indicat, Romulum Penates Deos non in Laratio habuisse; at subdiocoluisse.

v. 29. *lenti*] Feriati, seu ab opere cessantis. Virg. Eclogâ 1.

— in *Tityre LENTUS* in umbra.

v. 34. *Vineaque inductum*] Hoc genus machinæ graphicè describit Vegetius l. 4. c. 15. *Vineas*, inquit, dixerunt veteres, quas nunc barba-

militesque, vocabulo *Causas* vocant. Et signis levioribus machina colligatur, alia pedibus octo, lata septem, longa sexdecim. Huius, relictum difficili munitione, tabularis cratibusque contextitur: latera quæ, vimine spiciuntur, ne saxorum telorumque insensu penetrantur. Extrinsecus autem, ne immisso concremantur incendio, equis ac recentibus coriis, et cunctis operitur.

Cum

Cossus ait: Forti melius concurrere campo. 35

Nec mora fit, plano sistit uterque gradu.

Dii Latias juvère manus; defecta Tolumni

Cervix Romanos sanguine lavit equos.

Claudius à Rheno trajectos arcuit hostes

Belligerans. vasti parma relata ducis. 40

Virdomari. genus hic Rheno jactabat ab ipso,

Nobilis erectis fundere gesa rotis.

Illi virgatis jaculantis ab agmine braccis,

Torquis ab incisâ decidit unca gulâ.

Nunc spolia in tēplo tria condita; causa Feretrî, 45

Omne quòd certo dux ferit ense ducem.

Seu quia victa suis humeris hæc arma ferebant,

Hinc Feretrî dicta est ara superba Jovis.

ELEG.

OBSERVATIONES.

Cum plures facta fuerint, iunguntur in ordinem, sub quibus subsidentes tui ad subruenda murorum penetrans fundamenta. Igitur vinea longa Propertio, sunt plures huiusmodi machinæ in ordinem iunctæ.

v. 42. gesa] Missilia Gallis usitatissima. Digni sunt, qui ad hunc locum legantur Virgilii. versus 8. *Æneidos*:

Galli per dumos alevant, arcemque tenebant

Defensi tenebris, & dono noctis opacæ.

Aurea cesaries ollis, atque aurea vestis:

VIRGATIS lucens sagulis: tum lactea colla

Anno innectuntur: duo quisque Alpina coruscant

GESA manu, scutis protecti corpora longis.

Reges autem e quadrigâ pugnasse, nemo est, qui nesciat.

E L E G I A X I .

Cornelia Romana matrona, Paulo censori nupta, umbram loquentem induit. Ea primum solatur maritum, ne lugeat, quod Orcus non flelatur precibus, & quod ipsa egregiam de se famam reliquerit, natalium, conjugis, morumque dignitate percelebris: deinde prolem Paulo commendat: postremò liberos, & filiam suarum partium sigillatim commonet.

Define Paule meum lacrymis urgere sepulcrū,
 Panditur ad nullas janua nigra preces.
 Cum semel infernas intrarunt funera leges,
 Non exorato stant adamante viæ.
 Te licet orantem fuscæ Deus audiat aulæ,
 Nempe tuas lacrymas litora surda bibent.
 Vota movent superos; ubi portitor æra recepit,
 Ob-

O B S E R V A T I O N E S .

ELEG. XI. v. 1. *Define*] Verbum Ibid. *lacrymis urgere sepulcrum*] solenne consolantibus. Horatius Cum veteres levem terram optarent ossibus defunctorum, admonet Paulum Cornelia, ne uberissimo fletu gravare velit uxorum tumulum; quæ venissima est interpretatio. Omni humorum generi suum pondus inest, præcipuè vero lacrymis. idcirco Ovid. Epist. Ariadnæ:

DESINE fasa Deum flecti sperare precando,
 Sed cape dicta memor davi solatia casus.
 Tibullus variavit Eleg. 9. l. 1. *Desistas lacrymare quer, non fle-* *Et tunicas lacrymis, sicut ab im-*
bitur illa. *bite, graves.*

Obserat umbrosos lurida porta regos.
 Sic mæstæ cecinere tubæ, cum subdita nostrum
 Detraheret lecto fax inimica caput. 10
 Quid mihi conjugium Pauli, quid currus avorum
 Profuit? aut famæ pignora tanta meæ?
 Nam minùs immites habui Cornelia Parcas?
 En sum quod digitis quinque levatur onus.
 Damnata noctes, & vos vada lenta paludes, 15
 Et quæcumque meos implicat unda pedes,
 Immatura licet, tamen huc non noxia veni.
 Det pater hic umbræ mollia jura meæ.

Aut

OBSERVATIONES:

v. 8. *regos*] Libentius legerem
locos, ut videatur sententia postulare.

v. 9. *Sic mæsta*] Ita visi sunt cecinisse tubicines, quasi Plutonis pæcones.

v. 14. *quod digitis quinque levatur onus*] Non audendus Maurilius, qui ait, seminarum funus inter manus latum hac potissimum de causâ, quodd nolent viri muliebrem sexum ne quidem in morte sibi superiorem esse. Gerræ maximæ; nam & virorum illustrium cineres hoc ritu gestatos novimus, puta Germanici ab Agrippinâ, ut Corn. Tacitus initio 3. Annalium posteris tradidit: & Septimii Severi à Coss. Herodiano auctore cap. 1. l. 4.

v. 17. *non noxia*] Crediderim à Virgilio desumptum, qui ex ore

Turmi 12. *Æneid.*

— *vos o mihi Manes*

Esse boni, quoniam Superis aver-
sa voluntas.

Sancta ad vos anima, atque istius
in scia culpa

Descendam, magnorum haud um-
quam indignus avorum.

v. 18. *Det pater*] Plutonem intel-
 ligit regem inferorum. Valerius
 Flaccus 1. Argon. versu 827.

Cardine sub nostro, rebusque ab-
scissa supernis.

Tartarei selet aula PATRIS —

Juris autem Plutonici diserte me-
 minit Papinius 8. Thebaid. in ora-
 tione Amphiarai. Plures versus ad-
 scribam, quia mirè faciunt ad illu-
 strandum Propertium:

Si licet, & sanctis hic ora resolu-
vere fas est

R. 2

Ma-

Aut si quis positâ iudex sedet Æacus urnâ,
 In mea sortitâ iudicet ossa pilâ. 20
 Assideant fratres: juxta Minoia sella, &
 Eumenidum intento turba severa foro.
 Sisyphæ mole vaces, taceant Ixionis orbes,
 Fallax Tantalæo corripiare liquor.
 Cerberus & nullas hodiè petat improbus um-
 bras, 25
 Et jaceat tacitâ lapsa catena ferâ.

Ipsa

O B S E R V A T I O N E S.

Maribus, Oceanis finis maxime rerum,
At mihi, qui quondam causas,
elementaque noram,
Et sator: oro, minas, stimula-
taque corda remulce,
Neve ira dignare hominem, &
tua JURA timentem.
 Ubi velim advertas, à doctissimo augure Plutonem vocari rerum factorem, quod existimarent antiqui sapientes, infinitum illud Chaos, unde mundus emerferat juxta ipsorum opinionem, latere adhuc in Tartari fundamentis, & priore absorptâ materiâ novas rerum formas posse producere. Hinc sequitur apud Valerium lococitato:
Ingenti jacet ore Chaos, quod pon-
dere sessam
Materiem, lapsamque quæc con-
sumere mundum.
 Claudianus pariter l. 2. in Rufe-

num, Rhadamantum ita loquentem inducit:
 ——— agitate flagellis
 Trans Styga, trans Erebum. vacuo mandate Barathro
 Infra Titanum tenebras, infraque recessus:
 Tartareos, nostrumque Chaos, quæ nostris opaca
 Fundamenta latens ———
 v. 19. Si quis] Absolutè, pro quo, ut sæpe alias.
 v. 20. sortita pila] Nomina judicum pilulis inscribi solebant, atque in urnam conjecta deiaceps extrahi; sic autem sorte ducti sententiam ferebant. Vide Asconium Pedianum in orationem Cic. pro Milone.
 v. 21. fratres] Minos, & Rhadamantus.
 v. 22. foro] Claudianus cit. Stygiæ negotia solvis dura FORI.
 v. 29.

Ipsa loquor pro me. si fallo, poena sororum
 Infelix humeros urgeat urna meos.
 Si cui fama fuit per avita trophæa decori,
 Africa Numantinos regna loquuntur avos. 30
 Altera maternos exæquat turba Libones,
 Et domus est titulis utraque sulca suis.
 Mox ubi jam facibus cessat prætexta maritis,
 Vinxit & acceptas altera vitta comas:
 Jungor, Paule, tuo sic discessura cubili. 35
 In lapide hoc uni nupta fuisse legar.
 Testor majorum cinerestibi, Roma, colendos;
 Sub quorum titulis Africa tanta jaces:
 Et Persen proavi simulantem pectus Achillis,
 Quique tuas proavus fregit, Achille, domos. 40
 Me

OBSERVATIONES.

v. 29. *per avisa trophæa*] Similis est locutio illa Eleg. 7. l. 3.

Aque onetate tuam fixa PER ar-
ma domum.

v. 31. *Altera maternos*] Ovidius 13. Metamorph. ubi de Ulyssis genere, hoc Distichon expressit:

Est quoque per MATREM Cyl-
nius addita nobis

ALTERA nobilitas: Deus est in
UTROQUE parente.

v. 39. *Et Persen proavi*] Freinshe-
 mius ad Curtium l. 4. c. 6. monet,
 hunc versiculum ita legendum:

Et Persen proavo simulantem pe-
ctus Achille.

Quæ lectio valde placet, sunt

enim exempla majorum acres ad
 virtutem stimuli. Egregiè, ut o-
 mnia, Maro *Æneidos* 12.

Tu facito mox, cum matra ado-
leveris ætas,

Sis memor, atque animo repetem-
tem exempla tuorum

Es pater Aneas, & avunculus
excitet Hector.

v. 40. *proavus*] Publius Scipio
 Æmilianus, Pauli Macedonici ti-
 lius, à Scipione Africano adopta-
 tus, qui, teste Aurelio Victore,
visum Persen tam pertinaciter per-
secutus est, ut media nocte in castra
redierit. Constat igitur, Æmi-
 liam gentem Cornelie familiæ quo-
 dammodo ad-
 aptam.

Me neque censura legem moluisse, nec ullâ
 Labe meâ vestros erubuisse focos.
 Non erat exuviis tantis Cornelia damnum:
 Quin & erat magnæ pars imitanda domus.
 Nec mea mutata est ætas: sine crimine tota est. 43
 Viximus insignes inter utramque facem.
 Mî natura dedit leges à sanguine ductas,
 Nec possim melior iudicis esse metu.
 Quolibet austeras de me ferat urna tabellas,
 Turpior assensu non erit ulla meo: 50
 Vel tu, quæ tardam movisti fune Cybellen,
 Claudia turritæ rara ministra Deæ:
 Vel cui commissos cum Vesta reposceret ignes,
 Exhibuit vivos carbasus alba focos.
 Nec te dulce caput mater Scribonia læsi. 55
 In me mutatum quid, nisi fata, velis?
 Maternis laudor lacrymis, urbisque querelis,
 Defleta & gemitu Cæsaris ossa mea.

Ille

O B S E R V A T I O N E S.

adoptionis insertam fuisse. *nassæus* l. 2. brevius *Valerius Maxi-*
 v. 50. *Turpior assensu*] Castissim' *mus* l. 1. c. 1. his verbis: *Maxime*
 quibuslibet feminis assidere pos- *verò virginis Amiliæ discipulam,*
 sum, absque illarum pudore. Su- *extincto igne, totam ab omni repre-*
 pra Eleg. 19. l. 2. ad Cynthiam: *hensione Vestæ munus præstitit; quæ*
Es tibi Mænenidas inter Heroidas *adorante, cum CÆREASUD, quam*
omnes: *optimam habebas, foculo imposuif-*
Primus eris, nulla non tribuen- *set, subito ignis emicuit.*
te, locus. *v. 56. In me mutatum*] *Fortunis*
 v. 54. *Exhibuit vivos*] Historiam *meis plurimum defuit, pudicitia*
 prolixè narrat *Dionysius Halicar-* *nihil. Euripides Alceste: Σόφρο*
μῆν

Ille sua natâ dignam vixisse sororem
 Increpat, & lacrymas vidimus ire Deo. 60
 Et tamen emerui generosos vestris honores,
 Nec mea de sterili facta rapina demo.
 Te Lepide, & te Paule meum post fata levamen
 (Condita sunt vestro lumina nostra sinu)
 Vidimus, & fratrem sellam geminasse curulem: 65
 Consule quo facto, tempore rapta soror.
 Et bene habet. numquam mater lugubria sumpsi.
 Venit in exequias rota caterva meas.
 Nunc tibi commendo communia pignora natos;
 Hæc cura & cineri spirat inusta meo. 70
 Fungere maternis vicibus pater: illa meorum
 Omnis erit collo turba ferenda tuo.

OF-

OBSERVATIONES.

μῦθον αὐτῆς μῦθον, ἐντυχὲς δ' ἴσως:
Non quidem castior, sed fortasse
felicior.

v. 59. Ille [sua nata] Dicitur Aug-
 gustus me dignam fuisse, quam
 ipse filiam fortitus esset, Juliaeque
 suæ sororem germanam.

v. 62. rapina] Παρρησιᾶς, hoc
 est: nec rapta sum de domo steri-
 li. Festus Pompejus: *RAPIS* simu-
 latur virgo ex gremio matris: aut,
 si ea non est, ex proxima necessitudi-
 ne, cum ad virum trahitur, quod
 videlicet ea res feliciter Romulo ces-
 sit. Adeundus Livius lib. 1. de rã-
 pru Sabinarum. Catullus hunc

morem attigit c. 60. Hymenæum
 alloquens. Qui *RAPIS* teneram ad
 virum Virginem.

v. 63. Te Lepide, & te Paule]
 Nomina filiorum, quos ex Paulo
 censore Cornelia peperit.

v. 64. sinu] Vestis sinum col-
 lectâ.

v. 66. tempore] Opportunè, tem-
 pestivè. Cicero Act. 4. in Verrem
 n. 89. Satis putabat se ad comitia
TEMPORE venturum. Idem ad fa-
 miliares l. 7. Epist. 18. Ego enim re-
 novabo commendationem, sed *TEM-*
PORE.

v. 89.

Oscula cum dederis tua flentibus, adjice matris ;
 Tota domus cœpit nunc onus esse tuum.
 Et si quid doliturus eris sine testibus illis, 75
 Cum venient, siccis oscula falle genis.
 Sat tibi sint noctes, quas de me, Paule, fatiges :
 Somniaque in faciem credita sæpe meam.
 Atque ubi secretò nostra ad simulacra loqueris ;
 Ult responsuræ singula verba jace. 80
 Seu tamen adversum mutarit janua lectum,
 Sederit & nostro cauta noverca toro :
 Conjugium, pueri, laudate, & ferte paternum.
 Capta dabit vestris moribus illa manus.
 Nec matrem laudate nimis : collata priori 85
 Vertet in offensas libera verba suas.
 Seu memor ille meâ contentus manserit umbiâ,
 Et tanti cineres duxerit esse meos :
 Discite venturam jam nunc sentire senectam,
 Cœlibis ad curas nec vacet ulla via. 90

Quod

O B S E R V A T I O N E S.

v. 80. *singula verba jace*] Noster
 Eleg. 1. l. 2.

Taliaque illacrymans muta JACE
PERBA favilla.

v. 81. *Sentamen adversum*] Omni-
 nò videndus Justus Lipsius Electo-
 rum l. 2. cap. 17. Domum ingre-
 diente novâ nuptâ, lectus in atrio
 sternebatur è regione janue, su-
 per quo sedentes matres familias
 operam lanificio navabant : at re-

pudiata, vel mortuâ conjuge, si
 maritus aliam duxisset, lectus ipse
 mutabatur.

v. 90. *nec vacet ulla via*] Nul-
 lum officium prætermittite, quod
 pietati vestræ in parentem cœli-
 bem convenire videatur. *Fiam p. o*
modo & ratione usurpav. etiam
Terentius Eunuch. Act. 2. Sc. 2.

Hoc novum est aucupium : ego adeo
hunc primus invenit PLAUT.

v. 95.

Quod mihi detractū est, vestros accedat ad annos,
 Prole meā Paulum sic juvat esse senem.
 Filia tu specimen censuræ nacta paternæ,
 Fac teneas unum nos imitata virum;
 Et serie fulcite genus. mihi cymba volenti 95
 Solvitur, aucturis tot mea fata malis.
 Hæc est feminei merces extrema triumphī,
 Laudat ubi emeritum libera fama rogam.
 Causa perorata est. stantes me surgite testes,
 Dum pretium vitæ grata rependit humus, 100
 Mo-

OBSERVATIONES.

V. 95. *mihi cymba volenti solvitur*] Lubens Charontis ratem ingredior, omni turbā meorum superstite, nec expe ta senectutis tædia. Penes Franciscum Petrarcham Etruscorū poëtarū elegantissimū, ita Mors hortatu. Lauram singulari formā & castitate puellam: *Se uel consiglio mio punso sì fidi, che sforzar posso, egl'e pure il migliore*

Fuggir vecchiezza, e suoi molti fastidi.

V. 96. *aucturis tot mea fata malis*] Quippe si longius vitam produxisset, fortasse mariti, filiotum, cognatorum obitus, vel infortunia cernere mihi contigisset, adeoque miseriortādem ad Orci stagna migrassem. Facit Juvenalis insignis locus 10. Sat. versu 240.

Ut vigeans sensus animi, ducen-

da tamen sunt
Funera gnatorum, rogus aspiciendus amata
Conjugis, & fratris, plæque sororibus urnæ.
Hæc data pana diū viventibus, ut renovata
Semper clade domus, multis in luctibus, inque
Perpetuo dolore, & pulla veste senescant.

V. 98. *libera fama*] Nec metu, nec adulatione deterrita. Corn. Tacitus 1. Annalium: *Tiberii, Caiique & Claudii ac Neronis res florentibus ipsis ob metum falsæ, postquam occiderunt recensibus odiis compusæ sunt.*

V. 99. *surgite*] Sedentes enim flebant, ut docemus ad Eleg. 7. l. 2. Tibulli versu 15.

V. 100. *grata rependit humus*] Plinius

634 PROPERTII LIBER IV.

Moribus & cælum patuit. sim digna merendo,
Cujus honoratis ossa vehantur equis.

OBSERVATIONES.

nus hanc terræ benignitatem sum-
mis laudibus extollit l. 2. c. 63. *Non-
nullisimè*, inquit, *complexa gremio*
jam à reliqua natura abdicatos, tum
maximè, ut mater, operiens: nul-
lo magis sacramento, quàm quo nos
quoque sacros facit, etiam monumen-
ta ac titulos gerens, nomenque pro-
rogans nostrum, & memoriam ex-
tendens contra brevitatem ævi.

v. 101. *Moribus & cælum patuit*]
Ridicula Ethnicorum superstitio
hominem è quatuor partibus con-
stare putavit, videlicet Carne,
Spiritu, Manibus, Umbrâ, &
harum unicuique post mortem cer-
tum domicilium esse. Vide Cice-
ronem in somnio Scipionis, & in
eum Macrobij Commentarium.

v. 102. *Cujus honoratis ossa vehan-*
tur equis] Matronalis funeris pom-
pam intellige, non dissimilem
triumpho; quod Josepho Scalige-
ro placuisse video, & confirmant
superiora:

*Hæc est feminei merces extrema
triumphi.*

Ad hunc ritum quoquo modo illu-
strandum faciunt ea, quæ narrat
Svetonius de Claudio c. 11. *Avia*
Livia divinos honores, & Circensè
pompa currum elephantum Augustæ
similem decernendum curavit.
parentibus inferias publicas, & hoc
ampliùs, patrì Circenses annuus na-
tali die, matrì carpentum, quo per
Circum duceretur, & cognomen Au-
gustæ ab avia recusatum. Malè igitur
quidam legunt *aquis*, vel *avis*.

F I N I S.

Μόνη τῷ Θεῷ τιμὴ ἐ δόξα.

Prætermiffa , & fuis locis inferenda .

AD CATULL

CARM. X. v. 22. *Fractum qui veteris pedem grabati &c.*] Simile illud Apuleii lib. 1. Afini aurei: GRABATULUS alioqui breviculus, & uno PEDE mutulus ac putris, impetus tanti violentia profternitur.

CARM. XII. v. 16. *ruborem Ferro canis exprimamus ore*] Isacus Voffius nimis aberrat à fententiæ fimplicitate, dum ita explicat: *Forfan id ita accipiendum, ac fi dixiffet, fidiculis exprimamus.* Notum enim canem vel catellum effe vinculi genus. *Os canis* Catullo idem eft, quod Græcis *κυνια*, five impudens & perfrectæ frontis; ducta metaphorâ ab eo genere animalium, quæ paffim & in quadriviis cœunt. *Ruborem* igitur exprimere *ferreo canis ore*, eft inverecundam feminam, fi non ad reddenda pugilaria, faltem ad aliquam faciei mutationem, convitiis & clamoribus adigere. Dixerat verò fuprà: *Ridentem CATULIORE* Gallicani

AD TIBULL

ELEG. III. l. 1. v. 90. *Sed videar celo miffus adeffe tibi*] Minutius Felix eo D'alogo, quem Octavium infcripfit: *In hodiernum*, ait, *inopinatè vifos, CÆLO MISSOS*: ignobiles & ignotos terra filios vocamus. Epic. Tibullus lib. 4. carm. 13.

Nunc licet à CÆLO MITTATUR amica Tibullo,

Mittetur fruftra &c.

ELEG. III. l. 2. v. 7. *Agricolæque modo*] e ritu & confuetudine agrefci. Eodem pacto Plantus Amphitruone Act. 1. Sc. 1.

Nos noftras MORE nofiro, & MODO inftruximus legiones.

Terentius pariter Andriæ Act. 1. Sc. 1.

Prope adeft, cum alieno MORE vivendum eft mihi

Sine, nunc meo me vivere interea MODO.

Horatius denique, ut jam docti viri obfervarunt, Ode 2. l. 4.

— *apis Matine*

MORE MODOQUE &c

ELEG. IV. l. 2. v. 2. *libertas illa pater*] Cicero pro Quintio edit. Catulli Stephani n. 6. ubi de Sex. Nævii moribus loquitur: *cum ei natura nihil melius quàm vocem dediffet, PATER nihil præter LIBERTATEM reliquiffet, voce n in quæftum confultis, libertate ufus eft, quo impuniùs dicax effet.*

ELEG. V. l. 2. v. 91. *natusque parenti Oscula comprenfis auribus eripies*] Apuleius l. 6. Metamorph. *Jupiter PRENSA Cupidinis buccula, manumque ad os fummum releta, confuaviat.*

CARM. I. l. 4. v. 77. *Non amor, & fecunda Atlantis arva Calypfus*] *post te inertes.* Auger fufpicor. om.

Solinus cap. 3. Polyhistoris. *Quamvis*, inquit, *Trogus* auctor affirmet, in *Egypto* septenos uno utero simul gigni. Quod ibi minus mirum, cum satisfere potui Nilus, non tantum terrarum, sed & hominum **FECUNDET ARFA.**

AD PROPERT.

ELIG. IV. l. 1. v. 24. *Et quicumque* sacer, qualis ubique, lapis.] Octavius Minutii Felicis ridiculam hanc superstitionem ita carpit: Non boni viri est, Marce frater, hominem domi forisque lateri tuo inhaerentem, sic in hac imperitiæ vulgaris cecitate deferere, ut tam luculento die in **LAPIDES** enim patiari impingere

effigiatos sanè, & sanctos, & con-natos.

ELIG. XVI. l. 2. v. 81. *Tu loqueris?*] Petron. Satyr. *At illa complexis manibus, Sclerate*, inquit, *etiam* **IOQUERIS?**

ELIG. IV. l. 4. v. 46. *lacrymis spargitur ara meis*] Non dubito, quin Propertius ante oculos habuerit, cum hæc scriberet, orationem M. Tullii pro Fonteio, in cuius calce hæc leguntur quàm simillima: *Nolite pati iudices aras Deorum immortalium Festeque matris, quotidianis virginis lamenta scintillas de vestro iudicio commoveri. Prospicite, ne IGNIS ille æternus nocturnis Fonteja laboribus vigiliisque servatus, sacerdotis Feste LACRIMIS EXTINGTUS esse dicatur.*

Cum à Typographo admonitus essem, pagellas aliquot vacuas futuras, visum est mihi, ne ad illas explendas breve hoc poetici studii nostri specimen adungerem; quod si non omnino injucundum fuisset intellexero, fortasse alia nonnulla, quæ in scriptis delitescunt, lektoribus meis olim permittere audebo.

Rusticæ, tranquillæque vitæ desiderium.

E L E G I A.

SI Fortuna mihi, vultu blandita sereno,
Deferat arbitrii vela regenda sui;
Non ego divitiis optem superare beatos,
Libera non ledi sceptrâ tenere maris:
Invidiam fugisse velim, curisque solutus
Vertere privato jugera pauca bove:
Et modò pastorum calamos æquare canendo,
Et modò gramineo flâctere membra toro.
Aspiciam pressis surgentes vomere glebas,
Cum properat durum fortis arator opus.
Nostraque sit sætam segetem tondere voluptas,
Qualibet æstivum nube regente diem.
Et religem sictos agresti more maniplos.
Hæc fuerat prisceis gloria Consulibus.
Ille non pudeat, delit si fortè minister,
Condita sordenti promere vina cado.
Illic, dum puro niteat mihi mensa salino,
Fætibus cænem dulce libenter olus.
Ante focum sedeam turbâ vallatus amicâ,
Frigus, & hibernas fallere doctus aquas.

Vil-

Villica lanificos deducat pollice fusos;
 Sopitæque fluant mollia pensa manu.
 Tunc placeat largo crateras vertere Biccho:
 Omnibus, & regem ducere sorte meri.
 Felices, quibus ista licent, quos ambitus urbis.
 Non capit, aut multo limina trita pede.
 Hos nec sollicitos auri malefana cupido,
 Nec tumidum falsis fluctibus æquor habet.
 Ignorant cædes, ignorant Martia castra,
 Quæque sonant rauco vendita verba foro.
 Hi commune trahunt Diis immortalibus ævum:
 Si tamen Admeti pavit Apollo greges:
 Et soror occultos nemorum Dictynna recessus.
 Incolit, errantes usque secuta feras.
 Tu quoque, flava Ceres, parci tutela coloni;
 Temporaque incinctus vite Bimater ades.
 Capripedes adsunt Fauni, Satyrique bicornes;
 Et Nymphæ Arcadio grata rapina Deo.
 Quique solet molles hortis defendere fures.
 Turgidus, & sævâ non modò falce minax.
 Terminus accedit dubii finitor agelli,
 Factaque de querno stipite magna Pales.
 Dicitur & volucer villas habitare Cupido,
 Mutet ubi pennas, & sua tela novet.
 Dire puer, nigro quid scæda mapalia fumo;
 Quid miseri agricolæ juncea tecta subis?
 Hic labor infans depellit pectore curas,
 Otia nec blandis artibus apta vides.
 Hic tenuis victus, hic usti solibus artus,
 Hic riget æstivo pulvere densa coma.
 Nil agis. auratas aliò converte sagittas,
 Cordaque deliciis pervia quære tuis.

MIL

Mille patent aditus, ubi cultu forma paratur,
 Torquet ubi lautos femina compta viros:
 Et lavant animos epulæ, rebusque secundis
 Discurrit mediâ candidus urbe locus.
 Me sine securis tranquillum vivere silvis.
 En vetus innatâ vix cute vulnus hiat.
 Ah memini, cum plaga recens, rudibusque medullis
 Ignotus nitido venit ab ore furor,
 Pertulerim quantos insomnis nocte dolores,
 Quotque pererratæ sint mihi luce viæ.
 Mitius inclusos urebant æra Perilli,
 Sæviti montani mitior ira lupi,
 Quàm tua tartareo cuspis medicata veneno,
 Et solitæ mœsto crescere ab imbre faces.
 Ad laqueos magis cautus ero. quæ retia fugit,
 Eminus insidias provida sentit avis.
 Sit mihi, Pegasides, vestros haurire liquores,
 Et de Pierio carpere fœta iugo.
 Nec terrent dumeta, & inhospita lustra ferarum;
 Præruptumque favor Numinis æquat iter.
 O utinam talem detur deducere vitam,
 Et moveant faciles vota modesta Deos!
 Interea Spes alma sedet, creditque futurum;
 Exploransque oculis, crastina fata manet.

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion. The number of people aged 65 and over is expected to increase from 250 million to 450 million. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion.

1. *Pharmaceutical industry*—The pharmaceutical industry is the largest of the three industries, with sales of \$10.5 billion in 1990. It is the only industry in the sample that has a significant number of firms with sales exceeding \$1 billion. The industry is characterized by a high degree of concentration, with the top 10 firms accounting for 40% of total sales. The industry is also characterized by a high degree of innovation, with a large number of new drugs being developed and marketed each year.

INDEX LOCUTIONUM F E R È O M N I U M,

Quæ in contextu Catulli, Tibulli, &
Propertii reperiuntur.

Adiectæ sunt, ubi oportuit, explicationes

Grammaticæ, Historicæ, Geographicæ,
ac Mythologicæ.

O P U S

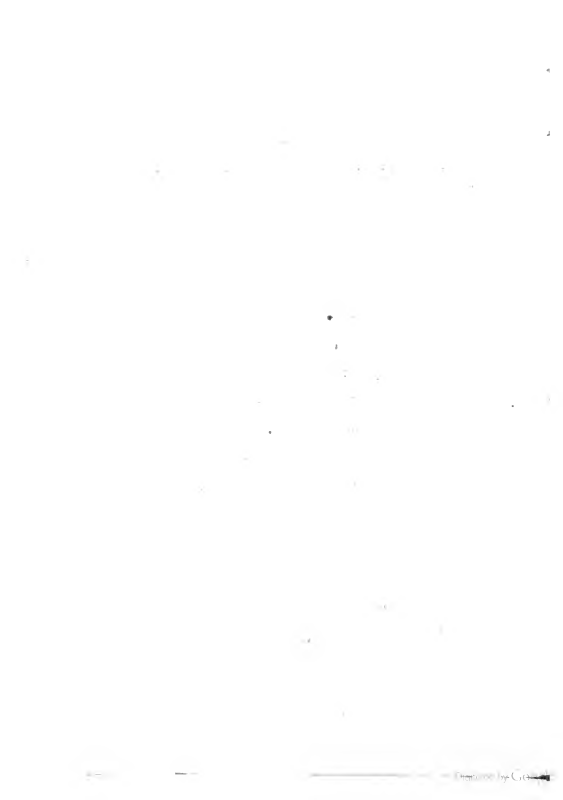
A JO. ANTONIO VULPIO

J.U.D. summâ industriâ, & labore concinnatum,
maximoque horum prætarum studioſis
uſui futurum.

Littera C. Catullum, T. Tibullum, P. Propertium denotat.

Ad Catullum prior numerus carmen, ſecundus verſiculum:

*Ad reliquos duos primus liberum, alter Elegiam,
tertius verſum indicat.*

INDEX IN CATUL.

A

A Mortis limine restituere. C. 67, 4.

à parva virgine, i. e. tam indè ab annis puellaribus. C. 65, 26.

à pulvere abstrahere, i. e. à sepulchris cineribus dimovere. P. 1, 19, 22.

à re est, i. e. sua opera sit. P. 3, 7, 59.

ABEXO, i. e. avi rabie. P. 3, 1, 63.

ab arte, pro arte. T. 1, 5, 4, 1, 10, 65, 2, 1, 56.

ab axe, pro axe. P. 3, 9, 24.

ab equo oppugnare. P. 3, 9, 13.

ab insidiis flere. P. 3, 22, 26. v. abseruo.

ab origine prima dicere. P. 3, 4, 7.

ab unguibus reglutina, distilum fociat in furem. C. 25, 9.

abietus molliter, i. e. compositus, porrectus. P. 1, 24, 1.

ab ectis tunicis pervigilare. in obsecris. C. 85, 2.

ABIEGNUS Equus Trojanus. P. 3, 1, 25.

abiegni equi apertus venter. P. 4, 1, 42.

abiegnè bovus cornua induit Pasiphae. P. 3, 17, 12. v. Pasiphae.

abiegnæ palmar, i. e. remi ex abiete. C. 63, 7.

abire gradu, i. e. de loco cedere, quod proprium gladiatorum erat. P. 1, 13, 8.

abscedere. P. 4, 9, 53.

abstergere labella omnibus articulis. C. 95, 8.

absuere lumina in aeternum. C. 63, 24.

abuti numine Divum ad fallendos homines. C. 75, 4.

Acanthis nomen lena. P. 45, 41.

acanthus rectis iter exiguum, vltimum de celatura. P. 3, 7, 14.

Acca Galli soror. P. 1, 21, 6.

accedat ad annos vestros, quod mihi detrahendum est. P. 4, 11, 91.

accensis tædis currere in nemus, i. e. Ceteri sacrum facere. P. 2, 21, 39.

acceptum esse siliui. P. 2, 7, 91.

acceptum, pro tradito. C. 88, 5.

accingere se magnis rebus. T. 4, 1, 180.

accipere fidem. P. 1, 4, 16.

accipere, pro ligare. P. 4, 11, 33.

accumbere, in obsecris. T. 1, 10, 75.

P. 2, 21, 32, 21, 92, 3, 13, 12.

acculare, pro reprehendere. P. 2, 21, 81.

acerba cinis. C. 67, 90.

acerba queri. P. 1, 8, 22.

Acervus. acervum componere, T. 1, 1, 91.

accivi stipulæ solennes, in festis Palilibus. T. 2, 5, 89. v. Palilia.

Achæmeniz sagittæ, i. e. Persica, ab Achæmenide tribu, à qua reges Persarum. P. 2, 10, 1.

Achaia, Peloponnesi regio inter Elisem, & Syonem, ex qua denominantur Achai, sive Achivi. Item Græcia commune nomen, vetus Achaia. P. 2, 29, 53.

Achelous, Æolia fluvius, quem Homerus Iliad. 2. versu 197. & Iliad. 2. versu 615. fluminum regem appellat: pectorem fabulis maxime illustrat. P. 2, 23, 33.

Acheron, Epiri fluvius, è lacu Thesprotia Acherusia pressenti, cuius aqua gustus amarissima, sicut & Coccyi. Qua loca cum vidisset Homerus, transtulit in suum de inferis poemam, ut ait Pausanias in Atticis. P. 3, 3, 35.

ACHILLES, Peleus filius ex Thetide, cuius gesta Homeri carminibus edebratissima. C. 63, 33. P. 2, 1, 37, 2, 2, 49, 2, 7, 15, 2, 16, 19.

Achilles exanimis. P. 2, 7, 45.

Achilles Persei regis proavus. P. 4, 11, 39.

Achilles violentus. P. 3, 16, 27.

Achilleus cothurnus, i. e. Tragicæ de Achille. P. 2, 23, 41.

Achivi fuga in firem traditi. P. 2, 7, 17.

Achivos populavit Achilles. P. 3, 16, 29.

acies signis adversis concurrentes. T. 4, 1, 99.

Acme. C. 45.

acrius mori, i. e. honestiori morte, & quæ ferrem verum deest. P. 2, 2, 50.

Acton Cænius rex, obtruncatus à Nemo.

TIBUL. & PROPERT.

mulo. *Histrum habes apud Lavinum*
l. 1. P. 4, 10, 7.
ACTIA æquora, *ab Actio Epiri pre-*
mentario sic appellata. P. 2, 13, 32.
Actia litorea. P. 2, 23, 61.
Actia monumenta carinæ Julæ. P. 4,
 6, 17.
Actia rostra navium Cleopatra apud
Actium vitta. P. 2, 1, 34.
Adriacum mare. P. 2, 12, 44.
Adrius Phœbus. P. 4, 6, 67. Phœbus.
 acuta filice testis obrudere iussus Gallo-
 rum Cybele sacerdotum. Judas quoque
 in circumfusione lapides cunctis utre-
 bantur, ut videre est Exodus 32. C.
 62, 5.
AD, pro apud. C. 67, 69.
 ad aves dicere. P. 1, 28, 30.
 ad calamos extra ovīs litare. P. 4, 1, 24.
 ad cælum vocare versu lepido, *i. e.*
laudare. C. 6, 17.
 ad formosam numquam cæcus ero. P.
 2, 16, 20.
 ad Indus vicinos. P. 2, 13, 87.
 ad laus esse suæ. P. 3, 12, 22.
 ad laus volare. T. 2, 5, 4.
 ad lecticam homines. C. 10, 16.
 ad lucernas. P. 3, 6, 1.
 ad primos lares, *i. e. in vestibulo domus.*
P. 1, 8, 50.
 ad se discedere, *i. e. domum suam se re-*
cipere. C. 63, 277.
 ad suos amores visum me duxerat.
 C. 10, 1.
 ad surdas aures dicere. P. 2, 15, 13.
 ad vetum sapere. P. 2, 10, 42.
 adamas non exoratus. P. 4, 23, 4.
 adamantina iuga. P. 3, 9, 9.
 addere aquam flammæ. *i. e. incendium*
rescindere. T. 2, 4, 42.
 addere merum, *i. e. poculari. T. 2, 1,*
3, 6, 62.
 additum trahere sub sua jura. P. 3,
 9, 2.
 addere. P. 4, 7, 9.
 adest, pro est. T. 1, 4, 73. 3, 6, 11.
ADIRE in obscuris. C. 2, 16, P. 1, 3, 12.
 2, 16, 72.
 adire Deos, *i. e. Deorum sacris initiari.*
P. 2, 23, 26.

adire gaudia in obscuris. T. 1, 6, 3.
 aditum ferre, *i. e. aliquo ingredi. C.*
60, 26.
 adiuvare te, caputque titum. C. 65, 40.
sic Virg. 4. Aeneid. testis utrumque
caput, & 10. Per caput hoc iuro, per
quod parer ante solebat. Juven. Sat.
6. nondum Græcis jurare paratis.
Per caput alterius.
ADMEFUS, Theopisla rex ab Apelli-
 ne adamatus. T. 2, 3, 11.
 Admeti coniux, Alcetas nomine, quo
 pro salute viri mortem subivit. Ad-
 metus etenim gravi morbo laborans,
 oraculum Apollinis consulens, quo re-
 medie uteretur ad salutem reparan-
 dam. Responsum tulit, non alia ra-
 tione se sanatum iri, quam si quispiam
 inveniretur, qui pro rege occumbere
 vellet. Nemo inventus est prater uxorem.
 V. Euripide in Alceide. P. 2,
 5, 15.
 Admeti juvenex. T. 3, 4, 67.
 admittere ac negare, in re amoris
 opponuntur. P. 3, 19, 7.
 Adonis, Cynira filius ex Myrrha, Vene-
 ris amoribus illustris, ab apro interse-
 ctus, & in florem mutatus. videnda
 Ovid. 10. Metamorph. niveus. P. 2,
 10, 53.
 Adoneus, pro Adonis. C. 19, 9.
 adoptata. T. 1, 10, 44. P. 2, 19, 43.
 adoro, pro ero. P. 1, 4, 27. Ita Ovid. in
 epistola Ariadnes: Non te per me-
 ritum, quoniam male cessit, adoro.
 Adrastus, Dux Argivorum in Thebana
 expeditione, qui solus, extantia ma-
 nu faciorum, in patriam reversus est.
 P. 2, 23, 37. v. agmina septem.
ADRIÆ mare. P. 1, 6, 1.
 Adriæ taberna Durtachium. C. 36, 15.
 v. Durtachium.
 Adriacum æquor, quod nunc: Golfo
 di Venezia; fuit est angustus Medi-
 terraneæ maris, inter Italiam & Illi-
 ricum. Nomen autem accepit ab A-
 dria, urbe quondam clara. P. 3, 19, 17.
 Adriaticum innox. C. 4, 6.
 adulterans, *i. e. sublevis. C. 17, 3.*
 advenire fausto cum sideris. C. 63, 129.
 adven-

INDEX IN CATUL.

adverſum ſedere. C. 51, 3.
adverſo amore. P. 1, 14, 15. v. amor.
advigilare alicui. T. 2, 5, 93.
ADULTER. hoſpes Par. P. 2, 23, 7.
v. Paris.
adulterio ſemen fecundum. C. 110, 4.
adulterio facere. C. 66, 36.
adulterio admiſſo ſurgit ſpiritus.
gravolentia nr, an frequens pulmonū
agitatio, qua rem Veneris conſequi ſo-
let? P. 2, 20, 38.
Æacus, Jovis & Ægeie filius, unus ē
tribus iudicibus inferorum. P. 2, 15, 30.
4, 11, 19.
Æas puella Circe, quid ſcilicet fuerit
Ætæa Colchorum regis vel filia, vel
ſoror? in hoc enim diſſentiunt mytho-
graphi. P. 3, 10, 31.
Æzus Telegonus, Ulyſſis & Circei fi-
lius, Tuſculi conditor, qui poſtea per
impudentiam patrem occidiſſe fertur.
P. 2, 21, 42.
Ætizi fines, i. e. Calchis regio, quam ce-
dit Ætæa Solis filius, Medea pater.
C. 63, 3.
AGÆUM ſalum, vulgò: l' Arcipela-
go, Pars illa maris Mediterranei, qua
à Creta uſula Septentrionem versus
diſſuſa, extimas Aſia minoris oras d
dextro latere alluit, à ſiniſtro verò Pe-
loponneſi Orientalem frangit, Hella-
dem, Theſſaliam, & Macedoniam, &
tandemque anguſtiſſi Helſponti ter-
minatur. In 23 Cycladiſ uſula. P. 2,
6, 2.
Agæus pontus. P. 3, 5, 11.
Aqua aqua. P. 3, 22, 12.
Agæx undæ. T. 1, 3, 1.
Agæus pater Theſti, Neptuni filius. C.
63, 213. Ibi ejus mortem deſcriptam
habet.
ægroratus carnifex. C. 94, 12.
Ægyptus, Africa ad Orientem regio,
ſacris & profanis ſcripturis juxta
celebrata: Nilus fluvius eruptionibus
mirè fertilis, & antiquiſſima ſepian-
tia ſano ipſi Græcia præferenda. P. 2,
1, 31. v. Nilus.
Ægypti alumni fuſci. P. 2, 22, 15.
Amilia tatis, i. e. Pauli & Emilii, qui

de Perſo Macedonia rege & iunpha-
vit. P. 3, 2, 8.
Amilius. C. 9.
Amon Exotius, qui eſſitlim Theba-
nam Antigonen deperibat. Cum au-
tem interfici ſuiſſet iuſſu Creones,
quid fratres contra edictum ſepeliſſet
ipſe ad ejus tumulum ſibi necem con-
ſecutus. P. 2, 7, 81.
Amonia cuſſis, i. e. Achillea. P. 2, 1,
65. v. infra. Amonius vir.
Amonii Achillis equi. P. 2, 7, 24.
Amonium hoſpirium, i. e. Jaſonium.
P. 1, 15, 20.
Amonius eq. ius. P. 2, 8, 6. v. Pegasus.
Amonius vir, Orpheuſne, an Achilles?
uterque enim cithara ſciens à altera
vero Thracia, alteri Theſſalia patria
fuit: qua regiones amba cognomento
Amonia elata ſunt, ob nomen Æ-
neum utrobique exiſtente. P. 3, 1, 26.
ÆNEAS, Veneris & Anchisæ filius,
Virgili ſiſſibus adeo illuſtris, ut vi-
dicari non ceſſat. P. 3, 3, 20.
Æneas Amoris frater. T. 2, 5, 39. Dcus
indiges. T. 2, 5, 46. Thyſx. P. 1, 1, 2.
Trojanus. P. 2, 23, 63.
Ænex pietas. T. 2, 5, 19.
Æoli venti, ab Æolo rege ſic diſti. T.
4, 1, 58.
Æolium pleſtrum, i. e. numeri Sapphus
illuſtris pectra, qua in uſula Lesbos
quam Æolici tenuerunt, natales ha-
buit. Horat. 2. ad. 13. Æoliis hibus
querentem Sappho puellis de po-
pularibus. P. 2, 2, 29.
ÆOLIOR ſuos fines non exit. P. 3, 26
59.
æquora indomita. T. 2, 5, 80.
æquora Ponti. T. 3, 4, 85.
æquora magnos morus concipiunt.
P. 3, 13, 31.
æquor ſcribendi vaſtum. P. 3, 7, 3. v.
ibi obſervo.
æquus adūs navis lacrymis, i. e. ne ira-
ſcaris, neve mihi ſuccenſas, ſi tibi ve-
tera inſortuna memorabo. Dilectum
Aſtologi. P. 4, 1, 120.
æquus in hoſte. P. 3, 17, 28.
aqua & iniqua ſerre. P. 2, 2, 14.

TIBUL. & PROPERT.

aer torridus aëstat. P. 2, 19, 3.
aer vagus e terris nititur surgere. T. 4, 1, 321.
ÆS. Aere cavo caput protegere. P. 3, 12, 12.
aere teneri tenuis tinnitui cedere. C. 63, 252.
aer, vel ebore exstitit manus. P. 3, 19, 30. v. manus.
æra lūdis. T. 2, 3, 24. v. lūis.
æra repulsa in lūna deliquit. T. 1, 9, 22.
æra rotunda Cybeller. P. 3, 7, 61. v. Cybele.
æra recipere. P. 3, 11, 7.
æreat murus. P. 2, 22, 115.
æreati nodi. P. 2, 15, 9.
æreat catenæ. P. 2, 15, 11.
A lionides. P. 1, 15, 7. v. Jason.
A lionis domus. J. c. Jolehis in Thracia. P. 3, 9, 12.
ASTUS hinculat agros. C. 67, 62.
æstum vincere flumine exhausto. P. 3, 5, 63.
æstivum in orbem fertur Sol, cum i Capricorn Tropico ad Tropicum Canceri revertatur. T. 4, 1, 160.
æstivo die, pro offate. P. 4, 2, 16.
æstus, pro mari tempestat. P. 3, 5, 17.
æstus seculi. T. 3, 5, 27.
æstus amoris vastus. P. 3, 22, 17.
æstus felicit, i. e. amor juvenilis. P. 2, 22, 43.
ÆTAS gravis, pro senectute. P. 3, 22, 31.
Vencrem intercipit. P. 3, 3, 45.
ætas prima, pro juventute. P. 2, 7, 17.
ætas prima, & extrema. P. 2, 8, 11.
ætas primi temporis floret. T. 1, 9, 47.
ætas iners subrepet. T. 2, 8, 85.
ætas verus frangit. T. 4, 1, 111.
ætas vino corrumpitur. P. 2, 22, 31.
ætatis dura tempora, i. e. sæculi mores corrupti. P. 1, 7, 8.
ætatem carpere alicubi, i. e. vivere, degere. C. 67, 35.
ætatem mutare, i. e. mores vertere accedente senectute. P. 4, 11, 45.
ætatem numerare. P. 3, 5, 21.
ætas, pro tempore, vel ære. C. 63, 237.
ÆTHER albus. C. 62, 40.

ather igneus. T. 4, 1, 22.
æthera domus. P. 2, 1, 50.
ætherius palus. C. 64, 206. v. ab æther.
ætærus Homerus. T. 4, 1, 131. v. Homerus.
ætærus pascit, i. e. æternum. P. 3, 22.
Ætna, Sicilie mons ignivomus, Catane urbis superius montis i. e. dedit Mongibell'o. P. 3, 1, 35.
Ætnæ flamma. T. 4, 1, 197.
Ætnæ fulmen. P. 3, 15, 21.
ævo primo excidite, i. e. morte immatura occumbere. P. 3, 5, 7. sic Terentius Andria: herus meus uxore excidit. afficere in meribus. C. 64, 92.
affectus, pro ære. P. 2, 19, 11.
AFRICA, terrarum orbis pars tertia, Meridies ab omni, amicus solis, tanibus diversa, serpenteibus i. e. multas frendit: angusto Gaditano freto (indit: lo stretto di Gibilterra) ab Europa dividitur. T. 2, 6, 40.
Afra regna. P. 4, 11, 30.
Africa fuitne tantis in lacrymis? P. 3, 12, 4.
Afica tanta. P. 4, 11, 38.
Aticus, unius ab Occasu brumali spirans. P. 4, 3, 48. cur dicatur pater, v. ab ære.
AGAMEMNON Pelopeius à Pelope avo, idem Atreides ab Atreo genitore, & Tantalides à Tantalio pravo. Agamemnon imperator, Dux Grecarum electus in Troia expeditione. Tandem occisus ab uxore Clytemnestra. P. 4, 6, 38.
Agamemnonia puella, Iphigenia. P. 4, 1, 111. v. Ovid. 12. Met.
Agamemnonis curx. P. 3, 5, 51.
Aganippe, fons Illiconis in Bœtia. C. 60, 30.
Aganippe lyra. P. 2, 2, 30.
AGER. Agri casti. P. 2, 14, 3.
agri novi Esquilanum. P. 4, 8, 2.
agros ad imperium sulcare, i. e. apud facere in consilio. T. 2, 3, 47.
agros bove veterere. P. 3, 5, 67.
agricola dominus. P. 2, 21, 74.
agricola satius aratro. T. 2, 1, 11.
AGERE

INDEX IN CATULI.

AGERE à trivis. T. 1, 5, 20.
 agere ante. T. 1, 1, 69.
 agere natalem diem. T. 4, 8, 2, 4, 9, 3.
 agere sub iuga. P. 3, 9, 10.
 agi. T. 1, 5, 3.
 agger coctus, i. e. *haterius*. P. 3, 9, 22.
 agmen quadratū. T. 4, 1, 101, v. *shfor*.
 agmina septem, que ad oppugnandos
Tiudas septem sub duribus profecta.
sunt : videlicet *Adrius*, *Polyuces*,
Tides, *Amphiaras*, *Hippomedon*,
Cepanes, *Parthenopos*. P. 1, 7, 17.
 agnus candidus ovis niver. T. 2, 5, 38.
 agnus facer. T. 2, 1, 15.
 agni horni, i. e. *novelli*, & *liber* *anoni*.
 P. 4, 1, 61.
 ah dolor! P. 1, 20, 32.
 Ahenum. aheno Veneris torrer, i. e.
compeditus ahenis. P. 3, 22, 13.
 ahena Vertumni forma. P. 4, 2, 51.
 aliena foci arere. P. 2, 1, 56.
 ait fuisse navium celerrimum. C. 4, 2.
 ALA pedes movens. P. 2, 21, 55.
 ale claudis, *heoremum* ordiunt. P. 4, 6,
 47.
 ales Amor. P. 4, 21, 23, v. Amor.
 ante cum bona. C. 6, 20.
 atres oiscentes. C. 25, 5.
 alitibus matutinis oblitescere. P. 1, 10,
 45.
 alarum vallis, *metaph. pro angulis atril-*
lorum. C. 6, 6.
 ALBA LONGA, oppidum veteris *La-*
zii ab *Africanis* conditum, *perpetua*
regum serie memorabile. *Hoc patre*.
Tullius *Hofilius* tertius *Romanorum*
rex funditus evertit, civibus *Romano*
tradidit. T. 2, 5, 57 v. *Arvium* l. 1.
 Alba Longa *Aurugi* *origo*. P. 3, 6, 37.
 Alba canida Lare antiquo. T. 1, 8,
 58. omne albe suis nata. P. 4, 1, 35.
 Albanus *læcus* id *Albano* *nomine*, *de*
que *utendus* *Lucius* *lq.* P. 3, 20, 25.
 Albana via *Mofais* *summa* *refecta*.
 T. 1, 8, 58.
 Albani reges. P. 3, 2, 7.
 Albana vates, i. e. *Sibilla Tiburtina*,
que *lucum*, & *fontem* *sacrum* *Tibure*
habebat, *de* *his* *nomine* *appellantes*. T.
 2, 5, 69.

ALBUS æther. C. 62, 40.
 albus, an ater homo. C. 91, 2.
 alba parthenice. C. 60, 199, v. *parthe-*
nice.
 alba senecta. P. 3, 3, 45.
 alba carthago vivos fucos exhibere,
inter miracula. P. 4, 11, 54.
 ALCIDES, ita dictus *Hercules* *pat-*
ris *25* *25*, i. e. a robore. *Nomen* *que*
originem *refertur* *Properitium* *aut*
Alcidem *terra* *recepta* *vocat* *column-*
as *in* *orbe* *pactro* *statuit*. P. 3, 9,
 19. *Holam* *amisi*. P. 1, 20. *Olympum*
ascendit. T. 4, 1, 12, v. *Hercules*.
 Alcinoüs, rex *Phæacum*, *sive* *Corym-*
phum, *cujus* *potaria* *maris* *fructum* *ex*
proventu *ad* *prodigium* *fecunda*. *Apud*
hunc *Ulysses* *longi* *erroris* *terminum*
statuit. *Alcinoi* *munera*. P. 1, 24,
 23, v. *Phæcia* *tellus*.
 Alcmon, *Amphiaras* *vatis* *filius*, *qui*
potente *patre* *maxim* *Eriphides* *inter-*
fecit : *ob* *id* *in* *infamiam* *actus*. *Alc-*
monis *furiz*. P. 3, 3, 63, v. *Eri-*
phyla.
 Alcyones, aves *maritime* *in* *scopulis*
decentes : *quibus* *nidificantes* *incru-*
bantibus *que* *multa* *tempora* *excurat*.
Id *contigit* *septem* *diebus* *ante*, *exte-*
dem *per* *post* *brumam*. *Hi* *omni* *dies* *al-*
cyonides *vocantur*, *ex* *Plinio* *l. 10, c.*
32. *Fabulum* *de* *Alcyonide* *Cervis* *more*
habes *apud* *Ovidium* *12*. *Metamorph.*
 P. 3, 5, 15, 3, 8, 9.
 Alcyonides alloqui. P. 1, 17, 2.
 Alexandrina tellus, i. e. *Alexandria*
arab *Ægypti*, *ab* *Alexandro* *Macedo*
condita *in* *litore*, *quod* *interni* *maris*
alluitur. P. 3, 9, 33.
 Alexis, *quor* *Poliom*, *vel*, *ut* *dii* *ma-*
lunt, *Mæcenatis* : *quem* *Virgilius* *for-*
tis *dilexiffe*, *intractus*. P. 2, 23, 73.
 aliquid dolere. P. 2, 41, 15.
 aliquid de te in una refertur. P. 3,
 10, 13.
 aliqui legare. C. 65, 57.
 ALIUS, alio, pro alium. C. 66, 28.
 alid, pro aliud. *25* *25* *25*. C. 29, 15.
 alio sint acre nome. verba sacerdotis
profantus. P. 4, 6, 9.

TIBUL. & PROPERT.

alia atque alia dies. C. 67, 152.
 aliam catharam decere. P. 2, 8, 14.
alias alias inquit apte. P. 1, 7.
 alios alioque ve sus componere. T. 4, 1, 17.
 alix e nunc possideant. P. 4, 7, 93.
 alias Illyrias naviget. *Sarcasmi in pretore, qui bonus foris gressa domus proderat.* P. 2, 13, 10.
 alio mientes, alio auxes dividere. C. 61, 14.
 alienum alieni non esse. P. 1, 8, 18.
 alienum esse. P. 1, 15, 12.
 Allius cognomen Manlii, ut placet *Josepho Scalgero*. C. 67, 41.
 alma sacerdos. P. 4, 9, 55.
 alius supernata secuti. C. 67, 19.
 Alpes, *in qua montium altissima, à Ligustro maris ad Colapi usque fontes prope Panoniam produita: Italiam à Gallia Vindelicia, Norico, & Pannonia submoventia. Harum pars est Apenninus, qui per Italiam ipsam, velut spina humani corporis, medius extenditur.* C. 11, 9. goldx. T. 4, 1, 109.
 Alphens, forte Jurisconsultus ille, cuius *Disforum* libros quadraginta veteres laudant. C. 30.
 Alphesibea, *Phœces filia, à simili auro à marito Memnone donata: Quod cum ille postea vi repeteret, ab uxoris fratribus Thémene, & Arione interceptus est. Puella verò ad egrè ferens, ut coniugem ulcisceretur, fratres occidit.* P. 1, 35, 15.
 alteri acs necat vites alterius, i. e. calor & frigus invicem temperantur. T. 4, 1, 69.
 alter in alterius sinu mutua flentes. P. 1, 5, 30.
 alterius verbis verare. T. 2, 7, 18.
 alterna in unda iactati. P. 2, 9, 7.
 alterna manu per funem vciute. P. 4, 7, 18.
 alterna manu premere, id quod vulgò dicitur: dare un' unto, e una punta. P. 1, 9, 24.
 alvens pro carina. P. 3, 5, 32.
 Amalthea vates, *padam que Cumana.* T. 2, 5, 67.

amaracus, *alio nomine sampsonium, herbe genus, de quo Plinius l. 2. c. 112.* C. 50, 7.
 amaranthis lilia contrexere. T. 3, 4, 33.
 amara dona. P. 2, 13, 19.
 amaras noctes explere. P. 2, 13, 59.
 amariities dulcis. C. 67, 18.
 AMARE, ac bene velle non idem. C. 71, 8. v. observ.
 amare pe: dire. C. 101, 3.
 amare una domo. P. 2, 17, 8.
 amans tota nocte receptus. T. 2, 11, 28.
 amantes sacri. P. 3, 14, 11. venerantur pacem. P. 3, 12, 3. vivunt duri sine. P. 2, 13, 6. vivunt sine senio. P. 2, 9, 3.
 amantes diviti. P. 1, 10, 15.
 amantes vacui, i. e. *rituli.* P. 3, 15, 11.
 amantem victi pretio. T. 2, 4, 39.
 amantium ira meretricis utilis. P. 4, 5, 31.
 amantium perjuria ridet Jupiter. T. 3, 5, 39.
 amantium sanguis parvus. P. 3, 14, 29.
 amantes componere. P. 2, 18, 33. divellere. T. 3, 6, 7.
 amantes inviros diducere nun queat ipse Jupiter. P. 2, 6, 4.
 amantes omnes preiustere. P. 1, 13, 25.
 amator neglectus. P. 1, 7, 13.
 amatorum sinus pondetare. P. 2, 13, 12. v. Amor.
 Amastris Pontica, oppidum Paphlagonie, alim Sofamum: Cychro monti affine. C. 4, 13.
 Amathus, oppidum Cypri, Veneri sacrum. C. 15, 14.
 Amarthusia duplex, i. e. *Venus dextera, & sinistra.* C. 16, 14.
 Amazones belligeræ feminarum populus, prope Thermopontem Scythæ Asiaticæ fluvium. P. 3, 3, 43.
 Amazonidum turba. P. 3, 12, 15.
 Ambarvale sacrum, *ita dictu ab arvis ambiendis.* T. 2, 1. v. obs. observ.
 ambrosia dulcius. C. 96, 2.
 AMICTA dormit extrema toro. P. 3, 19, 8.
 amictu evitate tela. C. 113, 7.
 amictu iniecto ducere. P. 2, 20, at.
 amictu sandycis esse, i. e. *vestem sandycis* ce

INDEX IN CATUL.

ce tiv tam induere. P. 2, 17, 61. v.
landix.
AMICUS, turpe alij nomen. P. 2,
 10, 51.
 amicum esse nova querendo, *in mu-*
ratum studium esse. P. 1, 13, 12.
 amicum, *domitium ab amico*. C.
 7, 2.
 amica ex eo missa. T. 2, 13, 13.
 amica vino nescit vitium, *in ebrietate*
prohibente ne quis amorem cognosce-
re. P. 2, 22, 34.
 amice ad munus venales. P. 2, 13, 21.
 amicitia perfecta. C. 97, 6.
 amicitie mixte, *se distrupte*. C. 93, 4.
 amicitie pectus. C. 76, 6.
 Amicitia domus. P. 2, 18. v. Me-
 lampus.
 Amicitia Melampus. T. 2, 12, 21.
 v. Melampus.
 amnis cecileus, *pro aqua marina*. T. 3,
 4, 18.
 amnis evehat in pelagus, quod time-
 mas. T. 2, 4, 2.
 amnes Orci vasti. T. 1, 3, 37.
AMOR Baccho interdum cessit. T. 3,
 6, 4. Deus celebris. T. 2, 1, 83. Deus
 certus in *juvando*. P. 2, 23, 50. Deus
 infamis. T. 2, 4, 38. Deus pacis. P. 3,
 3, 23.
 Amor premis caput pedibus imposi-
 tit. P. 1, 1, 4.
 Amor verberat gravibus pennis. P. 1,
 8, 28.
 Amor acer custos. T. 2, 3, 4. P. 2, 21, 61.
 Amor constituit pignora suo signo.
 P. 3, 18, 19.
 Amor inilar supra caput. P. 2, 21, 59.
 Amor lacrymis gaudet. P. 1, 12, 16.
 Amor a'as faciles præbens. P. 1, 9, 23.
 Amor aridus sternuit. C. 45, 9. P. 2, 2,
 34.
 Amor carmina lavit flumine Per-
 messi. P. 2, 8, 30.
 Amor de me triumphat. P. 2, 7, 26.
 Amor dicit verba rusticæ. T. 2, 3, 4.
 Amor hospitium nocte paravit. P. 3,
 21, 16.
 Amor ipse suis manibus odores facit.
 P. 2, 20, 18.

Amor placidus leniter agitur. T. 2, 2,
 80.
 Amare Bonis quilibet audeat. P. 2, 7,
 13.
 Amor turpis furdus auribus fuler ef-
 fic. P. 2, 13, 36.
 Amor quam loque undas attingit. P. 2,
 17, 27.
 Amoris alæ strepitantes. T. 2, 21, 12.
 Amoris caltra. T. 2, 6, 16.
 Amoris, & Liberi duplex ardor. P. 1,
 3, 13.
 Amoris imperium. T. 3, 4, 65.
 Amoris tela, sagittæ. T. 2, 5, 113.
 Amores in curru vestantur. P. 2, 7, 29.
 v. Cupido.
 amor edax. C. 89, 6. flexanimus. C.
 63, 230. furor. P. 1, 1, 7. 1, 4, 11. im-
 medicabilis. P. 2, 1, 60. mansuetus.
 P. 1, 9, 12.
 amor auro conciliatur. P. 3, 11, 50. co-
 gnatos polluit. P. 2, 21, 5. *divitiis*
probat. P. 1, 14. laudes falsas tribuit.
 P. 1, 22, 3. mille vias fallendi mini-
 strat. T. 2, 6, 12. modum ignorat.
 P. 2, 12, 30. putat esse, quod non
 est. P. 3, 22, 6. rellat, *se patitur*. P.
 2, 17, 3. rixæ mala verba ministrat.
 T. 1, 14, 17. sibi a'imenta præbet. P.
 3, 19, 4. *vit* amicos. P. 2, 23, 5.
 amor *consequatur*. T. 2, 2, P. 3, 3, 49.
 amor extremus. P. 1, 11, 6.
 amor *inoffensus*. T. 2, 7.
 amor infamis. P. 2, 13, 39.
 amor longinquus, *se distans*, *len-*
gat, *peritiam*. P. 1, 6, 27.
 amor perditus, & miser. C. 89, 2.
 amor primus. P. 1, 10, 1.
 amor reticendus. P. 2, 16, 84.
 amor sanctus. P. 2, 20, 31.
 amor tardus. P. 1, 17, venit sæpe ma-
 gna frenore. P. 1, 7, 25.
 amor tutus. P. 1, 12.
 amoris inimicitie salse acerbe. P. 2,
 7, 3.
 amoris iter. P. 3, 13, 4. mala & peti-
 cu 2. T. 2, 1, 73, & *infra*. militæ.
 P. 1, 6, 30. tota. P. 2, 7, 30. vitium.
 P. 2, 1, 67. vulnera. P. 2, 4, 10.
 amor *alacris* subreperit. T. 2, 1, 21.
 amor

TIBUL. & PROPERT.

amori cessare. i. e. amando vitam de-
sistem aere. P. 1, 5, 21.

amorem mndare. T. 4, 7, 2. mercati
inmeribus. P. 2, 13, 15. mercati po-
mis. P. 2, 27, 21. vendere. T. 1, 4, 61.

amores miseri. T. 1, 10, 1.

amores vulgares, i. e. vages & infabiles.
P. 1, 11, 11.

amores veniuntur. P. 2, 7, 29.

amores infantie; *Hellenismus*. P. 2, 23,
25. ut apud Virg. *Æneid.* 1. fallere
faciem: apud Horat. *apoph.* 1. 1. 1. coro-
nari Olympiæ: *quod* *Perfiam* denique.
Sat. 1. pallere Eupolidem.

amores scribere, i. e. amatoria. P. 2, 1, 1.
amores certos spondere. P. 2, 20, 19.

an ores veretere desiderio renovat.
C. 93, 1. ventari. T. 2, 4, 47.

amores agitare. P. 1, 7, 1. amplexu mi-
nistrare. P. 1, 12, 1. canit solvere. T. 1,
21. 60. iungere. C. 7, 3. T. 1, 1, 83. sen-
tire. P. 1, 15, 19. solvere. P. 1, 4, 15.

amor, pro amante, vel amica. cre-
pitus. P. 2, 7, 22. & *pissum*.

amores eadem fere sententia. P. 4, 4,
37.

amores admittere, i. e. amantem reci-
pere. P. 1, 16, 19.

amores abicentes suspirare. T. 4, 5, 11.

Amphiarus, *Oichis* filius vateris il-
ludis, unus è septem duobus, qui ad
Thebas obsequia profecti sunt: subit
hæc tergo curru in curru ad inferos
decessit. P. 3, 11, 60. v. *Pyrrhus*. *Strabo*
7. *T. Theb.* v. *Eriphyla*.

Amphiarus quadriga. P. 2, 23, 39.

Amphion Antiopæ filius. P. 3, 15, 29.
v. *Antiope*.

Amphionis lute mœnia, i. e. *Theba-*
na, quæ *Amphion* *cartharus* fecit
pulchra construxit. P. 1, 9, 10.

Amphirrite, uxor *Heptem*, sic dicta
ab *Amphi*, & *riten*, quod terram
excubitor. *Pro mari*. C. 63, 12. *Ovid.*
2. *Metam.* nec brachia longo Ma-
rine fretuum portexerat *Amphi-*
rite.

Amphitryoniades dicitur *Heracles* ab
Amphitryone viro, sive matris *Al-*
cione ex *Heracle*. P. 4, 9, 1. falliparentis.

C. 57, 112, v. *Medes*, *Heracles*.

amphora verus curto collo, *sepulch-*
rum *seminarum*. P. 4, 5, 73.

amphice. C. 53, 265.

amplius horam. C. 97, 3.

Amycle nomen ancillæ. P. 2, 5, 35.

Amymone una *Danaium*, quæ cum
quotidie aquatum iret ad *Lernam* pa-
ludem, *Neptuni* vim passa est. Ne an-
tem abiret *indanata*, *Deus* *scilicet*
illi *urnam* in auream convertit, per-
cussitque rupibus tridente, subitum
fontem iussit erumpere, quæ puellæ
nomine appellavit. De hac vide *lupi-*
dum *Luciani* *Dialogum*. P. 2, 18, 47.

anchora teneri. P. 3, 5, 45.

anchoram jacere. P. 3, 22, 16.

ancillam puella furo detinere. T. 1, 5,
52.

Ancon, seu *Ancona* oppidum *Pæni* li-
terale, quoniam *Veneris* sacrum: *Gree-*
corum colonia. C. 36, 13.

Ancus Martius, quartus *Romanorum*
rex, qui urbem *placuisse* dixit, & pu-
blici carceribus manavit. Ancus, &
Romuli bona gens. C. 34, 23.

Androgeos, filius *Minos* regis *Creta-*
rum, quem ab *Athenis* missus erat
ea ratione vitæ est pater, ut ex
horis bello victis non prius obsequio
solveret, quam septem invictos de-
bissimos, eisdemque puellis quæ in-
nus *Minotaurum* se misissent præsent. P.
2, 1, 64.

Androgeonæ exdes. C. 51, 7.

Andromachia uxor *Antiochi* fortissimæ
Trojanorum. P. 2, 16, 31. captiva. P.
2, 15, 20.

Andromeda, *Cephei* regis & *Ethiopum* s
ex *Cassiope* filia: quam *Nereides*, alii
gaia *scopula*, recto devorandum obse-
cerant, ut matris eius *periculantiæ*
desisterent, quæ non verita fuerat
natæ formam illarum pulcherrimæ
antefere. Hanc postea *Persæus* libera-
vit, & uxorem duxit. P. 2, 19, 21-47,
61. *Cepheia*. P. 1, 3, 4.

Andromedæ carenz. P. 3, 20, 29.

ANGUIS. anguis inatæ nec detinere.
T. 1, 9, 10.

angui-

INDEX IN CATUL.

anguibus crinise furis. P. 3, 3, 62.
 anguineus capillus Eumenidum. C. 63, 149.
 anguinea Cerberi caterva. T. 3, 4, 87.
 anguineum Draconis os. P. 4, 4, 10.
 angulus mundi. P. 4, 9, 64.
 angustis habentis equum compescere. T. 4, 4, 71.
 aniles fabellæ. T. 1, 3, 85.
 anilras. C. 60, 162.
 ANIMA. animam deponere verbis optatis. P. 1, 13, 17.
 animam exspirare. P. 4, 5, 67.
 animam ponere primis ciuis. P. 2, 20, 43.
 animam precari. T. 3, 2, 15.
 animam reddere. P. 1, 6, 26.
 animam tradere, i. e. se suaque omnia committere. C. 30, 7.
 animæ querentes sua fata circumvolitant. T. 1, 4, 15.
 animæ silentes apud inferos. P. 3, 10, 33.
 animalia nulla sub æge terribida. T. 4, 1, 164.
 ANIMUS non valet in hoc seelus. P. 4, 7, 68.
 animi delicia. C. 67, 25.
 animi vagus. C. 52, 4.
 animi via recta. P. 3, 3, 38.
 animo effluere, i. e. memoria exsistere. C. 64, 18. P. 1, 20, 2.
 animo egens, i. e. dement. C. 62, 32.
 animo gaudente. T. 1, 7, 87.
 animo pendere. P. 2, 12, 37.
 animos committere, i. e. ad certamen parare. C. 63, 16.
 animos tollere. P. 3, 16, 17.
 animosa signa, i. e. fortium virorum simulacra. P. 3, 7, 9.
 animosa signa Leonis ephesia. P. 4, 2, 107.
 Anio, Latij fluvius prope oppidum Tibur, Iudæ: il Tevcone. Horatio præcepit dicatur, quod è jugis montium erumpens, in subestitam planitiem maxime impetu defluat. pomitit. P. 4, 7, 11. Tiburnus. P. 3, 20, 23.
 Anena lymphæ. P. 3, 14, 40.
 Anena iunda. P. 1, 20, 11.
 Annibalæ Clætar, iustitium Dux, Amil-

ætor filius: elatibus Romanorum illustri. Annibalæspolia. P. 3, 9, 59.
 1, 2, 11.
 ANNUERE *severitatem Deorum erat.* T. 2, 2, 9. 25. 127. 4, 5, 20. 4, 6, 13.
 annuere ante facili. P. 1, 1, 33.
 annuere omnia omnibus: *quod è diu de vetula, cui caput natus.* C. 60, 163.
 annuere veraci capite. T. 1, 1, 134.
 ANNUS olim Calendar Martius incipiebat. T. 3, 1, 2.
 annus fertilis. T. 4, 1, 123. in quatuor partes. P. 3, 3, 60. novus pomu educat. T. 1, 1, 19. per tempora vertitur. T. 4, 1, 170.
 annus eat facies felixque. T. 2, 5, 82.
 annus frigidus. T. 4, 8, 4.
 annus nubilus. T. 2, 5, 76.
 annus, *præsumptus.* T. 1, 4, 15.
 annus rugis integer, i. e. præstans. P. 4, 5, 57.
 annus vitæ longus. P. 2, 12, 18.
 annus proximus vobis disidium erit. P. 2, 37, 15.
 anni celati. P. 3, 22, 31. prima lanuginis. P. 3, 5, 13. tremuli. P. 4, 7, 1.
 annos cum aliquo contribuere. T. 1, 7, 70.
 annos dissimulare. T. 1, 9, 44.
 annos exire, i. e. repuerescere, ad juvenutem regredi. T. 1, 4, 32.
 annosus Draco. P. 4, 8, 1.
 annua pabula poscit Draco Lanuvinus. P. 4, 8, 2. v. Draco Lanuvinus.
 annua setta tumulo dare. T. 2, 4, 48.
 annua solennia solvere. P. 3, 31.
 annua terra, i. e. segetes quotannis decussa. T. 2, 1, 48.
 Annales pleni ruris, i. e. moralogi, crassa Minerva stultis. C. 36, 19. Volusiani. C. 36, 94, 7. v. Volunius.
 ania æcha pedes compressos colligat. T. 1, 9, 14.
 anix sostrum. P. 4, 1, 242.
 Anferis poete, qui vixit pœtæ Maronis, indoctum carmen. P. 2, 23, 84.
 anferis voce tuus Jupiter. P. 3, 2, 12. nata Inferis ex Lævo.
 Anxus Libyæ Gigas, terre filius, quæ poetæ subditi sunt, quoties hunc pro-

TIBUL. & PROPERT.

enbuisset, & talis matris novis viribus
involuisse. Cum quo instatus Heren-
les, ne ad salutum auxilium cadendo
confugeret, inter brachia suspensum,
elisi faucibus intravit. v. Lucanum
l. 3. P. 3, 20, 10.

ANTE. ante fens, quam cernimus.

P. 2, 9, 11.

ante occupare. P. 1, 10, 14.

ante particula superabundans. P. 1, 2, 46.

ante plagas concumbere. T. 3, 1, 16.

anteire securis parvi. P. 1, 6, 19.

A. v. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Antigone, filia Oedipi Thebarum regis.
P. 2, 7, 81.

Antilochus, Nestoris filius, bello Tro-
jano ab Hectore interfectus. P. 2, 10, 47.

Antimachus, poeta, qui Thebanum his-
toriam ab ipso antea perperam scrip-
serat. P. 2, 3, 35. tumidus. C. 92, 10.

Antinous, unus procerum Penelope.

P. 1, 5, 8.

Antiope. Nyctei Thebarum regis filia,
que compressa Jovi gravidata par-
tem effugeret, nuptis Epopeo, cujus in
domum se receperat. Nyctos injuria
motus, cum iam esset moriturus, Lysio
fratri suo regnum reliquit, mandavit-
que ut Epopeum interliceret. Hic post-
quam insula impetrasset, Antiope
apud uxorem Dirce durissimè in vin-
culis habuit. Ea verò miseris modis
afflicta, clam dominam catenis destru-
xit, ad filios Amphionem & Zethum,
quos ex Jove susceperat, celeriter ve-
nit: qui maternis contumeliis auditis,
facto impetu Lycum obrutunt, Dir-
ce igitur sauro ferocissimo alligata an-
frusta discerpant. P. 3, 13.

Antiope Nycteis. P. 1, 4, 5.

Antiope, fortasse Amazoneum regina,
quam Theseus duxit. P. 2, 19, 51.

Antiphates Lepistegorum rex in Sicu-
lia. v. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

antiqui sanctis descriptis. T. 3, 2, P. 2, 10.

antilles. P. 3, 13, 37.

antilles ex amicis. C. 9, 2.

Antoniis Trumavis, amoribus Cleop-
atre famulus. P. 2, 13, 37. 137, 56. 4. 5.
conius oblatenus. P. 3, 9, 31.

antrum Caci latronis. P. 1, 9, 9. v. Ca-
cus.

antrum luci sacrum. P. 1, 9, 33.

antra festiva. P. 3, 11, 33.

An ibis. Scripturam Deus, quem non-
nulli audio et eundem ac Mercurium
existimare. Fingebatur capite ca-
mine. v. Plutarchus de Iside & Osiride.
P. 3, 9, 42.

anus aurea. T. 1, 7, 64.

anus pudoris cultos. T. 1, 3, 84. v. v. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

AONIA lyta Musarum, sic dicta ab
Aonibus antiquis Bæotici populi, ubi
Hesiodus. P. 1, 2, 23.

Aoniun nemus. P. 3, 2, 42.

Aonii specus. C. 45, 28.

Apeliota, ventus flans ab oriente equi-
noctiali, quem Latini Subulannum vo-
cant. C. 26, 3.

Apelles Cocus pictor celeberrimus, cujus
laudes vide apud Plin. 35. c. 10. P. 3,
7, 11.

Apellez tabulæ. P. 1, 2, 22.

aper Adonidis percussor. P. 2, 10, 54.
nemorivagus. C. 62, 72.

Apidanus Thessaliæ fluvius, herbosus.
P. 1, 3, 6.

apis alveo flores ingerit. T. 2, 1, 49.

aplici, pro adipisci. C. 63, 145.

APOLLO Jovis & Latone filius, Dia-
niæ gemellus, medicine inventor, catho-
ra & sagax illustris. P. 2, 1, 3, 7, 39.

Apollo amanti non tardus. P. 1, 3, 41.

auctor carminis. T. 2, 3, 13. antonius.

T. 2, 3, 12. medicus. T. 2, 3, 14.

Apollo auctor temporis committen-
di rates. P. 3, 5, 31.

Apollo averlus. P. 4, 1, 75.

Apollinis oraculum. T. 2, 3, 21.

Apollinis Palatini ædes. P. 4, 6, 11.

Apolline dextro. P. 3, 1, 47. v. Phæbus.

Appia via, ab Appio cæco, qui cam-
pstravius denominata. P. 2, 21, 4, 4, 8, 17.

applicare eodum. C. 9, 8.

Apriles ingerere; ex meretricia disti-
pina: cum scilicet proxima flores Ve-
neris

INDEX IN CATUL

neris f. hūm, vel Flordia venisse con-
sebanat, quorum occasione amatorum
leculis probe emungerent. P. 4, 5, 35.
 aqua piscicula genis. C. 92, 7.
 aquid me, i. e. ubi habito. C. 13, 1. 67, 33.
 AQUA ex oculis cadens. P. 3, 10.
 aqua frigida de fronte cadens, i. e. sudor gelidus. P. 2, 16, 12.
 aqua ignava, i. e. stagnans. T. 3, 3, 18.
 aqua lacu petita; metaph. pro re vici,
 que ubique prestat. P. 2, 16, 52.
 aqua potennis in nubes. P. 2, 3, 52.
 aqua picta radiis armorum. P. 4, 6, 26.
 aqua pura, i. e. Jussalis. P. 4, 8, 84.
 aquam flammæ addere, i. e. accendunt
 resinguerit. T. 2, 4, 42.
 aquam galea potare. P. 3, 10, 8.
 aquam galea libi portare. T. 2, 6, 8.
 aquam uxor viro comparat. T. 2, 11,
 42.
 aqua vestire corpora. P. 3, 2, 46.
 aquæ moricæ. P. 3, 1, 102.
 aquæ nativæ. P. 3, 4, 4.
 aquæ Nili captivæ in triumpho Augu-
 sti. P. 2, 1, 32.
 aquæ tacentes, i. e. occultæ, vel sine mur-
 mure flagantes. P. 4, 4, 50.
 aquæ urbanæ apud Velabrum. P. 4, 9, 6.
 v. Velabrum.
 aquas frigore nescire in glaciem. P. 4,
 3, 48.
 Aquilo Romanis tostra. P. 5, 1, 92.
 AQUILO ventus à cardine Septem-
 trionali spirans, idem qui boreas. P. 3,
 5, 71. infelix. id. ibid. vers. 29.
 Aquilo & nobis ventus erit. adagiū,
 quo significabant mortuum contemptū
 eorum, à quibus contemebantur; non
 secus ac si dicerent: tu me deseris, ego
 quoque castra movibo. P. 2, 4, 4.
 Aquilonia proles Zethes, & Calais.
 P. 7, 2, 25. v. Zethes.
 Aquini mali poeta. C. 14, 18.
 Aquitania, olim Gallia comata regio,
 sita inter Oceanum à latere Occidentali-
 ta: Garumna flumē à Boreali, &
 Orizute: Preuicos deique montes à
 Meridie, quibus ab Hispania separa-
 tur, hodie à Guascoña. Aquitanæ
 gentis visior Messala. T. 1, 8, 3, 2, 1,

33. v. Messala.
 ARA jejuna. C. 67, 79.
 ara maxima Herculis. hanc sibi thr-
 eulem ipsum statuisse auctor est Ovidi-
 us Fastis, Propertiana opinioni addi-
 pulatus: verum Livius l. 2. & Varro li-
 ber 8. à Perseus & Panarus
 potram, & eulem tradant. P. 4, 9, 68.
 ara publica vix vicinæ. P. 3, 8, 26.
 ara sparsa lacrimis. P. 4, 4, 46.
 ara superba Jovis Feretria. P. 4, 10, 48.
 v. Feretius Jupiter.
 ara viris interdicta. P. 4, 9, 55.
 aræ coronatæ. P. 3, 8, 19.
 aræ in fœdera pactæ. P. 3, 18, 25.
 aris advolvi. P. 3, 15, 1.
 aras cumulare. T. 2, 5, 6.
 aras nullas fletibus contemnere. i. e.
 ad omnes aras flere. P. 1, 4, 23.
 aras rumpere pactas in fœdera. P. 3,
 18, 25.
 ARABES dives. T. 4, 2, 18. pastor. P. 3,
 21, 8. tener. T. 2, 2, 4.
 Arabes Eoi. T. 3, 2, 24. molles. C. 11, 5.
 Arabum gramen odoratum. P. 2, 22,
 17.
 Arabum terra dives. T. 2, 2, 4.
 Arabia, extrema regio Asia prope Afri-
 cam, churs & aramatus provenit
 beatissima. Dividitur in Peræm,
 Desertam, & Felicem. Arabiæ in-
 tactæ domus. P. 2, 8, 20.
 Arabio bombyce lucere. P. 2, 2, 25.
 Arabium limen, i. e. à marmore Ari-
 bis. P. 1, 14, 19.
 Aracynthus, mons præruptus Bœotie.
 P. 3, 13, 42.
 ARANEA sanum velavit. P. 2, 5, 27.
 opus facit in deserto nomine. C.
 67, 50.
 aranea texitur in lecto vacuo. P. 3, 4,
 31.
 araneum sacculus plenus. C. 13, 8.
 araneosus situs. C. 25, 3.
 Atar, Narbōnensis Gallie fluvius, hodie
 incolas à Sione à Rôdno in ma-
 re mediterraneum veitus. T. 1, 8, 11.
 arator pellicus. P. 4, 1, 25.
 ATRUM habile. T. 1, 10, 7.
 atrato succumbere. P. 2, 23, 47.
 ara-

TIBUL. & PROPERT.

aratum sceleri. T. 2, 1, 7.
 atratio pressio tellus conlurgit. T. 4, 1, 162.
 atrox Lydia. P. 1, 6, 32.
 Atrox Parthorum fluvius, scriptoribus celebratissimus. T. 4, 1, 144. P. 3, 30, 8. 4, 3, 35.
 arbitrio alieno lucem & noctem videre. P. 4, 1, 141.
 arbitrio suo non esse. T. 4, 8, 2.
 ARBOR aquis oblitrepens. P. 4, 4, 4.
 arbor Myrica. P. 3, 17, 18.
 arbor recto erit, i. e. recti vicem prestat. P. 2, 18, 31.
 arborum amores. P. 1, 18, 19.
 arborea coma. P. 3, 14, 23.
 arbutus. P. 1, 2, 11.
 ARCADIA regem Peloponnesi, à mari undique circumita: Menalo, Parthenio, Luceo, Ermantho clarissimis montibus affurgens: cuius incolæ se antiquissimos mortaliū, Linaque proci fabulabatur. Illi ut flumina Ermanthos, & Alphæus. Oppida elon clara, Mantinea, Tegea, Syrophalum, Partholigi, cum ceteris pluribus. Arcadiz rupes. P. 1, 1, 14.
 Arcadii agri. P. 2, 19, 23.
 Arcadius Deus, i. e. Pan. P. 1, 18, 20. et Pan.
 Archemomus, idem qui Palamen, ad cuius tumulum Isthmici ludæ colebantur. Vidend. Papiu. l. 6. Turbaid. ubi latè de his. Archemori funera. P. 2, 23, 38.
 Architas Tarentinus, Platonis familiaris, mechanicis artibus excellentissimus. Huius columbam liguram libamensis suspensam, & auræ spiritus conclusa volantes laudas Gellius lib. 10. c. 12. P. 4, 1, 79.
 ARCUS Parthorum subdolos. P. 4, 3, 66.
 arcu certo concutit amor. P. 1, 7, 15.
 arcu indocto se exercere. T. 2, 1, 69.
 arcus Iridis purpureus. P. 3, 3, 54. imbrifer. T. 1, 4, 38.
 ARDENS unda. T. 4, 1, 143.
 ardor in alternis vocibus. P. 1, 10, 10.
 ardor, pro re amata. P. 1, 20, 6.

ardor suppositus cinerem facit. P. 2, 20, 31.
 ardor tuus te ager. P. 1, 13, 28.
 ardorem dissimulare. T. 4, 12, 6.
 ardoris juvenilis poeta magnus. P. 1, 7, 24.
 area incesles terit. T. 1, 5, 22.
 Arctici campi, s. Jscipio Scaligero credere non piget, denominantur ab Arce oppido terre Sennar, cuius mensis Genesios c. 10. vulgata lectio ibi habet: Arctici. T. 3, 1, 143.
 ARENA forum laicivum sterner. P. 4, 8, 26.
 arena Libyssa. C. 7, 3.
 arena parva fumus teget. P. 1, 17, 8.
 arena, pro litore. P. 3, 9, 35.
 arena vilis. P. 3, 5, 38.
 arenæ cumulus valuat. P. 3, 14, 29.
 arena regi. P. 1, 6, 28.
 arens-arena. T. 2, 1, 33.
 Arctusa puellæ nomen suppositivum. P. 4, 3.
 Argentus Myrix mons. P. 1, 20, 33.
 argento contextus, i. e. argenteis vestibus indutus. T. 1, 1, 72.
 argentea lilia. P. 4, 4, 25.
 ARGIVA figura, pro Græci ornata. P. 2, 17, 79.
 Argivæ pudicitie fama. P. 1, 15, 22.
 Argivi ab Argis Græciæ urbes. C. 67, 87. P. 1, 19, 14.
 Argo navis, à qua disti Argonautæ. Hanc è roboribus Dodonæi nemoris, Jansini Pelæi iussu Calchios proficiscenti, Juno & Pallas contraxerunt: quæ postea tæmensi uterere, summæque antætarum parte inter Symplices elisa, sideribus adscripta est. Huius historiæ, sive fabulæ, habet apud Apollonium Rhodium libris 4. Valerium Flaccum libris 8. Hyginum, & alios. C. 63. P. 1, 20, 17. effecta sidus celeste. P. 3, 20, 13. rudis navigandi. P. 2, 18, 39.
 Argoa columba, tutela navis Argus, quæ prius in Dodonæo nemore consulentibus responsa dederat. v. ARGON & Chaoniz columbæ. P. 3, 20, 13.
 argumeta, pro historia sumpta. P. 3, 7, 23.
 Argus

INDEX IN CATUL.

Argus pastor. *Amatoris filius, centoculus. Hunc Juno vaccam se custodiendam commiserat. Qui cum impiose suis vinctus diligenter impleret, fistula Mercuri lapsus in soporem, ab eodem truncatus est. Ejus tamen oculos Juno in eandem Pavonis transgessit. v. Ovid. Metamorph. P. 3, 20.*

arguta blanditia. P. 1, 16, 14.

arguta solea. C. 67, 72.

argutus lecti. in obsequiis. C. 6, 11.

Argyus Agamemnonis puer aqua.

submersus. P. 3, 5, 52.

ARIADNA Minis regis Crete, ac Pasiphaes filia, quae Theseum Labyrinthi erroribus implicatam, ejus amore captam, dati filii adminiculo liberavit. At hoc postea, spe nuptiarum, paternam domum abiit, in lateribus Naxi per somnum relicta est. Quam Bacchus ibi conspuam cum adamasset, uxorem duxit, coronamque ab ejus temporibus detrahens inter sidera collocavit. v. Ovid. Epist. Heroid. 7. Metamorph. Arctis Amat. l. 1. versu 529. Fæstorum 3. versu 459. C. 63.

Ariadna Gnosia, i. Gnosia Crete urbe.

T. 3, 6, 39. P. 1, 3, 2.

Ariadna velata in cælum Bacchi lycibus. P. 3, 15, 8.

Ariadna choros evantes egit. P. 2, 2, 28.

Ariadne corona. aritur B. Idm. Martias C. 65, 60.

atida pumex. C. 1, 2.

aries corniger dux ovium. P. 3, 17, 40.

aries cornu atheno murum pulsat. P. 4, 10, 33.

Ation Leibus, cithare peritissimus, qui cum è patria in Siciliam navigaret, circumveniens à navis ejus peculio inhiantibus, rogavit ut catenis gladio parerent, quoad exequias tacita celsi sibi precineret. Cum autem petentiam obtinisset, in equor sumpta cithara profusus: flatusque, Delphino datum supponente, incolunt ad litus evexit. Ationia lyra à Delphino ve-ta. P. 2, 18, 18.

Ation vocalis. Adrafi equus; quid

scilicet humana voce propitius esset. P. 2, 23, 17.

ariste incense. P. 3, 17, 5.

ARMA Achillis cessantia. P. 2, 7, 16.

arma Indica choris Bacchi fugata. P. 3, 15, 22.

arma picta. P. 3, 4, 23.

arma socia. P. 4, 2, 51.

arma strepitantia cælo audita. T. 2, 5, 73.

arma subter duces sedentia. P. 3, 3, 18.

arma trina recepta de tribus ducibus. P. 4, 10, 2. v. Feretius Jupiter.

arma victa. P. 4, 10, 47.

armis arma nectere. P. 3, 3, 34.

armis Romanorum opprobria vexit Cleopatra. P. 3, 9, 29. v. Cleopatra.

arma cadunt mitanti. T. 4, 2, 4.

arma sine suscitare, i. e. hirsutiam, vel forma de gossu Enep contexere. P. 2, 23, 63.

arma esse alieni cum rivalibus. P. 3, 5, 33.

arma exuere ad choros placidos. P. 4, 6, 90.

arma ferre. P. 4, 2, 27. 4, 3, 43.

arma meditari. P. 1, 3, 1.

arma relicta osculari. P. 4, 3, 30.

arma velle. T. 4, 4, 45.

arma votiva portæ terre. P. 4, 3, 71.

armis ingestis obsuere. P. 4, 4, 92.

arma dulcia. in obsequiis. P. 3, 18, 18.

arma solvere toro. in obsequiis. P. 4, 8, 28.

arma sumere manu admota. in obsequiis. P. 1, 3, 16.

Armenia late patens regio ad Orientem: fluvius Euphrates ac Tigris à Melopotamia & Cappadocia discissa. Dicitur autem in majorem & minorem. Armeniz tigres, forte ob proximitatem Hæcane fluvii, ubi, riste Plinio, fere ille frequentissimè. T. 3, 6, 15. P. 1, 9, 19.

Armenii odorati. T. 1, 5, 36.

armillati canes. P. 4, 8, 24.

Attia mater Galli. P. 4, 1, 85.

Arrius. C. 3.

ARS patra, i. e. inventum proprium. P. 3, 7, 12.

arte

TIBUL. & PROPERT.

arte arctius vias multas fortunas.

P. 3, 5, 44.

arte ferire. P. 1, 2, 50.

arte sua premis. T. 1, 7, 17.

artes alienas pavere. P. 4, 5, 18.

artifex formæ. P. 1, 2, 3.

artifex morbi. P. 2, 1, 60.

Atlinoe regina. *Æolus, mater Heronice: quam incolæ Cu videt nomine de-
votus honoribus venerabatur.* C. 4, 5, 3.

arturus lectus, i. e. sanctus. T. 1, 1, 75.

Artacie unda, scilicet Artacie fluvii per *Leptogonum* regionem decurrentis, ut *Homerus* auctor est. T. 1, 1, 60.

articuli, pro digitis. C. 6, 8, P. 2, 2, 80.

articulis omnibus abitergere. C. abdu.

ARUA bene olentia. T. 1, 2, 17.

arua boaria. P. 4, 9, 10. v. boaria arma.

arua ramosa. P. 4, 7, 81.

arua in ousibus metere. P. 4, 10, 30.

arua subigere. T. 2, 3, 8.

arundo fixa. P. 4, 7, 21. v. obferu.

arundo venatoria. P. 4, 2, 31.

arundinum fistula impar & decessens ordo. T. 2, 5, 31.

Arupini populi, ab oppido *Aurupis* in *Liburnia* sito, ut notat *Joseph. Scaliger* ex *Itinerario Antonini*. T. 3, 1, 110.

ARUSPEX animi verus. P. 1, 6, 17.

arupex verus patris. P. 3, 11, 61.

arabesca *Pomus* subscita. T. 2, 5, 13.

aruspicium *Perficum*. C. 88, 2.

ARX portæ. P. 4, 10, 31.

arx Tarpeia, i. e. *Capitolium*. P. 4, 7, 29.

arces de vallibus scandentes. P. 4, 7, 65.

arces pulæ abiegn equo, i. e. *Pergama*. P. 3, 1, 25.

Alcanius *Æolus* filius conditor *Alba Longæ*. T. 2, 5, 50. v. *Alba*.

Alcanius fluvius *Bithynie* crudelis *Minyis*. P. 1, 20, 4. indomitus. B. 1, 20, 16.

ascendere *Ractra*. P. 4, 1, 61.

ascendere inagnum iter. P. 3, 10, 3.

Astra oppidum ad radices *Heliconis*, quod considerant *Epodæes* & *Oeni*, referunt *Pausania* in *Bæoticiis*. *Astræi* fontes. P. 2, 8, 29.

Asticus poeta, *Hesiodus*, cuius carmi-

na imitatus est *Virgilius* in *Georgicis*.

Astici poeta piceo ira. P. 2, 2, 77.

Astorum nemus habitare. P. 2, 10, 4.

astillus Oeni funem vorans. P. 4, 3, 22.

Ocnus.

astelli Vestæ coronati. P. 4, 1, 21.

Astæ orbis terrarum pars ad Orientem & cuius fines à Septentrione mare *Scythicum* à Oriente Euxum à Meridie Rubrum à Occidente denique sinus *Arabiens*, & *Æthiops*, qui cum ab *Africa* determinat: inde mare *Carpathium*, *Ægeum*, *Propontis*, *Pontus Euxinus*, palus *Mæotis*, *Tanais* & *Olenus* flumina. Aliæ divitæ veteres. P. 1, 5, 14.

Astinus *Marrucinus* fur. C. 12.

Astropus *Bæotie* fluvius, *Thebas* præterfluens, & *Cyrenæis* radices alluens, ut refert *Strabo* l. 8. *Geograph. Distinct* *Pausanias* in *Corinthiacis*, quem vide. P. 1, 1, 27.

aspet, pro severo. T. 1, 5, 1.

aspera verba in Deos dicere. T. 4, 4, 14.

asperse lacrymx. P. 1, 12, 16.

aspice me. P. 2, 2, 55.

aspice quid invenit & c. P. 2, 1, 29.

assessu meo nulla herosa turpior erit. P. 4, 11, 50.

asside. T. 1, 3, 84. P. 4, 1, 47. 4, 11, 24.

assidu viri, i. e. detersi amice semper *hominis*. P. 2, 22, 44.

assiduas preces non ferre, i. e. rogando *filii*. P. 1, 8, 28.

assignare agros. T. 2, 5, 41.

astis unius xilimare. C. 5, 3.

astuescent *Jovi* *Latio* trophæa *Parthæ*.

P. 1, 1, 6.

ASSYRIA regio ad Orientem ultra *Armeniam*: terrarum imperio, quod primum penitus eius reges fuit, notissima.

Astoria dives. T. 3, 2, 24.

Astoria fines. C. 65, 12.

Astoria odor. C. 67, 14.

Astoria odores cineri dedere. T. 1, 1, 7.

astre super. P. 4, 6, 23.

ASTRA manu deligere. *Æthiops*. P. 2, 2, 106.

astra

INDEX IN CATUL. TIBUL. & PROPERT.

astra salebras demonstrant. P. 3, 14, 15.
Astrologia. P. 2, 18, à vers. 61.
Astrologus. P. 3, 1, à vers. 77.
ATER. atro vilicere, i. e. jecinore nigricanti. T. 1, 3, 75.
 atra toga lacrymis incalens. P. 4, 7, ab.
 atratus, i. e. veste funerea indutus. P. 3, 3, 56.
 Athamania litora, in *Ætolia regione proxima Epira*. P. 3, 6, 16.
 Athamantis Helle. P. 3, 20, 1, v. Helle.
 Athamantis undæ, i. e. *Hellepontus*. P. 1, 20, 19. v. *Hellepontus*.
 Athenæ, civitas Græciæ principi, litterarum studio nobilis: *Attica regionis caput*. Eft autem *Attica regis media inter Cariniam, & Boeotiam*. P. 1, 6, 13, 3, 19, 1.
 Athos, *Macedonia mont. Indus Monte Santo*. C. 65, 46.
 Atlas, *Mauritania mons, cuius humeris cælum impositum poeta fabulari sunt*. Ab eo denominatur *Oceanus Atlanticus, quia Gaditanum fretum excessu statim occurrit*. Atlas cælum gerens. P. 3, 20, 7.
 atque, pro tamen. P. 3, 19, 34.
 Atrox, *Ætolia fluvius*. C. 92, 5.
 Atrox ore, sic dicta ab *Atrocibus Ætolia populis, de quibus Plin. l. 4. c. 2. P. 1, 8, 25*.
 Attrida *Agamemnon*. P. 2, 11, 1. v. *Agamemnon*.
 Atrides. P. 3, 5, 3, 16, 37, 4, 1, 112. v. *Agam*.
 Attalica aula, i. e. *Phrygia, ab Attala Pergami regis*. P. 2, 21, 46.
 Attalica vestes. P. 3, 16, 19.
 Attalicus torus, i. e. *stragulis Phrygiis opertus*. P. 2, 10, 22.
 attenuare umbram arboris. C. 63, 41.
 Attica volucris funella, i. e. *naftus avis mali auguri: vel patrius lascivia, in quam versa Philomela, Pandionis Athenarum regis filia*. v. *Ovid. 6. Metamorph. P. 2, 15, 6*.
 Attius petitor. C. 6, 11. v. *petitor*.
 attingere gaudia. in obscans. P. 1, 19, 9.
 attonita mens. T. 2, 10, 47.

attrahis pedibus. C. 15, 18.
 Atur, *Novempopulana fluvius ex Pyrenæis montibus descendens Oceano Tarbelico excipitur*. Ita fort. *Josephus Scaliger, contra vulgatam lectionem*.
 Atax. T. 1, 8, 4.
 Atys. C. 62, passim. v. *argumentum Galliam*.
 auctor criminis. P. 2, 7, 11.
 AUCTUS felicitibus rediis, i. e. *qui optimam duxit uxorem*. C. 63, 25.
 auctus novo Hymenæo. C. 65, 11.
 auctæ auræ nullis sensibus. C. 63, 165.
 aucter ope bona te Jupiter. C. 66, 2.
 aucupium plumosum, alio nomine formido. erat autem contextus plumarum vesicularum ad terrendas aves, feræque, ut in retia adigerentur. v. *Vergil. 3. Georg. & 12. Æneid. P. 4, 3, 34*.
 aucupia omne genus. C. 111, 3.
 audacia puerorum grata turpibus amatoribus. T. 2, 4, 73.
 audax imponere. P. 4, 5, 13.
 audit, pro auditur. P. 4, 9, 39.
 audire aurea verba. T. 3, 3, 29.
 audita querere, i. e. *sesterni ab alio, qua ille audieris*. P. 2, 16, 49.
 aveli aliquo. P. 4, 8, 15.
 avellere puellam à veste Minervæ. P. 4, 1, 118.
 avena perlucens. T. 3, 4, 71.
 Aventina Diana, cuius templum scilicet in colle *Aventino*. P. 4, 8, 29. v. *Diana*.
 Avernus umbrosus, *Campania lacus, unde ad inferos descensum esse poeta commentus sunt*. P. 3, 15, 1.
 Avernalis cortina Sibyllæ. Hac nimis Cumis, non longe ab *Averno lacu responsa dabat*. v. *Virg. 6. Æneid. P. 4, 1, 49*.
 avertere amorem ab animo. P. 3, 22, 9.
 avettere non poterunt, quin &c. P. 2, 14, 49.
 Auflena. C. 97, 107, 108.
 Auflenus puer. C. 97.
 augurari, pro censere, existimare. T. 2, 11. P. 3, 1, 36.
 augur Phædo cecidit. T. 25, 11.
 augu-

INDEX IN CATUL.

augusta moenia, i.e. angustio fabricata. C. 63, 80. v. observ.

Augustus, C. Octavius ex Arria filius, unus ex Triumviris, ad quos res Romana devoluta erat: tandemque M. Antonius apud Actium victor navali classe, & exinde urbis princeps, P. 2, 8, 19, 39, 50, 1, 10, 1, 4, 6, 29, ab Albia longa. P. 4, 6, 39. deflevit Cornelium ossa. P. 1, 11, 58. v. Caelar.

augusta variis. P. 4, 6, 23.

avis lymphae. P. 4, 5, 60.

AVIS Promethei pectus rodens. P. 4, 5, 6. v. Prometheus.

avis varia plumae varicoloris. P. 3, 11, 32.

avis dextera. P. 4, 1, 68.

avis faci provida. T. 2, 5, 12.

avis natalis. T. 2, 2, 21.

avis nigra condidit omen funestum. P. 2, 19, 38.

avis non aequa remis favebat. P. 4, 6, 20.

avis cantus eventus praenitit. T. 1, 9, 4.

aves lucis auctores, i.e. Galli Gallinae ei diluculo concenatos. P. 4, 3, 32.

aves Tityi assiduae. T. 1, 3, 76.

aves caussari. T. 1, 3, 17.

avium guttur tenue. T. 1, 3, 60.

avitas sedes vendere. T. 2, 4, 53.

Aulis, portus insula Euboea, ubi Graecorum Duces in Troiam convenerunt. Hinc Agamemnon classem solvere non potuit, antequam Iphigeniam filiam Diana immolaret. P. 4, 1, 109.

AURA beata mulcet rosas Elysiacae. P. 4, 7, 60.

aura inimica. P. 1, 8, 12.

aura minas increpat. P. 1, 17, 6.

aura nomen refert ab extremis fontibus. P. 1, 20, 50.

aura nullis locis permanens. P. 2, 5, 8.

aura puellae clamantis. P. 2, 18, 73.

aura secundat iter. P. 3, 19, 14.

aurae ralaribus sectae. P. 2, 21, 57.

Aurelius. C. 11, 21.

Aurelius, & Furius Catulli comites. C. 11, 1, 16. v. Furius.

aurigae species Versumnus. P. 4, 2, 35. v. Versumnus.

AURIS. aure intentae precibus se praebere. T. 4, 1, 133.

aures bonae. P. 2, 10, 14.

aures legibus antiquis onustae. P. 2, 21, 83.

aures omnibus requierant. C. 3, 7.

aures purae. P. 2, 10, 12.

aures tinuant. C. 5, 1, 11.

aures monitis advertere. P. 1, 1, 17.

auribus suis gravem esse. P. 1, 12, 34.

auribus bibere. P. 1, 4, 8.

auribus comprehensis osculari. T. 2, 5, 92.

Aurora. P. 2, 13, 81.

AURUM dives. T. 3, 3, 11.

aurum imaginis, i.e. aurea imago. P. 4, 7, 47.

aurum tabellis finum. P. 3, 21, 5.

auri cultus, & damna. P. 3, 11, d. vere 50. 38.

auri divitis pondus. T. 1, 10, 31.

auro multa mala subsunt. T. 1, 10, 18.

auro carior. T. 1, 9, 31. carius. C. 10, 3.

auro contextus, i.e. aureis vestibus amictus. T. 1, 1, 71.

auro donari. P. 3, 21, 21.

auro crater, i.e. aureus. P. 3, 15, 37. auro curus erat, rodem sensu. P. 3, 21, 11. 12. v. Virg. 1. 2. Encl. vivoque sedilia saxo.

auro formam polluere. T. 1, 10, 17.

auro lacertos vincire. T. 1, 10, 69.

auro pectus carpitur. P. 3, 31.

aurea anus, i.e. commoda, benigna. T. 1, 7, 74.

aurea Cynthia. P. 4, 7, 85.

aurea lana, i.e. vellus Phrygaeum. P. 3, 9, 12.

aurea ovis. P. 2, 18, 6.

aurea palma. T. 1, 10, 82. v. observ.

aurea sella, i.e. solium regium. P. 4, 10, 28.

aurea urna. P. 2, 18, 49.

aurea uva, i.e. aureo colore. T. 2, 1, 45.

aurea munera. T. 1, 4, 56.

aurea templa. P. 4, 1, 5.

aurata pellis. C. 63, 5.

aurata Phoebe lyra. P. 3, 2, 14.

aurata catenae. P. 2, 1, 33.

aurata trabes. T. 3, 1, 16. P. 3, 1, 50.

aurata

TIBUL. & PROPERT.

Auratus vestium vir. T. 2, 6, 36.
auratus equus caraphracti. P. 3, 10, 12.
auratus lacertos gerere, i. e. *auratus armillis ornatus*. P. 3, 11, 39.
stercolum malum. C. 2, 12.
aurcoli pedes. C. 60, 107.
Auruncula, *Julia cognomen*. C. 60, 87.
AUSONIA, sic dicta Italia ab *Auson*, *Ulyssis & Calypso filie*. **Aufoniz** dapes. P. 3, 20, 30.
Aufoniz matronæ. P. 2, 22, 4.
Aufoniz puellæ. P. 4, 443.
Aufoniz virgæ, i. e. *Romana sceptrum, vel fasces Consulares*. P. 3, 3, 5.
auspicio vano credulus. P. 1, 3, 28.
Auster, *veniens à Meridie spirans, idem quo Notus frigidus*. P. 2, 18, 36. **hibernus**. T. 1, 4, 3. **nubilus**. P. 2, 1, 26.
austeræ suffragorii tabellæ. P. 4, 11, 49.
ausus petare spolia ex humeris *Quirini*. T. 4, 10, 11.
ausus alicuius contrarium non esse. i. e. *consuere*. P. 1, 5, 9.
Autumno mala rubens. T. 3, 4, 34.
axis spoliis oneratus. P. 3, 3, 13.

B

Babylon Perfarum urbs, quondam totius Chaldaee caput, à *Semiramide* condita: cuius moenia inter vestra orbis miracula recensentur. P. 3, 9, 21.
Bacchus, *Jovis & Semeles Thebana filius, quem ab utero matris fulminis ita intempestivo excisum Jupiter infans fecerat: unde iterum renascens bimater est appellatus. Primus de Indis triumphavit, primusque, ut Græci quidem volvere, vitem plantavit, vinumque usum docuit. Huius honori festa Bacchanalia, sive Dionysia instituta. Varia Bacchi nomina congesti Ovidius innot. l. 4. Metamorph. T. 1, 8, 39. P. 2, 21, 34. 3, 85.
Bacchus Ægyptus Osiris dictus. T. 1, 8. æterna juventute. T. 1, 4, 33. cornutus. T. 2, 1, 3. P. 3, 15, 19. edera coronatus. T. 3, 5, 3. intonsus. T. 1, 4, 14. **Phœbo** suo fertilis. P. 4, 6, 76. poeta-*

rum fautor. T. 3, 4, 44. proles *Semeles*. T. 3, 4, 45. **alvæ** confitor. T. 2, 1, 15.
Bacchus colir arua. T. 4, 1, 164. v. **Jacchus**, **Liber**.
Bacchi, & vini laudes. T. 3, 6, 2. *versu* 13.
P. 3, 15.
Racchi rustica proles *Priapus*. T. 1, 4, 7. v. *Priapus*.
Baccho dextro. P. 3, 1, 47.
Bacchus, *pro vino*. T. 4, 1, 57. generosus, i. e. *optimi sanguinis, nec lymphæ dulcis*. T. 3, 6, 5. **Maroneus**. T. 4, 1, 57.
Bacchæ *Penthea* venantes. P. 3, 20, 33. v. *Pentheus*.
Bactra, *Perfarum oppidum*. P. 4, 3, 7. **Cæpur** imperio *Semiramidis*. P. 3, 9, 26. finis imperii *Romani*. P. 3, 1, 16.
Bactra ascendere. P. 4, 1, 53.
BAJÆ, urbi *Campania amantissima, ubi aqua calida ad voluptatem, & ad morbos abigendi*. P. 1, 11, 3.
Bajæ corruptæ. P. 1, 12, 27. *invivæ*. P. 3, 16, 7.
Bajarum aqua tepida. P. 3, 15, 2.
Bajæ, *pre thermis quibusdam per Antoninam*. **Bajarum** maxima. T. 3, 5, 3.
balba verba cū puero dicere. T. 2, 5, 94.
Ballus. C. 56, 3.
balnearii fures. C. 33, 1.
balthæa, *cingula e coris bullata, quibus milites utebantur*. *lenta*. P. 4, 10, 22.
barathrum abruptum. C. 57, 108.
BARBA opaca. C. 37, 19.
barba pudenda vincit *genas erasas*, i. e. *novacula diligentiam eludit pilus quotidie succrescens*. P. 4, 8, 25.
barba sicca pulvere congesto. P. 4, 9, 31.
barba terit amplexus. T. 1, 9, 32.
barbæ nitore. T. 1, 4, 4.
barbara tibia. C. 63, 264.
batbarus, i. e. *inelegans*. P. 2, 13, 27.
Baris, *cymba Ægypti*. P. 3, 9, 44.
balia *baliare*. C. 7, 9.
basitationes. C. 7, 1.
Basilarice *Bacchi comæ, ita dicta* *quæ hic præteritis, i. e. à vulpe, cuius pellibus amicta incedebant Bacchi sacrificula: vel à meretrice, quod plu-*
b a EAM 1738

INDEX IN CATUL.

- rimant erant mulieres illa: v. l. denique à quadam celestamenti genere. 3 hac enim ira significat vox Batronia.* P. 3, 15, 30.
- Battus.** P. 7, 4. *forte legendum Battus, uisus ille de quo Ovidius Tristium 1. 4. eleg. 10. Battus quoque clarus Jarabo.*
- Batti sepulchra** in regione Cyrenaea 3 *sunt enim Battus princeps Cyrenensium.* C. 7, 6.
- Battiades Callimachus, isa dictus,** quod Cyrenensis fuerit. Battiadæ carmina, i. e. Jambus versus à Callimacho scripti. C. 6, 3, 16, 113, 2.
- BEATUS** quates. T. 1, 11, 63.
- beati,** pro divites. P. 2, 19, 33, 2, 18, 25.
- beatior,** pro locupletior. C. 10, 17.
- beata dona,** i. e. pulchra. C. 6, 7, 14.
- Belgicus color turpis ore Romano.** P. 2, 13, 104.
- Bellerophonæ equi humor,** Fens Hippocenes pulsus pedes Pegasei fabulæ: Pegasei autem invellit Bellerophon Chimeram interfecit. P. 3, 2, 2.
- BELLUM,** pro rixa. P. 3, 4, 41.
- belli sonus** necdum ultra Tiberim. P. 4, 10, 25.
- bello expertæ** proæ passiva significatio. P. 3, 3, 7.
- bella pugnata** mihi sunt. C. 3, 7, 3.
- bella** in gremio gerere, obsecrum est. P. 3, 6, 32.
- bellicus equus.** P. 4, 4, 14.
- belligerans.** P. 4, 10, 40.
- Bellona Martis pedessequa.** Bellonæ filior, quo sacerdotes eius Dra corripis futura prædicabant. v. Laetantem l. 1. Divin. Instur. c. 2. T. 1, 7, 51. Horatius de illo Sas. 3. l. 2. Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis.
- bella puella.** T. 3, 4, 52.
- Benacus lacus prope Veranam, hodie.** Lago di Garda. C. 4, 24.
- BENE** ac beatus esse. C. 14, 10, 23, 15.
- bene concordēs.** P. 2, 23, 6.
- bene & placide quiescas.** T. 2, 4, 49.
- bene habet,** i. e. o salum bene. P. 4, 17, 67.
- bene,** pro fortiter. T. 1, 5, 1.
- bene quiescat** sub humo. T. 2, 7, 12.
- bene dicere** aliquem ad pocula, id quod nobis est: far de brindisi alla salute di chi che sia. T. 2, 1, 31.
- bene nosse.** P. 2, 20, 8.
- bene velle ac amare** non idem. C. 71, 2, v. observo.
- benefacta.** C. 75, 1. P. 1, 1, 16, 2, 1, 24.
- benigne facere.** C. 72, 3.
- benignè,** i. e. largè, liberaliter. C. 66, 3.
- Beonices coma.** C. 65, ubi vide argumentum.
- Beoniceus vertex.** C. 65, 8.
- beryllus gemma Indica, smaragdo similis,** auctore Plin. 37. c. 5. digito solitus. P. 4, 7, 9.
- beta languidior.** C. 66, 21. v. observo.
- bibere ex una aqua.** P. 2, 18, 32.
- bipenni lacertos suos cædebant sacerdotes Bellonæ.** T. 1, 7, 13.
- Bistonix rupes, ita dicta à Bistonibus** Thracia populi. P. 2, 21, 32.
- Bithynia,** provincia contrigua Galatiæ, atque Asia minori: olim à Ponto disjuncta, deinde una & eadem. C. 10, 7.
- Bithyni campi.** C. 31, 5.
- BLANDUS.** blanda culpa perurit. P. 4, 5, 19.
- blanda fides,** i. e. fidei Deorum vasa obsecratio. T. 3, 6, 46.
- blandum thius.** T. 3, 3, 2. P. 4, 6, 5.
- blandos vultus offerre.** T. 1, 7, 1.
- blanda Veneris arma.** P. 4, 1, 137.
- blanditrix, blandissarum vis.** P. 1, 9, 39, & infra.
- blanditiis nullis tutum credere.** P. 1, 15, 62.
- blanditiis componere voce tremula.** T. 1, 5, 49.
- blanditias dicere.** T. 1, 1, 26.
- blanditias vendere.** T. 1, 10, 77.
- blanditiis empta oscula.** P. 3, 1, 33.
- blanditiis probum esse non linere.** P. 2, 14, 4.
- Boaria arua, forum Roma sic appellatum à bovis Herculis ex Hispania silve advektis. Pompejus tamen Festus ita dictum censet, quod ibi venderentur boves.** P. 4, 9, 19.
- Boebei Thessalia lacus.** Boebeidos undæ sanctæ. P. 2, 2, 63.

boim-

TIBUL. & PROPERT.

bombi taucifoni. C.63, 263. *Perfius*, 1.
Sas, seu posius *Nera Calar* à *Perjo* di-
 rictus : Torva Mimalioneis imple-
 runt cornua bombis.

BONUS pro pulchro. C.6, 15, 15, 1087,
 1-87, 3-107, 1-2, 445-2, 2, 13, 102,
 2, 19, 12.

bona, pro miti. T.2, 7, 25.

bonum facinus. C.55, 27.

bonum, pro astu. P.2, 2, 3, 24.

bonz, pro facies. P.2, 15, 52.

bona pascua. T.4, 3, 1.

bona propria membrorum. P.2, 2, 6.

bona scripta tabellis. P.3, 21, 2.

bona verba dicere, in re sacra. T.2, 2, 1.

Bona Dea, cui Romana femina in ope-
 ra sacrificabant, exclusis maribus. La-
 bandi est Fauna soror Fauni regis
Italorum : Tertulliano Penelope aliis
Ceres, aliis *Maja*. Bonz Dea sacra
 maribus non adeunda. T.1, 7, 22.
 Dea feminea. P.4, 9, 25. v. *Juvenal*.
 Sat. 6.

Bononiensis Rufa. C.19, 1.

Bootes, celestis sidus ad Septentrionem,
Ursi vicinum. C.65, 67. P.3, 3, 57.

Boreas. P.2, 18, 5. v. *Aquila*.

Borez flabra. P.2, 18, 70.

Borythenide, populi circa Borythe-
 nem fluvium Scythia Europæ. hibet-
 ni. P.2, 6, 18.

BOS Memphisitis, certis insignibus cla-
 rus, Apis dictus ab Ægyptiis : quo
 desiciente similem alium lactu magno
 quærent. De hoc vide *Plin.* l.8. c.48.
 T.1, 8, 28.

bovis torvi forma candida. P.2, 21,
 114.

boves grandævi. P.2, 17, 42.

boves cæli præbebant balthea. T.4, 10,
 22.

boves capite coronato. T.2, 1, 8.

boves fara præmonuerunt, in prodigiis.
 T.2, 1, 78.

boves Herculis. P.4, 9.

boves maciz villa sacra ducebant.

P.3, 22.

boves fertiles ad arandum. T.2, 3, 8.

boves, & plaustra versare. P.3, 3, 57.

boves iungere. T.1, 1, 60.

boves quatuor ahenæ Myronis. P.2,
 21, 28. v. *Myron*.

Bosphora, sunt duo angustæ freta, alter-
 um Thracicum ad ingressū Ponti Eu-
 xini : alterum Cimmericum ad ostium
 paludis *Mætidæ*, frequentius *Bospho-
 ri* dicuntur. capia manu *Tompæii*,
 cum scilicet *Mistridatis* copias fudit.
 P.3, 9, 68.

Bovillæ suburbanz, vicus prope Romæ.
 P.4, 1, 33.

BRACCÆ vestimenti genus, *Perfis*, *Me-
 diæ*, *Armenis*, *Getis*, & nonnullis *Gæl-
 lorum* usitatissimum : ideoque pars *Gæl-
 liæ* braccata dicta pars verò toga-
 ta, qua Romani amittus consuetu-
 dinem servabat. braccæ virgatz bar-
 bari militis. P.4, 10, 53.

braccati milites *Perse*. P.3, 3, 17.

BRACHIA careas livenientia. P.2, 7, 75.

brachia Cleopatrz colubis admo-
 ra. P.3, 9, 13.

brachia collo pendentia. T.3, 4, 45.

brachia læsa. P.2, 12, 20.

brachia loris gaudientia ad cestum
 ligare, mos antiquiorum prædum.
 P.3, 12, 9. v. *cestus*.

brachia mento naufragi supponere.
 P.3, 3, 35.

brachia plagis lassare. P.4, 8, 67.

brachia sacris cultris laniare, quod
 erat sacerdotum *Æthiopia*. P.2, 16, 15.

brachia somno incerto permittere.
 P.4, 1, 67.

brachia tendere multa cum fide, i. e.
 supplicare alicui, Deorum fidem obte-
 stando. T.3, 4, 64.

brachia vario amplexu mutare. i. e.
 obsecrare. P.2, 12, 9.

brachia viſta urgenti dare, dictum de
 nova nupta. P.4, 3, 12.

brachiolum retes. C.60, 181.

brachia, dictum de arbore, analogia.
 C.63, 105.

brassica vincta levi iunco. P.4, 2, 44.
Brennus, Gallorum Dux, qui *Delphi-*
cum *Apollinis* templum spoliaré ag-
 gressus, terramque, variisque prodigiis
 absteritus est. Hunc alii tradunt igne
 obsecratum à *Phœbo*, alii prodigio vici-
 sul-

INDEX IN CATUL.

vulneratumque, hausto veneno, sponte occubuisse. v. Pausaniam in Ptolemaeo. P. 3, 11, 53.
breve, pro paulo ante, ut censet Joseph. Scaliger. C. 60, 189.
Brimo, eadem qua Proserpina. Mercurii vim passa. P. 2, 2, 64.
Briſeis, uxor Lyrnessorum regis: deinde vero interfecta, patriaque subversa in Achilles potestatem redacta. Eum cum Agamemnon rapuisse, Achilles iratus ramis pugnare destitit: adversus Troianos, donec sibi restitueretur, magno insuper donis adiectis. P. 2, 7, 45. 2, 16, 29. abducta. P. 2, 15, 1. formosa. P. 2, 7, 21.
BRITANNIA, magna insula Septentrionalis contra Galliam sita: iugum Romanorum passa primum sub C. Caesare, deinde penitus sub Claudio. Britannia curru picto. P. 4, 39. ultima. C. 29, 4.
Britanniae. C. 29, 21. 45, 22.
Britannus Romano Marte invictus tempore Tibulli. T. 4, 1, 150.
Britanni infecti, s. e. sapone flavo comas tincti. P. 2, 13, 99. ultimi, & horribiles. C. 11, 12.
Britannos classe sequi. P. 2, 12, 63.
Britanna effeda, veniens genus. P. 2, 1, 86.
Brixia, Gallia Cisalpina oppidum clarissimum. Verona mater. C. 65, 32.
brum tempora duplicentur. P. 1, 8, 9.
Brutus, duo fuisse huius cognominis viri fortissimi: alter L. Brutus, qui urbe Tarquinii expulsi, primusque Consul fuit: alter, iam senescente Republica, M. Brutus unus conspiratorum, qui C. Caesarem occiderunt. Ambo libertatis vindices, ac dispari fortuna. .
Bruti scures. P. 4, 1, 45.
buccina, p. oprie cornu bubulum, quod facili rudioribus vicem tuba praestabat. P. 4, 1, 13.
buccina pastoris cantat. P. 4, 10, 29.
buccina quarta castrorum canit lucem venturam. P. 4, 4, 63.
bullam auream rudi collo demittere, puerorum ingenuorum iras praesentem

exuentium. P. 4, 1, 131.
B J S I J M contemptum. P. 1, 19, 21.
buitum cedere laxis. P. 4, 1, 75.
buita Craili. P. 4, 5, 84. v. Crassus.
buita jacentia, e. e. humilia. P. 3, 9, 29.
buita Niobes bis sex. P. 2, 15, 7. v. abseru.
buita piare cado effracto. P. 4, 7, 34. v. abseru.
buxum cavum, pro ribis. P. 4, 8, 42.
buxus vulgaris. P. 3, 21, 6.

C

Cacata chasra. C. 36, 1.
cachiini plangor. C. 53, 273.
cacumina Fiodi trementia. P. 3, 3, 355. v. Pindus.
Cacus, Vulcani filius, famulus lacte in Averna n. more: ab succis buves ab Hercule clava confectus. v. Virg. 8. v. Eneid. Ovid. 1. 1. Fastum. Liv. 1. 1. P. 4, 9.
CADERE pro fidem frangere. T. 4, 10, 2.
cadere pro vano, ne facci fieri. P. 1, 10, 24.
cadere sub armis. P. 2, 8, 1.
cadant, pro accedant. T. 4, 1, 191. 1, 7, 91. v. vota.
Cadi Mygdonii: Phrygia urbs eo nomine, ut placet Josepho Scalig. P. 4, 6, 8.
Cadmus, Agenoris regis Tyriorum filius, qui missus à patre ad quarendam sororem Europam, sessus in Boetia confedit, atque ibi Thebas condidit. In serpente postea cum uxore mutatus. v. Ovid. 3. 4. Metamorph. Cadmea mater Agave, qua Bacchiferis operata, dum aprum venari putat, Pentheum filium sororum ope discerpit. Hoc accidit Pentheo, quod novam Liberi religionem sprevisset. T. 3, 6, 24.
Cadmea Thebz. P. 1, 7, 1. Cadmi arx Thebz. P. 3, 7, 38.
cadus Chiui, s. e. vinum Chiui servans. T. 2, 1, 28.
cado vincia solvere. T. 2, 1, 28.
cæcus, cæcum iter versare. Messaph. P. 3, 2, 32.
cæci loci inferorum. P. 1, 19, 8.

Cæca.

TIBUL. & PROPERT.

cecare astu. P. 4, 5, 15.
 Cecilius poeta, qui de matre Decorum
 poema composuit. C. 35.
 Cecilius quidam alius. C. 66, 9.
 cedere. in obsequio. C. 56, 7.
 cedēs Polixenia. C. 63, 364. v. Polixe-
 na.
 cēdem agnis dies ominosa denuntiat.
 P. 4, 3, 61.
 cēlati scēvi, pro stigmate iuncti. P. 4, 5,
 32.
 cēlata iuga, i. e. curru affabre sculpti.
 P. 2, 1, 86.
 CĒLUM pendens. T. 4, 1, 23. paruit
 moribus. P. 3, 11, 101.
 cēlum equinoctiale. C. 46, 2.
 cēli janua. C. 67, 115.
 cēli tempus, i. e. aetheris temperies. P.
 2, 1, 78.
 cēlum votis implere. T. 3, 3, 7.
 cēlo clauduntur omnia. T. 4, 1, 23.
 cēlo militis. T. 1, 3, 90.
 cēlestis, pro Deo. T. 2, 4, 35.
 cēlestes, pro Divis. T. 1, 10, 5. 4, 1, 14.
 cēlestes heci. C. 67, 76.
 cēlestum fidem comprecari. C. 63,
 191.
 cēlites agricolæ. T. 2, 1, 36.
 CĒRULA forma, i. e. eorum cēruleo co-
 lore imbuta. P. 2, 1, 102.
 cērula mater Actullis, i. e. Thetis Dea
 maris. P. 2, 7, 5.
 cērula raris Charontis, i. e. mœrula.
 P. 2, 19, 40. Verg. 6. v. Æneid. Cēruleam
 advertit puppim.
 cēruleus fucus. P. 2, 1, 101.
 CĒSAR Julius. C. 57, 91. socer Pom-
 peii. P. 3, 9, 38. Cēsar's monumen-
 ta. C. 11, 10. Cēlaris apothecis. P. 3,
 16, 34.
 CĒSAR Augustus. P. 2, 1, 25. 3, 7, 27.
 4, 1, 46. 4, 6, 13. 4, 1, 15. Deus. P. 3, 3, 1.
 magnus. P. 2, 21, 2. magnus in armis.
 P. 2, 6, 5.
 Cēlaris enses. P. 1, 27, 7.
 Cēlaris rates fortes. P. 2, 23, 61.
 Cēlaris virtus, & gloria. P. 2, 1, 27.
 Cēlaris focos amplecti, i. e. familia
 Augusti inferi. v. Augustus. P. 3, 16,
 12.

Cēlii, mali porta. C. 14, 18.
 Cēus, unus ex Gigantibus, qui Jovi
 arma intulerunt. P. 3, 7, 48.
 Caius crisyllabus. C. 10, 30.
 Caius Cinna. C. 10, 30. v. Cinna.
 Calais, & Zethes, alati Boreæ filii ex
 Orithyia: fuerunt & numero Argonaus-
 tarum, Harpysque à Phœnis mensis
 pepererunt. P. 1, 20, 25. v. Zethes.
 Calamis, nobilissimus statuaris, cuius
 præcipua gloria in equis effingendis.
 De hoc vide Plin. l. 34. c. 8. P. 3, 7, 10.
 CALAMUS venatorius. P. 3, 11, 46.
 calamo pisces prædari. P. 3, 2, 37.
 calamo stricte avem figere. P. 2, 14, 24.
 calami Fanos. P. 3, 30. v. Fan.
 calathi, pro sepius. calathis strata fo-
 lia narrant. P. 2, 12, 52.
 calathifci virgati, i. e. quas illi viminei.
 C. 51, 119.
 Calchas, potus divinator in castris Gra-
 corum adversus Troiam. Fuit illi ge-
 nus à Melampede. P. 3, 1, 109.
 Calendæ Martiæ. T. 3, 11, 42, 1.
 Calendæ raræ. P. 4, 3, 53.
 calix auratus. P. 2, 22, 40. coronatus.
 T. 2, 5, 98.
 calices amariore, i. e. vino vetustiore
 spirituant. C. 27, 2.
 CALLIMACHUS angustio pectore.
 P. 2, 1, 40. non inflatus. P. 2, 23, 32.
 Callimachi libelli. P. 3, 7, 43.
 Callimachi manes. P. 3, 1, 1.
 Callimachus Romanus, Propertius.
 P. 4, 1, 64.
 Calliope, Musarum antesignana, qua
 idcirco ab Horatio Regina dicitur.
 Nomen accepit de Ἰο τῆς ποικίλης ὀψέως,
 ab optima voce. P. 2, 1, 3. 3, 2, 5. 4, 6,
 12. vitata ab ocagro, ex quo peperit
 Orpheum, & Cymethona. P. 2, 2, 1, 31.
 Calliopea, eadem qua Calliope. P. 2,
 2, 28. 3, 1, 54. 3, 2, 38.
 Callisto Lycæonia, i. e. Lycæonis filia,
 una comitum Diana, qua à Jove per-
 dulam conspurcata, ira Junonis in ur-
 sam mutata est. Hanc postea Jupiter
 miseratione ratiis in cer elosia sidera
 collocavit. Luceat in cardine septem-
 psonali, & vocatur Helice. v. Ovid.

INDEX IN CATUL

2. *Metamorph.* C. 61, 66.
Callisto uisa. P. 2, 19, 23.
calor febrilis. T. 4, 11, 30.
calores, i. e. amores aliud transferre.
 P. 2, 12, 35.
calere ad nova hucra, *distum de vili-*
maris. P. 4, 3, 62.
Calpe, mons in finibus Hispania, una
 columnarum Hercule. P. 3, 10, 25.
Calvus Licinius, Orator, & Poeta,
impugnans veterum illustre. C. 14,
 50, 53, 391. P. 2, 17, 40, 2, 25, 89.
Calypso, filia Oceani, ut refert Hefi-
 dus in Theogonia, apud quam Ulysses
 diu moratus est, ut ex Homero cogno-
 scimus. P. 1, 15, 9, 2, 15, 40.
Calypso Atlantia, i. e. Atlantis filia
 iuxta Tibullum, qui videtur aliam
 opinionem secutus. T. 4, 1, 77.
Cambyses Cyri Persarum regis filius,
 & successit. P. 2, 18, 23.
Camerius. C. 55.
camera eburna. P. 3, 1, 50.
Camillus Furius, Victorum eversor, qui
ob invidiam à patria expulsi, cum
audisset eam à Senonibus captam, im-
provviso reversus hostes prostravit, &
Capitolium in libertatem restituit. v.
Livium l. 5. Camilli signa. P. 3, 9, 77.
Camilli magni, multitudinis numero.
 P. 3, 7, 31.
Camæda Musa. T. 4, 1, 24, 4, 1, 192.
 P. 3, 8, 1.
Campania, Italia provincia prope ma-
re Tyrrhenum 2 hodie Terra di lavo-
ro. pinguis. P. 3, 3, 27.
Campania terra. T. 1, 10, 33.
CAMPUS Martius, locus Roma, prope
Tiberim, ubi nobilibus juvenibus ho-
nestis exercitationibus operam dabat.
v. Horatium ode 8. l. 1. Campi cura.
 P. 2, 13, 34. Campestribus armis uti-
 lis, i. e. Campi Martii. P. 3, 7, 19.
campus minor. C. 55, 3. v. *obfero*.
campum equo dare. P. 2, 8, 6.
campo concurrere. P. 4, 10, 35. *Italii:*
venire à battaglia campale.
Cancer, Zodiaci signum solistiale. Olli-
 pes. P. 4, 1, 150.
CANDOR falius. P. 1, 2, 19. fuscus,

i. e. semiplenus. P. 2, 17, 78. plenus.
 P. 2, 17, 77. quæritus, i. e. arte paratus.
 P. 3, 22, 8.
candorem præferre. T. 3, 4, 29.
candidi Soles, i. e. sancti dies. C. 3, 3.
candida fata. T. 3, 6, 10.
candidior & candidior. T. 1, 8, 64.
candidius nive hiberna. C. 79, 2.
candescere canis. T. 1, 11, 42.
canephora virgo. P. 4, 8, 6.
CANERE ingratis puellæ. P. 2, 2, 3, 724.
canere inter libellos. P. 3, 7, 43.
canere inter opus. T. 2, 7, 8.
canere, pro vatiscinari. T. 1, 7, 56, 1, 8, 1.
canimus frustra. T. 1, 6, 31. v. *cantus*,
carmen.
CANIS custos liminis. T. 2, 4, 32.
canis experrecta in dolores alienus.
 P. 4, 5, 71.
canis instabat. T. 1, 7, 32.
canes armillati colla Molossæ. P. 4,
 8, 24.
caues ebria signa fugæ nocturnæ. P. 3,
 2, 48.
canes Lacones. P. 3, 12, 14.
canes vocales. P. 4, 4, 84.
canes monere. P. 2, 14, 80.
Canis tergeminus, i. e. Cerberus terne
capite horrendus. P. 4, 7, 52.
Canes Hecates. T. 1, 2, 52. *Virg. 6. v. He-*
neid. visque Canes ululare per
 umbram.
Canes Scyllæ. T. 4, 1, 72. v. *Scylla*.
Canis Afrum, sive Scirius. T. 1, 1, 49.
 1, 4, 36, 4, 1, 11. ætivus. T. 3, 5, 2. sic-
 cus. P. 2, 19, 4.
Canis ætivi sicca tempora. T. 1, 4, 6.
**Canes damnosus, pessimus aleris jactus,
ita dictus. P. 4, 8, 45.
canistra tremunt in palmis virginis.
 P. 4, 8, 12.
canistra myrto vinça gerere, in sa-
cris. T. 1, 11, 27.
Cannensis pugna, in qua Romani à
Carthagenensibus turpissima clade af-
fecti, apud Cannas senobile Apulia
oppidum. v. *Liv.* l. 22. P. 3, 2, 10.
Canopus, oppidum cuiusdam insula Ni-
lææ, metreticus ætibus famosus.
 P. 3, 9, 39.
Canoe**

TIBUL. & PROPERT.

Canopia litorea. C. 51, 58.

CANTUS. *cantus magis viret.* T. 1, 6, 29.

canus felices. T. 3, 4, 40.

canus salustiferi. T. 4, 4, 10.

cantamina Musæ magicæ. P. 4, 4, 51.

canrata Luna. P. 4, 5, 13.

cantrica lactare. P. 4, 5, 34.

CANUS. cana senecta caput inficit. T. 1, 9, 42.

cani capilli nigros ledunt. T. 3, 5, 15.

canitimi pulvere cadere, *semen vehementissimis doloris.* C. 63, 224.

caneret, *prima longa, secunda brevis, pro cauderet.* P. 2, 13, 81.

Capaneus, *unus e septem ducebus, qui ad Thebas obsidendas profecti sunt. Hic reliquorum omnium contemptor, dum in Juperis, & Jovem ipsum convitia facit, subire fulmine iussus est. Capanei ruina Jovi grata.* P. 2, 23, 40. v. *agmina sepe.* Statium l. 10. *Thebaidas.*

Capena porta Romana. P. 4, 3, 71.

capet, *pro axillarum gravescentia, metaph.* C. 58, 6.

capella cornipes. C. 19, 16.

capella delicata. C. 20, 10.

CAPER, *pro allicere.* T. 4, 4, 3. *ibid. versu 73.* 3, 6, 45. P. 2, 1, 2, 22, 15. 2, 2, 19. 2, 16, 78.

capere, *pro circumdare.* P. 4, 9, 49.

capus, *pro depressus.* P. 2, 16, 66.

capta, *pro allecta.* P. 3, 13, 6.

capitum lacrymæ supplices. P. 1, 16, 4.

captare carpenta, *i. e. assidue velle redam præcurrentem.* P. 4, 3, 23.

captiva, *pro captivam.* P. 4, 4, 34.

captivum sedere ad alienos penates. P. 4, 4, 33.

Caphatea saxa, *promontorium Eubœæ insula, in quod vitrix Grecorum classis miserè impetit.* P. 3, 15, 35. v. *Nauplius.*

CAPILLUS ornatus. P. 1, 2, 1.

capilli rari vincula furtiva, *exsequia anles fuerint.* P. 3, 5, 69. v. *observo.*

capilli Genii unguento stillantes. T. 1, 8, 51. v. *Genius.*

capilli horrentes. T. 2, 3, 23.

capilli scissi. T. 1, 11, 53.

capilli Sole ussi. T. 1, 10, 15.

capilli sparsi ad frontem errantes. P. 2, 1, 7.

capilli umbratum ussi. T. 1, 11, 37.

capillus albus à stirpe tollere, *vellet.* T. 1, 9, 45. P. 3, 22, 33.

capillos arte colere. T. 1, 7, 45. 1, 9, 9.

capillos invadere. P. 3, 5, 5.

capillos lapsos formare. P. 1, 3, 23.

capillos trahere. P. 3, 13, 13.

capillus ductari. T. 1, 7, 77.

capillis suspensis cedebantur servi. P. 4, 7, 47. v. *coma, crinis.*

Capitolia nubila primo fumo, *i. e. noctis caliginis increbescens nimis conspicua.* P. 4, 4, 27.

Capricornus, *Zodiaci signum brumale, locus aqua Hesperia.* P. 4, 1, 108.

caprificus, *i. e. ficus silvestris, nunquam maturescens, cujus tanta vis est, ut marmora fundat, quamvis durissima.*

P. 4, 5, 74. v. *Plin. l. 15, c. 79.*

capula librorum. C. 67, 36.

CAPUT hoc. P. 2, 7, 52. 2, 6, 7.

caput alium manibus non certis. P. 1, 3, 8.

caput pluma effinitum. P. 3, 5, 64.

caput unctius. C. 10, 11.

capiti tumultus obiectus, *i. e. periculum vicia imminens.* P. 2, 18, 45.

capite & collo certa gerere. T. 1, 8, 52.

caput componere, *i. e. concumbere.* T. 1, 8, 58.

caput flore vacuum relinquere. P. 3, 8, 16.

caput habere in rosa verna, *i. e. cingere rosis corollis.* P. 3, 3, 44.

caput in humo ponere, *in humi jacere.* P. 3, 13, 16.

caput nitidum tarda arte cometo. T. 1, 9, 16.

caput ponere cum aliquo, *in obsequio.* P. 2, 12, 22.

caput premere pedibus impositis. P. 1, 4.

caput fopore vincere. P. 3, 15, 42.

caput tingere externo nitore. P. 2, 13, 100.

capita vi jacere, *gestus sanatorum facer-*

INDEX IN CATUL:

sacerdotum *Cybele*. C.62, 23.
caput ab *Aenea* superfluum. P.3,3, 20.
caput fidele. P.2,1, 36.
caput signorum, *ut vertex* statuarum.
P.2,8, 25.
caput, *pro causa*, *atque origine*. P.3,
5, 4.
caput fluminum, *i. e. fons*. P.2,12,33.
caput fontis. P.3,17,6.
caput historiarum praeberet, *i. e. argumentū*
historia fieri. P.3,18,28.
carbasa alba. P.4,11,54.
carbasa lina, *i. e. byssina*. P.4,3, 64.
carbatinae crepidae, *rufae edicamentū*
genui, *ut primus explicavit Angelus*
Petavianus Miscellaneorum. l. c. 2. C.
95, 40.
CARDO. cardine tacito fores verte-
re. T.1,7, 12.
cardine verso. T.1,2, 10.
cardines taciti. P.1,16,26.
carina fracta in portu. P.2,17, 64.
carinae coronatae. P.1,2,15.
CARMEN grave. P.1,9,9. *inermis*.
P.4,6,32. *nuptiale*. C.60,61.
carminis nomen alicunde it. P.1,7,10.
carminis obsequium. P.1,8,40.
carminis in orbem redire. P.3,1,39.
carmine, *pro carmini*. P.2,23, 84.
carmen aris libare. P.4,6,7.
carmen columna scribere. P.4,7,83.
carmen facere. P.2,23, 79.
carmen factorum jurare. P.4,7,51.
carmen hiare racita lita, *dictum de*
simulacro Apollinis. P.2,21,6.
carmen tenuare. P.3,1,5.
carmina *Cassandra* sero rata. P.4,1,51.
carmina ducere in nomen alicujus. V.
4, 6, 13.
carmina facere. P.2,7,33.
carmina nervis aptare, *i. e. citibara ac-*
commodare. P.3,2, 35.
carmina sonare. P.2,21, 16.
carmina subicere, *i. e. dallare*. P.1,7,
20.
carmina tentare. P.2,2,29.
carmina versu deducere, *constat enim*
carmen ex versibus. P.1,16, 41.
carminum magisterium vis. T.1,2, 44.
carminibus & herbis devovere. T.1,
9,17.

Carnuti, populi *Gallia Lugdunensis*. l. 2.
vi. T.1,2, 12.
Carpathium mare, *dictum ab insula*
Carpatho & *circa Rhodum & Cyprum*
se diffundens. P.3,5,28.
Carpathiae undae. P.2,4,11.
Carthago, urbs *Africae* litoralis, *qua*
à Didone condita fertur. *Emulatio*
fuisse Romana potentia, *tandemque*
à Scipione deletam, *vel pueris notum*
est. Carthaginis animi. P.2,2,23.
CARUS. cara, quantum nec filia
matri. T.3,4,51.
cara, quamvis perdidit. T.3,6,56.
carior, & carius auro. C.104, J. T. 1,
9,31.
carior me ipso. C.67, 159.
carior oculis. C.101,2.
care nox vertitur. P.2,16, 67.
Caryilos, oppidum *Euboeae*, *marmori-*
bis nobile. T.3,1,14.
casa sine arte facta. P.2,16, 66.
casa immunda latere. P.2,16, 66.
calax ex virgis struere, *latus puerilis*.
T.2,1,24. *sic Horatius S.3,l.2. Edifi-*
care casas, plostello adjungere,
mures: *Ludere par impar, equita-*
re in arundine longa.
casia, *frutex peregrinus, cuius naturam*
considerat Plinius. l. 2. c. 19. T.1,3, 61.
Cassandra vates, *Pruam* filia. P.4, 1,
117. non credita. P.3,11,64.
castes imponere. P.4,2, 33.
castes tendere, *pro insidiari*. T.1,7,5.
castida, *pro casti*. P.3,9, 15.
Cassiope, mater *Andromedes*, *postea*
eclipse fidus. P.1,17,3. v. *Andromede*.
Castalia arbor, *à fonte Castalia*. P.3,
2, 13.
Castalia umbra. T.3,1, 16.
Castor, filius *Jovis & Leda*, *Clytemne-*
stae gemellus. P.1, 2, 15. equum do-
micor. P.3,12, 17.
Castoris equus *Cyllarus*. P.2,6, 16.
Castor & Pollux gemelli. C.4, 27. 67,
61. P.2,18,9. v. *Pollux*.
CASTRA decem annorum apud Tre-
iam. P.3,20, 25.
castra silentia tuba intermissa. P.4,
4, 80.

castra

TIBUL. & PROPERT.

castra puellis Romanis non patebat.

P. 4, 3, 45.

castra comitare. P. 2, 6, 15.

castra coronare humo suggesta. P. 4, 8, 80.

castra ponere. T. 1, 7, 70.

castra rogit egerere. P. 4, 6, 34.

castra sequi. T. 2, 6, 7.

castra movere toro mutato. *adagium*.

P. 4, 8, 28.

CASTUS. castra domo gaudere. T. 3, 4, 60.

castra placent superis. T. 2, 1, 13.

CASUS. casum confortem evadere.

P. 1, 21, 1.

casu alicuius latari, i. e. alienis infortunis gaudere. P. 1, 1, 3, 10.

casus alios periculorum. C. 2, 3, 11.

cataglyphi Thyni. C. 2, 5, 7. v. *observ.*

cataphractus ferreus. P. 3, 10, 11.

catasta barbaria, in qua servi vincti prostabant. T. 2, 6, 42.

CATENA manus corrumpit. P. 3, 1, 3, 20.

catena teneti. *metaph.* T. 4, 5, 15.

catenæ matris Andromedæ, quas Andelices ab matris superbâ gerebat.

P. 4, 7, 65.

cathedra posita scribebant semina.

P. 4, 5, 37.

Cato Grammaticus. C. 5, 6.

Carullus. P. 2, 17, 40. lascivus. P. 2, 2, 87. doctus. T. 3, 6, 41.

carulus Gallicanus. C. 4, 2, 9. v. *observ.*

Caucasius Scythiae mons. P. 1, 14, 6. Caucasica rupes. P. 2, 1, 77.

Calcalix aves, i. e. aquila Promethei pelibus rodenti. P. 2, 17, 54. v. *Prometheus*.

cauda boves averlos trahere. P. 4, 9, 12.

caverem a cavo, vis, tertia coniugationis, ut apud Virg. litora fervere late a servo, vis. Tib. 1, 4, 67.

cave omne tale iter. P. 4, 8, 6.

Caurus ventus, idem qui Caurus ab occasu sibilat spirat. T. 1, 5, 35.

CAUSA frangit, & attollit vires in milite. P. 4, 6, 51.

causa perorata est. P. 4, 11, 98.

causam aliquam pratendere. T. 4, 6, 5.

causis iusti amoris. T. 2, 4, 70.

causas aperire. P. 4, 10, 1.

causari. T. 1, 3, 17. P. 4, 2, 23.

cautes obnoxia ventis. T. 2, 4, 9.

cautum esse ad laqueos. T. 1, 10, 46.

CAVUS Mevania campus. P. 4, 1, 123.

v. Mevania.

cavo hiarum diducere. P. 4, 1, 149.

cava manu pretium flagitare. T. 2, 4

14.

cavi pumices. P. 3, 2, 28.

cava metalla. P. 3, 11, 5. v. metalla.

cava signa. P. 4, 6, 50.

Caystri quadriga, i. e. quatuor urbes nobilissimæ, ut placet Josepho Scaligero, Ephesus, Smyrna, Colophon, Miletus quarum princeps est Ephesus ad Caystrum sita. P. 3, 20, 15.

Cecropia, civitas Attica, sic dicta à Cecrope rege. C. 6, 3, 79.

Cecropia folia. P. 2, 15, 6.

Cecropii coloni. P. 2, 22, 19.

cedere, pro decedere. P. 1, 3, 1.

cedere in astra ab humana via. P. 3, 16, 34.

cedat, pro concedat. P. 1, 9, 23.

cede agendum. P. 4, 9, 54.

Cepheia Andromedæ, i. e. filia Cephei regis Æthiopum. P. 1, 3, 3.

Cepheia Meroe, insula Nubia, sita sub Cancro Tropico. P. 4, 6, 78.

celebrare, pro frequentare. T. 1, 3, 33. P. 1, 16, 3.

celebrare aliquem multo sermone, i. e. assidue cum aliquo versari, sapienter congersi, colloqui duntaxat. T. 1, 7, 17.

Celiberia terra, exteriaris Hispania provincia. C. 39, 17. cuniculosa. C. 37, 18.

Celtribet. C. 39, 17.

cenam de rogo rapere. C. 59, 3.

Cenina arx. P. 4, 10, 9. v. Acton.

centura lex. P. 4, 11, 41.

Centauri, ab Ixione generi ex nube. P. 2, 62, 2, 7, 9. v. Ixion.

Centaurica saxa proris imposita. P. 4, 6, 49. v. *observ.*

centum Romuli patres. P. 4, 1, 14.

centum aquoreæ puellæ, i. e. Nymphae Nereides, Oceanusides. P. 3, 5, 33.

cetra sordida, i. e. salivella tripa. P. 3, 21, 6.

cetra

INDEX IN CATUL.

cera Romana, *id est* Romani postq. cera
imago. P. 4, 6, 3.

ceriali. P. 4, 15.

Ceraunia, montes Epiri, nautis infesti.
P. 1, 8, 19. 2, 1, 3.

cerialis aquamolo ventre. P. 3, 20, 27.

Cerberus, Typhonis & Echidna filius,
ut Hesiodus ait in Theogonia. Hunc
Pluto praefecti janua inferorum. Tri-
ceps autem fuit, colloque serpentibus
crinito. T. 1, 3, 71. 1, 11, 36. 3, 4, 87. P.
4, 7, 90. trifidus. P. 3, 3, 64. ultor. P. 4,
3, 3.

Cerberus nullas umbras petat. P. 4,
11, 35.

Ceres, filia Saturni ex Opi, legum &
frugum inventrix. Sacra huius pra-
cipua silentio religione colebantur. T.
1, 1, 21. 2, 1, 62. *ibid.* versu 33. spicis
redimita. T. 2, 1, 4. colit arua. T. 3,
1, 164.

Cerintius, formosus iuvenis, Sulpicia
amator. T. 1, 4, passim.

Cerinthi natalis. T. 2, 2.

certamen vini mire. T. 3, 6, 11.

CERTUS, pro fidele. P. 2, 17, 22.

certa, eodem sensu. P. 2, 23, 11. 1, 19, 24.

certos amores spondere. P. 2, 20, 19.

certos amores subducere. P. 1, 3, 45.

certa certis auctoribus ferre. P. 4, 1, 77.

cerva silvicaltrix. C. 62, 73.

cervi, sine rami ad vallum muniendum
in terram aliter depacti, cervinis cor-
nibus non diffoules. T. 4, 5, 84.

cervix desecta. P. 4, 10, 17.

cervix olivo manans. P. 3, 15, 37.

cervix torosa. C. 62, 83.

cellus, chirotheca & pelle bubula, plum-
bo infuso gravis, qua pugiles olim ma-
nus & brachia vinebant. P. 3, 12, 9. v.
Virgilium s. *Eneid.* & Valerium Flac-
cum 4. Argonaut. ubi pugnam Amyci
& Polluci describit.

Chalybes, populi Theophrasti regionis,
ultra Cappadociam: fabrilis opere quon-
dam insignis. C. 65, 48.

Chaoia columbae, quae in arboribus
memoris Dolonae recludebat oracula: &
Chaoibus Graecia populis ista dicta.
P. 1, 9, 35.

Charisin averis cantare, *id est* Gratias
invitis. Est autem Ablativus à Græ-
co Dativo derivatus. P. 4, 1, 75.

Charton, peritor inferorum. De quo vi-
de Maronem s. *Æneid.* T. 1, 11, 36.

CHARTA anus. C. 67, 46.

charte fastigia. T. 1, 7, 11.

chartæ regiae, *id est* majores. C. 22, 6.

chartis facta intexere. T. 4, 1, 5.

chartistibus omne ævum explicare.
C. 1, 6. v. *conserv.*

Charydis vorago teterrima in freto
Siculo, Peloro promontorio adhaerens &
respiciet Syllam ex altera parte sua
oppositam. C. 63, 156. T. 4, 1, 73. aquas
alcernas scilla. P. 3, 10, 28. vorans
aqua numquam alcernante. P. 2, 18,
54.

Chimæra, monstrum horribile natum ex
Typhone & Echidna, juxta Hesiodum
in Theogonia. Huc ferunt fuisse caput
leonis, capra corpus, draconis caudam.
Sagittis Bellerophonis tandè interitis
flammam ore volvens. T. 3, 4, 86.

Chimæra Brizix specula. C. 66, 32.

Chiron, Saturni filius ex Philira: su-
perioribus corporis partibus humanam
speciem, inferioribus equinam prae-
ferens. Natus est autem Centaurus,
quod Saturnus Philira potiri cupiens
in equum se mutaverit. Hæc medicas
artes apprimè calluit, & Achillem
Trojanorum perniciem sub disciplina
diutius habuit. Phillyrides. P. 2, 1, 62.

Chius cadus, *id est* vinum continens in
insula Chio. T. 2, 1, 28.

Chloris, amica Propertii à Cynthia su-
perioribus. P. 4, 7, 72.

Chloris Arinoc. C. 55, 54. v. Arinoc.

Chonaspes, Medes fluvius in Tigrim
decurrens. lymphæ regia. T. 4, 1, 141.

chommoda, vitiosa pronuntiatio. C.
83, 1.

CHOREA. choreæ prima pars. P. 2,
21, 33.

choreas imitari nuda suta. P. 2, 14, 15.

choreis lustrare. P. 2, 8, 5.

chorus siderum. T. 2, 1, 88.

chori mitrati Cybelles. P. 4, 7, 62.

choris amicus implicare. P. 3, 3, 42.
chry-

TIBUL. & PROPERT.

chrysolithus gemma Aethiopica, colore aureo perlucent. chrysolithi flavum Jumen. P.2, 11, 44.
Cicero. C.2, 9. v. M. Tullius.
Cicones Thraciae populi. T.4, 1, 54.
Ciconium mons. P.3, 10, 25.
Cilicia, Syria contermina regio, longissima tra. in inter Taurum, & Cilicium mare porrecta. Cilices. T.1, 1, 69. intonli. T.1, 8, 16.
Cilissa spica, nardus est alius, Josepho Scaligero erucas, ejus rationes videtur. P.4, 6, 74.
Cimbri, ferocissimi Germania populi, corpore Gigantes: quos C. Marius debellavit. P.2, 1, 24.
Cimmeriae arces, à Cimmeriis Scythiae Asiaticae populi. T.7, 1, 54.
Cimmerii lacus, pro inferni. T.3, 5, 24.
Cimothoe Nereidum una, cephala. P.2, 18, 16.
cinquor, i.e. precator. C.10, 24.
Cinara puella. P.4, 1, 95.
CINIS mutus. T.2, 7, 16.
cinis ventro direptus. T.1, 7, 60.
cinis Neitoris post tria secula visus est. P.2, 1, 46. v. Nestor.
cinis acerba, i.e. immatura. C.67, 90.
cinerem alloqui. C.93, 4.
cioeres cognari. C.57, 93.
cineres majorum. P.4, 1, 37.
cinerarius. C.50, 138.
Cinna, poeta Smyrna auctor. C.10, 30, 92, 110.
cinuamum odoris multi. P.3, 11, 8.
circare, pro circumare. T.1, 1, 77. P.4, 9, 35.
circumcursans. C.67, 133.
circumsiliens. C.3, 9.
circumriguum pratium. P.1, 20, 37.
CIRCE, Solis filia, magicae artibus inprudissima, qua facies Ulyssis in porcos mutavit. T.2, 4, 55. P.3, 10, 27.
Circes pocula. T.4, 1, 61.
Circeum gramen. P.2, 1, 55.
Cirene, oppidum Pentapolitanae regionis prope Syram. Cirenae aquae metaph. pro vena poetica Callimachi Cirenae. P.4, 6, 4.

Circis nocturna, i. e. Medea, sic dicta à Cirra Cechidus oppido. sumitur autem pro quavis venefica. P.2, 1, 73.
Circina carmina. P.1, 1, 24.
citato pede. C.62, 2.
cives agit discordia. P.1, 22, 5.
clam sibi Deum vocare. T.2, 1, 84.
clamata meretrices. P.2, 14, 6.
clarificae voces. C.53, 125.
clarifona vox. C.63, 120.
Clarius Phobus, à Claro insula sic appellatus, ubi praecipue colebatur. P.2, 21, 9.
classica praetoria. P.3, 2, 41.
classica pulla. T.1, 1, 4.
CLASSIS centenis alis remigat. P.4, 6, 47.
classe solvere. P.3, 1, 53.
classe freta findere. P.3, 3, 2.
classes perdere. P.2, 16, 33.
classica bella, i.e. Naumachia. P.2, 1, 28.
clava Herculeae. P.4, 9, 19.
Claudia, Appy Cere filia, Virgo Vestalis: qua ob nimiam cultus elegantiam incestu crimine falsò accusata, miro Numinus iudicio probavit omnibus pudicitiam suam. Cum enim imago matris Deorum, adversa Tiberi, Remam veheretur, & navis repente stitisset, nec ullis viribus de loco moveri possit, consulti Sibyllae libri à castissima deum femina pertractam iri responderunt. Tum Claudia Dea supplicavit, ut si se pudicam nosset, sequeretur caestus manus: deinde gena imposita nullo negotio movit ratem, & simulacrum adduxit. ministra Dextercitae. P.4, 21, 52.
Claudius Marcellus Siciliae victor. P.3, 16, 33.
Claudius Marcellus tertia opima tulit è Viridomaro. P.1, 10, 19.
clavis inest foribus. T.1, 7, 40.
clavim janua senlit. T.2, 4, 31.
clavis adunca trochi. P.3, 12, 6. v. trochus.
claustra pollice fallere. P.4, 5, 72.
clemens flamen. C.53, 272.
Cleopatra, Aegypti regina, qua M. Antony Triumviri amicibus data, in-
feli-

INDEX IN CATUL.

felicitate navale praelium cum Augusto apud Actium commisit. Cum autem res proclinata esset, ne viva in triumphum duceretur, aspide, ubi videretur admodum sponte sua occubuit. Eius tamen simulacrum Augustus ante se ferre iussit. P. 3, 9. a v. 29. 4. 6.

Clitumnus, Umbra lacus, apud quem pisen bonum ipsissima. P. 2, 14. 25. ab Umbro ramiz fluit. P. 3, 20. 23.

Clytemnestra, Iovis & Leda filia, una & eodem ovo cum Castore genita. Hac Agamemnoni matrimonio iuncta, tempore Troiani belli mariti absenti occasione adulterii rata, sui copiam & incestu fecit: cuius opera denique redduntem virum obrinnit. Ipsa tandem Orestis filij gladio interfecta est. P. 3, 17. 19. Clytemnestra stuprum, pro ipsa Clytemnestra.

Cnidus, insula Carpathij maris, Veneri sacra, arundinosa. C. 36. 13.

COA vestis bombycina, ex insula Co qua meretrices plurimum utebantur. hinc illud Horatij: Cois penè videre est Ut nudam. T. 2, 4, 29. 2, 6, 35. P. 2, 2, 2, 4, 2, 3. 4, 5, 55.

Cox Minervæ textura. P. 4, 5, 23.

Cox torq. P. 2, 1, 5.

Cocles Horatius pontem absceidit. P. 3, 9, 63. v. Liv. l. 2.

Coelius Veronensis. C. 58. 97.

coelebs. P. 4, 11, 90.

coelebs lectus. C. 67. 6.

codicis immundi vincula, i. e. stipitis, ad quod ancilla vinciebantur. P. 4, 7, 40. cogere ad verba, i. e. ad concionem vocare. P. 3, 1, 13.

cogitare ire. P. 2, 18, 29.

cognati cineres. C. 67, 98.

cognati rugi. P. 3, 5, 26.

cognomen adipisci. P. 4, 9, 3.

cognoscere, pro videre. T. 3, 5, 23.

cognoscere, pro sentire opem. P. 3, 1, 39.

cognitum habere. C. 66, 31.

cognitissima. C. 4, 14.

coire in membra muri. P. 3, 1, 44.

coire ipso igne. P. 3, 3, 58.

coierunt bina vada imperio Xerxis.

P. 2, 1, 22. v. Xerxes.

Colchi, oppidum Colchidis Asiae provincia ad Pontum Euxinum, ubi regnavit Sata rex. C. 63, 35.

Colchis Medea. P. 2, 1, 56. 2, 15, 47. 2, 23, 8. 3, 9, 9. v. Medea.

COLERE i. e. alieni. T. 4, 2, 27.

colendi iura mollia. T. 1, 9, 67.

cultus pauper. T. 3, 3, 31.

cultu mercato perdere decus naturę. P. 1, 2, 5.

Collegium Quindecimviri, ad Sibyllas versus interpretandos. T. 2, 5.

colles ex ordine pangere, i. e. ordinibus vitium, & arborum pulchri distinguere. P. 3, 15, 15.

Collinx herbæ, i. e. ad Collinam Romæ portam germinantes. P. 4, 5, 11.

collocare in collo. C. 10, 23.

collocare puellulam in lecto maritali. C. 60, 188.

colloquium dare. P. 4, 10, 32.

COLLUM, collo dare vincula dulcia. P. 3, 1, 1, 1.

collo notam imponere. P. 4, 8, 65.

collo se implicare. T. 1, 4, 50.

collum applicare. C. 9, 8.

collo arma gerere. T. 2, 6, 2. v. obferre.

collo pendere. P. 3, 10, 22.

collo turbâ natorum ferre. P. 4, 11, 72.

colla gravantur aqua. P. 2, 1, 70.

colla catenæ subicere. T. 4, 1, 118.

colla iugo subtrahere. P. 2, 4, 14.

colla obliqua inflectere ad summum theatrum. P. 4, 8, 77.

Colonia, oppidum non precul à Verona.

C. 17. pont Colonie ligneus. C. ibid.

COLOR informis. T. 4, 4, 6. ingenuus, i. e. non quasiustus artu. P. 1, 4, 13.

coloris defluxus. T. 3, 1, 18.

colorem mutare. P. 1, 6, 6. 1, 12, 17.

colores selecti. T. 2, 6, 39.

colubri sacri. P. 3, 9, 43. v. obferre.

COLUMBA Palæstinis sancta. T. 1, 8, 18.

columba torquata, i. e. collo versiflori. P. 4, 5, 63.

columbæ in amore iunctæ. T. 2, 12, 27.

columbæ Veneris volucres. P. 3, 2, 31.

columba dux navis Argus. P. 2, 18, 40.

v. Argoa columba.

colum-

TIBUL. & PROPERT.

columbe Chæoniz. P. 1, 9, 5. v. Chæoniz columbe.

COLUMNÆ. *pro columna*. T. 2, 6, 26.

columna carmen scribere. P. 4, 7, 8.

columna dona figere. P. 2, 11, 25.

columnæ umbrosæ. P. 2, 21, 45.

columnis tabella præbeantur, quæ a-

missum aliquod respoicerent. P. 3, 21, 23.

colus Parcarum. C. 6, 3, 11. dextra. P. 4,

1, 74.

COMÆ effusa, in funeribus. P. 2, 10, 56.

coma insignis corona. T. 1, 3, 66.

coma Nisi purpurea. T. 1, 4, 57. P. 3, 17,

22.

coma sole perusta. P. 4, 9, 46.

coma ventris fasti horrida. T. 1, 10, 14.

comæ ornatu dissolvere. T. 1, 11, 6.

comam mutare. T. 1, 9, 43.

comæ accipiuntur à virta. P. 4, 11, 34.

comæ se ipse sparſæ. P. 2, 7, 22.

comæ flavæ, i. e. aristiceæ. T. 2, 1, 48.

comæ fluentes per colla. P. 2, 2, 23.

comæ Genii nardo fluentes. T. 2, 2, 7.

comæ humore graves. P. 2, 13, 4.

comæ integræ, i. e. juveniles, unicolores.

P. 3, 3, 46.

comas croco ter lavare. P. 4, 6, 74.

comas diripere. P. 4, 8, 61.

comas fingere pollice pressio. P. 3, 8, 14.

comas in amne tingere. P. 4, 4, 24.

comas pulvere foedare. P. 2, 7, 49.

comas resolvete, in sacris lisditi. T. 1,

3, 31.

comas sepe mutatas disponere. T. 1,

9, 10.

comas tenues densò dente pectere.

T. 1, 10, 68.

comas vertere, i. e. suco inficere. P. 2,

13, 106.

comas vexare. P. 4, 5, 31.

comis non operosa. P. 4, 8, 52.

coma arbutum loquens. C. 4, 12.

comis contortis edera ligat ossa

mollia. P. 4, 7, 80.

comæ ignis aurex. C. 65, 99. splend-

id. C. 60, 78.

comæ, pro pitis membrana. T. 3, 1, 10.

coma spica fruge lactenti. P. 4, 2, 14.

comata Gallia, i. e. Transalpina, est

animi alia sagax, seu Cispalina. C.

22, 30.

comata silva. C. 4, 11.

comburi amore. P. 2, 21, 19.

comere se alieni. T. 4, 6, 3.

comes invicti juvenis, i. e. Hylas Her-

culas armiger. P. 1, 20, 33. v. Hylas.

comites fulci. T. 2, 5, 37.

comitare. P. 2, 6, 15.

cometes belli mala signa. T. 2, 5, 71.

comica moecha Thais. P. 4, 5, 44.

Cominius. C. 105.

cominus ire. P. 2, 14, 22. alieni. P. 3, 1,

26.

comissit, *pro comodisset*. C. 29, 15.

commedere suavia. C. 76, 8.

commincta lupa, in obscenis. C. 96, 10.

committere alieni. P. 1, 4, 19.

committas acies solvere. P. 4, 4, 59.

commoda noxæ, i. e. idonea paræ. P. 3,

20, 19.

commodò, *adverb.* C. 10, 26.

compas *pro coniuge*. C. 69, 126.

compendia repetere tetris ignotis. T.

1, 3, 39.

compita nulla tacent de te, & de

me. P. 2, 15, 22.

compita lustrare. P. 2, 16, 3. faginatis

porcis. P. 4, 1, 23.

compita verbenis velare. P. 4, 1, 57.

complebant, sine reſto casu. P. 2, 5, 1.

subaudi amantes.

complexus diducere. P. 1, 13, 19.

COMPONERE, *pro coniungere*. T. 4,

6, 9. *pro comere, decorum officere*. T.

4, 2, 8.

componere, quod deletum est. P. 2,

5, 5.

componi, *pro sepeliri*. T. 3, 2, 26.

composita in litore, i. e. perreſta. P.

1, 11, 14.

comprimere, in obscenis. P. 2, 21, 31.

conari aliquid. P. 2, 14, 27.

conceptum ferre, *pro concipere*. T. 3, 4,

90.

CONCHA Erycina, quæ Venus veste

fuit autem templum Veneris in Erycæ

Sticilia monte. P. 3, 11, 6.

concha litoreis Erythrai. T. 3, 3, 17.

concha lucida è rubro mari. T. 2, 4, 30.

concha superbians sub aqua Tysia

incurrebat. P. 4, 5, 22.

CON-

INDEX IN CATUL.

conchylii purpura. C.63, 49.
conciliari, *pro coniungi*. C.57, 130.
concupinus, *scilicet puer meretricius, pacht-*
eus. C.60, 137.
CONDERE arma. P.2, 13, 42. fera
murmura. P.4, 4, 61.
condere nomen alicujus in avos, *i.e.*
scilicet mandare. P.2, 1, 32.
condere, *pro supprimere*. P.4, 4, 61.
condere se in factitia bonae inentis.
P.3, 22, 19.
condi ante fores domus. P.3, 5, 72.
condita mellis, *i.e. charres deposita*. T.1,
1, 38.
condira pectoris evolvere. C.65, 74.
conditio, *pro ratio*. P.2, 11, 16.
conditor humilis. T.4, 1, 1.
condolere caput. T.1, 7, 42.
condolere dolore. C.64, 1, 27. C.67,
119.
conferre nutus loquaces. T.1, 2, 21.
confisus amari. T.1, 40, 45.
confisus arcis plenis. T.2, 1, 21.
confusa renais cymba. P.1, 11, 9.
conflare imaginem auream, *i.e. igne*
solvere. P.4, 7, 47.
conformata securi quercus. C.19, 3.
congerere divitias. T.1, 1, 1.
congerere pinus. C.63, 106.
coniungere amores. C.63, 168.
CONIUX apertus, *i.e. manifestus, le-*
gitimus, non furtivus. P.4, 3, 49.
coniux ligata, *i.e. carida, exsuec*. C.
25, 6.
coniux Persephones Pluton. P.2, 19, 46.
coniux *Ulyssis* miranda. P.3, 10, 23. v.
Penelope.
coniuges non post unanimi. C.65, 80.
conjugium ferum, *i.e. molestum*. T.3, 4,
74.
conjugium, *pro coniuge*. P.3, 11, 20.
conjugium vita atque anima dulcius.
C.67, 16.
connos erines carpere. P.2, 4, 23.
connubia despiciat. C.61, 26.
CONON, insignis Mathematicus. C.65, 7.
P.4, 1, 80.
conopceum, *volum ad arcendos culicis*.
P.3, 9, 45.
conquirere amantes. P.1, 2, 34.

consanguinea, *pro sorore*. C.63, 118.
conscelerate domum. C.66, 24.
conscia terra. P.2, 10, 42.
consciolis. C.66, 42.
conscribillare, *i.e. quasi graphio lac-*
rare. C.25, 11.
conatus mentem caligine. C.63, 208.
Consul uterque pari fato cecidit, *i.e.*
scilicet Hortus & Pansa. T.3, 5, 18. v. *Ti-*
bulli vitam, Prolegom. c.65.
Consule vina signabantur. T.2, 1, 27.
consultare. T.1, 4, 78.
conspicor, artis. P.4, 4, 34.
conspiciendum flare. T.2, 5, 4.
consumpti, *pro consumpti*. P.1, 3, 37.
contempnus utilis in amore. P.2, 11, 19.
contendere alicui. P.1, 7, 3.
contentus amica una. P.2, 21, 35.
contentus umbra defunctae coniugis,
P.4, 11, 87.
contentam viro solo vivere. C.108, 1.
contexere, *adum de carmine*. P.2, 1, 35.
continenter, *i.e. perpetua ferre*. C.37, 6.
contingere, *pro vulnus inferre*. P.1, 2, 2.
contingens, *pro contigus*. P.1, 22, 9.
contingi lu mine. C.63, 404.
contra diligere, *i.e. invicem amare*.
C.75, 23.
contra mures facere, *i.e. ad hostem ad-*
versari. P.2, 21, 100.
contra Solem oculos attollere. P.1, 15,
37.
contundere arma. P.2, 2, 52.
conturbare basia. C.5, 11.
convenire ex aequo. T.1, 6, 19.
conveniunt condere. *Hellemus*. P.2,
1, 42.
convivia facere. P.1, 6, 15. jactare. P.3,
6, 11.
CONVIVIVM. T.3, 6.
convivia fiunt. P.2, 13, 5.
convivia ludo subeunt. P.4, 6, 77.
convivia fornos adimunt. P.3, 8, 25.
convivia Baccho ducere. T.1, 10, 61.
convivia trahere. T.2, 6, 29.
conviva iniret puellas regnans. P.2,
21, 57.
COPIA facta lesti. in obsecris. P.2,
15, 24.
copia longa, *i.e. passiva disturna*. P.2,
22, 44.
copia

TIBUL. & PROPERT.

copia videndi rara. T. 1.9. 49.
 copiam dare, i.e. *permittere*. C. 63. 362.
 coquuntur Austro *fleret*. P. 4.5. 60.
 Cora, *oppidum veteris Latii*. Cora pau-
 ca iugera. P. 4.13. 266
 corbis. P. 4.2. 28.
 corde micante tubam audire. T. 1. 11.
 12.
 Corinna poetria, *qua cum Pindaro cer-
 tans de gloria carminis, victoriam*
adepta est: suae virtute, an iudicium
virtus, id vero incertum. antiqua. P.
 2.2. 374
 Corinthia ara, *ex incendio Corinthi,*
quam L. Mummius evertit. P. 3. 3.
 28.
 Cornelius Nepos Chronicorum scri-
 ptor. C. 1.99.
 Cornelius quidam alius. C. 66. 35.
 Cornelia Scriboniae filia, Pauli Cen-
 sis uxor. P. 4. 11. digna quae fuisset
 filia Caesaris, & soror Iuliz. *ibid.*
vers. 59.
 cornicis alae motu. *in augurijs.* P. 4. 1.
 101.
 cornu genus erueri. P. 4. 5. 16. v.
obseru.
 Cornificius. C. 38.
 CORNU corpora fictiora. C. 23. 12.
 cornua Bacchi. P. 3. 15. 194
 cornua tibi erunt. P. 2. 22. 18.
 cornua pinu reddere. P. 2. 14. 19. v. *ob-
 seru.*
 cornua ventis iactare. C. 63. 111.
 cornu, *muscum instrumentum.* C. 63.
 263. rancum. P. 3. 241.
 cornibus coactis Luna redit in ple-
 num. P. 3. 350.
 eurna ahenum arietis. P. 4. 10. 33.
 cornua libri, i.e. *ambulatorum extremi-
 tates.* T. 3. 13.
 cornipes capella. C. 19. 16.
 Cornutus. T. 2. 31.
 COROLLA. corollae hesternae. P. 2.
 23. 59.
 corollae turpes *ad fores meretricum.*
 P. 1. 16. 7.
 corollae fronte solvere. P. 1. 3. 21.
 corollas ferre ad monumenta. P. 4. 7.
 39.

CORONA lecta ex iugo facili. P. 4.
 10. 4.
 corona pomosa. P. 4. 2. 17.
 corona posita ante pedes signorum.
 P. 2. 8. 26.
 corona spicae ante fores templi Ce-
 teris suspendebatur. T. 1. 1. 22.
 corona torta Dext si lereat. P. 3. 18. 20.
 v. Ariadnae corona.
 coronam imponere. P. 4. 2. 29.
 coronae incipere Genii. T. 2. 2. 6.
 coronarius phasellus. P. 4. 7. 59.
 coronari amantes ad limen alienū.
 P. 3. 2. 47.
 coronatis equis Musa triumphat. P. 3.
 1. 10.
 CORPUS inane, *pro cadaver.* P. 3. 16.
 32.
 corpus periturum. P. 2. 4. 21.
 corpus tanti Achillis. P. 2. 7. 49.
 corporis luctus. P. 2. 23. 15.
 corpus è saxo jacere. P. 2. 13. 69. ferro
 petere. T. 1. 10. 21. flammam commu-
 tere. T. 4. 1. 196.
 corpora fictiora cornu. C. 23. 12.
 corpora historiarum suae narrare. *summa v.*
scilicet gestorum suorum. P. 4. 7. 64. v.
 historia.
 corricibus nomen amicis scribere. C.
 P. 1. 18. 22.
 corvix. C. 105. 5. P. 3. 9. 64.
 Corydon pastoris nomen. P. 2. 23. 73.
 corymbus edere. P. 4. 7. 79.
 corymbi sacri. P. 2. 21. 35.
 corymbis laxatis colla onerare. P. 3.
 15. 29.
 Cossus, tulit secunda opima, occiso To-
 lumio Larte rege Vejentium & eaque
 diebus Jovi Feretris. P. 4. 10. 23.
 costum molle, frutex peregrinus, un-
 guentis aptissimus & tum etiam cultui
 Decorum. P. 4. 5. 5.
 cothurno non humili refertur, i. e.
 grandi stilo & ad Tragicum acceden-
 te. P. 3. 15. 39.
 Cranon xilona, urbs Magnesia. C. 63.
 228.
 cras erit melius. T. 2. 7. 2.
 Crassus Triumvir cum Pompejo & Cf-
 sare, opulentissimus & Parthis apud
 C. Car-

INDEX IN CATUL.

*Carrat Mesopotamia urbem, amissa
exercent, Turpiter cesus.* P. 4, 6, 8, 3.
Crassi. P. 3, 39. apud Euphratem fult.
P. 2, 8, 18.
crateri auro, *pro aureis.* P. 3, 15, 37.
creat, *pro creavit.* P. 4, 1, 79.
creatrix patria. C. 62, 50.
crearum unumquodque. P. 2, 16, 17.
creb-o prospicit, ac refugit. T. 1, 7, 34.
CREPILRE *alieu de aliquo.* T. 4, 2, 55.
credere durum est. T. 1, 7, 7.
credere se ling:z inimic:z. P. 2, 21, 75.
cre *ere* toro ignoto. T. 4, 10, 6.
credam fam:z narranti. P. 2, 13, 111.
credidit, *sine recto casu.* P. 4, 2, 12.
crepid:z carbatin:z. C. 95, 4. v. carba-
tin:z.
crepitus pedis, *i.e. supposito.* P. 2, 3, 4.
creta ultima spariis. P. 4, 2, 58.
CRETA, *insula Græcæ litoris uicina,
centum quondam urbium fama clara:
longe tractu extenditur inter Ortum,
& Occasum. Fines habet à Septem-
trionibus mare Cretæum, quod & Ege-
terminatur: à Meridie Libycum: ab
Ortu Carpathium: ab Occasu Ionium.*
C. 53, 82.
Crestulir Phœbo dona gratissima. v.
T. 4, 1, 19. v. *obfero.*
Cressa bos mentira. P. 4, 7, 57. v. Pasi-
phæ.
Cressæ heib:z *puta Distemonum, quod
frequens in Ida Creta monte.* P. 2, 1, 63.
Cretæa raris, *i.e. Minus Cretensium re-
gæ.* P. 3, 17, 26.
Cretæus iuuenus. P. 3, 17, 12. v. Pasi-
phæ.
Cretum custos, *i.e. Talus æneis Gigas,
qui singulis duobus totam Cretam cir-
cumuibat. vnde Apollonium Rhodium
in Argonauticis.* C. 55, 23.
crevi, *pro decrevi.* C. 53, 150.
Cressa, *filia Creontis regis Corinthio-
rum, quæ Jansen matrimonio contin-
ctæ, ipso nuptiarum die, donis exorta-
tibus Atedæ incensa est cum domo.* P.
2, 1, 10, 2, 15, 18.
CRIMEN amotis. P. 2, 11, 30, 2, 21, 16.
crimen, *pro infamia.* P. 2, 19, 2.
crimen *alicui* facere, *i.e. probro afficere.*
P. 4, 4, 43.

crimen *alicui* fingere, *i.e. falsè accusa-
re.* P. 1, 12, 1.
crimen esse. P. 3, 17, 15.
crimen habere. T. 1, 7, 47.
crimina cæli. P. 2, 19, 5.
crimina turpia fingere *alicui.* P. 3, 8, 3.
CRINIS *crines* cervicæ fluentes. T. 3,
4, 27. *externi, &c.* P. 1, 15, 5, 111.
colla soluta. P. 4, 6, 31. *myrrha* um-
cti. P. 1, 2, 3. *pruina* aspersi. P. 3, 12,
13.
crines *quandoque* in funeribus donum
defuncti manibus abscedebantur. P. 1,
17, 19.
crines vagi errant in fronsibus putis.
P. 2, 16, 9.
crines disponente. T. 1, 20, 57.
croci solennes in pulpitis, *i.e. aquæ
crocæ opo sigillatim in scenam ex-
positæ.* P. 4, 1, 16.
crocina Cupidin:z tunica. C. 67, 134.
crocinum unguentum. P. 3, 8, 22.
Cræsus, *Lydorum rex opulentissimus, à
Cyro Persarum rege prælois uictus.* P. 3,
30, 3, 15, 28.
Cressi flumina, *i.e. Pæctolus æneis au-
ressi illustis.* P. 2, 13, 23.
Cretum divitiis superare. C. 112, 1.
crocalittia, *quæ crocalis modulatur.*
P. 4, 8, 39.
crudelia somnia. T. 3, 4, 85.
enior uterque stillet eodem telo. P.
2, 7, 86.
etuentantur præta. P. 3, 13, 41.
CRURA sonantia compede. T. 1, 8,
42. ferro. T. 2, 7, 80.
crura vulnere tarda. P. 2, 1, 61.
cura inepta ponticuli. C. 17, 2.
crystallus aquosa manus ornat, *i.e. glau-
dus capulo crystallino.* P. 4, 3, 52.
CUBARE super ossa. P. 4, 7, 154.
cubile nequidquam tacitum. C. 6, 7.
cubile orbum, *i.e. viduorum.* C. 65, 21.
cubile terræ. P. 1, 13, 25.
cubile regni scandere. P. 4, 4, 90.
cubili jungi, *pro nubere.* P. 4, 11, 35.
cubili veritate. P. 1, 14, 21.
cubilia humana visere. P. 2, 2, 41.
cubilia perambulare. C. 29, 8.
cubitum in toro figere. P. 1, 3, 34.
CUCUR

TIBUL. & PROPERT.

cocumis cœruleus P. 4, 2, 43.
 cucurbita ventre tumido. *Pabed.*
 cui sua terra parum est. P. 3, 5, 46.
 cui furdo pudor non aspergat tempo-
 ra? P. 2, 15, 83.
 culpa, & scelus differunt. C. 59, 20.
 culpa sedula viam saxosum reuens,
*dictum de illis, qui aliquod scelus diffi-
 cile persolvere conantur.* P. 4, 5, 20.
 culpam alere. P. 4, 4, 70.
 culum lingere. C. 9, 1, 2, 95, 4. olfacere.
 C. 9, 2.
 CUM bibit, omne decet. P. 4, 8, 39.
 cum bona alite. C. 5, 2, 19.
 cum xtas florida ver jucundum ago-
 æt. C. 67, 16.
 cum, particula addita ad contemptum
 indicandum. C. 1, 17, 78, 2, 95, 3.
 cum, pro ex quo. P. 2, 15, 22, 3, 1, 37.
 cum, pro licet. P. 1, 1, 8.
 cum, pro si quidem. C. 67, 32. T. 2, 5, 110.
 Cumæ vates, Italica Sibylla, quæ Cum-
 æ Campaniæ urbe responsa dabat
 consulentiis. P. 2, 2, 68.
 Cumana rota, ad urellacæ vasa effin-
 genda, quam dicitur invenisse An-
 tichæstis Scythæ. Cumis autem erant
 fœlina præclarissima. T. 2, 5, 30. Hora-
 tius in A. P. a nymphæ cepit inderui,
 currente ROSA cur urceus exit?
 cuniculi capillus, i. e. pilus. C. 2, 1.
 cuniculosa Celtribeïta. C. 37, 18.
 eunus mulæ mœnstris. C. 9, 3.
 CUPIDO Veneris filius, quem antiqui
 quæta alatum, cocum, sagittiferum,
 tradiderunt; his videlicet prænotia
 ejus effecta significaverunt. Per unum
 nomen Cupidinum mentio fit apud au-
 daces, quæ im idcirco alios fuisse pa-
 rentes utcepit est. T. 2, 6, 25. 2, 50
 107.
 Cupido bonus, & malus viri. P. 2,
 13, 80.
 Cupido in tunica erocina. C. 67, 14.
 Cupido inter agros, & amenta na-
 tus. T. 2, 1, 67.
 Cupidinis imago. P. 2, 9.
 Cupidines, Veneris quæ. C. 3, 1, 3, 12.
 CURA fuit paritæ, i. e. cordi patriam
 habuit. *Hypallage.* P. 2, 5, 22.

cura inusta cineri. P. 4, 11, 70.
 cura nara dolori meo. P. 2, 17, 37.
 cura puellæ spectando curat. P. 3,
 19, 3.
 cura, pro amica. P. 2, 2, 9.
 cura secunda. P. 2, 2, 26.
 cura sub pectore mutatur. P. 1, 25, 31.
 cura toræ, i. e. mulierum visum, & lu-
 bertinarum, quæ rogata incedebant.
 at contra matrona solata. T. 4, 10, 3.
 curam exhibere. T. 2, 1, 61.
 curam deminuere. P. 1, 1, 79.
 curæ ditum genus. T. 3, 6, 7.
 curas agitare. T. 3, 4, 59.
 curas coentes sanare. P. 1, 10, 17.
 curis mori. T. 2, 7, 33.
 curis pallescere. P. 1, 1, 37.
 curare pastorem ad baculum, i. e. vi-
 cem pastoris, & amentis curere. P.
 4, 2, 39.
 Cures Tatili, Sabinorum cœvitas, ubi
 regnavit Tatius rex. P. 4, 9, 74. v. Ta-
 tius.
 Curetes dicti Salini, à Curibus præ-
 pro regibus oppido. P. 2, 1, 60.
 curia. P. 4, 1, 1 scripta. P. 4, 1, 1.
 Curii, seu Curatuli fratres Alibi, quæ
 tres cum tribus liberis Romanis pug-
 naverunt. Hi ab uno adversario super-
 fuste fœcæ calicid simulate dijuna-
 ti occiderunt. v. Liv. 2. P. 1, 2, 7.
 CURRERE ad Mulas. P. 3, 1, 14.
 currere in toros alienos. P. 3, 13, 10.
 currere sine aqua, i. e. per solitudines
 aridas serendo celi tempore iter facere.
 P. 4, 3, 36.
 cursare. T. 2, 11, 16.
 cursus lina mensurus. C. 3, 4, 17.
 cursu infecto, i. e. nondum absoluto. P.
 2, 17, 65.
 cursu mare imbueret. C. 53, 11.
 cursus reprehendere, i. e. affligi, &
 fœdere. P. 1, 17, 9.
 CURRUS triumphantis eburneus.
 T. 1, 8, 8.
 currus avorum, i. e. triumphi aviti. P. 4,
 11, 11.
 currus ovantes ab utroque litore. P. 3,
 7, 53.

INDEX IN CATUL.

Curus Reiranorum picti. T. 1, 3, 9.
 curus duo in aditum ibant per
 moenia Babylon. P. 3, 9, 23.
 curus, pro navi. C. 63, 9.
 Curtius Eques Romanus, qui profundis-
 simam voraginem patrio furo imprevi-
 so enatam, equo insidens ornatissimo,
 corpora oplevit. Idcirco eius fortitu-
 dino equis simulacrum erectum est.
 v. Liv. l. 7. Val. Maxim. l. 5, c. 6. P. 3, 9,
 61.
 curulis sella propria erat nobiliorum
 magistratum, à curia sic appellata.
 C. 5, 2, 2. P. 4, 11, 65.
 curvus in funere. P. 4, 7, 27.
 curvus calamus, i. e. asbia. C. 52, 22.
 culpis tecta Bacchi, pro thyrsa. P. 2, 21,
 34.
 cupidus fundere in equum eversum.
 P. 4, 10, 8.
 CUSTOS avarus. P. 2, 16, 65.
 custos Cretum. C. 55, 23. v. Cretum
 custos.
 custodis seu janitoris arundo. P. 4, 7, 27.
 v. obferu.
 custodem ad busta sedere. P. 3, 14, 24.
 custodes ponere. P. 2, 5, 29.
 custodia matris. P. 1, 11, 21.
 custodia nihil prodest inviti. P. 2, 5,
 31.
 custodiam ponere. T. 1, 2, 5.
 custodie ignes in ossibus. P. 1, 15, 9.
 CYBELE, Cyli ac Terra filia, Saturni
 uxor, mater Deorum. Eadem dicta
 Rhea, Opis, Berecynthia. Colabatur
 maxime in Phrygia, eiusque sacerdo-
 tes virilia sibi amputabant. magna
 Dea. C. 62, 91. P. 3, 15, 35.
 Cybellæ fabricata inventa. P. 3, 20, 3.
 Cybellæ ira rotunda. P. 4, 7, 61.
 Cybellæ rardam fure movit Clau-
 dia. P. 4, 11, 51. v. Claudia.
 Cycloides insula in Ægean mari, ita
 dicta, quod eæ Delum sita sint i or-
 bem enim Græci κύκλος dicunt. C. 4, 7.
 cyclos aurata, i. e. palla feminea auro
 intexta. P. 4, 7, 36.
 cynis vectari. P. 3, 2, 39.
 Cydnus, Cilicia fluvius aqua limpidissi-
 ma. T. 1, 8, 13.

cydonia ramo decussa. P. 3, 11, 27.
 Cylleneum Phœneum, oppidum Arca-
 dia prope montem Cyllenum. C. 67, 109.
 CYMBA Charontis publica. P. 3, 15,
 24.
 cymbam solvere. P. 4, 11, 55.
 cymba fugaci male nixa Cleopatra.
 P. 4, 6, 63.
 cymba ingenii. P. 3, 2, 22.
 cymbala concrepant. P. 3, 16, 6. recre-
 pant. C. 62, 29.
 cymbala rauca tundere. P. 3, 15, 36.
 cymbia, genus poculi ad cymba simili-
 tudinem. cymbia in aliquem proli-
 cere. P. 3, 6, 4.
 CYNTHIA. P. 1, 1, 1, 3, 1, 4, 1, 6, 16, 1, 8,
 1, 10, 19, 1, 11, 1, 12, 1, 15, 1, 17, 5, 1, 13,
 5, 1, 19, 2, 2, 2, 4, 2, 6, 2, 10, 2, 13, 2, 14,
 2, 16, 2, 2, 2, 21, 27, 2, 22, 3, 19, 9, 2, 2, 3,
 4, 7, 4, 8. ita, i. e. aris dotibus ornata.
 P. 1, 8, 42.
 Cynthia, ita dictus Apollo à Cynthe
 Deli monte. T. 3, 4, 50. P. 2, 23, 80.
 Cyprus, insula notissima ultra Carpa-
 thium mare ad Orientem. Venus Cy-
 priæ. T. 3, 3, 34.
 Cyrene, regis Africa quinque urbibus
 insignis. Illa fuerunt Beryce, Asineæ,
 Ptolemæi, Apolloniæ, & Cyrene ipsa.
 Iasericiferæ quid sit Iasericum
 explicat Plin. l. 19, c. 3. C. 7, 4.
 Cyrtus, Persarum rex potentissimus. T. 4,
 1, 122.
 Cythera, ita dicta Veni ab insula
 Cythera, ubi summi honoribus culta.
 T. 4, 7, 3. P. 2, 11, 25.
 Cythæon, Sæcia mons, Thebis immi-
 nenti. Cythæonis arces. P. 3, 13, 25.
 saxa. P. 3, 14, 3.
 Cythotus, Paphlagonia mons. buxifer.
 C. 4, 13. Cythotium jugum. C. 4, 11.
 Cyzicus, Miletorum oppidum ad Helle-
 pontum. frigida. P. 3, 20, 1.

D

Dedaleum iter, i. e. Creta. Laby-
 rinthus constructus à Dædaleo A-
 theniensi ad Minotaurum occultan-
 dum. P. 2, 11, 8.

DA-

TIBUL. & PROPERT.

DAMNARE se carmine, *se carmen*
promittere. P. 2, 19, 51.

damnata, pro devota. P. 4, 6, 21.

damnari milites, i. e. *vulvori gladio sa-*
eri, veluti *vulvora*. P. 2, 13, 18.

damnata noctes inferre. P. 4, 11, 15.

damno tentari. P. 1, 4, 25.

DANAE *Acrisii regis Argivorum filia*,
cuius pudicitia pater multum. *can-*
entis minutissima custodia sepsit. At
Jupiter in pluviam auream mutatus,
patris dilanataam irrisam fecit. *pel-*
lamque constupravisti de quo postea
natus Perseus. P. 2, 21, 115.

Danae domus. P. 2, 15, 15.

Danai, *ita dicti Graeci à Danao Aegy-*
pti fratre, qui Argos regnavit. P. 3, 6,
31-41, 113. male viceunt Trojam
evertendo. P. 2, 1, 53.

Danaum, & **Danac rates**. P. 3, 7, 40.
3, 9, 14-3, 20, 14. mille. 2, 18, 35.

Danaus, rex Argivorum, *Aegypti* fra-
tris qui cum quinquaginta filiis ha-
beret, pariterque rei manus quinquag-
inta filios, cui patruclibus nuptias
dedit. Cum autem a genere se cessu-
ri ex oraculo accepisset, puellis impe-
ravit, ut singula arcepto gladio mi-
nimum suum prima nocte jugularent.
Quod cum reliqua omnes explerent,
sola Hypermetre facinus abominata,
Lyceum spiritum occulta fraudis ad-
monuit, & ad fugam innoxia. Ab
hoc postea Danaus occisus est. **Danai**
senis turba. P. 2, 21, 4.

Danaides Danai filiae, quae ut parricis lu-
rent commisi facinorae, apud inferos in
aqua dolata perennem aquam infundere
eonita sunt: ita ut effusus labor nihil
proficeret, subitus effluente, quidquid
supra infunderetur. Danai proles, quae
Veneris numina legunt. T. 1, 1, 79. so-
rores Danaides. P. 4, 7, 67-4, 11, 27.

Danaidum parricium. P. 2, 1, 69.

Daphnis pastor arundinibus attritis.
P. 2, 23, 63.

DAPS pro grege. T. 1, 5, 28.

dapes festis. T. 2, 1, 81.

dapes immundas super fornem trahi-
ebant, *sepsit Palistibus*. P. 4, 78.

dapes sanguineas edere. T. 1, 6, 18.

DARDANUS, *Jovis & Electra filius*,
Troja conditor. Dardanius trium-
phans. *Aeneas*. P. 2, 11, 1.

Daidana pizza. P. 1, 19, 13.

Dardana pippus. *Aeneas*. P. 4, 1, 40.

DAR E canus. T. 3, 1, 40.

dare ca men, pro canere. P. 4, 3, 32. *se*
Verg. 7, 1. *Scid.* longa canoros **Dan-**
pei colla modos.

dare dextera signa rotis immittis. P.
3, 7, 8. *effusus erat* faventium *Quir-*
itium. *Quid.* *Amor.* 3. *Eleg.* 2. Et **dare**
iacsa it und-que signa rotis.

dare, in obsequium. C. 107, 4.

dare lintea. P. 3, 3, 7.

dare mollia iura. P. 4, 11, 18.

dare morius. P. 4, 5, 40.

dare omina. P. 2, 1, 67.

dare, pro concedere. P. 2, 1, 77.

dare, pro **damnum inferre**. P. 2, 19, 14.

dare ipolia. P. 4, 10, 11.

dare vela secunda. *metaph.* P. 3, 15, 2.

dara libertas noscere amoris ites.
Hellensimae. P. 3, 13, 4.

data, pro **davi**. P. 3, 13, 4.

Daulias, *i. e. virando, in quam versa Pro-*
gae. Denominatur autem à *Daulide*
Puccidis urbe, in qua Terentius mari-
tus equis imperium exercebat. C. 64, 14.

DE die convivia facere hominum lu-
xuriosorum erat. C. 47, 6. Ita *Horat.*
Sat. 8. l. 2. dictus hunc illic **Deme-**
dio potare die.

de me, i. e. *quantum ad me attinet*. P. 2,
13, 107. 2, 17, 57. 2, 21, 71. 3, 5, 18.

de meliore nota. C. 57, 28.

de nihilo o amator non sum. P. 2, 2, 28.

de nihilo nascitur maxima historia.
P. 2, 1, 16.

de nihilo non cadit ira fulminis. P. 2,
13, 52.

de nostro sanguine. P. 2, 6, 14.

de quo mihi maxima fama est. P. 4, 2,
41.

de se narrare. P. 4, 2, 20.

de te. P. 2, 21, 73.

de te quodcumque, i. e. *quatenus ad*
te pertinet. P. 2, 15, 13.

de timidis esse. P. 2, 17, 14.

c s de

INDEX IN CATUL.

de tribus una soror, i.e. quavis Parca-
rum. P. 2, 10, 44.
de via mulier. C. 25, 5.
debere oculos. C. 81, 2.
debuit, pro debuerat. P. 3, 3, 32.
debita focus reddere. T. 4, 4, 22.
decedere Davis. C. 63, 258.
DECEM menses ad partum numera-
bantur, quod videlicet sub initium
decimi mensis infans prodiret. P. 2, 2,
38.
decem noctes absque concubitu in sa-
ceris Iside. P. 2, 22, 2.
decem verba, pro paucis. P. 3, 13, 8.
decimo quoque die vix admitti. P. 2,
13, 68.
decimo vete Danaū rates redierunt.
P. 37, 40.
decidere roto pectore. T. 3, 1, 20.
decipit vias ipse suas Mæander flu-
vius. P. 2, 23, 35. v. Mæander.
deceptis puellis pro decipiendo puellat.
P. 1, 13, 5.
Decius, qui Latino bello, cum aciem
Romanam inclinatam vidisset, Dux
transibit pro patria se devovit; deinde
inconfertissimis luctibus cuneis immis-
so agno procurrens vi, & numero ad-
versariorum oppressus interit. Exin-
de Romanus exercitus superior fuit.
Huius filius imitatus patris exemplū
bello Etrusco idem facinus patravit;
atque nepos bello contra Pyrrhum, ut
ex Cicerone cognoscere licet. P. 3, 9, 62.
Decii animi. P. 1, 1, 45.
declinare lumina. C. 63, 97.
declinare oculos. P. 2, 1, 11.
decoctor Formianus. C. 41, 4-43, 5. v.
Mamurra.
decor furtim subsequitur. T. 4, 2, 8.
DECUS inuptarum, i. e. electissima
virgines. C. 63, 78.
decus osei, i. e. Iulianorum, qui oleo
innungebantur, fortissimus. C. 52, 64.
decus sine morte. P. 3, 1, 64.
decus esse multis artibus. P. 1, 4, 13.
dedidit in adultera. C. 60, 102.
DEDUCERE ab amore. P. 2, 17, 45.
deducere per urbem, i. e. comitari, lo-
coris argumentum. T. 3, 4, 80.

deducere brachia molli gestu. P. 2,
15, 5.
deducitur Lunæ orbita. P. 2, 15, 27.
deducta nupta à domo patris ad laras
mariti. T. 3, 4, 11. P. 2, 1, 3.
deducta voce, i. e. submissa. P. 2, 22, 38.
defendere, pro arcere. P. 1, 16, 9.
deficiente manu aliquem tenere; ge-
stus mirantis. T. 1, 1, 74.
defuit, pro defuit. P. 1, 1, 34.
defixus in ora vacuus. P. 1, 3, 13.
defluere ex animo vacuo. P. 1, 20, 20.
degravare. P. 3, 5, 12.
Deidamia, filia Lycomedis regis Troia-
rum; apud quam lateris Achilles vo-
lente muliebri, sepius Bacchanalibus eam
construxerat, Pyrrhamque ex concubi-
tu suscepit, qui Neoptolemus est appel-
latus. V. 2, 7, 52.
Deiphobus, Priami filius, qui à morte
Parisus Helena coniugis potius est.
Hunc nocte illa Troja fatali Graci re-
pererunt in thalamo miseris modis as-
fecerunt, ut ipse conqueritur apud
Virg. 6. Æneid. P. 3, 1, 29.
Delia Diana. T. 4, 3, 5. v. Diana.
Delia oliva, apud quam Latona Pho-
ebum & Dianam peperit. C. 34, 7.
Delia Tibulli amica. T. 1, 1, 57-1, 2, 15-
1, 3, 9. 1, 5, 21. 1, 7, 5.
DELICIA animi. C. 67, 26.
delicix domini. P. 2, 23, 74.
delicix lapidis pelluciduli. C. 68, 4.
delicix, pro cibis lautioribus. P. 4, 4, 76.
delicias dare, in obsequio. C. 24, 4.
delicias dicere aut facere, in obsequio.
C. 73, 2. v. facere.
deliciorum hedera renellulo. C. 17, 15.
delicta dominæ quæti. P. 2, 3, 1.
DELUS, insula Maris Ægei, una Cy-
cladum, immò media. Apollinis &
Diana natalibus clarissima. Hanc sa-
bulati sunt postea mobilem prius fuisse,
deinceps alumno Apolline stabili-
retur. T. 2, 3, 27.
Delos Phœbo vindice stetit. P. 4, 6, 27.
Delius Apollo. T. 3, 4, 79.
Delii alites nivei. T. 3, 6, 8.
Delphi, oppidum Phœidis in Parnasso
monte, ubi Apollinis oraculum erat
erat.

TIBUL. & PROPERT.

verrarum orbe quondam celebratum.
 C. 63, 348.
Delphica Pytho, sacerdos qua Delphi-
 ca oracula presentibus promebat. T. 2,
 3, 27.
delphinus P. 2, 18, 27.
delphinum corpora curva. P. 3, 19, 25.
demisso capite se vocare. *an obsecans.*
 C. 26, 8.
demissis comis plangere, *in funeribus.* P. 2, 27, 36.
Demophoon Thesei filius, ob cuius defi-
 derium Phyllis Threissa ex arbore se-
 suspendit. P. 2, 16, 12-2, 17, 30-30. Ovid.
in epistolis.
Demothenes Atticus orator, nominis
 multo notissimus. Demothenis arma
 linguæ studium. P. 3, 19, 17.
DENS utina tbera desiccans. C. 57,
 20.
dentem imprimere. T. 1, 7, 14.
dentem notas in collo hærere. T. 1, 9, 38.
dentem acueri in pizilla, *aditum de-*
apre. T. 3, 3, 3.
dentem sesquipedales. C. 94, 5.
dentibus notas dare per colla. P. 4, 3,
 25.
dentem fixo foris telerare, *i. e. inserta*
elavi. T. 1, 2, 16.
deperdere. T. 1, 4, 25.
deperditus. P. 2, 21, 19.
depluit lacrymans. P. 2, 15, 8.
Deponere animam. P. 1, 13, 17. gau-
 dia. P. 1, 8, 29. murbum. C. 75, 25.
deponere in sinum. T. 4, 7, 4.
depolivit, *pro deposuit.* *æp. dicitur.* C.
 34, 8.
deprendere, *confutis officium.* T. 4, 6, 11.
descendere. *eo obsecans.* C. 109, 2.
descendere flumine tranquillo, *i. e.*
cursum fluminis molliter sequi. P. 2,
 3, 11.
descensus abripitur cæco hiatu. P. 4,
 8, 5.
DESIDERIUM meum. C. 2, 5.
desiderium maciem parit. P. 4, 3, 28.
desiderium superest. T. 4, 1, 189.
desiderio amores veteres renovare.
 C. 9, 3.
desidiz crimen. P. 1, 12, 5.

despuere, *in re magica.* T. 1, 2, 54. v. R. O.
 123.
despuere in sinus, *gestus indignantis.*
 T. 1, 5, 54.
destinatus. *pro obstinatus.* C. 8, 19.
deterrita non est, *quin fieret.* T. 1, 3,
 13.
detexere. T. 2, 3, 15.
detrachere famæ *aliquis.* P. 3, 1, 21.
detrachere vincula de pedibus, *solvas de-*
mere. T. 1, 6, 30.
Deucalion Perthes maritus, qui orbe
 universo imbutus submerso, solus cum
 uxore commune naufragium evasis.
Hic Flœmidis oraculo admonitus, ja-
ctus post tergum lapidibus genus human-
um reparavit. Deucalionis aquæ.
 P. 2, 21, 109.
devia terra. P. 3, 14, 28.
devia limina. P. 4, 9, 27.
devia tura. P. 2, 1, 22.
devocare. C. 65, 6. T. 1, 2, 46.
devovery rem & domum *aliquis.* T.
 1, 1, 2, 72.
devorum esse. T. 1, 8, 5.
DEUS mundum arte temperat. P. 3,
 3, 38. non lædit amantes. T. 4, 4, 15.
verat esse dolos occultos. T. 2, 10,
 24.
Dens me obruit. P. 1, 12, 9.
Deus nullus stamina Parcarum dis-
 solvit. T. 1, 8, 2.
Deus vertat munera in cinerem &
 aquas. T. 1, 10, 12.
Deus doctus. P. 4, 3, 38.
Deus hostis. P. 3, 16, 8.
Deus non bene advocatus. C. 40, 3.
Deus non meus, *i. e. adversus.* T. 3, 3, 28.
Deus testis. P. 3, 9, 13.
Deus ultor post caput est. T. 1, 9, 76.
Deus agricola. T. 1, 1, 20. 1, 5, 27.
Deus ligneus. T. 1, 11, 20.
Deus pauper. P. 4, 2, 60.
Deus silvester. T. 2, 5, 30.
Deus Epidaurius, *Æsculapius, qui*
Epidauri colebatur sub specie serpen-
tis. P. 2, 1, 53.
Deus, *ablativus pro Amore.* T. 2, 9, 7.
 1, 9, 56. *cessator, i. e. desens.* P. 1, 4, 26.
exorabilis. P. 2, 21, 63. *premit ex o-*
 c 4 mni

INDEX IN CATUL.

mni parte. P. 5, 9, 5. terras, de maria
 alta domat. P. 2, 18, 1, 2. vestitus. P. 2,
 39, 12. volar humano corde. P. 2, 9, 5.
 Deus intonsus. *Apollon*. P. 3, 1, 5, 4.
 Deus Oetrus. *Hercules*, quod in *Oeta*.
monte cum suis mortale excuvias po-
fuert. P. 3, 1, 32. v. Alcides, Hercules.
 Deus natalis. T. 4, 3, 9.
 Deus ceruleus. *Neptunus*. P. 3, 5, 16.
 Deus aula fulc. *Pluto*. P. 1, 1, 5.
 Deus Tanaïus. P. 1, 1, 22. v. Enipeus.
 Deus Vertumnus à veris amne. P. 4,
 2, 10. v. Vertumnus.
 Deus tardus, *neus*, *sen Vulcanus*, quem
claudicantem pingunt. C. 36, 7.
 Deus Cæsar. P. 1, 1, 1.
 Deus quivis potest esse una nocte.
obscuro est. P. 2, 12, 42.
 Dea *lpi* amara. P. 2, 22, 6. v. lûs.
 Dea laudanda. *sic*. *Ceres*, cui laudes,
hymnosq; sacerdotes dicebant. T. 1, 3.
 Dea Geniæ. *Nympha dulcis Paradis*.
 P. 2, 21, 92.
 Dea rursi Cybele. P. 4, 11, 52.
 Deo *sic*. *Cæsar*, lacrymas ire vidimus.
 P. 4, 11, 60.
 Deo liquido tota subire voluit Sal-
 monis. P. 3, 17, 14. v. Enipeus, Sal-
 monis.
 Dez teminez sacra P. 4, 9, 25. v. Bona
 Dea.
 Dez fontem libare. P. 3, 3, 11.
 Deum aliquem clamare. P. 3, 7, 46.
 Deum salutare. C. 19, 5.
 Deo prohibente. T. 1, 3, 22. renuente.
 T. 1, 5, 20. verante. P. 4, 1, 86.
 Dei *Troja* ardentes. T. 2, 3, 22.
 Dei comminâs, *sic* quas uterque iura-
 vit. P. 1, 11, 16.
 Dei deserti, *sic*. *Deorum simulacra in-*
culta. P. 2, 3, 28.
 Dei errantes. T. 2, 5, 42.
 Dei fata evolventes. P. 1, 7, 16.
 Dei fictiles. P. 2, 1, 5.
 Dei u. nati. T. 2, 1, 54.
 Dei tertia regna sortiti, *sic*. *inferni*.
 T. 3, 5, 22.
 Dei veri. P. 1, 1, 68.
 Dei versi ad pia vo a. P. 3, 2, 10.
 Dei ultores. P. 3, 18, 22.

Dea marina. P. 2, 36, 62.
 Deorum pia tu ba. T. 4, 23.
 Deum cæci. T. 3, 3, 31.
 Deum iu a sub terris. P. 3, 1, 6.
 Deum proles, *apud inferos*. T. 4, 1, 68.
 Deum simulacra lacrymas fuderunt.
 T. 2, 5, 71.
 Deos consilere. T. 1, 3, 10. è cæo de-
 ripere. T. 1, 11, 60. *fatigare de dispo-*
re. P. 2, 15, 3. *tingere*. P. 3, 18, 22. *iniquos*
dicere. P. 2, 1, 3, 89.
 Deos nullus esse queri. P. 1, 5, 8.
 Deos oblitus monere. P. 1, 5, 26.
 Deos pretium facere, *sic*. *varicima*.
corrumpere ac epia pericula. P. 3, 1, 83.
 Deos provolvère, *sic*. *pererare*. P. 3, 1, 27.
 Deus undionus pice adire. P. 3, 19,
 18.
 Deas nudas videre pœna non erat
antiquis temporibus. P. 3, 12, 18.
 Dii, *doletur interdictis*. P. 1, 18, 27.
 Dii faciant. P. 2, 7, 60.
 Dii litorales. C. 4, 22.
 Dii magici. T. 1, 2, 62.
 Dii mala multa dent. C. 14, 6, 28, 14.
 Dii ma. *as*. P. 3, 1, 11.
 Dii meliora ferant. T. 3, 4, 1.
 Dii melius. P. 4, 6, 65.
 Dii mibi sunt testes. P. 1, 1, 81.
 Dii moenia Romana condiderunt.
 P. 3, 9, 65.
 Dii poetas tuentur. T. 2, 1, 117.
 Dii invitis. C. 7, 12.
 Divus domitus. C. 67, 118.
 Diva superba, *Vidua*. T. 2, 5, 48.
 Divi crudelis. T. 1, 4, 31.
 Divi vera monent. T. 3, 4, 5.
 Divum fator Iupiter. P. 1, 2, 55.
 Divos externos querere. P. 3, 1, 77.
 dextra feribens moriens. P. 3, 3, 6.
 dextrum libro altaris inesse. P. 4, 9,
 72.
 Dia, *insula maris Ægei*, *alia nomine*.
Naxos, *Baccho sacra*. C. 53, 52.
 DIANA Jovis & Latona filia, uno par-
 tu edita cum *Apolline*. *Hanc nuptia-*
rum expertem, & *venatricem salu-*
lusa tradit antiquitas. Diana Aven-
 tina, quâ *seilicet Roma colebatur in*
colle Aventino. P. 4, 2, 29.

Dianz

TIBUL. & PROP. T.

Dianæ landet. C. 34.
 Diane lex casta. T. 4, 1, 79.
 Dianæ choris reddere. P. 2, 19, 60.
 Dianæ sac a sus ipere. P. 2, 14, 17.
 DICERE blandinas. T. 1, 1, 86.
 dicere gaudia sub racia velis. i. edo-
 quis turpia in concubitu. P. 1, 1, 14. v.
 obferu.
 dicere, pro loqui. C. 91, 5.
 dicere, pro vaticinari. P. 1, 9, 6.
 dicere pœnis, pro comminari. T. 1, 7, 69.
 dic mihi quæ vera sentis. P. 1, 3, 1.
 dicebam, verbum insultantis mifero,
 tui ob perniciam infortunium anser-
 derit. P. 1, 9, 1.
 dicta ventis credita, i. e. irrita. C. 64,
 17.
 dixerit, pro testis furit. P. 1, 20, 4.
 DIES amore liber. P. 4, 5, 18.
 dies iurus vertitur. P. 2, 19, 12.
 dies dux anni, i. e. Cal. Ianuaria. T. 4,
 2, 101.
 dies eximius, i. e. dexterior. P. 2, 17, 34.
 dies ille niger, i. e. mortis. P. 2, 17, 204.
 dies inicit radios in vina. P. 4, 5, 86.
 dies non segnis it, teneatque. T. 1, 4,
 24.
 dies crastina. P. 2, 12, 54.
 dies omnia denunciat cœdem agnis.
 P. 4, 1, 51.
 dies longa, i. e. vetustas. T. 1, 4, 17.
 dies non reditura post obitum. P. 2, 12,
 24.
 dies, quæ mundum subruet. P. 1, 1, 13.
 dies sacra procillenta. T. 2, 1, 4. ver-
 su 5.
 diem conterere. P. 2, 1, 46.
 diem facili amore ducere. P. 1, 14, 10.
 die unum vœa impetare. P. 2, 7, 26.
 Diffusa, ita di da Diana à residuis ve-
 neratorum, nam diuino, vœa est apud
 Græcos. T. 2, 1, 21.
 di fœre, pro vulgare. P. 1, 1, 22.
 di fœre trophæ in aliquem. P. 4, 6, 12.
 digesta in species, i. e. in picturas. P. 2,
 21, 1.
 DIGITUS. digiti ad sonum vocare.
 T. 1, 2, 12.
 digitum angusta via iacerere non-
 est. P. 1, 12, 10.

digiti cum voce locuti. diffum de ti-
 tharada. T. 1, 1, 41.
 digiti eburni. P. 2, 1, 9.
 diluere vitium ex animo. P. 3, 15, 6.
 Dilce, Thebarum regina. P. 3, 1, 3. v. An-
 tiope.
 DIR & diras fatales canere. P. 3, 22, 37.
 diras precari. T. 2, 7, 35.
 dira sibi precari. T. 2, 1, 15.
 dira fratrum Thebanorum arma. P.
 2, 8, 1.
 dira stipendia. C. 43, 173. v. Andro-
 geos.
 dissipandum fœre, pro dissipare. T. 3,
 6, 28.
 Dis Plutō distat, quid humana omnia
 in finem accipiat. T. 3, 1, 17. Ditis a-
 qua pallida. T. 1, 7, 28. Ditis equi ta-
 ptores, quibus Proserpinam abduxit.
 P. 1, 20, 4.
 discere timere eventum formæ tuæ; i. e.
 natus, quod pulchritudinis tuæ contri-
 gere potest, immo aliquando etiam
 debet. P. 1, 22, 18.
 disci pondus missile in orbe rotare.
 P. 3, 12, 10.
 discordiam duobus esse, i. e. femina-
 diffidis duobus inter se prabere. P. 1, 2,
 17.
 discoses, pro disuncto. C. 63, 375.
 discrucari. C. 51, 75.
 discupere. C. 103, 2.
 disertus leporum. Arthurius, ut ille
 apud Horat. cum famulus operum
 solutus. C. 12, 9.
 dispendia me non novent. P. 2, 18, 63.
 dispream, iuramenti genus. C. 93, 2.
 P. 2, 11, 45.
 displicere. T. 4, 13, 6.
 dissidium. C. 61, 22. T. 1, 5, 1.
 dissidium vobis proximus annus erit.
 P. 2, 17, 16.
 dissidium dare. P. 1, 11, 28.
 dissolvendum dare, pro dissolvere.
 T. 1, 8, 40.
 distendere horrea specie. T. 2, 1, 9. sic
 Virg. dulci distendunt neccate cel-
 las.
 DIVES, pro fertili. C. 111, 1.
 dives fortuna. P. 3, 1, 59.

dives

INDEX IN CATUL.

dives aurum. T. 1, 11, 7.
dies animos facere. T. 3, 6, 13.
divitias congerere. T. 1, 1, 1.
diverſe fenelre, *et ad verſa*, juxta po-
ſita. P. 1, 3, 31.
divulſi juvenis membra jaſtabant Sa-
tyri & Mnadeſ, Bacchi curram inſe-
quentes. C. 63, 257.
docta puella. P. 1, 7, 12.
Dodona, *regio Eperi*, in qua ſilva quæ-
cubus fatidici. Dodona vetior au-
gur. P. 2, 15, 39. v. Chæoniæ columbæ.
dolarus falce properant. P. 4, 2, 59.
dolia Danaidum cava. T. 1, 3, 80. P. 2,
1, 79. v. Danaides.
dolia multo ſpumantia. P. 3, 15, 17.
dolia & lacus deſiciunt, *dum velis eſſe*
velis annona. T. 2, 5, 86.
DOLOR acer ex omnibus. P. 2, 16, 45.
dolor admonet annos anteaſcos. T. 4,
1, 190.
dolor amoris neſcit abeſſe vitiiſ ſuis,
ſi a ipſe deſ operam ne diſcedas. P. 2,
13, 32.
dolor arguens, *ſi querulus*. P. 2, 18, 26.
dolor corda frangit. T. 3, 2, 6.
dolor lumina cruciat. P. 2, 17, 76.
dolor meus tibi debet alpeſa multa.
P. 1, 18, 13.
dolori ſervire. P. 1, 7, 9.
dolori ſuccumbere. P. 2, 13, 23.
dolorem eſſe. P. 1, 4, 18. 1, 22, 6.
dolorem ſepelire. P. 1, 17, 17.
dolore rangi. P. 3, 5, 34.
dolores impunè proſeſce. P. 2, 28, 3.
ſi queri ſine periculo.
dolere aliquem. P. 1, 16, 24. 4, 11, 75.
dolofus Ulyſſes. P. 3, 5, 58. v. Ulyſſes.
domator, *pro demitor*. T. 4, 1, 117.
domitor retratum & marium Amor.
P. 2, 18, 52.
domitus ſomno. T. 1, 10, 29.
dominum aliquem admittere rebus
ſuis. P. 2, 23, 15.
dominam mutare caveto. P. 2, 23, 73.
DOMUS cælum imitata. P. 3, 7, 58.
domus præterit hoſtilis cauvias. T. 1,
1, 54.
domi eſſe. P. 2, 15, 44.
domum tenere. P. 2, 15, 48.

domus Nympharum humida. P. 1, 20,
31.
domus, *pro familia*. C. 67, 22. P. 3, 1, 80.
4, 11, 32.
domum conſecrere. C. 66, 24.
DONA R.E. cui dona? *pro cui danari?*
C. 1, 1.
Donum. dona beata. C. 67, 14.
dona columna ſigere. P. 2, 11, 25. ſe-
pulcro ferre. T. 2, 7, 13.
dona patare per cædem & facinus.
T. 2, 4, 21.
dona via Sacra emebantur. P. 2, 16, 62.
v. obſerv.
donis amor vincitur. T. 1, 5, 24.
donis corrumpere. T. 1, 10, 53.
Doræ choreæ, *ſaltatio quadam ſe di-*
cta à Doribus Græciæ populis. C. 63,
287.
Dorica caſtra, *ſi Graja*. P. 2, 7, 18. 4,
6, 34.
Donis, Kerei uxor, mater Nympharum.
Doride nata. P. 1, 17, 25.
Dorixanum, *puella nomen Comicum*,
ut Glycæum, Gymaſium, Plane-
ſium, Pholocomaſium. P. 4, 5, 21.
dormire cum ſene. P. 2, 13, 93.
dormire ſimul. P. 2, 5, 12.
dos non humilis Roma prodita. P. 4,
4, 56.
dotem habere ex rogo ardenti. P. 4, 7,
48.
Draco Lanuvinus. P. 4, 8. v. obſerv.
Dryades Nymphae ſilvarum. Aufoniæ.
P. 1, 20, 12. puella. P. 1, 20, 46.
Dryalis Græciæ dativus, *pro Dryadibus*.
P. 1, 20, 12.
DUCERE, *pro allicere*. P. 2, 17, 78.
ducere ſunus. P. 2, 1, 8.
ducere in re nuptiali. P. 2, 6, 22.
ducere, *pro culere*. T. 1, 3, 48.
ducere, *pro liquefacere*. P. 4, 7, 46.
ducebant ſervi damnum. P. 2, 20, 2. v.
deducere.
duci rhombo magico. P. 3, 4, 26.
DULCE caput. P. 4, 11, 55.
dulcis amarities. C. 57, 18.
dulcem in aure alenari ſonare. P. 1,
12, 6.
dulcia regna negat ſine me. P. 1, 8, 32.
Duli-

TIBUL. & PROPERT.

Dulichium, *insula maris Jonis*. Dulichiz arx. P. 2, 259. Dulichiz litora. P. 2, 114.
 Dulichius juvenis, i. e. *Ulysses*. P. 2, 2, 59.
 dum fata sinunt. T. 1, 183. P. 2, 12, 23.
 Durrachium oppidum *Illyrici*, Adiaz taberna, i. e. *emporium*. C. 15, 15.
 DURUS. durum tertæ opus urgere. T. 1, 10, 8.
 dura corona, i. e. *hirsuta*. P. 3, 1, 20.
 dura, *pro constans*. P. 2, 16, 43.
 duro ferro vincita præcordia. T. 1, 177.
 durum est credere. T. 1, 7, 7.
 duri, *pro hispidi, & duribani*. T. 3, 4, 92.
 duri lumbi, i. e. *effeci*. C. 16, 11.
 duræ mentes, i. e. *severa, ab amore aliena*. P. 1, 14, 18.
 dura tempora. P. 1, 22, 4.
 durare quietis, i. e. *patienter quærentem audire*. P. 1, 6, 11.
 durari in nivem & glaciem. T. 4, 1, 159.
 duritia, *pro crudelitate*. P. 3, 10, 20.
 DUX *Arabum*, sive *ludorum*, odoratus. P. 4, 1, 64.
 dux bonæ Veneris, *Hymenæus*. C. 60, 44.
 dux ducem ferit. P. 4, 10, 46.
 dux & comes, *relativa*. T. 3, 6, 10.
 dux Vejus, i. e. *Tullius* *occlusus à Cornelio Coss.* P. 4, 10, 31.
 duſtor ab arce Cenina. P. 4, 10, 9. v. *Acron*.
 duces evincti. T. 1, 8, 6.
 duxerit, *pro ducet*. P. 1, 15, 30.
 duxit, *pro duxit*. P. 1, 1, 27.
 Dyndimus, *mons ad Hellespontum, Cyreæ imminens, Cybele sacer*. P. 3, 20, 3.
 Dyndimeus domina. C. 62, 13.
 Dyndimi dominæ, *pro poemate de matre Dæorum à Cæſio scripto*. C. 35, 14.

E

E Gemma bibere. P. 3, 3, 26.
 E lacrymis alienius sentire. vulgo: accorgerſi dal pianto. P. 1, 21, 6.
 eadem via currere. *metaph. i. e. artibus iisdem uti, quas ſemel proficiat novimus*. P. 3, 4, 36.

EBRIUS. ebrii ocelli, i. e. *miſſæ ipſos angulos deſorti*. C. 45, 11.
 ebria ſigna fugæ nocturna. P. 3, 2, 48.
 ebria verba. T. 3, 6, 36.
 ebria veſtigia. P. 1, 3, 9.
 EBUR *apud Anſonem numquam palſet Herculeo numine*. P. 4, 7, 82. v. *obſerv.*
 eburna camera. P. 3, 1, 50.
 eburnum plectrum. P. 3, 2, 25.
 eburneum templum. P. 4, 2, 5.
 eburni digiti. P. 2, 1, 9.
 ecquandone. P. 2, 7, 37.
 EDERA Baccho ſacra. T. 3, 4, 2. P. 4, 1, 62.
 ederaſ zmullo pellere. P. 4, 7, 79.
 ederaſ caput circumeantes. P. 2, 4, 26.
 ederaſ ſponte ſua melius veniunt. P. 1, 2, 10.
 ederaſ in thyrſos legere. P. 3, 2, 35.
 ederoſum antrum. P. 4, 4, 3.
 edere corpus ſuper equum. T. 4, 1, 115.
 edicta lex. P. 2, 6, 2.
 Edonis, i. e. *ſemina Bacchi ſacris ſperata, ſic dicta ab Edonis Thracia populi bibeſſimis*. P. 1, 3, 5.
 educare uvam. C. 19, 14. & *pomum*. T. 3, 1, 19. *ſtorem*. C. 61, 46.
 effectu bono frui. P. 1, 10, 28.
 effectus honos promereri. P. 3, 21, 10.
 effecti ad regnum. P. 1, 15, 21. 4, 7, 7.
 effuſus comas flere, *in re funebri*. T. 1, 3, 8.
 egelidi repores. C. 45, 1.
 egens animo, i. e. *demens*. C. 62, 31.
 Egnatius. C. 37, 19. 39.
 egregium narras parentem; *ironia*. C. 66, 29.
 ejicere, *pro repudiare*. P. 2, 15, 48.
 electiſſima peſſimi poetæ ſcripta. C. 36, 6.
 Electra, *Oreſtis ſoror, quam frater omnibus conſilij ſuiſ partiſcipem habuit*. P. 2, 11, 5.
 Elegos ſingere. P. 4, 1, 135.
 elevare, *pro pretium minuire, viſi proderet*. P. 1, 8, 12. 2, 22, 44. 2, 23, 58. C. 24, 9.
 ELIS, *Peſoponneſis regio, Sicily & Athaja conſtermina; Hippodromo, ſeu curſu*

INDEX IN CATUL.

crux equorum maxime nobilis. opes equi: paravi. P. 1, 3, 36.
Elcus carce. unde mittebatur equi. T. 1, 4, 28.
Elca quadriga. P. 3, 7, 17.
Elcx o. r. P. 1, 8, 26.
eludere palmas alienius, i. e. viderem vincere. P. 4, 1, 140.
Elyti campi, locus apud inferos amnissimus, ubi morte obita credebatur justorum umbra spatari. v. Virg. 6. *Elysi.* T. 1, 3, 8. 3, 1, 23.
Elytiæ colæ. P. 3, 7, 62.
Eniathia, Macedonia regio 3 quam Cæcullus, & Lucanus de bello civili pro Theſſalia occupant. C. 63, 34.
emeritis datus medicina, i. e. intermissum remedium paratur veterani multibus, vel gladiatoribus unde donati: quod sironibus præsentissimū fuisse. P. 2, 11, 16.
empra quovis modo, i. e. ancilla vilior. P. 1, 9, 4.
empra amplexus. P. 4, 5, 33.
empra oscula. P. 3, 11, 34.
emulsa palus apud Phenem Cylleneum. C. 67, 110. v. obſerv.
Enceladus, unus ex Gigantibus, qui Jovi bellum intulerunt: ob id Ætæa montis superimpofito sub tartarum detrufus. P. 2, 1, 39.
Endymion, Læmonis adolescens, quem Luna fertur adamasse. P. 2, 12, 15.
Enipeus, Theſſalia fluvius, cuius Tyro Salmonis filia inter aquas conebuit. P. 3, 17, 13. *Æmonius, quia Theſſalia dicta Æmonia.* P. 1, 13, 21.
Ennius poeta vetustissimus, Rudj; Calabris æpido natus, Annales Romanorum rerum scripsit. Scipioni Africano ades carui, ut ab ejus latere per quam raro discederet. Eius opera injuria temporum intercederunt, præter pauca quædam fragmenta ab antiquis Grammaticis collecta. P. 4, 1, 61. *patet.* P. 3, 2, 6.
Enus. ense latus revincire. P. 3, 12, 11. *ense occupare, pro interficere.* P. 4, 4, 84.
enies ducere, i. e. cadere. T. 3, 3, 148.

EOUS roseus, i. e. Aurora. P. 1, 22, 7.
Eoa aqua, i. e. mare ad Orientem. T. 4, 2, 27. P. 4, 3, 10.
Eoa domus. P. 2, 13, 84.
Eoa ripa aurea. P. 4, 5, 22.
Eoa unda. C. 11, 3.
Eoum gelu, i. e. præina matutina. P. 3, 15, 14.
Euum mare rubrum. T. 2, 2, 16.
Eoi mariti. P. 1, 11, 15.
Eoi populi. P. 2, 2, 53.
Eoz phætæ. P. 4, 6, 37.
Eois lapillis pectus variare, i. e. gemmis Indes maris. P. 1, 15, 7.
ephemerides. P. 3, 21, 20. v. obſerv.
Epicurus Philosophus Atticus, qui boni summum in voluptate posuit. Dicitur etiam nullam esse Deorum providentiam, sed omnia fortuito atomorum conſueſcere: i. e. animas una cum corporibus interire, multaq; alia videnda, & absurda, quæ M. Tullius exagitat in libro de natura Deorum. Eius samentis disciplinæ secuti sunt plerique viri eruditissimi, puta Lucretius Carus, qui eam elegantissimis versibus expressit: Virgilius, Horatius & c. doctus. P. 3, 19, 24.
**Epidaurius Deus, i. e. Esculapius Phœnia filius ex Coronide, medicina scientissimus: qui cum artis adminiculo deſunderum animas in corpora revocaret, Jovis indignantis fulmine cecidit. Deinde præcebus Apollinis interſuperos relatus, Epidauri Achæa ubi templum religiosissimum habuit. Fungebatur barbatus, cum baculo Gallo, Canis, & Serpente: immo ipse cultus aliquando sub specie anguis. P. 2, 1, 63. v. Ovid. 15. *de metamorph.*
epistolium lacrymis confcriptum. C. 67, 2.
equus Mæcenat. P. 3, 7, 1. v. *Mæcenat.*
EQUUS ad meras sudans. P. 4, 1, 70.
equus caraphracchi auratus. P. 3, 2, 15. v. obſerv.
equus inuniens, cataphractum genus. P. 4, 3, 8.
equus Trojanus, cuius notissima histotia, sive fabula. v. Virg. 2. *Æneid.*

Quæ**

TIBUL. & PROPERT.

Quintum Calabrum in Paratipomenis
ad Homerum: Tryphiodorum de exci-
dio Ilii: Dithyram Cretensem, Daretem
Phrygium. P. 3, 11, 25, 4, 1, 53. fallax
Troia serpens. P. 3, 11, 66. ligneus
artus Palladis. P. 3, 7, 42.
equo iubas dexteras collocare. P. 4, 4,
38.
equo alterno leve pondus trahere,
i. e. desultorem agere, plures equos de-
inceps, ubi opus fuerit, ascendendo.
P. 4, 2, 36.
equi Amphiarai dilapsi. P. 3, 11, 60.
v. Amphiaras.
equi armigeri. P. 3, 3, 8.
equi Aurora. P. 3, 11, 76.
equi ad plausus resistentes. P. 3, 3, 14.
equi honorati ossa matronarum ve-
hebant. P. 3, 11, 104. v. obfero.
equi Linte. T. 2, 4, 18. P. 1, 10, 8.
equi noctis. T. 1, 1, 87.
equi Parthorum fugaces. P. 3, 3, 17.
versu. P. 4, 3, 66.
equi Solis quatuor, Prois, Eous, An-
tion, & Poleon. aratri. P. 3, 3, 56.
prodigio pallentes. T. 2, 5, 76.
equi triumphantes. P. 4, 3, 68.
equorum disciplina. T. 4, 1, 91.
equos abiunctos lavare. P. 2, 1, 85.
equos lavit sanguine cervix defecta.
P. 5, 10, 38.
equis gyrum pulsare. P. 3, 12, 11. v. ob-
fero.
equi exacti, i. e. equorum statua a fabri
falta. P. 3, 7, 10.
eram solus ad portas Lanuvii, i. e. se-
rebar moente Lanuvium, quo Cynthia
mea profecta erat. P. 4, 8, 48. v. obfero.
Erechinus ager, ab Ereto Latii copido
apud Trebulam. Virg. 7. Aeneid. Ereti
manus omnis. T. 4, 8, 4.
Erichthonius populus, i. e. Atheniensis
ab Erechto rege ita dictus. P. 2, 5, 4.
Eridanus Venetus, idem quo Padus i
rex fluviorum Italiae. hic a radice
Vesuli montis exortus parvis s-
trum fonsibus colligit, & aliqua-
tenuis exilis ac macer mox aliis am-
nibus ita augetur, atque alitur, ut
se per septem ad posterum officia ef-

fundat. Pomponius Mela l. 2, c. 4. P. 1,
12, 4.
Erigone, Icarj filia, quia patrem a pa-
stribus occisum, & insipultum reli-
ctum, monstrante thymra canes inven-
nit, ac simulavit: ubi ad eum votum
eane inter sidera collocata. Est autem
unum signorum Zodiaci statim post
Lentem. T. 4, 1, 11.
Erianyes, furia inferorum ita dicta,
quasi ab Eris, discordia. tragicz. P.
2, 15, 29.
Eriphyla, Talai filia, uxor Amphiarai.
Hac iudex dissensionum electa inter vi-
rum, & patrum Adrastum, cum hic
vellet Amphiarauum secum ducere ad
bellum Thebanum, ille vero pertina-
citer negaret: id patris moniti aures
corrupta, contra verum sententiam
tulit. Amphiarai indignatus man-
davit filio Alceao, ne quancum-
que audisset patrio mortem illico ma-
trem interficeret. Paruit Alceao
patris iussu, ubi ad postea furia omni-
bus exagitata. P. 2, 1, 3, 29. 3, 11, 59.
erit, pro sit. T. 2, 5, 43.
Eritheia, insula Hispaniae littori proxima,
alii nomine Gades, ubi Geryon trico-
por imperasse fertur. Hunc Hercules,
occiso Geryone, bovis pulcherrimas in
Italiam abegit. P. 4, 9, 2.
ERROR Hercules pro ipso Hercule.
P. 1, 20, 15.
errore exacto, i. e. emenso itinere. P. 2,
11, 3.
errores Ulyssis. T. 4, 1, 2. v. 52.
erroribus urbes tercentas explere. T.
1, 4, 63. v. obfero.
errabunda vestigia. C. 63, 113.
errata fateri. P. 1, 9, 11.
erronem iterum sub ligna vocare.
T. 2, 6, 6.
erubescere aliquem. P. 3, 12, 20.
eruduli. C. 57, 7.
Erycina Venus, ita vocata ab Eryce
Siciliae monte, ubi templum habuit.
C. 63, 72.
Erythraum litus, i. e. rubrum mare. T.
3, 3, 17.
esca picibus. P. 3, 3, 8.

efcas

INDEX IN CATUL.

efcas sibi admodos corrumpere. P. 1, 8, 11
 Elquiluz aquoiz, regis urbes Roma ab
 Esquilino colle appellata. P. 4, 8, 1.
 Esquilis habitabat Propertius. 3, 21,
 24.
 ESSE alieui carmina. P. 2, 2, 32.
 esse alieu quodcumque ille velit. P. 1,
 13, 36.
 esse aliquid. C. 1, 4.
 esse cum aliquo, vel aliqua, i. e. con-
 embere. T. 4, 7, 136.
 esse in amore. T. 1, 10, 39.
 esse in inde, i. e. in tutea. C. 3, 4, 2.
 esse in tunica ostiua. P. 2, 20, 26.
 esse inter utrumque ab se num est. P. 4,
 8, 36.
 esse, pro habet. C. 6, 7, 28. T. 1, 3, 81.
 2, 3, 30. 2, 1, 39. T. 4, 9, 2. P. 1, 3, 27.
 esse, pro manere. P. 2, 17, 74.
 esse, pro vivere. T. 3, 5, 32.
 esse ego, quod nunc tu. P. 2, 17, 48.
 est, pro sum. Hellenismus. P. 3, 7, 17.
 eseda Britannia, uolucis genus. P. 2, 1,
 86.
 eseda deportant. P. 2, 21, 43.
 esuritionum pater. C. 21, 1.
 et metito; formula sibi ipsi culpam ex-
 probantis, iustoque supplicis se efficit
 fatentis. P. 1, 17, 1.
 etiam atque etiam. C. 62, 61.
 ETRURIA, Italia regio, Gallia tota
 affinis, sub monte Apennino sine shade
 Toscana. Etrusca gens antiqua.
 P. 2, 1, 29. Etrusca pulvis. P. 1, 22, 6.
 Etruscus obelus. C. 39, 10.
 Etrusco de sanguine regum, i. e. de
 sanguine regum Etruscorum. P. 3, 7, 1.
 Etrusci aggeres. P. 1, 21, 2. montes. P.
 1, 21, 10. fontes. T. 3, 5, 21.
 Eva, i. e. Baccha. C. 63, 61.
 Evadne Capanei coniux, qua in ro-
 gum defuncti maris se coniecit. P. 1,
 15, 21. fida. P. 3, 11, 24.
 Evander Arcas, qui cum Carmenta
 matre fatidica profugus in Italiam
 appulit: condiditque Pallantum opo-
 pulum, ubi postea Palatine arces. v.
 Livium l. 1. Virg. 8. Æneid. Ovid. in
 Fastis. Evandri boves profugz. P. 4,
 32, 4.

Evantes choriz; Saccharum tripudius.
 P. 2, 2, 28.
 Euboea, insula Boeotici litoris proxima,
 angusto Euripo tantum interfluente:
 cuius in portu Aulide Gracorum du-
 ces adversus Troiam concurvere: ho-
 did: Negroponte. Euboeici linus,
 prope Caphareum promontorium, ubi
 elefisi Gracorum naufragium fecit.
 P. 4, 1, 11. Euboicum litus, i. e. Au-
 lide. P. 2, 17, 38.
 evehi gyros præscriptos. P. 3, 2, 21.
 evenere, verbum ex augurali discipli-
 na. T. 1, 8, 5.
 eveniet, ex eodem disciplina. T. 1, 6, 21.
 eventua precor, ex eadem. T. 2, 1, 25.
 Evenus Ætolia fluvius. Eveni filia
 Marpessa Ida uxor, ab Apolline ada-
 mata. P. 1, 2, 18.
 Eumenides, furia inferorum. C. 5, 3, 19.
 Eumenidum turba severa. P. 4, 11, 22.
 evoc, vox bæchantium. C. 63, 25.
 Euphrates, Perfidis fluvius, Tegeri per-
 miffus: qui olim Romanorum imper-
 rium à Parthis determinabat. P. 2, 8,
 17. 2, 16, 77. 3, 3, 4. 3, 9, 25. 4, 6, 84.
 Eurypylus, Evamonis filius, de quo Pau-
 sanias l. 7. Eurypyli Cox Minervæ
 textura. P. 4, 5, 23.
 Euryion Centaurus, qui Parthoi ux-
 orem Iphomarchen, ebrietate instigan-
 te, ipse nuptialis convivio, rapere aus-
 sus fuit: unde pœna incens exorta.
 videt Lapinbas & Centauros, quam-
 luenlenter descriptam habet apud Ovi-
 dium l. 12. Metamorph. P. 2, 22, 37.
 Europa, filia Agenoris Trierum regis,
 a Jove tauri speciem induto per ma-
 ris fluitus in Cretam usque deventa:
 ex qua Jupiter Minos suscepit, eius-
 que nomine tertiam orbis partem ap-
 pellavit. v. Ovid. 2. & 3. Metamorph.
 P. 2, 19, 52.
 Europa, orbis terrarum pars, inter oc-
 ceas cultissima: fines habet ab Orien-
 te Tanaim fluvium, quo ab Asia dis-
 iungitur, Pontum Euxinum, Propen-
 tidem, Ægæum: à Meride Ionium,
 Tyrrhenum, Sæculum maria: ab Oc-
 cidente Atlanticum & Cantabricum.
 Occa-

TIBUL. & PROPERT.

Oceanum : à Septentrionibus denique
mare. *Amalechium*, *Scythicum*, *Caspi-*
merium. *Europæ* atque *Aliz* bel-
lum, i.e. *Trojanum* *græcum* inter duas
potentissimas olim gentes, *Græcam* &
Europæam, & *Pergiam* *Asiaticeam*.
P. 2, 46.
Eurotas, *Peloponnesi* fluvius, apud *Lac-*
ædemonem. P. 3, 12, 17. *Eurota* flu-
mina. C. 63, 89.
Eurus, ventus ab Oriente spirans, idem
ac *Subsolanus*. P. 2, 18, 35. J. 3, 52. J.
13, 32.
EX æquo venit. T. 3, 6, 19.
ex animo dicere. C. 105, 4.
ex *Helena*, i.e. ab *Helenam*. P. 2, 1, 52.
ex tua libidine, i.e. ex desiderio atque
arbitrio tuo. C. 17, 5.
exactis ludibus, i.e. novo mane. P. 1,
J. 38.
examen stuprorum. *metaph.* ab apum
examinibus. P. 2, 21, 97.
excantare puellas clauas, i.e. domo duc-
ere, quasi magici artibus. P. 3, 2, 49.
excideat, pro animo & memoria labi.
P. 4, 7, 15.
excruare omni modo. C. 95, 12.
excruare se. C. 75, 10.
excubæ in otia solutæ. P. 4, 4, 79.
excubæ supplicis. P. 1, 16, 14.
excubias sibi reddere. P. 2, 19, 61.
excutere verba fortia, i.e. superbum
animus deprimeret. T. 2, 6, 12.
exemplum grave. P. 4, 1, 109.
exemplum litus amoris. T. 1, 7, 92.
exequiæ amaræ. P. 4, 7, 5.
exequiæ parvæ. P. 2, 10, 24.
exercere amorem alienius in obscenis.
C. 70, 3.
exercere juventam. C. 53, 235.
eximius *Hercules*. P. 4, 9, 70.
exiocari. C. 21, 5.
exitum parare. P. 3, 20, 32.
exitus via. P. 3, 3, 69. non inhonestus.
P. 2, 18, 58.
exorandus est *Cerberus*. P. 3, 16, 23.
expatrate, verbum obscenum, ut apud
Perfium : patranti fractus oculo.
C. 29, 17.
spallere magis auri fulgore. C. 63,
100.

expectare in rotas horas. P. 2, 20, 13.
experio altissimum. C. 21, 6. si vera est le-
gionis *Scaligeria*.
experio stulta in primo. P. 2, 15, 54.
experita seditia passiva significat. P. 1, 3,
18.
experti lacus passiva significat. P. 1, 20, 14.
exiccare. T. 1, 7, 35.
expuere tuum. C. 4, 7.
existat, pro est. P. 2, 21, 23.
extra felicia. T. 2, 1, 25.
extra lubrica notis signata. T. 2, 5, 14.
extra nuncia fortis ventura. T. 3, 4, 5.
extenuare. C. 63, 71, 63, 105.
extremo amore patriam mutare. P. 2,
21, 87.
externæ puellæ. P. 4, 8, 5.
extremus dies, mortifer. P. 2, 19, 16.
extremi funeris atra dies. P. 2, 5, 34.
extrema ætas. P. 2, 8, 11.
exturbata radicibus quercus. C. 63,
138.
exulatus, pro exutus. P. 3, 13, 1.
exui ad verbera servorum erat. P. 3, 2,
69.
EXUVIÆ ante ades *Veneris*. P. 2, 11,
28.
exuviz virginæ, i.e. spoliis crepta
virginitatis. C. 63, 14.
exuviz majorum damnum esse. P. 4,
11, 43.
exuvius plenus. P. 4, 10, 8.

F

Fabius *Maximus*, qui electus *Impe-*
rator adversus *Annibalem*, hosti cu-
pienti nunquam pugna potestatem fe-
cit, cum tandemque, ut ait *Ennius*, re-
stituit rem *Romanam*. *Fabii* victo-
ris mora. P. 3, 2, 9.
FARULA dat novum orbem errori-
bus *Ulyssis*. T. 4, 1, 80.
fabula ficta in vanum joem. T. 3, 4,
68.
fabula in gentes miseras descendit.
P. 3, 3, 67.
fabula nulla de nobis concitet aures
tuas. P. 3, 13, 45.
fabula pœna formosarum, quod festi-
cet

INDEX IN CATUL.

est per ora hominum traduntur. P. 2, 21, 76.
fabula m'a, i.e. rumor finis. C. 68, 5.
fabula vulgi valere. i.e. nil moror, quod pengu de me garrat. P. 2, 10, 14.
fabulam esse. T. 2, 3, 11.
fabulam esse noto libro. P. 2, 16, 81.
fabulam fieri. T. 1, 4, 53.
Fabullus. C. 12, 15, 13, 28, 47, 3.
FACERE, fac similes. P. 4, 5, 14.
facere adulterium. C. 66, 36.
facere, aut dicere delicias. C. 73, 2.
facere delicias, & libidines. C. 45, 24.
facere an obsequium. C. 107, 2.
facere, pro conuenire. P. 3, 1, 20, *pro efficiere.* P. 2, 1, 51.
faciam quodcumque voles. T. 4, 13, 21.
factus, pro apto. P. 4, 5, 49. T. 2, 6, 10.
factum, pro delicto. P. 3, 4, 21.
facta superba oculis meis. P. 3, 22, 2.
facti crimina lumen habet. P. 2, 21, 22.
facta nefanda cor sollicitant. T. 3, 5, 12.
facta queri quæ fecimus, i.e. pœnitere. P. 3, 22, 36.
FACIES nullis gemmis obnoxia. T. 1, 2, 21.
facies ulla Sole. T. 1, 10, 15.
faciem rupi bove dedecorare. P. 3, 20, 36. v. 10.
faciem dominæ amico credere. P. 2, 23, 1.
faciem novam referre dempta pelle. T. 1, 9, 46.
faciem querere longa desidia. i.e. tardis artibus formam parare. P. 1, 15, 6.
facie alicuius obstupere. P. 4, 4, 21.
faciem pugnx componere. T. 4, 1, 100.
FACILIS amori. T. 1, 3, 57.
facilem copiam esse. P. 1, 9, 35.
facilem spirare. P. 2, 16, 85.
facilem spondere. T. 2, 7, 10.
facile lutum. i.e. parabile. T. 1, 1, 34.
facili manu ferere. T. 1, 1, 16.
facinus bonum. C. 61, 27.
facinus malum. T. 2, 4, 25.
facinus facere. C. 80, 6, 107, 4.
facineus scyphus. T. 1, 11, 8.
falcifer Priapus. T. 1, 24, 1, 4, 8.
FALERNUS ager in Campania, cuius vina celebrat. *fama cura Bacchi.*

T. 1, 10, 34.
Falernum fumosum veteris Consilii.
T. 2, 1, 27.
Falerno mensa madida. P. 2, 22, 39.
Falerna vina. T. 3, 5, 5.
Falerna præla. P. 4, 6, 73.
fallacia Lunæ deductæ. P. 1, 1, 19.
fallax opus Elegi. i.e. aptum puellis decipiendis. P. 4, 1, 135.
FALLERE, pro mendari. P. 2, 15, 26, 4.
11, 27, *pro prodere.* P. 4, 4, 18.
fallere oscula siccis genis, i.e. tamdiu lacrymas retinere, donec osculatus fueris. P. 4, 11, 76.
fallere composita pace. P. 2, 2, 6.
fallere terga suæ lupi nocturno, in re magica. P. 4, 5, 14.
falsa Minerva coniugium distulit Penelope. P. 2, 7, 41. v. Penelope.
falsæ mortuorum palme, i.e. manus evanida. P. 1, 19, 9.
falsò, i.e. injuria. T. 5, 3, 20.
falsiparens Amphitryoniades, i.e. Hercules, qui cum Jove genitus esset, falso putabatur filius Amphitryonis. C. 67, 112.
FAMA anus. C. 76, 10.
fama damnata. P. 2, 21, 77.
fama decori est. P. 4, 11, 29.
fama libera laudat rogam emeritū, defunctus enim amplius non timetur, idcirco laudes vera censentur. P. 4, 11, 98.
fama pectus. P. 1, 11, 17.
fama splendida resurgit ab avo docto. P. 3, 18, 8.
fama sublimis terra leuat. P. 3, 1, 9.
fama susurrat. C. 79, 5.
famæ murmura contemnere. P. 2, 49, 29.
famæ non sine labe. P. 4, 8, 20.
famæ pignora. P. 4, 11, 12.
famæ pudicæ iactura. P. 2, 21, 71.
famæ lux parcere. P. 1, 16, 11.
famam non pudet historiz Romæ. P. 3, 20, 20.
fama inani tabescere. P. 3, 10, 9.
famem despiciere. T. 1, 1, 92.
fana hospita. P. 4, 9, 34.
fana causa plurima peccatis multarum. P. 2, 14, 10. *fartæ*

TIBUL. & PROPERT.

FARE, & fale somnia placare. T. 3, 4.

falces sequi, i. e. *nobilium familiaritatem affectare*. P. 2, 13, 11.

falcis pectus cepit. P. 4, 9, 40.

falcinare. C. 7, 12.

falidia puellarum. T. 1, 9, 73.

FASTUS fastus alienus repetere, i. e. *memorare*. P. 1, 18, 5.

fastus assumere. P. 2, 17, 61.

fastus ferre. P. 4, 5, 42.

fastus opponere. P. 2, 11, 13.

fastus Penelopeis retete, i. e. *Penelopeis vestitus infidere. eiusque superciliosam pudicitiam imitari*. P. 3, 11, 10.

fastus superbos invicem pati, *distum de vetula*. P. 3, 22, 35.

FATUM esse alicui, i. e. *mortis causam*. P. 2, 1, 88.

fati litora. P. 1, 19, 12.

fato morem gerere. P. 2, 19, 31.

fato mori. P. 3, 19, 33.

fata malis augentur. P. 4, 11, 96.

fata mollia. P. 1, 7, 4.

fata, pro *infortunio*. P. 2, 16, 19.

fata rogo extremo debita. P. 1, 19, 2.

fata vitam reposcunt. P. 2, 1, 81.

fatum carmen nulli revocabile. P. 4, 7, 51. v. *observ.*

fatis adiecit undas. P. 3, 5, 43.

fata reponere, i. e. *mortuum sepulcro componere*. P. 1, 17, 11.

fata venalia dare *saginx gladiatoria*. P. 4, 8, 25. v. *observ.*

fatales annos exple. T. 1, 3, 53.

fatatia Parcarum flamina. T. 1, 8, 1.

favilla muta. P. 2, 1, 87.

favilla nigra superpetet ossa candida. T. 3, 2, 10.

favilla prima venturi mali. P. 1, 9, 18.

Favus, filius Pres antiquissimi regis Italianorum. Favus autem plerisque fuerunt, filius & iuxta incensentes, & plebs Numinum. P. 4, 2, 34.

fautor mollis. P. 3, 7, 57.

favus purus, in *sacris antiquorum*. T. 1, 11, 24.

FAX inimica defuncti caput lecto detrahit. P. 4, 11, 10.

fax nupta omen praefert. P. 4, 1, 13.

fax ultima iusta lecto mortifero. P. 3, 11, 17.

facem quater. P. 1, 3, 10.

faces apud fores matrium exclusi amantia argumenta. P. 1, 16, 8.

faces maritae. P. 4, 11, 13.

faces splendidas quatiant comas. C. 6, 2, 78.

faces ante percurrere. P. 3, 14, 16.

faces perdere amore nuptae. P. 2, 6, 8. v. *observ.*

faces plures in ossa condere. P. 4, 4, 70.

facet subdere. P. 1, 13, 26.

faculae. P. 2, 20, 5.

febriculosum scortum. C. 6, 4, 1. *observ.*

fecere, sine rebus casu. P. 4, 1, 83.

fecundos annos renovat Sol. T. 4, 1, 114.

FELIX in casta coniuge. P. 3, 10, 25.

felix ter, & quater. T. 3, 3, 26.

felix lucus. P. 4, 4, 3.

felix terra. P. 4, 1, 48.

felicem alicui esse, i. e. *propitium*. P. 1, 13, 35.

felicem remanere una puella. P. 1, 10, 29.

FEMINA frangitur in viro tacito. P. 2, 13, 76.

femina genus crudele. T. 3, 4, 61.

femina pulverulenta in *Gymnasia Laconico*. P. 3, 12, 7.

femina, pro *femina*. P. 2, 21, 4.

feminarum libido. P. 3, 17.

femineus furor. P. 4, 8, 55.

femineus triumphus. P. 4, 11, 97.

femellae, diminutivum à *femina*. C. 55, 7.

femur femori conficere, in *obscanis*. T. 1, 9, 26.

femur supponere, in *obscanis*. C. 68, 2.

fenestra trita dolis nocturnis. P. 4, 7, 16.

fenestra diversae, i. e. *adversa*. P. 1, 3, 31.

fenestra domina nocte pareant. P. 3, 18, 29.

Feretrius Jupiter, ita dictus, quod in eius templo ferrentur arma, quae Romani ducti hostium ductibus occisus

d pro-

INDEX IN CATUL.

propria manu detraxissent. Cuiusmodi trina reicta sunt, à Romulo Scultet, Cornelio Cessio, & Marcello: de Actone, Tullio, ac Varidomato. P. 4, 10.
FERÆ natæ, i. e. monstræ denud exortentia. P. 4, 9, 30.
 feræ cantu ducere. P. 2, 10, 5.
 feræ as detineat. P. 3, 1, 31.
 ferus, pro leone. C. 62, 83. Ita Virg. 7. *Æneid.* de cervo: *Postibatque ferum, pu.oque in fonte lavabat.*
 ferum esse alicui. T. 2, 1, 103.
 feri victus prætorum hominum. T. 2, 1, 43.
 ferire, pro fallere. P. 4, 5, 44.
FERÆ acma humeris. P. 4, 10, 47.
 ferre frigida castia late aprico, i. e. sub dio. P. 4, 10, 18.
 ferre jugum. C. 67, 118.
 ferre oscula, i. e. osculari. P. 1, 20, 28.
 ferre verba commissa. P. 2, 16, 54.
 ferebant, siue recto casu. P. 2, 13, 67.
 ferrugo libera, coloris genus. C. 63, 227.
 ferrugine picta cælum prætexere. T. 1, 4, 17.
FERRUM cervice tingere. P. 4, 1, 111.
 ferro & ære se condere. P. 3, 16, 25.
 ferro & chalybe durior. P. 1, 16, 30.
 ferreus, pro crudeli. T. 1, 1, 67. 1, 11, 2. 3, 2, 2. P. 2, 7, 34. pro duro & inurbano. T. 2, 3, 2.
 ferrea mulæ solea. C. 17, 26.
 ferreum canis os, dicitur de homine impudenti. C. 32, 17.
 ferrea facula. T. 2, 6, 17.
 ferrea vincula cani demere, vulgò: levare il collare al cane. T. 4, 3, 14.
 ferara domus Danaes. P. 2, 15, 12. v. Danae.
 fertilis annus erit. acclamatio rusticorum. P. 4, 3, 23.
 fertiles huius. T. 4, 1, 51.
 fecunda locutio, i. e. verba prociacia & obsecra. quibus nova nupta aures imbus mos erat, ne forte ad insuetum opus rudes accederent. C. 63, 127.
 fella corpora, i. e. agria. T. 1, 10, 11, 2.
 fetus dare, pro parere. T. 2, 5, 94.
 fibra Deorum conscia. T. 2, 9, 3. nun-

cia. T. 2, 1, 26. locuta Deos sibi commissos. P. 4, 1, 100.
 fictilia pura, i. e. argillacea vasa, multis emblematis aspera. T. 1, 1, 32.
 fictilis una medium caput urgebat. P. 4, 1, 16.
FIDENÆ, oppidum veteris Latii, cuius ancila Romanis bellis sæpe insulerunt. P. 3, 1, 36.
FIDES Dea. C. 30, 11.
 fides caduca. P. 2, 15, 4.
 fides marita. P. 3, 3, 11.
 fides, pro testimonio. P. 4, 6, 60.
 fides, pro tutela. C. 34, 1. P. 4, 6, 57.
 fides, pro veritate. P. 4, 1, 32. 4, 1, 104.
 fides auro pellitur. P. 3, 1, 51.
 fides in ore camat, i. e. obfessio fidei Deorum atque humanum in ore versatur. P. 1, 18, 18.
 fides invito contigit, i. e. *Aprologus* nolens vera infortunia prædixit. P. 4, 1, 24.
 fides vera trophæa Mæcenatis. P. 3, 7, 34.
 fidem accipere. P. 4, 16.
 fidem cælestium precari. C. 63, 191.
 fidem firmare. P. 4, 1, 88.
 fidem habere, pro constantem esse. P. 2, 17, 28. pro fervare. P. 3, 21, 4. pro verum dicere. P. 3, 4, 6.
 fidem quætere. T. 3, 4, 4.
 fidem rumpere. P. 3, 4, 20.
 fidem tenere. T. 1, 11, 17. P. 1, 18, 4.
 fide cum multa brachia tendere. T. 3, 4, 4. v. brachia.
 fidelem manere. P. 3, 21, 8.
 fides numerula, i. e. multa cithara. P. 4, 7, 61.
FIERI alicuius. C. 72, 2.
 fieri beatum, i. e. locupletari. P. 2, 5, 64.
 fieri sentio. C. 84, 2.
 fiant illi mala multa. P. 2, 13, 104.
 fit, pro sacrificatur. T. 4, 6, 24. sic Virgilius 3. *Ecloga*. Cum faciam vitula, pro frugibus.
 figere. figure certantes. P. 4, 7, 75.
 fixum esse in latere; quod erat deducens per viam. T. 1, 6, 26.
FIGURA, pro forma & vultu. C. 63, 220.

TIBUL. & PROPERT.

220. P. 1, 2, 7, 1, 17, 27. 3, 18, 1.
figuram agrestem ab ore detrudere. P. 2, 22, 13.
figuræ leves, i. e. forma viles. P. 1, 4, 9.
figuras vertere cantu, & herbis. T. 4, 1, 63.
figuris recta variare. P. 2, 5, 25.
filum. filo velari, i. e. re sacra. T. 1, 5, 15.
fila condita à colo dextra. P. 4, 1, 74.
figere de aliquo. P. 2, 15, 37.
figere sibi propinquos. ex arte metroria. P. 2, 5, 7.
figere sibi vitam felicem. T. 1, 5, 19.
FINIS semine genere. P. 1, 16, 21.
finem statueret. T. 4, 1, 204.
fines pauperis agricolæ. P. 2, 14, 8.
finibus teneri i. e. quod nobis est: contenti dentro de retinini. P. 2, 1, 49.
finium non esse in aliqua re, i. e. alio quid pati non possit. T. 3, 2, 5.
fiscella. T. 2, 1, 15.
fistula oves ire iubet ad fontem. P. 4, 4, 6.
fistula vorum pastoris in arbore suffusa. T. 2, 1, 29.
fistula cauda pavonis. P. 2, 16, 59.
flagellum in vice. C. 61, 57.
flagrate aliqua. P. 2, 2, 43. aliqua. P. 3, 17, 13.
flagrate aliquam; e neutro affivum, ut illud Virgilianum: Corydon at-debat Alexin. P. 1, 1, 23.
flagrate in alienius culpa, i. e. in irasci, vel malo audire. C. 61, 139. Horat. Sat. 4, l. 1. flagret rumore malo cum hic, atque ille.
FLAMMA non constar lucernis suppletis. inter mala omnia. P. 3, 4, 43.
flamma secunda, i. e. propterea. P. 3, 4, 20.
flamma ter sinuata in facem obliquam. P. 4, 6, 30.
flamma verita est urete humeros pios. P. 3, 1, 34.
flamma viciana, i. e. amor immodicus. C. 97, 7.
flammam ore volvere. T. 3, 4, 85.
flammam sedare. P. 3, 17, 5.
flamma subiecta oculis exurere. P. 3, 6, 7.

flammæ regales olentes nardo. P. 4, 7, 32.
flammæ trunt altaria. T. 4, 6, 17.
flammæ sacras transire in festis Palatibus. T. 2, 5, 90. v. fax, ignis.
flammeæ eervæ vestigia. C. 63, 137.
flammeum, velum, quo caput sparsa obnubebatur. C. 60, 8.
flarus secundi in amore. P. 2, 17, 67.
flarus uvidulus. C. 63, 63.
flava coniugii vincula. T. 2, 2, 18.
Flavius. C. 6, 1.
FLERE alicui. P. 1, 12, 15. 1, 20, 16.
flete, pro flebit carmine narrare. T. 4, 9, 10. P. 3, 7, 37. 3, 2, 42.
fieri ante rogam ardentem. T. 2, 4, 47.
flemus, pro flevimus. P. 2, 6, 2.
flemus suppressere. P. 4, 1, 114.
flexanimus amor. C. 63, 130.
flexerunt sedibus artus. C. 63, 139.
FLOS hiat pratibus. P. 4, 2, 45.
flos Hyacinthinus. C. 60, 93.
flos descriptus. C. 61, 44.
flos juvenum. C. 97, 2.
flos juvenutus viridissimus. C. 77, 14.
flos virginatus. C. 61, 51. 63, 138.
flosculus juveniorum. C. 24, 1.
floreæ ferra. T. 1, 18, 1, 2, 14.
FLUCTUS purpurei. P. 2, 18, 50.
fluctus salis. C. 63, 68.
fluctus patiuntur vela. P. 4, 6, 46.
fluctus marinos siccare. P. 2, 2, 105.
fluctuare curarum undis. C. 63, 62.
fluere sub tua iura Tigris, & Euphrates. P. 3, 1, 4.
fluentiscentum litus. C. 63, 62.
FLUMEN cava palmita suscipere. P. 3, 9, 36. exhaustire, dictum de fœcitate. P. 4, 9, 53.
fluminis iter verteret. T. 1, 2, 44.
fluminis vix parx, i. e. perspicua, liquida. T. 1, 10, 16.
flumine medio aquam quætere. adagium. P. 1, 9, 16.
flumina coacta sustinere. P. 3, 1, 42.
flumina Inferorum nigra. P. 1, 3, 68.
flumina legere, i. e. propter flumina d. 2 iter

INDEX IN CATUL.

iter facere. P. 1, 20, 7. *sic V. sigl. 8.* *Eclot*
ga : sive oram Illyrici legis æquo-
tis.
flumina revocabant liquores ad co-
put. P. 2, 12, 33.
FOCUS igne luceat. T. 1, 1, 6.
focus pauperum algens. P. 4, 5, 68.
focus Vestæ virgineus. P. 4, 4, 44.
focus unus maximus fratrum regna.
P. 4, 1, 10.
foci eversi. P. 2, 1, 29. infidi. T. 4, 5, 12.
magici. P. 1, 1, 20. penetrales. C. 67.
102. vi vi. P. 4, 11, 64.
foci labæ nepotum erubescunt. P. 4, 11,
42.
FOEDUS non constat in ira. P. 2, 7.
71.
foederis heu taciti ! *exclamatio est.* P.
4, 7, 23.
foedera per Divos dare. T. 1, 10, 2.
foedera ponere. P. 3, 18, 15.
foeni flammantis acervi latr. *in festis*
Pulsibus. P. 4, 4, 77.
fono torto frontem comprimere. P.
4, 2, 25.
fonus duplex. P. 3, 1, 22.
fonore magno venit amor tardus.
P. 1, 7, 16.
folia coronas arentes linquunt. P. 2,
12, 51.
folia Noto hiberno tremefacta. P. 2,
7, 70.
FONS scpositus. P. 1, 20, 24.
fontis egeus. P. 4, 9, 35.
fontes Alciæ. P. 2, 8, 29.
fontes piandi. P. 4, 9, 25.
fontibus ora admovere. P. 3, 2, 5.
FORIS rasilis. C. 60, 168. *v. observ.*
fores Inferorum xratæ. P. 1, 3, 74.
fores perfractæ. T. 1, 11, 54.
fores tacitæ. P. 1, 18, 24.
fores tardæ. P. 1, 10, 16.
foribus affixa. T. 1, 7, 67.
foribus solum cognita. P. 1, 18, 24.
fores præclusas frangere. P. 2, 4, 22.
fores ! *aperturæ.* T. 1, 11, 11.
FORMA candida. P. 3, 9, 16. honesta.
P. 2, 10, 9. potens. P. 3, 18, 7.
forma secunda post Helenam. P. 2, 2,
42.

forma æternum nulli est. P. 2, 19, 57.
magis artibus nihil utitur. T. 1,
9, 2. per se multum valet. P. 2, 20,
30.
formæ artifex. P. 1, 2, 8.
formæ tanta fiducia. P. 3, 22, 7.
formæ non datur mora. *de c. c. c. labi-*
tur. T. 1, 4, 32.
formam dare. T. 2, 4, 35.
formam vendere. i. 1, 10, 51.
forma polleat. P. 3, 8, 17.
formæ, *pro formosa.* P. 2, 19, 53.
formapotens Cynthia. P. 2, 4, 28.
Forma vetus Campania oppidum. For-
mianus decolor Mamuræ. C. 41.
4, 3, 5. Formiana Mamuræ macu-
la. C. 57, 4. Formianus Mamuræ
falsus. C. 111, 1. v. Mamuræ.
formica Indæ. P. 3, 11, 5. v. *observ.*
FORMOSA oculis meis. T. 4, 13, 4.
P. 4, 4, 32.
formosi temporis xras. P. 1, 4, 7.
formosum est, quid sit. C. 85.
formosam esse multo periculo. P. 2,
19, 27.
formosam ferre aulium onus. P. 2, 17,
26.
formosa Lycoride, *i. e. cum esset Lye-*
ris formosa & genus loquendi Propertii
familiare. P. 2, 23, 91.
formosi, *subaudi* pueri. T. 1, 4, 3, 1, 20, 6,
sic apud Petron. Arbitrum : facta est
mentio de usu formosorum.
formosi pedes. P. 1, 18, 12.
formosi ungues. P. 3, 6, 6.
formosæ undæ. P. 3, 20, 41.
formosa flumina. P. 2, 1, 4, 25.
formose saltare. P. 2, 2, 27.
formosius surgit artubus in solis an-
tris. P. 1, 2, 11.
formula legis. P. 4, 8, 74.
Foris levis orbe rotæ versatur. T. 1, 6,
34.
fortis, *pro forte est.* P. 2, 7, 31.
FORTIS equi sonus. P. 3, 2, 40.
forti campo concurrere. P. 4, 10,
35.
fortia Palladis membra. P. 4, 9, 58.
fortia signa, *i. e. vexilla.* P. 3, 10,
2.

furia

TIBUL. & PROPERT.

fortia verba, *i.e.* *severa*, & *superba* *plena*. T. 2, 6, 12.

fortius, *pro* *largius*. T. 3, 6, 62.

FORTUNA adversa. T. 1, 1, 183.

fortuna parva domi relicta. P. 2, 23, 55.

fortuna procella placata. P. 1, 17, 7.

fortuna multo periculo rapit. P. 1, 15, 3.

fortuna occurrit imprudenti. P. 1, 20, 3.

fortuna fluctibus mersari. C. 67, 13.

fortuna lex. T. 3, 3, 22.

forum lascivum, *pro* *Amphitheatro*. P. 4, 8, 76.

forum infanum. P. 4, 1, 134.

forum intremum. P. 4, 1, 22.

folia Liquor. C. 17, 19.

folia magica. P. 4, 5, 11.

foliam castris praeferre. T. 4, 5, 83.

fovere. *in abscon*. T. 1, 7, 6.

fovere in ulnis. P. 2, 13, 85.

fovere membra frigida molli sinu. T. 1, 9, 30.

frena movere. P. 4, 8, 22.

frenos mordere. T. 1, 3, 22.

frenaro pisce vecta Theris. T. 1, 6, 10.

FRANGERE commoda. C. 67, 21.

frangere pocula *in aliquem* adversum. P. 2, 7, 10.

frangere, *pro* *vincere*. P. 4, 11, 40.

frangi, *pro* *intestecere*. T. 1, 9, 71. P. 2, 19, 34.

fractus amore turpi. P. 3, 19, 33.

fractus utroque toro. P. 2, 13, 6. v. *obferu*.

FRATER, *neguorū* acceptatione. T. 3, 1, 23. P. 2, 13, 98.

fratres potuere. C. 108, 4.

fratres pileari, *Caster & Pollux*. C. 37, 2. v. *obferu*.

fraterius militia, *&c.* *Polymicis*, atque *Etheolus*. P. 1, 7, 2.

fraternum fodalitium. C. 97, 4.

fraudes, & verba componere. P. 2, 7, 67.

fremitu inani complere. P. 2, 13, 37.

freta hiberna. T. 4, 1, 19. *impotentia*. C. 4, 14. *ventis* parentia. T. 1, 10, 9.

fretus ab urbe. P. 4, 10, 32.

FRIGUS, frigore, *pro* *lacrima*. T. 1, 9, 39.

frigora producere, *i.e.* *hibernum tem-*

pus aere. T. 1, 3, 51.

figerant unda. C. 60, 10.

figiduli singulis. C. 63, 137.

frondarores. C. 61, 31.

fronde composita litus tegere. P. 1, 20, 22.

FRONS ingrata. P. 1, 10, 23.

frons Ostridis corymbis redimita.

T. 1, 3, 45. v. *Ostris*.

frontis porae. P. 2, 16, 9.

frontes aciei aquata. T. 4, 1, 102.

frontes libri geminae. T. 3, 1, 13.

frontis tabernae. C. 37, 10.

frons summi celebris. T. 3, 2, 22.

fructus vitæ voluptas. P. 2, 12, 99.

fructu amoris egere. P. 3, 18, 30.

fruges ab agris vicinis cantu traducere; *quod ne fieret*, *Legis XII. tabularum cautum erat*. T. 1, 9, 19.

frustari. T. 2, 5, 15.

fuat, *pro* *fuere*. *αφαικω*. T. 1, 1, 67. P. 2, 22, 20.

fucco splendente genas ocnare. T. 1, 9, 11.

Fuffecius senex recoctus. C. 54, 5. v. *obferu*.

FUGA nocturna. P. 3, 2, 48.

fuga rura. P. 4, 9, 54.

fugare de mente. C. 67, 25.

fugit me ratio, *i.e.* *oblatus fueram*. C. 10, 29.

fugitiva ancilla descripta. P. 3, 23, 4 v. 23.

fui, quod est iste. P. 2, 7, 31.

fuit Troia. P. 2, 7, 28.

fuisse, *pro* *vixisse*. T. 3, 5, 32.

fulcire genus serie. P. 4, 11, 95.

fulcro iucumbere. P. 4, 7, 3.

fulgeret, *pro* *fulgeat*, *secunda brevis*. *αφαικω*. C. 45, 94.

FULMEN. fulminis ira de nihilo non cadit. P. 2, 13, 52.

fulmina æthereo domo desiliunt. P. 2, 13, 50.

fulmina tonant consulere. P. 2, 23, 54.

fulminare oculis. P. 1, 8, 55.

fulserit, *pro* *fulgeat*, *optatum*. T. 3, 6, 8.

fumida Bajarum stagna. P. 3, 16, 2. v. *Bajæ*.

d 3 fumo.

INDEX IN CATUL.

fumosum Falernum. T. 2, 1, 27.
funus, pro vespertina caligine. P. 4, 4, 27.
funda torta. P. 4, 1, 65.
funda tangere loca signata. T. 4, 1, 97.
fundere metallum ad statuum effigendam. P. 4, 2, 63.
fundere, pro dissipare, in re bellica. T. 1, 8, 3.
fundus Catulli. C. 44.
FUNIS. funem solvere. P. 1, 8, 11.
funem torquere. P. 3, 3, 21.
funis demilio penere. P. 4, 7, 17.
FUNUS amore carens. P. 1, 19, 3.
funus plebeium. P. 2, 10, 24.
funeris antiqui descriptio. T. 3, 2, P. 2, 10, 47.
funeris extincti locus. P. 2, 10, 34.
funeris acta servare. P. 2, 10, 16.
funeris hora incerta. P. 2, 18, 59.
funere, pro funeri. P. 1, 17, 59.
funera calis secuta. P. 3, 14, 21.
funera intrant leges infernas. P. 4, 11, 3.
funera ne-funera. C. 63, 83. v. *obsterv.*
funera nostra ex hac domo ducentur. P. 2, 1, 58.
funera Penthei grata in triplices greges; i.e. matrem, duasque materas, Baccharum duces. P. 3, 15, 24. v. *Pentheus.*
funera Italia. P. 1, 22, 4.
fuscillis eicere. C. 102, 2.
Furius Canuli comes. C. 11, 14, 23, 26.
FUROR demens erat inter utroque; P. 1, 13, 20.
furorem esse, i.e. causam furendi praebere. P. 1, 18, 15.
furiis novis accubare. P. 4, 4, 68.
furibunda decens. P. 4, 8, 52.
FURTUM amoris. P. 2, 21, 51.
furta dulcia, in obscuro. P. 2, 21, 18. *dulcissima.* T. 4, 5, 7.
furta novare, i.e. concubitus furivos. P. 4, 8, 34.
furta pudica toti, i.e. lecti maritalis. P. 2, 16, 75.
furtivi lecti foedera. T. 1, 5, 7.
furtivæ amantium preces ad limina. P. 1, 16, 20.

fartiva munuscula. C. 67, 145.
fatari speciem alcuius. P. 4, 2, 31.
fures balnearii. C. 33, 1.
falsa candida brachia fardo viro. *Hellenismi.* P. 2, 13, 24.
finis comæ, in re funerea. P. 3, 11, 18.
fuscina Neptuni. P. 3, 5, 16.
fuscus suum amicus. T. 3, 4, 55.
fusca Athiopum tegna. P. 4, 6, 78.
fusus opus verfat pollice apposita. T. 2, 1, 64.
fusus Parcarum. C. 63, 314.

G

GAbii, Latii veteris oppidum via Praenestina, qui nunc nulli, maxima olim turba. P. 4, 1, 34.
Galeata Nereidum una, quam Cyclops Polyphemus depravit. P. 2, 8, 18. 3, 1, 45. v. *Ovidium* 13. *Metamorph. Lucanum in Dialogis marinorum Desorum.*
galea caput tegere. P. 4, 3, 44.
galea sibi aquam portare. T. 2, 6, 8.
Galeus, Calabria fluvius, pro Tarentum. Galei pineta. P. 2, 2, 67.
Galla uxor Posthumi. P. 3, 10.
Gallæ, sacerdotes Cyboles evirati. C. 62, 12.
GALLIA, Europa regio nobilissima, antiquis omnis uno nomine Comata dicta, divisaeque in Belgicam, Celticam, & Aquitanicam. Terminos habuit ab Oriente Rhenum amnem & partem Alpium: à Meridie Pyrenaei montes, & Mare Mediterraneum: ab Occidente Oceanum proprio nomine appellatum: à Septentrionibus Britanniae. Fuit & alia Gallia, qua Togata & Cisalpina dicta, hodie Lombardiam. T. 4, 1, 39. *Comata.* C. 29, 3.
Gallianicum carmen. C. 62.
Gallix. C. 29, 27.
Galli Parnassi vertice dejecti. P. 2, 21, 11. v. *Brennus.*
Gallica Brenni arma. P. 3, 11, 56.
Gallicus miles, pro semerario. P. 2, 10, 48.
Gallicanus catulus. C. 42, 9.
Gallus incellus. C. 77.

Gallus

TIBUL. & PROPERT.

Gallus Cornelius celebris poeta, cui Virgilius 10. Eclogam inscripsit. Lyceidem pulcherrimam seminum amavit, de qua etiam plura dicitur Livius mandasse, qua penitus intercederent. Cum autem venisset in suspitionem consurrationis, in castris iussa Augusti necisus est. Fuere, ut bene advertit Passeratius, plures Cornelii Galli, quorum gesta simul mixta non raro confusum pariant. P. 2, 3, 91.

Gallus, frater Luperi. P. 1, 5, 1, 10, 1, 13, 1, 20, 1, 21, 4, 1, 91.

Gannire. C. 82, 4.

Ganymedes pulcherrimus puer, Trois filius, quem Jupiter in Ida mense venantem speculatus, Aquila speciem praeferebat in regnum sustulit, ut sibi discurrerent ministraret potum. Non etenim audiendi sunt illi, qui ad turpem libidinem rapum existimant, ut Lucianus in Dialogo Videnda Homerus 120. Illud, Virgilius 5. Aeneidos, Ovidius 1. 10. Metamorph. P. 2, 21, 20.

Garumna magnus Gallia fluvius. T. 1, 8, 11.

GAUDERE in exuviis. P. 4, 8, 63.

gaudere in puero. in obscenis. P. 2, 3, 10.

gaudere in se. C. 22, 17.

gaudere in tacito sinu, i. e. occultis amoribus frui. T. 4, 13, 3.

gaudia, pro re Veneris. T. 2, 1, 22, 2, 3, 4, 1. P. 1, 4, 14, 1, 13, 2, 24.

gaudia impia. C. 67, 123.

gaudia spondent mihi celluros reges. P. 1, 14, 13.

gaudia colligere, in obscenis. P. 2, 11, 9.

gaudia falsa imitari difficile. T. 3, 6, 33.

gaudia ferre. in obscenis. P. 3, 6, 30.

gaudia gaudere. C. 60, 119.

gaudia in tacito sinu conhibere. P. 2, 17, 70.

gaudia Veneris turbare. T. 4, 1, 18.

gaudia vitæ cum aliquo sociare. T. 3, 1, 7.

gelidæ zonæ. T. 4, 1, 154.

Gellius. C. 73, 78, 85, 87, 88, 89, 113. **Gemat** in tectis, i. e. apud inferos tor-

quetur. P. 2, 5, 23.

Gemellus Callicles. C. 4, 27, v. Pollux.

geminæ mortis confinia, i. e. fratrum *Siculum inter Seytham & Charibidem.*

T. 4, 1, 70.

geminus rutilus alit mater, quam anus. P. 2, 16, 42.

geminus actus requievit, i. e. usum majorem & minorem celestia fideri.

scire iusserat. Didum de Jove cum Alcmena cubante. P. 2, 15, 25.

GEMMA dives. P. 3, 12, 6.

gemma ornat manus. P. 1, 4, 12.

gemma tenet crines medio vertice. P. 2, 16, 10.

gemma rubri æquoris. P. 1, 14, 12.

gemmatum quidquid. T. 2, 2, 15.

gemmis, & auro adem vendere. T. 1, 10, 32.

gemmæ omnia sunt imaginis ludis. P. 3, 16, 20.

genæ percussæ. T. 1, 11, 37. **subtusæ.** T. 1, 11, 55.

genas ornate fuce splendete. T. 1, 9, 11.

GENIUS, Deus qui cum augebat homine eris credebatur, cuiusque viâ gubernare. Neque hominibus tantum, sed etiam arboribus, & locis Genes præfate putaverunt. T. 2, 25, 45, 8.

Genus descriptum. T. 1, 8, 49.

Genium alienum adorare. P. 4, 8, 69.

geniale pulvinat, i. e. nuptiale. C. 63, 49.

gens, pro familia & stirpe. C. 78, 2. P. 3, 20, 40.

gentilis, i. e. in eadem familia. C. 67, 123.

genus amantium. P. 3, 14, 13.

genus iactare ab aliquo. P. 4, 10, 51.

genu inflexo dare terga. P. 3, 37, 6.

genibus tellurem perrepere. supplicantiū erat. T. 1, 5, 41.

Geryon ericoror, Hispania rex, ab Hercule interceptus. Geryonæ stabula.

P. 3, 20, 9.

gessa fundere rotis erectis, i. e. ad eum iaculati missilia hujus nominis. P. 4, 10, 42.

gessa omnia per manus maternas. P. 4, 16, 14.

INDEX IN CATULI:

Getz. populi Thracia ad Pontum Enxi-
num. T. 2, 1, 147. altu i. P. 4, 5, 44. hi-
betni. P. 4, 109.

Gigantes, Terra filij, è sanguine puden-
dorum Celi a Saturno abscesserunt.
His tanta roboris fuisse fabulati sunt
poeta, ut convulsos montes in Deos in-
ciderentur. At cum superis victori
cessisset, variis supplicii merito afflicti
sunt. Multis in Tartarum Iupiter
destruxit: Encelado & Gaia impo-
nit: Tiphium Suesia gravavit: genus de-
nique insandum omnino dolevit. Gi-
gantomachia. P. 2, 1, 19, 3, 7, 47. Gi-
gantum tormenta. P. 3, 3, 61.

Gigantica ora, i. e. Bayarum, & Cuma-
rum tractus, ad quem sulphuris referri,
quod in Gigantes fulminum caspide
infixa vulnera abluant. Vide Na-
salem Caristum l. 6. Mythologia. c. 21.
P. 1, 20, 9.

gingivæ. C. 94, 6.

glabii cincti. C. 50, 142.

glans alimentum. T. 2, 3, 42.

glarea. T. 1, 8, 59.

Glaucis castra. P. 4, 3, 55.

Glaucus, ex Anthedone Bastia urbe, na-
tandi simul & piscandi peritus. Hic
cum capto quodam pisce in litore
occuberet, unus ex iis herba quadam
gestata in mare de novo profuit, ac de-
inceps alia quoque. Ipse vero miratus
prolegum, idem expectus est: quod
cum fecisset, naturam immortalis
induit. Decurumque marinarum con-
cilio adscriptus est. v. Ovid. 14. Meta-
morph. P. 2, 18, 13.

GLORIA cuique sua est. T. 1, 4, 77.

gloria dat vires. P. 4, 10, 3.

gloria de te queritur. P. 2, 15, 45.

gloria ista norit canitiem meam. P.
1, 8, 46.

gloria mea hinc nomen meruit. P. 2,
6, 17.

gloria nata in celeres pedes. P. 3, 7, 18.

gloria, pro iactantia. T. 1, 5, 2.

gloria vulgi. T. 4, 1, 7.

gloriam alieni nasci. P. 2, 2, 39.

glubere, in obscuro. C. 58, 5.

gnaros patriis triumphis præbere.

P. 2, 6, 13.

Gnosios, oppidum Creta præcipuum. &
Gnosia Ariadna. P. 1, 32, 1. 3, 9, 329.

v. Ariadna.

Gnosia irora. C. 63, 171.

Gnosia pharetia. P. 2, 9, 10.

Golgii, oppidum Cpr. C. 16, 14, 53, 96.

Gorgon Palladis, i. e. agri, in qua ca-
pit Medusa angustum affabre scul-
ptum. Medusa etenim Phores filia,
una ex Gorgonibus fuit, qua cum pla-
cuisse Neptuno, in templo Palladis
ejus vim passa est. Pallas ob tem-
perat violatæ contumeliam irata, Medusa
capillis in terribissimos anteus muta-
vit, ipsius vim pessimam indidit, ut
quicumque in eam oculos dirigerent,
potius lapidescerent. At Perseus ar-
mis Deorum instructus, mantrum ob-
truncavit: ex ejus capiti crure Pe-
gasus alatus equus emerit. P. 1, 9, 58.

Gorgonis comæ angustæ in Palla-
dis pectore. P. 2, 2, 50.

Gorgonis vultu obdurecere. P. 2, 17,
53.

Gorgoneus lacus, i. e. Hippocrenes,
quem ferunt erupisse à iugis Parnassi
montis, Pegasea calce percussis. P. 3, 2,
32.

Gortyne, urbs Creta insula. Gortynia
recta, i. e. regna Minus. C. 63, 75.

gradus osculo impressi. P. 1, 16, 42.

GRÆCIA, Europa regio, litterarum
gloria celebratissima. Continens Ma-
cedoniam, Thessaliam, Phocidem,
Bæotiam, Atticam, Isthmum Corin-
thiacam, & Peloponnesum. Ejus ter-
minis ab Oriente Mare Egeum: à
Meridie Cretæum: ab Occasu Ionius
à Septentrionibus juga Scardica, &
Stymon fluvijs. Græcia, pro Græcia
P. 2, 5, 2.

Græcia gaudebat vecis natis. P. 2, 7, 5.

Græcia naufragia. P. 3, 5, 56. v. Capha-
rea saxa.

Græcia pressa exuvijs Trojanis nata-
vit. P. 2, 1, 116.

Graia saliva menti Merthymæz à Me-
thymna Lesbos oppido, cuius ager vitia-
bus fertilis. P. 4, 8, 38. v. obferu.

Graja

TIBUL. & PROPERT.

Græz impudica. P. 2, 12, 17.
 Graui chori. P. 3, 1, 4.
 Graui scriptores. P. 2, 23, 65.
 Graui exenp'a. P. 2, 7, 12.
 gramina coctis. P. 2, 7, 74.
 grandia poma. T. 1, 1, 10.
 GRATIA magna animi tui. P. 2, 15, 26.
 gratia magna Jovi. T. 1, 4, 19.
 gratia nulla fuerit Nilo cum Fibern.
 P. 2, 22, 20.
 gratiam reddere. T. 2, 1, 36.
 gratum animo proprio. C. 10, 2.
 gratum & acceptum accidere. C. 9, 1.
 gravedo frigida. C. 4, 3.
 GRAVIS. gravem esse, *pro nocere*.
 P. 2, 15, 16.
 graviota pensa tepedere iniquis qua-
 silis. P. 4, 7, 37. *u. obferu.*
 graviozem procedere, *sicere* *super-*
cilio. P. 2, 3, 13.
 gravitas, *pro constantia & fide*. P. 2, 15,
 14.
 greges Hercules reperiit. P. 4, 9, 67. *u.*
Cacus.
 greges indomit. T. 2, 4, 57.
 gula inculta. P. 2, 10, 44.
 gutta nonnisi iusta cadet ex oculis.
 P. 4, 1, 144.
 Gygis lacus, *ita dicitur à Gyge Lydo-*
rum rege. P. 3, 9, 18.
 Gylippus, Lacedæmoniorum dux, qui
 adversus Athenienses pro Syracusis
 fortissimè dimicavit. T. 4, 1, 200.
 gymnasia. C. 62, 60.
 gymnasium virginum apud Spartā,
 in quo puella nuda cum viris litta-
 bantur. P. 3, 12, 2.
 Gyndes fluvius, qui Dahis Ariosque
 determinat. T. 4, 1, 142. Cyri dementia.
 ibid. *u. obferu.*
 gyplati mancipiorum pedes. T. 2, 6,
 41.
 gryum equis pulsare. P. 3, 12, 12.

H

H Aspiratio importuna ab Arice u-
 surpata. C. 33.
 habens in aliquem miserere, *sic eorum*

ius effusum potestatem facere. P. 3, 7,
 13.
 habens moderatior sedet. T. 4, 1, 116.
 HABES tibi quicquid hoc libelli est.
 C. 1, 30.
 habere certamen. P. 3, 12, 19.
 habere diem inter festos. T. 4, 5, 20.
 habere mortem. P. 3, 1, 40.
 habere comata. P. 3, 1, 19.
 habenda, *pro habita*. P. 3, 12, 54.
 HÆC atque illa dies, atque alin-
 atque alia. C. 57, 1, 2.
 hæc audacia mihi sit. P. 2, 1, 23.
 hæc mea Mula levis. P. 2, 9, 22.
 hæc merui sperare? P. 2, 7, 30.
 hæc prius fuere. C. 4, 2, 1.
 hæc tua castra. P. 4, 1, 15.
 HÆDUS ab uberibus missus. P. 2, 23,
 70.
 hædas coarctet ante focos agrestes.
 P. 2, 14, 14.
 hædo teui lulo delicatior. C. 17, 15.
 Hædus celsissimus, maximè pluvius.
 P. 2, 18, 56.
 hærec, *pro impingere*. P. 2, 2, 2.
 hæres Pelopis tertius, *sic Agamemnon*.
 C. 61, 3, 2.
 Hamadryades Dæx, *sic Nympha nemo-*
rum, quas arborum Græci fassæ poe-
ta prætertradiderunt. Vide Anthonij
Edillium de aratibus animalium.
 C. 60, 23. P. 2, 21, 9, 12, 23, 76.
 Hamadryas, Græci dixerunt, *pro Ha-*
madyadibus. P. 1, 20, 12.
 hamos cibus addit. T. 2, 7, 6.
 hanc, additum ad contemptum. P. 2, 7,
 75.
 Hæpocrates, *flent y Deus, apud Esq-*
præi cultu. C. 73, 4, 99, 4.
 HASTA Cæsaris. P. 4, 6, 50.
 hasta gravis atterit manus imbelles.
 P. 4, 3, 24.
 haitz gravis impetus. T. 4, 1, 96.
 haita faciem ledere. P. 4, 4, 25.
 haita puta donabantur vers fortet. P. 4,
 3, 68.
 haud longa die. P. 2, 13, 96.
 have atque vale, *in exiguis*. C. 93, 70.
 Hebe, à Latini Juventas appellata,
 concupis fuit à Juvene, ut quidem se-
 munda.

INDEX IN CATUL.

amiserunt poëta, non ex virili semine,
sed esu lactearum ageritum. Cum
autem, propter pulchritudinem, ad
cyathum superius ministraret, accidit
na repente lapsa nectar effunderet, mu-
lchriusque convulsus omnibus palam
effunderet. Indignatus Jupiter ob even-
tus turpitudinis, Ganymedem in ejus
locum sufficit: ea vero Heracles uxor
data est. C. 67, 116. P. 1, 13, 23.
Mebrius, rapidissimus Thracia fluvius.
T. 4, 1, 147.
Hecate, Noctis filia, regina inferorum,
quam eandem esse cum Luna, & Pro-
serpina plerique auctores existima-
verunt. Dicta fuit etiam Strimo ab
Apollonio Rhodio. T. 1, 2, 52. v. Brimo.
HECTOR, Priami ex Hecuba filius,
Andromacha maritus, Trojanorum
fortissimus. Qui cum annis decem acer-
rimè patriam obsessam defendisset, ab
Achille tandem, cum quo singulari
certamine congressus fuerat, in ultimo
voti occisi Patrocli interemptus est.
Ejus cadaver str circum Troja mœnia
captivum Priamus ingentibus donis
ab hostili manu redemit, sepulchroque
majorum composuit. Hector barba-
rus. P. 3, 6, 31. fetus. P. 2, 16, 31. cursu
Achillis disceptus. P. 3, 1, 28.
Hector ille fortis. P. 2, 7, 24.
Hectora fax, qua navis Græcorum
prope incensa fuisse, nisi Ajax To-
lamenteis repulisset. P. 6, 7, 18.
Hectoreis avis major cognatus Au-
gustus. P. 4, 6, 38.
HELENA, Jovis & Leda filia, Pollu-
cis gemella, qua propter infirmitatem co-
poris formam sui rapta est: semel à
Theseo, dum adhuc virgineula esset,
raptum à Paride Priami filio, postquàm
mississet Menelao Sparta regi. Eam
vero Trojam abductam omnis Græcia
conjuncta, duce Agamemnone, decen-
nali bello cepit. P. 2, 1, 52. 2, 2, 42.
2, 2, 88. viva reducta domum est.
P. 2, 21, 88.
Helene. P. 3, 12, 19.
Helenæ raptus. C. 67, 87.
Helicus, Priami ex Hecuba filius, va-

ricinis illustris, qui ab interitu fratris
Hectoris Andromacham duxit uxorem,
& Bathros parvam Trojam condidit.
Vide Virgil. 3. Æneid. P. 1, 1, 29.
Helicon, Bœotia mons, dicatus Musis.
P. 2, 8, 5, 3, 3, 31.
Heliconis umbra mollis. P. 3, 2, 10.
HELLE, Athamantis Thebarum regis,
& Nepheles filia. Hec infans novem
fratre arctem auri velleris ascendit:
à quo per Ægeum vecta, cum perve-
nisset ad angustias freti, quod est ante
Thraciam, imprudenter lapsa est in
aquas, cui postea de puella naufragio
nomen impositum, Hellepontus. P. 2,
12, 5.
Helles Athamantidos urbes. P. 3, 20, 5.
Hellepontia ora. C. 18, 3.
Hellepontus. C. 6, 3, 31. 4. v. sup. Helle.
helleborum. C. 95, 14.
HERBA Cauasi, à errore Prometheus
nata, dividens amantes. P. 1, 12, 100.
herba mala occupat Deos desertos.
P. 2, 5, 28.
herba, pro lectis distributis. P. 4, 8, 35.
herba, pro veneficio. P. 4, 7, 72.
herba Sabina crepat ad focos veto-
res. P. 4, 3, 58.
herba supplicat Jovi pluvio. T. 1, 8, 26.
herba toro nativo crescent. P. 3, 11, 36.
herba fallaces mellesem elidunt. T. 3,
1, 19.
herba male. T. 1, 2, 51.
herbe tenaces, i. e. ad retinendum va-
lida. P. 3, 10, 27.
herbarum quidquid. T. 2, 4, 56.
herbas ad fossam movere, id est magi-
ca. P. 4, 5, 11.
herbas sepulchris quærere, mendicantis
extrema signum. T. 1, 6, 17.
herbus vincere, i. e. magis medicami-
nibus. P. 3, 4, 25.
HERCULES, Jovis filius ex Alcmena
Thebana uxore Amphuryonis. Ad
hunc generandum rex Deorum Iovis
nostris continuavit, hominum scilicet
calamitatibus praeclarum vindicem
largiturus. Cum autem adis Junoni
exogitaretur, adhuc infans in curru

TIBUL. & PROPERT.

variens duri anquet à nocera immis-
 sos mira fortitudine strangulavit. De-
 inde adultus plurima moesta Eury-
 fides regis imperio sibi obiecta perdo-
 mavit. Mox toto pectore orbe peragrato,
 Tyrannusque omnibus interfecit, via-
 rum suarum terminum statuit Aby-
 lam & Calpen altissimos montes, al-
 terum in Africa, alterum in Hispania
 finibus, qui propterea Herculis co-
 lumnae sunt appellati: & fretum, quod
 eis interiacet, Herculeum pari-
 ter dictum est. Tandem in Oceanum
 montes Thessalia, cum patri sacrum
 faceret, accepta veste veneno imbuta
 (quam sibi uxor Dejanira, Centauri
 Nessi dolo decepta, imprudens miserat)
 alius in furorem, pyram construxit,
 eaque conscensa volens deflagrare, at-
 que ita Deorum concilio adscriptus est.
 Herculis amor, pro ipso Hercule. P.
 1, 13, 23.
 Hercules cum Antro lucta. P. 3, 20, 10.
 v. Antro.
 Hercules labores perferre. P. 2, 16, 57.
 Herculei, pro Herculis. *ap. p. 2, 16, 57.*
 55, 13.
 Herculi uni hominum Syrgiz tenebrę
 luxeiunt. P. 4, 9, 41.
 Herculeas litore, prope Misenum pro-
 montorium. P. 1, 11, 2.
 Herculeo labore structa via, prope
 Baias. P. 3, 16, 4.
 Herculeum numen. P. 4, 7, 82.
 Herculeus Acron, i. e. ex familia Her-
 culis. P. 4, 10, 9.
 here, pro heri. P. 2, 16, 1.
 heri celestis. C. 97, 75.
 herifluxę famuli. C. 62, 57.
 Hermiona Spartana, Helena filia ex
 Menelao, de qua discepto fuit inter
 Pyrrum & Orestem. P. 1, 4, 6.
 heroas manus in arma ducere. i. e. car-
 men Heroicum scribere. P. 2, 1, 18.
 heroides Męonię, i. e. Lędia, vel de
 quibus mentionem fecit Homerus *Męo-
 nides*. P. 2, 19, 29.
 heronę formosę. P. 1, 19, 13.
 Metrophile, Sphylle Erythraa. T. 2, 5, 175.
 heroum carmen. P. 3, 2, 16.

heroum vites infringit Venus. P. 7,
 14, 17.
 Hesiodus. P. 2, 177. v. Ascrizus poeta.
 Hesperides, Hesperii Atlantis fratres
 filia: quarum nomina sunt *Atlas*,
Arctusa, *Hesperidusa*. Has serunt
 habuisse hortos pomis autem feraces,
 quos Draco semper vigil custodiret.
 At Hercules Dracone occiso, mala de-
 cerpsit, & ad Eurysthorum attulit.
 Hesperidum chori. P. 3, 20, 10.
 Hesperius Draco. P. 2, 17, 10.
 Hesperii populi, i. e. occidui. P. 2, 2, 53.
 hesternio hilo collum circumdare.
motu nocturno. C. 63, 363. v. *observu*.
 HIERES hians Panum calamus. P. 3,
 15, 14.
 hiant flores. P. 4, 2, 45.
 hiantes canum motus. P. 1, 14, 17.
 hiarus ore aquam trahit. P. 5, 5, 55.
 hiatum tellus cavo diducit, i. e. vor-
 ginem aperit. P. 4, 1, 140.
 hiarus claudere. P. 3, 9, 11.
 hibernus Austro. T. 1, 1, 41.
 hibernę noctes. P. 3, 3, 11.
 hibernas minas negligere. T. 2, 6, 28.
 hic erat vox indicantis aliquem. P. 2,
 20, 9.
 hic quoque, pro ego quoque, sed gestu
 ad vivanda est pronuntiatio. T. 2, 6, 7.
 hiems vere se remittit. T. 3, 5, 4.
 Hilarus ramus, i. e. Hilarus Centauri. P. 1,
 2, 13.
 hinnulei pellis. P. 3, 11, 35.
 hispidiz vitirosa pronuntiatio. C. 83, 2.
 Hionii fluctus; vitirosa pronuntiatio. C. 83, 2.
 Hippodamia, filia Oenamas regis Pasa-
 rum, quam proci petentes ea lege
 pater despondebat, si se quadriga cur-
 su praefficerent: sin autem, victricem
 educebat. At Pelopi, corrupto Myrtilo
 regis auriga, certaminem ingressus
 est: vixque currus ē carceribus erupe-
 rant, cum ē compositis laxatis axibus
 Myrtilus dominum effudit, qui, co-
 gnita fraude, aurigam in proximum
 mare precipitem deturbavit: quod ab
 illo Myrtilum est appellatum. Hippo-
 damia verō Pelopi nuptum data est.
 P. 1, 2, 200.

Hip.

INDEX IN CATULI

Hippodamiz verus regnum, i. e. Pisat-
ia Achaja. P. 1.8, 3.
Hippolyte Amaz. de qua Thestus
Hippolytum suscepit. P. 4.3, 33.
Hippolytus, Thestus filius ex Hippolyte,
cognissimam propositi iuvenis, ac mirum
in modum venationi deditus. Cuius
amore cum Phedra noverea exarsisset,
atque ab eo apus rejecta esset: furere
percreta privignam infentem crimine
tentati adulterij apud Thestem infi-
mulavit. Quis unum credulus urbe
natum expulit, profugaque cognat dura
exsecratione devovit. Ille vero cum
prope Corinthiacum litus quadriga
victus iter faceret, ab equis citius
missis subito inersu conseruatus mi-
seri discerpit. v. Ovia-Epist. Pha-
dram. l. 15. Metamorph. seneca Traga-
diam huius nominis. Phadriz privi-
gnus. P. 2.154.
Hippolytum negantem Veneri mol-
lire. P. 4.5, 5.
Hippomanes ab equis inguine distil-
lans. T. 2. 4, 58. equis fecit semina.
P. 4.5, 18. v. Virgil. 3. Georgicon.
Hircani, populi ultra Armeiam, siti
ad mare Caspium. C. 11, 5.
Hircanum mare, alio nomine Caspiu,
quod veteres falso crediderunt sinum
esse Scythiae Oceanus: nunc vero com-
pertum est ad usque magni lacus un-
disque terrarum ambitu includi. P. 2,
21, 66.
Hircus munus inmemorable veterum
tragiconum. T. 2. 1, 57. v. Horatium in
A. P. & interpretis.
Hircus alarum lacer, i. e. exsecrandus
avillarum putor. C. 72, 1.
Hirtura corona cingere sua dicta;
quod proprium Epueum pacturum.
P. 4, 1, 51.
Hircere. P. 3, 2, 4.
Hispania, notissima Europa regio, ad
Occidentem sita. Eius terminus ab Or-
tu mare Balearicum: à Meridie fre-
tum Gaditanum: ab Occidente Ocea-
nus Atlanticus: à Septentrionibus
Oceanus Cantabricus, & Pyrenaei mon-
tes, quibus Gallia separatur. Divi-

sa fuit olim in Beticam Lusitaniam
& Tarraconensem. tertius laus audax.
T. 1, 1, 19.
historia arguta. P. 3, 18, 28.
historia maxima de nihilo nascitur.
P. 2, 1, 16.
histor am ficti. P. 2, 15, 24.
hulcar agros zitas. C. 67, 52.
hoc erat, quod gaudere me iubebas?
P. 2, 17, 1.
hoc mihi ius est. P. 2, 15, 35.
hoc unum. P. 4, 6, 54.
hodierna luce. P. 1, 9, 7.
Homerus, poetarum princeps, in quo
celebre dictum: Septem urbes cer-
tant de stirpe insignis Homeri;
Smyrna, Rhodos, Colophon, Sa-
lamin, Ios, Argos, Athenae. Eius
opera Ilias, & Odyssea, Hymni etiam
aliquot, Epigrammata, & Batrachio-
myomachia. primus. P. 1, 7, 3, 1, 9, 11.
2, 1, 21. 2, 2, 3, 45. 3, 1, 33.
Homero non alter propior. T. 4, 1, 18.
HOMO albus an ater. C. 91, 2.
homines ad lecticam. C. 10, 16.
homines recti, i. e. lecticarij. C. 10, 20.
homines Divis componere iniquum.
C. 67, 141.
hominum genus in curas natum. T. 3,
4, 9.
honesti dies mortis. P. 3, 19, 34.
honori equi ossa matronarum verbo-
bant. P. 4, 11, 104. v. observ.
honorem sceleri dare. P. 4, 4, 89.
honores subducere. P. 3, 1, 61.
HORA garrula ducitur dolis blan-
dis. P. 1, 21, 18.
hora mollior venit. P. 2, 19, 16.
hora mortis dubia. P. 2, 10, 45.
hora non immemo: si tibi venerit.
P. 1, 6, 35.
hora non perit morx Tartarex. T. 4, 8,
4. v. observ.
hora sequens quid ferat. T. 3, 4, 46.
horam penitus exigere. P. 3, 8, 29.
horz cedunt sermonibus. P. 3, 18, 17.
Horatia pila. P. 3, 2, 7. v. Curatij fia-
ties.
horni agni. P. 4, 3, 61. v. agni horni.
Horus Babylonius, illustis Metemmor-
ticus

TIBUL. & PROPERT.

ticus. P. 4, 1, 79.
 horrea deficientia ad messes. T. 4, 1, 185.
 horrida verba, i.e. *severa*, & *Cassianina*. T. 3, 5, 6.
 horros tremulus otitur & stet bus, i.e. *sebricula quadam intercus, lacrymis spiritum absumentibus*. P. 1, 5, 11.
 horruit, *ditum de domo pauperis*. P. 4, 5, 68.
 Hortensius. C. 92, 3.
 HORTUS bibit aquas intiguas. T. 2, 1, 44.
 horri Epicuri, in quibus docebat *Philosophus ille fruges ac tenuis acervo*. P. 3, 19, 16. v. *Epicurus*.
 horti pomoli. T. 1, 1, 21.
 hortorum Deus, *Proapus*. C. 18, 19, 20.
 hortorum dona probata in manibus *Vertunni*. P. 4, 2, 32.
 horum ego sum varces, i.e. *confusius, peritus*. P. 2, 13, 19.
 HOSPIES aquosis. P. 3, 19, 17.
 hospes malus. P. 2, 17, 30.
 hospita terra. T. 2, 5, 42.
 hospitalis Jupiter. P. 4, 9, 8.
 hospitium fluminis vagum. P. 1, 20, 10.
 hospitium litoris. P. 1, 17, 8.
 hospitium Polymachotis impium. P. 3, 11, 58 v. *Polymachos*.
 hospitium, *pro hospite*. P. 1, 15, 206.
 hostia pulla. T. 1, 2, 62.
 MOSTIS lenior. P. 2, 7, 4.
 hostis nocturnus. P. 3, 1, 3.
 hostem iactantem ite animas. P. 4, 7, 135.
 hostem votis occupare. P. 4, 10, 14.
 hostem esse alicui non tacitis vocibus. P. 1, 4, 18.
 hostem convenire. P. 4, 4, 86.
 hostes trajecit. P. 4, 10, 19.
 hostibus eveniat. P. 3, 6, 20.
 humero lacertos supponere. T. 1, 9, 11.
 humeros urgere. P. 4, 11, 28.
 humeris postes concutere. T. 4, 5, 61.
 humida oscula dare pugnatibus linguis. *in obsequio*. T. 1, 9, 37.
 humilem se colligere in tenuis umbras. P. 3, 7, 29.
 humorem collece, i.e. *absorbere*. T. 3, 2, 21.

HUMUS colores summittit. P. 1, 2, 9.
 humus grata rependit pretium vitæ. P. 4, 11, 100.
 humum aurata cyclade signare, i.e. *firmate pulverem verrere, ut mos est matronarum*. P. 4, 7, 76. v. *cyclas*.
 humum ferro sollicitate. T. 1, 8, 30.
 humum teneiam alicui peccati. T. 2, 7, 12.
 humo corpus reddere. P. 3, 5, 37.
 humo lumina tollere, i.e. *faciem erigere*. P. 2, 21, 62.
 humari ad maxime extreme via, i.e. *prope marginem via situm esse, apud lapidem, quo miliaria signabantur*. P. 4, 7, 4.
 hyacinthos busto injicere. P. 4, 7, 13.
 hyacinthinus flos. C. 60, 93.
 hydra Letnaa, *serpens mira magnitudo ad Letnam paludem in Argivæ regione: cuius plura capita semel re-cisa iterum crebuntur. Hæc amadæ-ventens Hercules, igne adhibito min-stra teterrimum confecit*. P. 2, 17, 9.
 Hydrochous, i.e. *Aquarius, unum è duodecim Zodiaci signis*. C. 65, 94.
 Hylas Thiodamanteus, *puer formosus, Hercules delictum: qui cum ex Arge navis aquatum prodisset, à Nymphis Naiadibus raptus est, atque ab am-ctore frustra quaesitus*. P. 1, 20, 6.
 Hymen, *sive Hymeneus, Bacchi & Venus filius, vel, ut alij volunt, Uran-ia: Deus nuptiarum præsit*. C. 60, 61.
 Hymeneus modos addit. P. 4, 4, 61.
 Hypanis, *Scythia fluvius*. P. 1, 12, 4.
 Hyperborei, *sic dicti quasi ultra Borcam positi sint, ut Sarmata, Scythia, ac reliqui omnes ultimam Europæ marginem ad Oceanum incolentes*. C. 112, 6.
 Hypermetre, *una Danaidum, qua cum relique sorores iussu patris viros prima nocte singularunt, Lynceum sponsum sola servavit*. P. 4, 7, 63.
 Hyplipyle, *filia Thebanæ regis Lemniærum. Ea, cum ceteræ mulieres, hor-reati Veneris, masculos omnes interfecerent, nocturna Bacchi organa simu-lans, patrem cista inclusum eduxit arbi, navique amposuit ad aliud latus*.

INDEX IN CATUL.

transferendum. Paulo post Argonau-
tis hospitis acceptis. Jason concubitus.
vid. Statium 5. Torbad. Val. Flaccum
2. Argon. Ovid. Epist. Heroid. P. 1, 15,
18.

Hypithilla. C. 32.

I

I Nunc; formula exprobrantis. P. 2,
20, 22, 316, 17.

in quatuor; verba irridentis. P. 1, 9, 13.

Jacchus, cognomen Bacchi. florens. C.
63, 25.

Jacchi speciem furari. P. 4, 2, 31.

Jacchum ponere, i.e. vinum. P. 2, 2, 27.

jacere verba. P. 2, 1, 87-9, 32.

jacere verba simulacris, ut responsu-
ris. P. 4, 11, 80.

jacere verba superba in caput alie-
nus. P. 2, 7, 38.

JACERE, i.e. privatam vitam agere,
nullis honoribus fungi. P. 1, 6, 25.

jacere ad fures meretricis. P. 2, 5, 2.

jacere ante clausam domum. T. 2, 41
22.

jacere noctes viduas. C. 6, 6.

jaces. verbum precitum ad sepul-
cra. P. 1, 7, 24. Ovidius de morte Picta-
ci: Infelix avium gloria nempe

jaces.

jaccens, pro supito. T. 2, 1, 75. P. 4, 4, 87.

jacitare caput, sulca coma, gestus vatam,
qui Phobis furore agitantur. T. 2, 5,
65.

jacitare illustres avos. P. 2, 10, 10.

jacitare manus ad cava buxæ; i.e. bibio
spiritum dectis moderari. P. 4, 8, 42.

jacitu ad ossa tangere. P. 2, 23, 60.

JAM juvenis, i.e. qui paulo ante juve-
nis fuerat. T. 1, 4, 29.

jam modo non. T. 1, 1, 47.

jam, pro modo. T. 1, 2, 47.

jam, pro paulo post. T. 1, 10, 2.

jam, pro tandem. P. 1, 15, 25.

jambos vibrare. C. 36, 5.

janitor sedebat ante fores. T. 1, 1, 56.

janitor vigilat ad dantes. P. 4, 5, 47.

JANUA cæli. C. 67, 115.

janua fracta manu iraca. P. 3, 22, 30.

janua inferorum nigra. P. 4, 11, 2.

janua lectum mutabat, quando vir
aliam uxorem ducebat. P. 4, 11, 81.

janua mollis. P. 2, 15, 23.

janua quæstus. P. 1, 16.

januam furtim aperire. P. 2, 7, 90.

Japidia, regio Alpibus proxima, Istria
caterminas. T. 4, 1, 108.

Jalis, i.e. Alalanta Jasi filia, puella
venatrix, quam dilexit Minaloas,
seu Melanion. P. 1, 1, 13.

Jason, filius Æsonis & Alcimedæ, qui
jussu Pelæ patrui, cum Græva juven-
tutis flore Argæ navim ingressus, ad
vellus aureum repetendum Coleos pro-
fectus est. Cum autem illuc pervenisset,
auxilium Medæ regis virginis,
qua ipsum deperibat, boves ignavissimos
domuit. Draconemque viridem sepi-
vit. Quibus actis vellus elavendur.

surreptum, & Medæam secum ablu-
xit; quam postea domus repulsa, &
ducta in ejus locum Cresus. Jason.

hospes. P. 2, 15, 47. v. Medæa.

Jasonia carina. P. 2, 17, 31. v. Argo.

Jason, poema Varrois Atacini. P. 2, 3,
81.

Iberia. v. Hispania. Ibera ferrugo. C.
63, 227.

Iberum minium. P. 2, 2, 21.

Iberum, pro Ibero. C. 9, 6.

Icariotis, i.e. Penelope filia Icarii, P. 3,
11, 10.

Icarus Bacchi hospes apud Indes, qui
ab eo in premium pietatis, vini usum
edoctus est. T. 4, 1, 9. nugaratus à Cecro-
piis colonis, ob eundem usum proditi,
quod crederetur vinum de mentiam in-
ducere. P. 2, 22, 29. v. Erigone.

Icarii boves, i.e. hostis plaustrum, Sc-
ptemrisuale sidus; Icarus enim post-
quam ab Attæis pastoribus interfe-
ctus esset, Jovis miseratione inter fide-
ra collocatus fuit, Boeis nomine. P. 2,
22, 24.

icere telis caput. C. 113, 4.

ictus aperti. P. 2, 1, 75.

id, quod verbosus dicitur, & fatuus.
C. 95, 2.

IDA, velutrimus Phrygia mens. P. 2,
21, 94.

Idzi

TIBUL. & PROPERT.

- Idæi chori, *i.e.* Cybelej, quid Cybele in
Idæa monte colebatur. P. 3, 15, 36.
Idæi vertices. P. 2, 2, 66.
Idæum antrum. P. 2, 21, 95.
Idæus pastor Paris. P. 3, 1, 40. v. Paris.
Idaliū, oppidum Cypri Veneris sacrum.
C. 5, 12, 50, 17.
Idalius, Cypri mons frondosus. C. 6, 3,
96. Idalius vertex. P. 2, 10, 54.
Idaliū Cęsaris alitrum, *ita dictum à*
Venere, quæ principi familia Julia,
propter nepotem Iulium. Vidend. Ovid.
in calce lib. 15. Metamorph. P. 4, 6, 59.
Idas, Phœbi rivalis. P. 1, 2, 17. v. Eveni
filia.
idem omnes fallimur. C. 22, 18.
Jejunus serpens Lanuvinus. P. 4, 8, 6.
v. Draco Lanuvinus.
Jeiuna ara. C. 5, 7, 79.
Ignavum caput. P. 3, 9, 3.
IGNIS aris abditus. T. 4, 1, 134.
ignis odoratus. P. 4, 9, 28.
ignis regi avatus. P. 2, 19, 56.
ignis, pro. *Astris.* C. 61, 19.
igni vei o tangi, *i.e.* amore non ludico.
P. 1, 9, 17.
ignes alientes ardent in caput. ma-
gicum est, ut illud matris Meleagri,
quod vide apud Ovid. 8. *Metamorph.*
P. 3, 20, 31.
ignes castrorum. P. 4, 4, 37.
ignes sacrilegos templis admove. *re.*
T. 3, 5, 15. sed v. observ. ubi altam le-
ctionem tuor.
ignes simulati, *i.e.* amor filius. P. 1, 11, 7.
ignes argutare, *i.e.* amorem soluto blan-
diis proficere. P. 1, 6, 7.
ignibus regi omnia dabis. P. 3, 16, 20.
igneæ ressa ducet manus damnatas.
pana servorum. P. 3, 7, 46.
ignorare, pro causâ nescire & indicat
verò contemptum. P. 2, 2, 56.
ignorat per ignes vestigia ferre. P. 1,
5, 5. *Horat. Carm. 4. od. 1. incedis per*
ignes suppositos cineri dolofo.
si tibi noscimus. P. 2, 17, 31.
Ilia Nymphetis filia, Vesta sacerdos, quæ
à Marte compressa Romulum & Re-
mum peperit. T. 2, 5, 54.
Ilia rumpere. *inobscure.* C. 13, 20, 79, 7.
Ilias, *Homeri poema.* P. 2, 1, 52.
Iliade nescio quid majus nascitur. P.
2, 2, 56.
Iliadas longas condere, *i.e.* narratio-
nes, *hystorias.* P. 2, 1, 14.
ILIUM, Troja arx, ab Illo regesse ap-
pellata. T. 2, 5, 22.
Ilion. P. 3, 1, 31.
Ilia tellus, *i.e.* Troja. P. 4, 1, 53.
Ilia Menas, *i.e.* Cassandra Phœbi numi-
ne afflata. P. 3, 1, 63. v. Menadcs.
Iliaca favilla. P. 4, 4, 69.
Iliaci aggeres. P. 2, 10, 48.
Iliaci iunior. C. 67, 86. v. Troja.
ILLE ego. T. 1, 5, 9. 1, 7, 31. 3, 4, 72. P. 4,
9, 38.
ille maritus, ad contemptum. P. 2, 15, 46.
ille puer, pro Amori. P. 3, 8, 29.
ille pulcher amator. *si quisquis.* P. 2,
15, 40.
ille tuus Amor. P. 2, 17, 6.
illa, pro ego & dictum ex persona mulie-
ris. T. 4, 10, 5.
illud adjuvato, *i. e.* illud quoque mihi
propter velum. C. 32, 4.
illud saltem iussisses. P. 4, 7, 10.
illi flamma uritur. *Hellensum.* C. 60,
177.
illi, pro illius. *ut dicitur.* P. 4, 10, 43.
illa tempestate, & tempore. C. 63, 73.
illa multa tam jocosa. C. 9, 6.
illa pondera, pro cessantibus. C. 62, 5.
Illyria, regio Italia adversa, ad sinu-
sum litus maris Adriatici. gelida.
P. 1, 8, 2.
Illyrias alias naviget. P. 2, 13, 10.
Illyricæ terræ. P. 2, 13, 1.
IMAGO, pro umbra. P. 1, 19, 11.
imagines blandæ. P. 1, 20, 42.
imagines nocturnæ, *i.e.* somnia. T. 3, 4,
56.
imagines priscæ, *i.e.* majorum simula-
cræ. P. 1, 5, 24.
imaginosis maribus. C. 47, 7. v. observ.
imbelles Parnassus Iyca Pythonem ser-
pentem timere. P. 4, 6, 36.
imber Oceanus. C. 61, 7. *ita Propertius*
1. 2. dixit rorem Ionium.
imber tristis. C. 67, 56.
imbres nullos postulat. *Ægyptus pro-*
pter Nilum. T. 1, 8, 25. im-

INDEX IN CATUL.

imbuere exemplum primæ palmæ.
P. 4, 105.

imitare, *pro imitari*. P. 2, 13, 99.

imitari falsâ gaudia. T. 3, 6, 33.

immatura morte. P. 4, 11, 17.

immaturum uter mortis adire. P. 3,
1, 2.

imminxerit in gremium sui nati,
*i. e. enati uxoris, seu nati suam
concupiscerit*. C. 66, 30.

immortalis ero. P. 2, 11, 10. *nam*. P. 2,
12, 19.

impedire, *pro cingere*. T. 1, 7, 74.

impensus uror. C. 71, 5.

imperator unice, *dictum est a 1205*.
C. 1, 7, 29, 54, 7.

impetium accipere. P. 1, 6, 14.

impetium dare, *pro iubere*. P. 4, 82.

impetum facere. C. 62, 89.

impia gaudia. C. 67, 123.

implaci x fotes. P. 4, 9, 14.

implicabitur in tuum complexum.

C. 40, 108.

impositis articulis carmen tempera-
te. dictum de cubitibus. P. 2, 2, 80.

impotentia freta, *i. e. iracunda, procel-
lisa*. C. 4, 18.

impotens ne sis. *i. e. noli nimis cupere*.
C. 8, 9.

impuri loci, *i. e. via immunda*. P. 4, 8, 22.

impressa ubera. P. 2, 23, 70.

imula oricilla, *i. e. ima pars auricula,
que constat ex mollissima carne*. C.
25, 2.

imui accubare. C. 60, 171.

IN ævum esse, *i. e. semper manere*. P. 3,
3, 19.

in amore nihil valent devictæ gen-
tes. P. 2, 6, 6.

in arbitrium mittere, *i. e. imperio tra-
dere, sub jugum coere*. T. 3, 6, 14.

in ardore, *i. e. in flamma*. P. 3, 20, 33.

in co'ona, *i. e. in concione frequenti*. C.
53, 1.

in crimina rapere, *i. e. accusare*. P. 3,
9, 27.

in dies & horas. C. 38, 3.

in hominem quemcumque me longa
ætas receperit, *dictum de metropo-
lytho Pythagoræum*. T. 4, 1, 22.

in honorem formæ procedere. T. 3, 8,
17.

in hora, *i. e. intra hora spatium*. P. 2, 7,
31.

in lapide legar uni nupta fuisse. P. 4,
18, 36.

in liquida nar tibi linter aqua. *Ad-
gum, quo significabant felicem adesse
occasione, idcirco arripendam*. T. 1,
7, 38.

in magnis & voluisse sat est. P. 2, 8, 10.

in melius convertere. P. 1, 17, 9.

in modum dicere, *i. e. canere*. C. 60, 38.

in numero esse. P. 2, 19, 55.

in novissimo casu. C. 59, 9.

in Oceano gemmas quærere. P. 2, 15,
17.

in ora vulgi pervenire. C. 40, 5. P. 2,
5, 2.

in ore summo inerrare. T. 4, 1, 203.

in ossa somnus accessit. P. 3, 15, 14.

in partes alienus esse. P. 3, 7, 50.

in quo genere me torquerie Venus,
C. 67, 52.

in somnis videre. P. 2, 18, 1.

in te catenas rumpam, *i. e. ut ad re-
perveniam*. P. 2, 15, 11.

in tenues Lares cogi. P. 4, 1, 128.

in testatos tabulas nomen inferre. C.
67, 122.

in trivis requiescere. P. 2, 13, 71.

in tunica suspicor varum esse. P. 2, 5,
14.

in vita. P. 2, 7, 91.

Inachus, *Arctia fluvius in Argivæ
regione. Inachis Heroins, i. e. Aro-
giva*. P. 1, 13, 31.

Inachis Ior, *i. e. filia Inachis*. P. 2, 3, 200.
v. 10.

Inachis Ius, *eadem que In*. P. 2, 22, 40.
v. 115.

Inachus Linus, *poeta Phœbi filius*. P.
2, 10, 2.

inambulatione lecti, *in obsequio*. C. 6, 11.

inania verba fingere. P. 3, 18, 5.

inanis, *pro munerum vacuo*. P. 4, 5, 47.

inaniter adiuvare. C. 65, 4.

inaurati curus triumphantis. P. 1,
16, 3.

incana secula, *i. e. sera tempora*. C.
92, 6.

incani

TIBUL. & PROPERT.

incani cines, i.e. canisse undique per.
sisti. C. 63, 346.

incedere conspicendum. T. 2, 6, 34.

inaccessus Junone dignus. P. 2, 258.

incendia mentis, pro magno dolore. C.
63, 225.

INCIDERE, pro contingere. P. 1, 3, 35.

incidere varii sermones. C. 10, 5.

inciderit si quid durius. P. 1, 15, 28.

incidisset mala provincia. C. 10, 19.

incigi veste nigra. in funorib. T. 3, 2, 18.

incipere diligere. C. 80, 2.

incipiam spectare. P. 3, 3, 16.

incitare quod pruriat. C. 16, 9.

inclinare oculos defuncti. P. 4, 7, 25.

includere fata, i.e. mortis diem prae-
sire. P. 2, 12, 54.

incola Itoni Palles. C. 63, 228. v. Itonū.

incolumem manere. P. 4, 9, 8.

increpare, pro dolere. P. 3, 8, 10, 4, 11, 60.

incubare arvis fluvius. P. 4, 7, 81.

incudine colles cingere. T. 4, 3, 8.

index nominis. P. 4, 2, 19.

index sub imaginibus majorum, i.e. ti-
tulus. T. 4, 1, 30.

INDIA, late patens regio ad Orientem :
fructuum, animalium, metallorum,
gemmarumque praevalens locatissima.
P. 2, 8, 19.

India Baccho victa. P. 3, 15, 22. torri-
da. T. 2, 6, 37. tosta. C. 45, 6.

Indus discolor ustus aqua Eoa. P. 4, 3,
10. niger. T. 4, 2, 20.

Indi dices. P. 3, 3, 1. extremi. C. 11, 2.
longinqui. P. 2, 7, 65.

Indus dens, i.e. abur Indici elephantis.
C. 63, 48.

Inda formica effodiens aurum. P. 3,
11, 5. v. observ.

Inda concha. P. 1, 8, 39.

Indica gemma. P. 2, 16, 10.

indiges Deus Aeneas. T. 2, 5, 46. v. observ.

indignitus furor. C. 50, 11.

indigniti furores. C. 63, 14.

induci ad aliquid, vel in aliquid. T. 2,
7, 1.

indue qua veste cepisti oculos meos.
Hellenismus. P. 3, 8, 15.

ineptie. C. 8, 1.

inimicus. P. 3, 9, 28, 3, 14, 27.

infesta linea, i.e. vela infesta. C. 63, 228.
inferis. C. 98.

inferiorem ire à iudice, i.e. de causa
cadere. P. 1, 4, 10.

INFERNA Ixionis rota, ad quam al-
ligatus est ille miser, ob tentatam Ju-
nonis pudicitiam. P. 1, 9, 20. v. Ixion.

inferna ratis. P. 3, 3, 36.

infernae ratis vela tristitia. P. 2, 18, 72.

inferno udicio damnare. P. 2, 15, 30.

inferni lacus. T. 2, 7, 22.

infernum panna. T. 1, 3, 4 v. 67. P. 3, 3, 4
v. 61, 4, 11, 4 v. 23.

infernas catervas ciete. T. 1, 2, 47.

infesto amori tradere. C. 96, 11.

infestus, τὸ ἀεικαὶ. C. 113, 4.

inficitur. C. 37, 19.

inficere rure inficetior. C. 22, 14.

infimo quaticientes corpora motu. di-
sum de vetulis. C. 63, 305.

informis color. T. 4, 4, 6.

informem aoram ducet timor in ore.
P. 1, 5, 16.

informem porrigi arena multa. P. 2,
7, 19.

INGENIUM nostrum sine te non
valet. P. 2, 21, 36.

ingeniū sub tua iussa crescit. P. 3, 7, 52.

ingenium facit puella ipsa. P. 2, 1, 4.

ingenium irritare. P. 4, 6, 71.

ingenio meo muros astitit, i.e. pro-
pter ingenium meum. P. 4, 1, 66. Ita
Catullus c. 67. Nam tū Helenae rapta
primores Argivorum Coepit ad Ise-

Troia cedere viros, i.e. ob raptū Helenae.

ingenio servire. P. 2, 7, 7.

ingenius color. P. 3, 4, 13. v. color.

ingrata fronte negare. P. 1, 10, 23.

ingrati animi vitium. C. 72.

ingredior ferre. P. 3, 1, 3.

inguina Scyllae in canes versa. P. 4, 4,
40. v. Scylla.

inguinibus nudis currere. T. 1, 6, 19.

inhibere mentem à probro. C. 89, 4.

infesta terra tumulari. C. 63, 253.

inictis manibus flere, i.e. miser ample-
xus. P. 1, 13, 16.

initia sacrorum Cybeles. C. 62, 9.

iniuria curas parit. P. 1, 18, 23.

iniuria lecto facta. P. 4, 8, 27.

initium

INDEX IN CATUL.

iniuria versat fidem. P. 3, 6, 19.
 inniti dextro humero. *g. f. aquam hauriens.* P. 1, 20, 44.
 innixa plantam in limine. C. 67, 71.
 Ino, Cadmi & Harmonia filia, uxor Athamantis, qua cum ab infaniente marito profugeret, scopulo ascenso in mare se iecit cum parvulo filio Melicerta. Hanc postea nauta Leucathoe dixerunt, filiumque, Palemonem, & Deosque maris factos existimant. P. 2, 19, 19.
 inoffensum pedem referre. T. 1, 8, 62.
 inopes concidere laudis carmen, *i. e. sine viribus ad Epicuri poema condescendum, quod gesta continet virorum fortium.* Laus autem ab optimis scriptoribus pro albis illustribus usurpatur. Vnde eni suo loco. P. 2, 8, 27. est autem Hellenismus.
 infidiz volucres. P. 1, 20, 30.
 infidias componere. T. 1, 7, 14. P. 2, 21, 69.
 infidiis, pro furim. P. 4, 7, 44.
 insignis coma. T. 1, 3, 66.
 insignem vivere. P. 4, 1, 46.
 insignia fanis suspensa. T. 2, 4, 23.
 insilire rebus magnis. T. 4, 1, 136.
 insitor. P. 4, 2, 17.
 insolentia, *i. e. prater morem.* C. 25, 12.
 insomnia. T. 3, 31.
 insperanti nobis. *et s. d. v. c.* C. 104, 5.
 inspicere per noctes viles. *meretricum erat.* P. 4, 7, 35.
 INSTARE alieni. T. 1, 7, 32.
 instare supra caput. P. 2, 21, 59.
 instanti repugnare. P. 2, 4, 20.
 instat querere. C. 65, 50.
 institor mundus. P. 4, 2, 37.
 instituire, pro statuire. C. 107, 2.
impruiste ad vultus. T. 1, 4.
 iniuria. C. 10, 13.
 insulsiimus. C. 17, 12.
 insultare alienus morti. P. 3, 4, 24.
 insultare rogis. P. 2, 7, 30.
 intracta via deserere. P. 3, 1, 18.
 integellum. C. 15, 4.
 integer esse, pro integrum esse. P. 3, 4, 40.
 integer, pro casto. Prop. ibid.
 INTER seros nepotes. P. 3, 1, 35.

inter utranque faciem, *i. e. maritalem & funebrem.* P. 4, 11, 46.
 intereat formula mali precandi. P. 2, 20, 12.
 interposita veste cubare. T. 1, 10, 36.
 interrupto gurgite pontum audare. T. 4, 1, 75.
 intestina perurere. *metaph.* C. 76, 3.
 intonare. P. 2, 1, 40.
 intonsi avi. T. 2, 1, 34.
 intra fortunam suam esse cupere, *i. e. sorte sua contentum vivere, sed id cupere magnam vim habet.* P. 3, 7, 2.
 invidere, pro demere, tollere. C. 63, 170.
 INVIDIA admirante. P. 2, 13, 57.
 invidia differt, *i. e. publico odiosum esse.* P. 1, 16, 48.
 invidix esse. P. 1, 12, 9.
 invidiosa est Venus prae se formosis. P. 2, 19, 10.
 invidiosa minis, *i. e. minere odio digna.* P. 2, 21, 102.
 invigilare poenis alienus. P. 4, 4, 86.
 invito gurgite iter facere. P. 1, 17, 14.
 invito mari labitur classis. P. 4, 6, 48.
 invitis luminibus stertum ducere. P. 1, 25, 40.
 IO, Inachi fluminis filia, quam Jupiter à se violatam, ne Junius suspitum innotesceret, in vaccam convertit. Juno vero cognita fraude, Argos centoculo custodientem commisit, eoque mox assu Mercurio sublato, vestro misellum infessavit, usque in Aegyptum persecuta. Quò cum pervenisset, Jovis miseratione humanam formam recepit, atque Iphis nomine incolis adorari cepit. P. 2, 21, 19. v. Ovid. 1. Metamorph.
 IO cornuta. P. 2, 22, 9.
 IO versa caput. P. 2, 19, 17. v. Iphis.
 IO, vox latantium. T. 1, 1, 28. *delestium.* T. 2, 4, 6.
 IO triumphae. T. 2, 5, 12.
 iocum esse. C. 42, 3. P. 2, 16, 54.
 Iolchos, Thessalia oppidum, Iulianis patria. Iolchiaci foci. P. 2, 1, 56.
 Iole, nomen ancillae. P. 4, 5, 35.
 Ionia, regio Asiae minoris, in qua Graecorum Colonia. mollis ob corruptos mo-

TIBUL. & PROPERT.

res indigentium. P. 1, 6, 31.
JONIUM mare, quod inter Siciliam,
Italiam, & Graciam late diffusum.
est. P. 3, 9, 72. 1, 19, 19.
Jonii maris puella, i.e. *Nympha.* P. 2,
 28, 14.
Jonius ros. P. 2, 18, 2.
Jonia aqua. P. 4, 6, 15.
Jonii fluctus. C. 23, 15.
Jphiclus, *Phylaci filius*, cuius boves à
Metampede surrepti. P. 2, 2, 16. v. *Me-*
lampus.
Iphigenia, *Agamemnonis filia*, quam
pater immolare decreverat, ne Gra-
corum classis Aulidis portu decensa,
iter ad Troiam facile obtineret. At
Diana periculum virginis miserrata,
cervam cultro suppedit, ipsamque
Iphigeniam per arera usque in Tauri-
eam regionem occultè perduxit, ut ibi
templi sui sacerdos esset. P. 3, 5, 54. v.
Ovid. 12. Metamorph. Eleg. 2. lib. 3. de
Ponto.
 ipfa loquitur pro me. P. 4, 17, 27.
IRA crepitum suscitât dubio pede.
 P. 2, 34.
 ira feminarum nescit pedem referre.
 P. 3, 13, 44.
 ira femines. P. 2, 7, 71.
 ira temperat manus victrices. P. 3, 20,
 22.
 irasci mollescit. P. 1, 5, 8.
 irata facta. P. 2, 16, 30. *casu recto singul.*
IRE alicui funera. P. 3, 9, 37.
 ire debilem. P. 2, 4, 32.
 ire è complexu. P. 2, 16, 29.
 ire liberum amictu rejecto. P. 2, 16, 69.
 ire in adversum. P. 3, 13, 32.
 ire in tunicis demissis, quod erat deli-
 catorum habitum. P. 4, 2, 33.
 ire per hostes. P. 3, 7, 25.
 ire per priumphos. T. 4, 1, 175.
 ire præcipitem per caput, & pedes.
 C. 7, 9.
 ire superbum. P. 2, 1, 8.
 ire viro, i.e. *nubere, domum mariti de-*
dere. P. 1, 15, 8.
 Ivis aquas pluvias bibit. P. 3, 3, 54.
 Ivis arcus imbrifer aquam admit-
 tit. T. 1, 4, 38.

irredivivus pons. C. 17, 3, v. *absero.*
 irritor. P. 1, 9, 1.
 irrita ferre. C. 30, 10. T. 3, 496. 3, 550.
 irrita lingua, i.e. *non credula.* P. 3, 1, 67.
 irrita turba, i.e. *eventu fraudata.* T. 2,
 3, 22.
 irritata venit, pro *irritatur, potasti Pro-*
pertio familiaris. P. 1, 20, 25. v. *venisse.*
 irrumate, pro *nihili facere.* C. 28, 10,
 37, 8.
 irrumator, pro *supino, & osticanti.* C.
 10, 12.
 Itus Dulichius, hominum pauperrimus,
 unus ex *proci Penelope.* P. 3, 39.
Iscomache, uxor *Perithoi*, quam cum
Eurytion Centaurus ipso impetratum
die abducere sentasset, orta est celebris
illa pugna inter Lapithas & Centau-
ros, de qua Ovid. 12. Metamorph. La-
pithæ genus Hætoinx. P. 2, 2, 61.
Isis, *Dea Ægyptia*, cuius sacra magna
 superstitione *Romani* colebant. T. 1, 3,
 23.
 Ipsi nunc Diva, ante juvenca. P. 2, 19,
 61. v. 10.
 Iſidis sacra. P. 2, 22.
 Iſidis puti dico, quos videlicet puella
 secubitu ducebant. P. 4, 5, 34.
Ismara, mons & oppidum *Thraciæ.* P. 3,
 10, 25.
Ismaria vallis. P. 2, 10, 6.
Ismarium merum. P. 2, 22, 32.
 iste, additum ad contemptum. C. 80, 3.
 P. 1, 9, 1. 1, 9, 12. 1, 13, 1.
 iste protecvus. P. 2, 17, 14.
Isthmos aqua *Propontiaca* fluens, i.e.
Thraciæ Cherroneus. P. 3, 20, 2.
Isthmos *Corinthiacus*, inter *Jonium &*
Ægeum maria, qui *Peloponnesum*,
 aliqui *futuram insulam*, continet;
 adiungit. mare utrimque arctet. P. 3,
 19, 22.
Isthmos quidam *Creticus*, ut *placet Jo-*
sipho Scaligero. C. 53, 178.
ITA me Dissamens. C. 94, 1.
 ita me juvent cëlites. C. 62, 196.
 ita me juverint Divi. C. 65, 18.
 ita placeam. C. 66, 9.
 ita sim felix. P. 1, 7, 3.
 Italia, regis *aliorum omnium pulcherrima.*
 C A ma,

INDEX IN CATUL.

ma, & *quendam gentium domina* :
inter mare superum & inferum longe
praeter procurrens. Ejus termini ab Oc-
ceano, & Septentrionibus Alpes, & ma-
ge Adriaticum : ab Ortu finium : à
Meridie Tyrrhenum, seu Tuscum. Ita-
liae funera . P. 1, 22, 4. Italiae regio-
nes . P. 3, 5, 17.
Italia unda . P. 3, 20, 28.
ITER ex animo sublatum, i.e. profici-
scendi cogitatione mente desinssa. T. 4, 9, 1.
iter liquidum, i.e. maritimum . P. 3,
19, 14.
iter nulla lege concessum . P. 2, 18, 74.
iter tenebrosissimum . C. 3, 11.
iter ingredi . T. 1, 3, 19.
iter lino duce regere . P. 2, 11, 8.
iter natalis dies peragere . P. 3, 8, 32.
iter novum vari mollite . metaph. P.
4, 6, 10.
iter proficisci . P. 3, 19, 1.
iter propositum tenere . P. 2, 21, 82.
Ithace, parva insula maris Ionii, U-
lyssis patria . T. 4, 1, 48.
Ithacus Ulysses . P. 2, 15, 9.
Ithacis veribus . P. 3, 10, 29.
Ilys, Teres Thracum regis filius ex
Progne, quem, in ultionem stupra-
tae sarras Philomela, mater patri
epulandum apposuit . absumptus .
P. 3, 8, 10. Itylus absumptus . C.
64, 14.
jubar dexteras equo collocare . P. 4,
4, 38.
jucundo risu odore domus . C. 63, 284.
judicare in ossa pila sortita . P. 4,
11, 20. v. obfero.
judicio liberum vivere . P. 2, 21, 118.
judicia, pro animi sapientia . P. 3, 7, 32.
judicis metu bonum esse . P. 4, 11, 48.
jugare, dictum de connubio . C. 63, 21.
jugera iusta . C. 112, 1.
jugera novem pauca Tityo . P. 3, 3, 66.
v. Tityus .
JUGUM non bene conveniens . P. 3,
22, 28.
jugum ferte . C. 67, 118.
juga, pro servitio . P. 3, 4, 2.
jugum montis. jugi terga capere . P.
9, 4, 48.

juga muscola . P. 2, 14, 30, 2, 21, 28.
Jugurtha, rex Numida caput à Ma-
rio . P. 3, 3, 28. dictus in strumponum
per viam Sacram . P. 4, 6, 66.
JULIUS Caesar, qui primus Romanor-
um perpetuum Dictatorem sibi u-
surpavit, & Reipublica libertatem op-
probravit, donec à pluribus conjuratis in
foro trucidaretur . Ab ejus insertu
Augustus filius ad prius rerum poti-
tus, defunctum patrem in Divorum
numerus relatum finxit, eique divi-
nos honores decrevit . P. 4, 6, 59. v.
Caesar.
Julia Caesaris Augusti filia . P. 4, 11, 59.
Julia Manlii Torquati uxor . C. 60.
Julia carina, i.e. Augustae . P. 4, 6, 17.
Julia rostra, eadem significatio . P. 4, 6, 54.
Julius Enep filius ex Crassa, qui Albam
longè contulit . P. 4, 1, 48. v. Africanus.
jungere amores . C. 77, 3. T. 1, 1, 33.
jungere Venerem . T. 4, 1, 2.
jungere boves . T. 1, 1, 60.
JUNO, Saturni filia ex Opi, soror &
conjux Jovis, Numinum regina . P. 2,
2, 5, 2, 19, 33, 4, 1, 97.
Juno Apollinis noverca . T. 2, 3, 24. Dea
casta . T. 4, 6, 14. Herculi amata . P. 4,
9, 43. maxima calicolum . C. 67,
138. praefes nuptiarum . T. 3, 3, 33.
Juno ab Ixione tentata . T. 1, 3, 73. v.
Ixion.
Juno aspera faver Herculi jam Divo .
P. 4, 9, 71.
Juno colebatur à Lanuviniis . P. 4, 8, 16.
Juno curvavit cornua in pellice . P. 3,
20, 35.
Juno iussit Io habere cornua . P. 2, 22, 9.
Juno Lucina . C. 34, 13. T. 3, 4, 1.
Juno natalis . T. 4, 6, 1.
Juno Pelasga, quod scilicet Graecis fa-
veret . P. 2, 19, 11.
Jumonis feminarum dominæ jura dul-
cia . P. 2, 4, 17.
JUPITER, Saturni filius ex Opi, quæ
patrem regno expulsi, atque insensu
stuprum examine Deorum cuncto-
rum auxit. Huic poeta orbis arbi-
trum, & fulminis potentiam tri-
buit . T. 2, 5, 120.

TIBUL. & PROPERT.

Jupiter avis *factus ab Ganymodem*. P. 2, 21, 20.

Jupiter parez. T. 1, 3, 1, 14, 19.

Jupiter omni-volus. C. 67, 140.

Jupiter furdus. P. 3, 22, 20.

Jupiter arma dedit cineti Trojano.

P. 4, 1, 54.

Jupiter deceptus flevit. P. 2, 13, 54.

Jupiter se, suamque domum infamat.

P. 1, 9, 28.

Jupiter *hospitalis*. P. 4, 9, 8.

Jupiter Latius. P. 3, 3, 6.

Jupiter Feretrius. P. 4, 10. v. Feretrius

Jupiter.

Jupiter xfluosus. C. 7, 5.

Jupiter pluvius. T. 1, 8, 26.

Jupiter secundus. C. 4, 20.

Jupiter auro fallitus. P. 3, 1, 83, v. *obfer*.

Jupiter *exclamatio admirantis*, vel

optantis. C. 1, 7, 65, 30. P. 2, 13, 16.

Jovis arma. P. 3, 7, 47.

Jovis cunabula. P. 3, 1, 27.

Jovis currus. P. 4, 1, 31.

Jovis decretum de amantium iura-

mentis. T. 1, 4, 19.

Jovis de Ius occulti amorem. P. 2, 2, 7.

Jovis furta dulcia. P. 2, 21, 18.

Jovis omine plena vela. P. 4, 6, 23.

Jovis regnum. T. 1, 3, 99.

Jovis inimicitias ferre posse. P. 2, 10,

16.

Jovis antiqui limina capta, i.e. *venus*

Capitolina. P. 4, 4, 2.

Jovis arx *Capitolina*. T. 2, 5, 26.

Jovis Elci domus, i.e. *Olympici*. P. 3, 1,

58.

Jovis faxa, i.e. *Capitolium*. P. 4, 4, 10.

Jovis stellæ felices. P. 4, 1, 105.

Jovis xfluosi oraculum, in *Labya do-*

ferri. C. 7, 5.

Jovi accumbere, i.e. *cum Jove cenare*,

vel, si *maius*, concumbere. P. 2, 2, 40.

Jovi par Neptunus in amore. P. 2, 18,

46.

Jovi spoliū ille corrui. P. 4, 10, 16.

Jovem furto pollueret. P. 4, 9, 8.

Jovem invocare. P. 3, 13, 22.

Jovem rivalem ferre non posse. P. 2,

25, 18.

Jovem verbis amare cogere. P. 2, 23,

32.

Jovem vix timeat Roma salvo Cæsa-

re. P. 3, 9, 66.

Jove digna *pucella*. P. 1, 13, 29.

JURA dicere terris subactis. P. 4, 4,

11.

jura mollia dare. P. 4, 11, 18.

jura petere casto cubili. C. 65, 83.

jura pudicitiz frangere. P. 4, 5, 28.

jura lignare. P. 3, 18, 15.

jura tritita ponere. P. 4, 9, 54.

jura auro venalia. P. 3, 11, 51.

jura aliquo factari. C. 99, 3.

JURARE Junonis numina. T. 4, 13,

15.

jurare per Junonem, aut Venerem,

feminarum erat. T. 3, 6, 48.

jurare per crines Minervæ. T. 1, 4, 22.

pet sagittas Dianæ. T. 2, 4, 21. per

Genium *aliquis*. T. 4, 5, 8. per ossa

parris & matris. P. 2, 15, 15. per ocu-

los suos. T. 3, 6, 47. P. 1, 15, 34. per o-

culos alterius. T. 4, 5, 8.

juratum *aliqui* manere. P. 1, 8, 27.

juravi stulte. T. 4, 13, 18.

jurgia condita sub tacita iſticia. P. 2,

5, 24.

juſto die moti. P. 3, 6, 64.

juſta jugera. C. 112, 1.

juſta debita, i.e. *exequia*. P. 3, 5, 25.

juſtifica mens Deorum. C. 63, 122.

juſtos pedes reperire, i.e. *numeros aptos*

ad verſum. T. 2, 5, 112.

juvat dicere, quo pœtas in amore.

P. 1, 9, 34.

juvenca iſta cadit ante focos. P. 4, 6, 22.

juvenci furem ſonueret. P. 4, 9, 13.

juvencos à ſtabulis agere. P. 4, 9, 1.

JUVENIS corruptor. P. 2, 14, 1.

juvenum facies piſtæ, in *domibus mè-*

rettricum. P. 2, 5, 9.

juventa cœpta. P. 3, 7, 57.

juventa præterita. P. 3, 9, 7.

juventa prima. P. 3, 3, 41.

juventam exercere. C. 60, 235. *pertinet*

ad rem Veneris.

juventus agreſtium pacata. P. 3, 11, 25.

Juventus, *puer nobilis & ſuſcipi*. C.

24-28. 20. 95.

IXION, *Phlegæ filius, qui à Jove men-*

ſa Deorum adhibitus, Junoni ſupremæ

6 1

12

INDEX IN CATUL.

inferre tentavit. Quod cum Jupiter ab uxore rescivisset, nubem in formam Junonis effinxit, atque Ixioni objecit. Ille nescius fraudis, veram Junonem ratus, cum simulacro concubuit, ex quo congressu Centauros genuit. Cum autem palam de violata regina Deorum gloraretur, a Jove ultore in Tartarum detrusus est, ibique rota alligatus, qua sine intermissione nollet & dies volveretur. T. 1, 3, 73.

Ixionis rota. P. 3, 7, 64.

Ixionis oves taccant. P. 4, 11, 23.

Ixionides Parithous. P. 2, 1, 38. v. Pithous.

L

L abefactare; *metaph. pro concutere blanditus. C. 65, 3.*

labella, pro balneolis. C. 53, 4.

labi aqua. P. 2, 18, 8.

labi, pro peccare. P. 1, 11, 25.

labentur opes. T. 1, 7, 59.

LABOR femineus, *lanificium. T. 2, 1, 63.*

labor otia peragit, i. e. efficit. T. 4, 1, 12.

labor ultimus clavæ Herculeæ. P. 4, 9, 17.

laboris erat Vejor posse vincere. P. 4, 10, 24.

laborem frustra sumere. C. 11, 3, 5.

laba mero soluta, i. e. cyathis dissoluta. P. 4, 8, 54.

labyrinthi flexus. C. 63, 11, 4.

lac luxur durum. P. 2, 7, 12.

lacte lux moenia Romana preverunt. P. 4, 1, 56.

lacteoiz puellæ. C. 55, 17.

Lacyna Helena, i. e. Sparte. P. 2, 12, 13. v. Sparte, Helena.

lacerna, vestis militaris. P. 3, 10, 7. 4, 3, 18.

lacernas rotas mutare; in expiationibus. P. 4, 8, 83.

lacroto alterius niti. P. 2, 16, 33.

lacroto subiecto tentare. in absconsis. P. 2, 16, 37.

Laconum jura & pugna. P. 3, 12, 33.

v. Sparte.

LACRYMÆ alicujus memores, *in funeribus. T. 3, 2, 25.*

lacrymæ aspersæ. P. 2, 12, 16. euntes. P. 4, 11, 60. invictæ. P. 1, 16, 32.

lacrymæ Simonidæ, i. e. Simonidis poeta, cuius carmina ad morositatem facta. C. 38, 8.

lacrymis mollem aut durum esse. P. 3, 13, 29.

lacrymas bibunt surda litora. P. 4, 11, 6.

lacrymas movere. T. 1, 11, 63.

lacrymas suppressere. P. 3, 8, 8.

lacrymis mortis vitæ amores sanare. P. 4, 7, 69.

lacrymis oculos fricare. T. 2, 7, 25.

lacrymis sepulcrum urgere. P. 4, 11, 1.

lacrymare desistat. T. 1, 9, 71.

lacunas explere. P. 3, 9, 61. v. Curtius.

lacus Benacus limpidus. C. 4, 24, 9. Benacus.

lacu sicco vilior. P. 2, 11, 12.

lacus devoti, vasa vinaria intelligit. T. 2, 3, 36.

lacus inferni. P. 2, 19, 40.

Ladas, cursor nobilis. C. 55, 25.

Lælia Galla. P. 3, 17, 38.

Læstrigones. T. 4, 1, 59. v. Antiphates.

LÆTEMUR inter nos. P. 1, 19, 25.

lætitia commissa, i. e. detrita. P. 1, 10, 42.

lætitiam esse. C. 82, 2.

lætitiam, pro Venetis gaudis videtur fuisse Propertius Eleg. 15. l. 1. v. 4.

Eleg. 5. l. 2. v. 24.

lætitia inani fallere. P. 3, 4, 3.

lætum incendia spectare. T. 2, 4, 41.

lava parte dependens lyra. T. 3, 4, 38.

lævi ore fulgere. T. 1, 9, 37.

Lais Ephyræ, i. e. Corinthiaca, meretrix nobilis. P. 2, 5, 1.

Lalage ancilla. P. 4, 7, 41.

lamina candescat vernæ, i. e. ad vernam torquendum. P. 4, 7, 41.

lampades ex oculis accendere. T. 4, 2, 6.

Lampetie Solis filia, cuius boves Ulysses socii comederunt. v. Homerum l. 12.

Quæstus. P. 3, 10, 29.

TIBUL. & PROPERT.

Lampascus, ubi minoris Asia ad Hellespontum, in Priapo intela. C. 18, 2. v. Priapus.

LANA impressa lumina siccata. P. 3, 4, 17.

lanca vitra cincta viro funesto in re magica. P. 3, 4, 30.

lanceus orbis, pro insula sacerdotum. P. 4, 6, 6.

lanca morfa. C. 43, 315.

lancum laruscum. metaph. pro molli. C. 25, 10.

lances odoriferæ ordine dispositæ, quæ una cum defuncto cremabantur. P. 2, 10, 23, de hoc more consule Virgilium 6. Æneid. in funere Miseni, Statium Papinium in libris Silværum, passim.

lancinare. C. 29, 18.

LANGUERE delicti. P. 2, 23, 59.

languere, i. e. morbo affectum esse. T. 3, 4, 22. 35, 28. 4, 4, 13. 2, 7, 31.

languent flores. P. 4, 2, 45.

languens ad fulmina venit. P. 2, 16, 27.

languescit lumina morte. C. 63, 188.

languida ruga. P. 2, 13, 82.

languidus, in re Veneris. P. 1, 33, 8.

Lanuvium, urbs Latii, quæ multis eadem cum Lavino crederetur. P. 4, 8.

Lanuvinus ater, atque dentatus. C. 39, 12.

Laodamia, Æneis filia, uxor Proteusilai, qui primus Græcorum ad Troiam cecidit. C. 67, 74.

Laomedon, Troja rex, Hi filius, Priami pater. Laomedontis opes. P. 2, 11, 2.

LAPIS externus. T. 2, 6, 25.

lapis infelix ossa urgeat. T. 1, 4, 54.

lapis ossa indicat. P. 3, 1, 37.

lapis sacer ubique. P. 1, 4, 24.

lapis super ossa, i. e. cippus sepulchralis. T. 1, 3, 54.

lapis terminalis. T. 1, 3, 44.

lapis ultimus, i. e. cippus sepulchralis, vel dæ extrema vita, ultimi calculi signanda. P. 1, 17, 18.

lapis est ferrumque, i. e. crudelissimus. T. 1, 11, 50.

lapis fiat in amore medio. P. 2, 7, 96.

lapidis pelluciduli delicti. C. 62, 4.

lapide candido diem notare. C. 67, 148.

lapides memores. P. 2, 10, 40.

lapidum pluviz. T. 2, 5, 72.

lapilli litorum nativi. P. 2, 13.

lapilli spelunce affixi. P. 1, 2, 27.

LARES, umbra maiorum, quæ in unaquaque familia privata religione colebantur. v. Plantum prologo Anulæria. Existimant alii, Lares fuisse demones, qui domibus, civitatibus, & singulis etiam hominibus præsidere crederentur. Sunt qui eos recentant inter Deos agrestes. Ovidius denique l. 2. Fastorum tradit Nympham Laræ à Mercurio compressam geminas Lares peperisse. Lar antiquus. T. 1, 3, 34, 1, 8, 58.

Lares ab Æneâ incendio Troiano recepti. T. 2, 5, 20.

Lares antiqui. T. 2, 1, 60.

Lares Dii. T. 1, 1, 26.

Lares è præco spirare. T. 1, 11, 17.

Lares patrii. T. 1, 11, 15. P. 2, 21, 68.

Lares Romani. P. 3, 2, 11.

Lares clausos aperire, i. e. sacellum, in quo Lares conditi. P. 4, 35, 4.

lares sub titulum mittere, i. e. obligare. T. 2, 4, 54.

Latissa, Thessalia oppidum, ab Achilles quondam captum. Latissæ mœnia. C. 63, 36.

Larius lacus, bodiè Lago di Como. Larium litus. C. 35, 4.

laserpiciferæ Cyrenæ. C. 7, 4. v. Cyrenæ.

lassile. C. 62, 35.

lata via non datur. P. 3, 1, 14.

lato limbre campum patefacere. C. 67, 67.

latere post fores. T. 1, 10, 44.

Latium, Italia regio, in qua Roma urbem princeps. Latiz Cossus manus. P. 4, 10, 37. v. Cossus.

Latinis remis regia Cleopatra vela conjuncta. P. 4, 6, 45.

Latmus, Peloponnesi mons, in cuius rupibus Endymion fertur Luna concubuisse. Latmia saxa. C. 65, 5.

Laroha, Ceti filia, quæ à Jove compressa.

INDEX IN CATUL.

*Apollinem & Dianam unco partu
edidit.* T. 2, 3, 23. 3, 4, 72. Latonia Lu-
na. T. 3, 4, 29.
Larris *nomen famula.* ad *Teos* enim La-
ris *servus.* deluiz *mez.* P. 4, 7, 75.
LATUS componere *alicui.* in *offen-*
sis. P. 2, 2, 64.
latus nudum dare. in *regladiatoria.*
T. 1, 4, 46. v. *obseruo.*
latus stringere. P. 3, 9, 24.
latus veru prefigebant Bellonæ sacer-
dotes. T. 1, 7, 55.
latea exstructa. C. 6, 13.
larulculum laneum. C. 25, 20.
lavari pure. in *ro sacra.* T. 1, 3, 25.
Lavinium, oppidum Latii, ab *Aenea*
conditum, & nomine *Lavinia* uxoris
ingesturum. Lavinii murus. T. 2, 5, 51.
Lavinia litora. P. 2, 2, 3, 64.
Laurentium, oppidum antiqui Latii.
Laurentes agri. T. 2, 5, 41. Laurens
castrum. T. 2, 5, 51.
LAURUS adultæ jacet foco extin-
cto. *inter mala omina.* P. 2, 19, 36.
laurus agrestis. T. 2, 5, 121.
laurus bona signa dedit. T. 2, 5, 83.
laurus busto superaddita. P. 2, 1, 33.
laurus victrices gerere. T. 1, 8, 7.
laurea crepitans. T. 2, 5, 81.
laurea pura. P. 4, 6, 10.
LAUS & consecratio phaselli. C. 4.
laus, pro rebus gestis. C. 6, 3, 102. P. 2, 6,
25. laudis carmen, i. e. Epicum poe-
ma, quo gesta Herum celebrantur. P.
2, 8, 27.
laudatio funebri. P. 4, 1, 57.
laudes dubæ. T. 4, 1, 106.
laudes Romuli. P. 4, 10, à v. 17.
laudes annalibus addere. P. 3, 2, 75.
laudes canere. T. 1, 10, 47.
laudes dicere. Isidia T. 1, 3, 31.
laudibus referre. P. 1, 4, 6.
laxa toga *amatorum.* T. 1, 9, 70.
Lethæum, portus Corinthiæ. P. 3, 29,
29.
LECTUS arsum, qui festinet rego im-
ponebatur cum defuncti corpore. T. 1, 2, 75.
lectus celebs. C. 4, 7, 6.
lectus custodia tibi sit. P. 2, 1, 3, 209.

lectus fodere non certo victus. P. 3,
13, 28.
lectus funebri. P. 4, 7, 30-4, 21, 10. fulcro
eburno. P. 2, 10, 21.
lectus maritalis janux adversus. P. 4,
1, 89.
lectus mortifer. P. 3, 21, 29.
lectus per singula pallia mutatus. in
expiationibus. P. 4, 8, 87.
lectulus deliciis beatus factus. in *ob-*
secans. P. 2, 12, 2.
lecti argutio. C. 6, 20.
lecti fœdera incorrupta servare. P. 4,
3, 69.
lecti inambulatio. C. 6, 11.
lecti pes candidus. C. 69, 115.
lecti regna frigida. P. 4, 7, 6.
lectica sudet, i. e. *fero lecticarij sati-*
gentur. P. 4, 8, 78.
lectum circumflare. P. 2, 7, 63.
lectum pudicum servare. P. 2, 21, 131.
lectum subducere, i. e. *noctem, concubi-*
um surgere. T. 4, 1, 3, 10.
lecto alterius gravem esse. P. 2, 17, 4.
lecto angusto prælia versare. in *obse-*
ris. P. 2, 1, 45.
lecto rivalem deprecari. P. 2, 2, 3, 27.
Leda, Tyndari filia, eximia pulchritu-
dinis, quam Jupiter in cygnem con-
versus viitavit. Ex eo verò concubitu
gemma eva peperit: quorum uno Pe-
llex & Helena, altera Castor & Cly-
temnestra prodierunt. P. 1, 1, 29.
Leda partus, i. e. Helena & Clytemne-
stra. P. 1, 1, 3, 30.
legere in gremio puellæ. P. 2, 10, 11.
legi toro foro. P. 2, 16, 82.
lena detestatus. P. 4, 5.
Lenæus pater, cognomen Bacchi. T. 3,
6, 38.
lenem spiritum agere. T. 1, 9, 57.
leniter & leviter. C. 8, 3, 8.
LENTA puella, i. e. frigida in amando.
P. 3, 6, 25.
lentum amare, i. e. *lentè, frigidi.* T. 1,
6, 12.
lentum offe, pro morari. P. 2, 2, 48.
lentum esse alicui. T. 2, 7, 18.
lentum plotanti sedere. P. 2, 11, 14.
lento pectore mala alienus terre, i. e.
suavis.

TIBUL. & PROPERT.

- fusileque habere quid alteri fiat.* T. 4, 11, 6.
- LEO** celsus. C. 45, 7.
- LEON** ferz. P. 49, 45.
- leonescens** T. 1, 49, 13. Vast. P. 2, 14, 21.
- Leo** electus fidus. C. 65, 65. Leonis animosa ligna. P. 4, 1, 107.
- Lepidus**, Cornelii filius. P. 49, 11, 63.
- Leporem** venari. P. 3, 11, 43.
- Lepores** excipere. P. 2, 14, 24.
- Lernæ** palus in Argiva regione. P. 2, 18, 48.
- Lernæ** ad hydras pugnare. P. 2, 17, 9. v. Hydra.
- LESBIA** Catulli amica. C. 45, 1, 7. 2. 51. 56. 71. 74. 78. 82. 85. 90. 104. P. 2, 21, 101. notior ipsa Helena. P. 2, 23, 88.
- Lesbos**, insula maris Ægei. Lesbia vincta. P. 1, 14, 2.
- LETHES**, fluvius inferorum, cujus aqua epota oblivionem inducit. Lethæa satis. T. 3, 3, 10. 35, 24. Lethæa aqua. T. 1, 3, 60.
- Lethæus** gurgis. C. 64, 5.
- Lethæus** liquor. P. 4, 7, 10.
- LETUM** non finit omnia. P. 4, 7, 2.
- leti** causas texere. P. 3, 5, 41.
- leti** certamen. P. 3, 11, 19.
- leti** mille vix. T. 1, 3, 50.
- lento** mala finire. T. 2, 7, 1. v. mors.
- levamen** post fata. P. 4, 11, 63.
- levare** arma per iugum equi. P. 4, 4, 20.
- Leucadia** Varronis Atacini amica. P. 2, 23, 86.
- Leucas**, Epiri promontorium, apud quod celebris illa pugna inter Augustum & Antonium de summa rerum. Leucadii Apollo. P. 3, 9, 69.
- Leucippides** dux Phœbe, ac Thelaysis, i.e. Leucippis filia, quas Ida ac Lyncæus fratres a patre desponsas Castor & Pollux rapuerunt. P. 1, 2, 15.
- Leucothoe** maris Dea. P. 2, 18, 20. 2, 19, 20. v. Iro.
- LEVI** dextra ludere. T. 1, 49, 45.
- levium** umbrarum discursus. T. 4, 1, 68.
- levibus** curis magna bona pereunt. P. 2, 2, 4.
- levitatis** formosis vulgo amica. P. 2, 13, 26.
- levitatis** dura. P. 1, 15, 1. ita Catullus Galliam. truculenta pelagi, & Horatius Carm. 4. acuta belli dixerunt.
- LEX** aurum sequitur. P. 3, 11, 52.
- lex de maritandis ordinibus ab Augusto lata.* P. 2, 6.
- lex** functis apud Indos. P. 3, 11, 15.
- lex** Spartana de virginitate Gymnasticæ exercitiis. P. 3, 12, 21.
- legem** scribere. P. 3, 18, 16.
- lege** alterius amorem colere. T. 2, 4, 52.
- lege** alterna vices rependere. P. 4, 49, 58.
- lege** hac te velim redire. P. 4, 370.
- leges** à sanguine ductæ. P. 4, 11, 47.
- leges** indiciere. P. 4, 8, 81.
- leges** infernæ. P. 4, 7, 91. 4, 11, 3.
- Liber**, nomen viri. C. 83, 5.
- Liber**, cognomen Bacchi. C. 63, 386. Catullus didus. T. 3, 6, 1.
- LIBER** mollis. P. 2, 1, 2. turpis. P. 2, 2, 4.
- librorum** tuos sales, pro laborum tuorum sales. P. 3, 19, 28.
- libris** Astrelogiis palmam dare. P. 4, 1, 98.
- libellus** in scamno iactatus. P. 3, 2, 19.
- libelli descriptio.* T. 3, 1, à v. 9.
- libelli** tristes, i.e. gravis & seria continentes. P. 1, 9, 13.
- LIBER** nullus amant. P. 2, 16, 80.
- liber** vacuo pectore. P. 1, 10, 30.
- libera** verba. P. 1, 9, 2. pro obscenis. P. 3, 8, 24.
- libera** verba in offensas suas vertere. P. 4, 11, 86.
- liberalitas** sinistra. C. 29, 16.
- libertas** illa paternæ. T. 2, 4, 2.
- libido** imponit, & solvit vincula. P. 3, 18, 23.
- libidinibus** assiduis membra rumpe-re. in obscenis. P. 2, 1, 3, 14.
- Libo** patiens. C. 54, 3.
- Libones** materni prævi Cornelia. P. 49, 11, 31.
- libra**. T. 4, 7, 41.
- librarium** scrinia. C. 14, 17.
- libum** in sacris genialibus. T. 2, 2, 2.
- liba** mellea. T. 2, 3, 59. Li-

INDEX IN CATUL.

Liburnia, *Alyrio proxima regio*. Liburnia rostra, *sc. naves Liburnorum restituta*. P. 3, 9, 44.
LIBYA, *regio Africa inculca*, & montium ferax. Libycus dens, *sc. ebur Libyci elephanti*. P. 2, 21, 12.
 Libyci Jovis, *scu Hammonis*, antrum arenosum. P. 4, 1, 99.
 Libyci Sole perusta coma. P. 4, 9, 45.
 Libyssa arena. C. 7, 3.
 Libyssi montes. C. 5, 9, 6.
 licet, *velitum pfitum ad contemptum indicandum*. P. 1, 8, 29.
 licebit, *eodem sensu*. P. 2, 8, 31.
 licia telis annectere. T. 1, 7, 85.
 Licinius Calvus. C. 5, 10. Calvuz.
 Liger Carnutorum fluvius. T. 1, 8, 12.
 v. Carnuti.
LIGNA foco ingerere. T. 2, 1, 22.
 ligna retenta velit, *pro velit resimare*. P. 3, 21, 22.
 lignis funeris usus. P. 3, 13, 46.
 lignea coniux. C. 2, 3, 6.
 lignea monstra bovis mentitæ. P. 4, 7, 58. v. Paliphæ.
 lilia argentea. P. 4, 4, 25.
 lilia lucida. P. 3, 1, 30.
LIMEN ponere, *sc. osium ad custodiã*. P. 2, 5, 29.
 limen viri amare. P. 2, 5, 16.
 limina clausa transire. P. 2, 6, 9.
 limina signata, *sc. æsclosa*. P. 4, 1, 146.
 limina tepida, *sc. multa pede trita, sic Virg. Æneid. 1. opere omnis semita servet. Augustus apud Suetonium. 3. forum aleatorium calcfecimus. at contra Persius Sat. 1. vide sis ne majorum tibi forte Limina frigidescat.* C. 62, 65.
 limina tergere aqua pura. P. 4, 8, 84.
 limina verbis lachrymantia. P. 3, 22, 29.
 limes fallax. P. 4, 4, 50.
LINGUA bonorũ inimica. C. 105, 3.
 lingua opem ferent carmine magico. P. 4, 5, 2.
 lingua sepulta mero assiduo. P. 3, 9, 56.
 linguam exsecrare. C. 105, 4.
 lingua favere, *in re sacra*. T. 2, 2, 2.
 linguæ Cæberi tres. T. 3, 4, 85.
 lino tegebantur sacris liliis operati. T. 1, 3, 30.

linze malo extremo jungere. P. 3, 1, 19.
 13.
 Linus Inachus *Apollinis filius, poeta Æolus*. P. 2, 10, 8. v. Inachus Linus.
LIQUOR facilis ad strabundum. P. 1, 20, 47.
 liquor fallit sitim ab ore. P. 2, 13, 62.
 liquor maris niger. P. 1, 5, 10.
 liquor Tantali fallax. P. 4, 11, 24.
 liquorem digito trahere. T. 1, 7, 19.
 liquore incepro unda non perlabitur. *hoc accidit in regionibus borealibus, pique maxime propinquis.* T. 4, 1, 156.
 liquore manus perfundere *ad ossa defuncti lavanda, vel ungenda*. T. 3, 2, 16.
 liquida mente videre. C. 62, 46.
 lites amatoris. P. 4, 5, 40.
 littera pacta, *sc. fixa*. T. 3, 1, 12.
 litura lacrymis facta. P. 4, 3, 4.
LITUS albicans. C. 62, 87. fluentissimum. C. 63, 52.
 litus rubrum, *sc. Erythraum*. T. 4, 2, 19.
 litora nautis bona. P. 3, 17, 7.
 litora furda bibat lacrymas. P. 4, 1, 6.
 litoralis Dii. C. 4, 22.
 livor cupidus malorum. P. 1, 8, 29. v. invidia.
 livor ex morsu culis amatoris. T. 1, 7, 13. P. 3, 6, 22.
 locare aliquem vexandum. P. 2, 20, 9.
LOCUS, *pro opportunitate*. P. 2, 21, 34.
 locus restat in extremo amore. P. 1, 11, 6.
 locum vindicare. P. 3, 7, 12.
 loco aliquo ipariari. P. 2, 21, 37.
 loco dicere, *sc. tempore loqui*. P. 1, 16, 38. *Horat. Carm. 4. ed. 12. Dulce est desipere in loco.*
 loci superi. P. 2, 19, 50.
 loca silvis redimita. C. 62, 3.
 locorum prisca cognomina. P. 4, 1, 69.
LONGA Phœbi coma. P. 2, 21, 16.
 longam diem precari. P. 3, 9, 50.
 longa mora verba ducere. P. 1, 10, 6.
Virg. 4. Æneid. Incipit effari, inediaque in voce resistit.
 longa virginitate esse, *sc. disuturna*. C. 67, 116.
 longa intervalla profundi. P. 3, 19, 32.
 lon-

TIBUL. & PROPERT.

longa oscula. T. 1, 9, 25.
longæ noctes amantes soli. P. 1, 12, 13.
longas manus afferre in freta. P. 3, 5, 14. *v. obferu.*
longo die. C. 79, 4. P. 2, 11, 96.
longinquum bellum. C. 63, 341.
longius aut propius. P. 2, 19, 58.
longus homo, *pro stupido & nobili.* C. 64, 37. *v.*
LOQUI, *pro superbi jactare.* T. 1, 5, 1.
loqui *pro testari.* P. 4, 11, 30.
loqui secreto ad simulacrum alieni jui. P. 4, 11, 79. *v.*
loqui superba. P. 1, 10, 22.
loquacem esse de aliquo. P. 3, 22, 22.
lora iuventutis capere. P. 3, 7, 57.
lorica lacertos urit. P. 4, 1, 23.
lotus, herba cuius succum Circe facit. *Ulysses propinavit.* T. 4, 1, 55. Circeja. P. 3, 10, 27.
Luceres coloni, una ex tribus equitum centuriis, quas Romulus legi. P. 4, 1, 31.
lucina apposita verba narrare. P. 2, 12, 3.
Lucina Juno, eadem ac Diana. C. 34, 13. T. 3, 4, 13.
Lucina trahit dolores, i. e. moratur solvere puerperam. P. 4, 1, 95.
Lucifer, scilicet Solis ortum pronuncians. T. 1, 3, 94.
luciferis pancis, i. e. intra paucos dies. P. 2, 14, 28.
Lucmo galeatus posuit prima prætoris. P. 4, 1, 29. *v. obferu.*
Lucomedius Romuli auxiliorum. P. 4, 2, 51.
lucris vi. T. 1, 10, 7. & infra.
lucro puellam murare. P. 3, 18, 3.
lucellum. C. 28, 6.
Lucreriis Carni elegantissimus poeta, qui Philosophiam Epicuri versibus explicavit. Lucrети carmina. P. 2, 23, 29 si tamen certa lectis est.
Lucrinus lacus Campaniæ. Lucrina aqua. P. 1, 11, 10.
luctari crebro amictu, in obscenis. P. 2, 1, 13.
luctantes papillæ, i. e. strophium regellentes. C. 63, 65.

LUCUS antro conditus. P. 4, 4, 3.
lucus fecerat nemus. P. 4, 9, 24.
lucus verendus. P. 4, 9, 53.
luci fugam præcinerant. T. 2, 5, 74. *v. obferu.*
luci sacri. T. 3, 3, 15.
LUDERE, in obscenis. C. 60, 211. T. 2, 1, 87. P. 2, 12, 21. ludere in aliqua. P. 2, 5, 4.
ludi corrumunt. P. 2, 14, 9.
ludos non infames corpore exercere. P. 3, 12, 3.
ludix undæ, i. e. saltatrices. C. 31, 13.
ludit Pontus. P. 3, 15, 1.
lugaria fumere. P. 4, 11, 67.
lumbi duri, i. e. ad Venerem inepti. C. 16, 11.
LUMEN, *pro flamma.* P. 1, 13, 34.
lumina clara sopitos turbant. P. 4, 8, 59.
lumina ferte multa nocte. i. e. æterum lucere. T. 1, 10, 42.
lumina nigra trahere à rogo everto. P. 4, 3, 14.
LUMINA, *pro oculis.* lumina capta. P. 2, 21, 62. nigra. P. 2, 9, 23. sopore vitæ. T. 1, 2, 2. turpia lacrymis dejectis. P. 1, 18, 16.
lumina alienus fugere. P. 2, 21, 52.
lumina condere. in funeribus. P. 4, 11, 64.
lumina fastus deicere. P. 2, 1, 3.
luminis gemitu torquere. P. 1, 21, 2.
lumina licca domum referre de fucere. T. 1, 1, 10.
lunifus tument flens. T. 1, 9, 72. *v. Oculi.*
Luna Latoria, eadem qua Diana. T. 3, 4, 29.
Luna deficiens. P. 3, 39. cælo descendens. in re magica. P. 2, 19, 37. fenestras percurrent. P. 1, 3, 31. rubens. P. 1, 10, 8.
Luna cælo ministrat. P. 2, 16, 35.
Luna laborat fraternis equis. i. e. defuncti, umbra telluris inter se, fratrem que Solem interposita. P. 2, 23, 52.
Luna ministrat iter. P. 3, 14, 15.
Luna moratur noctem. P. 3, 18, 12.
Luna, ut orbem complevit, verus equis

INDEX IN CATUL.

equis recurrit. T. 2, 4, 18.
LUX cantraz leges imponere. P. 15, 13.
LUX lumen notum, i. e. *mutuatum à Sole*. C. 34, 15.
LUX omina. P. 4, 4, 23.
LUX et curru deducere. T. 1, 9, 21.
LUNA licca, i. e. *per interlunia*. P. 2, 13, 71.
LUNAE acies in arcus geminos. P. 4, 6, 25.
LUPA Martia rebus Romanis optima nutricum. P. 4, 1, 55.
LUPA Romula nutrit. P. 4, 4, 54.
LUPA sanguinis Romani alitrix. P. 4, 1, 38.
LUPA commincta, *pro meretrice*. C. 96, 10.
LUPO nocturno sua terga fallere. *in re magica*. P. 4, 5, 14.
LUPINA galea compta hirsuta juba. P. 4, 10, 20.
LUPERUS Attus filius. P. 4, 1, 89.
LUPERUS Fabius licens. *de his v. Ovid. in Fastis*. P. 4, 1, 26.
LUSTRA curto equo novare. *Censores quinto quoque anno lustrabant populum, tunc verò immolabantur hostia canda recisa, qua Caviarii dicebantur. Auctor Pompeius Festus*. P. 4, 1, 20.
LUSTRARE fruges & agros. T. 2, 1, 1. *lustrare pastorem*. T. 1, 1, 15.
LUSTRARE sulphure. T. 1, 5, 11.
LUSTRO, i. e. *ganeos, fecerat*. C. 112, 7.
LUSUS, *in obscenis*. P. 1, 10, 9.
LUTEA membrana libellum involvens. T. 3, 1, 9.
LUTEA *Ostridis* pallia. T. 1, 8, 46.
LUTEX violæ. C. 19, 12.
LUTEUM papaver. C. 19, 12, 60, 195.
LUTEUS foccus Hymenæi. C. 60, 10.
LUTO corpora tingis amœ. i. e. *luteo pallere*. T. 1, 9, 52.
LUTUM facile, i. e. *argilla vilis, vel qua facili manu ducitur, & res fingitur*. T. 1, 1, 34.
LUX mea. *vox blanditiarum, poetis nostris frequens*.
LUX nivea, *lædier fausta*. T. 3, 3, 25.

LUX nota candidior. C. 104, 8.
LUCIS auctores aves, i. e. *gallo & gallinæ, qui diem adventientem canes excipiunt*. P. 4, 1, 32.
LUCIS iter contrahere. *dictum de Sole*. P. 3, 18, 14.
LUCEM venturam buccina canit. P. 4, 6, 3.
LUCE reversionitur umbræ ad stagna Lethæ. P. 4, 7, 91.
LUXURI, *pro luxuri*. C. 65, 21.
LUXURIA misera. P. 1, 2, 32.
LUXURIA via nimium libera. P. 3, 11, 4.
LUXURIA fluit. T. 2, 6, 13.
LUXUS vituperatio. P. 3, 11.
LYXUS, *cognomen Bacchi, pro vino*. P. 2, 22, 35. P. 3, 43. *annolus*. T. 3, 2, 19.
LYCAONIA Callisto. C. 65, 66. v. *Callisto*.
LYCINNA famula. P. 3, 1, 3, 6.
LYCIUS Deus Apollo, qui Patara urbs Lycia celebratur. P. 3, 1, 38.
LYCORIS Cornelia Galli amica. P. 2, 2, 3, 98.
LYCOTAS Aethusæ coniux. P. 4, 3.
LYCURGUS Thracum rex, qui multa per temulentiam contra leges admitti videns, vires omnes iusta abolere. Ob id à Baccho ultro in furorē alius, dum quom succedere sibi videtur, crura sua amputavit. P. 3, 15, 23.
LYCUS Thobarum rex, maritus Dirces. P. 3, 1, 12. v. *Antiope*.
LYDIA, regas miseris Asia, olim dicta Mysia. Lydia Corybantium plestra. P. 4, 7, 62.
LYDIA mitra. P. 3, 15, 30.
LYDIA regna. T. 4, 1, 200.
LYDIA puella Omphale. P. 3, 9, 18. v. *Omphale*.
LYDA colus. P. 4, 9, 42.
LYDIUS amnis autifer, i. e. *Pactolus*. T. 3, 1, 9. v. *Ovid. 11. Metamorph.*
LYGDAMI Neæ amatoris Epitaphium. T. 3, 2, 30.
LYGDAMUS famulus. T. 3, 4, 4, 7, 41.
LYGDAMUS ad cyathos, i. e. *seruus pocillator*. P. 4, 8, 37.
LYMPHA Aniena cadens in parulos lacus. P. 3, 1, 4. v. *Anio*.
 lym-

TIBUL. & PROPERT.

lymphæ merum temperare. T. 3, 6, 58.
lymphæ sacra. T. 3, 5, 3.
lymphæ vini perniciēs. C. 27, 50.
lymphæ mens. C. 63, 254.
lynceus Bacchi. P. 3, 15, 8.
lynceus. P. 2, 23.
LYRA garrula. T. 3, 4, 33.
lyra invita. P. 4, 1, 75.
lyra Phœbi testudinea. T. 4, 2, 22.
lyra citharam percutere. P. 2, 1, 9.
lyram plectro modulari. T. 3, 4, 39.
lyræ imbelles. P. 4, 6, 35.
Lyfippus, nobilis statuarius, cui soli A-
lexandrum arte fingere concessum fuit.
P. 3, 7, 9.

M

Macer, poeta Tibulli, & Ovidij
familiaris, quæ Trojanam bellam
inque ad iram Achillis, & opus de
serpentibus, herbisque conscripsit. T. 2, 6.
Machaon, celebris medicus in castris
Græcorum, tempore Troiani belli. P.
 2, 1, 61.
macies occupat artus. T. 4, 4, 3.
macie vultum tenuare. P. 4, 3, 27.
madere mero. T. 2, 1, 29, 2, 2, 8.
Mæander Phrygiæ fluvius, cursu maxi-
mè obliquus & errabundus. Mæandri
 vadum. P. 2, 21, 89.
Mæandria unda fallax. P. 2, 23, 35.
Mænades Bacchi sacrificula. ita dicta
à Græco verbo pœtissimè infansio.
Mænæs acta. P. 3, 6, 24.
Mænades ederigeræ. C. 62, 23.
Mænalis ramus, i. e. Alcidis clava à
Mænalo Arcadiæ monte. P. 4, 9, 13.
Mæoris palus, ultimus recessus Mæta-
terræni maris, cuius aditus Bospho-
rus Cimmerius. Ea brumalis tempesta-
te ita duratur, ut plaustra sustinere
possit. Mæorica nix. P. 2, 2, 21. Mæoris
 Penthesilea. P. 3, 9, 14. v. Penthesi-
 lea.
merere alicui. T. 3, 2, 14.
merens aqua Rhœni. P. 3, 2, 46. v. Rhe-
 nus.
magis & magis nescire. C. 67, 48.
magis magis increbescunt. C. 63, 274.

magis, pro potius. C. 67, 30. P. 2, 10, 7.
magister gregis. T. 2, 5, 35.
magistrum celebrare, i. e. magistrum do-
mini venerare. T. 1, 4, 75.
magisteria vana. T. 1, 4, 84.
magos ferrum ducit. P. 4, 5, 9.
MAGNUS. Magni ambulation, i. e.
portus Persepe. C. 35, 6. v. Pom-
 pejus.
magni oris opus est. P. 2, 8, 16.
magna mater, poema Cæsar. C. 35, 18.
 v. Cybele.
magnum esse alicui. T. 4, 13, 16.
magnum spirare. P. 2, 12, 53.
magnum quid audere. P. 4, 7, 67.
magno aspicere, vulgè, a cæco collo.
P. 4, 9, 57.
magno cum crimine inavitus. P. 3, 1, 57.
magno cum pretio atque malo. C.
 75, 2.
magno malo discere, vulgè, imparate
a iure spece. T. 1, 7, 58.
inagno stare, i. e. plurimum constare. P. 3,
 16, 30.
magna loqui, i. e. gloriose effusare. T. 2,
 6, 23.
magnificè magna loqui, ibid.
magnificum quidquam dicere. T. 1,
 5, 5.
MAGIS, ex matris filiusque concubitu
apud Persas nascitur. C. 88, 3.
magicus nodus. T. 1, 9, 5.
magicus stridor. T. 1, 2, 47.
magicum carmen. T. 1, 5, 17.
magicum ministerium. T. 1, 2, 42.
magice cantus viret. T. 1, 9, 4. v. 19.
magice Musæ cantamina. P. 4, 45, 1.
magici Dii. T. 1, 2, 62.
Magyni populi, quos unde explicatus
sit Tibullus, ignorat Scaliger i facili
samen est suspicari à Scythiarum gene-
re fuisse propter præcedentia: Quare
Hebrus, Tanaisque Geras nigra,
arque Magynos. Tanais enim Scy-
thia fluvius. T. 4, 1, 147.
Magis idus. P. 4, 5, 36.
mala Hesperidum. P. 2, 17, 100. v. Hef-
 perides.
mala decem ad puellam corruppen-
dam, quod est apud Theocritum. P. 2,
 21, 69.
 mala

INDEX IN CATUL.

maia rubent Autumnus. T. 3, 4, 34.
Ma'lea, *promoneorum* Laconia in Peloponneso, *naufragantibus periculosum*. P. 1, 17, 8.
Malia lymphia in Thermopylis oereis. i. e. *flagnum sulphureum hoc nomine*. C. 57, 54. v. Thermopylae.
MALUS, malum amoris. P. 3, 15, 10.
mala fabula, i. e. *suma turpis*. C. 63, 5.
mala mens, i. e. *malus Daman, finijfer Genus*. C. 15, 14-40, 1.
mala puella, i. e. *patria productrix*. P. 4, 4, 17. v. Tarpeja.
malum dare. T. 2, 5, 108.
malum parere. T. 4, 13, 20.
malum interiectionis indignantis. C. 29, 22.
mala manu velle. T. 3, 5, 20.
malo suo doceri. P. 2, 10, 28.
mala cognita profunt. P. 1, 7, 14.
mala sint capiti meo. T. 1, 2, 11.
mala ultima, i. e. *extrema, gravissima*. P. 1, 5, 4.
mala de limicibus pellere. T. 2, 1, 28.
mala dicere. C. 32, 1.
mala cornua mittere. T. 2, 7, 19.
malè mas, *pro impudico*. C. 16, 13.
malè sobrius. T. 1, 11, 51.
malè esse. C. 3, 13, 14, 10, 38.
malè habere aliquem, i. e. *vexare*. T. 1, 4, 76.
maledicta puella dulcia. P. 3, 6, 2.
maledicta hæc aliis cadant. T. 1, 7, 97.
maledicta ingerere. T. 2, 5, 101.
malignè esse. C. 10, 18.
malignum votum. C. 66, 5.
mamæ Amazonidum nudatæ. P. 3, 12, 15. v. Amazones.
mammæ inclinatæ, quales in vulvis. P. 2, 12, 21.
Mamurius celtor, *qui signum Vertumnæ anconum officii, idemq; Saliorum ancilia fabricatus est*. P. 4, 2, 61.
Mamurra, *profestus fabrorum C. Julii Caesaris: qui ejusdem liberalitate Formis multa bona possedit; at, si Catulū credimus, lustris & popinis omnia possumedie*. C. 29, 57. v. mentula.
mandata domus, casu recto singulari. P. 2, 20, 20.
mandata differre. P. 3, 14, 7. mittere.

P. 4, 3, 1. reportare. P. 3, 4, 37.
manere addurum. P. 2, 22, 12. contem-
 rum. P. 4, 17, 87.
manere, pro expellere. T. 1, 7, 45, 15, 20.
 P. 2, 10, 45.
MANES sunt aliquid. P. 4, 7, 1.
manes neglecti. T. 2, 7, 19.
manes cineri sedere putabant Esimici. P. 4, 5, 3.
manes exagitare. P. 2, 7, 79.
manes frustra revocare. P. 2, 10, 57.
manes præfari. T. 3, 2, 15.
manes sepulcris elicere. T. 1, 2, 45.
**manes tristes vereri, i. e. mortem time-
 re**. P. 1, 19, 1.
**manicæ regales, i. e. vineta jussa regis
 imita**. P. 3, 13, 24.
Manlius Torquatus. C. 60, 67.
manni detonit. P. 4, 8, 15.
manifera litora. P. 1, 17, 28.
**manifurus ad extremas tenebras, i. e.
 ad ultimum vita diem**. P. 2, 15, 17.
**mantica sua cuique pergo est. metaph.
 i. e. nemo videt vicia sua**. C. 22, 21.
MANUS attrigit ossa. P. 1, 9, 29.
inanus creditur ore anguineo. P. 4, 8, 10.
manus infesta. P. 1, 3, 13.
manus nauræ attrita. P. 4, 5, 50.
manus Phœbi laurigeræ. P. 4, 6, 54.
manus vesana. P. 2, 7, 46.
manui alteræ lymphæ cedens. P. 1, 11, 12.
manum fœoris habere. C. 20, 17.
manu cæcas vias explorare. T. 2, 1, 78.
manu deficiente. T. 1, 1, 74.
manu sinistra uzi, pro furari. C. 12, 10.
 v. observo.
manu, pro manu. P. 1, 1, 12, 2, 1, 68.
manus caducæ. P. 2, 23, 10.
manus cavæ. T. 2, 4, 14. P. 1, 3, 24.
manus graves in sua fata. P. 3, 7, 56.
manus infestæ sanguine. P. 2, 13, 58.
manus infestæ operi. T. 1, 4, 22.
manus pumiliæ truncæ. P. 2, 9, 42.
**manus fragiles pollicibus increpue-
 re, gressu componentium se ad dicen-
 dum**. P. 4, 7, 12.
inanus longæ pulchritudinem augens. P. 2, 2, 57.

manus

TIBUL. & PROPERT.

manus abstinere. T. 1, 3, 4.
 manus avellæ terit. P. 4, 2, 62.
 manus atterere. T. 1, 4, 42.
 manus audaces in sua membra time-
 re. P. 3, 14, 6.
 manus dare moribus captas, i. e. obse-
 qui probis. P. 4, 11, 84.
 manus exercere in aliquid. P. 3, 2, 34.
 manus faciles arte premere, *aditum de*
fiducia. P. 2, 1, 10.
 manus in ora figere. P. 3, 13, 14.
 manus lassas mari ducere. P. 2, 18, 2.
 manus mansueras non habere in ali-
 quem. P. 3, 14, 10.
 manus meas experire. P. 2, 12, 18.
 manus teneras fune ledere. P. 3, 5, 62.
 manus tollere, *gestus admirantis.* C.
 53, 4.
 manibus saxus. T. 1, 11, 65.
 manibus comas fingere. T. 1, 5, 50. cā-
 pillos componere. P. 1, 15, 5.
 manibus purgatum orbem sanxit Al-
 cides. P. 4, 9, 63.
 manibus ter crepuere sonos faustos.
 P. 3, 8, 4.
 manus heroum, i. e. *castrorum.* P. 1, 20, 21.
 manus, *pro signis, vel tabulis pictis.* P.
 3, 19, 30.
 manumisso. P. 3, 4, 42.
 Marathus, *formosus puer.* T. 1, 4, 81.
 Marathi amores. T. 1, 9.
 Marcellus filius Octavia sororis Augusti,
 adolescens magna spei; qui dum An-
 tonis Musa medici iussu obtemperans,
 aquas Balarni petiisset, immatura
 mortis occubuit. Opinantur nonnulli ope-
 ra Livie sublati fuisse, Neronum suo-
 rum gratis consulenti. P. 3, 16.
 Marcus Tullius Cicero, Romana fa-
 cundia non minus, quam patria pater:
 qui post multa, cagi praelara in Rem-
 publicam merita, a satellitibus An-
 tonij fide occisus est. C. 49.
 MARE gemmiferum, i. e. *Indicum.*
 P. 3, 3, 2.
 mare nomen habens ab aliquo. P. 2,
 18, 7.
 mare omne pro tumulo. P. 3, 5, 23.
 mare carina findere. P. 3, 7, 35.
 maria, *pro piscinis.* C. 112, 2.

MARITA. C. 65, 6.
 maritæ sine fraude, i. e. *innexia coniu-*
ges. P. 4, 7, 63.
 maritæ faces. P. 4, 11, 33.
 maritos intentos alii cecare. P. 4, 5, 15.
 Marius, i. *gregario militæ septem Consul,*
insensus nobilitati; qui cum delatam
Sylla provinciam Sulpitia lege ten-
tasset, decreto Senatus urbe expulsus
est: quamvis illustrem operam patria
navasset, Cimbris repressis, & capto
Jugurtha. Rediens deinde ferocior, in
adversarios crudelissima frage grassa-
tus est. A Sylla tandem ultro oppres-
sus interit. P. 3, 3, 38. Marii arma de-
 staruz. P. 3, 9, 46. Marii beneficia.
 P. 2, 24. Marianū signum. P. 3, 2, 45.
 marmora pelagi. C. 62, 88.
 marmorea domus, *pro urna sepulcrati-*
li. T. 3, 2, 22.
 marmorea Phœbi effigies. P. 2, 21, 5.
 marmoreum solum. T. 3, 3, 16.
 marmoreum rectum. T. 3, 3, 3.
 Maron, *Peloponnesi fluvius, non longe ab*
Alphæo. Marone sopito cadentia
flumina. i. e. simulacro Maronis dar-
monensis. P. 2, 21, 48.
 Maroneus Bacchus, i. e. *vinum.* i. Ma-
 ronea Ciconum urbe. T. 4, 1, 57.
 Marpessia vates, *Herophile, ita dicta*
a Marpessio Troadis vico. Joseph. Sca-
 lig. T. 2, 5, 57.
 MARS bellorum Deus, Jovis & Juna-
 nis filius: quem alij fabulantur ex
 amore floræ a matre conceptum. Ejus
 auriga Bellona, equi Ferox & Terror.
 Multos habuit filios & fortis congressi-
 vus, ac precipuus Romulum, & Re-
 mum. inde Romana gens pater ap-
 pellatus. T. 4, 2.
 Mars illic stuprator. T. 2, 5, 53.
 Mars pater. P. 3, 3, 11.
 Mars Romanus. T. 3, 1, 1.
 Mars Veneris corrumpor. P. 2, 21, 59.
 Martis rapaces stellæ. P. 4, 1, 105.
 Mars, *pro exercitu, pugna, epde.* Mars
 duplex, i. e. *exercitus divinus.* T. 4, 1,
 103. junctus, i. e. *conjunctus.* T. ibid.
 Mars antiquus, i. e. *pugna maiorum.*
 P. 2, 23, 56.

Matte

INDEX IN CATUL.

Marte cingere nemus. P. 3, 2, 42.
 Martia caltra. T. 1, 1, 70.
 Martia lymphæ, olim *Anceſa diſſa*,
 ab *Anco Martio* regis poſtea à *Q. Mar-*
tio prætor in urbem tranſiſſa, & reſtau-
rata. T. 3, 6, 58. Martius humor opus
 æternū. P. 3, 20, 24. Martius liquor.
 P. 3, 1, 52.
 mafculus & femina totum coniugiū.
 P. 2, 12, 28.
 marer narantri eſt in ore. P. 3, 5, 71.
 matris Dei, i. e. *Lares materna domus*.
 P. 4, 7, 132.
 marinus dolor. P. 3, 5, 34.
 marrona induta cenſus nepotum.
 P. 3, 11, 11.
 marionalia feſta *Calendis Martiis* ce-
 lebrabantur. T. 3, 1, 43.
 matura dies. T. 4, 1, 206.
 marii dies iterū redcunt. P. 2, 13, 88.
 Mauſoleum ſepulcrum, i. e. *Mauſoli*
Caria regis, quod *Artemiſia* deſuncti
 coniugis tumulus immoſſico ſumptu con-
 ſtruxit. Inter orbis miracula numera-
 tum eſt. P. 3, 1, 59.
 maxima flamma, pro amico impenſe
 dilecto. P. 2, 23, 86.
 maxima roto corpore. P. 2, 2, 57.
 maxima verba, i. e. *glorioſa*. P. 2, 17,
 71.
 maximam palmam eſſe. P. 2, 7, 76.
 Medea, *Ætæa* regis Colchorum filia, ve-
 meſſius polleſti qua *Jafoni* amore ſue-
 cenſa, medicamina illi ſuppeditavit,
 quibus tauris ignivormis paceret, vi-
 gilique dracæ ſopito, *Pheræ* vellus
 aureum domum reportaret. Ipſa verò
 juvenem ſecuta, & patri uſuratum
 timens, *Abſyrtum* fratrem in ſiniſſa
 diſcepiſſa, in miſerando ſpectaculo ge-
 mitibus uſuſquentis iter ſardaretur.
 Cum autem pauli poſt à *Jafone* libel-
 lum repudi recepiſſet, communis filius
 pugnavit, dantiſque venenatis novam
 nigram Creuſam cum ſua diſſo com-
 buſſit. Quibus altis, curru à *Draco-*
 nibus vado per æra *Athenas* uſque
 velaſit, ubique nupſit. *Agæor* ſed cum
 inſidias *Theſeo* machinaretur, indi-
 panter expulſa eſt. De interſiti ejus

parium conſtat. T. 1, 2, 51, 2, 4, 55. P. 2,
 17, 11.
 Medea ſequax. P. 4, 1, 41.
 Medea piavit iram cede natorum.
 P. 3, 17, 17.
 Media, regio *Aſia*, prope *Caspiaſ* por-
 tas, cuius caputolim *Ecbatana*. Me-
 di. C. 65, 45. Medorum hoſtes pu-
 gnaces, i. e. *Medi Romanis hoſtes*. P.
 3, 7, 23. Medæ ſagitta. P. 3, 10, 17.
 medicando dolorem auferre. T. 3, 6, 30.
 medicas manus applicate. T. 4, 4, 4.
 medicina. P. 2, 1, 59.
 medicina in verbis. P. 1, 10, 18.
 meditari cantus. T. 3, 4, 71.
 MEDIUS vir, in obſcanis. C. 79, 6.
 medium fluvium per urbem ducere
 P. 3, 9, 25.
 medio foro ſaliebant ſervi venaſes,
 ut ſe probarent emptoriſ. P. 4, 5, 32.
 medio mero. P. 2, 2, 62.
 medix noctes te non frangunt, i. e. ul-
 tra noſtis dimidium cœnam trahis. P.
 2, 22, 25.
 medulla interior. C. 35, 19.
 medullis magis carum eſſe. T. 3, 1, 25.
 medullis pueri arcū ſentire. P. 1, 9, 21.
 medullula anſeris mollior. C. 25, 2.
 meientis mulæ cunus. C. 94, 8.
 Melæ, fluvius *Cenomania*, *Brixiam*
 præterfluit. C. 66, 33.
 Melampus vates, de quo ut intelliga-
 mus qua ſcripſit *Properſius*, rei pau-
 lō altius repetenda eſt. Cum *Iphiclus*
 partem bonorum, qua ad *Tyrenem* *Sal-*
 monis filiam ſpectabant, rapuiſſet, *Ne-*
 leus *Tyranis* filius, ut maternas inſu-
 rias uſceſſeretur, *Pero* filiam ſuam
 præſtanti virginem forma ſe daturum
 uxorem pollicens ejus ſi, qui armentis
Iphicli abigere auſus eſſet. Ad pleriq;
 factū difficile videbatur, erant enim
 validiſſimi cuſtodes boni: ſed *Bias* *Am-*
 phyſionis filius, puella amore ſuccen-
 ſus, *Melampodi* ſraſtri negotium in-
 poſuit. Hic ſraternus juſſu ſcientias
 provinciis ſuſcepit, at, cum apud
 perſicere temaret, repente à *Ubaldo*
 capſus, & ad *Iphiclum* perſiſſus eſt.
 Ille juſſu virum carere inſiſſum di-
 ligenti

IBUL. & PROPERT.

gieruari: sed cum astu quo-
oaffisset Melampus, Iphiclus
retem dirigit, quo pacto prolem su-
scipere posses: ob cuius rei mercedem
liberare, ac simul pecoris bubus do-
natum est. Quos cum frater exhibuisset,
Stas puellam Pero duxit uxorem.
 P. 2, 15.
Melampus Amythionius. T. 1, 1, 121.
Meletem charta, i. e. *Humeri apud Me-*
letem Junia amnem genti, unde ap-
pellatus Meligenes. T. 4, 1, 201.
melior nulli sperandus. P. 4, 7, 13.
melior, pro pulchrior. C. 9, 4.
melius cras erit. T. 2, 7, 2.
mellius passer. C. 3, 6.
mellius puer. C. 9, 1.
meliori oculi. C. 4, 1.
MEMBRA occultū iter soporis trā-
 hentia. P. 3, 9, 54.
membra proiecta. P. 1, 2, 7.
membra semimortua, i. e. *sopita, lan-*
guentia. C. 5, 0, 15.
membra sine viro, i. e. uirata. C. 62, 6.
membra vilia, seu pudenda, Corymbantes
filii amputabant. T. 1, 4, 64.
membra levare roto. T. 1, 1, 40.
membra resolvere ad choros. P. 2, 23,
 42.
membra muri. P. 3, 1, 44.
membrana directā plumbo. C. 22, 8.
Memnius, praeor Bithynia. C. 28, 9, 47, 2.
Memnon, Aurora filius, qui cum Arbi-
de singulari certamine congressus, ab eo
interfectus est. P. 2, 13, 92. *Aethiops.*
 C. 63, 52.
Memnonis domus, i. e. Orientis regna,
Aurora proxima. P. 1, 6, 4.
memores noctes ducere. P. 1, 1, 5.
Memphis, Aegypti caput: hodie il gran
Cairo. Memphis cruenta malo Ro-
 manorum. P. 3, 9, 34.
Menander, nova Comedia apud Graecos
elegantissimus scriptor. mundus. P. 4,
 5, 43.
Menandre, pro Menander. P. 3, 19, 28.
ita Maritidis in Speitae. Quod no-
sturna tibi, Leandre, pepercerit
unda.
Menelaus, Atrei filius, frater Agame-

monis, ob cuius uxorem Helenam d
Paride captam iugens illud bellum ad
Troiam contraxit. P. 2, 2, 7, 2, 23, 7.
Menciaeus rhaemius. P. 2, 12, 14.
Menius Rutix coniux. C. 9, 2.
Menetades, i. e. Petroselinus Menarj
lit. P. 2, 1, 34. v. *Petroselinus.*
MENS animi. C. 6, 4.
Mens bona, si qua Dea es. P. 3, 22, 19.
mens excidit. C. 6, 2.
mens feminea mutabilis. T. 3, 4, 63.
mens omnis reponit. C. 11, 3.
mentem alienius convertere. P. 1, 1, 22.
mentem amore revincere. C. 60, 33.
mentem mala esse. T. 1, 5, 104.
MENSA è celsipire. T. 2, 5, 100.
mentia secuta, i. e. à curis vacua. T. 3,
 6, 37.
mentia in suos pedes cecidit supina.
malum omen. P. 4, 8, 44.
mentia in propellere. P. 3, 6, 3.
mentia posita. P. 3, 22, 21.
menstruus Luna caritatis. C. 3, 1, 17.
menstrua Luna. P. 3, 3, 50.
menstrua rura. T. 1, 3, 34.
mentior è formula divinatoris, praeter-
ter eventus alicui narratis. P. 4, 1, 22.
mento uncum discutere. P. 4, 1, 142.
Menror, eplator vigenis, cultus embles-
mata patinis, crateribus, & id genus
vassibus affiebantur inde illud Juven-
tata sine Menrore inensa. P. 3, 7, 13.
Mentoreo opere vina bibere, i. e. se-
pio Mentoris manu sculpto. P. 1, 1, 2.
Mentula, pro Mamurra nequam homi-
ne. C. 29, 14, 102, 1, 11, 112. *Mentula*
inocatur. C. 9, 1, 3.
mentula crux sine arte. C. 20, 18.
mercati amores muneribus. P. 2, 13,
 15. *pomis.* P. 2, 13, 71.
mercata pax. P. 4, 1, 32.
mercedem promittere. P. 3, 4, 19.
merces Panchae, i. e. Arabica. T. 3, 2,
 23. v. *Panchaja.*
Mercurius, Jovis & Maia filius, cada-
viser, nuncius Deorum. P. 2, 2, 63.
Mercurii via alta. P. 2, 21, 58.
merendo dignum esse. P. 4, 11, 103.
merere, & peccare opponitur. T. 2,

INDEX IN CATUL.

merens, *pro infanti*. T. 3, 6, 55.
meretrix ardet. P. 4, 5. d. 6, 27.
 meri amores. C. 1, 9.
 meridiari. in *obscuro*. C. 32, 3.
 Metoe, *maxima insula Nili, sita sub*
Canera Tropico. Cephea, d. *Cepheo*
Andromeda patre, qui ibi imperavit.
 P. 4, 6, 78.
 meritari fortunæ fluctibus. C. 67, 13.
 MERUM lacte mistum, in *facris* un-
 ctum. in *inferorum*. T. 1, 5, 34.
 merum secutum, i. e. *quod pelvis curat*.
 T. 2, 1, 36.
 merum addere, i. e. *puellari*. T. 1, 2, 10.
 3, 6, 62.
 merum in lacrymas veterat dolor.
 T. 1, 6, 2.
 merum libatum fundere in *facra*. P.
 3, 15, 13.
 mero castra pingere in mensa. T. 1,
 14, 32.
 mero sic medicina curarum. P. 3, 15, 4.
 mero furiunda. P. 3, 6, 3.
 mero lucernam tangebant *veteres*,
ut vividior flamma surgeret. P. 4, 3, 52.
 mero somnum parere *aliscui*. T. 1, 7,
 27.
 meracæ uix. P. 2, 22, 27.
 messis, & arbor *priscorum hominum*,
dructus. P. 3, 11, 26.
 messes oblatas ne desere. P. 2, 13, 7.
 messes suas utere. T. 1, 5, 54.
 Messala, *gens Aquitanica vislor, Ti-*
bulus patrum. T. 1, 15, 3. 1, 3, 15, 31.
 2, 1, 31. 2, 5, 12. 3, 1.
 Messala natalis. T. 1, 8, 4. 9. 4, 9.
 Messalinus, *filius Messala*. T. 2, 5, 27.
 2, 1, 119.
 Methymæum merum à *Methyma*
Lesbi urbe. P. 4, 3, 38.
 metus visâ discunt, i. e. *fama*. P. 2,
 18, 20.
 metu solvere. P. 5, 6, 41.
 metus experiri. P. 4, 6, 50.
 Mevania, *Umbria oppidum, patria*
Properæ. nebulosa. P. 4, 1, 123.
 MEUS, *pro amante*. T. 4, 7, 8.
 mea, *pro amica*. T. 2, 7, 34. P. 1, 6, 9. 2, 7,
 6. & alibi.
 mea gaudia in re *Veneris*. T. 4, 7, 5.

mea lux, *vox blanditiarum*. T. 4, 12, 4.
 P. 2, 20, 1. 2, 19, 59.
 mea vita, *vox blanditiarum*. P. 2, 2, 33.
 2, 15, 11. 2, 18, 1.
 mei pars ego. *dictum ex ore eunuchi*. C.
 62, 59.
 mica parva cælestes pacavit. T. 4, 1,
 14.
 mica salis, *pro forma quodam lepore*.
 C. 85, 4.
 MILES annosus. P. 2, 17, 41.
 miles bonus, *et effrenus*. T. 1, 1, 39.
 miles non factus amoris. P. 3, 5, 49.
 militem retineri ad Indos. P. 2, 7, 65.
 militiæ fida sarcina. P. 4, 3, 46.
 militiæ pars. P. 1, 21, 4.
 militiam subire. P. 1, 5, 30.
 militiæ lentæ. T. 1, 3, 82.
 MILLE boves. T. 3, 3, 12.
 mille excubix. P. 4, 1, 145.
 mille iuga bovm. T. 2, 6, 26.
 mille viæ leti. T. 1, 3, 50.
 mille iugis rare. P. 3, 3, 27.
 millia multa. C. 60, 210. 65, 79. P. 1,
 12, 3.
 millia quanta curarum tibi dabit
 P. 1, 5, 10.
 mimice incedere. C. 42, 8.
 Munnermus *Colephorus*, *amaterius*
poeta. P. 1, 9, 11.
 Minalion, *Atalantæ amator, quon-*
iam eandem cum Moleagro suscipit.
 P. 1, 1, 9.
 minas aure immerita suscipere. P. 2,
 17, 58.
 minas ponere. P. 1, 10, 25.
 minitare exurere. *concedentis off.* P. 3,
 6, 7.
 Minerva, *eadem qua Pallas, Dea lit-*
terarum & artium: quam poeta fabu-
lari sunt à capite Jovis armatam pro-
ductisse. T. 1, 4, 22. P. 4, 1, 118.
 Minceva Cœa, *pro Cœo lanificio*. P. 4, 5,
 23.
 Minervam operari, *i. e. lanificium exer-*
cere. T. 2, 1, 65.
 minium Ibertum. P. 2, 2, 21.
 minio rubenti suffusus agricola. T. 2,
 1, 55.
 miniliter, in *facris*. P. 3, 8, 30.

mi.

TIBUL. & PROPERT.

ministra foci virginis, i. e. *virgo Ve-*
stalis. P. 4, 44.
 ministrix, *pro ancilla.* P. 3, 4, 15.
 minores, *pro nepotes.* P. 2, 12, 47.
 MINOS, *Jovis & Europa filius, rex Cre-*
tam potensissimus, qui Republicam
possessum legibus munivit & ab id ju-
dex inferorum constitutus. sedet at-
biter Orci. P. 3, 17, 27.
 Minoia figura, i. e. *Minois venustas.* P.
 3, 17, 27.
 Minoia sella, P. 4, 11, 21.
 Minois uxor Paliphac. P. 2, 21, 113. v.
 Paliphac.
 Minois Ariadna. C. 63, 60. T. 3, 6, 47.
 P. 2, 11, 7, 2, 17, 29. v. *Atiadna.*
 Minotaurus, *monstrum ex taurina &*
humana specie mixtum, quod peperit
Paliphac ex nefando tauri concubitu.
Hoc Labyrinthi ambagibus inclusum
Thebes clava confectus. C. 63, 79. v.
 Androgeos, Paliphac.
 minere fata senectæ. P. 2, 10, 47.
 Minyia, *genomen Argonautarum.* P. 1,
 20, 4.
 Minyasini, *Græcis Dativus.* C. 63, 287.
 v. *Asperus.*
 MIRA nox, i. e. *concubitus.* C. 67, 145.
 mitas manus habere. P. 2, 9, 2.
 mirare, *pro mirari.* P. 3, 9, 1, 3, 2, 1.
 mirari se. T. 2, 5, 43.
 mirificè loqui. C. 83, 3.
 mittere, *pro pucillari.* T. 2, 4, 60.
 Misenus Troie rubicen, i. e. *Ænea*
Troiani. P. 3, 16, 3. v. *Verg. 6. Ænei-*
das.
 Misena litora, i. e. *Misenum promon-*
torium Campaniæ, ita dictum à Misen-
no tubicini. P. 1, 11, 4.
 miseriter. C. 62, 49.
 miserum esse *pro aliquo.* P. 2, 17, 12.
 mittere alicui. P. 2, 18, 53.
 MITRA Lydia. P. 3, 15, 30.
 mitra sicut immundo pallida. P. 4, 5,
 70.
 mitra subtilis. C. 63, 63.
 mitra caput cingere. P. 4, 2, 31.
 mittari chori. P. 4, 7, 62.
 MITTERE vocem. P. 4, 7, 11.
 mittit querere. P. 2, 13, 17.

mittere sperare, i. e. *desperabit.* C. 63,
 376.
 misti, *syncope pro missisti.* C. 1, 4, 14.
 missus equus, *pro concisus.* P. 3, 9, 62.
 missa mora. P. 3, 14, 2.
 mnemolynon, i. e. *munusculum ad mo-*
rtuam amici reficiendam. C. 12, 13.
 mobilis Delos tulit Notos iratos. P. 4,
 6, 28. v. *Delos.*
 MODUS hic vitæ mihi conteritur.
 P. 1, 7, 9.
 modum capræ raptis non habere.
 i. e. *immodice insatiare.* P. 3, 17, 4.
 modum erroris statuere. P. 3, 10, 36.
 modo agricolæ. T. 2, 3, 7.
 Mœcenas, *Eques Romanus, & sanguis*
regum Etruscorum, litteratarum pa-
tronus, animi moderatione insignis. P.
 2, 1, 3, 7.
 mœchi semirarii. C. 37, 16.
 mœnia Divæ, i. e. *Artemis Palladis au-*
spicio condita. C. 63, 212.
 mœnia iacta. P. 2, 23, 64.
 mola talia, *qua super caput victimæ cu-*
mularatur, ab ea dictum immolare.
 T. 1, 9, 14.
 moles pinea æquore stetit. P. 4, 6, 19.
 moles mare claudentes. T. 2, 6, 27.
 MOLLIS liber. P. 2, 1, 2.
 mollem esse in omnes mulieres. P. 2,
 16, 23.
 mollem componere versum. P. 1, 7, 19.
 molle sonare. P. 4, 7, 32.
 mollire legem censura dictam de tri-
 tona consensu uxore. P. 4, 11, 41.
 molliter composita in litore. P. 1, 11,
 14.
 Molochus, *Herulis hospes.* Molochæa
 testæ. T. 4, 1, 13.
 Molossi canes, i. e. *Epizæta, à Molossæ*
quondam Eprii populi. P. 4, 8, 23.
 monumenta Currii. P. 3, 9, 61. v. *Cur-*
rius.
 MONS ascensu dubius. P. 4, 4, 83.
 mons maximus in oris. C. 65, 43.
 mons sororum, i. e. *Parnassus.* P. 3, 1, 17.
 montis medullæ. C. 67, 111.
 montes hydri, i. e. *Parnassi geminus*
vertex, ubi Python serpens Apollineus
zelus consilium est. C. 63, 300.
 f 2 mon-

TIBUL. & PROPERT.

multis millibus. C.67, 45.
multis modis noctem evigilare. T.1, 9, 64.
multivola mulier. C.67, 128.
mulus. mule, *conculcissimum verbum*. C.32, 3.
mule inicientis cunnus. C.94, 8.
MUNDUS æthereus. T.3, 4, 17.
mundi angulus. P.4, 9, 65.
mundi arces. P.3, 3, 53.
mundi creatio. T.4, 1, d. v. 18.
mundi domus. P.3, 3, 48.
mundi manus, i.e. exercitus toto orbe col-
lecti. P.4, 6, 19.
mundi pars altera Sole interiecto, i.e.
Antichonum zona nostra respondens,
quas inter torrida constituta est. T. 4,
1, 151.
mundi ratio. P.2, 23, 51.
mundi servaror Augustus. P.4, 6, 37.
MUNUS dare in exequias. T.2, 4, 44.
munus equi ducunt. P.3, 3, 8.
munere isto, i.e. ob munus istud. C.14, 2.
munera beata. P.2, 15, 25.
munera fiant aqua & terra. P.2, 17, 46.
munera omnia uno lecto (regali) au-
ferentur. P.2, 8, 34.
munera det amator canus. T.1, 9, 29.
munera conferre. P.2, 2, 35. consume-
re. P.2, 13, 9.
munera debira reddere. P.2, 19, 60.
muneribus afficere. C.65, 92.
muneribus vinci. P.1, 16, 36.
murtheus onyx. P.3, 8, 22. v. observ.
murthea pocula cocta in focis Par-
this. P.4, 5, 26.
murus confurgit vertice scandentis
arcis. P.4, 1, 125.
mutos perdere. P.2, 16, 33.
mulca, pro molesto iomine. C.113, 4.
muscosus lapis. C.67, 57.
muscosum solum. P.3, 2, 26.
muscota iuga. P.2, 14, 30. 2, 21, 29.
MUSE novem, filia Jovis & Moemesy-
net, nomina poetarum. Harum no-
mina fuerunt, Clio, Euterpe, Thalia,
Melpomene, Terpsichore, Erato, Po-
lyhymnia, Urania, Calliope. His di-
centi erant montes Helicon, Parnassus,
Fondus. P.2, 21, 17. 3, 2, 29.

Musa à me nata. P.3, 1, 10.
Muse graciles, i.e. Elegiacæ. P.2, 10, 3.
Mularum chori. P.3, 3, 42.
Musas non audire. T.1, 4, 61.
mussa pinguis. T.1, 1, 8.
mutamus, pro mutavimus. P.2, 12, 9.
mutari aliqua culpa. P.2, 11, 31.
mutatus in umbram. T.3, 7, 9.
mutatis terris, pro mutando terras. P.2,
19, 4.
Murina, oppidum Gallia Cisalpina, in
quo Antonius D. Brutum obsedit. P.2,
1, 27.
mutos manes revocare. P.2, 10, 57.
mutuum ignem de aliquo fovere. T.4,
5, 6.
mutua flere. P.1, 5, 30.
mutua respondere. P.1, 16, 26.
Mycenæ, urbs Peloponnesi in Argivæ
regione, ubi regnavit Agamemnon.
P.3, 17, 19.
Mycenæ rates. P.2, 16, 32.
Myos, calator minutissimarum signa-
rum. P.3, 7, 14.
Myron, confilator aris peritissimus, cuius
potissima laus in juvenis effugendis.
P.2, 21, 7.
Myrrha, Cynira filia, qua patris imple
amore capta, ipso decepto, voti sui finem
obtinuit. Cum autem scelus innotuis-
set genitori & profuga regiones va-
rias pererravit, donec insidante partu
in cognominem arborem mutata est.
V. Ovid. 10. Metamorph. succentia
parria senecta. P.3, 17, 16.
myrrha Orontea. P.1, 2, 3. v. Orontes.
MYRTUS Asia, i.e. Asiatica. C.60.
22. ita Virg. 7. Æneidos: Asia lon-
ge pulsa palus.
myrto caput vincire. in sacris. T.1,
11, 28.
myrtea coma, i.e. colorem myrri præ-
ferens. T.3, 4, 28.
myrtea lecta. T.1, 3, 66.
Mylia, regio maris Asia ad Hellespo-
ntum. Mylorum scopuli. P.1, 20, 20.
Mythus juvenis Telephus, qui cuspe
Achillis vulneratus, actum geminatus sa-
nitatem accepit. P.2, 1, 65.
mythica victima porcus. T.2, 17, 26.
f 3 my-

INDEX IN CATUL.

myrica vitis. T. 3, 6, 1.

N

N Ajades, *nymphæ fluminum*. Nais
Oenone, *nymphæ Phrygiæ, quam
Paris dilexit*. E. 2, 21, 9. V. Ovid. E.
p. 18. Heroid.
Najada Bacchus amat. i. e. vinum
gaudet aqua misceri. T. 3, 6, 57.
nancisci specimen censuræ paternæ.
P. 4, 11, 9.
nanus breviter contractus in fuos ar-
tus. P. 4, 8, 41.
nardus in funeribus. P. 4, 7, 12.
nardum Syrium. T. 3, 6, 63.
nare, dictum de undis. C. 63, 273.
nares ungere. P. 3, 8, 22.
narrat, pro ait. T. 1, 6, 6.
nartamus, pro narravimus. P. 2, 12, 3.
Naso. C. 109.
natus non nimius, i. e. finis. C. 43,
1, turpiculus. C. 41, 3.
natorum pestis. C. 58, 9.
natate, de navibus dictum. C. 63, 2.
natate, pro hinc inde natate. T. 4, 1,
44.
natar, pro natavit. P. 3, 20, 33.
natarans trabs. C. 4, 3.
natura, pro ingenio. P. 2, 15, 28.
naturæ mores. P. 3, 3, 47.
NATUS in armis. T. 4, 1, 170.
nata urbs, pro condita. P. 4, 1, 35.
natum, dictum de arc. C. 10, 15.
nati communia pignora. P. 4, 11, 69.
natos producere, i. e. militatum ab-
cunctos filios extra portas cunctari.
P. 4, 1, 85.
natu clarissimus. C. 63, 324.
natalis dies. P. 3, 8, 4-5, 36.
natalis Cerinthi. T. 2, 4, 5.
natalis Messalæ. T. 1, 8, candidior &
semper candidior. ibid. vers. 64.
naufragus arenæ tectus. P. 3, 5, 38.
naufraga maris unda, quasi navifra-
ga. T. 2, 4, 10.
naufragum undas exhibere. P. 2, 17, 11.
navigatio damnata. P. 3, 5, à vers. 41.
1, 17.
NAVIS bellica. P. 2, 12, 43.

navis putis. P. 2, 17, 43.
navem in æquora propellere. P. 3, 19,
11.
navem incendere. P. 2, 18, 42.
navalis pugna. T. 2, 5, 22. v. claffia.
Nauplius, pater Palamedis, qui us si-
lium à Græciis proditum ulcisceretur,
lumen è scopulo redeuntem classis propel-
sit, apud Caphareum Eubœa pro-
monterium. Illi verò portum esse ra-
ti, ubi fax appareret, citissimè cur-
su delati naves omnes misere frog-
gaverunt. P. 4, 1, 119. v. Capharea laxa.
nauta recenat onus voctum. P. 4, 7,
92.
nauta umbras hominum trajiciens.
P. 3, 6, 31.
nautæ citati. P. 1, 8, 23.
Naxos, insula maris Ægæi, una Cy-
cladum, hæc sacra. benevolentis
flumine. P. 3, 15, 27. v. Dia.
Naxia turba. P. 3, 15, 28.
ne quis malus invidet. C. 5, 12.
ne tibi sit, pro ne possis, vel ne velis.
P. 1, 20, 13.
Nezra Lydæ amica. T. 3, 1, 3, 2, 3, 30,
3, 4-5, 7-3, 6, 39.
NEC cito desisto, nec temerè inci-
pio. P. 2, 15, 36.
nec me deficiet rogare, i. e. nec ego
desistam. P. 1, 8, 23. Hellenismus, ut
et alia innumera apud Propertium.
nec puella nolebat. C. 8, 7.
nec se minor. P. 2, 5, 83.
nec sine teste Deo. P. 4, 9, 13.
nec tibi sit, pro nec possis. T. 4, 3, 3.
nectare aquas bonas corrumpere, i. e.
vino. P. 2, 22, 28.
nefanda loqui. T. 2, 5, 216.
nefanda mea. T. 1, 6, 6.
nefandum coniugium. C. 28, 1.
nefas, intercessio. C. 67, 89.
ne-funera. C. 63, 83.
NEGARE castum erat. P. 4, 5, 5.
negare, dictum de amica. P. 2, 16, 43.
2, 21, 116.
negare nihil posse. P. 1, 9, 22.
negare per Deos omnes. T. 1, 2, 38.
negat negare. C. 4, 6.
negato vidisse, quod vidisti. P. 2, 13,
77. Ne-

TIBUL & PROPERT.

Nemesis, ultionis Dea, alio nomine
Rhamnusia. C. 50, 30.

Nemesis, Tibulli amica. T. 2, 3, 33, 2, 4,
59, 2, 5, 11, 2, 6, 3, 2, 7, 9.

ne-meus paet. i. e. non amplius meus,
alieni iuri factus. Ita leges Passera-
tius. C. 21, 11.

nemo in amore videt. P. 2, 11, 18.

nemo non velit nocere absentis. P. 2,
14, 32.

Nemorensis lacus Albani socius in
Letis veteri. P. 3, 20, 25.

NEMUS intendit silvas vertice, i. e.
arborum cacumina cuncta. P. 1, 14, 5.

nemus Tarpeium. P. 4, 4, 1.

memora fera. C. 62, 89.

memora in domibus. T. 3, 3, 45.

memorivagus apert. C. 62, 72.

NEPTUNUS, Saturni filius ex Opi, cui
maris regnum forte delatum est. His
necrem duxit Amphitrite Oceanum
filiam, ex qua Thetis suscepit. P. 2,
13, 4, 2, 18, 9, 2, 18, 45.

Neptunus uterque, i. e. aqua fluviali-
lis, & marina. C. 31, 3.

Neptunia Troia moenia, i. e. Neptuni
& Apollinis manu fabricata. P. 3, 7,
41. Neptunia vincula urbis Darda-
niz. C. 63, 353.

Neptunius incola rupis Aetnae, i. e.
Polyphemus Cyclops Neptunus filius. T.
4, 1, 56. v. Polyphemus.

nepos serus. C. 67, 220.

nepos vollius, i. e. domo innoxiosus, &
glaber. P. 4, 8, 23.

neque nequisse. C. 4, 3.

NEQUITIA extrema. P. 1, 6, 26.

nequitiz caput. P. 2, 16, 86.

nequitiz stimulos frangere. P. 3, 17,
10.

nequitiz verba libera. P. 3, 8, 24.

nequitiam admittese. P. 1, 25, 38.

nequitia non ignota vivere. P. 2, 4, 2.

nete futura. T. 3, 3, 36.

nete medio loco. P. 3, 4, 16.

NEREUS, Oceani ac Thetys filius,
Nympharum pater. P. 3, 5, 33-4, 6, 25.

Nereus, pro mari. T. 4, 1, 58.

Nereides, maris nympha, filiae Nerei.

P. 2, 18, 25.

Nereis, Thetis, ab avunculo Nereus. T. 2,
6, 9.

Nereides feri vultus. C. 63, 15.

nervi, pro cithara. P. 3, 2, 35.

nervi, pro viribus. P. 3, 2, 4.

nervosus illud, quo viri sumus. C. 66,
27.

NESCIRE. nescio quas fones. P. 2, 10,
14.

nescio quid. C. 2, 6, 6, 4.

nescio quo pacto. P. 2, 17, 72.

nescio quot. P. 2, 20, 3.

nescis quod facinus facias. C. 80, 6.

nescit utrum sit, an non sit. dicitur de
homine stupido. C. 17, 22.

Nestor, Nelus Pyliorum regis filius, lon-
gissima tercentorum annorum aetate
in: morabilis. In castris Gracorum ad
Troiam senex miscavit, consilium pol-
lens magis, quam viribus. T. 4, 1, 49-
P. 2, 10, 45, 2, 17, 46. v. Antilochus.

neunt, pra neunt, per apenthesin. T. 3, 3,
36.

Nicra, Galatia urbi. xfluosa. C. 46, 5.

NIGRA palus Orci. T. 3, 3, 37.

nigram horam denuntiavit. i. e. mor-
tem indicere. T. 3, 5, 5.

nigra arenae, sepulcrum Crassi. P. 4, 6,
83. v. Crassus.

nigrae pecudes Diti immolabantur. T.
3, 5, 33.

nigri equi noctis. P. 2, 12, 32.

nigrantes domos animarum silentium
Ulysses intravit. P. 3, 20, 33. v. U-
lysses.

nihil minus esse velis, quam & c. P.
2, 1, 66.

nihil sentite de aliquo. T. 1, 2, 53.

NIL agis. P. 2, 21, 69.

nil non patiar. P. 2, 17, 25.

nil potui. P. 4, 8, 70.

nil tibi sit, i. e. ne mereris, ne curet, P.
3, 2, 47.

nil ubi flete potest, i. e. ubi minus peri-
culi est. P. 3, 1, 70. v. obfero.

NILUS, Aegypti maximus fluvius,
idemque scriptoribus celebratissimus.
Per septem ostia in mare Mediterra-
neum se exonerat. Adde autem latè
panditur, ut insulas plurimas conti-
net.

INDEX IN CATUL.

- Liburnia, *Nisyria proxima regio*. Liburnia rostra, *i.e. naues Liburnarum restata*. P. 3, 9, 44.
- LIBYA, *regio Africa inculca, & montorum ferax*. Libycus deus, *i.e. abitur Libyci elephantis*. P. 2, 21, 12.
- Libyci Jovis, seu *Hammonis*, antrum acroculum. P. 4, 1, 99.
- Libyco Sole perusta coma. P. 4, 9, 45.
- Libylla arena. C. 7, 3.
- Libyllini montes. C. 59, 6.
- licet, *verbum possum ad contemptum indicandum*. P. 1, 8, 29.
- licebit, *eodem sensu*. P. 2, 8, 31.
- licia telis annectere. T. 1, 7, 81.
- Licinius Calvus. C. 50, v. Calvus.
- Liger Carnutorum fluvius. T. 1, 8, 12. v. Carnuti.
- LIGNA foco ingerere. T. 2, 1, 22.
- ligna retenta velit, *pro velit retinere*. P. 3, 21, 22.
- signis funeris ultius. P. 3, 13, 46.
- ligna coniux. C. 23, 6.
- ligna monstra bovis mentita. P. 4, 7, 58. v. Paliphae.
- lilia argentea. P. 4, 4, 25.
- lilia lucida. P. 3, 11, 30.
- LIMEN ponere, *i.e. ostium ad custodiā*. P. 2, 5, 29.
- limen viri amare. P. 2, 5, 16.
- limina clausa transire. P. 3, 6, 9.
- limina signata, *i.e. ocellata*. P. 4, 1, 146.
- limina tepida, *i.e. multo potest trita, sic Virg. 4. Aeneid. 1. opere omnis semita servet. Augustus apud Suetonium. 2. forum aleatorium calcfecimus. at contra Persius Sat. 1. vide sis ne matronum tibi forte Limina frangant*. C. 62, 65.
- limina tergere aqua pura. P. 4, 8, 84.
- limina verbis lacrymantia. P. 3, 22, 29.
- limes fallax. P. 4, 4, 50.
- LINGUA bonorum inimica. C. 105, 3.
- lingua operum ferens *carmine magico*. P. 4, 4, 52.
- lingua sepulta meto assiduo. P. 3, 9, 56.
- linguam excicare. C. 105, 4.
- lingua favere. *in re sacra*. T. 2, 2, 2.
- linguae Cerberi tres. T. 3, 4, 83.
- kno tegebantur sacris ludis operati. T. 1, 3, 30.
- lintea malo extremo jungere. P. 3, 1, 29.
- Linus Inachus *Apollinis filius, poeta illustis*. P. 2, 10, 8. v. Inachus Linus.
- LIQUOR facilis ad trahendum. P. 1, 20, 47.
- liquor fallit sitim ab ore. P. 2, 13, 62.
- liquor maris niger. P. 1, 5, 10.
- liquor Tantali fallax. P. 4, 11, 24.
- liquorem digito trahere. T. 1, 7, 19.
- liquore incepto unda non perlabitur. *hec accedit in regionibus Borealis, proloque maxime propinquis*. T. 4, 1, 156.
- liquore manus perfundere *ad ossa defuncti lavanda, vel ungenda*. T. 3, 2, 16.
- liquida mente videre. C. 62, 46.
- lites amatoriz. P. 4, 5, 40.
- littera pacta, *i.e. fixa*. T. 3, 1, 12.
- litura lacrymis facta. P. 4, 3, 9.
- LITUS albicans. C. 62, 87. fluentissimum. C. 63, 52.
- litus rubrum, *i.e. Erythraum*. T. 4, 2, 19.
- litora nautis bona. P. 3, 17, 7.
- litora surda bibat lacrymas. P. 4, 11, 6.
- litorales Dii. C. 4, 22.
- livor cupidus malorum. P. 1, 8, 29. v. invidia.
- livor ex merfuculis amariis. T. 1, 7, 13. P. 3, 6, 22.
- locare aliquem vexandum. P. 2, 20, 9.
- LOCUS, *pro opportunitate*. P. 2, 21, 34.
- locus restat in extremo amore. P. 3, 1, 6.
- locum vindicare. P. 3, 7, 12.
- loco aliquis spariari. P. 2, 21, 37.
- loco dicere, *i.e. tempore loqui*. P. 1, 16, 38. *Horat. Carm. 4. od. 12. Dulce est desipere in loco*.
- loci superi. P. 2, 19, 50.
- loca silvis redimita. C. 62, 3.
- locorum prisca cognomina. P. 4, 1, 69.
- LONGA Phœbi coma. P. 2, 21, 16.
- longam diem precari. P. 3, 9, 50.
- longa mora verba ducere. P. 1, 10, 6.
- Virg. 4. Aeneid. Incipit effari, inediaque in voce resistit*.
- longa virginitate esse, *i.e. diuturna*. C. 67, 116.
- longa intervalla profundi. P. 3, 19, 32.

TIBUL. & PROPERT.

longa oscula. T. 1, 9, 25.

longæ noctes amant soli. P. 1, 12, 13.

longas manus afferre in freta. P. 3, 5, 14. *observ.*

longo die. C. 79, 4. P. 2, 11, 95.

longinquum bellum. C. 63, 341.

longius aut propius. P. 2, 19, 58.

longus homo, pro stupido & nihilo. C. 65, 37. *observ.*

LOQUI, pro superbi jactare. T. 1, 5, 1.

loqui, pro ostendi. P. 4, 11, 30.

loqui secreto ad simulacrum alienius. P. 4, 11, 79. *observ.*

loqui superba. P. 1, 10, 22.

loquacem esse de aliquo. P. 3, 22, 22.

lora invenit capere. P. 3, 7, 57.

lorica lacertos iurit. P. 4, 1, 23.

lotus, herba cuius succum Cereæ facit. *Ulyssis propinavit.* T. 4, 1, 55. *Circeja.*

Lucetis coloni, una ex tribus equitum

centuriis, quas Ramulus legat. P. 4, 1, 31.

lucerna apposita verba narrare. P. 2, 12, 3.

Lacina Juno, eadem ac Diana. C. 34, 13. T. 3, 4, 13.

Lacina trahit dolores, i. e. moratur

solvere puerperam. P. 2, 1, 95.

Lucifer, stella Solis ortum prænuncians. T. 1, 3, 94.

luciferis paucis, i. e. intra paucos dies. P. 2, 14, 28.

Lucmo galeritus posuit prima præto-

ria. P. 4, 1, 29. *observ.*

Lucomedius Romuli auxiliator. P. 4, 2, 51.

lucris viri. T. 1, 10, 7. & *infra.*

lucro puellam mutare. P. 3, 18, 3.

lucellum. C. 28, 6.

Lucterius Carni elegantissimus poeta,

qui Philosophiam Epicuri versibus ex-

plicavit. Lucreti carmina. P. 2, 23, 19

si tamen certa lectus est.

Lucrinus lacus Campaniæ. Luctina,

aqua. P. 1, 11, 10.

luctari crebro amictu, in obscuris. P. 2, 1, 13.

luctantes papillæ, i. e. strepitum respel-

lentes. C. 63, 65.

LUCUS antro conditus. P. 4, 4, 3.

lucus fecerat nemus. P. 4, 9, 24.

lucus venendus. P. 4, 9, 53.

luci fugam præcinnant. T. 2, 5, 74

observ.

luci sacri. T. 3, 3, 15.

LUDERE, in obscuris. C. 60, 211. T. 2,

1, 87. P. 2, 12, 21. ludere in aliquo.

P. 2, 5, 4.

ludi corrumpunt. P. 2, 14, 9.

ludos non infames corpore exercere.

P. 3, 12, 3.

ludix undæ, i. e. saltatrices. C. 31, 13.

ludit Poutus. P. 3, 15, 1.

lugubria sumere. P. 4, 11, 67.

lumbi duci, i. e. ad Venerem inepti. C. 16,

11.

LUMEN, pro Ramma. P. 1, 13, 34.

lumina elata sopitos turbant. P. 4, 8,

59.

lumina ferre multa nocte, i. e. teneam

lucere. T. 1, 10, 43.

lumina nigra trahere à rogo everfo.

P. 4, 3, 14.

LUMINA, pro oculis. lumina capta.

P. 2, 21, 62. nigra. P. 2, 9, 23. *sopnre vit-*

ia. T. 1, 2, 2. *urpia lacrymis deie-*

ctis. P. 1, 18, 16.

lumina alienius fugere. P. 2, 21, 52.

lumina condere, in funeribus. P. 4, 11,

64.

lumina fastus desicere. P. 1, 1, 3.

lumina gemitu torquere. P. 1, 21, 2.

lumina sicca domum referre de fu-

neri. T. 1, 1, 80.

lunifna tament fletu. T. 1, 9, 72. *observ.*

Oculi.

Luna Latonia, eadem qua Diana. T. 3,

4, 29.

Luna deficiens. P. 3, 3, 49. *cælo descen-*

dens, in re magica. P. 2, 19, 37. *fene-*

stras percurrentes. P. 1, 3, 31. *rubens.*

P. 1, 10, 8.

Luna cælo ministrat. P. 1, 16, 35.

Luna laborat fraternis equis, i. e. def-

icit, umbra telluris inter se, fratrem-

que Solem interposita. P. 2, 23, 52.

Luna ministrat iter. P. 3, 14, 15.

Luna moratur noctem. P. 1, 18, 12.

Luna, ut orbem complevit, verum

equis

INDEX IN CATUL.

equis recurrit. T. 2, 4, 19.
 Luna cantare leges imponere. P. 1, 5, 13.
 Luna lumen novum, i. e. mutatum a Sole. C. 34, 15.
 Luna omina. P. 4, 4, 23.
 Lunam e curru deducere. T. 1, 9, 21.
 Luna licca, i. e. per interlunium. P. 2, 1, 71.
 lunare acies in arcus geminos. P. 4, 6, 25.
 LUPA Marcia rebus Romanis optima nutricum. P. 4, 1, 55.
 lupa Romuli nutrix. P. 4, 4, 54.
 lupa sanguinis Romani altricis. P. 4, 1, 38.
 lupa commincta, pro meretrice. C. 96, 10.
 lupo nocturno sua terga fallere. in re magica. P. 4, 5, 14.
 lupina galea compta hirsuta juba. P. 4, 10, 20.
 Luperus Atrix filius. P. 4, 1, 19.
 Luperus Fabius licens. de his v. Ovid. in Fastis. P. 4, 1, 26.
 lustra curto equo novare. Censores quinto quoque anno lustrabant populum, tunc verò immolabantur hostia canda recisa, qua Caviarum dicebantur. Aulus Pompeius Festus. P. 4, 1, 20.
 lustrare fruges & agros. T. 2, 1, 1. lustrare pastorem. T. 1, 1, 15.
 lustrare sulphure. T. 1, 5, 11.
 lustrum, i. e. ganeus, fenerator. C. 112, 7.
 lusus, in siccum. P. 1, 10, 9.
 LUTEA membrana libellum involvens. T. 3, 1, 9.
 lutea Osiridis palla. T. 1, 8, 45.
 lutez violæ. C. 19, 12.
 luteum papaver. C. 19, 12, 60, 195.
 luteus foccus Hymenæi. C. 60, 10.
 luto corpora tingit amor. i. e. luteo pallore. T. 1, 9, 52.
 lutum facile, i. e. argilla vilis, vel qua facile manu ducitur, & rota fingitur. T. 1, 1, 34.
 LUX mea. vox blanditiarum, poetis nebris frequens.
 lux alicui, i. e. dies sanctorum. T. 3, 3, 25.

lux nota candidiore. C. 104, 4.
 lucis auctores aves, i. e. galli, gallinacei, qui diem adventum canem excipiunt. P. 4, 3, 32.
 lucis iter contrahere. diffum de Sole a P. 3, 18, 14.
 lucem venturam buccina canit. P. 4, 4, 63.
 luce revertuntur umbræ ad stagna Lethæa. P. 4, 7, 91.
 luxuri, pro luxuria. C. 65, 21.
 luxuria misera. P. 1, 2, 32.
 luxuriæ via nimium libera. P. 3, 11, 4.
 luxuria fluere. T. 2, 6, 11.
 luxus vituperatio. P. 3, 11.
 Lyxus, cognomen Bacchi, pro vino. P. 2, 22, 35, 3, 43, annosus. T. 3, 2, 19.
 Lycaonia Callisto. C. 65, 66, v. Callisto.
 Lycinna famula. P. 3, 13, 6.
 Lycius Deus Apollo, qui Patara urbs Lycia colebatur. P. 3, 13, 8.
 Lycoris Coracii Galli amica. P. 2, 2, 91.
 Lycotas Aterhuse coniux. P. 4, 3.
 Lycurgus Thracum rex, qui multa per temulentiam contra leges admitti videns, vites omnes iussit aboleri. Ob id à Baccho ultore in furorem alius, dum vitem succideret sibi videbatur, crura sua amputavit. P. 3, 15, 23.
 Lycus Thebarum rex, maritus Dirces. P. 3, 13, 12, v. Antiope.
 LYDIA, regis minoris Asia, olim dicta Mæonia. Lydia Corybanticam plectrum. P. 4, 7, 62.
 Lydia mitra. P. 3, 15, 30.
 Lydia segna. T. 4, 1, 200.
 Lydia puella Omphale. P. 3, 9, 18. v. Omphale.
 Lyda colus. P. 4, 9, 48.
 Lydius annis auster, i. e. pater. T. 3, 29, v. Ovid. 11. Metamorph.
 Lygdami Niara amatoris Epitaphium. T. 3, 2, 30.
 Lygdamus famulus. P. 3, 4, 4, 7, 41.
 Lygdamus ad cyathos, i. e. servus pæcillator. P. 3, 8, 17.
 LYMPHA Aniena cadens in patulos lacus. P. 3, 14, v. Anio.

lym.

TIBUL. & PROPERT.

lympha merum temperare. T. 3, 6, 58.
lymphæ sacræ. T. 3, 5, 3.
lymphæ vini perniciēs. C. 27, 5.
lymphata mens. C. 63, 254.
lyncei Bacchi. P. 3, 15, 8.
Lyncæus. P. 2, 23.
LYRA garrula. T. 3, 4, 33.
lyra invita. P. 4, 1, 75.
lyra Phœbi testudinea. T. 4, 2, 22.
lyræ carmen percutere. P. 2, 1, 9.
lyram plectro modulari. T. 3, 4, 39.
lyræ imbelles. P. 4, 6, 35.
Lyfippus, nobilis statuarius, cui soli *Alexandrum* ars fingere concessum fuit. P. 3, 7, 9.

M

Macer, poeta Tibulli, & Ovidij familiaris, quæ Trojanum bellum usque ad iram Achillis, & opus de serpente, herbisque conscripsit. T. 2, 6.
Machaon, celebris medicus in castris Græcorum, tempore Troiani belli. P. 2, 1, 61.
macies occupat artus. T. 4, 4, 5.
macie vultum tenuare. P. 4, 3, 27.
maderè mero. T. 2, 1, 29. 2, 2, 8.
Mixander Phrygiæ fluvius, cursu maximum obliquus & erraticus. *Mixandri* vadum. P. 2, 2, 85.
Mixandria unda fallax. P. 2, 2, 35.
Mixnades Bacchi sacrificula. ira ducta à Græco verbo petitiuæ infansio.
Menas acta. P. 3, 6, 14.
Ménades edetigeræ. C. 62, 23.
Manalius ramus, i. e. Alcidis claua à Manalo Arcadia monte. P. 4, 9, 19.
Mæoris palus, ultimus recessus Mæoterranæ maris, cuius aditus Bosphorus Cimmerius. Ea brumalis tempestate ita duratur, ut planities sustinere possit. Mæotica nix. P. 2, 2, 27. Mæoris Penthesilea. P. 3, 9, 14. v. Penthesilea.
merere alieni. T. 3, 2, 14.
merens aqua Rheni. P. 3, 2, 46. v. Rhenus.
magis & magis nescere. C. 57, 48.
magis magis increbescunt. C. 63, 274.

magis, pro patitur. C. 67, 30. P. 2, 10, 7.
magister gregis. T. 2, 5, 35.
magistrum celebrare, i. e. magistri domum venerare. T. 1, 4, 75.
magisteria vana. T. 1, 4, 84.
magos ferrum ducit. P. 4, 5, 9.
MAGNUS. Magni ambulatio, i. e. porticus Pompeja. C. 55, 6. v. Pompeius.
magni oris opus est. P. 2, 8, 16.
imagna mater, poema Cæciliæ. C. 35, 18. v. Cybele.
magnum esse alicui. T. 4, 3, 16.
magnum spirare. P. 2, 12, 53.
magnum quid audere. P. 4, 7, 67.
magno aspicere, vulgo, a caso colla. P. 4, 9, 57.
magno cum crimine inuisit. P. 1, 15, 7.
magno cum pretio atque malo. C. 72, 2.
magno malo discere, vulgo, imparate a lue spele. T. 1, 7, 58.
magno stare, i. e. plurimi constare. P. 3, 16, 30.
magna loqui, i. e. gloriosa effutire. T. 2, 6, 23.
magnificè magna loqui. ibid.
magnificum quidquam dicere. T. 1, 5, 5.
MAGIS, ex matris filique concubitu apud Persas nascitur. C. 88, 3.
magicus nodus. T. 1, 9, 5.
magicus stridor. T. 1, 2, 47.
magicum carmen. T. 1, 5, 18.
magicum ministerium. T. 1, 2, 42.
magis eantus viret. T. 1, 9, 4. v. 19.
magice Musa cantamina. P. 4, 45, 1.
magici Dii. T. 1, 2, 62.
Magyni populi, quos unde explicatus sit Tibullus, ignorat Scaliger & facile sament esse suspicari à Scythiarum genere fuisse propter præcedentia: Quaque Hebrus, Tanaisque Getas ligat, atque Magynos. Tanais enim Scythia fluvius. T. 4, 1, 147.
Maia idus. P. 4, 1, 36.
mala Hesperidum. P. 2, 17, 10. v. Hesperides.
mala decem ad puellam corumpendam, quod est apud Theocritum. P. 2, 23, 69. mala

INDEX IN CATUL.

- mala rubent Autumno.** T. 3, 4, 34.
Ma'ca, promentisium *Laconia in Peloponneso, nauticantibus periculofum.* P. 3, 17, 8.
Malia *lympa in Thermopylis oeteis.* i. e. *flagnum sulphurum hoc nomine.* C. 67, 54. v. *Thermopylae.*
MALUS. *malum amoris.* P. 3, 15, 10.
mala fabula, i. e. fama turpis. C. 68, 5.
mala mens, i. e. malus Damon, sinister Genii. C. 15, 14-40, 1.
mala puella, i. e. patria produtrix. P. 4, 17. v. *Tatpeja.*
malum dare. T. 2, 5, 108.
malum parere. T. 4, 1, 20.
malum interituro indignantis. C. 29, 23
mala manu velle. T. 3, 5, 20.
malo suo doceri. P. 2, 10, 28.
mala cognita profunt. P. 1, 7, 14.
mala sint capiti meo. T. 1, 2, 11.
mala ultima, i. e. extrema, gravissima, P. 1, 5, 4.
mala de lllmitibus peller. T. 2, 1, 18.
mala dicere. C. 2, 2, 1.
mala somnia mittere. T. 2, 7, 19.
malè mas, pro impudico. C. 16, 13.
malè sobrius. T. 1, 11, 51.
malè esse. C. 3, 1, 14, 10, 38.
malè habere aliquem, i. e. vexare. T. 1, 4, 76.
maledicta puella dulcia. P. 3, 6, 2.
maledicta hac aliis cadant. T. 1, 7, 91.
maledicta ingerere. T. 2, 5, 101.
maligné esse. C. 10, 18.
malignum votum. C. 46, 5.
mammæ Amazonidum nudatæ. P. 3, 12, 15. v. *Amazones.*
mammæ inclinatæ, quales in vultis. P. 2, 12, 21.
Mamurius oclator, qui signum Vertumni aneum effrixit, idemq; Saliorum ancilia fabricatus est. P. 4, 2, 61.
Mamurra, profectus fabrum C. Julii Casarii; qui ejusdem liberalitate Formis multa bona possedit; at, si Catullo credimus, lupric & popinis omnia possumdedat. C. 29, 57. v. *mentula.*
mandata domus, casu rella singulari. P. 2, 20, 20.
mandata differre. P. 3, 14, 7. *mittere.* P. 4, 3, 1. *reportare.* P. 3, 4, 37.
manere additum. P. 2, 22, 12. *contectum.* P. 4, 11, 87.
manere, pro expellere. T. 1, 7, 4, 15, 20. P. 2, 19, 45.
MANES sunt aliquid. P. 4, 7, 1.
manes neglecti. T. 2, 7, 19.
manes cineri federe putabant Etrusci. P. 4, 5, 3.
manes exagitare. P. 2, 7, 79.
manes scussa revocare. P. 2, 10, 57.
manes præfari. T. 3, 2, 15.
manes sepulcris elicere. T. 1, 2, 45.
manes tristes vereri, i. e. mortem timere. P. 1, 19, 1.
manicæ regales, i. e. vincula jussa regis imposita. P. 3, 13, 24.
Manlius Torquatus. C. 60, 67.
manni detonati. P. 4, 8, 15.
mansueta litora. P. 1, 17, 28.
mansurus ad extremas tenebras, i. e. ad ultimum vita diem. P. 2, 15, 17.
mantica sua cuique sergo est. metaph. i. e. nemo videt vitia sua. C. 22, 21.
MANUS attingit ossa. P. 1, 9, 29.
manus creditur ore anguineo. P. 4, 8, 10.
manus infesta. P. 1, 8, 13.
manus nautæ attrita. P. 4, 5, 50.
manus Phœbi laurigera. P. 4, 6, 54.
manus vesana. P. 2, 7, 46.
manui alteræ lympa cedens. P. 1, 11, 12.
manum scorum habere. C. 20, 17.
manu cæcas vias explorare. T. 2, 1, 78.
manu deficiente. T. 1, 1, 74.
manui sinistra uzi, pro furari. C. 22, 2. v. *obferu.*
manus, pro manui. P. 1, 11, 12, 2, 1, 68.
manus caducæ. P. 2, 23, 10.
manus cavæ. T. 2, 4, 14. P. 1, 3, 24.
manus graves in sua fata. P. 3, 7, 55.
manus infectæ sanguine. P. 2, 1, 3, 58.
manus inlietæ operi. T. 1, 4, 22.
manus punitonis truncæ. P. 1, 8, 42.
manus fragiles pollicibus increpate, effuse composcentium se ad decendum. P. 4, 7, 12.
manus longæ pulchritudinem argenti. P. 2, 2, 57.

manus

TIBUL. & PROPERT.

manus abstinere. T. 1, 3, 4.
 manus *argilla* terit. P. 4, 3, 52.
 manus atterere. T. 1, 4, 42.
 manus audaces in sua membra time-
 re. P. 3, 14, 6.
 manus dare moribus captas, i. e. obse-
 qui prebit. P. 4, 11, 84.
 manus exercere in aliquid. P. 3, 2, 34.
 manus faciles arte premere dictum de
 fiducia. P. 2, 1, 10.
 manus in ora figere. P. 3, 13, 14.
 manus lassas mari ducere. P. 2, 18, 2.
 manus mansuetas non habere in ali-
 quem. P. 3, 14, 10.
 manus meas experire. P. 2, 12, 18.
 manus teneras tunc ledere. P. 3, 5, 52.
 manus tollere. *gestus admirantis*. C.
 53, 4.
 manibus *sevus*. T. 1, 11, 65.
 manibus comas fingere. T. 1, 5, 50. ca-
 pillis componere. P. 1, 15, 5.
 manibus purgatum orbem sanxit Al-
 cides. P. 4, 9, 63.
 manibus ter crepuere sonos faustos.
 P. 3, 8, 4.
 manus heroum, i. e. *caterva*. T. 1, 30, 21.
 manus, *pro signis*, vel *tabulis pictis*. P.
 3, 19, 30.
manumissio. P. 3, 4, 42.
 Marathus, *formosus puer*. T. 1, 4, 81.
 Marathi amores. T. 1, 9.
 Marcellus filius Octavia sororis Augusti,
 adolescens magna spei: qui dum An-
 tonis Musa medicis iussus obtemperant,
 aquas *Bajarum* pestiisset, immatura
 morte occubuit. Opinantur nonnulli ope-
 ra Livia sublatu fuisse, Neronum suu-
 rum gratia consulens. P. 3, 16.
 Marcus Tullius Cicero, Romana fa-
 cundia non minus, quam patria pater:
 qui post multa, eaq; praelara in Rem-
 publicam merita, a satellitibus An-
 tonij fidei occisus est. C. 49.
 MARE gemmiferum, i. e. *Indicum*.
 P. 3, 3, 2.
 mare nomen habens ab aliquo. P. 2,
 18, 7.
 mare omne pro tumulo. P. 3, 5, 28.
 mare carina hindere. P. 3, 7, 35.
 maria, *pro piscinis*. C. 112, 2.

MARITA. C. 66, 6.
 maritæ sine fraude, i. e. *innexia conia-
 ges*. P. 4, 7, 63.
 maritæ faces. P. 4, 11, 33.
 maritos inrentos aliu cecare. P. 4, 5, 15.
 Marius, *gregario milite spesies Consul*,
insensus nobilitati: qui cum delatam
 Sylla provinciam Sulpitia lege cen-
 tasser, decreto Senatus urbe expulsus
 est: quamvis illustrem operam patriam
 navasset, Cimbris repressis, & capto
 Jugurtha. Rediens deinde serueior, in
 adversarios crudelissima strage grassa-
 tus est. A Sylla tandem ultore oppress-
 us interit. P. 3, 3, 38. Marii arma &
 flaruz. P. 3, 9, 46. Marii benefacta.
 P. 2, 1, 24. Marianu signum. P. 3, 4, 43.
 marmora pelagi. C. 62, 88.
 marmorea domus, *pro urna sepulcratis*
 T. 3, 2, 22.
 marmorea Phœbi effigies. P. 2, 21, 5.
 marmoreum solum. T. 3, 3, 16.
 marmoreum testum. T. 3, 3, 3.
 Maron, *Peloponnesi fluvius*, non longe ab
 Alpibus. Marone sopito cadentia
 flumina. i. e. *simulacro Maronis dor-
 mientis*. P. 2, 21, 48.
 Maroneus Bacchus, i. e. *vinum* è Ma-
 ronea Ciconum urbe. T. 4, 1, 57.
 Marpessia vares, *Herophile*, ita dicta
 à Marpessio Troadis vice. Joseph. Scal-
 lig. T. 2, 5, 67.
 MARS bellarum Deus, Jovis & Juno-
 nis filius: quem alij fabulantur ex
 amore floris à matre conceptum. Ejus
 auriga Bellona, equi Pavor & Terror.
 Malos habuit filius è furtivis contres-
 sions, ac præcipuus Romulum, & Re-
 mum. inde Romana gentis pater ap-
 pellatus. T. 4, 2.
 Mars Iliz supinator. T. 2, 5, 53.
 Mars pater. P. 3, 3, 11.
 Mars Romanus. T. 3, 1, 1.
 Mars Veneris corruptor. P. 2, 21, 39.
 Martis rapaces stellæ. P. 4, 1, 105.
 Mars, *pro exercitu*, pugna, *egede*. Mars
 duplex. i. e. *exercitus divinus*. T. 4, 1,
 103. junctus, i. e. *conjunctus*. T. ibid.
 Mars antiquus, i. e. *pugna majorum*.
 P. 2, 23, 56.

Marte

INDEX IN CATUL.

Marte cingere nemus. P. 3, 2, 42.
 Martia castra. T. 1, 1, 70.
 Martia lymphæ, olim *Anceſa dicta*,
ab Ance Martio rege, poſtea à M. Mar-
tio pratore in urbem tranſecta, & aſſan-
ſata. T. 3, 6, 58. Martius humor opus
 æternū. P. 3, 20, 24. Martius liquor.
 P. 3, 1, 52.
 maſculus & femina totum coniugiū.
 P. 2, 12, 28.
 mater natiſti eſt in ore. P. 3, 5, 21.
 matris Dei, i. e. *Lares materna domus*.
 P. 4, 1, 132.
 maternus dolor. P. 3, 5, 34.
 matrona induta cenſus nepotum.
 P. 3, 11, 31.
 matronalia feſta Calendis Martiis ce-
 lebrabantur. T. 3, 1, 43.
 matura dies. T. 4, 1, 206.
 maturi dies iterū redeunt. P. 2, 13, 88.
 Mausoleum ſepulcrum, i. e. *Mauſeli*
Caria regis, quod Arcemiſia deſuncti-
conuſingis nomen inmodico ſumptu con-
ſtruxit. Inter res miracula numera-
tum eſt. P. 3, 1, 59.
 maxima flamma, pro amico impenſe
 dilecto. P. 2, 23, 86.
 maxima toto corpore. P. 2, 2, 57.
 maxima verba, i. e. *glorioſa*. P. 2, 17,
 71.
 maximam palmam eſſe. P. 2, 7, 76.
 Medea, *Ætææ regis Colchorum filia, ve-*
neſeſis poſſeſſis: qua Jafonus amore ſue-
cenſa, medicamina illi ſuppeditavit,
quibus tauri ignivomus pacaret, vi-
gilique dracone ſopito, Phryxi vellus
aureum domum reportaret. Ipſa verò
juvenem ſecuta, & patrii ultione
timens, Abſyrtum fratrem in ſuiſſis
diſcepſit, in miſerando ſpectaculo ge-
mituſque inſequens iter tardaretur.
Cum autem paulò poſt à Jafone libel-
lum repudi receptiſſet, communes filios
jugulavit, doliſque venenatis novam
nuptam Creuſum cum tota illa com-
buſit. Quibus actis, curru à Dracon-
ibus veſto per aëra Athenas uſque
valavit, ubique nupſi Agoræ ſedem
inſiſſas Theſeo machinaretur, indi-
pariter expulſa eſt. De inſtitu ejus

pariem conſtat. T. 1, 2, 51. 2, 4, 55. P. 2,
 17, 31.
 Medea ſequax. P. 4, 5, 41.
 Medea piavit itam cede natorum.
 P. 3, 17, 17.
 Media, regio *Aſia, prope Caſpias par-*
tis, cujus caput olim Ecbaſata. Me-
di. C. 65, 45. Medorum hoſtes pu-
gnaces, i. e. Medi Romanis hoſtes. P.
 3, 7, 25. Medæ ſagittæ. P. 3, 10, 11.
 medicando dolorem auferre. T. 3, 4, 3.
 medicas manus applicare. T. 4, 4, 4.
 medicina. P. 2, 1, 59.
 medicina in verbis. P. 1, 10, 18.
 meditari cantus. T. 3, 4, 71.
 MEDIUS vir, in obſcanis. C. 79, 6.
 medium fluvium per urbem ducere.
 P. 3, 9, 25.
 medio foro ſaliebant ſervi venales,
ut ſe probarent emptoriſus. P. 4, 5, 52.
 medio mero. P. 2, 2, 62.
 medix noctes te non frangunt, i. e. *ul-*
tra uſtus dimidium egnam trabis. P.
 2, 22, 25.
 medulla interior. C. 35, 15.
 medullis magis carum eſſe. T. 3, 1, 25.
 medullis pueri arcū ſentire. P. 1, 9, 21.
 medullula anferis mollior. C. 25, 2.
 meientis mulæ cunnus. C. 94, 8.
 Mela, fluvius *Cenſomaxia, Brixiam*
perfluens. C. 66, 33.
 Melampus vates, de quo ut intelliga-
 mus qua ſcripſit Propertius, res pau-
 lo alius repetenda eſt. Cum Iphiclus
 partem bouum, qua ad Tyronem Sal-
 mones filiam ſpectabant, rapiſſet, Ne-
 leus Tyronis filius, ut mitteretur inſu-
 rias uleiſceretur, Pero filiam ſuam
 præſtanti virginem forma ſe daturum
 uxorem pellicitus eſt ei, qui armenta
 Iphicli ahigere auſus eſſet. Id plerique
 ſaiſta difficile videbatur, erant enim
 validiſſimi cuſtodes bouum: ſed Bias A-
 mynthæus filius, puella amore ſuecen-
 ſus, Melampodi ſtrati nequitiā im-
 poſuit. Hic frater ſuſti obſecutus
 provinciam ſuſcepit, at, cum opus
 perſicere temaret, repente à boveleis
 captus, & ad Iphiclum perſiſtus eſt.
 Ille juſſit virum carere inſiſſum di-
 legere.

TIBUL. & PROPERT.

Tricenter asseruari: sed cum astu quodam evasisset Melampus, Iphiclus in agerem duxit, quo paulo prolem suscipere posses: ob cuius res narratum, liberate, ac simul petitis libus donatus est. Quis cum fratre exhibuisset, Sini puellam Perse duxit uxorem. P. 2, 15.
Melampus Amythlaonius. T. 4, 1, 121.
Melerex chartæ, i.e. Homerii apud Meletem Ionia amnem genui, unde appellatus Melerexenes. T. 4, 7, 201.
melior nulli sperandus. P. 4, 7, 13.
melior, pro pulchrior. C. 94, 4.
melius cras erit. T. 2, 7, 2.
mellitus passer. C. 3, 6.
mellitus puer. C. 95, 1.
melliti oculi. C. 48, 1.
MEMBRA occultæ iter soporis eruentia. P. 3, 5, 54.
membra projecta. P. 1, 12, 7.
membra semimortua, i.e. sepulta, languentia. C. 50, 15.
membra sine viro, i.e. virgata. C. 62, 6.
membra vilia, seu pudenda, Corybantes filii amputabant. T. 1, 4, 64.
membra levare toro. T. 1, 1, 40.
membra resolvere ad choros. P. 2, 23, 42.
membra muri. P. 3, 1, 44.
membra directa plumbo. C. 22, 8.
Memmius, prater Bithynia. C. 28, 9-47, 2.
Mennius, Aurora filius, qui cum Adulpho singulari certamine congressus, ab eo interfectus est. P. 2, 13, 92. *Ethiops.* C. 45, 52.
Memnonia domus, i.e. Orientis regna, Aurora proxima. P. 1, 6, 4.
memores noctes ducere. P. 1, 11, 5.
Memphis, Aegypti caput: hodie ille gran Cairo. Memphis cruenta malo Romanorum. P. 3, 9, 34.
Menander, nova Comædia apud Græcos elegantissimus scriptor. mundus. P. 4, 5, 43.
Menander, pro Menander. P. 3, 19, 28.
ita Maritidis in Spectaculo. Quod non turba tibi, Leandre, pepercerit unda.
Meneclæus, Atrei filius, frater Agamem-

monius, ob cuius uxorem Helenam duxit raptam virginem illud bellum ad Troiam coartare est. P. 2, 2, 47. 2, 23, 70.
Meneclæus thalæmus. P. 2, 12, 14.
Mensus Ruræ coniux. C. 9, 2.
Menætiades, i.e. Petreolus Menæti filius. P. 2, 1, 18. v. Petreolus.
MENS animi. C. 64, 4.
Mens bona, si qua Dea es. P. 3, 22, 19.
mens excedit. C. 5, 27.
mens feminea mutabilis. T. 3, 4, 63.
mens omnis reperit. C. 17, 8.
mentem alieque convertere. P. 1, 1, 21.
mentem amore revincere. C. 60, 33.
mente mala esse. T. 2, 5, 104.
MENSA è cœpire. T. 2, 5, 100.
mensa secuta, i.e. à cursu videnda. T. 3, 6, 31.
mensa in suos pedes cecidit supina. *malum omen.* P. 4, 8, 44.
mensam propellere. P. 3, 6, 3.
mensæ posita. P. 3, 22, 21.
mensurus Lunæ carissus. C. 37, 17.
mensurus Luna. P. 3, 3, 50.
mensurus thura. T. 1, 3, 34.
mentior? formosa diurnatoris, prateritos eventus alicui narratis. P. 4, 1, 22.
mento unum discutere. P. 4, 1, 142.
Mentor, celator visentis, cuius emblemata patini, crateribus, & id genus vasibus affigebantur unde illud Juvenalis sine Mentore mensa. P. 107, 13.
Mentoreo opere vina bibere, i.e. scypho Mentoris manu sculpto. P. 1, 7, 2.
Mentula, pro Mamurra nequam homine. C. 29, 14, 102, 111, 112. *Mentula mœchatur.* C. 91, 3.
mentula cux sine arte. C. 20, 18.
mereari amores mulieribus. P. 2, 13, 15. *pomis.* P. 2, 23, 71.
mercata pax. P. 4, 1, 32.
mercedem promittere. P. 3, 4, 19.
merces Panchæ, i.e. Arabica. T. 3, 23. v. Panchaja.
Mercurius, Jovis & Mayæ filius, cada-cifer, nuncius Deorum. P. 2, 2, 63.
Mercurii via alta. P. 2, 21, 58.
merendo dignum esse. P. 4, 11, 103.
merere, & peccare opponuntur. T. 2,

INDEX IN CATUL.

merens, *pro infanti*. T. 3, 6, 55.
meretricia artes. P. 4, 5. i. v. 27.
 meri amores. C. 13, 9.
 meridiari. *in obsequio*. C. 32, 3.
 Meroc, *maxima insula Kali, sita sub*
Canae Tropico. Cephea, a Cephea
Andromeda patre, qui ibi impravit.
 P. 4, 6, 78.
 meritari fortunæ fluctibus. C. 57, 13.
 MERUM lacte mistum, *in sacris nu-*
miis inferorum. T. 1, 5, 34.
 merum secutum, *id est quod pellic curat.*
 T. 2, 1, 46.
 merum addere, *id est pocillari*. T. 1, 2, 1.
 3, 6, 62.
 merum in lacrymas verterat dolor.
 T. 1, 6, 2.
 merum libatum fundere in sacra. P.
 3, 15, 38.
 mero caltra pingere in mensa. T. 1,
 11, 32.
 mero sit medicina curarum. P. 3, 15, 4.
 mero furibunda. P. 3, 4, 3.
 mero lucernam tangebant *veteres,*
ut vividior flamma surgeret. P. 4, 3, 52.
 mero somnum parere *alcuius*. T. 1, 7,
 27.
 merax uix. P. 2, 22, 27.
 messis, & arbor *proferum hominum*
divitum. P. 3, 11, 26.
 messes oblatas ne desere. P. 2, 13, 7.
 messes suas urere. T. 1, 5, 59.
 Messala, *gens Aquinica viator, Ti-*
bulli patronus. T. 1, 1, 53. 1, 3, 1, 5, 31.
 2, 1, 31. 2, 5, 123. 4, 1.
 Messala natalis. T. 1, 8, 4. 8. 4, 9.
 Messalinus, *filius Messala*. T. 2, 5, 17.
 2, 5, 119.
 Methymnæum merum à Methymna
Lebo urbe. P. 4, 3, 38.
 merus vîla discurr, *id est somnia*. P. 2,
 18, 20.
 metu solvere. P. 2, 6, 41.
 metus experiri. P. 4, 5, 50.
 Mervania, *Umbria oppidum, patria*
Properæ. nebulosa. P. 4, 1, 23.
 MEUS, *pro amante*. T. 4, 7, 8.
 mea, *pro amica*. T. 2, 7, 34. P. 1, 6, 9, 2, 7,
 6, & alibi.
 mea gaudia. *id est Venetis*. T. 4, 7, 55.

mea lux, *vox blanditiarum*. T. 4, 12, 4.
 P. 2, 20, 1, 2, 19, 59.
 mea vita, *vox blanditiarum*. P. 2, 2, 33.
 2, 15, 1, 1, 2, 18, 1.
 meci pars ego, *dictum ex ore eunuchi*. C.
 62, 69.
 mica parva cælestes pacavit. T. 4, 1,
 14.
 mica salis, *pro forma quodam lepore*.
 C. 85, 4.
 MILES annosus. P. 2, 17, 47.
 miles bonus, *id est iustus*. T. 1, 1, 39.
 miles non factus amoris. P. 4, 5, 59.
 militem retineri ad Indos. P. 2, 7, 65.
 militis fida sarcina. P. 4, 3, 46.
 militis pars. P. 1, 21, 4.
 militiam subire. P. 1, 5, 30.
 militis lentis. T. 1, 3, 82.
 MILLE boves. T. 3, 3, 12.
 mille excubix. P. 4, 1, 145.
 mille iuga bovis. T. 2, 6, 26.
 mille vix leti. T. 1, 3, 50.
 mille jugis arare. P. 3, 3, 27.
 millia multa. C. 60, 210, 65, 78. P. 7,
 12, 3.
 millia quanta curarum tibi dabis
 P. 1, 5, 10.
 mimice incedere. C. 42, 8.
 Munnermus, *Celephomus, amatorius*
poeta. P. 1, 9, 11.
 Minalion, *Aralantæ amator, quem*
consent eundem cum Melaagro fuisse.
 P. 1, 1, 9.
 minas aure immerita sustinere. P. 2,
 17, 58.
 minas ponere. P. 1, 10, 25.
 minare exurere. *concedentis est*. P. 3,
 6, 7.
 Minerva, *eadem qua Pallas, Dea lit-*
terarum & artium; quam presæ sobu-
lati sunt à capite Jovis armatam pro-
ductis. T. 1, 4, 22. P. 4, 1, 118.
 Minciva Coa, *pro Coa lausheis*. P. 4, 5,
 23.
 Minervam operari, *id est lanificium exer-*
cere. T. 2, 1, 65.
 minium Iberum. P. 2, 2, 21.
 minio rubenti suffusus agricola. T. 2,
 1, 55.
 minuit, *in sacris*. P. 3, 3, 30.

mi-

TIBUL. & PROPERT.

ministra foci virginel, i. e. virgo Ve-
stalis. P. 4, 4, 44.
ministra, pro ancilla. P. 3, 4, 75.
minores, pro nepotes. P. 2, 12, 47.
MINOS, *Triton & Europa filius, rex Cre-*
tum potentissimus, qui Rempublicam
justissimis legibus munivit & ob id ju-
dex inferarum constitutus. seder ar-
biter Orci. P. 3, 17, 27.
Minoa figura, i. e. Minos venustas. P.
3, 17, 27.
Minoia sella. P. 4, 11, 21.
Minois uxor Paliphæ. P. 2, 21, 113. v.
Paliphæ.
Minois Ariadna. C. 63, 60. T. 3, 6, 42.
P. 2, 11, 7, 2, 17, 29. v. Ariadna.
Minoraurus, monstrum ex taurina &
humana specie mixtum, quod peperit
Paliphæ ex nefando tauri concubitu.
Hoc Labyrinthi ambagibus inclusum
Theseus clava confecit. C. 63, 79. v.
Androgeos, Paliphæ.
minuere fars senectæ. P. 2, 10, 47.
Minyæ, *genomen Argonautarum.* P. 1,
20, 4.
Minyasini, *Graeci Darius.* C. 63, 287.
v. *Aserv.*
MIRA nox, i. e. concubitus. C. 67, 145.
miras manus habere. P. 2, 9, 2.
mirare, pro mirari. P. 3, 9, 1, 3, 2, 7.
mirari se. T. 2, 5, 43.
mirificè loqui. C. 83, 1.
miscere, pro puellari. T. 2, 4, 60.
Misenus Troie tubicen, i. e. *Ænea*
Troiani. P. 3, 16, 3. v. *Virg.* 6. *Æne-*
idos.
Misenæ litora, i. e. *Misenum promon-*
torium Campania, ita dictum à Misen-
no tubicini. P. 1, 11, 4.
misetiter. C. 62, 49.
miserrum esse pro aliquo. P. 2, 17, 12.
mitescere alium. P. 2, 18, 53.
MITRA Lydia. P. 3, 15, 30.
mitra sicut immundo pallida. P. 4, 5,
70.
mitra subtilis. C. 63, 63.
mitra caput cingere. P. 4, 2, 37.
mittari chori. P. 4, 7, 62.
MITTERE vocem. P. 4, 7, 17.
mittit querere. P. 2, 13, 17.

mitter sperare, i. e. desperabit. C. 63,
376.
misti, syncope pro missisti. C. 14, 14.
missus equus, pro concitato. P. 3, 9, 62.
missa mora. P. 3, 14, 2.
mnemolynon, i. e. *mnemolynon ad me-*
moriam amici refrigerandum. C. 12, 13.
mobilis Delos tulit Notos iratos. P. 4,
6, 28. v. Delos.
MODUS hic vitæ mihi coneritur.
P. 1, 7, 9.
modum capæ mentis non habere.
i. e. *immodicè insuare.* P. 3, 17, 4.
modum erroris statuere. P. 3, 10, 36.
modo agricolæ. T. 2, 3, 7.
Mœcenas, *Equus Romanus, & sanguis*
regum Etruscorum, litterarum pa-
tronus, animi moderatione insignis. P.
2, 1, 37.
mœchi semitarii. C. 37, 16.
mœnia Divæ, i. e. *Athenæ Palladis au-*
spicio condita. C. 63, 212.
mœnia iacta. P. 2, 3, 64.
mola talia, qua super caput victima cu-
mularatur, ab ea dictum immolare.
T. 1, 5, 14.
moles pinea æquore sterit. P. 4, 5, 19.
moles mare claudentes. T. 2, 6, 27.
MOLLIS liber. P. 2, 1, 2.
mollem esse in omnes mulieres. P. 2,
16, 13.
mollem componere versum. P. 1, 7, 19.
molle sonare. P. 4, 7, 52.
mollire legem censuræ dictum de tri-
stana censoris uxore. P. 4, 11, 41.
molliter composita in litore. P. 1, 11,
14.
Moiorchus, *Herodis hospes.* Molorchea
tectæ. T. 4, 1, 13.
Molossi canes, i. e. *Epirata, à Molosse*
quondam Epiri populi. P. 4, 8, 23.
monimenta Curtii. P. 3, 9, 61. v. *Cut-*
tius.
MONS ascensu dubius. P. 4, 4, 37.
mons maximus in oris. C. 65, 47.
mons sororum, i. e. *Parnassus.* P. 3, 1, 17.
monris medullæ. C. 67, 111.
montes hydri, i. e. *Parnessi geminus*
vertex, ubi Pichon serpens Apollinis
velut confusus est. C. 65, 1300.

INDEX IN CATUL.

montes murus erant. P. 4, 4, 1.
mones Roma invicti. P. 4, 9, 1.
monstrum fratrum cornua prodita, i. e.
Minotaurus, Ariadne sororis fraudes,
à Thesuo machatus. P. 4, 3, 4.
monstrum pectus. C. 6, 3, 138.
monstrum maribus devota Androme-
de. P. 2, 19, 21.
monumenta hinc traxit, quod & c.
P. 1, 6, 67.
Mopsoptium mel, i. e. Atticum, à Mo-
psop regis. T. 1, 8, 54.
MOKA Gazconum in Aulide. P. 3, 5,
54.
mora pretio tollitur. P. 3, 12, 14.
moram ducere. P. 2, 12, 6.
moram esse non sinit. P. 2, 16, 72.
moram facere. P. 1, 12, 2. 4, 1, 96.
moram querere in amore. P. 1, 13, 6.
moris in amore externo longæ. P. 1,
34.
moræ temporis hiberni. P. 4, 3, 62.
moras trivio pervigilare. P. 1, 15, 40.
morari, pro assistere. P. 1, 19, 2.
moræ rubentia. P. 4, 2, 16.
MORBUS, pro animi vitio. C. 39, 7.
morbus Centauri. P. 2, 19.
morbus Sulpitii. T. 4, 3.
morbo favere, sæpè, sæpè sanari. T. 2, 5,
110.
morbum deponere. C. 75, 25.
morbus evincere. T. 4, 11, 3.
morbus, i. e. vitium obsequii. C. 57, 6.
MORIS natum. P. 1, 3, 47.
mores, pro legibus. P. 2, 21, 102.
mores convertere. P. 1, 15, 23.
mores dominæ pervincere. P. 1, 17,
15.
morbis duris insilitare. P. 2, 4, 7.
MORS caput tenebris adq̃perta. T. 7,
1, 84. incutibilis. P. 3, 12, a. v. 21.
1232. T. 1, 3, 45.
mors acta per manus humanas. P. 3,
5, 42.
mors emenda pretio. P. 3, 14, 22.
mors in honore. P. 2, 7, 87.
mors nixa in tunc Attalico, i. e. desaga-
chi cadaver. P. 2, 10, 22.
mors manet quemque. P. 2, 19, 58.
mors claudit oculos. P. 2, 10, 17.

mors protrahit caput nre ineludam. P.
P. 1, 16, 25.
mors tacito pede venit. T. 1, 21, 34.
venit. T. 1, 3, 65, 24, 43.
mors fraternam mihi hoc studium ab-
scidit. C. 67, 19.
mors extrema conditio. P. 1, 1, 40.
mors manus avida. T. 1, 3, 4.
morte, pro morte. P. 1, 4, 24.
morem p. optare. T. 4, 1, 226.
mortem subire. P. 2, 8, 1.
mori in amore. P. 2, 1, 97.
mors, quandoque obsequium. P. 1, 10, 1.
morsum ante vestibulum jacere. P.
2, 21, 32.
mortali manu. P. 2, 21, 105.
mortales vires. P. 1, 16, 5.
mortui succi. T. 3, 5, 9.
mors lancea. C. 63, 116.
morsu crenare. P. 3, 2, 65.
morsu in collo. P. 3, 6, 21. 4, 5, 39.
MOVERE, pro molaris. P. 4, 1, 107.
movere, pro moveris. P. 3, 20, 6.
movere membra neficia ad certos
modos. T. 1, 8, 38.
movearis humana, ita legit Scaliger.
P. 2, 13, 61.
mora, pro affectu. P. 1, 15, 9.
mucro rubigine teritur. P. 2, 17, 55.
mugitus longus. P. 4, 9, 19.
mugitu curia: na rumpere. T. 2, 3, 20.
MULIER, ad contemptum. P. 3, 22, 12.
mulier de v. a. C. 25, 5.
mulier multivola. C. 67, 128.
mulier triumphus vilis. P. 4, 6, 65.
MULTUS homo, i. e. suis plenus. C.
109, 1.
multum aliquid de ipso permittere. T.
4, 10, 1.
multo timore. T. 1, 7, 65.
multo mihi conjungi, i. e. multa necessi-
tudine. C. 29, 7.
multa nocte. T. 1, 10, 42.
multa loqui aliquid. P. 1, 15, 12.
multa mala, i. e. multa amara. P. 2,
15, 2.
multa millia. C. 60, 210. v. millia.
multis in locis mortem habere, i. e. qui-
bus de Duce à turba dispersa. P. 3,
13, 47.
multis

TIBUL. & PROPERT.

multis millibus. C.67, 45.
 multis modis noctem evigilare. T.1,
 9, 64.
 multivola mulier. C.67, 128.
 mulus. mule, *conuulsum verbum*.
 C.52, 3.
 mulx merientis cunnus. C.94, 8.
 MUNDUS æthereus. T.3, 4, 17.
 mundi angulus. P.4, 9, 65.
 mundi arces. P.3, 3, 53.
 mundi creatio. T.4, 1, d. v. 18.
 mundi domus. P.3, 3, 42.
 mundi manus, *i.e. exercitus totius orbis col-
 lecti*. P.4, 6, 19.
 mundi pars altera Sole interiecto, *i.e.*
Antichthonum æna nostra respondens,
quas inter terrida constituta est. T.4,
 1, 151.
 mundi ratio. P.2, 23, 51.
 mundi servator Augustus. P.4, 6, 37.
 MUNUS dare in exequias. T.2, 4, 44.
 munus equi ducunt. P.3, 3, 8.
 muneris illo, *i.e. ob munus istud*. C.14, 2.
 munerca beata. P.2, 15, 25.
 munera fiant aqua de tertia. P.2, 1, 46.
 munera omnia uno lecto (rogali) au-
 ficiuntur. P.2, 8, 34.
 munera dei amator canus. T.1, 9, 29.
 munera conferre. P.2, 2, 35. consume-
 re. P.2, 1, 9.
 munera debira reddere. P.2, 19, 60.
 muneribus afficere. C.65, 92.
 muneribus vinci. P.2, 16, 36.
 muertheus onyx. P.3, 8, 22. v. *elidit*.
 murrea pocula cocta in focis Par-
 this. P.4, 5, 26.
 murus confurgit vertice scandentis
 arcis. P.4, 1, 125.
 muros perdere. P.2, 16, 33.
 musca, *pro molesto homine*. C.113, 4.
 musculus lapis. C.67, 57.
 muscolum solum. P.3, 2, 26.
 muscola iuga. P.2, 14, 30. 2, 21, 28.
 Musæ novem, *filia Jovis & Mænefes-
 nes, numina poetarum*. Harum no-
 mina fuerunt, *Clio, Euterpe, Thalia,*
*Melpomene, Terpsichore, Erato, Po-
 lyphonia, Urania, Calliope*. His di-
 cati erant montes Helicon, *Par-nassus*,
Pindus. P.2, 21, 17. 3, 2, 29.

Musa à me nata. P.3, 1, 10.
 Musæ graciles, *i.e. Elegiacæ*. P.2, 10, 3.
 Musarum chori. P.3, 3, 42.
 Musas non audire. T.1, 4, 62.
 musta pinguis. T.1, 1, 8.
 mutamus, *pro mutavimus*. P.2, 12, 9.
 mutari aliqua culpa. P.2, 11, 31.
 mutatus in umbram. T.3, 2, 9.
 mutatis tectis, *pro mutando terras*. P.3,
 19, 4.
 Mutina, *oppidum Gallia Cisalpina, in
 quo Antonius D. Brutum obsedit*. T.2,
 1, 27.
 mitos manes revocare. P.2, 10, 27.
 mutuum ignem de aliquo foveat. T.4,
 5, 6.
 mutua flere. P.1, 5, 30.
 mutua respondere. P.1, 16, 26.
 Mycenæ, *urbis Peloponnesi in Argivæ
 regione, ubi regnavit Agamemnon*.
 P.3, 17, 19.
 Mycenæ rates. P.2, 16, 32.
 Myos, *calator minutissimarum figu-
 rum*. P.3, 7, 14.
 Myron, *confector artis peritissimus, cuius
 potissima laus in juvenis effingendis*.
 P.2, 21, 7.
 Myrrha, *Cynira filia, qua patris im-
 amore capta, ipso decepto, viti sui fini
 obtinuit. Cum autem scelus innotuis-
 set genitori & profuga regiones va-
 rias pererravit, donec instantem partu
 in cognominata arborem mutata est*.
 V. Ovid. 10. *Metamorph.* succensa
 patria fenestra. P.3, 17, 16.
 myrtha Oroncea. P.1, 2, 3. v. *Orontes*.
 MYRTUS Asia, *i.e. Asiatica*. C.60.
 22. ita Virg. 7. *Æneidos*: Asia lon-
 ge pulsata palus.
 myrto caput vincire. in sacris. T.1,
 21, 28.
 myrtea coma, *i.e. colorem myrti præ-
 ferens*. T.3, 4, 28.
 myrtea feta. T.1, 3, 66.
 Mylia, *regio minoris Asia ad Hellepon-
 tum*. Myliorum scopuli. P.1, 20, 20.
 Mylus juvenis Telephus, *qui cuspide
 Achillis vulneratus, idem geminata sa-
 nitatem accepit*. P.2, 1, 65.
 mytica victima porcus. T.3, 11, 26.

INDEX IN CATUL.

mythica vitis. T.3,6,1.

N

N Ajaces, *nympha fluminum*. Nais
OEnone, *nympha Phrygia, quam
Paris dilexit*. T.2,21,9. V. Ovid. E-
pist. Heroid.

Najada Bacchus amat. i. e. vinum
gaudet aqua misceri. T.3,6,57.

nancisci specimen celsurae paternae.
P.3,11,91.

nanus breviter contractus in fuos ar-
tus. P.4,8,41.

nardus infuneribus. P.4,7,72.

nardum Syrium. T.3,6,63.

nare, dictum de undis. C.63,273.

nates ungere. P.3,8,22.

narrat, pro ait. T.1,6,6.

narramus, pro narravimus. P.2,12,3.

Naso. C.109.

nasus non nimius, i. e. finis. C.43,
1, turpiculus. C.41,3.

nasorum pestis. C.68,9.

netare, de navibus dictum. C.63,2.

netare, pro hinc inde nare. T.4,1,
44.

netat, pro natavit. P.3,20,33.

netans erras. C.4,3.

natura, pro ingens. P.2,25,28.

naturae mores. P.3,1,47.

NATUS in armis. T.4,1,110.

nata urbs, pro condita. P.4,1,35.

natum, dictum de arc. C.10,15.

nati communia pignora. P.4,11,69.

natos producere, i. e. militatum ad-
ducere filios extra portam conisari.
P.4,1,85.

natu clarissimus. C.63,324.

natalis dies. P.3,8,45,36.

natalis Cerinthis. T.2,2,4,5.

natalis Messalae. T.1,8, candidior &
semper candidior. ibid. vers. 64.

naufragus arenae testis. P.3,5,38.

naustaga maris unda, quasi navifra-
ga. T.2,4,10.

naufragum undas exhibere. P.2,17,11.

navigatio damnata. P.3,5,4 vers. 41.
1,17.

NAVIS bellica. P.2,12,43.

navis putris. P.2,17,43.

navem in aquora propellere. P.3,19,
11.

navem incendere. P.2,18,42.

navalis pugna. T.2,5,22. v. classis.

Naupilius, pater Palamedis, qui ut fi-
lius à Graecis proditum ulcisceretur,
lumen è scopulis redeuntem classis propel-
lit, apud Caphareum Euboea pro-
monterium. Illi verò portum esse ra-
ti, ubi fax appareret, citissimo cur-
su delati naves omnes misere frog-
gunt. P.4,1,119. v. Capharea laxa.

nauta recenat onus vectum. P.4,7,
92.

nauta umbras hominum trajiciens.
P.3,16,31.

nautae citati. P.1,8,23.

Naxos, insula maris Aegei, una Cy-
aladum, Baerbo sacra. benevolentis
flumine. P.3,15,27. v. Dia.

Naxia turba. P.3,15,28.

ne quis malus invidet. C.5,12.

ne tibi sit, pro ne possis, vel ne velis.
P.1,20,13.

Nexra Logdami amica. T.3,1,3,2,3,30
3,4,5,7,3,6,29.

NEC cito desisto, nec temere inci-
pio. P.2,15,36.

nec me deficit rogitare, i. e. nec ego
desistam. P.1,8,23. Hollensmus, ut

& alia innumera apud Propertium.

nec puella nolebat. C.8,7.

nec te minor. P.2,2,5,83.

nec sine teste Deo. P.4,9,13.

nec tibi sit, pro nec possis. T.4,1,3.

nectare aquas bonas consumpere, i. e.
vitiare. P.2,22,28.

nefanda loqui. T.2,5,216.

nefanda mea. T.1,6,6.

nefandum coniugium. C.88,1.

nefas, interdictio. C.67,89.

ne-fanera. C.63,83.

NEGARE castorum erat. P.4,5,51.

negare, dictum de amica. P.2,16,43-
2,21,116.

negare nihil posse. P.1,9,22.

negare per Deos omnes. T.1,2,38.

negat negare. C.4,6.

negato vidisse, quod vidisti. P.2,12,
77. Ne-

TIBUL. & PROPERT.

Nemesis, ultionis Dea, alio nomine
Rhamnusia. C. 50, 20.

Nemesis, Tibulli amica. T. 2, 3, 33. 2, 4,
59. 2, 5, 111. 2, 6, 31. 2, 7, 9.

ne-meus puer. i. e. non amplius meus,
aliens juris factus. Ita legit Passera-
nus. C. 27, 11.

nemo in amore videt. P. 2, 11, 18.
nemo non velit nocere absentis. P. 2,
14, 32.

Nemotensis lacus Albani socius in
Latio veteri. P. 7, 20, 25.

NEMUS intendit silvas vertice, i. e.
arborum sacras quas extollit. P. 1, 24, 5.

nemus Tarpejum. P. 9, 4, 1.
memora fera. C. 62, 89.

memora in domibus. T. 3, 3, 25.
memoria vagis aper. C. 62, 72.

NEPTUNUS, Saturni filius ex Opi, cui
maris regnum sorte delatum est. Sic
uxorem duxit Amphitryten Osoni
filiam, ex qua Thetis suscepit. P. 2,
13, 4, 2, 12, 9, 2, 18, 45.

Neptunus utriusque, i. e. aqua fluviali-
lis, & marina. C. 37, 3.

Neptunia Troja moenia, i. e. Neptuni
& Apollinis manu fabricata. P. 3, 7,
41. Neptunia vincula nobis Darda-
niis. C. 63, 163.

Neptunus incolat rupis Aetnae, i. e.
Polyphemus Cyclops Neptuni filius. T.
4, 56. v. Polyphemus.

nepos senus. C. 67, 200.
nepos volvus, i. e. homo luxuriosus, &
glaber. P. 4, 8, 23.

neque nequisse. C. 4, 3.
NEQUITIA extrema. P. 1, 6, 26.

nequitia caput. P. 2, 16, 86.
nequitia stimulos frangere. T. 3, 17,
10.

nequitia verba libeta. P. 3, 8, 24.
nequitiam admittere. P. 1, 15, 38.

nequitia non ignota vivere. P. 2, 4, 2.
nere futuro. T. 3, 1, 36.

nere medio loco. P. 3, 4, 16.
NEREUS, Osoni ac Thetys filius,

Nympharum pater. P. 3, 5, 33. 4, 6, 25.
Nereus, pro mari. T. 4, 1, 56.

Nereides, maris nympha, filia Nerei.
P. 2, 18, 15.

Nereis, Thetis, ab avunculo Nereus. T. 1,
6, 9.

Nereides feri vultus. C. 61, 15.
nervi, pro cithara. P. 3, 2, 35.

nervi, pro viribus. P. 3, 2, 4.
nervosus illud, quae viri sumus. C. 66,
27.

NESCIRE. nescio quas fores. P. 2, 20,
14.

nescio quid. C. 2, 6, 6, 4.
nescio quo pacto. P. 2, 17, 72.

nescio quot. P. 2, 20, 3.
nescis quod facinus facias. C. 80, 6.

nescit utrum sit, an non sit. *dictum de*
homine stupido. C. 27, 22.

Nestor, Nerei Poliorum regis filius, lon-
gissima torcentorum annorum aetat-
is morabilis. In castris Gracorum ad
Troiam senex militavit, consilio pul-
lens magis, quam viribus. T. 4, 1, 49.
P. 2, 10, 46. 2, 17, 36. v. Antilochus.

neunt, pro neus, per apenthesin. T. 3, 3,
36.

Nicxa, Galatia urbi. xthosa. C. 45, 5.
NIGRA palus Orci. T. 3, 3, 37.

nigram horam denunciant. i. e. mor-
tam indicare. T. 3, 5, 5.

nigra atrox, *spulerum* Crass. P. 4, 6,
83. v. Crassus.

nigra pecudes Diti immolantur. T.
3, 5, 33.

nigri equi noxia. P. 2, 12, 32.
nigra res domos animarum silentium

Ulysses intravit. P. 3, 20, 33. v. U-
lysses.

nihil minus esse velis, quam &c. P.
2, 17, 66.

nihil sentire de aliquo. T. 1, 2, 58.
NIL agis. P. 2, 21, 69.

nil non patiar. P. 2, 17, 25.
nil potui. P. 4, 8, 70.

nil tibi sit, i. e. ne moreris, ne curet. P.
3, 2, 47.

nil ubi flere potest, i. e. ubi minus peri-
culi est. P. 3, 1, 70. v. obfero.

NILUS, Aegypti maximus fluvius,
idemque scriptoribus celebratissimus.
Per septem ostia in mare Mediterraneum
se exonerat. Ad hoc autem latus
pertinet, ut insulas plurimas consti-

tuat.

INDEX IN CATUL:

- neat.* Elus fontes ab antiquis ignorati, nunc vero coniectura compta. Putant enim in desertis Africa ortum ducere, at non subit Nilum vocitari, sed variis nominibus gaudere. Bis in anno exuberantibus aquis margines transgreditur, Ægyptumque imbribus et ætatem frugibus datat. T. 4, 2, 141. P. 2, 1, 31, 22, 27, 3, 9, 42.
- Nilus** aqua æstiva fertilis. T. 1, 8, 22. colorat aquora. C. 11, 7. septem geminus subit. repens. P. 2, 22, 30.
- Nili** caput abditum. T. 1, 8, 23.
- Nili** flumina. P. 2, 19, 18.
- Nilus**, pro Ægypto. timidus. P. 3, 9, 51.
- Nilum** petiit Cleopatra. P. 4, 6, 63.
- Niliotes** tibiæ, i. e. Ægyptini. P. 4, 8, 39.
- Niobe**, Tantalii filia, uxor Amphionis Thebarum regis, qua ob numerisam septem filiorum, septemque filiarum prolem inmodice superbiens, aia est Latona divinis cultus negare, ejusque nati Apolloni & Dianæ parvi pendere. Quod Latona indigna ferens, rogavit filios, uti matris iniurias forister ulciscerentur. Apollo verò & soror sagittis a mari, materiam omnem impigrescent, filios numerum, & medæ sustulerunt. At quoniam continua funera Niobe doloris violentia in saxum obruitur. Ovid. 6. Metamorph. ubi hæc fabulâ elegantiâ trahat. Iperba. P. 2, 15, 7. v. Tantalidos funera.
- Niobes** lapis. P. 3, 8, 8. v. Sipylus.
- Niteus**, pulcherrimus Græcorum omnium, qui ad Tiojanum bellum profecti sunt. P. 3, 16, 27.
- Nitæe**, una Nereidum. P. 2, 18, 16.
- Nisus**, rex Megarensium, pro puris capillo insignis, in quo ea vis erat, ut respondit oraculum, quæ ipsius regnum incoluæ servare possit, donec bassia aspiat. At cum Minus Cretensium rex, ejus urbem obsidisset, Scylla fida, hostis amore incensa, capillum patris abscedit, & ad Minorem petiit. Quo facto Minus potius est oppido, non tamen proditricem voluit exaspere: quæ desperatione illa in mare
- se precipitem dedit.* Cum autem flum subisset, repens avis emerfit. Ceiris nomen: pater verò in Hali ætæ mutatus cum infestari cepit. v. Virgilium in Ceiris. Ovid. 8. Metam. P. 3, 17, 24.
- Nisi** coma purpurea. T. 1, 4, 57. P. 3, 17, 22.
- nitor** barbæ. T. 1, 4, 4.
- NIX**, nives insolita. P. 1, 8, 8.
- nives** Parnassi duræ. P. 3, 12, 56.
- nive** amicta loca. C. 52, 70.
- nives** convocare orbe æstivo. T. 1, 2, 50.
- nixus** ad antra. P. 3, 2, 24.
- nixus** in aqua. P. 3, 3, 15.
- nixa** pedem solca. P. 2, 20, 40.
- nobilis** supdere. P. 4, 10, 42.
- nobilis**, pro nota infamia. P. 1, 16, 12.
- nobis** inperantibus. sputantis archæ. C. 104, 5.
- noctua** gemit in signo scitilmo. scitilmo eucurium. P. 4, 3, 59.
- nodus** erat in collo. P. 2, 20, 10.
- nodus** magicus. T. 1, 8, 5.
- noille** sanum esse. in re amoraria. T. 4, 6, 18.
- Nomas** versuta, i. e. sages & Nomadum genere. P. 4, 7, 45.
- NOMEN** ab eventu. P. 2, 2, 42.
- nomen** breve in exiguo marmore. P. 2, 1, 32.
- nomen** infidum femina. T. 3, 4, 61.
- nomen** ingenio quæsitum. P. 3, 16, 3.
- nomen**, pro fama. P. 2, 1, 21. pro stirpe. C. 50, 214. pro nobilitate. P. 2, 15, 19.
- Nomen** Romæ fatale retris regendis. T. 2, 5, 59.
- nomen** in ora venit. P. 3, 7, 24.
- nomen** atreusque mutare in assidua lingua. P. 2, 14, 31. vocare. P. 2, 18, 12.
- nomen** extremo pulvere clamare, i. e. supremum vale dicere. perisse defuncti cadavere. P. 1, 17, 21.
- nomen** habere. P. 1, 4, 8. nomen habere in media via, distum de sepulcro. P. 3, 14, 30.
- nomen** in altis inscribere. P. 4, 1, 38.
- nomen** quætere. mor corum qui nolla grassantur. T. 1, 2, 31.
- nomen** vocare, i. e. funebus. P. 2, 10, 28.

TIBUL. & PROPERT.

nomine non dispar. P. 1, 20, 5.
 nomine aliquis referre. T. 3, 4, 78.
 nomine vocare, i. e. nomen imponere. P. 3, 9, 48.
 nomine dicere. C. 66, 45.
 Nomenatum, urbs veteris Latii. P. 4, 10, 26.
 NON bene factum. C. 66, 13.
 non bona crimina. P. 3, 21, 14.
 non desunt pendere. P. 1, 16, 7.
 non effugies. P. 2, 7, 85.
 non ego, sed umbra mea vapulat. P. 2, 9, 20.
 non frustra. C. 51, 13. P. 2, 9, 5.
 non fugiam, i. e. non desceitem. P. 2, 3, 4.
 non infra speciem, i. e. aqua formatus. P. 1, 20, 5.
 non ita dives. P. 2, 17, 24.
 non movent me parva crimina. P. 2, 21, 80.
 non non. C. 14, 15. P. 2, 37, 23, 39.
 non nescit. P. 2, 21, 30.
 non possum celari quid sec. ignatum mihi esse nequit. T. 1, 9, 1.
 non satis magnus iter mihi equus Castoris. P. 2, 5, 16.
 non satis unus erit ebria meretrici. ad obsecrans. P. 4, 8, 32.
 non sicca sanguine. P. 4, 10, 12.
 non sine labe fama. P. 4, 8, 20.
 non sine me. T. 1, 8, 9.
 non sine multis verberibus. T. 1, 9, 6.
 non sine auranti platano. C. 53, 200.
 non sum ego qui fueram. P. 1, 12, 21.
 non tanti esse. T. 2, 6, 38.
 non temere, i. e. consulte. P. 2, 15, 52.
 non tibi sic abit, i. e. non impune foras. C. 14, 16.
 non tulit huic pectus, i. e. non sustinuit. P. 3, 5, 61.
 non tibi legit Amor, i. e. aliqui profuit. P. 1, 10, 20.
 Nonius Strumma. C. 52.
 nona pila, i. e. nona taberna libraria. C. 37, 2.
 nonam post messiem, nonamque post hiemem. C. 92, 1.
 nostra libido, i. e. virorum. P. 1, 17, 1.
 nostros dolores, pro nobis dolentibus, ut

placet Scaligero. P. 2, 22, 27.
 nosse aliquem, pro rationem aliquis habere. C. 71, 1.
 nosse, pro discere. P. 1, 9, 14.
 noscitur. C. 60, 223.
 NOTA, pro infamia. P. 3, 9, 40.
 notam collo imponere. P. 4, 3, 65.
 notam habere, i. e. probo affici. P. 1, 18, 8.
 notam tollere, i. e. infamiam abluere. P. 3, 9, 36.
 notæ certæ in amore. P. 3, 5, 13.
 notas ducere in orbe mense. T. 1, 7, 20.
 notis compositis abdere verba. T. 1, 22, 23.
 notare crura rubis. T. 4, 1, 10.
 notare digitis scripta fides. P. 3, 5, 26.
 notare, pro castigare. T. 4, 1, 24.
 notare, pro insigni cultu venerari. P. 4, 2, 44.
 notæ fama. P. 2, 10, 37.
 nota sepulcra, i. e. domifica. C. 67, 97.
 NOTUS, venter meridionalis. T. 1, 5, 35.
 P. 3, 13, 32. dubius. P. 2, 4, 12. hibernus. P. 2, 7, 70. maturus. P. 4, 5, 60.
 Nori non audituri diripiunt verba fœderis. P. 4, 7, 24.
 Noti rapidi. T. 3, 4, 96. v. Ausfer.
 novem puella diversa jura sortita. P. 3, 2, 33. v. Mufæ.
 novica Hæcatis Juno. P. 4, 9, 44. v. Hercules, Juno.
 noverca roto sedens. P. 3, 11, 22.
 Novum comum, Gallia Cisalpina apud, Plinius Junioris patria, apud quod Larini lacus. C. 35, 3.
 NOX mater siderum. T. 2, 1, 83.
 nox rotas levat. T. 3, 4, 18.
 Nox candida. P. 2, 12, 1. felix. P. 2, 20, 42. improba, i. e. obscura, procellosa. P. 3, 5, 9. infana. P. 4, 8, 60.
 nox inter pocula currat. P. 3, 8, 21.
 nox semel vertitur in toto anno. P. 2, 16, 67.
 nox sobria torquet amantes vacuos. P. 3, 15, 11.
 noctis sacra, in obscenis. P. 3, 8, 30.
 noctem longo luxu consumere. P. 2, 21, 79.
 nostem patera ducere. P. 4, 6, 85.
 no.

INDEX IN CATUL

noctem *vacuam* lenire. P. 4, 5, 33.
 nocte extrema. T. 3, 4, 2.
 nocte vagæ umbræ secuntur. P. 4, 7, 89.
 noctes amarae. P. 4, 3, 29, 2, 13, 59.
 noctes non viduae. C. 6, 6.
 noctes vorivæ. T. 1, 3, 29.
 noctes decem ludi solvebantur. P. 2, 19, 62.
 noctes de aliquo fatigare. P. 4, 11, 77.
 noctes discere manero domi. P. 2, 20, 22.
 noctifer, i. e. *Nepherus nocti pravius*. C. 6, 7, 7.
 nocturnum sidus Callisto. P. 2, 19, 24.
 nocturnæ luseis querelæ. P. 2, 15, 5.
 Nox longa post mortem. P. 2, 12, 24.
 nox una perpetua. C. 5, 6.
 Nox Tartari profunda. T. 1, 3, 69.
 noctes inferorum damnatæ. P. 4, 12, 15.
 nox, pro oblivione. C. 47, 44.
 NOX, pro concubitu. P. 1, 3, 39. nox prima. P. 3, 18, 11. nox pretiosa, i. e. *Præno proptereaempta*. P. 3, 11, 1.
 Noctem, i. e. concubitu, consumere. T. 1, 10, 63. emere. P. 2, 15, 25. mentiri. P. 2, 13, 57. promittere. T. 2, 7, 31. furari. P. 3, 6, 39.
 nocte dilata major amor securrit. P. 4, 5, 30.
 noctes eodem sensu. P. 1, 15, 9, 2, 12, 37.
 pax uxori. P. 4, 3, 11.
 noxia, pro obnoxia. P. 4, 3, 17.
 nubere Deo non comitante, i. e. *absente Hymenæo*. P. 4, 3, 16.
 nupta deducebatur dextra patris in domum sponſi. C. 67, 143.
 nuptæ quisquidlibet esse licet. P. 2, 5, 18.
 nupta Pelei ac Thetidis. C. 63.
 nuptiale carmen. C. 60, 61.
 nubes diripienda ferant vota. T. 3, 6, 28.
 nubes vertice contingere. T. 1, 8, 15.
 nubila cælo pellere. T. 1, 2, 49.
 nux cortice comam tingere. T. 1, 9, 44.
 nuxes in nuptiis spargi solent. C. 60, 128. *observa.*

NUDA papilla *adornandi arma* ferobant. P. 4, 3, 43.
 nuda pectora facere sibi relicto. P. 3, 6, 8.
 nudi iactabimur oris iisdem. P. 2, 12, 43.
 nudi Letheum fluvium transimus. T. 3, 3, 10.
 nugæ meas esse aliquid purabas. C. 1, 4.
 NULLUS. nulla carina consennit. P. 3, 5, 49.
 nulla est fuga, i. e. *numa*. P. 2, 27, 53.
 nulla fama ducitur ex æquo iugo, i. e. *enlibet diversa est ad gloriam via*. P. 3, 7, 8.
 nulla neque, pro ultra neque. P. 2, 14, 5.
 nulla via vacet ad curas, i. e. *omni esse curate*. P. 3, 11, 90.
 nulla mercede, i. e. *nullo sumptu*. P. 4, 7, 11.
 nulla non tribuente. P. 2, 19, 30.
 nulla, pro non. *apud alios*. C. 6, 14, 17, 20.
 nulle, pro nulli. *apud alios*. P. 1, 20, 35.
 nullo limine carus eris. P. 1, 4, 22.
 nullo præmissio de rebus suis loqui, i. e. *ab quo lenone puellam suam alligui*. P. 3, 12, 25.
 nullum esse toto corpore, i. e. *pro male vix offibus hære*. P. 1, 5, 22.
 Numa Pompilius, Rex Romanorum secundus, qui ferocem populum variis religionibus temperavit. P. 4, 2, 60.
 Numantia, civitatis Hispania oppidum à Scipione deletum. Numantini avi. P. 4, 11, 30.
 numero modo hoc, modo illoc. i. e. *vario genere versum*. C. 50, 5.
 numerum subducere. C. 60, 208.
 Numicius, Latus fluvius, apud quem Æneas colebatur Jovis indigetis nomine. T. 2, 5, 45.
 numine Divum abuti ad fallendos homines. C. 75, 4.
 numina lymphæ Thufcæ. T. 3, 5, 29. v. Thufca lymphæ.
 nunc ad tua devehor astra. P. 4, 1, 119.
 nuncius debet esse sine vano, i. e. *absque mendacio*. P. 3, 4, 5.

NUM-

TIBUL. & PROPERT.

numquam dixit. AMO. P. 2, 7, 34.
super posuit pedem in urbe. i. e. igno-
rat civitatis mores. P. 2, 25, 104.
nusquam est, pro evanuit. P. 3, 11, 60.
nutricum tenus, i. e. mammarum tenas.
C. 6, 12.

nutrit, pro nutritrix. P. 4, 4, 54.
nucis amantis. T. 1, 9, 1.
nucis loquaces conferre. T. 1, 2, 27.
Nycteus Antiope parei. Nycteos An-
tiope. ut apud Horat. Canidia Al-
buti, apud Virgil. Deiphobe Glauci.
P. 3, 13, 12, v. Antiope.

Nymphæ, *Dea nemorum, fluminum,
montium, palagi, florum &c. quas ve-
cabant Dryades, Hamadryades, Naja-
des, Orades, Nereides, Napeas.* P. 1, 20.
Nymphæ tota urbe crepitantes. P. 2,
21, 49. i. e. fontes.

Nymphis Iulia ferte. P. 4, 4, 35.
Nympha, pro puella. T. 3, 1, 21.
Nympha salubris, i. e. Juturna fons in
Latio, qui dicitur à juvando, teste Var-
rone. P. 3, 20, 26.

Nysa, Indiarum oppidum, conditum à
Baccho. Fuere & novem alia Nysa
huic Deo sacra, sed minis celebres.

Nysæi chori. P. 3, 15, 22.
Nysigenæ Silici. C. 6, 3, 252. v. Silemus.

o

O Factum malè! C. 3, 16.
o me felicem, o non mihi can-
didat! P. 2, 12, 1.
o mihi nuncii beari. C. 9, 5.
o mori, cur mihi seta venis? P. 2, 70,
48.

Oration, pro Orion, more Græcorum. Est
autem Orion sidus Australe, triginta
diebus stellis clarum. Orionis fabulam
vide apud Ovidium l. 5. Fast. C. 65, 94.
ob meritum. P. 4, 5, 64.

obdurare. C. 8, 13.
obdurecere vultu Gorgonis. P. 2, 17,
53. v. Gorgon.

obijcere alicui. P. 2, 21, 27.
obijcere libidinem. P. 3, 17, 1.
oblinere lacrymis. P. 4, 1, 3.
oblique rotæ signa iterata. v. Zodiacus.

cus. P. 4, 1, 84.
oblitus amor, passiva significatione. P. 7,
19, 6.

obnoxia mens turpi factio. T. 3, 4, 15.
obruere terque quaterque. P. 3, 5, 6.
obscena Troja, i. e. malis avibus condi-
ta. C. 6, 7, 99.

obscena carmina. P. 1, 16, 10.
obscenæ rabelæ. P. 3, 4, 19.
obsequis magna vis. T. 1, 4, 10.
occupati in re sua. C. 15, 8.

OCEANUS, *mare quod terram veluti
magnam insulam undequaque ambit.*
P. 2, 7, 65. orbem ponto continet.
T. 4, 1, 148.

Oceanus Santronicus, ita dicitur à San-
tronicis Aquitania populis, quos al-
ludit. T. 1, 6, 10.

Oceanum mare. C. 112, 6.

oceanus imber. C. 6, 17.
Oceanus Deus, Celsi & Vestæ filius, ma-
ritus Thetys avus Thetidos. C. 6, 3,
Jo. genitor Nympharum. C. 86, 6.

Oculus, laboriosus homo, qui supino
animo, & velut aliud agens, spiritum
torquebat, non animadvertens laborem
suum ab assello consumi. obliquus. P. 4,
3, 21. v. observo.

octava hora apud Romanos qua. C. 79, 3.
v. observo.

ostipedis Canceri terga sinistra. P. 4, 7,
150. v. Cancer.

OCULI duces in amore. P. 2, 12, 12.

oculi euntes, i. e. comierunt. P. 4, 7, 25.

oculi labentes. P. 1, 10, 7.

oculi loquaces. T. 2, 7, 25.

oculi melliti. C. 48, 1.

oculi sidera, & facies. P. 2, 2, 24.

oculi somnum poscentes. P. 2, 1, 17.

oculi quarunt sibi vulnus. P. 2, 16, 7.

oculis fixum hærete. P. 1, 3, 19.

oculis insomnia portare. P. 2, 17, 83.

oculis meis formosa. T. 4, 1, 34. P. 4, 49,
32.

oculis parce, i. e. ne aspicias. P. 4, 9, 13.

oculis venit umbra benigna. dictum
de somno. P. 4, 4, 66.

oculos alicui capere. P. 3, 8, 15.

oculos amore fariare. P. 2, 12, 23.

oculos appetere, i. e. unguibus invadere.
T. 1, 7, 76. ocu-

INDEX IN CATUL.

oculos compositos patefacere. P. 1, 3.
31.
oculos debere. C. 81, 1.
oculos effudere. C. 105, 5.
oculos effudere. P. 3, 6, 7.
oculos ferire. P. 4, 8, 66.
oculos graves movere. P. 2, 23, 16.
oculos non relinquere, i.e. *stus cau-*
sam esse, ita ut oculi absumantur vel
abstrinam huc illuc inspicendi nega-
re. P. 1, 5, 11.
oculos puellarum corrumpere. P. 2, 5,
21.
oculos suaviari. C. 9, 9.
oculis carius. C. 81, 4. 101, 2.
oculis capere. P. 1, 1, 1.
oculus fulminare. P. 4, 8, 55.
ocellus peninsularum Sirmio. C. 31,
2. v. Sirmio.
ocelle, i.e. *delicium, amoris.* C. 50, 19.
ocelli ebrii. C. 45, 11.
ocelli quærent sibi vulnus. P. 2, 16, 7.
oculos vacuos seducere. P. 1, 9, 27.
odium parere. P. 2, 1, 75.
odium Vatinianum, i.e. *quo Catullus*
oderat Vatinium. C. 14, 3.
odores ustri, *pro aromatibus odoriferis.*
T. 2, 2, 3.
odores tibi affabunt. P. 2, 23, 17.
Oeagrus, pater Orphæ, *qui Calliopem*
visavit. P. 2, 21, 31. v. Orpheus.
Oeta, *mons Thessaliæ, ubi Heracles con-*
flagravit. Oetæ iuga. P. 1, 13, 24. Oe-
tæ Thermopylæ. C. 47, 54. v. Thet-
mopylæ.
offensa, *pro irata.* P. 3, 6, 40.
OFFICIUM; *quandoque in obscenis.* P.
2, 16, 24.
officium propositum. P. 1, 20, 40.
officium invitum præstare. P. 2, 13, 90.
officia revocare in amores multos. P.
2, 17, 75.
Oilides Ajax, i.e. *filius Oilæ, qui ob rap-*
tam Cassandra a templo Minervæ,
dum ab excidio Trojæ in patriam re-
duceret, fulmine sitis panas violatæ nu-
mini perculsit. v. Virg. *Æneid.* P.
4, 1, 117.
olea vinciri, *in sacris.* T. 2, 1, 16.
olea quæ legit. *adagium.* C. 94, 4. v.

observ.
olivi, *adverbium futuri temporis.* T. 3, 5,
23.
olivi, *pro laudandum.* P. 3, 23, 2.
oliva Delia, *prope quam Larva effudit*
Apollinem, & Dianam. C. 34, 7.
olivum odoratum, *in sanguentum.* P. 3,
15, 31.
olivum Syrium, i.e. *Opobalsamum Pa-*
lastinum. C. 6, 8.
olor ore canorus, *pro Virgilio.* P. 2, 23,
84.
Olympus, *Thessalia mons, cui Gigantes*
Olympum posuerunt, iter cali tentantes.
P. 2, 1, 19, *celo vicinus.* T. 4, 1, 132.
Olympus, *pro calo æternus.* T. 4, 2, 13.
omentum. C. 88, 6.
OMN. omine certo dux ducem feris.
P. 4, 10, 46.
omine cum homo. C. 60, 166.
omina prima contineant fidem. P. 5,
18, 24.
omina bene spondentia. P. 4, 1, 41.
omina candida. P. 4, 1, 67.
omina noctis. T. 3, 4, 9.
OMNIS. omnes cachienni. C. 13, 5.
omnia dabis. P. 2, 12, 50.
omnia facere, i.e. *nullum lapidem non*
movere. C. 74, 8.
omnia fanda, nefanda. C. 63, 401.
omnia fulta cano. P. 3, 3, 9.
omnia monstra tacere, *in obscenis.* C.
101, 40.
omnia nota lacrymis meis. P. 1, 6, 21.
omnia omnibus annuere. C. 60, 163.
omnia plena lacrymis. T. 1, 9, 54.
omnia retum, *pro res omnes.* P. 3, 7, 7.
omnia sentire. T. 4, 5, 19.
omnia sine tuta à viro externo. P. 2,
14, 16.
omnia sunt tentata mihi. P. 3, 19, 5.
omnia sorda tacent. P. 4, 3, 53.
omnia tempora felle madent. T. 2, 4, 49,
12.
omnia tuta. C. 30, 8.
omnia vertuntur. P. 2, 7, 29.
omnivorus Jupiter. C. 67, 140.
Omphale, *Lycorum regis filia, cuius an-*
thro capiti Hercules, eadem lenius
pelle concessa, ante pedes quas lavisti-
cium

TIBUL. & PROPERT.

etiam exercuit. P. 3, 9, 17.
onerare domum per arma fixa. P. 3, 7, 26.
onus difficile monte volutare. R. 2, 1, 3, 64.
onus inaequatum. T. 4, 1, 43.
onus, quod quinque digitis levatur. i. e. cinis in urna sepulchrali conditus. P. 4, 11, 14.
onyx, genus pretiosi marmoris, ex quo vasa ad unguenta servanda. C. 65, 32.
onyx murheus. P. 3, 3, 22.
onyx Syrio munere plenus. in *suavibus.* P. 2, 10, 30.
opaca barba. C. 37, 19.
OPERA tua. C. 3, 19.
Operari Deo, i. e. rem sacram aperiri. T. 2, 1, 9, 2, 5, 95.
operari malis. T. 2, 6, 18.
operari facis. P. 2, 22, 2.
opetosa antra. P. 3, 1, 52.
operiebantur vota solventes. P. 2, 19, 43.
aperite, aut aperire domum. C. 65, 90.
opes cadentes. P. 2, 11, 2.
opes insinuuntur. P. 3, 7, 28.
opes refingere, i. e. copias hostium fundere. P. 3, 2, 44.
opes Venere exhausta. P. 1, 11, 2.
opima spolia erant, quae dux Romanorum hostium duce dextra effudit. T. 4, 10, 7.
Feteticus Jupiter.
Opis Idææ currum sequi, i. e. Boreynæ. T. 1, 4, 62. v. *Cybele.*
oppida vicia cursum triumphantis præcedebant. T. 2, 5, 120.
opporitum esse cunctis iugis. P. 4, 2, 11.
opposita fera. T. 1, 9, 80.
oppositum pignus. C. 25, 4.
opprobria Romuli, Remique. C. 28, 73.
opprobrio esse. P. 4, 1, 5.
opatum non habuisse manus. T. 1, 7, 80.
opata maritis. C. 63, 228.
optima nutricum. P. 4, 1, 55.
opus sum balneariorum. C. 33, 1.
OPUS belli. P. 3, 9, 70.
opus grave cesser vomere suspensum. T. 2, 1, 5.

opus pace legendum. P. 3, 1, 17.
opus parum cauti pectoris. P. 3, 3, 32.
opus tarz artis. T. 3, 4, 37.
opus remittere. T. 2, 3, 28. **verbis exornare.** P. 4, 5, 19.
operti manus insueræ. T. 2, 4, 42.
operti uni unus honos non datur. P. 2, 2, 64.
opertum varias vices disponere, in obsecris. T. 1, 10, 54.
ora Hellelponria. C. 18, 3.
ora patriæ tuæ tangitur. P. 4, 1, 222.
oraculum Jovis ætoli. C. 7, 5, v. *Jupiter.*
oracula. T. 3, 4, 77.
oratio plena veneni, & pestilentie. C. 40, 12.
ORBIS æstivus. T. 1, 2, 50.
orbis terrarum. T. 3, 3, 30.
orbis uterque. T. 4, 1, 177.
orbis urna parvus. P. 3, 16, 16.
orbium cubile. C. 65, 21.
ORCUS, idem que Pluto. luridus, dives in aqua ignava. T. 3, 3, 38. v. *Pluto.*
Orci arbiter Minos. P. 3, 17, 27. v. *Minos.*
ordo lancibus, pro ordo lancium. P. 2, 10, 23.
ordo primus & ultimus, i. e. a senatu usque ad plebem. P. 3, 16, 22.
ordo lalcentum. T. 2, 1, 125.
Oristes, Agamemnonis filius ex Clytemnestra, qui patrem ab altera matre occisum, eade ipsius matris præfinitum & impietatis esset. Ob id furis exagitatus. P. 2, 11, 5.
orgia cavis cultis celebrare. C. 63, 259.
orgia Italæ, i. e. sacra Latini carnium. P. 3, 1, 4.
Oricum, Macedonia oppidum. Oricia terebinthus. P. 3, 5, 3.
Orion, caligis fidus. P. 2, 18, 56. **aquosus.** P. 2, 1, 35. v. *Oarion.*
Orithyia, filia Pandionis Athenarum regis, quam Boreas ventus, a patre suis accipit, vi rapuit. P. 2, 12, 51. 3, 5, 25.
Orithyie Pandionis genus Zethus, & Cleon. P. 1, 20, 31.
Ozymedon, unus ex Gigantibus, quæ Jovis

INDEX IN CATUL.

Jovi bellum intulerunt. P. 3, 7, 48.
 Orontes, Syria juvenis, natus inter Libanum, & Anti Libanum, juxta Heliosopolim. P. 2, 16, 77.
 Orontea myrrha. P. 2, 1.
 Orpheus, Oeagri & Calli filius, natione Thraci: quem servus ea cantus dulcedine fuisse, ut vocem lyra coniungens, seras, arbores, & saxa praevaleret. Ille ad inferos profectus est, quo Eurydicen uxorem suam serpentis interfectam à Plutone reperiret; & voti-que compos saltus ea lege, ne coniungem sequentem respiceret, donec superaram regionem transisset, amoris impatiencia oblitus respexit, atque iterum amisit. Exinde ejus ferarum, calidum vitæ exit, tandemque à Bacchantibus discerpis est. P. 3, 1, 41.
 Orphea lyra. P. 1, 3, 42.
 Orcaus. C. 64.
 ortus candens. T. 2, 1, 65.
 Ortygia, Eubæi patria, eodem qua Delos. P. 2, 21, 10. v. Delos.
 OS non siccum. dicitur de homine supini animi, cui opponitur, quem emuncta uisus appellamus. C. 4, 3.
 ora in Deos solvere. T. 3, 5, 14.
 ore, pro ore. P. 3, 8, 10.
 ora inoribunda. P. 3, 5, 10.
 ora manu verbetare. P. 2, 7, 46. manibus notare. P. 1, 6, 16.
 ora reverentia movere. P. 2, 21, 39.
 ora viris mortui imponere. P. 3, 11, 22.
 Oſa tellus, i. e. argilla Campana. Oſei cum Campani populi. P. 4, 2, 62.
 oſcitant alites. C. 25, 5.
 OSCULA empta. P. 3, 11, 34.
 oscula labris inorata. P. 2, 12, 17.
 oscula maris, & sororis, amanti & leſypræ causa. P. 2, 5, 11.
 oscula sibi debita. P. 1, 6, 17.
 oscula lupina. P. 2, 20, 28.
 oscula sua, & maris dat filiis pater viduati. P. 4, 11, 73.
 oscula eripere compentis auriculis. T. 2, 5, 92.
 oscula fallere siccis genis, dictum de ſenectute. P. 4, 11, 76.
 oscula ferre comæ canæ. P. 2, 13, 94.

oscula jure ferre, qualia sunt confan-
 gantium. P. 2, 5, 8.
 oscula nixa gradibus dare. P. 1, 16, 42.
 oscula rapere. T. 1, 4, 37.
 oscula roſtro decerpere. dictum de columbis. C. 67, 127.
 oscula suprema ponere in labellis gelidis. P. 2, 10, 29.
 osculati arma relicta. P. 4, 3, 30.
 osculationis leges. C. 38, 6. v. basia.
 Oſiris, Ægyptiorum Deus, idem qui Bacchus. Eius invocatio & laudes. T. 1, 8. à vers. 27.
 Oſſa, Troſſalia monti, à Gigantibus Olympo impositus. P. 2, 11, 19.
 OSSA comis edere ligata. P. 4, 7, 80.
 oſſa deflexa gemitu Celatis. P. 3, 11, 58.
 oſſa dispersa. P. 1, 21, 9.
 oſſa electis anguibz lecta. in re magica. P. 3, 4, 23.
 oſſa immatura. T. 2, 7, 11.
 oſſa maronatum ab equis honoratis veſta. P. 4, 11, 104.
 oſſa minuta, i. e. oſſa. P. 2, 10, 58. nulla, i. e. igne consumpta. P. 1, 17, 12.
 oſſa nullo solo conteſta. P. 1, 22, 8.
 oſſa noſtra mare verrit. P. 2, 12, 44.
 oſſa tranſibit viator contemnens. P. 2, 8, 35.
 oſſa rursus jejuno sono terret Cerberus. P. 4, 5, 4.
 oſſa ſalla tenere. P. 2, 11, 6.
 oſſa maris, & parentis jurare. P. 2, 15, 15.
 oſſa oſſibus permiscere. P. 2, 7, 83. 10-
 rere. P. 4, 7, 94.
 oſſa quætere a lupis relicta. mendici-
 tati ultima ſignum. T. 1, 6, 18.
 Oſſa calcare. P. 2, 7, 80. componere. P. 2, 17, 22. legere. T. 1, 3, 6. 3, 2, 18. P. 2, 17, 34. 4, 1, 127. rogo devocare. in re magica. T. 1, 2, 46. roſa ponere. P. 1, 17, 22. terra ſicquenti locare. P. 1, 14, 25. tollere manus, pro colligere. P. 2, 7, 50. vino & lacte ſpargere. T. 3, 2, 20.
 Oſſa Præna. P. 4, 3, 51.
 oſſinus torus. P. 1, 14, 20.
 oſſina tunica. P. 2, 20, 26.

oſtrini

TIBUL. & PROPERT.

offrinar colores. P. 3, 11, 7.
 oltreolior, i.e. affretis feracior. C. 18, 4.
 Otho. C. 54, 1.
 oria degere. C. 57, 10 + petagere. T. 4, 1, 182.
 ovis lucida. T. 2, 1, 62.
 orem niveam Tyrio murice tingere, i.e. laenam. T. 2, 4, 28.

P

Pabula vitiis præbere. P. 3, 7, 3.
 pacta ligare. P. 4, 4, 82.
 Pactolus, Lydia fluvius, auris arenis maxime illustris. Pactoli humor. P. 3, 16, 28. liquor. P. 1, 6, 32. liquores. P. 1, 14, 11.
 Pæzi, Scythiarum populi αὐθιγενὲς ἕλκη. T. 3, 1, 145.
 Pæna canere, i.e. hymnum in honorem Apollinis. P. 3, 13, 42.
 Pagasa, oppidum Thessalia. Pagasæ navalia. P. 1, 20, 17.
 pagana forcula deliciis mædientia, ædulantis epulas. P. 4, 4, 76.
 pagina contestâ est. P. 2, 23, 89.
 pagina evecta gyros præscriptos. P. 3, 2, 21.
 Palatia, Latij collis ita dictus ab Evandro Arcade Pallantis præpote. T. 2, 5, 25.
 Palaria decerpta Romanis rauris. P. 3, 7, 49. pecorosa. P. 3, 9, 3. sacra Phæbo navali. P. 4, 1, 1.
 Palatinæ aves Romulo visæ. i. e. duodecim vulvures, quibus fratrem Remum antevit, qui sex tantum viderat in Aventino colle. P. 4, 5, 44.
 palatum siccum. P. 4, 9, 21.
 PALES, pastorum Dea. T. 1, 1, 16.
 Pales lignea facta falce agresti. T. 2, 5, 20.
 Palilia festa. T. 2, 5, 87-4, 4, 73. Palilia sereno accenso celebrare. P. 4, 1, 19.
 palimpsestum, i.e. charta deleticia. C. 22, 5.
 palis vitum adiungere. T. 1, 8, 33.
 PALLA Jovis purpurea, & perlucida. T. 3, 6, 11.
 palla Sidonia. P. 4, 9, 47.

palla talis illudens. T. 3, 4, 15.
 palla media fœdus inire, i.e. fœmina intercedente. P. 4, 4, 60.
 PALLAS, eadem quæ Minerva. C. 63, 8.
 7. Minerva.
 Pallas spatatur ad aras Dulichias. P. 2, 2, 19.
 Pallas Tiresiam obsecravit, quid ipsâ lavantem forte fortuna aspexisset. V. 4, 9, 57. Aliam causam epicitatis Tiresia habes apud Ovid. 3. Metamorph.
 Palladis artes castæ. P. 3, 18, 7.
 Palladis ignes, idem qui Vestales; Palladium euenum in ad. Vestæ asseruabatur. P. 4, 4, 45.
 Palladis oculi glauci. P. 2, 19, 12.
 PALLER colores multos. Hellenismus. P. 1, 15, 39.
 pallida curis nutrix. P. 4, 3, 47.
 pallida mortuorum turba. T. 1, 11, 38.
 pallidum esse in iratam. P. 1, 6, 28.
 pallida vina bibere. mortuorum erat, quibus epulum feræ apparatus. P. 4, 7, 44.
 pallidior statua inaurata. C. 80, 4.
 pallidulus pes defuncti. C. 64, 6.
 pallor, amoris præsentissimum signum. P. 2, 9, 17.
 pallori esse. P. 3, 4, 30.
 pallia lecti. P. 4, 8, 87. fecerunt vias tepidas. meretricium est. P. 4, 7, 20.
 pallia in toto lecto non sident. P. 4, 3, 31.
 PALMA AUREA. T. 1, 10, 82.
 palmas victrices labore parare. P. 4, 7, 240.
 palmæ supplices. P. 4, 8, 71.
 palmas primas extollere gurgite. P. 2, 28, 11.
 palmis demissis flumen haurire. P. 2, 20, 43.
 palmæ, pro remis. C. 4, 4.
 palus emissa. C. 67, 110.
 paludes inferorum. P. 4, 11, 15.
 paludibus lavare. P. 2, 10, 55.
 pampinea raris. P. 3, 15, 26.
 pampineus odor. P. 2, 22, 30.
 PAN, filius Mercurii, dux Nympharum, i.e. cereris, capripes, cui sacri Arcadia.

INDEX IN CATUL.

montes. P. 3, 11, 45.
Pan Tegerus, i. e. Arcadus, à Tegea
 oppido Arcadiae. P. 3, 8, 30.
Pan lacte madens. T. 2, 5, 27.
Panes plures fuerunt. caprii cedes. P. 3,
 15, 34.
Panchaia, regio Arabiae felicitis dives.
 T. 3, 2, 3.
pancratium, genus lili. P. 9, 12, 8.
Pannonia, regio transalpina, sed Al-
 pibus proxima. Pannonius fallax. T.
 4, 1, 1-9.
Panthus. P. 2, 15, 37.
papaver luteum. C. 19, 12, 60, 195.
 papavera purpurea. P. 1, 20, 38.
PAPILLA Amazonum nuda. P. 4, 3, 43.
papilla dura luxu inhumana. P. 4, 4,
 54.
papillae lustrantes, i. e. tumore fusciam
 repellant. C. 63, 64.
papillis nudatis luctari. in obscenis. P.
 2, 12, 5.
papillis nudis arma capiebant Lac-
 onae mulieres. P. 1, 12, 19.
parare mensam. T. 1, 5, 34.
parare prolem. T. 1, 11, 39.
parare se plus uni. in obscenis. P. 2,
 17, 18.
parati habes. subaudi animi. C. 17, 2.
parca dies. P. 3, 3, 40.
PARCA, Noctis, & Horae filia, pene-
 quat fatum forem vel ut antequam pu-
 tarant. Ha tres fuerunt, nimirum Clo-
 to, Lachesis, Atropos, nentes vi-
 tam, casusque mortalium annuntiantes.
 C. 63, 36. T. 1, 8, 1, 4, 5, 3.
Parca sorores tristes. T. 3, 3, 35.
Parcas immites habere. P. 4, 11, 13.
parce solutis crinibus. i. e. crines ne
 solvas. T. 1, 1, 81.
parcite luminibus. i. e. ne respicite. T. 2,
 2, 33.
parcius infamare. P. 2, 16, 69.
parentis facta augere. T. 1, 8, 55. v. pa-
 ter.
paries crimine pictus, i. e. figuris ob-
 scenis. P. 2, 5, 26.
PARIS, Priami Troiae regis ex Hecuba
 filius, quem cum utero mater gesta-
 ret, visa est sibi faciem parere, quae pa-

triam in cineres verteret. Quod id fa-
 tum territus Priamus, iussit in-
 faustum, uti primum natus esset, filius
 expati, si forte vim sati potuisset elu-
 dere. Ille verò à pastoribus educatus,
 forma, viribus, mentis acumen in-
 duci gliscebatur, arbitrique iustitiae iuri-
 bus definiendis non raro adhibebatur.
 Ideo Mercurius in ejus conspectum
 tres Deas de pulchritudine certantes
 adduxit, Junonem, Palladem & Ve-
 nerem; quarum prima, si sententiam
 pro se tulisset, operi & regni promissa
 altera sapientiam; tertia sermossissi-
 mam Graciam feminam, Helenam
 uxorem Menelai. Illi de propositis
 praemii ultimum placuit & pro Vene-
 re iudicavit. Quibus alius construc-
 ta classe Spartam navigavit, He-
 lenamque huiusmodi clam coniugio
 abduxit. Ad quam repetentem Gra-
 cia cinis excita est, Achilles precia-
 que, qui tandem à Paride fraudulenter
 cinis in telo (nam opera muliere
 rabili erat) mortem oppetiit. C. 67,
 103. P. 2, 2, 7, 2, 12, 13. 3, 6, 29. pa-
 stor. P. 2, 21, 91.
Paris quilibetque. P. 3, 1, 20.
Paris Phrygiae fatum composuit. P. 3,
 11, 65.
parma bellica. P. 2, 7, 44. picta. P. 4,
 10, 21.
parnam referre. P. 4, 10, 40.
Parnassus, Ptoeides monti, duobus cacu-
 minibus insurgens, Adusi dicunt. C.
 63, 336.
Parnassus concussus. P. 3, 17, 56.
Parnassi vertex. P. 2, 21, 13.
Parthasius Ephesus, pistor celebris, de
 quo vide Plin. 35. c. 10. P. 3, 7, 12.
pars imitanda magna domus. P. 4, 11,
 44.
pars quotacumque. T. 2, 7, 36.
partes exulit sub zona torrida. T. 4, 1,
 165.
parthenice alba, floris genus. C. 50, 194.
Parthenic, Cynthia nuxit. P. 4, 7, 74.
Parthenius, Arcadiae mons. Parthenia
 antra. P. 1, 1, 11.
PARTHI, populi Persidis, quorum regio
 sua

TIBUL. & PROPERT.

- fit a inter finem Periculum, & mare.*
Horatium. Hi a Romanis saepe tenati,
numquam domiti fuerunt: quatinus
plurimas, ensque turpissimas elades
isdem intulerunt. P. 2, 11, 23. sagitti-
ferti. C. 11, 6.
- Parthus eques. P. 4, 3, 36.*
Parthus feto fœdere confessus. P. 4,
6, 79.
- Parthi spoliati gloria. P. 3, 10, 3.*
Parthorum astuta fuga. P. 3, 7, 54.
Parthorum equites. P. 2, 8, 18.
Parthos pedibus sequi. P. 2, 18, 63.
Parthæ telluris alumni. P. 4, 3, 67.
Parthæ trophæa. P. 3, 3, 6.
Parthi foci coquebant matreæ po-
cula. P. 4, 5, 26.
- parvus Bacchi maternus. P. 3, 15, 21.*
parva signa dare. P. 1, 18, 17.
parvo contentum vivere. T. 1, 1, 47.
passere herbosa loca. T. 2, 5, 25.
passere jugera multa ove. Hypallage.
T. 2, 24.
- pasqua Herculis, forum boarium. P. 4, 9,*
20.
- Passiphae, Solis filia, uxor Minos regis*
Cretensium, quæ eo usque stultitia de-
venit, ut effusum taurum deperiret.
Cum autem insani concubitus raro
desiderio teneretur, Daedalus artificem
consuluit, quæ passio taurum ad se pel-
licere posset. Ille verò vacca lignea
formavit, eoque reginam inclusit, de-
inde machinam tanto obiciens, im-
pendiosissima femina vota complere cog-
git: unde postea natus Minotaurus.
Quidam l. i. Artis Amatoria. P. 3,
17, 11. juvenco capta. P. 2, 21, 113.
non proba. P. 2, 19, 52.
- Passithea, una Charitum, Semni uxor.*
C. 62, 43.
- passer Lesbiz. C. 2. passeris obitus.*
C. 3.
- passim amantur veteres. T. 2, 3, 41.*
pastor ad baculum. P. 4, 2, 39.
pastor Baccho madidus. T. 2, 5, 87.
pastorum annua convivia. in festis Pa-
lilibus. P. 4, 4, 75.
- patente porta. in obscenis. C. 15, 18.*
pâtere, pro facilem esse. P. 4, 7, 74.
- PATER adoptivus Augusti, Julius Cæ-*
sar. P. 4, 6, 59.
- pater astrictus, inoparens. P. 2, 16, 74.*
pater eluritionum. C. 21, 1.
pater sanctus materni vicibus. P. 4,
11, 71.
- pater pendit in cervice nati, i. e.*
Ancofes in collo Enca. P. 4, 1, 43.
- patres, pro Senatoribus. P. 3, 9, 32. 4, 12,*
12.
- patriis focis restituere. P. 2, 1, 64.*
- PA TI. paterer caput hoc collo disce-*
dere. P. 2, 6, 7.
- patientia ingenui. T. 3, 2, 5.*
- patientior, pro durior. P. 1, 6, 29.*
- patria sepulta. P. 1, 22, 3.*
- patriæ servire. P. 4, 1, 60.*
- patrio sacro tremula turba pendebat.*
P. 4, 1, 18.
- Pattima Virgo, i. e. Minerva literato-*
rum patrona, ita dicta, quod d. patriis
capite orta fuerit, absque congressu se-
mineæ. C. 1, 9.
- Patroclus, Menatij filius, Achilli ra-*
riusimus, qui dum amicus armis indu-
tus ejus personam simularet, ab He-
ctore occisus est. P. 2, 7, 19.
- paulatim sub iuga collum dare. T. 1,*
4, 12.
- Paulus cæsar, Cornelij maritus. P. 4,*
11.
- Paulus Cornelij filius. P. 4, 13, 63.*
- pavonis cauda superba. P. 2, 16, 59.*
- PAX spicam tenet. T. 1, 11, 67.*
- Pacis laudes. T. 1, 11, 45. & infra.*
- pacem fumere, ac ponere. P. 2, 1, 35.*
- pace mercata premere aliquem. ex*
lege meretricia. P. 2, 5, 32.
- pace tua. T. 2, 5, 105. P. 2, 17, 40.*
- pacificare. C. 67, 76.*
- peccare, in re amoris. T. 4, 14, 1. P. 2,*
13, 25. 2, 21, 107. 3, 64, 9.
- PECTUS angustum. metaph. P. 2, 1,*
40.
- pectus miscere. in obscenis. P. 4, 7, 19.*
- pectus nudum lacerare. in funeribus.*
P. 2, 10, 27.
- pectus proavi simulare. P. 4, 11, 39.*
- pectus terere alio amore. P. 3, 18, 6.*
- pectore crimen inest. T. 3, 7, 84.*

INDEX IN CATUL.

pectore aquam pellere, i.e. natare. T. 1, 4, 72.
 peccata cæco nudare. *scipio adagium.* P. 4, 8, 47.
 pecus stolidum pleno vellere carpe-
 re. *metaph.* P. 2, 1, 3, 8.
 pecus tardum, *sciarmentum.* T. 4, 1, 209.
 pecoris hostis leo. C. 62, 77.
 pecorosa Palatia. P. 4, 9, 3. v. Palatia.
 pecunia detestata. P. 3, 5.
 pedirum leve & subtile. in obsecris. C. 54, 3.
 Pegasus, equus alatus, qui è sanguine Medusæ in terram dehuciente natus est. Hic apud Musas diu commoratus, ut hospiti gratiam referret descendens, pulvis pedis Hippocrenæ fontem elicit. Eius opè fretus Helierophon Chimæram interfectus. Pegasus volatus. C. 55, 24. Pegasæo dorsu in acra vectari. P. 2, 21, 55.
 Pegalides Musa. P. 3, 1, 19.
 pectus, Latine sunt, scatebra, unde distus Pegasus. P. 1, 20, 33.
 peietare. P. 4, 3, 42.
 pelagus, *Asia monumenta carina Ju- lige.* P. 4, 6, 17. v. Actium.
 Pelæus, *Æaci filius, Thetidæ maritus, frater Telamonis, Atreidis pater, u- nus ex ductibus qui navim Argo con- scenderunt.* P. 2, 7, 51. *Æmonius, i.e. Thessalus.* T. 1, 6, 9.
 Pelei ac Theridos nuptiæ. C. 63.
 Pelides Achilles. P. 1, 26, 34. v. Achil- les.
 Pelius, Thessalia mons, quem Ossa im- posuerunt Gigantes, Jovis bellum in- ferentes. C. 63, 278. iter cæli. P. 2, 1, 20.
 Peliacus vertex. C. 63, 1.
 Pelica trabs, i.e. navis Argæ, ex ar- boribus Pely constructa. Pelicæ tra- bis iter legere. P. 3, 20, 12.
 pellere humum pedibus, i. e. saltare. C. 60, 14.
 pellit vada remis. C. 63, 58.
 pellis aurata, i.e. vultus arietis Phryxi. C. 63, 5.
 pelliti patres corda rustica, i.e. anti-

qui Senatores Romuli ævo, pellibus au- rati. P. 4, 1, 12.
 pellucens rivus. C. 67, 57.
 pellucidulus lapis. C. 68, 4.
 PELOPS, Tantalus filius ex Taygete, quem impuberem pater Diis ad convi- vium vocatis epulandū apposuit. Cum verò jam comæsa lumeri parte, Jovi subolisset scelus, continuo rex Deo- rum puerum iussit reviviscere, & par- tem, qua defecerat, addito ebore sup- plevit. Hic postea Hippodamiam Ge- nomaï filiam coniugem habuit, atque ab ea nomen accepit Peloponnesus. per- jurus. C. 63, 342. Pelopis humeris æternus. T. 1, 4, 58. v. Hippoda- mia.
 Pelopea domus tota stupro infamis, propter violatam. Atres uxorem d' Thetide, Helenam d' Paride raptam, Clytemnestram. Egisthi amoribus pol- lutam. P. 3, 17, 20.
 Pelopæus Agamemnon, i.e. filius At- rei d' Pelope geniti. P. 4, 6, 33.
 Pelusium, *Ægypti oppidum.* Pelusii ca- stris subruta ferro Romano. P. 3, 7, 55.
 Penates, *Dij domorum, & urbium.* pe- nates Umbriæ noti. P. 4, 1, 121. pe- nates communes æterna cadæ spargere. P. 2, 21, 67.
 pendens sub ala extrema secluditur, P. 1, 20, 29. v. observ.
 pendit sedens primo remone, *gessus auriga.* P. 4, 8, 21.
 Penelope, *scærit filia, Ulyssis uxor, quæ marito viginti annorum spatium absente, proci constantiter elusit. Fin- gebat enim se illis copiam sui saltu- ram, cum telam inceptam absolvisset, quod ne contingeret, noctu retexebat, quæ per diem texta fuerant.* v. Ovid. in *epist.* Heroid. P. 2, 7, 39, 3, 10, 31, 4, 5, 7. *pir.* P. 3, 11, 24.
 Penelopeus Telemachus. C. 60, 229.
 Peneos, Thessalia fluvius. C. 63, 285.
 penetales foci, i.e. *Lares familiares.* C. 67, 102.
 penice, *pro penitus, d' γὰρ ἀπὸ.* C. 60, 173.

peni-

TIBUL. & PROPERT.

penitus crudelior. P. 1, 16, 17.
 penitus felicibus in lucem editus, i. e.
 bonis avibus natus. P. 3, 8, 11.
 PENSARE carere. P. 3, 4, 15. trahere. P. 3, 9, 20.
 pensā caestrensi laborare, i. e. *laetum nam texere militarem*. P. 4, 3, 33.
 pensā diurna facere. P. 4, 9, 48.
 pensā graviora rependere iniquis qualillius. P. 4, 7, 37. v. *observ.*
 penitus affixus puella. T. 1, 3, 87.
 penitus iniquis famulam onerare. P. 3, 13, 5.
 penitus manum ianificam imponere. T. 2, 1, 10.
 Pentheclēa, *Amazonum regina, Trojanorum auxiliaria, ab Achille occisa. Mæotis, i. e. Scythia*. P. 3, 9, 14.
 Pentheus Thebanus, qui sacra Bacchi irridens, à matre, duabusque materteris aprum venari putans, miserè discerpitur est. P. 3, 6, 24, 31, 34, 320, 33. v. *Agave*.
 PER artem agitare saxa. P. 3, 1, 43.
 per causam aliquid agere. i. e. *consilio suo exterius aliquid prætendere*. T. 1, 7, 26.
 per has manus, i. e. *ope harum manuum*. P. 4, 9, 68.
 per jocum atque vinum. C. 50, 6.
 per oculos suos jurare & c. T. 3, 6, 47. v. *jurare*.
 per ora, i. e. *ante conspectum*. P. 3, 11, 12.
 per se pati, i. e. *propter viribus*. P. 2, 23, 49.
 per te, i. e. *opera tua*. P. 2, 7, 14.
 peratque. P. 2, 19, 9.
 peragere aliquid sub voce querula. P. 4, 7, 95.
 perambulare cubilia in obscenis. C. 29, 8.
 perdesperere in obscenis. C. 73, 3.
 perdere pectus ferro, & veneno. P. 2, 23, 13.
 perditus in quadam. P. 1, 13, 7.
 perditè amare. C. 45, 3.
 peregrina munera. P. 1, 2, 4.
 perfidia, pro mendaciis. C. 63, 122.
 Pergama, i. e. *muri Troiani*. P. 2, 1, 21, 2, 2, 45. manu Apollinis constructa.

P. 3, 7, 39.
 Pergamea mala. P. 3, 11, 64.
 Pergamea vates, i. e. *Cassandra Priami filia*. P. 4, 1, 51.
 pethospita. T. 4, 1, 143.
 periculo demitti. P. 2, 19, 59.
 pericula viz maritime, ac terrestris. P. 2, 18, 64.
 pericula geminare. T. 1, 6, 21.
 Perillus faber, qui Phalaridis Agrigenti tyranno taurum animum formavit, quo inclusi rei torquerentur igne supposito. Ob id à rege damnatus, ut prius stium suum opus imbuere. P. 2, 17, 52.
 Perimedea manus, i. e. *Perimedes Ulyssis socius, quem Corce una cum alijs in feram convertit*. P. 2, 1, 74.
 perire, pro deperire, sua amare. P. 2, 12, 13, 2, 17, 27. C. 45, 5.
 percam, si me ista movent dispendia. P. 2, 16, 63.
 pereant silvæ. T. 4, 3, 6.
 peritum facere. P. 1, 9, 7.
 periuri amantes. P. 2, 13, 47.
 periuria verbis revocare. P. 1, 15, 25.
 perimento lucis tempore defungi. T. 3, 3, 9.
 Permetus, *Bastia fluvius, Musi sacer*. P. 2, 8, 30.
 perneciter. C. 61, 8.
 Pero, *Noëi filia*. P. 2, 2, 17. v. *Melampus*.
 Perthibus Pindus. P. 3, 3, 55. v. *Pindus*.
 perdespere. P. 3, 10, 37.
 Persephone, *regina inferorum, eadem quæ Proserpina*. T. 3, 5, 5. P. 2, 19, 45.
 Persephonæ dona ferre. P. 2, 10, 25.
 persequi poenis. T. 4, 9, 28.
 Perses, pro Perseo rege Macedonum, de quo *L. Emilius Paulus triumphavit*. P. 4, 11, 39.
 Perseus, *Jovis & Danaë filius, qui pedibus petras gestans, Andromedam dæto, cui obiecta fuerat, liberavit, uxorique duxit. v. Andromeda*, Medusa. C. 55, 25.
 Persei ala. P. 2, 21, 56.
 Persei uxor. P. 2, 19, 22.
 Persea manus. P. 3, 20, 8.
 Persis, *regio Asia, terrarum quædam*

INDEX IN CATUL.

imperio nobilis. Perfarum religio
impia. C. 88, 4. Perlicum aruspici-
um. C. 88, 2.
perspecta amicitia. C. 97, 6.
perspecta fama. P. 1, 11, 17.
persuasiuſ fallere, i. e. certus decipere.
P. 4, 1, 146.
peritica tritilis abstulit opes excultas.
P. 4, 7, 130.
perrundere tunicam, & pallium. in
obscuro. C. 32, 11.
perverſa manu ora ſauciare. P. 4, 8, 64.
pervigilare. T. 3, 6, 54.
pervigilare abiectis tunicis. in obſcu-
ris. C. 86, 1.
pervincere aliquid. C. 75, 15.
pervincere mores dominæ. P. 1, 17, 15.
perurere inſteſtina. metaph. C. 75, 3.
Peruſia. i. Thuſcia oppidum, in quo L.
Antonius ab Auguſto obſiſſus, extre-
ma fame coaſtus tandem ſe dedit.
Peruſina funera. P. 1, 22, 3.
PES A gratis celer, & labilis. 1, 9, 48.
pes grabati. C. 10, 22.
pes in porta offenſus, triſte omen. T. 1,
3, 20.
pes inimicus. P. 2, 5, 30.
pes ipſe redit ad limina. T. 2, 6, 14.
pes menſa. P. 4, 8, 44.
pes, pro extrema veli parte. C. 4, 21.
pes, pro metro. P. 3, 1, 6.
pedem ſumme inſerre. P. 1, 18, 12.
pedem ponere nullo ſono. T. 1, 2, 20.
pedem reſerre. T. 1, 2, 48.
pedem ſede alicuius ponere. T. 3, 4, 24.
pedes aureoli. C. 63, 167.
pedes leſti. C. 60, 115. P. 3, 9, 14.
pedes molliter cuntes. P. 2, 9, 24.
pedes errantes malè ferre. i. conſultare
ob ſecuritatem. T. 2, 1, 30.
pedes movere, i. e. ambulare. P. 2, 7, 56.
pedes tangendos ſuppliei præbere. P. 4,
8, 72.
pedes veſte fluente ferire. P. 3, 15, 32.
pedibus invitis redire. P. 2, 17, 60.
pedibus iter prætentare. T. 2, 1, 77.
pedibus terras carpere. P. 1, 6, 33.
peſſimæ puellæ. vox blaudiarum. C.
55, 10.
peſſis naſorum. C. 68, 9.

Petale anus. P. 4, 7, 39.
petere honorem in comitijs. P. 3, 20, 42.
petitor magiſtratus. C. 44, 11.
peturum. C. 67, 39.
petulantia linguæ. P. 1, 16, 37.
Phæacia, i. e. Coreya, ubi regnavit Al-
cinous. T. 5, 3, 3. terminus errorum
Ulyſſis. T. 4, 1, 78. v. Alcinous.
Phæacæ ſilvæ, i. e. pæonia ſecondi ſilvæ,
P. 3, 1, 51.
Phædra, Minos & Paſiphaes filia, The-
ſei uxor, qua Hippolyti privigni ar-
densſimo amore capta, nihil contra
prætermiſit, qua ad caſſi juvenis pro-
poſitum labefactandum proſutura exi-
ſtimaret. Sed cum omnia irrita ex-
perta eſſet, adoleſcentem apud mari-
tum accuſavit, quid ſibi vim inferre
tentaviſſet? Quibus audiviſ iratus Tho-
ſeus filium domo, & urbe relegavit
nocturna. P. 2, 1, 5. v. Hippolytus.
Phæathon, Solis & Clymenes filius, qui
juvenilis deſiderio accenſus regendi po-
ſtremi curruſ, agrè à patre impetra-
viſ, ut id ſibi uno tantum die liceret
Sed cum aurigandi munus peritus eſ-
ſet, locorumque inſcitia teneretur, ſim-
nere aberravit, curruſque ad inferio-
ra deduxit. Quo ſalto terra caloris
impetens apud Jovem queſta eſt, qui
miſſo fulmine temerarium puerum ju-
go excuſſit, & in Padum præcipitavit.
Ejus autem ſenores invocatoſ cadaverem
ei uſque fratrem deſcendunt, donec in
populoſ eleiſiferas verterentur. flami-
natus. C. 63, 291. v. Ovid. 2. Meta-
morph.
phætræ ex utroque humero jacens.
P. 2, 9, 10.
phætræ pondus in arcus conſume-
re. P. 4, 6, 55.
Pharos, olim Egypti magna inſula,
poſtea continentis adiuncta, ubi turris
illa navigantibus ſacrum prælucent.
Prolemæa. P. 2, 1, 32.
Pharia Iſidis turba, i. e. Egyptia. T.
1, 1, 32.
Pharii portus. P. 3, 5, 5.
Pharſalos, Theſſalia oppidum. C. 63, 37.
phatellus. P. 3, 19, 20. phatellus, &
C. 63.

TIBUL. & PROPERT.

consecratio. C. 4.
Phaëta, *Celeborum fluvius*. C. 63, j. P. 1.
 20, 16. j. 30, 14.
Phæn, im *Cyrenæum*. C. 27, 109. v.
 Cylin. in Phæneum.
Phidias, *Athensensis sculptor nobis offe-*
mus. Phidiaci Jovis eburnæum li-
genum. P. 1, 7, 10.
Philæa, *aspera insula apud Syrenem: ci-*
vis duobus amibus, qui Nilo manan-
tur. crotaëdria Philis, s. de Philis.
 P. 4, 19.
Phileas, C. 22.
Phileas Cous, *poeta Elegiacus, quem*
Propertius imitatus est. P. 3, 1, 1. Mus-
ici melior. P. 2, 2, 41.
Phileta aqua, s. c. *vena carmines Phi-*
leas. P. 3, 2, 2.
Phileti corymbi. P. 4, 5, 3.
Philippus sanguis, s. c. *genus Philippi*
regis Macedonum. P. 3, 9, 30.
Philippi, *Macedonæ oppidum apud quod*
partes Cassi, & Brutus penitus ab Au-
gusto ductæ: civilia busta. P. 2, 1, 27.
Philochæres, *Hercules armiger, cui mu-*
ricus Alcides sagittas suas habendas
tradidit. P. 2, 1, 51.
Phyllirides Chirō. P. 2, 1, 52. v. Chirō.
Phincus, *Agænoris filius, qui cum vati-*
ciniis præditus esset, Deorum facta mor-
talibus libere revelabat: idcirco à Jo-
ve oculis orbatus, immixti Harpyiis,
qua comedenti ex ore cibos eripere.
Cum verò Argonauta ad litus Bithy-
num appulisset, ubi miser habitabat,
Zeus & Calais teterrima monstra
ab illius epulis abegerunt, ipsique vi-
dendi copia rursus facta est. v. *Valerium*
Flacum 4. Argonaut. Phinci je-
 nia. P. 3, 3, 63.
Phlegra, *vallis Thraciæ, ubi Gigantes*
in Deos arma ceperunt. Phlegræa ju-
 ga. P. 3, 7, 48. Phlegræi tumultus. P. 2,
 1, 39.
Phlegrex campus, s. c. *Pharsalia, ubi*
Pompejanis exercitus Cæsaris copis
fusus est. P. 3, 9, 37.
Phrebe Leucippi filia, *d. Cephæe rapta*.
 P. 1, 1, 15.
PHOEBUS filius Jovis, & Latonæ,

idem quæ Apollo. T. 3, 1, 72. 2, 5. P. 3, 2,
 13.
Phœbus eterna juvenire. T. 1, 4, 1, fu-
 turorum præcius. T. 2, 5, 11. inno-
 centis. T. 1, 4, 1. 2, 5, 23. 3, 4, 27. 4, 4, 2.
 lauro r. duntius. T. 3, 4, 23. medi-
 cu. T. 4, 4. pastor. T. 3, 4, 67. vates
 non fallax. T. 3, 4, 39.
Phœbus Aëti cultus. P. 2, 2, 3, 51.
Phœbus nava'is, *ab ulsteram scilicet,*
quæ auspiciis Apollinis retulit Augu-
stus de Antonio & Cleopatra. P. 1, 1, 3.
Phœbus donat sua camina. P. 1, 2, 27.
Phœbi boves. P. 3, 10, 32.
Phœbi porticus aurea. P. 2, 21, 1.
Phœbi toror *Diana*. T. 2, 3, 18. P. 2, 12,
 10.
Phœbi speciem furari. P. 2, 3, 32.
Phœbo vicinus. T. 4, 1, 1, 5.
Phœbum in armis morari. P. 3, 1, 7.
Phœbus, pro Sole. T. 4, 1, 146.
Phœbus ab ortu prospicit. T. 3, 4, 21.
 ætivos ignes spatiosius exigit. P. 3,
 18, 13. fugatus mensa Thvestis. P. 3,
 20, 30. teitis eorum, quæ videt. P. 3,
 21, 78.
Phœnicum inventum *Astrologia*. P. 2,
 13, 51.
Phœnix, *Græci dux in Troiana expo-*
ditione, qui lippitudine laborans à
Chirone sanatus est. P. 2, 1, 52.
Phœloe puella. T. 1, 9, 73.
Phœrcis, s. c. *Medusa Phœrci filia*. Phœr-
 cidos ora lecta inanè Persæ. P. 3,
 20, 3. v. Gorgon.
PHRYGIA, *regio Asia minoris, dividi-*
tur in maiorem, & minorem, sive Troa-
dem. Phrygius campus. P. 2, 2, 3, 35.
Phrygius iudex. v. *Parrus*. C. 60, 18.
Phrygius maritus Hippodamiz, i. e.
Pelopis, quid scilicet Dardani consan-
guineus esset & Electra etenim Darda-
ni mater, sive fuit Taygetis matris
Pelopis. P. 1, 2, 20.
Phrygius tibiz ionus. T. 2, 1, 86.
Phrygi infani numeri, s. c. *Corybantis*.
 P. 2, 16, 16.
Phryges. P. 2, 16, 30.
Phrygi Cælaris avi. P. 2, 1, 42.
Phrygi modi. T. 1, 4, 64.

g 1 Phryæ

INDEX IN CATUL.

- Phrygiæ columina. C. 62, 71.
 Phrygiæ columnæ. T. 3, 3, 13.
 Phrygiæ undæ. P. 2, 21, 65.
 Phryne, *Thebana meretrix*. P. 2, 5, 6.
 Phryne lena. T. 2, 7, 27.
 Phthia, *Davidis oppidum*, *Thessalia conterminum*, *Achillis patria*. Phthiæ progenies, i. e. reges Macedonum ab Achille descendentes. C. 65, 44.
 Phthiæ viri bustia cruenta, i. e. *Achillis sepulcrum*. P. 2, 10, 38.
 Phthiotica Tempe. C. 63, 35. v. Tempe.
 Phylacides heros. v. Proteſilaus. P. 1, 19, 7.
 Phyllis, *regina Thracum*, qua cum Demophontem Theſei filium hospitis ſuſcepſiſſet, ab ejus diſceſſu amoris impatientiam ferre non valens, ex arbore ſe ſuſcipiſſit. P. 2, 17, 30. v. *Ovid. epiſt. Heroid.*
 Phyllis meretrix. P. 4, 8, 29.
 Phœbe ſtudium. P. 3, 3, a. v. 47.
 piare clades, & Craſſus, i. e. Craſſi deſens deſere, qui à Parthiſ ſadē cum exercitu ſuſus eſt. P. 3, 3, 9.
 piari metuenda lege. P. 4, 9, 55.
 PICTA aqua radiis armorum. P. 4, 6, 26.
 picta patma. P. 4, 10, 21.
 picta puella. P. 3, 6, 16.
 picta roga. P. 4, 4, 53.
 picta litora. P. 1, 2, 13.
 picti curſus Britannoꝝ. P. 4, 3, 9.
 picti metus. P. 4, 6, 50.
 pictos mundos & tabula ediſcere. P. 4, 1, 37.
 picturæ laſcivæ. P. 2, 5, 19.
 PIERUS, *Theſſalia mons*, *Muſis ſacer*.
 Pieris quercus. P. 2, 10, 5. Pierii lacus. T. 3, 1, 16.
 Pierides Muſæ. T. 3, 15, 4, 21. doctæ ſorores. T. 3, 4, 45. Pierii honores. T. 4, 1, 19.
 PIETAS viſta. P. 3, 11, 49.
 pietate potentes Romani. P. 3, 20, 21.
 pietas poeta, *pro docto*. C. 16, 5.
 pia tetra, i. e. *cunis pius*. P. 3, 5, 25.
 pia ſomnia pondus habent. P. 4, 7, 88.
 pia ſpectacula, qua paſcer aliis ob victoꝝiam ſig. T. 2, 5, 123.
 pia hominum umbæ, i. e. *piarum horumum*. P. 3, 16, 31.
 pios annos educere. P. 2, 7, 95.
 pignus habere alterius timorem. T. 4, 13, 18.
 pignora ſamæ. P. 4, 11, 12.
 pignora ſua cedere. T. 4, 13, 17.
 PILA cryſtallina ad manus frigerandas. P. 2, 16, 60.
 pila xatata, i. e. *sphæra, qua utuntur Mæthemæci*. P. 4, 1, 78.
 pila fallit veloci ſactu per brachia. P. 3, 12, 5.
 pila ludies. P. 4, 11, 20.
 pila nona, i. e. *libraria taberna*. C. 37, 2.
 pileati fratres, i. e. *Cæſar & Pſellus*. C. 37, 2. v. *obſerv.*
 pili facere. C. 10, 13, 17, 17.
 pilum lentum. T. 4, 5, 90. pila referre ad patrios penates. P. 4, 1, 87. turpiter acta manu feminea. P. 4, 6, 22.
 Pimpleus, *Bæotia mons*, *Muſis dicatus*. C. 102, 1.
 Pindus, *Epiri mons in regione Perthæborum*, *ſacer Muſis*. Petri habus. P. 3, 3, 55.
 Pindarus Thebanus, *Lyricorum poetarum princeps*. Pindarico ſpiritus ore tonat. P. 3, 15, 40.
 pinguis muſta. T. 1, 1, 8.
 PINUS adacta in faciem novę prociſ. P. 3, 22, 14.
 pinus conigeta. C. 63, 106.
 pinus *Favos ſacra*. P. 3, 18, 20.
 pinus incumbens circumdat umbras. P. 3, 11, 37.
 pinea tēda. C. 60, 15.
 pinea texta. C. 63, 10.
 pipilare, *diſtum de paſſere*. C. 3, 10.
 Pizus, *Athenarum portus*. C. 63, 74. P. 3, 19, 23.
 Piriſthous, *Ixonis filius*, *Theſes dilectiſſimus*. v. *Ixon*, *Iſcomache*.
 Piſaurum, *Umbria oppidum*. Piſauri ſedes moribunda. C. 80, 3.
 Piſces cæleſte ſidus. P. 4, 1, 107.
 piſces longinqui. P. 3, 5, 3.
 Piſo prater. C. 28, 47, 2.
 piſtino arque aſino tradi. C. 94, 10.
 pituita naſi. C. 23, 17.

pla-

TIBUL. & PROPERT.

placata aderit, *pro crat.* P.1,4,23.
placere. T.1,4,4.
placido vultu videre. T.2,4,59.
plagis brachia lassare. P.4,3,67.
plangere aliquem. T.1,8,28. P.2,17,36.
plangor cachinni. C.63,273.
plano gradu sistere. P.4,10,16.
planta morata gradu expenso. *mos amatorum*, *puellis suis se probare cupientium*. P.2,3,6.
platanorum ordo creber. P.2,21,47.
Plato, *Academici philosophus, Academicorum princeps*. Platonis studiis animum emendare. P.3,19,25.
plausit rotam supponere. T.2,1,42.
plectrum eburneum. T.3,4,39. P.3,2,25.
Plejadæ, *Atlantis Mauritania regis septem filia, quarum nomina fuerunt: Alcyone, Merope, Electra, Celano, Taygete, Sterope, Maja*. *Eas Jupiter in stellas mutavit, atque in eandem capite collocavit*. P.2,13,51. Plejadum chorus. P.3,3,58.
plena manu januam percutere, *i. e. muneribus referta*. T.1,6,32.
pleno amore, *i. e. fausto*. P.2,17,61.
plena flumina trahere. P.1,20,44.
ploxemum vetus, *genus arca*. C.94,6.
plumbo directa membrana. C.22,8.
plumbæ pondera fundæ tortæ. P.4,3,65.
plumipedes. C.55,27.
plus oculis suis amare. C.35,74,7.
plurici sulcrum. P.4,8,68.
Pluto, *Saturni filius ex Opè, cui regna inferorum sorte obtulerunt*. *Hic Proserpinam Cereis filiam, dum flores legeret in Sicilia, per vim rapuit, uxoremque duxit infernus*. T.4,1,67.
pluvix testes. T.1,1,46.
POCULA, *pro venenis*. P.2,1,33. nigra. P.2,18,68.
pocula sicca. T.3,6,18.
pocula cadunt inter digitos remis-
sos, *gestus paventis, & deprensi*. P.4,8,53. *v. observ.*
pocula ducere, *i. e. forbillare*. P.2,7,57.
valculum Horatij de adiciis: Illic

plurima naribus duces rhura: &
Ovidij Trist. 4. Tempus erat nec me peregrinum ducere cglum. i. e. spirans trahere.
pocula sobria bibere. T.1,7,28.
pocula cum felle bibere. T.1,6,14.
podagra. C.70,6.
podagra frædum corpus. T.1,10,73.
POENA fæta. T.10,10,4. fæta, sed simpla. P.3,4,32.
poena futurorum *Danadum*. P.4,11,27. *v. Danaus*.
poena vagetur. P.2,15,31.
poenæ esse. P.3,4,20.
poenas dicere, *i. e. interminari, sancire, edito prohibere*. T.1,7,61.
poena, *pro conditione hosti damnosa*. P.2,7,23.
Poeni, *Africa populi, iidem cum Carthaginiensibus*. Poena ostræ, *i. e. Tyrus, à colonis Tyriis, qui cum Didone in Africam profecti sunt*. P.4,3,51. Poenæ columæ, *i. e. Numidica*. P.2,21,3.
Poellum, *Campania oppidum*. Poellæ odorati rosaria. P.4,5,59.
POETA durus, *i. e. Heroicus*. T.2,2,44.
poeta Phœbi sacerdos. P.2,5,1.
poeta purus Philætas. P.3,7,44.
poeta virtutis Bacchi. P.3,15,20.
poetæ Deum cura. T.3,4,47.
poetarum laus. T.1,4,57. & infra.
Pærus. P.3,5.
Polixena, *Priami & Hecubæ filia, quam Achilles umbra sepulcro suo mædari iussit*. Polixenia cædes. C.63,364.
pollice chordas impellere. T.2,5,3.
pollice claustra fallere. P.4,5,72.
pollicibus duris ledere. P.2,4,24.
Pollux, *Castoris frater, Jovis & Leda filius, ex eodem ovo, quo Helena, in lucem editus*. Hunc pugilatū maximè validum fuisse perhibent, atque Amycæum Bebyætorum regem cæsum certamine interemisse. *v. Valer. Flaccum 4. Argon.* P.1,2,16. gemellus Castoris. C.4,27. pugil. P.3,12,17.
Pollucis equus. P.3,20,26.
Pollux & Castor, *ignes navigantium solerti*. C.67,65.

INDEX IN CATULI

Polydamas, *Troianorum princeps*. **Polydamantes**. P. 3, 1, 29.

Polydorus, *Priami filius, quem pater mulieris cura opibus ad Polymnestorem Thraciam regem, instante Troica obsidione, misit, ut si forte Graecis villam sauisset, et si tamen sanguinis reliquia superesset. At Polymnestor thesaurus innotuit, elam iuvenem iugulavit, corpusque in litore deposuit, donec ab Hecuba praeceunte inveniretur. v. Verg. 3. Aeneid. P. 3, 11, 58.*

Polymnestor, *Troicum rex, qui post occisum Polydorum, ab Hecuba iuvenis matrem oculis orbatus est. v. Ovid. 1. Metamorph. P. 3, 11, 57.*

Polyphemus, *Cyclops, Neptuni filius, cuius lacus cum appulisset Ulysses, post conspectam faciem eadem, immenso mastrum temere ingesto supruit, donec terrore vitæ obcecavit. v. Homer. 9. Odys. Verg. 3. Aeneid. Ovid. 1. Metamorph. P. 3, 22, 32, 3, 1, 45. Polyphemi genæ exulæ. P. 3, 10, 26.*

POMA grandia. T. 1, 1, 10.

poma modo nata. T. 3, 5, 20.

poma nulla curæ debita, *scilicet silvestria*. P. 3, 20, 35.

poma caduca legere. P. 3, 21, 95.

poma furtiva cavis manibus dare. P. 1, 3, 24. v. obsequio.

pomis viles amores mercari. P. 2, 2, 71.

pomus confuta. T. 2, 1, 43.

pomaria. P. 3, 1, 51.

pomosa corona. P. 4, 2, 17.

pomoli horti. T. 1, 1, 25.

POMPA funebribus longis *non formosa* imaginibus spatibatur. P. 2, 10, 19.

pompa funeris libelli tites. P. 2, 10, 25.

pompa munerum, *festis matronalibus*. T. 3, 1, 4.

pompa nuptialis. P. 3, 11, 27.

Pompeius Magnus, *ita dictus ob rerum gestarum excellentiam. Hic piratas maria infestantes intra quadragesimum diem subjugavit: Mithridatem*

Ponti regem compulsi ad venenum. 3 victorias plurimas retulit de Albanis, Colobis, Henasclis, Parebis, Arabibus, Iudæis. Tandem Caesaris honoribus invidens, & mali forens patrem sibi crescere, Pharisalicam pugnam suscepit, in qua victus est. Cum autem ad Ptolemaum Aegypti regem, quem magnis beneficiis juverat, confugisset, eius iussu ab Acutilla satellite obruncatus est. Pompeius confusus. C. 110, 1. apud Memphim jugulatus. P. 3, 9, 35.

Pompeii manu capta Fosphora. P. 3, 9, 68.

Pompeia porticus. P. 2, 21, 45.

Pompeia umbra, *i. e. porticus, in qua mirona ambulabant*. P. 4, 8, 75.

pondus capiti committere. P. 3, 7, 5.

pondus habere. *metaph.* P. 4, 7, 88.

pondus habere, *pro constantem esse*. P. 2, 17, 62.

ponere venire. P. 3, 1, 28.

PONERE amorem. P. 1, 9, 8.

ponere in exemplo. P. 2, 2, 52.

ponere inter, *i. e. annumerare, accensere*. P. 2, 2, 94.

ponere iura medio foro. P. 3, 7, 24.

positus, *pro discubens*. P. 2, 2, 59.

positus, *pro dormiens*. P. 1, 3, 15.

posita in lacerto alterius. P. 2, 7, 5.

positum caput mecum habuit. P. 2, 11, 22.

posito amore. P. 1, 17, 18.

positæ pruina, *i. e. pruina sparsa*. P. 1, 8, 7.

positura, *pro dispositione, ac ordine*. P. 4, 3, 38. *Lucret. 1. Tandem deveniunt in tales disposituras.*

Ponticus poeta. P. 1, 7.

PONTUS ære confinditur, *i. e. restis navium aratis*. T. 4, 1, 174.

ponsus in orbem curvum confluit. T. 4, 1, 20.

ponsus remis carpere. P. 1, 6, 33.

ponto gigni. T. 3, 4, 85.

Pontica præda. C. 29, 19.

Ponticus sinus, *i. e. mare Euxinum*. C. 4, 9.

popæ succincti, *i. e. viriliorum tunica collata*. P. 4, 3, 52.

popu-

TIBUL. & PROPERT.

populare, *verbum adlivum*. P. 3, 16, 29.
 Populus arbor. populus xdem orna-
 bat. P. 4, 9, 29.
 populi comæ formosæ. T. 1, 4, 26.
 Porcius. C. 47, 1.
 porcus hostia mystica. T. 1, 11, 26.
 porci figurati compita lustrabant. P.
 4, 1, 23.
 porgentur, *syncope pro porrigentur*. C.
 52, 7.
 portecto fene, *i. e. defuncto, & feretro*
imposito. C. 66, 6.
 porta lutida obferat rogos umbro-
 sos. P. 4, 12, 8.
 portæ fidem prodere. P. 4, 4, 37.
 portæ stude recludere. P. 3, 17, 24.
 portenta nova, *i. e. insolita*. P. 3, 23,
 28.
 portici matrona ambulabant. P. 2, 16,
 55, 4, 8, 75.
 portitor *Chiron* æta recipit. P. 4, 11, 7.
 FORTUS ipse fidem fallit. P. 3, 5, 50.
 portus Phœbi fugiens, *i. e. Solis radiis*
inaccessus. P. 4, 6, 15.
 portum tangere. P. 3, 22, 15.
 portu claudi. P. 1, 8, 24.
 poscere verba à lyra. P. 4, 1, 75.
 possidere aliquem. P. 4, 7, 93.
 post cineres. P. 1, 1, 36.
 post obitum omnia majora. P. 3, 1, 23.
 post sancto caput tundere. *gestus sup-*
plicantis. T. 1, 5, 42.
 postes frangere. T. 1, 1, 87.
 posteritare opus crescit. P. 3, 1, 34.
 Posthumus. C. 66, 35.
 Posthumia conviviæ magistra. C. 17, 3.
 Posthumus Gallæ maritus. P. 3, 10.
 postilla, *adverbium futuri temporis*.
 C. 83, 9.
 pote, *pro potest*. C. 75, 16. P. 2, 1, 46.
 potens in amore. C. 97, 3. P. 2, 18, 22.
 potior esse, *i. e. præferri*. T. 1, 6, 33.
 4, 1, 200.
 præ invidia increpitare. P. 2, 18, 15.
 præcinere. T. 1, 5, 12.
 præco. C. 103.
 præcordia ferro vincla. T. 1, 1, 77.
 prædæ cupiditas. T. 2, 6, 4 v. 17.
 prædator. T. 2, 6, 23.
 præfantes. C. 63, 378.

prægestire. C. 63, 145.
 PRÆLIA clade pari. P. 1, 7, 38.
 prælia miscere. P. 4, 1, 28.
 prælia rumpere. P. 3, 9, 62.
 prælia ferere humo armigera. *attin-*
get fabulam Jasonis. P. 3, 9, 70.
 prælia stant. P. 3, 2, 44, 3, 3, 24.
 prælia turpia quætere. P. 2, 4, 25.
 PRÆMIA laudis. C. 63, 152.
 præmia, *pro præda*. T. 2, 5, 119. P. 1, 14, 16.
 præmia dira ferre ad Lares patrios,
i. e. manibus hostiles. P. 2, 21, 58.
 præmia esse vari fallaci, *i. e. spoliari ab*
hariole. P. 2, 3, 7.
 præmia petere, *i. e. prædari*. T. 1, 2, 25.
 P. 3, 1, 46.
 Prænestæ, *Latij veteris oppidum*. Præ-
 nestis dubix sortes, *qua in templo*
Fortuna servabantur. P. 1, 21, 41.
 præpendent sæta. P. 2, 22, 37.
 præportat pectoris iras. C. 63, 194.
 prælagire mortem. P. 3, 9, 5.
 præscribere carmina. T. 4, 1, 179.
 præsentî flere puellæ. P. 1, 12, 15.
 præsentēs preces, *i. e. validæ*. P. 2, 21,
 64.
 præsternere aristas. C. 63, 350.
 præsto esse. T. 1, 6, 25.
 prætexta puellarum. P. 4, 11, 33. *puer-*
rum. P. 3, 13, 30.
 prætextatus. C. 60, 182.
 prætor *Propertij rivalis*. P. 2, 13.
 prætoria. P. 4, 1, 29, 4, 4, 31.
 prætoria classica. P. 3, 2, 41.
 prætrepidans, *i. e. admodum festinus*. C.
 46, 7.
 prævecta, *pro prævectam. sed omnino*
videndus est locus. P. 1, 8, 19. *simile*
illud Persæ Sat. 3. Stemmate quod
Thufco ramum millefimo ducis, pro
millefimo. est autem prævecta vo-
canda castus.
 prætum ultimum, *i. e. extremus præti-*
mæge. C. 12, 22.
 præta rotis terere. P. 3, 2, 13.
 Praxiteles *Cnidius, nobilissimus statu-*
arius. Praxitelem lapis proprius arte
 vindicat. P. 1, 7, 16.
 prece Deos adire. P. 3, 19, 18.
 precibus alterius uti. T. 1, 5, 18.

pre-

INDEX IN CATUL.

premere amore facili. in obscenis. P. 1, 13, 22.
 prelia membra multo mero. P. 2, 12, 42.
 pretium vitæ. P. 4, 11, 100.
 pretium grande plena manu referre. T. 1, 10, 52.
 Priamus, Laomedontis filius, Troia Imperator, qui post captam urbem, filiosq; a Græcis interfectos, ipse tenens aras Neoptolemi ense obruncatus interijt. v. Virg. Æneid. P. 2, 2, 50. Priami caput longævum. P. 4, 1, 52. Priami regna diruta. P. 2, 19, 54.
 Priapus, vortorum Deus, Bacchi & Veneris filius, mutans magnitudine insignis. v. Lampadius. C. 18. 19. 20. T. 1, 4.
 Priapus ruber horti custos. T. 1, 1, 24.
 Priapus ille verpus, dictum de homine salaci. C. 47, 4.
 primitus. C. 19, 11.
 primus digitus, i.e. extrema pars digiti. C. 2, 3.
 primo remone pendere. P. 4, 8, 21.
 prior meretricis rogare non debet. P. 4, 5, 42.
 prius ætas. T. 3, 4, 25.
 prisco parentum more. C. 98, 7.
 prisca tempora referre. T. 3, 5, 26.
 privignus Phædræ Hippolytus. P. 2, 1, 54.
 privæ Casaris Cornelia. P. 4, 11, 59.
 prius, pro potius. P. 4, 1, 82.
 priusquam ante. P. 2, 17, 65.
 pro amore continuo, i.e. ut continuus amor possit. P. 1, 20, 1.
 pro nostra amicitia. P. 1, 22, 2.
 pro pietate mea. C. 75, 26.
 probare scripta sua puris auribus. P. 2, 10, 12.
 procedere, i.e. superbè incedere. P. 1, 2, 1.
 procedere ultra portas. in pompa funeris. P. 4, 7, 29.
 procellerat quætere. P. 1, 20, 23.
 procellæ stridor. P. 3, 5, 61.
 procellæ in vanum ferant. P. 2, 1, 45.
 proci Penelope ab Ulyssæ interfecti. P. 3, 10, 35. v. Penelope, Ulysses.
 proci tam multi. P. 37, 40.
 procumbere ad pedes. gressus supplicum. T. 1, 10, 30.

procurare, i.e. expiare. C. 44, 15. T. 1, 11.
 prodigia, quæ mortem Cæsaris conferenda sunt. T. 2, 5, v. 71.
 prodigia mergere iussu æquoribus. T. 2, 5, 80.
 prodita limina, i.e. desertæ. P. 2, 6, 10.
 profectæ, pro invenire. T. 1, 11, 1. P. 2, 5, 23.
 prognatæ. C. 63, 3.
 prohi Dii! P. 2, 7, 64.
 projicere suum corpus. C. 63, 82. 63, 156.
 prolapsum leviter trahere. P. 1, 20, 47.
 prolem ministrare. T. 2, 2, 21.
 proluere campis atenuis. P. 4, 4, 19.
 Prometheus, Japeti filius, qui ob ignem a cælo furatum, feminæque tuto constructat, a Jove Caucasus rupibus alligatus fuit, ubi secus semper renascens aquilæ rostro pasceretur. C. 63, 254. P. 2, 1, 71. 3, 35.
 Prometheus jug 2, 1. C. Caucasus. P. 1, 12, 10.
 PROMITTERE, pro bene ominari. T. 1, 4, 79.
 promissi, i.e. promissisti. C. 107, 3.
 promissæ, i.e. promissæ. C. 107, 5.
 promissa procellis linguere. C. 63, 59.
 promissis ducere. P. 2, 1, 57.
 prona manu Falernum fundere. T. 3, 6, 6.
 propellere in medium. P. 2, 20, 11.
 propinquis non degenerare. P. 3, 1, 81.
 proponere aliqua columna. P. 3, 21, 23.
 proposito favere. T. 3, 6, 9.
 Propontis, i.e. vestibulum Ponti Euxini. pars illa Mediterranei maris, quæ inter Hellespontum & Bosporum Thracium extenditur. C. 4, 9.
 Propontica aqua. P. 3, 20, 2.
 prore Angusti publicæ vota impossita. P. 4, 6, 42.
 prore dant lintea. P. 3, 3, 7.
 prore minantes vehunt saxa Centaurica. P. 4, 6, 49.
 proci proprias vias. T. 1, 7, 78.
 prospectum petere. C. 63, 241.
 profluere se toto corpore. C. 107, 8.
 proflatus. P. 4, 6, 69.

pro-

TIBUL. & PROPERT.

procello, *i.e.* protervus. C.56,7.
 Procellus, *i.e.* Phylaci filius, Phylaci nepos, *Laodamia coniux*, qui bello Troiano primus omnium Græcorum pedem insidiæ posuit, primusque ab Helecte occisus est. Ptochiaca domus. C.67,74.
 provivum est, *pro cantum est.* P.3,1,38.
 prudens, *pro sciens; & data opera.* T.1,7,29.
 pruina marutina. P.2,7,89.
 pruna aurumnaia. P.4,2,15.
 Ptolemæus, *nomen Ægyptiorum Regum.* Ptolemæa Pharus. P.2,1,30.v.
 Pharos.
 puber. C.62,53.
 publica meretrix. P.4,7,35.
 PUDERE. pudet peperisse. *in obscen.* P.2,12,22.
 pudicas clausas armis munerum expugnare. P.3,11,9.
 pudicitia forma latius ampla. P.1,2,24.
 pudicitia, *meretricis dānosa.* P.4,5,28.
 Pudicitia templi. P.2,5,17.
 pudor amictu piztextæ exvelatus. P.3,1,33.
 pudor arma excutit. P.4,6,52.
 pudoris signa rumpere. P.3,17,3.
 PUELLA. cana facta una domo. P.2,1,22.
 puella domi adorata. P.3,12,28.
 puella non dura, *i.e.* facilis. P.4,2,23.
 puella non stulticia. P.3,22,17.
 puella per Jovem salva. P.2,19,42.
 puella pernix, *i.e.* Atalanta Schænei filia, *currendi maximè perita*, quam Hippomenes jactis tribus pomis aureis extra viam, pedum celeritate prævertit. Dum etenim illa, ut est mulierum aviditas, pomis colligendis animum advertit, victoriam amittit. C.2,12.
 puella velox, *i.e.* Atalanta Japhi filia, venatrix. P.1,1,15.v. Japhis.
 puella viridissimo flore. C.17,14.

puella domat juvenes. P.1,9,8.
 puella perit indigna mercede, *i.e.* deperit, *Jove amat*, ut notat magnus Lepsius. P.2,13,16.
 puella fuit quondam Hercules. P.4,9,50.
 puella ad aram Hæculis maximam non accedebant. P.4,9,69.
 puella barbara. P.2,16,77.
 puellæ demissæ ad facia Draconis Latravins, pallent. P.4,6,9. v. *olfer*.
 puellæ faciles aurem præbere. P.2,15,51.
 puellæ vagæ. P.1,5,7.
 PUER *Amar oculis hæret.* P.1,19,5.
 curis hominum qui gaudia miscet. C.63,95.
 puer bimulus. C.17,12.
 puer è trivius. T.1,3,12.
 puer in cunis sine voce. P.2,5,10.
 puer pincerna. C.27,1. T.3,6,5.
 puer, *pro famulo.* P.2,16,49. 3,21,23.
 pueri Augusti, *i.e.* Tiberius, & Drusus Neronis adoptivi. P.4,6,82.
 pueri boni, & mali, *i.e.* pulchri, & deformes. C.15,10.
 pueri fatales, Gallus & Luperus. P.4,1,93.
 pueri integri, *i.e.* aetate integra. C.34,2.
 pueros amores turges. T.1,4,110.
 P.1,20,23,100.
 pueros turba tenera. T.1,4,69.
 pueriliter. P.1,20,39.
 puerperium falsum. C.66,48.
 pugillaria. C.42,5.
 pugnare tristi puella. P.1,10,21.
 pugnare media puella. P.2,8,3.
 pugnabitur tota urbe. P.4,4,47.
 pugnantes linguæ. *in obscenis.* T.1,9,17.
 pulcherrimæ cura. P.2,17,37.
 pulcherrima femina descriptio. P.2,2.
 pulchrè esse. C.23,5.
 pulchritus tibi fuerat. P.2,2,44.
 pulpira. P.4,1,16.
 pulvinar geniale, *i.e.* nuptiale. C.63,47.
 PULVIS amore vacans. P.1,19,6.
 pulvis compitalis. P.4,2,40.
 pulvis congetius in barbam secam. P.4.

INDEX IN CATUL.

P. 4, 9, 31.
 pulvis dona itrita bibat. C. 65, 85.
 pulvis ætherius. C. 62, 206. v. observ.
 pulvis Etrusca. P. 1, 22, 6.
 pulvis horrida. P. 2, 10, 35.
 punex auida, ad libros lavandos. C. 1,
 2. P. 3, 1, 10.
 punex tenuis. P. 3, 1, 8.
 puniceæ cavi. P. 1, 2, 28.
 PUNICEUS color. T. 2, 4, 40.
 puniceum ila non, sacerdosum insula.
 P. 3, 9, 52.
 puniceis rubi. P. 3, 11, 28.
 puniceæ vitæ. P. 1, 9, 27.
 punicea rostra columbarum, i. e. punicea.
 P. 3, 2, 32.
 puppis luctatur in undis. P. 3, 1, 147.
 pappim deducere, æneavalibus dimo-
 vero. P. 1, 6, 15.
 puppes Græcorum triumphales. P. 3, 5,
 55.
 pupula, i. e. acies oculi. C. 62, 56.
 pupulus. C. 54, 5.
 purgare, in re sacra. T. 2, 1, 17.
 purpura olistis Pœnis fulgens. P. 4, 3,
 51.
 PURUS, pro sereno. P. 2, 18, 16.
 pura hausta, cui sisacet ferreum præfixum
 non erat. P. 4, 3, 68.
 purum cælum. T. 4, 1, 10.
 puro de fonte, i. e. reliquus intra. P. 3,
 1, 3.
 puræ manus, i. e. nullo scelere imbutæ.
 P. 2, 21, 76.
 puris manibus fontis aquam sumere.
 in sacris. T. 2, 1, 14.
 putiter. C. 39, 14. 75, 19.
 pulsula. T. 2, 3, 10.
 putare, pro purgare. T. 1, 7, 86.
 putrida pectora. C. 63, 3, 37.
 putris ab æstu tellus. P. 4, 3, 39.
 putris casa. P. 4, 9, 28.
 Pylos, Messeniarum oppidum, Nestoris
 patria. T. 4, 1, 48.
 Pylix famæ terna sæcula, i. e. ætas Ne-
 storis. T. 4, 1, 112. v. Nestor.
 Pyramides, regum Ægyptiorum sum-
 ptuosa sepulcra. Pyramidum sum-
 ptus ad sidera ducti. P. 3, 1, 57.
 Pyrene Tarbella, locus Aquitania pro-

pe montes Pyrenæos. T. 1, 3, 9.
 pyropus parma indactus. P. 4, 10, 27.
 Pyrrhus, rex Epirotarum, qui cum Ro-
 mani primo prosperè, deinde infeli-
 citer pugnavit. Tandem a Cuius &
 Fabricio Italiam reliquere, cuius
 est; eumque in Græciam reverte-
 dam Argos obsideret, regulæ suis oc-
 cubuit. Pyrrhi gloria fracta ad pe-
 des Romanorum. P. 3, 9, 60.
 pyrus iuviro dipite mala fert. P. 4, 2,
 18.
 PYTHON serpens ab Apolline in-
 terfectus. P. 4, 6, 35.
 Pythius Deus, Apollo, ita dictus ab oc-
 ciso Python. P. 2, 21, 16.
 Pythia Phœbi regina, i. e. Dispi in
 Parosio. P. 3, 1, 154.
 Pytho Delphica, i. e. sacerdos templi
 Delphici, ubi oraculum Apollinis so-
 to orbe notissimum. T. 2, 3, 27.

Q UADRATUM agmen. T. 4, 1, 107.
 v. observ.
 quadrigæ noctis nigrae. T. 3, 4,
 17.
 quadrupes aspera, i. e. fera bellua. T. 4,
 1, 229.
 quæ terra, quæ aqua. P. 2, 1, 45.
 qua via sit mors aditura. P. 2, 18, 60.
 quæcumque aderant in corpore vitæ.
 P. 3, 1, 27.
 QUÆRERE fugam in orbe exte-
 rio. P. 2, 13, 40.
 quærete, pro desiderare. T. 2, 3, 26.
 quærete, quæ scire timeamus. P. 2, 16,
 50.
 quærete quid aliquis possit. P. 2, 5, 31.
 quærete venas ferri sub terra. C. 65, 49.
 quærete Venerem per talos secun-
 dos. P. 4, 8, 45. v. Venus.
 quærete urbes dextra, i. e. expugnare.
 vulgo fac conquesta di Citta. P. 3,
 16, 50.
 quætiur alter huic, qui restat. P. 2, 15,
 53.
 quærendo fatigare. P. 2, 16, 49.
 quæritur, pro labore parva. P. 4, 9, 18.
 quæ

TIBUL. & PROPERT.

quali ave uestra est puppis Dardana !
P. 4, 140.
 qualicumque mihi puella. *P. 3, 19, 16.*
 qualis, & quantus minetur. *T. 3, 6, 23.*
 qualibet, *i. e. quacumque ratione. C. 75, 14, 40, 6.*
 quam multa vulnera. *P. 2, 23, 91.*
 quam prius, *pro priusquam. P. 2, 13, 86.*
 quamvis ita sit. *P. 2, 13, 73.*
 quamvis, *pro quam. C. 12, 5.*
 quamvis speraret numquam visita
 Ulysses. *Hellenismus pro visuram. v. praevecta. P. 2, 7, 43.*
 quando, *pro siquidem. P. 2, 8, 12.*
 quantum malis arserit. *P. 2, 13, 30.*
QUANTUM est auri & smagadi.
T. 1, 1, 51.
 quantum est hominum beatorum.
C. 9, 10. venustiorum. C. 3, 2.
 quantum oculis, tam procul animo.
P. 3, 19, 10.
 quantum poterat. *C. 81, 4.*
 quantum suscipiat sceleris. *C. 86, 4.*
 quasillo pressum scortum. *T. 4, 10, 3.*
 quasillis iniquis pensa graviore re-
 pendere. *P. 4, 7, 37. v. observ.*
 quatuor albos equos agere, *i. e. trium-
 phare. P. 4, 1, 32.*
QUERCUS verba secuta. *P. 2, 105, 5.*
 quercus mella dabant. *T. 1, 3, 45.*
 quetna glande famem pellere. *T. 2, 2, 38.*
 quernis frondibus ora laedere. *P. 2, 22, 11.*
QUERI veris animis. *P. 3, 4, 35.*
 querela blandita. *T. 1, 4, 65.*
 querelas adhibere. *T. 3, 4, 75.*
 querelas alicui coniecisse. *T. 1, 8, 53.*
 querelas ponere. *P. 3, 8, 9.*
 querenti verba fugiunt. *P. 1, 5, 17.*
 qui Hesperus vespere dicitur, Phosphorus
 matutinus appellatur. *C. 61, 40.*
 qui sis, aut ubi, nosse non poteris. *P. 1, 5, 18.*
 qui, *pro ut. C. 66, 20.*
 quibus palma concurrat, *i. e. qui ad*

palmam concurrunt. Hypallage. P. 3, 7, 17.
QUID fieri Amori ? *T. 2, 6, 2.*
 quid rerum geritis ? *C. 28, 4.*
 quid tantum merui ? *P. 1, 18, 9.*
 quid tibi cum flumine tali ? *P. 3, 2, 15.*
 quid tibi vis ? *P. 1, 5, 3.*
 quiddam est, quod vos querere cogit
 Amor. *in obsecratione. P. 2, 22, 42.*
 quidni ? *C. 78, 1, 87, 1.*
 quidquid etiam. *P. 2, 15, 26.*
 quidquid est cachinnorum. *C. 33, 14.*
 puellarum. *C. 37, 4.*
 quidquid gemmarum. *T. 2, 2, 15.*
 quidquid habetur amor, *i. e. quidquid*
tandem illud est, quod amor vocatur.
P. 2, 1, 80.
 quidquid hoc libelli est. *C. 1, 8.*
QUIES pessima. *T. 3, 4, 2. dura tami-*
ne inculto. P. 1, 18, 27.
 quietem properate, *i. e. mortem sepi-*
nare. P. 2, 19, 25.
 quietem spirare. *P. 1, 3, 7.*
 quietem irahere. *P. 1, 14, 9.*
 quiescas, *i. e. noli molestus esse. T. 4, 8, 5.*
 Quintia. *C. 85.*
 Quintilia Calvi amica. *C. 53, P. 2, 23, 90.*
 Quintius Veronenfis. *C. 81, 97.*
 quippe. *P. 2, 1, 75, 3, 247-41, 33-44, 99, 45, 12.*
 Quirinus, cognomen Romuli. *P. 4, 10, 12.*
 Teucer. *P. 4, 6, 21.*
 Quirites prisca. *P. 4, 1, 13. v. Roma,*
Romulus.
 quis te mutavit sanus Deus ? *C. 65, 31.*
 quisquam mortalis. *C. 63, 168.*
 quisquis adest faveat. *formula pro-
 prium in re sacra. T. 2, 1, 2.*
 quò ruis dicere facta ? *P. 4, 1, 73.*
 quod ajunt. *P. 2, 1, 3, 35.*
 quòd, *pro quamvis. P. 3, 1, 49-4, 6, 49.*
 quodcumque mali est. *T. 1-4, 7.*
 quodcumque tibi fluxerit e pectore.
P. 4, 1, 59.
 quodcumque vacabit. *P. 2, 21, 37.*
 quodcumque modo alicuius esse. *P. 1, 8,*

INDEX IN CATUL.

quondam, *adverbium temporis futuri*.
T. 3, 1, 23.
quovis pignore contendere. C. 44, 4.

R

R Acemi viventes, *i.e. maturi* *con-*
tes. P. 4, 2, 13.
radiare in armis. P. 4, 1, 27.
radicitus. C. 63, 288. P. 3, 5, 65.
ramuli. C. 60, 22.
ranx tubetx potentia. *in re magica*. P.
3, 4, 27.
rapeit, *pro allucere*. P. 2, 17, 87.
RAPERE virgineam ad vium. C. 60,
3.
rapax mors. T. 1, 3, 65.
rapina Centauriorum Iſchamache. P.
2, 2, 52. V. *obſerv*.
rapina Parcarum. P. 4, 1, 52.
raptus Helenæ. C. 67, 87.
raphanifimi ſupplicium. C. 13, 19.
rata, *pro variis doſibus ornata*. P. 1, 8, 42.
1, 17, 16. 4, 11, 52.
raſilis ſolis. C. 60, 168.
ratio me fugit, *i.e. obliſus fueram*. C. 10,
29.
rationem avari ſcitibere, *i.e. ſuppna-*
re. P. 3, 21, 19.
RATIS. rare trahi. P. 3, 17, 26.
ratem applicare. P. 1, 20, 20.
ratem ſeino pellere. T. 1, 4, 40.
rates ſimilibus euntes. P. 1, 1, 4.
rates Græcorum hærentes ad pia ſa-
xa. P. 3, 1, 110.
rates proveſtx *i.e. è navalibus deſulta-*
re. P. 1, 8, 16.
rates committere. P. 4, 6, 53.
raucus queſela. P. 1, 16, 39.
rauci poſtes. P. 4, 8, 49.
Ravidus. C. 40.
reboare. C. 62, 21.
reſellit regia, *emphatiſicè ad innuendam*
magnitudinem. C. 63, 43.
recipere, *pro liberare*. P. 4, 9, 38.
recipere præcepta. P. 3, 7, 21.
recepto, *pro recepero*. *ut xixixix*. C. 44,
19.
recondere, *pro reſervare*. P. 2, 21, 50.
recrepant cymbala. C. 62, 29.

RECTA animi via. P. 3, 3, 32.
recta figura, *i.e. facies formoſa*. P. 2, 1, 3.
103.
recta puella, *ſuperbiam explicare licet*,
quod erecto vultu incedas. P. 2, 2, 3.
46.
reddere, *pro dare*. C. 75, 26.
redditus, *pro datus*. C. 63, 217.
reddita, *pro data*. C. 63, 358.
redire ab hoſte plenum exuviis. P. 4,
10, 6.
redire in colla parentum. P. 4, 8, 13.
reditum ferre, *i.e. redire*. C. 62, 79.
redium tenuiſſet. C. 65, 35.
reſcite ſc aliquid, *i.e. aliquem in gratiam*
recipere. P. 1, 18, 11.
reſciamus iter. *in obſcuris*. P. 2, 22, 22.
REGES pares educti ex ubere ſilve-
ſtri, *i.e. Romulus & Remus*. P. 3, 7, 51.
regum colla catenis auratis cucum-
data. P. 2, 1, 33.
regum munera. T. 3, 3, 24.
regum opes deſpicere. T. 1, 9, 34.
regix chariz. C. 22, 6. V. *obſerv*.
regina meretrix Cleopatra. P. 3, 9, 39.
regnum tenere, *pro excellere*. T. 2, 6, 44.
regna alterius tenere. P. 2, 1, 3, 28.
regna mea longa ſuere in libris tuis.
P. 4, 7, 50.
regna paterna rondens Scylla. P. 3, 17,
22. V. Nifus.
regna ſuperba gerere. T. 1, 10, 80.
relegare cauſas ornandi aliquid. T. 1, 6,
5.
relevare. P. 1, 14, 22.
religare ſunem, *pro ſolvere*. C. 63, 174.
religio Perſarum impia. C. 88, 4.
remanſi expectando. P. 2, 7, 44.
remittere crimina. P. 2, 3, 21.
remittere opus. T. 1, 3, 88.
remittere, *pro deſerere*. P. 4, 4, 83.
reſiſſi digiti, *i.e. laxati*. P. 4, 8, 53.
REMIGARE alis centenis. P. 4, 6, 47.
remigare aqua diverſa. P. 4, 7, 56.
remige ſuvium propellere. P. 3, 20, 12.
remo alienas radere. P. 3, 2, 23.
remo felici prævehit. P. 1, 8, 19.
remorum pares vices forte ducere. P.
3, 19, 12.
remis cunſa cymba. P. 3, 11, 9.

RE

TIBUL. & PROPERT.

REMUS, Romuli frater, filius Martis ex illa sacerdote Vestali, qui ob muros Romanos in contemptum fratris edidit saltem transiens, iussu ejusdem Romuli occisus est. P. 2, 1, 23. 3, 7, 50.

Remus Aventinus, isa dictus, quod in Aventino colle auguranti sex vultures obiecti sunt. P. 4, 1, 50.

Remus Romuli confor. T. 2, 5, 24.

Remi domus, i. e. Palatium. P. 4, 1, 9.

Remi signa, i. e. Romana. P. 4, 6, 80. v. Romulus.

renovantur lectus. T. 2, 7, 23.

reperitur munus, i. e. exquisitum. C. 14, 8.

repulsa, pro interdicto. P. 3, 12, 26.

repulsum ire. P. 2, 1, 2.

requieverat arctos Juppiter. Hellenismus. P. 2, 16, 25.

requiescere avenam sua. Hellenismus. P. 2, 23, 75.

requirant omnibus aures. C. 8, 3, 7.

rerum magna pars erat inter oves. P. 4, 1, 20.

rerum viz. P. 2, 23, 28.

respicere. P. 3, 20, 17.

respicere amorem alienum. C. 11, 21.

respondere, pro iterum respondere. P. 4, 8, 88.

responsa iterare. P. 1, 20, 49.

sellare pauperem. P. 2, 13, 9.

restitit, pro obijit. P. 3, 6, 11. 2, 17, 58.

restituere ad mortis limine. C. 67, 4.

resupinare valvas. P. 4, 8, 51.

retia humeris ferre. T. 1, 4, 44.

retia nota tendere. P. 2, 21, 70.

retia lecto necdere. P. 3, 6, 37.

retinacula navis. P. 2, 16, 41.

retinere lacertis. T. 1, 1, 61.

retonare. C. 62, 82.

reverentia nulla poscendi, aut dandi. P. 3, 11, 23.

reverentia ora. P. 2, 21, 29.

revincire mentem amore. C. 60, 33.

reum agi. P. 2, 21, 24.

revocare defunctum. P. 4, 7, 26.

revocatur parcere. Græca phrase. P. 1, 16, 11.

Rhamnes, seu Rhamnenses, equites ad Remule sic appellati. P. 4, 1, 31.

Rhamnusia, eadem qua Nemesi, filia Oceani & Noëti, Dea virginis. Virgo. C. 63, 391. 65, 70. 67, 77.

Rhenus, clarissimus Germani fluvius, barbarus. P. 3, 2, 45. Gallicus; nam olim confusus erat finis Galliarum, ac Germania. C. 11, 11.

Rhenus avus Vitidomari. P. 4, 10, 19.

Rhesus, Thracum Rex, Trojanorum auxiliarius; qui ad Pergamam venerat cum hoc oraculo, se, urbemque invictam fore, si equi ipsius aderent verbera intra urbem, & aquam Rantini biberent. Sed cum, sero adveniens, portas clausas reperisset, ante urbem castra posuit. Hujus rei certiores facti Grecorum duces, Diomedem atque Ulysses miserunt, qui Rheso per somnum occiso, equos inde auferterent. Rhesi nixæ citæque bigæ. C. 51, 26.

Rhodanus, fluvius rapidissimus Narbonensis provincia. T. 1, 8, 11.

Rhodos, insula Cilicæ maris, omnium finitimorum pulcherrima, & Apollini Colepsi quondam celebratissima. nobilis. C. 7, 8.

rhombi rota flamine. in re magica. P. 3, 4, 26.

rhombi torti sub carmine magico. P. 2, 19, 35.

Rhoetum litus, provincia Troadis. C. 64, 7.

ridere ore caruli Gallicani. C. 42, 9.

ridere, pro fallere. T. 1, 10, 54.

risum elice. P. 3, 22, 21.

risum ore mendaci componere. T. 3, 6, 35.

ripæ laus accessit. P. 4, 7, 86.

Riphæi Scythia montes. P. 1, 6, 3.

rimosæ fores. P. 2, 13, 72.

RIXA dulcis. P. 3, 6, 1.

rixa lumine sublato. in obscuris. P. 2, 12, 4.

rixa oritur ante fenestras amicæ. P. 2, 14, 5.

rixa turpis. P. 4, 8, 19.

rixa vecors. C. 40, 4.

rixa nocturnæ potorum. P. 1, 16, 5.

rixa inferere. T. 1, 1, 82.

rogare per nomen alienum. P. 4, 7, 42.

rogata

INDEX IN CATUL.

rogata venit, *pro rogatur*. P. 1, 5, 32.
 rogata facies. P. 3, 10, 4.
 ROGUS emerius. P. 4, 11, 98.
 rogus everius. P. 4, 3, 14.
 rogi avidi. P. 4, 6, 34.
 rogi umbrosi. P. 4, 11, 8.
 rogis insulzare. P. 2, 7, 80.
 ROMA, urbs Latij, terrarum orbis im-
 perio clarissima. P. 1, 8, 31, 1, 12, 2, 2, 1, 3,
 19, 2, 14, 1, 2, 2, 2, 16, 3, 1, 15, 3, 2, 44, 3,
 12, 14, 4, 2, 49, 4, 4, 9.
 Roma maxima. P. 4, 1, 1. montibus ad-
 dita. P. 4, 4, 35. septem jugis alta. P.
 3, 9, 57. superba. P. 3, 11, 62. tellus
 aimis apra. P. 3, 20, 19. triumphis
 propriis oppugnata. P. 2, 12, 46.
 Troica. P. 4, 1, 71. urbs æterna. T. 2,
 5, 23.
 Roma luxuria magistra. P. 3, 10, 18.
 Roma fide bonis ipsa frangitur. P. 3,
 11, 62.
 Romæ imperium. T. 2, 5, 59. & infra.
 Romanus alumnus. P. 4, 1, 37.
 Romanus Mars. T. 3, 1, 1.
 Romana cera, i. e. imago cærea poeta
 Romani. P. 4, 6, 3.
 Romana discordia. P. 1, 22, 5.
 Romana fedes. P. 3, 2, 11.
 Romana tuba. P. 3, 9, 47.
 Romana turba rogata. P. 4, 2, 55.
 Romanum forum. P. 4, 2, 6, 4, 4, 12.
 Romanæ historiæ consulete. P. 3, 3, 10.
 Romanæ terræ omnia cedunt mira-
 cula. P. 3, 20, 17.
 Romani montes. P. 4, 4, 35.
 Romani sciiptores. P. 2, 3, 65.
 Romanæ puellæ. P. 2, 3, 39, 2, 6, 15, 4, 3,
 45.
 Romanæ tutes. P. 3, 19, 15.
 Romana castra. P. 2, 8, 8.
 Romana ingenia. P. 1, 7, 22.
 Romana mœnia. P. 3, 9, 31.
 Romanis mœnibus primus dies fe-
 stus Palatia. P. 4, 4, 74.
 ROMULUS, Marsus filius ex Nia sa-
 cerdote Vestali, uno partu editus cum
 Remo, expositus insu Amulij, à lupa
 nutritus, & apud pastorem Faustulum
 educatus. Qui grandior natu factus,
 Amulium patrum vita, & regno pri-

vavit, asilumque constituit, qui con-
 venit multitudine proprijs regionibus
 expulsa. Itaque in dies crescente po-
 pulo, nova urbis exordia fecit, Re-
 mumque fratrem, quid muris inimi-
 les ausus fuisset transcendere, à medio
 sustulit. Cum verò nova gens à fini-
 timis urbibus conangia negarentur,
 ipse Consulalia festa indixit, ad qua
 confluentes Sabinas mulieres, dato si-
 gno, jussit à militibus rapti. Ob id à
 Sabinis bello tentatur, primò rem-
 cum iis mali gessit, deinde, Jovi Sta-
 tori vota ada, aciem restituit. Inter-
 cedentibus verò mulieribus raptis, pax
 inter gentes & sacros denotus coluit.
 Tunc Romulus sacus percussit, & Sa-
 binas in urbem recepit. Centum Sena-
 tores leges, quos patres appellavit: tres
 equitum centurias instituit: populum
 in triginta curias distribuit. Denique
 cum ad Capra paludem exercitum in-
 straret, subito ab oculis circumstantiū
 ereptus est. Julius verò Proculus, or-
 tam inter patres plebemque diffensio-
 nem sedare cupiens, affirmavit sibi vi-
 sum Romulum augustiori specie, ad
 Deos abeuntem. Quo sortitus oraculo,
 divinis honoribus celsi capis, addito no-
 mine Quirini. T. 2, 5, 23. P. 4, 1, 32.
 Romulus Acronem Ceuinorum regem
 obruncavit, & opima spolia Jovi Fe-
 retrio retulit. P. 4, 10, 1. Feretrix Jup.
 Romulus augur murorum; convenie-
 rat enim inter ipsum, & fratrem Ro-
 mum, ut si nova urbi nomen impone-
 ret, cui grandius augurium obvenisset.
 Itaque Romulus Palatinum collem ad
 speculandum occupavit, Remus A-
 ventinum. Romulo duodecim vultures
 obiecti, Remo sex tantummodo. Ob
 id à Romulo nova urbs Roma appella-
 ta. P. 4, 6, 41.
 Romulus lacte lupæ nutritus. P. 2, 7,
 12.
 Romulus mulierum raptor. P. 2, 7, 11.
 Romulus sine matris honore à lupa
 nutritus. P. 4, 4, 53.
 Romuli, & Anci bona gens. C. 3, 4, 22.
 Romula hasta. P. 4, 4, 26.

Ro-

TIBUL. & PROPERT.

Romula vincla. P. 3, 9, 32.
 Romulus, *pro quo vii imperatore*. C. 29.
 roxantes equi *Galatea*. P. 3, 1, 38.
 ROSA munda spargi facilis. P. 4, 3, 40.
 rosa folia lacte matrona. P. 2, 2, 22.
 rosam ferre stipuliculis. P. 4, 2, 40.
 rosam texere. P. 3, 2, 36.
 rose circū tumulus defunctorum. P. 1, 37, 62.
 rose blāditæ fluere per colla. P. 4, 6, 72.
 rose Elytiæ. P. 4, 7, 60.
 rose odorare. T. 1, 1, 62.
 rosaria sub Noto cocta. P. 4, 5, 60.
 rosei equi Aurora. T. 1, 1, 94.
 rosida terga pugi spinoli. P. 4, 4, 48.
 rostra navium bellica. T. 2, 6, 22.
 ROTA fortunæ. T. 1, 6, 34.
 rota Ixionis. T. 1, 3, 74. v. Ixion.
 rota Luciferi diem provocat. T. 1, 10, 62.
 rore immisisse, *ie. ciens*. P. 3, 7, 58.
 rore per saxa effusa. P. 4, 8, 18.
 rubi hamati, *ie. unci*. T. 4, 3, 10.
 rubi punicej. P. 3, 11, 28.
 rubri brachia secta. P. 4, 4, 28.
 rubigo obliqua. P. 2, 17, 55.
 rubor manat ore. C. 64, 24.
 rubra anrore equi. P. 3, 11, 16.
 rubra equora. P. 1, 1, 12.
 rubra supercilia tollere. C. 66, 46.
 RUDIS, & peritus *relativa*. P. 2, 23, 82.
 rudis, *pro ignaro*. P. 1, 9, 8. 2, 5, 22.
 rudis nuptiarum. P. 4, 3, 12.
 rudis hospes equoris. P. 3, 19, 17.
 rudem amoris non esse. P. 3, 15, 70.
 rudes animos imbueri. P. 3, 13, 50.
 ruere annorum icu. P. 3, 1, 62.
 Rufus. C. 68, 76.
 Rufa Bononiensis. C. 49, 2.
 Rufulus. *ibid*.
 ruga scissas genas facit. P. 2, 13, 82.
 ruga sinistra veniat forma tuæ. P. 3, 22, 32.
 ruga vitæ severæ. P. 2, 23, 23.
 ruina ferò veniens magna. P. 2, 17, 68.
 RUMOR, *pro fama*. P. 2, 13, 112.
 rumorat. T. 4, 14, 1.
 rumor malus. P. 1, 13, 13. non bonus.
 P. 2, 21, 74.
 rumorem esse de tūo nomine, *ie. fama*

bulam vulgi fieri. P. 1, 5, 26.
 tumorem negligere *acc. fama nihil morari*. P. 2, 5, 70.
 rumpantur iniqui. P. 1, 8, 27.
 RUS molestum. T. 4, 8, 10.
 ruris Dii. T. 2, 1, 37.
 ruris pleni Annales. C. 36, 19.
 rure inficeto inficetior. C. 22, 14.
 rure venit vit. *verba adultera ad rure-olum*. P. 2, 16, 76.
 rura, & vilis. T. 2, 3, 1.
 rura iuvenis vestire. P. 4, 1, 129.
 rura pianda Remo, *ie. eade Roma*. P. 4, 1, 50.
 rusticus oblitus musto. T. 2, 5, 85.
 rustia giugiva. C. 19, 19.
 Rutuli, *antiquissima Latii gens*. T. 2, 50, 49.

S

SABINI, *Italia populi, Latii contra-mani, qui sub rege Tito Tatulo primo cum Romanis consulerunt, & postea non raro*. Sabinus. C. 39, 170.
 Sabina herba. P. 4, 3, 58. v. obierit.
 Sabinus duri. P. 2, 21, 103.
 Sabinæ intactæ. P. 2, 7, 13. pudicæ. P. 2, 21, 117.
 Sabinæ capiz. P. 2, 7, 13. 4, 157. v. Romulus.
 Sabina arma. P. 4, 32. Tatii. P. 4, 32.
 Sabina pila stabant foro Romano. P. 4, 4, 12.
 Sacer, *populi proximi Scythiæ*. C. 11, 6.
 sacculus aranearum plenus. C. 13, 8.
 sacellum incultum. P. 2, 14, 13.
 sacella flore tegere. P. 4, 4, 57.
 SACER descensus. P. 4, 8, 5.
 sacer hircus alatum, *ie. excreta dædallarum puer*. C. 70, 1.
 sacæ libellus, *ie. detestabilis*. C. 14, 12.
 sacra via Roma. P. 2, 1, 34. 2, 16, 62. Sacra via plaudere, *ea enim in Capitolium triumphantes ducebant*. P. 3, 32, 22.
 sacri amantes. T. 1, 2, 27.
 sacerdos alma. P. 4, 9, 11.

INDEX IN CATUL.

sacerdos Bellonæ. T. 1, 7, 49. v. Bello-
 næ furot.
 sacerdos Musarum. P. 3, 1, 3.
 sacrum Ambraciale. T. 2, 1.
 sacrum Veturni. P. 4, 2, 12.
 sacrum facere. P. 4, 9, 43. consummare.
 T. 4, 2, 23.
 sacra Cereris nulli virorum temeran-
 da. T. 3, 5, 7.
 sacra sancta. C. 52, 24.
 sacra viris nullis resecta. P. 4, 9, 26.
 sacra, dieque canu. P. 4, 1, 59.
 sacra facere. P. 4, 6, 1.
 sacra ferre alienis. P. 2, 7, 46.
 sacra insituere. P. 1, 8, 30.
 sacra marita novo toto polluere. P. 3,
 18, 26.
 sacris pauperibus dare thura viſa. P.
 2, 8, 28.
 sacra, pro manibus defunctorum. P. 1, 2,
 20. 3, 1, 1.
 sacra celsant lucis desertis. P. 3, 1, 1,
 47.
 sacris liminibus oscula dare. T. 1,
 5, 44.
 sacrilege manus. T. 2, 4, 26.
 sacrilegos ignes templis admo-
 vere. T. 3, 5, 11. v. obferu.
 SÆCULUM. sæcli in cōmoda. C. 14,
 23. sæcli luxuria vivere. P. 1, 16, 12.
 sæcula aurea. P. 3, 11, 49.
 sæcula variis Cūmpz. P. 2, 2, 68.
 sævus, de indomitus. C. 100, 2.
 sævit, quantum feminæ. P. 4, 8, 55.
 sævitiam conrundere. P. 1, 1, 30.
 saga Thesſala. P. 1, 22, 10.
 saga deferspro. T. 1, 2. d. verſi. 42. P. 4,
 5. d. verſi. 9.
 sagina gladiſſima immunda. P. 4, 8, 25.
 sagitta hamata, i.e. noua. P. 2, 9, 9.
 sagittis oppugnare. P. 3, 9, 13.
 SALS saliens. T. 3, 4, 10. falsa mola de-
 venerari ſomnia. T. 1, 5, 14. v. mola
 falſa.
 ſal tremulas, i.e. mare triſpum. C. 63,
 128.
 ſales Menandri, i.e. joci, diſſeria.
 ſaluſ, pro facere. C. 12, 4.
 ſalicipium, vix compoſita à cippo ſa-
 lienda. C. 53, 5.

ſalillo purior. C. 23, 19.
 ſaliſubſuli, i.e. ſali Martii ſacerdotæ,
 qui duodecim amicti laui ſerentes
 per urbem diſcurrerant. C. 17, 6.
 ſaliva Graia meri Methymazii. P. 4, 8,
 38. v. obferu.
 ſalua ſpica. C. 75, 8, 96, 10.
 ſalivæ arcanæ. in re magica. P. 4, 7, 45.
 Salmonis, i.e. Tyro Salmoniſilia. P. 2,
 13, 21. 3, 17, 13. v. Tyro.
 ſaltus Focmanus. C. 111, 1. v. Ma-
 murra.
 ſaluſ in uſſim. P. 1, 15, 12.
 ſaluſ rubrum. P. 3, 11, 6.
 ſalo rahi naufragum. P. 3, 5, 56.
 ſalute larga donare. T. 3, 1, 21.
 ſilvum aſpicere. P. 2, 11, 5.
 ſalva, pro cuſta. P. 2, 7, 39.
 ſalvo grata puella viro voti ſolati for-
 mula. P. 4, 3, 72.
 Samos, inſula Aſiaſico littori obſacens
 inter Rhodum, & Chium, in qua ſi-
 gſima nobilit. Samiz reſta. T. 2, 6, 29.
 ſanare curas. P. 1, 10, 17.
 ſanum ex vulnere abire. P. 2, 9, 12.
 ſancire. P. 4, 9, 19.
 SANCTUS Amor. T. 2, 1, 21.
 ſanctus pater Hercules. P. 4, 9, 71.
 ſanctum componere. P. 4, 9, 74.
 ſanctum eſſe aſcubis. T. 2, 5, 45. alicui.
 T. 2, 7, 13.
 ſancti, pro nullo perjurio maculati. P. 3,
 5, 32.
 ſanctos Deos non habere, i.e. peſerare.
 P. 2, 19, 6.
 ſanctæ colere. P. 2, 18, 26.
 ſandyx, coloris ſandæi genus. P. 2, 17, 8.
 SANGUIS, pro ſabote. T. 1, 7, 72. P. 4, 6,
 60. paruius. P. 2, 6, 20.
 ſanguis vernans. P. 4, 5, 57.
 ſanguinis expertus, Deus ille, cui viſſi-
 ma non ſit abatur. C. 65, 91.
 ſanguinis vincula, i.e. cogitationis. P. 1,
 15, 16.
 ſanguine alienius bella gerere. P. 2, 9,
 16.
 ſanguine avito nobilis. P. 2, 17, 23.
 ſanguine lavare. P. 4, 10, 38.
 ſanguine, pro ſanguine. P. 3, 9, 40.
 ſanguine vix molles ſiunt femina. P. 2,
 13, 14. 128.

TIBUL. & PROPERT.

sanguinolenta. T. 2, 7, 22.
 sapores salustiferi. T. 4, 4, 9.
 sapores non iuncti. T. 1, 8, 35.
 Sappho *Lebia*, nobilis poetria. Sapphi-
 ca Musa. C. 35, 16.
 SAT erit mihi cognitus unus. P. 2, 20,
 33.
 satis parata est. in *ebfcanis*. P. 1, 9, 25.
 satis, pro *omnium*. T. 2, 7, 35.
 satis una mors non est puella prodieri-
 et. P. 4, 4, 17. sic *Horat.* levis una mors
 est *Virginis* culpæ.
 SATURNUS, Cæli ac *Vestæ* filius, qui
 pudendus patris falce abscissus, regnum
 in superis ipse occupavit; à filio *Jove*
 postea expulsus. Hunc servum in Italia
 regnasse, atque sub ejus imperio aurea
 sæcula floruisse. Saturnus rex. T. 1, 3,
 35. à *Jove* regno pulsus. T. 2, 5, 9.
 Saturni regna. P. 2, 21, 158.
 Saturni fidus in omne caput grave. P.
 4, 1, 105.
 Saturnia *Juno*. T. 1, 3, 33. v. *Juno*.
 Saturnalia celebrabatur Roma Decem-
 bri mense, magna populi libertate, de
 his vide *Lipsium*. Saturnalia dierum
 optimus. C. 14, 15. Saturni sacra
 dies. T. 1, 3, 13. v. *observo*.
 factus ad pacem. P. 3, 7, 19.
 Satyri *Racchi* comites. C. 63, 252.
 laucia equi ora protegere. P. 4, 1, 89.
 lauciare ora manu perversa. P. 3, 8,
 64.
 SAXUM. saxo se mittere. P. 2, 18, 19.
 saxa frigida *Andromedæ*. P. 4, 7, 66. v.
Andromede.
 saxa scabra. P. 4, 5, 75.
 saxa eduntur aqua. T. 1, 4, 14.
 scabra rubigo, pro *oblivione*. C. 67,
 152.
 scabra saxa. P. 4, 5, 75.
 Scæa Treja rex. P. 3, 7, 39.
 Soamander, *Phrygia* fluvius. C. 63, 353.
 scamnum. P. 3, 2, 19.
 SCELUS Polymæstoris, pro ipso *Pol-
 ymæstoro*. P. 3, 11, 57.
 sceleri hostis non dedit honorem. P.
 4, 4, 89.
 scelerare Penates. C. 63, 400.
 scelerata sedes. T. 1, 3, 57.

sceptræ Cleopatra vehuntur fracta per
 aquas *Jonias*. P. 4, 6, 58.
 Scinis, latro in *Assica*, qui hostes
 eurvatis arborum capitibus, & in-
 ter se junctis hinc inde ligabat, mox-
 que rescissis vinctulis misere disce-
 pebat. Hunc *Thestus* clava confec-
 cit. Scinis arboræ crucæ. P. 3,
 20, 37.
 Scipiones plures fuerunt in *Romana*
Republca, omnes gestorum, & vir-
 tutum gloria nobiles. Fuit enim
 Scipio *Asiæ*, tanta probitate à se-
 natu judicatus, ac ei servandum da-
 retur simulacrum matris *Diorum*,
 donec illi templum adificarent. De-
 inde Scipio *Africanus*, qui *An-
 nibalem* prælia fudit, & vixit *Car-
 thaginensibus* leges imposuit: ipse
 quoque rara continentia, ac prudē-
 tia vir. Frater huius fuit Scipio
Asiaticus, imperspera quamquam
 valetudine, tamen patria navis vin-
 do *Anancho* Syria rege. Postremus
 successit P. Scipio *Emilianus*, Pau-
 li *Macdonici* filius, à Scipione *A-
 fricam* adeptus, qui *Carthaginem*
 delevis, & *Numantiam* in *Hispa-
 nia* vicit: ob id *Numantinas* appella-
 tus. P. 4, 11, 30.
 Scipiadæ classis. P. 3, 9, 67.
 Scipionibus scribere. C. 37, 10.
 scombris dare tunicas. *distum de po-
 masibus* inopis. C. 92, 8.
 scorum febriculolum. C. 64, 4. v. *observo*.
 scorum quatillo pressum, i. e. ancilla
 quasi lata a pensis domina insudans, seu
 s. maris, lenones. T. 4, 10, 3.
 scortillum. C. 10, 3.
 scopulis affigi. P. 3, 5, 15.
 SCRIBERE in venter, scæqua. C. 69, 4.
 scribere quod ætas non deleat. P. 2, 4,
 27.
 scripta curare. P. 3, 7, 45.
 scripta scriptis committere, i. e. scri-
 bendo certare. P. 2, 2, 31.
 Scribonia *Corneliæ* mater, ab *Augu-
 sto* repudiata. P. 4, 11, 55.
 scrinia libratorum. C. 14, 17.
 scrinia mundi mulieris. P. 3, 4, 14.
 h 2 SCYL-

INDEX IN CATUL.

SCYLLA. Dna Scylla fuerunt, de quibus poeta mentionem facit: altera *Nisi filia*, qua ob proderum patrem *in avem*. Ceterum mutata est: altera *Pharco genitore*, qua *Glanci* amantibus dedita, invidiam *Circæ* filii conciliavit. Cum autem in quadam fontelavari confususset, cum *Cyce* medicamine infectis quædam ingesta Scylla fraudis nescia, sensus *filii* corporis inferierem partem in serpentes quæ canum capita converteri. Idcirco impavens prodigi in mare se præcipitem dedit. Unde fabulati sunt, fallam scopulum illum, navigantibus infestum, qui est contra *Charybden*. Scylla exiit in capillis patriis. P. 3, 4, 39. Scylla venundata *Minoia* figura. P. 3, 17, 21. Vide, Nilus. & Ovid. 2. *Metamorph.* Scylla canibus succincta. T. 3, 4, 89. v. Ovid. 1. *Metamorph.* Scylla, scopulus contra *Charybden*, *Italico* litoris adbarens, navibus periculosus. C. 3, 6, 32, 56. P. 2, 18, 3, 3, 10, 18. Scyllæ impetui. T. 4, 1, 72.

Scyron, latero *Atticus*, à *Thefeo* interfectus. Scyronis media via ire. P. 3, 14, 12.

Scyromis saxa *Græcis* inhospita. P. 3, 20, 37.

Scyros, insula maris *Ægæi*, ubi regnavit *Lycomedes*, in cuius aula *Attilæ* latuit. C. 63, 35.

Scythia, regie ad paludem *Meandrem*; dividitur in *Europæam*, & *Asiaticam*. Scythiæ iuga. P. 4, 1, 47.

Scythus tellus barbara. T. 3, 4, 91. Scythiæ ora. P. 3, 14, 13.

se mihi iactat. P. 3, 7, 10.

se se adhortari. C. 52, 85.

secreti liminis *lymphe*. P. 4, 9, 60.

secta, præcomitata. C. 62, 15.

secubare armis depositis. P. 2, 17, 41.

secubare toro puro. T. 1, 3, 26.

secum esse multum hominem, i. e. sibi videri aliquid egregium. C. 109, 1.

secum queri. P. 1, 3, 43.

secū sua habere, in obscenis. P. 3, 6, 22.

securus domine in honore Romano, i. e. Consulatus princeps *Romæ* urum

magistratum. P. 3, 7, 23.

securi dies eunt, i. e. absque sollicitudine. T. 3, 4, 54.

sed morere. P. 2, 7, 78.

sedare *Ætus*. P. 2, 13, 32.

SEDERE ante fores lūdis. T. 1, 3, 30.

sedere, delectum erat. T. 2, 7, 15. v. obferu. P. 1, 15, 12.

sedere fronte non nimis ornata. P. 2, 13, 110.

sedere moderatorem habenis. T. 4, 1, 116.

sedere pectore non tecto. P. 2, 16, 8.

sedere, pre deprimi. T. 4, 1, 42.

sedere, pro ruere. P. 3, 7, 37.

sedere super colla libera. P. 2, 21, 60.

sedere supplicem. T. 2, 7, 15. P. 4, 5, 37.

sedere, pro expectare. T. 4, 4, 20.

sedebant vora solventes. P. 2, 19, 43.

sedes, pro cymba. P. 4, 7, 55.

sedes pulcherrima. P. 3, 20, 39.

SEGES Arabum odosata. T. 4, 2, 18.

seges messis eludit. T. 2, 1, 19.

seges ronderetur parvis. *Hellenismis*. T. 4, 1, 173.

seges osculationis. C. 48, 6.

segetes frugem præbent. T. 4, 1, 143.

segni versare. P. 3, 3, 57.

Setrius, caleste fidus. T. 1, 8, 21.

sejunctum cubare. P. 2, 13, 23.

seila curulis. C. 52, 2.

seillam curulem gominare, i. e. curuli magistratibus fungi. P. 4, 11, 61.

Semele, Cadmi filia, eximia pulchritudinis puella & cuius amoribus vacante *Jovero* *Juno* indignè serens, anus figuram induit, illamque ullocuta ei ultimi exitii causâ fuit. Persuâsè enim, ut amantem ad se revertentem cogeret jurare per *Stygiam* paludem, nibi so ipsi roganti negaturum: tum peteret concubitu, qualem *Junoni* *Deorum* regina præstare ille consuevisset. Cum verbò *Semele* fraudulentis monitis parasset, *Jupiter*, quamquam invidus, tamen vi juramenti adductus, denstrâ & sinistra secum adduxit, quibus mortale corpus inter amplexus conflagravit. Tum ille infantem *Bacchum* ex utero

TIBUL. & PROPERT.

ruentis matris extraxum, insuit
semori, donec maturi dies partus vo-
 luente. T. 3, 4, 45. P. 2, 19, 27, 29, 21,

39.

semihiente labeflo. C. 60, 220.

semilauta crura. C. 54, 8.

semimortua membra. C. 50, 15.

SEMINA curarunt. P. 1, 5, 4.

semina nulla fide perfolvere. T. 2, 3,

34.

semina ponere humo sterili. P. 2, 8,

32.

semina suz naturæ sequi. P. 3, 7, 20.

Semiramis, *Nini Affirmum regis uxor*, qua cum à marito unum tantum
 duci regnum impetrasset, maritum

ipsum iussit occidi, atque ita diu-
 num imperium disturbum sibi fecit.

Babylonem urbem vastissimam, cuius
 muria inter vetera orbis miracula

referuntur, brevi temporis interval-
 lo destruxit. Fortitudine militari, &

effugia libidine simul insignis fuit.

P. 3, 9, 21.

SEMITA lucet cæco ante pedes. P. 2,

11, 17.

semita sonat. P. 4, 8, 60.

semita vulgi. *metaph.* P. 2, 16, 51.

semitarii moechi. C. 37, 26.

senatus antiquus in prato. P. 4, 1, 14.

senatus prætexus. P. 4, 1, 11.

SENEX, *pro annu. d. p. x. i. n. u. r.* T. 1, 7, 88.

senex, *pro anni.* C. 60, 158.

senem esse iuvat prole, *i. e. ob prolem.*
 P. 4, 11, 97.

senes duri, *i. e. severi, superciliosi.* P. 2,

21, 81. veteres. T. 1, 9, 50. *ita Horat.*
 & rugis vetus frontem senectus

exaret.

senet, *pro senescit.* C. 4, 36.

senecta in sinu tuo caderet. T. 3, 3, 8.

senecta Nestoris. T. 4, 1, 50.

senecta rugosa. T. 3, 5, 25.

senectæ fata. T. 1, 4, 27.

senectam patris venturam sentire. P.

4, 11, 89.

senectæ vincit. T. 1, 7, 83.

senis pedibus fata canere, *i. e. benedicere*
versu. T. 2, 5, 16.

SENTIÆ manus alicuius. P. 2, 8, 22.

sentire quid ira Dei valeat. T. 3, 6, 26.

sententia idæ tibi placuit. P. 2, 7, 3.

senius alicuius relinquere. T. 2, 8, 8.

senius omnes nondum deperditus. P.

1, 3, 11.

senius præditi. P. 2, 7, 57.

septa custodibus semina. P. 2, 16, 70.

SEPTEM aquæ Nili, *i. e. ostia.* P. 2, 1,

32. v. Nilus.

septem Romæ montes, *i. e. Tarpeius*
 seu Capitolinus, Palatinus, Quirina-
 lis, Aventinus, Cælius, Viminalis,

Esquilinus. T. 2, 5, 57.

septenas vias unda Nili temperat. P.

3, 20, 16.

septima Lunæ orbita, *i. e. septimus*
 mensis. P. 2, 15, 21.

septima rota metam terebat, *i. e. septi-*
 mus rota cursus. P. 2, 17, 66.

Septimius. C. 45.

Septimillus, *diminutivum à Septimis.*
 C. 45, 13.

SEPULCRUM contemptum. P. 3, 1,

37.

sepulcrum lacrymis urgere. P. 4, 11, 1.

sestis ornare. P. 3, 14, 23. spinis ob-

ducere. P. 4, 5, 1. transire. P. 3, 5, 30.

sepulcra longa maris, & terra. P. 4, 1,

72.

sepulcra. C. 59, 2.

sepulcræ fata beata. P. 2, 19, 26.

sepelire dolorem. P. 2, 17, 17.

sepelire, *pro delere, pellere ex animo.*
 P. 3, 13, 9.

SEQUI medias vias. P. 3, 6, 14.

sequi pecuniam. P. 3, 5, 7.

sequi somnos. T. 1, 1, 44.

sequens hora. T. 3, 4, 46.

Serapis, *Ægyptiorum Deus.* C. 10, 26.

Sera opposita. T. 1, 9, 80.

Sera tacita. P. 4, 11, 27.

Seram abiicere. P. 4, 7, 90.

Serere curas. C. 63, 72.

Serere vitæ teneras. T. 1, 1, 9.

Seria verba. T. 3, 6, 52.

Serica, *regio Asia ad Orientem, hodie*
Catajo. Sericus hostis equo muni-

to. P. 4, 3, 8. v. *cataphractus.* Serica,
vestes à Seribus textæ ex arborû fron-
 ditibus. T. 1, 14, 22.

h s scilicet

INDEX IN CATUL.

ferie genus falcite. P. 1, 11, 95.
fermo, *pro fama*. P. 3, 1, 21.
sermonem esse, *i. e. fabulam*. P. 2, 15,
41.
serpens *aurei velleris* custos. P. 3, 19, 11.
v. Jason, Medea.
serpens niger *apud inferos*. T. 1, 3, 71.
serpentis renovatio. T. 1, 4, 31.
SERTA de facis *Deorum* deripere. P.
T. 1, 5, 40.
serta lacrymis madefacta. T. 2, 7, 14.
serta post dare. T. 1, 2, 14.
serta denuit in pocula, *signum exte-*
ma christatis. P. 2, 22, 17.
sertis comas implicare. T. 3, 5, 54.
sertis vincire. T. 2, 1, 97.
servent hunc mihi fata diem. P. 2, 8,
24.
Servius pater Sulpitix. T. 3, 10, 4.
serum, *pro vasis sermone*. C. 79, 8.
sero viam facere per nexum, *i. e. casum*
egregio. T. 2, 3, 15.
serus nepos. C. 77, 120.
serum venire. T. 1, 3, 62, sic Virg. 8. *E-*
neid. Nec minus Aeneas se matu-
rius agebat.
SERVUS amoris unius. P. 2, 12, 36.
servi quandoque usquebant malis condi-
tionibus. P. 1, 8, 80.
servilia officia facere. P. 4, 9, 97.
servire, *in re amatoria*. T. 4, 5, 10.
servitium mite. P. 2, 15, 20.
servitium novum alicui canere. T. 4,
5, 4.
servitium translatum. P. 1, 12, 18.
seliquipedales dentes. C. 94, 5.
Setaba ludaria, *i. e. ex lino Setabo, quod*
optimum in Hispania crevisit ad flu-
violum Tarracensem. *Muretus*. C. 12,
14.
severi, *pro sobrii*. T. 3, 6, 21.
Sextius orator ineptus. C. 94.
Si luxerit, *i. e. ubi primum dies advene-*
rit. C. 14, 17.
si aliquid resister post umbras Stygias.
P. 2, 2, 3, 3.
si me ulterius provexerit ita. P. 2, 12,
19.
si placet. P. 3, 4, 24. si placet Dionæ.
C. 56, 5.

si pudor est. P. 2, 9, 18.
si qua, *pro certa persona*. T. 3, 5, 25. P. 2,
2, 25. 2, 10, 10. *liquis, eodem sensu*. T.
4, 1, 101-4, 11, 19.
si quid carius est oculis. C. 81, 2.
si sapis. T. 4, 2, 2. P. 2, 13, 7.
si tibi Dii favent. C. 13, 2.
si usus veniat. C. 95, 3.
sibi non bene cavere. P. 4, 1, 90.
sibi petere. P. 2, 2, 4.
sibi lumere. T. 2, 5, 107.
sibila torquet serpens ex imo humo.
P. 4, 8, 4.
SIBYLLA Cumæ deduxit sortes *Æneæ*.
T. 2, 5, 19. v. Virg. 6. *Æneid*. *temu-*
la. P. 4, 1, 491.
Sibylla tota ætas. *Ferunt enim illam*
ab Apolline constupratam, petuisse, in
premiu creptæ virginittatis, vitam
tot annos complectentem, quot æne
gravia pugilio comprehendere possit à
petiturumque obtinuisse. P. 2, 17, 19.
Sibyllini versus, à Romanis in magno
pretio habiti. hexametri. T. 2, 5, 16.
v. Amalthea, Herophile.
Sicambri, Germanis populi: galudosi.
P. 4, 6, 77.
siccio lacu vilior. adagium. P. 2, 11, 12.
siccis medullis habitare *Amor*. P. 2, 9,
17.
siccis ocellis. P. 1, 17, 11.
Siculia, insula natissima, angusto frecto
ab Italia dissimilis: tantæ fertilitatis,
ut quondam horreum Romanorum sit
appellata. *Eius forma triquetra est,*
singulisque angulis promontoria: singu-
la porrexit: Pelorum, quæ Italianis
Pactynum, quæ Græcorum, Eubæum,
quæ respicit Africam. Insurgit Æ-
tna & Eryx montibus. Urbes eius in-
signes: Rhodana, Syracusæ, Catina,
Panormum, & c. Sicula tellus. P. 3,
16, 33.
Sicula fuga classica bella. *i. e. bellum*
navale apud Siciliam inter M. Agrip-
pam, & Sextum Pompeium Cæsiliu,
qui solutus ex ætulis: maria percurre-
bat, seque Neptunum vocabat, in
quo prælo Agrippa superior fuit, Se-
xus verò in Asiam fugiens, ab An-
tonio. P. 2, 19, 19.

TIBUL. & PROPERT.

tonianis militibus occisus est. T. 4, 1, 28.
 Sicanum saxum, i.e. antra *Ætnæ*, ubi Cyclopes fabrilis operam Vulcani prestante putabantur. P. 1, 16, 29.
 Scula pendens, diminutivum a *fica*, gladii genere prohibitio. hic obsecrans est. C. 66, 21.
 SIDON, Phœnicis oppidum, Tyro continum, unde purpura laudatissima. Sidonia mitra. P. 2, 20, 15.
 Sidonia palla. P. 4, 9, 47.
 Sidonia vestis. P. 2, 13, 55.
 Sidonius murex. T. 3, 3, 18.
 SIDUS, sidere duro vivere. P. 1, 6, 16.
 sidera lapsa in Oceanum cadunt sub solis adventum. P. 4, 4, 64.
 sidera prona, i.e. occidua. P. 2, 16, 23.
 sidera sunt testes. P. 2, 7, 89.
 siderum cetera vices. T. 1, 4, 16.
 sidera de cælo ducere. T. 1, 2, 43. in re magica.
 sidera & amnes carminibus ducere in re magica. P. 1, 1, 23.
 sidera plantis contingere. P. 1, 3, 43. sic Horat. sublimi feriam sidera vertice.
 SIGNUM mittere. P. 3, 8, 3.
 signa lustrarium in pulvere. P. 1, 20, 9.
 signis veracibus compertum est. T. 4, 1, 120.
 signa, pro vexillis. signa Crassi. P. 3, 3, 70. v. Crassus. signa credita rueti. P. 4, 1, 91. signa libera, i.e. victicia. P. 4, 6, 62.
 signa Remi. P. 4, 6, 80.
 signa, pro statuis. signa paterna Dei Vertumnii. P. 4, 2, 2.
 signa putria secta ab Atralicis toris; adeo maximi pretii, quia reliqua venterat. P. 4, 3, 24. v. observo.
 signa vivida. P. 2, 21, 8.
 signa, pro sideribus. signa lucida. T. 1, 4, 16.
 signa movere pila grata, i.e. globo anco, qualis fuit vitreus ille Arcanomedus. P. 4, 1, 78.
 signate tabellas. P. 3, 21, 4.
 signata loca, i.e. scopus, in quem collimatur. T. 4, 1, 97. Virg. *Æneid.* 5. li-

mul ultima signant.
 silentia largiti. T. 4, 1, 130.
 SILENIUS, Bacchi nutricius, obrius, defello veltus. Sileni patris imago filii. P. 3, 2, 29.
 Sileni plures fuerant. Nyfigenæ. C. 63, 252. senes. P. 2, 21, 94.
 Silenorum pater. P. ibid.
 Silo. C. 100.
 silex in corde. T. 1, 1, 78.
 silex jungitur arce apta. T. 1, 8, 60.
 silex liquoze teritur. P. 2, 17, 56.
 SILVA comata. C. 4, 21.
 silva sara. P. 1, 14, 5.
 silvæ resonant, Cynthia. P. 1, 18, 31.
 silvas depasci. T. 4, 1, 129.
 silvis loca redimita. C. 62, 3.
 silvicultrix cerva. C. 62, 72.
 Silvanus, Deus agrestis, de quo Virg. 12 Georg. & teneram ab radice ferens Silvanæ cupressum. Silvani ramosa domus. P. 4, 4, 5.
 Simois, fluvius Troadis. P. 2, 7, 48. Idæus. P. 3, 1, 27.
 Simonides, poeta Lyricus è Cea insula, cuius carmina ad mastitiam excruciantem plurimum valebant. Simonideæ lacrymæ. C. 38, 8.
 simulacrum alloqui. P. 4, 11, 79.
 sine decreto, i.e. absque pena. P. 2, 21, 28.
 sine martis honore. P. 4, 4, 57.
 sine restibus dolere. P. 4, 12, 75.
 singultus frigiduli. C. 63, 131.
 sinis verba ludere, i.e. frustrari loquentem. P. 2, 22, 23.
 sinistra liberalitas. C. 29, 16.
 sinistra manu uti, pro furari. C. 12, 1. v. observo.
 sinistra, pro furibus & prædonibus. C. 47, 1.
 sint ora faventia sacris. P. 4, 6, 1.
 SINUS. sinus conferere. in obsecris. T. 1, 9, 36. sinus fugere. P. 1, 8, 38.
 sinus vestis. sinu abscisso, i.e. mamma usque, si de Amazona volumus explicare; vel si de Baccha, ruptis vestimentis, quod erat furentium. P. 4, 4, 72.
 sinu lumina condere. P. 4, 11, 64.
 sinus tenues vestis. C. 1, 2, 2.
 h 4 sinus

INDEX IN CATUL.

Erus Pacis pomis perfluit. T. 1, 1, 68.

finus rescindere. P. 3, 6, 8.

finus veforum. T. 1, 3, 38.

finus veforum plenos fubtrahere. me-
taph. P. 3, 7, 30.

finus uicis. finus condit aqua mut-
muta. P. 4, 5, 16.

Siphax, Mauritania rex, à Cornelia
Scipiane Supplicatus. Siphacis victi
monumenta. P. 3, 9, 59.

Sipylus, Lydis mona, qui fobulatus fuit
pote delatum à ventis Nioles fimbria-
rum, guttis uberrimis fempiternis diffundit.
follicitus, i. e. lacrymofus. P. 2, 15, 8.

Sitenca, monftra maris Tyrrheni, fupre-
riore corporis parte virginitatem fpeciem
referentia, inferre avium. Has Ae-
lechi fluminis filias ex Terpichore,
amiquis mythologi tradiderunt: voce
veri ita dulci preditatas quafcumque
preteruigantes cantu fopient, poftea
uccerant. Quod reficiens Ulyffes, fo-
civum aures cera obfecavit, ipfe ad
malum arboris alligatus, atque ita
incolumis tranfvit. Harum nomina
fuerunt Parthenope, Iteca, Leucopha,
vel ut alij voluerit, Aglaope, Pifinoe,
Telxiope. Sitenum lacus. P. 3, 10, 34.
litara. T. 4, 1, 69. v. Ulyffes.

Sitazio, peninfula lacus Benaci. penin-
fularum ocellus. C. 31, 1.

firpigli, i. e. coplini viminei. P. 4, 2, 40.
his afpernata, pro afpernari. P. 2, 20,
41.

fit quodcumque voles. P. 1, 15, 32.

fit, pro fi vi. a. ydolus. C. 60, 96.

flittere vacuum fervitio, i. e. manumit-
tere. P. 3, 15, 42.

fifrum cicipians. P. 3, 9, 43.

SISTPHUS, Aoli filius, Corinthiorum
rex, mortalium fuo tempore viven-
tium afuftiffimus: qui cum indicaffet
Afopo Afignam ejus filiam, quam
Jupiter ad ftuprum raperat, damna-
tus eft apud inferos: saxum ad mon-
tis verticem volutaret, quod iterum
eodem motu fempiternis laboris mifero ma-
teriam preberet. Silyphi labores. P.
2, 1, 65.

Silyphi moles. P. 4, 11, 23.

Sifphi Scopuli. P. 3, 3, 64.

Silyphio labore laxa gerere. P. 2, 19,
32.

fit menfa ratio, i. e. equum capimus. P.
3, 8, 21.

fit fors nobis, i. e. fortiamur. P. 3, 8, 27.

fit rimiffis oculis meis. T. 1, 7, 24.

SITIS bibit. P. 3, 3, 26.

fitis Herculeia. P. 4, 9, à v. 21.

fitis Herculia, pro Hercule ipfo. P. 4, 9,
62.

fitis itata. P. ibid.

fitus araneofus. C. 25, 3.

fitus arma occupat pacis tempore. T. 1,
11, 50.

fitu in aeterno jacere. P. 1, 7, 18.

fitve id non pote, fitve pote. C. 75, 16.

fitmagdi quancum cit. T. 1, 1, 51.

fitmagdi. P. 2, 13, 43. virides. T. 2, 4, 27.

Smyrna Cinnz poema. C. 92.

SOBRIUS ad lites. P. 4, 2, 29.

fobria lymphata. T. 2, 1, 46.

fobria meretriz pacum grata. P. 4, 84,
30.

fobria pocula bibere. T. 2, 7, 27.

foccus immundus. P. 2, 16, 71.

foccus luteus Hymenxi. C. 60, 10.

focet aeternum tibi fit. genus Dirae-
rum. P. 3, 6, 38.

focli populi Romani. P. 1, 5, 20.

Socrates, Athenenfis philofophus, qui
religio fudie rerum naturalium, ad ab-
folute fapientia partem, quae de moribus
tradita, vetitus fe contulit. Magifter
Platonis fuit, cuius in Dialogis per-
fepe loquens introducit. Ab Anyta
accufatus, quod de Dyo male fenfisset,
ad bibendam cicutam compulfus eft.
Socratici libri. P. 2, 23, 27.

Socratio. C. 47, 1.

fodalitium fratetnum. C. 97, 4.

fodes, pro fi andes. a. yxikus. C. 100, 17.

SOL ocis aurei. C. 62, 30. undis caput
effert. T. 4, 1, 124.

Solis curfus. P. 2, 21, 11. equi. T. 2, 5, 62.
2, 6, 38. v. equi Solis.

Solis vegeti fonipedes. C. 62, 41.

Solis genus Circe. T. 4, 1, 62. v. Circo.

Solis pafcua violata à ficy Ulyffis. T.
4, 1, 76.

SOLIS

TIBUL. & PROPERT.

Solis vix. T. 2, 4, 17.
 Sol celo ministrat. P. 2, 16, 37.
 Sol amoris inficit Indos. T. 2, 6, 38.
 Sol ardens graciles erurit. T. 2, 3, 9.
 Sol defectus lumine. T. 2, 5, 75.
 Solis nitor flammens. C. 65, 3.
 Solis orbis. P. 3, 3, 56.
 Sole rubente. P. 3, 8, 2.
 Soter candidi, i. e. iudex. C. 8, 3.
 solatia ferre. P. 1, 5, 27.
 Solea arguta. C. 67, 72. laxa. P. 2, 20, 40.
 Solea mulx fetida. C. 17, 25.
 solenne factum. T. 4, 2, 23.
 Solennia fidiis, amantibus tristia, propter seculatum, quo Dea colebatur. P. 2, 22, 1.
 solere absoluti postum. C. 41, 7.
 solere, in obsecris. C. 110, 1.
 solidum opus tollere, i. e. erigere. P. 3, 9, 22.
 sollicitæ domus. T. 3, 4, 20.
 SOLVERE crines. P. 2, 12, 46.
 solvere serpentem per flexos orbis, i. e. interficere. P. 4, 6, 35.
 olvere vitam alcius. P. 2, 7, 75.
 olvere zonam virginem. C. 66, 28.
 olvere zonamolvere.
 solvi in otia. P. 4, 4, 79.
 soluto pede, i. e. profusa eratione. T. 4, 2, 36.
 SOLUM cantu fundero. T. 1, 2, 45.
 solum captum. T. 1, 1, 70.
 sola plana. T. 1, 5, 34.
 sola retrax. C. 62, 7.
 solus, solum se lecto recipere. P. 2, 22, 41.
 sola puellam. T. 4, 2, 15.
 SOMNIUM. T. 3, 4.
 somnia Callimachi. P. 2, 23, 32. v. Callimachus.
 somnia credita in faciem alicujus. P. 4, 11, 38.
 somnia dementia. P. 3, 6, 15.
 somnia pede incerto. T. 2, 1, 90.
 somnia piis porris venientia. P. 4, 7, 87. v. Virg. sub calcem 6. v. Æneid.
 somnia sava. T. 1, 5, 13. crudelia. T. 3, 4, 95.
 somnia vana canunt. P. 3, 4, 31.
 somnia narratum ire Vestæ, prisca

superstitia. P. 2, 20, 27.
 somnia sibi querere de aliquo. P. 4, 4, 65.
 somnia versare decies. in re magica. P. 2, 3, 8.
 Somnorum vanitas. T. 3, 4, 7.
 somniare in obductam terram, janis erat. P. 4, 5, 48.
 SOMNUS Deus utilis ægræ menti. T. 3, 4, 19. Somni alæ furvæ. T. 2, 1, 89. Somno ingrato munera largitur. P. 4, 5, 25.
 somnus auratus. P. 2, 14, 6.
 somnus habet vires in aliquem. P. 4, 7, 14.
 somnus in tepido limine. P. 1, 16, 22.
 somnus pectore defluxit. T. 3, 4, 41.
 somnus pendens. P. 4, 7, 5.
 somnus per tempora accessus in olia. P. 3, 15, 14.
 somnus premit oculos labentes. P. 2, 20, 7.
 somnum capiunt sine Cetero. C. 62, 36.
 somnum expositi. P. 4, 4, 65.
 somnum lymphæ sibi dicere, i. e. oculos manè lavare. P. 3, 2, 13.
 somnum petere. T. 1, 11, 9.
 somnum flamine fallere. P. 1, 3, 41.
 somno demissa recenti. P. 2, 20, 29.
 somno lassos oculos patefacere. P. 2, 12, 7.
 somnos canere, i. e. cantu concitare. P. 2, 6, 11.
 somnos omnia præbebant. P. 4, 4, 85.
 somnos sequi. T. 1, 1, 44.
 somnipedes vegeti, i. e. equi alacres. C. 62, 41.
 sonica caussa. T. 1, 9, 51. v. Æneid.
 SONUS Cerberi jejuni. P. 4, 5, 4.
 sonus pecudis durus. P. 2, 22, 10.
 sonus rangi. P. 3, 1, 40.
 sonos partitos dabat Cacus per tria ora. P. 4, 9, 10. v. Cacus.
 sonos voces reddere similes chordis. T. 3, 4, 70.
 sonare carmina. P. 2, 21, 86.
 sonantia lymphis. P. 4, 5, 35.
 sonitus æneæ rarefcit litore tacito. P. 3, 13, 33.
 sonitus fluvii vagus. P. 3, 13, 27.
 soni-

INDEX IN CATUL.

sonitum facere. P. 1, 20, 48.
 sonitus toto cœlo percurrentes. P. 2,
 1, 3, 49.
 sopor alis impulit. P. 1, 3, 45.
 sopor, pro veteris, ac stupore. P. 3, 9, 54.
 sordet, pro valescit. P. 2, 21, 45.
 sordida lingua. T. 3, 5, 46.
 SOROR, & mater Phœbi, i.e. Latona,
 & Diana. P. 2, 21, 15.
 soror Phœbi castra. T. 2, 5, 126.
 soror Phaetontis fœra, i.e. populus ele-
 thos fulans. C. 63, 29. v. Phaeton.
 soror, turpi senescitane. T. 1, 10, 19.
 3, 1, 26, v. fateri.
 SORS iniusta. P. 4, 4, 94.
 sorte ducere. P. 1, 19, 12.
 sortes. T. 1, 9, 1. facit. T. 1, 3, 11, 2, 5, 69.
 sortes Prænestinæ. P. 2, 21, 21.
 sortes à Phœbo reguntur. T. 2, 5, 13.
 spargere flores sine arte. P. 4, 8, 40.
 spargere aram lacrymis. P. 4, 4, 46.
 spargi lymphis, in re sacra. P. 4, 5, 7.
 Sparta, oppidum Peloponnesi, Lacœnica
 regionis caput, cuius insula fortissima,
 & militarihus exercitationibus ma-
 ximè instructa. Spartz palæstræ
 multa iura. P. 3, 12, 1.
 spatiari. P. 2, 21, 37-48, 75.
 spatium parvo, i.e. brevis tempore. P. 2, 17,
 29.
 species, pro picturis. P. 2, 21, 3.
 spectaclum. P. 4, 8, 22-48, 56.
 spectacula dare turba. T. 2, 5, 123.
 spectare incipere. P. 3, 3, 16.
 speculari ex arbore. P. 3, 2, 13.
 speculator amicæ maritimus. P. 2, 10,
 31.
 speculum lecto jacens. P. 3, 4, 11.
 speculum rugas increpirat. P. 3, 22, 34.
 speculum dominæ porrigere. P. 4, 7,
 76.
 SPES credula. T. 2, 7, 2.
 spes invidiosa, i.e. invidiam suscitans,
 P. 2, 1, 8, 3.
 spes abiit. T. 4, 1, 25.
 spei utilitati. T. 2, 7, d. 6, 3.
 spica Cilidæ, quam alii nardum, Jase-
 phus verò Scaliger crocum esse conten-
 dit. P. 4, 5, 74.
 spica fœta. T. 1, 11, 22.

spinose curæ. C. 63, 72.
 SPIRITUS, pro anima. P. 3, 15, 10. spi-
 ritus horæ dubix servatur. 2, 10, 45.
 spiritus, pro suspensio. P. 1, 16, 32.
 spiritus nullus in toto corpore sus-
 citat. P. 2, 20, 37. v. adulterium.
 spiritus ille cecidit, i.e. fœtus ille detur-
 mus. P. 2, 2, 2.
 spiritus levis, i.e. aqua flexilis. P. 1,
 9, 32.
 spiritantes animos mittere, i.e. flere. P.
 4, 7, 11.
 spolia ex aliquo. P. 3, 5, 10-4, 10, 11.
 spolia in templo condita. P. 4, 10, 45.
 spolia opprobrii. P. 3, 11, 12.
 spumer mollius vinum in calice. P. 2,
 22, 40.
 spurca saliva. C. 76, 8, 96, 16.
 spurcata. C. 125, 2.
 spura cruenta per cava dentes cun-
 tia. P. 4, 5, 66.
 stabulis abigi. P. 3, 13, 30-49, 2.
 stadium. C. 52, 60.
 stagna Lerhæa. P. 4, 7, 91.
 flamen puniceum, infusa sacerdotum.
 P. 4, 9, 12.
 flamen purpureum. P. 1, 3, 41.
 flamina ducere. T. 1, 3, 86. 1, 7, 84.
 flamina Parcarum fatalia. T. 1, 3, 2.
 STARE ad metas extremas. P. 3, 12, 7.
 stare infamem stupro. P. 3, 17, 20.
 stare potentem. P. 3, 22, 22.
 stat decus ingenio. P. 3, 1, 64.
 stat vix adamante non exorato. P. 4,
 11, 4.
 stent sua regna in caput meum. P. 3,
 8, 18.
 stantia currenti aqua diluuntur per
 vim magiam. P. 4, 5, 12.
 statua inaurata pallidior. C. 80, 4.
 status inter & æma, i.e. inter trophæa.
 P. 3, 9, 46.
 statuere, pro collocare. P. 2, 21, 33.
 statuere, pro sistere. P. 4, 9, 4.
 STELLA commoda. P. 2, 18, 62.
 stella mala. P. 2, 18, 62.
 stellæ quinque, i.e. Planes, inter quos
 à veteribus Sol, & Luna nequaquam
 censebantur. P. 4, 1, 104.
 stellas restes adhibere. P. 3, 18, 20. v.
 sidus.

TIBUL. & PROPERT.

Sterile semen. C.66, 26.
 Sterilis domus. P.4, 11, 62.
 Sternere lectum. P.2, 10, 21.
 Stratus lectus. P.3, 4, 11.
 Sternuere, *inter bona omnia*. C.45, 9.
 Sternuere omen acutum. P.2, 2, 34.
 Stimulo bove increpare. T.1, 1, 12.
 Stipare gregibus cultodum. P.3, 6, 13.
 Si pendia diu. C.63, 173.
 Stipes acernus. P.4, 2, 59.
 Stupe jungier, *et liberos producere*.
 C.60, 68.
 Stola matronalis. T.1, 7, 74.
 Stragula picta. T.1, 1, 65.
 Straminca casa. P.2, 13, 20.
 Streptantes alx. T.2, 2, 17.
 Stridor magicus. T.1, 2, 47.
 Strigare, *dicitur de equis, cum inter-*
quiescunt. P.4, 8, 23.
 Strix, avis mali ominis. T.1, 6, 16.
 Strigis plumam *in re magica*. P.3, 4, 29.
 Striges consulere de sanguine alicu-
 jus. *in re magica*. P.4, 5, 19.
 Strophium teres. C.63, 65.
 Struma Nonius. C.52, 2.
 Strymon, *Thracie fluvius, Strymonis,*
et Amazon, ut placet Joseph Scalig.
vel Baccha. P.4, 472.
 Studium forme. T.1, 9, 43.
 Studium lingux, *et eloquentie*. P.3, 19,
 27.
 Studiis severis vigilare. P.2, 2, 9.
 Stultè confusus amari. T.1, 10, 45.
 Stulti dies prætercunt. T.1, 4, 30.
 Superfici versu. P.2, 10, 7.
 Stupor, *pro homine insulsum*. C.17, 27.
 Stuporum magnum examen. *metaph.*
ab apum examinibus. P.2, 21, 97.
 Strympha, oppidum Arcadiæ &
 Strympha, Arcadiæ lacus. Strym-
 phalia monstra, *et aves terribes,*
que humanis carnibus vescuntur, ab
Hercule sagittis confixæ. C.67, 113.
 STYX, palus Inferarum. Stygio lacu
 spargi. P.4, 3, 25.
 Stygia sub arundine remigem sede-
 re, *et in cymba Charontis remigare,*
cuius iter per paludes arundinosas. P.
 2, 18, 71.
 Stygiæ aquæ puppis. T.1, 11, 36.

Stygiæ aquæ. P.2, 7, 62.
 Stygiæ tenebræ. P.4, 0, 47.
 Stygiæ in undas vultum demittere.
 P.3, 16, 9.
 SUAVIA commicere. C.75, 3.
 suavia propellere dextra opposita. P.
 2, 20, 39.
 suaviolum ambrosia dulcius. C.96, 2.
 helleboro tristius. C.96, 14. v. ofcu-
 sa, basia.
 SUF canem æstivum, *et mense Julis*.
 T.3, 5, 2.
 sub lumina solis, *et mane adveniente*.
 C.63, 271.
 sub noctem. P.4, 1, 115.
 sub ora bovis aliquem trahendum
 vincere. P.3, 13, 38.
 sub, *pro post*. P.2, 1, 26.
 sub terris, *et apud inferos*. P.2, 13, 105.
 sub titulis Scipionum Africa jacet. P.
 4, 11, 38.
 subdere faces. P.1, 13, 26.
 subdita sax. *in re funerea*. P.4, 11, 9.
 subdita cervæ loca Iphigeniæ. P.3, 20, 34.
 v. Iphigenia.
 subdolos Parthorum arcus. P.4, 3, 66.
 subductus versus, *et elatus*. P.2, 13, 13.
 subiectus Amoti. P.1, 10, 27.
 subire acris. P.1, 9, 26.
 subire labores. T.1, 4, 41.
 subire felix, *et ex improviso*. P.2, 13,
 28.
 sublevare se ex sua parte. C.17, 18.
 sublimen, *pro inferiori limine, ut pla-*
cet Joseph Scaligero. P.2, 17, 57.
 submisso sono loqui. T.3, 1, 22.
 subrepete alicui, *et insinuare se in gra-*
tiam. C.76, 3.
 subrepete in artus imos. C.75, 27.
 subscitibere variis modis. P.4, 3,
 72.
 subseffium rei. C.39, 2.
 subsidio currere. P.1, 18, 17.
 subsilire, *dictum de talis insidiis*. P.4,
 8, 45.
 substernere brachia collo. C.63, 132.
 substernere se. *in obsequio*. C.63, 399.
 substernere pontum. P.3, 5, 47.
 subtemen. T.4, 1, 122.
 subtrigmina. C.53, 127. & passim.

INDEX IN CATUL.

subtexere carmina. T. 4, 1, 212.
 Suburra, vicus urbis Romæ, ubi prostabant meretrices. Suburra vigilas fuit. P. 1, 7, 15.
 succedere, pro bene evenire. P. 1, 1, 3, 27, 1, 5, 18.
 succi cari, i.e. colores pretiosi. T. 4, 2, 16.
 succi mortiferi. T. 3, 5, 9.
 succrescat proles. T. 1, 8, 55.
 succumbere, in obscenis. C. 108, 3, furtim. T. 1, 9, 35.
 stiles tarda. T. 4, 5, 89.
 stilem gerere. T. 1, 11, 65.
 sude ulla prelia nuda miscere. P. 4, 1, 28.
 SUDOR lassus. C. 67, 61.
 sudanti corrice, i.e. resinas distillare. C. 63, 106.
 sudarium Serabum. C. 27, 7, 12, 24, v. Seraba sudaria.
 fues agrestes, i.e. apri. P. 2, 14, 22.
 Suevi, Germaniæ populi ad Rhenum. S. Suevus sanguis. P. 3, 2, 45.
 Suffenus. C. 14, 19, 22.
 suffigi in funina cruce. C. 95, 4.
 suffocate secunda brevis, ut igne expiare. P. 4, 8, 84.
 suggesta humo castra coronare. P. 4, 8.
 sulcis credere semina. T. 2, 7, 3.
 sulcos satos non habere. T. 2, 3, 42.
 Sulla litterator. C. 14, 9.
 sulphuris igne caput tangere. in expiationibus. P. 4, 8, 86.
 sulphure lustrare. T. 1, 5, 11.
 SULPITIA matrona, Servij filia, nux Cermeti. T. 4, 2, 41, 3, 4, 4, 5, 4, 5, 4, 7, 4, 8, 4, 9, 4, 10.
 Sulpitiæ valendo. T. 4, 4, 11.
 mittere vires, Pictides. P. 2, 8, 19.
 fumam sibi ponit Apelles in Veneris tabula, i.e. opus omnium absolutissimum retine Apelles Venerem suam. P. 3, 7, 11.
 fumina ora liquor triverat. P. 2, 7, 10.
 fuit Musæ. P. 1, 8, 41.
 superare, pro superari. T. 3, 2, 17, 4, 1, 28, P. 4, 2, 57.
 supercilia rubra. C. 66, 46.
 superciliis tota verba remittere.

P. 3, 6, 25.
 superfluens. C. 29, 7.
 sugeri, non inferi, votis morantur. T. 4, 11, 7.
 supernata alius, i.e. fissa in modum perne suille. C. 17, 19.
 supinis digitis fila focmare. gestus nenu. C. 63, 112.
 SUPPLEX supplicem ad iura venire. P. 1, 9, 3.
 supplicem ire cervice demissa. P. 2, 11, 12.
 supplicem fodere. P. 4, 5, 37.
 supplices ad pedes procumbant. P. 4, 8, 72.
 supplicia dictum de malis poetis. C. 14, 20.
 supposita manu poma caduca excipere. P. 2, 21, 96.
 suppositis manibus oculi excidentur. furascenti genus. P. 1, 15, 36.
 suprema cum venerit hora. T. 1, 1, 73.
 SORDUS, pro muta. P. 4, 5, 56. surda pro muta. T. 1, 18, 4, 3, 5. surda sing. arte lyra. P. 4, 5, 56.
 surdo cantra re. adiutium. P. 4, 8, 97.
 surda aure preces negligere. P. 2, 1, 3, 48.
 surdi remiges Ulyssis. P. 3, 10, 34. v. Sirenes.
 surge anima ex humili carmine. P. 2, 8, 19.
 Stis, vides Medis regia votus Persarum. P. 2, 10, 1.
 suscitare vultusium à capite. C. 67, 124.
 suspensis artibus. P. 3, 4, 8.
 suspensis palmis. P. 1, 20, 27.
 SUSPIRIA somnos pungunt. P. 3, 6, 27, toro lecto versant. P. 2, 16, 47.
 suspicia ducere motu raro. P. 1, 3, 27.
 suspicia repetere. T. 3, 6, 11.
 suspirat amores absentes. T. 1, 7, 47.
 suspirans in hospite. C. 63, 96.
 suspiri blandi. P. 1, 11, 13.
 SUUS, sua, pro amica. T. 2, 5, 103. P. 3, 12, 22. & alibi.
 sua, pro uxore. T. 1, 4, 75.
 suum esse, i.e. sui inris. T. 4, 6, 16.
 suam esse cogere. P. 1, 3, 10.

sua

TIBUL. & PROPERT.

Tua fira trahere. B. 4, 9, 65.
 Tuis animis tibi nocere. P. 2, 14, 18.
Symplegades insula in Ponto, quas olim concurrisset antiqui fabulatores luteris mandavimus, atque inter nos Argo navim summam autem partem reliquisset. P. 3, 20, 13.
SYRIA, regio *Affrica* clarissima; Calicis contemina, *Mesopotamiae*, Arabis Petref. C. 83, 7.
 Syrtis. C. 45, 22.
 Syrtis res, i. e. Opobalsamum Palestinum. T. 3, 4, 28.
 Syrtium manus, eadem sensu. P. 2, 10, 30.
 Syrium nudum. T. 3, 6, 63.
 Syrium olivum, eodem sensu. C. 5, 8.
 Syrus Palaestinus, suis enim antiqui hunc locum Syris pari. T. 1, 8, 18. at Scaliger pro Syro, legit suo.
SYRTES, vada navigantibus infesta, Africani littori proxima: quarum una major appellata. Syrtis. C. 63, 156, horrida. T. 3, 4, 91.
 Syrtis. P. 3, 17, 7.
 Syrtis flammis incerto mutantur. P. 2, 7, 69.
 Syrtis trajicere. P. 3, 22, 26.

T

TABELLAE pictae ad aram Iudis. T. 1, 3, 28.
 tabellae scriptoriae. P. 3, 21.
 tabellae suffragiorum. P. 4, 11, 49.
 tabellae supplices, i. e. epistolae. P. 2, 15, 33.
 tabellas occulto sinu ferre. ex lenonia disciplina. T. 2, 7, 27.
 tabellis signatis aliquid mandare. T. 4, 76, 7.
 tabulae pictae capiunt lumina. P. 3, 19, 29.
 tabulae vetustas anteire fama pingendi. P. 2, 3, 51.
 tabere, pro amorem concipere. P. 1, 15, 20.
 tabescent lumina fletu. C. 67, 55.
 taberna arcana. P. 4, 8, 19.
 taberna obscurae vias. P. 4, 8, 62.

tacito labello vota suspendere. C. 57, 104.
 tacito sinu gaudere. in *destrinis*. T. 4, 13, 8.
 tacito sinu vulnera lenire. P. 3, 19, 32.
 tæda pinca. C. 60, 15.
 tædas felicitis utere, i. e. melioribus avibus novere. P. 3, 17, 25.
 tædis lustrare. in re magica. T. 1, 2, 61.
 tædia vitæ. T. 3, 2, 8.
TENARUS, Lacus mons, & promontorium, marmoribus ferax unde ad inferos descensum esse antiqui putaverunt. T. 3, 3, 14.
 Tenariz columnæ. P. 3, 1, 49.
 Tenarius Deus, i. e. Enipeus fluvius *Peloponnesi*, cur autem vocet eum Propertius *Æmonium*, vide Martium in hoc loco, qui verè serpens est. P. 1, 13, 22.
 Tagus, Lusitanis fluvius, arenis aureis illustris. aurifer. C. 29, 20.
 talatia Mercurii. P. 2, 21, 57.
 tali eburni. P. 2, 16, 61.
 tali secundi. P. 4, 8, 45.
 talorum interprete factu. P. 3, 8, 27.
 talos mittere, i. e. facillare. P. 2, 22, 26.
 tam multa. T. 1, 7, 7.
 tam, particula Propertio frequens, & superabundans.
 tamen, pro sed. P. 2, 1, 76.
 Tanais, Scythis fluvius in paludem *Mæotidem* erumpens, ultimus terminus inter Asiam, & Europam. T. 4, 1, 147. P. 2, 21, 54.
TANGERE non est, i. e. tangi non potest. P. 2, 8, 25. ita Horat. Sat. 5, l. 1. Mansuri oppidulo, quod versu dicere non est; aliquis apud Scriptores innumera.
 tangere, pro libere. R. 2, 1, 53.
 tangere, pro trahere. P. 3, 2, 16.
 tangere, pro violare. P. 2, 23, 9.
TANTALUS, Jovis filius ex nymphea *Pluto*, qui ob filium *Pelopem* iugulatum, & *Dijs* in convitiis appositu, vel, ut alii existimaverunt, ob arcanis *Deorum* revelata, hinc supplicio apud inferos damnatus est, ut videlicet arboris impendentis poma capta-

INDEX IN CATUL.

vet recedenda, fonsque inhiaret, qui
labra fuscantis falleret. Tantalus hinc
inter aquas. P. 3, 3, 64.
Tantali pueri. T. 1, 3, 77.
Tantalus, pro Tantalos. P. 4, 11, 24.
Tantalea manus. P. 3, 1, 68.
Tantalea fors. P. 2, 1, 61.
Tantalidos funera, i.e. Nisibi Tantalos
filia, cuius prolem Apollo & Diana
fugientes confecerunt. P. 2, 21, 14.
TANTUM impiorum, i.e. inolegan-
tium poetarum. C. 14, 70.
tantum maris. P. 3, 3, 33.
tantillum. C. 96, 6.
tanti ducere. P. 4, 11, 88.
tanti esse. P. 1, 6, 13. 2, 1, 3, 55. 3, 10, 3,
4, 1, 63.
tanti non esse. T. 2, 3, 38. 2, 7, 24.
tanti videri. P. 1, 8, 3.
tanta mala. T. 3, 4, 32.
tantundem sentiens, quàm si nulla
sit. C. 17, 20.
Tappo. C. 101, 4.
Tarbella Pyrene. T. 1, 8, 9. v. Pyrene.
tardet, pro tardat. P. 9, 2, 8. C. 60, 81.
tardiorum alius venire. P. 2, 21, 1.
tardiorum Deus, i.e. Vulcanus claudi-
cans, qui famulus pro igne. C. 36, 7.
TARPEJUM saxum, i.e. Capitolium,
ita dictum à L. Tarpejo arcis prae-
feto. P. 3, 9, 35.
Tarpeii luci. P. 4, 8, 31.
Tarpeius pater, i.e. Jupiter Capitoli-
nus. P. 4, 1, 70.
Tarpeius dux. P. 4, 4, 93.
Tarpeia virgo Vestalis, qua dum bel-
lum esset inter Romanos & Sabinos, ad
aquam hauriendam causa sacrorum
descendens, Titi Tatius Sabinorum
regis amore correpta est. Cui pepigit
se arcem indefensam tradituram, mo-
do qua milites ejus lava gestabant, il-
le prodierat daturum promitteret.
Quo impetrato, festis Palatibus hos-
tes in Capitolium admisit: verum
Tatius miseram elypso obrui iussit
hos etenim quoque in sinistris habe-
bant, prater aureas armillas. P. 4, 4.
Tarpeia pudicitia. P. 1, 6, 2.
Tarquinii plures fuerunt: primum

Tarquinus Priscus quintus Roma-
narum rex, post multa praclara ge-
sta, opera liberorum Anco Martio
& medio sublati: deinde Tarquinus
Superbus tyrannus ingens, & fi-
lius ejus Sextus Tarquinus, qui
Lucretiam Collatini uxorem castis-
simam feminam violavit. Id autem
facinus Junium Brutum excitavit
ad reges expellendos, & magistratu-
tum Consulare creandum. V. Li-
vium l. 1. Tarquinii secures fractae.
P. 3, 9, 17.
Tartarus, locus inferorum profundis-
simus. Tartarea mora. P. 4, 8, 4.
TATIUS, antiquissimus Sabinorum rex,
qui cum Romulo decertavit, ac po-
stica sedus composuit. P. 4, 1, 30. 4, 2,
52. 4, 4, 7.
Tatii veteres. P. 2, 21, 103.
Tatii Cures. P. 4, 9, 74. v. Cures.
Tatia turba. P. 4, 4, 31.
TAURUS aratra detrectat. P. 2, 2, 12.
taurus gloria peccatis. T. 4, 1, 209.
taurus haret cornua in laqueis. rudi-
mentum hoc est iuvencorum, prius-
quam aratra junganur. Vide Virg. 3.
Georg. P. 2, 21, 48.
tauri cornua unca. P. 2, 4, 19.
tauri Regis Aeta flagrantia. P. 3, 9, 30.
v. Medea, Jason.
tauros servitium docere. T. 2, 1, 42.
taurinus sanguis. C. 65, 34.
Taurus, Cilicia mons altissimus, longus
que terrarum tractu extensus. C. 63,
105, frigidus. T. 1, 8, 16.
Tauri vertex aetherius. T. ibid.
Taygerus Laconia mons. Taygeri prae-
cipua. P. 3, 12, 13.
tegetes paterna. P. 4, 5, 67.
regula curta. P. 4, 5, 68. Iedit caput
obectum. P. 4, 7, 52.
Teja meretrix. P. 4, 8, 31.
rela sonat latere appallus. T. 2, 1, 66.
telae conductae. T. 1, 7, 85.
Telegonus Aexus, Ulyssi & Circeis fi-
lius, qui per imprudentiam patrem
occidit. v. Circe. Telegoni moenia,
i.e. Tusculum à Telegono conditum,
hodie, Fialcum. P. 2, 21, 42.

Tele-

TIBUL. & PROPERT.

Telemachus, *Ulyssis filius ex Penelope.*
Penelopeus. C. 60, 229.

TELLUS in aera immensum defecit. T. 4, 1, 19.

tellus in aere circumfuso confiluit. T. 4, 1, 152.

tellus in vias patefacta. T. 1, 3, 36.

tellus iusta. P. 1, 19, 16.

tellus itremefacta hiatum cavo deducit. P. 4, 1, 139.

tellus Aegyptia nullos imbres postulat propter Nilum. T. 1, 8, 25.

tellus apud poles densa umbra absconditur. T. 4, 1, 155.

tellus extremis maris undis inclusa. T. 4, 1, 53.

tellus extrinsecus oris se subtrahens. P. 2, 8, 21.

tellus lenta gelu. P. 4, 1, 39. v. terra.

TELUM, tela arata. T. 1, 11, 25.

tela caduca. P. 4, 1, 13.

tela remissa. P. 3, 7, 54.

tela alio transire. P. 2, 9, 18.

temere incipere. P. 2, 15, 36.

temere succipere. C. 67, 78.

temerarius, i. e. sine consilio. P. 2, 7, 35.

temeraria somnia. T. 3, 4, 7.

temperata zona. T. 4, 1, 166.

templa Deum, pro eplis regionibus. C. 65, 65.

templa statueret. P. 2, 5, 17.

templis procumbere, gressu supplicantis. T. 1, 5, 43.

tempus sumum rata, i. e. arrepto tempore. P. 4, 4, 8.

tempore, pro tempestivo. P. 4, 11, 66.

tempore vinci. P. 2, 17, 48. v. observo.

Tempe Phthiotica, locus amoenissimus Thessalia. C. 63, 35. v. Phthia.

TEMPUS, pro parte capitis tremulū. C. 69, 161.

tempora Baccho perfusa. T. 1, 2, 3.

tempora vino fervida. P. 3, 15, 13.

tempora Caci trita. P. 4, 9, 15. v. Cacus.

tempora aspergere, i. e. sudorem excipere. P. 2, 16, 83.

tempora mero fundere. T. 1, 8, 50.

gendere, dictum de vasta regione. P. 1, 6, 31. ita Cornelius: quacumque opu-

lenta recessit regia.

tenta, in obscuro. C. 79, 6.

TENEBR. tenebris, pro nocte. T. 1, 7, 45, 2, 1, 76.

tenebris immundis habitare. P. 3, 1, 17.

tenebris obductis se committere, i. e. noctu iter capere. P. 3, 1, 45.

tenebricosum iter. C. 3, 11.

tener, pro minus apto ad rem Veneris. P. 2, 5, 10.

tener vaccula, i. e. vitulus. apud Virg. C. 20, 14.

TENERE, pro amoliti. C. 71, 2, T. 1, 6, 31, 7, 41, 2, 7, 34. P. 2, 16, 37.

tenere, pro callere. T. 1, 2, 5, 1, 4, 1, 8, 2.

tenere, pro captum habere. P. 4, 5, 38. 2, 8, 18.

tenere, pro incolere. P. 2, 21, 28.

tenere, pro meruisse. P. 3, 4, 7.

tenere, pro possidere. T. 1, 1, 2, 3, 5, 24. P. 4, 7, 93.

tentare nova limina. T. 1, 2, 17.

tenuatus in arvis exiles. P. 2, 16, 21.

tenuis, pro gracili. C. 87, 1.

tergeminum Cerberi caput. T. 3, 4, 88. v. Cerberus.

tergo sustulit orbem Alcides. P. 4, 9, 37.

terga tauri cava, i. e. tympanum. C. 52, 20.

terna per orbem secula decurrere. T. 4, 1, 50.

TERRA benigna, i. e. fertilis. T. 1, 3, 62. 3, 3, 6.

terra falso partu atantes deludens; i. e. fruges diversas a feminibus parietibus ducit. P. 2, 12, 31.

terra herbas gerit. T. 2, 4, 56.

terra liquores erumpit. T. 4, 5, 86.

terra ministrat aquas. P. 4, 9, 22.

terra sit super ossa levis. formula bene precantium desumpta. T. 2, 4, 50. terra non ullo pondere sit. idem est. P. 1, 17, 24.

terra lubrica, i. e. argilla. T. 2, 6, 30. in felix Prometheo ingenti. P. 3, 3, 29.

terra Ofica, i. e. Campana ab Oficiis Campana populi. P. 4, 2, 62.

terra oblecta colono Tytio, i. e. Africo. C. 2.

INDEX IN CATUL

60. T. 4, 1, 40.
terra Theſſala. T. 2, 4, 5, 6, 9. Theſſalia.
terra ſola. C. 62, 7.
terra via. T. 2, 6, 3.
terra inſuperata ſcimina committere.
T. 1, 8, 31.
terra regi. P. 2, 18, 44.
terra uberes. P. 1, 22, 100.
terrarum orbis. T. 1, 6, 30.
terræ ſatis audax Hiſpania. T. 3, 7, 1, 34.
v. Hiſpania.
terræ redire. P. 2, 2, 42.
teſſi, pro teſſiſi. C. 65, 30.
tertius annus ducitur. P. 3, 1, 7.
teſta, genus vaſis vinaria. paterna. T.
3, 1, 45.
teſta, pro urna ſepulchrali fictili. manes
accipiat. P. 2, 10, 32.
TESTARI aliquem, pro deſectari; ut
ſenſis Lepſius. P. 2, 1, 35.
teſtor, pro vacillor. P. 3, 4, 31.
teſtis amoris. P. 1, 10, 1.
teſtic, pro teſti. P. 3, 4, 20.
teſtes ſentes. P. 4, 11, 99.
teſtudo, pro lyra. P. 2, 23, 79.
teſtudina Phœbi lyra. T. 3, 4, 37. P. 4,
6, 32.
teſtulit, pro tulit. d. 77. 7. 7. 7. C. 62, 47.
teſtulitſet teditum, pro rediſſet. C. 62,
47. 65, 35.
Teuſer Quiſſianus, i. e. Traiano à ſanguis-
ne. P. 4, 5, 22.
Teuſtras, pro Cumano, nō places Joſe-
pho Scaligero. P. 1, 1, 11.
Teuſtonæ, Germania populi. Teuſtonicæ
opet. P. 1, 2, 44.
texta navis pinea. C. 63, 10.
texta ſolvere. P. 2, 7, 42.
textilia varia. P. 1, 14, 22.
Thais, meretrix Attica. Memendrea,
quod ſcilicet in comœdiis Menandri
cuius perſonâ ſepius ageretur. P. 2, 5, 3.
pretioſa, quod noſſem raro venderet.
P. 4, 5, 43.
Thaliſſius, Deus nuptiarum apud Lati-
nos, ut Hymerius apud Græcos. Vocat
arginem habet ex Livio l. 1. c. 4. ubi de
ruſſu Sabinarum. C. 60, 134.
Thallus præ cinedus. C. 25.
Thamyras canor, Dionæ moris, & Ar-

giop Nymphæ filius, qui cum auſus
eſſet ſe Muſis præferre ſuavitate car-
minis, viſum ſcelerum amiſit. P. 2,
16, 19.
Theatrum. theatri cura. P. 2, 1, 33.
theatra in plauſum ſtancia. P. 3, 16, 18.
theatra nata exitio meo. P. 2, 16, 4.
THEBÆ, oppidum Theſſiæ clariffimum,
à Cadmo Agenoris filio primum ex-
truſtum: deinde ab Amphione mani-
bus ſtruſtum. piſtremò ab Alexandro
Magna, propter unicam Pindari poe-
ſimiam, ſolo pignatum. P. 2, 19, 54.
Thebæ Amphionis lyra extruſta. P.
3, 1, 43. Cadmeæ. P. 2, 7, 1. Dirceæ,
à Dirce regina. P. 3, 15, 33. Veteres. P.
2, 1, 27.
Thebæ deletæ. P. 2, 5, 5.
Thebes ſterunt. P. 2, 7, 28.
Thebanus Deus, i. e. Bacchus. P. 3, 16, 6.
v. Bacchus, Semele.
Thebana Amonis domus. P. 2, 7, 84.
v. Amon.
Thebani duces media matre Joſaſſa
cecidere, i. e. Ethæoles & Polymæces
de quibus logo Stenii Thebaidem. P. 2,
8, 2.
Thebæ Egyptiæ, diſtæ Thecacompliæ à
centrum portis. palmiſcæ. P. 4, 5, 25.
Thelaira Leucippi filia, à Polluci ra-
pta. P. 1, 2, 26.
Themis, ſarum Dra. C. 67, 153.
thermæ Etruſcæ. T. 3, 5, 1.
Thermoodon, Scythiæ Aſiaticæ fluvius,
apud quem Amazænum populus. P. 3,
22, 16. Celer. P. 4, 4, 71.
Thermopylæ, anguſtia quidam Oſep-
pæ, prærupto dorſo Græciam divi-
dentes, veluti Apenninus Italiam. 2
ubi Leonidas Lacedæmoniis cum cer-
centis fortiffimis viris exercitum Per-
ſarum innumeraſſem diu contudit,
ac ſuſtinuit, donec ab ingentibus ho-
ſtibus obrutus, glorioſè pro patria ca-
deret. Ibi fontes aquarum calidi, Her-
culis ſacri. Thermopylæ Octæ. C. 67,
54.
THESEUS, Agæi filius ex Aſtro,
qui Herculei amnis magnitudinem
mutatus, pleraque monſtra, & ſacr-
nariſſa

TIBUL. & PROPERT.

homines domus; Scampana, Scyran-
tem, Pricusum, Persipheton, Miu-
scurum in Creta labyrintho. Hic pri-
mus Atheniensium rempublicam fun-
davit, iurisque patriam urbem con-
stituit. Persipheton familiariter dilexit,
ejus auxilio fretus, ad inferos profes-
sus est, ut uide Proserpinam abduce-
ret. At Cerbero insubente medusarum
opu: perferre non paruit. Feminarum
amator maximus, & defensor fuit; ut-
pote qui Helenam nondum viri poten-
tem rapuerit: Ariadnam à Creta ti-
sore avertit in seipsum Naxi per fur-
num reliquerat, Phadra in sororis la-
cum sublevarat: Hippolyten occiderit,
multaque alia id genus patravertit.
Tandem apud Scyrius exceptus insi-
dit, fide truncatus est. C. 63, P. 2,
1, 37, 2, 11, 7, 2, 17, 29.

Thesca carina. P. 1, 1, 7. Ariadna.
Thesca linguae perjuria. T. 3, 5, 40.

Thesca vix longa brachia, i. e. iuri
Athenarum. P. 3, 19, 24.

Thespia, oppidum inter Atticam, &
Bœotiam. Thespia rupes. C. 60, 27.

Thesproti regnum vocat Propertius lo-
cum illum, ubi Cuma veteres fuerunt;
Thesproti enim nomen fecit Thes-
pistia regione Epiri, unde profecti
Ambraciata Alantes in eam Italiam
regionem devenerunt, sedesque posue-
runt. Jof. Scalig. P. 1, 11, 3.

THESSALIA, Græcia regio, inter Hel-
ladem & Macedoniam posita, scientia
magica fama illustris. C. 63, 26, P. 1,
5, 6. Thessala tetra. T. 2, 4, 16.

Thessala saga. P. 3, 22, 10.

Thessalis umbra, i. e. Protefilai. P. 1,
39, 10.

Thessala tela, i. e. Achillea. P. 2, 16,
30.

Thetis, Neptuni filia ex Amphitrite, u-
xor Pelei, mater Achilli. P. 3, 5, 34.

Neptunine. C. 63, 28. Nereis ab
avunculo Nere. T. 1, 6, 10.

Thetys, Oceanus conjux; quandoque pro
mare sumitur. Thetys ultima. C.
86, 5.

thiatius, i. e. chorus. C. 62, 28.

thiasus Satytorum. C. 63, 25, 2.

Thracia, regio post Macedoniam, Septem-
trinum versus, horrida. C. 4, 8.

Thracia lyra Orphei. P. 3, 1, 42, v. Or-
pheus.

THURS, thuris acerui. T. 4, 6, 1.

thuris honores. T. 1, 8, 53, P. 4, 6, 5.

thure aras piare. P. 3, 8, 19.

thura blanda. T. 3, 3, 2, P. 4, 6, 5.

thura menstrua. T. 1, 3, 34.

thura pia. T. 2, 2, 3.

thura vilia. P. 2, 8, 28.

THUSCUS Vertumnus. P. 4, 3, 3.

Thufci concives Vertumni. P. 4, 2, 49.
v. Vertumnus.

Thufci aruspices. T. 3, 4, 6.

Thufci lymphæ. T. 3, 5, 29.

Thufci oritæ. P. 4, 2, 3. v. Etruria.

Thyades evantes, i. e. Bacchi sacrificu-
la. C. 63, 387.

thyia genus arboris, ex qua opera ma-
ximæ pretii. V. Pliniam l. 13, cap. 16.

thyiz thalamus. P. 3, 5, 63.

Thyni catagraphi, i. e. homines à Thy-
nia regione sibi agules intecti. C. 25,
7.

Thyniasin, Græci dantur, pro Thy-
niacis. P. 1, 20, 34.

Thyonianus, cognomen Bacchi, pro vi-
no. C. 27, 7.

thyris, bacilli edera, & pampinis in-
voluto, qui à Bæchantibus gestaban-
tur. C. 63, 256. P. 3, 2, 35.

Thyrus pastor. P. 2, 23, 68.

Tiberis, Læti fluvius prope Romam,
qui ante Albulam vocabatur, donec à
Tiberino rege submerso nomen accepit.
T. 2, 5, 69. P. 2, 22, 20. 3, 9, 42, 4, 1, 8.

Tiberis multum concessit alumnis
suis, recedendo felices. P. 4, 2, 9. Ti-
berim ultra. P. 4, 10, 25.

Tiberinus, pro Tiberi. P. 4, 2, 7.

Tiberina unda. P. 1, 14, 7.

tibi gloria Dirce ducitur. P. 3, 15,
39.

TIBIA barbara. C. 63, 264.

tibia Cadis Mygdoniis, i. e. à Ca-
dis Mygdonia urbe, ne explicat Jo-
seph. Scaliger. P. 4, 6, 8.

tibia nuptialis. P. 2, 6, 12.

tibia

INDEX IN CATUL.

tibia projecta in Mxandrum à Pallade. quod ora ejus deformia faceret. P.2,21,81.
 tibia rauce succumbat choreis, i.e. exilis tibia sonus obstruatur strepitum saltantium. P.1,6,23.
 tibicen Nilotes, P.4,8,39.
 tibicen Phryx. C.62,22.
 Tibullus Amoris confidens. T.1,4, à v. 75.
 Tibulli Epitaphium. T.1,3,55.
 Tibur, oppidum Latii. P.3,14,2. Heculeum. P.2,21,43.
 Tiburs. C.39,10.
 Tiburtina testa. P.4,7,85.
 Tigis fluvius oritur in Armenia majore, atque in Euphratem velocissimo itinere defluit. V. Plinium l.6. c.17. P.3,3,4.
 tigres Atmenix. T.3,6,15. P.1,9,19.
 v. Armenix tigres.
 TIMOR, ex amore, P.1,11.
 timor ducit notam informem in ore. P.1,5,16.
 timor ultra rogam. P.3,3,68.
 timore munitus. P.3,10,17.
 timorem esse audaci. P.1,5,40.
 timores vanos efficere. T.3,4,13.
 tinnula vox. C.60,13.
 tintinant aures. C.51,11.
 Tiresias vates Thebanus, qui ob conspectum fortè lavantem Palladem, usque oculum privatus est. Aliam hujus calamitatis causam affert Ovidius l.3. Metam. quem vide. P.4,9,57.
 Tiliphone, una de tribus furiis. P.3,3,62.
 Tiliphones caput fuit atrox angue. ibid.
 Tiliphone angues impexa pro ctinibus. T.1,3,69.
 Titan, pro Sole. T.4,1,51. 4,1,114. Otus superagit. T.4,1,115.
 Titane, terra filii, qui Jovi bellum intulerunt, & ab eo fulminibus prosternati atque interempti sunt. P.2,1,19. v. Gigantes.
 Tithonus, Laomedontis filius, propter elegantiam corporis ab Aurora in calidum subleatus, etque conjugio junctus,

Hunc ferunt ad id finis pervenisse, ut more infantulorum eunus ageretur; tandemque in cicadam conversum. P.2,17,46.

Tithoni senecta. P.2,13,83.
 Titius, i.e. Titienus, centuria equitum Romanorum ita dicta à Tito Tatius Sabino rege. P.4,1,31.

Titiulus. T.1,4,67.
 TITULUS sub nomine. T.4,1,33.
 titulus per colla pendens, erat servorum venalium. P.4,5,51.
 titulus fulta domus. P.4,11,32.
 titulus legere capta oppida. P.3,3,16.
 Tityus pastor. P.2,23,72.

Tityus Gigas, qui ob temeritatem Latona pudicitiam, sagittis Apollinis ad infors detrusus est: ubi securus duobus vultibus depauperandum prahere cogeretur, toties renascens, quanties absumptum esset. T.1,3,75.
 Tityi volucres. P.2,15,11.

Tityo pauca novem jugera, ob corporis nempe magnitudinem. P.3,3,66.
 TOGA laxa, i.e. discincta, & ad molliorem composita. T.1,7,46. 1,9,70.

toga picta. P.1,4,53.
 toga vitilis. P.4,3,24.

toga effluit sinu effuso. T.1,7,46.
 togam liberam sumere. P.4,1,132.

rollere se gradibus. P.4,1,9.
 tolle te à domina mea. P.2,23,14.

Tolumnius Veientium rex, occisus à Cornelio Coss. P.4,10,23. v. Fetetrus Jupiter.

Tomytis, regina Scytharum, & Massagetarum, qua à Cyri molibus unica filio orbata, exercitum composuit, inque Persas misit, tanto successu, ut ducenta milia hostium occiderint, ipsaque Cyrus in acie perierit. Cujus caput ad reginam delatum, e us jussu in utrem plenum humano sanguine conjectum est, cum hac insuper exprobratione: Satia te sanguine, quem sististi. T.4,1,144.

tonabat olim Jupiter de nuda rupe. P.4,1,7.
 pondere os, i.e. caput, ac genas. C.60,139.

TIBUL. & PROPERT.

torno angusto versus componere. *Metaph.* P. 2, 23, 43.

toroia cervix leuiss. C. 52, 83.

torquis unca. P. 4, 10, 14.

Torquatus Manlius. C. 60, 67.

Torquatus parvulus. C. 60, 216.

torquata columba. P. 4, 5, 63.

torquerier. P. 3, 4, 39.

torrida zona. T. 4, 1, 159.

torris fluctus vertigo. P. 3, 5, 19.

TORUS e cespere. T. 2, 5, 100.

torus herbæ nativus. P. 1, 11, 136. *ita*
Virg. 5. *Æneid.* Vitidante toto con-
federat herbæ.

torus mollis arma. P. 4, 4, 62.

tori partem vindicare. P. 4, 3, 56.

toro membra levare. T. 1, 1, 40.

toro puro iecubare. T. 1, 3, 26.

toro sedere. P. 4, 1, 82. v. fractus utro-
que toro. v. lectus.

torum esse in aliquem. T. 3, 6, 19.

tot dies abire. P. 2, 1, 33.

tot millia somnolarum. P. 2, 19, 47.

tot noctes penere. P. 2, 15, 41.

tormoda, *id est omne genus rerum.* C. 112,
4.

TOTUS. tota caterva in exequiis
venit. P. 4, 11, 68.

totum esse aliquis. T. 4, 4, 19.

totum esse alieni. T. 4, 6, 3.

totum natum fieri. C. 13, 4.

tota Roma ferri, *id est vulgari, traduci.*
P. 2, 4, 1.

toxica bibere. P. 1, 5, 6.

TRA BS, in oliscanus. C. 28, 10.

trabs natans, pro navigio. C. 4, 3.

trabes auratz. P. 3, 1, 50. T. 3, 3, 16.

trabes curvatz in fata. P. 3, 20, 38. v.

Scinis.

tracta de niveo vellere. T. 1, 7, 86.

tractus litteræ incertus. P. 4, 3, 5.

tradere animam. C. 30, 7. *id est se suaque*
omnia committere.

traducere vitæ inertis. T. 1, 1, 5.

traduci per totam urbem, *id est fama*
diffundi. P. 2, 16, 87.

trahere, pro allicere. P. 1, 2, 19.

trames per astra versus, *id est Zodiacus*
obliquus. P. 4, 1, 103.

transire ante pedes. P. 4, 2, 56.

transiet, pro transibit. T. 1, 4, 23.

Transpadanus Catullus, *id est ultra Pa-*
dum fluvium. C. 39, 13.

TREMERE aliquem. P. 2, 8, 20. 3, 20,
30.

tremere stulto timore. P. 2, 23, 20.

tremebat aqua picta radiis æstorum.

P. 4, 6, 16.

tremebunda, *id est fracta voce.* C. 52, 11.

trepidare, pro subsultare, vol jugum
excutere. P. 2, 2, 13.

trepidans, pro festinans. C. 62, 43.

trepidæ res. T. 2, 3, 21.

tria colla Cerberæ lætaturia. P. 3, 16, 23.

tria suavia reperire. C. 75, 1.

tribus charis omne ævum explicare.
C. 2, 6. v. obferre.

tridens Neptuni. P. 2, 16, 48.

triens pœuli genus. P. 3, 8, 29.

trilinguis Cerberus. T. 3, 4, 88.

Trinacria diâ Sicilia ob formam Tri-
quetram. v. Sicilia. Trinacria ru-
pes, *id est Ætna Sicilia monti.* C. 67,
53.

tritipudia. C. 62, 26.

TRIS RIS imber. C. 67, 56.

tristem esse alieni. T. 4, 4, 18.

tristi fronte imperitare. T. 2, 6, 15.

tristia facta. T. 1, 9, 29.

Triton filius Neptuni, *id est numero mari-*
narum Deorum. P. 4, 6, 61.

Triton ore subito aquam recundens,
id est simulacrum Tritonis. P. 2, 21, 50.

Triton, annis proximus Syrtibus, apud
quem Pallas præmium visa.

Trironis heræ, *id est Palladis.* C. 63, 391.

tritus, in obscuro. P. 3, 9, 30.

trita, pressurata. P. 1, 16, 31.

Trivix, eadem ac Diana, *ita dicta,*
quod in trivis coleretur. C. 34, 15. T.
1, 5, 16.

Trivix, pro Luna. C. 65, 5.

Trivix Dex lumina ferre. P. 2, 21, 40.

TRIUMPHUS avi. P. 2, 23, 56.

triumphi feminei extrema merces.
P. 4, 11, 97.

triumpho colla dare. P. 2, 8, 19.

triumphum agere. P. 4, 8, 17.

triumphum capere. P. 3, 9, 49.

triumphos secum fingere. P. 3, 16, 17.

i 2 triumph-

INDEX IN CATUL.

triumphalis laurus. T.2,5,5.
 trochus, urbs quidam ferrens clavicu-
 lus infixis, qui circumdatus tinnitum
 edebat. P.3,12,6.
 TROJA, vetus Phrygia urbs, à Troe
 rege sic appellata, Græcorum dolis
 post decennale bellum deleta. P.2,2,
 44.2,19,53.4,1,114. Troja tellus.
 C.64,7.
 Troja bis capta Hercules numine, i.e.
 semel ab ipso Alcide sub Laomedonte:
 iterum sub Priamo, propter sceptras
 Hirculeas, quas attulit Philoctetes,
 sine quibus capi non poterat. P.3,1,32.
 Troja fuit. P.2,7,28.
 Troja obscena, i.e. malo augurio con-
 dita. C.67,99.
 Troja penates profugos Romam mi-
 sit. P.3,1,10.
 Troja sepulcrum Euporæ, atque
 Aliz. C.67,89.
 Troja virum, & virtutum omnium
 acerba cinis, i.e. sub cuius manibus
 Hæreni progenies omnino videtur ce-
 cidisse. C.67,90.
 Troja tecta. P.2,21,20.
 Trojæ resurgens arma victicia. P.
 4,1,47.
 Trojana funera. P.2,7,8.
 Troica moenia. C.63,347.
 Troica sacra. T.2,5,40.
 trophæa avita. P.4,1,139.
 trophæa regia. P.1,2,8.
 truculenta pelagi. C.62,16.
 trusate. in obscenis. C.56,6.
 tu motiere tamen. P.2,7,38.
 TUA, absolute pro uxore. T.1,10,65.
 P.3,10,18.
 tua, pro amica. P.1,9,22. v. mea, sua.
 tua vita, blanditiarum vox. C.67,155.
 tus opera. C.3,17.
 YUDA fari querela. P.2,10,209.
 tuba funesta. P.2,6,12.
 tubam intermittere. P.4,4,80.
 tubæ caelo auditæ. T.2,5,73.
 tubæ moestæ, in funere. P.4,11,9.
 tubas querulas struere per ossa rau-
 ca, i.e. ex offe. P.4,1,20.
 tubicæ conde fera murmura. P.4,3,61.
 tubæ tenso murmure laxa quatit.

P.2,4,9.
 Tullus. P.1,1,9. 1,6. 1,14. 1,22,30.
 TUMERE, in obscenis. T.1,9,36.
 tumefactus. P.3,4,3.
 tumefactus superbite. P.4,1,63.
 tumor custodum. P.2,16,70.
 tumor turpia facit ora. dictam de ibi-
 bicine. P.2,21,86.
 tumulo cornere. P.2,7,82.
 tumulo terra dare. T.2,4,48.
 tumultus in amore. P.3,1,3.
 tumultus canere, i.e. bella. P.2,8,11.
 tunc verò. P.2,1,14.
 tundere, pro verbis inculcare. P.4,5,35.
 TUNICA media. C.66,22.
 tunicam, & pallium percutere. in
 obscenis. C.32,11.
 tunicam ponere, i.e. nudari. P.2,2,56.
 tunica demissa. P.2,2,18.
 tunicas dare scombris. C.92,8.
 tunicas solvere. P.4,8,61.
 tunicas solvere, in re sacra. T.1,5,15.
 turba minuta. P.2,20,3.
 turba novella. T.2,2,22.
 turbam esse alium in locis solis. T.4,
 13,12.
 turben verberare actus. T.1,5,3.
 turmæ fortes ad prælia. P.2,8,7.
 Turnus Rutulorum rex, qui ob pastam
 sive Laviniam certamen habuit cum
 Ænea rivali, à quo interfecit. offe.
 barbarus. T.2,5,50.
 turpis amnis Acheron. P.4,7,55.
 turpia visa, i.e. imagines ad libidinem
 excitantes. P.2,4,20.
 turpiter arma cadunt. T.4,2,4.
 turres cavæ. P.4,10,13.
 turres geminæ Tiburtina culminibus
 candidis. P.3,14,3.
 Tusculum, latini oppidum à Teloneo
 conditum. Tuscula tellus. T.1,8,37.
 Tusculana via opus Messalæ. T.
 ibid.
 tussis collo rugoso concrescens. P.4,
 5,67.
 tussim exspuere. C.44,7.
 utela Draconis est Lanuvium, i.e.
 custoditur à Dracone. P.4,8,3.
 utela per agros, i.e. agrorum custodia.
 P.3,11,14.

tutus

TIBUL. & PROPERT.

tutus credere, i.e. non sollicitus commig-
nere. P. 1, 20, 52. hic enim, ut notat
Joseph. Scalig. quemadmodum in tota
Elegia, poeta est doli et
tum ire. P. 2, 3, 45.

tympana. P. 3, 2, 28.

tympana mollia pulsare. P. 3, 15, 33.

Tyndarus, Ledy maritus, virescens He-
lenę, Cafforis, & Pellucis. Tyndaris
Helena. P. 2, 21, 87. 3, 6, 30.

Tyndaridę optari, i.e. sidera Cafforis,
& Pellucis, navigantibus fausta. P. 1,
17, 16.

typanura, pro tympano. C. 62, 8.

Tyro, Salmois filia, quę amore Enipei
fluvij succensa, cum ipso in aquis con-
cubuit. candida. P. 2, 19, 5. v. Salmo-
nis.

TYROS, Phœnicę oppidum, prius in-
sula, postea verò Alexandri Magni
appugnationibus continenti adiunctū.
Ab eo profecti coloni Carthaginem in
Africa considerunt. Eius autem pur-
pura scripturibus presens celebratissima.
T. 2, 6, 40. 4, 2, 16. Cadmea, quod ibi
regevenerit Agenor Cadmus pater. P. 3,
11, 7.

Tyros turribus vastum masis æquor
prospicit. T. 1, 8, 20.

Tyro ex ipsa dona tollere. P. 2, 13, 18.

Tyria aqua. P. 4, 5, 22.

Tyrius colonus. T. 4, 1, 140.

Tyrii interiri. C. 63, 308. sic apud Virg.
Georgicon 3. interiti Britanni, v. Thy-
ni catagraphi.

Tyrii ptimi omnium navigarunt. T.
1, 8, 20.

Tyrius murex. T. 2, 4, 18.

Tyrius torus. T. 1, 1, 63.

Tyria palla. T. 4, 2, 11.

Tyrio sinu apta. T. 1, 10, 70.

Tyrium subretnen. T. 4, 1, 122.

Tyrix vestes. T. 1, 8, 47. fallunt aman-
tium lumina. P. 3, 12, 27.

Tyria vellera. P. 4, 3, 34.

Tyrthenum mare, pars illa Mediter-
raneę, quę Italiani aluunt prope Sici-
liam. Hęc Latini dixerunt Isterum,
& Thyssum. Tyrthēna arcna. P. 1,
8, 11.

Tyrtheni naurę in Delphinis versę,
quid Racheum sub specie puri laten-
tem, ac Naxum petere cupientem, do-
li adorti essent. v. Ovid. 3. Metamorph.
P. 3, 15, 25.

V

VAcCa Jo. P. 2, 19, 18. v. Jo.
vaccula, pro vitulo. α γ γ α κ ὦ ν
C. 20, 14.

VACARE, pro viro carere. P. 1, 7, 55.

vacuo lecto rabsescere. P. 3, 4, 23.

vacuo lecto vivere, i.e. calidum, castam
que vitam agere. P. 2, 2, 5.

vacui, pro pudici. P. 2, 22, 28.

VADA inuvia. P. 2, 7, 48.

vada iniqua. P. 1, 17, 10.

vada lenta inferorum. P. 4, 11, 15.

vada remis pulsa. C. 63, 58. P. 4, 2, 8.

vadis onusta fide navis. P. 2, 11, 30.

vadimonia. P. 4, 2, 57.

va te. C. 67, 91.

vagus animi. C. 62, 4.

vage, pro vagus. P. 4, 1, 73.

vage puellę, i.e. instabiles. P. 1, 5, 7.

VALEAT, i.e. procul abeat. P. 3, 1, 7.

valeat Venus, & puellę. T. 2, 6, 9.

valeatis amici, tuq; puella. P. 3, 19, 15.

valeant fruges, i.e. nol moror fruges.
T. 2, 3, 39.

valens, & æger relativa. P. 2, 15, 56.

Valerius Corvus, in a diffini, quod ei
contra ingentis magnitudinis Gallum
Senonem pugnantem, corvus in vertice
galeę insederit, & inter pugnandum
ora, oculosque hostis verberaverit. P. 3,
9, 64.

Volgius, poeta Epicus, cuius opera, pro-
pter paucos versus, penitus intercede-
runt. T. 4, 1, 181.

vallis alarum. Metaph. C. 68, 6.

vallis insidiis claudere. T. 1, 4, 44.

vallum ducere. T. 4, 5, 85.

vallum ab arbore carpere. P. 4, 3, 19.

vallo acerno præcingere. P. 4, 7.

valvas resupinare. P. 4, 8, 51.

vanum, pro mendacio. P. 1, 4, 5.

vappa, pro nihilo homine. C. 25, 3.

variare, neutra significatio. P. 2, 4, 11.
4, 2, 13.

I 3

va-

INDEX IN CATUL

varia figura missus. P. 3, 22, 5.
 varios modos ore incinere. P. 2, 16, 6.
 Varro *Atacenus, poeta Epicuri, qui Ar-*
gonastica ex Apollonio Rhodio con-
scripsit. P. 2, 23, 85.
 Varius. C. 10, 22, 1.
 vasto mari eluere. *in re magica.* P. 3,
 22, 10.
 Vatinus *vir nequam.* C. 52, 3.
 Vatinianam odium, *i.e. quo Catullus*
oderat Vatinium. C. 14, 3.
 Vatiniana crimina. C. 53, 2.
 ubera impressa. P. 2, 23, 70.
 ubera lactis. T. 1, 3, 46.
 ubera lacte adulta. C. 20, 11.
 uberrim. C. 65, 17.
 undis luminibus respicere. P. 2, 5, 10.
 vecors rixa. C. 40, 4.
 VEHERE. vehi pennis per aera. T. 4,
 1, 210.
 veli per inania. T. 4, 1, 131.
 vexerit, *pro vexita.* P. 3, 9, 29.
 vectari in aera dorso Pegaseo. T. 2, 21,
 55. v. Pegasus.
 vectos, *pro viatores.* P. 4, 7, 24.
 Veli, oppidum Etruria, a M. Furio Ca-
 millo disiectum. P. 4, 10, 24.
 Velabrum, vicus Roma prope Aven-
 tium. T. 2, 5, 33.
 Velabra stagnabant suo flumine. P. 4,
 9, 1.
 velle, *in obsequio.* C. 8, 9. T. 1, 4, 49.
 velle, *pro amare.* T. 4, 5, 10. q. 1, 4.
 vellera bis madefacta, *ut. di. Zucchi.* T.
 4, 2, 16.
 vellera in gladios secta, *i.e. oblamvis*
tractis, sive lineis distincta, gladio-
rum similitudine. P. 4, 3, 14.
 vellicare aliquem. *metaph.* P. 2, 4, 8.
 VELUM. vela grandia sati parvæ
 inepta. P. 3, 7, 4.
 vela Lechæo fessa. P. 3, 19, 19. v. Le-
 chæum.
 vela cruenta dedit Attrides. P. 4, 7,
 112.
 vela ducere. P. 1, 6, 2. *in incertum a-*
gere. P. 2, 18, 36. pandere. P. 2, 15, 50.
 solvere. P. 1, 17, 26.
 vela dare à lecto. *metaph.* P. 3, 28, 2.
 vela permittere, *i.e. potestatem facere.*

T. 2, 10, 25.
 vela secunda dare, *i.e. favere.* P. 3, 15, 4.
 2.
 velifera carina. P. 3, 7, 33.
 vellicare. P. 4, 9, 6.
 velificari. P. 2, 19, 40.
 vela sinuosa theatro fluitantia. P. 3,
 16, 13. pendencia. P. 4, 1, 15.
 VENARI animo studio. C. 113, 1.
 venandi stultium. T. 4, 3, 23.
 venatio. T. 4, 3.
 venator Adonis. P. 2, 10, 54.
 venalia mittere. P. 4, 5, 25.
 vendere se muneribus peregrinis. P.
 2, 2, 4.
 vendere formam. T. 1, 13, 51.
 VENENUM deprensum. P. 2, 21, 77.
 veneni quidquid. T. 2, 4, 55.
 veneno tentare. P. 2, 9, 19.
 venena labris subeuntia. P. 2, 18, 68.
 venena tetra. T. 3, 5, 10. P. 2, 17, 11.
 venena trita in manus sumere. P. 2,
 1, 3, 70.
 veneni plena oratio. *metaph.* C. 44, 12.
 venenum vitæ. *metaph.* C. 76, 5.
 venena, *i.e. mali poeta.* C. 14, 19.
 venerari, *i.e. supplicem se gerere.* P. 2,
 15, 33.
 veneianda, *pro pulchra.* T. 1, 8, 56. v. ob-
 serv. T. 4, 2, 10.
 veniam pudenter petere. C. 15, 2.
 venia tua. P. 2, 17, 40.
 VENIRE ad fata, *i.e. mori.* P. 2, 10, 39.
 ad fixdera. P. 4, 8, 71.
 venire contra, *i.e. obvium fieri.* P. 1, 11,
 25.
 venire in honorem tumidum. P. 2, 17,
 15.
 venire in suos ignes, *i.e. accedere ad*
suos amores. P. 2, 23, 44.
 venire mollem ad arua, *distum de ju-*
venco. P. 2, 2, 12.
 venire. *distum de amica.* P. 2, 11, 20. 2,
 13, 108. 2, 16, 43. 3, 19, 8.
 venit epistola. P. 3, 14, 1.
 venturus pancis luciferis. P. 2, 14, 28.
 ventitare. C. 8, 4.
 venite in ota, *i.e. fama traduci.* P. 2, 7,
 2. 3, 1, 24. 3, 7, 12.
 venite, *pro effe.* T. 1, 1, 64. 1, 9, 15. 4, 2,
 12.

TIBUL. & PROPERT.

72. P. 1, 15, 4. 1, 18, 14. 2, 27, 15. 2, 21, 11. 3, 11, 49. 3, 12, 2. 4, 45, 56. *de alibi venire, pro accideret.* P. 2, 16, 2.
tenere, diu de nascensibus plantis. P. 1, 20, 10. *sta Verg. 1. Georg. Hic legotes, illic veniunt felicius uvæ.*
venit mendix. C. 65, 48.
VENTUS, & ignis cripiant opes. T. 2, 4, 40.
 ventus & unda rapit quidquid jurarunt. P. 2, 19, 8.
 ventus, qui bene vela fert in Italiam. P. 4, 1, 40.
 ventum opponere, i. e. levissima quæque priore dare. P. 1, 5, 17.
 vento quolibet ire. P. 1, 3, 4.
 venti carbasci. T. 3, 2, 21. *observo.*
 venti flamma tenuerunt. T. 2, 1, 125.
 venti per mare vestis ab *Ulyse.* T. 3, 1, 58. v. *Ulysses.*
 venti salo superant. P. 3, 35, 1.
 venti subdientes. P. 1, 8, 15.
 ventos roges petere. P. 4, 7, 31.
 ventolæ aîz *Cupidinæ.* P. 2, 9, 5.
 ventilare facem. P. 4, 1, 50.
VENUS, *Amorum Dea, quæ nata est ex genitalium Celi partium errore, quas amputavit Saturnus, & in mare projecit; Idcirco à pelagi spuma Aphrodite appellata est. Conceptam verò aîum in concha, & prope Cytiræ insulam amplexisse, veclam deinde in Cyprum. Hæc pædon insigni pulchritudine, multorum Deorum animos movit, præcipue Martis, qui eam licet nuptam Dulkanò sollicitare non destitit, donec ambo rete implicati visus Numinum expanerentur, ita pænas irato marito persolventes. Hinc sacri fuerunt pæsseres, & columbæ, animalia salutarissima.* P. 2, 10, 56.
 Venus bona. C. 60, 102.
 Venus domina. P. 3, 2, 31. regina. P. 4, 5, 33.
 Venus concha vesta. T. 3, 1, 34. è mari nata. T. 1, 2, 40. è sanguine. T. 1, 2, 39. Martis adultera. T. 2, 2, 3. Martis libidine corrupta. P. 2, 2, 89. nocturnorû factorû ministræ. P. 1, 3, 30.
 Venus aspera, & difficilis. T. 1, 2, 20.

ultrix. T. 1, 9, 28. tristis. P. 1, 14, 15.
 Venus afflat amores. T. 2, 4, 57. dolet sibi confecti mulierem. P. 2, 19, 9. ex Olympo spectat. T. 1, 7, 89. exercet amaras noctes in amantem. P. 3, 1, 33. fit comes exclusi. P. 3, 1, 4. 20. fortis adjuvat. T. 1, 2, 16. optat opes. T. 2, 6, 33. ventilar facem coniugalæ, ut vivat. P. 4, 3, 50.
 Venns cautâ fuit *discessus.* P. 4, 8, 16.
 Venus miseræ frustra, & deficit. T. 4, 1, 14.
 Venus ne sit illi amica. P. 2, 15, 38.
 Venus non te negligit. *venustus es, & uxor.* C. 60, 198.
 Venus venit arma tui Cæsaris. P. 4, 1, 46.
 Venus Apellæ. P. 3, 7, 11.
 Veneris alienum, i. e. *campedei.* P. 3, 22, 13. v. *observo.* 212. T. 4, 1, 23. bella. T. 1, 1, 53. furra. T. 1, 2, 34. militiæ. P. 4, 1, 37. petiuriæ. T. 1, 2, 17. præliæ. P. 3, 3, 24. pueri, *ut Amorei.* P. 4, 1, 13.
 Veneris proles Cæsaris. P. 3, 19.
 Veneris ante pedes volvi. *supplicum gessus.* P. 3, 5, 12.
 Veneris fastus compescere. P. 3, 15, 3.
 Veneris præcepta ferre. T. 1, 4, 79.
 Veneris viaculis colla subdere. T. 1, 5, 48.
 Veneri sacra columba. P. 4, 5, 63.
 Veneri mollire. P. 4, 5, 5.
 Veneri ponere vota, i. e. cessare à votis *Veneris, suspicet tamen legendum;*
 Veneris. P. 2, 14, 13.
 Veneri servire. T. 4, 5, 73. aperiæ. T. 2, 3, 29.
 Veneres, Cupidineque. C. 3, 1, 13, 12.
 veneres omnes omnibus surrepuit. C. 85, 6.
 venus, pro libidine. venus auspiciatissima. C. 45, 26. dormiens. *in obscuris.* P. 3, 3, 33. furtiva. T. 1, 9, 57. ignota. P. 4, 8, 4. muræ. T. 1, 7, 14.
 venus conceit arma dulciæ. *in obscuris.* P. 3, 18, 28.
 venus opes exhaurit. P. 3, 11, 2.
 venus deseruit. T. 1, 6, 4.
 venerem committere in ceco motu. P. 2,

INDEX IN CATUL.

P. 2, 12, 11. labore colere, *in obsequiis*.
P. 2, 16, 22. jungere. T. 1, 16, 76. 4, 13, 22.
promittere. P. 4, 5, 33. tractare. T. 1,
2, 87. trivio committere. *in obsequiis*.
P. 4, 7, 19. vendere. T. 1, 4, 53.
veneres canere. P. 2, 8, 11.
venus, *felicitas salutarum salutis*. P. 4,
8, 45.
ver atatis. C. 67, 15.
ver; purpureum. T. 3, 5, 14.
Verannius. C. 9, 12, 16. 28.
Veranniolus. C. 12, 17. 47, 3.
verbenz. *in re sacra*. P. 4, 3, 57.
VERBERE torto teigum secare. *pa-*
na fervorum. T. 1, 10, 22.
verbera servilia. T. 1, 7, 43.
verbera serosa movere. *Lupercarum*.
erat. P. 4, 1, 25.
verbera torto. T. 1, 7, 52.
VERBUM non facere, *i. e. ac mutare*
quidem. C. 73, 6.
verbo mutati. P. 2, 4, 13.
verbo violare numina. T. 1, 5, 37.
verba foro tonantia. P. 4, 2, 134.
verba mala missa cum faxis. P. 4, 5,
76.
verba mero errantia. P. 2, 23, 22. libe-
ra. T. 1, 10, 26.
verba minora Deo. P. 4, 9, 32.
verba pigenda. P. 4, 1, 76.
verba pondus habentia. P. 3, 5, 62.
verba Venetis, ac Minerva suffragia
probrata. P. 1, 2, 30.
verba coierunt nobis vix decem. P. 3,
13, 8.
verba cadunt Zephyro, *i. e. irrita ven-*
to rapuntur. P. 1, 16, 34.
verba mala de me fuerunt. P. 2, 75, 8.
verba alicuius colere. P. 3, 1, 48.
verba cetto pede cantare. T. 2, 1, 52.
verba componere. T. 2, 23, 41.
verba dare nomine amicis *supposito*. P.
2, 16, 88.
verba fateri. P. 3, 22, 11.
verba ferre. P. 4, 5, 54.
verba fortia singultu cadentia. P. 1, 5,
14.
verba jacere. P. 2, 1, 87. iactare. P. 3, 9, 7.
verum loqui in nullo pondere. *i. e. in-*
certa, perplexa. P. 2, 16, 44.

verba mittere per fores rimosa. P. 2,
13, 72.
verba perdere sono pecudis. P. 2, 22,
10.
verba pudenda dicere ad limen ira-
te. T. 2, 1, 74.
verba secunda perbere. P. 3, 17, 42.
verbis eripere & c. *i. e. facundia effice-*
re, ut res aliter atque est videatur. T.
1, 10, 35.
verbis non parcere, *i. e. loquacem, &*
gloriosum esse. P. 2, 19, 13.
verbalevis Cynthia. P. 2, 4, 28.
verna garrulus. T. 1, 5, 26.
vernarum turba. T. 2, 1, 23.
Verona, oppidum Gallie Cisalpinæ, *Ca-*
sulla & Plinii senatoris patria. C. 35, 3.
67, 27. Brizix filia. C. 66, 34.
vertere. verbi socii. P. 3, 11, 42.
versare animum alicuius. P. 4, 5, 6.
versare toto lecto. P. 2, 16, 47.
versantem turbine leti. C. 43, 149.
VERSUS durus. P. 2, 1, 41. æternus. T.
4, 1, 34. exactus tenai pumice. P. 3,
1, 8.
versu, pro versui. P. 2, 1, 41.
versu pio mœnia disponere. P. 4, 7, 57.
versus facere alicuius nomine, *i. e. in*
gratiam. P. 4, 7, 77.
versibus alicuius insignem esse. P. 3,
22, 4.
VERTERE aures ad pacē. P. 2, 10, 15.
vertere in auriculas, *neutra significa-*
tione. P. 1, 16, 28.
vertere in melius. T. 3, 4, 95.
vertere se in alicuius mutes. P. 4, 5, 45.
verzi in ossa. T. 3, 2, 26.
vertentis anai fructum percipere. P.
4, 2, 11.
versio cardine sonat janua. T. 1, 2, 20.
versix carina. P. 2, 13, 39.
vertex Farnassi lantiger. P. 3, 11, 55.
vertex turriger Cybelles. P. 3, 15, 35.
Vertumnus, antiquissimus Tuscorum
Deus, cuius cultus, *Thufis eversis*,
ad Romanos translatus. T. 4, 2, 13. P.
4, 2.
veru latus præfigere. T. 1, 7, 59.
verum. vera gemant. C. 65, 18.
veterior, pro fidelior. P. 2, 20, 34.

vfci

TIBUL. & PROPERT.

vesti laurus sacras. T. 2, 5, 63. v. *obfer*.
vesper noctes inducit. P. 4, 3, 29.

VESTA. *Dua faciunt Vesta, quarum prima consuebat una & eadem cum terra, secunda verò una & eadem cum igne. Hanc potissimum Romani ministerio virginum coluerunt, de quibus mox Iustum Lippium preulari synagmate.* Vesta casta. P. 2, 20, 27.

Vesta favillæ Iliacæ tutela fulgix. P. 4, 4, 69.

Vesta pauper in rudimentis Romana natus. P. 4, 3, 21.

Vesta pudenda probro Tarpeja. P. 4, 4, 36. v. Tarpea.

Vesta respolcit ignes commissos. P. 4, 3, 53.

Vestis sacra lumina fatalia. P. 3, 3, 21.

Vestales flammæ. P. 4, 4, 18.

Vestales foci. T. 2, 5, 54.

VESTIGIA, *pro pedibus.* C. 63, 162. P. 2, 23, 27. 1, 3, 9.

vestigia rixæ nocturnæ. in *obscanis*. C. 65, 13.

vestigia presso toro appassentia. P. 2, 20, 35.

vestigia ebria trahere. P. 2, 5, 9.

vestigia externa sunt in lecto. T. 2, 10, 57.

vestigia juncta fama alterius tenere. P. 3, 7, 33.

vestigia lumbis excussis agitare. in *obscanis*. P. 2, 13, 27.

vestigia parva culpx dare. i. e. paululum à via severitate deficere. P. 2, 5, 25.

vestigia ponere. T. 4, 1, 13. lecto. P. 2, 7, 93.

VESTIS Coa. T. 2, 4, 29.

vestis lacertis pendens. P. 3, 4, 13.

vestis pura, in sacris. T. 2, 11, 27. 2, 1, 13.

vestis pura, quæ post pugilem protegit à grandisibus natu induebatur. C. 67, 15.

vestis honores generosi, quibus efferebantur defuncta matrona, quarum filij curules magistratus gessissent. P. 4, 2, 61.

vestem è membris perficindere. T. 2, 11, 61. P. 2, 12, 18.

vestem sepositam induere. T. 2, 5, 7.

vestes Coa tenues. T. 2, 6, 35.

vestes de corpore seindere. P. 2, 4, 21.

vestes & amictus mutare. T. 2, 9, 13.

vestitum eudare. P. 2, 12, 17.

vestra luxuria, i. e. formosiorum. C. 96, 6.

vestri mores, i. e. viles. *Disium ex ore femina.* P. 2, 20, 38.

veternum solidum. C. 17, 24.

Vercius. C. 54, 3, 95.

verus parma vacat in templo. P. 2, 17, 44.

veteres senes. T. 2, 8, 50.

veteres Veli. P. 4, 10, 27. v. Veli.

vetustas faciem mutare. P. 2, 2, 69.

VIA cæca, i. e. occulta. P. 2, 1, 76.

via non operosa votis nautarum. R. 4, 6, 18.

via non tempestiva. T. 4, 8, 6.

via perisda, i. e. occulto periculo fallax. P. 4, 4, 49.

via Sacra. P. 2, 16, 62. v. Sacra via.

via tria pede humano. T. 4, 13, 10.

via ducit. P. 2, 1, 85. 2, 21, 44.

via longa dererit pedes invalidos. T. 1, 10, 15. puellas mutare. P. 2, 12, 17.

Solvit amore. P. 3, 19, 2.

via mortis mala, sed cunctis terenda. P. 3, 16, 22.

via sonat. P. 1, 16, 4.

via torca lecto stamine patuit, i. e. Labrysanthi errores Ariadæ filo Thestus superavit. P. 4, 4, 42.

viam cæli aspicere, i. e. Astrorum scientiam studere. P. 4, 1, 77.

viam efficere. T. 1, 6, 28.

viam votare. *metaph.* C. 55, 7.

via sua ire, i. e. more proprio vivere. P. 2, 17, 50.

vix lymphæ indociles, i. e. sine arte. P. 1, 2, 20.

vias multas intro. P. 2, 22, 8.

Vibennii nequam homines. C. 33.

VICES. vicem curare alicujus rei, i. e. eventum, fortunam. C. 63, 69.

vices miseræ. P. 1, 13, 10.

vices in veras annus duxerit. P. 2, 15, 30.

vices

INDEX IN CATUL

vices lege alterna tendere. P. 4, 4, 58.

vicinia cæli. T. 4, 1, 158.

vestimenta cornua inaurata. T. 4, 1, 15.

victigam alteri corrumpere. P. 4, 10, 15.

Victor. C. 79, 7.

Viktoria super puppes volitat. T. 2, 5, 47.

vicius Thufcus Roma. P. 4, 2, 50.

VIDERE. vidi ego. P. 2, 1, 3, 14-4, 5, 65.

viderit. P. 2, 12, 22.

videor venire flammeum. C. 60, 122.

visus eram reuolans. P. 3, 2, 1.

vidux pueris dormit. P. 2, 22, 47.

vigefimus annus miseris floruit. P. 3, 16, 15.

vigil, pro excubitor. P. 4, 4, 94.

vigilax. P. 4, 7, 15.

vigilare alio nomine, i. e. alia causa.

quisque noctem ducere. P. 1, 4, 28.

vilis. vilem aquam jeyno negare. P. 3, 13, 18.

vilem esse alium. P. 1, 3, 2.

vilis membra, pro pudenda. T. 1, 4, 64.

villicæ. C. 60, 135.

villosa vestis. T. 1, 9, 68.

vimen juncum. C. 19, 2. junci. T. 2, 13, 15.

vince mari, jam terra tua est. P. 3, 6, 39.

VINCIRE mentem Lyxo. P. 3, 3, 43.

vincus manus in terga. P. 3, 22, 4.

vincus toto collo. P. 2, 13, 15.

vincum ad aras considere. T. 4, 13, 23.

vincum habere. T. 1, 10, 79.

vincum retinere. T. 1, 1, 55.

vinco pede capere. T. 4, 1, 36. i. e. ver-

sus conferbere.

vincula bina pedibus trahere. P. 4, 8, 80.

vincula cadunt sunt detricto. P. 3, 5, 24.

vincula, & verbera servorum. T. 2, 3, 48.

vincula pedum. T. 1, 7, 44.

vincula parare. P. 2, 20, 6.

vincula semittere. T. 2, 4, 4.

vindicat se ara cala summa. P. 4, 9, 56.

vindice aliquis fletus. P. 4, 6, 41.

vinca longa tegebat opus inductum.

genus machina militaris. P. 4, 10, 34.

v. obseru.

VINUM. vini damna. P. 2, 22, à vers.

27. vices. T. 1, 8, à vers. 37.

vino curas depellere. T. 1, 6, 1.

vino festum diem celebrare. T. 2, 1, 29.

vino perire. P. 2, 22, 31.

vina jocola. T. 3, 5, 20. prælis elisa. P. 4, 6, 73.

vina caput subeunt. P. 4, 2, 30.

vina colere. T. 3, 6, 20.

violæ luteæ. C. 19, 12.

violæ tondere. P. 3, 11, 29.

viperæ libiles in tumulis. P. 4, 7, 53.

VIR sanctus, i. e. viri stetna in usque venefica confusa; vel, si maior, ca-

daver mortui. P. 3, 4, 30.

vir medius, in obscenis. C. 79, 6.

virum expectare, in obscenis. P. 3, 2, 20.

virum simulare, meretricium est. P. 4, 5, 29.

virum unum tenere. P. 4, 11, 94.

virii austeri. P. 3, 2, 50.

virii præteriti, i. e. viri sunt. P. 2, 10, 52.

virii filicolar. P. 3, 11, 34.

viros emerere, in obscenis. T. 1, 10, 5.

Vir domarus, Germanorum dux, a Clau-

dio Marcello interfectus. P. 4, 10, 41.

vires ad effectum dare. P. 3, 7, 27.

virgati calathifci. C. 63, 319.

virgata braccæ. P. 4, 10, 43.

Virgilus, cælestia sidera. tardæ. P. 1, 8, 10.

Virgilius Maro Mantuanus, poetarum princeps. Virgilii laudes. P. 2, 23, à vers.

VIRGO honor jejuni serpentis. P. 4, 8, 6. v. obseru.

virgo marito deducta. T. 3, 4, 31.

virgo Partima. C. 1, 9. v. Partima vir-

go.

Virgo, caleste fidus. C. 65, 55. v. Eri-go-

ne.

virgines Musæ. P. 2, 21, 29.

virginum Vestalium palla. P. 4, 4, 60.

virginea Scyllæ figura pubes tenet. T. 3, 4, 89. v. Scylla.

virginei calathi. P. 3, 11, 30.

virginum Danaidum urnæ. P. 2, 1, 59.

TIBULI & PROPERT.

6. Danaus.
VITRO. C. 70.
vitrus amara ne fiat cave. P. 1, 10, 10.
vitrum, pro imagine. T. 3, 4, 3. P. 2, 5, 1.
 200, 2, 18, 20.
VITIS mystica. T. 3, 6, 1. vidua. C. 61, 54.
vitis comas falce ponit. P. 2, 14, 12.
vitum uvis fraudare. T. 3, 5, 19.
vites ferere. P. 3, 15, 15. T. 1, 1, 99.
virium unicuique à natura datum. P. 2, 16, 17.
vitri supellex æstiva. P. 4, 9, 17.
VITTA erat pudicæ mulierum. T. 7, 7, 73.
vitta nuptialis diversa à virginea. P. 4, 11, 54.
vitta recta nuptiarum erat. P. 4, 3, 15.
vitta punicea. P. 4, 9, 17.
vitula cæcis iuvenco lustrabat. T. 1, 1, 27.
VIVERE ante suos penates. P. 3, 5, 69.
vivere in flagitio. P. 2, 1, 12.
vivere nullo consilio. P. 1, 1, 6.
vivere solum cum alio. P. 2, 21, 112.
vivere, dictum de flamma. P. 4, 3, 50. de floribus. P. 4, 5, 59.
Vivamus, formula cohortantis ad hilaritatem. C. 5, 12.
vivire felices. T. 3, 5, 31.
vivi fontes. P. 1, 18, 27.
vivi foci. P. 4, 11, 54.
VITA figura mutata, dictum de Pythagoræ metamorphosin. T. 4, 1, 207.
vita, pro hominibus. T. 2, 1, 37.
vita sollicita. P. 3, 5, 7.
vita superba Tarquinii. P. 3, 9, 48. V. Tarquinius.
vita, vox blanditiarum. C. 101, 1, 106, 1. & alibi. P. 1, 2, 1, 18, 22. 2, 4, 18. 2, 14, 27. 2, 15, 17. 2, 21, 82. & passim.
vix longæ sæcula peragere. T. 4, 1, 113.
vix præcepta. P. 3, 7, 21.
vix quodcumque sequetur. P. 4, 3, 1.
vix focius. P. 2, 2, 15.
vix gratissimum esse. P. 1, 2, 31.
vitam alienius veritate. P. 3, 9, 1.
vitam decurrere. P. 2, 12, 41.
vitam in gurgite ponere. P. 3, 5, 37.

vitam ponere. P. 2, 13, 3. *composere aliam*. P. 2, 18, 57.
vitam vivere. P. 1, 4, 4.
ullæ, absolute pro semine. P. 1, 8, 21.
ulmus maritus. C. 61, 59.
ultima cura, i.e. gravissima. P. 3, 3, 46.
ultima Thetys. C. 86, 5.
ultima ex origine. C. 4, 15.
ultores ignes Nauplius Græcis porrexit. P. 4, 1, 115. V. Nauplius.
ultro rogare. P. 2, 17, 59.
ULYSSES Ithacensis, Laertis filius ex Anticlea, prudentissimus Græcorum omnium, qui ad bellum Troianum profectus fuit. Achillem inter puellas Læomedes latentem agnovit, atque inde eduxit. Hortatus est Agamemnonem, ut filiam Iphigeniam immolaret, ne duxum classiis Aulide moraretur. Rhesum Troianorum auxiliarum adiutus à Diomede, jugulavit, ac fatales equos abduxit. Palladium, cuius opo Troja steterat, è muris hostibus eripere non dubitavit, & ad suos deferre. Cum veig de armis desinens Achilles octa esset contentus, ipse omnium suffragio Ajaci competitori prælatus est. Absoluto bello, decem annos oravit, ac Palladii auxilio ab ionumbris evasis periculis. Si quidem Polyphemum Cycloperum humanis vestentem carnis unice privavit oculo: Circeæ pocula, quibus homines mutabantur in feras, attingere veluit: Læstrigonom scopulorum incolumis præteritis: Sirenum insidias obdultis cera auribus elusit. Tandem ad Alcinoium Phæacum regem venit, cuius hospitio usus est. Ultimo regressus in patriam, habitu mendaci domum intravit, ubi, Eumæo consiliis favente, precos, qui pudicitiam uxoris tentabant, sagittis interiecit. Tradunt nonnulli eum occisum à Telegono, quem ex Circe suscepit, sed felices filio incognitum. T. 4, 1, 2. Veri. 49. P. 2, 7, 43. 2, 11, 3. 3, 5, 57. 2, 18, 37.
Ulyssis lectus pudicus. P. 2, 5, 15. V. Penelope.

Uly-

INDEX IN CATUL.

Ulysses alter. P. 3, 10, 23.
 umbilici librorum. C. 22, 7.
 UMBRA benigna oculis venit. *dictum de somnis.* P. 3, 4, 66.
 umbrae hortorum *deccenatis.* P. 3, 7, 29.
 umbrae nemorum tenera. P. 1, 18, 21.
 umbras sectari. P. 2, 7, 79.
 umbras suas amulati. *dictum de zelotypis.* P. 2, 23, 19.
 umbrae, *pro manibus mortuorum.* umbra excidit iner complexus. P. 4, 7, 96.
 umbra lucida fugit rogos evictos. P. 4, 7, 2.
 umbra mortua. P. 4, 1, 102.
 umbra mortui coniugis manere contentum. P. 4, 11, 87.
 umbra tua sitim sentiat. *dictum facit in vetulam vinosam.* P. 4, 1, 2.
 umbrae nocte vagi feruntur. P. 4, 7, 89.
 umbrae viscæ. P. 3, 3, 37.
 umbras lacte aspergere. T. 1, 2, 48.
 umbracula de veste tendere. T. 2, 5, 97.
 UMBRIA, *Italica regio, Etruriae vicina, Properea patria.* P. 1, 22, 9, 4, 1, 53.
 antiqua. P. 4, 1, 122. fertilis. P. 1, 22, 10.
 Umber porcus. C. 39, 10.
 Umber lacus. P. 4, 1, 124. *at Scioppius legit: imber sacer.*
 unco discusso antra te premet. *adagium est.* P. 4, 1, 141.
 noctum, *i.e. opulentum.* C. 29, 4.
 noctua patrimonio. C. 29, 23.
 antius caput. C. 10, 11.
 UNDA parvi litoris. P. 2, 3, 12.
 unda sitim deferens. T. 1, 3, 78.
 unda boves abluit. P. 2, 14, 26.
 unda Deos non habet. P. 3, 5, 22.
 unda inferna pedes implicat. P. 4, 11, 25.
 unda pedes tingit. P. 1, 20, 8.
 unda ponat minas in litore. P. 3, 8, 6.
 unda rates provectas aufert. P. 1, 8, 16.
 undam pellere manu lenta, *i.e. natare.* T. 3, 5, 30.
 unda ferri. P. 2, 18, 44.
 undae felices rubri maris. T. 2, 2, 15.
 undae formosae, *i.e. liquidae, atque ima-*

ginem reddentes. P. 1, 20, 41.
 unde genus. P. 1, 22, 1.
 unde tulisti pedem. C. 14, 22.
 unde unde, *i.e. alacunde.* C. 66, 27.
 UNGUENTUM. unguenta. *in re sui generis.* P. 3, 14, 23.
 unguenta capillis perfusa. P. 2, 3, 5.
 unguentis experta coma. C. 65, 77.
 unguentatus. C. 60, 142.
 UNGUIS. ungue morio queri. P. 3, 22, 24.
 ungui tenero flores decerpere. P. 1, 20, 39.
 unguis fluctu radicibus auferuntur. P. 3, 5, 61.
 unguis dentibus corrumpere. P. 2, 3, 3.
 unguis docta manu artificis rescicare. T. 1, 9, 22.
 unguis in vulvum conicere. P. 4, 8, 57.
 unguibus ora notare. P. 3, 6, 6.
 UNUS. unus, atque unicuique. C. 72, 6.
 unus Italorum. C. 1, 5.
 unus Italulus tribus. P. 4, 8, 35. *o. ob servo.*
 unus, *pro aliquis.* C. 22, 10.
 unius assis aestimare. C. 5, 3.
 uno verbo precordia mutant pueri. P. 2, 3, 13.
 uni nupta. P. 4, 11, 36.
 una, aut altera nox. P. 2, 17, 3.
 una Cycladum Delos mobilis fuit. P. 4, 6, 28.
 una femina multa mala. P. 2, 17, 84.
 una fides, una dies. P. 2, 15, 18.
 una puella parum est. P. 2, 26, 36.
 una raris sati. P. 2, 19, 39.
 una vices multarum oxiget. P. 1, 13, 10.
 una cessare, *i.e. simul cessare.* P. 3, 21, 19.
 unice imperator. C. 29, 54, 7.
 unica gratia, *i.e. rara.* P. 1, 2, 29.
 unigena, *pro gemello.* C. 63, 100, 65, 53.
 volentes, *pro cupientes.* T. 2, 3, 45.
 Volsci, *populi antiqui Latii, qui sepe cum Romanis conflaverunt.* Volucum regna. P. 4, 10, 27.
 Volturni, *oppidum Etruriae.* Volturni focci. P. 4, 2, 4.
 volvus nepos. P. 4, 5, 2 *pro nepos.*
 volucris iuncta, *philomela, vel mollus.* P. 2.

TIBUL. & PROPERT.

P.2,16,5. v. Attica volucris.
 volucris noverca suis nidis. P.4,5,10.
 volucres marinx allant supet ossa. P.
 3,5,27.
 volvi de prono sinu. P.1,3,26.
 voluisti satis. T.4,1,7. P.2,8,10.
 volumen ē velle Coa. i.e. liber in quo
 vestit coa laudatur. P.2,1,6.
 voluptas meminisse. F.1,10,3. contra
 P.1,10,3. Evid. 2. animas memi-
 nisse horret, lustique refugit.
 voluptatis signa. in obsequiis. P.2,23,36
 Volutus, malus poeta. Volutii anna-
 les. C.36,92,7.
 Vomer & bidens pace nitent. T.1,11,
 49.
 vomer suspensus. T.2,1,6.
 vocare. in obsequiis. C.79,6.
 vocare viam. C.11,7.
 VOTUM inalignum. C.66,5.
 voticompos. T.1,11,23.
 votū amplexu persolvere. P.2,18,49.
 votum impetrabile facere. P.4,1,97.
 vota litore cadentia. P.1,17,4. portis
 pendentia. P.4,3,17. publica. P.4,
 6,42. rata. P.4,10,14. tacita. T.4,5,
 27. temeraria. T.3,6,27. timida. T.
 3,3,31. votis contraria. T.3,4,83.
 vota cadunt, i.e. optata eveniunt. T.2,
 2,17. ita supra: Hæc aliis maledicta
 cadant.
 vota excederūt Jovi surdo. P.3,22,30.
 vota dare. T.1,5,16.
 vota excipere, pro suscipere. P.2,18,10.
 v. obsequio.
 vota facere vix numeranda. T.4,4,12.
 vota ferre manibus occultis. P.1,16,
 44.
 vota persolvere. P.2,17,63.
 vota probare. P.3,1,38.
 vota solvere. P.4,2,17.
 vota suscipere. P.2,7,61.
 votis diem revocare. T.1,9,82.
 votis irritum velle. T.2,5,102.
 votis numina sollicitate. T.3,4,53.
 votis vocare. P.1,10,4.
 votivæ noctes. T.1,3,29.
 votivæ noctes reddere. P.2,19,62.
 VOX rima cava trajecta. P.1,16,27.
 vox tinnula. C.60,13.

voce peragere. T.1,2,13.
 voce vocare. T.2,1,83.
 voces cantu inflectere. T.1,8,37.
 voces jungere. P.4,5,46.
 voces mollesas compescere. P.1,5,1.
 vocula, diminutivum à vox. P.1,16,27.
 vocalis boves. in prodigiis. T.2,5,78.
 vocales chordæ. T.2,5,3.
 vocalis Arion. P.2,23,37. v. Arion.
 vocare ad arma. P.2,23,5.
 vocare ad cælum, i.e. laudibus extolle-
 re. C.5,17.
 vocationes, i.e. invitationes. C.47,7.
 Urania, una Musarum, qua celsibus
 præfides. C.60,2.
 URBS magna Roma. T.1,8,61.
 Urbis, virtuti que patens Romulus. P.
 4,10,17.
 Urbe nihil dulcius. T.4,8,3.
 urbes dextera quærete. P.3,16,5. &
 quærete.
 Urbanus, pro Romano. C.39,10.
 Urbana Casaris macula. C.57,4.
 urere aliquid defuncto. P.4,7,78.
 urere audacius, i.e. securus torquet-
 re. T.4,13,19.
 uti, pœna servorum. P.4,7,43.
 Utii, oppidum Veneris sacrum; sed in
 qua regione fueris, dubitant interpre-
 tes. apertis. C.36,12.
 URNA excidit inter manus oblitæ.
 P.4,4,22.
 urna infelix Danaidam. P.4,11,28. v.
 Danaus.
 urna ministrat aquas. P.4,6,4.
 urna suffragiorum. P.4,11,49.
 urna posita sedet iudex. P.4,11,19.
 urnula colligebantur lacryma, & condi-
 tis ossibus contumelabantur. T.3,2,25.
 ustor semitatus. C.59,5.
 utlulare. C.36,8.
 usus detetit tabellas. P.3,21,3.
 usu furtivo lassare. in obsequiis. T.1,
 10,55.
 usus dociles. P.4,2,63.
 UT, pro ubi. C.11,3,17,10,50,3.
 ut abiit sonitus labellis. C.62,74.
 ut teor à facie. P.3,2,38.
 ut tumor ait. P.4,4,47.
 utri lenta pondera. P.4,1,96.

uti.

INDEX IN CATUL.

uti. utere dum ætas floret. T. 1, 9, 48.
 utere dum licet. T. 1, 7, 37.
 utilis hostis crisis Veneris pueris; de
 quo *felices manubias referant*. P. 4,
 1, 118.
 utraque manu manicas rumpere. P. 3,
 13, 23.
 UVA aurea, i.e. flavi coloris. T. 2, 1, 45.
 uva exprella incultis pedibus. T. 1, 8,
 36.
 uva jugo virens. P. 2, 23, 78.
 uva mitis, i.e. matura. C. 61, 55.
 uva inquinat pedes pressantes. P. 3, 15,
 18.
 uva variat liventibus racemis. P. 4, 2,
 13.
 uvæ repertor, i.e. vini exprimendi. P.
 2, 22, 27.
 uvæ succos condere, vulgè imbottare
 il vino. T. 2, 12, 47.
 uvam Deo libare. T. 1, 11, 21.
 uvæ crescentes. T. 3, 5, 19. frondibus
 vestitæ. P. 3, 11, 31. meracæ. P. 2, 22,
 27. nigerrimæ. C. 27, 16.
 uvas in lintribus servare. T. 2, 5, 23.
 avidulus flatus. C. 63, 63.
 vulgus diversum. T. 4, 1, 45.
 vulturus. C. 103, 4. pro *baredi-pes* ca-
 ptatore. C. 67, 123.
 vultus. vultu aliquid negare. P. 2, 16,
 11.
 vultus famæ componere. T. 4, 7, 9.
 vulnus. vulneris mali via. P. 2, 17, 82.
 vulnera ad sanum coiere. P. 3, 22, 18.
 vulnera lavit aqua inferna. P. 2, 23, 82.
 UXOR comparat aquam calidam
 fessio marito. T. 1, 11, 42.
 uxor me numquam ducet. P. 2, 6, 21.
 uxoris fidi amores. T. 2, 2, 11.
 uxorum pia turba. P. 3, 12, 18.

X

XERXES, Persarum rex potentissimus,
 cui decies centena milia hominum
 in exercitu fuerunt. Hic per medium
 Ation nares immisit, mare velis co-
 peruit; Bixanti quoque, ac Helle-
 sponti vada pontibus conjunxit. A
 Themistocle tandem Atheniensium
 duce parva manu fusus, & in Asiam
 redire coactus est. Xerxis imperio bi-
 na vada coeunt. P. 2, 1, 22.

Z

ZELOTYPIA. P. 2, 5.
 ZEPHYRUS, ventus ab occidentis spi-
 rans, idem qui Favonius. Zephyrus
 nocturnus. P. 1, 16, 34.
 Zephyrus mare horreficit, i.e. crispato.
 C. 62, 270.
 Zephyri aura nemus possidet. P. 2,
 18, 2.
 Zephyritis, *hæc Flora uxor Zephyri*. C.
 61, 57.
 Zethus, & Calais, Boreæ filij ex Ori-
 thya, juvenes alati, à numero Argo-
 nautarum, quæ Harpyiæ à mensis Phœ-
 nix fugaverunt, proles Aquilonia.
 P. 1, 20, 26.
 Zethus, Antiope filius. P. 3, 13, 29. v.
 Antiope.
 Zodiaceus, *sive signifer*, eplis circulus obli-
 quus, via Solis, & Planetarum. P. 4,
 1, 103.
 zonam virginem solvere, i.e. puella
 stuprum inferre. C. 2, 13, 66, 28.
 zonula solvunt sinus. C. 60, 53.
 zonæ mundi quingue. T. 4, 1, 4 v. 153.

F I N I S.

Excer-

Excerpta è Bibliotheca Latina Jo. Alberti
Fabricii V. C. impressa Hamburgi ,
An. 1708. 8. Sumptu Beniamini
Schilleri. è C. 5. l. 1. p. 50.

C. VALERIUS CATULLUS.

Catullus . 1. *Carmina* . 2. *reperta à Francisco quodam Veronensi* . 3. *Divisio in libros* . 4. *Editiones una cum Tibullo & Propertio sine notis* . 5. *cum notis* . 6. *Editiones Catulli separatim illustrati* . 7. *Alia scripta Catullo lucem afferentia* . 8. *Malè ad Catullum referuntur Ciris & pervigilium Veneris* . 9. *Catulli carmina deperdita* . 10.

1. **C** VALERIUS CATULLUS (a) natus Anno V.C.DCLXVIII. claro genere in peninsula Sirmione lacus Benaci in agro Veronensi ; Poeta lepidus , & prisca suavitate venustus , at salibus admistis passim , quod merito fugias , obscœnis . Hinc , veluti à nequitiiis , docti nomen tulisse Barthio visus lib. 52. c. 16. Advers.

(a) Quintum pro Cato vocant nonnulli Catulli Codices , & Plinii XXXVII. 6. atque cum his Josephus Scaliger . Sed Cato cum Apuleio in Apologia & S. Hieronymo in Chron. Is. Vossius . Alius certe Q. Catullus fuit , cuius integrum nomen Q. Lucanus Catullus , mimographus , de quo videndus Scholiastes ad Juvenal. VIII. 185. ad verba : *elamosum ageres ut phasma Catulli* . & ad XIII. 109. Q. Catulli Epigramma è Callimachi Epig. XLIII. suaviter expressum refert Gellius XIX. 9. quod incipit : *Aufugit mi animus , credo , ut solet , ad Thestimum* . Omitto Cinnam Catullum Stoicum , quem audit M. Antoninus Imperator teste Capitolino in Marci vita , c. 3. Nam & illius verum nomen Carulus erat , ut constat ex M. Antonini lib. 1. sect. 13.

vers. Sapphonis non infelix imitator. Obiit Romæ, cum jam Julii Cæsaris magna esset in Rep. auctoritas, (b) circa annum U. C. DCCV. quo bellum civile Pompejo ac Reip. funestum cœpit anno ante natum CHRISTUM XLIX.

II. Exstat ejus *Liber Epigrammatum*, *variorumque Poematum* diverso carminis genere scriptorum, dicatus Cornelio Nepoti. In hoc libro occurrunt etiam num. LXII. LXIII. LXV. Epithalamia quadam perquam amœna & seculare carmen, (c) atque nonnulla è Sapphone (d) versa ac (e) Callimacho. Tum Elegia qua fratris Troade Bithyniæ defuncti mortem (f) mollissimo affectu luget. Denique Galliambi (g) in Atyn.

III. Catulli quæ habemus, in Gallia primum reperta fuisse, idque cum ipsum, qui publicavit, Epigrammate scripto esse testatum, notat Josephus Scaliger. *At enim qui*

(b) Quod Catullus Cæsarem quoque supervixerit, contendit Josephus Scaliger ad Eusebii num. MDCCCCLX. assentiente Is. Casaubono ad Sveronii Cæsarem cap. 73. sed vide quæso, quæ contra illam sententiam disputat Is. Vossius ad Catullum p. 39. 72. 81. seq. & 317. Petrus item Bælius in Lexico, Quod verò Martialis IV. 14. scripsit,

*Sic forsitan tener ausus est Catullus
Magna mittere passerem Maroni.*

hoc non ita potest intelligi, ac si revera ad Virgilium carmina sua vel carmen de passere miserit Catullus, nam alioqui non dixisset Martialis, *sic forsitan*: sed quod Martialis sua voluerit Epigrammata cum Catullianis, & Siliis, ad quem scribit, comparare cum Marone; licet accurate loquendo non jam ita claruerit Virgilius cum Catullo scriberet, ut ad eum misisset carmina sua credi possit. Sed quantacunque etiam deinde fuit Virgilii fama, non dubitasset forte Catullus si tum vixisset, passerem suum illi jocoseque mittere, ita Martialis quoque Epigrammata sua ait se offerre Silio.

(c) Carmen XXXV. p. 80. edit. Is. Vossii, quamquam seculare esse carmen negat Jo. Tassinus libro de ludis secularibus cap. 16.

(d) p. 112. Carmen LII. confer Longinum Jac. Tollii p. 76.

(e) Coma Beronices. p. 253. est Carmen LXVII.

(f) Carmine LXIX. ad Manlium. p. 278. edit. Is. Vossii.

(g) Carmine LXIV.

qui Epigramma conscripsit, Baptista Guarini Veronensis est, uti patet in veteri editione Catulli qua apud me est, ubi legitur Hexastichum Guarini Veronensis Oratoris clarissimi in libellum Valerii Catulli, ejus Coniugis:

Ad patriam venio longis de finibus exsul,

Causa mei reditus compatriota fuit.

Scilicet a calamis tribuit cui Francia nomen,

Quique notat turbæ prætereuntis iter.

Quo licet ingenio vestrum celebrate Catullum,

Quo ius sub modio clausa papyrus erat.

Neque vero ille versus: Scilicet a calamis tribuit cui Francia nomen, aliam interpretationem recipit, quam a Francisco quodam repertum alicubi, & forte in horreo codicem Catulli. Hæc Laurentius Pignorius, Epist. XVI.

IV. Catulli Poemata in libros tres dividi, lyricorum unum, alterum elegiarum & tertium Epigrammatum scribit Petrus Crinitus in Poetæ vita, hæc enim distinctio apparet in editione Veneta 1487. fol. cum commentariis Antonii Parthenii Lascii Veronensis. Verum in M. S. antiquis codicibus, quemadmodum in eximio illo membræuaceo quem in Bibliotheca Gudianâ inspexi, neutiquam reperitur, atque recte in reliquis fere omnibus editionibus omissa est, etiam in Veneta anno 1493 fol. apud Simonem Bevilaquam Papiensem, in qua Tibullus primo loco cum commentariis Bernardini Veronensis, Catullus deinde cum Parthenii, & denique Propertius cum Phil. Beroaldi exhibetur. Repetita editio cum commentariis Palladii Fufci Patavini, Alex. Guarini Ferrariensis, & emendationibus Hieron. Avanti, in Catullum. Venet. 1500. fol.

V. Sæpius deinde hi amorum triumviri Catullus, Tibullus, Propertius coniunctim prodierunt, sine notis quidem Venetis apud Aldum, 1502. 8. & 1515. 8.

k

Pa-

Paris. 1529. 8.

Basil. 1530. 8. 1569. 8.

Antwerpiz 1560. 12. e recensione *G. Canteri* ap. Plantin.
& c.

Lugd. Batav. 1588. 12.

Lugd. 1559. 8. 1594. 12. & apud Gryph. 1546. 1551.
1573. cum *Galli* fragmentis. 12.

Basil. 1592. 8.

Hanoviz 1608. cum *Corn. Galli* poematis, & indice o-
mnium verborum, quem concinnavit *Horatius Tusca-*
nella Florentinus.

Amsterod. 1619. 1630. 1664. 1670. 1686. forma mi-
nore.

Parisiis e typographia Regia, typis majoribus, fol.

Cum variis Lect. Cantabrig. 1702. 4. eximia editio.

VI. Cum notis *M. Antonii Mureti*. Lugd. 1559. 8. Venetiis
1558. & 1562. 8.

Cum Commentario erudito *Josephi Scaligeri*. Parisiis
1577. 8. apud Patissonium.

Heidelb. ap. Comelin. 1600. 8.

Cum notis Mureti & Scaligeri. Antw. 1582. 8.

Cum prædaneis *Jani Douſæ* pro Catullo & coniecta-
neis *Jani Douſæ filii* in Catull. Tibull. Propert. & *Pa-*
tris paralipomenis in Propertium. Lugd. Batav. 1588.
1592. 12.

Cum notis variorum, Paris. 1604. fol. curante Fed. Morel-
lo, qua in editione exstant notæ integræ ad *Catullum*,
quidem Antonii Parthenii, Palladii Fulci, Achillis Sta-
tii, Mureti, Douſæ Fil. Josephi Scaligeri, & Theodori
Marcilii, Roberti item Titii prælectiones in carmen
LXIV. & Francisci Robortelli ac Constantini Landi,
Complani Comititis, in Epithalamium Julæ & Manlii
(LXII.) Florentis quoque Christiani Metaphrasis Græ-

ca Carminis LXIII. cum notis . Præterea ad Tibullum Bernardini Cylleni Veronenſis, Achillis Stati, Mureti, Scaligeri, & Douſæ Fil. Denique in *Propertium* Philippi Beroaldi, Mureti, Douſæ Patris, Filiique, & Joſephi Scaligeri, tum Jo Anni in *Propert.* IV. 2. Subiiciuntur quoque Douſæ præcidanea & ſuccidanea in Catull. Tibull. *Propert.* & Hieronymi Avantii Veronenſis in Catullum emendationes.

Cum eximio Jo. *Paſſeratii* commentario, Paris. 1608. fol.

Cum Jani Gebhardi notis. Hanoviz. 1618. 8.

Cum notis Jani Gebhardi & Joannis Livineii, Francofurti 1621. 8. addito Jani *Meleagri* Spicilegio & indice Tuſcanellæ.

Cum interpretatione Gallica proſaria Michaelis de Marolles. Pariſiis 1653. 8. 3. Vol.

Cum ſelectis *Variorum* commentariis, curante Simone Abbeſſo Gebbema. Trajecti 1659. 8. ſubjunctis Elegiis quæ Cornelio Gallo tribuuntur.

In uſum Delphini, opera *Philippi Sylvi*, Paris. 1685. 4. In qua editione Sylvius exiguum operæ pretium fecit, unde paſſim exagitur ab acutiſſimo Broukhuiſio ad *Propertium*. Vide etiam ſis illuſtrem Ez. Spanhemium ad Callimachum p. 424. & Nic. Diſpontini præſationem exhiſtitis ad Phædrum collectaneis præmiſſam. In hac editione, ut in aliis ad Delphini uſum editis ſcriptoribus omnibus, obſcæna & laſciva ad calcem rejeſta ſunt, conſilio non improbando, niſi hac ratione plures etiam ad ea legenda allicerentur, quorum forte oculos eadem ſcriptoris corpori ſuo loco inſerta citius latuiſſent. Nam *πλάττει παρὰ, πλάττει ἀγὰς*, pauci ſolidam eruditionem conſectati integros legunt auctores: multi contra qui eos obiter evolvunt, miſſis uſilibus, inſtar *παρὰ πλάττει*

k 2 irruunt

arruunt eis *τὰς κορπύας*, ejus gustu tenentur, quamque gaudent & gratulantur sibi ab editoribus congestam veluti in cumulum. Angli quidem quoties editiones in usum Delphini curarunt recudi, loca illa suis quaque locis restituerunt, etsi vicissim indices omnium vocabulorum minus plenos passim ab illis exhiberi dolet Tho. Crenius V. C. part. III. animadvers. p. 6.

Cum notis integris Scaligeri, Mureti, Achillis Statii, Rob. Titii, Hieron. Avantii, Jani Douſæ patris & filii, Theodorique Marcilii, & selectis Passeratii aliorumque notis, ex recensione Jo. Georgii Gravii. Trajecti ad Rhenum. 1680. 8.

VII. *Catullus seorsim editus cum A. Mureti* notis apud Aldum Pauli F. 8. 1558. non adeo emendatè, ut notavit Tho. Crenius parte X. animadvers. p. 61. Secuti deinde separatis voluminibus Tibullus & Propertius.

Cum Commentario *Achillis Statii* Lusitani, Ven. 1566. 8. Cum eruditissimo *Jf. Vossii* commentario Londini 1634. 4. quæ editio reliquis quidem hætenus præstat. Usus Vossius est præter alios Codices omnium vetustissimo Mediolanensi, quem landat passim, & reliquis uti antiquiorem ita emendatiorem quoque esse prædicat p. 215. Utinam vero politissimi vir ingenii cui nuper Propertium debere cœpimus ac mox debebimus Tibullum, similiter etiam Catullum ingenio atque doctrina sua illustrandum sibi sumat, ita enim nihil erit amplius, quod ad venustissimi Poetæ lucem studiosi poterunt desiderare.

Codicem Catulli, Tibulli & Propertii, sylvarumque Statii ab Antonio Sinibaldo Florentiæ an. 1484. descriptum Neapoli in Bibliotheca Olivetanorum, vidit Bernardus de Montfaucon, ut refert ipse in Diario Italico. p. 305.

VIII. *Rob. Titii* prælectiones ad Catulli Galliambum sive Carmen LXIV. Bononiæ 1599. 4. cum alijs quibusdam ejus viri scriptis prodierunt, & in Gravii editione Catulli leguntur, atque in Pasilina an. 1624. fol. p. 216. Catulli Epithalamium Græca Metaphrasi poetica donatum à *Q. Septimio Florento Christiano*. Paris. 1587. 4. apud Morell. & in editione Parisiensi Catulli, Tibulli, & Propertii, an. 1604. fol. 197. seq.

Catulli Phaselus cum annotationibus doctorum virorum per *Sixtum Orlavianum*. Eboraci 1579. 8. & Lugd. 1593. 12. Idem Catulli carmen cum Andreæ Senfiblebii commentario & parodiis amplius quinquaginta, & Græca Josephi Scaligeri Metaphrasi, e Bibliotheca Nicolai Henclii. Lipsiæ 1642. 8.

Amores Catulli ex poematis ipsius petito argumento Gallica prosa ingeniose descripsit, coniecturisque suis explicuit *Joannes Capellanus* Paris. 1680. & Amst. 1699. 12. duobus voluminibus, atque inter ejus opera Paris. 1730. 12. Gallum secutus Germanus & in libro cui titulus: *Joachim. Meyers* uon Perlenberg Durchlauchtigste Romerin Lesbia &c. Lipsi. 1690. 8.

IX. Præter rem omnino *Cinin* Catullo tribuit *Eglinus*, ut dicam infra in Virgilio, quem Catulli non raro imitatore probat *Leonhardus Friso* l. 3. de poemate. Neque verius alii Carmen *de Vere*, sive *Pervigilium Veneris* ad Catullum tanquam auctorem retulerunt, quorum sententiam confutat *Lipsius* libro I. Electorum cap. V.

X. Dubitandum verò minime est, opus Catulli ad nos lacerum pervenisse. Longe enim plura scripsisse testes sunt veteres Grammatici, qui de ejus poematibus ea producunt, quæ hodie non exstant. Itaque apud *Virgilium* lib. V. per mille coloribus arcum, ibi *Servius*: De Iride arcum in genere masculino dixit *Virgilius*. Catullus & alii in femini-

no, referentes ad originem. *Atqui tate nihil hodie in Catullianis. Præterea ejus opus videtur in genera carminum distinctum fuisse, Heudecasyllabos, Heroica, Lyrica, Elegiaca. Itaque Charisius citat Catullam in Heudecasyllabis, quod sane non fecisset, nisi ita distributum fuisset volumen. Rursus apud Virgilium legimus. Ex quo te carmine dicam Retica? - ibi Servius refert, Virgilium cum sciret Reticum vinum summo opere laudari à Carone, contra autem vituperari à Catullo, ne se in eam dissensionem interponeret, hoc modo locutum. Atqui in hodiernis Catullianis nulla nota ejus rei exstat. Denique Nonius ex Priapeo Catulli adducit: de meo lignitire libido est. Quare admodum mutilum opus Catullianum ad nos pervenisse minime dubium. Quid præterea dicam, quæ citat ex Catullo Manrus Terentianus, quæ nusquam comparent? Hæc de carminibus Catulli perdidit Josephus Scaliger, quibus inepte quidam Phasma & Laureolum è Juvenale ac Tertulliano adiungunt. Vide Sam. Petitem ad Leges Anticas p. 285 seq. & Pamelium ad Tertullianum. C. XIV. contra Valentinianos.*

Ex eadem l. i. cap. XIV. p. 251.

De Tibullo. 6. Ejus editiones. 7. De Propertio. 8. Ejus editiones. 9. infra p. 256.

VI. ALBIUS TIBULLUS (*) Eques Romanus miræ suavitatis tersæque elegantie Poeta, qui triginta minimum annis

(*) Hæc inscripsit Horatius libri I. Odam 71. de libri I. Epist. 4. De atate Tibulli continendus latus. Dorsæ in schediasmate succidaneo ad Tibullum, quod sua editione subiunxit Clariss. Bronkhusius.

annis Ovidio antecessit, non multo post Virgilium tempore ereptus è vivis.

Exstant ejus *Elegiarum libri IV.* In quibus *Panegyri-
cus ad Messalam*, qui est in limine libri ultimi, Heroico
carmine decurrit. Librum quartum excepto jam dicto
in Messalam Panegyrico Barthius LIX. 16. suspicatur
esse non Tibulli, sed *Sulpicia* ejusque mariti *Caleni*. Sul-
picie, etiam tribuit doctissimus Broukhufius. (QUAM
TAMEN OPINIONEM FALSAM ESSE DOCEO
EGO JO. ANTONIUS VULPIUS AD CARM. II.
LIB. IV. TIBULLI.)

Amores Delix suæ (sive Planiz libertinæ) vel Nemesis, vel
Neææ denique ubique spirat hic poeta, unde Antonius
Possevinus ad ejus lectionem accessurus, flexis genibus
orabat Deum, ne suavitate versuum ipsius ad libidinem
moveretur, ut. refert Menagius in Anti-Bailletto T. 2.

p. 333.

Charifus e Tibullo duobus locis affert hemistichion: *impli-
cuitque semur femini*, quod in elegiis quas habemus non
legitur, etsi simile quid lib. I. IX. 26. occurrit; Forte
exstitit in Epistolis ejus brevibus amatoriiis, quas auctor
vitæ ejus commemorat.

VII. Sæpissime Tibullus una cum Catullo ac Propertio
editus & à variis hominibus eruditis illustratus est, uti
supra cap. V. dixi, neque habeo in præsentia, quas edi-
tionibus ibidem laudatis adiungam, præter usurpatas
novissimo editori principem editionem Venetam 1474.
& alteram quæ Regii Lepidi prodit 1481. tertiamque
Brixiensem 1481. Denique hanc ipsam perquam enien-
datam nitidamque, quæ novissime lucem vidit cum
commentario *Jani Broukhufii* paulò post defuncti, Poe-
tæ non minus quam Critici & interpretis poetarum feli-
cissimi, Amstelod. apud H. wetsten. 1707. 4. ex pluri-
bus

lus Cod. M. S. castigata, additis, præter variar. lect. Kibellum, notis Nic. Heinsii & indice omnium vocabulorum.

VIII. SEXTUS AURELIUS PROPERTIUS (a) Ueber, non minorem laudem scriptis elegis apud Latinos consecutus, quam apud Græcos Callimachus, Cœsus; Philetas, quos æmulatum esse se ipse prædicat; uti Propertium à quo genus ducebat Passienus Paulus, cujus elegos (sed pridem deperditos) opus tertium, molle, jucundum, & plane in Propertii domo scriptum laudat Plinius lib. 9. Epist. 22. ad Severum. Floruit post Tibullum eodem quo Ovidius tempore, ante Ovidium sodalem suum defunctus, ut hic testatur lib. IV. Tristium Eleg. 9.

Successor fuit hic (Tibullus) tibi, Cæle: Propertius illi. Quartus ab his serie temporis ipse fuit.

Exstant Propertii quoque libri (b) quatuor Elegiarum, lascivi passim, quibus (c) cœlebs ipse Cynthia sive Hostia-

nu-

(a) In M. S. Beroaldus & post eum alii offenderunt Propertii nomini additum alterum cognomen *Nauta*, pro quo *Nasta* malit Lipsius lib. III. Var. Lect. cap. 23. Sed uti Martialis cognovit, Plautus *Asinius* quibusdam librariis audit (vide Barthii lib. VI. c. 1. Advers.) ita etiam Propertius *nauta* dictus est ex male lecto versu 24. Elegie 19. libri II. *quamvis navita dives eras*, pro quo Scaliger & ante eum Beroaldus, & apud Alex. ab Alexand. lib. 2. dicram genial. c. 1. Sannazarius docuere legendum *non ita dives eras*. Umbrium se testatur ipse Propertius IV. 1. 64. *Umbria Romani patria Callimachi*. Falsit enim Blondus, qui de alio quodam loqui Propertium existimavit. At num Mevania, an vero Asium vel Ameria Propertium protulerit, vide Scalig. ad IV. 1. Thøddzi Donnoiz J. C. Hispellaris divinationem, editam Fulginiz 1629. 4. Rufini Bini Agiliatis dissertatio qua Propertium Assiatem fuisse adverteri Mevanates disputavit, memoratur à Labbeo Bibl. nov. M. S. p. 60.

(b) Apud Martialem in Apophoretis Epig. 189. Cod. M. S. exhibent titulum *Propertii Nautiblon*, quem libro 1. Scaliger, Lipsius lib. 1. c. 16. Var. lect. contendit competere lib. 4. ut de tribus prioribus accipiat hoc Propertii II. 10. 25. *Sic sit magna tui si tres sint Pœpæ libelli, Quos ego Pœsephona maxima dona feram*.

(c) Vide Broukhutium ad II. 4.

nuptæ blanditur, ceterum Tibullianis non concedentes
 lepore & elegantia eruditione vero illos etiam antever-
 tentes. Loca quæ è Propertio affert Fulgentius *in divi-
 dias, dividias mentis conficit omnis amor & in cantillare,
 cantillata geris vadimonia*, in libris quos habemus in-
 cassum quæres.

- IX. Jovianus Pontanus apud Alexandrum de Alexandro
 lib. 2. Genial. dierum c. 2. refert Propertii elegias se ado-
 lescentulo primum in lucem prodisse, cum antea insci-
 tia temporum incomptæ forent, & incognitæ, opusq;
 obliteratum, & longissima ævo. absumptum corrosis &
 labentibus litteris in cella vinaria sub dolis inventum.
 apparuisse, & cum libelli vetustate verbis & nominibus
 absumptis longo situ & senio, quod in diuturna obscu-
 ritate latuerat, veram lectionem assequi nequirent, ef-
 fectum ut mendosi inde codices prodirent, paulatimque
 discuti errores & corrigi cæptos, nec tamen effici quisse
 ut posteris omnino integri inoffensique darentur. Editus
 fuit Propertius primum An. 1474. deinde Venetiis An.
 1475. quam editionem nihilo inferiorem M. S. laudat
 Broukhufius. Inde Regii Lepidi An. 1481. quam pro
 principe editione perperam habebat Volsius pater in
 Aristarcho. Tum ab Antonio Volsco sed coniecturis
 suis nimium passim tribuente anno 1488. Evolvi quoq;
 eximiam Propertii editionem vulgatam Parisiis 1499. 4.
 apud Mich. Tolosam. Alias editiones in Catullo supra
 videbis ac Tibullo, quibus Propertium jungi solere
 etiam pueris est notissimum. Itaque hoc loco tantum
 addam eum separatim exstare excusum è recognitione
 Gntli. Canteri in officina Plantiniana an. 1591. & Iulacen-
 tis commentariis illustratum à Joanne Passeratius Paris.
 1668. fol. Novam vero eximiam hujus Poetæ editionem
 c. M. S. emendatam diligenter, & animadversionibus

cru-

erudit, atque ingeniosis illustratam publico nuper de-
dit, qui omnes ejus Veneres imbibit elegantissimus *Ja-*
nus Broukhufius Amstel. 1702. 4. ex officina Henr. wetste-
nii, subjuncto indice omnium vocabulorum. Nic. Hein-
sii notæ in Propertium quæ vulgandæ promittuntur p.
162. nondum lucem viderunt.

NOI REFORMATORI

Dello Studio di Padova:

HAvendo veduto per la Fede di Revisione , & Approbatione del *P. Fr. Vincenzo Maria Mazzoleni Inquisitore*, nel Libro intitolato : *C. Valerius Catullus, Albius Tibullus E. R. Sextus Aurelius Propertius ex recensione Jo. Antonii Vulpii Bergomensis J. U. D.* non v'esser cos' alcuna contro la Santa Fede Cattolica , & parimente per Attestato del Segretario Nostro ; niente contro Principi , & buoni costumi , concedemo Licenza à *Gioseppe Corona Stampatore* , che possi esser stampato , osservando gl' ordini in materia di Stampe , & presentando le solite copie alle Pubbliche Librarie di Venetia , & di Padova .

Dat. 16. Genaro 1709.

(Carlo Ruzini Cav. Proc. Ref.

(

(Alvise Pisani Cav. Ref.

MAG 2023054

